Bundel - Commissie Ruimtelijke Ordening en Grondzaken van 4 juli 2024

Agenda bijlagen
- Cie-Behandeling VJN 2024
- Voorjaarsnota 2024 def

1 Opening en mededelingen

2 Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste bestuursrapportage 2024
- Dossier 4073 voorblad
- Raadsvoorstel Voorjaarsnota en eerste bestuursrapportage 2024 (juni 2024)
- MET WIJZIGINGEN Raadsvoorstel Voorjaarsnota en eerste bestuursrapportage 2024 (inclusief Addendum)
- Voorjaarsnota en Bestuursrapportage 2024 (juni 2024, inclusief erratum)
- Eerste technische wijziging 2024
- Subsidiestaat 2024 - DROP
- Subsidiestaat 2025 - DROP

2.1 Raadsbrief Beantwoording schriftelijke raadsvragen en erratum Voorjaarsnota 2024 en Eerste bestuursrapportage 2024
- Raadsbrief Beantwoording schriftelijke raadsvragen en erratum Voorjaarsnota 2024 en Eerste bestuursrapportage 2024
- Beantwoording schriftelijke raadsvragen en erratum Voorjaarsnota 2024 en Eerste bestuursrapportage 2024
- Erratum Voorjaarsnota 2024 en Eerste bestuursrapportage 2024

2.2 Ingekomen stukken

De raad heeft van inwoners en organisaties een aantal reacties op de aangekondigde bezuinigingen in de voorjaarsnota 2024 ontvangen. Omdat deze stukken persoonsgegevens bevatten staan ze in iBabs achter een slotje. Raads- en commissieleden kunnen de stukken inzien.

2.3 Raadsbrief Proces Voorjaarsnota 2024
- Raadsbrief Proces Voorjaarsnota 2024
- Bijlage - Ambtelijke inventarisatie van bezuinigingsopties - Utrechtse Begrotingsalternatieven
- Bijlage - Ambtelijke inventarisatie van bezuinigingsopties - Ruimtelijke Investeringen

2.3.1 Actualisatie Raadsbrief Proces Voorjaarsnota 2024 Ambtelijk
- 1. Overzicht UBA maatregelen in VJN
- 2. Niet-voorgestelde voorstellen UBA in VJN

2.3.2 Raadsbrief Meicirculaire 2024
- Raadsbrief Meicirculaire 2024

3 Raadsvoorstel Meerjarenperspectief Ruimte 2024
- Dossier 4049 voorblad
- Raadsvoorstel Meerjaren Perspectief Ruimte 2024
- Meerjaren Perspectief Ruimte 2024
- Bijlage Projectenlijst woningbouwprojecten 100+ MPR 2024
- Bijlage Projectenlijst 3e tranche maatregelen op gang houden woningbouw
- Bijlage stand van zaken Utrechtse Aanpak
- Bijlage Overzicht Middenhuurprojecten MPR 2024
- Bijlage Meerjaren Programma Groen Ruimte voor Groen uitvoeringsprogramma 2024 - 2028

Schema commissiebehandeling Voorjaarsnota 2024

De commissiebehandeling van de Voorjaarsnota (VJN) 2024 is op dinsdag 2 t/m donderdag 4 juli 2024. De VJN-commissie is een doorlopende vergadering waar de 6 commissies in 3 dagen (7 dagdelen) de VJN bespreken.
Dinsdagavond (2 juli) is traditiegetrouw voor financiën gereserveerd en is zonder spreektijden.
Woensdag 3 juli is voor commissies met een sociale oriëntatie, donderdag 4 juli voor commissies met een ruimtelijke oriëntatie.
NB: - fracties en college krijgen 1 pot spreektijd voor beide dagen.
- fracties doen hun inbreng in 1 blok. De VJN is een raadsvoorstel; er zijn dus 2 termijnen.

Hieronder staat het schema van de commissiebehandeling VJN 2024. Zoals eerder besloten rouleren we bij de P&C-behandelingen in de volgorde van de commissies. Bij het volgende P&C-moment (programmabegroting 2025) schuift dit weer door waarbij de commissie van de ochtend naar de avond schuift. Op deze manier heeft iedere commissie een keer de ochtend, middag en avond.

Commentaar [KW1]: Was dat een DB-besluit rondom de PB behandeling vorig jaar?

Indeling VJN 2024 – dinsdag 2 t/m donderdag 4 juli 2024	
Dinsdag start 20.00 uur	
Financiën worden besproken met de wethouder Financiën ***Voorzitter: n.t.b.*** ***Griffier: Daniëlle Rijnders***	
Woensdag start 10.00 uur	**Donderdag start 10.00 uur**
Commissie Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport (JWCS) ***Voorzitter: n.t.b.*** ***Griffier: Bahreddine Belhaj*** Jeugd en Jeugdzorg, Diversiteit en inclusie, Publieksdienstverlening, Wmo en Welzijn, Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen, Asiel en Integratie, Erfgoed (excl. werven), Cultuur, Sport	**Commissie Ruimtelijke ontwikkeling en grondzaken (ROG)** ***Voorzitter: n.t.b.*** ***Griffier: Frank de Kok*** Ruimtelijke ordening en Ruimtelijke Projecten (Groot Merwede, MWKZ, Stationsgebied), Westraven, A12-zone, Rijnenburg, Lunetten-Koningsweg en Overvecht en Utrecht Science Park, Grondzaken
Woensdag vervolg	**Donderdag vervolg**
Commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie (VOWE) ***Voorzitter: n.t.b.*** ***Griffier: Willemien Kok*** Volksgezondheid, Drugs, Sekswerk, Onderwijs (incl. MBO), Werk en Inkomen, Economische Zaken, Evenementen	**Commissie Energie(transitie), Duurzaamheid, Vastgoed en Wonen (EDVW)** ***Voorzitter: n.t.b.*** ***Griffier: Mariska de Vos*** Energie en Klimaat, Circulaire Economie, Milieu en Emissieloos vervoer, Wonen en Volkshuisvesting, Vastgoed, Wijk- en Buurtaanpak, Samen voor Overvecht
Woensdag vervolg	**Donderdag vervolg**
Commissie Veiligheid, Bestuur en Financiën (VBF) ***Voorzitter: n.t.b.*** ***Griffier: Jelmer Lok*** Openbare orde en Veiligheid (incl. mensen-handel en drugscriminaliteit), Handhaving, Ombudszaken, Internationale zaken, Regionale samenwerking, Burgerzaken, Personeel en Organisatie, Financiën, Participatie	**Commissie Mobiliteit, Groen en Openbare Ruimte (MGOR)** ***Voorzitter: n.t.b.*** ***Griffier: Marjolein Friele*** Mobiliteit, Groen, Dierenwelzijn, Openbare ruimte, Markten en Havens en Werven

#raad030

VOORJAARSNOTA 2024

SCHRIFTELIJKE VRAGEN

Lever schriftelijke vragen over de Voorjaarsnota aan via het beschikbare **format in de bijlage** van de email en ook te vinden op **het Raadsportaal**.

Verstuur per fractie alle vragen in één keer naar **raadsvragencyclus@utrecht.nl**

Respecteer de deadline en lever vragen aan **vóór vrijdag 7 juni 14.00 uur.**

Schriftelijke vragen kunnen, naast informatief/technisch, ook politiek van aard zijn. Focus op het voorliggende onderwerp.

ONLINE VERSIE

De online versie vind u op:
https://utrecht.pcportal.nl

ONDERSTEUNING

Neem voor ondersteuning bij het opstellen of beoordeling van uw moties en amendementen tijdig contact op met de griffie.

CONTACT

In de bijlage vindt u een lijst met onderwerpen en de bijbehorende namen en telefoonnummers van de medewerkers die je kunt bellen met technische vragen over de Voorjaarsnota.

Donderdag 16 mei	Verzending Voorjaarsnota (VJN) inclusief de Eerste bestuursrapportage 2024. Presentatie VJN om 13.00 uur in de Grote Trouwzaal Naast de VJN ontvangt u ook het Meerjarenperspectief Ruimte (MPR), Meerjaren investeringsprogramma (MJIP) Beheer Openbare Ruimte 2025-2034, Programma Water en Riolering Utrecht 2025-2029 en de Nota Kapitaalgoederen 2024
Dinsdag 28 mei	Technische bijeenkomst Voorjaarsnota en Jaarstukken (avond - vanaf 19.30 uur)
Donderdag 6 juni	Algemene Beschouwingen Voorjaarsnota (ochtend). NB: het DB beraadt zich over de vergaderorde.
Vrijdag 7 juni	14.00 uur **deadline** indienen schriftelijke vragen VJN
Vrijdag 21 juni	Beantwoording schriftelijke vragen VJN
Dinsdag 2 juli	Commissie Financiën (avond)
Woensdag 3 juli **Donderdag 4 juli**	Commissie JWCS, VOWE en VBF Commissie ROG, EDVW en MGOR
Donderdag 11 juli	Raadsvergadering

In de **technische bijeenkomst op 28 mei** krijgen raadsleden een toelichting op de VJN door de ambtelijke organisatie. Er is ruimte voor beantwoording van inhoudelijke vragen.

Algemene Beschouwingen: dit is een politiek debat op hoofdlijnen tussen fracties onderling. De algemene bijdrage bestaat uit uw visie op de stad. Wat moet er in uw eigen ogen anders? Waar gaat u op inzetten komend jaar en deze raadsperiode? Het college reageert pas tijdens de behandeling in de commissies.

De VJN-commissie is een doorlopende vergadering waar de zes commissies de VJN bespreken verdeeld over 3 dagen. Dinsdagavond voor financiën (zonder spreektijd). Woensdag en donderdag krijgen alle fracties **1 pot spreektijd** voor beide dagen. Behandeling vindt plaats in twee termijnen.

Commissie Ruimtelijke Ordening en Grondzaken

Dossiernummer	4073
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	4 juli 2024
Agendapunt	2
Titel	Raadsvoorstel Voorjaarsnota en Eerste bestuursrapportage 2024
ID	4286
Behandelend ambtenaar	
Telefoon	
E-mail	
Datum collegebesluit	
Geocodering	Stad Utrecht
Thema	Bestuur en ondersteuning
Portefeuillehouder	Wethouder Schilderman
Beleidsveld	
Referendabel	Nee
Reden niet referendabel	Sub e: Raadsvoorstel over de vaststelling van de gemeentelijke begroting en rekening, de hoogte van gemeentelijke tarieven of belastingen, en het invoeren, wijzigen of afschaffen van gemeentelijke tarieven of belastingen.
Raadsadviseur (lijst)	Jelmer Lok/Cie Veiligheid, Bestuur en Financiën
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	6 juni 2024
Commissie Ruimtelijke Ordening en Grondzaken	**4 juli 2024**
Gemeenteraad	11 juli 2024

Voorgesteld besluit

Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Voorjaarsnota 2024 en Eerste Bestuursrapportage 2024

Beleidsveld	Financiën
Organisatieonderdeel	Bedrijfsvoerings- en Strategienetwerk
Opsteller	Jurjen Bakker
Kenmerk	12308782
Vergaderdatum Raad	11 juli 2024
Referendabel	Nee (artikel 1:2 lid 2 onder e Verordening raadgevend referendum)
Geheim	Ja, een of meer bijlage(n)

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Het geactualiseerde financiële vertrekpunt ten opzichte van de Programmabegroting 2024 vast te stellen met in totaliteit een startsaldo van 96,888 miljoen euro (nadeel) in 2024, van 61,253 miljoen euro (nadeel) in 2025, van 97,921 miljoen (nadeel) in 2026, van 96,726 miljoen euro (nadeel) in 2027, van 94,207 miljoen euro (nadeel) in 2028 en vanaf 2029 93,404 miljoen euro (nadeel) structureel, zoals opgenomen in hoofdstuk 2 bestaande uit:
   a. De autonome ontwikkelingen met een bedrag van 79,308 miljoen euro (nadeel) in 2024, van 47,034 miljoen euro (nadeel) in 2025, van 46,386 miljoen euro (nadeel) in 2026, van 43,226 miljoen euro (nadeel) in 2027, van 45,984 miljoen euro (nadeel) in 2028 en vanaf 2029 47,441 miljoen euro (nadeel) structureel, zoals toegelicht in paragraaf 2.1 en 2.2.
   b. Het bestemmen van de inkomsten voor groei van de stad voor de uitgaven van deze groei met een bedrag van 9,151 miljoen euro in 2025, 6,621 miljoen euro in 2026, 8,911 miljoen euro in 2027 en vanaf 2028 12,336 miljoen structureel, zoals toegelicht in paragraaf 2.3.
   c. De knelpunten met een bedrag van 14,725 miljoen euro (nadeel) in 2024, 10,799 miljoen euro (nadeel) in 2025, 13,619 miljoen euro (nadeel) in 2026, 13,912 miljoen euro (nadeel) in 2027, 10,200 miljoen euro (nadeel) in 2028 en vanaf 2029 7,940 miljoen euro structureel (nadeel), zoals toegelicht in paragraaf 2.4.
   d. Bijsturingen met een bedrag van 2,855 miljoen euro (nadeel) in 2024, 3,420 miljoen euro (nadeel) in 2025, 2,319 miljoen euro (nadeel) in 2026 en vanaf 2027 structureel 2,152 miljoen euro (nadeel) zoals toegelicht in paragraaf 2.4.

2. In te stemmen met de financiële strategie met maatregelen om in deze voorjaarsnota te komen tot een sluitend financieel beeld bestaande uit:
   a. Financieel-technisch beleid van 96,259 miljoen euro in 2024, van 23,399 miljoen euro in 2025, van 10,518 miljoen euro voor 2026, 13,327 miljoen euro in 2027, van 10,357 miljoen euro in 2028 oplopend naar 12,806 miljoen euro structureel, zoals toegelicht in paragraaf 4.1, bestaande uit:
      i. Risico-inschatting Rijksinkomsten vanaf 2025 naar 17,100 miljoen euro structureel, zoals toegelicht in paragraaf 4.1.1;
      ii. Mutaties reserves, zoals toegelicht in paragraaf 2.4 en 4.1.2:
         - Onttrekking aan de Vaste activareserve van 203,037 miljoen euro in 2024
         - Dotatie aan de Algemene dekkingsreserve van 149,274 miljoen euro in 2024
         - Dotatie aan de Algemene reserve van 28,563 miljoen euro in 2024
         - Instellen van en dotatie aan reserve Personeelskosten bezuinigingen van 5 miljoen euro in 2024
         - Instellen van en dotatie aan reserve Implementatie en uitvoering hervormingen van 2,5 miljoen euro in 2024
         - Dotatie aan de Reserve Vervanging zwembaden van 11,5 miljoen euro in 2024

- Instellen van en dotatie aan Reserve Tarieven sportaccommodaties 5 miljoen euro in 2024
- Instellen en dotatie aan reserve Werken naar werk 1,2 miljoen euro in 2024
- Onttrekking aan de Algemene dekkingsreserve van 105,936 miljoen euro in 2024 en van 43,338 miljoen euro in 2025
- Onttrekking aan de reserve Werk en Inkomen van 0,796 miljoen euro in 2024, zoals toegelicht in paragraaf 2.4
- De reserve Betaalbaar wonen en woningbouwprojecten (gedeeltelijk) te bestemmen voor de aankoop vastgoed van en de compensatie voor de productie van sociale huurwoningen, zoals toegelicht in paragraaf 2.4 knelpunten en bijsturingen

iii. Structurele (kapitaal)lasten verhogen, samenhangend met onttrekking aan de Vaste activareserve voor een bedrag van:
- 11,977 miljoen euro in 2024,
- 10,755 miljoen euro in 2025,
- 10,592 miljoen euro in 2026,
- 10,403 miljoen euro in 2027,
- 10,074 miljoen euro in 2028 en
- Vanaf 2029 structureel 10 miljoen euro.

iv. Aanpassing van begrotingsgrondslagen;
- Met ingang van 2024 nieuwe investeringen af te schrijven per 1 januari, in plaats van het moment van ingebruikname van de bezitting en de nota WAAVA in overeenstemming met dit besluit aan te passen. Dit betekent een verlaging van de kapitaallasten met 2,3 miljoen euro in 2024, met 0,01 miljoen euro in 2025, met 0,5 miljoen euro in 2026, met 0,25 miljoen euro in 2027 en met 0,125 miljoen euro in 2028;
- Ten behoeve van de indexering van de materiële kostenbudgetten in het vervolg vanaf 2025 de indexcijfers van het Rijk te volgen. Dit betekent een structurele verlaging vanaf 2025 met 5,706 miljoen euro.

b. Investeringen en kapitaallasten reëel te begroten door verlaging van de kapitaallasten van 7,423 miljoen euro in 2024, van 8,475 miljoen euro in 2025, van 10,181 miljoen euro in 2026, van 7,132 miljoen euro in 2027, van 2,668 miljoen euro in 2028 en vanaf 2029 structureel 0,85 miljoen euro, zoals toegelicht in paragraaf 4.2.

c. Concrete bezuinigingsmaatregelen vast te stellen, ter verbetering van het financieel saldo van 3,337 miljoen euro in 2024, van 10,337 miljoen euro in 2025, van 24,247 miljoen euro in 2026, van 32,392 miljoen euro in 2027, van 33,615 miljoen euro in 2028 en vanaf 2029 structureel 32,138 miljoen euro, zoals toegelicht in paragraaf 4.3.1 en 4.3.3.
   i. In verband met bezuinigingen op investeringen in 2024 0,203 miljoen euro te doteren aan de reserve Groei in balans, in 2025 0,191 miljoen euro te onttrekken, in 2026 0,386 miljoen euro te doteren en in 2027 0,398 miljoen euro te onttrekken.
   ii. In verband met mee- en tegenvallers op parkeerinkomsten en het investeringsdeel van het groeikader:
   - In 2024, 2025 en 2026 achtereenvolgens 3,023 miljoen euro, 3,509 miljoen euro en 0,710 miljoen euro toe te voegen aan de reserve Groei in balans;
   - In 2027 en 2028 achtereenvolgens 2,989 miljoen euro en 2,668 miljoen euro te onttrekken aan de reserve Groei in balans;
   - Het saldo van deze toevoegingen en onttrekkingen in de reserve Groei in balans (1,586 miljoen euro) beschikbaar te houden om deze te kunnen inzetten bij de invoering van een nieuwe robuuste berekeningssystematiek voor het groeikader vanaf de Voorjaarsnota 2025.

d. De omvang van hervormingsbezuinigingen vast te stellen op een bedrag van 20 miljoen euro in 2026, 23 miljoen euro in 2027, 24 miljoen euro in 2028 en structureel vanaf 2029 25 miljoen euro volgens de leidende principes:
   - Kritisch kijken naar de gemeente zelf en de gemeentelijke organisatie.
   - Bij het efficiënter en slimmer organiseren ook kijken naar de samenwerking met partners in stad en regio

- Onderzoeken of het overlaten van werkzaamheden aan onze inwoners en ondernemers leidt tot een bezuiniging, naast dat zij daarmee meer verantwoordelijkheid krijgen over hun eigen leven en omgeving.
- Minder beleid ontwikkelen, zodat in onze uitvoering de basis op orde kan worden gebracht en gehouden.
- Kijken naar de 'Utrechtse plus' ten opzichte van andere gemeenten: terug naar de basis van taken en dienstverleningsniveau.

en voor de besluitvorming aan te sluiten bij de producten van de begrotingscyclus, volgens de volgende stappen:

- Voorjaarsnota 2024 (juli 2024): besluiten over de leidende principes en het proces
- Begroting 2025 (november 2024): besluiten over de kansrijke hervormingsthema's met indicatieve bedragen per thema
- Maart-april 2025: raadsbrief met voortgang
- Voorjaarsnota 2025 (juni 2025): besluiten over de hervormingsvoorstellen met bezuinigingsbedrag en wijze van uitvoering

e. Opbrengstenverhogingen vast te stellen (zoals toegelicht in paragraaf 4.5), bestaande uit
   - Meer kostendekkend maken van leges, verhoging van de opbrengsten met 0,293 miljoen euro in 2025, 0,566 miljoen euro in 2026 en 1,110 miljoen euro structureel vanaf 2027;
   - Verhoging van de OZB met 12%, structurele verhoging van de opbrengsten vanaf 2025 met 18 miljoen euro;
   - Toeristenbelasting van 7% naar 10% van de overnachtingsprijs, structurele verhoging van de opbrengsten vanaf 2026 met 2,25 miljoen euro;
   - Opbrengsten gemeentelijke parkeergarages, structurele verhoging van de opbrengsten vanaf 2025 met 1,250 miljoen euro.

f. In te stemmen met een kasschuif van de resultaten van de jaren 2024 tot en met 2028, zoals opgenomen in het financiële beeld in paragraaf 4.1, via de Algemene dekkingsreserve om het saldo van de begroting vanaf 2024 in evenwicht te laten zijn.

3. De mutaties uit de Eerste Bestuursrapportage 2024 vast te stellen en te verwerken in de programmabegroting, bestaande uit:
   a. Budget neutrale bijstellingen:
      i. De budget neutrale bijstellingsvoorstellen zoals opgenomen in paragraaf 7.1- 7.6
      ii. De wijzigingsvoorstellen bij de investeringsprojecten, zoals toegelicht in hoofdstuk 7.7
   b. De aanpassing van de begroting met de corresponderende posten, zoals toegelicht in hoofdstuk 9
   c. Het instellen/wijzigen van nieuwe reserves:
      i. Reserve Gebruikersinvestering Culturele voorziening Leidsche Rijn: Aanpassing looptijd van 01.01.2026 naar 01.01.2028, overeenkomstig het instellingsbesluit in bijlage 3
      ii. Reserve Inburgering om de kosten voor de vertraagde instroom de aankomende jaren op te kunnen vangen en inburgeraars te begeleiden overeenkomstig het instellingsbesluit in bijlage 3.
   d. Het GEHEIM Addendum Eerste Bestuursrapportage 2024

4. De 'Eerste technische wijziging 2024' vast te stellen, waarmee technische mutaties en de administratieve verwerking van besluiten van de gemeenteraad worden opgenomen in de Programmabegroting 2024 en de meerjarenraming.

5. Hiermee de Voorjaarsnota 2024 en Eerste Bestuursrapportage 2024 vast te stellen en te verwerken in de Programmabegroting 2024 en verder.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Geheimhouding

Het college heeft tijdelijke geheimhouding opgelegd op de bijlage ‘A Investeringsprojecten Ontwikkelen en wonen voor iedereen’ en bijlage ‘B Investeringsprojecten Parkeergarages” en het Addendum Eerste Bestuursrapportage 2024 op grond van artikel 87 van de Gemeentewet om redenen genoemd in artikel 5.1 lid 2 sub b en i van de Wet open overheid totdat aanbestedingen zijn uitgevoerd, de onderhandelingen zijn afgerond en de projecten zijn afgerond. De bijlagen bevatten financiële informatie voor de gemeentelijke inzet en de strategie per project. Deze informatie kunnen marktpartijen gebruiken bij aanbestedingen en onderhandelingen met de gemeente. Het is van belang dat marktpartijen geen inzage krijgen in onze financiële mogelijkheden, de inzet per project en strategische doelen die de gemeente daarmee wil bereiken.

Samenvatting

De financiële positie van de gemeente Utrecht is het afgelopen jaar verslechterd. Vooral als gevolg van tegenvallende inkomsten van het Rijk is het tekort op de gemeentelijke begroting fors toegenomen. In deze voorjaarsnota worden keuzes voorgesteld om dit tekort op korte en lange termijn op te lossen en om de financiële positie van de gemeente Utrecht te versterken. Deze strategie bestaat uit onderstaande onderdelen, waarbij zowel gekozen wordt binnen als tussen de onderdelen:

- Financieel strategisch beleid
- Haalbaarheid investeringsbegroting tegen het licht: reëel ramen
- Concrete bezuinigingsvoorstellen
- Aanvullende opdracht bezuinigingsrichtingen langere termijn: aanvullende hervormingsbezuinigingen

Context

Aanleiding

Onderdeel van de Utrechtse begrotingscyclus zijn de voorjaarsnota en de bestuursrapportages. In de voorjaarsnota wordt meerjarig vooruitgekeken en worden de ontwikkelingen geschetst, indien nodig wordt beleid aangepast of geïntensiveerd en wordt het financiële beeld geactualiseerd. De voorstellen in de Voorjaarsnota 2024 zijn de basis voor het opstellen van de Programmabegroting 2025.

Tegelijk met de Voorjaarsnota 2024 wordt u ook de Eerste Bestuursrapportage 2024 over de eerste drie maanden van dit begrotingsjaar voorgelegd. In deze bestuursrapportage rapporteert het college over de uitvoering voor het jaar 2024 van de programma's en investeringsprojecten, over grote ontwikkelingen die de uitvoering mogelijk beïnvloeden, en worden voorstellen gedaan om de begroting budgetneutraal bij te stellen.

Juridische context

De gemeenteraad heeft het budgetrecht, dit wil zeggen de bevoegdheid om financiële middelen toe te wijzen aan de verschillende gemeentelijke taken en ervoor te zorgen er geen financieel tekort is. Dit is opgenomen in artikel 189 en verder van de Gemeentewet.
Conform de Financiële Verordening van de gemeente Utrecht biedt het college aan de raad in het lopende jaar twee bestuursrapportages aan en ieder jaar vóór 1 juni een voorjaarsnota die de basis vormt voor de programmabegroting van het volgende jaar (jaar t+1).
Het instellen van reserves en het toevoegen en onttrekken van bedragen aan de reserves is een raadsbevoegdheid, dit overeenkomstig de nota Reserves.

Beslistermijn

Conform artikel 2 Beleidscyclus lid 2 van de Financiële Verordening stelt de Voorjaarsnota 2024 en Eerste Bestuursrapportage 2024 uiterlijk op 14 juli 2024 vast, net als de jaarstukken en het MPR.

Beoogd effect

De Voorjaarsnota 2024 geeft inzicht in de actuele financiële ontwikkelingen, zowel beleidsmatig als financieel, op basis waarvan de integrale afweging kan plaatsvinden van middelen en beleidsmaatregelen. De voorjaarsnota biedt een basis voor een reële en sluitende Programmabegroting 2025.
Met het vaststellen van de mutaties uit de Eerste Bestuursrapportage 2024 wordt de Programmabegroting 2024 aangepast aan de actuele ontwikkeling en worden de uitgaven van het college voor deze ontwikkelingen rechtmatig.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad

Programmabegroting 2023; 10 november 2022

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	Het geactualiseerde financiële vertrekpunt ten opzichte van de Programmabegroting 2024 vast te stellen met in totaliteit een startsaldo van 96,888 miljoen euro (nadeel)

	in 2024, van 61,253 miljoen euro (nadeel) in 2025, van 97,921 miljoen (nadeel) in 2026, van 96,726 miljoen euro (nadeel) in 2027, van 94,207 miljoen euro (nadeel) in 2028 en vanaf 2029 93,404 miljoen euro (nadeel) structureel, zoals opgenomen in hoofdstuk 2 bestaande uit: a. De autonome ontwikkelingen met een bedrag van 79,308 miljoen euro (nadeel) in 2024, van 47,034 miljoen euro (nadeel) in 2025, van 46,386 miljoen euro (nadeel) in 2026, van 43,226 miljoen euro (nadeel) in 2027, van 45,984 miljoen euro (nadeel) in 2028 en vanaf 2029 47,441 miljoen euro (nadeel) structureel, zoals toegelicht in paragraaf 2.1 en 2.2. b. Het bestemmen van de inkomsten voor groei van de stad voor de uitgaven van deze groei met een bedrag van 9,151 miljoen euro in 2025, 6,621 miljoen euro in 2026, 8,911 miljoen euro in 2027 en vanaf 2028 12,336 miljoen structureel, zoals toegelicht in paragraaf 2.3. c. De knelpunten met een bedrag van 14,725 miljoen euro (nadeel) in 2024, 10,799 miljoen euro (nadeel) in 2025, 13,619 miljoen euro (nadeel) in 2026, 13,912 miljoen euro (nadeel) in 2027, 10,200 miljoen euro (nadeel) in 2028 en vanaf 2029 7,940 miljoen euro structureel (nadeel), zoals toegelicht in paragraaf 2.4. d. Bijsturingen met een bedrag van 2,855 miljoen euro (nadeel) in 2024, 3,420 miljoen euro (nadeel) in 2025, 2,319 miljoen euro (nadeel) in 2026 en vanaf 2027 structureel 2,152 miljoen euro (nadeel) zoals toegelicht in paragraaf 2.4.
Argumenten	
	<u>Er zijn onvermijdelijke ontwikkelingen binnen en buiten Utrecht die het financieel beeld van de gemeente beïnvloeden</u>
1.a	Sinds de vaststelling van de Programmabegroting 2024 hebben zich ontwikkelingen voorgedaan die het financiële beeld beïnvloeden. Deze zijn onvermijdelijk, zoals actualisatie van de inkomsten van het Rijk, inkomsten voor groei van de stad, stijgende prijzen, rente en knelpunten. Op basis van deze ontwikkelingen wordt de beschikbare financiële ruimte bepaald, het financiële vertrekpunt van deze voorjaarsnota.
1.b.	<u>De groei van de stad vraagt om noodzakelijke investeringen</u>
	De groei van de stad betekent niet alleen een uitbreiding van het aantal woningen en infrastructuur, het vraagt om uitbreiding van het voorzieningenniveau van scholen tot zorg, beheer van de nieuwe gebieden en toename van gebruik van diensten van de gemeente. Dit vraagt om investeringen in de nieuwe gebieden en bestaande stad en ook het verhogen van de uitvoeringsbudgetten voor de gemeentelijke taken. Door de groei ontvangen wij extra inkomsten uit het gemeentefonds door de groei van het aantal inwoners en extra OZB in verband met de toename van het aantal woningen. Door deze inkomsten te reserveren voor de groei van de stad, kunnen wij onze ambitie voor gezond stedelijk leven realiseren. In voorgaande jaren gingen we ervan uit dat inkomsten uit het gemeentefonds evenredig zouden toenemen met het aantal inwoners. De huidige ramingen gaan ervan uit dat de inkomsten uit het gemeentefonds voor minder meegroeien met het aantal inwoners. Bij deze Voorjaarsnota 2024 is daarom bij de berekening van het groeikader een pas op de plaats gemaakt en een behoedzaamheidscorrectie toegepast (een lager bedrag voor de toename algemene uitkering), vooruitlopend op een meer toekomstbestendige groeisystematiek bij de Voorjaarsnota 2025.
1.c	<u>De knelpunten zijn onvermijdelijk, onuitstelbaar en onoplosbaar</u>
	De gemeentelijke begroting staat voortdurend onder spanning door ontwikkelingen die onvermijdelijk op ons afkomen, zoals de consequenties van wettelijke verplichtingen. Als de kostenstijging niet langer kunnen worden uitgesteld en ook niet kunnen worden opgevangen binnen de programma's of door bijsturen van beleid dan moeten ze worden geaccepteerd en moet de begroting hiermee worden aangepast. Zo blijft de begroting reëel sluitend. Knelpunten voldoen aan drie criteria:

	ze zijn onvermijdbaar (de activiteit is een wettelijke taak of verplichting), onuitstelbaar (de activiteit moet starten in 2024/2025) en onoplosbaar (niet binnen bestaande doelstelling- of programmabudgetten op te vangen).
1.d	Een aantal bijsturingen is noodzakelijk
	Dit zijn bijsturingen die niet volledig onvermijdelijk, onuitstelbaar en onoplosbaar zijn, maar een dusdanige urgentie hebben dat deze wel opgevolgd dienen te worden.
1.e	Het meerjarenbeeld voldoet aan de uitgangspunten van het financiële beleid
	Een meerjarenbegroting moet voldoen aan financiële randvoorwaarden. Ook onze toezichthouder, de provincie Utrecht, ziet daarop toe. Van belang zijn een begroting met een structureel evenwicht en een weerstandsvermogen dat toereikend is om risico's op te vangen. Het weerstandsvermogen en ook de financiële indicatoren, zoals de schuldquote, zijn geactualiseerd in de Jaarstukken 2023 en zijn op niveau. Met de besluiten uit deze voorjaarsnota komen we tot een begroting met een structureel evenwicht, daarmee voldoen wij aan de twee genoemde randvoorwaarden.
Kanttekeningen/Risico's	
1.1	Bij het opstellen van de voorjaarsnota is uitgegaan van het voorlopige resultaat van de Jaarstukken 2023 en Bestedings- en dekkingsvoorstellen.
	De controle van de accountant is nog niet afgerond en kunnen nog tot correcties leiden, waardoor het uiteindelijke rekeningresultaat kan wijzigen. De bestedings- en dekkingsvoorstellen worden gelijktijdig met de Jaarstukken 2023 ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd. Bij afwijkende besluitvorming wijzigt ook het beschikbare bedrag uit het jaar 2023 voor integrale afweging.
Beslispunt	
2	In te stemmen met de financiële strategie met maatregelen om in deze voorjaarsnota te komen tot een sluitend financieel beeld bestaande uit: a. Financieel-technisch beleid van 96,259 miljoen euro in 2024, van 23,399 miljoen euro in 2025, van 10,518 miljoen euro voor 2026, 13,327 miljoen euro in 2027, van 10,357 miljoen euro in 2028 oplopend naar 12,806 miljoen euro structureel, zoals toegelicht in paragraaf 4.1, bestaande uit: i. Risico-inschatting Rijksinkomsten vanaf 2025 naar 17,100 miljoen euro structureel, zoals toegelicht in paragraaf 4.1.1; ii. Mutaties reserves, zoals toegelicht in paragraaf 2.4 en 4.1.2: Onttrekking aan de Vaste activareserve van 203,037 miljoen euro in 2024 • Dotatie aan de Algemene dekkingsreserve van 149,274 miljoen euro in 2024 • Dotatie aan de Algemene reserve van 28,563 miljoen euro in 2024 • Instellen van en dotatie aan reserve Personeelskosten bezuinigingen van 5 miljoen euro in 2024 • Instellen van en dotatie aan reserve Implementatie en uitvoering hervormingen van 2,5 miljoen euro in 2024 • Dotatie aan de Reserve Vervanging zwembaden van 11,5 miljoen euro in 2024 • Instellen van en dotatie aan Reserve Tarieven sportaccommodaties 5 miljoen euro in 2024 • Instellen en dotatie aan reserve Werken naar werk 1,2 miljoen euro in 2024 • Onttrekking aan de Algemene dekkingsreserve van 105,936 miljoen euro in 2024 en van 43,338 miljoen euro in 2025

- Onttrekking aan de reserve Werk en Inkomen van 0,796 miljoen euro in 2024, zoals toegelicht in paragraaf 2.4
- De reserve Betaalbaar wonen en woningbouwprojecten (gedeeltelijk) te bestemmen voor de aankoop van vastgoed en de compensatie van de productie van sociale huurwoningen, zoals toegelicht in paragraaf 2.4 knelpunten en bijsturingen

iii. Structurele (kapitaal)lasten verhogen, samenhangend met onttrekking aan de Vaste activareserve voor een bedrag van:
- 11,977 miljoen euro in 2024,
- 10,755 miljoen euro in 2025,
- 10,592 miljoen euro in 2026,
- 10,403 miljoen euro in 2027,
- 10,074 miljoen euro in 2028 en
- Vanaf 2029 structureel 10 miljoen euro.

iv. Aanpassing van begrotingsgrondslagen;
- Met ingang van 2024 nieuwe investeringen af te schrijven per 1 januari, in plaats van het moment van ingebruikname van de bezitting en de nota WAAVA in overeenstemming met dit besluit aan te passen. Dit betekent een verlaging van de kapitaallasten met 2,3 miljoen euro in 2024, met 0,01 miljoen euro in 2025, met 0,5 miljoen euro in 2026, met 0,25 miljoen euro in 2027 en met 0,125 miljoen euro in 2028;
- Ten behoeve van de indexering van de materiële kostenbudgetten in het vervolg vanaf 2025 de indexcijfers van het Rijk te volgen. Dit betekent een structurele verlaging vanaf 2025 met 5,706 miljoen euro.

b. Investeringen en kapitaallasten reëel te begroten door verlaging van de kapitaallasten van 7,423 miljoen euro in 2024, van 8,475 miljoen euro in 2025, van 10,181 miljoen euro in 2026, van 7,132 miljoen euro in 2027, van 2,668 miljoen euro in 2028 en vanaf 2029 structureel 0,85 miljoen euro, zoals toegelicht in paragraaf 4.2.

c. Concrete bezuinigingsmaatregelen vast te stellen, ter verbetering van het financieel saldo van 3,337 miljoen euro in 2024, van 10,337 miljoen euro in 2025, van 24,247 miljoen euro in 2026, van 32,392 miljoen euro in 2027, van 33,615 miljoen euro in 2028 en vanaf 2029 structureel 32,138 miljoen euro, zoals toegelicht in paragraaf 4.3.1 en 4.3.3.

i. In verband met bezuinigingen op investeringen in 2024 0,203 miljoen euro te doteren aan de reserve Groei in balans, in 2025 0,191 miljoen euro te onttrekken, in 2026 0,386 miljoen euro te doteren en in 2027 0,398 miljoen euro te onttrekken.

ii. In verband met mee- en tegenvallers op parkeerinkomsten en het investeringsdeel van het groeikader:
- In 2024, 2025 en 2026 achtereenvolgens 3,023 miljoen euro, 3,509 miljoen euro en 0,710 miljoen euro toe te voegen aan de reserve Groei in balans;
- In 2027 en 2028 achtereenvolgens 2,989 miljoen euro en 2,668 miljoen euro te onttrekken aan de reserve Groei in balans;
- Het saldo van deze toevoegingen en onttrekkingen in de reserve Groei in balans (1,586 miljoen euro) beschikbaar te houden om deze te kunnen inzetten bij de invoering van een nieuwe robuuste berekeningssystematiek voor het groeikader vanaf de Voorjaarsnota 2025.

	d. De omvang van hervormingsbezuinigingen vast te stellen op een bedrag van 20 miljoen euro in 2026, 23 miljoen euro in 2027, 24 miljoen euro in 2028 en structureel vanaf 2029 25 miljoen euro volgens de leidende principes: • Kritisch kijken naar de gemeente zelf en de gemeentelijke organisatie. • Bij het efficiënter en slimmer organiseren ook kijken naar de samenwerking met partners in stad en regio • Onderzoeken of het overlaten van werkzaamheden aan onze inwoners en ondernemers leidt tot een bezuiniging, naast dat zij daarmee meer verantwoordelijkheid krijgen over hun eigen leven en omgeving. • Minder beleid ontwikkelen, zodat in onze uitvoering de basis op orde kan worden gebracht en gehouden. • Kijken naar de 'Utrechtse plus' ten opzichte van andere gemeenten: terug naar de basis van taken en dienstverleningsniveau. en voor de besluitvorming aan te sluiten bij de producten van de begrotingscyclus, volgens de volgende stappen: • Voorjaarsnota 2024 (juli 2024): besluiten over de leidende principes en het proces • Begroting 2025 (november 2024): besluiten over de kansrijke hervormingsthema's met indicatieve bedragen per thema • Maart-april 2025: raadsbrief met voortgang • Voorjaarsnota 2025 (juni 2025): besluiten over de hervormingsvoorstellen met bezuinigingsbedrag en wijze van uitvoering e. Opbrengstenverhogingen vast te stellen (zoals toegelicht in paragraaf 4.5), bestaande uit • Meer kostendekkend maken van leges, verhoging van de opbrengsten met 0,293 miljoen euro in 2025, 0,566 miljoen euro in 2026 en 1,110 miljoen euro structureel vanaf 2027; • Verhoging van de OZB met 12%, structurele verhoging van de opbrengsten vanaf 2025 met 18 miljoen euro; • Toeristenbelasting van 7% naar 10% van de overnachtingsprijs, structurele verhoging van de opbrengsten vanaf 2026 met 2,25 miljoen euro; ii. Opbrengsten gemeentelijke parkeergarages, structurele verhoging van de opbrengsten vanaf 2025 met 1,250 miljoen euro. f. In te stemmen met een kasschuif van de resultaten van de jaren 2024 tot en met 2028, zoals opgenomen in het financiële beeld in paragraaf 4.1, via de Algemene dekkingsreserve om het saldo van de begroting vanaf 2024 in evenwicht te laten zijn.
Argumenten	
2.a	<u>Financieel-technisch beleid lost met name het incidentele tekort (in 2024 en 2025) op.</u>
	Financieel-technische oplossingen zijn aanpassingen in de manier waarop we begroten. Aanpassingen brengen ook nadelen en/of risico's met zich mee. <u>*1. Risico-inschatting voor de verwachte Rijksinkomsten*</u>*:* De ontwikkelingen rondom de Rijksbegroting zijn nog onzeker en het effect op het gemeentefonds is nu nog onbekend. We hebben ons gebaseerd op de voorjaarsnota van het Rijk en verwachten meer zekerheid bij de meicirculaire, waarvan de publicatie wordt verwacht eind mei/begin juni 2024. Het effect van de meicirculaire wordt meegenomen bij het opstellen van de Programmabegroting 2025.

	2. Inzet eigen vermogen: Om bezuinigingen te realiseren is een ingroeiperiode noodzakelijk voor de jaren 2024 en 2025. Dit kan door het vrijspelen van incidentele middelen. Daarbij is gekeken naar het eigen vermogen. Daarbij wordt een systeemwijziging voorgesteld voor de Vaste activareserve. Het bedrag voor de afgeronde investeringen kan vrijvallen, als de begroting structureel wordt verhoogd voor de kapitaallasten. Hiermee komt een omvangrijk bedrag van het eigen vermogen beschikbaar (incidenteel) ter dekking van de begrotingstekorten in 2024 en 2025. In totaliteit betekent dit een onttrekking van 203 miljoen euro aan de activareserve Dit bedrag wordt voor 149,3 miljoen euro ingezet ter dekking van het tekort in 2024 en 2025 en het restant van 53,8 miljoen euro vanwege de solvabiliteit toegevoegd aan de algemene reserve en/of bestemmingsreserves. We zetten een aantal bedragen apart in (nieuw te vormen) reserves voor: • Personeelskosten bezuinigingen voor frictiekosten die naar verwachting ontstaan door de concrete bezuinigingen en de hervormingen; • Implementatie en uitvoering hervormingen omdat we om de hervormingen mogelijk te maken zullen moeten investeren aan de voorkant. Dit gaat om kosten voor het programmateam, inhuur van specifieke expertise (zoals benchmarking en onderzoeken) en eventueel implementatiekosten van de maatregelen. • Vervanging zwembaden om kapitaallasten voor sportaccommodaties vrij te kunnen laten vallen in het licht van reëel ramen. • Tarieven sportaccommodaties om fricties bij de structurele verhoging van de tarieven op te kunnen vangen. • Werken naar werk voor overbrugging om marktpartijen meer te laten bijdragen en impuls in afspraak met regio. *3. Aanpassing grondslagen:* Wijzigen van het startmoment van afschrijving naar 1 januari voor alle af te ronden investeringen en maximeren van de indexatie van de materiele budgetten in de gemeentebegroting op de compensatie van het Rijk via het gemeentefonds.
2.b	Door van investeringen en kapitaallasten reëel te ramen, sluit de begroting beter aan bij de werkelijk verwachte uitgaven
	Er is sprake van planningsoptimisme in de investeringsbegroting als ervan uit wordt gegaan dat investeringen eerder gerealiseerd kunnen worden dan in werkelijkheid het geval is. Dit leidt jaarlijks tot onderbesteding op kapitaallasten en investeringsbandbreedtes. De exacte omvang daarvan is niet zonder meer vast te stellen. Op basis van de huidige investeringsbegroting is in beeld waar meer kapitaallasten zijn geraamd, dan zullen worden uitgegeven. Dit leidt tot besparingsmogelijkheden. Daarnaast wordt voorgesteld om de kapitaallastenbudgetten voor 2025 niet te indexeren. In het kader van planningsoptimisme en grip op investeringen, zullen ook de huidige grondslagen voor de kapitaallastenbudgetten tegen het licht worden gehouden.
2.c.1	Concrete bezuinigingsmaatregelen zijn noodzakelijk en een realistische oplossingsrichting
	De nieuwe financiële situatie dwingt tot het maken van stevige en pijnlijke keuzes. Om onze mooie stad te blijven ontwikkelen, is ingrijpen onvermijdelijk. Naast bovengenoemde meer financiële maatregelen zijn ook op een groot aantal inhoudelijke terreinen bezuinigen nodig. Dit grijpt ook in op het coalitieakkoord. Voor het grootste deel van de maatregelen is gebruik gemaakt van een onafhankelijke, objectieve, ambtelijke analyse om opties in beeld te brengen, waardevrij geformuleerd, waar en hoe er in de begroting bedragen omgebogen kunnen worden. Per begrotingsprogramma is in beeld gebracht welke maatregelen worden voorgesteld en tot welk bezuinigingsbedrag dat leidt.
2.c.2	Bezuinigen op investeringen zijn noodzakelijk en een realistische oplossingsrichting

	a. De gemeentebrede bezuinigingsopgave maakt dat de ruimtelijke investeringen kritisch tegen het licht zijn gehouden. Gezien de opgaven waarvoor wij staan is het verantwoord dat ruimtelijke investeringen structureel 7,646 biljoen euro per jaar bijdragen aan bezuinigingen. Bij deze bezuinigingen blijven de doelstellingen uit de RSU2040 en het coalitieakkoord centraal staan. Daarbij gaat het met name om de doelstellingen “groeien in balans” en “ongelijk investeren voor gelijke kansen”. *b. Sinds vaststelling van de RSU2040 betrekken we mee- en tegenvallers op parkeerinkomsten bij de ruimtelijke investeringen.* Voor de parkeerinkomsten vanaf 2024 is een nieuwe raming opgesteld. Dit gebeurt jaarlijks, waarbij ieder jaar nieuwe actuele realisatiecijfers worden gebruikt om de raming verder te verbeteren. De nieuwe raming wijst uit dat vanaf 2024 structureel meer inkomsten worden verwacht dan was opgenomen in de raming van een jaar geleden (MPR2023). Er is sprake van een structureel voordeel. Na verrekening met knelpunten (noodzakelijke vervanging fietsdepot) en na verrekening met incidentele tekorten uit MPR2023 bedraagt de verwachte omvang van het voordeel op parkeerinkomsten 3,0 miljoen euro structureel, doordat er meer wordt geparkeerd dan verwacht. Hiermee kan de negatieve bijstelling van het investeringsdeel van het groeikader worden gecompenseerd. *c. De ontwikkeling van het groeikader is dit jaar behoedzamer geraamd.* In voorgaande jaren gingen we ervan uit dat inkomsten uit het gemeentefonds evenredig zouden toenemen met het aantal inwoners. De huidige ramingen gaan ervan uit dat de inkomsten uit het gemeentefonds voor minder meegroeien met het aantal inwoners. In combinatie met de nieuwste gemeentelijke bevolkingsprognose leidt dit tot neerwaartse bijstelling van het investeringsdeel van het groeikader. *d. De nieuwe berekeningssystematiek voor het groeikader kan ertoe leiden dat in de volgende Voorjaarsnota tijdelijk tekorten optreden in vergelijking met de ramingen voor het investeringsdeel van het groeikader die in deze Voorjaarsnota 2024 zijn verwerkt.* Met stortingen in de egalisatiereserve Groei in balans kunnen we straks dergelijke tekorten opvangen.
2.d.1	<u>Extra besparingen zijn nodig om een sluitende begroting vanaf 2026 te kunnen realiseren</u>.
	Er resteert een structureel tekort vanaf 2026, na inzet van bovenstaande maatregelen. Hervormingsbezuinigingen zijn onderdeel van de ingezette financiële strategie.
2.d.2	<u>Door nu de omvang en principes vast te stellen, is een zorgvuldig proces mogelijk</u>
	Er is meer tijd nodig om de zoekrichtingen uit te werken naar realistische hervormingsmogelijkheden voor besluitvorming bij de programmabegroting september 2024. De focus voor de hervormingsbezuinigingen ligt op de manier waarop gemeentelijk beleid en activiteiten anders kunnen worden uitgevoerd. Oplevering van realistische hervormingsopties vraagt tijd vanwege de impact op de organisatie, onze omgeving, uitvoerbaarheid en benodigde aanpassing van werkwijzen, veranderende samenwerking met partners.
2.e	<u>Opbrengstenverhoging leidt tot een structureel sluitend financieel beeld</u>
	Met alleen bezuinigingen is het financiële beeld niet sluitend te krijgen. De OZB wordt substantieel verhoogd. Daarnaast verhogen we ook de kostendekkendheid van leges, toeristenbelasting en parkeren in de gemeentelijke parkeergarages. Daarbij aangetekend dat als het Rijk voor de Programmabegroting 2025 besluit tot een reële vergoeding voor de taken van gemeenten de verhoging van de OZB als eerste wordt bekeken op de mogelijkheid om dat niet of minder te doen.

Wat betekent het voor de bewoner?	OZB was	OZB wordt bij toename 12%*	Toename OZB per maand	Toename OZB per jaar
Woningwaarde/WOZ	**2024**	**2025**	**2025**	**2025**
€ 450.000	€ 380	€ 425	€ 4	€ 46
€ 800.000	€ 675	€ 756	€ 7	€ 81

*Exclusief indexatie

2.f	Met een kasschuif komen we tot een sluitend financieel beeld
	Een vereiste van onze toezichthouder, de provincie Utrecht, is een structureel sluiten financieel beeld. Met deze kasschuif worden voordelen uit het ene jaar ingezet om het tekort van een ander jaar mee te dekken. Na deze kasschuif zijn alle begrotingsjaren vanaf 2024 in evenwicht. Daarmee voldoen wij aan de vereiste van de toezichthouder. Deze kasschuif wordt via de Algemene dekkingsreserve uitgevoerd.
Kanttekeningen/Risico's	
2.a	Het later of niet geheel realiseren van de financieel begrote bedragen voor maatregelen leidt direct tot een tekort en noodzaak voor aanvullende maatregelen
	Het vertrekpunt van de Voorjaarsnota 2024 laat een structureel tekort zien. Daarmee is er noodzaak om keuzes te maken over het bijstellen van beleid om tot een sluitend financieel beeld te komen. In deze voorjaarsnota worden hiertoe voorstellen gedaan. De beoogde maatregelen uit de financiële strategie (financieel-technisch beleid, reëel begroten van investeringen en kapitaallasten, concrete bezuinigingsmaatregelen, hervormingen en opbrengstenverhoging) moeten tijdig en geheel gerealiseerd worden om het begrotingstekort op te lossen. Het later of niet geheel realiseren van de financieel begrote bedragen leidt direct tot een tekort en noodzaak voor aanvullende maatregelen. Het weerstandsvermogen is op het gewenste niveau en kan dit risico incidenteel afdekken.
2.c1	Maatregelen kunnen pijnlijk zijn voor inwoners, bedrijven en instellingen
	De bezuinigingen raken ieder begrotingsprogramma en (de uitvoering van) ieder beleidsterrein. Omdat de opgave zo groot is, hebben we niet volgens één of twee vaste criteria kunnen selecteren. In de selectie van de maatregelen hebben we maatregelen ontzien die kunnen leiden tot hogere kosten elders of op langere termijn of maatregelen die ingrijpen op onze basisdienstverlening.
2.c2	De bezuinigingsopgave heeft impact op het tempo waarmee de ambities uit de RSU en het coalitieakkoord worden gerealiseerd
	De toevoeging van nieuwe voorzieningen, de vergroening van de stad en de omslag naar duurzame vormen van mobiliteit zal meer tijd vergen. In sommige gevallen hebben bezuinigingen ook direct impact op het ambitieniveau, bijvoorbeeld wanneer vanwege budgettaire krapte wordt afgezien van de bouw van een sporthal bij een school voor voortgezet onderwijs en daar wordt volstaan met (goedkopere) gymzalen. Pas na afschrijving van de gymzalen doet zich dan een nieuwe kans voor om een sporthal te realiseren.
2.d1	Het effect van de hervormingsbezuinigingen op de stad is nog niet duidelijk
	Hervormingen zullen effect hebben op de organisatie en op de stad. Dit vraagt om een zorgvuldig proces en betrekken van externe kennis.
2.d2	Mogelijk gaan kosten van hervormingen voor de baat
	De hervormingen moeten per 2026 een structurele bezuiniging bieden, waarvoor mogelijk investering vooraf geleverd moet worden. Door tijd te nemen voor het

	vinden van de mogelijkheden tot hervormen verwachten we kosten en baten in beeld te kunnen hebben.
2.e	De woonlasten in Utrecht zijn relatief gezien hoog
	In vergelijking met andere gemeenten zijn de woonlasten (OZB, afvalstoffen- en rioolheffing) in de gemeente Utrecht relatief hoog. In de Programmabegroting 2024 komt de belastingdruk uit op 117,5% van het landelijk gemiddelde. Door de lastenverzwaringen worden de woonlasten in 2025 verder verhoogd. Daarbij aangetekend dat als het Rijk voor de Programmabegroting 2025 besluit tot een reële vergoeding voor de taken van gemeenten de verhoging van de OZB als eerste wordt bekeken op de mogelijkheid om dat niet of minder te doen.
Beslispunt	
3	De mutaties uit de Eerste Bestuursrapportage 2024 vast te stellen en te verwerken in de programmabegroting, bestaande uit: a. Budgetneutrale bijstellingen: i. De budgetneutrale bijstellingsvoorstellen zoals opgenomen in paragraaf 7.1- 7.6 ii. De wijzigingsvoorstellen bij de investeringsprojecten, zoals toegelicht in hoofdstuk 7.7 b. De aanpassing van de begroting met de corresponderende posten, zoals toegelicht in hoofdstuk 9 c. Het instellen/wijzigen van nieuwe reserves: i. Reserve Gebruikersinvestering Culturele voorziening Leidsche Rijn: Aanpassing looptijd van 01.01.2026 naar 01.01.2028, overeenkomstig het instellingsbesluit in bijlage 3 ii. Reserve Inburgering om de kosten voor de vertraagde instroom de aankomende jaren op te kunnen vangen en inburgeraars te begeleiden overeenkomstig het instellingsbesluit in bijlage 3. d. Het GEHEIM Addendum Eerste Bestuursrapportage 2024
Argumenten	
3.1.	Door de bijstellingsvoorstellen en corresponderende posten te verwerken in de Programmabegroting 2024 wordt deze geactualiseerd.
	Met het aanpassen van de begroting aan de actuele verwachtingen voorkomen we ongewenste afwijkingen bij de Jaarstukken 2024. De bijstellingsvoorstellen zijn budgetneutraal. Tegenover de corresponderende posten staan verkregen bedragen van het Rijk voor specifieke onderwerpen. Dekking voor de bijstellingsvoorstellen van investeringsprojecten vindt plaats binnen de programmabudgetten.
3.2	De in het addendum voorgestelde aanpassing is randvoorwaardelijk voor realisatie van het project zoals genoemd in deze bijlage.
	Nadere toelichting vormt onderdeel van het GEHEIM Addendum Eerste Bestuursrapportage 2024.
Beslispunt	
4	De ‘Eerste technische wijziging 2024’ vast te stellen, waarmee technische mutaties en de administratieve verwerking van besluiten van de gemeenteraad worden opgenomen in de Programmabegroting 2024 en de meerjarenraming.
Argumenten	
4.1	Met dit besluit wordt de Programmabegroting 2024 en de meerjarenraming geactualiseerd
	De begrotingswijziging is opgebouwd uit technische mutaties zonder beleidsgevolgen (techniek) en waar nodig de administratieve verwerking van eerdere besluiten.
Beslispunt	

5	Hiermee de Voorjaarsnota 2024 en Eerste Bestuursrapportage 2024 vast te stellen en te verwerken in de Programmabegroting 2024 en verder.
Argumenten	
5.1	Het vaststellen van de Voorjaarsnota 2024 en de Eerste Bestuursrapportage 2024 is een raadsbevoegdheid op basis van de Financiële verordening.
5.2	De Voorjaarsnota 2024 is de basis voor de Programmabegroting 2025.
	In de zomer van 2024 wordt de Programmabegroting 2025 opgesteld die in het najaar van 2024 aan de raad wordt voorgelegd. Om de bestuurlijke wensen uit te kunnen werken in de begroting is vaststelling van de uitgangspunten, zoals opgenomen in de voorjaarsnota en eerste bestuursrapportage, nodig.
5.3	In het kader van begrotingsrechtmatigheid is het conform de BBV verplicht om van afwijkingen die tijdig bekend en gemeld te verwerken in de begroting
	Overschrijdingen die tijdig bekend zijn maar niet worden verwerkt in een begrotingswijziging zijn onrechtmatig. Door het vaststellen van deze bestuursrapportage worden de verwachte afwijkingen onderdeel van de begroting. Daarmee zijn deze uitgaven van het college rechtmatig
5.4	Directe verwerking in de begroting is de gebruikelijke werkwijze
	De Adviescommissie controle en financiën heeft geadviseerd raadsbesluiten waar nodig direct te vertalen in de begroting en deze niet meer in een aparte begrotingswijziging door de raad te laten bekrachtigen. Vanaf 2022 voeren wij dit advies uit voor de producten van de begrotingscyclus.

Financiën

De Programmabegroting 2024 laat vanaf 2026 een verwacht tekort zien van ruim 35 miljoen euro. In februari is de raad met een raadsbrief geïnformeerd over een aanvullend tekort op inkomsten vanuit het gemeentefonds van 40 miljoen euro. Daarbovenop komen nog ontwikkelingen zoals loon-, prijs-, en renteontwikkelingen en compensatie daarvoor via het gemeentefonds maar ook andere onvermijdelijke ontwikkelingen die om bijsturing vragen. Het financiële vertrekpunt van de Voorjaarsnota 2024 vraagt om inhoudelijke keuzes om het structureel tekort op te lossen. De uitgewerkte financiële strategie om het tekort op korte en lange termijn op te lossen en om de financiële positie van de gemeente Utrecht te versterken bestaat uit onderstaande onderdelen:

1. Financieel-technisch beleid
2. Haalbaarheid investeringsbegroting tegen het licht: reëel ramen
3. Concrete bezuinigingsvoorstellen
4. Aanvullende opdracht bezuinigingsrichtingen langere termijn: aanvullende hervormingsbezuinigingen
5. Opbrengstenverhogingen
6. Kasschuif

Bedragen x € 1.000	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Structureel**
Programmabegroting 2024	0	0	-35.596	-37.436	-35.870	-35.870
Autonome ontwikkelingen	-79.308	-47.034	-46.386	-43.226	-45.984	-47.441
Groeikader - baten	0	9.151	6.621	8.911	12.336	12.336
Groeikader - lasten	0	-9.151	-6.621	-8.911	-12.336	-12.336
Knelpunten (onvermijdelijke kosten)	-14.725	-10.799	-13.619	-13.912	-10.200	-7.940
Bijsturingen vanuit knelpunten	-2.855	-3.420	-2.319	-2.152	-2.152	-2.152
Startsaldo Voorjaarsnota 2024	**-96.888**	**-61.253**	**-97.921**	**-96.726**	**-94.207**	**-93.404**
1. Financieel-technisch beleid	96.259	23.399	10.518	13.327	10.357	12.806

2. Reëel ramen	7.423	8.475	10.181	7.132	2.668	850
3. Concrete bezuinigingsmaatregelen	3.337	10.337	24.247	32.392	33.615	32.138
4. Aanvullende hervormingen	0	0	20.000	23.000	24.000	25.000
5. Opbrengstenverhoging	0	19.043	22.066	22.610	22.610	22.610
6. Kasschuif	-10.131	0	10.909	-1.735	957	0
Financiële strategie	**96.888**	**61.253**	**97.921**	**96.726**	**94.207**	**93.404**
Eindsaldo Voorjaarsnota 2024	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Vervolg
Na de Eerste Bestuursrapportage 2024 volgt in het najaar de Tweede Bestuursrapportage 2024 en komend voorjaar de Jaarstukken 2024. De jaarstukken zijn het laatste verantwoordingsmoment over de Programmabegroting 2024. Na de Voorjaarsnota 2024 volgt in het najaar de Programmabegroting 2025. Vervolgens volgen in 2025 in het voorjaar de Eerste Bestuursrapportage 2025, in het najaar de Tweede Bestuursrapportage 2025 en in voorjaar van 2026 de jaarstukken 2025.

Participatie
Er heeft geen participatie plaatsgevonden over dit voorstel. De voorjaarsnota is een richtinggevend document. Participatie is (mogelijk) relevant op het moment dat er uitwerking plaatsvindt van de gemaakte keuzes. De Eerste Bestuursrapportage betreft een aanpassing van de Programmabegroting 2024 op basis van onvermijdelijke ontwikkelingen. Hieruit volgen geen beleidsrelevante keuzes waarvoor participatie nodig is.

Communicatie
Communicatie verloopt via verschillende lijnen. We publiceren een bewonerssamenvatting van de Voorjaarsnota in DUIC. De tekst van die bewonerssamenvatting publiceren we ook als webpagina op Utrecht.nl, met daarbij hyperlinks naar aanvullende informatie en documenten. Via de social-mediakanalen verspreiden we de highlights van de Voorjaarsnota en linken die naar de informatie op Utrecht.nl. De lokale media nodigen we uit bij de presentatie van de Voorjaarsnota en we plaatsen een nieuwsbericht (persbericht) op Utrecht.nl. We informeren inwoners en partners in de stad die te maken krijgen met de (bezuinigings)maatregelen uit de Voorjaarsnota.

(Niet)Referendabel
De Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht is niet van toepassing omdat dit een raadsvoorstel betreft over de vaststelling van de gemeentelijke begroting en rekening (artikel 1:2 lid 2 onder e Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht).

Bijlagen
Bijlagen besluitvorming
- Voorjaarsnota 2024 en Eerste Bestuursrapportage 2024
- Eerste technische wijziging 2024 raad
- GEHEIM Addendum Eerste Bestuursrapportage 2024

Bijlagen informatief
- Subsidiestaat 2024
- Subsidiestaat 2025
- GEHEIM A investeringsprojecten Ontwikkelen en wonen voor iedereen
- GEHEIM B Investeringsprojecten parkeergarages

Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Voorjaarsnota 2024 en Eerste Bestuursrapportage 2024

Beleidsveld	Financiën
Organisatieonderdeel	Bedrijfsvoerings- en Strategienetwerk
Opsteller	Jurjen Bakker
Kenmerk	12308782
Vergaderdatum Raad	11 juli 2024
Referendabel	Nee (artikel 1:2 lid 2 onder e Verordening raadgevend referendum)
Geheim	Ja, een of meer bijlage(n)

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Het geactualiseerde financiële vertrekpunt ten opzichte van de Programmabegroting 2024 vast te stellen met in totaliteit een startsaldo van 96,888 miljoen euro (nadeel) in 2024, van 61,253 miljoen euro (nadeel) in 2025, van 97,921 miljoen (nadeel) in 2026, van 96,726 miljoen euro (nadeel) in 2027, van 94,207 miljoen euro (nadeel) in 2028 en vanaf 2029 93,404 miljoen euro (nadeel) structureel, zoals opgenomen in hoofdstuk 2 bestaande uit:
   a. De autonome ontwikkelingen met een bedrag van 79,308 miljoen euro (nadeel) in 2024, van 47,034 miljoen euro (nadeel) in 2025, van 46,386 miljoen euro (nadeel) in 2026, van 43,226 miljoen euro (nadeel) in 2027, van 45,984 miljoen euro (nadeel) in 2028 en vanaf 2029 47,441 miljoen euro (nadeel) structureel, zoals toegelicht in paragraaf 2.1 en 2.2.
   b. Het bestemmen van de inkomsten voor groei van de stad voor de uitgaven van deze groei met een bedrag van 9,151 miljoen euro in 2025, 6,621 miljoen euro in 2026, 8,911 miljoen euro in 2027 en vanaf 2028 12,336 miljoen structureel, zoals toegelicht in paragraaf 2.3.
   c. De knelpunten met een bedrag van 14,725 miljoen euro (nadeel) in 2024, 10,799 miljoen euro (nadeel) in 2025, 13,619 miljoen euro (nadeel) in 2026, 13,912 miljoen euro (nadeel) in 2027, 10,200 miljoen euro (nadeel) in 2028 en vanaf 2029 7,940 miljoen euro structureel (nadeel), zoals toegelicht in paragraaf 2.4.
   d. Bijsturingen met een bedrag van 2,855 miljoen euro (nadeel) in 2024, 3,420 miljoen euro (nadeel) in 2025, 2,319 miljoen euro (nadeel) in 2026 en vanaf 2027 structureel 2,152 miljoen euro (nadeel) zoals toegelicht in paragraaf 2.4.

2. In te stemmen met de financiële strategie met maatregelen om in deze voorjaarsnota te komen tot een sluitend financieel beeld bestaande uit:
   a. Financieel-technisch beleid van 96,259 miljoen euro in 2024, van 23,399 miljoen euro in 2025, van 10,518 miljoen euro voor 2026, 13,327 miljoen euro in 2027, van 10,357 miljoen euro in 2028 oplopend naar 12,806 miljoen euro structureel, zoals toegelicht in paragraaf 4.1, bestaande uit:
      i. Risico-inschatting Rijksinkomsten vanaf 2025 naar 17,100 miljoen euro structureel, zoals toegelicht in paragraaf 4.1.1;
      ii. Mutaties reserves, zoals toegelicht in paragraaf 2.4 en 4.1.2:
         - Onttrekking aan de Vaste activareserve van 203,037 miljoen euro in 2024
         - Dotatie aan de Algemene dekkingsreserve van 149,274 miljoen euro in 2024
         - Dotatie aan de Algemene reserve van 28,563 miljoen euro in 2024
         - Instellen van en dotatie aan reserve Personeelskosten bezuinigingen van 5 miljoen euro in 2024
         - Instellen van en dotatie aan reserve Implementatie en uitvoering hervormingen van 2,5 miljoen euro in 2024
         - Dotatie aan de Reserve Vervanging zwembaden van 11,5 miljoen euro in 2024

- Instellen van en dotatie aan Reserve Tarieven sportaccommodaties 5 miljoen euro in 2024
- Instellen en dotatie aan reserve Werken naar werk 1,2 miljoen euro in 2024
- Onttrekking aan de Algemene dekkingsreserve van 105,936 miljoen euro in 2024 en van 43,338 miljoen euro in 2025
- Onttrekking aan de reserve Werk en Inkomen van 0,796 miljoen euro in 2024, zoals toegelicht in paragraaf 2.4
- De reserve Betaalbaar wonen en woningbouwprojecten (gedeeltelijk) te bestemmen voor de aankoop vastgoed van en de compensatie voor de productie van sociale huurwoningen, zoals toegelicht in paragraaf 2.4 knelpunten en bijsturingen

iii. Structurele (kapitaal)lasten verhogen, samenhangend met onttrekking aan de Vaste activareserve voor een bedrag van:
- 11,977 miljoen euro in 2024,
- 10,755 miljoen euro in 2025,
- 10,592 miljoen euro in 2026,
- 10,403 miljoen euro in 2027,
- 10,074 miljoen euro in 2028 en
- Vanaf 2029 structureel 10 miljoen euro.

iv. Aanpassing van begrotingsgrondslagen;
- Met ingang van 2024 nieuwe investeringen af te schrijven per 1 januari, in plaats van het moment van ingebruikname van de bezitting en de nota WAAVA in overeenstemming met dit besluit aan te passen. Dit betekent een verlaging van de kapitaallasten met 2,3 miljoen euro in 2024, met 0,01 miljoen euro in 2025, met 0,5 miljoen euro in 2026, met 0,25 miljoen euro in 2027 en met 0,125 miljoen euro in 2028;
- Ten behoeve van de indexering van de materiële kostenbudgetten in het vervolg vanaf 2025 de indexcijfers van het Rijk te volgen. Dit betekent een structurele verlaging vanaf 2025 met 5,706 miljoen euro.

b. Investeringen en kapitaallasten reëel te begroten door verlaging van de kapitaallasten van 7,423 miljoen euro in 2024, van 8,475 miljoen euro in 2025, van 10,181 miljoen euro in 2026, van 7,132 miljoen euro in 2027, van 2,668 miljoen euro in 2028 en vanaf 2029 structureel 0,85 miljoen euro, zoals toegelicht in paragraaf 4.2.

c. Concrete bezuinigingsmaatregelen vast te stellen, ter verbetering van het financieel saldo van 3,337 miljoen euro in 2024, van 10,337 miljoen euro in 2025, van 24,247 miljoen euro in 2026, van 32,392 miljoen euro in 2027, van 33,615 miljoen euro in 2028 en vanaf 2029 structureel 32,138 miljoen euro, zoals toegelicht in paragraaf 4.3.1 en 4.3.3.
   i. In verband met bezuinigingen op investeringen in 2024 0,203 miljoen euro te doteren aan de reserve Groei in balans, in 2025 0,191 miljoen euro te onttrekken, in 2026 0,386 miljoen euro te doteren en in 2027 0,398 miljoen euro te onttrekken.
   ii. In verband met mee- en tegenvallers op parkeerinkomsten en het investeringsdeel van het groeikader:
   - In 2024, 2025 en 2026 achtereenvolgens 3,023 miljoen euro, 3,509 miljoen euro en 0,710 miljoen euro toe te voegen aan de reserve Groei in balans;
   - In 2027 en 2028 achtereenvolgens 2,989 miljoen euro en 2,668 miljoen euro te onttrekken aan de reserve Groei in balans;
   - Het saldo van deze toevoegingen en onttrekkingen in de reserve Groei in balans (1,586 miljoen euro) beschikbaar te houden om deze te kunnen inzetten bij de invoering van een nieuwe robuuste berekeningssystematiek voor het groeikader vanaf de Voorjaarsnota 2025.

d. De omvang van hervormingsbezuinigingen vast te stellen op een bedrag van 20 miljoen euro in 2026, 23 miljoen euro in 2027, 24 miljoen euro in 2028 en structureel vanaf 2029 25 miljoen euro volgens de leidende principes:
   - Kritisch kijken naar de gemeente zelf en de gemeentelijke organisatie.
   - Bij het efficiënter en slimmer organiseren ook kijken naar de samenwerking met partners in stad en regio

- Onderzoeken of het overlaten van werkzaamheden aan onze inwoners en ondernemers leidt tot een bezuiniging, naast dat zij daarmee meer verantwoordelijkheid krijgen over hun eigen leven en omgeving.
- Minder beleid ontwikkelen, zodat in onze uitvoering de basis op orde kan worden gebracht en gehouden.
- Kijken naar de 'Utrechtse plus' ten opzichte van andere gemeenten: terug naar de basis van taken en dienstverleningsniveau.

en voor de besluitvorming aan te sluiten bij de producten van de begrotingscyclus, volgens de volgende stappen:

- Voorjaarsnota 2024 (juli 2024): besluiten over de leidende principes en het proces
- Begroting 2025 (november 2024): besluiten over de kansrijke hervormingsthema's met indicatieve bedragen per thema
- Maart-april 2025: raadsbrief met voortgang
- Voorjaarsnota 2025 (juni 2025): besluiten over de hervormingsvoorstellen met bezuinigingsbedrag en wijze van uitvoering

e. Opbrengstenverhogingen vast te stellen (zoals toegelicht in paragraaf 4.5), bestaande uit
   - Meer kostendekkend maken van leges, verhoging van de opbrengsten met 0,293 miljoen euro in 2025, 0,566 miljoen euro in 2026 en 1,110 miljoen euro structureel vanaf 2027;
   - Verhoging van de OZB met 12%, structurele verhoging van de opbrengsten vanaf 2025 met 18 miljoen euro;
   - Toeristenbelasting van 7% naar 10% van de overnachtingsprijs, structurele verhoging van de opbrengsten vanaf 2026 met 2,25 miljoen euro;
   - Opbrengsten gemeentelijke parkeergarages, structurele verhoging van de opbrengsten vanaf 2025 met 1,250 miljoen euro.

f. In te stemmen met een kasschuif van de resultaten van de jaren 2024 tot en met 2028, zoals opgenomen in het financiële beeld in paragraaf 4.1, via de Algemene dekkingsreserve om het saldo van de begroting vanaf 2024 in evenwicht te laten zijn.

3. De mutaties uit de Eerste Bestuursrapportage 2024 vast te stellen en te verwerken in de programmabegroting, bestaande uit:
   a. Budget neutrale bijstellingen:
      i. De budget neutrale bijstellingsvoorstellen zoals opgenomen in paragraaf 7.1- 7.6
      ii. De wijzigingsvoorstellen bij de investeringsprojecten, zoals toegelicht in hoofdstuk 7.7
   b. De aanpassing van de begroting met de corresponderende posten, zoals toegelicht in hoofdstuk 9
   c. Het instellen/wijzigen van nieuwe reserves:
      i. Reserve Gebruikersinvestering Culturele voorziening Leidsche Rijn: Aanpassing looptijd van 01.01.2026 naar 01.01.2028, overeenkomstig het instellingsbesluit in bijlage 3
      ii. Reserve Inburgering om de kosten voor de vertraagde instroom de aankomende jaren op te kunnen vangen en inburgeraars te begeleiden overeenkomstig het instellingsbesluit in bijlage 3.
   d. Het GEHEIM Addendum Eerste Bestuursrapportage 2024

4. De 'Eerste technische wijziging 2024' vast te stellen, waarmee technische mutaties en de administratieve verwerking van besluiten van de gemeenteraad worden opgenomen in de Programmabegroting 2024 en de meerjarenraming.

5. Hiermee de Voorjaarsnota 2024 en Eerste Bestuursrapportage 2024 vast te stellen en te verwerken in de Programmabegroting 2024 en verder.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Geheimhouding

Het college heeft tijdelijke geheimhouding opgelegd op de bijlage ‘A Investeringsprojecten Ontwikkelen en wonen voor iedereen’ en bijlage ‘B Investeringsprojecten Parkeergarages” en het Addendum Eerste Bestuursrapportage 2024 op grond van artikel 87 van de Gemeentewet om redenen genoemd in artikel 5.1 lid 2 sub b en i van de Wet open overheid totdat aanbestedingen zijn uitgevoerd, de onderhandelingen zijn afgerond en de projecten zijn afgerond. De bijlagen bevatten financiële informatie voor de gemeentelijke inzet en de strategie per project. Deze informatie kunnen marktpartijen gebruiken bij aanbestedingen en onderhandelingen met de gemeente. Het is van belang dat marktpartijen geen inzage krijgen in onze financiële mogelijkheden, de inzet per project en strategische doelen die de gemeente daarmee wil bereiken.

Samenvatting

De financiële positie van de gemeente Utrecht is het afgelopen jaar verslechterd. Vooral als gevolg van tegenvallende inkomsten van het Rijk is het tekort op de gemeentelijke begroting fors toegenomen. In deze voorjaarsnota worden keuzes voorgesteld om dit tekort op korte en lange termijn op te lossen en om de financiële positie van de gemeente Utrecht te versterken. Deze strategie bestaat uit onderstaande onderdelen, waarbij zowel gekozen wordt binnen als tussen de onderdelen:

- Financieel strategisch beleid
- Haalbaarheid investeringsbegroting tegen het licht: reëel ramen
- Concrete bezuinigingsvoorstellen
- Aanvullende opdracht bezuinigingsrichtingen langere termijn: aanvullende hervormingsbezuinigingen

Context

Aanleiding

Onderdeel van de Utrechtse begrotingscyclus zijn de voorjaarsnota en de bestuursrapportages. In de voorjaarsnota wordt meerjarig vooruitgekeken en worden de ontwikkelingen geschetst, indien nodig wordt beleid aangepast of geïntensiveerd en wordt het financiële beeld geactualiseerd. De voorstellen in de Voorjaarsnota 2024 zijn de basis voor het opstellen van de Programmabegroting 2025.

Tegelijk met de Voorjaarsnota 2024 wordt u ook de Eerste Bestuursrapportage 2024 over de eerste drie maanden van dit begrotingsjaar voorgelegd. In deze bestuursrapportage rapporteert het college over de uitvoering voor het jaar 2024 van de programma's en investeringsprojecten, over grote ontwikkelingen die de uitvoering mogelijk beïnvloeden, en worden voorstellen gedaan om de begroting budgetneutraal bij te stellen.

Juridische context

De gemeenteraad heeft het budgetrecht, dit wil zeggen de bevoegdheid om financiële middelen toe te wijzen aan de verschillende gemeentelijke taken en ervoor te zorgen er geen financieel tekort is. Dit is opgenomen in artikel 189 en verder van de Gemeentewet.
Conform de Financiële Verordening van de gemeente Utrecht biedt het college aan de raad in het lopende jaar twee bestuursrapportages aan en ieder jaar vóór 1 juni een voorjaarsnota die de basis vormt voor de programmabegroting van het volgende jaar (jaar t+1).
Het instellen van reserves en het toevoegen en onttrekken van bedragen aan de reserves is een raadsbevoegdheid, dit overeenkomstig de nota Reserves.

Beslistermijn

Conform artikel 2 Beleidscyclus lid 2 van de Financiële Verordening stelt de Voorjaarsnota 2024 en Eerste Bestuursrapportage 2024 uiterlijk op 14 juli 2024 vast, net als de jaarstukken en het MPR.

Beoogd effect

De Voorjaarsnota 2024 geeft inzicht in de actuele financiële ontwikkelingen, zowel beleidsmatig als financieel, op basis waarvan de integrale afweging kan plaatsvinden van middelen en beleidsmaatregelen. De voorjaarsnota biedt een basis voor een reële en sluitende Programmabegroting 2025.
Met het vaststellen van de mutaties uit de Eerste Bestuursrapportage 2024 wordt de Programmabegroting 2024 aangepast aan de actuele ontwikkeling en worden de uitgaven van het college voor deze ontwikkelingen rechtmatig.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad

Programmabegroting 2023; 10 november 2022

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	Het geactualiseerde financiële vertrekpunt ten opzichte van de Programmabegroting 2024 vast te stellen met in totaliteit een startsaldo van 96,888 miljoen euro (nadeel)

	in 2024, van 61,253 miljoen euro (nadeel) in 2025, van 97,921 miljoen (nadeel) in 2026, van 96,726 miljoen euro (nadeel) in 2027, van 94,207 miljoen euro (nadeel) in 2028 en vanaf 2029 93,404 miljoen euro (nadeel) structureel, zoals opgenomen in hoofdstuk 2 bestaande uit: a. De autonome ontwikkelingen met een bedrag van 79,308 miljoen euro (nadeel) in 2024, van 47,034 miljoen euro (nadeel) in 2025, van 46,386 miljoen euro (nadeel) in 2026, van 43,226 miljoen euro (nadeel) in 2027, van 45,984 miljoen euro (nadeel) in 2028 en vanaf 2029 47,441 miljoen euro (nadeel) structureel, zoals toegelicht in paragraaf 2.1 en 2.2. b. Het bestemmen van de inkomsten voor groei van de stad voor de uitgaven van deze groei met een bedrag van 9,151 miljoen euro in 2025, 6,621 miljoen euro in 2026, 8,911 miljoen euro in 2027 en vanaf 2028 12,336 miljoen structureel, zoals toegelicht in paragraaf 2.3. c. De knelpunten met een bedrag van 14,725 miljoen euro (nadeel) in 2024, 10,799 miljoen euro (nadeel) in 2025, 13,619 miljoen euro (nadeel) in 2026, 13,912 miljoen euro (nadeel) in 2027, 10,200 miljoen euro (nadeel) in 2028 en vanaf 2029 7,940 miljoen euro structureel (nadeel), zoals toegelicht in paragraaf 2.4. d. Bijsturingen met een bedrag van 2,855 miljoen euro (nadeel) in 2024, 3,420 miljoen euro (nadeel) in 2025, 2,319 miljoen euro (nadeel) in 2026 en vanaf 2027 structureel 2,152 miljoen euro (nadeel) zoals toegelicht in paragraaf 2.4.
Argumenten	
	<u>Er zijn onvermijdelijke ontwikkelingen binnen en buiten Utrecht die het financieel beeld van de gemeente beïnvloeden</u>
1.a	Sinds de vaststelling van de Programmabegroting 2024 hebben zich ontwikkelingen voorgedaan die het financiële beeld beïnvloeden. Deze zijn onvermijdelijk, zoals actualisatie van de inkomsten van het Rijk, inkomsten voor groei van de stad, stijgende prijzen, rente en knelpunten. Op basis van deze ontwikkelingen wordt de beschikbare financiële ruimte bepaald, het financiële vertrekpunt van deze voorjaarsnota.
1.b.	<u>De groei van de stad vraagt om noodzakelijke investeringen</u>
	De groei van de stad betekent niet alleen een uitbreiding van het aantal woningen en infrastructuur, het vraagt om uitbreiding van het voorzieningenniveau van scholen tot zorg, beheer van de nieuwe gebieden en toename van gebruik van diensten van de gemeente. Dit vraagt om investeringen in de nieuwe gebieden en bestaande stad en ook het verhogen van de uitvoeringsbudgetten voor de gemeentelijke taken. Door de groei ontvangen wij extra inkomsten uit het gemeentefonds door de groei van het aantal inwoners en extra OZB in verband met de toename van het aantal woningen. Door deze inkomsten te reserveren voor de groei van de stad, kunnen wij onze ambitie voor gezond stedelijk leven realiseren. In voorgaande jaren gingen we ervan uit dat inkomsten uit het gemeentefonds evenredig zouden toenemen met het aantal inwoners. De huidige ramingen gaan ervan uit dat de inkomsten uit het gemeentefonds voor minder meegroeien met het aantal inwoners. Bij deze Voorjaarsnota 2024 is daarom bij de berekening van het groeikader een pas op de plaats gemaakt en een behoedzaamheidscorrectie toegepast (een lager bedrag voor de toename algemene uitkering), vooruitlopend op een meer toekomstbestendige groeisystematiek bij de Voorjaarsnota 2025.
1.c	<u>De knelpunten zijn onvermijdelijk, onuitstelbaar en onoplosbaar</u>
	De gemeentelijke begroting staat voortdurend onder spanning door ontwikkelingen die onvermijdelijk op ons afkomen, zoals de consequenties van wettelijke verplichtingen. Als de kostenstijging niet langer kunnen worden uitgesteld en ook niet kunnen worden opgevangen binnen de programma's of door bijsturen van beleid dan moeten ze worden geaccepteerd en moet de begroting hiermee worden aangepast. Zo blijft de begroting reëel sluitend. Knelpunten voldoen aan drie criteria:

	ze zijn onvermijdbaar (de activiteit is een wettelijke taak of verplichting), onuitstelbaar (de activiteit moet starten in 2024/2025) en onoplosbaar (niet binnen bestaande doelstelling- of programmabudgetten op te vangen).
1.d	<u>Een aantal bijsturingen is noodzakelijk</u>
	Dit zijn bijsturingen die niet volledig onvermijdelijk, onuitstelbaar en onoplosbaar zijn, maar een dusdanige urgentie hebben dat deze wel opgevolgd dienen te worden.
1.e	<u>Het meerjarenbeeld voldoet aan de uitgangspunten van het financiële beleid</u>
	Een meerjarenbegroting moet voldoen aan financiële randvoorwaarden. Ook onze toezichthouder, de provincie Utrecht, ziet daarop toe. Van belang zijn een begroting met een structureel evenwicht en een weerstandsvermogen dat toereikend is om risico's op te vangen. Het weerstandsvermogen en ook de financiële indicatoren, zoals de schuldquote, zijn geactualiseerd in de Jaarstukken 2023 en zijn op niveau. Met de besluiten uit deze voorjaarsnota komen we tot een begroting met een structureel evenwicht, daarmee voldoen wij aan de twee genoemde randvoorwaarden.
Kanttekeningen/Risico's	
1.1	<u>Bij het opstellen van de voorjaarsnota is uitgegaan van het voorlopige resultaat van de Jaarstukken 2023 en Bestedings- en dekkingsvoorstellen.</u>
	De controle van de accountant is nog niet afgerond en kunnen nog tot correcties leiden, waardoor het uiteindelijke rekeningresultaat kan wijzigen. De bestedings- en dekkingsvoorstellen worden gelijktijdig met de Jaarstukken 2023 ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd. Bij afwijkende besluitvorming wijzigt ook het beschikbare bedrag uit het jaar 2023 voor integrale afweging.
Beslispunt	
2	In te stemmen met de financiële strategie met maatregelen om in deze voorjaarsnota te komen tot een sluitend financieel beeld bestaande uit: a. Financieel-technisch beleid van 96,259 miljoen euro in 2024, van 23,399 miljoen euro in 2025, van 10,518 miljoen euro voor 2026, 13,327 miljoen euro in 2027, van 10,357 miljoen euro in 2028 oplopend naar 12,806 miljoen euro structureel, zoals toegelicht in paragraaf 4.1, bestaande uit: i. Risico-inschatting Rijksinkomsten vanaf 2025 naar 17,100 miljoen euro structureel, zoals toegelicht in paragraaf 4.1.1; ii. Mutaties reserves, zoals toegelicht in paragraaf 2.4 en 4.1.2: Onttrekking aan de Vaste activareserve van 203,037 miljoen euro in 2024 • Dotatie aan de Algemene dekkingsreserve van 149,274 miljoen euro in 2024 • Dotatie aan de Algemene reserve van 28,563 miljoen euro in 2024 • Instellen van en dotatie aan reserve Personeelskosten bezuinigingen van 5 miljoen euro in 2024 • Instellen van en dotatie aan reserve Implementatie en uitvoering hervormingen van 2,5 miljoen euro in 2024 • Dotatie aan de Reserve Vervanging zwembaden van 11,5 miljoen euro in 2024 • Instellen van en dotatie aan Reserve Tarieven sportaccommodaties 5 miljoen euro in 2024 • Instellen en dotatie aan reserve Werken naar werk 1,2 miljoen euro in 2024 • Onttrekking aan de Algemene dekkingsreserve van 105,936 miljoen euro in 2024 en van 43,338 miljoen euro in 2025

- Onttrekking aan de reserve Werk en Inkomen van 0,796 miljoen euro in 2024, zoals toegelicht in paragraaf 2.4
- De reserve Betaalbaar wonen en woningbouwprojecten (gedeeltelijk) te bestemmen voor de aankoop van vastgoed en de compensatie van de productie van sociale huurwoningen, zoals toegelicht in paragraaf 2.4 knelpunten en bijsturingen

iii. Structurele (kapitaal)lasten verhogen, samenhangend met onttrekking aan de Vaste activareserve voor een bedrag van:
- 11,977 miljoen euro in 2024,
- 10,755 miljoen euro in 2025,
- 10,592 miljoen euro in 2026,
- 10,403 miljoen euro in 2027,
- 10,074 miljoen euro in 2028 en
- Vanaf 2029 structureel 10 miljoen euro.

iv. Aanpassing van begrotingsgrondslagen;
- Met ingang van 2024 nieuwe investeringen af te schrijven per 1 januari, in plaats van het moment van ingebruikname van de bezitting en de nota WAAVA in overeenstemming met dit besluit aan te passen. Dit betekent een verlaging van de kapitaallasten met 2,3 miljoen euro in 2024, met 0,01 miljoen euro in 2025, met 0,5 miljoen euro in 2026, met 0,25 miljoen euro in 2027 en met 0,125 miljoen euro in 2028;
- Ten behoeve van de indexering van de materiële kostenbudgetten in het vervolg vanaf 2025 de indexcijfers van het Rijk te volgen. Dit betekent een structurele verlaging vanaf 2025 met 5,706 miljoen euro.

b. Investeringen en kapitaallasten reëel te begroten door verlaging van de kapitaallasten van 7,423 miljoen euro in 2024, van 8,475 miljoen euro in 2025, van 10,181 miljoen euro in 2026, van 7,132 miljoen euro in 2027, van 2,668 miljoen euro in 2028 en vanaf 2029 structureel 0,85 miljoen euro, zoals toegelicht in paragraaf 4.2.

c. Concrete bezuinigingsmaatregelen vast te stellen, ter verbetering van het financieel saldo van 3,337 miljoen euro in 2024, van 10,337 miljoen euro in 2025, van 24,247 miljoen euro in 2026, van 32,392 miljoen euro in 2027, van 33,615 miljoen euro in 2028 en vanaf 2029 structureel 32,138 miljoen euro, zoals toegelicht in paragraaf 4.3.1 en 4.3.3.

i. In verband met bezuinigingen op investeringen in 2024 0,203 miljoen euro te doteren aan de reserve Groei in balans, in 2025 0,191 miljoen euro te onttrekken, in 2026 0,386 miljoen euro te doteren en in 2027 0,398 miljoen euro te onttrekken.

ii. In verband met mee- en tegenvallers op parkeerinkomsten en het investeringsdeel van het groeikader:
- In 2024, 2025 en 2026 achtereenvolgens 3,023 miljoen euro, 3,509 miljoen euro en 0,710 miljoen euro toe te voegen aan de reserve Groei in balans;
- In 2027 en 2028 achtereenvolgens 2,989 miljoen euro en 2,668 miljoen euro te onttrekken aan de reserve Groei in balans;
- Het saldo van deze toevoegingen en onttrekkingen in de reserve Groei in balans (1,586 miljoen euro) beschikbaar te houden om deze te kunnen inzetten bij de invoering van een nieuwe robuuste berekeningssystematiek voor het groeikader vanaf de Voorjaarsnota 2025.

	d. De omvang van hervormingsbezuinigingen vast te stellen op een bedrag van 20 miljoen euro in 2026, 23 miljoen euro in 2027, 24 miljoen euro in 2028 en structureel vanaf 2029 25 miljoen euro volgens de leidende principes: • Kritisch kijken naar de gemeente zelf en de gemeentelijke organisatie. • Bij het efficiënter en slimmer organiseren ook kijken naar de samenwerking met partners in stad en regio • Onderzoeken of het overlaten van werkzaamheden aan onze inwoners en ondernemers leidt tot een bezuiniging, naast dat zij daarmee meer verantwoordelijkheid krijgen over hun eigen leven en omgeving. • Minder beleid ontwikkelen, zodat in onze uitvoering de basis op orde kan worden gebracht en gehouden. • Kijken naar de 'Utrechtse plus' ten opzichte van andere gemeenten: terug naar de basis van taken en dienstverleningsniveau. en voor de besluitvorming aan te sluiten bij de producten van de begrotingscyclus, volgens de volgende stappen: • Voorjaarsnota 2024 (juli 2024): besluiten over de leidende principes en het proces • Begroting 2025 (november 2024): besluiten over de kansrijke hervormingsthema's met indicatieve bedragen per thema • Maart-april 2025: raadsbrief met voortgang • Voorjaarsnota 2025 (juni 2025): besluiten over de hervormingsvoorstellen met bezuinigingsbedrag en wijze van uitvoering e. Opbrengstenverhogingen vast te stellen (zoals toegelicht in paragraaf 4.5), bestaande uit • Meer kostendekkend maken van leges, verhoging van de opbrengsten met 0,293 miljoen euro in 2025, 0,566 miljoen euro in 2026 en 1,110 miljoen euro structureel vanaf 2027; • Verhoging van de OZB met 12%, structurele verhoging van de opbrengsten vanaf 2025 met 18 miljoen euro; • Toeristenbelasting van 7% naar 10% van de overnachtingsprijs, structurele verhoging van de opbrengsten vanaf 2026 met 2,25 miljoen euro; ii. Opbrengsten gemeentelijke parkeergarages, structurele verhoging van de opbrengsten vanaf 2025 met 1,250 miljoen euro. f. In te stemmen met een kasschuif van de resultaten van de jaren 2024 tot en met 2028, zoals opgenomen in het financiële beeld in paragraaf 4.1, via de Algemene dekkingsreserve om het saldo van de begroting vanaf 2024 in evenwicht te laten zijn.
Argumenten	
2.a	<u>Financieel-technisch beleid lost met name het incidentele tekort (in 2024 en 2025) op.</u>
	Financieel-technische oplossingen zijn aanpassingen in de manier waarop we begroten. Aanpassingen brengen ook nadelen en/of risico's met zich mee. <u>*1. Risico-inschatting voor de verwachte Rijksinkomsten*</u>*:* De ontwikkelingen rondom de Rijksbegroting zijn nog onzeker en het effect op het gemeentefonds is nu nog onbekend. We hebben ons gebaseerd op de voorjaarsnota van het Rijk en verwachten meer zekerheid bij de meicirculaire, waarvan de publicatie wordt verwacht eind mei/begin juni 2024. Het effect van de meicirculaire wordt meegenomen bij het opstellen van de Programmabegroting 2025.

	2. Inzet eigen vermogen: Om bezuinigingen te realiseren is een ingroeiperiode noodzakelijk voor de jaren 2024 en 2025. Dit kan door het vrijspelen van incidentele middelen. Daarbij is gekeken naar het eigen vermogen. Daarbij wordt een systeemwijziging voorgesteld voor de Vaste activareserve. Het bedrag voor de afgeronde investeringen kan vrijvallen, als de begroting structureel wordt verhoogd voor de kapitaallasten. Hiermee komt een omvangrijk bedrag van het eigen vermogen beschikbaar (incidenteel) ter dekking van de begrotingstekorten in 2024 en 2025. In totaliteit betekent dit een onttrekking van 203 miljoen euro aan de activareserve Dit bedrag wordt voor 149,3 miljoen euro ingezet ter dekking van het tekort in 2024 en 2025 en het restant van 53,8 miljoen euro vanwege de solvabiliteit toegevoegd aan de algemene reserve en/of bestemmingsreserves. We zetten een aantal bedragen apart in (nieuw te vormen) reserves voor: • Personeelskosten bezuinigingen voor frictiekosten die naar verwachting ontstaan door de concrete bezuinigingen en de hervormingen; • Implementatie en uitvoering hervormingen omdat we om de hervormingen mogelijk te maken zullen moeten investeren aan de voorkant. Dit gaat om kosten voor het programmateam, inhuur van specifieke expertise (zoals benchmarking en onderzoeken) en eventueel implementatiekosten van de maatregelen. • Vervanging zwembaden om kapitaallasten voor sportaccommodaties vrij te kunnen laten vallen in het licht van reëel ramen. • Tarieven sportaccommodaties om fricties bij de structurele verhoging van de tarieven op te kunnen vangen. • Werken naar werk voor overbrugging om marktpartijen meer te laten bijdragen en impuls in afspraak met regio. *3. Aanpassing grondslagen:* Wijzigen van het startmoment van afschrijving naar 1 januari voor alle af te ronden investeringen en maximeren van de indexatie van de materiele budgetten in de gemeentebegroting op de compensatie van het Rijk via het gemeentefonds.
2.b	Door van investeringen en kapitaallasten reëel te ramen, sluit de begroting beter aan bij de werkelijk verwachte uitgaven
	Er is sprake van planningsoptimisme in de investeringsbegroting als ervan uit wordt gegaan dat investeringen eerder gerealiseerd kunnen worden dan in werkelijkheid het geval is. Dit leidt jaarlijks tot onderbesteding op kapitaallasten en investeringsbandbreedtes. De exacte omvang daarvan is niet zonder meer vast te stellen. Op basis van de huidige investeringsbegroting is in beeld waar meer kapitaallasten zijn geraamd, dan zullen worden uitgegeven. Dit leidt tot besparingsmogelijkheden. Daarnaast wordt voorgesteld om de kapitaallastenbudgetten voor 2025 niet te indexeren. In het kader van planningsoptimisme en grip op investeringen, zullen ook de huidige grondslagen voor de kapitaallastenbudgetten tegen het licht worden gehouden.
2.c.1	Concrete bezuinigingsmaatregelen zijn noodzakelijk en een realistische oplossingsrichting
	De nieuwe financiële situatie dwingt tot het maken van stevige en pijnlijke keuzes. Om onze mooie stad te blijven ontwikkelen, is ingrijpen onvermijdelijk. Naast bovengenoemde meer financiële maatregelen zijn ook op een groot aantal inhoudelijke terreinen bezuinigen nodig. Dit grijpt ook in op het coalitieakkoord. Voor het grootste deel van de maatregelen is gebruik gemaakt van een onafhankelijke, objectieve, ambtelijke analyse om opties in beeld te brengen, waardevrij geformuleerd, waar en hoe er in de begroting bedragen omgebogen kunnen worden. Per begrotingsprogramma is in beeld gebracht welke maatregelen worden voorgesteld en tot welk bezuinigingsbedrag dat leidt.
2.c.2	Bezuinigen op investeringen zijn noodzakelijk en een realistische oplossingsrichting

	a. De gemeentebrede bezuinigingsopgave maakt dat de ruimtelijke investeringen kritisch tegen het licht zijn gehouden. Gezien de opgaven waarvoor wij staan is het verantwoord dat ruimtelijke investeringen structureel 7,646 biljoen euro per jaar bijdragen aan bezuinigingen. Bij deze bezuinigingen blijven de doelstellingen uit de RSU2040 en het coalitieakkoord centraal staan. Daarbij gaat het met name om de doelstellingen “groeien in balans” en “ongelijk investeren voor gelijke kansen”. *b. Sinds vaststelling van de RSU2040 betrekken we mee- en tegenvallers op parkeerinkomsten bij de ruimtelijke investeringen.* Voor de parkeerinkomsten vanaf 2024 is een nieuwe raming opgesteld. Dit gebeurt jaarlijks, waarbij ieder jaar nieuwe actuele realisatiecijfers worden gebruikt om de raming verder te verbeteren. De nieuwe raming wijst uit dat vanaf 2024 structureel meer inkomsten worden verwacht dan was opgenomen in de raming van een jaar geleden (MPR2023). Er is sprake van een structureel voordeel. Na verrekening met knelpunten (noodzakelijke vervanging fietsdepot) en na verrekening met incidentele tekorten uit MPR2023 bedraagt de verwachte omvang van het voordeel op parkeerinkomsten 3,0 miljoen euro structureel, doordat er meer wordt geparkeerd dan verwacht. Hiermee kan de negatieve bijstelling van het investeringsdeel van het groeikader worden gecompenseerd. *c. De ontwikkeling van het groeikader is dit jaar behoedzamer geraamd.* In voorgaande jaren gingen we ervan uit dat inkomsten uit het gemeentefonds evenredig zouden toenemen met het aantal inwoners. De huidige ramingen gaan ervan uit dat de inkomsten uit het gemeentefonds voor minder meegroeien met het aantal inwoners. In combinatie met de nieuwste gemeentelijke bevolkingsprognose leidt dit tot neerwaartse bijstelling van het investeringsdeel van het groeikader. *d. De nieuwe berekeningssystematiek voor het groeikader kan ertoe leiden dat in de volgende Voorjaarsnota tijdelijk tekorten optreden in vergelijking met de ramingen voor het investeringsdeel van het groeikader die in deze Voorjaarsnota 2024 zijn verwerkt.* Met stortingen in de egalisatiereserve Groei in balans kunnen we straks dergelijke tekorten opvangen.
2.d.1	<u>Extra besparingen zijn nodig om een sluitende begroting vanaf 2026 te kunnen realiseren</u>.
	Er resteert een structureel tekort vanaf 2026, na inzet van bovenstaande maatregelen. Hervormingsbezuinigingen zijn onderdeel van de ingezette financiële strategie.
2.d.2	<u>Door nu de omvang en principes vast te stellen, is een zorgvuldig proces mogelijk</u>
	Er is meer tijd nodig om de zoekrichtingen uit te werken naar realistische hervormingsmogelijkheden voor besluitvorming bij de programmabegroting september 2024. De focus voor de hervormingsbezuinigingen ligt op de manier waarop gemeentelijk beleid en activiteiten anders kunnen worden uitgevoerd. Oplevering van realistische hervormingsopties vraagt tijd vanwege de impact op de organisatie, onze omgeving, uitvoerbaarheid en benodigde aanpassing van werkwijzen, veranderende samenwerking met partners.
2.e	<u>Opbrengstenverhoging leidt tot een structureel sluitend financieel beeld</u>
	Met alleen bezuinigingen is het financiële beeld niet sluitend te krijgen. De OZB wordt substantieel verhoogd. Daarnaast verhogen we ook de kostendekkendheid van leges, toeristenbelasting en parkeren in de gemeentelijke parkeergarages. Daarbij aangetekend dat als het Rijk voor de Programmabegroting 2025 besluit tot een reële vergoeding voor de taken van gemeenten de verhoging van de OZB als eerste wordt bekeken op de mogelijkheid om dat niet of minder te doen.

Wat betekent het voor de bewoner?	OZB was	OZB wordt bij toename 12%*	Toename OZB per maand	Toename OZB per jaar
Woningwaarde/WOZ	**2024**	**2025**	**2025**	**2025**
€ 450.000	€ 380	€ 425	€ 4	€ 46
€ 800.000	€ 675	€ 756	€ 7	€ 81

*Exclusief indexatie

2.f	Met een kasschuif komen we tot een sluitend financieel beeld
	Een vereiste van onze toezichthouder, de provincie Utrecht, is een structureel sluiten financieel beeld. Met deze kasschuif worden voordelen uit het ene jaar ingezet om het tekort van een ander jaar mee te dekken. Na deze kasschuif zijn alle begrotingsjaren vanaf 2024 in evenwicht. Daarmee voldoen wij aan de vereiste van de toezichthouder. Deze kasschuif wordt via de Algemene dekkingsreserve uitgevoerd.
Kanttekeningen/Risico's	
2.a	Het later of niet geheel realiseren van de financieel begrote bedragen voor maatregelen leidt direct tot een tekort en noodzaak voor aanvullende maatregelen
	Het vertrekpunt van de Voorjaarsnota 2024 laat een structureel tekort zien. Daarmee is er noodzaak om keuzes te maken over het bijstellen van beleid om tot een sluitend financieel beeld te komen. In deze voorjaarsnota worden hiertoe voorstellen gedaan. De beoogde maatregelen uit de financiële strategie (financieel-technisch beleid, reëel begroten van investeringen en kapitaallasten, concrete bezuinigingsmaatregelen, hervormingen en opbrengstenverhoging) moeten tijdig en geheel gerealiseerd worden om het begrotingstekort op te lossen. Het later of niet geheel realiseren van de financieel begrote bedragen leidt direct tot een tekort en noodzaak voor aanvullende maatregelen. Het weerstandsvermogen is op het gewenste niveau en kan dit risico incidenteel afdekken.
2.c1	Maatregelen kunnen pijnlijk zijn voor inwoners, bedrijven en instellingen
	De bezuinigingen raken ieder begrotingsprogramma en (de uitvoering van) ieder beleidsterrein. Omdat de opgave zo groot is, hebben we niet volgens één of twee vaste criteria kunnen selecteren. In de selectie van de maatregelen hebben we maatregelen ontzien die kunnen leiden tot hogere kosten elders of op langere termijn of maatregelen die ingrijpen op onze basisdienstverlening.
2.c2	De bezuinigingsopgave heeft impact op het tempo waarmee de ambities uit de RSU en het coalitieakkoord worden gerealiseerd
	De toevoeging van nieuwe voorzieningen, de vergroening van de stad en de omslag naar duurzame vormen van mobiliteit zal meer tijd vergen. In sommige gevallen hebben bezuinigingen ook direct impact op het ambitieniveau, bijvoorbeeld wanneer vanwege budgettaire krapte wordt afgezien van de bouw van een sporthal bij een school voor voortgezet onderwijs en daar wordt volstaan met (goedkopere) gymzalen. Pas na afschrijving van de gymzalen doet zich dan een nieuwe kans voor om een sporthal te realiseren.
2.d1	Het effect van de hervormingsbezuinigingen op de stad is nog niet duidelijk
	Hervormingen zullen effect hebben op de organisatie en op de stad. Dit vraagt om een zorgvuldig proces en betrekken van externe kennis.
2.d2	Mogelijk gaan kosten van hervormingen voor de baat
	De hervormingen moeten per 2026 een structurele bezuiniging bieden, waarvoor mogelijk investering vooraf geleverd moet worden. Door tijd te nemen voor het

	vinden van de mogelijkheden tot hervormen verwachten we kosten en baten in beeld te kunnen hebben.
2.e	De woonlasten in Utrecht zijn relatief gezien hoog
	In vergelijking met andere gemeenten zijn de woonlasten (OZB, afvalstoffen- en rioolheffing) in de gemeente Utrecht relatief hoog. In de Programmabegroting 2024 komt de belastingdruk uit op 117,5% van het landelijk gemiddelde. Door de lastenverzwaringen worden de woonlasten in 2025 verder verhoogd. Daarbij aangetekend dat als het Rijk voor de Programmabegroting 2025 besluit tot een reële vergoeding voor de taken van gemeenten de verhoging van de OZB als eerste wordt bekeken op de mogelijkheid om dat niet of minder te doen.
Beslispunt	
3	De mutaties uit de Eerste Bestuursrapportage 2024 vast te stellen en te verwerken in de programmabegroting, bestaande uit: a. Budgetneutrale bijstellingen: i. De budgetneutrale bijstellingsvoorstellen zoals opgenomen in paragraaf 7.1- 7.6 ii. De wijzigingsvoorstellen bij de investeringsprojecten, zoals toegelicht in hoofdstuk 7.7 b. De aanpassing van de begroting met de corresponderende posten, zoals toegelicht in hoofdstuk 9 c. Het instellen/wijzigen van nieuwe reserves: i. Reserve Gebruikersinvestering Culturele voorziening Leidsche Rijn: Aanpassing looptijd van 01.01.2026 naar 01.01.2028, overeenkomstig het instellingsbesluit in bijlage 3 ii. Reserve Inburgering om de kosten voor de vertraagde instroom de aankomende jaren op te kunnen vangen en inburgeraars te begeleiden overeenkomstig het instellingsbesluit in bijlage 3. d. Het GEHEIM Addendum Eerste Bestuursrapportage 2024
Argumenten	
3.1~~a~~.	Door de bijstellingsvoorstellen en corresponderende posten te verwerken in de Programmabegroting 2024 wordt deze geactualiseerd.
	Met het aanpassen van de begroting aan de actuele verwachtingen voorkomen we ongewenste afwijkingen bij de Jaarstukken 2024. De bijstellingsvoorstellen zijn budgetneutraal. Tegenover de corresponderende posten staan verkregen bedragen van het Rijk voor specifieke onderwerpen. Dekking voor de bijstellingsvoorstellen van investeringsprojecten vindt plaats binnen de programmabudgetten.
3.2	De in het addendum voorgestelde aanpassing is randvoorwaardelijk voor realisatie van het project zoals genoemd in deze bijlage.
	Nadere toelichting vormt onderdeel van het GEHEIM Addendum Eerste Bestuursrapportage 2024.
Beslispunt	
4	De ‘Eerste technische wijziging 2024’ vast te stellen, waarmee technische mutaties en de administratieve verwerking van besluiten van de gemeenteraad worden opgenomen in de Programmabegroting 2024 en de meerjarenraming.
Argumenten	
4.1	Met dit besluit wordt de Programmabegroting 2024 en de meerjarenraming geactualiseerd
	De begrotingswijziging is opgebouwd uit technische mutaties zonder beleidsgevolgen (techniek) en waar nodig de administratieve verwerking van eerdere besluiten.
Beslispunt	

5	Hiermee de Voorjaarsnota 2024 en Eerste Bestuursrapportage 2024 vast te stellen en te verwerken in de Programmabegroting 2024 en verder.
Argumenten	
5.1	Het vaststellen van de Voorjaarsnota 2024 en de Eerste Bestuursrapportage 2024 is een raadsbevoegdheid op basis van de Financiële verordening.
5.2	De Voorjaarsnota 2024 is de basis voor de Programmabegroting 2025.
	In de zomer van 2024 wordt de Programmabegroting 2025 opgesteld die in het najaar van 2024 aan de raad wordt voorgelegd. Om de bestuurlijke wensen uit te kunnen werken in de begroting is vaststelling van de uitgangspunten, zoals opgenomen in de voorjaarsnota en eerste bestuursrapportage, nodig.
5.3	In het kader van begrotingsrechtmatigheid is het conform de BBV verplicht om van afwijkingen die tijdig bekend en gemeld te verwerken in de begroting
	Overschrijdingen die tijdig bekend zijn maar niet worden verwerkt in een begrotingswijziging zijn onrechtmatig. Door het vaststellen van deze bestuursrapportage worden de verwachte afwijkingen onderdeel van de begroting. Daarmee zijn deze uitgaven van het college rechtmatig
5.4	Directe verwerking in de begroting is de gebruikelijke werkwijze
	De Adviescommissie controle en financiën heeft geadviseerd raadsbesluiten waar nodig direct te vertalen in de begroting en deze niet meer in een aparte begrotingswijziging door de raad te laten bekrachtigen. Vanaf 2022 voeren wij dit advies uit voor de producten van de begrotingscyclus.

Financiën

De Programmabegroting 2024 laat vanaf 2026 een verwacht tekort zien van ruim 35 miljoen euro. In februari is de raad met een raadsbrief geïnformeerd over een aanvullend tekort op inkomsten vanuit het gemeentefonds van 40 miljoen euro. Daarbovenop komen nog ontwikkelingen zoals loon-, prijs-, en renteontwikkelingen en compensatie daarvoor via het gemeentefonds maar ook andere onvermijdelijke ontwikkelingen die om bijsturing vragen. Het financiële vertrekpunt van de Voorjaarsnota 2024 vraagt om inhoudelijke keuzes om het structureel tekort op te lossen. De uitgewerkte financiële strategie om het tekort op korte en lange termijn op te lossen en om de financiële positie van de gemeente Utrecht te versterken bestaat uit onderstaande onderdelen:

1. Financieel-technisch beleid
2. Haalbaarheid investeringsbegroting tegen het licht: reëel ramen
3. Concrete bezuinigingsvoorstellen
4. Aanvullende opdracht bezuinigingsrichtingen langere termijn: aanvullende hervormingsbezuinigingen
5. Opbrengstenverhogingen
6. Kasschuif

Bedragen x € 1.000	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Structureel**
Programmabegroting 2024	0	0	-35.596	-37.436	-35.870	-35.870
Autonome ontwikkelingen	-79.308	-47.034	-46.386	-43.226	-45.984	-47.441
Groeikader - baten	0	9.151	6.621	8.911	12.336	12.336
Groeikader - lasten	0	-9.151	-6.621	-8.911	-12.336	-12.336
Knelpunten (onvermijdelijke kosten)	-14.725	-10.799	-13.619	-13.912	-10.200	-7.940
Bijsturingen vanuit knelpunten	-2.855	-3.420	-2.319	-2.152	-2.152	-2.152
Startsaldo Voorjaarsnota 2024	**-96.888**	**-61.253**	**-97.921**	**-96.726**	**-94.207**	**-93.404**
1. Financieel-technisch beleid	96.259	23.399	10.518	13.327	10.357	12.806

2. Reëel ramen	7.423	8.475	10.181	7.132	2.668	850
3. Concrete bezuinigingsmaatregelen	3.337	10.337	24.247	32.392	33.615	32.138
4. Aanvullende hervormingen	0	0	20.000	23.000	24.000	25.000
5. Opbrengstenverhoging	0	19.043	22.066	22.610	22.610	22.610
6. Kasschuif	-10.131	0	10.909	-1.735	957	0
Financiële strategie	**96.888**	**61.253**	**97.921**	**96.726**	**94.207**	**93.404**
Eindsaldo Voorjaarsnota 2024	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Vervolg
Na de Eerste Bestuursrapportage 2024 volgt in het najaar de Tweede Bestuursrapportage 2024 en komend voorjaar de Jaarstukken 2024. De jaarstukken zijn het laatste verantwoordingsmoment over de Programmabegroting 2024. Na de Voorjaarsnota 2024 volgt in het najaar de Programmabegroting 2025. Vervolgens volgen in 2025 in het voorjaar de Eerste Bestuursrapportage 2025, in het najaar de Tweede Bestuursrapportage 2025 en in voorjaar van 2026 de jaarstukken 2025.

Participatie
Er heeft geen participatie plaatsgevonden over dit voorstel. De voorjaarsnota is een richtinggevend document. Participatie is (mogelijk) relevant op het moment dat er uitwerking plaatsvindt van de gemaakte keuzes. De Eerste Bestuursrapportage betreft een aanpassing van de Programmabegroting 2024 op basis van onvermijdelijke ontwikkelingen. Hieruit volgen geen beleidsrelevante keuzes waarvoor participatie nodig is.

Communicatie
Communicatie verloopt via verschillende lijnen. We publiceren een bewonerssamenvatting van de Voorjaarsnota in DUIC. De tekst van die bewonerssamenvatting publiceren we ook als webpagina op Utrecht.nl, met daarbij hyperlinks naar aanvullende informatie en documenten. Via de social-mediakanalen verspreiden we de highlights van de Voorjaarsnota en linken die naar de informatie op Utrecht.nl. De lokale media nodigen we uit bij de presentatie van de Voorjaarsnota en we plaatsen een nieuwsbericht (persbericht) op Utrecht.nl. We informeren inwoners en partners in de stad die te maken krijgen met de (bezuinigings)maatregelen uit de Voorjaarsnota.

(Niet)Referendabel
De Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht is niet van toepassing omdat dit een raadsvoorstel betreft over de vaststelling van de gemeentelijke begroting en rekening (artikel 1:2 lid 2 onder e Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht).

Bijlagen
Bijlagen besluitvorming
- Voorjaarsnota 2024 en Eerste Bestuursrapportage 2024
- Eerste technische wijziging 2024 raad
- GEHEIM Addendum Eerste Bestuursrapportage 2024

Bijlagen informatief
- Subsidiestaat 2024
- Subsidiestaat 2025
- GEHEIM A investeringsprojecten Ontwikkelen en wonen voor iedereen
- GEHEIM B Investeringsprojecten parkeergarages

Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2024

Gemeente Utrecht

Inhoudsopgave

Voorwoord 5

Deel 1 | Voorjaarsnota 2024 6

1. Blijven kiezen voor de toekomst 7

1.1 Lastige tijden vragen om lastige keuzes 7

1.2 Inhoudelijke keuzes voor structureel tekort 8

1.3 Uitdagingen op meerdere fronten 10

2. Financieel vertrekpunt en toelichting 12

2.1 Inleiding 12

2.2 Toelichting op het startsaldo 13

2.3 Groeikader 16

2.4 Knelpunten 17

3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen 25

3.1 Hervormingen sociaal domein 25

3.2 Wonen en opvang 27

3.3 Investeringen in de groei van de stad 28

3.4 Netcongestie 30

4. Financiële strategie 31

4.1 Financieel-technisch beleid 31

4.1.1 Risico-inschatting voor de verwachte Rijksinkomsten 32

4.1.2 Inzet eigen vermogen 33

4.1.3 Financieel-technische maatregelen 35

4.2 Haalbaarheid investeringen tegen het licht: reëel ramen 35

4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen 37

4.3.1 Inleiding, proces 37

4.3.2 Maatregelen per programma 38

4.3.3 Bezuinigingen op investeringen 50

4.4 Hervormingsbezuinigingen 52

4.5 Opbrengstenverhoging 55

Deel 2 | Eerste Bestuursrapportage 2024 58

5. Inleiding 59

6. Majeure ontwikkelingen en bijstellingen 61

6.1 Majeure ontwikkelingen 61

6.1.1 Betrouwbare Overheid 61

6.1.2 Ontwikkelen en wonen voor iedereen 61

6.1.3 Klimaatvriendelijke stad 61

6.1.4 Duurzame bereikbaarheid 61

6.1.5 Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed 61

6.1.6 Veilige stad 61

6.1.7 Passende ondersteuning en opvang 61

6.1.8 Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid 61

6.1.9 Kansrijk opgroeien 61

6.1.10 Levendige en gezonde stad 61

6.1.11 Algemene Middelen en Overhead 62

6.2 Majeure bijstellingen 62

7. Budgettair neutrale bijstellingen 63

7.1 Onttrekkingen en stortingen in (bestemmings)reserves 63

7.2 Verhogen baten en lasten 63

7.3 Verlagen baten en lasten 65

7.4 Verschuiven gelden binnen een programma 65

7.5 Verschuiven gelden naar ander programma 66

7.6 Overhevelen via algemene dekkingsreserve 66

7.7 Bijstellingen investeringskredieten 66

7.7.1 Ontwikkelen en wonen voor iedereen 67

7.7.2 Duurzame bereikbaarheid 67

7.7.3 Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed 70

7.7.4 Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid 72

7.7.5 Kansrijk opgroeien 72

7.7.6 Levendige en gezonde stad 73

8. Voortgang uitvoering coalitieakkoord 75

8.1 Mijlpalen in Q3 en Q4 2023 75

8.2 Wijzigingen in de planning 77

9. Corresponderende posten **80**

Bijlagen

Bijlage 1 | Planning uitvoering coalitieakkoord 85

Bijlage 2 | Budgetneutrale bijstellingen 88

Bijlage 3 | Instellen reserves 99

Bijlage 4 | Geheime bijlagen 103

Voorwoord

Raadsvoorstel nummer: 12308782
Utrecht, 16 mei 2024

Voor u ligt de Voorjaarsnota 2024 van de gemeente Utrecht, inclusief de Eerste Bestuursrapportage 2024. De voorjaarsnota maken we jaarlijks als voorbereiding op de Programmabegroting 2025. Met de voorjaarsnota actualiseren we het financiële beeld en leggen we waar nodig nieuwe keuzes voor.

De secretaris,
Michiel J. Ruis

De burgemeester
Sharon A.M. Dijksma

Deel 1 | Voorjaarsnota 2024

1. Blijven kiezen voor de toekomst

1.1 Lastige tijden vragen om lastige keuzes

Utrecht is één van de snelst groeiende steden van Nederland. Een stad waar iedereen welkom is om te wonen, werken, studeren en om te genieten van alles wat Utrecht te bieden heeft. Utrecht is een levendige stad, die zich blijft ontwikkelen. Voortdurend zijn we samen met de gemeenteraad, inwoners en onze partners in de stad bezig om Utrecht nog mooier en beter te maken.

Waar we echter niet van weg kunnen en willen lopen, is dat we met elkaar voor een aantal grote uitdagingen staan. De financiële situatie van de gemeente Utrecht is het afgelopen jaar flink verslechterd. Vooral als gevolg van tegenvallende inkomsten van het Rijk is het tekort op de gemeentelijke begroting fors toegenomen. Hierdoor staan we voor een omvangrijke financiële uitdaging. Ook wij moeten nu voor het eerst in jaren forse bezuinigingsmaatregelen nemen in de voorjaarsnota, waar veel gemeenten al eerder moesten bezuinigingen.

Daarbij hebben we te maken met een aantal andere grote opgaven, zoals de gevolgen van netcongestie. Het stroomnet kan de toenemende vraag door groei en verduurzaming niet aan. Als we niets doen, dreigt de stad op slot te gaan. We blijven geconfronteerd met een stijgende zorgvraag en zien een toenemende druk op het zorglandschap voor verblijf en opvang en op de gehele woningmarkt. Krapte op de arbeidsmarkt zorgt vooral bij onze partners in de stad voor grote uitdagingen.

Het college wil daarom het huishoudboekje op orde brengen en tegelijkertijd investeringen blijven doen op de plekken waar dit het hardste nodig is. Bij de soms pijnlijke keuzes die we hiervoor hebben gemaakt, is een aantal principes leidend:

We houden de basis op orde

Iedere Utrechter moet kunnen rekenen op een veilige, leefbare stad met een benaderbare gemeente. We blijven onze wettelijke taken uitvoeren. Maar we zetten de tering naar de nering: we kijken naar wat we kunnen laten en hoe we dingen met minder geld kunnen doen. Hoe we kunnen voorkomen, in plaats van genezen. Waar het kan, zullen we versoberen, zodat we met minder geld toch blijven doen wat nodig is.

Concreet betekent dit dat we de keuzes die we maken onze basistaken, die zo belangrijk zijn voor de inwoners van de stad, zoveel mogelijk ontzien. We zetten onze reserves in om de eerstkomende jaren het tekort te overbruggen en nemen vervolgens structurele bezuinigingsmaatregelen. In deze voorjaarsnota lossen we bovendien een aantal knelpunten op, om de basis en de dienstverlening op orde te houden.

Wonen, kansengelijkheid en klimaat blijven onze speerpunten

De woningnood, kansenongelijkheid en klimaatcrisis vormen een grote bedreiging voor de toekomst van onze stad. We blijven ongelijk investeren in gelijke kansen en we ontzien kinderen en kwetsbaren zoveel mogelijk.

Concreet betekent dit dat ook in deze voorjaarsnota de ambities uit het coalitieakkoord overeind blijven. We houden koers, maar temporiseren sommige ambities en we bezuinigingen niet eerder dan noodzakelijk. We hebben kritisch gekeken wat het meest bijdraagt aan de ambities van de gemeente.

We blijven investeren in onze stad

We blijven noodzakelijke investeringen in onze stad doen, want juist als het economisch tegenzit, moet je tegensturen, anders worden kwetsbare mensen het kind van de rekening. Maar we doen dit realistisch, want als je minder te besteden hebt, kun je ook niet al je plannen op dezelfde manier uitvoeren. We streven daarom niet altijd meer naar een tien en nemen soms genoegen met minder.

Concreet betekent dit dat we ook in deze voorjaarsnota vasthouden aan onze ambitie om te groeien in balans. Daarbij maken we soberder keuzes voor onze investeringen in bijvoorbeeld groen of speelvoorzieningen.

1.2 Inhoudelijke keuzes voor structureel tekort

De Programmabegroting 2024 liet vanaf 2026 een tekort zien van ruim 35 miljoen euro. In februari hebben we in de raadsbrief *Groter tekort op inkomsten vanuit het Rijk* aan uw raad verteld dat het financiële tekort groter is dan tot dan toe werd verwacht. Door autonome en onvermijdelijke ontwikkelingen, zoals loon-, prijs-, en renteontwikkelingen, compensatie via het gemeentefonds, het moeten voldoen aan Europese richtlijnen voor informatiebeveiliging en de bijstelling van budget om ons vastgoed te kunnen onderhouden, is het totaal op te lossen structurele tekort 93,4 miljoen euro.

Financieel beeld Voorjaarsnota 2024

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
Programmabegroting 2024	0	0	-35.596	-37.436	-35.870	-35.870
Autonome ontwikkelingen	-79.308	-47.034	-46.386	-43.226	-45.984	-47.441
Groeikader – baten	0	9.151	6.621	8.911	12.336	12.336
Groeikader – lasten	0	-9.151	-6.621	-8.911	-12.336	-12.336
Knelpunten	-14.725	-10.799	-13.619	-13.912	-10.200	-7.940
Bijsturingen	-2.855	-3.420	-2.319	-2.152	-2.152	-2.152
Startsaldo Voorjaarsnota 2024	**-96.888**	**-61.253**	**-97.921**	**-96.726**	**-94.207**	**-93.404**
1. Financieel-technisch beleid	96.259	23.399	10.518	13.327	10.357	12.806
2. Reëel ramen	7.423	8.475	10.181	7.132	2.668	850
3. Concrete bezuinigingsmaatregelen	3.337	10.337	24.247	32.392	33.615	32.138
4. Hervormingsbezuinigingen	0	0	20.000	23.000	24.000	25.000
5. Opbrengstenverhoging	0	19.043	22.066	22.610	22.610	22.610
6. Kasschuif	-10.131	0	10.909	-1.735	957	0
Financiële strategie	**96.888**	**61.253**	**97.921**	**96.726**	**94.207**	**93.404**
Eindsaldo Voorjaarsnota 2024	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Financiële strategie

Dit is de eerste voorjaarsnota sinds jaren waarin we stevig moeten bezuinigen. De actuele financiële situatie maakt echter niet dat optimisme heeft plaatsgemaakt voor pessimisme. We maken inhoudelijk keuzes om het structurele tekort op te lossen; we maken geen zaken stuk. De eerdergenoemde principes blijven we steeds hanteren, maar het is onvermijdelijk dat keuzes pijnlijk uitwerken en ook ambities van de gemeente zullen raken.

We hebben een financiële strategie uitgewerkt om het tekort op korte en lange termijn op te lossen en om de financiële positie van de gemeente Utrecht te versterken. Deze strategie is in hoofdlijnen toegelicht in de eerdergenoemde raadsbrief en bestaat uit onderstaande onderdelen, waarbij ook binnen de onderdelen keuzes worden gevraagd:

- Financieel-technisch beleid;
- Haalbaarheid investeringsbegroting tegen het licht: reëel ramen;
- Concrete bezuinigingsvoorstellen;
- Aanvullende hervormingsbezuinigingen.

Financieel-technisch beleid

Met het financieel strategisch beleid maken we een inschatting van de inkomsten van het Rijk en kijken we naar de mogelijkheden voor de inzet van het eigen vermogen (reserves) om met name het tekort op de korte termijn (2024 en 2025) op te lossen.

Voor de inzet van het eigen vermogen laten we de activareserve gedeeltelijk vrijvallen voor investeringen die zijn gerealiseerd. Tegenover deze vrijval staat dan de toevoeging van een structureel budget voor de kapitaallasten van de bijbehorende investeringen. Daarnaast maken we financieel-technische keuzes, bijvoorbeeld in de manier van indexeren.

Reëel ramen

Er is de afgelopen jaren sprake van onderbesteding, door planningsoptimisme, waarbij ervan uit wordt gegaan dat investeringen eerder gerealiseerd kunnen worden dan in werkelijkheid het geval is.
In deze voorjaarsnota laten we zien waar meer kapitaallasten zijn geraamd dan zullen worden uitgegeven. Door investeringen reëel te ramen ontstaat een incidenteel voordeel. Dit is een eerste stap op weg naar een haalbare investeringsbegroting. Voorstellen tot bewust uitstellen of schrappen van investeringen vallen onder de concrete bezuinigingsmaatregelen.

Concrete bezuinigingsvoorstellen

In april heeft u de ambtelijke rapportage ontvangen van de inventarisatie die is gemaakt om bezuinigingsopties en de consequenties daarvan in beeld te brengen. Deze zijn waardenvrij geformuleerd en de wenselijkheid kwam daarin niet tot uitdrukking. Voor het Meerjarenprogramma Ruimte (MPR) is een aparte inventarisatie gemaakt, omdat dit gaat om investeringen. Het schrappen of uitstellen van de investeringsprojecten leidt tot een structurele bezuiniging, waarmee ook de ambities uit de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 (RSU 2040) worden geraakt.

Om het huishoudboekje op orde te brengen, zijn deze structurele bezuinigingen nodig. In deze voorjaarsnota staat welke concrete besparingen wij voorstellen. Dit gaat om besparingen op uitgaven en op investeringen. We realiseren ons dat deze keuzes inwoners en partners in de stad zullen raken, en ook onze eigen organisatie. We willen het financiële tekort daarom niet opvangen met alleen concrete bezuinigingsmaatregelen. Dit zou een te zware wissel trekken op de stad en met name op de meest kwetsbare inwoners.

Hervormingsbezuinigingen
Daarom zijn extra structurele bezuinigingen nodig vanaf 2026. Dat willen we doen met hervormingsbezuinigingen. Hervormen is veranderen met als doel structureel verbeteren. Met deze hervormingen kijken we vanzelfsprekend kritisch naar de gemeente en de gemeentelijke organisatie. De ambitie is om efficiënter te werken en simpeler te organiseren. Dit zal effect hebben op de omvang van de organisatie.

Door deze hervormingen goed door te voeren, besparen we kosten. Tegelijk willen we met de hervormingen een deel van de oplossing bieden voor problemen zoals het tekort aan mensen bij ons én bij onze partners. In deze voorjaarsnota geven we een eerste aanzet voor deze hervormingsbezuinigingen.

Opbrengstenverhoging
Als gevolg van de grote kortingen vanuit het Rijk zien we ons ook genoodzaakt om een aantal lastenverzwaringen door te voeren. Het valt ons niet licht dat wij van velen een bijdrage vragen om de grote uitdagingen van Utrecht het hoofd te bieden. Daarom geldt voor onze bezoekers straks een hogere toeristenbelasting. Ook verhogen we de parkeertarieven van onze eigen parkeergarages en zullen we leges meer kostendekkend maken. Op deze manier ontzien we wel de meest kwetsbare mensen.

We zien ons helaas ook genoodzaakt om de onroerendezaakbelasting (OZB) te verhogen. Daarbij tekenen we aan dat als het Rijk voor de Programmabegroting 2025 besluit tot een reële vergoeding voor de taken van gemeenten we deze maatregel als eerste zullen schrappen of verminderen.

Extra middelen Rijk
De inkomsten uit het gemeentefonds blijven onzeker, maar er is sprake van beweging. Het demissionaire kabinet heeft in zijn voorjaarsnota voorgesteld om extra middelen beschikbaar te stellen. Met deze extra middelen worden twee weeffouten uit het gemeentefonds gecorrigeerd: zo komt de opschalingskorting vanaf 2026 definitief te vervallen. Daarnaast worden de stijgende kosten voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) reëel gecompenseerd. Extra inkomsten van het Rijk hebben wij eerder, ook op verzoek van de raad, als risico-inschatting opgenomen. Voor de opschalingskorting kunnen we nu een voordeel van 15 miljoen euro inboeken, naast een voordeel voor de Wmo. Tegenover de extra middelen staat een eenmalige korting in 2025. Van structureel passende inkomsten voor de uitvoering van onze taken is nog helemaal geen sprake. De enorme korting van het Rijk op het gemeentefonds (2,3 miljard euro) blijft bestaan.

1.3 Uitdagingen op meerdere fronten

Naast de grote financiële uitdaging zien we ons als gemeente gesteld voor een aantal andere problemen die ons dwingen om keuzes te maken.

Gevolgen van netcongestie
We staan in Nederland voor belangrijke uitdagingen zoals de energietransitie en woningbouw. Hiervoor is een goed functionerende energie-infrastructuur nodig. De afgelopen jaren is er een groeiend tekort op het elektriciteitsnetwerk ontstaan: vraag en aanbod van elektriciteit zijn hoger dan de beschikbare netcapaciteit. Het elektriciteitsnet is op veel plekken overbelast. Ook Utrecht ondervindt de problemen van een vol stroomnet. Als gevolg dreigt stilstand op twee fronten: stedelijke ontwikkelingen en de verduurzaming van de stad. Netcongestie heeft grote impact op vrijwel alle grotere gebiedsontwikkelingen in de stad Utrecht en daarmee op het merendeel van de geplande woningbouw in de komende jaren.

Het streven is om een verslechtering van de congestiesituatie en verdere vertraging van de gemeentelijke ambities zoveel mogelijk te voorkomen. We zetten in op tijdelijke oplossingen voor woningbouw en de bouw en renovatie van maatschappelijke voorzieningen en scholen. Als lid van de regionale Energy Board werken we samen met de provincie, regiogemeenten, netbeheerders en het Rijk aan een noodplan.

Wonen en opvang

Er is een groot tekort aan woonruimte voor alle woningzoekenden. Regulier woningzoekenden hebben te maken met lange wachttijden voor een sociale huurwoning. Kwetsbare groepen, zoals jongeren die verblijven in jeugdzorginstellingen, nieuwkomers met een verblijfsvergunning en mensen uit de maatschappelijke opvang zijn eveneens aangewezen op deze sociale huurwoningen. Het tekort aan huisvesting voor deze kwetsbare doelgroepen leidt daarmee tot druk op het totale zorglandschap voor verblijf en opvang. Er is een direct verband tussen de realisatie van woningen en de druk op de opvang. We zetten daarom onder meer in op realisatie van zoveel mogelijk woningen in het sociale segment.

Krapte op de arbeidsmarkt

We hebben extra aandacht voor de krapte op de arbeidsmarkt. De verwachting is dat deze krapte de komende jaren aan zal houden. Het gevolg is meer schaarste van vooral senior- en specialistische functies in onze organisatie en bij onze partners in de stad. Dit heeft effect op de kwaliteit en continuïteit van de dienstverlening én de uitvoering van opgaven voor de stad. De gemeente heeft vooral te maken met een hoge uitstroom van jongere mensen. Dat is iets dat onze aandacht vraagt.

In het sociaal domein zien we nu al een groot tekort aan arbeidskrachten, bijvoorbeeld bij de thuiszorg en de acute opvang GGZ. Daarom is het noodzakelijk andere en innovatieve manieren van het aanbieden van zorg te onderzoeken.

Hervormingen sociaal domein

Na de decentralisaties in 2015 is het de gemeente Utrecht met een samenhangende aanpak binnen het sociaal domein gelukt om als een van de weinigen in Nederland het sociaal domein binnen de kaders van de begroting uit te voeren.

Inmiddels zien we een sterk stijgende vraag naar zorg op basis van de Jeugdwet en de Wmo en daarbij een sterke stijging van de kosten. Daarom hebben we in de Voorjaarsnota 2023 hervormingen in het sociale domein aangekondigd als een belangrijke eerste stap naar een duurzaam houdbaar sociaal domein. Onze aanpak is inhoudelijk gedreven en leidt niet tot afbraak van het sociaal domein. Hiermee maken we ons ook in deze tijd van toenemende schaarste hard voor kansengelijkheid en zorgen we ervoor dat de middelen die we beschikbaar hebben, gaan naar de mensen die dit het hardst nodig hebben. In deze voorjaarsnota worden de contouren van deze hervormingen geschetst.

Tot slot

De grote uitdagingen waar we ons voor gesteld zien, brengen dilemma’s met zich mee. In de RSU 2040 zijn bijvoorbeeld grote ambities geformuleerd over de groei van de stad. We willen groeien in balans en zorgen dat Utrecht zoveel mogelijk een stad voor iedereen is. Een groene en gezonde stad, die in al haar ontwikkelingen oog heeft voor het karakter van de stad. Die ambities blijven bestaan, maar we zullen de komende jaren investeringen anders, later of minder moeten doen. Wat we echter niet gaan doen, is stilstaan en een hek bouwen om de stad. Stilstand is achteruitgang. Ook in deze lastige financiële tijd blijft dit college investeren in de toekomst.

2. Financieel vertrekpunt en toelichting

2.1 Inleiding

In het vorige hoofdstuk is het vertrekpunt van deze voorjaarsnota met een structureel tekort van 93 miljoen euro al kort geschetst. Onderstaande tabel geeft nogmaals het financiële vertrekpunt weer. In de volgende paragrafen geven we een specificatie en toelichting op het startsaldo van deze voorjaarsnota, zoals de autonome ontwikkelingen, het groeikader en de knelpunten. In hoofdstuk 4 lichten we vervolgens onze oplossingsrichtingen toe, waarmee we voor 2024 en 2025 een sluitend saldo realiseren en voor de periode daarna een structureel sluitende begroting.

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
Programmabegroting 2024	0	0	-35.596	-37.436	-35.870	-35.870
Autonome ontwikkelingen	-79.308	-47.034	-46.386	-43.226	-45.984	-47.441
Groeikader - baten	0	9.151	6.621	8.911	12.336	12.336
Groeikader - lasten	0	-9.151	-6.621	-8.911	-12.336	-12.336
Knelpunten	-14.725	-10.799	-13.619	-13.912	-10.200	-7.940
Bijsturingen	-2.855	-3.420	-2.319	-2.152	-2.152	-2.152
Startsaldo Voorjaarsnota 2024	**-96.888**	**-61.253**	**-97.921**	**-96.726**	**-94.207**	**-93.404**

2.2 Toelichting op het startsaldo

Onderstaande tabel geeft het financiële vertrekpunt van deze voorjaarsnota meer gedetailleerd weer. Het vertrekpunt is de Programmabegroting 2024. Daarna volgen de autonome ontwikkelingen, het groeikader (neutraal), de knelpunten en de bijsturingen. Deze onderdelen worden onder de tabel verder toegelicht.

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
Programmabegroting 2024 - Eindsaldo	0	0	-20.568	-22.408	-20.842	-20.842
Risico-inschatting inkomsten Rijk	0	0	-15.028	-15.028	-15.028	-15.028
Subtotaal Programmabegroting 2024	***0***	***0***	***-35.596***	***-37.436***	***-35.870***	***-35.870***
Correctie gemeentefonds	-30.000	-56.000	-39.000	-40.000	-40.000	-40.000
Resultaat 2023	-21.742	0	0	0	0	0
Besteding & Dekkingsvoorstellen	-21.064	0	0	0	0	0
Indexeringen	-4.289	-34.181	-34.181	-34.181	-34.181	-34.228
Gemeentefonds (circulaires en prijscompensatie)	-192	45.167	28.815	32.975	*30.217*	30.217
Rente	-6.300	-7.300	-7.300	-7.300	-7.300	-7.300
Dividend	250	250	250	250	250	250
Nota Beheer openbare ruimte	0	0	0	0	0	-950
Uitvoeringsprogramma Werken aan de werf	0	0	0	0	0	-460
Voordeel Toeristenbelasting	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Voordeel OZB	2.900	2.900	2.900	2.900	2.900	2.900
Precario terrassen	130	130	130	130	130	130
Verpakkingsafvalheffing	0	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Subtotaal autonome ontwikkelingen	***-79.308***	***-47.034***	***-46.386***	***-43.226***	***-45.984***	***-47.441***
Groeikader - baten	0	9.151	6.621	8.911	12.336	12.336
Groeikader - lasten	0	-9.151	-6.621	-8.911	-12.336	-12.336
Knelpunten	-14.725	-10.799	-13.619	-13.912	-10.200	-7.940
Bijsturingen	-2.855	-3.420	-2.319	-2.152	-2.152	-2.152
Startsaldo Voorjaarsnota 2024	**-96.888**	**-61.253**	**-97.921**	**-96.726**	**-94.207**	**-93.404**

Eindsaldo Programmabegroting 2024 en risico-inschatting inkomsten Rijk

Het eindsaldo van de vastgestelde Programmabegroting 2024 laat vanaf 2026 een tekort zien van ruim 20 miljoen euro. Daarnaast is bij de Programmabegroting 2024 op basis van een risico-inschatting rekening gehouden met het continueren van de opschalingskorting van circa 15 miljoen euro vanaf 2026 gelet op de bezuinigingsopgave van het Rijk.

Correctie gemeentefonds

In februari is de raad met een raadsbrief geïnformeerd over een groter tekort op inkomsten vanuit het Rijk. Het gaat structureel om 40 miljoen euro.

Resultaat 2023

Bij de Voorjaarsnota 2024 wordt zoals gebruikelijk het resultaat van de Tweede Bestuursrapportage 2023 en de Jaarstukken 2023 meegenomen. Het nadelige resultaat van de Tweede Bestuursrapportage 2023 van 5,167 miljoen euro is ten laste gebracht van de algemene dekkingsreserve. Nu wordt de

algemene dekkingsreserve weer voor dit bedrag aangevuld. Ook de afwikkeling van de corresponderende posten uit de september- en decembercirculaire 2023 van 0,844 miljoen euro, zoals toegelicht in de Eerste Bestuursrapportage 2024, is in deze regel opgenomen. Ten slotte is het rekeningresultaat over 2023 van 17,4 miljoen euro nadelig verwerkt. Daarbij is rekening gehouden met de resultaatbestemming (bestedings- en dekkingsvoorstellen), met een extra nadelig effect van 21,1 miljoen euro.

Indexeringen

De begroting vraagt aanpassing als gevolg van loon- en prijsstijgingen. Deze regel is als volgt opgebouwd.

Voor de loonkosten is uitgegaan van de collectieve arbeidsovereenkomst (CAO) 2024, die eind 2023 is vastgesteld met een looptijd tot en met maart 2025. Voor de laatste 9 maanden van het jaar 2025 is een verhoging opgenomen die is gebaseerd op de laatst bekende cijfers van het Centraal Planbureau (CPB).

Vanwege de extreme prijsstijgingen in de afgelopen jaren en verwachtingen voor de komende jaren hebben we de indexering van materiële kosten niet zoals gebruikelijk gebaseerd op de ontwikkeling van de afgelopen drie jaren, maar op de laatste CPB-cijfers. Voor de bouwindex en index Grond-, weg- en waterwerken is wel de gebruikelijke systematiek gehanteerd, waarbij het jaar 2022 buiten beschouwing is gelaten vanwege de extreme prijsstijgingen in dat jaar.

Subsidiebudgetten indexeren we met een aandeel voor loon- en materiële index. Zoals we aangaven in de Programmabegroting 2024 is de subsidie-index voor 2024 niet verlaagd als gevolg van de herberekening van de loonkosten, omdat de subsidiebudgetten bij de Voorjaarsnota 2023 zijn gecommuniceerd naar onze partners en zij hierop hun begroting 2024 hadden gebaseerd. De verlaging over 2024 wordt nu zoals aangekondigd verwerkt in de subsidie-index.

Onderdeel van de financiële strategie (paragraaf 4.1.3) is een alternatieve methode van indexering. Deze is in de financiële uitgangssituatie niet verwerkt.

Gemeentefonds: circulaires en prijscompensatie

Het financiële effect van de september- en decembercirculaire 2023 is meegenomen in het financiële beeld. Ook is de verwachte prijscompensatie vanaf 2025 in het gemeentefonds ingeschat op basis van de CPB-raming van augustus/september. Vanaf 2026 verandert de wijze van prijscompensatie in het gemeentefonds. Het gemeentefonds volgt dan de ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (BBP), in plaats van kostenontwikkeling voor de overheid.

De opgenomen bedragen fluctueren voor de verschillende jaren:

- In 2024 zijn er minder gemeentefondsinkomsten dan in 2025 en verder;
- In de BBP-volumegroei (septembercirculaire 2023) is vanaf 2027 50% gereserveerd voor looncompensatie;
- Vanaf 2026 zorgt de stelpost jeugd, die is aangepast conform de richtlijn van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), voor een nadeel (7,5 miljoen euro); we hadden rekening gehouden met meer middelen vanuit het Rijk.

De actuele ontwikkelingen uit de voorjaarsnota van het Rijk zijn meegenomen bij de risico-inschattingen (paragraaf 4.1.1). Deze worden in de komende circulaires financieel vertaald voor het effect voor de afzonderlijke gemeenten.

Rente en dividend

Rente
De afgelopen periode zijn de marktrentes voor het aangaan van geldleningen opgelopen, zowel voor kortlopende als voor langlopende financiering. Dat heeft een effect op onze toekomstige (her)financiering en werkt geleidelijk door in de rente die wij als gemeente betalen. Het budget voor de werkelijk te betalen rente wordt daarom structureel verhoogd met 7,3 miljoen euro.

In de Voorjaarsnota 2023 kondigden we aan dat de interne rekenrente (momenteel 1,5%) naar verwachting moest worden verhoogd zodat het verschil tussen de werkelijk te betalen rente en de doorberekende rente aan activa/bezittingen (het renteresultaat) van de gemeente binnen de toegestane marges blijft. De conclusie van de actuele renteberekeningen is dat de interne rekenrente in lijn met ons financieringsstatuut (met terugwerkende kracht) vanaf 2024 verhoogd moet worden naar 2,0% om het renteresultaat binnen de marges te houden. Dit betekent dat de interne doorbelasting van rente toeneemt en dat voor de dekking van de kapitaallasten (rente en afschrijvingen) van toekomstige investeringen met een hoger rentepercentage rekening moet worden gehouden.

Dividend Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
Op basis van positieve verwachtingen rond onze deelneming in de BNG kunnen de dividendinkomsten met 0,25 miljoen euro worden verhoogd.

Dividendinkomsten warmte, water en energie
Bij de Voorjaarsnota 2023 zijn structurele middelen toegekend voor het bekostigen van de rentelasten op verwachte investeringen in warmtenetten, netwerkbedrijf Stedin en waterleidingbedrijf Vitens en een ontwikkelbedrijf. De dekking hiervan zou komen vanuit de verwachte dividendinkomsten, waarbij dit de eerste jaren betrekking had op het beoogd aandeelhouderschap in Stedin. Omdat is gebleken dat investeren in Stedin voor de gemeente op dit moment financieel onaantrekkelijk is, worden er op korte termijn geen dividendinkomsten verwacht. De structurele baten en lasten van deze investeringen worden daarom budgetneutraal uit de meerjarenbegroting gehaald.

Nota Beheer openbare ruimte en het Uitvoeringsprogramma Werk aan de werf

In het vastgestelde beleid voor beheer openbare ruimte en Werk aan de werf gaan we uit van een jaarlijkse stijging van lasten (1,41 miljoen euro, waarvan 0,95 miljoen euro voor beheer openbare ruimte en 0,46 miljoen euro aan kapitaallasten voor Werk aan de werf). Deze stijgende lijn is meegenomen in het financiële beeld door een verhoging van het structurele budget.

Toeristenbelasting, OZB en Precario

In het belastingjaar 2023 is er een voordeel behaald op toeristenbelasting. In 2023 zijn er 25% meer overnachtingen geweest ten opzichte van 2022, ook zagen we een groei in het aantal buitenlandse gasten. De verwachting is dat het aantal overnachtingen op dit niveau blijft. Daarbij is de gemiddelde kamerprijs toegenomen. Beide effecten zorgen voor een verhoging van de opbrengsten toeristenbelasting.

Het voordeel op de OZB wordt met name veroorzaakt door een hogere toename van de niet-woningen (kantoren, winkels etc.) dan de prognose die is gebruikt voor het begroten van de OZB-inkomsten.

Door toename van het aantal terrassen kunnen de begrote inkomsten voor dit onderdeel verhoogd worden, in lijn met het gerealiseerde voordeel op de precariobelasting op terrassen in de jaarrekening.

Verpakkingsheffing

Per 1 januari 2023 geldt wetgeving, die uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) ten aanzien van onder andere zwerfafval regelt. De producenten betalen mee aan het inzamelen van het afval en het opruimen van zwerfafval en betalen daarvoor een vergoeding aan gemeenten. Er wordt momenteel onderhandeld, waarbij de definitieve omvang van die uitkering nog onderwerp van gesprek is. De verwachting is dat dit tenminste een miljoen euro oplevert voor Utrecht.

2.3 Groeikader

Groei van de stad

Uitgangspunt van ons groeikader is dat we inkomsten door toename van het aantal inwoners en woningen bestemmen voor het opvangen van de gevolgen van de groei van de stad. De verwachte baten door toename van de algemene uitkering en OZB-inkomsten als gevolg van de verwachte groei op basis van de Utrechtse bevolkingsprognose worden jaarlijks bij de voorjaarsnota beschikbaar gesteld voor lasten die samenhangen met deze groei van de stad. De lasten van het referentiekader worden alleen voor het komende jaar (t+1) structureel verwerkt. Voor de investeringsagenda wordt, vanaf het coalitieakkoord, de verwachte groei voor alle komende jaren (t+4) verwerkt om investeringen vooruit te kunnen plannen. De bedragen fluctueren in jaren doordat voor de investeringsagenda de oplopende gemeentefondsraming en het oplopend investeringsbudget (t+4) de oude begrote bedragen worden vervangen door de nieuwe begrote bedragen op basis van de actuele bevolkingsprognose en uitgangspunten.

Algemene uitkering

Voor de toename van de algemene uitkering als gevolg van de groei van de stad wordt de verwachte bevolkingsgroei tot het komende jaar vermenigvuldigd met het gemiddelde bedrag aan algemene uitkering per inwoner. De correctie voor het gemeentefonds geeft aanleiding om deze berekening te herijken. Het uitgangspunt voor de toename van de algemene uitkering door groei van het aantal inwoners is de afgelopen jaren te positief geweest, mede omdat de berekening ervan uitgaat dat een nieuwe inwoner het gemiddelde aan algemene uitkering van een bestaande inwoner met zich meebrengt. Omdat Nederland als geheel groeit en de totale gemeentefondsuitkering niet evenredig meegroeit met de toename van de bevolking, zou met de relatieve groei gerekend moeten worden. De huidige systematiek is niet toekomstbestendig.

Bij deze Voorjaarsnota 2024 maken we daarom bij de berekening van het groeikader een pas op de plaats en passen we een behoedzaamheidscorrectie toe (een lager bedrag voor de toename algemene uitkering), vooruitlopend op een meer toekomstbestendige groeisystematiek, die we bij de Voorjaarsnota 2025 willen voorleggen.

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
Groeikader Gemeentefonds	0	8.572	6.042	8.332	11.757	11.757
Groeikader OZB	0	579	579	579	579	579
Subtotaal baten groeikader	***0***	***9.151***	***6.621***	***8.911***	***12.336***	***12.336***
Referentiekader Voorjaarsnota 2024	0	-7.985	-7.985	-7.985	-7.985	-7.985
Correctie Investeringsagenda Voorjaarsnota 2024	0	-1.166	1.364	-926	-926	-926
Investeringsagenda Voorjaarsnota 2024 toevoegjaar 2028	0	0	0	0	-3.425	-3.425
Subtotaal lasten groeikader	***0***	***-9.151***	***-6.621***	***-8.911***	***-12.336***	***-12.336***
Totaal groeikader	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Referentiekader Groei

De toenemende kosten voor uitvoering van wettelijke taken als gevolg van de groei (en krimp) van de stad dekken we uit het referentiekader groei. De gemeente heeft immers geen keuze om een product te leveren en dus groeien de kosten noodzakelijkerwijs als het aantal inwoners toeneemt. De kosten van het referentiekader worden bepaald door het gemiddelde budget (norm) per inwoner (of bepaalde groep inwoners) van de verschillende producten (wettelijke taken) te vermenigvuldigen met de verwachte toename van het aantal inwoners (of bepaalde groep). Bij de Voorjaarsnota 2024 zijn de normbedragen opnieuw berekend aan de hand van actuele cijfers en inzichten. Een aantal normbedragen is hierdoor aangepast. Voor de begrotingsprogramma's betekent dit onderstaande verhoging van budgetten.

Tabel: Verdeling referentiekader groei

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
Aantrekkelijke groene leefomgeving en erfgoed	0	3.676	3.676	3.676	3.676	3.676
Betrouwbare overheid	0	335	335	335	335	335
Duurzame bereikbaarheid	0	13	13	13	13	13
Kansrijk opgroeien	0	1.598	1.598	1.598	1.598	1.598
Levendige en gezonde stad	0	630	630	630	630	630
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	0	213	213	213	213	213
Passende ondersteuning en opvang	0	811	811	811	811	811
Veilige stad	0	64	64	64	64	64
Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid	0	646	646	646	646	646
Totaal	**0**	**7.985**	**7.985**	**7.985**	**7.985**	**7.985**

Investeringsagenda Groei

De inzet van de middelen voor de investeringsagenda Groei worden toegelicht in het Meerjaren-programma Ruimte (MPR). Bij het raadsbesluit over de RSU 2040 is bepaald dat het meerjarenbeeld van het investeringsdeel van het groeikader wordt betrokken bij afwegingen over de jaarlijkse investeringsopgave. Om dat mogelijk te maken is een raming opgenomen van toekomstige tranches voor de jaren 2027 t/m 2029 van het investeringsdeel van het groeikader. Deze toekomstige tranches betrekken we bij de investeringsbeslissingen.

2.4 Knelpunten

Op een aantal financiële ontwikkelingen hebben wij geen invloed. Deze onvermijdelijke kosten noemen we knelpunten. Dit zijn ontwikkelingen die voldoen aan drie criteria:

- Onvermijdbaar: de activiteit is een wettelijke taak of verplichting;
- Onoplosbaar: binnen doelstelling of programma;
- Onuitstelbaar: de activiteit moet starten in 2024/2025.

We hebben 23 knelpunten opgenomen, voor een totaalbedrag van 14,7 miljoen euro in 2024 aflopend naar 7,9 miljoen euro structureel.

Tabel knelpunten

Nr.	*Bedragen x € 1.000*	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
1	Continuïteit Zaakgericht Werken	-3.000	0	0	0	0	0
2	Formatie-uitbreiding Burgerzaken	-402	-402	-402	-402	-402	-402
3	Magazijn de Zon	-1.175	-1.175	-1.175	-1.175	-1.175	-1.175
4	Hogere bezoldiging raad en B&W	0	-400	-400	-400	-400	-400
5	Bijdrage aan GR GGDrU	-300	-300	-300	-300	-300	-300
6	Informatiebeveiliging	-440	-965	-965	-965	-965	-965
7	JGZ-zorg aan Nieuwkomers, niet zijnde Oekraïners of COA kinderen	-434	0	0	0	0	0
8	Overdracht van VTH-taken aan de Regionale Uitvoeringsdienst	-1.285	-613	-613	-613	-613	-613
9	Productiviteitsnorm nieuwe CAO	-2.000	PM	PM	PM	PM	PM
10	Woo/AVG	-121	-483	-483	-483	-483	-483
11	Opvang aanpak koudweerregeling	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
12	Opvang bijsturen	-2.685	-2.685	-2.685	-2.685	0	0
13	Opvang dekking voor knelpunten	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400	2.400
14	Opvang groei dakloze EU arbeidsmigranten en ongedocumenteerden	-800	-800	-800	-800	-800	0
15	Opvang tussenvormen statushouders	0	-220	-300	-300	-80	0
16	Onderhoud vastgoed	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
17	Handhavingsdossier	-654	-654	-654	-654	-654	0
18	Herwaardering salarissen BOA's VTH	0	-534	-1.068	-1.068	-1.068	-1.068
19	Netcongestie onderwijshuisvesting	-35	-173	-429	-722	-865	-139
20	Toegenomen beheerkosten spetterbadjes	-202	-202	-202	-202	-202	-202
21	Zorgplicht voor adequate en voldoende onderwijshuisvesting	-592	-592	-1.542	-1.542	-592	-592
22	Stadsbaantunnel: vervangingsinvestering	0	0	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
23	Tekort UW*	0	0	0	0	0	0
	Totaal	**-14.725**	**-10.799**	**-13.619**	**-13.912**	**-10.200**	**-7.940**

**Dit punt kan budgetneutraal worden verwerkt door inzet van een reserve.*

Daarnaast stellen we voor structureel 2,2 miljoen euro te bestemmen voor bijsturingen, die niet voldoen aan de drie criteria, maar die wij als noodzakelijk beoordelen.

Tabel bijsturingen

Nr.	*Bedragen in euro's*	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
24	Bijdrage VNG	-136	-136	-136	-136	-136	-136
25	Burgerberaad	-900	0	0	0	0	0
26	Grip op informatie decentraal	-241	-966	-966	-966	-966	-966
27	Versterking financiële functie	-1.410	-1.300	-1.050	-1.050	-1.050	-1.050
28	Wonen programmateam	0	-684	0	0	0	0
29	Wonen aankoop vastgoed*	0	0	0	0	0	0
30	Wonen compensatie niveau productie sociale huurwoningen*	0	0	0	0	0	0
31	Schaarse rechten Markten en Havens	-168	-335	-168	0	0	0
	Totaal	**-2.855**	**-3.420**	**-2.319**	**-2.152**	**-2.152**	**-2.152**

**Deze punten kunnen budgetneutraal worden verwerkt, door een reservemutatie (aankoop vastgoed) en door beleidsmaatregelen (compensatie productie sociale huurwoningen).*

Toelichting knelpunten

1. Continuïteit zaakgericht werken
Het huidige zaaksysteem wordt met ingang van 1 januari 2024 niet meer onderhouden door de leverancier. Een uitval van het zaaksysteem betekent dat het merendeel van de dienstverlening aan onze inwoners stilvalt. Daarom blijft het huidige zaaksysteem actief tot 1 januari 2025, waarna wordt overgegaan op een vervangend systeem, totdat we de beweging kunnen maken naar een nieuwe informatievoorziening (Common Ground). De raad is hierover geïnformeerd via een raadsbrief 4 december 2023. De extra kosten bedragen 3 miljoen euro in 2024.

2. Formatie-uitbreiding Burgerzaken
Door de wetswijziging van 1 januari 2022 zijn gemeenten verplicht om inwoners een briefadres te geven als zij dit niet zelf kunnen regelen. Sindsdien is het aantal aanvragen voor een briefadres gestegen en daarmee ook het aantal periodieke controles of inwoners nog terecht ingeschreven staan op een briefadres, met hogere kosten van 0,402 miljoen euro tot gevolg.

3. Magazijn de Zon
In de begroting van de gemeente staat het pand Magazijn De Zon met een positief resultaat van circa 1,6 miljoen euro. Dit bedrag is gebaseerd op de oude situatie waarin het pand geen kapitaallasten kende en werd verhuurd aan de bibliotheek en boekhandel Broese. Dit bedrag is niet meer haalbaar, vanwege het vertrek van de huurders en de keuze om het pand te behouden en te verbouwen. In het coalitieakkoord is daarom een structureel bedrag van 0,325 miljoen euro opgenomen. Op basis van de actuele business case resteert een knelpunt van 1,175 miljoen euro.

4. Hogere bezoldiging raad en B&W
Volgens het Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers hebben gemeenteraadsleden, burgemeester en wethouders recht op een hogere vergoeding als het aantal inwoners van de stad groeit tot boven de 375.000. Dat is in 2025 het geval.

5. Bijdrage aan gemeenschappelijke regeling GGD regio Utrecht (GR GGDrU)
De gemeente Utrecht heeft een deel van haar taken belegd bij de gemeenschappelijke regeling GGD regio Utrecht. Ondanks de stevige zienswijze van de raad is de begroting door de 26 deelnemende gemeenten (inclusief Utrecht) vastgesteld. Hiermee is de uit de vastgestelde begroting volgende bijdrage door Utrecht verplicht en onvermijdelijk. Dit betekent een structureel hogere bijdrage van 0,3 miljoen euro vanaf 2024.

6. Informatiebeveiliging
Met ingang van 17 oktober 2024 is de Europese NIS2-richtlijn (de 2^{e} versie van de Network and Information Security Directive) van kracht. Deze richtlijn stuurt op risico's die netwerk- en informatiesystemen bedreigen, zoals cyberbeveiligingsrisico's. Deze Europese richtlijn wordt landelijk vertaald in de volgende versie van de Wet Beveiliging Netwerk- en Informatiesystemen (WBNI) en leidt voor gemeentelijke overheden tot aanscherping in de uitvoering van onder andere landelijke wet- en regelgeving, zoals de Baseline Informatiebeveiliging Overheid en de AVG (Algemene verordening gegevensbescherming). Dit zorgt structureel voor extra kosten van 0,965 miljoen euro.

7. Jeugdgezondheidszorg (JGZ) aan Nieuwkomers, niet zijnde Oekraïners of COA-kinderen
Voor 2024 verwachten we een forse groei van nieuwkomers op de Ithaka-school (school voor voortgezet onderwijs voor nieuwkomers tussen 12 en 18 jaar). De verwachte instroom groeit van ca. 325 naar ca. 1.040 leerlingen. Daarom is extra capaciteit nodig van de jeugdgezondheidszorg (JGZ). De groei van deze groep is niet begroot. Daarnaast geldt er een soort regiofunctie voor deze groep kinderen: de JGZ is verplicht ook de kinderen op deze scholen die niet in Utrecht wonen te zien. 57% van de kinderen op

de Ithaka-school woont niet in Utrecht. Vanaf 2025 willen wij de kosten voor deze kinderen in rekening brengen bij de gemeente waar zij woonachtig zijn.

8. Overdracht van VTH-taken aan de Regionale Uitvoeringsdienst
De gemeente is verplicht (Omgevingswet) om bepaalde vergunning-, toezicht en handhavingstaken (VTH) te laten uitvoeren door de omgevingsdienst, de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD). In juni 2023 hebben wij besloten de overdracht van deze taken uit te stellen tot 1 januari 2025, om daarmee de overdracht beter te kunnen voorbereiden. De RUD is vanwege onder meer een hoger uurtarief, meer uren per product en hogere overheadkosten structureel 0,613 miljoen euro duurder dan de gemeente. De consequentie van niet overdragen is dat we (langer) niet voldoen aan de wet. De toezichthouder (provincie) kan daarop besluiten bepaalde handhavingstaken niet meer door de gemeente te laten uitvoeren. Overdragen zonder meerkosten betekent dat er grote risico's ontstaan op de leefomgeving vanwege een gebrek aan toezicht.

9. Productiviteitsnorm nieuwe CAO
De vastgestelde CAO bevat meer verlof, waardoor een lager aantal productieve uren beschikbaar is. Dit raakt met name uitvoerende organisatieonderdelen, die beperkte prioriteringsmogelijkheden hebben voor de inzet van personeel. Het (structurele) effect wordt binnen de organisatie geïnventariseerd en is naar verwachting uitgewerkt voor de Voorjaarsnota 2025. Vooralsnog wordt een incidentele stelpost (eerste indicatie) opgenomen van 2 miljoen euro.

10. Wet open overheid (Woo)/Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)
Het aantal bezwaar- en beroepsprocedures vanwege de Woo en de AVG is enorm gestegen. De behandeling hiervan is een wettelijke taak die uitgevoerd moet worden binnen wettelijke termijnen. De hogere kosten bedragen structureel 0,483 miljoen euro.

11. Opvang aanpak koudweerregeling
De koudweerregelingperiode is van november tot april en de opvang wordt alleen geopend wanneer de temperaturen onder het vriespunt komen. Het beroep op de koudweerregeling is afgelopen jaren fors toegenomen. Op basis van de opvangbehoefte en bijbehorende kosten is het benodigde bedrag van 1 miljoen euro voor de koudweerregeling bepaald.

12. Bijsturen opvang
Als gevolg van het tekort aan woningen is er een stijging in de behoefte aan opvangplekken voor rechthebbende dakloze mensen en statushouders. De kosten van deze extra plekken (2,685 miljoen euro) kunnen niet worden gedekt binnen de huidige begroting. Dit knelpunt correspondeert met een aantal van 50 extra plekken, het minimale aantal dat nodig is om de mensen die nu een plek nodig hebben te kunnen opvangen. Er is bij dit bedrag dus nog geen rekening gehouden met een eventuele groei van de opvangbehoefte. Voor het bedrag per opvangplek is rekening gehouden met de realisatie van meerpersoonskamers (2-4 per kamer). Slaapzalen zijn voor deze doelgroep niet mogelijk, omdat dit leidt tot veiligheidsproblemen.

13. Opvang dekking voor knelpunten
Vanuit de jaarrekening 2023 is geanalyseerd dat er structureel ruimte van 2,4 miljoen euro is in de begroting van het programma Passende ondersteuning en opvang, die ingezet kan worden voor het totaal van de knelpunten rond de opvang (genoemde punten 11, 12, 14 en 15).

14. Opvang groei dakloze EU-arbeidsmigranten en ongedocumenteerden
Er is sprake van autonome groei van dakloze EU- (arbeids-)migranten en ongedocumenteerde mensen, geen gebruik maken van de landelijke vreemdelingenvoorzieningen (LVV). Om de daklooshеidsproblemen van deze groepen zoveel mogelijk te beperken zetten we stevig in op een helder

en strak toegangsproces, aanscherpen van de triage en werken aan perspectief voor de mensen in de opvang. We vangen mensen op om humanitaire en medische redenen en waarborgen de humanitaire ondergrens. In de bepaling van de 0,8 miljoen euro voor dit knelpunt is gerekend met het minimale aantal opvangplekken dat nu al nodig is om de mensen die dat nodig hebben op te kunnen vangen. Voor deze doelgroepen is voor de opvang uitgegaan van opvang op slaapzalen, de minimale kwaliteitsvariant.

15. Opvang tussenvormen statushouders
Voor statushouders die aan Utrecht zijn toegewezen worden om hier te wonen, waarvoor nog geen reguliere woonplek beschikbaar is, moeten woon/opvangplekken gecreëerd worden. De kosten worden zoveel mogelijk gedekt met rijksmiddelen. Voor de uitvoering is echter een budget van 0,220 miljoen euro nodig voor personele kosten.

16. Onderhoud vastgoed
Als gevolg van gestegen inkoopkosten, wettelijke eisen en het door de raad vastgestelde ambitieniveau is het budget voor onderhoud van het gemeentelijke vastgoed ontoereikend. De omvang van de onderhoudsvoorziening in relatie tot het meerjarenonderhoudsplan wordt door de accountant beoordeeld en bedraagt 2 miljoen euro.

17. Handhavingsdossier
De gemeenteraad is de afgelopen jaren diverse malen geïnformeerd over het ‘Handhavingsdossier Binnenstad’. Het dossier brengt een reeks aan juridische procedures, verzoeken Wet Open Overheid en hiermee samenhangende claims van omwonenden met zich mee. Het dossier leidt tot onevenredig hoge kosten, waarvan 0,654 miljoen euro niet binnen de normale begroting kan worden opgevangen.

18. Herwaardering salarissen Buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA’s)
Vorig jaar is het traject van herwaardering van de functies ingezet en incidenteel bekostigd. De meerkosten van 1,068 miljoen euro zijn structureel.

19. Netcongestie onderwijshuisvesting
Netcongestie bemoeilijkt de tijdige realisatie van onderwijshuisvesting en de maatschappelijke voorzieningen die daarmee verbonden zijn (zoals kindcentra en zorgaanbieders in geval van speciaal onderwijs). Op basis van het verduurzamingsbeleid leveren wij renovaties van schoolgebouwen gasloos op. Vanuit de wettelijke taak die de gemeente heeft voor onderwijshuisvesting hebben wij gezocht naar mogelijkheden om de netcongestieproblematiek het hoofd te bieden. Wij hebben ervoor gekozen bij renovatieprojecten voorlopig aan het gas te blijven. Daarmee worden de kosten voor de lease van de accu’s voor deze projecten voorkomen. Om voorbereid te zijn op aardgasvrij worden aanvullende installaties (hybride warmtepompen) geplaatst, die onderdeel uitmaken van de projectkosten en meelopen in de activering van het project. De structurele kosten daarvan bedrag 0,139 miljoen euro vanaf 2029. Voor nieuwbouw leasen we accu’s.

20. Toegenomen beheerkosten spetterbadjes
Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet moeten openbare badplaatsen, waaronder spetterbadjes, intensiever beheerd en geïnspecteerd worden. Deze activiteit is een wettelijke verplichting en daarom onvermijdelijk. Deze kosten van 0,202 miljoen euro betreffen zowel interne capaciteit als samenwerking met de markt.

21. Zorgplicht voor adequate en voldoende onderwijshuisvesting
Het huidige strategisch plan Onderwijshuisvesting (Meerjarenperspectief Onderwijshuisvesting 2016-2025) loopt tot en met 2025. Er wordt daarom een nieuw Integraal Huisvestingsplan Scholen (IHP) opgesteld, conform wet- en regelgeving. Het plan bevat beleidsmatige uitgangspunten en een

programmering voor de jaren 2026-2041. Dit plan moeten we opstellen en uitvoeren, om te voldoen aan de wettelijke zorgplicht voor adequate en voldoende onderwijshuisvesting.

Het IHP richt zich op de realisatie en renovatie van schoolgebouwen, monumentale schoolpanden, gymzalen, benodigde tijdelijke huisvesting voor schoolgebouwen die worden gerenoveerd en een doorloop van projecten uit het huidige MPOHV. Het gaat om ongeveer 100 objecten. Bij de uitvoering van projecten zien we uitdagingen die breder zijn dan alleen onderwijshuisvesting, zoals netcongestie, beperkte binnenstedelijke ruimte, stedenbouwkundige eisen en stijgende bouwkosten. Oorzaken zijn de marktontwikkelingen, hoge inflatie, veranderende kwaliteitseisen, bouwen in hoge dichtheden en gemeentelijke ambities ten aanzien van stedelijk bouwen. Dit maakt dat het normbedrag weer in lijn moet worden gebracht om de noodzakelijke investeringen te kunnen doen. De meerkosten bedragen structureel 0,592 miljoen euro en incidenteel 1 miljoen euro in 2026 en 2027.

22. Stadsbaantunnel: vervangingsinvestering
De toenemende leeftijd van de tunnelveiligheidsvoorzieningen (vTTI) is de aanleiding om tot vervanging van installaties over te gaan. De geraamde kosten hiervan bedragen 1 miljoen euro. Omdat de initiële investering niet ten laste van de gemeente is gedaan, zijn er geen vrijvallende kapitaallasten. De vervanging van installaties zal onderdeel worden van een volgende contracttermijn met een opdrachtnemer voor instandhouding, ingaande in 2026, waarvoor de aanbesteding start in aankomende zomer 2024.

23. Tekort sociaal ontwikkelbedrijf UW
UW verwacht in 2024 een tekort te realiseren. Vanuit de verantwoordelijkheid van de gemeente voor de uitvoering van de wet sociale werkvoorziening is een aanvullende subsidie nodig. Binnen het beschikbare budget is hiervoor onvoldoende ruimte. Het voorstel is om de reserve Werk en Inkomen in te zetten voor de nog benodigde ruimte.

Toelichting bijsturingen

Deze onderwerpen voldoen niet aan de drie criteria voor knelpunten, maar zijn in onze ogen noodzakelijk om de basis op orde te houden.

24. Bijdrage VNG
De jaarlijkse bijdrage aan de VNG stijgt met 0,136 miljoen euro, vanwege een contributieverhoging van 6,1% en een stijging van het fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU) met 10% voor nieuwe diensten en 5,1% voor indexatie.

25. Burgerberaad
Bij de Voorjaarsnota 2023 is besloten de uitkomst van het burgerberaad tot een maximumbedrag van 1,3 miljoen euro te betrekken bij de afwegingen voor de voorjaarsnota. Van dit bedrag was 0,9 miljoen euro nog niet gedekt. De uitkomst van het beraad over oud en nieuw-viering vraagt om dit maximale uitvoeringsbudget voor redelijke uitvoering van adviezen (conform amendement 33).

26. Grip op informatie decentraal
Grip op informatie verwijst naar het vermogen om effectief controle, beheer en grip uit te oefenen over de beschikbare informatie. Het houdt in dat een persoon, organisatie of systeem in staat is om relevante gegevens te verzamelen, te begrijpen, te organiseren, te beveiligen en toe te passen op een manier die de gestelde doelen ondersteunt. De afgelopen periode is formatie voor informatiebeheer niet meegegroeid met de (aanvullende) eisen die hieraan gesteld worden in o.a. de AVG en Archiefwet. Extra geld (0,966 miljoen euro) is nodig om de maatregelen die zijn afgesproken naar aanleiding van het Doxis-rapport van 2022 te borgen, in het programma Informatie op Orde, en voor structureel beheer om

de informatie blijvend te beheren na afronding van het programma. Zonder deze middelen lopen wij grote risico's op het gebied van informatiebeveiliging, privacy en informatiebeheer.

27. Versterking financiële functie
Dit betreft de uitvoering van het Verbeterplan Financiële processen binnen het organisatieonderdeel Financien, Inkoop en Juridische zaken en het in samenhang daarmee optimaliseren van financiële processen binnen organisatieonderdeel Ruimte. De structurele kosten daarvan bedrag 1,050 miljoen euro.

Het verbeterplan FIJ is in de Raadsbrief over het groter tekort op inkomsten vanuit het Rijk toegezegd en behelst de doorlichting van de gemeentebrede financiële functie en de aanpak van de versterking daarvan. Daarbij is bijzondere aandacht voor versterken van de grip op de inkomende en de uitgaande geldstromen. We nemen robuuste interne maatregelen en gaan de specialistische kennis, de checks en balances en de toepassing van het 3-lijnen model (controle in de organisatie, door control en door audit) versterken. We werken aan intensivering van de begeleiding, ondersteuning en opleiding van huidige medewerkers en het opstellen van procesbeschrijvingen en werkinstructies

28. Wonen programmateam
Dit gaat zowel om inzet van mensen als materieel om meer woningen te realiseren (0,884 miljoen euro in 2025). Onderdelen van de aanpak zijn het beter benutten bestaande voorraad (verhuispremie, onderzoek doorstroming etc.), extra inzet van Het Vierde Huis (toegenomen inzet als gevolg van meer toedeling woningen aan doelgroepen), aankoop vastgoed, bijdrage van de regio inzetten, verwerven subsidies versnellen permanente woningbouw en aanjagen tijdelijk wonen.

29. Wonen aankoop vastgoed
Via aankoop van vastgoed (kantoren en/of woningen) kan extra woonruimte in het sociaal segment worden gerealiseerd voor zowel regulier woningzoekenden als personen in kwetsbare situaties. Voor de aankoop, verbouw en beheer moeten mogelijk initiële kosten worden gemaakt. Vooralsnog is de doelstelling om in 2025 100 woonplekken te realiseren en in 2026 200 woonplekken. Dit kan via aankoop gehele woningen en/of transformatie van kantoren. We stellen voor om hiervoor financiële ruimte te bestemmen in de reserve betaalbaar wonen (zie raadvoorstel Meerjarenperspectief Ruimte 2024).

30. Wonen compensatie niveau productie sociale huurwoningen
Om de productie van de permanente sociale huurwoningen conform planning door te laten gaan hebben de woningcorporaties financiële compensatie van 800.000 euro per jaar gevraagd voor de coalitiemaatregel Stop de Verkoop (verkoop van sociale huurwoningen, circa 100 woningen per jaar). We realiseren deze compensatie met beleidsmatige maatregelen, zoals de lijn van "eisen in de ijskast", projecten van de corporaties voordragen voor rijks en provinciale subsidies en subsidiebijdragen aan flexwoningen. Deze beleidsmaatregelen vertegenwoordigen een waarde vergelijkbaar met de gevraagde financiële compensatie. Het overleg met de corporaties over deze beleidsmaatregelen is in een afrondende fase.

31. Schaarse rechten Markten en Havens
We voldoen momenteel niet aan de bestaande wet- en regelgeving met betrekking tot de schaarse rechten. De huidige Marktverordening en vergunningen voor waterexploitanten gaan uit van vergunningen voor onbepaalde tijd. Vanuit de Europese Dienstenrichtlijn moeten deze vergunningen worden aangepast. Het systeem van toewijzing van deze vergunningen voor bepaalde tijd moet worden ontwikkeld en aangepast. Veel zaken zijn nog onduidelijk zoals de vergunningsduur, een overgangstermijn en de branchering. Hiertoe is nu extra onderzoek nodig. Het niet aanpassen kan leiden tot juridische procedures. De kosten hiervan worden geraamd op 0,168 miljoen euro in 2024, 0,335 miljoen euro in 2025 en 0,168 miljoen euro in 2026.

Niet ingepaste onderwerpen

Sinds de vaststelling van de voorjaarsnota in juli 2023 is een aantal beleidsnota's en andere voorstellen door de raad vastgesteld of een motie aangenomen, waarin aan de raad is toegezegd om nadere benodigde middelen mee te nemen bij de integrale afweging in de voorjaarsnota. Gelet op de financiële ontwikkelingen zijn alleen de noodzakelijke knelpunten en bijsturingen ingepast. De volgende wensen vanuit de raad zijn niet meegenomen in het financieel beeld:

- Vergroenen schoolpleinen (motie 248): de motie 23/M248 "Ook ongelijk investeren bij vergroening schoolplein", d.d. 6 juli 2023, draagt op om ongelijk te investeren in het vergroenen van pleinen.
- Verkiezingsborden (motie 35): dit betreft de ongedekte aangenomen motie waarin de raad vraagt om vanaf 2024 standaard bij iedere verkiezing verkiezingsborden te plaatsen.
- Sanitaire voorzieningen niet commerciële terrassen (raadsbrief 6 juni 2023): er is op dit moment géén budget voor de realisatie en het beheer/schoonmaak van nieuwe toiletten. Dit is een belangrijke randvoorwaarde voor het realiseren van nieuwe voorzieningen. Daarnaast zijn de kosten voor het dagelijks onderhoud van de toiletvoorzieningen de afgelopen tijd snel gestegen.
- Plekken voor jongeren (motie 143): naast een visie op jongerenplekken ook daadwerkelijk jongerenplekken te realiseren.

3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen

Bij de start van deze coalitie omschreven we de groeiende ongelijkheid in onze stad, de grote woningnood en de klimaatcrisis als de belangrijkste onderwerpen waar we mee aan de slag moesten. En dat hebben we in het afgelopen jaar ook op verschillende manieren gedaan. Dat heeft onder meer geresulteerd in een aantal richtinggevende stukken voor uw raad.

In het Uitvoeringsprogramma Ongelijk investeren voor gelijke kansen (15 december 2023) laten we zien hoe we dit principe toepassen op alle beleidsterreinen. Een principe dat de keuzes van onze investeringen beïnvloedt en richting geeft aan beleid en uitvoering. De Startnotitie Klimaatvisie (vastgesteld 9 december 2023) bevat een aantal uitgangspunten om onze ambitie vast te stellen en richting te geven aan de gezamenlijke klimaatinspanning die we kunnen, willen en moeten leveren. En in de brief Aanpak opstellen beleidsnota Wonen (28 november 2023) schetsen we onze aanpak om te komen tot een nieuwe beleidsnota, die beter past bij onze wens om meer regie te hebben op de volkshuisvesting.

Inmiddels is er veel veranderd sinds het coalitieakkoord verscheen. Grote delen van beleid en uitvoering lopen gewoon door. Maar er zijn ook ontwikkelingen in de maatschappij die we niet konden voorzien en waar we nu echt (extra) maatregelen op moeten nemen. In dit hoofdstuk gaan we in op die ontwikkelingen en de bijsturing die daarop nodig of gevraagd is.

3.1 Hervormingen sociaal domein

In de Voorjaarsnota 2023 beschreven we al de toenemende druk op het sociaal domein als gevolg van afnemende financiële middelen, arbeidsmarktkrapte in de zorg en gebrek aan zowel ruimte voor passende voorzieningen als woningen voor aandachtsgroepen. Destijds werd een structureel tekort van 21 miljoen euro vanaf 2026 voorzien, waarvan 16,1 miljoen euro als taakstelling werd gekoppeld aan hervormingen in het sociaal domein. In deze voorjaarsnota gaan we kort in op de stand van zaken. In de raadsbrief die wij parallel aan deze voorjaarsnota met u delen gaan wij dieper in op de voortgang van de hervormingen.

Naast de hervormingen sociaal domein werken ook de concrete bezuinigingsmaatregelen (zoals toegelicht in hoofdstuk 4.3) door in het sociaal domein. Maatregelen die raken aan de hervormingen sociaal domein worden in samenhang daarmee opgepakt en gevolgd.

Door de inzet van de maatregelen en hervormingen wordt de taakstelling 2024 van de hervormingen sociaal domein naar verwachting gerealiseerd. Zoals ook aangegeven in de raadsbrief taakstelling 2024 hervormingen sociaal domein (26 maart 2024) is de werkelijke opbrengst van de maatregelen voor jeugd nog onzeker, waarschijnlijk wordt die pas vanaf het vierde kwartaal 2024 zichtbaar. Deze maatregelen tellen op tot 5,9 miljoen euro en werken ook door in de jaren na 2024. Gezien de onzekerheden in 2024, is in onderstaande tabel de taakstelling 2024 als uitgangspunt voor de opbrengst van de maatregelen in 2024 genomen. We blijven verder werken conform de drie lijnen uit de Voorjaarsnota 2023 waarbij de inzet is dat de resterende taakstelling per 2027 gerealiseerd kan worden (zie hieronder). We liggen op koers, op dit moment is er geen noodzaak tot bijsturen op de hervormingen sociaal domein.

	2024	2025	2026	2027	Structureel
Maatregelen 2024	5.670	5.931	5.931	5.931	5.931
Hervormingen vanaf 2025		2.299	8.833	10.131	10.131
Totaal taakstelling	**5.670**	**8.230**	**14.764**	**16.062**	**16.062**

De aanpak komt in 2025 en de jaren daarna tot concretisering in de samenwerking met onze partners en in de bijstelling van beleid. Bijvoorbeeld in de vorm van aanscherping van contracten en addenda op beleidsnota's op het terrein van de Wmo en Jeugdhulp. Hieronder benoemen we per lijn kort in welke richting we werken:

1. Samen aan de slag – in lijn met de uitgangspunten heeft de raad sinds de Voorjaarsnota 2023 een aantal beleidsnota's vastgesteld en er zullen er nog een aantal volgen. Bij het opstellen hiervan worden inwoners betrokken. Vanuit het uitgangspunt balans in partnerschap en rekenschap is geïnvesteerd in sturing door onder andere versterking van het accounthouderschap. Ook wordt meer gestuurd op de beweging naar voren: hulp of ondersteuning wordt zoveel mogelijk door het eigen netwerk van inwoners of in de sociale basis geboden. Waar nodig is er hulp vanuit de generalistische basiszorg of aanvullende zorg/ondersteuning.
2. Inhoudelijke aanpak – in lijn met de uitgangspunten zetten we in op bijvoorbeeld innovatie van zorg/ondersteuning (onder andere groepsgericht aanbod en inzet van 'blended care') zodat die beschikbaar blijft voor mensen die dat het hardst nodig hebben. Daarnaast zetten we in op aanpak van grondoorzaken (het belang van bijvoorbeeld financiële bestaanszekerheid of een passende woning) waardoor zorg/ondersteuning vanuit Wmo/Jeugd minder als overbruggingszorg of symptoombestrijding wordt ingezet. Ook zetten we in op simpeler organiseren van zorg en ondersteuning.
3. Financiële uitgangspunten – de financiële strategie is dat het grootste deel van de besparing op aanvullende zorg plaatsvindt en dat het budget voor de basiszorg en sociale basis gelijk blijft of licht daalt. Eventuele substantiële verschuivingen van cliëntaantallen van aanvullende zorg naar basiszorg dan wel van basiszorg naar sociale basis kunnen aanleiding zijn om budget te verschuiven.

Inwoners gaan de impact van de hervormingen voelen. Zo gaan zij merken dat zorg en/of ondersteuning anders is dan zij gewend waren (bijvoorbeeld groepsgericht in plaats van individueel) en dat als gevolg van ongelijk investeren zorg en/of ondersteuning minder wordt. Inzet is dat we – in lijn met het amendement "Utrechtse basis is een absoluut minimum bij bezuinigingen" - de Utrechtse basis waarborgen. Mocht dit onder druk komen te staan dan zullen we u hierover informeren en eventuele keuzes aan u voorleggen.

Hoewel we stevig inzetten op hervormingen is de exacte omvang van de opbrengsten voor 2025 en verder nog lastig in te schatten. Bovendien hangt de realisatie van de taakstelling in de gewenste richting in belangrijke mate af van het wegnemen van belemmeringen in aangrenzende domeinen, zoals het medische domein, het ruimtelijke domein (huisvesting), onderwijs, participatie en inkomen.

Tegelijkertijd zien wij dat er zowel financieel als inhoudelijk nieuwe uitdagingen opdoemen die doorwerken in het sociaal domein. Naast de extra bezuinigingen die gemeentebreed nodig zijn, blijken bijvoorbeeld de aannames onder de decentralisaties van 2015 wankel. Zo loopt de transformatie naar een participatiesamenleving tegen grenzen aan, zijn er niet voldoende woningen om de beweging naar ambulantisering/zo lang mogelijk thuis wonen te faciliteren en leidt het dichtbij organiseren van zorg op korte termijn niet tot minder vraag (SCP-rapport Sociaal domein op koers).

Het is in Utrecht gelukt om met een consistente preventieve aanpak invulling te geven aan de Jeugdwet en Wmo met een budget dat substantieel lager is dan waar op basis van de verdeelsleutel gemeentefonds vanuit kan worden gegaan. De insteek van de hervormingen is dat zij niet afbreken wat afgelopen jaren is opgebouwd. We zien nu dat de rek uit de Wmo en Jeugdwet begint te raken, onder andere doordat kosten de afgelopen jaren stegen. Het risico bestaat dat als de gemeente onvoldoende investeert in preventieve en voorliggende voorzieningen in de Wmo en de Jeugdwet, de kosten voor aanvullende en individueel toegewezen (jeugd)zorg stijgen. Als gevolg van de wettelijke zorgplicht en jurisprudentie kan het beroep op dit type zorg niet worden genegeerd. In deze context is het zoeken naar de ruimte die we hebben.

Over de voortgang van de hervormingen (inhoudelijk en financieel) rapporteren wij jaarlijks in de vorm van een raadsbrief die in Q4 wordt gedeeld. Dit is voor het eerst gedaan in Q4 2023 (raadsbrief stand van zaken hervormingen) en zal ook gebeuren in 2024 en 2025. Daarnaast wordt de reguliere begrotingscyclus benut om de raad op de hoogte te stellen en zo nodig bijsturingsmogelijkheden voor te leggen.

Na vaststelling van de voorjaarsnota zal de monitoring van de hervormingen sociaal domein worden gecombineerd met de overige bezuinigingsmaatregelen die u met deze voorjaarsnota vaststelt.

3.2 Wonen en opvang

Er is een groot woningtekort in Utrecht en de druk op de woningmarkt zal de komende jaren hoog blijven. Regulier woningzoekenden kennen lange wacht- en/of zoektijden voor een sociale huurwoning. Kwetsbare groepen, zoals jongeren die verblijven in jeugdzorginstellingen, nieuwkomers met een verblijfsvergunning en mensen uit de maatschappelijke opvang zijn eveneens aangewezen op deze sociale huurwoningen. Daarnaast wordt er een steeds groter wordend beroep gedaan op huisvesting voor inwoners met een langdurige zorgvraag (zoals ouderen die langer thuis wonen en de extramuralisering van de Wlz). Het tekort aan huisvesting voor al deze kwetsbare doelgroepen leidt tot druk op het totale zorglandschap voor verblijf en opvang. Dit brengt diverse acute problemen met zich mee en leidt tot hogere maatschappelijke kosten, omdat we duurdere zorg langer inzetten dan nodig is, omdat mensen niet kunnen uitstromen, passende zorg wordt uitgesteld, omdat mensen niet kunnen instromen en veiligheidsproblemen ontstaan, omdat mensen op straat leven en slapen.

De urgentie op dit vraagstuk wordt landelijk, en met name in de grote gemeenten, ervaren. Landelijk zien we tekorten in het aanbod van woonruimte in het sociaal segment (met name door stagnatie in de woningbouwproductie) en tegelijkertijd een stijgende vraag naar woningen voor kwetsbare doelgroepen. De verwachting is dat het tekort aan woonplekken voor zowel regulier woningzoekenden als kwetsbare doelgroepen de komende jaren blijft bestaan in Nederland. Als gevolg daarvan zal de druk op de opvang toenemen: minder beschikbare woonruimte betekent een stijgende vraag naar maatschappelijke opvang.

Mede daardoor stijgt het aantal dakloze mensen dat geen eigen vaste woon-of verblijfsplek heeft, in heel Nederland. Het profiel van groepen mensen met woononzekerheid en gebrek aan onderdak is de afgelopen jaren sterk veranderd. Twintig jaar geleden ging het vooral om een zeer kwetsbare groep dakloze mensen, vaak met ernstige lichamelijke, psychische en verslavings- problematiek die buiten sliepen en zichtbaar waren in publieke ruimte. Naast deze groep zijn er nu groter wordende groepen dakloze mensen die geen eigen woonplek hebben of deze dreigen te verliezen. Het gaat dan om economisch daklozen (met alleen een woonvraag), arbeidsmigranten, ongedocumenteerden, remigrantengezinnen en jongvolwassenen.

Ontbreken van betaalbare huisvesting en financiële bestaanszekerheid zijn de belangrijkste oorzaken van daklоosheid. Het tekort aan betaalbare woonruimte voor kwetsbare groepen zorgt voor druk op de totale opvangketen, omdat de plekken die worden ingenomen door rechthebbenden en statushouders niet kunnen worden ingezet voor de opvang van andere doelgroepen. Hiernaast hebben we te maken met een aantal autonome ontwikkelingen waar we geen invloed op hebben die zorgen voor meer dakloze EU-arbeidsmigranten en ongedocumenteerden in onze stad zoals migratiestromen, landelijk beleid en geopolitieke ontwikkelingen. Deze autonome groei zorgt ook de laatste jaren voor een toenemende opvangbehoefte en hierdoor groter beroep op de koudweerregeling (KWR).

Bijsturing Wonen

Bijsturing van beleid of uitvoering voor wonen is op onderdelen mogelijk. Afhankelijk van de ambitie kan in meerdere of mindere mate in de huisvestingsbehoefte van zowel de regulier woningzoekenden als de kwetsbare doelgroepen worden voorzien. Het tekort op huisvesting (en daarmee voorkomen van opvang) wordt aangepakt middels vijf treden:

- Permanente woningbouw
- Samenwerking in de regio
- Optimaliseren van de bestaande voorraad
- Inzet van eigen vastgoed en/of aankopen van vastgoed
- Tijdelijke woningbouw

Deze vijf treden worden in samenhang aangestuurd door een programmateam. Via dit programma proberen we een balans te vinden tussen de vraag naar en aanbod van sociale huurwoningen.

Bijsturing opvang

Het tekort aan woningen werkt zoals eerder toegelicht door naar de maatschappelijke opvang. In deze voorjaarsnota maken we middelen vrij voor vier urgente knelpunten bij opvang. Deze worden deels gedekt door ruimte in programma Passende ondersteuning en opvang. Het betreft de stijgende opvangbehoefte voor reguliere dakloze mensen door een tekort aan woningen, de autonome groei van het aantal dakloze EU-arbeidsmigranten en ongedocumenteerden, een structurele aanpak van de KWR (zie ook onze raadsbrief van 14 februari) en opvang voor statushouders waar nog geen reguliere woonplek voor is gevonden. De financiële uitwerking en toelichting vindt u in hoofdstuk 2.4.

3.3 Investeringen in de groei van de stad

De basis voor het ruimtelijke investeringsprogramma is de RSU 2040. Deze laat zien hoe we verschillende ambities voor ontwikkeling van de stad met elkaar combineren. Als middel hiervoor gebruiken we de Utrechtse barcode. De barcode toont dat een groeiende stad niet alleen behoefte heeft aan meer woningen, maar ook aan extra werkplekken, groen, maatschappelijke voorzieningen, energie-infrastructuur et cetera. Met ons investeringsprogramma streven we ernaar dat het voorzieningenniveau meegroeit met het aantal inwoners van de stad, met extra aandacht voor wijken waar meer kansengelijkheid wenselijk is. De ambities uit de RSU 2040 zijn hoog en de middelen om deze te bereiken zijn beperkt.

De mate waarin ontwikkelingen in de stad op koers liggen met de RSU 2040, zowel tempo, kwantitatieve als de kwalitatieve ontwikkeling, deint mee met de economische ontwikkeling van het land en de landen om ons heen. De (on)mogelijkheden die wij als stad hebben om koers te houden zijn onlosmakelijk verbonden met macro-economische en financiële ontwikkelingen. Sinds de oorlog in Oekraïne zien we bijvoorbeeld wereldwijd kostenstijgingen en onzekerheid in financiële markten. Dit heeft effect gehad op rentestanden en inflatieontwikkelingen. Hierdoor stellen veel investeerders hun investeringsbeslissingen uit.

We zien dat het aantal opleveringen van nieuwe woningen in 2024 van naar verwachting 2.230 woningen nog ver van onze ambitie ligt. Tegelijkertijd zien we het aantal verleende omgevingsvergunningen toenemen. Vanaf 2025 verwachten we onze ambitie om 3.000 woningen per jaar te bouwen weer te kunnen realiseren, mits de impact van netcongestie geen roet in het eten gooit.
De problematiek op het elektriciteitsnet kan behoorlijk impact gaan hebben op het tempo van de woningbouw en ook op andere onderwerpen zoals het vestigen van bedrijven in Utrecht, verduurzaming van bestaand vastgoed maar ook op de ambities en de doelstellingen op de energietransitie.

De enorme druk op de woningmarkt, de vraag naar betaalbare en sociale woningen in combinatie met de opgave van de zoektocht om vluchtelingen en asielzoekers te huisvesten, leggen een extra druk om de ruimtelijke inpassing, bekostiging en keuzes die ten koste gaan van andere– óók dringende – dossiers. Het knelt. Met dit gegeven en de benoemde ambities in de RSU 2040, moeten we op dit moment constateren dat het realiseren van deze ambities verder weg komt te liggen.

Bovengenoemde effecten zetten in ieder geval het tempo van het realiseren van de ambities en doelstellingen van de RSU 2040 behoorlijk onder druk. De RSU 2040 is opgesteld in de context van gunstige marktomstandigheden. Toen was het al complex om alle ambities te realiseren. Het vastgestelde beleid willen we graag een plek geven in de plannen, maar we dienen ook rekening te houden met de belangen en wensen van anderen, zoals bedrijven, marktpartijen, corporaties en niet te vergeten inwoners. Dit legt spanning op het snel realiseren van de ontwikkelingen binnen de hiervoor beschikbare budgetten.

Dit wil niet zeggen dat er geen oplossingen zijn om toch zo veel mogelijk tempo te blijven maken. In 2023 zijn we gestart met het nemen van maatregelen om ontwikkelingen te blijven stimuleren en daarbij rekening te houden met de 'groei in balans' doelstellingen. Dit uitte zich in bijvoorbeeld regie te nemen op onderwerpen als grondposities (met toepassing van de Wet voorkeursrecht gemeenten), blijven investeren in sociale huisvestingsvraagstukken/tijdelijke huisvesting, optimaal gebruikmaken van de rijkssubsidies om woningbouwprojecten toch te laten starten, maar ook door onze Utrechtse aanpak van specifieke, projectgerichte maatregelen, gericht op betaalbaar wonen, waarin we soms concessies doen op eerder vastgesteld beleid om projecten vlot te trekken. Meebewegen wanneer tegenwind wordt ervaren is hierbij van belang. Als projecten door externe omstandigheden onder druk staan, ligt het meer voor de hand om per project maatwerk toe te passen, dan wanneer de omstandigheden voor woningbouw gunstig zijn.

De gemeentebrede bezuinigingsopgave maakt dat we de investeringen in het ruimtelijk domein kritisch tegen het licht moeten houden. De bezuinigingsopgave heeft impact op kwaliteit en tempo waarmee we ambities uit de RSU 2040 en het coalitieakkoord realiseren. Daarin zien we geen aanleiding om de visie voor de lange termijn inhoudelijk bij te stellen, bijvoorbeeld door minder in te zetten op woningbouw of door thematische doelstellingen aan te passen. Wel zullen de toevoeging van nieuwe voorzieningen, de vergroening van de stad en de omslag naar duurzame vormen van mobiliteit meer tijd vergen en we zullen vaker genoegen moeten nemen met minder hoge kwaliteit. We maken geen keuze tussen woningbouw of voorzieningen; het gaat om de balans. We vinden het verantwoord structureel 7,3 miljoen euro per jaar te bezuinigen op ruimtelijke investeringen. In paragraaf 4.3.3 beschrijven we op hoofdlijnen de samenstelling van dit bezuinigingspakket.

Deze bezuiniging betekent dat tot en met 2040 115 miljoen euro minder beschikbaar is voor ruimtelijke investeringen. Dat heeft gevolgen in de stad: minder verhoging kwaliteit van de openbare ruimte dan wenselijk, minder toevoeging van groen in en om de stad in verhouding tot de toevoeging van woningen en minder investeren in bereikbaarheid (voetganger, fiets, ov). Ook de investeringen in maatschappelijke voorzieningen blijven achter bij het ambitieniveau uit de RSU 2040, met name voor sport. De investeringsruimte die beschikbaar blijft, willen we gericht inzetten waar dat het hardste nodig is. Hierbij

geven we voorrang aan plekken in de stad waar kansenongelijkheid zich concentreert. Vooral daar willen we achterstanden inlopen, bijvoorbeeld met maatregelen tegen hittestress en met toevoeging van speelplekken in de openbare ruimte.

In het Meerjarenperspectief Ruimte 2024 geven we een overzicht van de ruimtelijke investeringen, gekoppeld aan monitoringsinformatie voor thematische opgaven en gebieden in de stad. Specifiek voor mobiliteit geldt dat we in de meerjarenraming budget beschikbaar houden voor de schaalsprong ov. Op basis van de onderzoeksresultaten van de MIRT-verkenning ov en wonen zullen we in 2024 en 2025 met de projectpartners (Rijk, provincie, gemeente Nieuwegein) voorkeursalternatieven onderzoeken voor de eerste stap van de schaalsprong ov. Daarbij hanteren we de eerder met de partijen en de raad gemaakte afspraken over de verkenning. Mocht het blijken dat daarbij inhoudelijk of financieel aanpassing of aanvulling van de bestaande afspraken nodig is, dan betrekken we de raad daarbij.

3.4 Netcongestie

We werken aan een klimaatvriendelijker Utrecht. Maar het stroomnet kan de toenemende vraag door groei en verduurzaming niet aan. De regio Utrecht zit nu in congestiefase 1. Nieuwe aanvragen voor grootverbruikaansluitingen komen op een wachtlijst, waarschijnlijk tot 2029. Op dit moment is het niet mogelijk om stroom te krijgen voor bijvoorbeeld de vestiging van een supermarkt, de uitbreiding van een distributiecentrum, de bouw van een school of een laadplein.

De huidige mate van netcongestie heeft grote impact op geplande nieuwe woningen in de stad, op geplande nieuwe bedrijfsoppervlakte en ook op gemeentelijke vastgoedprojecten, zie ook de raadsbrief van 18 december 2023 en knelpunt 19 in hoofdstuk 2.4. De betreffende bouwprojecten kunnen de komende jaren alleen doorgaan als hun belasting van het stroomnet wordt beperkt met aanvullende maatregelen. Dit zal niet in alle gevallen mogelijk zijn. Waar wel mogelijk, zijn deze maatregelen kostenverhogend. Als de mate van congestie toeneemt, zal de impact op de bouwprojecten stijgen en het potentieel voor oplossingen afnemen. Dat is inmiddels het geval.

De kans is aanzienlijk dat Utrecht naar congestiefase 2 gaat. Dan komen ook aanvragen voor nieuwe kleinverbruikaansluitingen op een wachtlijst. Dit zou betekenen dat de bouw van een huis, de verzwaring van een huisaansluiting voor een warmtepomp en het plaatsen van een laadpaal niet meer mogelijk zijn. De stad gaat op slot, met negatieve gevolgen voor de economie, het woon- en leefklimaat, welzijn en welvaart.

De provincie Utrecht heeft een Energy Board ingesteld om de aanpak van netcongestie te coördineren. Hierin zitten naast de provincie netbeheerders Tennet en Stedin, de kerngemeenten Amersfoort en Utrecht, vertegenwoordigers van de RES-regio's en van het rijk. Gezamenlijk stellen zij onder leiding van het rijk een noodplan op om verdere verergering van de netcongestie in het FGU-gebied (Flevoland, Gelderland en Utrecht) te voorkomen.

Het maatregelenpakket omvat onder meer congestiemanagement voor bedrijven, technische maatregelen op het netwerk, netbewust laden, netbewuste woningbouw, net-efficiënte installaties voor bestaande bouw (o.a. warmtepompen) en decentrale regelbare opwek, bijvoorbeeld gasgeneratoren. Als gemeente kunnen we daarnaast verschillende dingen doen om de druk op het stroomnet te beperken. Voorbeelden zijn het stopzetten van de inkoopactie voor warmtepompen, tijdelijk fossiele oplossingen kiezen door ons eigen vastgoed *aardgasvrijready* te renoveren maar de laatste stap naar aardgasvrij uit te stellen en het advies aan bewoners om een hybride warmtepomp te kiezen in plaats van een volledig elektrische.

4. Financiële strategie

Het financiële vertrekpunt van de voorjaarsnota vraagt om inhoudelijke keuzes om het structureel tekort op te lossen. De financiële strategie die we hebben uitgewerkt om het tekort op korte en lange termijn op te lossen en om de financiële positie van de gemeente Utrecht te versterken, bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Financieel-technisch beleid
2. Haalbaarheid investeringsbegroting tegen het licht: reëel ramen
3. Concrete bezuinigingsvoorstellen
4. Aanvullende opdracht bezuinigingsrichtingen langere termijn: aanvullende hervormingsbezuinigingen
5. Opbrengstenverhogingen
6. Kasschuif

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
Startsaldo Voorjaarsnota 2024	**-96.888**	**-61.253**	**-97.921**	**-96.726**	**-94.207**	**-93.404**
1. Financieel-technisch beleid	96.259	23.399	10.518	13.327	10.357	12.806
2. Reëel ramen	7.423	8.475	10.181	7.132	2.668	850
3. Concrete bezuinigingsmaatregelen	3.337	10.337	24.247	32.392	33.615	32.138
4. Hervormingsbezuinigingen	0	0	20.000	23.000	24.000	25.000
5. Opbrengstenverhoging	0	19.043	22.066	22.610	22.610	22.610
6. Kasschuif	-10.131	0	10.909	-1.735	957	0
Financiële strategie	**96.888**	**61.253**	**97.921**	**96.726**	**94.207**	**93.404**
Eindsaldo Voorjaarsnota 2024	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

De kasschuif verrekent overschotten en tekorten in de afzonderlijke jaren en werkt neutraal over de jaren. Daarom lichten wij de kasschuif hieronder niet verder toe.

4.1 Financieel-technisch beleid

In het financieel-technische beleid maken we enerzijds inschattingen voor de inkomsten vanuit het Rijk en anderzijds kijken we naar financieel technische mogelijkheden, zoals inzet van het eigen vermogen (reserves), om met name het tekort voor de korte termijn (2024 en 2025) op te lossen. Daarnaast stellen wij enkele financieel-technische maatregelen voor. Onderstaande tabel geeft een specificatie van de verschillende onderdelen.

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
Risico-inschattingen Rijksinkomsten	0	-14.900	14.904	17.774	14.600	17.100
Inzet eigen vermogen						
Vrijval vaste activareserve	203.037	0	0	0	0	0
Dotatie Algemene dekkingsreserve	-149.274	0	0	0	0	0
Dotatie Algemene reserve	-28.563	0	0	0	0	0
Dotatie reserve Personeelskosten bezuinigingen	-5.000	0	0	0	0	0
Dotatie reserve Implementatie en uitvoering hervormingen	-2.500	0	0	0	0	0
Dotatie reserve Vervanging zwembaden	-11.500	0	0	0	0	0
Dotatie reserve Tarieven sportaccommodaties	-5.000	0	0	0	0	0
Dotatie reserve Werken naar werk	-1.200	0	0	0	0	0
Structurele (kapitaal) lasten	-11.977	-10.755	-10.592	-10.403	-10.074	-10.000
Onttrekking Algemene dekkingsreserve	105.936	43.338	*0*	*0*	*0*	0
Financieel-technische maatregelen						
Start afschrijving per 1 januari	2.300	10	500	250	125	0
Indexering maximeren op prijscompensatie gemeenfonds	0	5.706	5.706	5.706	5.706	5.706
Totaal financieel-technisch beleid	**96.259**	**23.399**	**10.518**	**13.327**	**10.357**	**12.806**

4.1.1 Risico-inschatting voor de verwachte Rijksinkomsten

Actuele onzekerheden en ontwikkelingen gemeentefonds
De inkomsten uit het gemeentefonds blijven onzeker, de meest omvangrijke onzekerheid is het herstel van de korting op het gemeentefonds vanaf 2026. Maar er is ook sprake van beweging. Het demissionaire kabinet heeft in zijn voorjaarsnota voorgesteld extra middelen beschikbaar te stellen om omissies te corrigeren. Zo komt de opschalingskorting vanaf 2026 definitief te vervallen en wordt de groei van de Wmo-kosten reëel gecompenseerd. Daar staat een eenmalige korting in 2025 tegenover. Dit voorstel moet nog worden vastgesteld door de Tweede kamer en blijft daarom onzeker. Naar verwachting geeft de Meicirculaire 2024 duidelijkheid.

Met deze extra middelen worden twee weeffouten in het gemeentefonds gecorrigeerd. Maar van passende inkomsten voor de uitvoering van onze taken is nog geen sprake. Zo blijft de korting vanaf 2026 grotendeels staan (2,3 miljard euro) en willen we reële compensatie voor nieuwe taken als de Omgevingswet en voldoende middelen voor de vervanging van oude infrastructuur. De compensatie hiervan hebben we via de VNG meegegeven aan de onderhandelaars van een nieuw kabinet. Een kabinet dat daarnaast ook moet bezuinigen. Naast deze onzekerheid worden er ook onderzoeken naar de verdeling van het gemeentefonds uitgevoerd. Deze ontwikkelingen lichten we hieronder verder toe.

Opschalingskorting en herstel korting gemeentefonds
Vanaf 2026 is het gemeentefonds met de opschalingskorting verlaagd, ondanks dat het bijbehorende Rijksbeleid is verlaten. In ons coalitieakkoord is er daarom vanuit gegaan dat deze korting wordt teruggedraaid en extra middelen aan het gemeentefonds worden toegevoegd.

Het gemeentefonds is door het kabinet vanaf 2026 gekort (4 miljard euro), zonder bijbehorende beleidskeuzes, dit wordt ook wel het ravijn genoemd. Bij de Meicirculaire 2023 is (vanaf 2027) 1 miljard euro toegekend aan gemeenten en resteert nog een korting van 3 miljard euro. De opschalingskorting

maakt voor 675 miljoen euro onderdeel uit van deze korting. In het coalitieakkoord is ervan uitgegaan dat deze korting wordt teruggedraaid en extra middelen aan het gemeentefonds worden toegevoegd. We handhaven deze inschatting (14,6 miljoen euro voor de gemeente Utrecht), mede omdat het demissionaire kabinet deze toevoeging aan het gemeentefonds heeft opgenomen in zijn Voorjaarsnota 2024.

Er is nog steeds veel onzekerheid over een mogelijk verdergaand herstel van de gehele korting (of ravijn) op het gemeentefonds. Compensatie van deze korting is afhankelijk van een nieuw kabinet, dat bovendien staat voor een flinke bezuinigingsopgave, die ook gemeenten kan raken. In het laatste advies van de Studiegroep Begrotingsruimte wordt aangegeven dat het nieuwe kabinet vanaf 2028 een begrotingsopgave van 17 miljard euro heeft. Er is nog geen zicht op de wijze waarop het nieuwe kabinet deze opgave invult met bezuinigingen of lastenverzwaringen en of hier ook inhoudelijke beleidskeuzes worden gemaakt. Daarom nemen we geen verder risico en houden we in deze voorjaarsnota geen rekening met een verder herstel van de korting op het gemeentefonds.

Herverdeling gemeentefonds
In 2022 is de verdeling van het gemeentefonds over gemeenten gewijzigd. Het financiële effect per gemeente is toen gemaximeerd. Inmiddels is al 13,5 miljoen euro aan nadelig herverdeeleffect voor Utrecht verwerkt (structureel). Eveneens in 2022 zijn aanvullende onderzoeken gestart naar onder andere grootstedelijke kosten. Als de oorspronkelijke herverdeling wordt voortgezet dan betekent dit voor Utrecht een extra nadeel van 3 miljoen euro vanaf 2027. De resultaten van de onderzoeken moeten in samenhang worden bezien met het mogelijk voortzetten van de herverdeling, voordat een inschatting kan worden gemaakt van het effect voor Utrecht. Dit blijft een risico.

Aanvullende indexatie voor Wmo
In de nieuwe groeisystematiek van het gemeentefonds (op basis van de ontwikkeling van het BBP) wordt onvoldoende rekening gehouden met het effect van de vergrijzing en prijsontwikkeling voor Wmo. De kosten stijgen harder dan het BBP. Daarom stelt het demissionaire kabinet in zijn Voorjaarsnota 2024 voor vanaf 2026 extra middelen beschikbaar te stellen om gemeenten reëel voor deze effecten te compenseren (oplopend van 75 miljoen euro in 2026 naar 225 miljoen euro 300 miljoen euro in 2029). Ook wordt gekeken naar de mogelijkheid om de Wmo te bekostigen vanuit een apart fonds, zodat de risico’s niet alleen bij gemeenten liggen. We nemen een risico-inschatting op vanaf 2029 voor een deel van deze extra compensatie (2,5 miljoen euro). Hiermee laten we ruimte om de kostenstijging door vergrijzing in onze begroting te bepalen.

Incidentele korting gemeentefonds 2025
Het demissionaire kabinet heeft naast extra middelen voor gemeenten (zie hierboven) ook een incidentele korting op het gemeentefonds opgenomen in zijn voorjaarsnota voor het jaar 2025. Deze korting bedraagt 675 miljoen euro. Voor deze korting nemen we een risico-inschatting op van 14,9 miljoen euro. Het definitieve bedrag zal in de komende mei- of septembercirculaire bekend worden.

4.1.2 Inzet eigen vermogen

Om structurele bezuinigingen te realiseren is een ingroeiperiode noodzakelijk voor de jaren 2024 en 2025. Dit kan door het vrijspelen van incidentele middelen. Daarbij is gekeken naar het eigen vermogen en de mogelijkheden om middelen uit bestemmingsreserves vrij te laten vallen. De reserves zijn beoordeeld op basis van de onderliggende onderbouwing van het doel en de voor dat doel benodigde middelen. Daarnaast is gekeken naar mogelijkheden voor het aanpassen van het huidige financieel beleid om reserves vrij te spelen. Dit geeft tevens invulling aan de wens van de raad voor nader onderzoek van de reserves.

Activareserve
De activareserve dient enerzijds ter dekking van de kapitaallasten van afgeronde investeringen (203 miljoen euro). Anderzijds wordt in deze reserve gespaard voor toekomstige investeringen (63 miljoen euro). Het bedrag voor de afgeronde investeringen kan vrijvallen als de begroting structureel wordt verhoogd voor de kapitaallasten. Hiermee komt een omvangrijk bedrag van het eigen vermogen (incidenteel) beschikbaar ter dekking van de begrotingstekorten in 2024 en 2025. Belangrijk voordeel is daarnaast dat daarmee structureel budget wordt begroot voor de vervanging van de betreffende investeringen. Dit leidt tot een gezond financieel beleid waarmee toekomstige tekorten worden voorkomen.

We stellen daarom voor 203 miljoen euro te onttrekken aan de activareserve en dit bedrag voor 149,3 miljoen euro in te zetten ter dekking van het tekort in 2024 en 2025. Het restant van 53,8 miljoen euro wordt toegevoegd aan de algemene reserve en enkele bestemmingsreserves. De toename van de algemene reserve leidt bij de Programmabegroting 2025 mogelijk tot een toename van de weerstandsratio boven de gehanteerde norm. Gelet op de grote onzekerheid ten aanzien van de inkomsten van het Rijk en de onzekerheid met betrekking tot de realisatie van bezuinigingen en hervormingen verwachten wij echter ook een toename van risico's en daarmee van de benodigde weerstandscapaciteit. Bij het opstellen van de Programmabegroting 2025 is er meer zicht op de bijdrage van het Rijk (o.a. de uitkomsten meicirculaire). Op dat moment wordt de weerstandsparagraaf en de daarin opgenomen weerstandsratio geactualiseerd. Dat is tevens het moment om te overwegen of de financiële kengetallen het toelaten om een bedrag van 5,5 miljoen euro toe te voegen aan de reserve Grondexploitaties, als reservering voor toekomstige negatieve grondexploitaties, in lijn met de nog vast te stellen beleidsnota Grondbeleid. Dit bedrag maakt deel uit van het Jaarrekeningresultaat 2023 en is afkomstig uit in 2023 ontvangen incidentele afkoopsommen, meerwaardeafdrachten op gewijzigde erfpachtovereenkomsten en de incidentele uitgifte van gemeentelijke eigendommen.

Van de toevoeging aan de algemene reserve/bestemmingsreserves zetten we apart:

- 5 miljoen euro in de nieuw te vormen reserve Personeelskosten bezuinigingen, voor frictiekosten die naar verwachting ontstaan door de concrete bezuinigingsmaatregelen en de hervormingsbezuinigingen;
- 2,5 miljoen euro in de nieuw te vormen reserve Implementatie en uitvoering hervormingsbezuinigingen. Om de hervormingen mogelijk te maken zullen we moeten investeren aan de voorkant. Dit gaat om kosten voor het programmateam, inhuur van specifieke expertise (zoals benchmarking en onderzoeken) en eventueel implementatiekosten van de maatregelen.
- 11,5 miljoen euro in de reserve Vervanging zwembaden (zie paragraaf 4.2 Haalbaarheid investeringen tegen het licht: reëel ramen).
- 5 miljoen euro in de nieuw te vormen reserve Tarieven sportaccommodaties, om fricties bij de structurele verhoging van de tarieven op te kunnen vangen.
- 1,2 miljoen euro in de nieuw te vormen reserve Werken naar werk, omdat op dit budget wordt bezuinigd. Met de regio is juist besproken om tot een impuls te komen. Deze overbrugging geeft ruimte om marktpartijen meer te laten bijdragen.

Bestemmingsreserves
Daarnaast zijn alle overige bestemmingsreserves groter dan 500.000 euro doorgelicht aan de hand van de onderliggende onderbouwingen van de actualiteit van de bestemming en de omvang van het bedrag. De analyse van de reserve grondexploitatie is uitgevoerd bij de onderbouwing daarvan voor de Jaarstukken 2023. Uit de doorlichting van de bestemmingsreserves komt naar voren dat er een mogelijkheid is om meer middelen vrij te spelen. Het gaat om een bedrag van maximaal 35,8 miljoen euro aan risicoreserves (16,9 miljoen euro), egalisatiereserves (10,2 miljoen euro) en overige bestemmingsreserves (8,7 miljoen). Dit kan echter niet zonder meer binnen de kaders van het huidige beleid, zoals de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen en de nota Reserves. Er zijn ook nadelen aan verbonden, bijvoorbeeld afnemende risicobuffers in combinatie met de risico-inschatting voor de verwachte Rijksinkomsten (paragraaf 4.1.1). Het bedrag is niet nodig voor de tijdelijke oplossing van het begrotingstekort in 2024 en 2025 en ook niet zonder meer inzetbaar vanwege de vereisten met betrekking tot de solvabiliteit van de gemeente. Om deze redenen doen we geen voorstel om deze middelen op dit moment vrij te laten vallen.

4.1.3 Financieel-technische maatregelen

Start afschrijving per 1 januari vanaf 2024
De huidige werkwijze is dat gestart wordt met afschrijven op het moment van ingebruikname. Voor nieuwe investeringen wordt voorgesteld om af te schrijven vanaf 1 januari van het boekjaar volgend op het jaar waarin het kapitaalgoed gereedkomt. Dit levert een incidenteel voordeel op in de desbetreffende jaren. Bijkomend voordeel is een administratieve lastenvermindering.

Indexatie volgt gemeentefonds
De inkomsten uit het gemeentefonds worden via een eigen systematiek verhoogd voor de inflatie. Deze heeft geen relatie met de wijze waarop wij de andere onderdelen van de begroting indexeren.
Voor de indexatie van onze begrote kosten maken we gebruik van een gedifferentieerde systematiek, waarbij de verschillende soorten kosten specifieke indexcijfers kennen. We stellen voor, voor de indexering van de materiële kostenbudgetten, de indexcijfers van het Rijk te volgen. Dit levert nu een besparing op, maar betekent dat als de kosten zich bij de gemeente anders ontwikkelen dan bij het Rijk, het verschil binnen de organisatie moet worden opgevangen. Voor de personele budgetten blijft de CAO voor gemeenten leidend.

4.2 Haalbaarheid investeringen tegen het licht: reëel ramen
In deze paragraaf wordt reëel ramen toegespitst op de investeringsbegroting (kapitaallastenkredieten). Planningsoptimisme is daarnaast ook van toepassing op projectbudgetten en specifieke uitkeringen, bijvoorbeeld doordat het Rijk geld voor meerdere jaren in één jaar beschikbaar stelt.

Er is sprake van planningsoptimisme in de investeringsbegroting als ervan uit wordt gegaan dat investeringen eerder gerealiseerd kunnen worden dan in werkelijkheid het geval is. Dit leidt jaarlijks tot onderbesteding op kapitaallasten en investeringsbandbreedtes. De exacte omvang daarvan is niet zonder meer vast te stellen. Het betreft complexe materie, aangezien programma's een eigen systematiek en dynamiek kennen. Het gewenste inzicht op overall niveau vraagt om tijd en capaciteit (zoals ook benoemd in de raadsbrief Reactie managementletter 2023).

Voor de lange termijn streven wij naar grip op investeringen: reëel begroten van investeringen en kapitaallasten via een normerende aanpak, met centrale regie op programmering en financiële spelregels, zoals een gemeentebreed investeringsplafond.

Uit analyse van onderbesteding van kapitaallasten blijkt, dat kredieten al in een vroegtijdig stadium worden aangevraagd, wanneer er nog geen zicht is op een realistische planning. Deels door complexiteit van projecten (waaronder projecten werk met werk maken), maar ook doordat de nadruk ligt op sturing per project en niet op het niveau van een programma of de totale investeringsbegroting. Veel programma's houden in meer of mindere mate rekening met planningsoptimisme, maar er bestaat geen gemeentebrede consistente lijn. In de praktijk wordt daarnaast onderbesteding van kapitaallasten benut voor andere doeleinden. Zo worden personeelskosten voor investeringen in maatschappelijk vastgoed gedekt uit kapitaallastenbudget. Bij de uitwerking voor de lange termijn maken wij ook de inzet van de onderbesteding van de kapitaallasten voor andere doeleinden inzichtelijk en doen wij voorstellen om deze kosten begrotingstechnisch juist te ramen. Daarnaast blijven we planningsoptimisme jaarlijks monitoren en betrekken bij de integrale afweging voorjaarsnota.

In de tabel hieronder brengen wij op basis van de huidige investeringsbegroting in beeld waar meer kapitaallasten zijn geraamd, dan zullen worden uitgegeven. Dit leidt tot besparingsmogelijkheden in de programma's Kansrijk opgroeien en Levendige en gezonde stad, na aftrek van de personeelskosten die uit de investeringsbegroting worden gedekt.

Een aanvullende besparingsmogelijkheid zien wij in de indexering van de kapitaallasten. Op dit moment wordt het volledige kapitaallastenbudget geïndexeerd (afschrijvingen, rente en stelpost kapitaallasten). Het doel van indexering van budgetten is dat voor toekomstige (vervangings-) investeringen budget op het actuele prijspeil beschikbaar is. Deze benadering is vrij grof, waardoor het jaarlijks indexeren onbedoeld tot te hoge budgetten leidt. Zo is er geen reden om indexering toe te passen op het rentedeel van het kapitaallastenbudget. In het kader van planningsoptimisme en grip op investeringen, zullen ook de huidige grondslagen voor de kapitaallastenbudgetten tegen het licht worden gehouden. Vooruitlopend op mogelijke herziening van de grondslagen voor de kapitaallasten-budgetten, stellen wij voor om voor 2025 geen indexering toe te passen. Dit levert een structureel voordeel op van circa 850.000 euro.

Bedragen x € 1.000

Programma	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
Kansrijk opgroeien: onderwijshuisvesting	2.099	3.453	3.547	2.468	-778	
Personeelskosten onderwijshuisvesting	-1.225	-1.225	-1.225	-1.225	-1.225	
Levendige en gezonde stad: vastgoed	7.147	6.249	5.990	5.260	4.410	
Personeelskosten vastgoed	-2.025	-2.025	-2.025	-2.025	-2.025	
Levendige en gezonde stad: sport	1.877	1.623	3.494	2.254	1.886	
Personeelskosten sport	-450	-450	-450	-450	-450	
Niet indexeren	0	850	850	850	850	850
Totaal reëel ramen	**7.423**	**8.475**	**10.181**	**7.132**	**2.668**	**850**

Tot nu toe werd de onderbesteding van de kapitaallasten voor sportaccommodaties jaarlijks toegevoegd aan de reserve vervanging zwembaden, voor de op termijn noodzakelijke vervanging van de zwembaden Den Hommel en De Kwakel. Ter compensatie stellen wij voor een bedrag van 11,5 miljoen euro toe te voegen aan deze reserve (paragraaf 4.1.2). Op deze manier begroten wij de kapitaallasten zuiver en transparant.

Naast de in de tabel genoemde programma's zijn ook de programma's Ontwikkelen en wonen voor iedereen, Duurzame bereikbaarheid en Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed in de analyse betrokken. Daar zien wij geen mogelijkheid om door reëel ramen tot een besparing te komen, omdat in deze programma's al rekening wordt gehouden met planningsoptimisme (Bereikbaarheid 20%,

Ruimtelijke ontwikkelingsprojecten 25%). Daarnaast is ook in het bezuinigingsvoorstel MPR rekening gehouden met aanvullende vrijval als gevolg van planningsoptimisme.

De investering op rioolvervanging loopt achter op de planning. Dit is terug te zien in de stijgende voorziening GRP investeringen. Voor 2025 en verder gaat het om een bedrag van 3,3 miljoen euro. Dit bedrag is niet te besparen, omdat de rioolheffing maximaal 100% kostendekkend mag zijn. Wij stellen voor de verwachte onderbesteding kapitaallasten bij rioolvervanging in te zetten door de (stijging van de) rioolrechten met dit bedrag te verlagen.

4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen

4.3.1 Inleiding, proces

De nieuwe financiële situatie dwingt ons tot het maken van stevige en pijnlijke keuzes. Als we onze mooie stad willen blijven ontwikkelen, is ingrijpen namelijk onvermijdelijk. Naast bovengenoemde meer financiële maatregelen moeten we daarom ook op een groot aantal inhoudelijke terreinen bezuinigen. We maken voor het grootste deel van de maatregelen gebruik van een onafhankelijke, objectieve, ambtelijke analyse om opties in beeld te brengen, waar en hoe er in de begroting bedragen bespaard kunnen worden. Deze ambtelijke inventarisatie telt op tot een structureel effect van 75 miljoen euro in 2026 en volgt uit een toezegging die we deden tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota 2023. Dit bedrag was hoger dan het destijds voorziene tekort aan maatregelen, om de gemeenteraad ruimte te geven voor afweging van de te nemen maatregelen. Deze inventarisatie zou bij de voorjaarsnota met een advies van het college gepresenteerd worden. Op uw vraag hebben wij u deze ambtelijke inventarisatie al op 17 april gestuurd, zonder bestuurlijk advies.

Onderdeel van deze inventarisatie is de overhead, de bedrijfsvoering van onze organisatie. Deze inventarisatie levert 3 à 4 miljoen euro aan structureel besparingspotentieel op, waaronder de afbouw van de extra inzet op Inclusie en Diversiteit (met ingang van 2027) en Uthiek (met ingang van 2024). De bezuinigingen op de overhead zetten wij in als dekking van de overheadknelpunten (ca. 6 miljoen euro). De overige dekking wordt gezocht binnen de besparingsideeën op de overhead die nader uitgewerkt worden bij de hervormingsbezuinigingen (zie hoofdstuk 4.5) en door nadere prioritering binnen de overhead.

Ons voorstel treft u hieronder. Wij laten per begrotingsprogramma zien welke maatregelen we nemen en tot welk bezuinigingsbedrag dat leidt. Per maatregel geven we een korte toelichting, waarin we ook de negatieve effecten of risico's van de besparingen benoemen. Niettemin achten wij de voorgestelde bezuinigingen acceptabel in hun impact op de stad. Bij een aantal maatregelen kiezen we ervoor om ze later in te laten gaan dan technisch mogelijk is, om zo de gevolgen te verzachten. In de ambtelijke inventarisatie treft u over de meeste maatregelen meer informatie.

De bezuinigingen op ruimtelijke investeringen presenteren we in een separate paragraaf (4.3.3). Zoals aangegeven in hoofdstuk 2.1 is het belangrijk om de concrete maatregelen binnen het sociaal domein uit te voeren in samenhang met de hervormingen die reeds zijn ingezet binnen het sociaal domein. Deze worden daarom in samenhang gemonitord en uitgevoerd.

Nota bene: ten opzichte van de ambtelijke inventarisatie van 17 april zijn de bedragen vanaf 2025 geïndexeerd (zie paragraaf 2.2).

x € 1.000

Programma	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
Betrouwbare overheid	0	0	2.176	2.690	2.690	2.690
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	1.000	1.268	1.679	1.679	1.813	1.813
Klimaatvriendelijke stad	0	1.601	1.701	1.701	1.701	1.701
Duurzame bereikbaarheid	545	873	1.386	1.386	1.386	1.386
Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	702	939	1.709	1.914	2.120	2.120
Veilige stad	0	205	1.438	1.438	1.438	1.438
Passende ondersteuning en opvang	0	1.398	3.247	3.607	3.607	3.607
Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid	380	2.239	3.517	3.158	3.189	3.189
Kansrijk opgroeien	0	257	514	1.232	1.232	1.232
Levendige en gezonde stad	100	1.332	2.352	5.317	5.317	5.317
Subtotaal begrotingsprogramma's	***2.727***	***10.112***	***19.719***	***24.122***	***24.492***	***24.492***
Bezuinigingen op ruimtelijke investeringen	110	225	4.528	8.270	9.123	7.325
Ontwikkeling dekkingsbronnen voor ruimtelijke investeringen	500	0	0	0	0	321
Eindtotaal	**3.337**	**10.337**	**24.247**	**32.392**	**33.615**	**32.138**

4.3.2 Maatregelen per programma

Programma Betrouwbare overheid

x €1.000

Maatregel	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
Stoppen met subsidie Stichting Utrecht4Globalgoals	0	0	66	66	66	66
Verlagen initiatievenfonds	0	0	770	770	770	770
Verlagen budget Samen stad maken en terugdraaien intensivering coalitieakkoord	0	0	149	149	149	149
Versoberen op de intensivering samen voor Overvecht (coalitieakkoord)	0	0	719	719	719	719
Fysieke locaties wijkbureaus - focus aanbrengen of differentiëren over de stad	0	0	103	103	103	103
Geen reserve aanhouden voor ongeplande verkiezingen	0	0	257	257	257	257
Versoberen dienstverleningskanalen	0	0	113	113	113	113
Verlagen investeringsbudget dienstverlening	0	0	0	514	514	514

Stoppen met bijdrage Stichting Utrecht4GlobalGoals

Deze stichting organiseert evenementen, heeft een faciliterende rol om de Global Goals te stimuleren en geeft informatie over de Global Goals in Utrecht. Er is afgelopen jaren al bezuinigd op de internationale inzet van de Gemeente Utrecht en ook op de samenwerking met deze stichting. We stellen voor binnen de internationale uitvoeringsstrategie prioriteit te geven aan andere activiteiten. Daarom stellen we voor de bijdrage aan de stichting te stoppen per 2026.

Verlagen initiatievenfonds

Het initiatievenfonds is een fonds voor grote en kleine initiatieven in Utrecht. Iedereen (inwoners en organisaties) met een goed idee kan laagdrempelig geld aanvragen uit het initiatievenfonds. We stellen voor het budget met 25% te verlagen. Deze bezuiniging betekent ook, dat er minder inkomsten vanuit de aanvragen komen bij Stadsbedrijven en Wijken. Deze maatregel gaat in per 2026.

Verlagen van het budget ‘Samen stad maken’ en terugdraaien intensivering coalitieakkoord
Het programma Samen stad maken heeft tot doel gemeentebreed nieuwe vormen van samenwerking met Utrechters en organisaties te versterken in de stad. We stellen voor de structurele intensivering uit het coalitieakkoord voor Samen stad maken terug te draaien en het structurele budget met 25% te verlagen. Deze maatregel gaat in per 2026.

Versoberen op de intensivering Samen voor Overvecht (coalitieakkoord)
De wijkaanpak Samen voor Overvecht is een programma-overstijgende aanpak. Het budget is verdeeld over de volgende ambities en doelstellingen:

1. Plezierig wonen in een meer gemengde wijk
2. Perspectief voor de jeugd versterken
3. Veilige Buurten
4. Meedoen en Ondernemen
5. Zorg en ondersteuning dichtbij en op maat

We stellen voor de intensivering uit het coalitieakkoord op de wijkaanpak Samen voor Overvecht terug te draaien met 25%. Initiatieven die geslaagd zijn, verduurzamen we vanuit andere middelen, zoals de Beroepentuin en de Werkwinkel. Deze maatregel gaat in per 2026.

Fysieke locaties wijkbureaus - focus aanbrengen of differentiëren over de stad
In de stad zijn tien wijkbureaus gevestigd. De wijkbureaus hebben grofweg twee functies: als eerste zijn de wijkbureaus een werk- en ontmoetingsplek voor professionals en als tweede zijn zij het informatie- en adviespunt voor bewoners (wijkservicepunt).

We stellen voor focus aan te brengen op de wijkbureaus en te differentiëren over de stad. Dit biedt kansen om dienstverlening meer integraal aan te bieden, voor effectievere dienstverlening en betere vindbaarheid voor bewoners. Het bedrag dat we nu voorstellen is een eerste stap; het gaat ook om een hervormingsopgave voor de langere termijn.

Ook wordt gekeken naar het herijken van locaties. De balies van Vleuten-de Meern zijn tot 2028 nodig in verband met de paspoortenpiek (dit gaat om 8 balies). In het traject hervormingsbezuinigingen wordt nader beoordeeld of deze locatie vervolgens kan sluiten. Deze maatregel gaat in per 2026.

Geen reserve aanhouden voor ongeplande verkiezingen
Voor ongeplande verkiezingen wordt 1 miljoen euro per 4 jaar als risicoreserve begroot. We gebruiken de reserve verkiezingen alleen nog als egalisatiereserve en niet meer als risicoreserve voor een ongeplande verkiezing. Dit is een technische maatregel zonder maatschappelijk effect, die geen effect heeft op de kosten van een verkiezing. Hierdoor kan een bedrag van ongeveer 1 miljoen euro per 4 jaar anders worden ingezet (of jaarlijks 257.000 euro). Als dekking van het risico op een ongeplande verkiezing is het budget in de reserve niet toereikend en daardoor geen volledige beheersmaatregel. Daarom stellen we voor het risico op een ongeplande verkiezing te verplaatsen naar de algemene risicoparagraaf en risicoreserve. Deze maatregel gaat in per 2026.

Versoberen dienstverleningskanalen
De gemeente Utrecht gebruikt in het contact met inwoners en ondernemers verschillende kanalen voor producten en diensten en voor vragen. Veel van deze kanalen zijn noodzakelijk om aan de basisdienst-verlening te voldoen. We stellen voor een aantal dienstverleningskanalen af te schalen. We stellen voor te stoppen met videobellen per 2026. Dit is nu een alternatief voor de balie en wordt ingezet bij VTH en WenI. Ook stellen we voor te stoppen met de Utrecht Nieuwsbrief en te volstaan met de website, de

wijkberichten en de post.

Verlagen Investeringsbudgetten dienstverlening
Eind 2022 is de Visie op dienstverlening vastgesteld. Voor deze visie is in het coalitieakkoord een bedrag van 1,1 miljoen euro per 2027 beschikbaar gesteld. We stellen voor de intensivering van het coalitieakkoord terug te draaien en de ambitie van de visie op dienstverlening te verlagen door het investeringsbudget te verminderen. We houden hiermee wel onze dienstverlening op peil.

Programma Ontwikkelen en wonen voor iedereen

x €1.000

Maatregel	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
Meerwaardeafdrachten na Stop de verkoop	1.000	1.027	1.027	1.027	1.027	1.027
Stoppen met aanmoedigen wooncoöperaties	0	0	0	0	134	134
Halveren inzet Verhuisadviseur senioren incl. promotie	0	29	29	29	29	29
Lagere subsidie huurdersparticipatie/ doelgroepen incl. accres	0	22	22	22	22	22
Verminderen knelpuntenvoorziening	0	191	191	191	191	191
Risicogestuurd toezicht	0	0	411	411	411	411

Meerwaardeafdrachten na Stop de verkoop
De maatregel Stop de verkoop uit het coalitieakkoord zorgt dat de gemeente ook geen opbrengsten meer krijgt uit de meerwaardeafdrachten van woningcorporaties. Deze opbrengsten waren begroot op 6 miljoen euro per jaar, waarvan tweederde deel werd gestort in de voorziening meerwaarde prestatieafspraken woningcorporaties. Deze opbrengsten zijn niet meer begroot. Er blijft een kleinere stroom van 1 miljoen euro aan meerwaardeafdrachten bestaan uit de verkoop van zogenoemde exoten in het bezit van woningcorporaties.

Stoppen met aanmoedigen van wooncoöperaties
We stellen voor te stoppen met het aanmoedigen van wooncoöperaties met financiële middelen. Dit betreft deels incidenteel geld, maar samen met het koopstartfonds zijn het relatief minder efficiënte middelen binnen het beleidsveld wonen. Hierdoor zou ook geminderd kunnen worden op de personele inzet. Deze maatregel gaat in per 2028.

Halveren inzet Verhuisadviseur senioren inclusief promotie
We stellen voor de inzet van de verhuisadviseur voor senioren te halveren, inclusief de promotie hiervan. Deze maatregel gaat in per 2025.

Lagere subsidie huurdersparticipatie/ doelgroepen inclusief accres
De subsidie huurderparticipatie is bedoeld om de positie en participatie van huurders te versterken, wat we belangrijk vinden. Daarom stellen we voor met een deel van de subsidie te stoppen. Deze maatregel gaat in per 2025.

Verminderen knelpuntenvoorziening
We stellen voor de knelpuntenvoorziening in verband met loon- en prijsstijging van incidentele ruimtelijke ontwikkelingsprojecten te verminderen. Dit betekent een lagere voorziening voor tekorten (door loon- en prijsstijgingen) op incidentele projecten, die kan leiden tot versobering van projecten. Deze maatregel gaat in per 2025.

Risicogestuurd toezicht

We stellen voor om meer dan nu in te zetten op risico-gestuurd toezicht bij het bouw- en woningtoezicht, waarbij we uitgaan van de omvang van de negatieve impact van bepaalde overtredingen. Ofwel, welke risico's ontstaan er wanneer we niet bestuursrechtelijk zouden optreden? Vervolgens maken we een keuze om de beperkte capaciteit daarin te zetten waar dit het hardste nodig is. Deze maatregel gaat in per 2026.

Programma Klimaatvriendelijke stad

x €1.000

Maatregel	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
Taakstelling energietransitie: mix maatregelen	0	1.601	1.701	1.701	1.701	1.701

Taakstelling energietransitie: mix maatregelen

Voor de energietransitie werken we aan een systeemverandering, waarin verschillende activiteiten ten positieve of ten negatieve op elkaar inwerken. Het is goed mogelijk dat maatregelen die nu nog niet bekend of mogelijk zijn beter werken dan de huidige opties. Bovendien is hier geen sprake van structurele programmalijnen maar van een jaarlijkse programmering. Daarom stellen we een taakstelling voor, waarbij we wel een duidelijke richting meegeven om stapeling van effecten te voorkomen. Deze maatregel gaat in per 2025.

Duurzame bereikbaarheid

x €1.000

Maatregel	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
Temporiseren mobiliteitsbeleid	545	719	719	719	719	719
Besparen op parkeerbeleid	0	154	154	154	154	154
Bezuinigen op nieuwe bemenste inpandige fietsenstallingen	0	0	514	514	514	514

Temporiseren mobiliteitsbeleid

We stellen voor het opstellen, actualiseren en uitwerken van mobiliteitsbeleid, zoals de spooragenda, ov-netwerkperspectief, het wiel met spaken en ontsluiting van nieuwe woningbouwlocaties te temporiseren. We zorgen dat de basis op orde is en besparen op de uitvoeringskosten. Deze maatregel gaat in per 2024.

Besparen op parkeerbeleid

We gaan door met ons beleid om parkeerplekken op te heffen en blijven mensen met lage inkomens compenseren voor parkeerkosten. Binnen het begrotingsprogramma stellen we wel een besparing op het beleid voor en boeken we een substantiële structurele bezuiniging in, met ingang van 2025.

Bezuinigen op nieuwe bemenste inpandige fietsenstallingen

Vanaf 2026 vallen er exploitatiemiddelen vrij die bestemd zijn voor het exploiteren van nieuwe openbare fietsenstallingen. Het levert een besparing op als we deze middelen niet meer inzetten voor het realiseren van nieuwe inpandige fietsenstallingen. We stellen voor gericht te bezuinigen, bijvoorbeeld op twee specifieke plekken.

Programma Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed

x €1.000

Maatregel	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
Stoppen subsidie dierenweides	0	0	51	51	51	51
Stoppen met bomen voor bewoners	0	103	103	103	103	103
Minder inzet op het moeten voldoen aan EU grenswaarden voor luchtkwaliteit.	0	0	0	205	205	205
Minder beleids- en onderzoekscapaciteit Gezond Leefklimaat.	172	292	292	292	292	292
Concessie vergoeding laadpalen niet fixeren en/of verhogen	0	0	0	0	205	205
Geen structurele middelen beschikbaar houden voor Bodem	500	514	514	514	514	514
Minder beleid opstellen voor lood en bodembiodiversiteit	30	31	31	31	31	31
Stroomlijnen initiatieven vergroening buitenruimte	0	0	719	719	719	719

Stoppen subsidie dierenweides

We stellen voor de subsidie voor dierenweides stop te zetten. Deze maatregel gaat in per 2026.

Stoppen met bomen voor bewoners

We stellen voor te stoppen met het weggeven van fruitbomen aan particulieren. Deze maatregel gaat in per 2025.

Minder inzet op het moeten voldoen aan EU grenswaarden voor luchtkwaliteit

We stellen voor minder ambtelijke uren in te zetten om te voldoen aan EU-grenswaarden voor luchtkwaliteit. Denk hierbij aan activiteiten als houtstookcampagne, afspraken met bedrijven over emissieloos vervoer en emissieloos bouwen. Deze maatregel gaat in per 2027.

Minder beleids- en onderzoekscapaciteit Gezond Leefklimaat

We stellen voor binnen de opgave in te zetten op minder beleids- en onderzoekscapaciteit en onderzoeksgeld. Tevens bouwen we onze lobby af. We beperken ons tot dat wat wettelijk verplicht is. Deze maatregel gaat getrapt in vanaf 2024.

Concessie vergoeding laadpalen niet fixeren en/of verhogen

Periodiek wordt een concessie verleend aan een marktpartij om de elektrische laadpalen in de openbare ruimte te exploiteren. De concessievergoeding is gefixeerd op 4 cent/kwH en wordt op dit moment rechtstreeks ingezet om het maatregelenpakket luchtkwaliteit te bekostigen.
Om te komen tot gemiddeld 1 miljoen extra inkomsten per jaar over de periode 2028-2034 stellen we voor dat in alle nieuwe contracten die vanaf 2028 op de markt komen de concessievergoeding wordt verhoogd van 4 naar 6 cent/kWh. De laadprijs gaat dan omhoog van circa 40 cent/kWh naar 42 cent.

Geen structurele middelen beschikbaar houden voor Bodem

We stellen voor de beschikbare middelen voor Bodem structureel te verlagen, naast de specifieke uitkeringen. Deze maatregel gaat in per 2024.

Minder beleid opstellen voor lood en bodembiodiversiteit

We stellen voor minder beleid op te stellen voor lood en bodembiodiversiteit waardoor er minder inzet nodig is op ambtelijke uren. Deze maatregel gaat in per 2024.

Stroomlijnen initiatieven vergroening buitenruimte

We stellen voor initiatieven voor vergroening van de buitenruimte of het beheer daarvan te stroomlijnen. Naast de gemeente zijn diverse andere partijen en inwoners in de stad bezig met deze onderwerpen en sommigen van hen ontvangen hiervoor subsidies die we heroverwegen. Deze maatregel gaat in per 2026.

Programma Veilige Stad

x €1.000

Maatregel	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
Bezuinigen op materiële budget ten behoeve van aanpak voorkomen van ontwrichtende effecten van ondermijnende criminaliteit	0	0	514	514	514	514
Verschuiving in verdeling nachtdiensten BOA's	0	0	257	257	257	257
Verlagen materieel budget Wijkveiligheid	0	205	205	205	205	205
Halveren inzet THOR op bewonersmeldingen (gemeentelijk overlast auto GOA)	0	0	462	462	462	462

Bezuinigen op materiële budget ten behoeve van aanpak voorkomen van ontwrichtende effecten van ondermijnende criminaliteit

We stellen voor het aantal activiteiten voor aanpakken/interventies/acties die bekostigd worden uit materiële budgetten uit de coalitiemiddelen en de aanpak Grenzen Stellen Perspectief Bieden (GSPB) te verminderen. Voor deze specifieke doelgroepen bieden we dan minder activiteiten aan op het gebied van weerbaarheid en preventie, werk, sport en opleiding en onderzoek. Deze maatregel gaat in per 2026.

Verschuiving in verdeling nachtdiensten BOA's

De BOA's van toezicht en handhaving openbare ruimte (THOR) worden nu vier nachten per week van 23.00 tot 07.30 uur ingezet in een bestuurlijk afgestemd gebied. Deze inzet is gericht op veelvoorkomende overtredingen en overlast. In de nachtelijke uren is de kans op openbare ordeverstoringen groot. We stellen voor de inzet van de BOA's te verschuiven naar dat deel van de nacht waar de meeste verstoringen plaatsvinden. Deze maatregel gaat in per 2026.

Verlagen materieel budget wijkveiligheid

We stellen voor het beschikbare materiële budget ten behoeve van de aanpak van (on)veiligheid in de wijken te verlagen. De afgelopen jaren blijkt dat het budget niet volledig werd benut. Deze maatregel gaat in per 2025.

Halveren inzet THOR op bewonersmeldingen (GOA)

De eenheid gemeentelijke overlastaanpak (GOA) handelt meldingen van inwoners en ondernemers af. Handhavers gaan op basis van de melding naar de locatie en voeren een controle uit. Zij treden afhankelijk van de situatie handhavend op. We stellen voor om deze inzet te halveren meer data-gericht te gaan werken. Deze maatregel gaat in per 2026.

Programma Passende ondersteuning en opvang

€1.000

Maatregel	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
Verlenging overeenkomsten aanvullende zorg 2025	0	258	516	516	516	516
Beperken keuzevrijheid dagbestedingsvoorziening	0	10	10	10	10	10
Domeinoverstijgende Samenwerking	0	0	51	51	51	51
Herinrichting Sociale Prestatie en Dagondersteuning	0	0	616	616	616	616
Beperken middelen tegen geweld in Afhankelijkheidsrelaties	0	0	0	51	51	51
Taakstelling Beschermd wonen	0	822	1.643	1.951	1.951	1.951
Stoppen subsidie opvang en begeleiding terugkerende gezinnen	0	0	103	103	103	103
Stoppen FIOM subsidie	0	308	308	308	308	308

Verlenging overeenkomsten aanvullende zorg 2025
Bij de verlenging van de overeenkomsten aanvullende zorg in 2025 kijken we naar tarieven per zorgvorm, inclusief mogelijkheden van digitalisering en collectief werken om kosten te drukken.
En naar minder intensieve begeleidingsvormen voor langdurige zorg en waakvlamfuncties. We verlagen de contractwaarde van de huidige aanbieders bij de volgende verlengingsoptie door afspraken te maken over inzet van goedkopere zorgvormen.

Beperken keuzevrijheid dagbestedingsvoorziening
We kunnen vervoerskosten drukken door de keuzevrijheid van dagbestedingsvoorziening te beperken. De inwoner heeft dan alleen keuze uit nabije voorzieningen dagondersteuning. Door inwoners te verplichten gebruik te maken van een dagbestedingsvoorziening bij hen in de buurt, hoeven we minder geld uit te geven aan vervoerskosten naar een locatie van keuze verder weg. Zolang het adequate ondersteuning is, wordt voor de goedkoopste (in dit geval de dichtstbijzijnde) voorziening gekozen. Deze maatregel gaat in per 2025.

Domeinoverstijgende samenwerking
We stellen voor preventieve activiteiten in het sociaal domein te laten bekostigen door het zorgkantoor: in plaats van nieuwe projecten opzetten, aansturen op het overnemen van bestaande inzet. Door het verschuiven van de bekostiging van specifieke activiteiten vanuit de Zorgverzekeringswet en/of Wet Langdurige Zorg worden de kosten voor de gemeente lager. Deze maatregel gaat in per 2026.

Herinrichting sociale prestatie en dagondersteuning
We stellen voor de subsidieregeling sociale prestatie en dagondersteuning opnieuw in te richten, door te kijken waar aanbod overlapt met andere regelingen. Ook bekijken we onder andere of we cofinanciering bij aanvragen subsidie sociale prestatie en dagondersteuning kunnen verplichten. We verlagen de huidige subsidies en verplichten subsidieaanvragers om een deel van hun kosten te dekken uit andere inkomstenbronnen. Of we stoppen subsidies waar er sprake is van overlap met het aanbod van andere subsidieregelingen. Deze maatregel gaat in per 2026.

Beperken middelen tegen geweld in afhankelijkheidsrelaties
We stellen voor de aanvullende zorg Wmo met betrekking tot Geweld in Afhankelijkheidsrelaties te beperken tot sec opvang en begeleiding. In overleg met de opvanginstelling wordt er bepaald welke preventieve taken anders ingevuld kunnen worden, zodat besparingen worden gerealiseerd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de plegeraanpak en/of Maatje achter de voordeur. We beëindigen de aanpalende ondersteuning vanaf 2027.

Taakstelling Beschermd wonen
We stellen voor een taakstelling op Beschermd wonen op te leggen en de uitgaven op Beschermd wonen te verlagen, passend bij de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis (visie Dannenberg). Beschermd wonen is een doorstroomvoorziening van Maatschappelijke Opvang, Forensische Zorg, de GGZ en Individuele Begeleiding. Dit betekent mogelijk dat contracten opengebroken moeten worden. Deze maatregel gaat in per 2025.

Stoppen subsidie opvang en begeleiding terugkerende gezinnen
We stellen voor de subsidie en ingekochte dienstverlening aan de zelfredzame gezinnen te verminderen, onder meer door strenger te toetsen op toegang tot opvang en te sturen op uitstroom in begeleiding van onvoorbereid terugkerende gezinnen. Deze maatregel gaat in per 2026.

Stoppen FIOM subsidie
FIOM is het expertisecentrum op het gebied van ongewenste zwangerschap. We stellen voor te stoppen met de subsidie. Het stoppen met de subsidie leidt niet tot extra zorgvraag, maar mogelijk wel tot een

verschuiving van de zorgvraag naar bijvoorbeeld het buurtteam of aanvullende zorg. Deze maatregel gaat in per 2025.

Programma Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid

x €1.000

Maatregel	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
Versoberen Actieagenda Economie	0	308	411	411	411	411
Verkleinen werkbudget Economie (coalitieakkoord)	0	51	51	51	51	51
Stoppen subsidie werk naar werk	0	411	411	411	411	411
Verminderen evenementenfonds	0	154	154	154	154	154
Verminderen bijdrage Utrecht Marketing (optelling voorstellen van Cultuur, MCN en Economie)	0	0	822	822	822	822
Bijdrage ROM en EBU verlagen	0	0	21	51	82	82
Bijdrage aan International Welcome Centre Utrecht Region verminderen	0	0	26	26	26	26
Invulling basisbanen via ontwikkelbanen UW	300	308	308	0	0	0
Bijdrage UW verlagen	0	0	308	308	308	308
Versoberen bijzondere bijstand	0	924	924	924	924	924
Schrappen 1000-banenplan	80	82	82	0	0	0

Versoberen uitvoering Actieagenda Economie

We stellen voor de uitvoering van de Actieagenda Economie te versoberen. We zorgen dat de basis op orde is. Deze maatregel gaat in per 2025.

Verkleinen werkbudget economie (coalitieakkoord)

We stellen voor het opgavebrede werkbudget te verkleinen. Uit dit werkbudget worden onder meer ad hoc-werkzaamheden en incidentele activiteiten betaald, bijvoorbeeld het standplaatsendossier. Hiervoor is dan minder ruimte, maar de basis is nog steeds op orde. Deze maatregel gaat in per 2025.

Stoppen subsidie werk naar werk

We stellen voor de subsidieregeling werk naar werk te stoppen. Dit betekent dat de gemeente niet meer bijdraagt aan de (om)scholingsaanpak. Omdat er voor de komende jaren al afspraken zijn gemaakt met regiogemeenten, stellen wij voor een reserve te vormen van 1,2 miljoen euro (paragraaf 4.1.2), waaruit wij een verantwoorde afbouw van deze regelingen kunnen bekostigen. Daarna kunnen marktpartijen instappen.

Verminderen evenementenfonds

Het Evenementenfonds is er voor organisaties die een evenement organiseren rond het thema gezondheid. We stellen voor de subsidieregeling te verminderen. Deze maatregel gaat in per 2025.

Verminderen bijdrage Utrecht Marketing

Vanuit de gemeente gaat 3,3 miljoen euro naar Utrecht Marketing. Hieronder ligt een meerjarige opdracht die nog loopt t/m 2025. We stellen voor de bijdrage aan Utrecht Marketing te verkleinen vanaf 2026 door het stoppen van de subsidie voor cultuurparticipatie (culturele zondagen en cultureel Uitfeest) à 0,7 miljoen euro. Daarnaast verminderen we de inzet op de positionering van Utrecht als duurzame bestemming voor toerisme met 0,1 miljoen euro.

Bijdrage ROM en EBU verlagen
We stellen voor de totale bijdrage ROM en EBU te verminderen met 10% gedurende de jaren 2026, 2027 en 2028. Voorstel is om vooral te bezuinigen op de bijdrage ROM, omdat de bijdrage EBU slechts om een fractie van het totaal gaat.

Bijdrage aan International Welcome Centre Utrecht Region (IWCUR) verminderen
We stellen voor de bijdrage aan het IWCUR vanaf 2026 te verminderen. De basis van IWCUR is een doorlopend convenant tussen alle aangesloten partners (Amersfoort, UU, Provincie).

Invulling basisbanen via ontwikkelbanen UW
We vullen de basisbanen uit het coalitieakkoord in met ontwikkelbanen bij UW. Deze banen zijn tijdelijk. Als het niet lukt om door te stromen naar een reguliere baan biedt UW een vaste baan aan. De tijdelijke ontwikkelbanen en vaste banen bij UW dekken we met bestaande instrumenten zoals loonkostensubsidie. Eventueel noodzakelijke gemeentelijke bijdragen voor de vaste banen brengen we onder binnen het bestaande financiële kader voor UW. Het budget uit het coalitieakkoord is tijdelijk, de bezuiniging is dus niet structureel.

Bijdrage Utrechts Werkbedrijf (UW) verlagen
UW ontvangt van ons een aanvullende subsidie van 1,8 miljoen euro, omdat de rijksbijdrage voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) ontoereikend is. Doordat de Wsw als gevolg van uitstroom steeds kleiner wordt, kan deze bijdrage omlaag. We stellen voor deze subsidie vanaf 2026 te verlagen naar 1,5 miljoen euro. In het Ondernemingsplan UW 2023-2026 is deze verlaging reeds opgenomen. Het idee is wel dat de aanvullende subsidie geleidelijk (deels) wordt omgebouwd naar een gemeentelijke bijdrage voor Participatiewetbanen die in feite in de plaats van de Wsw komen.

Versoberen bijzondere bijstand
We stellen voor de bijzondere bijstand te versoberen. Dit kan bijvoorbeeld (maar niet uitsluitend) door de kosten van woninginrichting om te zetten van gift naar lening. Momenteel verstrekken we als gemeente het volledige bedrag voor woninginrichting als gift. De bijdrage in de woninginrichting is een grote post binnen de bijzondere bijstand. De wet biedt de mogelijkheid om dit te veranderen in een lening. Alternatief is een verlaging van de bijdrage, of andere maatregelen binnen de bijzondere bijstand, zoals strengere draagkrachtregels.

We houden er rekening mee in deze besparing dat er een voorziening moet zijn voor oninbaarheid. Deze bezuiniging raakt een aantal kwetsbare doelgroepen die eerder een lening aan zullen gaan, zoals voormalig dak- en thuislozen, statushouders en mensen uit de vrouwenopvang. Deze maatregel gaat in per 2025.

Schrappen 1000-banenplan
In deze krappe arbeidsmarkt verwachten we niet dat het 1000-banenplan aan de verwachtingen kan voldoen. Daarom stellen we voor dit plan te schrappen. Het budget uit het coalitieakkoord is tijdelijk, de bezuiniging is dus niet structureel.

Programma Kansrijk opgroeien

x €1.000

Maatregel	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
Stoppen onderwijsimpulsregeling	0	257	514	770	770	770
Stoppen met specifieke jeugdprojecten	0	0	0	462	462	462

Onderwijs impuls regeling stoppen

We stellen voor met de Onderwijs Impuls Regeling te stoppen. Hierdoor kunnen we de bijbehorende middelen schrappen. Het stoppen met de regeling leidt tot een kostenbesparing, maar daarmee stopt de investering van de gemeente in de kwaliteit van het onderwijs en de samenwerking tussen scholen hiervoor, met als risico dat innovatie en kennisdeling binnen het onderwijs minder wordt. Dat kan doorwerken in de mate waarin Utrechtse leerlingen hun talenten kunnen ontwikkelen. Deze maatregel gaat in per 2025.

Stoppen met specifieke jeugdprojecten

We stellen voor te stoppen met specifieke jeugdprojecten. Dit betekent minder inzet om jongeren te ondersteunen op thema's zoals: eigen seksualiteit begrenzen, misbruik, keuzevrijheid, ongewenste zwangerschap, traumaverwerking, ongewenst kinderloos of miskraam. Verder ondersteunen we dan ook niet langer jonge gezinnen met specifieke opvoedvragen. Tot en met 2026 laten we onze investering doorlopen.

Programma Levendige en gezonde stad

x €1.000

Maatregel	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
Verminderen ambitie plan Einstein	0	0	0	103	103	103
Verminderen inclusieaanpak	0	0	0	257	257	257
Stoppen exploitatiesubsidies Diedom, Ladyfit, Skatebaan	0	0	0	123	123	123
Stopzetten extra inzet PrEP en SOA	0	0	0	257	257	257
Korten op subsidie verslavingspreventie	0	0	257	257	257	257
Personele inzet op internationaal vanuit Volksgezondheid (deels) stopzetten	0	118	118	118	118	118
Stoppen inzet schoollunches	0	0	0	1.027	1.027	1.027
Stoppen inzet op (vecht)scheidingen	100	103	103	0	0	0
Subsidiebureau kostendekkend toerekenen aan regelingen/programma's	0	0	514	514	514	514
Dekking kapitaallasten Machinerie vrij laten vallen	0	226	226	226	226	226
Kunst in de openbare ruimte prioriteren en selectie van projecten stopzetten	0	103	103	103	103	103
Stoppen met basissubsidie voor de amateurkunst	0	421	421	421	421	421
Minder inzet op jongerencultuurhuis Vleuten of de Meern	0	0	250	250	250	250
Minder inzet op culturele voorbereiding Regio+-voorziening	0	185	185	185	185	185
Staken inzet op wijkcultuurhuis- hallencomplex Groenewoud	0	0	0	113	113	113
Verlagen budget projecten en knelpunten Cultuur	0	177	177	177	177	177
Stoppen met programma nachtsector	0	0	0	110	110	110
Verhogen tarieven sportaccommodaties	0	0	0	1.078	1.078	1.078

Verminderen ambitie plan Einstein

We stellen voor het programma rondom samenwonen, samen werken, samen leven op Utrechtse asielzoekerscentra in omvang terug te brengen. Door de programmainzet te beperken op personeel en activiteiten kunnen de bijbehorende begrote middelen worden geschrapt. Tot en met 2026 laten we onze investering doorlopen.

Verminderen inclusieaanpak

We verminderen onze inzet op inclusie. De kosten voor activiteiten nemen af en we schrappen de bijbehorende begrote middelen. Tot en met 2026 laten we onze investering doorlopen.

Stoppen exploitatiesubsidies Diedom, Ladyfit, Skatebaan
We stellen voor te stoppen met de subsidies aan Diedom, Ladyfit en Skatebaan. Deze maatregel gaat in per 2027.

Stopzetten extra inzet PrEP en SOA
We stellen voor na deze coalitieperiode te stoppen met de extra inzet PrEP en SOA. Het betreft een Utrechtse plus uit de coalitiemiddelen. Door onderlinge uitwisseling van PrEP-plaatsen was het mogelijk om in de regio Utrecht aan 20 personen tijdelijk extra PrEP-zorg te bieden om hen zo te beschermen tegen hiv. Met de coalitiemiddelen kunnen deze 20 personen (voor wie na 2022 een structurele oplossing gevonden moest worden) in zorg blijven én worden aanvullend 105 plaatsen gecreëerd. Daarmee wordt de wachtlijst teruggebracht. Tot en met 2026 laten we onze investering doorlopen.

Korten op subsidie verslavingspreventie
We stellen voor om het subsidiebedrag Verslavingspreventie te verlagen. Dit doen we door minder inzet op voorlichting en educatie over alcohol en drugs. Het argument is dat voorlichting en educatie ook landelijk veel aandacht krijgen. We proberen de voorlichting en ondersteuning voor jongeren en studenten zoveel mogelijk te ontzien, al zal dat niet helemaal mogelijk zijn. Samen met Jellinek gaan we het gesprek aan op welke manier het pakket aan maatregelen kleiner kan, terwijl het toch zo effectief mogelijk blijft. Het betreft een preventieve maatregel en dat betekent dat het stoppen van deze inzet mogelijk tot hogere kosten elders of later leidt, te denken valt aan (aanvullende) zorgkosten. Deze maatregel gaat in per 2026.

Personele inzet op internationaal vanuit Volksgezondheid (deels) stopzetten
We stellen voor de personele inzet op dit gebied (deels) stop te zetten. Door te stoppen met de inzet komt de formatie te vervallen. Utrecht is internationaal zichtbaar als stad van Gezond Stedelijk Leven voor Iedereen. Dit doen we door ambtelijk en/of bestuurlijk aanwezig te zijn bij bijeenkomsten van internationale netwerken en werkgroepen. De kern is het Healthy Cities Network van de World Health Organisation (WHO). Daarnaast gaat het ook om Europese projecten. Deze maatregel gaat in per 2025.

Stoppen inzet schoollunches
We stellen voor na deze coalitieperiode te stoppen met de subsidie vanuit het programma Gezond Gewicht op School (lunch, bewegen, voedseleducatie en ouderbetrokkenheid). Ook stoppen we met de subsidie en de personele inzet ten aanzien van Gezond Gewicht. Het betreft een Utrechtse plus uit coalitiemiddelen die we na 2026 beëindigen.

Stoppen inzet op (vecht)scheidingen

In het coalitieakkoord is 100.000 euro beschikbaar gesteld om aan de voorkant te voorkomen dat ouders gaan scheiden en om bij te dragen aan het veilig kunnen opgroeien van kinderen in onze stad. Er is nog geen concrete invulling gegeven aan de besteding van deze middelen. De aanpak daarvoor is nog in ontwikkeling en met deze bezuiniging stoppen we hier voortijdig mee. Wij ondersteunen kinderen van gescheiden ouders overigens op dit moment al via een programma (Dappere Dino's en Stoere Schildpadden).

Subsidiebureau kostendekkend toerekenen aan regelingen/programma's
We dekken 7 fte van het subsidiebureau uit budgetten voor (project)subsidies. Door de personeels-kosten ten laste te brengen van projectbudgetten kan de begroting van het subsidiebureau in omvang worden verlaagd. Deze maatregel gaat in per 2026.

Dekking kapitaallasten Machinerie vrij laten vallen
Voor de dekking van kapitaallasten voor de Machinerie is ruimte beschikbaar binnen het programma cultuur. Deze ruimte kan vrijvallen omdat deze ontwikkeling niet doorgaat. Deze maatregel gaat in per 2025.

Kunst in de openbare ruimte prioriteren en selectie van projecten stopzetten
Bij (ver)bouw van openbare gebouwen wordt 1,5% van de bouwsom gebruikt voor realisatie van een kunstproject. We stellen voor een aantal van deze projecten te schrappen waarmee de reservering uit de bouwsom vrijvalt. Deze maatregel gaat in per 2025.

Stoppen met basissubsidie voor de amateurkunst
Deze regeling heeft tot doel om actieve participatie aan amateurkunst door inwoners te stimuleren. De subsidie van maximaal 3.000 euro per jaar komt ten goede aan koren en andere muziekgezelschappen, zoals van studenten. Deze maatregel gaat in per 2025.

Minder inzet op Jongerencultuurhuis Vleuten of De Meern
We stellen voor om de ontwikkeling van één jongerenvoorziening in Vleuten of De Meern te staken. De locatie in Leidsche Rijn is buiten beschouwing gelaten omdat hiervoor reeds is voorzien in het Programma van Eisen van de culturele voorziening op het Berlijnplein. Een locatie ergens tussen deze twee stadsdelen is op dit moment niet beschikbaar. Wel zijn er al opties in beeld in zowel Vleuten als De Meern. Voorstel is om later in het proces een keuze te maken op basis van de kansrijkheid van de locaties. Deze maatregel gaat in per 2026.

Minder inzet op culturele voorbereiding Regio+-voorziening
In de besluitvorming over invulling van de voorziening in het Jaarbeurspleingebouw is in september 2022 besloten om deze coalitieperiode geen verdere invulling te geven aan de ontwikkeling van een culturele regio+-voorziening. Er wordt nu gekeken naar een regio+-voorziening in Overvecht Centrum. De besluitvorming over de wenselijkheid en haalbaarheid van deze voorziening is voor de volgende coalitie. Daarom kan de voorbereiding op een lager pitje en is dit budget niet in deze omvang nodig. Deze maatregel gaat in per 2025.

Staken inzet op Wijkcultuurhuis-hallencomplex Groenewoud
Doordat onder dit budget nog geen concrete plannen voor ontwikkeling van een wijkvoorziening liggen, is ons voorstel om de ontwikkeling van deze voorziening voor nu te staken. Deze maatregel gaat in per 2027.

Verlagen budget projecten en knelpunten Cultuur
We stellen voor om het budget voor projecten en knelpunten cultuur te verlagen. Deze maatregel gaat in per 2025.

Stoppen met programma nachtsector
In 2023 is er een nachtvisie opgeleverd als uitvloeisel van en met middelen uit het coalitieakkoord. We stellen voor de financiële ondersteuning van de doelen uit de visie tot 2027 te handhaven. De inhoud van de visie blijft staan, die behelst meer dan de inzet van deze specifieke middelen.

Verhogen tarieven sportaccommodaties
Indien voor de buitensport, binnensport en de zwembaden een eenmalige tariefsverhoging van 10% wordt doorgevoerd, levert dit geschat een structurele verhoging aan de inkomstenkant op van afgerond 1 miljoen euro per jaar. Om deze structurele bezuinigen te kunnen realiseren, wordt een reserve van 5 miljoen euro gevormd, zie hoofdstuk 4.1.2. Met de reserve kunnen we een ingroeipad voor de verhoging van de tarieven realiseren. We laten de bezuiniging niet eerder ingaan dan 2027.

4.3.3 Bezuinigingen op investeringen

De gemeentebrede bezuinigingsopgave maakt dat we de investeringen in het ruimtelijk domein kritisch tegen het licht moeten houden. Gezien de opgaven waarvoor wij staan, achten we het verantwoord dat de ruimtelijke investeringen structureel 7,325 miljoen euro per jaar bijdragen aan bezuinigingen. Vanuit dekkingsbronnen voor ruimtelijke investeringen (parkeerinkomsten) wordt daarbovenop structureel 0,321 miljoen euro bijgedragen aan het gemeentebrede financiële beeld.

Bezuinigingsbijdrage ruimtelijke investeringen
Bij de bezuinigingsopgave van deze voorjaarsnota blijven we de doelstellingen uit de RSU 2040 en het coalitieakkoord centraal stellen. Met name de doelstellingen Groei in Balans en de kwaliteit en leefbaarheid van de stad zijn leidend in de ontwikkeling van de bestaande en groeiende stad. Op basis van deze inhoudelijke weging hebben we een evenwichtig bezuinigingspakket kunnen samenstellen dat structureel 7,325 miljoen euro per jaar bespaart. Dit pakket houdt in dat we minder budget beschikbaar stellen voor jaarlijks terugkerende investeringen (zoals bij groen, waar we elk jaar circa 1 miljoen euro minder kunnen besteden aan vergroening van de stad), en dat we minder eenmalige investeringen kunnen doen waarvan kapitaallasten structureel op de begroting zouden drukken (zoals bij maatschappelijke voorzieningen, waar we nu afzien van een beperkt aantal grotere investeringen zoals aanleg van sportvelden en een sporthal).

In theorie kan (veel) meer worden bezuinigd, ambtelijk zijn opties geïnventariseerd tot wel 20 miljoen euro per jaar, maar dit past volgens ons niet bij een verantwoorde ontwikkeling van de stad.
Het bezuinigingspakket omvat de volgende maatregelen (zie ook onderstaande tabel):

- Mobiliteit: een verlaging van het investeringsbudget met 3 miljoen euro per jaar vanaf 2026 in te vullen zonder bezuinigingen op schaalsprong ov of op andere randvoorwaardelijke investeringen voor woningbouw.
- Gezond leefklimaat: verlaging van het investeringsbudget voor groen (50 duizend euro in 2024, 200 duizend euro in 2025, 1,050 miljoen euro vanaf 2026).
- Spelen, sporten en bewegen in de openbare ruimte: minder toevoeging van speelplekken (circa 15% budgetverlaging, 0,3 miljoen euro per jaar).
- Sport: per saldo 0,152 miljoen euro budgetverlaging per jaar wat onder meer betekent dat vooralsnog geen investeringen mogelijk zijn in Maarschalkerweerd-Noord (sportvelden), en dat we afzien van bouw van een sporthal in Vleuten. Aanleg van een extra zwembad Maximapark wordt uitgesteld (oplevering verschuift naar 2028/2029).
- Cultuur: 0,4 miljoen euro bezuiniging op wijkcultuurhuizen en 0,2 miljoen euro op uitbouw muzikale oefenstudio’s.
- Project Lombokplein: wij stellen voor het project Lombokplein te splitsen in een grondexploitatie Lombokplein en een investeringskrediet voor Graadt van Roggenweg. Deze splitsing maakt herbestemming mogelijk van een deel van het structureel beschikbare budget (2,2 miljoen euro per jaar).

Het Meerjarenperspectief Ruimte 2024 (MPR) beschrijft in meer detail op welke manier deze bezuinigingen in de investeringsprogrammering worden verwerkt.

Tabel: Bezuinigingen op ruimtelijke investeringen, per opgave

Bezuinigingen per opgave	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
Mobiliteit	0	0	3.000	3.000	3.000	3.000
Gezond leefklimaat (Groen)	50	200	1.050	1.050	1.050	1.050
Spelen, sporten en bewegen in de openbare ruimte	0	0	150	300	300	300
Sport	263	-191	386	-398	1.950	152
Cultuur	0	25	328	570	623	623
Vrijval in budget Lombokplein	0	0	0	3.350	2.200	2.200
Subtotaal bezuinigingen	***313***	***134***	***4.914***	***7.872***	***9.123***	***7.325***
Verrekening met reserve Groei in balans	-203	191	-386	398	0	0
Bijdrage aan financieel beeld	**110**	**225**	**4.528**	**8.270**	**9.123**	**7.325**

Ontwikkeling van budget voor ruimtelijke investeringen
Om ruimtelijke investeringen te kunnen betalen zetten we drie verschillende dekkingsbronnen in:

- Investeringsdeel van het groeikader
- Meeropbrengsten uit parkeerinkomsten (parkeerexploitatie)
- Inkomsten uit woningbouw en gebiedsontwikkeling.

Uit deze laatste bron verwachten we nu geen extra inkomsten. Mogelijk kunnen we bij de Programmabegroting alsnog 5,5 miljoen euro inkomsten uit 2023 inzetten (zie ook paragraaf 4.1.2). Hieronder gaan we in op de andere dekkingsbronnen.

Investeringsdeel van het groeikader
In de berekening van het groeikader is behoedzaamheidscorrectie toegepast, zoals is toegelicht in paragraaf 2.3. In vergelijking met het MPR2023 leidt dit tot een neerwaartse bijstelling van structureel 2,56 miljoen euro. De aansluiting tussen dit bedrag en de bedragen die zijn opgenomen in hoofdstuk 2.3 laten wij zien in het MPR 2024. Hier worden de volgende twee knelpunten ingepast:

- Voor het opvangen van knelpunten bij natuur- en milieueducatie is zowel in 2025 als in 2026 115.000 euro nodig;
- Het activiteitencentrum Merwede (Wij 3.0) is nu gevestigd in deelgebied 5 van de Merwedekanaalzone. In de herontwikkeling krijgen zij een nieuwe locatie. De kapitaallasten (en daarmee de huisvestingslasten voor Wij 3.0) zijn te hoog om binnen de bestaande programma's van dekking te voorzien. Het knelpunt is 115.000 euro en doet zich voor vanaf de oplevering van de voorziening in 2027 of 2028.

Bij de Voorjaarsnota 2026 beoordelen wij de stand van zaken met betrekking tot deze knelpunten opnieuw.

Jaarlijkse bijstelling raming parkeerinkomsten
Bij de parkeerinkomsten wijst de nieuwe raming van dit jaar uit dat vanaf 2024 structureel meer parkeerinkomsten worden verwacht dan was opgenomen in de raming van een jaar geleden (MPR2023). Dat verschil bedraagt structureel 3,426 miljoen euro. Na verrekening met knelpunten (met name noodzakelijke vervanging fietsdepot, 0,430 miljoen euro per jaar vanaf 2025) resteert van de meevaller structureel 2,996 miljoen euro. De meevaller komt met name doordat er meer is geparkeerd.

Bijdrage aan gemeentebrede financieel beeld
Van hogere parkeerinkomsten wordt in 2024 0,5 miljoen euro bijgedragen aan de gemeentelijke bezuinigingsopgave. In totaal bedraagt de structurele bijdrage vanuit dekkingsbronnen voor ruimtelijke investeringen aan het gemeentebrede financiële beeld uiteindelijk 0,321 duizend euro per jaar.

Herijking groeikader
Richting Voorjaarsnota 2025 werken we aan een toekomstbestendige systematiek voor het groeikader, zoals is gemeld in paragraaf 2.3. Dit brengt een risico met zich mee voor het investeringsbudget. Met het oog daarop verrekenen we in deze voorjaarsnota incidentele overschotten en tekorten in de dekkingsbronnen voor ruimtelijke investeringen in de periode 2024-2028 met de reserve Groei in balans. In 2024 voegen we 3,0 miljoen euro toe, in 2025, 3,5 miljoen euro en in 2027 0,7 miljoen euro. In 2027 onttrekken we 3 miljoen euro en in 2028 2,7 miljoen euro. Per saldo wordt in de periode 2024-2028 1,586 miljoen euro toegevoegd.

Ontwikkeling dekkingsbronnen voor ruimtelijke investeringen	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Structureel**
Ontwikkeling investeringsdeel groeikader (tov raming MPR2023)	0	94	-2.720	-5.985	-2.560	-2.560
Knelpunten		-115	-115	0	-115	-115
Ontwikkeling parkeerinkomsten (parkeerexploitatie, tov raming MPR2023)	3.523	3.530	3.545	2.996	7	2.996
• waarvan parkeerinkomsten	3.523	3.960	3.975	3.426	3.426	3.426
• waarvan wegwerken van tekort uit MPR2023	0	0	0	0	-2.989	0
• waarvan knelpunt fietsdepot	0	-430	-430	-430	-430	-430
Subtotaal dekkingsbronnen voor ruimtelijke investeringen	***3.523***	***3.509***	***710***	***-2.989***	***-2.668***	***321***
Verrekening met reserve Groei in balans	-3.023	-3.509	-710	2.989	2.668	0
Ontwikkeling dekkingsbronnen ruimtelijke investeringen	**500**	**0**	**0**	**0**	**0**	**321**

4.4 Hervormingsbezuinigingen

Kader voor hervormingsbezuinigingen
Om het huishoudboekje op orde te brengen, zijn extra structurele bezuinigingen nodig vanaf 2026. Dat willen we doen met hervormingsbezuinigingen, ook in de organisatie. Wij beogen met de hervormingen structureel 25 miljoen euro te bezuinigen met een ingroeipad van 20 miljoen euro vanaf 2026. Dat is ambitieus. Maar met een voortvarend en tegelijk zorgvuldig proces waarbij we zo veel mogelijk leren van andere gemeenten, denken we dat het haalbaar is om deze bezuiniging vanaf 2026 te halen. Hieronder lichten we dit proces toe.

Hervormen is veranderen met als doel structureel verbeteren. Gelet op de noodzaak van bezuiniging, zal verbeteren niet altijd mogelijk zijn. Hervormingen hebben tijd nodig om voor te bereiden, uit te voeren en tot besparing te leiden. Deze bezuinigingen met een langere uitwerkings- en implementatietijd zijn niet meegenomen in de voorgestelde maatregelen in de Voorjaarsnota 2024. Met het doorvoeren van hervormingen goed doorvoeren kunnen we kosten besparen. Tegelijk kunnen hervormingen een deel van de oplossing bieden voor bijvoorbeeld het tekort aan mensen bij ons én bij onze partners. We moeten keuzes maken.

Bij deze bezuinigingen kijken we naar het geheel van de begroting: naar alle programma's en budgetten, en naar hervormingen met gevolgen voor de eigen organisatie en voor de stad. Naast hervormings-bezuinigingen nemen we mogelijkheden voor aanvullende bezuinigingsmaatregelen mee, zoals langjarige financiële verplichtingen. De focus zal liggen op het vinden van een beperkt aantal grote hervormingen in plaats van veel kleine, zodat we de beschikbare mensen en middelen efficiënt inzetten en die hervormingen op een goede manier kunnen doorvoeren.

Inhoudelijke aanpak

Pijnlijke keuzes kunnen we niet voorkomen. Alleen door duidelijk te kiezen kunnen we duurzaam en toekomstbestendig onze inwoners helpen. Om dat te kunnen doen worden de volgende leidende principes gehanteerd bij het voorbereiden van hervormingsbezuinigingen:

- Kritisch kijken naar de gemeente zelf en de gemeentelijke organisatie. De ambitie is om efficiënter te werken en simpeler te organiseren. Slim gaan doen! We benutten de bezuinigingen als katalysator van de organisatieontwikkeling. Deze zullen ook effect hebben op de omvang van de organisatie.
- Bij het efficiënter en slimmer organiseren ook de samenwerking met partners in stad en regio bezien. Kunnen we schaalvoordelen halen uit samenwerking met andere gemeenten?
  Is efficiënter werken van verbonden partijen mogelijk?
- Onderzoeken of het overlaten van werkzaamheden aan onze inwoners en ondernemers kan leiden tot een bezuiniging, naast dat zij daarmee meer verantwoordelijkheid krijgen over hun eigen leven en omgeving.
- Minder beleid ontwikkelen, zodat in de uitvoering de basis op orde wordt gebracht en gehouden.
- Kijken naar de Utrechtse plus ten opzichte van andere gemeenten en de wettelijke basis: terug naar de basis van taken en dienstverleningsniveau.

Aan de hand van deze leidende principes zien we kansen voor hervormingen door efficiënter te organiseren, maar ook het maken van inhoudelijke keuzes.

Hervormen door het maken van inhoudelijke keuzes die gevolgen hebben voor de stad, waarbij wij in ieder geval kijken naar:

- Minder nieuw beleid ontwikkelen en stoppen met beleid waar het kan. Het gaat zowel om beleid over de stad als onze eigen bedrijfsvoering.
- De plekken waar onze servicenormen in de dienstverlening hoger liggen dan die van andere gemeenten.
- De manier waarop wij wijkgericht georganiseerd en gehuisvest zijn met de verschillende (sociale) loketten van de gemeente en onze sociale partners. Doel is efficiëntie en eenduidig contact met de inwoners.
- De verdiencapaciteit van ons vastgoed verhogen. We kijken daarbij onder andere naar onze huurtarieven en commerciële verhuur.

Hervormen door efficiënter te organiseren. Dit gebeurt op twee manieren:

1. De laatste jaren is de organisatie gegroeid in complexiteit en omvang. Nu is het goed om te kijken hoe en waar het slimmer en efficiënter kan. We zien onder andere kansen op de volgende punten:
    - Organisatieontwikkeling gericht op onder andere meer doen en minder overleg, scherpere prioriteiten stellen in werk en tijd, scherper afwegen op inhuur op ziek-piek-uniek, duidelijke afspraken maken en nakomen, beter verantwoordelijkheden beleggen en sturen op resultaat.
    - Onze organisatie heeft een hoger ziekteverzuim dan het landelijke gemiddelde van gemeenten. Het terugbrengen van het verzuim is goed voor de tevredenheid van medewerkers en leidt tegelijk tot lagere kosten.
    - Het standaardiseren van processen.

2. In het efficiënter organiseren kijken wij ook naar onze partners, waarbij we ons realiseren dat we afhankelijk zijn van andere gemeenten en organisaties en de implementatietijd langer zal zijn. We zien kansen in onder andere:
    - In gesprek gaan met de betreffende partners binnen onze verbonden partijen en regionale samenwerkingsverbanden over mogelijkheden voor efficiënter organiseren.
    - Onderzoeken welke landelijke generieke uitvoeringstaken samen met andere gemeenten uitgevoerd kunnen worden.
    - Onderzoeken of we kosten kunnen besparen door werkzaamheden over te laten aan de stad.

Dit is een eerste beeld van de mogelijkheden die wij zien voor keuzes die leiden tot besparingen en geen limitatieve lijst. De komende periode kan het beeld worden aangevuld of aangepast.

Procesaanpak

We willen zo snel mogelijk helderheid over de onderwerpen waarop we gaan hervormen en welke bezuiniging daarmee gepaard gaat. Het vinden van realistische hervormingen die op kortere termijn – vanaf 2026 – besparingen opleveren vraagt zorgvuldigheid en tijd. Reden daarvoor is dat hervormingen complex zijn. Doordat ze een effect hebben op de inhoud van het werk, de manier waarop wij én onze partners dat doen, de organisatiecultuur en we daarbij binnen bestaande wet- en regelgeving en beleidskaders willen blijven. Bovendien moeten deze hervormingen binnen afzienbare tijd een netto bezuiniging opleveren, terwijl hier vaak kosten voor de baten uitgaan. Aanleiding voor de hervormingen is immers de noodzaak om vanaf 2026 structureel te bezuinigen. Vanwege de vernieuwing die hervormingen brengen kunnen we daarbij niet leunen op de kennis en ervaring over de bestaande situatie, maar moeten we daarbij onderzoeken en externe kennis betrekken.

We werken de komende periode hard door om deze kansen voor hervormingen uit te werken op impact op ons werk en onze omgeving, uitvoerbaarheid en omvang van bezuiniging. Aangezien veel gemeenten voor een bezuinigingsopgave staan, willen we de bezuinigingsideeën van andere gemeenten daarbij gebruiken. Ook zullen we andere onderzoeken, rapporten en benchmarks raadplegen en ons laten inspireren door deskundigen op het gebied van innovaties. Daar waar de hervormingen betrokken partijen raken, gaan wij met hen in gesprek.

Voor de besluitvorming sluiten we aan bij de producten van de begrotingscyclus, zodat u een integrale afweging kunt maken over de hervormingen in relatie tot de andere financiële ontwikkelingen. Wij willen in de volgende stappen met u komen tot definitieve besluitvorming over de bezuinigingsvoorstellen:

- Voorjaarsnota 2024 (juli): besluiten over de leidende principes en het proces
- Begroting 2025 (november): besluiten over de kansrijke hervormingsthema’s met indicatieve bedragen per thema
- Februari-maart 2025: raadsbrief met voortgang
- Voorjaarsnota 2025 (juni): besluiten over de hervormingsvoorstellen met bezuinigingsbedrag en wijze van uitvoering

Na besluitvorming in de Voorjaarsnota 2025 start direct de implementatie.

Financiële aanpak en monitoring

Ingroeipad hervormingsbezuinigingen
De hervormingsopdracht is het besparen van 20 miljoen euro per 2026 oplopend naar 25 miljoen euro structureel per 2029. We zoeken nu naar maatregelen die per 2026 concrete besparingen kunnen opleveren. Echter zijn wij in de zoekrichtingen in sommige gevallen ook afhankelijk van besluitvorming van derden, zoals bij verbonden partijen, regionale samenwerkingsverbanden en bij mogelijke nieuwe samenwerkingsverbanden om taken centraal uit te voeren. Deze maatregelen hebben daardoor mogelijk ook een langere besluitvormingstijd en implementatiepad. We houden hier in hoofdlijnen rekening mee via het opgenomen ingroeipad.

Reserve
Om de hervormingen mogelijk te maken zullen we moeten investeren aan de voorkant. Dit gaat om kosten voor het programmateam, inhuur van specifieke expertise (zoals benchmarking en onderzoeken) en eventueel implementatiekosten van de maatregelen. Hiervoor reserveren wij 2,5 miljoen euro in de Voorjaarsnota 2024. Dit bedrag zal verder worden gespecificeerd bij de programmabegroting wanneer de zoekrichtingen verder zijn uitgewerkt. Bij de feitelijke plannen van aanpak op de afzonderlijke hervormingen kan dan een specifiekere begroting worden gemaakt. Daarnaast reserveren wij 5 miljoen euro voor frictiekosten voor personeel (zie hoofdstuk 4.2).

Monitoring en relatie met hervormingen sociaal domein en concrete bezuinigingsmaatregelen
Er loopt ook een hervormingstraject voor het sociaal domein. De voorjaarsnota en de begroting zijn de momenten waarop u alle hervormingen en bezuinigingen integraal kunt afwegen. Na de voorjaarsnota 2025 richten wij een monitor in over de voortgang van de totale hervormingen en bezuinigingen. In de begroting 2025 zullen wij u hierover uitgebreider informeren.

In navolging van het advies van de VNG zullen we inzichtelijk maken wat het effect is van de bezuinigingen op de taken die wij uitvoeren als gevolg van wet- en regelgeving (medebewindtaken).

4.5 Opbrengstenverhoging

In deze voorjaarsnota stellen we voor de opbrengsten op verschillende manieren te verhogen. De meest in het oog springt de OZB, die substantieel wordt verhoogd. Daarnaast verhogen we de kostendekkendheid van leges, de toeristenbelasting en de tarieven voor parkeren in de gemeentelijke parkeergarages.

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028	*Structureel*
A. Kostendekkendheid leges	0	293	566	1.110	1.110	*1.110*
B. OZB	0	18.000	18.000	18.000	18.000	*18.000*
C.1 Toeristenbelasting	0	0	2.250	2.250	2.250	*2.250*
C.2 Impuls hotelsector	0	-500	0	0	0	*0*
D. Parkeren eigen garages	0	1.250	1.250	1.250	1.250	*1.250*
Totaal	**0**	**19.043**	**22.066**	**22.610**	**22.610**	**22.610**

A. Kostendekkendheid leges

Bij retributies en leges waarbij de tarieven voor verschillende activiteiten in één belastingverordening staan, wordt de kostendekkendheid getoetst op verordeningenniveau. De geraamde baten van de te heffen belastingen die vallen onder de verordening, mogen niet hoger zijn dan de totale geraamde lasten van activiteiten die samenhangen met de betreffende belastingen. Voor de totale legesverordening waar leges huwelijk, evenementen, horeca en leges duurzame bereikbaarheid een onderdeel van zijn, is in de begroting 2024 een kostendekkendheid van 87%. Begraafplaatsrechten (92% kostendekkend), marktgelden (90% kostendekkend), brug-, schut- en havengelden (49% kostendekkend) hebben hun eigen verordening. Per verordening mag de 100% kostendekkendheid niet worden overschreden.

Wij achten de verhogingen in onderstaande tabel realistisch, dit komt in totaal uit op een extra structurele opbrengst van 1,11 miljoen euro waardoor de kostendekkendheid van deze leges toeneemt. Hierbij is rekening gehouden met een aanloopperiode voor de tariefstoename, die de toename van de kostendekkendheid met zich meebrengt (25% in 2025, 50% in 2026 en 100% vanaf 2027). Deze verhogingen worden uitgewerkt in de legesverordeningen bij de Programmabegroting 2025.

Tabel Verhogingen leges

Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel
Ingroei	*0%*	*25%*	*50%*	*100%*	*100%*	*100%*
Begraafplaatsrechten	0	29	59	117	117	*117*
Brug-, schut- en havengelden	0	18	35	70	70	*70*
Marktgelden*	0	20	20	20	20	*20*
Leges Huwelijk en Partnerschap	0	25	50	100	100	*100*
Evenementen	0	134	268	535	535	*535*
Horeca	0	67	134	268	268	*268*
Totaal	**0**	**293**	**566**	**1.110**	**1.110**	**1.110**

**Geen ingroei nodig omdat ingroei voor dit onderdeel al eerder is gestart*

B. OZB

In de afwegingen die zijn gemaakt om de lasten te verlagen (bezuinigingen) en de inkomsten te verhogen, kiezen we ervoor om de OZB vanaf 2025 met 12% te laten toenemen. Dat is aanvullend op de reguliere toename van de OZB voor de compensatie van prijsstijgingen (indexatie). Wanneer de inkomsten van het Rijk de komende maanden meer toenemen dan het niet doorvoeren van de opschalingskorting, dan herzien we als eerste deze verhoging bij de Programmabegroting 2025.

Wat betekent het voor de bewoner?	OZB was	OZB wordt bij toename 12%*	Toename OZB per maand	Toename OZB per jaar
Woningwaarde/WOZ	**2024**	**2025**	**2025**	**2025**
€ 450.000	€ 380	€ 425	€ 4	€ 46
€ 800.000	€ 675	€ 756	€ 7	€ 81

**Exclusief indexatie*

C. Toeristenbelasting

De toeristenbelasting betreft momenteel 7% van de overnachtingsprijs en we stellen voor die te verhogen vanaf 2026 naar 10% van de overnachtingsprijs. Ter vergelijking: In Amsterdam is de toeristenbelasting in 2024 12,5% van de overnachtingsprijs.

Van de opbrengst van de toeristenbelasting komt de helft tot 5% van de overnachtingsprijs ten gunste van uitgaven voor een aantrekkelijke stad voor bezoekers en evenementen. Het deel boven de 5% komt volledig ten goede van de algemene middelen.

Om heldere afspraken te maken met de toeristische sector over de inzet van het deel van de toeristenbelasting dat wordt ingezet voor aantrekkelijkheid van de stad wordt voor 2025 een incidenteel budget beschikbaar gesteld.

D. Parkeren eigen garages

De tarieven voor parkeren in onze eigen garages gaan we verhogen. Momenteel zijn onze tarieven ten opzichte van andere parkeertarieven aan de lage kant en daarom gaan we:

- P+R Westraven, Uithof en Papendorp voor normaal parkeren ook regulier tarief geven, (format Berlijnplein). Dit betekent 1 miljoen euro per jaar structureel aan extra inkomsten;
- Maximale dagtarieven naar 9 uur per dag stadsbreed gelijktrekken voor alle gemeentelijke garages (met name Kop van Lombok). Dit betekent 0,25 miljoen euro per jaar structureel aan extra inkomsten.

Deel 2 | Eerste Bestuursrapportage 2024

5. Inleiding

In deze Eerste Bestuursrapportage 2024 wordt het effect vertaald van actuele ontwikkelingen op de uitvoering van de begroting 2024, zowel beleidsmatig als financieel. Het grootste deel van deze ontwikkelingen is onderdeel van de meerjarige doorkijk, bijstelling van de ambities en het financiële beeld in de Voorjaarsnota 2024. Ontwikkelingen die alleen betrekking hebben op het bijstellen van de begroting 2024 of financieel neutrale bijstellingen zijn in deze bestuursrapportage (berap) opgenomen.

Samenvattend financieel beeld Eerste Bestuursrapportage 2024

De ontwikkelingen uit het jaar 2023 werken door in 2024, zoals krapte op de arbeidsmarkt, onderuitputting op de investeringen en tekort aan woningen. Deze ontwikkelingen zijn onderdeel van de Voorjaarsnota 2024. Dit geldt tevens voor het afwikkelen van het saldo van de corresponderende posten uit de september- en decembercirculaire 2023. Voor de majeure financiële ontwikkelingen geldt de lijn, dat deze in eerste instantie binnen het eigen programmabudget dienen te worden opgelost en in de Eerste Bestuursrapportage 2024 niet tot bijstellingsvoorstellen leiden. Dit betekent dat de Eerste Bestuursrapportage 2024 geen financieel resultaat heeft. In deze rapportage worden alleen de mutaties voor het jaar 2024 toegelicht die niet zijn opgenomen in de Voorjaarsnota 2024.

Hoofdlijn financiële ontwikkelingen

Majeure ontwikkelingen

Calamiteiten Utrechts vastgoed (0,531 miljoen euro) Incidenteel

Binnen de vastgoedportefeuille is er sprake van een aantal calamiteiten, waaronder het loskomen van natuursteen van het stadhuis. Een deel van deze kosten kan worden opgevangen uit de risicoreserve; er resteert 0,531 miljoen euro aan ongedekte kosten. Er is dit jaar nog voldoende tijd om bij te sturen, bijvoorbeeld door keuzes te maken binnen de projectenportfolio. Daarnaast dient te worden onderzocht of de systematiek van een risicoreserve wel toereikend is. In de Tweede Bestuursrapportage 2024 komen wij hierop terug.

Budgetneutrale bijstellingen

In het licht van beter begroten vinden er bijstellingsvoorstellen plaats zodat de begroting beter aansluit bij de actuele prognose. Naar verwachting leidt dit tot een kleiner verschil tussen de begroting en de jaarrekening. Een groot deel van de voorstellen heeft betrekking op het verhogen of verlagen van zowel de baten als de lasten vanwege specifieke uitkeringen van het Rijk.

Voorgesteld wordt voor 2024: de baten en lasten te verhogen met 16,786 miljoen euro en te verlagen met 4,1 miljoen euro. De verhoging van de baten en lasten betreft vooral specifieke uitkeringen (SPUK's) voor de programma's Ontwikkelen en wonen voor iedereen, Aantrekkelijke groene leefomgeving en erfgoed en Veilige stad en een verhoging van baten en lasten in het programma Levendige en gezonde stad.

De bijstelling investeringskredieten omvat een totaal van 15,508 miljoen euro, exclusief de geheime bedragen.

Corresponderende posten

De afwikkeling van de corresponderende posten uit de september- en decembercirculaire 2023 is meegenomen in het financiële beeld van de Voorjaarsnota 2024.

Voortgang coalitieakkoord
In de tweede helft van 2023 zijn stappen gezet in de uitvoering van het coalitieakkoord. Er zijn meerdere mijlpalen behaald. In deze rapportage is een tabel opgenomen met wijzigingen in de planning van de uitvoering van het coalitieakkoord. Door verschillende redenen zijn mijlpalen die gepland stonden in de tweede helft van 2023 doorgeschoven naar 2024. In een aantal gevallen is uw raad daar al apart over geïnformeerd.

6. Majeure ontwikkelingen en bijstellingen

6.1 Majeure ontwikkelingen

Aanvullend op de ontwikkelingen die zijn verwerkt in de voorjaarsnota, melden wij hier alleen een majeure ontwikkelingen in het programma Levendige en gezonde stad.

6.1.1 Betrouwbare Overheid
Geen majeure ontwikkelingen

6.1.2 Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Geen majeure ontwikkelingen

6.1.3 Klimaatvriendelijke stad
Geen majeure ontwikkelingen

6.1.4 Duurzame bereikbaarheid
Geen majeure ontwikkelingen

6.1.5 Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed
Geen majeure ontwikkelingen

6.1.6 Veilige stad
Geen majeure ontwikkelingen

6.1.7 Passende ondersteuning en opvang
Geen majeure ontwikkelingen

6.1.8 Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Geen majeure ontwikkelingen

6.1.9 Kansrijk opgroeien
Geen majeure ontwikkelingen

6.1.10 Levendige en gezonde stad

x € 1000

Omschrijving	Bedrag 2024	Structureel / Incidenteel
1. Calamiteiten Utrechts Vastgoed	-531	I
2. Spreidingswet	PM	PM
Totaal	**-531**	

1. Calamiteiten Utrechts Vastgoed

Op dit moment is er binnen de Utrechtse vastgoedportefeuille sprake van een drietal calamiteiten, te weten:

1. Lekkage koperen dak Vogelvlinderweg (geschat financieel effect 0,350 miljoen euro).
2. Bodemverontreiniging Sartreweg (geschat financieel effect 0,300 miljoen euro).
3. Loskomen natuursteen kunstwerk Stadhuis (geschat financieel effect 0,500 miljoen euro).

Een deel van het totale financieel effect van 1,150 miljoen euro kan gedekt worden uit de risicoreserve Calamiteiten Utrechts Vastgoed. Deze risicoreserve heeft per 1-1-2024 een saldo van 0,619 miljoen euro. Hiermee resteert 0,531 miljoen euro aan ongedekte kosten.

2. Spreidingswet

Op 1 februari 2024 is de spreidingswet in werking getreden. De gemeente krijgt hiermee de opdracht om asiellocaties te zoeken. De bekostiging voor deze ambtelijke zoektocht wordt gecompenseerd via het gemeentefonds. Het is nu nog niet duidelijk of dit toereikend is. Daarnaast krijgt de gemeente de mogelijkheid om de locaties te ontwikkelen en te exploiteren. Ook de bekostiging hiervan is nog niet duidelijk. De onduidelijkheid over compensatie zorgt er ook voor dat het nog niet helder is of de uitgangspunten rondom Plan Einstein kunnen worden toegepast op de nieuwe asiellocaties.

6.1.11 Algemene Middelen en Overhead

Geen majeure ontwikkelingen

6.2 Majeure bijstellingen

De Eerste Bestuursrapportage 2024 leidt niet tot majeure bijstellingen.

7. Budgettair neutrale bijstellingen

In dit hoofdstuk worden bijstellingsvoorstellen gedaan die budgetneutraal zijn en geen financiële impact hebben op de vastgestelde Programmabegroting 2024. Dit betreft mutaties door het:

1. Onttrekken en storten in reserves, passend bij de doelstelling van deze reserves
2. Verhogen van baten en lasten door toegekende subsidies, specifieke uitkeringen, etc.
3. Verlagen van baten en lasten
4. Overhevelen gelden binnen een programma
5. Overhevelen gelden naar een ander programma
6. Verschuiven over de jaren heen door overhevelen via de Algemene dekkingsreserve

In de onderstaande paragrafen worden deze mutaties per soort geaggregeerd weergegeven en kort toegelicht. De toelichting per bijstellingsvoorstel is opgenomen in bijlage 2 Budgettair neutrale bijstellingen.

7.1 Onttrekkingen en stortingen in (bestemmings)reserves

Er vinden geen onttrekkingen en/of stortingen plaats in de (bestemmings)reserves

7.2 Verhogen baten en lasten

x €1.000

Programma	Baten / lasten	I/S	2024	2025	2026	2027
Betrouwbare overheid						
	Baten	I	-800	0	0	0
	Baten	S	-101	-101	-101	-101
	Lasten	I	600	0	0	0
Ontwikkelen en wonen voor iedereen						
	Baten	I	-2.182	-1.811	0	0
	Lasten	I	2.182	1.811	0	0
Klimaatvriendelijke stad						
	Baten	I	-138	0	0	0
	Lasten	I	138	0	0	0
Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed						
	Baten	I	-8.787	-2.589	-275	0
	Baten	S	-1.844	-1.844	-1.844	-1.844
	Lasten	I	8.787	2.589	275	0
	Lasten	S	1.844	1.844	1.844	1.844
Veilige stad						
	Baten	I	-1.558	-1.312	-263	-263
	Lasten	I	1.558	1.312	263	263
Levendige en gezonde stad						
	Baten	I	-1.372	-712	-234	0
	Lasten	I	1.372	712	234	0
Algemene Middelen en Overhead						
	Lasten	I	200	0	0	0
	Lasten	S	101	101	101	101
Totaal Saldo			**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting:
De bijstellingsvoorstellen hebben veelal betrekking op extra inkomsten vanuit subsidies, specifieke uitkeringen (SPUK) en leges. We verhogen de inkomsten en bijbehorende lasten voor de activiteiten die plaatsvinden voor deze uitkeringen. In totaal stellen we voor in de Eerste Bestuursrapportage 2024 de baten en lasten te verhogen met 16,786 miljoen euro.

Onderstaand worden de grootste mutaties toegelicht.

Ontwikkelen en wonen voor iedereen

SPUK huisvesting aandachtsgroepen Wetering Zuid
De gemeente heeft vanuit de meerjarige regeling specifieke uitkeringen voor huisvesting aandachtsgroepen gelden ontvangen (2,182 miljoen euro). De lasten en baten in overeenstemming met het verwachte uitgaven patroon over de jaren 2024 en 2025 aangepast. Dit betreft de projecten: De Heem, Pagelaan, Munsterlaan en Wetering Zuid.

Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed

SPUK Gebiedsgericht grondwaterbeheer
Voor de periode 2024-2025 ontvangt de gemeente Utrecht een subsidie van het Rijk voor gebiedsgericht grondwaterbeheer. De lasten en baten worden incidenteel verhoogd met 3,537 miljoen euro in 2024, en 1,601 miljoen euro in 2025.

SPUK Grifpark
Voor de periode 2024-2025 ontvangt de gemeente Utrecht een subsidie van het Rijk voor verschillende bodemprojecten in het Grifpark. Met deze mutatie worden de lasten en baten incidenteel verhoogd met 2,395 miljoen euro in 2024 en 0,333 miljoen euro in 2025.

SPUK Bodem Spoedlocaties
Voor de periode 2024-2025 ontvangt de gemeente Utrecht een subsidie van het Rijk voor bodemopgaven van diverse locaties (Park Hoge Weide en Eykmanlaan, Gansstraat Cindu-terrein). Met deze mutatie worden de lasten en baten incidenteel met 1,563 miljoen euro verhoogd.

Veilige stad

SPUK Preventie met Gezag
Voor de periode 2024-2025 ontvangt de gemeente Utrecht additionele middelen vanuit de specifieke uitkering Preventie met Gezag ten behoeve van gecertificeerde instellingen (0,794 miljoen euro per jaar) en een loon/prijscompensatie (0,207 miljoen per jaar). Met deze mutatie worden de lasten en baten incidenteel met 1,001 miljoen euro per jaar verhoogd.

Levendige en gezonde stad

Geluidswerende geluidswal
In 2017 is bij de Voorjaarsnota besloten om de toen geraamde opbrengst van de grondverkoop van een perceel van het crossterrein op Lage Weide van 200.000 euro in te zetten als bijdrage aan de financiering van een geluidswerende geluidswal. Door vertraging in de totstandkoming van de geplande asfaltcentrale en bijbehorende ontsluiting is het tot op heden niet gelukt invulling te geven aan dit besluit. In verband met gestegen grondprijzen is de opbrengst inmiddels gestegen tot 386.000 euro.

Tegelijkertijd zijn de kosten voor een geluidswal met dezelfde omvang gestegen. Het aanpassen van de bedragen sluit aan bij het uitgangspunt van budgetneutrale bekostiging, zoals besloten bij de Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2017.

7.3 Verlagen baten en lasten

x €1.000

Programma	Baten / lasten	I/S	2024	2025	2026	2027
Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed						
	Baten	S	200	200	200	200
	Lasten	S	-200	-200	-200	-200
Passende ondersteuning en opvang						
	Baten	S	3.453	3.453	3.453	3.453
	Lasten	S	-3.453	-3.453	-3.453	-3.453
Levendige en gezonde stad						
	Baten	I	225	0	0	0
	Baten	S	0	1.129	1.129	1.129
	Lasten	I	142	0	0	0
	Lasten	S	47	-328	-328	-328
Algemene Middelen en Overhead						
	Lasten	I	-367	0	0	0
	Lasten	S	-47	-801	-801	-801
Totaal Saldo			**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting:
In totaal stellen we voor in 2024 de baten en lasten te verlagen met 4,067 miljoen euro. De grootste mutatie valt binnen het programma Passende ondersteuning en opvang. De eigen bijdrage Beschermd wonen is al jaren lager dan begroot en door deze wijziging 3,453 miljoen euro wordt de begroting nu op een reëel niveau gebracht zodat deze beter aansluit bij de werkelijke eigen bijdragen.

7.4 Verschuiven gelden binnen een programma

Verschuivingen van gelden binnen een programma worden alleen gepresenteerd als er sprake is van verschuivingen tussen clusters binnen de programma's Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid, Kansrijk opgroeien en Levendige en gezonde stad. Op dit moment zijn er geen verschuivingen.

7.5 Verschuiven gelden naar ander programma

x €1.000

Programma	Baten / lasten	I/S	2024	2025	2026	2027
Ontwikkelen en wonen voor iedereen						
	Lasten	S	-109	-109	-109	-109
Duurzame bereikbaarheid						
	Lasten	S	-551	-958	-1.404	-1.547
Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed						
	Lasten	I	-277	-277	0	0
	Lasten	S	-120	-120	-120	-120
Veilige stad						
	Lasten	I	277	277	0	0
	Lasten	S	-261	-261	-261	-261
Kansrijk opgroeien						
	Lasten	S	88	88	88	88
Levendige en gezonde stad						
	Lasten	S	-161	-161	-161	-161
Algemene Middelen en Overhead						
	Lasten	S	1.113	1.520	1.967	2.109
Totaal Saldo			**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting:
Dit zijn programma overstijgende bijstellingen, voorgesteld wordt 0,277 miljoen euro voor 2024/2025 en 1,202 miljoen euro structureel te verschuiven.

Vanuit het programma Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed worden middelen overgeheveld voor extra te verwachte energielasten voor de brandweerpanden naar het programma Veilige stad.

7.6 Overhevelen via algemene dekkingsreserve

Er vinden geen overhevelingen via de dekkingsreserve plaats.

7.7 Bijstellingen investeringskredieten

Deze paragraaf bevat de wijzigingsvoorstellen met betrekking tot de investeringsprojecten voor zowel vervanging- als uitbreidingsinvesteringen.

7.7.1 Ontwikkelen en wonen voor iedereen

Totaal investeringen

x €1.000

Doelstelling	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2024	Gereedmelding bij Jaarstukken 2023	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2024	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2024
Doelstelling Stedelijke Omgeving	19.320	0	pm	pm
Totaal	**19.320**	**0**	**pm**	**pm**

Uitbreidingsinvesteringen A

x €1.000

Doelstelling	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2024	Gereedmelding bij Jaarstukken 2023	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2024	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2024
Doelstelling Stedelijke omgeving	19.320	0	pm	pm
Totaal	**19.320**	**0**	**pm**	**pm**

Toelichting Uitbreidingsinvestering A Parkeergarage P&R Berlijnplein
De toelichting en het bedrag kunnen niet openbaar worden gepubliceerd, omdat marktpartijen deze kunnen gebruiken bij aanbestedingen en onderhandelingen met de gemeente. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij naar de geheime bijlage A Investeringsprojecten Ontwikkelen en wonen voor iedereen.

7.7.2 Duurzame bereikbaarheid

Toelichting uitbreidingsinvesteringen A Meerjarenprogramma Bereikbaarheid (MPB)
In het Meerjarenprogramma Bereikbaarheid (MPB), als onderdeel van het Meerjaren Perspectief Ruimte (MPR), worden voorstellen gedaan voor (her)programmering. Budgetten vragen we vrij in de programmabegroting van het jaar waarop het project gaat starten. Voor lopende projecten of projecten waarvan de uitvoering start in het lopende jaar, vragen we de kredieten vrij bij de Eerste bestuurs-rapportage. In onderstaande tabellen zijn alleen kredieten opgenomen waarop wijzigingen van toepassing zijn.

Totaal Investeringen Duurzame Bereikbaarheid

Doelstelling	Wijzigingen in Geautoriseerde kredieten PB 2024	Gereedmelding bij Jaarstukken 2023	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2024	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2024
Doelstelling Duurzaam vervoer	90.071	0	-19.353	70.718
Doelstelling Mobiliteitsgedrag	0	0	pm	pm
Doelstelling Verkeersveiligheid	3.900	0	-1.000	-2.900
Totaal Investeringen	**93.971**	**0**	**-20.353**	**73.618**

Uitbreidingsinvesteringen A

x €1.000

Doelstelling Duurzaam Vervoer	Wijzigingen in Geautoriseerde kredieten PB 2024	Gereedmelding bij Jaarstukken 2023	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2024	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2024
Bijstellingen op basis van eerdere besluitvorming:				
Doorfietsroute langs spoor CS – A'dam	4.800	0	-4.800	0
Waterliniebrug	6.000	0	-1.200	4.800
Fietsmaatregelen om de Noord	1.589	0	2.000	3.589
Tuinwijkroute	0	0	600	600
Fietsonderdoorgang Lombokplein	2.400	0	-2.400	0
Regionale doorfietsroute Utrecht-Hilversum	500	0	1.250	1.750
Schaalsprong fiets	7.961	0	-1.635	6.326
Boorstraattunnel	0	0	2.220	2.220
Bijstellingen op basis van MPB 2024:				
Station Vaartsche Rijn - Ooster- en westerkade + Ledig Erf	4.000	0	1.013	5.013
Fietsroute Utrecht-Amersfoort	3.012	0	780	3.792
Maliebaan	4.900	0	600	5.500
Europalaan Noord	7.667	0	600	8.267
Koningsweg	0	0	900	900
Bestemming Catharijnesingel	0	0	690	690
NRU	45.100	0	-21.900	23.200
Regionale doorfietsroute Lage Weide - Houten	500	0	1.500	2.000
Toegankelijke bushaltes OV	1.642	0	429	2.071
Totaal	**90.071**	**0**	**-19.353**	**70.718**

Uitbreidingsinvesteringen A Doelstelling Mobiliteitsgedrag

Toelichting Bijstellingen op basis van eerdere besluitvorming

Doorfietsroute langs spoor CS – A'dam

Het resterende budget 'Doorfietsroute langs spoor CS – A'dam' van 4,67 miljoen euro (er is reeds 0,13 miljoen besteed aan de route), is bij het MPB 2019 en 2021 beschikbaar gesteld voor de stalling Jaarbeurspleingebouw. De wijziging was bij de programmabegroting wel verwerkt in het krediet voor de stalling, maar nog niet voor het krediet van de doorfietsroute.

Waterliniebrug

Voor het project Waterliniebrug is het budget in het MPR 2023 bijgesteld naar 4,8 miljoen euro (onderdeel van de ruimtelijke investeringen uit het coalitieakkoord) omdat de voorbereidingskosten gedekt kunnen worden uit de fietsroute om de Zuid. Het krediet moet nog worden bijgesteld.

As Votulast en Tuinwijkroute
Het toegekende krediet van 2,0 miljoen euro voor de Adelaarstraat (2e fase As Votulast) was toegevoegd aan het project As Votulast. Omdat de Adelaarstraat onderdeel is van het project Fietsmaatregelen om de Noord (No regret) wordt het krediet overgeheveld naar dat project.
Voor de Tuinwijkroute was het toegekende krediet van 0,6 miljoen euro toegevoegd aan het project As Votulast. De Tuinwijkroute wordt als zelfstandig project uitgevoerd binnen het programma Fiets en daarom is 0,6 miljoen euro overgeheveld naar dit project.

De fietsonderdoorgang Lombokplein
De fietsonderdoorgang Lombokplein wordt uitgevoerd binnen de gebiedsontwikkeling Lombokplein. Het bijbehorende budget wordt gestort in de voorziening grondexploitatie Lombokplein 2024 en het krediet wordt daarom hier afgesloten.

Doorfietsroutes Utrecht-Hilversum
In het MPR 2023 zijn de budgetten verhoogd voor de Doorfietsroutes Utrecht-Hilversum. Het bijbehorende krediet is eveneens aangepast.

Boorstraattunnel
Voor de Boorstraattunnel is er totaal 1,635 miljoen euro beschikbaar gesteld vanuit de middelen schaalsprong fiets middelen. In 2024 halen we dit krediet uit de schaalsprong en vermelden we het project apart in de investeringsstaat bij de begroting 2024. Daarnaast bent u met de Raadsbrief van 23 november 2023 geïnformeerd over het toevoegen van 0,59 miljoen euro aan het budget voor de Boorstraattunnel om het Integraal Programma van Eisen (IPvE) op te kunnen stellen. Dit bedrag voegen we eveneens toe aan het krediet.

Bijstellingen op basis van het MPB 2024
Voor de toelichting van de bijstellingen op basis van de herprogrammering MPB, verwijzen wij u naar het MPB 2024. Daarnaast stellen we het voorbereidingskrediet voor de Noordelijke Randweg Utrecht (NRU) neerwaarts bij naar 23,2 miljoen euro. Rekening houdend met de reeds bestede middelen van 19,2 miljoen euro (waarvan 8,8 miljoen euro provinciaal budget) resteert er nog 4 miljoen euro aan gemeentelijk budget voor Korte Termijnmaatregelen (3,5 miljoen euro) en maximaal 0,5 miljoen euro voor voorbereidingen NRU lange termijn en eventuele aankoop stikstofrechten. Zie verder de toelichting in de Raadsbrief van 14 november 2023.

Uitbreidingsinvesteringen B Doelstelling Duurzaam Vervoer

x €1.000

Doelstelling Duurzaam Vervoer	PB 2024	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2024	Actuele stand t/m 1e berap 2024
Noordelijke Randweg Utrecht	184.901	21.900	206.801
Totaal	**184.901**	**21.900**	**206.801**

(*) Uitbreidingsinvesteringen B worden nu niet geautoriseerd.

Toelichting

Noordelijke Randweg Utrecht (NRU)
In verband met de neerwaartse bijstelling van het voorbereidingskrediet verhogen we het nog goed te keuren krediet voor de NRU onder de Uitbreidingsinvesteringen B met hetzelfde bedrag. Noordelijke Randweg Utrecht (NRU). Op het moment dat kredieten onder uitbreidingsinvesteringen categorie B zijn vrijgegeven verschuiven ze naar categorie A.

Uitbreidingsinvesteringen A Doelstelling Mobiliteitsgedrag

x €1.000

Doelstelling Mobiliteitsgedrag	Wijzigingen in Geautoriseerde kredieten PB 2024	Gereedmelding bij Jaarstukken 2023	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2024	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2024
Parkeergarages	0	0	pm	pm
Totaal	**0**	**0**	**pm**	**pm**

Toelichting uitbreidingsinvesteringen A parkeren

De toelichting en het bedragen kunnen niet openbaar worden gepubliceerd, omdat marktpartijen deze kunnen gebruiken bij aanbestedingen en onderhandelingen met de gemeente. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u naar de geheime bijlage B Investeringsprojecten parkeergarages.

Uitbreidingsinvesteringen A Doelstelling Verkeersveiligheid

x €1.000

Doelstelling Verkeersveiligheid	Wijzigingen in Geautoriseerde kredieten PB 2024	Gereedmelding bij Jaarstukken 2023	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2024	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2024
Bijstellingen op basis van MPB 2024:				
Reservering voor noodzakelijke aanpassingen ihkv - actieplan verkeersveiligheid	0	0	1.300	1.300
Herinrichting As Votulast	3.900	0	-2.300	1.600
Totaal	**3.900**	**0**	**-1.000**	**2.900**

7.7.3 Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed

Totaal investeringen

x €1.000

Doelstelling	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2024	Gereedmelding bij Jaarstukken 2023	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2024	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2024
Doelstelling Beheer openbare ruimte	211.133	0	25.891	237.024
Doelstelling Water- en rioleringssysteem	40.675	0	0	40.675
Doelstelling Extra Groen	10.573	0	0	10.573
Doelstelling Afval voorkomen	25.548	0	0	25.548
Doelstelling Leefomgeving en ondergrond	0	0	0	0
Totaal	**287.929**	**0**	**25.891**	**313.820**

Vervangingsinvesteringen

x €1.000

Doelstelling	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2024	Gereedmelding bij Jaarstukken 2023	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2024	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2024
Doelstelling Beheer openbare ruimte	204.594	0	25.891	230.485
Doelstelling Water- en rioleringssysteem	40.675	0	0	40.675
Doelstelling Extra Groen	0	0	0	0
Doelstelling Afval voorkomen	11.553	0	0	11.553
Doelstelling Leefomgeving en ondergrond	0	0	0	0
Totaal	**256.822**	**0**	**25.891**	**282.713**

Toelichting

De voorgestelde wijziging betreft het programma beweegbare bruggen en de start van diverse projecten op het gebied van verkeersregelinstallaties, alsmede de sterke prijsstijgingen hierop. Deze waren nog niet verwerkt in de aangevraagde kredieten.

Uitbreidingsinvesteringen A

x €1.000

Doelstelling	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2024	Gereedmelding bij Jaarstukken 2023	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2024	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2024
Doelstelling Beheer openbare ruimte	0	0	0	0
Doelstelling Water- en rioleringssysteem	0	0	0	0
Doelstelling Extra Groen	10.573	0	0	10.573
Doelstelling Afval voorkomen	7.468	0	0	7.468
Doelstelling Leefomgeving en ondergrond	0	0	0	0
Totaal	**18.041**	**0**	**0**	**18.041**

Routine-investeringen

x €1.000

Doelstelling	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2024	Gereedmelding bij Jaarstukken 2023	Voorgestelde wijzigingen 1e Berap 2024	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2024
Doelstelling Beheer openbare ruimte	6.539	0	0	6.539
Doelstelling Water- en rioleringssysteem	0	0	0	0
Doelstelling Extra Groen	0	0	0	0
Doelstelling Afval voorkomen	6.527	0	0	6.527
Doelstelling Leefomgeving en ondergrond	0	0	0	0
Totaal	**13.066**	**0**	**0**	**13.066**

7.7.4 Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid

Voor de eerste bestuursrapportage zijn er geen investeringen te melden.

7.7.5 Kansrijk opgroeien

Totaal investeringen

x €1.000

Doelstelling	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2024	Gereedmelding bij Jaarstukken 2023	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2024	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2024
Huisvesting scholen	590.561	-9.724	0	580.837
Totaal	**590.561**	**-9.724**	**0**	**580.837**

Vervangingsinvesteringen

x €1.000

Doelstelling	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2024	Gereedmelding bij Jaarstukken 2023	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2024	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2024
Huisvesting scholen	255.857	-6.506	0	249.351
Totaal	**255.857**	**-6.506**	**0**	**249.351**

Uitbreidingsinvesteringen A

x €1.000

Doelstelling	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2024	Gereedmelding bij Jaarstukken 2023	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2024	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2024
Huisvesting scholen	334.704	-3.218	0	331.486
Totaal	**334.704**	**-3.218**	**0**	**331.486**

Toelichting

In de bovenstaande tabellen zijn enkel de volledige gereedmeldingen van de jaarstukken 2023 opgenomen. Voor de investeringen die deels gereed zijn gemeld, blijft het totaal geautoriseerde krediet staan. Bij de voortgangsrapportage Meerjarenperspectief Onderwijshuisvesting worden de kredieten voor 2025 en verder bijgewerkt, verwerking hiervan vindt plaats in de Programmabegroting 2025.

7.7.6 Levendige en gezonde stad

Totaal investeringen

x €1.000

Doelstelling	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2024	Gereedmelding bij Jaarstukken 2023	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2024	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2024
Vastgoed	314.043	-6.753	-4.626	302.664
Toegankelijke sportvoorzieningen	178.527	-3.504	15.312	190.335
Toegankelijke buurtvoorzieningen	966	0	-966	0
Totaal	**493.536**	**-10.257**	**9.720**	**492.999**

Vervangingsinvesteringen

x €1.000

Doelstelling	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2024	Gereedmelding bij Jaarstukken 2023	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2024	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2024
Vastgoed	197.696	-5.753	3.576	195.519
Toegankelijke sportvoorzieningen	69.532	-1.120	2.905	71.317
Totaal	**267.228**	**-6.873**	**6.481**	**266.836**

Toelichting

Vastgoed en Toegankelijke sportvoorzieningen

In de actuele autorisaties voor de doelstellingen Vastgoed en Toegankelijke sportvoorzieningen zijn de gereedmeldingen verwerkt naar aanleiding van de jaarstukken 2023 en worden kredieten bijgesteld op basis van de Voortgangsrapportage Nota Kapitaalgoederen 2024. Voor een inhoudelijke toelichting op de bijstelling van de kredieten wordt verwezen naar de Voortgangsrapportage Nota Kapitaalgoederen 2024 en de bijbehorende geheime bijlagen.

Uitbreidingsinvesteringen A

x €1.000

Doelstelling	Geautoriseerde uitgaven t/m PB 2024	Gereedmelding bij Jaarstukken 2023	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2024	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2024
Vastgoed	116.347	-1.000	-8.202	107.145
Toegankelijke sportvoorzieningen	108.995	-2.384	12.407	119.018
Toegankelijke buurtvoorzieningen	966	0	-966	0
Totaal	**226.308**	**-3.384**	**3.239**	**226.163**

Toelichting

Vastgoed en Toegankelijke sportvoorzieningen
In de actuele autorisaties voor de doelstellingen Vastgoed en Toegankelijke sportvoorzieningen zijn de gereedmeldingen verwerkt naar aanleiding van de jaarstukken 2023 en worden kredieten bijgesteld op basis van de Voortgangsrapportage Nota Kapitaalgoederen 2024. Voor een inhoudelijke toelichting op de bijstelling van de kredieten wordt verwezen naar de Voortgangsrapportage Nota Kapitaalgoederen 2024 en de bijbehorende geheime bijlagen.

Toegankelijke buurtvoorzieningen
Voor de vernieuwing en herinrichting kinderboerderij Rotsoord is op 14 november 2019 onder nummer raadsbesluit 75 15112019 een krediet van 0,966 miljoen euro beschikbaar gesteld. Dit krediet hangt samen met een subsidieaanvraag voor de aankoop en renovatie van een gebouw en herinrichting van het terrein. De subsidie wordt in 4 tranches (4 jaar) verstrekt, waarvan de eerste tranche in 2023 is uitbetaald. Hierdoor hoeft het bedrag niet te worden geactiveerd en kan het krediet komen te vervallen.

8. Voortgang uitvoering coalitieakkoord

Op 1 juni 2022 verscheen het coalitieakkoord ‘Investeren in Utrecht: kiezen voor gelijke kansen, betaalbaar wonen en klimaat’. In bijlage 1 is een actueel overzicht opgenomen van de planning van de uitvoering van het coalitieakkoord. Dit betreft een planning op hoofdlijnen en is geen uitputtend overzicht. De mijlpalen die behaald zijn in Q3 en Q4 2023 worden weergegeven. Daarnaast worden belangrijke wijzigingen in de planning van de uitvoering sinds de Tweede Bestuursrapportage 2023 in dit hoofdstuk toegelicht.

Er wordt niet (meer) gerapporteerd over de voortgang in de bestedingen die gekoppeld zijn aan het coalitieakkoord. De administratie is hiervoor niet op een passende wijze ingericht. Er wordt vanuit de programmastructuur gerapporteerd over majeure ontwikkelingen en budgetneutrale bijstellingen.

8.1 Mijlpalen in Q3 en Q4 2023

In de tweede helft van 2023 zijn vervolgstappen gezet in de uitvoering van het coalitieakkoord. Er zijn meerdere mijlpalen behaald. In onderstaand overzicht worden deze mijlpalen getoond.

Onderdeel	Initiële planning
Contact maakt de stad	
Aanpak burgerberaad jaarwisseling	Q3 2023
Raadsbrief Herijking Initiatievenfonds	Q3 2023
Raadsbrief Initiatievenfonds voorjaar 2023	Q3 2023
1. We maken ons hard voor kansengelijkheid	
1.1 Wijk- en buurtaanpak	
Raadsbrief Uitvoeringsplan Ongelijk Investeren voor Gelijke Kansen	Q3 2023
Raadsbrief Voortgangsrapportage Samen voor Overvecht 2023	Jaarlijks
1.4 Openbare orde en veiligheid	
Raadsbrief Herijking Utrecht zijn we samen	Q4 2023
1.5 Gezondheid	
Raadsbrief Beleidsnota Gezondheidsverschillen verkleinen 2024-2027	Q4 2023
1.6 Welzijn, zorg en ondersteuning	
Raadsbesluit Nota van uitgangspunten Met elkaar, voor elkaar, Onderdelen van de Sociale basis en Basiszorg	Q3 2023
Raadsvoorstel Beleidsnota Wmo 'Samen leven, samen zorgen'	Q3 2023
Raadsbrief Integraal Zorgakkoord regioplan Midden-Nederland	Q3 2023
1.7 Inclusie	
Beleidsnota inclusie en diversiteit Gemeente Utrecht	Q4 2023
1.9 Onderwijs	
De aanpak voor Rijke Schooldagen met subsidie vanuit het Rijk, is sinds januari 2023 van start gegaan. De subsidieperiode loopt door tot en met schooljaar 2024-2025.	2023 - 2025

Vanwege de nieuwe regels rondom de doorstroomtoets en centrale aanmeldweek is de invoering van de nieuwe lotingssystematiek overgang PO-VO versneld doorgevoerd. Vanaf schooljaar 2023-2024 wordt de loting volgens de nieuwe wijze uitgevoerd.	2023 - 2025

2. We pakken de woningnood aan

2.1 Volkshuisvesting en wonen

Raadsbrief Samenwerkingsafspraken gemeente, woningcorporaties en huurdersorganisaties 2023 – 2026	Q2 2023

2.3 Bereikbaarheid

Raadsvoorstel Wijziging van de Verordening Parkeerbelasting 2024 voor het heffen van parkeerbelasting voor het heffen van parkeerbelasting stadsbreed	Q2 2023
Raadsbrief Fietsverbindingen Boorstraat en Nicolaas Beetstraat (tunnels onder de sporen)	Q3 2023
Raadsbrief Toegankelijkheid Bushaltes	Q4 2023
Raadsbrief Nieuwe procedure opheffen parkeerplaatsen	2023

3. We gaan de klimaatcrisis tegen

3.1 Energie en klimaat

Raadsvoorstel Vaststelling Integraal Programma van Eisen gebiedsontwikkeling Ockhuizen en verruiming van de algemene verklaring van geen bedenkingen voor zonne-project OcK-Zon	Q3 2023
Raadsbrief Voortgang aanpak koopkracht- en energiecrisis	2023

3.2 Groen en klimaatbestendige leefomgeving

Het loket meer groen in de straat is in november 2023 geopend. Inmiddels is het loket ook aangevuld met voorbeeldkeuzes	Q2 2023
Raadsbrief Aanpak groen-blauwe daken	2023
Raadsbrief Samenwerkingsovereenkomsten Kromme Rijn Linielandschap en Hollandsche IJssel	Q2 2023

4. We werken aan een levendige en leefbare stad

4.1 Lokale economie

Raadsbrief Evaluatierapport Ondernemersfonds Utrecht 2023	Q3 2023
Raadsbrief Subsidie cofinanciering OMU voor herontwikkeling Diversey locatie Lage Weide	Q4 2023
ROM Jaarplan 2023	
Raadsbrief Evenementenfonds Utrecht gaat van start!	2023

4.2 Digitale stad

Raadsbrief Uitvoeringsprogramma Vergroten digitale weerbaarheid	Jaarlijks Q4

4.4 Sport, spelen en bewegen

Raadsbrief Sporten, spelen en bewegen in de Openbare Ruimte	Q2 2023
Raadsbrief Aanpassing Algemene Gebruiksvoorwaarden Maatschappelijk Vastgoed	Q3 2023

5. Uitvoering

5.1 Publieksdienstverlening

Raadsbrief Voortgang Visie Publieksdienstverlening	Jaarlijks

8.2 Wijzigingen in de planning

Contact maakt de stad

Voortgang programma Samen stad maken — Was: Jaarlijks — Wordt: zie hieronder

Toelichting: staat niet meer op de planning in deze vorm, dit is een wijziging in verband met de herijking Samen stad maken. Over de wijkplatforms wordt in het derde kwartaal van 2024 een raadsbrief verstuurd.

1. We maken ons hard voor kansengelijkheid

1.1 Wijk- en buurtaanpak

Nota wijk en buurtaanpak 2024 en verder — Was: Q4 2023 — Wordt: Q3 2024

Toelichting: we onderzoeken op dit moment wat nodig is om buurt- en wijkgericht werken in de gemeentelijke organisatie te versterken en kijken welk bestuurlijk document daar het beste bij past. Uiterlijk in Q3 2024 is er een bestuurlijk document.

1.3 Arbeidsmarkt

Evaluatie omscholingsregeling — Was: 2023 — Wordt: Q2 2024

Toelichting: de evaluatie heeft meer tijd in beslag genomen dan voorzien. In Q2 het tweede kwartaal van 2024 is er een bestuurlijk document.

Nieuwe subsidieregeling Werk naar Werk (opvolger fonds Mismatch) — Was: 2023 — Wordt: Q2 2024

Toelichting: de toekenning en administratieve afhandeling van subsidies uit het fonds Mismatch vroegen meer tijd dan verwacht.

1.5 Gezondheid

Beleidsnota Volksgezondheid 2024 – 2027 — Was: Q4 2023 — Wordt: Q1 2024

Toelichting: de Beleidsnota Gezondheid is op 15 februari 2024 naar de raad verstuurd.

1.9 Onderwijs

Kader Bibliotheek Utrecht — Was: Q4 2023 — Wordt: Q2 2024

Toelichting: mede op basis van de nieuwe gemeentelijke standaard voor beleidsdocumenten (DUS) is het inzicht ontstaan dat het de voorkeur verdient de raad een meer uitgewerkte beleidsnota voor te leggen in plaats van een op een hoger abstractieniveau gelegen visie. Onderdeel van deze nota is een uitgewerkte set aan prestatie indicatoren en governance kader. De nieuwe planning is om de beleidsnota in Q2 voor te leggen.

2. We pakken de woningnood aan

2.1 Volkshuisvesting en wonen

Uitwerking Financieringsconstructies wooncoöperaties & Fonds betaalbare koop — Was: Q4 2023 — Wordt: Q2 2024

Toelichting: het onderzoek naar de mogelijke financieringsconstructies en het fonds betaalbare koop heeft meer tijd nodig dan vooraf verwacht, omdat deze onderdeel worden van een bredere beweging om meer betaalbaar wonen in Utrecht te realiseren. De raad is hierover op 29 november 2023 geïnformeerd.

Integrale Woonzorgvisie — Was: 2024 — Wordt: zie hieronder

Toelichting: niet meer op de planning in deze vorm. Door o.a. landelijke ontwikkelingen rondom de Wet Regie op de Volkshuisvesting en de bredere opgave wonen en zorg is besloten om geen apart document op te stellen genaamd 'woonzorgvisie'. In plaats daarvan maken we dit onderdeel van de beleidsnota wonen (actualisatie woonvisie) en daar waar aanknopingspunten zijn bij aanstaande nota's in het sociaal domein. Tevens komt er in Q4 2024 een uitvoeringsprogramma wonen en zorg.

2.2 Gebiedsontwikkeling

Actualisatie Nota Grondbeleid (in relatie tot actief grondbeleid) — Was: Q4 2023 — Wordt: Q1 2024

Toelichting: de Beleidsnota grondbeleid is op 17 maart naar de raad verstuurd.

Aanpak gebiedsontwikkeling Lunetten Koningsweg — Was: Q4 2023 — Wordt: 2024

Toelichting: Raadsbrief Doorontwikkeling Stedelijke Knoop Lunetten-Koningsweg

2.3 Bereikbaarheid

Uitvoeringsplan klimaatneutrale mobiliteit — Was: Q4 2023 — Wordt: Q4 2024

Toelichting: uitvoeringsplan Mobiliteit is hoofdstuk in Klimaatvisie Begin 2024 wordt aan de raad de klimaatvisie ter besluitvorming voorgelegd. Raad is geïnformeerd via Raadsvoorstel Startnotitie Klimaatvisie.

Plan van aanpak voetgangersnetwerk — Was: 2023 — Wordt: Q4 2024

Toelichting: beleidsnota voor de voetganger wordt voorgesteld aan de raad in 2024. De vaststelling en de start van de uitvoering wordt verwacht in Q4 2024.

3. We gaan de klimaatcrisis tegen

3.1 Energie en klimaat

Planologische besluitvorm. energielandschap in Rijnenburg en Reijerscop — Was: Q3 2023 — Wordt: Q1 2024

Toelichting: bestemmingsplan heeft in Q2 2023 ter inzage gelegen. De raad is hierover per brief geïnformeerd. Het raadsvoorstel is op 18 februari naar de raad gestuurd.

Plan verduurzaming bedrijventerreinen — Was: Q4 2023 — Wordt: Q1 2024

Toelichting: Raadsbrief Uitvoeringsprogramma verduurzaming bedrijventerreinen 2024-2028.

3.2 Groen en klimaatbestendige leefomgeving

Plan van aanpak Natuurgebied Zuilen — Was: Q4 2023 — Wordt: Q4 2024

Toelichting: vanwege het nieuwe en intensieve participatietraject met de omgeving heeft het langer geduurd. De rapportage over de zienswijzen is op 28 november via een raadsbrief gedeeld. Op 6 december is ook het traject dat met de werkgroep in het gebied is gelopen in een raadsbijeenkomst toegelicht.

Visie Stadswater (w.o. roeien) — Was: Q3 2023 — Wordt: Q2 2024

Toelichting: de Visie Stadswater is op 14 september en 12 oktober 2023 besproken in de commissie MGOR. In die laatste vergadering hebben de aanwezigen besloten om de visie nu niet voor besluitvorming naar de gemeenteraad door te geleiden maar dat deze eerst aangevuld wordt met een beleidsnota. Hier wordt momenteel aan gewerkt. Wij verwachten dat deze documenten in Q2 2024 naar de gemeenteraad worden verzonden. Voor meer info zie deze raadsbrief van 1 november 2023

Omgevingsplanregels klimaatadaptatie en water (samenhang met invoering Omgevingswet) — Was: 2023 — Wordt: Q3 2024

Toelichting: de omgevingsplanregels water en riolering zijn uitgewerkt en worden bij de eerste herziening van het omgevingsplan aan de raad voorgelegd. Met de uitwerking van de omgevingsplanregels voor de klimaatadaptatie doelstellingen zijn we begonnen, maar deze uitwerking vraagt meer afstemming dan voorzien. We streven ernaar deze regels bij een volgende herziening van het omgevingsplan in 2024 aan de raad aan te bieden.

3.3 Milieu en circulariteit

Visie Geluid en Trillingen — Was: Q4 2023 — Wordt: zie hieronder

Toelichting: de Beleidsnota geluid en trillingen is in het eerste kwartaal van 2024 vastgesteld. Er komt geen visie: de beleidsnota is een uitwerking van de omgevingsvisie.

Visie Omgevingsveiligheid — Was:Q4 2023 — Wordt: zie hieronder

Toelichting: de Beleidsnota omgevingsveiligheid is in het eerste kwartaalvan 2024 vastgesteld. Er komt geen visie: de beleidsnota is een uitwerking van de omgevingsvisie.

Actualisatie Visie Luchtkwaliteit — Was: Q4 2023 — Wordt: Q2 2024

Toelichting: de beleidsnota is minimaal een half jaar vertraagd en wordt in Q2 2024 verwacht. Er komt geen visie: de beleidsnota is een uitwerking van de omgevingsvisie.

Uitvoeringsprogramma emissieloos vervoer (incl. Transitieplan tankstations) — Was: Q4 2023 — Wordt: zie hieronder

Toelichting: het uitvoeringsprogramma is vertraagd. De nieuwe planning is nog niet bekend.

4. We werken aan een levendige en leefbare stad

4.1 Lokale economie

Locatieprofielen evenementen — Was: Q4 2023 — Wordt: Q1 2024

Toelichting: uitgebreid participatietraject en aanvullende onderzoeken naar ecologie, bodem en geluid bij evenementen verricht. Hierdoor enige vertraging. Raadsbrief locatiebeleid en locatieprofielen evenementen.

4.4 Sport, spelen en bewegen

Herijking Utrechts Sportakkoord — Was: Q3 2023 — Wordt: Q2 2024

Toelichting: meerdere onderwerpen samengebracht in sportnota, dit vraagt meer tijd.

Beleidsnota binnensport (voorstel aanpassing kengetal binnensport)	Was: Q3 2023	Wordt: 2024
Toelichting: de huidige planning is nog onbekend. Het raadsvoorstel is geagendeerd voor behandeling in de commissievergadering (Jeugd, Welzijn, Cultuur en Sport) van 4 april 2024.		
Realisatie 3 sporthallen (Berlijnplein, Bontekoelaan en tijdelijke sporthal Loevenhout), 2 kunstgrasvelden (Fletiomare Oost en sportpark Zuilen) en 1 hockeyveld (Rijnvliet)	Was: 2023	Wordt: Q1 2024

4.5 Vastgoed

Raadsvoorstel Maatschappelijk Vastgoed	Was: Q3 2023	Wordt: Q3 2024
Toelichting: het Raadsvoorstel Maatschappelijk Vastgoed wordt vervangen door de Beleidsnota Vastgoed. Vanaf 2024 worden in plaats van de Nota Kapitaalgoederen (NKG) en het Meerjaren Programma Utrechts Vastgoed (MPUV) de Beleidsnota en het Uitvoeringsprogramma Vastgoed opgesteld.		
Raadsvoorstel Leegstandsbeheer *Toelichting: het raadsvoorstel Leegstandsbeheer is komen te vervallen.*	Was: Q3 2023	Wordt: zie hieronder
Meerjarenperspectief Utrechts Vastgoed 2023 en verder	Was: Jaarlijks	Wordt: zie hieronder
Toelichting: dit document is komen te vervallen. Vanaf 2024 worden in plaats van de Nota Kapitaalgoederen (NKG) en het Meerjaren Programma Utrechts Vastgoed (MPUV) de Beleidsnota en het Uitvoeringsprogramma Vastgoed opgesteld.		

9. Corresponderende posten

In de september- en decembercirculaire 2023 zijn extra middelen voor nieuwe taken of uitnamen voor vervallen taken opgenomen, de corresponderende posten. Hier zijn de corresponderende posten voor het jaar 2024 opgenomen en de posten die in 2023 niet meer konden worden besteed. Deze zijn bij de jaarrekening gestort in de reserve gemeentefonds en worden in 2024 onttrokken. De noodzakelijkheid van het doorgeven van de corresponderende posten naar de inhoudelijke programma's is getoetst. De financiële afwikkeling van de corresponderende posten uit de september- en decembercirculaire 2023 is meegenomen in de Voorjaarsnota 2024.

x € 1.000

Corresponderende Posten	2023	2024
Nieuwe taken		
BRP-experiment	19	
BRP Logisch ontwerp	38	
Vrijval restant compensatieregeling Voogdij 18+	35	
Restant Hervormingsagenda Jeugd	27	
Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)		17
Wet visueel beperkten		-19
Bijzondere bijstand en vroegsignalering		1046
Hulpmiddelen thuis laten staan		5
Rijksvaccinatieprogramma		120
Loon- en prijsbijstelling Jeugdzorg		856
Subtotaal:	**119**	**2.025**
IU/DU/SU		
Faciliteitenbesluit opvangcentra (DU)	240	
Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)	135	
LHBT-emancipatiebeleid (DU)	50	
Einde lening inburgeringsplichtig (DU)	13	
Pilot EU-burgers (DU)	58	
Erfgoed Deal	137	
Invoeringskosten Omgevingswet	1.402	
Aanpak discriminatie naar herkomst	15	
Meerkosten Oekraïne sociaal domein	305	
Nederlands-Soedanese repatrianten	5	
Maatschappelijke opvang en OGGz (DU)		549
Vrouwenopvang (DU)		-109
Versterking arbeidsmarktregio's (DU)		1
Regionale Energie Strategieën (DU)		563
Aanpak laaggeletterdheid (DU)		13
Veilig wonen		7
Veilige Steden	50	50
Verkeersveiligheid		5
Regionale doelgroepen specifieke aanpak		
Begeleiding jongeren naar werk		583
Subtotaal:	**2.410**	**1.662**

3 D's in het sociaal domein		
Beschermd wonen (IU)		-239
Participatie (IU)		234
Subtotaal:	**0**	**-5**
Mutatie algemene uitkering	**2.529**	**3.682**
Doorvertaling naar programma's	2.529	2.838
Saldo Corresponderende posten	**0**	**844**

Het saldo bevat onder andere de corresponderende post Loon- en prijsbijstelling Jeugdzorg. Deze was al eerder toegekend ten laste van de algemene reserve. De financiële afwikkeling is meegenomen in de Voorjaarsnota 2024.

Per programma wordt onderstaand een toelichting gegeven op de geclaimde posten, het totaal is inclusief de geclaimde posten uit 2023.

	Programma	2024
1	Betrouwbare Overheid	620
2	Ontwikkelen en wonen voor iedereen	1.402
3	Duurzame bereikbaarheid	5
4	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	154
5	Veilige stad	100
6	Passende ondersteuning en opvang	206
7	Werk, toekomstige economie en bestaanszekerheid	1.864
8	Levendige en gezonde stad	1.016
	Totaal	**5.367**

1. Betrouwbare overheid

BPR-experiment

Voor de kosten van het experiment n.a.v. mutaties in de BRP (2023-2026) is een bijdrage van het Rijk ontvangen, wij starten met de uitvoering hiervan in 2024

BPR logisch ontwerp

Voor aanpassingen die de gemeenten moeten of reeds hebben uitgevoerd in de BRP is van het Rijk een bijdrage ontvangen.

Regionale energiestrategieën

De gemeente ontvangt dit budget als penvoerder voor de Regionale Energiestrategie U16. Het budget is bestemd om de RES U16 te continueren en te borgen.

2. Ontwikkelen en wonen voor iedereen

Invoeringskosten omgevingswet
De middelen zijn bestemd voor het implementeren van de omgevingswet. De gemeente is verplicht om bepaalde vergunning-, toezicht en handhavingstaken te laten uitvoeren door de omgevingsdienst, de Regionale Uitvoeringsdienst (RUD). Dit zijn milieu- en energiecontroles en vergunning taken met betrekking tot de bodem.

3. Duurzame bereikbaarheid

Verkeersveiligheid
De middelen worden ingezet om de verkeersveiligheid te verhogen op de Noordelijke Randweg Utrecht door de procedures uit de RISM II richtlijn toe te passen.

4. Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed

Erfgoeddeal
De gemeente heeft een bijdrage ontvangen uit de regeling Erfgoed Deal ten behoeve van het project Rijnenburg, dit betreft een onderzoek naar archeologie en ruimtelijke transformatie.

Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)
Het Rijk heeft besloten dat de toepassing van de richtlijn nog voortgezet moet worden, de middelen zijn voor personele inzet.

5. Veilige stad

Veilige Steden
Het aanpakken van straatintimidatie is één van de prioriteiten uit de veiligheidsagenda. Deze bijdrage vanuit het programma Veilige steden van het ministerie heeft als doel de sociale veiligheid van vrouwen en meisjes te vergroten en draagt daardoor bij aan de doelstellingen van het actieplan straatintimidatie. De middelen kunnen bijvoorbeeld ingezet worden voor bewustwording en normstelling en de aanpak op straat.

6. Passende ondersteuning en opvang

Hulpmiddelen thuis laten staan
Het betreft middelen voor het behoud van hulpmiddelen thuis voor cliënten die verhuizen naar een instelling in de zin van de Wet langdurige zorg (Wlz) en aangeven thuis te willen logeren.

Maatschappelijke opvang en OGGz (DU)
Dit betreft centrumgemeente middelen voor maatschappelijke opvang in de hele Utrechtse regio (16 gemeenten), en is bedoeld voor de ondersteuning en opvang aan mensen die dakloos zijn.

Vrouwenopvang (DU)
Dit betreft een correctie op de middelen die de gemeente ontvangt voor vrouwenopvang.

Beschermd wonen (IU)
Dit betreft een correctie op de middelen die de gemeente ontvangt voor beschermd wonen.

7. Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid

Bijzondere bijstand en vroegsignalering
De middelen zijn bestemd voor om zowel via vroegsignalering als via de bijzondere bijstand gerichte hulp aan te bieden.

Versterking arbeidsmarktregio's (DU)
Deze decentralisatie-uitkering heeft als doel de regiefunctie van de centrumgemeente voor de samenwerking en de gezamenlijke publieke werkgeversdienstverlening in de arbeidsmarktregio's structureel te ondersteunen en te versterken.

Begeleiding jongeren naar werk
Jongeren, waarop de Aanpak Jeugdwerkloosheid zich primair richt, hebben echter een structurele achterstand op de arbeidsmarkt. Het kabinet heeft besloten de tijdelijke maatregelen om te zetten in structurele wet- en regelgeving en tot het moment dat het wetsvoorstel in werking is getreden (naar verwachting in 2025) worden de middelen, net als voorgaande jaren, gelijkelijk verdeeld over de arbeidsmarktregio's en verstrekt via een decentralisatie-uitkering

Participatie (IU)
Het betreft Rijksmiddelen voor de verhoging van het Wettelijk Minimum Loon voor medewerkers in de sociale werkvoorziening. Het UW heeft dit nodig om de gestegen loonkosten te kunnen dekken.

8. Levendige en gezonde stad

Vrijval restant compensatieregeling Voogdij 18+
Het restantbudget voor de loon en prijsontwikkelingen wordt verdeeld over de gemeenten en zodoende is er extra budget vrijgekomen in het gemeentefonds

Restant Hervorming Jeugd
Voor de hervormingsagenda Jeugd wordt het niet bestede budget vanuit VWS herverdeeld over het gemeentefonds.

Rijksvaccinatieprogramma
De maternale kinkhoestvaccinatie wordt toegevoegd aan de opsomming van vaccinaties in het Rijksvaccinatieprogramma (RVP).

Faciliteitenbesluit opvangcentra (DU)
In het faciliteitenbesluit is geregeld dat aan gemeenten die een opvangcentrum voor asielzoekers hebben jaarlijks door het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) een uitkering wordt verstrekt.

Maatschappelijke begeleiding statushouders (DU)
Het Rijk verstrekt aanvullende middelen voor maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden.

LHBT-emancipatiebeleid (DU)
Het Rijk stelt een bijdrage ter beschikking om lokaal lhbtiq+ emancipatiebeleid te voeren.
Einde lening inburgeringsplichtig (DU)
Het stelt een bijdrage ter beschikking voor het ondersteunen van Einde lening inburgeringsplichtig (ELIP's).

Pilot EU-burgers (DU)
Het Rijk geeft in de december circulaire een bijdrage voor 6 pilotgemeenten ten behoeve van de uitvoering van het Plan van Aanpak kwetsbare dakloze EU-burgers.

Aanpak discriminatie naar herkomst
De gemeente is voornemens inclusie in het onderwijs te bevorderen in de aanpak om discriminatie te voorkomen. Hiervoor ontvangt de gemeente van het Rijk een bijdrage ten behoeve van de inspanningen die zich richten op het voorkomen van discriminatie naar herkomst en het bevorderen van samenleven.

Meerkosten Oekraïne sociaal domein
Het kabinet heeft op 25 mei 2022 besloten om gemeenten te compenseren voor de extra kosten die zij ten aanzien van de Jeugdwet, de uitvoering van het basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg, het Rijksvaccinatieprogramma en het prenataal huisbezoek voor opgevangen Oekraïners.

Nederlands-Soedanese repatrianten
De uitkering is bedoeld voor gemeenten die betrokken zijn bij de zogenoemde nazorg van evacués uit Soedan.

Aanpak laaggeletterdheid (DU)
Ter vergroting van de regierol van gemeenten op de aanpak van laaggeletterdheid heeft het Rijk incidenteel extra middelen beschikbaar gesteld.

Bijlage 1 | Planning uitvoering coalitieakkoord

- We geven in de Eerste Bestuursrapportage 2024 op hoofdlijnen inzicht in de planning voor het uitvoeren van het coalitieakkoord voor de periode tot 2026. Voor zover die planning nu bekend is. We beschrijven globaal de belangrijkste mijlpalen en in welk jaar en kwartaal we verwachten u deze mijlpalen aan te bieden. We hanteren daarvoor de indeling van het coalitieakkoord, voor herkenbaarheid en aansluitend op de vraag vanuit uw raad.

- Dit overzicht is niet uitputtend en geen opsomming van alles wat we doen. Het bevat alleen de grootste zaken die volgen uit de ambities die in het coalitieakkoord expliciet beschreven zijn en de ontwikkelingen per beleidsterrein. Ook is dit een vervolg op het overzicht in de Tweede Bestuursrapportage 2023. De mijlpalen die reeds zijn behaald in Q3 en Q4 2023 maken geen onderdeel meer uit van dit overzicht.

Onderdeel		Huidige planning	Initiële planning
Contact maakt de stad			
Herijking Samen stad maken		Q1 2024	Q4 2023
Raadsbrief Initiatievenfonds		Jaarlijks	Jaarlijks
1. We maken ons hard voor kansengelijkheid			
1.1 Wijk- en buurtaanpak	Nota wijk en buurtaanpak 2024 en verder	Q3 2024	Q3 2023
	Raadsbrief uitvoering nota wijk- en buurtaanpak 2024 en verder (versterken wijkorganisatie. Wijkwethouderschap en buurtagenda's)	Jaarlijks	Jaarlijks
	Voortgang Samen voor Overvecht	Jaarlijks	Jaarlijks
1.2 Bestaanszekerheid	Nota Nieuw Armoedebeleid (w.o. bestrijden van kinderarmoede en werkende armen, gezinstegoed U-pas, proef met ouderen in het OV, burgfunctionaris als vroegsignaleerder op scholen).	Q1 2024	Q4 2023
	Uitwerking wijkgericht werken WenI (w.o. werkwinkel en werkmatchers in de wijk)	2024	2024
	Herziening participatiewet (bijdrage aan totstandkoming menswaardige bijstand en aanpalende wetgeving).	2024-2025	2024-2025
1.3 Arbeidsmarkt	Beleidsnota Werk en Participatie	Q1 2024	Q4 2023
	Evaluatie omscholingsregeling	Q2 2024	2023
	Nieuwe subsidieregeling Werk naar Werk (opvolger fonds Mismatch)	Q2 2024	2023
	Opschaling aanpak arbeidsmarkttekorten energietransitie in uitvoering	2024	2024
	Banenplan werkgevers in uitdrukkelijke verbinding met bestaande initiatieven zoals WSP, Actie-agenda banenafspraak, Marktgroepaanpak	2024	2024
1.8 Jeugd	Beleidsnota Jeugd	Q3 2024	Q4 2023
	Raadsbrief Uitgangspuntennotitie jongerenwerk (start nieuwe termijn in 2027)	2025	2025
1.9 Onderwijs	Kader Bibliotheek Utrecht	Q2 2024	Q2 2023

	Rijkspilot “School en Omgeving” - aanpak Rijke Schooldagen in Overvecht, Noordwest en Zuidwest	2023 - 2025	2023-2025
	Onderzoek lotingssystematiek overgang PO-VO (uitvoering schooljaar 2023-2024)	2023 - 2025	2023-2025
1.10 Vluchtelingen, asiel en integratie	Landelijke afspraken structurele Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV)	Te actualiseren	Q2 2023
2. We pakken de woningnood aan			
2.1 Volkshuisvesting en wonen	Uitwerking Financieringsconstructies wooncoöperaties & Fonds betaalbare koop	Q1 2024	Q4 2023
	Update Actieplan Middenhuur n.a.v. landelijk beleidskader middenhuur	2024	2024
	Aanpassing Huisvestingsverordening (‘groeimodel’)	2024	2024
	Volkshuisvestingsprogramma (product n.a.v. wet Regie op Volkshuisvesting)	2025	2025
2.2 Gebiedsontwikkeling	Actualisatie Nota Grondbeleid (i.r.t. actief grondbeleid)	Q1 2024	Q4 2023
	Aanpak gebiedsontwikkeling Lunetten Koningsweg	2024	Q4 2023
	Programmatisch vertrekpunt Rijnenburg	2024	2024
	Stedenbouwvisie	2024	2024
	Monitoring versnelling UPP en aanbevelingen verkenner voor samenwerking markt-gemeente	2025	2025
2.3 Bereikbaarheid	Uitvoeringsplan klimaatneutrale mobiliteit	Q4 2024	Q4 2023
	Plan van aanpak voetgangersnetwerk	Q1 2025	2023
	Projectbesluit over de eerste onderdelen van het ov-wiel met spaken (MIRT-verkenning ov en wonen)	Q4 2024	2024
3. We gaan de klimaatcrisis tegen			
3.1 Energie en klimaat	Plan van aanpak onderzoek Energieontwikkelbedrijf	Q3 2024	Q3 2023
	Planologische besluitvorming voor energielandschap in Rijnenburg en Reijerscop (ter inzage Q2 2023)	Q1 2024	Q3 2023
	Uitvoeringsplan Overvecht-Noord aardgasvrij	Q2 2024	Q4 2023
	Plan verduurzaming bedrijventerreinen	Q1 2024	Q4 2023
	Verdere uitvoering bestrijden energiearmoede	In uitvoering	2023
	Klimaatvisie	Q4 2024	2024
3.2 Groen en klimaatbestendige leefomgeving	Visie Stadswater (w.o. roeien)	Q2 2024	Q2 2023
	Omgevingsplanregels klimaatadaptatie en water (samenhang met invoering Omgevingswet)	Q3 2024	2023
	Visie en beleidsnota Ondergrond	2024	2024
3.3 Milieu en circulariteit	Beleidsnota Utrecht Circulair	Q2 2024	Q4 2023
	Actieplan Utrecht Circulair	2024	2024
4. We werken aan een levendige en leefbare stad			
4.1 Lokale economie	Locatieprofielen evenementen	Q1 2024	Q4 2023

	Rapportages ROM (jaarplan & jaarverslag)	Jaarlijks	Jaarlijks
	Actualisatie hotelbeleid	2024	2024
	Grootschalige evenementenlocatie	2025	2025
	Evaluatie Regionale Economische Agenda	2025	2025
4.3 Cultuur en erfgoed	Cultuurnota 2025-2028: aanvraagprocedure	2024	2024
	Cultuurnota 2025-2028: uitvoering	2025-2026	2025-2026
	Uitvoeringsnota cultuurparticipatie: uitvoering	2024-2026	2024-2026
	Uitvoeringsplan n.a.v. Nachtvisie	2024-2026	2024-2026
	Uitvoeringsnota culturele en creatieve huisvesting	2024-2026	2024-2026
4.4 Sport, spelen en bewegen	Herijking Utrechts Sportakkoord	Q2 2024	Q2 2023
	Beleidsnota binnensport (voorstel aanpassing kengetal binnensport)	2024	Q3 2023
	Realisatie 3 sporthallen (Berlijnplein, Bontekoelaan en tijdelijke sporthal Loevenhout), 2 kunstgrasvelden (Fletiomare Oost en sportpark Zuilen) en 1 hockeyveld (Rijnvliet)	Q1 2024	2023
	Realiseren diverse nieuwe openbare sport- en beweegvoorzieningen, toevoeging sportvelden en capaciteit i.r.t. ruimtelijke ontwikkelingen	2024-2026	2024-2026
	Oplevering zwembad Leidsche Rijn - Maximapark (planvoorbereiding start in 2023)	2026	2026
5. Uitvoering			
5.1 Publieksdienstverlening	Voortgangsbrief dienstverlening	Jaarlijks	Jaarlijks

Bijlage 2 | Budgetneutrale bijstellingen

Totaaloverzicht

x €1.000

Programma	2024	2025	2026	2027	2028
Betrouwbare overheid	-301	-101	-101	-101	-101
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	-109	-109	-109	-109	-109
Duurzame bereikbaarheid	-551	-958	-1.404	-1.547	-1.547
Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	-397	-397	-120	-120	-120
Veilige stad	16	16	-261	-261	-261
Kansrijk opgroeien	88	88	88	88	88
Levendige en gezonde stad	253	640	640	640	640
Algemene Middelen en Overhead	1.000	820	1.266	1.409	1.409

Mutatie 22595 - Opslag overheadsystematiek Invoer Betaald Parkeren

Als gevolg van het gefaseerd invoeren betaald parkeren nemen de apparaatslasten toe. Conform de overhead-systematiek die de gemeente hanteert wordt een deel begroot bij het programma Algemene Middelen & Overhead.

Stijging	Algemene Middelen en Overhead	Overhead Centraal	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	550.850
Daling	Duurzame bereikbaarheid	Autoparkeren Ruimte	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	-550.850
Stijging	Algemene Middelen en Overhead	Overhead Centraal	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	407.100
Daling	Duurzame bereikbaarheid	Autoparkeren Ruimte	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	-407.100
Stijging	Algemene Middelen en Overhead	Overhead Centraal	**Lasten**	Structureel vanaf	2026	446.200
Daling	Duurzame bereikbaarheid	Autoparkeren Ruimte	**Lasten**	Structureel vanaf	2026	-446.200
Stijging	Algemene Middelen en Overhead	Overhead Centraal	**Lasten**	Structureel vanaf	2027	142.600
Daling	Duurzame bereikbaarheid	Autoparkeren Ruimte	**Lasten**	Structureel vanaf	2027	-142.600

Mutatie 22626 - Actualisatie overhead begroting SB-W&S 2024

Mutatie betreft actualisatie overheadbegrotinng W&S 2024 inclusief aanvulling vanuit productbegroting ten behoeve van formatie-uitbreiding.

Stijging	Algemene Middelen en Overhead	Overhead Decentraal	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	197.853
Daling	Algemene Middelen en Overhead	Overhead Decentraal	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	-64.197
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Dagelijks Onderhoud	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	-120.000

Mutatie 24224 - Actualisatie werkbegroting Vergunningen Openbare Ruimte

Deze mutatie in de begroting is een uitwerking van het raadsbesluit (09-11-2023) over de Programmabegroting 2024, paragraaf 'Lokale heffingen'. De mutatie is budgettair neutraal en op basis van de verwachte aantallen vergunningen openbare ruimte.

Stijging	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Behandeling Vergunn. aavr. Openbare Ruimte	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	408.977
Stijging	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Behandeling Vergunn. aavr. Openbare Ruimte	**Baten**	Structureel vanaf	2024	200.346
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Behandeling Vergunn. aavr. Openbare Ruimte	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	-609.323

Mutatie 24248 - Utrecht Schone Stad actieplan

In 2022 is de zwerfafvalvergoeding gestopt. Per 2023 is hier een gedeeltelijke vervanging voor in de plaats gekomen in de vorm van de prullenbakkenvergoeding. Hiermee wordt voor een belangrijk deel het Actieplan Utrecht Schone Stad gefinancierd. Deze begrotingswijziging betreft een incidentele mutatie voor de periode 2024-2026. De vergoeding zal per 2026 opnieuw worden vastgesteld voor de daaropvolgende periode.

Stijging	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Dagelijks Onderhoud	**Lasten**	Incidenteel	2024	175.000
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Dagelijks Onderhoud	**Baten**	Incidenteel	2024	-275.000
Stijging	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Dagelijks Onderhoud	**Lasten**	Incidenteel	2025	175.000
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Dagelijks Onderhoud	**Baten**	Incidenteel	2025	-275.000
Stijging	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Dagelijks Onderhoud	**Lasten**	Incidenteel	2026	175.000
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Dagelijks Onderhoud	**Baten**	Incidenteel	2026	-275.000

Mutatie 24307 - Opheffen Facilitair Beheer MFA

De Multifunctionele accommodaties Waterwin, Voorn, 't Zand, Weidewereld, Nieuw Welgelegen en Hart van Noord zijn aangepast, waardoor iedere organisatie haar eigen domein heeft en binnen dat domein ook verantwoordelijk is voor alle facilitaire zaken. Het team MFA's Facilitair Beheer wordt per 1 juli 2024 opgeheven bij Stadsbedrijven en gaan de medewerkers over naar andere afdelingen binnen Stadsbedrijven. Daarnaast komt per 31 december 2024 ook de verrekeningen van de gezamenlijke dienstverlening te vervallen. Het budget voor ondersteuning hevelen we over van Stadsbedrijven naar de Vastgoedorganisatie Utrecht. Met deze wijziging verlagen wij voor 2024 incidenteel de lasten en baten met 0,225 miljoen euro en vanaf 2025 structureel de lasten en baten met 1,129 miljoen euro.

Stijging	Levendige en gezonde stad	Gemeentelijk vastgoed optimaal gebr.UVO	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	46.596
Stijging	Levendige en gezonde stad	Gemeentelijk vastgoed optimaal gebr.UVO	**Lasten**	Incidenteel	2024	113.893
Stijging	Levendige en gezonde stad	Facilitair beheer MFA's SB	**Lasten**	Incidenteel	2024	334.670
Stijging	Levendige en gezonde stad	Facilitair beheer MFA's SB	**Baten**	Incidenteel	2024	225.401
Stijging	Algemene Middelen en Overhead	Overhead Decentraal	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	46.596
Stijging	Algemene Middelen en Overhead	Overhead Decentraal	**Lasten**	Incidenteel	2024	122.183
Daling	Levendige en gezonde stad	Facilitair beheer MFA's SB	**Lasten**	Incidenteel	2024	-184.466
Daling	Levendige en gezonde stad	Binnenaccommodaties SB	**Lasten**	Incidenteel	2024	-122.183
Daling	Algemene Middelen en Overhead	Overhead Decentraal	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	-93.192
Daling	Algemene Middelen en Overhead	Overhead Decentraal	**Lasten**	Incidenteel	2024	-489.498
Stijging	Levendige en gezonde stad	Gemeentelijk vastgoed optimaal gebr.UVO	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	227.784
Stijging	Levendige en gezonde stad	Facilitair beheer MFA's SB	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	754.340
Stijging	Levendige en gezonde stad	Facilitair beheer MFA's SB	**Baten**	Structureel vanaf	2025	1.128.746

Stijging	Algemene Middelen en Overhead	Overhead Decentraal	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	224.366
Daling	Levendige en gezonde stad	Gemeentelijk vastgoed optimaal gebr.UVO	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	-29.159
Daling	Levendige en gezonde stad	Facilitair beheer MFA's SB	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	-1.061.713
Daling	Levendige en gezonde stad	Binnenaccommodaties SB	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	-224.366
Daling	Algemene Middelen en Overhead	Overhead Decentraal	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	-978.998

Mutatie 24328 - SPUK overlastgevende asielzoekers

Voor de periode 2023-2024 ontvangt de gemeente Utrecht een specifieke uitkering (SPUK) voor overlastgevende asielzoekers. Met deze mutatie verhogen we de lasten en baten incidenteel met 0,150 miljoen euro.

Stijging	Veilige stad	Veiligheid en zorg	**Lasten**	Incidenteel	2024	150.000
Daling	Veilige stad	Veiligheid en zorg	**Baten**	Incidenteel	2024	-150.000

Mutatie 24329 - SPUK Preventie met Gezag

Voor de periode 2023-2025 ontvangt de gemeente Utrecht additionele middelen vanuit de specifieke uitkering (SPUK) Preventie met Gezag ten behoeve van gecertificeerde instellingen (0,794 miljoen euro per jaar) en een loon en prijscompensatie (0,207 miljoen euro per jaar). Met deze mutatie verhogen we de lasten en baten incidenteel met 2,002 miljoen euro.

Stijging	Veilige stad	Grenzen stellen perspectief bieden	**Lasten**	Incidenteel	2024	1.001.000
Daling	Veilige stad	Grenzen stellen perspectief bieden	**Baten**	Incidenteel	2024	-1.001.000
Stijging	Veilige stad	Grenzen stellen perspectief bieden	**Lasten**	Incidenteel	2025	1.001.000
Daling	Veilige stad	Grenzen stellen perspectief bieden	**Baten**	Incidenteel	2025	-1.001.000

Mutatie 24330 - Subsidie ZonMW Samen erop af!

Voor de periode 2024-2027 ontvangt de gemeente Utrecht van het ZonMW een subsidie voor Grip en onbegrip; domein overstijgende samenwerking in hotspots en veiligheidsregio’s. Met als doel om de ondersteuning, opvang en zorg voor mensen met een samenloop van complexe langdurige problemen te verbeteren en knelpunten te verkleinen (Project Samen erop af!). Met deze mutatie verhogen we de lasten en baten incidenteel met 1,244 miljoen euro.

Stijging	Veilige stad	Veiligheid en zorg	**Lasten**	Incidenteel	2024	407.000
Daling	Veilige stad	Veiligheid en zorg	**Baten**	Incidenteel	2024	-407.000
Stijging	Veilige stad	Veiligheid en zorg	**Lasten**	Incidenteel	2025	311.000
Daling	Veilige stad	Veiligheid en zorg	**Baten**	Incidenteel	2025	-311.000
Stijging	Veilige stad	Veiligheid en zorg	**Lasten**	Incidenteel	2026	263.000
Daling	Veilige stad	Veiligheid en zorg	**Baten**	Incidenteel	2026	-263.000
Stijging	Veilige stad	Veiligheid en zorg	**Lasten**	Incidenteel	2027	263.000

Daling	Veilige stad	Veiligheid en zorg	**Baten**	Incidenteel	2027	-263.000

Mutatie 24331 - 1e berap Publiekzaken, NAT en LAA

Alle mutaties zijn budgettair neutraal. Op basis van de verwachte groei in de Naturalisatie leges verhogen we de baten. De Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) vergoeding is een structurele inkomstenbron van burgerzaken. Het opnemen van deze vergoeding in begroting zorgt voor een betere aansluiting met de realisatie.

Stijging	Betrouwbare overheid	Burgerzaken	**Lasten**	Incidenteel	2024	600.000
Stijging	Algemene Middelen en Overhead	Overhead Decentraal	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	100.640
Stijging	Algemene Middelen en Overhead	Overhead Decentraal	**Lasten**	Incidenteel	2024	200.000
Stijging	Betrouwbare overheid	Burgerzaken	**Baten**	Structureel vanaf	2024	-100.640
Stijging	Betrouwbare overheid	Burgerzaken	**Baten**	Incidenteel	2024	-800.000

Mutatie 24332 - Budgetoverheveling van OOV naar overhead

Als gevolg van de groei van formatie ten behoeve van onze meerjarige aanpak tegen de ontwrichtende effecten van drugs gerelateerde criminaliteit (Grenzen Stellen en Perspectief Bieden) hevelen wij 0,261 miljoen euro structureel over van het programma Veilige Stad naar het programma Algemene Middelen en Overhead.

Stijging	Algemene Middelen en Overhead	Overhead Centraal	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	261.000
Daling	Veilige stad	Grenzen stellen perspectief bieden	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	-261.000

Mutatie 24348 - Subsidies Wonen budget neutraal opvoeren

De gemeente heeft vanuit het Rijk Meerjarige regeling specifieke uitkeringen voor huisvesting aandachtsgroepen meerjaren ontvangen. Wij stellen voor de lasten en baten in de begroting aan te passen conform het verwachte uitgaven patroon over de jaren 2024 en 2025. Dit betreft de projecten: De Heem, Pagelaan, Munsterlaan en Wetering Zuid.

Stijging	Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Wonen	**Lasten**	Incidenteel	2024	2.182.000
Daling	Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Wonen	**Baten**	Incidenteel	2024	-2.182.000
Stijging	Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Wonen	**Lasten**	Incidenteel	2025	1.810.500
Daling	Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Wonen	**Baten**	Incidenteel	2025	-1.810.500

Mutatie 24353 - Herverdeling Energielasten 2024-2025 VRU Brandweerpanden

In de verwerking van de extra verwachten energielasten 2023 tot en met 2025 is er bij de verdeling geen rekening gehouden met de brandweerpanden (VRU). Met deze mutatie herijken wij de begrotingswijziging voor 2024 en 2025 en hevelen wij 0,277 miljoen euro over van Programma Openbare Ruimte en Groen naar Programma Veilig Stad.

Stijging	Veilige stad	Gemeenschappelijke Regeling	**Lasten**	Incidenteel	2024	277.000
Stijging	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Beheer en onderhoud algemeen	**Lasten**	Incidenteel	2024	154.000
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Programma Water en Riolering	**Lasten**	Incidenteel	2024	-384.000

Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Huishoudelijke afvalinzameling	**Lasten**	Incidenteel	2024	-47.000
Stijging	Veilige stad	Gemeenschappelijke Regeling	**Lasten**	Incidenteel	2025	277.000
Stijging	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Beheer en onderhoud algemeen	**Lasten**	Incidenteel	2025	154.000
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Programma Water en Riolering	**Lasten**	Incidenteel	2025	-384.000
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Huishoudelijke afvalinzameling	**Lasten**	Incidenteel	2025	-47.000

Mutatie 24372 - Bijstelling eigen bijdrage BW

De eigen bijdrage Beschermd wonen zijn al jaren lager dan begroot, de begroting wordt nu op een reëel niveau gebracht zodat deze beter aansluit bij de werkelijke eigen bijdragen. Daarnaast zijn een aantal oude posten op de oude kostenplaats blijven staan en die worden hiermee ook op de juiste kostenplaats neergezet.

Stijging	Passende ondersteuning en opvang	Beschermd wonen / Beschermd Thuis	**Lasten**	Incidenteel	2024	27.000
Stijging	Passende ondersteuning en opvang	Beschermd wonen / Beschermd Thuis	**Baten**	Structureel vanaf	2024	5.061.592
Daling	Passende ondersteuning en opvang	Beschermd wonen / Beschermd Thuis	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	-3.452.592
Daling	Passende ondersteuning en opvang	Beschermd wonen / Beschermd Thuis	**Lasten**	Incidenteel	2024	-27.000
Daling	Passende ondersteuning en opvang	Beschermd wonen / Beschermd Thuis	**Baten**	Structureel vanaf	2024	-1.609.000
Stijging	Passende ondersteuning en opvang	Beschermd wonen / Beschermd Thuis	**Lasten**	Incidenteel	2025	2.539.000
Daling	Passende ondersteuning en opvang	Beschermd wonen / Beschermd Thuis	**Lasten**	Incidenteel	2025	-2.539.000
Stijging	Passende ondersteuning en opvang	Beschermd wonen / Beschermd Thuis	**Lasten**	Structureel vanaf	2026	2.503.000
Daling	Passende ondersteuning en opvang	Beschermd wonen / Beschermd Thuis	**Lasten**	Structureel vanaf	2026	-2.503.000

Mutatie 24375 - SPUK Bodem Spoedlocaties

Voor de periode 2024-2025 ontvangt de gemeente Utrecht een subsidie van het Rijk voor bodemopgaven van diverse locaties. Met deze mutatie verhogen we de lasten en baten incidenteel met 1,563 miljoen euro.

Stijging	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Bodem en ondergrond	**Lasten**	Incidenteel	2024	1.563.205
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Bodem en ondergrond	**Baten**	Incidenteel	2024	-1.563.205
Stijging	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Bodem en ondergrond	**Lasten**	Incidenteel	2025	25.000
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Bodem en ondergrond	**Baten**	Incidenteel	2025	-25.000

Mutatie 24377 - 1e Berap 24 VG Budg neutr wijz: Diverse projecten bij VG die met externe middelen worden gedekt (Vesta, Cultivate, Equal life, SPUK Lokale preventie akkoorden)

Van diverse meerjarige projecten waar externe dekking voor is, zijn kosten en baten nog niet opgenomen in de programma begroting. Het gaat om de projecten:
- Vesta (mentale gezondheid/veerkracht statushouders),
- Cultivate (gericht op stedelijk voedsel delende economie en impact),
- Equal Life (inzicht in welke factoren invloed hebben op de mentale gezondheid en cognitieve ontwikkeling van kinderen), en
- SPUK Lokale preventie akkoorden (onder meer activiteiten voor het rookvrij maken van openbare ruimtes, het creëren van een gezonde voedsel- en/of leefomgeving of het inzetten van voorlichtingsprogramma's over verantwoord alcoholgebruik).

Zowel de begrote kosten als baten worden opgenomen voor de resterende projectperiodes. In totaal wordt in de periode 2024 tot en met 2026 1,933 miljoen euro aan kosten en baten begroot.

Stijging	Levendige en gezonde stad	Utrecht stad waar inwoners gezond&veerk	**Lasten**	Incidenteel	2024	986.170
Daling	Levendige en gezonde stad	Utrecht stad waar inwoners gezond&veerk	**Baten**	Incidenteel	2024	-986.170
Stijging	Levendige en gezonde stad	Utrecht stad waar inwoners gezond&veerk	**Lasten**	Incidenteel	2025	712.425
Daling	Levendige en gezonde stad	Utrecht stad waar inwoners gezond&veerk	**Baten**	Incidenteel	2025	-712.425
Stijging	Levendige en gezonde stad	Utrecht stad waar inwoners gezond&veerk	**Lasten**	Incidenteel	2026	234.323
Daling	Levendige en gezonde stad	Utrecht stad waar inwoners gezond&veerk	**Baten**	Incidenteel	2026	-234.323

Mutatie 24383 - Overhevelen budget voormalig personeel

Met deze begrotingswijziging stellen wij voor om administratief technische redenen het budget van voormalig personeel over te hevelen van het product Strategie en Ruimtebrede kosten naar het product Bedrijfsmiddelen.

Stijging	Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Bedrijfsmiddelen	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	313.477
Daling	Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Strategie, Lobby en Stedelijke Sturing	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	-313.477

Mutatie 24389 - Overhevelen budget Omgevingswet

Vorig jaar is het budget Omgevingswet verdeelt naar de operationele, tactische en strategische keten. Deze verdeling behoeft bijstellen. Met deze wijziging stellen wij voor om 0,1 miljoen euro van de tactische keten over te hevelen naar de strategische keten.

Stijging	Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Strategie, Lobby en Stedelijke Sturing	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	100.000
Daling	Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Omgevingsrecht	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	-100.000

Mutatie 24392 - Dekkingsvoorstel persoonsgebonden budget naar samenwerkingsverband voor hoog-specialistische jeugd-gezinszorg in regio Utrecht (YEPH)

Begroting persoonsgebonden budget staat 1 miljoen euro hoger dan de huidige uitnutting. Dit wordt gecorrigeerd naar samenwerkingsverband voor hoog-specialistische jeugd-gezinszorg in regio Utrecht (YEPH).

Stijging	Kansrijk opgroeien	Essentiële functies	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	1.000.000
Daling	Kansrijk opgroeien	Overige aanvullende zorg	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	-1.000.000

Mutatie 24396 - Overhevelen budget uitvoeringskracht naar Cultuur

Bij het coalitieakkoord zijn structureel extra middelen toegekend voor de uitvoeringscapaciteit aan Ruimte en MO. Met dit bijsturingsvoorstel wordt budget voor 2 fte vanuit deze middelen overgeheveld naar het programma Cultuur. Hiermee wordt de dekking geregeld voor de uitvoeringskracht die nodig is om de ambitie ten aanzien van de extra vierkante meters aan betaalbare creatieve huisvesting en culturele voorzieningen in de stad te realiseren. In de RSU 2040 is vastgesteld dat culturele voorzieningen, als onderdeel van maatschappelijke voorzieningen, mee moeten groeien met de groei van de stad. Daarbij is ook rekening gehouden met werkruimte voor creatieve makers in de stad. Het coalitieakkoord onderschrijft deze ambitie, waarbij de nadruk is gelegd op het toevoegen van culturele voorzieningen in de wijken en ook budget is vrijgemaakt om betaalbare huisvesting voor creatieve makers te realiseren. Hierbij is echter nog geen rekening gehouden met de uitvoeringskracht die hiervoor nodig is. In de samenwerking tussen Cultuur als beleidsveld, VGU en Ruimte is naast de inzet van de sociaal architecten ook specifieke projectmedewerkerscapaciteit nodig om projecten inhoud te geven en daadwerkelijk te kunnen realiseren.

Stijging	Algemene Middelen en Overhead	Overhead Decentraal	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	217.530
Daling	Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Strategie, Lobby en Stedelijke Sturing	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	-54.382
Daling	Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Gebiedsmanagement	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	-54.383
Daling	Algemene Middelen en Overhead	Overhead Decentraal	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	-108.765

Mutatie 24397 - Overhevelen budget voor Samen Stad Maken

Met deze wijziging stellen wij voor budget van het product Gebiedsmanagement over te dragen naar het product Strategie en Ruimtebrede kosten. De werkzaamheden voor Samen Stad Maken zijn namelijk overgeheveld van Gebiedsmanagement naar Strategie.

Stijging	Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Strategie, Lobby en Stedelijke Sturing	**Lasten**	Incidenteel	2024	150.643
Daling	Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Gebiedsmanagement	**Lasten**	Incidenteel	2024	-150.643
Stijging	Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Strategie, Lobby en Stedelijke Sturing	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	159.079
Daling	Ontwikkelen en wonen voor iedereen	Gebiedsmanagement	**Lasten**	Structureel vanaf	2025	-159.079

Mutatie 24406 - Overheveling budget groeikader van VGU naar MO

Bij de Voorjaarsnota 2023 is een budget voor investeringen die samenhangen met groei toegekend aan samenleven en sport. Dit budget hoort echter gereserveerd te worden voor ondersteuning op maat. Bij de 1e bestuursrapportage 2024 wordt het budget overgeheveld naar het juiste programma en de juiste doelstelling.

Stijging	Levendige en gezonde stad	Samenlevingsinitiatieven	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	153.282
Stijging	Levendige en gezonde stad	Informele ondersteuning, vrijwilligerswerk	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	121.154
Stijging	Levendige en gezonde stad	berap	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	93.123
Stijging	Kansrijk opgroeien	Jongerenwerk	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	88.441
Daling	Levendige en gezonde stad	Binnenaccommodaties UVO	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	-456.000

Mutatie 24407 - Overhevelen kapitaallastenbudget van VGU naar SB en Sport

Bij vastgoed zijn budgetten gereserveerd voor ventilatiemaatregelen voor panden van stadsbedrijven en voor sportvoorzieningen. Bij de 1e bestuursrapportage 2024 worden deze budgetten overgeheveld naar het juiste programma en de juiste doelstelling.

Stijging	Levendige en gezonde stad	Binnenaccommodaties UVO	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	137.270
Stijging	Algemene Middelen en Overhead	Overhead Decentraal	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	72.629
Daling	Levendige en gezonde stad	Gemeentelijk vastgoed optimaal gebr.UVO	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	-209.899

Mutatie 24417 - actualisatie ondergrond

Middels deze begrotingswijziging worden de verwachte baten en lasten voor de werkzaamheden in de ondergrond geactualiseerd. Er wordt meer in de ondergrond gewerkt door externe partijen. De gemeente ontvangt hiervoor een vergoeding, waar lasten voor het herstel tegenover staan. Het verschil wordt vervolgens ondergebracht bij het team groen en ondergrond.

Stijging	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Beheer Wegen, Constructies & Installatie	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	1.100.000
Stijging	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Beheer Openbaar Groen en (Openlucht) Rec	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	450.000
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Beheer Wegen, Constructies & Installatie	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	-450.000
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Beheer Wegen, Constructies & Installatie	**Baten**	Structureel vanaf	2024	-1.100.000

Mutatie 24423 - Subsidie Verstrekken isolatievouchers

Voor 2024 ontvangt de gemeente Utrecht een subsidie van de provincie voor het verstrekken van isolatievouchers. Met deze mutatie verhogen we de lasten en baten incidenteel met 0,138 miljoen euro.

Stijging	Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Lasten**	Incidenteel	2024	137.534
Daling	Klimaatvriendelijke stad	Energietransitie	**Baten**	Incidenteel	2024	-137.534

Mutatie 24427 - Actualisatie Afvalstoffenheffing 2024 P6425

Deze mutatie in de begroting is een uitwerking van het raadsbesluit 2023 nummer 123, waarbij de tarieven afvalstoffenheffing 2024 zijn vastgesteld. Middels deze mutatie worden de bedragen bij de nieuwe tarieven in de begroting voor 2024 verwerkt.

Stijging	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Inzamelen en afvoeren van afval	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	1.233.419
Stijging	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Inzamelen en afvoeren van afval	**Baten**	Structureel vanaf	2024	5.924.751
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Inzamelen en afvoeren van afval	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	-489.574
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Inzamelen en afvoeren van afval	**Baten**	Structureel vanaf	2024	-6.668.596

Mutatie 24430 - Subsidies Gebiedsplan Bodem

Voor de periode 2024-2025 ontvangt de gemeente Utrecht een subsidie van het Rijk voor gebiedsgericht grondwaterbeheer. Met deze mutaties verhogen we de lasten en baten incidenteel met 3,537 miljoen euro in 2024, en 1,601 miljoen euro in 2025.

Stijging	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Bodem en ondergrond	**Lasten**	Incidenteel	2024	3.536.274
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Bodem en ondergrond	**Baten**	Incidenteel	2024	-3.536.274
Stijging	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Bodem en ondergrond	**Lasten**	Incidenteel	2025	1.601.298
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Bodem en ondergrond	**Baten**	Incidenteel	2025	-1.601.298

Mutatie 24431 - Subsidies Griftpark

Voor de periode 2024-2025 ontvangt de gemeente Utrecht subsidies van het Rijk voor verschillende bodemprojecten in het Grifpark. Met deze mutaties verhogen we de lasten en baten incidenteel met 2,395 miljoen euro in 2024 en 0,333 miljoen euro in 2025.

Stijging	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Bodem en ondergrond	**Lasten**	Incidenteel	2024	2.394.660
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Bodem en ondergrond	**Baten**	Incidenteel	2024	-2.394.660
Stijging	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Bodem en ondergrond	**Lasten**	Incidenteel	2025	332.893
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Bodem en ondergrond	**Baten**	Incidenteel	2025	-332.893

Mutatie 24432 - Subsidies Bodem buitenproportionele opgaven

Voor 2024 ontvangt de gemeente Utrecht subsidies van het Rijk voor verschillende buitenproportionele opgaven (waaronder PFAS, diffuus verspreid lood, en niet-genormeerde stoffen). Met deze mutatie verhogen we de lasten en baten incidenteel met 0,523 miljoen euro.

Stijging	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Bodem en ondergrond	**Lasten**	Incidenteel	2024	522.654
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Bodem en ondergrond	**Baten**	Incidenteel	2024	-522.654

Mutatie 24434 - Subsidie doorontwikkeling Nedereindseplas

Voor 2024 ontvangt de gemeente Utrecht een subsidie van het Rijk voor de procesbegeleiding bodemdoorontwikkeling Nedereindseplas. Met deze mutatie verhogen we de lasten en baten incidenteel met 0,143 miljoen euro.

Stijging	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Bodem en ondergrond	**Lasten**	Incidenteel	2024	143.284
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Bodem en ondergrond	**Baten**	Incidenteel	2024	-143.284

Mutatie 24442 - Uitvoeringskosten klimaatakkoord CDOKE

Vanuit de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat en energiebeleid zijn middelen beschikbaar gesteld voor de apparaatskosten die gemaakt worden voor het implementeren laadinfrastructuur. Dit betreft 0,707 miljoen euro voor de jaren 2024 t/m 2025. Hierover is besloten bij de besluitvorming over het Meerjaren Perspectief Ruimte 2023. De verwerking van deze middelen wordt nu juist verwerkt in de gemeentelijke begroting.

Stijging	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Aanpak Luchtkwaliteit en Emissieloos vervoer	**Lasten**	Incidenteel	2024	352.000
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Aanpak Luchtkwaliteit en Emissieloos vervoer	**Baten**	Incidenteel	2024	-352.000
Stijging	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Aanpak Luchtkwaliteit en Emissieloos vervoer	**Lasten**	Incidenteel	2025	355.000
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	Aanpak Luchtkwaliteit en Emissieloos vervoer	**Baten**	Incidenteel	2025	-355.000

Budgettair neutraal	Levendige en gezonde stad	Accommodaties beleid en ontwikkeling	Incidenteel	2024	

Mutatie 24670 Financiering geluidswal

In 2017 is in de Voorjaarsnota besloten om de toen geraamde opbrengst van de grondverkoop van een perceel van het crossterrein op Lage Weide van € 200.000 in te zetten als bijdrage aan financiering van de geluidswerende geluidswal. Door vertraging in de totstandkoming van de geplande asfaltcentrale en bijbehorende ontsluiting is het tot op heden niet gelukt invulling te geven aan de het besluit. In verband met gestegen grondprijzen is de opbrengst inmiddels gestegen tot € 386.000. Tegelijkertijd zijn de kosten voor een geluidswal met dezelfde omvang gestegen na overleg met betrokkenen en om o.a. aan de vergunningseisen te voldoen. Het uitgangspunt van budget neutrale financiering is hetzelfde gebleven als bij besluitvorming in Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2017.

Stijging	Levendige en gezonde stad	Accommodaties beleid en ontwikkeling	**Lasten**	Incidenteel	2024	386.000
Daling	Levendige en gezonde stad	Accommodaties beleid en ontwikkeling	**Baten**	Incidenteel	2024	-386.000

Bijlage 3 | Instellen reserves

Reserve gebruikersinvesteringen Culturele voorziening Leidsche Rijn

Format	Toelichting
Naam	Gebruikersinvesteringen Culturele voorziening Leidsche Rijn
Aard reserve	Bestemmingsreserve
Registratienummer	5013537014
Programma	Cultuur
Doel	Incidentele dekking van de kosten gebruikersinvesteringen culturele voorzienig Leidsche Rijn
Ingangsdatum	1.1.2022
Stortingsplan	1,35 miljoen euro in 2022 en 1,15 miljoen euro in 2023
Bestedingsplan	2,5 miljoen euro in 2026 (voorlopig o.b.v. begrote onttrekking)
Opheffingsdatum	01.01.2028 (was 01.01.2026)
Reikwijdte	-
Rente	n.v.t.

Reserve inburgering

Format	Toelichting
Naam	Reserve inburgering
Aard reserve	Bestemmingsreserve
Registratienummer	5013534020
Programma	Ondersteuning op maat (doel: nieuwkomers)
Doel	Het instellen van een bestemmingsreserve inburgering is nodig om de kosten voor de vertraagde instroom de aankomende jaren op te kunnen vangen en inburgeraars te begeleiden conform de aanpak zoals beschreven in de Nota van uitgangspunten inburgering.
Ingangsdatum	Datum van het getekende raadsbesluit
Stortingsplan	Eenmalig 1,1 miljoen euro in 2024
Bestedingsplan	De kosten van begeleiding slaan door vertraagde instroom in latere jaren neer. Het is onzeker in welk jaar de kosten zich gaan voordoen. Deze mensen gaan de komende jaren wel starten met hun inburgering.
Opheffingsdatum	Verwachting 1 januari 2028
Reikwijdte	1,1 miljoen euro
Rente	Niet van toepassing

Reserve Personeelskosten bezuinigingen

Format	Toelichting
Naam	Personeelskosten bezuinigingen
Aard reserve	Bestemmingsreserve
Registratienummer	n.t.b.
Programma	Overhead
Doel	Frictiekosten die naar verwachting ontstaan door de concrete bezuinigingen en de hervormingsbezuinigingen
Ingangsdatum	11.7.2024
Stortingsplan	5 miljoen euro in 2024
Bestedingsplan	n.t.b.
Opheffingsdatum	-
Reikwijdte	-
Rente	n.v.t.

Reserve Implementatie en uitvoering hervormingsbezuinigingen

Format	Toelichting
Naam	Implementatie en uitvoering hervormingsbezuingingen
Aard reserve	Bestemmingsreserve
Registratienummer	n.t.b.
Programma	Overhead
Doel	Om de hervormingsbezuinigingen mogelijk te maken zullen we moeten investeren aan de voorkant. Dit gaat om kosten voor het programmateam, inhuur van specifieke expertise (zoals benchmarking en onderzoeken) en eventueel implementatiekosten van de maatregelen.
Ingangsdatum	11.7.2024
Stortingsplan	2,5 miljoen euro in 2024
Bestedingsplan	n.t.b.
Opheffingsdatum	-
Reikwijdte	-
Rente	n.v.t.

Reserve Tarieven sportaccommodaties

Format	Toelichting
Naam	Tarieven sportaccommodaties
Aard reserve	Bestemmingsreserve
Registratienummer	n.t.b.
Programma	Levendige en gezonde stad
Doel	Om fricties bij de structurele verhoging van de tarieven op te kunnen vangen.
Ingangsdatum	11.7.2024
Stortingsplan	5 miljoen euro in 2024
Bestedingsplan	n.t.b.
Opheffingsdatum	-
Reikwijdte	-
Rente	n.v.t.

Reserve Werken naar werk

Format	Toelichting
Naam	Werken naar werk
Aard reserve	Bestemmingsreserve
Registratienummer	n.t.b.
Programma	Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Doel	Middelen die bijdragen aan het stimuleren van omscholing naar een beroep in een kansrijke sector (ict, zorg, bouw & techniek, onderwijs of circulariteit)
Ingangsdatum	11.7.2024
Stortingsplan	1,2 miljoen euro in 2024
Bestedingsplan	n.t.b.
Opheffingsdatum	-
Reikwijdte	-
Rente	n.v.t.

Bijlage 4 | Geheime bijlagen

GEHEIM A Investeringsprojecten Ontwikkelen en wonen voor iedereen
GEHEIM B Investeringsprojecten parkeren

Colofon

Voorjaarsnota 2024

Uitgave
Gemeente Utrecht

Informatie
Gemeente Utrecht
Bedrijfsvoering- en Strategienetwerk
Afdeling FIJ
Postbus 16200
3500 CE Utrecht
www.utrecht.nl
Finutrecht@utrecht.nl

Eerste Technische wijzigingen 2024 Raad

Inleiding

De technische wijzigingen bevatten technische aanpassingen van de begroting, het verwerken van raadsbesluiten en de verwerking van besluiten over de cyclusproducten. De aanpassingen zijn budgettair neutraal. Volgens de indeling van de Programmabegroting 2024 worden per programma de mutaties weergegeven voor de jaren 2024 tot en met 2027, met een uitsplitsing in lasten, baten, onttrekkingen aan en stortingen in de reserves.

1 Technische bijstellingen

In de volgende paragrafen zijn de mutaties kort toegelicht en worden de bijbehorende regels met de verschuiving van begrotingsbedragen getoond. Per regel wordt het bedrag vermeld met erbij aangegeven het programma en of het lasten dan wel baten betreft. Ook staat er vermeld of de verschuiving incidenteel of structureel is en voor welk jaar of welke jaren deze geldt. Indien de regel een verhoging van de lasten of baten betreft begint deze regel met ‘Stijging’. En indien de regel een verlaging van de lasten of baten betreft begint deze met ‘Daling’. Hetzelfde geldt voor onttrekkingen aan en stortingen in de reserve. De mutaties kleiner dan 0,100 miljoen euro worden gecumuleerd weergegeven maar niet toegelicht. In hoofdstuk 2, tabel 1 wordt het totaaloverzicht van de mutaties gegeven.

1.1 Betrouwbare overheid

Geen mutaties.

1.2 Ontwikkelen en wonen voor iedereen

Bedragen in 1.000 euro

	2024				2025				2026				2027			
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting
Mutaties < 0,1 miljoen euro	-55	55			-55	55			-55	55			-55	55		
Totaal	-55	55	0	0	-55	55	0	0	-55	55	0	0	-55	55	0	0

Mutatie < 100.000 euro worden niet toegelicht

1.3 Klimaatvriendelijke stad

Bedragen in 1.000 euro

	2024				2025				2026				2027			
Klimaatvriendelijke stad	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting
Mutaties < 0,1 miljoen euro	-79	79			-79	79			-79	79			-79	79		
Totaal	-79	79	0	0	-79	79	0	0	-79	79	0	0	-79	79	0	0

Mutatie < 100.000 euro worden niet toegelicht

1.4 Duurzame bereikbaarheid

Bedragen in 1.000 euro

	2024				2025				2026				2027			
Duurzame bereikbaarheid	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting
Mutaties < 0,1 miljoen euro	-28	28			-28	28			-28	28			-28	28		
Totaal	-28	28	0	0	-28	28	0	0	-28	28	0	0	-28	28	0	0

Mutatie < 100.000 euro worden niet toegelicht

1.5 Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed (baten)

Bedragen in 1.000 euro

	2024				2025				2026				2027			
Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting
Mutatie 24422	21		-21		389		-389		32			-32	32			-32
Mutaties < 0,1 miljoen euro																
Totaal	21	0	-21	0	389	0	-389	0	32	0	0	-32	-32	0	0	-32

Mutatie 24422 - Programmastructuurwijziging reserve Aanpak Luchtkwaliteit

Bij de programmabegroting 2024 is een het product Emissieloos Vervoer en Aanpak Luchtkwaliteit overgegaan van het voormalige programma Bereikbaarheid naar het programma Aantrekkelijke groene leefomgeving en Erfgoed. Met deze begrotingswijziging worden de toekomstige onttrekkingen en stortingen vanuit de reserve Meerjaren Investeringen Bereikbaarheid (MIB) teruggedraaid. De structurele toevoeging aan de reserve vanuit Emissieloos Vervoer en Aanpak Luchtkwaliteit overgeheveld naar het onderdeel Auto, waar vanuit de structurele storting naar de MIB reserve zal plaatsvinden.

Stijging	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed	Aanpak Luchtkwaliteit en Emissieloos verv.	**Baten**	Incidenteel	2024	20.577
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed	Aanpak Luchtkwaliteit en Emissieloos verv.	**Lasten**	Incidenteel	2024	-20.577
Stijging	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed	Aanpak Luchtkwaliteit en Emissieloos verv.	**Baten**	Incidenteel	2025	388.577
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed	Aanpak Luchtkwaliteit en Emissieloos verv.	**Lasten**	Incidenteel	2025	-388.577
Stijging	Duurzame bereikbaarheid	Auto	**Lasten**	Structureel vanaf	2026	32.307
Daling	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed	Aanpak Luchtkwaliteit en Emissieloos verv.	**Lasten**	Structureel vanaf	2026	-32.307

1.5 Veilige stad

Bedragen in 1.000 euro

	2024				2025				2026				2027			
Veilige stad	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting
Mutaties < 0,1 miljoen euro	9	-9			9	-9			9	-9			9	-9		
Totaal	9	-9	0	0	9	-9	0	0	9	-9	0	0	9	-9	0	0

Mutatie < 100.000 euro worden niet toegelicht

1.6 Passende ondersteuning en opvang

Bedragen in 1.000 euro

	2024				2025				2026				2027			
Passende ondersteuning en opvang	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting
Mutaties < 0,1 miljoen euro	73				73				73				73			
Totaal	73	0	0	0	73	0	0	0	73	0	0	0	73	0	0	0

Mutatie < 100.000 euro worden niet toegelicht

1.7 Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid

Bedragen in 1.000 euro

	2024				2025				2026				2027			
Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting
Mutaties < 0,1 miljoen euro	16	-16			16	-16			16	-16			16	-16		
Totaal	16	-16	0	0	16	-16	0	0	16	-16	0	0	16	-16	0	0

Mutatie < 100.000 euro worden niet toegelicht

1.8 Kansrijk opgroeien

Bedragen in 1.000 euro

	2024				2025				2026				2027			
Kansrijk opgroeien	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting
Mutatie 24390	379				379				379				379			
Mutaties < 0,1 miljoen euro																
Totaal	379	0	0	0	379	0	0	0	379	0	0	0	379	0	0	0

Mutatie 24390 - Correctie oude BRC-regeling

De oude BRC-regeling is vorig jaar (2023) omgezet in het SPUK GALA. De nieuwe middelen voor de combinatiefunctie landen nu volledig binnen de programmabegroting van Sport en zijn al aan de begroting van Sport toegevoegd (Tweede bestuursrapportage 2023).
De begroting voor de lasten in verband met de oude BRC-regeling is bij de meicirculaire 2023 wel verlaagd, maar alleen op de verkeerde plek (algemene uitkering in plaats van begroting Sport), waardoor de lasten momenteel nog dubbel in onze begroting zijn opgenomen. Dit wordt bij de Eerste bestuursrapportage 2024 hersteld.

Stijging	Algemene Middelen en Overhead	Gemeentefondsuitkering	**Baten**	Structureel vanaf	2024	1.497.000
Daling	Levendige en gezonde stad	Sportstimulering	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	-958.000
Daling	Levendige en gezonde stad	Participatie Cultuur	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	-160.000
Daling	Kansrijk opgroeien	Talentontwikkeling	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	-379.000

1.9 Levendige en gezonde stad

Bedragen in 1.000 euro

	2024				2025				2026				2027			
Levendige en gezonde stad	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting
Mutatie 24390	1.118				1.118				1.118				1.118			
Mutatie 24418	-111		111		-111		111		-111		111		-111		111	
Mutaties < 0,1 miljoen euro	-96	23			-96	23			-96	23			-96	23		
Totaal	911	23	111	0	911	23	111	0	911	23	111	0	911	23	111	0

Mutatie 24418 - Actualiseren Kapitaallasten Vastgoed 2024

Met deze begrotingswijziging activeren wij de kapitaallasten van de doelstelling Vastgoed. Hiermee wordt de technische budgetverschuiving tussen rente en afschrijving binnen de annuïteiten verwerkt en worden de kapitaallasten gebudgetteerd als gevolg van (deel)gereedmeldingen bij de Jaarstukken 2023.

Stijging	Levendige en gezonde stad	Gemeentelijk vastgoed optimaal gebr. UVO	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	1.409.665
Stijging	Levendige en gezonde stad	Gemeentelijk vastgoed optimaal gebr. UVO	**Baten**	Structureel vanaf	2024	41.071
Daling	Levendige en gezonde stad	Gemeentelijk vastgoed optimaal gebr. UVO	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	-1.298.987
Daling	Levendige en gezonde stad	Gemeentelijk vastgoed optimaal gebr. UVO	**Baten**	Structureel vanaf	2024	-151.749

Mutatie 24390 - Zie programma Kansrijk opgroeien.

1.10 Algemene middelen en overhead

Bedragen in 1.000 euro

	2024				2025				2026				2027			
Algemene middelen en overhead	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting	lasten	baten	onttrekking	storting
Mutatie 22543	5.935	-5.935			5.935	-5.935			5.935	-5.935			5.935	-5.935		
Mutatie 24390		-1.497				-1.497				-1.497				-1.497		
Mutaties < 0,1 miljoen euro																
Totaal	5.935	-7432	0	0	5.935	-7432	0	0	5.935	-7432	0	0	5.935	-7432	0	0

Mutatie 22543 - Correctie lasten en baten op stelpost 70491912

De verdeling van het budget investeringsagenda groei wordt gereserveerd op een stelpost en later verdeeld naar de programma's. De verdeling vanuit de stelpost liep via de baten. Dit moet via de lasten lopen. Met deze wijziging zetten we dit recht.

Stijging	Algemene Middelen en Overhead	Stelposten	**Baten**	Structureel vanaf	2024	5.935.000
Daling	Algemene Middelen en Overhead	Stelposten	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	-5.935.000

Mutatie 24390 - Zie programma Kansrijk opgroeien

2. Begrotingscijfers in tabellen

In het vervolg van deze paragraaf zijn de volgende tabellen opgenomen:

- Tabel 1 met de mutaties eerste bestuursrapportage 2024
- Tabel 2 met de mutaties meerjarenraming 2025 - 2027

Vanuit de programma’s Overhead en Algemene Middelen worden kosten verdeeld naar overige programma's en verdelen de organisatieonderdelen de kosten weer binnen of tussen programma's. Die kostentoerekening tussen de programma’s is verwerkt. Het resultaat hiervan is in de kolom Kostentoerekening van tabel 1 weergegeven. De kolom Technische bijstellingen in die tabel laat de bedragen van de mutaties zien uit paragraaf 1.1.
Daarnaast zijn opgenomen de ‘Verplichte posten’ met de boekingen voor de loon- en prijscompensatie.

Tabel 2 geeft de mutaties per programma weer voor de jaren 2025-2027.

Tabel 1 Mutaties Eerste Bestuursrapportage 2024 en Eerste Technische wijzigingen 2024 Raad

x €1.000

Programma	Maj. Bijstellingen	Budg. Neutr. Bijstellingen	Technische Bijstellingen	Techniek Verplicht	Corresponderende posten	Kosten-toerekening	Totaal resultaat
Betrouwbare overheid	0	901	0	0	0	0	901
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	0	2.182	55	0	0	24	2.261
Klimaatvriendelijke stad	0	138	79	0	0	0	216
Duurzame bereikbaarheid	0	0	28	0	0	71	99
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	0	10.431	0	0	0	-69	10.362
Veilige stad	0	1.558	-9	0	0	78	1.628
Passende ondersteuning en opvang	0	-3.453	0	0	0	0	-3.453
Werk, toekomstbestendige economie en best	0	0	-16	0	0	0	-16
Levendige en gezonde stad	0	761	23	0	0	0	784
Algemene Middelen en Overhead	0	0	-7.432	0	2.838	0	-4.594
Totaal Baten	**0**	**12.517**	**-7.271**	**0**	**2.838**	**104**	**8.188**
Betrouwbare overheid	0	-600	0	0	-582	195	-987
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	0	-2.073	-55	-36	-1.539	3.027	-676
Klimaatvriendelijke stad	0	-138	-79	0	0	0	-216
Duurzame bereikbaarheid	0	551	-28	0	-5	1.384	1.902
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	0	-10.034	21	0	0	318	-9.695
Veilige stad	0	-1.574	9	-292	-100	-186	-2.143

Passende ondersteuning en opvang	0	3.453	73	0	-206	0	3.320
Werk, toekomstbestendige economie en best	0	0	16	0	-1.864	0	-1.848
Kansrijk opgroeien	0	-88	379	0	-77	122	336
Levendige en gezonde stad	0	-1.014	911	-17	-939	139	-920
Algemene Middelen en Overhead	0	-1.000	5.935	581	-55	-5.103	358
Totaal Lasten	**0**	**-12.517**	**7.181**	**236**	**-5.367**	**-104**	**-10.571**
Totaal saldo baten en lasten	**0**	**0**	**-90**	**236**	**-2.529**	**0**	**-2.384**
Mutaties reserves							
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	0	0	-21	0	0	0	-21
Levendige en gezonde stad	0	0	111	0	0	0	111
Algemene Middelen en Overhead	0	0	0	0	2.529	0	2.529
Totaal Onttrekking reserves	0	0	90	0	2.529	0	2.620
Levendige en gezonde stad	0	0	0	-236	0	0	-236
Totaal Storting reserves	0	0	0	-236	0	0	-236
Totaal Reserves	**0**	**0**	**90**	**-236**	**2.529**	**0**	**2.384**
Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Tabel 2 Mutaties meerjarenraming Eerste Bestuursrapportage 2024 en Eerste Technische wijzigingen 2024 Raad

x €1.000

Meerjarenraming	Mutaties 2025	Mutaties 2026	Mutaties 2027
Betrouwbare overheid	462	462	462
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	6.877	5.066	5.066
Klimaatvriendelijke stad	79	0	0
Duurzame bereikbaarheid	99	99	99
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	9.959	7.644	7.369
Veilige stad	1.539	490	490
Passende ondersteuning en opvang	-3.453	-3.453	-3.453
Werk, toekomstbestendige economie en best	167	167	167
Levendige en gezonde stad	3.003	2.525	2.290
Algemene Middelen en Overhead	-5.800	-5.815	-5.884
Totaal Baten	**12.931**	**7.185**	**6.607**
Betrouwbare overheid	-992	-992	-992
Ontwikkelen en wonen voor iedereen	-1.248	563	563
Klimaatvriendelijke stad	-79	0	0
Duurzame bereikbaarheid	2.309	2.723	2.865
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	-8.044	-6.395	-6.120
Veilige stad	-3.000	-1.674	-1.624
Passende ondersteuning en opvang	3.078	3.061	3.063
Werk,toekomstbestendige economie en best	-2.707	-2.689	-2.673
Kansrijk opgroeien	291	291	291
Levendige en gezonde stad	-18.759	-18.268	-18.033
Algemene Middelen en Overhead	17.033	16.588	16.445
Totaal Lasten	**-12.118**	**-6.794**	**-6.216**

Saldo van Baten en Lasten	**812**	**391**	**391**
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	-389	0	0
Levendige en gezonde stad	111	111	111
Onttrekking reserves	**-278**	**111**	**111**
Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	0	32	32
Levendige en gezonde stad	-475	-475	-475
Algemene Middelen en Overhead	-59	-59	-59
Storting reserves	**-534**	**-502**	**-502**
Saldo na mutaties reserves	**0**	**0**	**0**

Subsidiestaat gemeente Utrecht 2024

Burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht, Gelet op artikel 156 lid 1 Gemeentewet en artikel 3 lid 1 Algemene Subsidieverordening (ASV) gemeente Utrecht;

Overwegende dat het wenselijk is om één overzicht te hebben van de actuele subsidieplafonds van alle subsidieregelingen van de gemeente Utrecht;

Besluiten vast te stellen de subsidiestaat gemeente Utrecht 2024.

Hoofdstuk 1 Betrouwbare overheid

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
1.1	Initiatievenfonds	**Nadere Regel Initiatievenfonds gemeente Utrecht**	Ondersteunen van bewoners en vrijwilligersorganisaties in het ontwikkelen van activiteiten of uitvoeren van ideeën om de sociale cohesie, leefbaarheid, zelfredzaamheid en participatie van kwetsbare burgers te vergroten.	3.279
1.2	ROM Regio Utrecht BV (*1)	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Convenantbijdrage aan ROM Regio Utrecht BV	174
1.3	Volksfeesten	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Organiseren en uitvoeren van volksfeesten	189
1.4	Ondersteunen raadgevend referendum	**Nadere regel subsidie Raadgevend referendum gemeente Utrecht**	Subsidiëren van tegenstanders, voorstanders en subsidieaanvragers met een neutrale houding ter ondersteuning van het publieke debat voor campagneactiviteiten of de	3 x 12

			meningsvorming nadat een definitief verzoek tot het houden van een raadgevend referendum is toegelaten.	

Hoofdstuk 2 Ontwikkelen en wonen voor iedereen

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
2.1	Doelgroepen	**Nadere regel subsidie huurdersparticipatie**	Stedelijke huurders participatie en vertegenwoordiging	72
2.2	Lesgeven in een grootstedelijke context	**Nadere regel subsidie Lesgeven in een grootstedelijke context gemeente Utrecht**	Lesgeven in een grootstedelijke context	400
2.3	Ruimtelijke plannen	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Bijdrage aan lokaal platform/ initiatieven voor onderzoek, debat, en infovoorziening over architectuur, stedenbouw en landschap	79
2.4	Toevoegen Woonruimte	**Nadere regel subsidie Fonds Toevoegen Woonruimte 2021**	Fonds Toevoegen Woonruimte voor uitbreiding woonvoorraad bestaande bouw	300
2.5	Voldoende passende en betaalbare huisvesting voor alle bewoners en woningzoekende	**Nadere regel subsidie Startbouwimpuls**	Rijksbijdrage voor subsidie voor de start bouw	19.236
2.6	Investeringsimpuls meerwaardeafdracht	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Investeringsimpuls meerwaardeafdracht	7.459

Hoofdstuk 3 Klimaatvriendelijke stad

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
3.1	Aanpak versneld energetisch verbeteren sociale huurwoningen	**Nadere regel aanpak versneld energetisch verbeteren sociale huurwoningen**	woningcorporaties worden gesubsidieerd voor het nemen van energiebesparende maatregelen, ter vermindering van de energielasten van huurders	1.900
3.2	Duurzaamheidsleningen	**Nadere regel Duurzaamheidsleningen gemeente Utrecht**	Regeling voor duurzaamheidsleningen voor grondgebonden woningen	2.826
3.3	Energieadvies en trajecbegeleiding	**Nadere regels subsidie Energieadvies aan huis en Trajectbegeleiding**	Energieadvies en Trajectbegeleiding voor grondgebonden woningen	102
3.4	Energieloket Zakelijk Maatschappelijk Vastgoed	**Nadere regel subsidie Energieloket – verduurzaming zakelijk en maatschappelijk vastgoed gemeente Utrecht**	Verduurzaming zakelijk en maatschappelijk vastgoed in Utrecht	100
3.5	Maatschappelijk Vastgoed	**Beleidsregel Maatschappelijk vastgoed Utrechtse Energie!**	Mogelijk maken duurzame investeringen in panden van maatschappelijke instellingen	165
3.6	Samen Verduurzamen	**Nadere regel Subsidie collectieve aanpak energiemaatregelen**	Het stimuleren van collectieve initiatieven voor energiemaatregelen bij particuliere bestaande woningen.	75

3.7	Pilot Isolatieaanpak kleine VVE's	**Nadere regel Pilot Isolatieaanpak kleine VVE's**	Pilot Isolatieaanpak kleine VVE's	480
3.8	Stimuleringslening kleine VvE's	**Nadere regel Stimuleringslening kleine VvE's**	Stimuleringslening kleine VvE's	2.000
3.9	Energieverbruik	**Nadere regel subsidie isolatie (zelf of laten) aanbrengen Gemeente Utrecht**	Bijdrage voor energiebesparende maatregelen van kleine VvE's	125

Hoofdstuk 4 Duurzame Bereikbaarheid

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
4.1	Uitvoeren maatregelen goederenvervoer	**Nadere regel subsidie efficiënt en duurzaam goederenvervoer**	Uitvoeren maatregelen goederenvervoer	50

Hoofdstuk 5 Aantrekkelijke en groene leefomgeving en erfgoed

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
5.1	Utrecht groen en duurzaam	**Nadere regel subsidie natuur- en milieucommunicatie en -educatie 2024 – 2029 gemeente Utrecht**	Bijdrage Natuur- en Milieueducatie ter ondersteuning van aantrekkelijke , laagdrempelige locaties , talrijke initiatieven door co-creatie en samenwerking op gebied van natuur , milieu en groen in de stad Utrecht.	4.639

5.2	Dierenweides	**Nadere regel subsidie dierenweides gemeente Utrecht**	Bijdrage aan exploitatie dierenweides	49
5.3	Exploitatie Domunder	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Ondersteuning exploitatie Domunder	40
5.4	Groene daken	**Nadere regel Subsidie groene daken**	Wateroverlast voorkomen	700
5.5	Herstel kelders wervengebied	**Nadere regel subsidie kelders wervengebied pilotfase 2022-2024 gemeente Utrecht**	Herstel kelders wervengebied	1.800
5.6	Publieksbereik Erfgoed	**Nadere regel subsidie publieksbereik erfgoed gemeente Utrecht**	Ondersteuning activiteit Open Monumenten Dag Utrecht en Kerken kijken Utrecht	82
5.7	Terugdringen van emissies door houtstook	**Nadere regel stimulering beperking emissies houtstook gemeente Utrecht**	Terugdringen van emissies door houtstook	189
5.8	Watervriendelijk Maatschappelijk vastgoed	**Nadere regel subsidie watervriendelijk maatschappelijk vastgoed gemeente Utrecht**	Wateroverlast en schade door droogte voorkomen	300

Hoofdstuk 6 Veilige stad

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
6.1	Buurtteams jeugd en gezin (veiligheid) (subsidietender Jeugd)	**Beleidsregel Buurtteamorganisatie Jeugd**	Integraal inzetten van jeugdzorgaanbod zonder indicatiestelling	1.476

		en Gezin 2019-2024 gemeente Utrecht		
6.2	Hulpverlening bij ongevallen en rampen	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Bijdrage in de kosten van organisaties die betrokken zijn bij de hulpverlening bij ongevallen en rampen	232
6.3	Jongerenwerk en veiligheid	**Beleidsregel Jongerenwerk 2020-2026**	Terugdringen van criminaliteit onder en ernstige overlast door jongeren en bieden van een duurzaam toekomstperspectief.	4.258
6.4	Ondersteuning aanpak jeugd en veiligheid	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Bijdrage in de kosten van organisaties die betrokken zijn bij de preventieve activiteiten in het kader van jeugd en veiligheid	653
6.5	Politie Keurmerk Veilig Wonen	**Nadere regel subsidie Politiekeurmerk Veilig Wonen voor eigenaren gemeente Utrecht**	Subsidie op verkrijgen van Politie Keurmerk Veilig Wonen (PKVW) bestaande woningen	77
6.6	Samen voor Overvecht (Veiligheid)	**Nadere regels Subsidie Samen voor Overvecht, gemeente Utrecht**	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen.	250

Hoofdstuk 7 Passende ondersteuning en opvang

	Subsidiedoelstelling	Subsidieregeling	Omschrijving	Budget x € 1.000
7.1	Advies	**Beleidsregel Informatievoorziening, Advies en Onafhankelijke cliëntondersteuning gemeente Utrecht 2019-2024**	Faciliteren en organisatie van advies door sociaal raadsliedenwerk	2.360
7.2	Buurtbemiddeling/ aanpak extreme woonoverlast	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Buurtbemiddeling leert en helpt mensen om al in een vroeg stadium burengeschillen op te lossen. De aanpak extreme woonoverlast wordt ingezet als de bewoner(s) van een woning het woongenot van omwonenden structureel verstoort c.q. verstoren.	887
7.3	Buurtteams Sociaal	**Beleidsregel Buurtteamorganisatie Sociaal 2019-2024 gemeente Utrecht**	Doorontwikkeling en uitvoering van de buurtteams en het leveren van hoogwaardige sociale basiszorg. In co-creatie met de gemeente Utrecht leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van een nieuw en eenvoudiger stelsel van zorg en ondersteuning.	23.152
7.4	FIOM	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Aanbieden van gespecialiseerd maatschappelijk werk met betrekking tot zwangerschap, adoptie, seksueel geweld en hulp aan tienerouders	317

7.5	Gecombineerde inloopvoorziening voor daklozen	**beleidsregel Gecombineerde inloopvoorziening voor daklozen gemeente Utrecht**	Het bieden van een duidelijke ingang, snel bieden van tijdelijke opvang en integrale hulpverlening, bijdrage aan herstel van daklozen, vergroten van de door- en uitstroom uit de maatschappelijke opvang.	1.735
7.6	Groepsgewijze activiteiten	**Beleidsregel Informatievoorziening, Advies en Onafhankelijke cliëntondersteuning gemeente Utrecht 2019-2024**	Groepsgewijze activiteiten zorgen voor verbinding tussen cliënten onderling, waardoor zij onderling netwerken kunnen onderhouden, waarbij preventie, activering, lotgenotencontact en onderlinge hulp/steun centraal staan	323
7.7	Informatievoorziening	**Beleidsregel Informatievoorziening, Advies en Onafhankelijke cliëntondersteuning gemeente Utrecht 2019-2024**	Faciliteren en organiseren van informatie op breed sociaal domein	747
7.8	Onafhankelijke clientondersteuning	**Beleidsregel Informatievoorziening, Advies en Onafhankelijke cliëntondersteuning gemeente Utrecht 2019-2025**	Faciliteren en organiseren van onafhankelijke clientondersteuning.	457
7.9	Ondersteuning schuldhulpverlening vanuit Informele zorg	**Beleidsregel Informatievoorziening, Advies en Onafhankelijke cliëntondersteuning gemeente Utrecht 2019-2024**	Ondersteuning om inwoners op een toegankelijke en laagdrempelige wijze te leren omgaan met geld, schulden en administratie	1.149

7.10	Sociale prestatie en dagondersteuning	**Nadere regel subsidie sociale prestatie en dagondersteuning**	Het versterken van de zelfredzaamheid van kwetsbare Utrechters en het vergroten van hun zingeving. Deze voorzieningen dragen bij aan de bestrijding van sociaal isolement, verbetering van de (geestelijke) gezondheid en de toename van maatschappelijke participatie.	6.634
7.11	Veilig thuis 18+	**Nadere regel subsidie Veilig Thuis, (preventieve) jeugdbescherming en jeugdreclassering (subsidieregeling VT-JB-JR Utrecht 2018)**	Uitvoering van de activiteiten Veilig Thuis voor 18+ (volwassenen)	5.885
7.12	Voorkomen huiselijk geweld	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Voorkomen van huiselijk geweld bij alle slachtoffers. Bij ernstige dreiging en gevaar van huiselijk wordt een veilige situatie gecreëerd in de (crisis) opvang, onderduikaders, bij familie of via de informele netwerken. In alle gevallen is sprake van (groeps) begeleiding en/of (ambulante) hulpverlening al dan niet door de vrouwenopvang zelf.	2.040

Hoofdstuk 8 Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid

	Subsidiedoelstelling	Subsidieregeling	Omschrijving	Budget x € 1.000
8.1	Actieagenda Utrechters Schuldenvrij	**Nadere regel subsidie Actieagenda Utrechters Schuldenvrij**	Zorgen dat alle Utrechters kunnen rondkomen, meedoen en blijvend schulden(zorg)vrij zijn. We doen dit door er op tijd bij te zijn en hulp op maat te bieden.	150
8.2	BIZ Woonboulevard	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	BIZ subsidie (Bedrijfs Investerings Zone)	145
8.3	Ecosysteem startups en scale-ups activiteiten (deel B)	**Nadere regel subsidie versterken Utrechtse ecosysteem voor startups en scale-ups 2023-2026 gemeente Utrecht**	Subsidie voor programma's, activiteiten en evenementen met nadruk op groeiondernemers (deel B)	120
8.4	Ecosysteem startups en scale-ups meerjarig (deel A)	**Nadere regel subsidie versterken Utrechtse ecosysteem voor startups en scale-ups 2023-2026 gemeente Utrecht**	Meerjarige subsidie voor activiteiten van incubators en frontoffice/ecosysteemmanagement (deel A)	380
8.5	Evenementenfonds	**Nadere regel subsidie evenementenfonds (EFU) gemeente Utrecht**	Evenementenfonds	300
8.6	Huisvesting voedselbanken	**Nadere regel subsidie huisvesting voedselbanken gemeente Utrecht**	Huisvesting voedselbanken	150
8.7	Inkomens- en bestaanszekerheid ondernemers (ondernemer centraal)	**Nadere regel subsidie stimulering inkomens- en bestaanszekerheid ondernemers gemeente Utrecht**	Kwetsbare ondernemers in een zo vroeg mogelijk stadium toereikende ondersteuning bieden, die financieel gezien voor het college de meest voordelige keuze is, om weer (financieel) zelfredzaam te worden	650

8.8	Levensgebeurtenissen	**Beleidsregel Informatievoorziening, Advies en Onafhankelijke cliëntondersteuning gemeente Utrecht 2019-2024**	Ondersteuning met vrijwillige inzet ten behoeve van schuldhulpverlening	378
8.9	Loonkostensubsidie (*2)	**Nadere regel forfaitaire loonkostensubsidie gemeente Utrecht**	Loonkostensubsidie aan werkgevers die mensen uit de doelgroep WWB in dienst nemen.	4.800
8.10	Ondernemersfonds Utrecht	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Subsidie aan Stichting Ondernemersfonds Utrecht voor stimulering economische structuur van Utrecht en economische vitaliteit van de stad.	12.393
8.11	Plusbonus	**Beleidsregel Plusbonus en Duurzaamheidsbonus**	Eenmalige subsidie voor een werkgever als de werkgever een bijstandsgerechtigde die parttime werkt, een nieuw contract aanbiedt met een urenuitbreiding.	50
8.12	Samen voor Overvecht (Werk en ondernemerschap)	**Nadere regels Subsidie Samen voor Overvecht, gemeente Utrecht**	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen.	200
8.13	Stimuleren van arbeidsmarkttransities	**Nadere regel subsidie stimuleren arbeidsmarkttransities gemeente Utrecht**	Stimuleren van arbeidsmarkttransities	200
8.14	Subsidieplafond kwetsbare winkelgebieden (*4)	**Nadere regel subsidie vitale winkelgebieden gemeente Utrecht**	Ondersteuning verplaatsingen van kleinschalige ondernemers met retailfuncties	90

8.15	Utrecht Science Park (USP)	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Subsidie voor de ontwikkelinging van het Utrecht Science Park voor het versterken zowel op economisch als op maatschappelijk gebied	50
8.16	Werkgeverscheque	**Nadere regel Werkgeverscheque gemeente Utrecht**	Werkgevers stimuleren om mensen met belemmeringen op de arbeidsmarkt in dienst te nemen of op een proefplaatsing aan te stellen	200
8.17	Wet Sociale werkvoorziening (*3)	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Uitvoering sociale werkvoorziening en begeleid werken	16.385

Hoofdstuk 9 Kansrijk opgroeien

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
9.1	Ambulant jongerenwerk	**Beleidsregel Jongerenwerk 2020-2026**	Activeren van jeugdigen en bieden van mogelijkheden tot optimale ontwikkeling	4.485
9.2	Basiszorg daklozen regio Utrecht	**Nadere regel subsidie basiszorg daklozen regio Utrecht**	Hulp en begeleiding aan dak- en thuisloze jongeren	3.546
9.3	Bibliotheek Utrecht	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	De Bibliotheek Utrecht laagdrempelig bereikbaar, toegankelijk en aantrekkelijk houden.	16.781

9.4	Burgerschap	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Vredeseducatie en Homo-emancipatie LHTB	53
9.5	Buurtteams jeugd en gezin	**Beleidsregel Buurtteamorganisatie Jeugd en Gezin 2019-2024 gemeente Utrecht**	Integraal inzetten van jeugdzorgaanbod zonder indicatiestelling.	27.244
9.6	Cultuureducatie (onderwijs)	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Kinderen in het primair- en voortgezet onderwijs in contact brengen met een breed aanbod van kunst en cultuur in en rondom de school.	2.059
9.7	De Stem van Utrecht	**Beleidsregel 'De stem van Utrechters' door cliëntraden, adviescommissies en belangenorganisaties**	Faciliteren en organiseren van belangenbehartiging en informatie en advies	106
9.8	Internationale Schakel Klassen (ISK): taal onderwijs voor nieuwkomers (VO) van 12 t/m 18 jaar	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 12-23. Dit door middel van de voorziening de ISK waar nieuwkomers (leerlingen in het VO) de Nederlandse taal leren zodat zij na onderwijs te hebben ontvangen op het ISK kunnen uitstromen naar het reguliere onderwijs op het niveau naar vermogen.	104
9.9	Jeugdhulp	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Trajectmanagement, woonbegeleiding, onderwijshulpverlening en intensieve hulp bij opgroeiproblemen voor jongeren	386

9.10	Jeugdhulp meedoen (subsidietender Sport)	**Beleidsregel sport, bewegen en verenigingsondersteuning 2018-2024 gemeente Utrecht**	Meedoen kinderen met een beperking/ondersteuningsvraag	62
9.11	Jongeren, relaties en seksualiteit	**Nadere regel subsidie Preventie en begeleiding aan jongeren op het gebied van liefde, relaties en seksualiteit gemeente Utrecht**	Jongeren, relaties en seksualiteit	464
9.12	Kinder- en jongerenwerk MO	**Beleidsregel Jongerenwerk 2020-2026**	Activeren van jeugdigen en bieden van mogelijkheden tot optimale ontwikkeling	600
9.13	NPOnderwijs	**Nadere regel subsidie Herstel en veerkracht Utrechtse Jeugd**	Nationaal Programma Onderwijs	1.608
9.14	Ondersteunend personeel primair onderwijs (voorheen conciërges)	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Verlaging werkdruk leraren	402
9.15	Ondersteuning peuter bij overgang naar primair onderwijs	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Coördinatie van het onderdeel 0-4 jaar binnen zorgplatform en bieden van ambulante begeleiding gericht op een vloeiende overgang van kinderen van voorschoolse voorziening naar het primair (speciaal) onderwijs	571

9.16	Onderwijs ondersteuning talentontwikkeling	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Kinderen en jongeren kunnen gebruik maken van een samenhangend aanbod van talentontwikkeling, ouderbetrokkenheid en pedagogische aanpak/burgerschap dat door een derde partij in samenwerking met de school wordt aangeboden.	40
9.17	Onderwijsimpuls voor toekomstbestendig onderwijs	**Beleidsregel Utrechtse onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie**	Het geven van een impuls aan de kwaliteit van het onderwijs en het stimuleren van onderwijsinnovatie in Utrecht.	1.399
9.18	OPDC Utrecht	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Voorziening waar overbelaste jongeren met meervoudige problematiek die dreigen uit te vallen op school worden versterkt in hun gedragsrepertoire en duurzaam teruggeleid naar de school van herkomst, of doorgeleid naar een andere passende school, of naar de arbeidsmarkt.	702
9.19	Overgang PO naar VO	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Het realiseren van de beoogde effecten conform de Beleidsregel Onderwijs Utrecht, Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Schoolloopbaan 12-23.	277
9.20	Samen voor Overvecht (Ondersteuning op maat)	**Nadere regels Subsidie Samen voor Overvecht, gemeente Utrecht**	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen.	1.350

9.21	Schoolmaatschappelijk werk PO (subsidietender Buurtteam Jeugd)	**Beleidsregel Buurtteamorganisatie Jeugd en Gezin 2019-2024 gemeente Utrecht**	Leerlingen ondersteunen bij achterstanden in hun ontwikkeling op school (Buurtteams)	1.503
9.22	Schoolmaatschappelijk werk VO (subsidietender Buurtteam Jeugd)	**Beleidsregel Buurtteamorganisatie Jeugd en Gezin 2019-2024 gemeente Utrecht**	Leerlingen ondersteunen bij achterstanden in hun ontwikkeling op school (Buurtteams)	1.014
9.23	Sociale prestatie en dagondersteuning (jeugd)	**Nadere regel subsidie sociale prestatie en dagondersteuning**	Het versterken van de zelfredzaamheid van kwetsbare Utrechters en het vergroten van hun zingeving. Deze voorzieningen dragen bij aan de bestrijding van sociaal isolement, verbetering van de (geestelijke) gezondheid en de toename van maatschappelijke participatie.	293
9.24	Taalschool: taal onderwijs voor nieuwkomers van 4 t/m 12 jaar	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 0-12. Dit door middel van de voorziening de Taalschool waar nieuwkomers (leerlingen in het PO) de Nederlandse taal leren zodat zij na ca. 1½ jaar Taalschool bij uitstroom naar het reguliere onderwijs Nederlands spreken, lezen en schrijven – passend bij het vastgestelde uitstroomniveau.	635
9.25	Talentontwikkeling en combinatiefuncties brede school primair onderwijs	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Combinatiefuncties onderwijs, activiteiten brede talentontwikkeling en programma Brede Scholen	1.574

9.26	Talentontwikkeling voortgezet onderwijs	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Activiteiten voor brede talentontwikkeling in het voortgezet onderwijs.	1.331
9.27	Uitvoering Voorschoolse Educatie	**Nadere regel subsidie Passende Kinderopvang gemeente Utrecht**	De startpositie van jonge kinderen verbeteren die het risico lopen op een achterstand in (taal)ontwikkeling door middel van o.a. Voorschoolse Educatie.	12.800
9.28	Utrecht Leert!	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Activiteiten die bijdragen aan de doelstellingen van het plan van aanpak voor het terugdringen van het lerarentekort, Utrecht Leert!	1.000
9.29	Veilig thuis, Jeugdbescherming en Jeugdreclassering	**Nadere regel subsidie Veilig Thuis, (preventieve) jeugdbescherming en jeugdreclassering (subsidieregeling VT-JB-JR Utrecht 2018)**	Uitvoering van Veilig Thuis en (preventieve) jeugdreclassering en jeugdbescherming	13.576
9.30	Verbindingsgroepen	**Nadere regel subsidie Passende Kinderopvang gemeente Utrecht**	Verbindingsgroepen	400
9.31	Versneld Vernieuwen & Kansrijke start (*4)	**Nadere regel subsidie Herstel en veerkracht Utrechtse Jeugd**	Tegengaan en/of verzachten van de negatieve sociale effecten van corona en de coronamaatregelen op inwoners en het ondersteunen van hen die daardoor extra zorg en ondersteuning nodig hebben.	2.200

9.32	Versterken van taal	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 0-12. Dit door middel van de inzet van Vroegschoolse educatie, Professionalisering van professionals op de vroegschool, Ouderbetrokkenheid op de vroegschool, Schakelen gr. 3, 4, Leertijduitbreiding (LTU), Brede School Academie (BSA), Zomerschool/taalstimulering in de vakantie perioden en taalactiviteiten.	3.911
9.33	Versterken van taal: Brede school Academie (BSA)	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	De subsidie is tijdelijk beschikbaar met als doel het borgen van activiteiten voor hogere taalprestaties en bredere maatschappelijke ontwikkeling in het onderwijsaanbod. Voor leerlingen met een taalachterstand en talentvolle leerlingen die onderpresteren op taal in het primair onderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs.	137
9.34	VSV Regionaal	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Schoolverzuim en -uitval terugdringen waardoor leerlingen de kans krijgen hun schoolloopbaan zo soepel mogelijk te doorlopen en daarmee het perspectief op het behalen van een startkwalificatie vergroten.	880

9.35	VSV stad inclusief loopbaanoriëntatie PO-VO en overgang VO-MBO	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Schoolverzuim en -uitval terugdringen waardoor leerlingen de kans krijgen hun schoolloopbaan zo soepel mogelijk te doorlopen en daarmee het perspectief op het behalen van een startkwalificatie vergroten.	333
9.36	Waardering voor Vakmanschap	**Nadere regel subsidie Waardering voor vakmanschap gemeente Utrecht**	Waardering voor Vakmanschap	175
9.37	Kinderopvang plus	**Nadere regel subsidie Passende Kinderopvang gemeente Utrecht**	Kinderopvang plus	1.000

Hoofdstuk 10 Levendige en gezonde stad

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
10.1	Accommodaties maatschappelijke activiteiten: driehoeksoverleg	**Beleidsregel subsidie Driehoeksoverleggen buurtcentra gemeente Utrecht**	Accommodaties maatschappelijke activiteiten: driehoeksoverleg	78
10.2	Amateurkunsteducatie	**Nadere regel Subsidie amateurkunsteducatie gemeente Utrecht 2022-2024**	Amateurkunsteducatie, vrije cursusaanbod in de stad	1.116

10.3	Asielzoekers, ongedocumenteerden en vluchtelingen	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Ondersteuning van nieuwkomers: activiteiten Plan Einstein, de pilot Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV), maatschappelijke begeleiding van statushouders en ondersteuning van voormalig alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV)	11.000
10.4	Basissubsidie Amateurkunst	**Nadere regel basissubsidies amateurkunst gemeente Utrecht**	Het stimuleren van actieve participatie aan amateurkunst door inwoners van de gemeente Utrecht	410
10.5	Basisvoorzieningen	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Instandhouden van een aantal basisvoorzieningen	406
10.6	Beheerde speeltuinen	**Beleidsregel Beheerde speeltuinen gemeente Utrecht**	Technisch en sociaal beheer en onderhoud voor beheerde speeltuinen die maximaal ondersteunend zijn voor die initiatieven en qua openheid, sfeer, en functionaliteit aansluiten bij wat bewoners willen, waardoor buurten levendiger en leefbaarder worden.	2.562
10.7	Belangenbehartiging en informatievoorziening	**Beleidsregel 'De stem van Utrechters' door cliëntraden, adviescommissies en belangenorganisaties** **Nadere regel Subsidie voor de toegankelijkheid van ondernemingen en organisaties gemeente Utrecht**	Faciliteren en organiseren van belangenbehartiging en informatie en advies	1.467

10.8	Brugfunctie - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Brugfunctie: het tijdelijk ondersteunen en zo nodig verbinden van inwoners met een kwetsbare situatie aan partijen in de basisinfrastructuur of in de (aanvullende) zorg.	636
10.9	Brugfunctie Diversiteit - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Brugfunctie - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	68
10.10	Challenge aangepast sportaanbod sportakkoord	**Beleidsregel Sportakkoord Utrecht**	Ondersteunen sportaanbieders met aangepast sportaanbod	53
10.11	Challenge buurtsportcoach sportakkoord	**Beleidsregel Sportakkoord Utrecht**	Grotere sportdeelname en verbinden zorg, welzijn en sport	74
10.12	Challenge samenwerking sportakkoord	**Beleidsregel Sportakkoord Utrecht**	Ondersteunen en stimuleren van vitale aanbieders, positieve sportcultuur en inclusief sporten en bewegen	130
10.13	Challenge sportaanbieders sportakkoord	**Beleidsregel Sportakkoord Utrecht**	Ondersteunen en stimuleren van sportaanbieders op het gebied van vitaliteit, positieve sportcultuur en inclusief sporten en bewegen.	62
10.14	Combinatiefunctionarissen	**Nadere regel stimuleringssubsidie combinatiefuncties cultuur 2023-2024**	Het aanstellen van cultuurcoaches die een brede doelgroep laten kennismaken met kunst en cultuur.	278

10.15	Cultuurnota 2021-2024	**Beleidsregel Cultuurnota 2021-2024 'Kunst kleurt de stad'** **Nadere regel tweejarige subsidie 2023-2024 in het kader van de Cultuurnota Kunst kleurt de stad**	Het stimuleren en faciliteren van een plurifom cultureel aanbod en ontwikkelruimte	42.053
10.16	Cultuurnota 2021-2024 Participatie	**Beleidsregel Cultuurnota 2021-2024 'Kunst kleurt de stad'**	Het stimuleren en faciliteren van een plurifom cultureel aanbod en ontwikkelruimte	3.274
10.17	Cultuurparticipatie	**Beleidsregel Cultuurnota 2021-2024 'Kunst kleurt de stad'**	Het bevorderen van betrokkenheid bij cultuur van een breed publiek	1.016
10.18	Cultuurprogramma jongeren Leidsche Rijn - Vleuten de Meern	**Nadere regel subsidie cultuurprogramma jongeren Leidsche Rijn/Vleuten-De Meern 2022-2024**	Het stimuleren van actieve cultuurparticipatie door jongeren in Leidsche Rijn en Vleuten de Meern	150
10.19	Gezond Leren op School	**Nadere regel onderwijs**	Schoolbesturen PO kunnen voor scholen met een schoolweging hoger dan 30 en voor scholen speciaal onderwijs een subsidie aanvragen voor een gezond aanbod van gezonde lunch, beweegactiviteiten, ouderbetrokkenheid en voedseleducatie. Doelstelling is een gezonde leefstijl te bevorderen, honger tegen te gaan en gezond gewicht te bevorderen.	700
10.20	Gezonde leefstijl (subsidietender Sport))	**Beleidsregel sport, bewegen en verenigingsondersteuning 2018-2024 gemeente Utrecht**	Stimuleren gezonde leefstijl door sporten	151

10.21	Grootschalige schoolsportevenementen	**Nadere regel subsidie sportevenementen gemeente Utrecht**	Ondersteunen en stimuleren grootschalige schoolsportevenementen	107
10.22	Grootschalige sportevenementen	**Nadere regel subsidie sportevenementen gemeente Utrecht**	Ondersteunen en stimuleren grootschalige sportevenementen	162
10.23	Grotere sportdeelname van kinderen	**Beleidsregel sport, bewegen en verenigingsondersteuning 2018-2024 gemeente Utrecht**	Grotere sportdeelname van kinderen	147
10.24	Investeringsbijdrage muziekstudio's	**Nadere regel investeringsbijdrage muziekstudio's Gemeente Utrecht**	De realisatie van muziekstudio’s in de gemeente Utrecht, die tegen een betaalbaar tarief incidenteel of voor een langere periode kunnen worden gehuurd door muzikanten	242
10.25	Kleinschalige sportevenementen	**Nadere regel subsidie sportevenementen gemeente Utrecht**	Ondersteunen en stimuleren kleinschalige sportevenementen	66
10.26	Laaggeletterdheid / taal en digitale vaardigheden - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Verbeteren van taalniveau en andere basisvaardigheden	1.814
10.27	Meldingen van stigmatisering en discriminatie worden adequaat opgevolgd	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Activiteiten op het gebied van preventie en voorlichting, met de nadruk op discriminatie op de arbeidsmarkt en in de horeca, uitgevoerd door Artikel 1 Midden-Nederland.	479

10.28	Nadere regel basisvoorziening ondersteuning mantelzorgers	**Nadere regel subsidie mantelzorgondersteuning**	Advies, informatie en andere ondersteuning bieden aan mantelzorgers.	764
10.29	Nadere regel basisvoorziening vrijwilligersondersteuning	**Nadere regel subsidie basisvoorziening vrijwilligersondersteuning**	Stimuleren en faciliteren van vrijwilligerswerk in de stad in alle maatschappelijke sectoren.	830
10.30	NT2 voor volwassenen	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Hoger opgeleide nieuwkomers zonder inburgeringsplicht krijgen met deze subsidie de mogelijkheid om de Nederlandse taal te leren en waar mogelijk een Staatsexamen NT2 te behalen	192
10.31	Productie en programmering	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Het faciliteren van artistiek interessante activiteiten van Utrechtse makers en culturele instellingen	4.072
10.33	Samen voor Overvecht (Gezonde wijk)	**Nadere regels Subsidie Samen voor Overvecht, gemeente Utrecht**	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen.	200
10.34	Scoutingactiviteiten	**Beleidsregel Scoutingactiviteiten**	Scoutingactiviteiten	254

10.35	Sekswerk	**Nadere regel subsidie stedelijke prostitutiehulp- en dienstverlening 2021 gemeente Utrecht** **Nadere regel subsidie regionale uitstapprogramma's prostituees (DUUP) gemeente Utrecht** **Nadere regel uitbreiding subsidie regionale uitstapprogramma's voor sekswerkers (DUUP+) gemeente Utrecht**	Het bieden van laagdrempelige opvang en het vergroten v/h bereik onder de sekswerkers door outreachend werken en het ondersteunen en begeleiden van vrouwen bij het uitstappen uit het sekswerk.	1.458
10.36	Sociaal makelaarschap	**Beleidsregel Sociaal makelaarschap gemeente Utrecht 2019-2024**	Sociaal makelaars zetten in op het versterken van sociale netwerken in de wijk, zodat deze krachtiger worden en waarmee ook de veerkracht van bewoners in de wijk vergroot wordt. Sociaal makelaars werken aan het versterken van de pedagogische civil society in de wijk.	8.581
10.37	Sport, bewegen en verenigingsondersteuning	**Beleidsregel sport, bewegen en verenigingsondersteuning 2018-2024 gemeente Utrecht**	Ondersteunen van verenigingen, topsporters, topsporttalentenen vestiging talentcentra	3.592
10.38	Sport, bewegen en verenigingsondersteuning (topsport)	**Beleidsregel sport, bewegen en verenigingsondersteuning 2018-2024 gemeente Utrecht**	Ondersteunen van verenigingen, topsporters, topsporttalentenen vestiging talentcentra	267

10.39	Stimuleren vrijwilligerswerk	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Stimuleren en faciliteren van stedelijk vrijwilligerswerk middels het verbreden van de groep van actieve burgers en belemmeringen wegnemen om te participeren en vrijwilligerswerk te doen.	205
10.40	Taal en digitale vaardigheden - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Het verbeteren van het taalniveau	100
10.41	Talentenprogramma's sport	**Nadere regel subsidie Talentontwikkeling sport gemeente Utrecht**	Ondersteunen van activiteiten gericht op het ontwikkelen van sportieve talenten	54
10.42	Toeleiding naar (bemoei)zorg	**Nadere regel Toeleiding naar (bemoei)zorg**	Toeleiding naar (bemoei)zorg	189
10.43	Tuinen en parken	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Volkstuinen	189
10.44	Verslavingspreventie	**Nadere regel subsidie verslavingspreventie gemeente Utrecht**	Het bieden van informatie over de gezondheidseffecten van middelengebruik (nicotine, alcohol, drugs) en gokken. De activiteiten richten zich op jongeren, jongvolwassenen, risicogroepen, de sociale omgeving (w.o. ouders) en intermediairs. De inzet bevordert bewustwording, motivering en gedragsverandering.	1.833

10.45	Verslavingszorg	**Beleidsregel Verslavingszorg en –preventie gemeente Utrecht 2017**	Het opsporen en toeleiden naar zorg van zeer sociaal kwetsbaren/OGGZ, het bieden van een heroïnebehandeling, het verspreiden en ophalen van spuiten en spuithulpmiddelen, en het afhandelen van spuitmeldingen	1.840
10.46	Voorlichting en zichtbaar maken diversiteit	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Geven van voorlichting over en zichtbaar maken van diversiteit.	257
10.47	Welzijnsaccommodaties in zelfbeheer - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Faciliteren van accommodaties voor maatschappelijke activiteiten. Uitgangspunten zijn een efficiënt gebruik en optimale toegankelijkheid.	1.051
10.48	WMO collectieve GGZ preventie	**Uitvoeringsovereenkomst Indigo Midden-Nederland en gemeente Utrecht**	Subsidie t.b.v. een substantiële bijdrage aan de psychosociale gezondheid van burgers en ondersteuning van mantelzorgers in de gemeente Utrecht	140
10.49	Zorg voor elkaar - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Het ondersteunen van inwoners in een kwetsbare situatie waardoor zij zelfredzamer worden of beter kunnen meedoen.	5.468
10.50	Investeringsbijdrage culturele broedplaatsen	**Nadere regel Investeringsbijdrage culturele broedplaatsen**	De realisatie van nieuwe culturele broedplaatsen en nieuwe werkruimtes in bestaande culturele broedplaatsen in de gemeente Utrecht	300

10.51	Mediaplatform	**Nadere regel subsidie stedelijk mediaplatform**	Beheren en uitvoeren van een stedelijk journalistiek mediaplatform	249
10.52	Maatschappelijke en creatieve huisvesting Berlijnplein	**Nadere regel tender subsidie en overeenkomsten creatieve en maatschappelijke huisvesting Berlijnplein gemeente Utrecht**	Het faciliteren van de ontwikkeling en de exploitatie van betaalbare maatschappelijke en creatieve ruimte op Berlijnplein	40
10.52	Impulssubsidies Cultuur	**Nadere regel Impulssubsidies Cultuur gemeente Utrecht**	Het stimuleren van bijzondere culturele projecten die van belang zijn voor de gemeente Utrecht, haar inwoners en/of de Utrechtse culturele sector.	211
10.53	Projectsubsidies cultuur (ronde 1)	**Nadere regel Projectsubsidies Cultuur gemeente Utrecht**	Het stimuleren van bijzondere culturele projecten die van belang zijn voor de gemeente Utrecht, haar inwoners en/of de Utrechtse culturele sector.	237
10.54	Projectsubsidies cultuur (ronde 2)	**Nadere regel Projectsubsidies Cultuur gemeente Utrecht**	Het stimuleren van bijzondere culturele projecten die van belang zijn voor de gemeente Utrecht, haar inwoners en/of de Utrechtse culturele sector.	203
10.55	Projectsubsidies cultuur (ronde 3)	**Nadere regel Projectsubsidies Cultuur gemeente Utrecht**	Het stimuleren van bijzondere culturele projecten die van belang zijn voor de gemeente Utrecht, haar inwoners en/of de Utrechtse culturele sector.	202

10.56	Projectsubsidies cultuur (ronde 4)	**Nadere regel Projectsubsidies Cultuur gemeente Utrecht**	Het stimuleren van bijzondere culturele projecten die van belang zijn voor de gemeente Utrecht, haar inwoners en/of de Utrechtse culturele sector.	202
10.57	De kennis over de onderbelichte kant van het slavernijverleden te vergroten; De bewustwording over de doorwerking hiervan in de gemeente Utrecht te versterken.	**Nadere regel subsidie Slavernijverleden zichtbaar maken 2024**	Met deze Nadere Regel subsidieert de gemeente Utrecht activiteiten in de stad die bijdragen aan het vergroten van de kennis en het bewustzijn over het slavernijverleden en de doorwerking daarvan.	65
10.58	De financiële drempel voor het aanvragen van een achternaamswijziging voor nazaten van tot slaaf gemaakte mensen te verlagen.	**Nadere regel subsidie achternaamsnaamswijziging slavernijverleden 2024**	Deze Nadere Regel verstrekt een vergoeding voor het aanvragen van achternaamswijziging voor nazaten van tot slaaf gemaakte personen.	5

Hoofdstuk 11 Slotbepalingen

Artikel 11.1 Citeertitel

Dit besluit kan worden aangehaald als Subsidiestaat 2024 gemeente Utrecht

Artikel 11.2 Intrekking

De Subsidiestaat 2024, zoals vastgesteld op 12 september 2023, wordt ingetrokken.

Artikel 11.3 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking de dag na bekendmaking in het gemeenteblad;

Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht, in de vergadering van <Datum>.

De burgemeester

Sharon A.M. Dijksma

De secretaris,

Michiel J. Ruis

Toelichting

De subsidiestaat is onderdeel van de programmabegroting en vermeldt per programma welke subsidiedoelstellingen er zijn. Voor iedere subsidiedoelstelling is een maximaal bedrag beschikbaar (= het subsidieplafond) gesteld door burgemeester en wethouders.

Bij iedere subsidiedoelstelling staat aangegeven welke subsidieregeling er onder valt en voor welke regeling u een aanvraag kunt doen.

De vermelde bedragen zijn geen garantie dat deze bedragen nog daadwerkelijk beschikbaar zijn, en/of dat er nog subsidie kan worden aangevraagd. Voor de actuele subsidieregelingen en budgetten kunt u kijken op de website van de gemeente utrecht www.utrecht.nl/subsidie of contact opnemen met het subsidiebureau van de gemeente Utrecht: subsidie@utrecht.nl

De aanvraagtermijnen per subsidieregeling zijn te vinden in de betreffende subsidieregelingen op www.overheid.nl.

(*1) Voor deze subsidiedoelstelling kunnen geen aanvragen worden ingediend. De subsidie is op basis van een convenant uitsluitend bestemd voor de ROM.

(*2) Het subsidieplafond is beperkt beschikbaar voor nieuwe aanvragen. Uit subsidies die in voorgaande jaren zijn verleend vloeien doorlopende verplichtingen voort waarvan de omvang afhankelijk is van externe factoren. Deze verplichtingen komen ten laste van het subsidieplafond voor 2023. Het plafond kan worden bijgesteld op basis van de ervaringen in het voorgaande jaar en nieuwe (wettelijke) ontwikkelingen.

(*3) Voor deze subsidiedoelstelling kunnen geen aanvragen worden ingediend. De subsidie is op basis van een aanwijzingsbesluit uitsluitend bestemd voor UW bedrijven.

(*4) Op de beschikbare subsidiebedragen onder deze regelingen worden de verleende subsidiebedragen uit het jaar 2023 in mindering gebracht.

(*5) Op alle subsidieplafonds rust een begrotingsvoorbehoud.

Subsidiestaat gemeente Utrecht 2025

Burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht, Gelet op artikel 156 lid 1 Gemeentewet en artikel 3 lid 1 Algemene Subsidieverordening (ASV) gemeente Utrecht;

Overwegende dat het wenselijk is om één overzicht te hebben van de actuele subsidieplafonds van alle subsidieregelingen van de gemeente Utrecht;

Besluiten vast te stellen de subsidiestaat gemeente Utrecht 2025.

Hoofdstuk 1 Betrouwbare overheid

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
1.1	Initiatievenfonds	**Nadere Regel Initiatievenfonds gemeente Utrecht**	Ondersteunen van bewoners en vrijwilligersorganisaties in het ontwikkelen van activiteiten of uitvoeren van ideeën om de sociale cohesie, leefbaarheid, zelfredzaamheid en participatie van kwetsbare burgers te vergroten.	3.279
1.2	ROM Regio Utrecht BV (*1)	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Convenantbijdrage aan ROM Regio Utrecht BV	174
1.3	Volksfeesten	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Organiseren en uitvoeren van volksfeesten	189
1.4	Ondersteunen raadgevend referendum	**Nadere regel subsidie Raadgevend referendum gemeente Utrecht**	Subsidiëren van tegenstanders, voorstanders en subsidieaanvragers met een neutrale houding ter ondersteuning van het publieke debat voor campagneactiviteiten of de	3 x 12

			meningsvorming nadat een definitief verzoek tot het houden van een raadgevend referendum is toegelaten.	

Hoofdstuk 2 Ontwikkelen en wonen voor iedereen

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
2.1	Doelgroepen	**Nadere regel subsidie huurdersparticipatie**	Stedelijke huurders participatie en vertegenwoordiging	72
2.2	Lesgeven in een grootstedelijke context	**Nadere regel subsidie Lesgeven in een grootstedelijke context gemeente Utrecht**	Lesgeven in een grootstedelijke context	400
2.3	Ruimtelijke plannen	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Bijdrage aan lokaal platform/ initiatieven voor onderzoek, debat, en infovoorziening over architectuur, stedenbouw en landschap	79
2.4	Toevoegen Woonruimte	**Nadere regel subsidie Fonds Toevoegen Woonruimte 2021**	Fonds Toevoegen Woonruimte voor uitbreiding woonvoorraad bestaande bouw	300

Hoofdstuk 3 Klimaatvriendelijke stad

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**

3.1	Aanpak versneld energetisch verbeteren sociale huurwoningen	**Nadere regel aanpak versneld energetisch verbeteren sociale huurwoningen**	woningcorporaties worden gesubsidieerd voor het nemen van energiebesparende maatregelen, ter vermindering van de energielasten van huurders	1.900
3.2	Duurzaamheidsleningen	**Nadere regel Duurzaamheidsleningen gemeente Utrecht**	Regeling voor duurzaamheidsleningen voor grondgebonden woningen	2.826
3.3	Energieadvies en trajecbegeleiding	**Nadere regels subsidie Energieadvies aan huis en Trajectbegeleiding**	Energieadvies en Trajectbegeleiding voor grondgebonden woningen	102
3.4	Energieloket Zakelijk Maatschappelijk Vastgoed	**Nadere regel subsidie Energieloket – verduurzaming zakelijk en maatschappelijk vastgoed gemeente Utrecht**	Verduurzaming zakelijk en maatschappelijk vastgoed in Utrecht	100
3.5	Maatschappelijk Vastgoed	**Beleidsregel Maatschappelijk vastgoed Utrechtse Energie!**	Mogelijk maken duurzame investeringen in panden van maatschappelijke instellingen	165
3.6	Samen Verduurzamen	**Nadere regel Subsidie collectieve aanpak energiemaatregelen**	Het stimuleren van collectieve initiatieven voor energiemaatregelen bij particuliere bestaande woningen.	75
3.7	Pilot Isolatieaanpak kleine VVE's	**Nadere regel Pilot Isolatieaanpak kleine VVE's**	Pilot Isolatieaanpak kleine VVE's	480

Hoofdstuk 4 Duurzame Bereikbaarheid

	Subsidiedoelstelling	Subsidieregeling	Omschrijving	Budget x € 1.000
4.1	Uitvoeren maatregelen goederenvervoer	**Nadere regel subsidie efficiënt en duurzaam goederenvervoer**	Uitvoeren maatregelen goederenvervoer	50

Hoofdstuk 5 Aantrekkelijke en groene leefomgeving en erfgoed

	Subsidiedoelstelling	Subsidieregeling	Omschrijving	Budget x € 1.000
5.1	Utrecht groen en duurzaam	**Nadere regel subsidie natuur- en milieucommunicatie en -educatie 2024 – 2029 gemeente Utrecht**	Bijdrage Natuur- en Milieueducatie ter ondersteuning van aantrekkelijke , laagdrempelige locaties , talrijke initiatieven door co-creatie en samenwerking op gebied van natuur , milieu en groen in de stad Utrecht.	4.639
5.2	Dierenweides	**Nadere regel subsidie dierenweides gemeente Utrecht**	Bijdrage aan exploitatie dierenweides	49
5.3	Exploitatie Domunder	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Ondersteuning exploitatie Domunder	40
5.4	Groene daken	**Nadere regel Subsidie groene daken**	Wateroverlast voorkomen	700
5.5	Herstel kelders wervengebied	**Nadere regel subsidie kelders wervengebied pilotfase 2022-2024 gemeente Utrecht**	Herstel kelders wervengebied	1.800

5.6	Publieksbereik Erfgoed	**Nadere regel subsidie publieksbereik erfgoed gemeente Utrecht**	Ondersteuning activiteit Open Monumenten Dag Utrecht en Kerken kijken Utrecht	82
5.7	Terugdringen van emissies door houtstook	**Nadere regel stimulering beperking emissies houtstook gemeente Utrecht**	Terugdringen van emissies door houtstook	189
5.8	Watervriendelijk Maatschappelijk vastgoed	**Nadere regel subsidie watervriendelijk maatschappelijk vastgoed gemeente Utrecht**	Wateroverlast en schade door droogte voorkomen	300

Hoofdstuk 6 Veilige stad

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
6.1	Buurtteams jeugd en gezin (veiligheid) (subsidietender Jeugd)	**Beleidsregel Buurtteamorganisatie Jeugd en Gezin 2019-2024 gemeente Utrecht**	Integraal inzetten van jeugdzorgaanbod zonder indicatiestelling	1.476
6.2	Hulpverlening bij ongevallen en rampen	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Bijdrage in de kosten van organisaties die betrokken zijn bij de hulpverlening bij ongevallen en rampen	232
6.3	Jongerenwerk en veiligheid	**Beleidsregel Jongerenwerk 2020-2026**	Terugdringen van criminaliteit onder en ernstige overlast door jongeren en bieden van een duurzaam toekomstperspectief.	4.258

6.4	Ondersteuning aanpak jeugd en veiligheid	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Bijdrage in de kosten van organisaties die betrokken zijn bij de preventieve activiteiten in het kader van jeugd en veiligheid	44
6.5	Politie Keurmerk Veilig Wonen	**Nadere regel subsidie Politiekeurmerk Veilig Wonen voor eigenaren gemeente Utrecht**	Subsidie op verkrijgen van Politie Keurmerk Veilig Wonen (PKVW) bestaande woningen	77
6.6	Samen voor Overvecht (Veiligheid)	**Nadere regels Subsidie Samen voor Overvecht, gemeente Utrecht**	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen.	250

Hoofdstuk 7 Passende ondersteuning en opvang

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
7.1	Advies	**Beleidsregel Informatievoorziening, Advies en Onafhankelijke cliëntondersteuning gemeente Utrecht 2019-2024**	Faciliteren en organisatie van advies door sociaal raadsliedenwerk	2.360

7.2	Buurtbemiddeling/ aanpak extreme woonoverlast	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Buurtbemiddeling leert en helpt mensen om al in een vroeg stadium burengeschillen op te lossen. De aanpak extreme woonoverlast wordt ingezet als de bewoner(s) van een woning het woongenot van omwonenden structureel verstoort c.q. verstoren.	887
7.3	Buurtteams Sociaal	**Beleidsregel Buurtteamorganisatie Sociaal 2019-2024 gemeente Utrecht**	Doorontwikkeling en uitvoering van de buurtteams en het leveren van hoogwaardige sociale basiszorg. In co-creatie met de gemeente Utrecht leveren van een bijdrage aan de ontwikkeling van een nieuw en eenvoudiger stelsel van zorg en ondersteuning.	22.660
7.4	FIOM	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Aanbieden van gespecialiseerd maatschappelijk werk met betrekking tot zwangerschap, adoptie, seksueel geweld en hulp aan tienerouders	317
7.5	Gecombineerde inloopvoorziening voor daklozen	**beleidsregel Gecombineerde inloopvoorziening voor daklozen gemeente Utrecht**	Het bieden van een duidelijke ingang, snel bieden van tijdelijke opvang en integrale hulpverlening, bijdrage aan herstel van daklozen, vergroten van de door- en uitstroom uit de maatschappelijke opvang.	1.743

7.6	Groepsgewijze activiteiten	**Beleidsregel Informatievoorziening, Advies en Onafhankelijke cliëntondersteuning gemeente Utrecht 2019-2024**	Groepsgewijze activiteiten zorgen voor verbinding tussen cliënten onderling, waardoor zij onderling netwerken kunnen onderhouden, waarbij preventie, activering, lotgenotencontact en onderlinge hulp/steun centraal staan	323
7.7	Informatievoorziening	**Beleidsregel Informatievoorziening, Advies en Onafhankelijke cliëntondersteuning gemeente Utrecht 2019-2024**	Faciliteren en organiseren van informatie op breed sociaal domein	775
7.8	Onafhankelijke clientondersteuning	**Beleidsregel Informatievoorziening, Advies en Onafhankelijke cliëntondersteuning gemeente Utrecht 2019-2025**	Faciliteren en organiseren van onafhankelijke clientondersteuning.	164
7.9	Ondersteuning schuldhulpverlening vanuit Informele zorg	**Beleidsregel Informatievoorziening, Advies en Onafhankelijke cliëntondersteuning gemeente Utrecht 2019-2024**	Ondersteuning om inwoners op een toegankelijke en laagdrempelige wijze te leren omgaan met geld, schulden en administratie	1.263
7.10	Sociale prestatie en dagondersteuning	**Nadere regel subsidie sociale prestatie en dagondersteuning**	Het versterken van de zelfredzaamheid van kwetsbare Utrechters en het vergroten van hun zingeving. Deze voorzieningen dragen bij aan de bestrijding van sociaal isolement, verbetering van de (geestelijke) gezondheid en de toename van maatschappelijke participatie.	6.290

7.11	Veilig thuis 18+	**Nadere regel subsidie Veilig Thuis, (preventieve) jeugdbescherming en jeugdreclassering (subsidieregeling VT-JB-JR Utrecht 2018)**	Uitvoering van de activiteiten Veilig Thuis voor 18+ (volwassenen)	5.885
7.12	Voorkomen huiselijk geweld	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Voorkomen van huiselijk geweld bij alle slachtoffers. Bij ernstige dreiging en gevaar van huiselijk wordt een veilige situatie gecreëerd in de (crisis) opvang, onderduikaders, bij familie of via de informele netwerken. In alle gevallen is sprake van (groeps) begeleiding en/of (ambulante) hulpverlening al dan niet door de vrouwenopvang zelf.	2.538

Hoofdstuk 8 Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
8.1	Actieagenda Utrechters Schuldenvrij	**Nadere regel subsidie Actieagenda Utrechters Schuldenvrij**	Zorgen dat alle Utrechters kunnen rondkomen, meedoen en blijvend schulden(zorg)vrij zijn. We doen dit door er op tijd bij te zijn en hulp op maat te bieden.	150
8.2	BIZ Woonboulevard	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	BIZ subsidie (Bedrijfs Investerings Zone)	145

8.3	Ecosysteem startups en scale-ups activiteiten (deel B)	**Nadere regel subsidie versterken Utrechtse ecosysteem voor startups en scale-ups 2023-2026 gemeente Utrecht**	Subsidie voor programma's, activiteiten en evenementen met nadruk op groeiondernemers (deel B)	120
8.4	Ecosysteem startups en scale-ups meerjarig (deel A)	**Nadere regel subsidie versterken Utrechtse ecosysteem voor startups en scale-ups 2023-2026 gemeente Utrecht**	Meerjarige subsidie voor activiteiten van incubators en frontoffice/ecosysteemmanagement (deel A)	380
8.5	Evenementenfonds	**Nadere regel subsidie evenementenfonds (EFU) gemeente Utrecht**	Evenementenfonds	300
8.6	Huisvesting voedselbanken	**Nadere regel subsidie huisvesting voedselbanken gemeente Utrecht**	Huisvesting voedselbanken	150
8.7	Levensgebeurtenissen	**Beleidsregel Informatievoorziening, Advies en Onafhankelijke cliëntondersteuning gemeente Utrecht 2019-2024**	Ondersteuning met vrijwillige inzet ten behoeve van schuldhulpverlening	378
8.8	Loonkostensubsidie (*2)	**Nadere regel forfaitaire loonkostensubsidie gemeente Utrecht**	Loonkostensubsidie aan werkgevers die mensen uit de doelgroep WWB in dienst nemen.	4.800
8.9	Ondernemersfonds Utrecht	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Subsidie aan Stichting Ondernemersfonds Utrecht voor stimulering economische structuur van Utrecht en economische vitaliteit van de stad.	12.393

8.10	Plusbonus	**Beleidsregel Plusbonus en Duurzaamheidsbonus**	Eenmalige subsidie voor een werkgever als de werkgever een bijstandsgerechtigde die parttime werkt, een nieuw contract aanbiedt met een urenuitbreiding.	50
8.11	Samen voor Overvecht (Werk en ondernemerschap)	**Nadere regels Subsidie Samen voor Overvecht, gemeente Utrecht**	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen.	200
8.12	Utrecht Science Park (USP)	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Subsidie voor de ontwikkelinging van het Utrecht Science Park voor het versterken zowel op economisch als op maatschappelijk gebied	50
8.13	Werkgeverscheque	**Nadere regel Werkgeverscheque gemeente Utrecht**	Werkgevers stimuleren om mensen met belemmeringen op de arbeidsmarkt in dienst te nemen of op een proefplaatsing aan te stellen	200
8.14	Wet Sociale werkvoorziening (*3)	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Uitvoering sociale werkvoorziening en begeleid werken	15.639

Hoofdstuk 9 Kansrijk opgroeien

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**

9.1	Ambulant jongerenwerk	**Beleidsregel Jongerenwerk 2020-2026**	Activeren van jeugdigen en bieden van mogelijkheden tot optimale ontwikkeling	4.995
9.2	Basiszorg daklozen regio Utrecht	**Nadere regel subsidie basiszorg daklozen regio Utrecht**	Hulp en begeleiding aan dak- en thuisloze jongeren	3.172
9.3	Bibliotheek Utrecht	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	De Bibliotheek Utrecht laagdrempelig bereikbaar, toegankelijk en aantrekkelijk houden.	16.781
9.4	Burgerschap	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Vredeseducatie en Homo-emancipatie LHTB	53
9.5	Buurtteams jeugd en gezin	**Beleidsregel Buurtteamorganisatie Jeugd en Gezin 2019-2024 gemeente Utrecht**	Integraal inzetten van jeugdzorgaanbod zonder indicatiestelling.	27.244
9.6	Cultuureducatie (onderwijs)	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Kinderen in het primair- en voortgezet onderwijs in contact brengen met een breed aanbod van kunst en cultuur in en rondom de school.	2.059
9.7	De Stem van Utrecht	**Beleidsregel 'De stem van Utrechters' door cliëntraden, adviescommissies en belangenorganisaties**	Faciliteren en organiseren van belangenbehartiging en informatie en advies	106

9.8	Internationale Schakel Klassen (ISK): taal onderwijs voor nieuwkomers (VO) van 12 t/m 18 jaar	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 12-23. Dit door middel van de voorziening de ISK waar nieuwkomers (leerlingen in het VO) de Nederlandse taal leren zodat zij na onderwijs te hebben ontvangen op het ISK kunnen uitstromen naar het reguliere onderwijs op het niveau naar vermogen.	104
9.9	Jeugdhulp	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Trajectmanagement, woonbegeleiding, onderwijshulpverlening en intensieve hulp bij opgroeiproblemen voor jongeren	367
9.10	Jeugdhulp meedoen (subsidietender Sport)	**Beleidsregel sport, bewegen en verenigingsondersteuning 2018-2024 gemeente Utrecht**	Meedoen kinderen met een beperking/ondersteuningsvraag	59
9.11	Jongeren, relaties en seksualiteit	**Nadere regel subsidie Preventie en begeleiding aan jongeren op het gebied van liefde, relaties en seksualiteit gemeente Utrecht**	Jongeren, relaties en seksualiteit	456
9.12	Kinder- en jongerenwerk MO	**Beleidsregel Jongerenwerk 2020-2026**	Activeren van jeugdigen en bieden van mogelijkheden tot optimale ontwikkeling	567
9.13	NPOnderwijs	**Nadere regel subsidie Herstel en veerkracht Utrechtse Jeugd**	Nationaal Programma Onderwijs	251

9.14	Ondersteunend personeel primair onderwijs (voorheen conciërges)	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Verlaging werkdruk leraren	402
9.15	Ondersteuning peuter bij overgang naar primair onderwijs	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Coördinatie van het onderdeel 0-4 jaar binnen zorgplatform en bieden van ambulante begeleiding gericht op een vloeiende overgang van kinderen van voorschoolse voorziening naar het primair (speciaal) onderwijs	571
9.16	Onderwijs ondersteuning talentontwikkeling	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Kinderen en jongeren kunnen gebruik maken van een samenhangend aanbod van talentontwikkeling, ouderbetrokkenheid en pedagogische aanpak/burgerschap dat door een derde partij in samenwerking met de school wordt aangeboden.	40
9.17	Onderwijsimpuls voor toekomstbestendig onderwijs	**Beleidsregel Utrechtse onderwijsimpuls voor kwaliteit en excellentie**	Het geven van een impuls aan de kwaliteit van het onderwijs en het stimuleren van onderwijsinnovatie in Utrecht.	1.399
9.18	OPDC Utrecht	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Voorziening waar overbelaste jongeren met meervoudige problematiek die dreigen uit te vallen op school worden versterkt in hun gedragsrepertoire en duurzaam teruggeleid naar de school van herkomst, of doorgeleid naar een andere passende school, of naar de arbeidsmarkt.	702

9.19	Overgang PO naar VO	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Het realiseren van de beoogde effecten conform de Beleidsregel Onderwijs Utrecht, Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Schoolloopbaan 12-23.	277
9.20	Samen voor Overvecht (Ondersteuning op maat)	**Nadere regels Subsidie Samen voor Overvecht, gemeente Utrecht**	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen.	1.350
9.21	Schoolmaatschappelijk werk PO (subsidietender Buurtteam Jeugd)	**Beleidsregel Buurtteamorganisatie Jeugd en Gezin 2019-2024 gemeente Utrecht**	Leerlingen ondersteunen bij achterstanden in hun ontwikkeling op school (Buurtteams)	1.503
9.22	Schoolmaatschappelijk werk VO (subsidietender Buurtteam Jeugd)	**Beleidsregel Buurtteamorganisatie Jeugd en Gezin 2019-2024 gemeente Utrecht**	Leerlingen ondersteunen bij achterstanden in hun ontwikkeling op school (Buurtteams)	1.014
9.23	Sociale prestatie en dagondersteuning (jeugd)	**Nadere regel subsidie sociale prestatie en dagondersteuning**	Het versterken van de zelfredzaamheid van kwetsbare Utrechters en het vergroten van hun zingeving. Deze voorzieningen dragen bij aan de bestrijding van sociaal isolement, verbetering van de (geestelijke) gezondheid en de toename van maatschappelijke participatie.	293

9.24	Taalschool: taal onderwijs voor nieuwkomers van 4 t/m 12 jaar	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 0-12. Dit door middel van de voorziening de Taalschool waar nieuwkomers (leerlingen in het PO) de Nederlandse taal leren zodat zij na ca. 1½ jaar Taalschool bij uitstroom naar het reguliere onderwijs Nederlands spreken, lezen en schrijven – passend bij het vastgestelde uitstroomniveau.	635
9.25	Talentontwikkeling en combinatiefuncties brede school primair onderwijs	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Combinatiefuncties onderwijs, activiteiten brede talentontwikkeling en programma Brede Scholen	1.574
9.26	Talentontwikkeling voortgezet onderwijs	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Activiteiten voor brede talentontwikkeling in het voortgezet onderwijs.	1.331
9.27	Uitvoering Voorschoolse Educatie	**Nadere regel subsidie Passende Kinderopvang gemeente Utrecht**	De startpositie van jonge kinderen verbeteren die het risico lopen op een achterstand in (taal)ontwikkeling door middel van o.a. Voorschoolse Educatie.	12.800
9.28	Utrecht Leert!	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Activiteiten die bijdragen aan de doelstellingen van het plan van aanpak voor het terugdringen van het lerarentekort, Utrecht Leert!	1.000

9.29	Veilig thuis, Jeugdbescherming en Jeugdreclassering	**Nadere regel subsidie Veilig Thuis, (preventieve) jeugdbescherming en jeugdreclassering (subsidieregeling VT-JB-JR Utrecht 2018)**	Uitvoering van Veilig Thuis en (preventieve) jeugdreclassering en jeugdbescherming	13.576
9.30	Verbindingsgroepen	**Nadere regel subsidie Passende Kinderopvang gemeente Utrecht**	Verbindingsgroepen	400
9.31	Versneld Vernieuwen & Kansrijke start (*4)	**Nadere regel subsidie Herstel en veerkracht Utrechtse Jeugd**	Tegengaan en/of verzachten van de negatieve sociale effecten van corona en de coronamaatregelen op inwoners en het ondersteunen van hen die daardoor extra zorg en ondersteuning nodig hebben.	1.100
9.32	Versterken van taal	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Het realiseren van de beoogde effecten conform Goed onderwijs voor elk kind, binnen het thema Cognitie 0-12. Dit door middel van de inzet van Vroegschoolse educatie, Professionalisering van professionals op de vroegschool, Ouderbetrokkenheid op de vroegschool, Schakelen gr. 3, 4, Leertijduitbreiding (LTU), Brede School Academie (BSA), Zomerschool/taalstimulering in de vakantie perioden en taalactiviteiten.	3.911

9.33	Versterken van taal: Brede school Academie (BSA)	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	De subsidie is tijdelijk beschikbaar met als doel het borgen van activiteiten voor hogere taalprestaties en bredere maatschappelijke ontwikkeling in het onderwijsaanbod. Voor leerlingen met een taalachterstand en talentvolle leerlingen die onderpresteren op taal in het primair onderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs.	31
9.34	VSV Regionaal	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Schoolverzuim en -uitval terugdringen waardoor leerlingen de kans krijgen hun schoolloopbaan zo soepel mogelijk te doorlopen en daarmee het perspectief op het behalen van een startkwalificatie vergroten.	880
9.35	VSV stad inclusief loopbaanoriëntatie PO-VO en overgang VO-MBO	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Schoolverzuim en -uitval terugdringen waardoor leerlingen de kans krijgen hun schoolloopbaan zo soepel mogelijk te doorlopen en daarmee het perspectief op het behalen van een startkwalificatie vergroten.	333
9.36	Waardering voor Vakmanschap	**Nadere regel subsidie Waardering voor vakmanschap gemeente Utrecht**	Waardering voor Vakmanschap	175
9.37	Kinderopvang plus	**Nadere regel subsidie Passende Kinderopvang gemeente Utrecht**	Kinderopvang plus	1.000

Hoofdstuk 10 Levendige en gezonde stad

	Subsidiedoelstelling	**Subsidieregeling**	**Omschrijving**	**Budget x € 1.000**
10.1	Accommodaties maatschappelijke activiteiten: driehoeksoverleg	**Beleidsregel subsidie Driehoeksoverleggen buurtcentra gemeente Utrecht**	Accommodaties maatschappelijke activiteiten: driehoeksoverleg	78
10.2	Amateurkunsteducatie	**Nadere regel Subsidie amateurkunsteducatie gemeente Utrecht 2022-2024**	Amateurkunsteducatie, vrije cursusaanbod in de stad	1.116
10.3	Asielzoekers, ongedocumenteerden en vluchtelingen	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Ondersteuning van nieuwkomers: activiteiten Plan Einstein, de pilot Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV), maatschappelijke begeleiding van statushouders en ondersteuning van voormalig alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV)	11.000
10.4	Basissubsidie Amateurkunst	**Nadere regel basissubsidies amateurkunst gemeente Utrecht**	Het stimuleren van actieve participatie aan amateurkunst door inwoners van de gemeente Utrecht	410
10.5	Basisvoorzieningen	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Instandhouden van een aantal basisvoorzieningen	406

10.6	Beheerde speeltuinen	**Beleidsregel Beheerde speeltuinen gemeente Utrecht**	Technisch en sociaal beheer en onderhoud voor beheerde speeltuinen die maximaal ondersteunend zijn voor die initiatieven en qua openheid, sfeer, en functionaliteit aansluiten bij wat bewoners willen, waardoor buurten levendiger en leefbaarder worden.	2.562
10.7	Belangenbehartiging en informatievoorziening	**Beleidsregel 'De stem van Utrechters' door cliëntraden, adviescommissies en belangenorganisaties Nadere regel Subsidie voor de toegankelijkheid van ondernemingen en organisaties gemeente Utrecht**	Faciliteren en organiseren van belangenbehartiging en informatie en advies	1.467
10.8	Brugfunctie - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Brugfunctie: het tijdelijk ondersteunen en zo nodig verbinden van inwoners met een kwetsbare situatie aan partijen in de basisinfrastructuur of in de (aanvullende) zorg.	636
10.9	Brugfunctie Diversiteit - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Brugfunctie - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	68
10.10	Challenge aangepast sportaanbod sportakkoord	**Beleidsregel Sportakkoord Utrecht**	Ondersteunen sportaanbieders met aangepast sportaanbod	53
10.11	Challenge buurtsportcoach sportakkoord	**Beleidsregel Sportakkoord Utrecht**	Grotere sportdeelname en verbinden zorg, welzijn en sport	74

10.12	Challenge samenwerking sportakkoord	**Beleidsregel Sportakkoord Utrecht**	Ondersteunen en stimuleren van vitale aanbieders, positieve sportcultuur en inclusief sporten en bewegen	130
10.13	Challenge sportaanbieders sportakkoord	**Beleidsregel Sportakkoord Utrecht**	Ondersteunen en stimuleren van sportaanbieders op het gebied van vitaliteit, positieve sportcultuur en inclusief sporten en bewegen.	62
10.14	Combinatiefunctionarissen	**Nadere regel stimuleringssubsidie combinatiefuncties cultuur 2025-2026**	Het aanstellen van cultuurcoaches die een brede doelgroep laten kennismaken met kunst en cultuur.	259
10.15	Cultuurnota 2021-2024	**Beleidsregel Cultuurnota 2021-2024 'Kunst kleurt de stad'** **Nadere regel tweejarige subsidie 2023-2024 in het kader van de Cultuurnota Kunst kleurt de stad**	Het stimuleren en faciliteren van een plurifom cultureel aanbod en ontwikkelruimte	45.023
10.16	Cultuurnota 2021-2024 Participatie	**Beleidsregel Cultuurnota 2021-2024 'Kunst kleurt de stad'**	Het stimuleren en faciliteren van een plurifom cultureel aanbod en ontwikkelruimte	3.274
10.17	Cultuurparticipatie	**Beleidsregel Cultuurnota 2021-2024 'Kunst kleurt de stad'**	Het bevorderen van betrokkenheid bij cultuur van een breed publiek	1.063
10.18	Jongerencultuurhuis Leidsche Rijn/Vleuten-de Meern	**Nadere regel subsidie cultuurprogramma jongeren Leidsche Rijn/Vleuten-De Meern 2022-2024**	Het stimuleren van actieve cultuurparticipatie door jongeren in Leidsche Rijn en Vleuten de Meern	423

10.19	Gezond Leren op School	**Nadere regel onderwijs**	Schoolbesturen PO kunnen voor scholen met een schoolweging hoger dan 30 en voor scholen speciaal onderwijs een subsidie aanvragen voor een gezond aanbod van gezonde lunch, beweegactiviteiten, ouderbetrokkenheid en voedseleducatie. Doelstelling is een gezonde leefstijl te bevorderen, honger tegen te gaan en gezond gewicht te bevorderen.	700
10.20	Gezonde leefstijl (subsidietender Sport))	**Beleidsregel sport, bewegen en verenigingsondersteuning 2018-2024 gemeente Utrecht**	Stimuleren gezonde leefstijl door sporten	151
10.21	Grootschalige schoolsportevenementen	**Nadere regel subsidie sportevenementen gemeente Utrecht**	Ondersteunen en stimuleren grootschalige schoolsportevenementen	107
10.22	Grootschalige sportevenementen	**Nadere regel subsidie sportevenementen gemeente Utrecht**	Ondersteunen en stimuleren grootschalige sportevenementen	162
10.23	Grotere sportdeelname van kinderen	**Beleidsregel sport, bewegen en verenigingsondersteuning 2018-2024 gemeente Utrecht**	Grotere sportdeelname van kinderen	147
10.24	Investeringsbijdrage muziekstudio's	**Nadere regel investeringsbijdrage muziekstudio's Gemeente Utrecht**	De realisatie van muziekstudio’s in de gemeente Utrecht, die tegen een betaalbaar tarief incidenteel of voor een langere periode kunnen worden gehuurd door muzikanten	242

10.25	Kleinschalige sportevenementen	**Nadere regel subsidie sportevenementen gemeente Utrecht**	Ondersteunen en stimuleren kleinschalige sportevenementen	66
10.26	Laaggeletterdheid / taal en digitale vaardigheden - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Verbeteren van taalniveau en andere basisvaardigheden	1.814
10.27	Meldingen van stigmatisering en discriminatie worden adequaat opgevolgd	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Activiteiten op het gebied van preventie en voorlichting, met de nadruk op discriminatie op de arbeidsmarkt en in de horeca, uitgevoerd door Artikel 1 Midden-Nederland.	479
10.28	Nadere regel basisvoorziening ondersteuning mantelzorgers	**Nadere regel subsidie mantelzorgondersteuning**	Advies, informatie en andere ondersteuning bieden aan mantelzorgers.	764
10.29	Nadere regel basisvoorziening vrijwilligersondersteuning	**Nadere regel subsidie basisvoorziening vrijwilligersondersteuning**	Stimuleren en faciliteren van vrijwilligerswerk in de stad in alle maatschappelijke sectoren.	830
10.30	NT2 voor volwassenen	**Nadere regel subsidie onderwijs gemeente Utrecht**	Hoger opgeleide nieuwkomers zonder inburgeringsplicht krijgen met deze subsidie de mogelijkheid om de Nederlandse taal te leren en waar mogelijk een Staatsexamen NT2 te behalen	192
10.31	Productie en programmering	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Het faciliteren van artistiek interessante activiteiten	4.052

			van Utrechtse makers en culturele instellingen	
10.33	Samen voor Overvecht (Gezonde wijk)	**Nadere regels Subsidie Samen voor Overvecht, gemeente Utrecht**	Samen voor Overvecht betekent werken aan een wijk waar bewoners prettig samen leven en die aantrekkelijk is voor nieuwe bewoners, bezoekers, en ondernemers. Een wijk waarin de veerkracht van bewoners wordt versterkt en iedereen mee kan doen.	200
10.34	Sekswerk	**Nadere regel subsidie stedelijke prostitutiehulp- en dienstverlening 2021 gemeente Utrecht** **Nadere regel subsidie regionale uitstapprogramma's prostituees (DUUP) gemeente Utrecht** **Nadere regel uitbreiding subsidie regionale uitstapprogramma's voor sekswerkers (DUUP+) gemeente Utrecht**	Het bieden van laagdrempelige opvang en het vergroten v/h bereik onder de sekswerkers door outreachend werken en het ondersteunen en begeleiden van vrouwen bij het uitstappen uit het sekswerk.	1.458
10.35	Sociaal makelaarschap	**Beleidsregel Sociaal makelaarschap gemeente Utrecht 2019-2024**	Sociaal makelaars zetten in op het versterken van sociale netwerken in de wijk, zodat deze krachtiger worden en waarmee ook de veerkracht van bewoners in de wijk vergroot wordt. Sociaal makelaars werken aan het versterken van de pedagogische civil society in de wijk.	8.581

10.36	Sport, bewegen en verenigingsondersteuning	**Beleidsregel sport, bewegen en verenigingsondersteuning 2018-2024 gemeente Utrecht**	Ondersteunen van verenigingen, topsporters, topsporttalentenen vestiging talentcentra	3.632
10.37	Sport, bewegen en verenigingsondersteuning (topsport)	**Beleidsregel sport, bewegen en verenigingsondersteuning 2018-2024 gemeente Utrecht**	Ondersteunen van verenigingen, topsporters, topsporttalentenen vestiging talentcentra	267
10.38	Stimuleren vrijwilligerswerk	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Stimuleren en faciliteren van stedelijk vrijwilligerswerk middels het verbreden van de groep van actieve burgers en belemmeringen wegnemen om te participeren en vrijwilligerswerk te doen.	205
10.39	Taal en digitale vaardigheden - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Het verbeteren van het taalniveau	100
10.40	Talentenprogramma's sport	**Nadere regel subsidie Talentontwikkeling sport gemeente Utrecht**	Ondersteunen van activiteiten gericht op het ontwikkelen van sportieve talenten	54
10.41	Toeleiding naar (bemoei)zorg	**Nadere regel Toeleiding naar (bemoei)zorg**	Toeleiding naar (bemoei)zorg	189
10.42	Tuinen en parken	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Volkstuinen	189

10.43	Verslavingspreventie basis	**Nadere regel subsidie verslavingspreventie gemeente Utrecht**	Het bieden van informatie over de gezondheidseffecten van middelengebruik (nicotine, alcohol, drugs) en gokken. De activiteiten richten zich op jongeren, jongvolwassenen, risicogroepen, de sociale omgeving (w.o. ouders) en intermediairs. De inzet bevordert bewustwording, motivering en gedragsverandering.	1.184
10.44	Verslavingszorg	**Beleidsregel Verslavingszorg en –preventie gemeente Utrecht 2017**	Het opsporen en toeleiden naar zorg van zeer sociaal kwetsbaren/OGGZ, het bieden van een heroïnebehandeling, het verspreiden en ophalen van spuiten en spuithulpmiddelen, en het afhandelen van spuitmeldingen	1.840
10.45	Voorlichting en zichtbaar maken diversiteit	**Algemene SubsidieVerordening (ASV)**	Geven van voorlichting over en zichtbaar maken van diversiteit.	257
10.46	Welzijnsaccommodaties in zelfbeheer - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Faciliteren van accommodaties voor maatschappelijke activiteiten. Uitgangspunten zijn een efficiënt gebruik en optimale toegankelijkheid.	1.201

10.47	WMO collectieve GGZ preventie	**Uitvoeringsovereenkomst Indigo Midden-Nederland en gemeente Utrecht**	Subsidie t.b.v. een substantiële bijdrage aan de psychosociale gezondheid van burgers en ondersteuning van mantelzorgers in de gemeente Utrecht	140
10.49	Zorg voor elkaar - nadere regel vrijwillige inzet voor elkaar	**Nadere regel subsidie vrijwillige inzet voor elkaar**	Het ondersteunen van inwoners in een kwetsbare situatie waardoor zij zelfredzamer worden of beter kunnen meedoen.	5.468
10.50	Mediaplatform	**Nadere regel subsidie stedelijk mediaplatform**	Beheren en uitvoeren van een stedelijk journalistiek mediaplatform	249
10.51	Maatschappelijke en creatieve huisvesting Berlijnplein	**Nadere regel tender subsidie en overeenkomsten creatieve en maatschappelijke huisvesting Berlijnplein**	Maatschappelijke en creatieve huisvesting Berlijnplein	
10.52	Impulssubsidies Cultuur	**Nadere regel Impulssubsidies Cultuur gemeente Utrecht**	Het stimuleren van bijzondere culturele projecten die van belang zijn voor de gemeente Utrecht, haar inwoners en/of de Utrechtse culturele sector.	211
10.53	Projectsubsidies cultuur (ronde 1)	**Nadere regel Projectsubsidies Cultuur gemeente Utrecht**	Het stimuleren van bijzondere culturele projecten die van belang zijn voor de gemeente Utrecht, haar inwoners en/of de Utrechtse culturele sector.	211
10.54	Projectsubsidies cultuur (ronde 2)	**Nadere regel Projectsubsidies Cultuur gemeente Utrecht**	Het stimuleren van bijzondere culturele projecten die van belang zijn voor de gemeente Utrecht, haar inwoners	211

			en/of de Utrechtse culturele sector.	
10.55	Projectsubsidies cultuur (ronde 3)	**Nadere regel Projectsubsidies Cultuur gemeente Utrecht**	Het stimuleren van bijzondere culturele projecten die van belang zijn voor de gemeente Utrecht, haar inwoners en/of de Utrechtse culturele sector.	211
10.56	Projectsubsidies cultuur (ronde 4)	**Nadere regel Projectsubsidies Cultuur gemeente Utrecht**	Het stimuleren van bijzondere culturele projecten die van belang zijn voor de gemeente Utrecht, haar inwoners en/of de Utrechtse culturele sector.	211
10.57	Cultuurnota 2-jarige regeling	**Nadere regel Cultuurnota 2025-2026 'Kunst kleurt de stad'**	Het stimuleren van startende culturele projecten.	730
10.58	Inclusie en Diversiteit	**Nadere regel subsidie Inclusie en Diversiteit**	Ondersteuning van activiteiten die bijdragen aan Inclusie en Diversiteit	500
10.59	Verslavingspreventie Ongelijk investeren	**Nadere regel subsidie verslavingspreventie gemeente Utrecht**	Verslavingspreventie Ongelijk investeren	162
10.60	Preventie KOPP/KOV-kinderen	**Nadere regel subsidie verslavingspreventie gemeente Utrecht**	Preventie KOPP/KOV-kinderen	237

Hoofdstuk 11 Slotbepalingen

Artikel 11.1 Citeertitel

Dit besluit kan worden aangehaald als Subsidiestaat 2025 gemeente Utrecht

Artikel 11.2 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking de dag na bekendmaking in het gemeenteblad;

Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht, in de vergadering van <Datum>.

De burgemeester

Sharon A.M. Dijksma

De secretaris,

Michiel J. Ruis

Toelichting

De subsidiestaat is onderdeel van de programmabegroting en vermeldt per programma welke subsidiedoelstellingen er zijn. Voor iedere subsidiedoelstelling is een maximaal bedrag beschikbaar (= het subsidieplafond) gesteld door burgemeester en wethouders.

Bij iedere subsidiedoelstelling staat aangegeven welke subsidieregeling er onder valt en voor welke regeling u een aanvraag kunt doen.

De vermelde bedragen zijn geen garantie dat deze bedragen nog daadwerkelijk beschikbaar zijn, en/of dat er nog subsidie kan worden aangevraagd. Voor de actuele subsidieregelingen en budgetten kunt u kijken op de website van de gemeente utrecht www.utrecht.nl/subsidie of contact opnemen met het subsidiebureau van de gemeente Utrecht: subsidie@utrecht.nl

De aanvraagtermijnen per subsidieregeling zijn te vinden in de betreffende subsidieregelingen op www.overheid.nl.

(*1) Voor deze subsidiedoelstelling kunnen geen aanvragen worden ingediend. De subsidie is op basis van een convenant uitsluitend bestemd voor de ROM.

(*2) Het subsidieplafond is beperkt beschikbaar voor nieuwe aanvragen. Uit subsidies die in voorgaande jaren zijn verleend vloeien doorlopende verplichtingen voort waarvan de omvang afhankelijk is van externe factoren. Deze verplichtingen komen ten laste van het subsidieplafond voor 2023. Het plafond kan worden bijgesteld op basis van de ervaringen in het voorgaande jaar en nieuwe (wettelijke) ontwikkelingen.

(*3) Voor deze subsidiedoelstelling kunnen geen aanvragen worden ingediend. De subsidie is op basis van een aanwijzingsbesluit uitsluitend bestemd voor UW bedrijven.

(*4) Op de beschikbare subsidiebedragen onder deze regelingen worden de verleende subsidiebedragen uit het jaar 2023 in mindering gebracht.

(*5) Op alle subsidieplafonds rust een begrotingsvoorbehoud.

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	J.Yusuf	**Datum**	21 juni 2024
Doorkiesnummer	14030	**Kenmerk**	12308782
E-mail		**Onderwerp**	Beantwoording schriftelijke vragen en erratum Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2024
Bijlage(n)	2 (waarvan 1 geheim)	**Beleidsveld**	Financiën

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de antwoorden op uw schriftelijke vragen over de Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2024. Ook ontvangt u het ‘Erratum Voorjaarsnota en Eerste Bestuursrapportage 2024’. Er zijn enkele onjuistheden geconstateerd die we met het Erratum corrigeren.

Geheimhouding
We hebben permanente geheimhouding opgelegd op de bijlage ‘Aanvullende beantwoording vraag 303 - Schriftelijke vragen Voorjaarsnota 2024’ op grond van artikel 87 van de Gemeentewet om redenen genoemd in artikel 5.1 lid 2 sub b en i van de Wet open overheid. De bijlage bevat financiële informatie over de totaalbedragen per project. Deze informatie kunnen marktpartijen gebruiken bij aanbestedingen en onderhandelingen met de gemeente. Het is van belang dat marktpartijen geen inzage krijgen in onze financiële informatie per project.

Beantwoording vragen na deadline
De vragen van één van uw fracties zijn anderhalve dag na het afgesproken moment ingediend. Als vragen te laat worden ingediend dan kunnen wij niet garanderen dat deze ook op het afgesproken moment zijn beantwoord. In dit geval is het door extra inzet van de organisatie toch gelukt deze vragen nog in te passen in het reeds lopende traject.

Wij kijken uit naar bespreking in uw raad.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 1

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	11. Opvang aanpak koudweerregeling
Programma/onderdeel	Geen nadere definiëring van toepassing
Bladzijde (in pdf)	20
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	In deze vraag verwijs ik naar de raadsbrief koudweerregeling en winteropvang van oktober 2023. Hier in staat: 'De kosten van de KWR dekken we uit structurele middelen uit het programma ‘Gezonde en levendige stad’ en incidentele Rijksmiddelen van het landelijk Actieplan dakloosheid'
Heeft relatie met vraag	97

Vraag	Bij knelpunt 11 is te lezen dat voor de koudweerregeling (KWR) een bedrag wordt uitgetrokken van 1 miljoen. In eerdere brieven over de KWR werd genoemd dat de uitvoering van de KWR zou kunnen plaatsvinden vanuit bestaande kaders, en rijksmiddelen. Hoe verhoud dat zich tot elkaar?

Antwoord:

In de raadsbrief (kenmerk 12112326) van 14 februari 2024 over de Koudweerregeling (KWR) lieten wij u weten dat wij de laatste jaren (ook landelijk) een forse toename zien van beroep op de KWR en een autonome groei van nieuwe doelgroepen. Vergeleken met vorig jaar lag het gemiddelde gastenaantal in de winter 2023/2024 32% hoger dan het jaar daarvoor. Voor de KWR ontvangen gemeenten geen rijksfinanciering. Wij hebben zelf budget gereserveerd maar door de groei volstaat dit oorspronkelijk voor de KWR gereserveerde budget niet meer. Daarbij willen we gezien het (groeiende) beroep op de KWR dit structureler financieren en tegelijkertijd de KWR beter organiseren. Het bedrag dat structureel voor de KWR staat gereserveerd in de programmabegroting is al een aantal jaar niet meer toereikend. Dit bedrag komt vanuit Volksgezondheid, terwijl de uitvoering meer werd gedaan vanuit MO-BW en Asiel gezien de doelgroepen die gebruik maken van de KWR. Tot nu konden we de meerkosten financieren vanuit de onderbesteding op de Wmo. Gezien de bezuinigingsopgave en de toename van de dakloosheid en het gebruik van de KWR lukt dit niet meer.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 2

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	12. Opvang bijsturen
Programma/onderdeel	Geen nadere definiëring van toepassing
Bladzijde (in pdf)	20
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	11, 168, 169

Vraag	Klopt het dat het college hiermee zegt dat iedere opvangplek extra 55.000 kost per jaar? Is hierbij ook nog gekeken naar andere mogelijkheden voor (meer tijdelijke) opvang? En wordt dit bedrag (2.7 miljoen) ook 1 op 1 'overgemaakt' naar de aanbieders, of is een deel van deze extra kosten ook onderdeel van de vierkantsbekostiging/een taakstelling voor de organisaties zelf?

Antwoord:

Het gemiddelde bedrag per opvangplek is 53,7 duizend euro. Hierbij is rekening gehouden met de realisatie van meerpersoonskamers. Het exacte bedrag hangt af van de omstandigheden waaronder een extra plek wordt gecreeërd, denk hierbij aan of aanpassingen in de voorzieningen op de locatie of personeelsbezetting nodig zijn. Dit is dus een aanvulling op de huidige budgetten in de vierkanten en wordt 'overgemaakt'. Binnen hun budgetten is de opdracht aan aanbieders om in lijn met de nota Utrecht Onderdak zo effectief en slim mogelijk gebruik te maken van bestaande locaties. Maar ook uitbreiding dan wel andere (tijdelijke) invulling van plekken nemen extra kosten met zich mee door eventuele aanpassingen van de locatie of personeelsbezetting. Aanbieders hebben in lijn met de nota een opdracht om meer plekken te creëren binnen het opvangstelsel en tegemoet te komen aan het grotere beroep op de opvang. Hierbij gaat het om meer plekken te realiseren met dezelfde middelen, met een inzet op versobering, in combinatie met efficiëntie en effectiviteit, om tegemoet te komen aan het grotere beroep op de opvang.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 3

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	13. Opvang dekking voor knelpunten
Programma/onderdeel	Geen nadere definiëring van toepassing
Bladzijde (in pdf)	20
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	168, 256, 315

Vraag	Hoe is deze ruimte van 2.4 miljoen ontstaan? En klopt het dat 2.4 miljoen niet voldoende is om de kosten van punt 11, 12, 14 en 15? Het gaat daarbij opgeteld namelijk om 4.7 mijoen, dan lijkt er nog 2.3 miljoen ongedekt?

Antwoord:

In 2023 hebben we door de doordecentralisatie beschermd wonen voor het eerst met een regionale werkbegroting gewerkt. Door een technisch verkeerde rubricering van een kostenpost in dit proces is per abuis 2,4 miljoen euro bij de verkeerde zorgvorm (namelijk opvang in plaats van beschermd wonen) opgenomen. Bij het controleren van de werkbegroting dit jaar is dit gecorrigeerd en blijkt dit bedrag inzetbaar voor opvang. Voorgaande jaren is dit bedrag niet ingezet omdat er binnen de gehele begroting van de Wmo een overschot was (zie hiervoor ook de jaarstukken). Het klopt inderdaad dat het bedrag van 2,4 miljoen euro niet voldoende is voor de volledige dekking van de knelpunten (door geen doorstroom naar wonen, autonome groei van de doelgroepen en geen duurzame financiering van de KWR).

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 4

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	30. Wonen compensatie niveau productie sociale huurwoningen
Programma/onderdeel	Geen nadere definiëring van toepassing
Bladzijde (in pdf)	23
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Op pagina 40 wordt wel verwezen dat de maatregel stop de verkoop zorgt dat de gemeente geen opbrengsten meer krijgt uit de meerwaarde afdrachten. Het gaat dan om ipv 6 miljoen per jaar nog om 1 miljoen per jaar (vanwege verkoop exoten)
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Bij punt 30 staat dat we de compensatie vanuit de wooncooperaties compenseren met beleidsmatige maatregelen waardoor deze budget neutraal kan worden opgenomen in de integrale afweging. Op pagina 40 wordt echter wel genoemd dat door de maatregel de gemeente per jaar 5 miljoen euro minder opbrengsten binnen krijgt. Klopt het dat er dan 'netto' wel kosten aan verbonden zijn? Hoe moeten we dit als raad lezen?

Antwoord:

De ‘kosten’ bestaan uit maatregelen om de productie te stimuleren. Door deze beleidsmatig mee te nemen in de integrale afwegingen in projecten kunnen deze budgetneutraal worden opgenomen. De 5 miljoen euro die wordt genoemd op pagina 40 betreft inkomsten (meerwaardeafdrachten van woningcorporaties) die zijn vervallen als gevolg van de beleidskeuze Stop de Verkoop. Conform de voorschriften van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) worden kosten en opbrengsten afzonderlijk van elkaar opgenomen en niet gesaldeerd.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 5

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; Linda Voortman;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	4.1.1 Risico-inschatting voor de verwachte Rijksinkomsten
Programma/onderdeel	Actuele onzekerheden en ontwikkelingen gemeentefonds
Bladzijde (in pdf)	32
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is er al globaal bekend op welke wijze de Wmo kosten worden gecompenseerd? (welk bedrag/percentage) of wordt dit pas bekend bij de meicirculaire? Op welke manier wordt de raad op de hoogte gesteld van het effect van deze compensatie ook ihkv de uitvoering van de wmo nota?

Antwoord:

De wijze waarop de middelen worden verdeeld is nog niet bekend, ook in de meicirculaire is hier nog geen informatie over gedeeld. Dit onderwerp wordt besproken in het bestuurlijk overleg financiële verhoudingen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 6

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Het college stelt voor 25% te bezuinigen op samen voor overvecht. Op welke wijze wordt de raad geinformeerd over de keuzes die hierin worden gemaakt (bijv. welke programma's, maatregelen, etc.)? of zijn hier al keuzes in gemaakt?

Antwoord:

Om de keuzes zo verantwoord en scherp mogelijk te maken en de bezuiniging zo min mogelijk nadelig te laten uitpakken voor de bewoners van Overvecht, zal de gemeente de komende tijd hecht samenwerken met de wijkcoalitie. Dit is een grote en sterke coalitie van betrokken bewoners, ondernemers, organisaties, rijk, provincie en gemeente Utrecht die intensief samenwerkt en samen stuurt aan de wijkaanpak Samen voor Overvecht.
Door met elkaar per ambitie scherp te kijken naar de focus, doelstellingen en strategie zal een duidelijker beeld ontstaan van waar eventueel bezuinigd kan worden en wat daarvan mogelijk de inhoudelijke consequenties zijn. Ook zal in de wijkcoalitie worden geïnventariseerd welke mogelijkheden partners hebben om de consequenties van de eventuele bezuinigingen binnen ambities te verkleinen of op te vangen. Daarnaast willen we nadrukkelijk kijken of er een efficiëntieslag mogelijk is door hechtere samenwerking tussen de partners en in de wijk met bijvoorbeeld buurtorganisaties. In dit kader onderzoeken we of we als gemeente aan de voorkant meer kunnen sturen op samenwerking tussen de partijen door bijvoorbeeld subsidies van Samen voor Overvecht gezamenlijk door partners aan te laten vragen.
De bezuinigingsopgave die voorligt in deze wijk waar veel kwetsbare mensen wonen, vraagt om een zorgvuldige afweging en hechte samenwerking met de wijkcoalitie; dat vergt tijd. Over de keuzes zal de Raad in de volgende voortgangsrapportage in Q2 van 2025 geïnformeerd worden. Uiteraard blijven de kaders zoals gesteld door de Raad overeind: we houden vast aan de vijf ambities zoals die door de Raad en de Wijkcoalitie zijn gesteld en plegen extra inzet op de ambities Zorg en ondersteuning dichtbij en op maat en Meedoen en ondernemerschap.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 7

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Bladzijde (in pdf)	40
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Het college benoemt dat zij participatie van huurders belangrijk vindt. In de tekst daarna staat: 'daarom stellen we voor met een deel van de subsidie te stoppen'. Dit lijkt een tegenstelling, maar wellicht interpreteren we dat verkeerd. Kan dit nog kort worden toegelicht?

Antwoord:

De tekst kan, achteraf bezien, op twee manier gelezen worden. Met de toelichting wordt bedoeld dat het voorstel is om de subsidie voor de huurdersparticipatie weliswaar te verlagen, maar de regeling zelf wel in stand te houden, gezien het belang van deze participatie.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 8

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Rachel Streefland;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Passende ondersteuning en opvang
Bladzijde (in pdf)	44
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is er ook overwogen om al in 2025 te starten met het invoeren van deze maatregelen ipv 2026? Welke afwegingen zijn hierin gemaakt?

Antwoord:

Ja hier is naar gekeken. De maatregelen die in 2026 pas starten zijn *herinrichting Sociale Prestatie en Dagondersteuning* en de subsidie *Opvang en Begeleiding terugkerende gezinnen*. Deze twee maatregelen vergen het aanpassen of beëindigen van subsidie of bekostigingsrelaties, dit kan niet per direct. Zoals beschreven in de Ambtelijke inventarisatie Utrechtse Begrotingsalternatieven is hier namelijk sprake van een verplichte redelijke implementatietermijn van 12 maanden in verband met wezenlijke aanpassing van de omvang van de financiering. Dit houdt in dat we het voornemen tot aanpassing of beëindiging 12 maanden van tevoren kenbaar moeten maken aan de betreffende partner. Dat betekent dat het niet meer mogelijk is om dit voor het subsidiejaar van 2025 te realiseren. Voor de maatregel Domeinoverstijgende samenwerking die pas in 2026 ingaat moeten er afspraken gemaakt worden met het zorgkantoor, dit kost tijd. En ook in dit geval, wanneer deze afspraken leiden tot wijzigingen in financiering kunnen we te maken krijgen met de verplichte redelijke implementatietermijn.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 9

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Passende ondersteuning en opvang
Bladzijde (in pdf)	44
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	118

Vraag	Is de raad al eerder geinformeered over deze (grotere) taakstelling? Ik kan niet direct informatie vinden over de afwegingen en impact en zou hier graag meer over willen weten.

Antwoord:

Over deze taakstelling is de raad niet eerder geïnformeerd. Dit is een nieuwe taakstelling. In de Ambtelijke inventarisatie staan ook mogelijke maatschappelijke effecten beschreven. Over de nadere invulling van de taakstelling gaan we in gesprek met de aanbieders en de regio waarmee we negatieve maatschappelijke effecten zoveel mogelijk proberen te voorkomen. Een van de mogelijke maatregelen is een transformatieopgave van Beschermd Verblijf naar Beschermd Thuis. Daarin zal moeten worden gekeken naar de woningvoorraad binnen de gehele U16. De taakstelling kan ook deels worden behaald door het beperken van de instroom door te voorkomen dat iemand vanuit de eigen woning naar Beschermd Wonen gaat. Ook wordt bekeken of de Wlz niet een passendere voorziening is voor de mensen die nu gebruik maken van Beschermd Wonen Bovenregionaal, de kwetsbaarste groep binnen Beschermd Wonen. Tenslotte onderzoeken we of het patroon van de rijksbijdrage en de verwerking daarvan in de Utrechtse begroting en werkbegroting voor de U16 ruimte biedt voor het invullen van de taakstelling.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 10

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	7. JGZ-zorg aan Nieuwkomers, niet zijnde Oekraïners of COA kinderen
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	7. Jeugdgezondheidszorg (JGZ) aan Nieuwkomers, niet zijnde Oekraïners of COA-kinderen "Daarnaast geldt er een soort regiofunctie voor deze groep kinderen: de JGZ is verplicht ook de kinderen op deze scholen die niet in Utrecht wonen te zien. 57% van de kinderen op de Ithaka-school woont niet in Utrecht. Vanaf 2025 willen wij de kosten voor deze kinderen in rekening brengen bij de gemeente waar zij woonachtig zijn."
Heeft relatie met vraag	99, 100

Vraag	Hoe groot is het risico dat de gemeente waar het kind woonachtig is de kosten niet kan of wil betalen en wat kan er dan gedaan worden om de zorg toch te continueren? Hoe worden ouders geinformeerd over deze wijziging per 2025 en kunnen zij bij de gemeente Utrecht terecht als zij tegen drempels aanlopen? Bovendien wordt aangegeven dat de gemeente een soort 'regiofunctie' vervuld voor deze kinderen. Krijgt de gemeente hier ook aanvullende middelen voor vanuit de regio of provincie?

Antwoord:

Onze insteek is dat we conform de richtlijn van het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid de zorg blijven leveren, ook aan kinderen op de Ithaka school in Utrecht uit de andere gemeenten. We zien dat het bedrag dat gemeenten jaarlijks krijgen voor de Jeugdgezondheidszorg aan de doelgroep nieuwkomers, onvoldoende toereikend is. Dit geldt voor alle gemeenten, waarbij de Jeugdgezondheidszorg van Utrecht zwaarder wordt belast als gevolg van de regionale functie van de Ithaka school. Nee, de gemeente krijgt geen aanvullende middelen voor deze regiofunctie vanuit de regio of provincie. Dit jaar is het een incidenteel knelpunt. We zoeken naar een oplossing vanaf 2025, zoals via landelijke en regionale lobby. Eén van de mogelijkheden is dat het bij de nieuwe voorjaarsnota wordt ingediend als structureel knelpunt. Ouders merken niet wie de zorg betaalt. Ouders kunnen terecht bij de Jeugdgezondheidzorg van gemeente Utrecht als zij tegen drempels aanlopen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 11

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	12. Opvang bijsturen
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	20
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"Dit knelpunt correspondeert met een aantal van 50 extra plekken, het minimale aantal dat nodig is om de mensen die nu een plek nodig hebben te kunnen opvangen. Er is bij dit bedrag dus nog geen rekening gehouden met een eventuele groei van de opvangbehoefte."
Heeft relatie met vraag	2, 168, 169

Vraag	Hoe hoog wordt het risico ingeschat dat de opvangbehoefte groeit? Is er een min-max indicatie te geven met inzicht in de bedragen die daarmee gemoeid zijn?

Antwoord:

Op basis van de groei van de opvangvraag van de afgelopen periode verwachten we dat we naast onze inzet binnen de opvang, op wonen en op preventie en bestaanszekerheid, nog steeds tussen de 50 en 80 plekken nodig hebben. Risico bij uitgaan van de ondergrens is dat we volgend jaar wederom een knelpunt opvang moeten opvoeren. We voeren in de voorjaarsnota toch het benodigde budget op voor de ondergrens van 50, omdat we eerst willen inzetten op het nog effectiever inrichten van de opvang en zien wat het effect daarvan is. We hebben hierbij gerekend met 1) de aantallen als gevolg van niet doorstromen naar woningen en 2) de autonome groei van de doelgroepen. Hierbij hebben we gewerkt aan prognoses, baseren we ons op monitoringsinformatie en kijken we goed naar landelijke ontwikkelingen en onderzoek. Tegelijkertijd zijn we als gemeente dermate afhankelijk van internationale, Europese en landelijke ontwikkelingen waar het gaat om de opvang behoeften, dat er geen exacte indicaties en bandbreedtes te geven zijn. Per plek kost de opvang gemiddeld € 53.700 afhankelijk van de omstandigheden waaronder een extra plek wordt gecreeërd, denk hierbij aan of aanpassingen in de voorzieningen op de locatie of personeelsbezetting nodig zijn.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 12

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	14. Opvang groei dakloze EU arbeidsmigranten en ongedocumenteerden
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"Om de dakloosheidsproblemen van deze groepen zoveel mogelijk te beperken zetten we stevig in op een helder en strak toegangsproces, aanscherpen van de triage en werken aan perspectief voor de mensen in de opvang."
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat houdt "aanscherpen van de triage" concreet in en welke criteria worden er gehanteerd? Hoe schat de gemeemte de slagingskans van deze aanscherping in? Welke perspectieven worden er geboden?

Antwoord:

Triage EU Arbeidsmigranten
Voor de groep dakloze EU-arbeidsmigranten werd voorheen bij de triage voor de nachtopvang Stadsbrug alleen gekeken naar kwetsbaarheid en perspectief; deze criteria blijven staan. Maar we kijken ook scherper naar binding met (regio) Utrecht omdat we een autonome groei zien van het aantal dakloze EU-arbeidsmigranten (landelijk) en zien dat mensen uit diverse delen van Nederland naar Utrecht komen voor opvang. Momenteel hebben we te weinig opvangplekken voor alle dakloze EU-arbeidsmigranten; dagelijks slapen enkele tientallen mensen noodgedwongen op straat. Dat dwingt ons helaas om de triage scherper uit te voeren zodat mensen uit een andere regio daar naar de opvang geleid kunnen worden en we daardoor ruimte krijgen voor EU-arbeidsmigranten die in onze regio dakloos zijn geraakt. Daarnaast zal de verwachte invoering van de Checklist Gelijke Behandeling EU-burgers ook leiden tot een scherpere triage, op een andere manier. Uit de Checklist/triage kan namelijk blijken dat iemand recht heeft op een Wmo-beoordeling en uit die Wmo-toets kan blijken dat hij/zij recht heeft op reguliere maatschappelijke opvang.
Het perspectief verschilt per persoon/groep:
- geen opvang wel outreachende ondersteuning door St. Barka,
- nachtopvang op de Stadsbrug met bijbehorende activering en hersteltraject,
- mogelijke doorstroming vanuit SB naar de doorstroomwoning 24-uursopvang met woonbegeleiding
- opvang in de MO.

Alle verschillende trajecten zijn gericht op herstel en terugkeer naar werk of naar land van herkomst.
Triage Ongedocumenteerde mensen
Een groot deel van de ongedocumenteerde mensen kan een beroep doen op de LVV. De groep die geen beroep kan doen op de LVV vangen we in principe niet op. Een deel van deze mensen komt in zicht bij het eropaf-team waarin verschillende zorgverlenende instanties deelnemen om gezamenlijk te bezien welke hulp en ondersteuning geboden kan worden. En een deel van deze mensen valt binnen de zogeheten aanpak Ongewenste (Criminele) Vreemdelingenoverlast (OCV-aanpak). Bij deze aanpak gaan grenzen stellen en perspectief bieden hand in hand; we bieden begeleiding aan wie dat nodig en daar recht op heeft en treffen maatregelen om grenzen te stellen aan overlast gevend en crimineel gedrag. Een belangrijk onderdeel van beide aanpakken is ook (uitbreiding van) de inzet en begeleiding door het Meldpunt voor Perspectief. In deze gevallen betekent scherpere triage dat het Meldpunt scherper in kaart brengt om wie het gaat en wat de mogelijke perspectieven zijn voor betreffende persoon, variërend van terugkeer naar een ander Europees land (waar zij eerder

verbleven) of terugkeer naar land van herkomst. Indien noodzakelijk gaat het om begeleide terugkeer of alsnog COA opvang.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 13

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	15. Opvang tussenvormen statushouders
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	21
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waar is het bedrag op gebaseerd? Klopt het dat het vervallen van de Spreidingswet dit bedrag door grotere instroom kan verhogen? Met welk bedrag of bedragen moet dan rekening gehouden worden?

Antwoord:

Voor de berekening van dit bedrag is gekeken naar de benodigde personele inzet voor de realisatie van vergelijkbare voorzieningen voor de opvang van Oekraïners in de stad.
De spreidingswet is voorlopig nog van kracht en we blijven in Utrecht inzetten op evenredig opvangen van asielzoekers. De spreidingswet ziet alleen op het opvangen van asielzoekers. De aanname dat het eventuele vervallen van de spreidingswet invloed heeft op de benodigde plekken voor statushouders klopt daarom niet.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 14

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; Lot van Hooijdonk;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	19. Netcongestie onderwijshuisvesting
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe verhouden netcongestie, beperkte binnenstedelijke ruimte, stedenbouwkundige eisen en stijgende bouwkosten zich tot de zorgplicht en hoe wordt er met deze uitdagingen concreet omgegegaan en op voorbereid?

Antwoord:

De gemeente heeft een wettelijke taak om te voorzien in voldoende en adequate onderwijshuisvesting (zorgplicht). De genoemde onderwerpen hebben een rechtstreeks verband met de zorgplicht. We kunnen alleen adequate gebouwen beschikbaar stellen als de projecten uitvoerbaar zijn. De projecten zijn alleen uitvoerbaar als het normbedrag overeenkomt met de benodigde investeringen en daarbij rekening wordt gehouden met de kosten van netcongestie, de gestegen bouwkosten, beperkte ruimte en stedenbouwkundige eisen. Alleen bij stedenbouwkundige eisen kan er zowel sprake zijn van bepaalde onontkomelijkheden als gevolg van bouwen in een stad, als om bepaalde Utrechtse eisen om gebouwen in te passen in de rest van de wijk en het vastgestelde stedenbouwkundig plan voor deze wijk. Deze laatste factor houdt daarmee slechts deels verband met de zorgplicht.
Aan deze uitdagingen wordt concreet invulling gegeven door met een herijkt normbedrag te gaan werken, waarin rekening is gehouden met de gestegen bouwkosten en de kosten die gepaard gaan met binnenstedelijk bouwen en stedenbouwkundige eisen. Daarnaast is in de Voorjaarsnota een knelpunt netcongestie verwerkt. Hiermee worden de kosten gedekt die gepaard gaan met de tijdelijke maatregelen die genomen moeten worden om scholen, ondanks gebrek aan grote aansluitingen op het elektriciteitsnet, te vernieuwen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 15

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Susanne Schilderman;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	23. Tekort UW
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	22
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	UW verwacht in 2024 een tekort te realiseren. Vanuit de verantwoordelijkheid van de gemeente voor de uitvoering van de wet sociale werkvoorziening is een aanvullende subsidie nodig. Binnen het beschikbare budget is hiervoor onvoldoende ruimte. Het voorstel is om de reserve Werk en Inkomen in te zetten voor de nog benodigde ruimte.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is de hoogte van het verwachte benodigde bedrag en om welk percentage uit de reserve W&I zou dat gaan?

Antwoord:

De hoogte van het benodigde bedrag is op dit moment nog niet exact aan te geven. Wij zijn met UW in overleg om de maatregelen te nemen om het bedrag zo laag mogelijk uit te laten komen en daarbij ook de actualiteit, zoals een meevaller in de Wsw-subsidie uit de Meicriculaire mee te nemen. Zoals ook aangegeven in onze brief van 3 juni 2024 over het herstelplan UW zal het tekort niettemin flink zijn. De reserve Werk en Inkomen bedraagt 796 duizend euro en wordt volledig hiervoor ingezet.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 16

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	24
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Niet ingepaste onderwerpen
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is per besluit het bedrag dat ermee gemoeid is?

Antwoord:

Er is geen besluit genomen: er zijn moties ingediend. Een indicatie van de kosten van uitvoering van de moties:
M 248: zoals u in de Raadsbrief Motie Ook ongelijk investeren bij vergroening schoolpleinen van 4 juni jl is toegelicht geven we invullling aan de motie 248 binnen bestaande middelen. Per jaar hebben wij 360 duizend euro in de begroting om per jaar 10 + 2 schoolpleinen te vergroenen. In plaats van 30 duizend euro voor elke school gaan scholen in lage SES wijken een hoger bedrag krijgen (bijv. €50.000) en overige scholen een lager bedrag. De exacte verdeling moet nog uitgewerkt worden maar we gaan uit van het huidige budget.
M35 Verkiezingsborden, kosten rondom 100 duizend euro per verkiezing.
Sanitaire voorzieningen: op basis van van onderzoek naar nieuwe sanitaire voorzieningen bij Amelisweerd, de Weerdsluis en Strand Oog in Al worden de aanlegkosten geschat op ca. 250 duizend euro voor deze drie voorzieningen. De structurele kosten als gevolg van het plaatsen van deze voorzieningen bedragen zo'n 80 duizend euro per jaar. Ten aanzien van het Maximapark zijn de kosten afhankelijk van nog te maken afspraken.
M143 Plekken voor jongeren: De kosten voor jongerenplekken lopen uiteen afhankelijk van de invulling: van 10 duizend euro, voor bijvoorbeeld bij kleine aanpassingen aan bestaande binnen- en buitenplekken, tot 350 duizend euro, bijvoorbeeld bij nieuw te realiseren sportplekken of andere grote ruimtes

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 17

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	46
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Versoberen bijzondere bijstand We stellen voor de bijzondere bijstand te versoberen. Dit kan bijvoorbeeld (maar niet uitsluitend) door de kosten van woninginrichting om te zetten van gift naar lening.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan er er lijst worden gegeven met alle mogelijke versoberingsmaatregelen?

Antwoord:

Het verlenen van bijzondere bijstand is een gebonden bevoegdheid. Dat betekent dat indien is voldaan wordt aan de wettelijke voorwaarden voor bijzondere bijstand (noodzakelijke kosten die voortkomen uit bijzondere omstandigheden) er bijstand verstrekt moet worden. We kunnen dus niet de bijzondere bijstand voor bepaalde kosten zomaar afschaffen. Een lijst met kostensoorten kan dus niet gegeven worden.
Alternatieve bezuinigingen moeten vooral gezocht worden in het strenger maken van draagkrachtregels. Inwoners met een inkomen boven bijstandsniveau zullen hierdoor minder snel in aanmerking komen voor bijzondere bijstand of een deel van de noodzakelijke kosten zelf betalen. Met name op de kosten voor bewindvoering liggen hier mogelijkheden om een (deel van de) bezuiniging te realiseren.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 18

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Onderwijs impuls regeling stoppen
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Zijn er alternatieve plannen of fondsen beschikbaar om de doelen van de Onderwijsimpulsregeling te blijven ondersteunen?

Antwoord:

Nee er zijn geen alternatieve fondsen om dit voort ter zetten. Gezien het hoofdlijnenakkoord ligt het niet in de lijn der verwachting dat nog nieuwe tijdelijke regelingen vanuit de rijksoverheid zullen komen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 19

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Stoppen met specifieke jeugdprojecten
Heeft relatie met vraag	68, 69, 124, 125, 129, 148, 149, 204, 211, 221, 278

Vraag	Hoe zal de gemeente de thema's zoals seksuele grenzen, misbruik en traumaverwerking blijven adresseren na het stoppen van deze projecten? Zijn er in dat kader alternatieve plannen of programma's om de ondersteuning van jonge gezinnen met opvoedvragen voort te zetten?

Antwoord:

De rol van de gemeente zal hier beperkter worden. De komende twee jaar verkennen we met onze partners welke verantwoordelijkheid de gemeente en zij hebben (scherper afbakenen van wettelijke taken), welke organisaties (zoals onderwijs, sociale basis, jeugdhulp, Wmo-ondersteuning, medische zorg) hier een grotere rol in kunnen spelen en hoe de specifieke expertise en aanpak kan worden geborgd vanaf 2027.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 20

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Om hoeveel bomen gaat dit jaarlijks? Hoe verhoudt dit zich tot het totaal aantal geplante bomen per jaar?

Antwoord:

We stoppen met het weggeven van fruitbomen aan particulieren in samenwerking met MeerBomenNu. Het gaat om 1500 fruitbomen per jaar.
We hebben daarnaast minder geld om bomen te planten in integrale projecten zoals mobiliteits- en rioleringsprojecten. Het gaat om ca. 35 bomen minder per jaar, waar we anders ca. 100 bomen plantten vanuit het investeringsprogramma Groen, onderdeel van het MPR. Dus ongeveer 1/3e minder.
De samenwerking met stichting MeerBomenNu wordt wel voortgezet. Via deze samenwerking verwachten we deze coalitieperiode nog zeker 13.000 zaailingen van bomen en struiken uit te kunnen delen aan bewoners.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 21

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; Susanne Schilderman;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is hier de impact van en hoe verhoudt dit zich tot de visie Ondergrond?

Antwoord:

Het betreft hier minder structurele middelen beschikbaar houden voor bodem. Uitkeringen in het kader van bodemsanering kwamen via het Rijk via convenant en sinds 2023 voor individuele projecten. De visie ondergrond is in ontwikkeling, echter hieruit voortkomende beleidskeuzes en het uitvoeringsprogramma worden gedaan binnen de beschikbare structurele financiële middelen waarbij geprioriteerd wordt op basis van urgentie en maatschappelijke stagnatie. Waar mogelijk zullen beleidskeuzes binnen ontwikkelingsprojecten worden uitgewerkt.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 22

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; Eelco Eerenberg;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is hier de impact van en hoe verhoudt lood in de bodem zich tot de waterkwaliteit en de volksgezondheid?

Antwoord:

De afgelopen tijd is er gewerkt aan het uitvoeringsprogramma lood, dit wordt naar verwachting dit jaar vastgesteld. In de toekomst zal actualisatie of efficiënter maken van dit uitvoeringsprogramma niet meer mogelijk zijn. We wenden bestaand rijksgeld aan (SPUK) voor uitvoering van de projecten in het uitvoeringsprogramma en vragen nieuw budget aan voor nieuwe projecten (SPUK).
Lood heeft vrijwel geen relatie tot waterkwaliteit. Landelijke normen voor lood beschermen de volksgezondheid in algemene zin, maar voor speelplekken voor jonge kinderen voldoet dit volgens de GGD niet. Daarom gaan we hiervoor strengere normen opstellen die passen bij de adviezen van de GGD onder voorbehoud van vaststelling uitvoeringsprogramma lood.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 23

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	48
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	24

Vraag	Waarom is er voor deze drie organisaties gekozen? Zijn er andere exploitatiesubsidies die wel doorgaan?

Antwoord:

Naast deze drie organisaties (Diedom, Ladyfit, Skatebaan) krijgt ook de Vechtsebanen exploitatiesubsidie vanuit het programma sport. Dit zijn de enige exploitatiesubsidies vanuit sport. Het stoppen van de exploitatiesubsidie van de Vechtsebanen is niet voorgesteld bij de voorjaarsnota aangezien onder deze subsidie langjarige verplichtingen liggen t/m 2032.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 24

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; Dennis de Vries; Eelco Eerenberg
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	48
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	23

Vraag	De Raad heeft via een motie uitgesproken dat SPU terug moet komen in het ontwerp van de Merwedekanaalzone. Hiervoor is wel een gezonde vereniging nodig. Hoe verhoudt het stoppen van de subsidie, verhogen van de servicekosten en het verhogen van de huur zich hiertoe? Waarom is er gekozen voor het stopzetten van de subsidie en niet deels? De subsidie voor SPU wordt grotendeels gebruikt om de huur aan de afdeling vastgoed te betalen (die ook nog eens fors verhoogd wordt). Wat zijn de effecten van deze combinatie aan maatregelen voor SPU en skaters in Utrecht?

Antwoord:

SkatePark Utrecht (SPU) ontvangt een subsidie om ruimte te kunnen huren in Merwede. In het kader van de bezuinigingsopgave is het noodzakelijk om te bezuinigen op de direct beïnvloedbare exploitatiesubsidies van sport. De subsidie aan SPU is volledig beïnvloedbaar. Gezien de financiële situatie van de gemeente moeten we hele scherpe keuzes maken, daarom is deze subsidie volledig opgenomen in de VJN en niet deels.

Het is de verwachting dat door het beëindigen van de subsidie het voor SPU niet mogelijk zal zijn hun activiteiten in Merwede voort te zetten. In de Raadsbrief Update ontwikkelingen OPG-terrein Merwedekanaalzone bent u geïnformeerd over het onderzoek of de huurovereenkomsten OPG voor een periode van 5 + 5 jaar verlengd kunnen worden zodat o.a. het SPU langer als tijdelijke voorziening in het gebied kan blijven. Per gebouw is door een onafhankelijk extern onderzoeksbureau onderzocht welke onderhoudsmaatregelen en investeringen noodzakelijk zijn voor het langer instandhouden van de gebouwen. Het uitgangspunt van het gemeentelijk beleid is dat huurders niet worden gesubsidieerd met huur noch servicekosten. Dit betekent dat de huur en servicekostenvergoeding de kosten moeten dekken. Huurders die dat niet kunnen betalen, kunnen via een beleidsveld worden gesubsidieerd, wat met een besluit tot beëindiging van de subsidie voor deze partij niet langer het geval zal zijn. Onderzocht wordt of deze functie op een andere locatie in de stad met een nader te bepalen programma van eisen wel voortgezet kan worden

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 25

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	48
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Er staat wat de effecten zijn op het aantal PrEP plekken
Heeft relatie met vraag	165, 206,128

Vraag	Wat is de impact op het aantal SOA plekken?

Antwoord:

De coalitiemiddelen extra inzet Prep en soa zijn een plus op ontoereikende landelijke middelen. Hierop loopt een lobby bij het Rijk. Stopzetten van de extra middelen vanaf 2027 maakt dat GGDrU vanaf dan 500 soatest-consulten minder per jaar kan doen, de extra testlocatie Kanaleneiland sluit waardoor we nog 1 testlocatie behouden(Stadskantoor) en minder inzet kan doen voor het bereiken van groepen met een lage SES en/of migratieachtergrond. Daarnaast vanaf 2027 500 PrEP-consulten minder per jaar (wat gelijk staat aan PrEP-zorg aan zo’n 200 personen).

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 26

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	48
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Hierover hebben wij ook al schriftelijke vragen gesteld (SV 2024 nr. 93 Zet sportparken niet in het donker). Dit is in aanvulling daarop
Heeft relatie met vraag	44, 45, 85, 130, 152, 230, 275, 401

Vraag	Wat is de impact van deze maatregel? Zijn er sportverenigingen die deze verhoging niet bij hun leden kan ophalen en hierdoor in financiële problemen komen? Is er bekend wat dit doet met het aantal sportplekken in Utrecht? Hoe zorgt de gemeente dat deze stijging gedragen gaat worden door leden die dit kunnen dragen en niet afschrikkend werkt voor mensen om te gaan sporten? Is deze maatregel bij SportUtrecht getoetst? Wat is hun inschatting van de impact?

Antwoord:

Het precieze effect van deze maatregel, die ingaat per 2027, is nog niet bekend. We zetten een reserve van 5 miljoen euro in (zie hoofdstuk 4.1.2) voor een ingroeipad voor de verhoging van de tarieven. We gaan onderzoeken of we bij onze sportaccommodaties een gedifferentieerde verhoging door kunnen voeren, om zo enerzijds de kwetsbare doelgroepen te ontlasten, en anderzijds de bezetting en programmering in de breedte op peil te houden. Uiteraard zullen we daarover met SportUtrecht in overleg treden.
Inwoners met een inkomen tot 125% van het sociaal wettelijk minimum kunnen de U-pas inzetten om gebruik te maken van sport. Kinderen in Utrecht die sporten via de U-pas kunnen voor sportspullen ook een aanvraag doen bij het Paul Verweel sportfonds. In de nota financiële bestaanszekerheid wordt vanaf 2025 900 duizend euro vrijgemaakt om het meedoen aan o.a. sport en cultuur voor kinderen te versterken. Deze inzet wordt bepaald in het uitvoeringsprogramma van de nota financiële bestaanszekerheid. We kunnen helaas niet uitsluiten dat de tariefsverhogingen impact gaan hebben op bijvoorbeeld sportdeelname, maar we zetten ons maximaal in om de lastenverzwaring voor kwetsbare Utrechters tot een minimum te beperken door uit te gaan van ongelijk investeren voor gelijke kansen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 27

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; Eva Oosters;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.3 Bezuinigingen op investeringen
Programma/onderdeel	Bezuinigingsbijdrage ruimtelijke investeringen
Bladzijde (in pdf)	50
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Er worden minder speelplekken toegevoegd.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat betekent 15% grofweg? Hoeveel speelplekken worden er niet gebouwd? Is dit een afname per wijk? Of zit er nog een prioritering in welke wijken wel extra speelplekken toegevoegd worden?

Antwoord:

De bezuinigingen voor Sporten, Spelen en Bewegen betekenen dat we minder nieuwe speelplekken kunnen aanleggen en minder koppelkansen kunnen benutten. De verbetering van de speelruimte gaat daardoor in een langzamer tempo.
De kosten per speelplek zijnonder andere afhankelijk van de grootte. De kosten liggen tussen de 70.000 voor omvorming bestaande speelplek tot 140.000 voor een nieuwe sport- of speelplek.
Gemiddeld kunnen door de bezuiniging 2-3 plekken per jaar niet aangelegd of aangepast worden.
We investeren in buurten zoals Lombok en 2e Daalsebuurt die de grootste achterstanden op het gebied van speelplekken hebben. We zetten ook in op buurten zoals Overvecht en Kanaleneiland waar Ongelijk Investeren voor Gelijke Kansen aan de orde is. Zo hebben we een optimaal effect van de investering. Over de wijze van prioritering hierbinnen hebben we u met de raadsbrief van 1 september 2023 en de bijlage daarvan geïnformeerd.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 28

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.3 Bezuinigingen op investeringen
Programma/onderdeel	Bezuinigingsbijdrage ruimtelijke investeringen
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Er werden nog scenario´s uitgewerkt voor Maarschalkerweerd-Noord
Heeft relatie met vraag	402

Vraag	Wordt de verdere scenario planning nu gestopt? Is er ook geen geld voor het goedkoopste scenario?

Antwoord:

Wij gaan bij de beantwoording ervan uit dat deze vraag doelt op het uitstellen van het investeren in Maarschalkerweerd-Noord. De variantenstudie wordt niet gestopt, maar afgerond. Er is toegezegd aan uw Raad om in Q3/Q4 met een brief te komen over de varianten. Dit is relevant omdat er ook andere partijen zijn die duidelijkheid nodig hebben over de toekomstige inrichting in verband met aflopende huurovereenkomsten. De uitvoering van de te kiezen variant wordt echter uitgesteld. Er is onvoldoende financiële ruimte om de inpassingskosten te dekken en deze zijn nodig om velden aan te kunnen leggen. Daarmee zijn ook de geplande investeringen voor nieuwe sportvelden uitgesteld. In alle varianten -ook de goedkoopste- zijn naast kosten voor aanleg velden ook middelen nodig voor inpassing en bouwrijp maken om ruimte te maken voor velden. Dat betekent dat er ook geen budget is voor het goedkoopste scenario.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 29

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Programma Water en Riolering
Hoofdstuk	Geen nadere definiëring van toepassing
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	24
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Klopt het dat er geen bezuiniging plaatsvindt op oppervlaktewater? Hoe kan de gemeente 7 miljoen reserveren terwijl het uitvoeringsprogramma nog niet uitgebracht is? Staat die 7 miljoen gelijk aan het maatregelenpakket? Loopt het maken van het uitvoeringsprogramma nu uit? Wanneer mogen wij dit verwachten?

Antwoord:

Het klopt dat er geen bezuiniging plaatsvindt op oppervlaktewater. We hebben op dit onderwerp voor de periode 2025-2029 4,7 miljoen extra begroot ten opzichte van het vorige Programma Water en Riolering 2024-2028. Dit is nodig om naast het beheer en onderhoud van het oppervlaktewater en de oppervlaktewaterassets ook uitvoering te kunnen geven aan het uitvoeringsprogramma Gezond water, waarmee we de waterkwaliteit in de stad Utrecht verbeteren.
Het maatregelenpakket waarover we u op 12 juni 2023 per brief hebben geïnformeerd bevat ca 120 maatregelen. Deze maatregelen zijn in totaal ingeschat op € 14,5 miljoen, waarvan € 14 miljoen is begroot in de periode 2025-2028. Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) en de gemeente zijn voornemens de maatregelen samen uit te voeren, waarbij beide partijen ieder de helft van de kosten betalen. Hiervoor hebben we in het programma Water en Riolering 2025-2029 een dekking van € 7 miljoen verdeeld over de periode 2025-2028 opgenomen. Onder voorbehoud van vaststelling van de Voorjaarsnota 2024 is het college voornemens in de zomer van 2024 een samenwerkingsovereenkomst aan te gaan met het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden om het maatregelenpakket van circa 120 maatregelen in gezamenlijkheid uit te voeren. Het uitvoeringsplan met de aanpak en prioritering van maatregelen wordt op dit moment opgesteld en is eind 2024 gereed. Dit is inderdaad later dan dat wij dachten bij het opstellen van de brief van 12 juni 2023. Wij zullen u hierover dan informeren.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 30

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	38
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is de impact van deze bezuiniging op de stichting? Hoe blijft “Utrecht” gecommitteerd aan de bijdrage in de lokale samenleving aan het realiseren van de SDG’s en blijft dit commitment zichtbaar in de besluitvorming ten aanzien van de noodzakelijke bezuinigingen?

Antwoord:

Het is niet aan ons maar aan de stichting om te bepalen hoe zij verder gaat als de gemeente stopt met de financiering. Zij kan ervoor kiezen om activiteiten af te schalen of om alternatieve financiering te gaan zoeken. Utrecht blijft een ‘Global Goals City’ conform het besluit van de Raad in 2016. Door middel van het beleid van de gemeente Utrecht blijven we bijdragen aan het realiseren van de SDG’s. Door middel van de uitvoering van ons coalitieakkoord dragen we bij aan alle 17 SDG’s.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 31

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Haalbaarheid investeringen tegen het licht: reëel ramen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	35
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Er wordt gesteld dat afgelopen jaren, jaren van onderbesteding waren, maar afgelopen jaar was dat niet geval. Hoe weten we zeker dat dit zich niet doorzet in 2024?

Antwoord:

Het totaal van de Jaarrekening 2023 laat inderdaad een tekort zien, maar er was ook onderbesteding op projecten en kapitaallasten in bijvoorbeeld de programma's Bereikbaarheid, Onderwijs en Utrechts Vastgoed. Deze onderbesteding op de kapitaallasten zou zonder maatregelen doorzetten in de jaren 2024 tot en met 2028 en wordt door middel van reëel ramen voorkomen, zoals toegelicht in paragraaf 4.2 van de Voorjaarsnota 2024.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 32

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	Rente en dividend
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	15
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Over de rekenrente en het financieringsstatuut
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De rekenrente wordt verhoogd van 1,5% naar 2,0%. Welke regels heeft de gemeente specifiek over wanneer dit wordt aangepast. Ook ben ik benieuwd hoe dit zich verhoudt tot andere gemeenten. Is daar een vaste formule voor? zo nee waarom niet?

Antwoord:

Daarvoor zijn externe voorschriften vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Op grond van artikel 75 BBV publiceert de Commissie BBV notities met richtlijnen over diverse onderwerpen. Ten aanzien van (omslag)rente is de gemeente gehouden om de regels uit de BBV Notitie Rente te volgen. Daarin is een rekenmethode voorgeschreven op basis waarvan een omslagpercentage wordt bepaald. De omslagrentes van de meeste andere gemeenten bevinden zich in een range tussen 1% en 3%. Dit is uiteraard afhankelijk van de vermogenspositie èn van de omvang en samenstelling van de leningenportefeuille van de betreffende gemeente.

Vraagnummer: 33

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.5 Opbrengstenverhoging
Subparagraaf	Kostendekkendheid leges
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	56
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	119

Vraag	Kan een volledig overzicht gegeven worden van de mate van kostendekkendheid per categorie lege? Kunnen hier specifiek ook de leges voor archeologie en monumenten worden meegenomen?

Antwoord:

De kostendekkendheid van de verschillende leges is weergegeven in de Programmabegroting 2024, zie de paragraaf Lokale heffingen en de bijlage Kostendekkendheid Tarieven en Leges. De leges voor archeologie en monumenten vallen onder de leges Omgevingsvergunning (programma Ontwikkelen en wonen voor iedereen). Bij de Programmabegroting 2025 volgt een geactualiseerd overzicht van de kostendekkendheid van de leges.
Onderstaande tabel toont het kostendekkendheidspercentage van de leges waarvoor met de Voorjaarsnota 2024 wordt voorgesteld om de kostendekkendheid te verhogen. Dit is op basis van de kostendekkendheid in de Programmabegroting 2024 en exclusief indexatie. De percentages in het jaar 2024 betreffen de actuele kostendekkendheid volgens de Programmabegroting 2024 en de percentages in de jaren 2025 en verder de kostendekkendheid als gevolg van de voorgestelde verhoging met de Voorjaarsnota 2024.

Kostendekkendheid leges Voorjaarsnota 2024 (excl. indexatie)

Bedragen x € 1.000	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	***Structureel***
Begraafplaatsrechten	92%	94%	96%	100%	100%	100%
Brug-, schut- en havengelden	49%	50%	51%	53%	53%	53%
Marktgelden	90%	93%	93%	93%	93%	93%
Leges Huwelijk en Partnerschap	74%	76%	79%	85%	85%	85%
Evenementen	54%	66%	77%	100%	100%	100%
Horeca	76%	82%	88%	100%	100%	100%

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 34

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.1 Inleiding, proces
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	37
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	over de minimale waarde van een uba-bezuiniging
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Tijdens de technische sessie werd aangegeven dat er een grenswaarde voor een bezuiniging in de UBA was. Hoe hoog moest de bezuiniging zijn voordat deze op de UBA terecht komt?

Antwoord:

Voor de ambtelijke inventarisatie is geen harde ondergrens gehanteerd, maar er werd door de concerndirectie wel gestuurd op substantiële maatregelen. In de VJN levert de 'kleinste' maatregel structureel tienduizend euro op.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 35

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Groeikader
Subparagraaf	Referentiekader Groei
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	17
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke normbedragen in het referentiekader groei zijn aangepast en met hoeveel tov voorgaande jaren?

Antwoord:

De volgende normbedragen per inwoner of inwoner van een specifieke wijk of leeftijdsgroep zijn aangepast op basis van de actuele budgetten voor de producten:

- Inspectie Kinderopvang van 25,62 euro naar 50 euro per inwoner 0-12 jaar.
- Jeugdgezondheidszorg van 144,44 euro naar 256 euro per inwoner 0-18 jaar.
- DBG-KlantContactCentrum van 15,38 euro naar 20,42 euro per inwoner.
- Burgerzaken van 9,74 euro naar 10,90 euro per inwoner.
- Verkiezingen van 2,49 euro naar 6,37 euro per inwoner.
- Bouw- en woningtoezicht van 9,19 euro naar 22,13 euro per inwoner.
- Toezicht en handhaving rijkswetten (Horeca, kansspelen e.d.) van 4,10 euro naar 5,10 euro per inwoner.
- Klachtenfunctionaris, WOB-coördinatie, bezwaar en beroep van 0,33 euro naar 6,15 euro per inwoner.
- Verschillende normbedragen voor budgetten voor beheer van de openbare ruimte voor verschillende gebieden/wijken naar 333 euro per inwoner.
- Voor Minimabeleid is de factor van het aandeel inwoners dat Upas-houder is verhoogd van 10,6% naar 11,3%.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 36

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; Lot van Hooijdonk;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	19. Netcongestie onderwijshuisvesting
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	21
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Er wordt nu alleen gesproken over gas of een warmtepomp, maar wordt er ook gekeken of bepaalde onderwijsinstellingen aangesloten kunnen worden op de stadsverwarming?

Antwoord:

Ja, we proberen in de programmering rekening te houden met de mogelijkheid om onderwijsinstellingen aan te sluiten op de stadsverwarming. Zodra een warmteuitvoeringsplan (WUP) is afgerond moet worden onderzocht welke mogelijkheden er zijn voor schoolgebouwen in die wijk.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 37

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; Rachel Streefland;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	21. Zorgplicht voor adequate en voldoende onderwijshuisvesting
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	21
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	M.t.b. renovatie van schoolgebouwen: in hoeverre hebben bij de renovatie van monumentale schoolgebouwen, regelgeving rondom monumenten en erfgoed een invloed op stijgende kosten?

Antwoord:

Het normbudget onderwijshuisvesting houdt op dit moment geen rekening met een monumentaal - rijks of gemeentelijk - schoolgebouw. Renovatie van dergelijke panden zijn altijd duurder. We proberen dit te ondervangen met aanvullende subsidies zoals bijvoorbeeld Erfgoedparels. Omdat deze subsidies altijd cofinancieringen kennen en extra administratieve lasten, blijven deze projecten nog steeds duurder. Vandaar dat we in deze VJN willen voorzien in de benodigde middelen voor de renovatie van monumentale schoolgebouwen. Deze middelen maken onderdeel uit van het herijkte normbedrag dat onder het knelpunt basis Integraal Huisvesting Plan (IHP) is ingebracht.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 38

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	4.1.2 Inzet eigen vermogen
Programma/onderdeel	Activareserve
Bladzijde (in pdf)	34
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	frctie en frictiekosten
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan in simpele bewoording worden uitgelegd wat hier wordt bedoeld met frictie en frictiekosten?

Antwoord:

De veranderingen die gepaard gaan met bezuinigingen en hervormingen kunnen leiden tot zogenaamde frictiekosten. Frictiekosten kunnen betrekking hebben op personeel (b.v. sociaal flankerend beleid, opleidingen, etc.) of op bedrijfsmiddelen (zoals kosten die gemaakt worden bij het wijzigen van ICT-contracten).

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 39

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	4.1.2 Inzet eigen vermogen
Programma/onderdeel	Bestemmingsreserves
Bladzijde (in pdf)	35
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Langs welke meetlat zijn deze reserves doorgelicht? Hoe werd bepaald waar ruimte zat en waar niet?

Antwoord:

De reserves zijn beoordeeld op basis van de onderliggende onderbouwing (nut, noodzaak en omvang) en mogelijkheid om de reservering alternatief te verwerken in de begroting.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 40

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.3 Bezuinigingen op investeringen
Programma/onderdeel	Ontwikkeling van budget voor ruimtelijke investeringen
Bladzijde (in pdf)	51
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat houden de knelpunten bij natuur en milieu-educatie in realtie tot het MPR in?

Antwoord:

In het coalitieakkoord is opgenomen dat ‘het budget voor natuureducatie meegroeit met het aantal kinderen in de stad’. Dit zou dan plaatsvinden vanuit de groeikadermiddelen die daarnaast ook worden ingezet om andere noodzakelijke investeringen voor de groei van de stad te dekken. Aangezien de middelen voor het groeikader in eerste instantie zijn voor het op peil houden van de wettelijke taken, waren deze onvoldoende om ook aanvullende ambities te dekken. Doordat natuureducatie nog niet kon worden opgenomen in het groeikader vervalt vooralsnog vanaf 2024 de 250 duizend euro, die incidenteel was gedekt vooruitlopend op structurele dekking, voor meegroei van NME met de groei van de stad. Daarbij komt dat het tekort bij NME nog iets groter is doordat de prijscompensatie op de subsidie en de Dienstverleningsovereenkomst de inflatie niet volledig dekt (verschil circa 50 duizend euro). Daarom is voor 2025 en 2026 115 duizend euro als verzachtende maatregel opgenomen in de voorjaarsnota gedekt uit middelen groeikader. Hiermee kan stichting Utrecht Natuurlijk in 2025 en 2026 haar reserve deels aanvullen waaruit ze de frictiekosten in 2024 en 2025 dekken. Voor stichting Utrecht Natuurlijk betekent het niet continueren van de 250.000 euro en de ongedekte inflatie (en het aanvullen van hun egalisatiereserve om de frictiekosten op te vangen) dat zij zullen moeten bezuinigen op hun dienstverlening.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 41

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.4 Hervormingsbezuinigingen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	53
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Verdiencapaciteit vastgoed verhogen
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wordt hierbij ook overwogen om eigen (overbodig) vastgoed te verkopen? En zo nee, waarom is besloten dit niet te doen?

Antwoord:

Ja, dit wordt meegenomen in de overwegingen voor de hervormingsbezuinigingen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 42

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Bladzijde (in pdf)	46
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Onderwijsimpuls regeling stoppen We stellen voor met de Onderwijs Impuls Regeling te stoppen. Hierdoor kunnen we de bijbehorende middelen schrappen. Het stoppen met de regeling leidt tot een kostenbesparing, maar daarmee stopt de investering van de gemeente in de kwaliteit van het onderwijs en de samenwerking tussen scholen hiervoor, met als risico dat innovatie en kennisdeling binnen het onderwijs minder wordt. Dat kan doorwerken in de mate waarin Utrechtse leerlingen hun talentenkunnen ontwikkelen.Deze maatregel gaat in per 2025
Heeft relatie met vraag	18, 265, 376, 378

Vraag	Waarom is voor juist deze regeling gekozen om op te bezuinigen, wat waren de alternatieven? Kunnen we een overzicht ontvangen van alle regelingen en subsidies binnen het onderwijs met bijbehorende investeringen?

Antwoord:

De onderwijsimpulsregeling is geen structurele subsidie voor de scholen maar een impuls om vernieuwingen door te voren. Deze regeling is daardoor makkelijker te stoppen dan een jaarlijks doorlopende subsidie.
Doordat de scholen de afgelopen jaren veel extra middelen (en taken) hebben gekregen, bijvoorbeeld in het kader van coronamaatregelen, én omdat er een tekort aan personeel is, merken we dat scholen steeds minder de ruimte hebben om zich in te zetten voor projecten in het kader van de onderwijsimpuls. Daarom is dit een post waar al een aantal jaar geen volledige uitnutting op was. Dit heeft ons er toe gebracht om deze maatregel aan te dragen voor bezuiniging en juist geen andere bezuinigingen voor te stellen binnen onderwijs.
Een (openbaar) overzicht van alle regelingen en subsidies is te vinden: Nadere regel Onderwijs en de Subsidiestaat Onderwijs (onderdeel van de programmabegroting/jaarstukken). Niet elk onderdeel kan vallen onder de scope van maatregelen (Rijksmiddelen, beïnvloedbaarheid van budget, wettelijke taak etc).

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 43

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; Lot van Hooijdonk;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	Toeristenbelasting, OZB en Precario
Programma/onderdeel	Geen nadere definiëring van toepassing
Bladzijde (in pdf)	15
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Er staat dat door toename van het aantal terrassen de begrote inkomsten voor dit onderdeel verhoogd kunnen worden
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Als we de terrassen zouden uitbreiden naar ten tijde van de corona maatregelen, zou dit de begrote inkomsten verhogen en zo ja hoeveel? Als de Raad zou besluiten tot uitbreiding van terrassen op parkeerplaatsen zoals ze in Rotterdam hebben, wat zouden dan de geschatte inkomsten zijn?

Antwoord:

Het berekenen van de extra inkomsten voor coronaterrassen is niet goed mogelijk. Tijdens de coronapandemie zijn er tijdelijke terrasvergunningen verleend op locaties die normaal niet toegestaan zouden zijn. De beleidsregel terrassen werd bij de beoordeling buiten beschouwing gelaten, wat normaliter een weigeringsgrond is. Dit was destijds de keuze vanwege de zeer bijzondere omstandigheden van de pandemie. Er zijn geen leges gerekend voor deze tijdelijke terrassen, die gedurende twee jaar nodig waren vanwege corona. De uitbreiding van de vierkante meters terrassen hebben dus niet geleid tot meer inkomsten voor de gemeente.
Het inruilen van parkeerplaatsen voor terrassen is planologisch gezien wellicht niet wenselijk, en vaak ook niet mogelijk vanwege horecawet- en regelgeving. Meer terrassen leiden tot meer opbrengsten precariobelasting maar leggen ook een beslag op de schaarse openbare ruimte die na corona weer volop wordt gebruikt. Hoe veel de inkomsten verhoogd zouden kunnen worden is niet goed aan te geven. Daarvoor is eerst analyse nodig welke openbare ruimte en parkeerplaatsen in de buurt van horeca in aanmerking kan komen voor het omzetten naar gebruik als terras en ook wat de gederfde parkeerinkomsten zouden zijn.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 44

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	49
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Sommige clubs en verenigingen kunnen wellicht door de verhoging omvallen
Heeft relatie met vraag	26, 45, 85, 130, 152, 230, 275, 401

Vraag	Is het mogelijk om verschillende tarieven te hanteren volgens het kader ongelijk investeren voor gelijke kansen?

Antwoord:

We gaan onderzoeken of we bij onze sportaccommodaties een gedifferentieerde verhoging door kunnen voeren, om zo enerzijds de kwetsbare doelgroepen te ontlasten, en anderzijds de bezetting en programmering in de breedte op peil te houden. Hierbij nemen we de uitgangspunten van het uitvoeringsprogramma ongelijk investeren voor gelijke kansen mee. Uiteraard moeten we daarbij toetsen ofof dit ook rechtmatig is (gelijkheidsbeginsel). Ook het eventueel effectief invoeren van een maatschappelijk 0-tarief zal daarbij worden onderzocht.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 45

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Er wordt 5 miljoen euro gereserveerd voor de reserve Tarieven sportaccommodaties
Heeft relatie met vraag	26, 44, 85, 130, 152, 230, 275, 401

Vraag	Zou deze reserve niet gebruikt kunnen worden om de tarieven (minder hoog) te laten stijgen?

Antwoord:

Insteek van de incidentele inzet van de reserve is om de tariefsverhoging stapsgewijs in te kunnen voeren . Daarmee hoeft de 10% verhoging niet in één keer in 2027 doorbelast te worden, maar kan dit in een aantal jaren stapsgewijs worden opgevoerd. De beoogde besparing van 1 miljoen euro (10% verhoging) is structureel, de beschikbare reserve is incidenteel. Daarmee kan de reserve niet worden omgezet in een structurele (tot in oneindigheid) verlaging van de beoogde tariefsverhoging. Er wordt onderzocht of zowel de reserve als de definitieve tariefsverhoging zo ingezet kan worden dat kwetsbare groepen zoveel mogelijk worden ontzien.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 46

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	bezuinigingen op Erfgoed
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom staan er zowel in de UBA lijst als hier geen bezuinigingen opgenomen over erfgoed? Terwijl er wel beïnvloedbare ruimte is?

Antwoord:

De afgelopen twee jaar was een tekort op de begroting Erfgoed. Hierdoor was het niet mogelijk om bezuinigingen door te voeren. We treffen maatregelen om het tekort in de toekomst te voorkomen. De beïnvloedbare ruimte is ingezet voor alle werkzaamheden die de afgelopen jaren zijn toegenomen als gevolg van de groei van de stad; gebiedsontwikkelingen, ruimtelijke projecten.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 47

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	bezuinigingen op Erfgoed
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe kan het dat in de Berenschot Tool te zien is dat de aankomende 3 jaren de beïnvloedbare personeelskosten op erfgoed stijgen van 0,4mln naar 1,1 mln. Welke beleidskeuze zit daarachter? En welke (aanvullende) bezuinigingsopties zijn hier mogelijk?

Antwoord:

In de Berenschot Tool is uitgegaan van een gemeentebreed gemiddelde van 10% natuurlijk verloop per jaar van personeel dat niet wettelijke taken uitvoert. Dit is een technische benadering waarmee geen uitspraak wordt gedaan over politieke wenselijkheid, haalbaarheid en maatschappelijke effecten. Dit is geen beleidskeuze specifiek voor Erfgoed.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 48

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	bezuinigingen op Erfgoed
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke mogelijke bezuinigingsopties zitten er incidenteel voor 2024 in de €250,3k beïnvloedbare overlige lasten op erfgoed?

Antwoord:

De Berenschot Tool is een technische benadering waarmee geen uitspraak wordt gedaan over politieke wenselijkheid, haalbaarheid en maatschappelijke effecten. Op 5 maart 2024 heeft ons college met het vaststellen van de uitvoeringsagenda Erfgoed gekozen de beïnvloedbare ruimte in te zetten voor de uitvoering van de prioriteiten uit het programma Erfgoed. Uw raad is daarover op 5 maart per brief geïnformeerd. Voor de beïnvloedbare ruimte zijn inmiddels al verplichtingen aangegaan, het gaat om onder meer subsidies aan externe partijen waaronder Open Monumentendag, Vereniging Oud- Utrecht en Kerken Kijken.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 49

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Klimaatvriendelijke stad
Bladzijde (in pdf)	41
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	taakstelling van 1,7 mln.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Op basis van welke maatregelen uit de UBA-lijst is de 1,7 mln gebaseerd?

Antwoord:

De 1,7 miljoen euro is gebaseerd op taakstelling niveau 1 t/m 6 van het programma Klimaatvriendelijke Stad, zoals deze zijn opgenomen in de bijlage van de Raadsbrief Voorjaarnota 2024. Per jaar worden de energiegelden geprogrammeerd en inhoudelijk zal het effect op activiteiten dan ook per jaar verschillen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 50

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Bladzijde (in pdf)	46
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	over woninginrichting om te zetten van gift naar lening
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is hierin ook overwogen om te kijken hoe er - vanuit circulair oogpunt - kan worden ingezet op hergebruikte, gerepareerde, en/of gerefurbischte woninginrichting? Liggen er nog kansen om hier aandacht aan te besteden en samenwerking te zoeken met kringlopen en/of milieustraten ?

Antwoord:

Verschillende welzijnsorganisaties, zoals Vluchtelingenwerk, hebben een lijst met de kringloopwinkels in de stad. Ze sturen hun cliënten naar deze winkels. Het geld dat mensen krijgen voor het inrichten van hun woning is gebaseerd op de verwachting dat ze een groot deel van de spullen tweedehands kopen. Er wordt niet overwogen om extra in te zetten op hergebruik, omdat cliënten zelf al vaak tweedehands spullen kopen, bijvoorbeeld ook via Marktplaats. Voor zover het gaat om huishoudelijke apparatuur zoals een wasmachine of koelkast wordt aan inwoners geadviseerd om deze nieuw te kopen. Dit met het oog op gebruiksduur en garantie en vanuit oogpunt van energieverbruik.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 51

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Klimaatvriendelijke stad
Bladzijde (in pdf)	41
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe kan het dat alle bezuinigingen bij andere programma's wel gedetailleerd zijn uitgewerkt en bij klimaat niet?

Antwoord:

Bij energietransitie is gekozen voor een taakstelling, omdat hier geen sprake is van structurele programmalijnen maar van een jaarlijkse programmering. Vanuit de energietransitie wordt gebouwd aan een nieuw energiesysteem, waarbij de activiteiten die worden ondernomen in het grotere geheel bekeken moeten worden. Het schrappen van hele onderdelen van het transitieprogramma wordt als onwenselijk gezien, omdat het energiesysteem dan niet optimaal functioneert. Zo betekent bijvoorbeeld het niet isoleren van gebouwen een duurder en ander warmtesysteem. Het stopzetten van de ontwikkeling van duurzame warmtebronnen betekent meer duurzame elektriciteitsbronnen en daardoor een veel groter ruimtebeslag in de stad. Het temporiseren van activiteiten kan wel, zoals bijvoorbeeld de buurtaanpak aardgasvrij. Maar ook dan moet er na enkele jaren de versnelling ingezet worden om onze doelen te halen.
Vanwege deze afhankelijkheid tussen de verschillende programmaonderdelen en de ontwikkelingen in het energielandschap is een taakstellende bezuiniging voorgesteld, waardoor de mogelijkheid bestaat om binnen de kaders van koers te kunnen wijzigen. Jaarlijks wordt in de jaarplanbrief Energietransitie een geactualiseerd programma gepresenteerd, op basis van de ontwikkelingen in het energielandschap, voorliggende wetgeving en de regelingen en subsidiemiddelen die vanuit het Rijk en provincie beschikbaar zijn gesteld. Deze jaarplanbrief sturen wij u elk jaar toe en kunnen wij op uw verzoek met u bespreken. Met de beschikbare middelen wordt ingezet op de activiteiten binnen het programma die nodig zijn om het energiesysteem als geheel goed te kunnen ‘bouwen’.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 52

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; Dennis de Vries;
Document	Eerste Bestuursrapportage
Hoofdstuk	8. Voortgang uitvoering coalitieakkoord
Paragraaf	Mijlpalen in Q3 en Q4 2023
Subparagraaf	Geen nadere definiëring van toepassing
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	77
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Nota wijk en buurtaanpak 2024 en verder Was: Q4 2023 Wordt: Q3 2024 Toelichting: we onderzoeken op dit moment wat nodig is om buurt- en wijkgericht werken in de gemeentelijke organisatie te versterken en kijken welk bestuurlijk document daar het beste bij past. Uiterlijk in Q3 2024 is er een bestuurlijk document. Dit voorjaar hebben we als raad debat gevoerd over Samen Stad Maken. Een initiatief vanuit gemeente, college en raad om meer zeggenschap aan burgers te geven. Een doel dat D66 van harte steunt. Tegelijkertijd loopt er ook de ontwikkeling van de zogenaamde 'wijk- en buurtaanpak'. Het plan hiervoor zou eigenlijk in Q4 2023 klaar zijn, maar is uitgesteld naar maar liefst Q3 2024. Gevoelsmatig lijken deze twee onderwerpen eigenlijk hetzelfde te zijn, maar het lijkt erop dat deze twee onderwerpen apart behandeld, apart begroot en apart uitgevoerd door de ambtelijke organisatie.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Onze vraag: klopt het dat dit twee aparte programma's zijn die onafhankelijk van elkaar uitgevoerd worden? En zo ja, waarom is dit zo terwijl de doelen van beide programma's hetzelfde zouden moeten zijn (namelijk meer zeggenschap)? En zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Samen stad maken en buurt- en wijkgericht werken zijn aparte opgaven met verschillende doelen, maar staan wel in nauwe verbinding met elkaar.
Samen stad maken gaat over het verbeteren van de samenwerking met Utrechters en over democratische vernieuwing en is gericht op meer zeggenschap voor Utrechters, zowel bij stedelijke als bij buurt- of wijkgerichte onderwerpen. Buurt- en wijkgericht werken gaat over de opgaven in een specifieke buurt of wijk centraal zetten en als gemeente integraal en samen met bewoners werken aan die opgave. Dit betekent dat de inzet van ons als gemeente aansluit bij wat er in de buurt of wijk nodig is. In de ene buurt doen we dat mogelijk anders dan in de andere.
We maken slimme verbindingen: in het Uitvoeringsprogramma buurt- en wijkgericht werken (eind Q3 naar Raad). besteden we aandacht aan hoe de ambities die voortkomen uit vastgesteld beleid en visies die richting geven aan buurt- en wijkgericht werken concreter invulling krijgen: bijvoorbeeld hoe we de ambities van Samen Stad Maken concreter maken, maar bijvoorbeeld ook die van de Visie dienstverlening en de Ruimtelijke strategie Utrecht.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 53

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	26. Grip op informatie decentraal
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	In de voorjaarsnota wordt aangegeven dat er extra middelen nodig zijn om de maatregelen naar aanleiding van het Doxis-rapport van 2022 te borgen.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe verhouden deze extra benodigde middelen zich tot de bezuinigingsmaatregelen die zijn aangekondigd? Welke specifieke risicovolle projecten zullen door deze bezuinigingen worden beïnvloedt?

Antwoord:

Deze extra middelen hebben geen verbinding met de voorgenomen bezuiningingsmaatregelen. Er is raakvlak met het risicovolle project Programma Informatie op Orde. - Nieuwe en aangescherpte wetgeving, zoals AVG, BIO en Archiefwet, vergt vaak organisatorische aanpassingen en daarmee in veel gevallen ook extra financiële middelen. Het ontbreken van beschikbare financiële middelen voor de uitvoering doet zich hier voelen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 54

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; Rachel Streefland;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.4 Hervormingsbezuinigingen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	53
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	De hervormingsbezuinigingen raken ook de gemeentelijke organisatie, zoals beschreven in de voorjaarsnota.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan het college toelichten hoe deze hervormingen specifiek invloed zullen hebben op de dienstverlening en ombudszaken? Welke maatregelen worden genomen om de dienstverlening aan inwoners en de ondersteuning van medewerkers te waarborgen ondanks de bezuinigingen?

Antwoord:

Op dit moment is het nog niet mogelijk om aan te geven hoe de hervormingen de dienstverlening aan burgers en de ondersteuning aan medewerkers raken. Zoals aangegeven in de voorjaarsnota willen we zo snel mogelijk helderheid over de onderwerpen waarop we gaan hervormen en welke bezuiniging daarmee gepaard gaat. Met het oog op de komende begroting worden op dit moment kansrijke hervormingsthema's uitgewerkt aan de hand van de leidende principes die genoemd zijn in de voorjaarsnota. Het vinden van realistische hervormingen die vanaf 2026 besparingen opleveren vraagt echter ook om zorgvuldigheid en tijd. De hervormingen hebben mede als doel om structureel te verbeteren. Gelet op de noodzaak van bezuiniging, zal verbeteren echter niet altijd mogelijk zijn.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 55

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; Linda Voortman;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.4 Hervormingsbezuinigingen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	50
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Gezien de bezuinigingsopgave die impact heeft op de kwaliteit en het tempo van de ambities uit de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 (RSU 2040), kan het college aangeven hoe de balans tussen woningbouw en de toevoeging van nieuwe voorzieningen, zoals groen en maatschappelijke voorzieningen, wordt bewaakt?

Antwoord:

Jaarlijks monitoren we in het MPR de balans tussen kwaliteit en en inhoudelijke ambities zoals die zijn geformuleerd in de RSU. Dit gebeurt in het MPR zowel voor thematische opgaven als voor de verschillende gebieden van de stad.
Ook bij het invullen van de mogelijke bezuinigingsopties van dit jaar is gekeken naar de ruimtelijke balans tussen opgaven en er is ook gekeken naar kansenongelijkheid. De scheidslijnenmonitor (onderdeel Utrecht monitor) en de Utrechtse barcode zijn hierbij ingezet als hulpmiddelen om te bepalen welke voorzieningen en functies het meest bijdragen aan kansengelijkheid en de ontwikkeling van de stad in balans. De functies die het minst leken bij te dragen aan deze opgaven zijn voorgedragen als bezuinigingsopties.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 56

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijk_ ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	29
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Voorstel is om 115 miljoen euro te bezuinigen op ruimtelijke investeringen.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Heeft deze bezuiniging ook impact op het aantal te bouwen woningen, bijvoorbeeld omdat we hierdoor onder bepaalde minimum normen terechtkomen? Met andere woorden, komt de bouw van woningen in gevaar door deze bezuiniging?

Antwoord:

Nee, de bouw van woningen komt op dit moment niet in gevaar door de bezuinigingen. De bezuinigingsopgave heeft impact op kwaliteit en tempo waarmee we ambities uit de RSU2040 en het coalitieakkoord realiseren. De toevoeging van nieuwe voorzieningen, de vergroening van de stad en de omslag naar duurzame vormen van mobiliteit zal meer tijd vergen en we zullen vaker genoegen moeten nemen met minder hoge kwaliteit.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 57

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; Lot van Hooijdonk;
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Op het Lombokplein is een impasse met de provincie rondom een mogelijk veiligheidsrisico met de OV-kruising. Wat is de laatste stand van zaken van dit dossier?

Antwoord:

De gedeputeerde heeft onlangs aangegeven dat de provincie niet samen met de gemeente een second opinion op dit vraagstuk zal laten uitvoeren. Het staat de gemeente vrij om dit zelf te doen. We zijn de mogelijkheden hiertoe aan het onderzoeken. U ontvangt nog voor het zomerreces een voortgangsbrief over dit dossier.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 58

Fractie	D66
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	In het MPR 2024 staat aangegeven dat er structureel 3 miljoen bezuinigd gaat worden op het investeringsbudget mobiliteit.
Heeft relatie met vraag	111, 336, 391

Vraag	Kan er concreet worden aangegeven wat de gevolgen zijn van deze bezuiniging? Zijn er specifieke projecten die worden uitgesteld, aangepast of heroverwogen? Zo ja, welke?

Antwoord:

Het budget (programmabegroting 2024) voor bereikbaarheid bestaat grofweg uit:

- 10 miljoen euro voor o.a. beleidsinzet, wettelijke taken verkeersbesluiten, verkeerskundige aanpassingen in wijken, onderzoeken en aansturing opgave (inclusief UNed en afspraken U10 etc)
- 30 miljoen euro voor investeringen (waarvan 10 miljoen voor sparen OV-schaalsprong)
- 40 miljoen euro voor lasten parkeren (exploitatie en vastgoed fietsenstallingen en parkeergarages, vergunningensysteem, handhaving, parkeerbeleleid ect)

Tegenover de lasten parkeren staan ook de parkeerbaten (ruim 70 mln). Het surplus van de parkeerbaten is ingezet als structurele dekking van de gemeentelijke begroting. Daarnaast kunnen lasten in jaren hoger zijn door ontvangen subsidiebaten.

De bezuinigingen raken het programma Bereikbaarheid op de volgende onderdelen:

A) Investeringsbudget bereikbaarheid – 3 miljoen euro per jaar
B) Temporiseren mobiliteitsbeleid – 0,719 miljoen euro per jaar (10% van het budget exclusief vastgelegde bestuurlijke afspraken UNed en U10)
C) Bezuinigen op parkeerbeleid – 0,154 per jaar
D) Bezuinigen op nieuwe bemenste fietsenstallingen – 0,514 miljoen euro per jaar.

De bezuinigingen op het mobiliteitsprogramma leiden tot een zeer scherpe bijstelling van het op tijd behalen van de doelstellingen zoals opgenomen in het mobiliteitsplan 2040. Pijnlijke keuzes op zowel projecten en beleid zijn op korte en lange termijn nodig om binnen het beschikbare budget zo goed mogelijk een invulling te kunnen blijven geven aan de doelstellingen. Hierna gaan wij in op de wijze waarop wij nog zo goed en efficiënt als mogelijk proberen de doelstellingen te behalen binnen achtereenvolgens a. het investeringsbudget en b. de beleidsopgave.

Ad A. Bezuinigingen investeringen bereikbaarheid (MPB):
Het investeringsbudget Bereikbaarheid is de komende jaren nodig voor programmering van nog niet geprogrammeerde noodzakelijke mobiliteitsinvesteringen. De RSU2040 en Agenda Mobiliteitsplan laten zien dat in komende jaren veel mobiliteitsinvesteringen noodzakelijk zijn om een duurzame groei van de stad mogelijk te maken. In het mobiliteitsplan 2040 raamden we het benodigde budget op 2,5 – 4 miljard euro. Dekking moet grotendeels komen van andere partijen. Daarnaast zijn de gemeentelijke investeringsbudgetten van mobiliteit noodzakelijk als co-financiering.

De bezuiniging van 3 miljoen structureel op het investeringsbudget van Mobiliteit vanuit het MPB deel (onderdeel MPR) heeft vooral impact op de projecten op (middel)lange termijn. Deze structurele

bezuiniging vanaf 2026 betekent dat er tot en met 2040 48 miljoen euro minder beschikbaar is voor investeringen in mobiliteit.
De bezuinigingen zullen de verschillende projecten op korte en lange termijn raken. Bij de toetsing daarvan kijken we daarbij zowel naar het versoberen van lopende projecten en naar een fasering/uitstellen in de tijd. Ook kijken we scherp naar het al dan niet opvoeren van investeringswensen en maken we waar mogelijk werk- met werk mogelijk. Hieronder zijn de effecten voor de korte en middellange termijn nader omschreven.

Effecten op korte termijn
Alle lopende projecten die onder het investeringsprogramma Mobiliteit vallen, gaan door. Maar de voorgestelde bezuinigingen leiden ertoe dat een aantal projecten versoberd wordt uitgevoerd zoals:

- Herinrichting Koningsweg
- Doorfietsroute Utrecht – Amersfoort
- Doorfietsroute Utrecht – Hilversum

Daarbij hebben we de uitvoering van het project doorsteek Papendorp uitgesteld. Deze doorsteek is financieel gekoppeld aan de woningbouwopgave in Zuidwest en kan daarom niet worden geschrapt. In het MPB van de voorgaande jaren hebben we de dekking geregeld voor (grotendeels lopende) projecten die de komende 3 jaar worden uitgevoerd.

Overigens geldt voor alle nieuw te starten Mobiliteitsprojecten dat we uitgaan van een versoberde uitvoering: dit wordt de norm. Voorbeelden hiervan zijn een inrichting met meer zaailingen dan (grote) bomen (dit betekent dat we de motie ‘sprietjes’ niet uitvoeren), meer hergebruik van materialen, wel groenvakken maar met minder ontwerp en beplanting. Mensen gaan in de openbare ruimte ervaren dat er minder kwaliteit wordt toegevoegd dan de afgelopen jaren.

Effecten op (middel)lange termijn
Bij de voorjaarsnota 2024 zijn geen nieuwe investeringswensen opgevoerd, rekening houdend met de bezuinigingsopgave. Hierdoor kunnen we niet direct aan de slag met bijvoorbeeld de volgende investeringswensen:

- Oude Leidscheweg bij Den Hommel,
- Vechtbrug (Zwanenvechtlaan),
- Demkabrug
- Mytylbrug
- Brailledreef,
- Boorstraattunnel (deels al geprogrammeerd)
- Herinrichting Vleutenseweg
- Nicolaas Beetsverbinding.
- Scholen- en Wijkenaanpak
- Extra spaarbedrag OV-Schaalsprong

De hiervoor benodigde investeringsmiddelen zijn veel hoger dan het beschikbare budget. Dit geldt niet alleen voor bereikbaarheid maar ook voor de andere investeringsopgaven in de stad. Dit maakt het zorgvuldig programmeren stadsbreed nog noodzakelijker: We maken de afwegingen voor ruimtelijke investeringen in samenhang en stemmen investeringen op elkaar af om, waar mogelijk, werk met werk te maken. Door ontwikkeling vanuit gebieden, en thema’s op stedelijk niveau op te tellen en monitoring te combineren, kunnen we beter onderbouwd toekomstige investeringen programmeren en keuzes maken. Dit proces ontwikkelen we komende jaren door en gaan we verder verfijnen.

De schaalsprong OV (o.a. Merwedelijn) vergt de grootste investering op de lange termijn. Een groot deel van de dekking daarvan komt weliswaar vanuit het Rijk, maar de eigen bijdrage is desalniettemin omvangrijk (circa 10 miljoen per jaar structureel van het totale investeringsbudget van circa 30 miljoen per jaar). Omdat we het bedrag dat we jaarlijks sparen voor de schaalsprong OV ongemoeid laten, raken de bezuinigingen de overige investeringen in o.a. fietsnetwerk, deelmobiliteit, verkeersveiligheid: van de ongeveer 20 miljoen die we daarvoor structureel hebben, blijft nu vanaf 2026 nog 17 miljoen over. Daar komt nog bij dat de huidige 10 miljoen per jaar alleen de investeringen dekken voor de 1e stap in de OV-schaalsprong en nog niet de vervolgstappen (o.a. Overvecht, Lunetten Koningsweg, Rijnenburg).

Door de bezuinigingen is het niet mogelijk om investeringsprogramma vanuit de gemeentelijke middelen op hetzelfde niveau te houden. Om te zorgen dat we met het beperkte investeringsbudget zoveel mogelijk onze doelstellingen halen gaan we de werkzaamheden nog beter combineren met beheer en onderhoud Hierbij onderzoeken we of we bijvoorbeeld een doorgaande

fietsroute gefaseerd aan kunnen leggen en op de delen van de route waar het beheer en onderhoud later in de planning zit, met tijdelijke inrichting kunnen werken. Dit is de meest kosteneffectieve manier. Omdat ook vanuit groenontwikkeling minder budget beschikbaar is, is er minder vergroening mogelijk bij de uitvoering van de projecten.

Samenvatting investeringsbudget MPB na bezuiniging (alle bedragen zijn structureel en bij benadering):

- Exclusief het spaarbedrag voor de schaalsprong ov (10 miljoen euro) en exclusief bezuinigingen is voor mobiliteit circa 20 miljoen euro per jaar beschikbaar als investeringsbudget. Daarop wordt nu 3 miljoen euro structureel bezuinigd waardoor er een budget over is van 17 miljoen euro per jaar voor de andere onderdelen van het mobiliteitsprogramma.
- Aanpak verkeersveiligheid bedraagt in totaal 1,75 miljoen euro (1 miljoen 30 km/aanpak en 0,75 euro miljoen actieplan Verkeersveiligheid). We lossen urgente knelpunten / overschrijdingen op maar hebben geen ruimte voor intensivering.
- Budget Anders Reizen waaronder mobiliteitsmanagement en deelvervoer (ongeveer 4-5 miljoen per jaar structureel de komende jaren, waarbij dit bedrag terugloopt tot 2 miljoen na 2029) is kosteneffectief.
- Door te investeren in de voetganger en de fiets is de automobiliteit niet gestegen terwijl banen en bewoners in de stad snel groeien. Het investeringsprogramma vanuit de gemeentelijke middelen blijft niet op het huidige niveau336.
- Het restant (circa 10 miljoen euro) benutten we om noodzakelijke herinrichtingen mogelijk te maken. Hiervoor moeten we alle wensen (zie hierboven) voor herinrichting bekostigen.

Ad B Bezuinigingsmaatregelen op het (beleids)programma bereikbaarheid

Deze bezuiniging van 545.000 euro voor 2024 en 719.000 euro vanaf 2025 structureel betreft het beleidsbudget bereikbaarheid (exclusief parkeerbeleid). Met dit budget dekken we de benodigde personele middelen voor alle aspecten van mobiliteitsbeleid en (in beperkte mate) beleidsonderzoek. Onder het mobiliteitsbeleid vallen diverse posten, zoals de samenwerking met de G4 aan onder meer ov en verkeersveiligheid, communicatie en participatie, inzet voor beleidsvorming over fiets, voetganger, het autonetwerk, deelmobiliteit, goederenvervoer, internationale samenwerking, samenwerking Rijk-regio in onder meer UNed, etc.
De bezuiniging realiseren we grotendeels door te bezuinigen op personele inzet en in beperkte mate door minder beleidsonderzoek uit te voeren. Beleidsonderzoek naar de bereikbaarheidsvraagstukken in bepaalde wijken zullen we temporiseren door het later of niet uit te voeren. Een van de voorbeelden hierbij is het onderzoek naar de verkeersveiligheid op de Meernbrug.

In 2024 zullen we deze bezuiniging realiseren door daar waar vacatures ontstaan, die niet te vervullen. Activiteiten die bijdragen aan de beleidsdoelen, maar waarvoor we geen aparte dekking hebben en waarbij de kost voor de baat uitgaat, zetten we zoveel mogelijk on hold. Dat betreft onder meer het gecoördineerd inzetten op het verwerven van subsidies en digitalisering.
Op voorhand valt niet te voorzien op welke onderwerpen we de personele inzet voor beleidsontwikkeling wel of niet zullen verminderen.
Voor 2025 en verder zoeken we naar bezuiniging door efficiency in management en HR (minder aansturing en/of meer op hoofdlijnen) en door beleidsonderzoek te temporiseren. Dat laatste kan zowel gaan over verdiepende mobiliteitsstudies voor stadsdelen of gebiedsontwikkeling, als over lokale mobiliteitsstudies, zoals de gebiedsstudie Leidsche Rijn en lokale knelpunten op het vlak van bereikbaarheid en verkeersveiligheid.

In de programmabegroting nemen we de activiteiten (in dit geval onderzoeken en studies) op die we wel nog kunnen uitvoeren om de doelen te behalen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 59

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	38
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	30

Vraag	Wat betekent het stoppen van deze bijdrage concreet, wat gaat er dan concreet niet meer gebeuren?

Antwoord:

Het is aan de stichting om te bepalen hoe zij verder gaat als wij als gemeente stoppen met de financiering. De stichting kan ervoor kiezen om activiteiten af te schalen of om alternatieve financiering te gaan zoeken. Activiteiten die de stichting nu uitvoert en die mogelijk niet meer gebeuren zijn het organiseren van de SDG action week, de organisatie van action meetings, projecten op scholen, de U-awards en het verzorgen van communicatie.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 60

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is al duidelijk wat dit concreet betekent? Wat kan er dan precies niet meer?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 6.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 61

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Stoppen met videobellen
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe vaak per jaar wordt nu gebruikgemaakt van videobellen, ook in verhouding met fysieke afspraken?

Antwoord:

Er worden jaarlijks door WenI en VTH, zo'n 1.500 videogesprekken gehouden.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 62

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Bladzijde (in pdf)	40
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat houdt de halvering in? Hoeveel FTE is er nu, en wat wordt het dan dus straks?

Antwoord:

Het gaat hier niet om FTE's, maar om kosten voor het contract 'Woonadviseur ouderen'. De woonadviseur ouderen is een samenwerking tussen de gemeente Utrecht en de Utrechtse STUW corporaties. We hebben gezamenlijk de opdracht gegeven aan de woonadviseur. Dit contract heeft een waarde van 414 duizend euro met een looptijd van 2 jaar (tot dec 2025) met tweemaal 1 jaar optionele verlening. De kosten voor de woonadviseur worden gedeeld tussen STUW en gemeente. Het budget vanuit de gemeente is 58 duizend euro en zou dan per 2025 29 duizend euro zijn. Dit betekent dat er voor het huidige contract (t/m jaar 2025) een oplossing bedacht moet worden binnen de juridische afspraken. Na looptijd contract leidt dat tot minder inzet om ouderen te helpen die op zoek zijn naar een passende woonsituatie.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 63

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Bladzijde (in pdf)	40
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoeveel werd er gebruik gemaakt van deze verhuisadviseur?

Antwoord:

De woonadviseur voor ouderen is sinds december 2023 van start. De halfjaar rapportage met de eerste cijfers moet nog worden gemaakt. De resultaten zullen worden opgenomen in de monitor samenwerkingsafspraken, die volgt in Q4. In tussentijdse gesprekken met de woonadviseur krijgen we wel het signaal dat mensen de woonadviseur weten te vinden, zeker nu de bewustwordingscampagne is gestart.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 64

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Bladzijde (in pdf)	40
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke doelgroepen onder de senioren raak je hiermee? (Wie maken er veel gebruik van en worden hier dus door geraakt?)

Antwoord:

Vanaf december 2023 hebben we niet meer de verhuisadviseur maar de woonadviseur ouderen. De focus van de woonadviseur is breder om daarmee meer doorstroming te genereren. Waar de verhuisadviseur zich richtte op met name ouderen die groot woonden en een verhuiswens hadden, is de woonadviseur beschikbaar voor alle ouderen van 55+ ongeacht hun woonsituatie. De dienstverlening is gratis.
De woonadviseur is een van de maatregelen uit het plan Beter benutten bestaande voorraad. Geen enkele maatregel alleen maakt het verschil. Daarom zetten we via meerdere actielijnen in op het stimuleren van doorstroming. Denk bijv. ook aan de ‘van groot naar beter’-regeling en buurtvoorrang om zo ouderen te ondersteunen bij het vinden van een passende woning.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 65

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat deden we met de middelen die we hiervoor hiervoor beschikbaar hadden? (En wat we dan dus per 2024 niet meer gaan doen.)

Antwoord:

Het betreft hier minder structurele middelen beschikbaar houden voor bodem. Uitkeringen in het kader van bodemsanering kwamen via het Rijk via convenant en sinds 2023 voor individuele projecten. In het verleden hadden we meer budget waardoor we in staat waren met deze middelen bodemactiviteiten uit te voeren zoals o.a. de visie ondergrond. Ook werd hier een deel van de algemene advisering op het gebied van duurzaamheid bij gebiedsontwikkelingen van bekostigd. Hier moet nu een andere dekkingsbron voor worden gevonden. Enkele projecten kunnen voorlopig geen voortgang hebben of moeten beperkt worden, hierbij moet gedacht worden aan de ordening van de ondergrond, onverwachte verontreinigingen waterglas en levende bodem. Ook wordt er bezuinigd op het deelnemen aan kennisnetwerken en regionale bijeenkomsten.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 66

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; Linda Voortman;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat zijn de (mogelijke) gevolgen van minder beleid opstellen voor lood en bodembiodiversiteit voor vervuilde grond en voor de bodembiodiversteit?

Antwoord:

De afgelopen tijd is er gewerkt aan het uitvoeringsprogramma lood, dit wordt naar verwachting dit jaar vastgesteld. In de toekomst zal actualisatie of efficiënter maken van dit uitvoeringsprogramma niet meer mogelijk zijn. We wenden bestaand rijksgeld aan (SPUK) voor uitvoering van de projecten in het uitvoeringsprogramma en vragen nieuw budget aan voor nieuwe projecten (SPUK).
Ten aanzien van bodembiodiversiteit is er geen ruimte meer om onderzoek te doen en beleid te maken. Het gevolg is dat we niet actief met beleid gaan sturen op bijv. verbeteren van vervuilde grond (boven op de wettelijke eisen vanuit de Wbb) of bodembiodiversiteit.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 67

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Passende ondersteuning en opvang
Bladzijde (in pdf)	44
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	123, 145, 160

Vraag	Is dit niet een kostenverschuiving in plaats van een bezuiniging? En als dat niet het geval is, kan het college dan uitleggen hoe dit wel degelijk een bezuiniging is?

Antwoord:

Fiom Utrecht biedt hulp bij verschillende soorten hulpvragen, zoals hulp bij afstammingsvragen. Hulp bij afstammingsvragen is geen wettelijke taak voor gemeenten en levert daarmee een kostenbesparing op. Daarnaast biedt Fiom Utrecht hulp bij adoptie-gerelateerde opvoed-en opgroeivragen en (psychosociale) problemen als gevolg van een miskraam, perinatale sterfte, geweld of een onvervulde kinderwens. Bij het stopzetten van deze hulp, kunnen inwoners terecht bij verschillende zorgprofessionals in het medisch en sociaal domein zoals huisarts, jeugdgezondheidszorg en buurtteam. Dit kan dit leiden tot een grotere vraag en toenemende wachtlijsten bij het buurtteam.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 68

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Kansrijk opgroeien
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	19, 69, 124, 125, 129, 148, 149, 204, 211, 221, 278

Vraag	Om welke projecten gaat dit precies, en welk budget is met elk project gemoeid?

Antwoord:

Dit betreft de inzet van Pretty Woman (onderdeel van Stichting Specifieke Jeugdprojecten) waar de volgende projecten onder vallen:
- Girl You Matter (groepshulp, samenwerking met JoU)
- Make a Move (groepshulp)
- Girls Talk (groepshulp)
- Project straatintimidatie (tijdelijk)
- BukoJou
- Individuele hulptrajecten (-18 en 18- 23 jaar)
- Groepshulptrajecten (-18 en 18 – 23 jaar)
- Ervaringsdeskundigen
- Ouderhulp (ter ondersteuning van jonge cliënten)
- Consulatie voor professionals.

De totale kosten van deze projecten zijn 460,515 duizend euro.

De komende twee jaar verkennen we met onze partners welke verantwoordelijkheid de gemeente en zij hebben (scherper afbakenen van wettelijke taken), welke organisaties (zoals onderwijs, sociale basis, jeugdhulp, Wmo-ondersteuning, medische zorg) hier een grotere rol in kunnen spelen en hoe de specifieke expertise en aanpak kan worden geborgd vanaf 2027.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 69

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Kansrijk opgroeien
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	19, 68, 124, 125, 129, 148, 149, 204, 211, 221, 278

Vraag	In hoeverre levert dit een verschuiving van zorgvragen op en in hoeverre levert dit een verzwaring op bij de sociale basis, basiszorg en bij de aanvullende hulp?

Antwoord:

Een verschuiving naar de sociale basis, basiszorg en aanvullende jeugdhulp is niet uit te sluiten, omdat het stoppen van de inzet van Pretty woman ertoe kan leiden dat een deel van de jeugdigen met een hulpvraag terecht komt bij een andere partij in de sociale basis of in de basiszorg of aanvullende zorg. De komende twee jaar verkennen we met onze partners welke verantwoordelijkheid de gemeente en zij hebben (scherper afbakenen van wettelijke taken), welke organisaties (zoals onderwijs, sociale basis, jeugdhulp, Wmo-ondersteuning, medische zorg) hier een grotere rol in kunnen spelen en hoe de specifieke expertise en aanpak kan worden geborgd vanaf 2027.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 70

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	38
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Verlagen initiatievenfonds
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De ambitie van de gemeente is om zeggenschap, betrokkenheid en eigenaarschap van Utrechters te vergroten en tevens bewoners meer ruimte voor initiatief te geven. En daarnaast meer verantwoordelijkheid te geven over hun eigen leven en omgeving. Hoe wil het college dit waarmaken als er minder geld beschikbaar is voor burgers?

Antwoord:

In de nota Samen stad maken, geen Utrecht zonder U hebben we beschreven hoe we meer ruimte willen geven aan eigenaarschap en zeggenschap van Utrechters. Een bezuiniging op het Initiatievenfonds maakt dat er vanuit de gemeente minder budget beschikbaar is voor initiatieven. Door slim samen te werken met fondsen, bedrijven en maatschappelijke organisaties in de stad stimuleren en faciliteren we Utrechters met een initiatief zoveel als mogelijk. Daarnaast heeft Voor je Stadsie de opdracht om initiatiefnemers te adviseren en ondersteunen, onder andere bij het organiseren van crowdfunding.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 71

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Verlagen van het budget samen stad maken en terugdraaien intensivering coalitieakkoord
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De afstand tussen bewoners en politiek is groot. Eindelijk is er in co creatie met bewoners beleid geschreven en gepresenteerd project “samen stad maken”. Hoe wil het college het vertrouwen van Utrechters (terug) winnen als het budget zelfs voordat het beleid vast is gesteld al budget terug te draaien?

Antwoord:

De koers voor Samen stad maken blijft staan en ook met de voorgestelde bezuiniging kunnen we de lijn uitvoeren uit de beleidsnota Samen stad maken, Geen Utrecht zonder U. Wel zal dit leiden tot een (forse) vertraging van de uitvoering en dat is natuurlijk pijnlijk. Samen stad maken is een cultuurverandering die vraagt om continu leren en reflecteren onder andere via trainingen, intervisie en casusbesprekingen. Ook vraagt het om een meer controlerende rol in de organisatie, door monitoring en via escalaties over de toepassing van het beleid van Samen stad maken. Als er minder middelen zijn, kunnen we daar minder op inzetten en zal deze cultuurverandering langzamer gaan. Omdat Samen stad maken een verantwoordelijkheid is van de hele gemeeente verkennen we ook welke aanvullende kansen er zijn voor samenwerking met andere programma's. We komen terug op de invulling van de bezuinigingsmaatregelen in de raadsbrief over Samen stad maken in het eerste kwartaal van 2025.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 72

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Versoberen dienstverleningskanalen Stoppen met de Utrechtse Nieuwsbrief.
Heeft relatie met vraag	360

Vraag	Hoe wil het college indien de Utrechtse Nieuwsbrief vervalt de communicatie, het contact en de betrokkenheid met bewoners waarborgen die minder digitaal vaardig zijn?

Antwoord:

De Utrechtse nieuwsbrief is een digitale nieuwsbrief die tweewekelijks uitkomt. Inwoners kunnen zich hier doormiddel van een e-mailservice op abonneren. (zie Nieuwsbrief Utrecht | gemeente Utrecht)
Het nieuws dat zij ontvangen betreft gemeentebreed nieuws en er is een mogelijkheid om op wijk,- en subwijkniveau geïnformeerd te worden. Op dit moment telt de nieuwsbrief 14.000 abonnees. De nieuwsbrief is een laagdrempelig informatiekanaal dat als extra kanaal is ingezet bovenop bestaande kanalen. Met het wegvallen van dit kanaal blijven we daar waar nodig informeren via wijkberichten, via brief of via campagnes.
Zie ook antwoord vraag 360.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 73

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	40
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Verlagen Investeringsbudgetten Dienstverlening
Heeft relatie met vraag	170, 291

Vraag	Welke onderdelen van de visie Dienstverlening wil het college verlagen en met welk bedrag? Hoe wil het college de ambitie waarborgen als er minder budget beschikbaar is?

Antwoord:

Het verminderen van het investeringsbudget op dienstverlening betekent dat we per jaar minder kunnen investeren in verbetering van de gemeentebrede dienstverlening. Dit leidt tot herijking van het bestaande ambitieniveau. Scenario's hiervoor moeten nog worden uitgewerkt.
Specifiek gaat het hier om het verminderen van investeringen in de thema's

- Menselijke Maat - het investeren in handvatten aan medewerkers om langs de menselijke maat te handelen
- Lerende gemeente – investeringen om meer te leren van inwonerssignalen
- Laagdrempelig en op Maat – investeringen in o.a. het moderniseren en meer laagdrempelig en toegankelijk maken van onze dienstverleningskanalen zoals website, telefonie, webcare, afsprakensysteem etc
- Inwoner in regie (het zorgdragen dat inwoners inzage en grip gaan krijgen in eigen informatie en gegevens) - investeringen in de Common Ground (benodigde ICT die nodig is om informatie deelbaar te maken) en realisatie omnichannel-strategie.

Zie ook antwoord op vraag 170 en 291.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 74

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Bladzijde (in pdf)	40
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Halveren inzet verhuisadviseur senioren inclusief promotie
Heeft relatie met vraag	63

Vraag	Hoeveel verhuisadviseurs zijn er in stad Utrecht? Hoeveel verhuizingen van senioren hebben plaatsgevonden door de inzet van een verhuisadviseur? Hoeveel bewoners hebben we door de verhuizingen van senioren in Utrecht extra kunnen verwelkomen?

Antwoord:

Het gaat om een externe opdracht waarin 170 trajecten zijn geprognotiseerd. Het team werkt met een projectleider, coördinator, twee woonadviseurs en daarnaast een groep betrokken en deskundige vrijwilligers die passende woningen voor ouderen zoeken. De woonadviseur voor ouderen is sinds december 2023 van start. De halfjaar rapportage met de eerste cijfers moet nog worden gemaakt, dus het is nog niet mogelijk om al uitspraken te doen over de resultaten. De cijfers over het eerste halfjaar ontvangt u in Q4, gelijktijdig met de monitor samenwerkingsafspraken.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 75

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Duurzame bereikbaarheid
Bladzijde (in pdf)	41
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Bezuinigen op nieuwe bemenste inpandige fietsenstallingen
Heeft relatie met vraag	157, 255, 363

Vraag	Op welke 2 specifieke locaties wil het college geen inpandig fietsenstalling realiseren? Wat is de consequentie hiervan op de openbare ruimte? Is er overleg met de buurt inzake realisatie en het terugtrekken van de plannen? Zo, nee waarom niet? Zo ja, wat is de reactie van de buurt?

Antwoord:

Vanaf 2026 hebben we middelen gereserveerd voor het exploiteren van nieuwe bemenste openbare fietsenstallingen. Er lopen meerdere haalbaarheidsonderzoeken naar nieuwe stallingen bij stations, in de binnenstad en nieuwe stadsdelen. Deze kunnen we niet allemaal realiseren. Daarvoor ontbreken de middelen voor bouw en exploitatie. En we boeken een verantwoorde bezuiniging in op exploitatie van nieuwe stallingen. We moeten dus selectief zijn en geven prioriteit aan onze belangrijkste knooppunten Vaartsche Rijn, Utrecht Centraal en de binnenstad. Hier is de urgentie het hoogst en we houden middelen beschikbaar om voor al deze locaties stallingsruimte toe te voegen. Consequentie kan zijn is dat we voorlopig nog geen nieuwe stalling op station Leidsche Rijn realiseren. Het initiatief hiervoor was nog niet gestart en er had nog geen overleg met de buurt plaatsgevonden. Consequentie daarvan kan zijn dat er de komende jaren meer fietsenrekken in de openbare ruimte neergezet moeten worden, zodra de fietsparkeerdruk te hoog wordt. Hiermee zorgen we ervoor dat er voldoende stallingsruimte in de omgeving beschikbaar blijft.
De gesprekken over de mogelijke omzetting van de parkeergarages P1/P4 Hoog Catharijne lopen. Het overleg met de buurt maakt daar nog geen onderdeel van uit. Het is nog te vroeg om te bepalen welke investering in de verbouw en exploitatie vanuit de gemeente Utrecht aanvullend nodig is om dit voor elkaar te krijgen. We gaan er vanuit dat we in Q4 meer duidelijkheid kunnen geven over nieuwe investeringen in en exploitatie van deze nieuwe stallingen en de beschikbaarheid van voldoende stallingsruimte in de omgeving van het centraal station/ Hoog Catharijne in het algemeen. Daarbij kijken we ook naar exploitatie met minder bemensing.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 76

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Stoppen subsidie dierenweides
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe wil het college waarborgen dat educatie en voorlichting inzake natuur en betrokkenheid bij dieren voor alle kinderen gewaarborgd blijft als dierenweides verdwijnen of alleen tegen betaling toegankelijk worden? Utrecht Natuurlijk heeft een prominente rol inzake educatie, voorlichting over natuur, duurzaamheid en ondersteunt veel vrijwilligers bij projecten en initiatieven. Hoe wil het college betrokkenheid en activiteiten van vrijwilligers door laten gaan zonder ondersteuning en vraagbaak?

Antwoord:

Alleen de dierenweides die niet beheerd worden door Utrecht Natuurlijk (dit zijn bijvoorbeeld Dierenweide Julianapark en Dierenweide Oog in Al) maken gebruik van deze subsidie. De dierenweides zijn voornamelijk kijkweides die beperkt toegankelijk zijn voor bezoekers waarbij de focus vaak minder ligt op voorlichting geven over natuur en dieren. De bezuiniging van deze subsidie heeft geen effect op de educatie en voorlichting inzake natuur die Utrecht Natuurlijk nu doet.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 77

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; Linda Voortman;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Minder beleid opstellen voor lood en biodiversiteit
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welk concreet beleid wordt minder opgesteld? Waar wordt dit beleid voor gebruikt?

Antwoord:

De afgelopen tijd is er gewerkt aan het uitvoeringsprogramma lood, dit wordt naar verwachting dit jaar door ons als college vastgesteld. Echter in de toekomst is, actualisatie of efficiënter maken van dit uitvoeringsprogramma niet meer mogelijk. We wenden bestaand rijksgeld aan (SPUK) voor uitvoering van de projecten in het uitvoeringsprogramma en vragen nieuw budget aan (SPUK). Ten aanzien van bodembiodiversiteit is er geen ruimte om onderzoek te doen en beleid te maken. Het gevolg is dat we niet actief met beleid gaan sturen op bijv. verbeteren van vervuilde grond (boven op de wettelijke eisen vanuit de Wbb) of bodembiodiversiteit.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 78

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Rachel Streefland;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Passende ondersteuning en opvang
Bladzijde (in pdf)	44
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Verlenging overeenkomsten aanvullende zorg 2025
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe wil het college individueel maatwerk waarborgen in de zorg? Hoe en door wie wil het college laten bepalen welke langdurige zorg minder intensievere begeleiding nodig heeft? Hoe wil het college de kwaliteit van leven van langdurig zieken waarborgen als er zo drastisch wordt bezuinigd?

Antwoord:

Wellicht ten overvloede, maar gezien de formulering goed om te benadrukken dat we het hier hebben over trajecten in het kader van de Wmo en niet over zorg in het kader van Wet langdurige zorg (Wlz). In de praktijk van de Wmo, die uitgaat van perspectief op (gedeeltelijk) herstel, zien we in Utrecht al inwoners die bijvoorbeeld langdurig individueel begeleid worden, maar naarmate het traject vordert steeds minder intensief. In die situaties kan, wanneer passend bij de ondersteuningsvraag, worden gezocht naar een minder intensieve variant van begeleiding. Juist door specialistische zorg en ondersteuning in te zetten als de ondersteuning vanuit de basiszorg en de sociale basis niet toereikend is, houden wij deze ondersteuning tijdig beschikbaar en van goede kwaliteit voor de meest kwetsbare inwoners.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 79

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Bladzijde (in pdf)	45
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Verminderen evenementenfonds
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoeveel budget ontvangt het evenementenfonds voor de organisatie van evenementen over gezondheid? Hoeveel mensen zijn er bereikt bij deze evenementen?

Antwoord:

Met de nu voorgestelde bezuiniging resteert er een maximaal subsdiebudget van 146 duizend euro. Voor het jaar 2024 was er 300 duizend euro te besteden en zijn acht evenementen met deze gesubsidieerd. Bijvoorbeeld de Vitality Experience, het vuur van Sint Maarten, Gluren bij de Buren en de life goal games. Het bereik wordt uitgesplitst in deelnemers, bezoekers en online & mediabereik. Het kleinste evenement ontving 510 bezoekers. Een groot evenement later dit jaar rekent op 9.900 bezoekers. Er is ook een evenement dat via landelijke televisie (MAX) een extra bereik heeft gehaald van 500.000 kijkers. De totale schatting van bezoekers en deelnemers van acht genoemde evenementen in 2024 is 20.200. Het online & mediabereik van deze acht evenementen bedraagt ca. 735.000 bezoekers.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 80

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Bladzijde (in pdf)	45
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Verminderen bijdrage Utrecht Marketing
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe wil het college culturele participatie voor iedereen toegankelijk en betaalbaar houden als culturele zondagen vervallen?

Antwoord:

Culturele Zondagen is niet de enige aanbieder van laagdrempelig toegankelijk aanbod in de stad. Diverse culturele instellingen zetten zich sterk in om drempels te verlagen en ontwikkelen speciale (soms gratis) programma's om nieuw publiek te bereiken. Daarnaast heeft de adviescommissie die recent de subsidieaanvragen voor de cultuurnota 2025-2028 heeft beoordeeld, geadviseerd een aantal instellingen nieuw toe te laten tot de cultuurnota die goed zijn in het verlagen van drempels en het bereiken van nieuw publiek. In de Uitvoeringsagenda cultuurparticipatie staat omschreven hoe we toewerken naar het doel om voor alle inwoners op 10 minuten lopen een wijkgerichte cultuurvoorzieng te realiseren in 2030. Bijvoorbeeld door cultuurhuizen in wijken te ondersteunen en nieuwe cultuurhuizen te ontwikkelen (Uitvoeringsprogramma Cultuurparticipatie 2024-2028 3.3). Door de ondersteuning van de cultuurcoaches stimuleren we het verlagen van drempels voor cultuurdeelname van bepaalde doelgroepen in wijken waar de cultuurdeelname nu juist lager is dan het Utrechts gemiddelde.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 81

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	48
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Stoppen inzet schoollunches
Heeft relatie met vraag	213, 277, 377

Vraag	Hoe wil het college waarborgen dat minder bedeelde kinderen zonder honger naar school komen?

Antwoord:

Uw vraag lijkt betrekking te hebben op ontbijt van kinderen op scholen. Op dit moment bestaat vanuit het landelijk programma Schoolmaaltijden een mogelijkheid een ontbijt of een boodschappenkaart voor kinderen te bekostigen. Dit is een landelijke financiering. In het hoofdlijnenakkoord van de landelijke nieuwe coalitie wordt vanaf 2025 geen geld vrijgemaakt voor het programma Schoolmaaltijden. Er is geen waarborg dat kinderen zonder honger naar school komen. Het wegvallen van de landelijke regeling heeft hier een negatief effect op. Zie ook de antwoorden op vraag 213, 277 en 377 die gaan over de consequenties van voorgenomen bezuiniging vanaf 2027 zoals opgenomen in de VJN 2024 op het gemeentelijke programma Gezond Gewicht op School (GGOS).

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 82

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	49
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Kunst in de openbare ruimte prioriteren en selectie van projecten stopzetten
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waar wil het college het geld dat vrijkomt voor gaan gebruiken? Hoe wil het college waarborgen dat er voldoende geld beschikbaar is om kunst in de openbare ruimte aan te bieden en te realiseren?

Antwoord:

De keuzes die zijn gemaakt voor concrete bezuinigingsmaatregelen zijn erop gericht om de financiële tekorten binnen de meerjarenbegroting op te lossen. We proberen met de beschikbare middelen zoveel mogelijk kunst in de openbare ruimte te realiseren en misschien is soms financiering door derden mogelijk. Maar deze maatregel zal helaas ook leiden tot minder kunst in de openbare ruimte.. We schrappen een aantal projecten op basis van een verhoging van de ondergens voor 1,5% kunstprojecten.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 83

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	49
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Stoppen met basissubsidie voor de amateurkunst
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoeveel muziekgezelschappen en koren maken gebruik van deze subsidie? Welke van hen hebben een probleem als deze subsidie vervalt? Hoe wil het college laagdrempelige toegankelijke amateurkunst voor bewoners met een smalle beurs toegankelijk houden?

Antwoord:

Circa 130-140 amateurgezelschappen maken jaarlijks gebruik van deze regeling, dit zijn voornamelijk muziekverenigingen zoals koren maar ook toneel of dansverenigingen. We hebben nog niet goed in kaart welke van hen een probleem hebben bij het wegvallen van deze subsidie. Van ca. 16 verenigingen hebben we een schriftelijke reactie gekregen waarin ze aangeven te vrezen voor het voortbestaan omdat de contributie dusdanig verhoogd moet worden als gevolg van het wegvallen van deze subsidie, dat sommige leden (met name kinderen en ouderen) de contributie niet meer kunnen betalen. U-pashouders kunnen hun U-pas budget inzetten voor het lidmaatschap van deze verenigingen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 84

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	49
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Verlagen budget projecten en knelpunten Cultuur?
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Om hoeveel projecten gaat het? Hoeveel is het budget en met welk % en bedrag wordt dit verlaagd? Welke projecten komen daardoor in de knel? Welke knelpunten Cultuur komen in de problemen als het budget verlaagd wordt?

Antwoord:

Het budget voor projecten en knelpunten is beschikbaar om ad hoc te kunnen inspelen op kansen en knelpunten in het culturele veld. Daarom kunnen we niet exact zeggen om hoeveel projecten dit gaat. De bezuiniging van 177 duizend euro betrof zo'n 25% van het oorsponkelijke budget. Na bezuiniging schommelt dit budget de komende vier jaar tussen de 200 duizend euro en 600 duizend euro. Uit dit budget worden nieuwe initiatieven zoals Pact Utrecht ondersteund als ook knelpunten zoals frictiekosten die mogelijk voortkomen uit de afwikkeling van de Cultuurnota 2021-2024. Ook proceskosten zoals visitatie- en adviescommissies, de organisatie van ronde tafelgesprekken en onderzoekskosten worden uit dit budget bekostigd.
Door de bezuiniging van 177 duizend euro is de ruimte om komende periode in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en initiatieven minder groot . Het beschikbare budget zal in eerste instantie worden aangewend om de min of meer noodzakelijke kosten voor adviesprocedures en knelpunten te bekostigen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 85

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	49
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Verhogen tarieven sportaccommodaties
Heeft relatie met vraag	26, 44, 45, 130, 152, 230, 275, 401

Vraag	Hoe wil het college sport voor een ieder toegankelijk te houden als tarieven worden verhoogd?

Antwoord:

We gaan onderzoeken of we bij onze sportaccommodaties een gedifferentieerde verhoging door kunnen voeren, om zo enerzijds de kwetsbare doelgroepen te ontlasten, en anderzijds de bezetting en programmering in de breedte op peil te houden. Hierbij nemen we de uitgangspunten van het uitvoeringsprogramma ongelijk investeren voor gelijke kansen mee. Uiteraard moeten we daarbij toetsen of dit ook rechtmatig is (gelijkheidsbeginsel). Ook het eventueel effectief invoeren van een maatschappelijk 0-tarief zal daarbij worden onderzocht.

We zetten een reserve van 5 miljoen euro in (zie hoofdstuk 4.1.2) voor een ingroeipad voor de verhoging van de tarieven.

In Utrecht bestaan verschillende regelingen die het meedoen van Utrechters toegankelijk maken. Inwoners met een inkomen tot 125% van het sociaal wettelijk minimum kunnen de U-pas inzetten om gebruik te maken van sport. Kinderen in Utrecht die sporten via de U-pas kunnen voor sportspullen ook een aanvraag doen bij het Paul Verweel sportfonds. In de nota financiële bestaanszekerheid wordt vanaf 2025 900 duizend euro vrijgemaakt om het meedoen aan o.a. sport en cultuur voor kinderen te versterken. Deze inzet wordt bepaald in het uitvoeringsprogramma van de nota financiële bestaanszekerheid.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 86

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.3 Bezuinigingen op investeringen
Programma/onderdeel	Bezuinigingsbijdrage ruimtelijke investeringen
Bladzijde (in pdf)	50
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Gezond leefklimaat
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe wil het college zich aan de afspraken houden inzake verbeteren groen in onder andere RSU 2040 en gelijktijdig een voorstel te doen om het budget drastisch te verlagen? Hoe wil het college plannen blijven realiseren conform het coalitieakkoord inzake groen?

Antwoord:

Het totale groenbudget groeit nog steeds maar door de voorgestelde bezuinigingen minder dan we oorspronkelijk hebben opgenomen in het coalitieakkoord. Vanaf 2026 gaat het om 4 miljoen euro meer per jaar ten opzichte van 2022 en daarnaast jaarlijks 0,4 miljoen euro voor de icoonprojecten). Daarmee is in totaal 6,5 miljoen euro jaarlijks beschikbaar voor groeninvesteringen. De bezuinigingen leiden ertoe dat projecten temporiseren, we blijven echter wel sturen op groei in balans zoals verwoord in de RSU 2040, het coalitieakkoord en de Raadsbrief Strategie voor groen (8-3-2022). De beoogde versnelling, verbreding en verankering zal wel minder snel gerealiseerd zijn.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 87

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.3 Bezuinigingen op investeringen
Programma/onderdeel	Ontwikkeling van budget voor ruimtelijke investeringen
Bladzijde (in pdf)	53
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De plekken waar onze servicenormen in de dienstverlening hoger liggen dan in die van andere gemeenten? Met welke gemeenten gaat het college onze servicenormen mee vergelijken? Hoe wil het college waarborgen dat de dienstverlening niet op plekken versoberd waar juist behoefte is aan een hoog of zelfs hogere servicenorm? Wie bepaald dit? Zijn er bewoners betrokken bij dit proces? Zo ja, hoeveel en zijn het bewoners uit alle wijken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

De resultaten van de vergelijking van de servicenormen voor dienstverlening met andere gemeenten geeft mogelijk aanleiding om kritisch naar de eigen dienstverlening te kijken. Dit is voor verdere uitwerking in de komende periode waarin de hervormingsbezuinigingen vorm krijgen. Het proces daarvoor is toegelicht in paragraaf 4.4. Op dit moment kan nog geen antwoord worden gegeven op de gestelde vragen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 88

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	3. Magazijn de Zon
Programma/onderdeel	Geen nadere definiëring van toepassing
Bladzijde (in pdf)	10
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Magazijn de Zon
Heeft relatie met vraag	232

Vraag	De business case is geactualiseerd en levert een lager bedrag op dan op de gemeentebegroting, sinds wanneer is deze informatie bekend geworden? Waarom is dit niet aanvankelijk gedaan?

Antwoord:

In het Meerjaren Perspectief Utrechts Vastgoed 2022 en de raadsbrief over de Verkenningsfase Magazijn de Zon van 16 september 2022 bent u er over geinformeerd dat er een lagere opbrengst zou ontstaan ten opzichte van het voorheen begrote bedrag in de gemeentebegroting. Zoals aangegeven in de brief konden we het bedrag pas bepalen nadat de bestemming van het pand duidelijk was. In het afgelopen jaar heeft de huurdersselectie van het grootste deel van het pand plaatsgevonden en zoals bekend wordt het Literatuurmuseum/Kinderboekenmuseum de grootste huurder.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 89

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	30. Wonen compensatie niveau productie sociale huurwoningen
Programma/onderdeel	Geen nadere definiëring van toepassing
Bladzijde (in pdf)	23
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Stop de verkoop
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wanneer verwacht het college definitief vast te kunnen stellen wat de kosten van deze maatregel zijn en kunnen wij vast stellen dat deze maatregel niet kostenloos is?

Antwoord:

Het college stuurt op afronding van het proces met de corporaties voorafgaand aan de bespreking van de VJN in de raad op 11 juli 2024.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 90

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Bladzijde (in pdf)	40
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Stoppen met aanmoedigen van wooncoöperaties
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan het college uitleggen waarom zij deze maatregel neemt?

Antwoord:

We gaan een periode van bezuiniging in. Dit is een van de mogelijkheden waarvoor gekozen kan worden. Het college ziet de maatschappelijke meerwaarde van wooncoöperaties voor buurt, wijk en stad zeker en wil dit blijven aanmoedigen. Het gaat echter nu nog om relatief kleine aantallen woningen bij wooncoöperaties t.o.v. de grote bouwstroom waar het college prioriteit aan geeft om zoveel mogelijk mensen te kunnen huisvesten. Met het bedrag dat resteert kunnen we wel een start maken met het in gang zetten van deze nieuwe beweging.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 91

Fractie	Stadsbelang Utrecht
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Klimaatvriendelijke stad
Bladzijde (in pdf)	41
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Taakstelling energietransitie: mix maatregelen
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is de systeemverandering waar het college over spreekt en waarom is deze niet uitgewerkt in de Voorjaarsnota? Hoe rijmt het college dit met haar ambities op het gebied van klimaat en het feit dat dit college al een aantal jaar zit?

Antwoord:

De systeemverandering die wordt bedoeld is de transitie van ons energiesysteem langs drie lijnen: 1) energie besparen in de gebouwde omgeving 2) meer duurzame energie opwekken en 3) de energie-infrastructuur aanpassen aan de toekomst. Uw raad wordt structureel over de acties en voortgang binnen deze lijnen geïnformeerd. Op basis van deze lijnen programmeren we jaarlijks de maatregelen die het best passen. We werken aan transities in een snel veranderd speelveld, onder andere door nieuwe wet- en regelgeving. We geven jaarlijks aan welke maatregelen we nemen passend bij het speelveld waarin we zitten (raadsbrief 15 februari 2024). Daarnaast informeren wij u regelmatig over de stand van zaken over de voortgang (raadsbrief 24 april 2024)
Uiterlijk in 2050 willen we een toekomstig energiesysteem hebben dat kenmerken heeft zoals fossielvrij, toegankelijk, spaarzaam, slim, netbewust, lokaal en integraal. Met de maatregelen die we nemen dragen wij bij en bouwen we aan het nieuwe energiesysteem. We hebben hier de afgelopen jaren ook al stappen ingezet, bijvoorbeeld met de uitvoering van het programma energie besparen in de gebouwde omgeving en met het ontwerpen van lokale en duurzame energiesytemen bij nieuwbouwontwikkelingen, zoals de Merwedekanaalzone, , maar de noodzakelijke transitie is nog lang niet afgerond.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 92

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; Dennis de Vries;
Document	
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	1
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Bijlage 3: projectenlijst 3e tranche maatregelen op gang houden woningbouw
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hindersteinlocatie: kan toelichting worden gegeven waarom hier gekozen wordt om minder (betaalbare) woningen toe te voegen? Het doel van het op gang houden bouw is nou juist woningen toevoegen, hier worden het er (aanzienlijk) minder. Hoe rijmt dat volgens het college?

Antwoord:

Op de Hindersteinlocatie was in het verleden een woningbouwprogramma gedacht van 63 zorgappartementen en 48 dure vrije kavels. Bij de zoektocht naar een locatie voor een nieuwe VO-school in Vleuten- De Meern kwam de Hindersteinlocatie in beeld als meest geschikte locatie. Door het besluit hier een VO-school met gymzalen/ sporthal in te passen is er minder ruimte beschikbaar voor woningbouw en is het oorspronkelijke woningbouwprogramma niet meer te realiseren. In plaats van het nog wel realiseren van de dure vrije kavels kiezen we voor het toevoegen van appartementen, zodat er meer én betaalbaardere woningen ingepast kunnen worden op het deel van de Hindersteinlocatie dat overblijft. Er kunnen nu circa 100 woningen gerealiseerd worden, waarvan 70% in de sociale huursector. Dit programma sluit beter aan op de huidige vraag naar meer betaalbare woningen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 93

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	3
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Bijlage 3: projectenlijst 3e tranche maatregelen op gang houden woningbouw
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hart van de Meern ZOK: kan het college schetsen hoeveel woningen en in welke segmenten men oorspronkelijk van plan was en wat het voornemen van het aantal en verdeling per segment is na het op gang houden van de bouw zoals hier voorgesteld?

Antwoord:

In het vastgestelde SPvE Hart van De Meern uit 2015 is een woonprogramma opgenomen van 100% vrije sector. Voor het Zuid-oostkwadrant gaat het om circa 28 eengezinswoningen en appartementen. Omzetting van het programma naar circa 50 appartementen (75% sociaal en 25% midden) is onderdeel van de beoogde aanpassing van het SPvE, waarover de raad per brief op 19-09-2023 is geïnformeerd. Om de programma aanpassing van vrije sector naar sociaal en betaalbaar financieel haalbaar te maken wordt aanspraak gemaakt op de Middelen betaalbaar wonen. Begin juli komen er 2 bijeenkomsten met de buurt op locatie over aanpassing van de kaders voor de ontwikkeling van het laatste kwadrant van Hart van de Meern. Begin 2025 zal de update van het SPvE ter besluitvorming aan de raad worden voorgelegd. Daarna zal een ontwikkelende partij/corporatie met deze randvoorwaarden een definitief plan uitwerken.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 94

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Dennis de Vries; Susanne Schilderman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Blijven kiezen voor de toekomst
Paragraaf	1.2 Inhoudelijke keuzes voor structureel tekort
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	10
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Er zijn nog keuzes in de hervorming van jeugd/wmo die nog liggen van 2023. Nu – een jaar later – staan we weer voor grote opgaven. De uitvoering van deze hervormingen ligt dus nog (deels) open. Als raad wil je op tijd kunnen sturen. Krijgen we deze uitvoering nog voor de volgende P&C cyclus?

Antwoord:

Ten aanzien van de hervormingen sociaal domein staat de stand van zaken weergegeven in paragraaf 3.1 en in de raadsbrief over de hervormingen sociaal domein van 16 mei 2024 die parallel aan de Voorjaarsnota 2024 is verzonden.

Over de voortgang van de hervormingen sociaal domein en de concrete bezuinigingsmaatregelen die het sociaal domein betreffen wordt u jaarlijks geïnformeerd via een raadsbrief in Q4. Daarnaast wordt de reguliere begrotingscyclus benut. Zoals ook opgenomen in voornoemde raadsbrief zullen wij ten tijde van de programmabegroting 2025 waar relevant de concretere invulling voor 2025 en verder voorleggen.

Ten aanzien van de (bredere) hervormingsbezuinigingen staat het proces weergegeven in paragraaf 4.4. Zoals toegelicht op p. 55 zijn de voorjaarsnota en de begroting de momenten waarop u alle hervormingen en bezuinigingen integraal kunt afwegen. We richten een monitor in over het totaalbeeld van alle bezuinigingen en hervormingen. Na de voorjaarsnota 2025 zal de voortgang van de totale hervormingsbezuinigingen worden toegevoegd aan deze monitoring.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 95

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	Toeristenbelasting, OZB en Precario
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	15
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Over voordeel OZB door niet-woningen
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waar zit de hogere toename dan verwacht van OZB niet-woningen precies in? Welke van deze effecten zijn incidenteel en welke structureel? Hoe zit in de ramingen van de nieuwe verhoging?

Antwoord:

De hogere opbrengsten niet woningen zijn voornamelijk gerelateerd aan een hogere dan verwachte waardeontwikkeling van de totale voorraad aan niet-woningen door een achterstand in het toevoegen van nieuwe objecten (structureel). Daarnaast is een deel van de hogere opbrengst afkomstig van voordelen uit voorgaande jaren (incidenteel). Ook is de areaalontwikkeling hoger dan begroot doordat meer niet-woningen in aanbouw zijn genomen en voltooid (structureel). In de ramingen van de structurele verhoging van 2,9 miljoen euro is rekening gehouden met de waardeontwikkeling.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 96

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	18
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	hogere bezoldiging raad en college (Tabel knelpunten)
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In hoeverre wordt de hogere vergoeding door het toename van het aantal inwoners vergoed van het Rijk? Kan in dat licht het bedrag dat hier is opgenomen worden toegelicht?

Antwoord:

Gemeenten krijgen geld van de Rijksoverheid uit het gemeentefonds. Hoeveel geld gemeenten krijgen, hangt onder andere af van het aantal inwoners, maar de hogere bezoldiging voor raadsleden en B&W bij een overgang naar andere inwonersklasse wordt niet apart gecompenseerd.
Toelichting omvang van het knelpunt bij de Voorjaarsnota:
Raadsleden (45 personen) 270 duizend euro
+ B&W (8 personen) 130 duizend euro
= 400 duizend euro.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 97

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	11. Opvang aanpak koudweerregeling
Programma/onderdeel	Geen nadere definiëring van toepassing
Bladzijde (in pdf)	18
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Er wordt voorgesteld jaarlijks 1 miljoen te reserveren voor opvang aanpak koudweerregeling
Heeft relatie met vraag	1

Vraag	Waar is het bedrag van 1 miljoen op gebaseerd? De afgelopen jaren kende een forse groei in gebruik KWR en de verwachting is dat de groei nog verder doorzet, waarom groeit het budget niet mee? Verwacht de gemeente de kwr voor iedereen toegankelijk te kunnen houden met dit bedrag de komende jaren?

Antwoord:

Het bedrag van 1 miljoen euro is gebaseerd op de daadwerkelijke kosten van de afgelopen KWR-perioden en de ontwikkeling van het beroep op deze vorm van opvang, in relatie tot de autonome groei van de doelgroepen. De groei van het aantal mensen wat een beroep doet, is moeilijk voorspelbaar omdat dit afhankelijk is van veel factoren. Onder andere het rijksbeleid, bijvoorbeeld omtrent de LVV of toename van EU-arbeidsmigranten die op straat terecht komen na werk, waardoor er een risico is dat er volgend jaar weer een knelpunt opgevoerd moet worden.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 98

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Susanne Schilderman;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	23. Tekort UW
Programma/onderdeel	Geen nadere definiëring van toepassing
Bladzijde (in pdf)	18
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Tekort UW wordt als knelpunt benoemd maar er staat toegelicht dat dit punt budgentneutraal wordt verwerkt door inzet van een reserve
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom is dit als meerjarig knelpunt opgenomen terwijl verderop in de voorjaarsnota (p. 46) wordt voorgesteld om te bezuinigen op UW? Hoe reëel is het om te kunnen bezuinigen op UW in het licht van recente financiële problemen in zowel 2023 als 2024?

Antwoord:

De bezuiniging sluit aan bij het Ondernemingsplan 2023-2026 dat eind 2022 is vastgesteld. Op dit moment werkt UW aan het uitvoeren van een herstelplan dat erop gericht is om op korte termijn financieel weer gezond te worden. Bij de Voorjaarsnota zijn we ervan uitgegaan dat de begroting van UW in 2026 weer op het pad van het Ondernemingsplan zou uitkomen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 99

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	7. JGZ-zorg aan Nieuwkomers, niet zijnde Oekraïners of COA kinderen
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	10, 100

Vraag	De kosten voor de zorg van de kinderen uit anderen gemeenten in rekening brengen bij de gemeenten waar zij woonachtig zijn klinkt begrijpelijk. Dit moet er echter niet oor zorgen dat deze kinderen de zorg niet meer krijgen (om wat voor reden dan ook). Is hier over nagedacht? Is er een vangnet voor als dit het geval is?

Antwoord:

Onze insteek is dat we conform de richtlijn van het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid de zorg blijven leveren, ook aan kinderen op school in Utrecht uit de andere gemeenten. Zie ook het antwoord op vraag 10.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 100

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	7. JGZ-zorg aan Nieuwkomers, niet zijnde Oekraïners of COA kinderen
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	10, 99

Vraag	Zelfs als je die 57% in rekening brengt bij de andere gemeenten blijft er een groei in Utrecht. Dat vereist dus extra capaciteit die niet begroot staat. Hoe dekt het college deze groei? (dit zijn ruim 100 kinderen die niet “begroot” staan).

Antwoord:

Onze insteek is dat we conform de richtlijn van het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid de zorg blijven leveren, ook aan kinderen op de Ithaka school in Utrecht uit de andere gemeenten. We zien dat het bedrag dat gemeenten jaarlijks krijgen voor de Jeugdgezondheidszorg aan de doelgroep nieuwkomers, onvoldoende toereikend is. Dit geldt voor alle gemeenten, waarbij de Jeugdgezondheidszorg van Utrecht zwaarder wordt belast als gevolg van de regionale functie van de Ithaka school. Nee, de gemeente krijgt geen aanvullende middelen voor deze regiofunctie vanuit de regio of provincie. Dit jaar is het een incidenteel knelpunt. We zoeken naar een oplossing vanaf 2025, zoals via landelijke en regionale lobby. Ouders merken niet wie de zorg betaalt. Ouders kunnen terecht bij de Jeugdgezondheidzorg van gemeente Utrecht als zij tegen drempels aanlopen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 101

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	Niet ingepaste onderwerpen
Programma/onderdeel	Vergroenen schoolpleinen
Bladzijde (in pdf)	24
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	vergroenen schoolpleinen M248
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom wordt motie niet uitgevoerd? ongelijk investeren bij vergroening schoolplein kan toch ook bij gelijkblijvend budget? Waarom is daar extra budget voor nodig? En hoe kan binnen het bestaande budget alsnog ongelijk investeren voor gelijke kansen worden toegepast?

Antwoord:

De motie wordt uitgevoerd. Hiertoe wordt het huidige budget herverdeeld (zie raadsbrief Motie Ook ongelijk investeren bij vergroening schoolpleinen van 4 juni 2024). Daarmee komen we echter niet tegemoet aan de knelpunten die de betreffende scholen noemden als reden om hun plein te vergroenen: professionele begeleiding bij de realisatie daarvan was de belangrijkste en een bijdrage in het onderhoud is eveneens genoemd (zie hieronder) omdat daar geen aanvullende middelen voor worden uitgetrokken.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 102

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	Niet ingepaste onderwerpen
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	24
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In onze motie (143) roepen we op om de kosten om meer plekken voor jongeren te realiseren in de stad inzichtelijk te maken bij de Voorjaarsnota 2024. Dit is niet gedaan, de motie is dus niet uitgevoerd. Zo kunnen wij als raad geen goede afweging maken. Kan dit financiële plaatje nog naar ons toekomen?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 16: De kosten voor jongerenplekken lopen uiteen afhankelijk van de invulling: van tienduizend euro, voor bijvoorbeeld bij kleine aanpassingen aan bestaande binnen- en buitenplekken, tot 350 duizend euro, bijvoorbeeld bij nieuw te realiseren sportplekken of andere grote ruimtes. U wordt binnenkort met een brief geïnformeerd over de visie van jongeren op jongerenontmoetingsplekken.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 103

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Dennis de Vries;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijk_ ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.1 Hervormingen sociaal domein
Subparagraaf	Geen nadere definiëring van toepassing
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	27
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Er staat dat de rek uit de wmo en Jeugdwet begint te raken. Het risico bestaat dat als de gemeente onvoldoende investeert in preventieve en voorliggende voorzieningen in de Wmo en de Jeugdwet, de kosten voor aanvullende en individueel toegewezen (jeugd)zorg stijgen. Als gevolg van de wettelijke zorgplicht en jurisprudentie kan het beroep op dit type zorg niet worden genegeerd. In deze context is het zoeken naar de ruimte die we hebben.
Heeft relatie met vraag	104

Vraag	Aan welke ruimte denkt het college? En wat bedoelt het college met 'beroep op dit type zorg' kan niet worden genegeerd?

Antwoord:

De inzet de afgelopen jaren op o.a. gemeenschapskracht, sterke basiszorg en inclusief onderwijs heeft de afgelopen jaren gemaakt dat we minder uitgaven aan onze zorgplicht voor de Jeugdwet en Wmo t.o.v. waar we op basis van de verdeelsluitel van het gemeentefonds van uit mogen gaan. Deze investeringsruimte staat nu onder druk vanwege de toemende zorgvraag en lagere inkomsten vanuit het Rijk. Er is nu minder ruimte om een keuze te maken om te investeren in sterke basisvoorzieningen en zo een beroep op aanvullende zorg te voorkomen. We zoeken naar de ruimte die er is binnen de aanpak zoals vastgesteld bij de Voorjaarsnota 2023. Dus binnen de inhoudelijke uitgangspunten van lijn 2 'inhoudelijke aanpak' - inclusief het amendement over de Utrechtse basis - en binnen de aanpak zoals omschreven in lijn 1 'samen aan de slag'. Met 'beroep op dit type zorg kan niet worden genegeerd' bedoelen we dat we als gemeente een zorgplicht hebben. Indien een inwoner aanspraak maakt op de Jeugdwet of Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en hier ook recht op heeft, dienen we (en willen we) zorg en ondersteuning te verlenen. De verdeling van de schaarste waar we mee te maken hebben mag leidend zijn bij de invulling van de zorgplicht.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 104

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Dennis de Vries;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijk_ ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.1 Hervormingen sociaal domein
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	27
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	“We zien nu dat de rek uit de Wmo en de Jeugdwet begint te raken, onder andere doordat kosten de afgelopen jaren stegen. Het risico bestaat dat als de gemeente onvoldoende investeert in preventie en voorliggende voorzieningen in de Wmo en de Jeugdwet, de kosten voor aanvullende en individueel toegewezen (jeugd-)zorg stijgen.
Heeft relatie met vraag	103

Vraag	Waarom wil het college nog ruimte geven voor dit risico om te bestaan? Is dit niet onverantwoordelijk? Raken we niet juist de kwetsbare mensen hiermee die het college (vgl. p. 7) wil beschermen?

Antwoord:

In de Voorjaarsnota staat aangegeven dat het risico bestaat dat als de gemeente onvoldoende investeert in preventieve en voorliggende voorzieningen in de Wmo en de Jeugdwet, de kosten voor aanvullende en individueel toegewezen (jeugd)zorg stijgen. Zoals opgenomen in het antwoord op vraag 103 staat de investeringsruimte die we hebben om in zetten op preventieve en voorliggende voorzieningen onder druk. Vanwege die schaarste waar we mee te maken hebben, onder andere in geld, personeel en ruimte, is het noodzakelijk om zorg en ondersteuning te hervormen, juist om ervoor te zorgen dat we dit kunnen blijven bieden aan de kwetsbaarste inwoners. We zien wel kansen om binnen de aanpak zoals vastgesteld bij de Voorjaarsnota 2023 hervormingen te realiseren waarmee enerzijds zorg en ondersteuning beschikbaar blijft voor degenen die dit het meest nodig hebben en anderzijds besparingen worden gerealiseerd.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 105

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	36
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Het planningstopmisme wordt nu ook voor programma's ingezet waar dit nog niet het geval was. Voor de programma's waar dit reeds het geval is (Ruimte, Mobiliteit) wordt het percentage gehandhaafd. Is het handhaven van het bestaande percentage realistisch gezien de grote krapte op de arbeidsmarkt en de steeds hogere kosten (inflatie)? Ons lijkt de aanname dan realistisch dat de percentage eigenlijk wat verder omhoog moeten. We horen graag hoe het college dat zien. Kan een indicatie van de financiële impact worden gegeven als dit percentage met bijv. 5% stijgt? Ook zijn we benieuwd of zij delen of er niet sowieso een methodiek zou moeten komen die de hoogte van de percentages koppelen aan marco-econische variablen (zoals inflatie, werkloosheid, etc.).

Antwoord:

De gehanteerde percentages voor planningsoptimisme in de programma's Ontwikkeling en Wonen voor iedereen en Duurzame bereikbaarheid zijn gebaseerd op meerjarige ervaringsgegevens. Daarnaast betekent het bezuinigingsvoorstel op investeringen dat het investeringsvolume in deze programma's afneemt. Wij zien daarom op dit moment geen mogelijkheid dit percentage te verhogen, maar blijven het planningsoptimisme jaarlijks monitoren en betrekken bij de integrale afweging voorjaarsnota. Voor de langere termijn willen wij wel komen tot een gemeentebrede methodiek voor het reëel begroten van investeringen, de motie Grip op investeringen draagt het college op bij de Voorjaarsnota 2025 de sturing op investeringsvolumes en kapitaallasten te verbeteren.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 106

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	37
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Betekent deze versobering op Samen voor Overvecht ook dat de bijdrage vanuit het Rijk of andere derden partijen omlaag gaat, omdat het een cofinanciering is?

Antwoord:

Nee, de versobering van Samen voor Overvecht heeft op dit moment geen gevolgen voor de bijdragen vanuit het rijk of andere derden partijen. De cofinanciering blijft overeind met de middelen die overblijven na de korting op de middelen Samen voor Overvecht.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 107

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Dennis de Vries; Rachel Streefland
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.1 Inleiding, proces
Programma/onderdeel	Geen nadere definiëring van toepassing
Bladzijde (in pdf)	37
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	We hebben een ambtelijke analyse ontvangen van bezuinigingsopties, maar zonder verder inhoudelijke duiding. Bij de technische sessie bleek dat die duiding wel door ambtenaren is gegeven.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan de inhoudelijke ambtelijke duiding bij alle bezuinigingsopties uit het sociaal domein met de raad gedeeld worden (programma's passende ondersteuning en opvang, werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid, kansrijk opgroeien, levendige en gezonde stad)? Het gaat dan met name om antwoorden als verwachte effecten per bezuinigingsmaatregel, neveneffecten zoals maatschappelijke kosten in aanpalend beleid.

Antwoord:

Tijdens het raadsdebat VBF van 28 maart jl. over de raadsbrief Groter tekort op inkomsten vanuit het Rijk heeft u gevraagd om u half april de ambtelijke inventarisatie toe te sturen met een totaaloverzicht / bezuinigingsscenario met een omvang van 75 miljoen euro, zodat u zich alvast voor kunt bereiden op de komende Voorjaarsnota. Deze inventarisatie heeft u ontvangen als bijlage bij de raadsbrief van 17 april 2024 (kenmerk 12261540). In deze ambtelijke inventarisatie is de gevraagde ambtelijke duiding van alle bezuinigingsopties (inclusief die uit het sociaal domein) opgenomen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 108

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; Eelco Eerenberg;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	fysieke locaties wijkbureaus, focus aanbrengen of differentieren over de stad
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe wordt hier ongelijk investeren voor gelijke kansen toegepast? Wordt bijv. gekeken naar gemiddeld inkomen van inwoners in de wijk of opleidingsniveau?

Antwoord:

Vanuit de visie ongelijk investeren voor gelijke kansen willen we komend jaar verkennen welke dienstverlening we stedelijk en/of in buurten of wijken aanbieden. Hoe we dat doen, is onderdeel van de verkenning.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 109

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; Linda Voortman;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.1 Inleiding, proces
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	40
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	meerwaardeafdrachten stop de verkoop
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De mogelijke meerwaardeafdracht van corporaties zijn inkomsten, geen bezuinigingen. Is het college het met ons eens dat ditbij de inkomsten hoort te staan?

Antwoord:

Dit betreft inderdaad inkomsten binnen het programma Ontwikkelen en wonen voor iedereen. Als gevolg van de Stop de Verkoop nemen de inkomsten van dat programma af vanwege de meerwaardeafdracht.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 110

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; Susanne Schilderman;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.1 Inleiding, proces
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	40
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Verminderen knelpuntenvoorziening' staat als bezuiniging opgenomen. Komen deze knelpunten dan later niet bij de indivuduele projecten gewoon weer boven? Rekenen we ons in dezen dan niet rijk?

Antwoord:

Wij lossen deze knelpunten zoveel als mogelijk op binnen de beschikbare projectbudgetten. Indien dat niet mogelijk is maken wij gebruik van de knelpuntenvoorziening. Wij schatten in dat de resterende omvang van de voorziening voldoende is om het risico op knelpunten op te vangen. De verlaging van de voorziening betekent wel dat het in geval van financiële tegenvallers eerder nodig kan zijn om versoberingsmaatregelen binnen projecten te treffen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 111

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Klimaatvriendelijke stad
Bladzijde (in pdf)	41
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	58, 336, 391

Vraag	Op mobiliteit wordt getemporiseerd, vertraagd met ong 3 miljoen en daarnaast worden een aantal projecten niet/later uitgevoerd. Wat gaat dit betekenen voor lopende projecten? Graag voor de grote projecten gespecificeerd met naam en toelichting per project.

Antwoord:

Zie antwoord 58..

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 112

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.1 Inleiding, proces
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	stoppen subsidies dierenweides
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke gevolgen van de bezuiniging dierenweides worden verwacht?

Antwoord:

De precieze effecten van de bezuiniging hangt af van de invulling die de dierenweides hieraan geven. Mogelijk kunnen ze het stopzetten van de subsidie opvangen door het vinden van andere financieringsbronnen zoals crowdfunding en andere subsidiebronnen. Er is een mogelijkheid dat dierenweides gaan sluiten.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 113

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	142, 158, 195, 366

Vraag	Er wordt gesproken over het stroomlijnen van initiatieven vergroening buitenruimte. Is dit alleen het intrekken van van subsidies naar partijen in de stad of houdt 'stroomlijnen' nog iets anders in? Is er daarnaast al een beeld welke partijen in de stad gekort gaan worden?

Antwoord:

Het bedrag van 719 duizend euro in de tabel op blz. 42 van de Voorjaarsnota 2024 wordt ingevuld binnen de programma's van het fysieke domein en betreft hoofdzakelijk het beter inrichten van subsidies naar partners in de stad. De groene dakensubsidie is onterecht opgenomen als voorbeeld van een bezuinigingsopgave omdat deze vanuit de rioolheffing wordt gedekt en daarmee niet direct kan leiden tot een voordeel voor de gemeente (dit wordt met het erratum hersteld). Verdere uitwerking van deze bezuiniging per 2026 volgt bij de Voorjaarsnota 2025.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 114

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Veilige Stad
Bladzijde (in pdf)	43
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe wordt de bezuiniging op Grenzen Stellen, Perspectief Bieden ingevuld? Valt de bezuiniging nu niet vooral op perspectief bieden? Hoe verhouden deze bezuinigen zich tot de TopX- en PG aanpak?

Antwoord:

De bezuinigingen worden meegenomen in de breedte van het programma GSPB, dus zowel binnen de pijler doorbreken criminele carrières als binnen de pijler doorbreken criminele geldstromen en richt zich op materiële kosten. De bezuiniging ziet deels op het onderdeel perspectief bieden, met name waar het gaat om het onderdeel werk, sport en opleiding (specifiek aanbod om jongeren in de PGA-aanpak werkfit te maken). De huidige inzet op de PGA-aanpak en de TopX-aanpak blijft onverminderd. De cofinanciering vanuit de gemeente is een randvoorwaarde voor de financiering vanuit het Rijk, mogelijk leidt een lagere inzet vanuit de gemeente ook tot een lagere bijdrage vanuit het Rijk voor PmG-middelen. Als dat het geval is, kan dit mogelijk ook consequenties hebben voor de inzet op het onderdeel Preventie en Weerbaarheid (voorlichting op scholen, trainingen docenten, jongerenrechtbank etc.). Ook kunnen we dan niet uitsluiten dat we minder inzet kunnen plegen op het gebied van Persoonsgerichte Aanpakken.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 115

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma; Susanne Schilderman;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Veilige Stad
Bladzijde (in pdf)	43
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe verhoudt het halveren van de inzet op de THOR op bewonersmeldingen tot de verlaagde cijfers die bewoners geven voor afvalverwerking? Worden de lagere cijfers van bewoners op een andere manier meegenomen in het gemeentebeleid?

Antwoord:

Het halveren van de inzet heeft geen gevolg voor de afhandeling van meldingen m.b.t. bijplaatsingen bij containers. Deze meldingen worden namelijk niet door de meldingenauto (Gemeentelijke Overlast Auto) afgehandeld. Over deze werkwijze verwijzen wij u graag naar de brief van 25 mei 2023 over de voortgang aanpak bijplaatsingen (kenmerk: 11222940). Het waarderingscijfer voor afvalverwerking is breder dan de afhandeling van meldingen, dit omvat bijvoorbeeld ook de afvalinzameling.
Naar aanleiding van het rekenkameronderzoek naar de aanpak van overlast zijn we aan het onderzoeken op welke wijze het datagestuurd werken ons helpt bij het afhandelen van een groeiend aantal meldingen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 116

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Rachel Streefland;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	44
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Verlenging overeenkomsten aanvullende zorg 2025.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Aan welke overeenkomsten moeten we denken? Valt ook hulp bij huishouden hier onder? En aan welke goedkopere zorgvormen wordt gedacht?

Antwoord:

Het gaat om de overeenkomsten aanvullende zorg Wmo die per 1 januari 2020 zijn ingegaan en waarvoor per 1 januari 2025 de tweede verlengingsperiode ingaat. Zie deze link naar de verschillende zorgvormen en gecontracteerde partijen. De contracten hulp bij huishouden kennen een andere tijdlijn, maar dat betekent niet dat ook met betreffende aanbieders wordt gesproken over de actuele opgave en benodigde verandering zoals beschreven in de Toekomstvisie HbH. Wat betreft goedkopere zorgvormen, kunt u denken aan bijvoorbeeld het inzetten van combinaties tussen sociale basis en aanvullende zorg in plaats van enkel aanvullende zorg of, daar waar passend, inzetten van groepsaanbod in plaats van individueel aanbod.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 117

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	44
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Domeinoverstijgende samenwerking
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De gemeente wil preventieve activiteiten in het sociaal domein laten bekostigen door het zorgkantoor. Hoe voorkomen we dat inwoners tussen wal en schip vallen? En aan welke specifieke activiteiten die bekostigd moeten worden vanuit de Zorgverzekeringswet en/of Wlz moeten we dan denken?

Antwoord:

Wij willen meer gebruik maken van de mogelijkheid die wordt gegeven via de regelingen voor domein overstijgend samenwerken tussen gemeenten, zorgverzekeraars en zorgkantoren. De verwachting is dat deze samenwerking leidt tot betere zorg thuis, waardoor zorg in verpleeghuizen en andere zorginstellingen kan worden uitgesteld of voorkomen. Dit vermindert de vraag naar zorg die valt onder de Wlz en biedt ruimte om meer in het sociaal domein te doen. Concreet zijn we o.a. met het zorgkantoor in gesprek over community care en community building. Daarnaast is in het kader van het Integraal Zorg Akkoord de zorg en ondersteuning aan ouderen één van de drie thema's. De inzet is om deze zorg ondanks het personeelstekort, onvoldoende geschikte woningen en beperkte financiële middelen zo goed mogelijk te regelen over de domeinen heen en te voorkomen dat ouderen tussen wal en schip vallen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 118

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	44
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Taakstelling Beschermd wonen
Heeft relatie met vraag	9

Vraag	De gemeente kiest voor een grote taakstelling op beschermd wonen en wil dit realiseren door beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis te maken, terwijl we elders lezen en horen dat deze woningen er niet zijn. Hoe denkt het college deze grote taakstelling al vanaf 2025 te bewerkstellingen? Hoe gaan kwetsbare bewoners niet tussen wal en schip vallen? Als blijkt dat de woningen voor beschermd thuis er niet zijn, wordt de taakstelling dan niet gehaald?

Antwoord:

Over de nadere invulling van de taakstelling gaan we in gesprek met de aanbieders en de regio waarmee we negatieve maatschappelijke effecten zoveel mogelijk proberen te voorkomen. Een van de mogelijke maatregelen is een transformatieopgave van Beschermd Verblijf naar Beschermd Thuis. Daarin zal moeten worden gekeken naar de woningvoorraad binnen de gehele U16. De taakstelling kan deels worden behaald door het te beperken Dit zijn een aantal opties die we samen met de regio en de aanbieders in de komende maanden gaan verkennen. Daarnaast blijven we ons uiteraard onverminderd inspannen voor het realiseren van meer woningen in de gemeente.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 119

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.5 Opbrengstenverhoging
Subparagraaf	Kostendekkendheid leges
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	45
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	328, 406

Vraag	Kan per soort leges de kostendekkendheid tot en met 2027 gespecifieerd worden?

Antwoord:

Onderstaande tabel toont het kostendekkendheidspercentage van de leges waarvoor met de Voorjaarsnota 2024 wordt voorgesteld om de kostendekkendheid te verhogen. Dit is op basis van de kostendekkendheid in de Programmabegroting 2024 en exclusief indexatie. De percentages in het jaar 2024 betreffen de actuele kostendekkendheid volgens de Programmabegroting 2024 en de percentages in de jaren 2025 en verder de kostendekkendheid als gevolg van de voorgestelde verhoging met de Voorjaarsnota 2024.

Kostendekkendheid leges Voorjaarsnota 2024 (excl. indexatie)

Bedragen x € 1.000	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	***Structureel***
Begraafplaatsrechten	92%	94%	96%	100%	100%	100%
Brug-, schut- en havengelden	49%	50%	51%	53%	53%	53%
Marktgelden	90%	93%	93%	93%	93%	93%
Leges Huwelijk en Partnerschap	74%	76%	79%	85%	85%	85%
Evenementen	54%	66%	77%	100%	100%	100%
Horeca	76%	82%	88%	100%	100%	100%

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 120

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	45
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Het college wil bijzondere bijstand versoberen door de kosten van woninginrichten om te zetten van gift naar lening
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoeveel Utrechters hebben in de afgelopen jaren een vergoeding voor woninginrichting gekregen, voor welke bedragen en welk totaalbedrag (uitgesplitst per jaar van afgelopen 5 jaar)? Is in andere G4 steden woninginrichting ook een lening ipv gift? Hoe denkt het college de taakstelling van 9 ton op deze manier te halen? Wat wordt het rentepercentage bij een lening? Er staat 'niet uitsluitend' via kosten woninginrichting. Aan welke opties denkt het college nog meer?

Antwoord:

Jaar Aantal aanvragen Toegekend bedrag
2019 473 € 868.395
2020 571 € 1.104.038
2021 1044 € 1.424.697
2022 1140 € 1.861.241
2023 998 € 1.496.070
Bij bijzondere bijstand voor inrichtingskosten kan het gaan om volledige woninginrichting (statushouders, daklozen, personen die uit detentie of opvang komen etc.) en om vervanging van losse duurzame gebruiksgoederen (koelkast, wasmachine, fornuis, bed, matras).
De maximale bedragen voor volledige woninginrichting verschillen per huishoudsamenstelling en lopen op van 2,5 duizend euro voor een alleenstaande tot 4,6 duizend euro voor een echtpaar met meerdere kinderen. De gemeenten Amsterdam, Den Haag en Rotterdam hebben elk hun eigen aanpak voor het verstrekken van bijzondere bijstand bij woninginrichting en duurzame gebruiksgoederen. In Amsterdam wordt eerst gekeken naar de mogelijkheid om een lening af te sluiten bij de kredietbank. Als de kosten noodzakelijk zijn en voortkomen uit bijzondere omstandigheden wordt er bijzondere bijstand als gift verstrekt. In Den Haag wordt ook eerst gekeken naar de mogelijkheid om te lenen bij de kredietbank, net als in Amsterdam. Als een lening via de kredietbank niet mogelijk is, wordt er bijzondere bijstand verstrekt in de vorm van een lening. In uitzonderlijke gevallen wordt de bijstand als gift verstrekt. In Rotterdam is het beleid recentelijk aangepast. Voorheen werd bijzondere bijstand voor woninginrichting / duurzame gebruiksgoederen verstrekt in de vorm van een lening, maar sinds mei wordt de bijstand als gift verstrekt.
Kosten voor woninginrichting / duurzame gebruiksgoederen behoren tot de algemeen voorkomende noodzakelijke kosten van het bestaan. Indien men tenminste beschikt over een inkomen op het niveau van het sociaal minimum, dus ook indien men een algemene bijstandsuitkering ontvangt, wordt in principe voldoende ruimte in het inkomen aanwezig geacht om hiervoor te reserveren, dan wel achteraf gespreid te betalen.
Via de algemene normbijstand wordt dus tevens reeds bijstand verstrekt voor duurzame gebruiksgoederen. Heeft iemand niet voldoende gereserveerd, dan ligt het voor de hand de bijstand als geldlening te verstrekken. Daarom geeft de Participatiewet de mogelijkheid dit te doen bij deze kosten.

De besparing van 900 duizend euro kan worden behaald door de voorgestelde maatregel uit te voeren. Hierbij is rekening gehouden dat niet in alle gevallen een geldlening mogelijk is, bijvoorbeeld wanneer iemand in een schuldsaneringstraject zit, er niet is gereserveerd voor inrichtingskosten en er geen nieuwe schulden gemaakt mogen worden. Op een totale uitgave van 1,5 miljoen euro wordt een bezuiniging van 900 duizend euro haalbaar geacht.
Wanneer bijzondere bijstand als lening wordt verstrekt, is er geen rente van toepassing.
Het verlenen van bijzondere bijstand is een gebonden bevoegdheid. Dat betekent dat indien is voldaan wordt aan de wettelijke voorwaarden voor bijzondere bijstand (noodzakelijke kosten uit bijzondere omstandigheden) er bijstand verstrekt moet worden. We kunnen dus niet de bijzondere bijstand voor bepaalde kosten zomaar afschaffen. De mogelijkheden om binnen de bijzondere bijstand aan de bezuinigingsopdracht van 900 duizend euro te voldoen zijn dus beperkt.
Alternatieve bezuinigingen moeten dus vooral gezocht worden in het strenger maken van draagkrachtregels. Inwoners met een inkomen boven bijstandsniveau zullen hierdoor minder snel in aanmerking komen voor bijzondere bijstand of een deel van de noodzakelijke kosten zelf betalen. Met name op de kosten voor bewindvoering liggen er mogelijkheden om een (deel van de) bezuiniging te realiseren.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 121

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	45
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	versoberen bijzondere bijstand. onlangs heeft raad beleidsnota financiële bestaanszekerheid aangenomen waarin verruimen bijzondere bijstand een belangrijke maatregel was en ook werd voorgesteld om meer zorgkosten via de bijzondere bijstand te vergoeden
Heeft relatie met vraag	

Vraag	hoe verhoudt de aangekondigde bezuiniging zich met de doelstellingen uit de nota? komen de doelstellingen in gevaar? kunnen de risico's in beeld worden gebracht?

Antwoord:

In de Nota Financiële Bestaanszekerheid zijn enkele keuzes gemaakt. Deze keuzes zijn onder andere gericht op een beter bereik van de bijzondere bijstand en het verruimen van specifieke regelingen, zoals de jongerentoeslag en de IIT. De voorgestelde bezuinigingsmaatregel raakt niet direct aan de keuzes in de nota.
De hoofddoelstellingen blijven gewaarborgd:
• Alle Utrechters krijgen waar ze recht op hebben.
• Alle Utrechters krijgen tijdig passende hulp bij schulden.
• Utrechtse gezinnen met minderjarige kinderen hebben voldoende financiële middelen om mee te doen.
Ook zullen we binnen de herziening van de bijzondere bijstand uitvoering geven aan de aangenomen motie 137 (extra steun bij zorgkosten) en amendement 28 (help minima met een complexe zorgvraag).
We realiseren ons wel dat de keuze voor een lening in plaats van een gift niet bijdraagt aan het doel om regelingen eenvoudig en stress-sensitief te maken en begrijpen dat het een pijnlijke keuze is. Tegelijkertijd is de realiteit dat we vanwege de financiële situatie scherpe beslissingen moeten nemen. We hebben de doelstellingen van de nota zoveel mogelijk in ons achterhoofd gehouden en denken dat we met deze keuze mensen nog steeds goed kunnen blijven ondersteunen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 122

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; Susanne Schilderman;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Bladzijde (in pdf)	45
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	“We stellen voor de bijdrage aan Utrecht Marketing te verkleinen vanaf 2026 door het stoppen van de subsidie voor cultuurparticipatie (culturele zondagen) à 0,7 miljoen euro.”.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom wordt de vermindering van de bijdrage aan Utrecht Marketing gezocht binnen de subsidie voor cultuurparticipatie? Wat zijn de andere opties om deze vermindering op te zoeken? Kan het college daar een beeld van geven?

Antwoord:

De tussenevaluatie 2022-2023 - uitgevoerd door Adviesbureau Berenschot - liet zien dat de invulling van cultuurparticipatie, zoals nu gebeurt met de Culturele Zondagen, niet het beoogde effect sorteert. De kosten, zoals tijdelijke inhuur van personeel, weegt in mindere maten op tegen de baten. Daarom is ervoor gekozen te bezuinigen op de Culturele Zondagen.
De jaarlijkse bijdrage aan Utrecht Marketing is €3,3 miljoen en opgebouwd uit; Economie € 1,7 miljoen, Cultuur € 1,4 miljoen en Marketing en Communicatie € 0,2 miljoen. Het gaat hierbij o.a. om het verzorgen van de exploitatie van de Utrecht winkel (VVV), de inzet voor duurzaam, passend bezoek, het Utrecht Convention Bureau (UCB) en het verzorgen van het Uitmagazine. Deze activiteiten zijn doelmatig en leveren aantoonbaar maatschappelijke en economische waarde op voor de stad. Daarom is ervoor gekozen om de vermindering van de bijdrage aan Utrecht Marketing minder in deze hoek te zoeken. Daar komt bij dat de vrije tijdssector onder druk staat door verschillende lastenverzwaringen (o.a. verhoging toeristenbelasting naar 10%). Door minder te bezuinigen op de bijdrage aan Utrecht Marketing voor deze onderdelen hopen we de impact van deze lastenverzwaringen te beperken.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 123

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Passende ondersteuning en opvang
Bladzijde (in pdf)	45
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	67, 145, 160

Vraag	Hoe wordt de bezuiniging van het FIOM opgevangen n het sociaal domein? Hoe wordt de bezuiniging ingekleed? Zijn de gevolgen hiervan scherp?

Antwoord:

Inwoners uit Utrecht kunnen nog steeds met vragen terecht bij de landelijke organisatie Fiom. Fiom Utrecht zal inwoners geen hulp meer bieden. In Utrecht kunnen inwoners contact opnemen met verschillende zorgprofessionals voor hulp bij adoptie-gerelateerde opvoed-en opgroeivragen en (psychosociale) problemen als gevolg van een miskraam, perinatale sterfte, geweld of een onvervulde kinderwens. Afhankelijk van hun vraag kunnen zij bijvoorbeeld terecht bij de huisarts, de jeugdgezondheidszorg en het buurtteam. Het buurtteam biedt generalistische basiszorg, dus inwoners kunnen ook voor deze hulp een beroep doen op het buurtteam. Het buurtteam heeft hiervoor naar verwachting wel minder specifieke kennis en ervaring dan het Fiom. Als Fiom geen hulp meer biedt in Utrecht, dan kan dit leiden tot een grotere vraag en een toenemende wachtlijsten bij het buurtteam. Bij de jeugdgezondheidszorg kunnen ouders terecht met vragen over de opvoeding en ontwikkeling van een kind. Zij kunnen vervolgens ook doorverwijzen naar passende hulp. Het bieden van informatie over en hulp bij afstammingsvragen is geen wettelijke taak voor gemeenten. Hiervoor kunnen inwoners contact opnemen met de landelijke organisatie Fiom.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 124

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Kansrijk opgroeien
Bladzijde (in pdf)	46
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	19, 68, 69, 125, 129, 148, 149, 204, 211, 221, 278

Vraag	Pretty Woman draagt o.a. bij aan de nazorg van meldingen na straatintimidatie. Het wegvallen van Pretty Woman zal dan ook die nazorg raken. Is er vanuit Veiligheid nog een optie om Pretty Woman (deels) te bekostigen?

Antwoord:

De incidentele budgetten voor straatintimidatie binnen Programma Veilige Stad tot en met 2026 kunnen geen oplossing bieden voor een structurele dekking. De komende twee jaar verkennen we met onze partners welke verantwoordelijkheid de gemeente en zij hebben (scherper afbakenen van wettelijke taken), welke organisaties (zoals onderwijs, sociale basis, jeugdhulp, Wmo-ondersteuning, medische zorg) hier een grotere rol in kunnen spelen en hoe de specifieke expertise en aanpak kan worden geborgd vanaf 2027.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 125

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Kansrijk opgroeien
Bladzijde (in pdf)	46
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	19, 68, 69, 124, 129, 148, 149, 204, 211, 221, 278

Vraag	Met het stoppen met specifieke jeugdprojecten (en dus bijv. met de subsidie voor Pretty Woman) leg je de vraagstukken neer bij de bestaande jeugdzorg. De bestaand jeugdzorg (lees: Koos, Spoor030, Lokalis, etc) schakelen ‘onderaannemers’ aan als zij bepaalde expertise niet in huis hebben. Als je de specifieke jeugdprojecten kort of volledig wegbezuinigd is de kans groot dat de jeugdzorg die er nog is later alsnog budget moet inzetten om deze expertise te verkrijgen. Hoe beoordeelt het college dit? Is er rekening gehouden met dit risico?

Antwoord:

Dat risico is bekend. Daarom verkennen we de komende twee jaar met onze partners welke verantwoordelijkheid de gemeente en zij hebben (scherper afbakenen van wettelijke taken), welke organisaties (zoals onderwijs, sociale basis, jeugdhulp, Wmo-ondersteuning, medische zorg) hier een grotere rol in kunnen spelen en hoe de specifieke expertise en aanpak kan worden geborgd vanaf 2027.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 126

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	onderwijs impuls regeling
Heeft relatie met vraag	

Vraag	onlangs is de utrechtse onderwijs agenda vastgesteld. in hoeverre worden de ambities en afspraken die daar gemaakt worden geraakt door deze bezuiniging? Bijv. het doel om meer kennisuitwisseling tussen scholen te hebben op het gebied van basisvaardigheden. welke projecten werden de afgelopen jaren met deze regeling gefinancierd? hoe lang bestaat de regeling al?

Antwoord:

De subsidie onderwijsimpuls richt zich op de onderstaande thema's:-toekomstbestendig onderwijs voor leerlingen: Initiatieven die bijdragen aan (context)rijke leerervaringen, het leren van de leerlingen stimuleren, het onderwijs slim organiseren; -toekomstbestendig onderwijs voor medewerkers: Initiatieven die ruimte geven aan ontwikkeling en gemotiveerde onderwijsprofessionals, het leren van en met elkaar stimuleren, beroepsperspectieven in het onderwijs verbeden en verdiepen.Daarbij is het uitgangspunt dat de activiteiten bijdragen aan het behalen van de doelen van de Utrechtse Onderwijsagenda waaronder kansengelijkheid en het tegengaan van segregatie. Als de onderwijsimpuls subsidie verdwijnt, verdwijnt een van de instrumenten waarmee we kunnen werken aan deze doelen.

In de afgelopen jaren zijn projecten gefinancierd op het gebied van digitale vaardigheden en digitale geletterdheid, curriculum ontwikkeling, zelfstandig reizen binnen het praktijk onderwijs (PrO), opleiden van docenten binnen de school, stedelijk netwerk nieuwkomersonderwijs, anders organiseren binnen het onderwijs. De regeling is ingevoerd rond 2014.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 127

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Kansrijk opgroeien
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Verminderen inclusieaanpak
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat houdt deze bezuiniging dan concreet in? Wat wordt geraakt? Wat doen we dus dan (concreet) niet meer na deze bezuiniging? En hoe staat dit in verhouding met de alarmerende nieuwsberichten en rapporten die onlangs zijn gepubliceerd over de afname van acceptatie rondom LHBTIQ+.

Antwoord:

We zullen de concrete bezuinigingen de komende jaren vormgeven op basis van het verloop van de uitvoering van de Beleidsnota Inclusie en Diversiteit 2024 - 2033. Binnen deze vernieuwde aanpak willen we eerst goed kijken, wat werkt en wat niet werkt en op basis daarvan de juiste keuzes maken m.b.t. het invullen van deze bezuinigingen. We kunnen het effect daarom nu nog niet goed inschatten, maar willen op deze manier de impact van de bezuinigingen zo klein mogelijk maken. We zullen ook met de voorgestelde bezuinigingen ons blijven inzetten voor de veiligheid, vrijheid en emancipatie van de lhbtiq+ gemeenschap.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 128

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Kansrijk opgroeien
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Bezuinigen prep/soa
Heeft relatie met vraag	25, 206, 165

Vraag	De wachtlijst is nu al oneindig lang, de huidige situatie is niet op te lossen (aldus GGD). De verdeelsleutel van landelijk is nu al nadelig. Het komende kabinet lijkt hier niet meer op in te zetten. Hoe verstandig is het om deze inzet stop te zetten? Maken we dan een (minderheids-)groep niet extra kwetsbaar?

Antwoord:

Stopzetten van de extra inzet op PrEP en SOA vanaf 2027 maakt dat GGDrU vanaf dan minder soatest-consulten kan doen. Vermindering van het aantal Utrechters die terecht kunnen bij de soa-poli of langer op de wachtlijst staan voor PrEP-zorg leidt mogelijk tot meer Utrechters die een beroep zullen doen op de huisarts of andere aanbieders van soa-testen. En mogelijk leidt het tot een verhoogd risico op (hiv) infecties met bijbehorende behandelkosten (zorgverzekeraar). Aan de soa-testen bij huisartsen of andere aanbieders zijn kosten aan verbonden voor de zorgvragers. De ervaring leert dat een deel van de GGD verwezen mensen niet elders terecht willen of kunnen en dus langer rondlopen met (klachten van) soa en soa verspreiden. Het deel van de kwetsbare groepen dat we eerder bereikten door ze in de wijken te zoeken en vanuit de wijken te werken, zal niet meer bereikt worden. Hierdoor moet rekening gehouden worden met meer onbehandelde soa's en grotere verspreidingsrisico's.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 129

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; Eelco Eerenberg;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Kansrijk opgroeien
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	19, 68, 69, 124, 125, 129, 148, 149, 204, 211, 221, 278

Vraag	Scholen maken hier gebruik van, juist omdat het specifiek is. Scholen hebben deze expertise niet zelf in huis. De zorgvraag blijft bestaan, ook als iets als Pretty Woman weg is. Er is verder geen vangnet. Is hierover contact opgenomen met onderwijsinstellingen? Zo niet, gaat dit nog gebeuren? Hoe wordt dit opgelost?

Antwoord:

De komende twee jaar verkennen we met onze partners welke verantwoordelijkheid de gemeente en zij hebben (scherper afbakenen van wettelijke taken), welke organisaties (zoals onderwijs, sociale basis, jeugdhulp, Wmo-ondersteuning, medische zorg) hier een grotere rol in kunnen spelen en hoe de specifieke expertise en aanpak kan worden geborgd vanaf 2027. Dat betekent dat we ook. De komende periode gaan we met scholen in gesprek gaan over de mogelijkheid van het versterken van hun pedagogische opdracht en rol in seksuele voorlichting\/gezondheid.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 130

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	26, 44, 45, 85, 152, 230, 275, 401

Vraag	In hoeverre wordt bij het verhogen van tarieven sportaccommodaties vanaf 2027 rekening gehouden met Ongelijk Investeren voor Gelijke Kansen? Komt er nog steeds een maatschappelijk 0-tarief om sportactiviteiten in bijv. kwetsbare wijken te ontzien?

Antwoord:

We gaan onderzoeken of we bij onze sportaccommodaties een gedifferentieerde verhoging door kunnen voeren, om zo enerzijds de kwetsbare doelgroepen te ontlasten, en anderzijds de bezetting en programmering in de breedte op peil te houden. Hierbij nemen we de uitgangspunten van het uitvoeringsprogramma ongelijk investeren voor gelijke kansen mee. Uiteraard moeten we daarbij toetsen of dit ook rechtmatig is (gelijkheidsbeginsel). Ook het eventueel effectief invoeren van een maatschappelijk 0-tarief zal daarbij worden onderzocht.
We zetten een reserve van 5 miljoen euro in (zie hoofdstuk 4.1.2) voor een ingroeipad voor de verhoging van de tarieven.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 131

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	48
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Deze maatregel gaat in per 2025. Betekent dit dat het bedrag die hiervoor gereserveerd was voor 2024 nog te besteden is?

Antwoord:

Het investeringsbudget wordt aangewend voor realisatie dan wel instandhouding van culturele voorzieningen. Het college heeft ervoor gekozen om de dekking per 2025 vrij te laten vallen. Desgewenst kan het budget ook al in 2024 vrijvallen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 132

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	49
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom is er voor deze subsidie gekozen om op te bezuinigen? Is er in kaart gebracht wat het effect is voor de gehele cultuursector als dit wegvalt? Is er een vangnet voor de verenigingen/makers die hier gebruik van maakten?

Antwoord:

Voor deze subsidie is gekozen omdat de verwachting is dat door de bezuiniging op deze maatregel de drempel misschien verhoogd wordt voor lidmaatschap van een culturele vereniging, maar het niet onmogelijk maakt. Inwoners met een inkomen tot 125% van het sociaal wettelijk minimum kunnen de U-pas inzetten, andere inwoners zullen mogelijk een iets hogere contributie moeten betalen.
Voor de regeling Basisubsidie amateurkunsten waren er plannen om deze te herzien vanaf 2025 om ervoor te zorgen dat het geld beter ingezet kon worden volgens het principe ongelijk investeren voor gelijke kansen (zie Uitvoeringsprogramma Cultuurparticipatie 2024-2028 3.2.1.) Er is gekozen om een volledige regeling te schrappen zodat wij met de capaciteit die wij hebben kunnen focussen op de andere regelingen ipv op elke regeling een deel te bezuinigen.
Het schrappen van andere subsidieregelingen hebben een directer gevolg voor het aanbod en maakklimaat in de stad. Die regelingen zijn cruciaal voor nieuwe makers in deze stad en dus voor de ontwikkeling van kunst en cultuur in onze stad.
Het is nu nog onduidelijk wat het precieze effect zal zijn van het wegvallen van deze basissubsidie amateurkunst. Circa 130-140 amateurgezelschappen maken jaarlijks gebruik van deze regeling, dit zijn voornamelijk muziekverenigingen zoals koren maar ook toneel of dansverenigingen. We hebben nog niet goed in kaart welke van hen een probleem hebben bij het wegvallen van deze subsidie. Van ca. 16 verenigingen hebben we een schriftelijke reactie gekregen waarin ze aangeven te vrezen voor het voortbestaan omdat de contributie dusdanig verhoogd moet worden als gevolg van het wegvallen van deze subsidie, dat sommige leden (met name kinderen en ouderen) de contributie niet meer kunnen betalen.De verenegingen geven aan dat het gevolg hiervan kan zijn dat de verenegingen moeten worden opgeheven. Een gevolg hiervan zou kunnen zijn dat sommige gratis optredens in met name zorgcentra zullen wegvallen, net als het mantelzorg netwerk dat sommige verenigingen voor hun leden zijn. Daarnaast heeft dit mogelijk gevolgen voor de werkgelegenheid van de professionals (bijvoorbeeld dirigenten) die in de amateurkunstsector werkzaam zijn of andere culturele instellingen (of scholen, kerken en buurthuizen), die ruimtes verhuren aan amateurverenigingen voor repetities en optredens.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 133

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	49
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Uit de culturele sector krijgen we te horen dat door het stoppen met de basissubsidie voor de amateurkunst waarschijnlijk gaat zorgen voor een contributieverhoging. Vaak zorgt een contributieverhoging voor een drempelverhoging, zeker voor mensen met een kleine portemonnee. We krijgen te horen dat niet alle verenigingen met een u-pas regeling werken. In motie 338 Aantrekkelijk cultureel aanbod voor u-pashouders hebben we verplicht gesteld dat elke door de gemeente Utrecht gesubsidieerde culturele aanbieder een aantrekkelijk aanbod biedt voor U-pashouders. Hoe kan het dat dit niet het geval is nu? Zou dat nu niet juist nodig zijn zodat we die contributieverhoging nog behapbaar kunnen maken?

Antwoord:

U-pashouders kunnen inderdaad hun U-pas tegoed (van max. 150 euro per jaar) besteden aan de contributie voor een amateurkunstvereniging. Niet alle verenigingen die een subsidie van de gemeente krijgen zijn al aangesloten bij U-Pas, omdat dit niet als verplicht opgevoerd mag worden. Dat zou namelijk een oneigenlijke verplichting zijn omdat een partnerschap van U-pas niet het doel is waarvoor Basissubsidie Amateurkunst verleend wordt. We kunnen amateurverenigingen (slechts) aanmoedigen zich als partner aan te melden bij U-pas.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 134

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; Eva Oosters;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.3 Bezuinigingen op investeringen
Programma/onderdeel	Bezuinigingsbijdrage ruimtelijke investeringen
Bladzijde (in pdf)	50
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Minder toevoeging speelplekken
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Raakt dit de speelplek die eraan komt in de binnenstad? Zo niet, waar valt deze bezuiniging dan?

Antwoord:

Nee, deze speelplek binnenstad Noord kan gewoon uitgevoerd worden.
Zie vraag 27 waar de bezuinigingen vallen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 135

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.3 Bezuinigingen op investeringen
Programma/onderdeel	Bezuinigingsbijdrage ruimtelijke investeringen
Bladzijde (in pdf)	50
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	bezuiniging wijkcultuurhuis
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Bezuinigingen op investeringen wijkcultuurhuis, is dit die in Zuid? (Coalitieakkoord 2018-2022, Ruimte voor iedereen, “We onderzoeken de mogelijkheden van een Wijkcultuurhuis in Zuid”,

Antwoord:

De bezuiniging onder onderdeel 4.3.3 van de Voorjaarsnota betreft grotendeels een bezuiniging op het budget voor een wijkvoorziening(en) waarvan de locatie nog bepaald moest worden. Dit budget was toegezegd vanuit het coalitieakkoord in het kader van de groei van de stad en de ambitie om het aantal culturele wijkvoorzieningen mee te laten groeien. De bezuiniging op wijkcultuurhuis zuid/ Lunetten is0,03 miljoen euro relatief en dit lijkt te passen binnen de verwachte businesscase.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 136

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.4 Hervormingsbezuinigingen
Subparagraaf	Geen nadere definiëring van toepassing
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	53
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	bezuinigen op eigen apparaat
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Worden opties verkend om strenger te zijn op externe inhuur? Welke manieren ziet het college daarvoor? En kan ook bezuinigd worden op catering door dit in eigen beheer te brengen? Wordt dat ook overwogen?

Antwoord:

Het uitgangspunt bij de inzet van medewerkers is ongewijzigd dat eigen medewerkers de voorkeur hebben boven inhuur. De krappe arbeidsmarkt, het hoge verzuim en extra taken heeft echter tot gevolg dat we op veel functies en werkzaamheden niet aan inhuur ontkomen. De organisatie zet zich momenteel optimaal in op zoveel mogelijk met interne medewerkers op te vullen en stuurt op de kaders die er zijn zoals het inhuurplafond en per 2025 een streven naar maximaal 10% inhuur in de bezetting zoals afgelopen jaar afgesproken in de raad.
T.a.v. catering: afgelopen jaar is uitgebreid gekeken naar andere manieren om de catering in te besteden. Daaruit is de conclusie gekomen dat de huidige uitbesteding de meest optimale vorm is. Zie hiervoor de raadsbrief van 15 juni 2023.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 137

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.5 Opbrengstenverhoging
Subparagraaf	OZB
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	56
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan inzichtelijk gemaakt worden wat er gebeurt qua verhoging en opbrengsten met de OZB niet-woningen, met name voor 2024 en de jaren erna?

Antwoord:

De opbrengsten ozb niet woningen worden in 2024 met de verhoging van 2,9 miljoen: 107,02 miljoen euro. In 2025 zullen de opbrengsten ozb niet woningen door de 12% verhoging en index uitkomen op: 122,58 miljoen euro. Index voor de jaren erna is nog onbekend.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 138

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.5 Opbrengstenverhoging
Subparagraaf	OZB
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	56
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe zitten de achterstanden van de BghU nu in de cijfers voor OZB-inkomsten? Er komen nog aanslagen aan, zitten die wel in het (incidenteel) effect van komend jaar? Hoe zit de achterstand verwerkt in de structurele inkomsten?

Antwoord:

In de jaarrekening van 2022 is een raming opgenomen van de nog op te leggen aanslagen. Deze inkomsten over de achterstanden zijn in de ozb-inkomsten van 2022 verwerkt. In 2023 is gebleken dat de raming te laag was. In 2023 is namelijk nog 3,6 miljoen euro aan ozb-inkomsten uit voorgaande jaren opgenomen (meevallers op bezwaren en waardeontwikkeling). Dus een correctie op de raming 2022 is verwerkt in de ozb inkomsten 2023. Naast de structurele verhoging van de OZB met 12% met de Voorjaarsnota 2024 zijn in deze voorjaarsnota de ozb-inkomsten ook structureel verhoogd omdat deze vanaf 2024 te laag waren geraamd, zie ook het antwoord op vraag 254.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 139

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.5 Opbrengstenverhoging
Subparagraaf	OZB
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	56
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoeveel budget zit er nu in het OFU? Is dit gemaximeerd in bedrag en/of termijn dat bedragen ongebruikt erin mogen zitten? Dan bedoelen wij per fonds/gebied, niet het geheel. Wat is de raming dat er aan budget bij komt ihkv de voorgestelde verhoging van de OZB? Als we een maximale grens gesteld zou worden, welke bedragen zouden dan vrijvallen? Graag met enkele voorbeeldgrenzen.

Antwoord:

In de jaarrekening 2023 is vermeld dat het Ondernemersfonds Utrecht ruim 16 miljoen euro verschuldigd is aan de trekkersgebieden. Dit betreft gelden die middels een opslag op de OZB niet-woningen door ondernemers opgebracht zijn. Het uitgangspunt tussen het OFU en de trekkingsgebieden is dat de gelden binnen drie jaar uitgegeven moeten worden, daarna worden deze naar rato over de trekkingsgebieden verdeeld. Er is geen sprake van een gemaximeerd bedrag. De bedragen per gebied zijn terug te vinden in de jaarrekening 2023 van de OFU, pagina 33. De verdeling per gebied wordt gedaan door de OFU zelf. De verdeling over 2024 is daarom bij ons niet bekend en zal weer in de jaarrekening 2024 gepubliceerd worden. Voor het ondernemersfonds wordt een procentuele opslag (11,1 %) betaald over de OZB niet woningen. Als de gemeente de OZB (niet woningen) laat stijgen blijft het percentage opslag hetzelfde maar wordt het bedrag dat betaald wordt door de ondernemers hoger. Vanaf 2025 gaat hierdoor ruim 2,1 miljoen euro extra naar het Ondernemersfonds. Dit bedrag bestaat uit de verhoging van de OZB niet-woningen met 12% (1,6 miljoen euro) en door de loon en prijscompensatie (0,5 miljoen euro). Voorbeeldgrenzen zouden kunnen zijn, een maximale uitgeeftermijn van het budget of een maximaal verschuldigd budget aan de trekkingsgebieden. Als deze laatste op 15 miljoen euro gezet zou worden, zou er in de huidige situatie 1 miljoen euro vrijvallen voor de gemeente. Omdat dit gelden zijn die door ondernemers zelf worden opgebracht zou dit feitelijk een lastenverhoging zijn.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 140

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Blijven kiezen voor de toekomst
Paragraaf	1.2 Inhoudelijke keuzes voor structureel tekort
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	8
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Er word aangegeven dat er meer leges kostendekkend worden gemaakt. Is het mogelijk dat negatieve externe kosten ook mee worden genomen in deze kostendekkendheid?

Antwoord:

Retributies worden betaald voor de kosten van de specifieke dienst die men afneemt en voor geen enkel ander doel. De aanvrager is retributies verschuldigd die (een deel van) de kosten dekken die de gemeente voor het leveren van deze diensten moet maken. Voor de kostendekkendheid van leges kunnen wij alleen de kosten toerekenen waarvoor wij budget in onze begroting hebben opgenomen en dat te koppelen is aan het product waarvoor wij een tarief in rekening brengen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 141

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Concessie vergoeding laadpalen niet fixeren en/of verhogen
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Er wordt aangegeven dat de concessievergoeding vanaf 2028 van 4 naar 6 cent per KwH gaat. Waarom is dit pas vanaf 2028?

Antwoord:

Tot 2028 liggen de prijzen die we met de exploitanten van publieke laadpalen hebben afgesproken vast in de concessiecontracten. In 2028 loopt het eerste contract af en kunnen nieuwe prijsafspraken gemaakt worden.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 142

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	113, 158, 195, 366

Vraag	De groene dakensubsidie wordt 'heroverwogen'. Welke Utrechters ontvangen op dit moment geld vanuit de groene dakensubsidie? Hoe word deze subsidiestroom verdeelt gerelateerd aan het dakoppervlak (gaat het vooral naar grote of kleine daken)? Hoe verschillen de bedragen die worden uitgekeerd per Utrechter(is er een maximum? Ontvangen sommige Utrechters veel meer groen daksubsidie dan andere?)?

Antwoord:

Alle eigenaren en huurders (met toestemming van de eigenaar) kunnen groene dakensubsidie aanvragen. Voor een overzicht van alle ontvangers in 2023 verwijzen wij u naar blz. 589 van de Jaarstukken 2023, waar bij doelstelling 2 de partijen zijn vermeld die in 2023 subsidie hebben ontvangen. De omvang van de subsidie hangt af van de grootte van het dak dat vergroend wordt en het type beplanting. Het gemiddelde subsidiebedrag per particuliere aanvraag bedroeg in 2023 709 euro. De maximaal uit te keren subsidie bedraagt twintigduizend euro. Per 1 juli 2024 passen wij de regeling aan naar een subsidieregeling groenblauwe daken. Hierbij verschilt de subsidie ook nog met de hoeveelheid waterberging die op een dak gerealiseerd wordt. Voor meer informatie over de nieuwe subsidieregeling groenblauwe daken verwijzen we u naar de raadsbrief Subsidieregeling Groenblauwe Daken van 3 juni 2024 jl. Overigens is de groene dakensubsidie in de Voorjaarsnota onterecht opgenomen als voorbeeld van een bezuinigingsopgave omdat deze vanuit de rioolheffing wordt gedekt en daarmee niet direct kan leiden tot een voordeel voor de gemeente (dit wordt met het erratum hersteld). Verdere uitwerking van deze bezuiniging per 2026 volgt bij de Voorjaarsnota 2025.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 143

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijk_ ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.1 Hervormingen sociaal domein
Subparagraaf	Geen nadere definiëring van toepassing
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	De kans is aanzienlijk dat Utrecht naar congestiefase 2 gaat.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat zijn hier de precieze verwachtingen over? Is er bijvoorbeeld een jaartal bekend waarin de gemeente naar fase 2 gaat?

Antwoord:

De samenwerkende partijen van de Utrechtse Energy Board hebben een maatregelpakket samengesteld om verergering van netcongestie te voorkomen. Dit heeft minister Jetten 25 april jl. naar de Kamer gestuurd. Zie ook d eraadsbrief van 6 juni. Als dit maatregelenpakket onvoldoende werkt, dan gaat Utrecht mogelijk in 2025 naar congestiefase 2, met beperkingen voor nieuwe kleinverbruikaansluitingen. We verwachten dat in oktober de netbeheerders met een eerste evaluatie komen die in de Energy Board besproken zal worden.
Het streven van de gemeente Utrecht is een zodanig stevige sturing op de uitvoering van deze maatregelen dat niet alleen congestiefase 2 wordt voorkomen, maar dat er ruimte ontstaat in de huidige congestiefase 1 voor maatschappelijke prioriteiten zoals grootschalige woningbouw, scholen en andere voorzieningen. Zie de verzamelbrief netcongestie van 6 juni jl.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 144

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	De subsidieregeling voor het evenementenfonds wordt verminderd.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Met veel wordt deze subsidie per aanvrager verlaagd?

Antwoord:

Het totale subsidieplafond wordt verlaagd van 300 duizend euro naar 146 duizend euro. Op basis van besluitvorming op de nu voorliggende VJN in uw raad wordt de huidige nadere regel evenementenfonds, mogelijk herzien.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 145

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Passende ondersteuning en opvang
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	De subsidies voor FIOM en Pretty Woman worden gestopt.
Heeft relatie met vraag	67, 123, 160

Vraag	Welke zorg voor kwetsbare vrouwen blijft er over in Utrecht? Welke gevolgen heeft naar verwachting dat voor de vrouwen die deze zorg of ondersteuning nodig hebben?

Antwoord:

In Utrecht kunnen vrouwen contact opnemen met verschillende zorgprofessionals voor hulp bij adoptie-gerelateerde opvoed-en opgroeivragen en (psychosociale) problemen als gevolg van een miskraam, perinatale sterfte, geweld of een onvervulde kinderwens. Afhankelijke van hun vraag kunnen zij bijvoorbeeld terecht bij de huisarts, de jeugdgezondheidszorg en het buurtteam. Het buurtteam biedt generalistische basiszorg, dus vrouwen kunnen ook voor deze hulp een beroep doen op het buurtteam. Het buurtteam heeft hiervoor naar verwachting wel minder specifieke kennis en ervaring dan het Fiom. Als Fiom geen hulp meer biedt in Utrecht, dan kan dit leiden tot een grotere vraag en toenemende wachtlijsten bij het buurtteam. Daarnaast kunnen inwoners met vragen terecht bij de landelijke organisatie Fiom. Het bieden van informatie over en hulp bij afstammingsvragen is geen wettelijke taak voor gemeenten. Ook hiervoor kunnen inwoners contact opnemen met de landelijke organisatie Fiom.
Vrouwen en hun partner kunnen met hun kinderwens terecht bij de huisarts of bij de verloskundige tijdens een kinderwensspreekuur. Hierin kunnen zij een onvervulde kinderwens bespreken. De verloskundige voert ook het gesprek met ouders over onbedoelde zwangerschappen en bekijkt samen met hen wat nodig is. Zij verwijzen bijvoorbeeld door naar het programma Nu Niet Zwanger.
In Utrecht werken we met het programma Nu Niet Zwanger, dat gericht is op ondersteuning van potentiële ouders met complexe problemen of in een kwetsbare situatie. Professionals worden opgeleid in de gespreksmethodiek van NNZ en voeren samen met de cliënt het gesprek over de kinderwens, seksualiteit en anticonceptie. Dit gesprek kan zowel voor, tijdens als na de zwangerschap plaatsvinden. Op deze manier worden onbedoelde zwangerschappen voorkomen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 146

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Er wordt op een aantal cultuursubsidies gekort.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan een overzicht gegeven worden van alle huidige culturele regelingen en waar op wordt bezuinigd?

Antwoord:

regeling	bezuiniging	toelichting
Basissubsidie Amateurkunsteducatie	421.000	maatregel 'Stoppen met basissubsidie voor de amateurkunst'. Pag. 50/51 VJN 2024.
Jongerencultuurhuis Leidsche Rijn VdM	250.000	maatregel 'minder inzet op jongerencultuurhuis Vleuten of de Meern'. Pag. 50/52 VJN 2024.
Amateurkunsteducatie	101.000	maatregel 'Subsidiebureau kostendekkend toerekenen aan regelingen/programma's'. Pag. 50/51 VJN 2024 (onderdeel van totaalbezuiniging van 514k)*
Cultuurnota - 2 jarige regeling	66.000	maatregel 'Subsidiebureau kostendekkend toerekenen aan regelingen/programma's'. Pag. 50/51 VJN 2024 (onderdeel van totaalbezuiniging van 514k)*
Projectsubsidies	96.000	maatregel 'Subsidiebureau kostendekkend toerekenen aan regelingen/programma's'. Pag. 50/51 VJN 2024 (onderdeel van totaalbezuiniging van 514k)*
Kunst in de openbare ruimte	103.000	maatregel 'Kunst in de openbare ruimte prioriteren en selectie van projecten stopzetten'. Pag. 50/52 VJN 2024.
Cultuurnota - 4 jarige regeling	-	
Cultuureducatie met kwaliteit	-	
Betaalbare creatieve huisvesting	-	
Stimuleringssubsidie Combinatiefuncties	-	
Lokale media/ journalistiek	-	

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 147

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.3 Bezuinigingen op investeringen
Programma/onderdeel	Mobiliteit
Bladzijde (in pdf)	50
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is op dit moment de exacte parkeernorm bij studentencomplexen? Zowel onzelfstandig als zelfstandig?

Antwoord:

Een geoormerkte studentenwoning is een woning met een campuscontract of een woning die verhuurd wordt door een toegelaten instantie conform de woningwet. De parkeernorm voor geoormerkte studentenhuurwoningen tot 45 m2 bvo, is in de hele gemeente 0,1 parkeerplaats per woning.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 148

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Kansrijk opgroeien
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	19, 68, 69, 124, 125, 129, 149, 204, 211, 221, 278

Vraag	Vraag 1: Is er een risico-analyse gemaakt van het stoppen met de specifieke jeugdprojecten?

Antwoord:

We hebben gekeken naar de einddatum van het contract van Pretty woman. De komende twee jaar verkennen we met onze partners welke rol de gemeente dient te pakken (scherper afbakenen van wettelijke taken), welke organisaties (zoals onderwijs, sociale basis, jeugdhulp, Wmo-ondersteuning, medische zorg) hier een grotere rol in kunnen spelen en hoe de specifieke expertise en aanpak kan worden geborgd vanaf 2027.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 149

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Kansrijk opgroeien
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	19, 68, 69, 124, 125, 129, 148, 204, 211, 221, 278

Vraag	Vraag 2: Is er onderzocht of het mogelijk zou kunnen zijn om het jeugdproject waar het meeste gebruik van wordt gemaakt in stand te laten in plaats van met alle jeugdprojecten te stoppen?

Antwoord:

De voorgestelde bezuiniging betreft alle projecten van Pretty woman. Pretty woman valt onder de organisatie Stichting Specifieke Jeugdprojecten De projecten worden in samenhang georganiseerd en uitgevoerd. De komende twee jaar verkennen we met onze partners welke rol de gemeente dient te pakken (scherper afbakenen van wettelijke taken), welke organisaties (zoals onderwijs, sociale basis, jeugdhulp, Wmo-ondersteuning, medische zorg) hier een grotere rol in kunnen spelen en hoe de specifieke expertise en aanpak kan worden geborgd vanaf 2027.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 150

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Vraag 1: Kan er een indicatie worden gegeven hoe de bezuinigingen per doelstelling van 'Samen voor Overvecht' er uit zal komen te zien?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 6.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 151

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Vraag 2: Kan er meer duidelijkheid worden gegeven op welke projecten binnen de wijkaanpak 'Samen voor Overvecht' zal worden bezuinigd?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 6.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 152

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	49
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	26, 44, 45, 85, 130, 230, 275, 401

Vraag	Hoe gaat er worden gezorgd dat jongeren en studenten met een kleine portemonnee zich nog kunnen vervoorloven om deel te nemen aan sport na 2027?

Antwoord:

Zie ook het antwoord op vraag 44 en 85.
Voor deze doelgroepen zijn regelingen, waardoor zij goedkoper kunnen sporten. Universiteits-, HBO- en MBO- studenten in Utrecht kunnen gebruik maken van de Olympas, waardoor zij voor een lager tarief het hele jaar door kunnen sporten. Jongeren die een inkomen hebben tot 125% van het sociaal wettelijk minimum kunnen hun U-pas inzetten om een (deel) van de sportkosten te betalen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 153

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	48
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	166, 212

Vraag	Is er een risico analyse gemaakt van de korten op subsidie verslavingspreventie en eventuele hogere kosten elders, te denken aan (aanvullende) zorgkosten

Antwoord:

Voorkomen is beter dan genezen en dat geldt zeker ook voor het voorkomen van verslaving. Een risico-analyse is op lokaal niveau niet gemaakt, maar ook niet van meerwaarde. We weten namelijk dat verslaving tot grote maatschappelijke kosten leidt (werkverlies, dakloosheid, geweld etc). Het is echter niet precies te berekenen welke schade of welk type kosten in een later stadium voor de gemeente elders zullen optreden. Risico-analyses binnen de domeinen van preventie en zorg worden vooral op macro-niveau gemaakt, omdat er in het zorgstelsel verschillende verantwoordelijken zijn (onder meer op basis van de Wet langdurige zorg, Zorgverzekeringswet, Jeugdwet, Wmo). Veel van deze (macro)onderzoeken en analyses wijzen uit dat investeren in preventie loont. Deze onderzoeken gaan specifiek in op bepaalde facetten van preventie of specifieke middelen (bijvoorbeeld roken, kansspelen, alcohol). Maatschappelijke kosten-batenanalyses (MKBA) laten zien dat die baten veelal niet landen bij de partij die de kosten maakt. De baten van lokale preventieactiviteiten komen bijvoorbeeld voor een groot deel terecht bij zorgverzekeraars. Naast hogere zorgkosten kan ook gedacht worden aan kosten rondom overlast en geweld.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 154

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad. Renée Gunst: dit moet werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid zijn denk ik
Bladzijde (in pdf)	46
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Het verstrekken van een lening aan kwetsbare doelgroepen is een groot risico. Zal er tevens preventieve begeleiding zijn omtrent het afsluiten van de lening? Er wordt slechts aangegeven dat er rekening zal worden gehouden aan de oninbaarheid.

Antwoord:

Als de kosten in een individuele situatie noodzakelijk zijn en iemand deze niet vooraf of achteraf kan reserveren (bijvoorbeeld door te lenen), zullen wij de kosten als gift verstrekken. Dit kan bijvoorbeeld zijn in het geval een inwoner in een schuldsaneringstraject zit. Bij de beoordeling van een aanvraag zal rekening worden gehouden met de ruimte in het inkomen om de geldlening af te lossen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 155

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	389

Vraag	Wat betekent differentiëren en focus aanbrengen voor het aantal wijkbureaus en de bereikbaarheid daarvan?

Antwoord:

Deze maatregel is nog niet volledig uitgewerkt en moet het komende jaar verder worden geconcretiseerd.
In de kern willen we voor de wijkbureaus onderzoeken of we de huidige informatievoorziening/dienstverlening aan bewoners meer integraal, en daarmee naar verwachting effectiever kunnen aanbieden. Denk daarbij aan het delen van voorzieningen met andere huidige informatieverstrekkers zoals Informatiepunten digitale overheid, Wijkinformatiepunten, buurtteams en de werkwinkel in de stad.
Vanuit Ongelijk investeren is het idee om deze dienstverlening integraal aan te bieden in die wijken waar dit het meest nodig is. Naar verwachting zijn is dit op vijf locaties in de stad. Maar dit betekent ook dat we dienstverlening afbouwen daar waar dat minder nodig is.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 156

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Duurzame bereikbaarheid
Bladzijde (in pdf)	41
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	229, 338, 362

Vraag	Wat betekenen deze besparingen als parkeerplaatsen nog wel worden opgeheven en mensen met lage inkomens blijven worden gecompenseerd?

Antwoord:

Als college hebben we ervoor gekozen om deze besparing niet in te zetten, maar wel om binnen het parkeerbeleid te zoeken naar een andere besparingsmogelijkheden waarmee hetzelfde bedrag wordt gerealiseerd. Zie ook het antwoord bij vraag 362.We hebben ervoor gekozen om deze besparing niet in te zetten, maar wel om binnen het parkeerbeleid te zoeken naar een andere besparingsmogelijkheden waarmee hetzelfde bedrag wordt gerealiseerd. We willen dat de stad bereikbaar blijft en daarvoor is het noodzakelijk dat het autoverkeer in de stad niet groeit. Als we geen parkeerplaatsen in de openbare ruimte opheffen, zal het parkeerareaal vanwege bouw- en gebiedsontwikkelingen in de stad toenemen, waardoor ook het aantal auto's in de stad groeit. Opheffen van parkeerplaatsen is daarom nodig om te zorgen dat de stad bereikbaar blijft. Zie ook het antwoord bij vraag 362.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 157

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Duurzame bereikbaarheid
Bladzijde (in pdf)	41
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	75, 255, 363

Vraag	Op welke stallingen wordt dan bezuinigd of worden fietsstallingen niet meer gerealiseerd?

Antwoord:

Vanaf 2026 hebben we middelen gereserveerd voor het exploiteren van nieuwe bemenste openbare fietsenstallingen. Er lopen meerdere haalbaarheidsonderzoeken naar nieuwe stallingen bij stations, in de binnenstad en nieuwe stadsdelen. Deze kunnen we niet allemaal realiseren. Daarvoor ontbreken de middelen voor bouw en exploitatie. En we boeken een verantwoorde bezuiniging in op exploitatie van nieuwe stallingen. We moeten dus selectief zijn en geven prioriteit aan onze belangrijkste knooppunten Vaartsche Rijn, Utrecht Centraal en de binnenstad. Hier is de urgentie het hoogst en we houden middelen beschikbaar om voor al deze locaties stallingsruimte toe te voegen. Consequentie is dat we voorlopig nog geen nieuwe stalling op station Leidsche Rijn realiseren. Het initiatief hiervoor was nog niet gestart en er had nog geen overleg met de buurt plaatsgevonden. Consequentie daarvan kan zijn dat er de komende jaren meer fietsenrekken in de openbare ruimte neergezet moeten worden, zodra de fietsparkeerdruk te hoog wordt. Hiermee zorgen we ervoor dat er voldoende stallingsruimte in de omgeving beschikbaar blijft.
De gesprekken over de mogelijke omzetting van de parkeergarages P1/P4 Hoog Catharijne lopen. Het overleg met de buurt maakt daar nog geen onderdeel van uit. Het is nog te vroeg om te bepalen welke investering in de verbouw en exploitatie vanuit de gemeente Utrecht aanvullend nodig is om dit voor elkaar te krijgen. We gaan er vanuit dat we in Q4 meer duidelijkheid kunnen geven over nieuwe investeringen in en exploitatie van deze nieuwe stallingen en de beschikbaarheid van voldoende stallingsruimte in de omgeving van het centraal station/ Hoog Catharijne in het algemeen. Daarbij kijken we ook naar exploitatie met minder bemensing.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 158

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; Linda Voortman;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	113, 142, 195, 366

Vraag	Wordt de groene dakensubidie volledig opgeheven of over minder partijen verspreid?

Antwoord:

Het bedrag van 719 duizend euro in de tabel op blz. 42 van de Voorjaarsnota 2024 wordt ingevuld binnen de programma's van het fysieke domein en betreft hoofdzakelijk het beter inrichten van subsidies naar partners in de stad. De groene dakensubsidie is onterecht opgenomen als voorbeeld van een bezuinigingsopgave omdat deze vanuit de rioolheffing wordt gedekt en daarmee niet direct kan leiden tot een voordeel voor de gemeente (dit wordt met het erratum hersteld). Verdere uitwerking van deze bezuiniging per 2026 volgt bij de Voorjaarsnota 2025.
Het leidende principe van de groene dakensubsidie is dat het aanbod de vraag volgt. De vraag naar de subsidie is de afgelopen twee jaar gedaald, waardoor het beschikbare budget niet wordt uitgegeven. Zie ook de evaluatie in de raadsbrief Subsidieregeling Groenblauwe Daken die wij u op 3 juni 2024 jl. hebben gestuurd. In de brief geven we aan dat we conform uw motie M247 - Groene daken voor iedereen eerst inzetten op het verhogen van het aantal aanvragen. Dit doen we onder andere door de subsidieregeling Groenblauwe daken per 1 juli 2024 aan te passen en nog toegankelijker te maken. Ook wordt de subsidieregeling sinds april 2024 weer actief gepromoot. Wij verwachten dat het aantal subsidieaanvragen hierdoor toeneemt.
Mocht begin 2025 blijken dat het aantal aanvragen toch niet is toegenomen, dan zullen we in de begroting het beschikbare bedrag voor de regeling verlagen of in het uiterste geval u zelfs voorstellen om de gehele regeling op te heffen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 159

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Passende ondersteuning en opvang
Bladzijde (in pdf)	44
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Beperken middelen tegen geweld in afhankelijkheidsrelaties (kopje in kolom H werkt niet)
Heeft relatie met vraag	

Vraag	

Antwoord:

Deze vraag is niet ingevuld door de indiener, om de nummering van de overige vragen (en bestaande verwijzingen tussen antwoorden) te behouden is deze leeg gelaten.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 160

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Passende ondersteuning en opvang
Bladzijde (in pdf)	44
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Stoppen FIOM subsidie (kopje in kolom H werkt niet)
Heeft relatie met vraag	67, 123, 145

Vraag	Wat is de invloed van deze maatregel voor het werk van de FIOM en hoe verwachten jullie dat deze vrouwen ook het buurtteam/aanvullende zorg weten te vinden in plaats van FIOM?

Antwoord:

Fiom Utrecht zal inwoners geen hulp meer bieden. In Utrecht kunnen vrouwen contact opnemen met verschillende zorgprofessionals voor hulp bij adoptie-gerelateerde opvoed- en opgroeivragen en (psychosociale) problemen als gevolg van een miskraam, perinatale sterfte, geweld of een onvervulde kinderwens. Afhankelijk van hun vraag kunnen zij bijvoorbeeld terecht bij de huisarts, de jeugdgezondheidszorg en het buurtteam. Het buurtteam is in iedere wijk aanwezig en werkt nauw samen met partners in de wijk zoals huisartsen, zodat vrouwen die hulp nodig hebben, laagdrempelig in hun eigen wijk terecht kunnen bij het buurtteam. Via de geboortezorgnetwerken in de verschillende wijken wordt bijvoorbeeld casuïstiek behandeld door verschillende professionals, waar buurtteam een vaste partner van is.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 161

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Susanne Schilderman;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Bladzijde (in pdf)	46
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	98

Vraag	Betekent het invullen van de basisbanen van het UW dat het UW meer werklast krijgt? En hoe verhoudt zich dit dan tot het verlagen van de bijdrage aan het UW wordt verlaagd?

Antwoord:

UW zet al op ontwikkelbanen in, waardoor hun werklast niet zal toenemen. De verlaging van de bijdrage aan UW is conform het Ondernemingsplan 2023-2026.
Zie ook antwoord op vraag 98.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 162

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Bladzijde (in pdf)	46
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	120

Vraag	Wat zijn de andere mogelijkheden om de bijzondere bijstand te versoberen die kunnen worden verkend?

Antwoord:

Zie ook antwoorden bij vraag 120.
Alternatieve bezuinigingen kunnen mogelijk gevonden worden in het strenger maken van de draagkrachtregels. Inwoners met een inkomen boven bijstandsniveau zullen hierdoor minder snel in aanmerking komen voor bijzondere bijstand of een groter deel van de noodzakelijke kosten zelf moeten betalen. Met name op de kosten voor bewindvoering zijn er mogelijkheden om een bezuiniging te realiseren.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 163

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoeveel wordt het plein Einstein in omvang verminderd? Hoeveel asielzoekers vallen nu onder dit plan in vergelijking met het aantal na de verminderde omvang? Is daarnaast bekend wat de baten zijn van plan Einstein, omdat wordt voorkomen dat mensen later een beroep doen op gemeentelijke voorzieningen en zijn deze baten meegerekend in deze bezuinigingen?

Antwoord:

De bezuiniging heeft betrekking op het aantal activiteiten en inzet van personeel van de partners van Plan Einstein. Het heeft geen effect op het aantal asielzoekers.
De financiële baten van Plan Einstein kunnen niet inzichtelijk gemaakt worden omdat we de deelnemers niet kunnen volgen. De deelnemers kunnen ook buiten Utrecht gehuisvest worden of als ze geen vergunning krijgen naar regio van herkomst of een ander Europees land in het geval van een dublin-claimant. In de periode 2016-2019 is onderzoek gedaan naar Plan Einstein door de Universiteit Oxford en de Universiteit Utrecht. Die resultaten zijn gebruikt voor de onderbouwing van de asielaanpak van de gemeente Utrecht waarin afgesproken is dat nieuwe asielopvanglocaties gemodelleerd worden naar Plan Einstein. We zijn op dit moment bezig met een impactmeting waardoor gestructureerd meer zichtbaar gemaakt wordt wat Plan Einstein oplevert.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 164

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke projecten/evenementen/plannen vallen hier dan specifiek onder en zullen niet langer doorgang vinden?

Antwoord:

We zullen de concrete bezuinigingen de komende jaren vormgeven op basis van het verloop van de uitvoering van de Beleidsnota Inclusie en Diversiteit 2024 - 2033. Binnen deze vernieuwde aanpak willen we eerst goed kijken, wat werkt en wat niet werkt en op basis daarvan de juiste keuzes maken m.b.t. het invullen van deze bezuinigingen. Dit doen we om zo de impact van de bezuinigingen te beperken.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 165

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	25, 206

Vraag	Wat is de praktische uitwerking van het stoppen met de extra inzet op SOA? Kunnen minder mensen worden geholpen en/of stijgen de kosten?

Antwoord:

De coalitiemiddelen extra inzet PrEP en SOA zijn een plus op ontoereikende landelijke middelen. Hierop loopt een lobby bij het Rijk. Het per 2027 stopzetten van de extra middelen maakt dat GGDrU 500 soatest-consulten minder per jaar kan doen, de extra testlocatie Kanaleneiland sluit waardoor we nog 1 testlocatie behouden(Stadskantoor) en waardoor we minder inzet kunnen doen voor het bereiken van groepen met een lage SES score en/of migratieachtergrond. Daarnaast denken we dat er 500 PrEP-consulten minder per jaar gegeven kunnen worden (wat gelijk staat aan PrEP-zorg aan zo'n 200 personen).

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 166

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	48
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	153, 212

Vraag	Hoeveel minder voorlichting kan er worden gegeven aan jongeren en in hoeverre kan dit worden opgevangen door Jellinek? Is er een inschatting wat de mogelijke kosten zijn als deze preventieve aanpak wordt verminderd?

Antwoord:

Op dit moment krijgen verschillende doelgroepen informatie en advies van Jellinek i.h.k.v. de nadere regel subsidie verslavingspreventie. Jellinek werkt met een integrale aanpak aan verslavingspreventie. Zij richten zich voor verhoogde effectiviteit niet enkel op jongeren, maar ook op hun omgeving. Denk aan de school, ouders/opvoeders en vrije tijd settingen. Om een grof beeld te geven van het bereik in 2023 via enkel de scholen (VO en MBO): er zijn 2.100 ouders bereikt en 800 leerlingen. Deze cijfers laten dus enkel een deel van het totale bereik zien. We kunnen nu nog geen inschatting geven van het aantal jongeren dat minder voorlichting krijgt, omdat we een integrale afweging willen maken binnen het totale pakket aan interventies op verslavingspreventie. De voorgestelde bezuiniging bedraagt 18% van het structureel beschikbare subsidiebudget van verslavingspreventie, dat is meer dan aan voorlichting wordt uitgegeven. Het vraagt een zorgvuldige afweging om de maatschappelijke impact van de voorgestelde bezuiniging zoveel mogelijk te beperken. We gaan ons beraden op de mogelijke keuzes en komen daar in het uitvoeringsplan verslavingspreventie op terug.
Voor het tweede deel van de vraag verwijzen we naar antwoord 153.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 167

Fractie	Student & Starter
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Eerste Bestuursrapportage
Hoofdstuk	8. Voortgang uitvoering coalitieakkoord
Paragraaf	Wijzigingen in de planning
Subparagraaf	2. We pakken de woningnood aan
Programma/onderdeel	2.1 Volkshuisvesting en wonen
Bladzijde (in pdf)	76
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat zijn nu de geschatten aantallen spookstudenten in onze stad en hoe effectief is de campange en de gemeente inzet? Zouden er hier cijfers over gegeven kunnen worden

Antwoord:

Op dit moment loopt er geen gemeenteinzet en/of campagne op spookstudenten. We hebben ook geen cijfers over het aantal spookstudenten in onze stad. Als een student staat ingeschreven en collegegeld betaalt dan is dit formeel een student. Voor de gemeente is geen rol weggelegd in het controleren of studenten ook daadwerkelijk college volgen en/of onrechtmatig gebruik maken van studiefinanciering voor uitwonende studenten.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 168

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	13. Opvang dekking voor knelpunten
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	18
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	2, 3, 11, 169, 256, 315

Vraag	Kunnen jullie regel 12 en 12 beter verklaren? Hoe is de hoogte van dit knelpunt vastgesteld? En waar bestaat de dekking uit regel 13

Antwoord:

Het knelpunt in regel 12 is gebaseerd op het volgende: op basis van de groei van de opvangvraag van de afgelopen periode verwachten we dat we tussen de 50 en 80 plekken nodig hebben. Hoewel een exacte voorspelling niet te geven is omdat we als gemeente afhankelijk zijn van internationale, Europese en landelijke ontwikkelingen waar het gaat om de opvang behoeften. We hebben hierbij gerekend met 1) de aantallen als gevolg van niet doorstromen naar woningen en 2) de autonome groei van de doelgroepen. Hierbij hebben we gewerkt aan prognoses, baseren we ons op monitoringsinformatie en kijken we goed naar landelijke ontwikkelingen en onderzoek. Bij de berekening van de tarieven per plek gaan we voor de maatschappelijke opvang uit van meerpersoonskamers. We gaan hierbij uit van een gemiddeld tarief van 53,7 duizend euro per plek voor meerpersoonskamers afhankelijk van de omstandigheden waaronder een extra plek wordt gecreeërd, denk hierbij aan of aanpassingen in de voorzieningen op de locatie of personeelsbezetting nodig zijn.
De dekking uit regel 13 komt omdat we in 2023 door de doordecentralisatie beschermd wonen voor het eerst met een regionale werkbegroting hebben gewerkt. Door een technisch verkeerde rubricering van een kostenpost in dit proces is per abuis 2,4 miljoen euro bij de verkeerde zorgvorm (namelijk opvang in plaats van beschermd wonen) opgenomen.
Bij het controleren van de werkbegroting dit jaar is dit gecorrigeerd en blijkt dit bedrag inzetbaar voor opvang. Voorgaande jaren is dit bedrag niet ingezet omdat er binnen de gehele begroting van de Wmo een overschot was (zie ook de jaarstukken). Het klopt inderdaad dat het bedrag van 2,4 miljoen euro niet voldoende is voor de volledige dekking van de knelpunten.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 169

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	13. Opvang dekking voor knelpunten
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	18
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	2, 11, 168

Vraag	Waarom is er geen rekening gehouden met een verwachte groei van de benodigde aantal opvangplekken?

Antwoord:

Het huidige knelpunt is gebaseerd op de acuut noodzakelijke opvangplekken, dit zijn vijftig plekken. Dit is een aanvulling op de huidige budgetten in de vierkanten. Binnen deze vierkanten is de opdracht aan aanbieders om in lijn met de nota Utrecht Onderdak zo effectief en slim mogelijk gebruik te maken van bestaande locaties. Hierbij gaat het over inzet op versobering, in combinatie met efficiëntie en effectiviteit, waarmee het mogelijk wordt om meer plekken te creëren binnen het opvangstelsel en tegemoet te komen aan het grotere beroep op de opvang.
De groei van het aantal mensen wat een beroep doet is echter moeilijk voorspelbaar omdat dit afhankelijk is van veel factoren. Onder andere het rijksbeleid, bijvoorbeeld omtrent de LVV, alsmede de snelheid waarmee het lukt om voldoende woningen te realiseren. Hierdoor is er een risico dat er volgend jaar weer een knelpunt opgevoerd moet worden omdat dit niet op te vangen is met effectief en slim organiseren.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 170

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	40
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	73, 291

Vraag	Welke werkzaamheden vallen hier precies onder?

Antwoord:

Het betreft hier investeringen in de gemeentebrede dienstverlening (conform de visie op dienstverlening)
Specifiek gaat het hier om investeringen in de volgende thema's:
- Menselijke Maat - het investeren in handvatten aan medewerkers om langs de menselijke maat te handelen
- Lerende gemeente – investeringen om meer te leren van inwonerssignalen
- Laagdrempelig en op Maat – investeringen in o.a. het moderniseren en meer laagdrempelig en toegankelijk maken van onze dienstverleningskanalen zoals website, telefonie, webcare, afsprakensysteem etc.
- Inwoner in regie (het zorgdragen dat inwoners inzage en grip gaan krijgen in eigen informatie en gegevens) - investeringen in de Common Ground (benodigde ICT die nodig is om informatie deelbaar te maken) en realisatie omnichannel-strategie.

Daarnaast gaat het ook om noodzakelijke investeringen die nodig zijn om te voldoen aan nieuwe wet,- en regelgeving die de gemeentebrede dienstverlening raken. Zoals nu actueel de wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer of de verordening Single Digital Gateway.
Zie ook antwoord op vraag 73 en 291.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 171

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Bladzijde (in pdf)	40
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke werkzaamheden zijn er de afgelopen jaren uitvoerd om wooncooperaties aan te moedigen?

Antwoord:

Via diverse werkzaamheden worden wooncoöperaties aangemoedigd. Zo zijn we bezig met het zoeken naar kavels en panden. Voorbereiding voor de eerste tender (kavel G15) in Leidsche Rijn lopen. Voor locatie Strosteeg (parkeergarage Springweg) wordt verkend of daar een wooncoöperatie gerealiseerd kan worden. Met wooncoöperatie Overhoop zijn we in gesprek over een tweede vestiging. Daarnaast wordt naar verwachting rond de zomer een kavel voor collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO) uitgegeven in Vleuten.
Daarnaast werken we met stichting Woon! aan het ondersteunen van initiatieven bijv. via trainingen voor wooncoöperaties in oprichting.
Voor wat betreft de financiering hebben we onderzocht wat de rol en bijdrage van de gemeente is i.r.t. het landelijk leenfonds Wooncoöperaties en de bijdrage van alle betrokken partijen. Dit hebben we samen gedaan met een financieel specialist en ondersteuner van wooncoöperaties, de Rabobank en BPD.
Na het zomerreces ontvangt u het uitvoeringsprogramma wooncoöperaties, waarin we hier nader op ingaan.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 172

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe werkt deze maatregel precies? Op welke manier wordt de 1 miljoen extra in de boeken begroot? En is dit structureel of incidintieel. Wat zijn de effecten op de komende jaren? En waar komt het bedrag van 205.000 euro dan precies vandaan? En is het ook al mogelijk hier eerder mee te starten? Zo niet, waarom niet?

Antwoord:

Het gaat hier om structurele inkomsten die ontstaan door verhoging van de concessievergoeding en de groei van het aantal laadpalen. Het betreft dan ook deels nog niet eerder ingeboekte inkomsten. Het bedrag is opgebouwd uit concessie inkomsten uit bestaande contracten en nieuwe nog af te sluiten contracten. Verhogen van de concessievergoeding in een lopend contract is niet mogelijk. Pas in 2028 sluiten we weer een nieuw contract, waarbij we 6 cent/kWh vergoeding kunnen vragen. Op de concessie inkomsten worden project- en contractkosten van de gemeente (1 miljoen euro per jaar) in mindering gebracht. Ook moet over de inkomsten (waar deze niet gebruikt worden voor project- en contractkosten) vennootschapsbelasting betaald worden. Door de groei van het aantal laadpalen en de omzet per paal verwachten we dat de afdracht tot 2034 toeneemt tot 1,9 miljoen euro per jaar. Gemiddeld bedraagt de verwachte afdracht over deze hele periode 1 miljoen euro per jaar. Hoe hoog het bedrag precies uit gaat vallen, is afhankelijk van de groei van elektrisch vervoer en het gebruik van de laadpalen.
In 2028 bedragen de concessie inkomsten uit totaal drie contracten 1,272 miljoen euro. Na aftrek van de project- en contractkosten en de vennootschapsbelasting blijft er 205 duizend euro over.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 173

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Veilige Stad
Bladzijde (in pdf)	43
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe zit de inzet van Boa's eruit over de week en dag tov het aantal incidenten? Wat is het voorstel precies voor de verschuiving van de inzet?

Antwoord:

In het coalitieakkoord is vastgelegd dat de nachtinzet in 2024 naar vier nachten per week gaat. Vanaf juli is de nachtelijke inzet vanaf de nacht van woensdag op donderdag tot en met de nacht van zaterdag op zondag.
In het voorstel (UBA) verschuiven de inzeturen van de vier nachtdiensten naar die momenten in de avond en nacht waarin de bijdrage aan de leefbaarheidsproblematiek het grootst is. Dit houdt in dat de (nachtelijke) inzet van THOR start om 19:30 en eindigd om 03:00 uur. Van 03:00 tot 07:30 uur is er alleen inzet vanuit de politie.
Als we incidenten definieren als interventies van handhavers, dan hebben zij in de periode oktober 2023 en maart 2024 322 bekeuringen en waarschuwingen opgelegd tijdens de nachtdienst, hiervan zijn er 197 opgelegd tussen 23:00 en 03:00 uur.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 174

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Veilige stad
Bladzijde (in pdf)	43
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke inzet wordt er gepleegd vanuit dit budget wijkveiligheid?

Antwoord:

Dit budget wordt onder andere ingezet voor aanpassingen in de fysieke omgeving (snoeien van groen, extra verlichting, plaatsen van een hek et cetera), onderzoek en (specialistisch) advies, communicatie- en preventiemateriaal en het organiseren van (preventie)acties en netwerkbijeenkomsten.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 175

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Susanne Schilderman;
Document	Programma Water en Riolering
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	24
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"Bij duikervervanging proberen we het oppervlaktewatersysteem meteen robuuster en natuurvriendelijker te maken en de waterkwaliteit te verbeteren, door bijvoorbeeld duikers te vergroten…"
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Betekent natuurvriendelijker maken en het vergroten van duikers (ook) dat er dan minder of geen kleine watervogels of andere kleine dieren meer in kunnen vallen, of dat ze er makkelijk(er) weer uit kunnen klimmen? (Bij bruggen spreekt dit voor zich) De Dierenambulance en bewoners treffen namelijk nog steeds regelmatig kleine eendjes en meerkoeten aan in duikers, die soms al dood zijn. Zo nee, wat kan er dan gedaan worden om deze dierenlevens te sparen? En wordt er bij het reinigen en inspecteren (pagina 25) ook gelet op (nog levende) dieren in de duikers, om die te kunnen redden?

Antwoord:

Het vergroten van duikers betekent dat kleine watervogels meer ruimte krijgen om door een duiker te zwemmen, waardoor ze minder snel vast komen te zitten. Ook is er bij grotere duikers meer ruimte om loopconstructies aan te leggen voor kleinere dieren. Deze constructies maken het ook gemakkelijker om uit het water te komen. Wat daarbij de mogelijkheden zijn zal per locatie verschillen en is per project een afweging. Bij het reinigen en inspecteren kijken we altijd of er zich nog levende dieren in onze objecten bevinden. Een goed voorbeeld hiervan is de controle op amfibieën in onze straatkolken.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 176

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Rachel Streefland;
Document	Subsidiestaat
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	9
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"Voorkomen van huiselijk geweld bij alle slachtoffers."
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Vallen hier ook huisdieren onder? Zo ja, wordt er samengewerkt met organisaties als Mendoo, die dieren én hun verzorgers uit de brand helpen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Ja, onder deze regeling verstrekken we ook subsidie aan Stichting Mendoo vanwege de nauwe samenhang van hun aanpak met huisenlijk geweld omdat zij zich zowel focussen op het huisdier als ook de eigenaar die slachtoffer is van huisenlijk geweld. We hebben deze stichting pro-actief gewezen op de mogelijkheid tot aanvragen. Dierenwelzijnstaken in het algemeen vallen niet onder deze subsidieregeling maar zijn ingekocht bij de dierenbescherming en haar onderaannemers.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 177

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat betekent deze bezuiniging voor dierenwelzijn? Krijgen nu levende dieren minder zorg, minder eten? Hoe gaat het college garanderen dat er geen dieren worden gedood door het stopzetten van de subsidies aan de dierenweides? Hoe gaat het college monitoren waar de dieren naartoe worden gebracht als dierenweides stoppen of het aantal dieren terugbrengen? En hoe gaat het college monitoren hoe het met de dieren gaat die nog wél blijven? En deze bezuiniging geldt niet voor de steedes? En: om hoeveel dieren gaat het eigenlijk op hoeveel dierenweides?

Antwoord:

De precieze effecten van de bezuiniging hangt af van de invulling die de dierenweides hieraan geven. Mogelijk kunnen ze het stopzetten van de subsidie opvangen door het vinden van andere financieringsbronnen zoals crowdfunding en andere subsidiebronnen. Er is een mogelijkheid dat dierenweides gaan sluiten. We blijven nauw in contact met de dierenweides over het welzijn van de dieren maar monitoren niet waar de dieren naar toe gaan. De NVWA houdt toezicht op dierenwelzijn. Deze bezuiniging geldt niet voor de steedes van Utrecht Natuurlijk. Momenteel maken 5 dierenweides gebruik van de subsidie (Dierenweide Julianapark, Dierenweide Vleuten, Stichting Park Oog in Al, Dierenweide De Meern en Dierenweide Haarzuilens). We houden niet bij hoeveel dieren er precies aanwezig zijn op de dierenweides.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 178

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; Susanne Schilderman; Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"We stellen voor de beschikbare middelen voor Bodem structureel te verlagen, naast de specifieke uitkeringen."
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Deze zin is onbegrijpelijk, wat houdt dit concreet in voor de Bodem? Wanneer komt de aangekondigde Visie Bodemleven die gelijktijdig met de Visie Ondergrond aangeboden zou worden?

Antwoord:

De afgelopen tijd is er gewerkt aan het uitvoeringsprogramma lood, dit wordt naar verwachting dit jaar vastgesteld. Echter in de toekomst is, actualisatie of efficiënter maken van dit uitvoeringsprogramma niet meer mogelijk. We wenden bestaand rijksgeld aan (SPUK) voor uitvoering van de projecten in het uitvoeringsprogramma en vragen nieuw budget aan voor nieuwe projecten (SPUK).

Zoals toegezegd bij het indienen van motie M06 (een visie op bodemleven) zal het onderwerp bodemleven in de Visie Ondergrond worden verwerkt. Er is geen separate Visie Bodemleven in voorbereiding.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 179

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; Linda Voortman;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"We stellen voor minder beleid op te stellen voor lood en bodembiodiversiteit waardoor er minder inzet nodig is op ambtelijke uren."
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat houdt dit concreet in voor de uitvoering (er staat alleen iets over beleid) en de daadwerkelijke bodembiodiversiteit? Gaat er nog wel iets gebeuren om deze te verbeteren? Zo ja, wat?

Antwoord:

Ten aanzien van bodemdiversiteit is er geen ruimte om een visie bodemleven / beleid te maken, hierdoor kan er voorlopig niet actief gestuurd worden op de verbetering van de biodiversiteit in de bodem
Wel zoeken we naar subsidiemogelijkheden om meer inzicht te krijgen in de stand van zaken van de huidige bodemkwaliteiten. Er wordt ook getracht om subsidies aan te vragen om dit uit te kunnen voeren. Hoewel er op dit moment geen Rijkssubsidies op het gebied van biodiversiteit zijn, proberen we hier toch geld voor te krijgen vanuit de provincie of het Rijk. De kans is klein dat dit gaat lukken.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 180

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	30. Wonen compensatie niveau productie sociale huurwoningen
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	23
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Om de productie van de permanente sociale huurwoningen conform planning door te laten gaan hebben de woningcorporaties financiële compensatie van 800.000 euro per jaar gevraagd voor de coalitiemaatregel Stop de Verkoop (verkoop van sociale huurwoningen, circa 100 woningen per jaar).
Heeft relatie met vraag	

Vraag	waar komt deze 800.000 vandaan? En hoe kan het dat er nu voor is gekozen om dit bedrag te compenseren zonder dat daar een raadsbesluit (afzonderlijk van deze voorjaarsnota) aan is vooraf gegaan?

Antwoord:

Corporaties gebruiken de opbrengsten uit verkoop om onder andere nieuwbouw te financieren. Als deze inkomsten wegvallen, dan zijn zij genoodzaakt om hun investeringen op een andere wijze te financieren. Daar zijn kosten aan verbonden. Deze kosten zijn door Ortec Finance bepaald op 800 duizend euro. Het onderzoek van Ortec Finance is via de beantwoording van schriftelijke vragen 2024 nr. 43 aan uw raad aangeboden. Daarin is ook de onderbouwing van het bedrag opgenomen.
In de samenwerkingsafspraken is in samenhang met de afgesproken verkoopstop een pakket stimuleringsmaatregelen aangekondigd die de financiële gevolgen van deze verkoopstop opvangen. Deze maatregelen vertegenwoordigen een waarde vergelijkbaar met de gevraagde financiële compensatie. In overleg met de corporaties bepalen we welke maatregelen per project vanuit de gemeente of andere overheid nodig zijn om corporaties in positie te houden om de sociale voorraad te laten groeien conform de afspraken uit (het Utrechtse deel) van de Woondeal en de Nationale Prestatie Afspraken. Dit is conform de Utrechtse aanpak ‘Eisen in de IJskast’. Het pakket aan maatregelen wordt separaat aan de raad voorgelegd.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 181

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	Niet ingepaste onderwerpen
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	24
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Vergroenen schoolpleinen (motie 248): de motie 23/M248 "Ook ongelijk investeren bij vergroening schoolplein", d.d. 6 juli 2023, draagt op om ongelijk te investeren in het vergroenen van pleinen.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe is de afweging gemaakt om deze motie niet mee te nemen in het financieel beeld? en wat betekent dit voor de uitvoering van de motie?

Antwoord:

Alle moties zijn meegenomen in de integrale afweging volgens de lijnen zoals u zijn geschetst in hoofdstuk 1 van de voorjaarsnota

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 182

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Veilige Stad
Bladzijde (in pdf)	43
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	de BOA’s van toezicht en handhaving openbare ruimte (THOR) worden nu vier nachten per week van 23.00 tot 07.30 uur ingezet in een bestuurlijk afgestemd gebied. Deze inzet is gericht op veelvoorkomende overtredingen en overlast. In de nachtelijke uren is de kans op openbare ordeverstoringen groot. We stellen voor de inzet van de BOA's te verschuiven naar dat deel van de nacht waar de meeste verstoringen plaatsvinden. Deze maatregel gaat in per 2026.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In gebieden waar je meer controleert zullen ook meer verstoringen gesignaleerd en geregistreerd worden. Hoe gaat het college ervoor zorgen dat dit niet zorgt voor extra controles in gebieden vanwege stigmatisering in die wijk?

Antwoord:

Er is geen sprake van een uitbreiding van de gebieden of extra controles. Alleen de inzeturen van de nachtdienst verschuiven naar de momenten in de avond en nacht waarin de bijdrage aan de leefbaarheidsproblematiek het grootst is.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 183

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	MPR
Hoofdstuk	5
Paragraaf	5.3 actualisatie meerjarenprogramma bereikbaarheid
Subparagraaf	NRU
Programma/onderdeel	NRU
Bladzijde (in pdf)	104
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	184, 185

Vraag	Om welk bedrag gaat dit "overige gemeentelijke middelen"? Is dit al geoormerkt voor verschillende deelinvesteringen, zoals daadwerkelijk infrastructurele maatregelen (asfalt), bevorderen doorstroming, verbeteren luchtkwaliteit, etc?

Antwoord:

Dit gaat om een bedrag van 26,3 miljoen euro. Deze overige gemeentelijke middelen zetten we - samen met de provinciale en rijksbijdrage - in voor de lange-termijnaanpak van de NRU. Voordat we daarover met het Rijk en de provincie tot een keuze komen, zullen we tezijnertijd de voorkeursvariant van de NRU in een raadsvoorstel voorleggen aan uw Raad. Het bedrag overige gemeentelijke middelen is nog niet geoormerkt, omdat op dit moment de voorkeursvariant nog niet gekozen is.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 184

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	MPR
Hoofdstuk	5
Paragraaf	5.3 actualisatie meerjarenprogramma bereikbaarheid
Subparagraaf	NRU
Programma/onderdeel	NRU
Bladzijde (in pdf)	104
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	aanvullend budget van 0,5 mln voor lange termijn voorbereidingen NRU
Heeft relatie met vraag	183, 185

Vraag	Wat wordt precies gedaan onder de "lange termijn voorbereidingen"? Gaat dit om het maken van plannen? Of fysieke ingrepen in de weg? In het geval dat besloten wordt om de NRU niet te verbreden, zijn dan deze lange termijn voorbereidingen ook niet nodig?

Antwoord:

Wij werken als gemeente samen met Rijk en provincie aan het gezamenlijk project NRU, wat tot doel heeft de bereikbaarheid, oversteekbaarheid en leefbaarheid van Overvecht te verbeteren. De lange-termijnvoorbereidingen gaan over een verdiepende studie naar een aantal kansrijke NRU-varianten, die we in samenhang bezien met het Alternatief Ring Utrecht. Ook kijken we naar mogelijke aankoop van stikstofruimte. De fysieke ingrepen die we in de komende twee jaar doen, vallen onder de korte-termijnmaatregelen. Als gemeente, provincie en Rijk zijn we tot de conclusie gekomen dat een lange-termijnaanpak van de NRU juist hard nodig is. Daarom werken we aan de genoemde varianten om gezamenlijk tot een besluit over een voorkeursvariant te komen en die vervolgens te gaan realiseren.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 185

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	MPR
Hoofdstuk	5
Paragraaf	5.3 actualisatie meerjarenprogramma bereikbaarheid
Subparagraaf	NRU
Programma/onderdeel	NRU
Bladzijde (in pdf)	104
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Van het krediet hebben wij 19,2 miljoen euro besteed (waarvan 8,8 miljoen euro provinciaal budget). Zie hiervoor de voortgangsrapportages van de NRU. Daarmee resteert er na de bijstelling van het krediet nog 4,0 miljoen euro aan financiële ruimte
Heeft relatie met vraag	183, 184

Vraag	Is er daadwerkelijk al 19,2 mln uitgegeven in dit project, terwijl er op locatie nog nauwelijks iets veranderd is? Zo ja waaraan? Zo nee, voor welke posten is dit gereserveerd? En als er nog maar 4,0 miljoen euro aan ruimte is, wat kan er dan nog aan de NRU gebeuren?

Antwoord:

Ja, het klopt dat er al 19,2 miljoen euro is uitgegeven aan het project NRU sinds 2010. Dit komt omdat het project NRU een langlopend project is waarin in het verleden al gewerkt is aan gedetailleerde ontwerpen, bodemonderzoek, aankoop van enkele percelen langs de NRU etc. Hierover bent u afgelopen jaren geïnformeerd middels de voortgangsrapportages NRU. De gemeente heeft tot nu toe samen met de provincie de plankosten voor haar rekening genomen.
De uitvoering van de lange-termijnaanpak betalen we gezamenlijk met het Rijk en provincie. Het totale resterende gezamenlijke projectbudget was in maximale omvang circa 257 miljoen (incl. geraamde indexering t/m 2029) waarvan na de korte-termijnaanpak nog ca. 234 miljoen euro resteert. Tot dusver is er steeds een tekort geweest om de voorkeursvariant voor lange-termijnaanpak van de NRU daadwerkelijk uit te kunnen voeren.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 186

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Susanne Schilderman; Eva Oosters
Document	Bijlage Meerjaren Programma Groen Ruimte voor Groen uitvoeringsprogramma 2024 – 2028
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe zijn de bedragen verdeeld naar 1) investeringen in groen zoals bodem, bomen en planten en onderhoud 2) participatie en communicatie 3) straatmeubilair zoals bankjes, prullenbakken e.d. en 4) andere dingen.

Antwoord:

We houden de kosten per project niet op dit detailniveau bij. De verhouding tussen deze kosten verschilt per project, afhankelijk van de fase, de ambities en de mogelijkheden. We zouden hier alleen iets over kunnen zeggen, aan het eind van een project en door het op projectniveau bij te houden. Dit vraagt een te grote personele tijdsinvestering.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 187

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	MPR
Hoofdstuk	Gezond leefklimaat met ruimte voor groen
Paragraaf	Vergroening nog niet in balans met groei van de stad
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	30
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De gemeente ligt niet op koers om de groei van aantal m2 groen en aantal bomen gelijke tred te laten houden met groei van aantal woningen en inwoners. Vraag: welke verhouding wordt dan wél gerealiseerd?

Antwoord:

De verhouding tussen het aantal m2 groen en water per huishouden is gedaald. Dit vind u in het duurzaamheidsverslag. In 2023 betrof het een afname van ca. 3% in het aantal m2 openbaar groen per huishouden. Er wordt wel nieuw groen gerealiseerd, maar door de grote groei van het aantal huishoudens is de verhouding gedaald en op dit moment is er dus geen sprake van gelijke tred.
De belangrijkste reden van de daling van 103 naar 100 m2 per huishouden is de stijging van het aantal huishoudens in Utrecht met wel 3% in het afgelopen jaar (7% in Leidsche Rijn en 4% in Vleuten-De Meern).
Daarnaast zijn er afgelopen jaar een aantal grote woningbouwprojecten opgeleverd, de inrichting van de openbare ruimte loopt daar altijd op achter. Daaropvolgend gaat er tijd overheen voor het groen in het beheersysteem van stadsbedrijven terecht komt.

Daarnaast zijn er afgelopen jaar een aantal grote woningbouwprojecten opgeleverd, de inrichting van de openbare ruimte loopt daar altijd op achter. Daaropvolgend gaat er tijd overheen voor het groen in het beheersysteem van stadsbedrijven terecht komt.
Het openbaar groen is in de periode 2017 – 2023 wel gegroeid. Echter, de ambitie(s) hebben we (logischerwijs) nog niet bereikt. De inzet van het college is onderdeel van de langdurige inspanning die over een langere periode gaat (tot 2040).

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 188

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Eelco Eerenberg;
Document	MPR
Hoofdstuk	Gezond leefklimaat met ruimte voor groen
Paragraaf	Vergroening nog niet in balans met groei van de stad
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	30
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Als we wel willen dat groei van natuur gelijke tred houdt met groei van de stad, en we passen daarvoor de mogelijke inwonergroei aan aan het aantal bomen en vierkante meters groen dat gerealiseerd wordt, zodat de verhoudingen uit de RSU wel gehaald worden. Welk maximaal aantal inwoners en woningen kan er dan bij komen?

Antwoord:

De woningnood, kansenongelijkheid en klimaatcrisis vormen een grote bedreiging voor de toekomst van onze stad. We blijven ongelijk investeren in gelijke kansen en we ontzien kinderen en kwetsbaren zoveel mogelijk.
Concreet betekent dit dat ook in deze voorjaarsnota de ambities uit het coalitieakkoord overeind blijven. We houden koers, maar temporiseren sommige ambities en we bezuinigingen niet eerder dan noodzakelijk.
In het coalitieakkoord is er al van uit gegaan dat er niet in gelijke tred ontwikkeld zou worden. Er is uitgegaan van 12.000 woningen en 45 hectare groen tijdens deze coalitieperiode. Uitgaande van 75 m2 groen per woning zou je 6.000 woningen kunnen bouwen. Dit is onwenselijk omdat het woningtekort dan toeneemt en de huizenprijzen verder stijgen.

De balans willen we bereiken in 2040, we blijven sturen op groei in balans zoals verwoord in de RSU 2040. Dit betekent niet dat alle voorzieningen altijd in hetzelfde tempo meegroeien. Om deze balans op de lange termijn te bereiken is een versnelling nodig zoals geduid en gedeeld met de raad in Raadsbrief Strategie voor groen (link) (8-3-2022). Die versnelling wordt vanaf 2026 ingezet, met de extra middelen die zijn toegekend op basis van het coalitieakkoord.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 189

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	MPR
Hoofdstuk	Gezond leefklimaat met ruimte voor groen
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	31
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Van de 28 hectare nieuwe natuur, hoeveel ha is op dit moment verhard, en hoeveel ha heeft op dit moment ook al een groene invulling in de praktijk, maar op papier wel een andere bestemming?

Antwoord:

De 28 ha in Natuurgebied Zuilen is nu in gebruik als landbouwgrond. Daarvan wordt, bij realisatie van het nieuwe door het college aan de raad voorgelegde plan, 10 ha nieuwe natuur en 18 ha natuur-inclusieve landbouw.
De 18 ha (natuur-inclusieve) landbouwgrond telt niet mee voor de effectindicator (m2 groen en water per huishouden)

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 190

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	MPR
Hoofdstuk	Gezond leefklimaat met ruimte voor groen
Paragraaf	
Subparagraaf	bomen
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	31
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoeveel van deze 15.000 bomen zullen in 2024, 2025 en 2026 geplant worden?

Antwoord:

Dit kunnen we op dit detailniveau niet zeggen omdat we nog bezig zijn de monitoring in het kader van de Meerjaren Perspectief Ruimte hiervan te optimaliseren.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 191

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	VJN
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 knelpunten
Subparagraaf	niet ingepaste onderwerpen
Programma/onderdeel	groen schoolplein
Bladzijde (in pdf)	24
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	is aan de terughoudendheid voor het (al dan niet gedeeltelijk) openbaar toegankelijk maken van een groen schoolplein tegemoet te komen door als gemeente het onderhoud en herstel van openbaar toegankelijke pleinen geheel of gedeeltelijk op ons te nemen?

Antwoord:

Voor het openbaar toegankelijk maken van het schoolplein lijkt onderhoud niet het belangrijkste obstakel te zijn. Scholen geven aan dat angst voor overlast en/of weerstand in de buurt daarbij het belangrijkste probleem is. Het argument van hoHogere kosten voor onderhoud wordt ook welvooral genoemd door schoolbesturen als reden om niet te vergroenen. Het is wel een argument, maar niet het belangrijkste argument.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 192

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	VJN
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 knelpunten
Subparagraaf	niet ingepaste onderwerpen
Programma/onderdeel	groen schoolplein
Bladzijde (in pdf)	24
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De subsidieregeling komt tegemoet in de aanleg. Wat is er nodig om de regeling ook open te stellen voor onderhoud van reeds aangelegde pleinen?

Antwoord:

De regeling is expliciet bedoeld voor een tegemoetkoming in de aanleg van groene schoolpleinen en niet voor de exploitatie. Hierover heeft uw raad ten tijde van het vaststellen van de verordening besloten. Het vraagt om een nieuw besluit van de raad met daarbij de benodigde extra middelen voor exploitatie om deze regeling ook voor onderhoud open te stellen. Een raming van de omvang van de exploitatiekosten is gemaakt en zal per schoolplein circa duizend euro per jaar bedragen. Deze kosten zijn niet verwerkt in deze Voorjaarsnota.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 193

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	VJN
Hoofdstuk	4 financiele strategie
Paragraaf	4.3.2 bezuinigen per porgramma
Subparagraaf	bereikbaarheid
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	41
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Bezuinigen op nieuwe bemenste inpandige fietsenstallingen.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke twee specifieke plekken worden niet meer geraliseerd voor nieuwe fietsenstallingen? Is er in de omgeving van deze locaties voldoende andere stallingsruimte beschikbaar, hoe?

Antwoord:

Vanaf 2026 hebben we middelen gereserveerd voor het exploiteren van nieuwe bemenste openbare fietsenstallingen. Er lopen meerdere haalbaarheidsonderzoeken naar nieuwe stallingen bij stations, in de binnenstad en nieuwe stadsdelen. Deze kunnen we niet allemaal realiseren. Daarvoor ontbreken de middelen voor bouw en exploitatie. En we boeken een verantwoorde bezuiniging in op exploitatie van nieuwe stallingen. We moeten dus selectief zijn en geven prioriteit aan onze belangrijkste knooppunten Vaartsche Rijn, Utrecht Centraal en de binnenstad. Hier is de urgentie het hoogst en we houden middelen beschikbaar om voor al deze locaties stallingsruimte toe te voegen. Consequentie kan zijn is dat we voorlopig nog geen nieuwe stalling op station Leidsche Rijn realiseren. Het initiatief hiervoor was nog niet gestart en er had nog geen overleg met de buurt plaatsgevonden. Consequentie daarvan kan zijn dat er de komende jaren meer fietsenrekken in de openbare ruimte neergezet moeten worden, zodra de fietsparkeerdruk te hoog wordt. Hiermee zorgen we ervoor dat er voldoende stallingsruimte in de omgeving beschikbaar blijft.
De gesprekken over de mogelijke omzetting van de parkeergarages P1/P4 Hoog Catharijne lopen. Het overleg met de buurt maakt daar nog geen onderdeel van uit. Het is nog te vroeg om te bepalen welke investering in de verbouw en exploitatie vanuit de gemeente Utrecht aanvullend nodig is om dit voor elkaar te krijgen. We gaan er vanuit dat we in Q4 meer duidelijkheid kunnen geven over nieuwe investeringen in en exploitatie van deze nieuwe stallingen en de beschikbaarheid van voldoende stallingsruimte in de omgeving van het centraal station/ Hoog Catharijne in het algemeen. Daarbij kijken we ook naar exploitatie met minder bemensing.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 194

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	VJN
Hoofdstuk	4 financiele strategie
Paragraaf	4.3.2 bezuinigen per porgramma
Subparagraaf	Programma Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed
Programma/onderdeel	stoppen met bomen voor bewoners
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Er wordt 103.000 bezuinigd door te stoppen met fruitbomen voor bewoners. Hoe was dit budget verdeeld over enerzijds de bomen zelf en anderzijds de communicatie en organisatie van het uitdelen? Hoeveel bomen kunnen hierdoor niet meer uitgedeeld worden?

Antwoord:

De 103 duizend euro is deels bedoeld voor de fruitbomen en deels voor bijdragen aan bomen in integrale projecten. We planten hierdoor ca. 35 bomen minder in integrale projecten en delen 1.500 fruitbomen minder uit. Vrijwel het hele budget zou worden besteed aan de realisatie. We blijven wel in samenwerking met MeerBomenNu zaailingen uitdelen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 195

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; Linda Voortman;
Document	VJN
Hoofdstuk	4 financiele strategie
Paragraaf	4.3.2 bezuinigen per porgramma
Subparagraaf	Stroomlijnen initiatieven vergroening buitenruimte
Programma/onderdeel	Programma Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Naast de gemeente zijn diverse andere partijen in de stad bezig met deze onderwerpen en sommigen van hen ontvangen hiervoor subsidies die we heroverwegen.
Heeft relatie met vraag	113, 142, 158, 366

Vraag	Om welke "diverse andere organisaties" gaat deze heroverweging?

Antwoord:

Het bedrag van 719 duizend euro in de tabel op blz. 42 van de Voorjaarsnota 2024 wordt ingevuld binnen de programma's van het fysieke domein en betreft hoofdzakelijk het beter inrichten van subsidies naar partners in de stad. De groene dakensubsidie is onterecht opgenomen als voorbeeld van een bezuinigingsopgave omdat deze vanuit de rioolheffing wordt gedekt en daarmee niet direct kan leiden tot een voordeel voor de gemeente (dit wordt met het erratum hersteld). Verdere uitwerking van deze bezuiniging per 2026 volgt bij de Voorjaarsnota 2025.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 196

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	VJN
Hoofdstuk	4 financiele strategie
Paragraaf	4.3.2 bezuinigen per porgramma
Subparagraaf	Programma Aantrekkelijke, groene leefomgeving en erfgoed
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat betekent minder ambtelijke uren voor de wens en prestatie-indicatoren om aan de WHO-normen voor gezonde lucht te voldoen? Gaat er bijvoorbeeld anders of nog harder gewerkt worden om deze te halen? Of gaat de ambitie omlaag, en hoeveel en wanneer is dan het nieuwe streven? En wat gaat dit betekenen voor de luchtkwaliteit in de stad?

Antwoord:

De bezuiniging die hier genoemd wordt, heeft betrekking op beleidsadvisering in het algemeen over milieu-onderwerpen bij gebiedsontwikkelingen. We realiseren dit door op urenramingen te besparen: geraamde kosten voor advisering op het gebied van omgevingsveiligheid worden niet gemaakt, en daarnaast zoeken we manieren om de kosten voor advisering over milieuonderwerpen op een andere manier te bekostigen.

Deze bezuiniging heeft geen betrekking op onze inzet op het gebied van luchtkwaliteit, het luchtmaatregelenpakket heeft een andere dekkingsbron. De ambitie zoals uitgesproken in het coalitieakkoord en in de ontwerp-beleidsnota luchtkwaliteit blijft ongewijzigd: we streven naar het behalen van de WHO-advieswaarden uit 2021. Daartoe komen wij dit jaar met een maatregelenpakket naar uw raad. Het maatregelenpakket past binnen de beschikbare middelen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 197

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	VJN
Hoofdstuk	2 financieel vertrekpunt
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	Toeristenbelasting, OZB en Precario
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	15
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Gaan de precario-inkomsten alleen omhoog omdat er meer terrassen zijn, of gaat het bedrag per m2 gebruikte openbare ruimte ook omhoog? En als dat laatste niet het geval is, waarom niet en vindt het college ook niet dat gezien de toenemende kosten voor onderhoud openbare ruimte, de toenemende vraag naar gebruik van openbare ruimte, rechtvaardigt om de precario ook te verhogen?

Antwoord:

Precariobelasting wordt geheven voor het hebben van voorwerpen op, onder of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Het gaat bijvoorbeeld om uithangborden en terrassen. Met de Voorjaarsnota 2025 wordt de precario niet meer verhoogd dan de indexering (inflatiecorrectie) en de structurele meeropbrengsten door de toename van het aantal terassen zoals geconstateerd naar aanleiding van de Jaarstukken 2023. De precario wordt niet verder verhoogd gezien de andere keuzes die er gemaakt zijn voor opbrengstenverhoging met de Voorjaarsnota 2024. Er is bijvoorbeeld al voor gekozen om de OZB en de horecaleges te verhogen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 198

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Susanne Schilderman;
Document	MPR
Hoofdstuk	Ruimtelijke koers
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	Bezuinigingen op het domein van ruimtelijke investeringen
Bladzijde (in pdf)	11
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Door 1 miljoen per jaar te bezuinigen op groen kan minder geinvesteerd worden in vergroenen van straten en integrale projecten openbare ruimte. Welke locaties en projecten verwacht het college dat dit gaat betreffen?

Antwoord:

Het betreft minder bijdragen aan de integrale projecten Welgelegen, Kanaleneiland, Hoograven, Doorfietsroute Amersfoort, Moreelse Tuinen, Singelpark Noord en het planten van bomen. Voor de wijkvergroening in groenarme wijken Rivierenwijk, Noordwest, Noordoost en de Binnenstad zijn we bezig met een efficiëntere organisatie waardoor we verwachten dat de bezuiniging daar vooral op de proceskosten zullen zijn. Ook betreft het de verbetering van het Julianapark.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 199

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; Rachel Streefland;
Document	voortgangsrapportage nota kapitaalgoederen
Hoofdstuk	
Paragraaf	doelstelling vastgoed
Subparagraaf	gemeentelijke huisvesting
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	12
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat wordt bedoeld met "uitvoering geven aan Werken 3.0" en hoeveel van de 3,7 miljoen voor gemeentelijke huisvesting is gereserveerd voor welke investeringen in het stadskantoor?

Antwoord:

Met “uitvoering geven aan werken 3.0” bedoelen we dat we de inrichting van de kantoor- en werklocaties voor gemeentelijke huisvesting stapsgewijs aanpassen om de verschuiving van de klassieke kantoorfuncties naar ontmoeten, videobellen, (hybride) vergaderen en samenwerken beter te faciliteren . (plaats en tijdonafhankelijk werken). Een goede begeleiding van de medewerkers, om optimaal gebruik te maken van de nieuwe inrichting, is een belangrijk onderdeel van dit traject. Na de herinrichting hebben we meer ruimte voor overleg, samenwerken en (video)bellen. Door deze aanpassingen hoeven we nu geen structurele extra kantoorruimte in gebruik te nemen. Verder verduurzamen we het kantoor, waaronder de verlichting en het meubilair. Tevens wordt noodzakelijk onderhoud uitgevoerd.
Van de 3,7 miljoen euro investeringsruimte die bij de programmabegroting 2024 als geautoriseerd krediet was opgenomen, was ruim 0,2 miljoen euro bedoeld om in het stadskantoor verduurzamingsmaatregelen uit te voeren, zijnde aanpassingen in de luchtbehandeling en het aanbrengen van ventilatiekleppen. Deze maatregelen zijn in 2023 uitgevoerd. Hierover bent u geïnformeerd in de raadsbrief over de Voortgang aanpak koopkracht- en energiecrisis van 9 mei 2023.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 200

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Susanne Schilderman;
Document	MJIP
Hoofdstuk	MJIP 2025-2034 Integrale projecten
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	11
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom wordt nog steeds over saneren van bomen gesproken? In de beantwoording van de vragen over de VJN 2022 gaf het college aan dit woord niet meer te gebruiken.

Antwoord:

Per abuis is het woord saneren gebruikt in het MJIP. Dit had kappen moeten zijn, zoals afgesproken met de raad.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 201

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	
Document	
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	

Antwoord:

(Deze vraag is niet ingevuld door de indiener, om de nummering van de overige vragen (en bestaande verwijzingen tussen antwoorden) te behouden is deze leeg gelaten)

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 202

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	MJIP
Hoofdstuk	MJIP 2025-2034 Integrale projecten
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	11
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Korte termijn maatregelen NRU: hoeveel bomen worden vervangen en waarom en wanneer? Wordt er naast bomen nog ander groen geraakt zoals bermen en perken, zo ja hoeveel?

Antwoord:

Het gaat hier om veertig bomen die worden vervangen vanwege een slechte toekomstverwachting. De verwachting is dat dit uiterlijk in het eerste kwartaal van 2026 is afgerond. De werkzaamheden zijn niet gericht op ander groen, zoals bermen en perken.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 203

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; Eva Oosters; Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"We stellen voor minder beleid op te stellen voor lood en bodembiodiversiteit waardoor er minder inzet nodig is op ambtelijke uren."
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat betekent dit voor het uitvoeren van maatregelen om de bodembiodiversiteit te verbeteren? Wanneer komt de aangekondigde Visie Bodemleven die gelijktijdig met de Visie Ondergrond aangeboden zou worden?

Antwoord:

De afgelopen tijd is er gewerkt aan het uitvoeringsprogramma lood, dit wordt naar verwachting dit jaar vastgesteld. Echter in de toekomst is, actualisatie of efficiënter maken van dit uitvoeringsprogramma niet meer mogelijk. We wenden bestaand rijksgeld aan (SPUK) voor uitvoering van de projecten in het uitvoeringsprogramma en vragen nieuw budget aan voor nieuwe projecten (SPUK).

Zoals toegezegd bij het indienen van motie M06 (een visie op bodemleven) zal het onderwerp bodemleven in de Visie Ondergrond worden verwerkt. Er is geen separate Visie Bodemleven in voorbereiding.

Vraagnummer: 204

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Kansrijk opgroeien
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	19, 68, 69, 124, 125, 129, 148, 149, 211, 221, 278

Vraag	Wat voor gevolgen voorziet het college met het doorvoeren van deze bezuiniging? Wat betreft incidenties en in hogere zorgkosten?

Antwoord:

Gevolgen zullen er zijn, de omvang hiervan is niet goed in te schatten. De komende twee jaar verkennen we met onze partners welke rol de gemeente dient te pakken (scherper afbakenen van wettelijke taken), welke organisaties (zoals onderwijs en jeugdhulp-en zorgpartners) hier een grotere rol in kunnen spelen en hoe de specifieke expertise en aanpak kan worden geborgd vanaf 2027.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 205

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe rijmt het college dit met de coalitie ambitie voor een Utrecht voor iedereen?

Antwoord:

We geloven dat we met deze bezuiniging nog steeds op een krachtige manier kunnen vorm geven aan een Utrecht voor Iedereen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 206

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	25, 165, 128

Vraag	Hoe gaat het college de (zorg)kosten die hier uit voortkomen ondervangen? En welk risico heeft die voor de mensen voor wie PrEP en SOA-beleid ontwikkeld en nuttig is?

Antwoord:

Vermindering van het aantal Utrechters die terecht kunnen bij de soa-poli of langer op de wachtlijst staan voor PrEP-zorg leidt mogelijk tot meer Utrechters die een beroep zullen doen op de huisarts of andere aanbieders van soa-testen. En mogelijk leidt het tot een verhoogd risico op (hiv) infecties met bijbehorende behandelkosten (zorgverzekeraar). Aan de soa-testen bij huisartsen of andere aanbieders zijn kosten verbonden voor de zorgvragers. De ervaring leert dat een deel van de naar de GGD verwezen mensen niet elders terecht willen of kunnen en dus langer rondlopen met (klachten van) soa en soa verspreiden. Het deel van de kwetsbare groepen dat we eerder bereikten door ze in de wijken te zoeken en vanuit de wijken te werken, zal niet meer bereikt worden. Hierdoor moet rekening gehouden worden met meer onbehandelde soa's en grotere verspreidingsrisico's

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 207

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"We stellen voor minder ambtelijke uren in te zetten om te voldoen aan EU-grenswaarden voor luchtkwaliteit. Denk hierbij aan activiteiten als houtstookcampagne, afspraken met bedrijven over emissieloos vervoer en emissieloos bouwen. Deze maatregel gaat in per 2027."
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom is deze keuze gemaakt? Wat voor gevolgen gaat dit hebben op volksgezondheid en leefbaarheid? Betekent dit dat er geen houtstookcampagne komt? Hoe staat dit in lijn wat betreft de collegeplannen op schone lucht? Of denkt het college alle problemen met de luchtkwaliteit in 2027 te hebben opgelost en te voldoen aan de EU-grenswaarden?

Antwoord:

Dit betekent dat we de maatregelen om luchtkwaliteit te verbeteren, die we al genomen hebben en die we voornemens zijn te nemen, soberder gaan uitvoeren. De genoemde onderwerpen zijn voorbeelden van lopende maatregelen, die indien nodig soberder uitgevoerd gaan worden. We blijven werken aan schone lucht in Utrecht, zoals ook in het coalitieakkoord is opgenomen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 208

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"We stellen voor binnen de opgave in te zetten op minder beleids- en onderzoekscapaciteit en onderzoeksgeld. Tevens bouwen we onze lobby af. We beperken ons tot dat wat wettelijk verplicht is. Deze maatregel gaat getrapt in vanaf 2024."
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat betekent de zin over minder geld voor beleids- en onderzoekscapaciteit en onderzoeksgeld concreet? Wordt er minder onderzocht naar volksgezondheid of minder naar bijvoorbeeld een groene omgeving? Is het college eens dat inzetten op een gezond leefklimaat juist hoge prioriteit heeft en dat het belangrijk is om boven het wettelijke verplichte te zitten, zodat Utrechters niet minimale omstandigheden wordt geboden maar een daadwerkelijk gezond leefklimaat?

Antwoord:

Met dit budget worden geen onderzoeken naar volksgezondheid uitgevoerd. We gaan concreet minder deelnemen aan bijeenkomsten en aan netwerken. We gaan ook de advisering voor Groen en Klimaatadaptatie efficiënter inzetten door beide thema’s te koppelen. Vanaf 2025 zullen we ook minder inzetten in communicatie. Het college blijft vinden dat gezond leefklimaat een hoge prioriteit moet hebben.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 209

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Passende ondersteuning en opvang
Bladzijde (in pdf)	44
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"Stoppen subsidie opvang en begeleiding terugkerende gezinnen We stellen voor de subsidie en ingekochte dienstverlening aan de zelfredzame gezinnen te verminderen, onder meer door strenger te toetsen op toegang tot opvang en te sturen op uitstroom in begeleiding van onvoorbereid terugkerende gezinnen. Deze maatregel gaat in per 2026."
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe gaat het college er voor zorgen dat strenger toetsen op toegang tot opvang niet afschrikkend werkt? Als de gezinnen waar het hier om gaat zelfredzaam zijn, gaat het hier dan niet eerder om beter informeren in plaats van minder mensen toelaten en minder gaan begeleiden?

Antwoord:

Dit is niet bedoeld om afschrikkend te werken, maar vanuit het oogpunt dat de verantwoordelijkheid bij het gezin ligt om een passende woonplek te vinden en om de opvang te benutten voor de doelgroep waarvoor deze is bedoeld: gezinnen die niet zelfredzaam zijn. Het uitgangspunt is dat remigrantengezinnen zelf verantwoordelijk zijn voor een woonplek en toekomstplan bij terugkeer. Dit is, was en blijft onveranderd. Wel gaan we, in samenwerking met de G4, de toegang uniformeren bijvoorbeeld de richtlijnen over wie wel of niet als zelfredzaam wordt gezien. Ook gaan we nog steviger inzetten op deze eigen verantwoordelijkheid.
Soms bereiden gezinnen zich niet goed voor op hun terugkeer en komen bij de gemeente met een vraag voor opvang. Als deze gezinnen niet zelfredzaam zijn, worden deze gezinnen opgevangen in de maatschappelijke opvang waar ze ook begeleiding krijgen. Als ze wel zelfredzaam zijn hebben ze geen recht op een plek in de maatschappelijke opvang. Omdat we niet willen dat kinderen op straat terecht komen, en als de gezinnen écht geen alternatief hebben, zoals eigen netwerk, dan bieden we deze gezinnen in het uiterste geval een noodvoorziening aan.
Remigrantengezinnen komen vaak pas in beeld als ze zich melden in Utrecht. Hen tevoren goed informeren voordat zij naar Nederland vertrekken, overstijgt de mogelijkheden van een lokale overheid.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 210

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Bladzijde (in pdf)	46
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	We stellen voor de bijzondere bijstand te versoberen. Dit kan bijvoorbeeld (maar niet uitsluitend) door de kosten van woninginrichting om te zetten van gift naar lening. Momenteel verstrekken we als gemeente het volledige bedrag voor woninginrichting als gift. De bijdrage in de woninginrichting is een grote post binnen de bijzondere bijstand. De wet biedt de mogelijkheid om dit te veranderen in een lening. Alternatief is een verlaging van de bijdrage, of andere maatregelen binnen de bijzondere bijstand, zoals strengere draagkrachtregels. We houden er rekening mee in deze besparing dat er een voorziening moet zijn voor oninbaarheid. Deze bezuiniging raakt een aantal kwetsbare doelgroepen die eerder een lening aan zullen gaan, zoals voormalig dak- en thuislozen, statushouders en mensen uit de vrouwenopvang. Deze maatregel gaat in per 2025.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is het college het met ons eens dat we de mensen met een bijzonder bijstand die hulp hard nodig hebben niet moeten opzadelen met een lening of minder bijstand? En ziet het college het risico dat mensen hierdoor verder afglijden en hoe denkt het college dat te voorkomen?

Antwoord:

Wij erkennen dat iedereen die bijzondere bijstand nodig heeft zich in een kwetsbare positie bevindt. Daarom ondersteunen wij deze inwoners door hen bijzondere bijstand te verstrekken voor noodzakelijke inrichtingskosten die normaal gesproken niet voor vergoeding aanmerking komen, omdat het geen bijzondere kosten zijn.
Deze kosten worden in Utrecht nu als gift verstrekt, hoewel een geldlening volgens de Participatiewet in deze gevallen mag, omdat het gaat om algemene kosten waarvoor je zou moeten reserveren. Wanneer de kosten in een individuele situatie noodzakelijk zijn én de inwoner geen mogelijkheid heeft om vooraf te reserveren of achteraf een lening terug te betalen, zullen wij deze kosten altijd als gift verstrekken.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 211

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Kansrijk opgroeien
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	We stellen voor te stoppen met specifieke jeugdprojecten. Dit betekent minder inzet om jongeren te ondersteunen op thema's zoals: eigen seksualiteit begrenzen, misbruik, keuzevrijheid, ongewenste zwangerschap, traumaverwerking, ongewenst kinderloos of miskraam. Verder ondersteunen we dan ook niet langer jonge gezinnen met specifieke opvoedvragen. Tot en met 2026 laten we onze investering doorlopen.
Heeft relatie met vraag	19, 68, 69, 124, 125, 129, 148, 149, 204, 221, 278

Vraag	Heeft het college indicaties die er op wijzen dat er minder noodzaak is voor inzet op jongerenondersteuning bij deze belangrijke thema's? Zo ja, wat zijn die indicaties? Zo nee, hoe verdedigt het college bezuinigingen op deze onderbelichte maar essentiële thema's voor de veiligheid van Utrechters?

Antwoord:

Daar is niet concreet onderzoek naar gedaan. De komende twee jaar verkennen we met onze partners welke verantwoordelijkheid de gemeente en zij hebben (scherper afbakenen van wettelijke taken), welke organisaties (zoals onderwijs, sociale basis, jeugdhulp, Wmo-ondersteuning, medische zorg) hier een grotere rol in kunnen spelen en hoe de specifieke expertise en aanpak kan worden geborgd vanaf 2027.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 212

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	48
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	We stellen voor om het subsidiebedrag Verslavingspreventie te verlagen. Dit doen we door minder inzet op voorlichting en educatie over alcohol en drugs. Het argument is dat voorlichting en educatie ook landelijk veel aandacht krijgen. We proberen de voorlichting en ondersteuning voor jongeren en studenten zoveel mogelijk te ontzien, al zal dat niet helemaal mogelijk zijn. Samen met Jellinek gaan we het gesprek aan op welke manier het pakket aan maatregelen kleiner kan, terwijl het toch zo effectief mogelijk blijft. Het betreft een preventieve maatregel en dat betekent dat het stoppen van deze inzet mogelijk tot hogere kosten elders of later leidt, te denken valt aan (aanvullende) zorgkosten. Deze maatregel gaat in per 2026.
Heeft relatie met vraag	153, 166

Vraag	De voorjaarsnota spreekt de zorg uit dat minder inzet op verslavingspreventie mogelijk tot hogere kosten elders of later leidt, wat natuurlijk waar is. Wat hier niet in wordt meegenomen is dat als er spraken is van latere hogere kosten dit komt doordat iemand verslaafd is geraakt en intensieve zorg nodig heeft. Erkent het college dat het minder inzetten op preventie naast hogere kosten die later terugkomen ook mensenlevens ernstig schaadt? Hoe verantwoord het college deze schade als niet duidelijk is hoeveel van deze bezuiniging overeind blijft doordat mensen mogelijk meer intensieve en dure verslavingszorg nodig gaan hebben?

Antwoord:

Zie antwoord 153: Het college erkent dat voorkomen inderdaad beter is dan genezen en dat minder inzetten op preventie leidt tot hogere kosten elders. Wel zien we nu al een druk op de gehele keten van verslavingspreventie en verslavingszorg, die vereist dat er scherpe keuzes worden gemaakt en dat onderlinge ketensamenwerking nog meer verstevigd wordt.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 213

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; Eva Oosters;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	We stellen voor na deze coalitieperiode te stoppen met de subsidie vanuit het programma Gezond Gewicht op School (lunch, bewegen, voedseleducatie en ouderbetrokkenheid). Ook stoppen we met de subsidie en de personele inzet ten aanzien van Gezond Gewicht. Het betreft een Utrechtse plus uit coalitiemiddelen die we na 2026 beëindigen.
Heeft relatie met vraag	81, 277, 377

Vraag	Erkent het college dat wanneer kinderen geen toegang hebben tot lunch en kinderen en ouders minder voedseleducatie krijgen, families met minder geld eerder zullen kiezen voor ongezondere goedkopere maaltijden, of zelfs geen maaltijden, wat grote gezondheidsrisico's kan vormen wat ook torenhoge gezondheidskosten (zie bijvoorbeeld https://www.maastrichtuniversity.nl/nl/nieuws/kosten-overgewicht-en-obesitas-ruim-%E2%82%AC79-miljard-jaary) met zich meebrengt? Zo ja, is het college het met ons eens dat investeren in gezonde lunches, sport en educatie een goede investering is? Zo nee, waarom niet? Ziet het college mogelijkheden voor een tussenoplossing waar wel bezuinigd kan worden op schoollunches maar er nog steeds schoollunches aangeboden worden door betaalbare plantaardige lunches te verlenen die ook nog goed voor dier, natuur en de mens zijn (https://www.maastrichtuniversity.nl/nl/nieuws/kosten-overgewicht-en-obesitas-ruim-%E2%82%AC79-miljard-jaar)?

Antwoord:

Stoppen met het programma Gezond Gewicht op School (GGOS) kan ertoe leiden dat leerlingen ongezondere goedkopere lunch of geen lunch meenemen naar school. Dat brengt gezondheidsrisico's met zich mee. Uit onderzoek naar de Gezonde Basisschool van de Toekomst (GBvdT) blijkt dat de combinatie gezonde schoollunches, voedseleducatie, bewegen en ouderbetrokkenheid effectief is voor het bevorderen van gezonde leefgewoonten van leerlingen én dat de GBvdT een krachtig middel is in de strijd voor kansengelijkheid in Nederland
Het programma GGOS is gericht op leerlingen van Utrechtse scholen die dit het hardste nodig hebben (scholen met een schoolweging boven de 30, scholen voor speciaal basisonderwijs en scholen van (voortgezet) speciaal onderwijs). Dat zijn de 42 scholen in Utrecht waar we de meeste impact kunnen maken. In 2024 ondersteunen we middels het programma GGOS tien scholen (ongeveer 2200 leerlingen) met €755.000. Op zes van de tien scholen wordt een gezonde schoollunch gefinancierd.

Uw vraag over een tussenoplossing lezen wij als vraag wat we doen op het moment dat de middelen GGOS vervallen. Hierover gaan we met de scholen in gesprek (zie antwoord vraag 377) en we verkennen de mogelijkheden voor publiek-private samenwerking (zie antwoord vraag 277).

Als het landelijke programma Schoolmaaltijden conform het hoofdlijnenakkoord vervalt vanaf 2025, verwachten wij dat in 2025 en 2026 ook scholen die nu beide regeling combineren, of alleen de

landelijke regeling gebruiken, een beroep doen op de middelen van GGOS. In totaal worden dan minder leerlingen ondersteund. We hebben vanuit de landelijke regeling geen inzicht in welke scholen hier exact gebruik van maken. Vanwege landelijk beleid kan Het Rode Kruis niet aangeven hoeveel scholen via hen participeren in het Programma Schoolmaaltijden, via het Jeugdeducatiefonds participeren veertien scholen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 214

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; Susanne Schilderman;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	45
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Verminderen bijdrage Utrecht Marketing. Stoppen met subsidie voor cultuurparticipatie (culturele zondagen) a 0,7 miljoen euro.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat zijn de gevolgen van deze bezuinigingen voor culturele zondagen? Betekent dat deze niet meer plaats zullen kunnen vinden? Wat is volgens het college de impact van deze bezuiniging op cultuurparticipatie? En waarom is er niet de keuze gemaakt om meer te bezuinigen op de positionering van Utrecht voor toerisme?

Antwoord:

Gevolg van deze bezuinigingsmaatregel is inderdaad dat er per 2026 geen geld meer beschikbaar is voor Culturele Zondagen. De verwachting is dat deze niet meer zullen plaatsvinden. Culturele Zondagen is niet de enige aanbieder van laagdrempelig toegankelijk aanbod in de stad. Diverse culturele instellingen zetten zich in om drempels te verlagen en ontwikkelen speciale (soms gratis) programma's om nieuw publiek te bereiken. Zie verder het antwoord bij vraag 122 (PvdA).

Vraagnummer: 215

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Eerste Bestuursrapportage
Hoofdstuk	8. Voortgang uitvoering coalitieakkoord
Paragraaf	Wijzigingen in de planning
Subparagraaf	3. We gaan de klimaatcrisis tegen
Programma/onderdeel	3.3 Milieu en circulariteit
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In Q4 2023 had de raad dit uitvoeringsprogramma emissieloos vervoer (incl. Transitieplan tankstations) verwacht. Het uitvoeringsprogramma is vertraagd en de nieuwe planning is nog niet bekend. Waarom is dit programma vertraagd? En wanneer kan de raad zowel een nieuwe planning als het daadwerkelijke uitvoeringsprogramma verwachten? En wat is de impact van de vertraging van dit uitvoeringsprogramma op zowel het milieu als de luchtkwaliteit en volksgezondheid?

Antwoord:

Het uitvoeringsprogramma is inderdaad vertraagd. Het uitvoeringsprogramma wordt een uitwerking van de beleidsnota Luchtkwaliteit, waaraan momenteel nog gewerkt wordt. Deze wordt in het derde kwartaal ter besluitvorming aan uw raad aangeboden. Het uitvoeringsprogramma Emissieloos Vervoer volgt daarop zo snel mogelijk. Het uitvoeringsprogramma bevat geen nieuwe beleidsvoornemens en beantwoordt vooral de vraag hoe het beleid ten uitvoer gebracht wordt. Er is geen negatieve impact van de uitvoering als gevolg van de vertraging omdat onze activiteiten reeds lopen vanuit eerdere programma's en actieplannen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 216

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Eerste Bestuursrapportage
Hoofdstuk	Bijlagen
Paragraaf	Budgetneutrale bijstellingen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	97
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	De gemeente Utrecht ontvangt van het Rijk subsidies voor verschillende buitenproportionele opgaven, waaronder PFAS.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat doet de gemeente op het gebied van PFAS met deze middelen? Op welke manieren zet het college in op het verminderen van vervuiling van de leefomgeving door PFAS?

Antwoord:

We hebben in Utrecht mogelijke locaties waar PFAS gebruikt kan zijn en waar mogelijke risico's voor bodem en ondergrond zijn onderzocht. In 2024 is het onderzoek verder uitgebreid, we hebben in 2024 bijvoorbeeld een archiefonderzoek gedaan naar alle brandlocaties sinds 1970. Aan de hand van dit archiefonderzoek worden weer nieuwe financiële middelen aangevraagd bij het Rijk via de SPUK-regeling.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 217

Fractie	Partij voor de Dieren
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Subsidiestaat
Hoofdstuk	Geen nadere definiëring van toepassing
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Nadere regel subsidie natuur- en milieucommunicatie en -educatie 2024 – 2029 gemeente Utrecht
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Volgens het coalitieakkoord groeit het budget voor natuureducatie mee met het aantal kinderen in de stad. Houdt deze ambititie nog stand? Zo ja, met hoeveel geld stijgt dit budget? Als niet, hoeveel budget wordt niet toegevoegd aan het huidige budget?

Antwoord:

Aan deze ambitie wordt geen uitvoering gegeven. In 2022 en 2023 was voor natuur- en milieueducatie extra budget beschikbaar: 125 duizend euro in 2022 en 250 duizend euro in 2023. Voor het groeibedrag vanaf 2024 is geen structurele dekking, waardoor het budget voor natuureducatie vooralsnog niet zal meegroeien met de groei van de stad.
Voor het wegvallen van de 250 duizend euro vanaf 2024 is voor 2025 en 2026 115 duizend euro als verzachtende maatregel opgenomen in de voorjaarsnota, gedekt uit middelen groeikader. Bij nieuwe toekomstige afwegingsmomenten van het groeikader kan dit weer worden meegewogen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 218

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Blijven kiezen voor de toekomst
Paragraaf	1.2 Inhoudelijke keuzes voor structureel tekort
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	10
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	De enorme korting van het Rijk op het gemeentefonds (2,3 miljard euro) blijft bestaan.” Dit is het bedrag dat voor alle gemeenten opgeteld is.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is het structurele bedrag voor de gemeente Utrecht?

Antwoord:

In de meicirculaire 2023 zijn gemeenten voor 1 miljard euro gecompenseerd vanaf 2027 de oorspronkelijke korting van 4 miljard euro. Voor Utrecht was dit 19,8 miljoen euro (zie raadsbrief) Voor de resterende 2,3 miljard euro komt dit neer op 45,5 miljoen euro. Het definitieve bedrag is afhankelijk van de nadere uitwerking en de effecten van latere wijzigingen in het gemeentefonds zoals indexatie. Dit betreft enkel het gemeentefonds.

Vraagnummer: 219

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Blijven kiezen voor de toekomst
Paragraaf	1.2 Inhoudelijke keuzes voor structureel tekort
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	8
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Dat eerst werd gecommuniceerd dat het tekort 75 miljoen euro was en daarna ineens 93 miljoen
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan er een watervalanalyse worden gemaakt van wat er tussen het laatstgenoemde tekort zat en wat nu het tekort is?

Antwoord:

Programmabegroting 2024 structureel 35,9 miljoen euro nadeel + groter tekort op inkomsten van het Rijk structureel 40 miljoen euro nadeel + autonome ontwikkelingen Voorjaarsnota 2024 structureel 7,4 miljoen euro nadeel (prijsstijgingen en rente) + knelpunten en bijsturen 10 miljoen euro nadeel = 93,4 miljoen euro nadeel. Zie ook pagina 13 van de Voorjaarsnota 2024.
Wij rekenen in deze voorjaarsnota op de toegezegde vermindering van de bezuinigingen vanuit het Rijk van 17 miljoen euro. Dat betekent dat van dit nadeel van 93 miljoen euro uit de voorjaarsnota een op te lossen tekort van nog (93 – 17=) 76 miljoen euro overblijft.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 220

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; Rachel Streefland;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.4 Hervormingsbezuinigingen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	53
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"Slim gaan doen!"
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat bedoelt het college hiermee? Welke dingen doet het college nu niet slim?

Antwoord:

Slimmer en efficiënter werken is onderdeel van het continu verbeteren van onze organisatie (lerend werken) en is dus geen oordeel over de huidige manier van werken. In het kader van de hervormingsbezuinigingen gaan wij na waar dit tot een kostenbesparing leidt.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 221

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Voorstel om te stoppen met specifieke jeugdprojecten
Heeft relatie met vraag	19, 68, 69, 124, 125, 129, 148, 149, 204, 211, 278

Vraag	Welke jeugdprojecten vallen hieronder?

Antwoord:

Dit betreft de inzet van Pretty Woman (onderdeel van Stichting Specifieke Jeugdprojecten) waar de volgende projecten onder vallen:
- Girl You Matter (groepshulp, samenwerking met JoU)
- Make a Move (groepshulp)
- Girls Talk (groepshulp)
- Project straatintimidatie
- BukoJou (tijdelijk)
- Individuele hulptrajecten (-18 en 18- 23 jaar)
- Groeps hulptrajecten (-18 en 18 – 23 jaar)
- Ervaringsdeskundigen
- Ouderhulp (ter ondersteuning van jonge cliënten)
- Consultatie professionals.

De komende twee jaar verkennen we met onze partners welke verantwoordelijkheid de gemeente en zij hebben (scherper afbakenen van wettelijke taken), welke organisaties (zoals onderwijs, sociale basis, jeugdhulp, Wmo-ondersteuning, medische zorg) hier een grotere rol in kunnen spelen en hoe de specifieke expertise en aanpak kan worden geborgd vanaf 2027.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 222

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Groeikader
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	16
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	De nieuwe groeisystematiek met behoedzaamheidscorrectie
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welk getal is aan de behoedzaamheidcorrectie verbonden? En hoe vertaalt deze correctie in een financieel bedrag?

Antwoord:

Voor het groeikader in de Voorjaarsnota 2024 is vanaf 2025 een behoedzaamheidsmarge gehanteerd van 30% voor de toename van de algemene uitkering wat neerkomt op 5,1 miljoen euro aan minder begrote inkomsten uit het gemeentefonds.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 223

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	18
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Continuïteit zaakgericht werken in samenhang met de raadsbrief van 4 december 2023
Heeft relatie met vraag	340

Vraag	In de raadsbrief had het bedrag van 3 miljoen nog een hoge onzekerheidsmarge en werd gemeld dat het bedrag "tegen de dan ingeschatte kosten" zou worden gemeld in de Voorjaarsnota. Klopt het dat het ingeschatte bedrag niet gewijzigd is? Welke inschatting geeft het college nu van de onzekerheidsmarge bij dit bedrag?

Antwoord:

Het ingeschatte bedrag blijft inderdaad ongewijzigd. Omdat de realisatie van de koppelingen tot het einde door gaat en migratie van gegevens al in voorbereiding is, maar nog voor de eerste keer succesvol uitgevoerd moet worden, blijven de onzekerheidsmarges aanwezig.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 224

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	38
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waar stemt de raad concreet mee in als deze maatregel blijft staan? Waarom noemt het college het Wijkservicecentrum Vleuten-De Meern zo expliciet, in tegenstelling tot andere wijkbureaus? Is het college van plan die locatie te sluiten?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 155.
Specifiek wordt Vleuten de Meern genoemd vanwege de bijzonderheid van het aanbieden van diensten van Burgerzaken. Om een volledig beeld te creëren en een integrale afweging te kunnen maken over deze vorm van dienstverlening in de wijken nemen we dit mee in het onderzoek of we de huidige informatievoorziening/dienstverlening aan bewoners meer integraal en daarmee naar verwachting effectiever kunnen aanbieden in de wijken

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 225

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	We stellen voor de subsidie voor dierenweides stop te zetten. Deze maatregel gaat in per 2026
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat betekent het stoppen van deze subsidie voor de dierenweides in Utrecht? Heeft dat het gevolg dat in de ambtelijke inventarisatie staat, namelijk het sluiten van dierenweides? Zo ja, welke? Zo nee, wat dan?

Antwoord:

De precieze effecten van de bezuiniging hangt af van de invulling die de dierenweides hieraan geven. Mogelijk kunnen ze het stopzetten van de subsidie opvangen door het vinden van andere financieringsbronnen, zoals crowdfunding en andere subsidiebronnen. Er is een mogelijkheid dat dierenweides gaan sluiten.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 226

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	18
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Stadsbaantunnel
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In de voorjaarsnota wordt de stadsbaantunnel als een investering van structureel 1 miljoen euro aangegeven terwijl het volgens de tekst een eenmalige investering lijkt. Wat is juist? Graag een toelichting.

Antwoord:

Het betreft een structurele vervangingsinvestering. De geraamde kosten van de vervanging van de tunnelveiligheidsvoorzieningen zijn een structurele investering van 1 miljoen euro per jaar vanaf 2026.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 227

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Blijven kiezen voor de toekomst
Paragraaf	1.3 Uitdagingen op meerdere fronten
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	10
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Netcongestie
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Het college geeft in de Voorjaarsnota veel aandacht aan netcongestie, maar het is niet duidelijk of en hoeveel het college hierin investeert. Hoeveel ambtelijke capaciteit is er bezig om het vraagstuk rond netcongestie op te lossen? Wat kan de gemeente concreet aan dit probleem doen en welke investeringen zijn daarvoor nodig?

Antwoord:

Het Uitvoeringsprogramma elektriciteitsinfrastructuur en netcongestie (UVP) kent een begroting van in totaal ruim 1,2 miljoen euro.De middelen worden voor 700 duizend euro besteed aan ambtelijke capaciteit en voor 500 duizend euro aan materieel. Binnen materieel zit ook inhuur van externen. De genoemde bedragen zijn exclusief kosten die voor installaties gemaakt moeten worden om gebiedsontwikkelingen en renovatie- en nieuwbouwprojecten van maatschappelijk vastgoed vlot te trekken.
Daarnaast worden er in verschillende onderdelen van de organisatie uren besteed aan netcongestie in projecten en processen. Dit speelt vooral in de ondersteuning van nieuwbouwprojecten, renovatieprojecten van ons eigen vastgoed of andere partijen uit de stad. Omdat onze regio in negatieve zin voorop loopt wordt veel hier uitgevonden. In totaal zijn er ongeveer 150 mensen in de organisatie die in meer of mindere mate aan netcongestie problematiek werken.
Eind 2023 is het Uitvoeringsprogramma elektriciteitsinfrastructuur en netcongestie 2023-2026 met de raad gedeeld. Daarin is beschreven wat wij als gemeente bij willen dragen aan het oplossen van netcongestie. Het hieraan gekoppelde budget wordt ingezet om de beschreven activiteiten uit te voeren, zijnde:

- het langdurig plannen voor het verzwaren van de infrastructuur en korte termijn ruimtelijke inpassing van infrastructuur, en
- de aanpak van de problemen rondom het volle stroomnet op dit moment voor de verschillende doelgroepen of projecten in de stad
- Impactanalyse van netcongestie op de gemeentelijke doelstellingen en ontwikkelingen
- Uitwerking van crisisplannen / draaiboeken voor het geval dat ondanks onze genomen maatregelen de situatie verslechtert

Voor de acute netcongestie problematiek wordt naar oplossingen gezocht en ook geïmplementeerd in de vorm van opslag van warmte of elektriciteit of nieuwe contractvormen. Ook liggen tijdelijke installaties zoals batterijen in de mogelijkheden. Voor de tijdelijke of extra installaties worden de kosten over verschillende partijen verdeeld en zijn vooral de kosten voor onze eigen panden voor de gemeente.
Omdat de netcongestie situatie in provincie Utrecht erger is ten opzichte van de rest van het land zijn er nog geen draaiboeken over hoe met deze situatie om te gaan. De (onorthodoxe en aanvullende) maatregelen die door minister Jetten in de brieven naar de Tweede Kamer in oktober 2023 en april 2024 werden genoemd, worden binnen de Energy Board van de Provincie Utrecht uitgewerkt met als doel een verergering van de situatie te voorkomen. De oplossingen die hier worden bedacht zullen een blauwdruk geven voor de rest van het land. We zijn daarom ook aan het lobbyen om bovenmatige meerkosten die gemaakt worden voor de uitwerking van de oplossing uiteindelijk vergoed te krijgen door het Rijk. Daarnaast is recent aangekondigd dat de RES-regio's (Regionale Energie Strategie)

middelen toegekend krijgen om te werken aan de netcongestie (o.a. kansen lokale oplossingen, belangenbehartiging gemeenten in energyboard, ruimtelijke inpassing energie-infrastructuur).

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 228

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	38
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Verlagen initiatievenfonds
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In de Voorjaarsnota staat een bezuiniging van 25%, maar het bedrag in de Voorjaarsnota stemt overeen met het bedrag van een bezuiniging van 50% volgens de ambtelijke inventarisatie (maatregel 2.5 in de tabel op pagina 10 UBA). Hoe verklaart het college dit? En wat is juist?

Antwoord:

Het bedrag van 770 duizend euro in de Voorjaarsnota 2024 is juist, dat is een bezuiniging van 25%. Dat komt overeen met de bedragen die in de uitwerking van de UBA-maatregel 2.5 op pagina 13 wordt genoemd. In de samenvatting op pagina 10 van de UBA-maatregelen is abusievelijk het verkeerde bedrag opgenomen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 229

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Duurzame bereikbaarheid
Bladzijde (in pdf)	41
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	156, 338, 362

Vraag	Klopt het dat dit de besparing is uit de ambtelijke inventarisatie, namelijk het halveren van het tempo van opheffen van het aantal parkeerplaatsen? Zo ja, waarom noemt het college het niet zo? Zo nee, wat is dit wel? En wat zou het volledig stoppen met het opheffen van parkeerplaatsen opleveren?

Antwoord:

Als college hebben we ervoor gekozen om deze besparing niet in te zetten, maar wel om binnen het parkeerbeleid te zoeken naar een andere besparingsmogelijkheden waarmee hetzelfde bedrag wordt gerealiseerd. Zie ook het antwoord bij vraag 362.We hebben ervoor gekozen om deze besparing niet in te zetten, maar wel om binnen het parkeerbeleid te zoeken naar een andere besparingsmogelijkheden waarmee hetzelfde bedrag wordt gerealiseerd. We willen dat de stad bereikbaar blijft en daarvoor is het noodzakelijk dat het autoverkeer in de stad niet groeit. Als we geen parkeerplaatsen in de openbare ruimte opheffen, zal het parkeerareaal vanwege bouw- en gebiedsontwikkelingen in de stad toenemen, waardoor ook het aantal auto's in de stad groeit. Opheffen van parkeerplaatsen is daarom nodig om te zorgen dat de stad bereikbaar blijft. Zie ook het antwoord bij vraag 362.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 230

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	49
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Verhogen tarieven sportaccomodaties
Heeft relatie met vraag	26, 44, 45, 85, 130, 152, 275, 401

Vraag	Is er onderzoek gedaan naar het effect van deze verhoging van de tarieven? Op het gebied van bezetting en kosten van sportverenigingen om de zaal te huren.

Antwoord:

Het precieze effect van deze maatregel is nog niet bekend. We zetten een reserve van 5 miljoen euro in (zie hoofdstuk 4.1.2) voor een ingroeipad voor de verhoging van de tarieven. We gaan onderzoeken of we bij onze sportaccommodaties een gedifferentieerde verhoging door kunnen voeren, om zo enerzijds de kwetsbare doelgroepen te ontlasten, en anderzijds de bezetting en programmering in de breedte op peil te houden. Hierbij nemen we de uitgangspunten van het uitvoeringsprogramma ongelijk investeren voor gelijke kansen mee. Uiteraard moeten we daarbij toetsen of dit ook rechtmatig is (gelijkheidsbeginsel). Ook het eventueel effectief invoeren van een maatschappelijk 0-tarief zal daarbij worden onderzocht.
We kunnen helaas niet uitsluiten dat de tariefsverhogingen impact gaan hebben op bijvoorbeeld sportdeelname, maar we zetten ons maximaal in om de lastenverzwaring voor kwetsbare Utrechters tot een minimum te beperken door uit te gaan van ongelijk investeren voor gelijke kansen. Uiteraard zullen we daarover met SportUtrecht in overleg treden.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 231

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Hogere bezoldiging raad en B&W
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Op welke manier houdt het college (financieel) rekening met artikel 3.3 van het rechtspositiebesluit politieke ambtsdragers, waaruit blijkt dat de bezoldiging pas per 1-1-2026 ingaat (met terugwerkende kracht tot 1-1-2025), omdat het inwoneraantal twee opeenvolgende jaren op 1 januari hoger dan 375.000 moet zijn? Of gaat het college ervan uit dat per 1-1-2025 alvast om tijdelijke opschaling wordt gevraagd (art. 3.4 rechtspositiebesluit)?

Antwoord:

De Utrecht Monitor geeft aan dat de gemeente Utrecht 374.374 inwoners had. De prognose voor 1-1-2025 bedraagt 377.938 inwoners en de prognose per 1-1-2026 bedraagt 380.703 inwoners. Op basis van deze informatie is duidelijk dat de raadsleden en B&W per 1-1-2025 recht zullen hebben op een hogere bezoldiging. Gelet op de prognose zullen de kosten dus hoe dan ook gemaakt worden (vooraf of met terugwerkende kracht) en om die reden worden ze begroot.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 232

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	88

Vraag	Is met het nu genomen knelpunt voor Magazijn de Zon alles opgelost. Blijven nog nieuwe knelpunten mogelijk? zo ja welke?

Antwoord:

Met een besluit op de Voorjaarsnota 2024 is het knelpunt opgelost. Op dit moment verwachten wij geen nieuwe knelpunten.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 233

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	18
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Overdracht van VTH-taken
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Het college licht op p.19 het bedrag vanaf 2025 toe en geeft daarbij aan dat de overdracht vanaf 1-1-2025 plaatsvindt. Waardoor wordt het knelpunt van 1.285.000 in 2024 veroorzaakt? Graag een toelichting.

Antwoord:

Dit zijn incidentele kosten om de overdracht van de taken voor te bereiden. Het grootste deel bestaat uit ICT-kosten. Vanwege de omvang van dit project, kan de implementatie niet uit de reguliere budgetten van VTH en Ruimte worden gedekt. Verder zijn er kosten voor projectleiding om de overdracht van taken naar de RUD in goede banen te leiden, het inrichten van werkprocessen en vanwege het overdragen van personeel.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 234

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	21
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Er wordt verwezen naar de inzet van hybride warmtepompen. is dit tijdelijke inzet of worden deze ingezet tot aan het volgende vervangingsmoment? Indien tijdelijk worden ze bij resterende levensduur beschikbaar gemaakt voor andere projecten?

Antwoord:

Om voorbereid te zijn op aardgasvrij, worden aanvullende hybride warmtepompen geplaatst. Hoe lang dit wordt ingezet, zal maatwerk zijn. Uitgangspunt daarbij is de continue afweging tussen kosten en baten, zowel financieel als qua duurzaamheid.
Hoewel hybride warmtepompen technisch gezien herbruikbaar zijn, maakt de complexiteit, de kosten van demontage en herinstallatie en de lokale omstandigheden het minder gebruikelijk om ze meerdere keren in te zetten. Indien het mogelijk is (technisch en vanuit kostenbesparing) om hybridepompen bij andere projecten te gebruiken, zullen we dat niet nalaten.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 235

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	21
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Aankoop vastgoed
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Voor wonen wordt hier gekozen om vastgoed aan te kopen om om te bouwen. is dit vrij inzetbaar geld of is er limitatieve lijst van objecten en locaties?

Antwoord:

Vanuit Trede 4 van het Uitvoeringsprogramma Realisatie Sociale Huisvesting onderzoeken we de haalbaarheid van het voornemen om woningen en ander vastgoed aan te kopen om te (laten) transformeren. In vervolg op motie M112 Kijk ook naar kantoorpanden voor tijdelijk wonen en Motie M40 Panden opkopen zijn we gestart met haalbaarheidsstudies voor geselecteerde pilotlocaties. Er zijn concrete locaties (niet limitatief) in beeld om onrendabele toppen af te dekken. We onderzoeken panden op kansrijkheid en rapporteren hierover bij concrete aankopen in de Kwartaalrapportage Realisatie Sociale Huisvesting. In verband met onze onderhandelingspositie kunnen we vooraf geen panden noemen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 236

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	21
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Handhavingsdossier
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In de voorjaarsnota is een bedrag van 5 maal 654.000 euro opgenomen. De toelichting lijkt juist te verwijzen naar een eenmalig bedrag van 654.000 euro. Wat is juist? Graag een toelichting.

Antwoord:

In de tabel op p.18 van de Voorjaarsnota 2024 is te zien dat het hier gaat om een bedrag van 654 duizend euro dat van 2024 tot 2028 jaarlijks wordt uitgegeven. Het gaat hier niet om een eenmalig bedrag. De tekst op p.21 verwijst naar het bedrag in 2024 dat binnen de Programmabegroting 2024 niet kan worden opgevangen ten behoeve van het Handhavingsdossier.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 237

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.3 Investeringen in de groei van de stad
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	29
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Zie ook MPR. In woningaantallen zien wij in de VJN "opleveringen" elders zien wij ook "verleende omgevinsgvergunningen" "woning in aanbouw genomen". Wij ontvangen graag een tabel met per jaar de "in aanbouw genomen wonen", de "woningen waarvoor omgevingsvergunning is verleend" en de "opgeleverde woningen" tevens zouden we graag de toename in het aantal woningen in het door de CBS bij gehouden woningaantallen willen zien. Dit zowel voor worden geleverd voor 2019-heden en heden-2028

Antwoord:

Onderstaand de tabel met "in aanbouw genomen woningen", "woningen waarvoor omgevingsvergunning is verleend", "opgeleverde woningen" en “toename woningvoorraad CBS”. De prognosecijfers zijn te vinden in het MPR op pagina 17 t/m 21. In het MPR rapporteren over de totale plancapaciteit tot 2040 en over de prognoses startbouw en oplevering voor de komende drie jaar. Gebiedsontwikkelingen zijn complexe projecten en de planning is van veel factoren afhankelijk, voor de komende drie jaar kunnen we een realistische inschatting geven van de geplande startbouw en het aantal opleveringen.
Verleende bouwvergunningen* :
2019: 3.342
2020: 3.311
2021: 1.202
2022: 2.531
2023: 3.932
Woning in aanbouw genomen***:
2019: 3.020
2020: 3.587
2021: 2.667
2022: 1.032
2023: 3.870

Opgeleverde woningen**:
2019: 3.086
2020: 3.411
2021: 3.020
2022: 3.337
2023:2.156
Toename woningvoorraad**:
2019: 2.833
2020: 2.993
2021: 2.780
2022: 2.949
2023: 1.724

Bron:
* StatLine - Bouwvergunningen woonruimten; type, opdrachtgever, eigendom, gemeente (cbs.nl)
** StatLine - Voorraad woningen en niet-woningen; mutaties, gebruiksfunctie, regio (cbs.nl)
*** Meerjaren Perspectief Ruimte

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 238

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijke ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.3 Investeringen in de groei van de stad
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	29
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Voor de bezuinigingen wordt verwezen naar " paragraaf 0" Welke concrete lijst van bezuinigingen is dit en waar vinden we die?

Antwoord:

Hier had moeten staan: paragraaf 4.3.3 van deze Voorjaarsnota.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 239

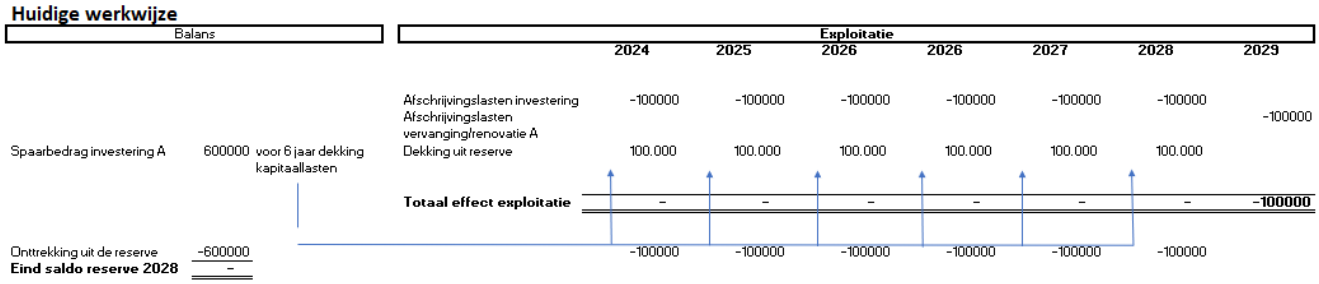
Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	33
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan schematisch en visueel een toelichting worden gegeven op de wijzigingen hoe wordt omgegaan met de activareserve.

Antwoord:

Hieronder zijn de huidige en nieuwe werkwijze schematisch toegelicht aan de hand van een voorbeeld waarbij voor een investering een bedrag van 600.000 euro is gespaard via de activareserve. In de huidige werkwijze staat tegenover de jaarlijkse afschrijvingslasten van 100.000 euro over de periode 2024 t/m 2028 een vrijval van 100.000 euro uit activareserve. In de nieuwe werkwijze is er structureel ruimte in de begroting opgenomen voor de afschrijvingslasten van 100.000 euro. De activareserve valt in 2024 vrij voor het gespaarde bedrag van 600.000 euro.

Vraagnummer: 240

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	32
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat ontvangt de gemeente met zekerheid structureel aan financiele middelen vanuit het Rijk? En welke middelen zijn onzeker? En kunnen beide bedragen (de zekere en onzekere) in één financieel overzicht gezet worden?

Antwoord:

De circulaires geven een actueel beeld over de inkomsten van gemeenten. Deze inkomsten kunnen als zeker worden aangemerkt, echter niet alle ontwikkelingen zijn hierin opgenomen. Dit heeft bijvoorbeeld te maken met een het moment van de definitieve verwerking (BTW-compensatiefonds, aanpassen actuele maatstaven zoals effect groeikader) of het moment van besluitvorming door het Rijk (actualisatie indexatie gemeentefonds) of (extra Wmo compensatie, Opschalingskorting).
In de meicirculaire 2024 worden de risico-inschattingen verwerkt van: de Opschalingskorting, korting gemeentefonds 2025, hervormingsagenda Jeugd aandeel Rijk, indexatie voor 2025 en BTW-compensatiefonds (resterende deel komt in de septembercirculaire 2024). De aanvullende compensatie van de Wmo wordt alleen tekstueel toegelicht, over de wijze van verdelen naar gemeenten moeten nog afspraken gemaakt worden (zie ook vraag 5). Deze risico-inschatting is daarmee nog onzeker, net als de verwachte stijging van het Gemeentefonds voor het Groeikader).
NB. de besluitvorming in de Tweede Kamer over de Voorjaarsnota van het Rijk (en daarmee de ontwikkelingen in de meicirculaire 2024) heeft nog niet plaatsgevonden. Aansluitend hierop wordt de raadsbrief over de meicirculaire naar verwachting op 24 juni naar uw raad verstuurd.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 241

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	32
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is de onderbouwing van de risico-inschattingen Rijksinkomsten vanaf 2025 en volgende jaren?

Antwoord:

De risico-inschattingen zijn gemaakt op basis van
- verwachte ontwikkelingen van beleid o.b.v. aandeel Utrecht in het Gemeentefonds (Opschalingskorting, aandeel Rijk in hervormingsagenda jeugd, vergrijzing en Wmo)
- inschatting van de verwerking van jaarlijkse ontwikkelingen o.b.v. MEV van het CPB (prijscompensatie 2025) en inkomsten voorgaande jaren (BTW-compensatiefonds)
- prognose van ontwikkeling maatstaven 2025 o.b.v. actuele inschatting Onderzoek en cijfers (reguliere aanpassing maatstaven en groeikader).

In de meicirculaire 2024 zijn de inschattingen voor Opschalingskorting, Hervormingsagenda jeugd, prijscompensatie 2025 en een deel van de inkomsten uit BTW-compensatiefonds financieel vertaald.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 242

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Blijven kiezen voor de toekomst
Paragraaf	1.1 Lastige tijden vragen om lastige keuzes
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	9
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	reëel ramen
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom past het college nu de nood aan de man is reëel ramen toe? Betekent dit dat jarenlang irreëel geraamd is?

Antwoord:

Reëel ramen is altijd het streven. De afgelopen jaren is zichtbaar geworden dat in een aantal programma's meer kapitaallasten werden begroot dan gerealiseerd. Daarom stellen wij voor, voor deze specifieke posten de raming aan te passen, zodat deze dichter bij de werkelijke prognose komt.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 243

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Blijven kiezen voor de toekomst
Paragraaf	1.2 Inhoudelijke keuzes voor structureel tekort
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	10
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	opbrengstenverhoging
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat verstaat het college onder een reële vergoeding van het Rijk voor de taken van gemeenten? En in hoeverre sluit deze voorwaarde de OZB aan te passen wanneer het Rijk voor de begroting 2025 over de brug komt met extra middelen aan op de inschatting die het college maakt van de inkomsten van het Rijk (zie pagina 9 financieel-technisch beleid)?

Antwoord:

Een reëele vergoeding van het Rijk voor de uitvoering van onze taken geeft gemeenten voldoende middelen om de (wettelijke) taken naar behoren uit te voeren en waarbij voldoende ruimte is voor beleidsvrijheid. Dit principe vloeit voort uit de Financiële verhoudingenwet. De afgelopen jaren is er geen sprake meer van balans tussen onze taken en de middelen die we van het Rijk daarvoor krijgen. Twee belangrijke ontwikkelingen zijn de korting van het Gemeentefonds vanaf 2026 (het zgn. "ravijn") en een sterke stijging van met name de zorgkosten i.r.t. de compensatie in de algemene uitkering voor de toegenomen kosten. Zie hiervoor ook de brief van het ROB over herstel van de financiële verhoudingen.
Als het Rijk extra middelen beschikbaar stelt om het "ravijn" te compenseren, dan komt een deel van de in de Voorjaarsnota 2024 gepresenteerde maatregelen in een ander licht te staan en vraagt mogelijk om een andere weging of gewijzigd voorstel. Dit geldt zowel voor de bezuinigingen als voor de inkomstenverhoging. In onze risico-inschatting hebben we geen rekening gehouden met de mogelijkheid dat het Rijk dit "ravijn" oplost, met uitzondering van de opschalingskorting.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 244

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Blijven kiezen voor de toekomst
Paragraaf	1.2 Inhoudelijke keuzes voor structureel tekort
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	10
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	opbrengstenverhoging
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan het college een inschatting geven in hoeverre de OZB volledig of deels wordt teruggedraaid?

Antwoord:

Het college kan hier geen inschatting van geven. Indien het Rijk op Prinsjesdag 2024 met extra middelen komt om het "ravijn" (deels) te compenseren, dan is de OZB-verhoging de eerste maatregel die wordt aangepast.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 245

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; Linda Voortman;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Blijven kiezen voor de toekomst
Paragraaf	1.2 Inhoudelijke keuzes voor structureel tekort
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	10
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	extra middelen Rijk
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is het concrete bedrag aan voordeel voor de WMO die het Rijk de gemeente Utrecht toebedeelt?

Antwoord:

Het concrete bedrag is op dit moment nog niet te bepalen, omdat er nog geen duidelijkheid is over de uitwerking van deze extra middelen. Het Rijk heeft hiervoor in 2025 75 miljoen euro gereserveerd op een stelpost en nog niet bij het gemeentefonds. Dit is een bedrag dat oploopt naar 300 miljoen euro in 2029. Een ruwe inschatting op basis van de huidige verdeling van de Wmo middelen in het gemeentefonds komt neer op structureel 6 miljoen euro vanaf 2029.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 246

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Blijven kiezen voor de toekomst
Paragraaf	1.2 Inhoudelijke keuzes voor structureel tekort
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	10
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	extra middelen Rijk
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kunnen de bedragen die Utrecht als extra middelen van het Rijk ontvangt in één tabel gezet worden?

Antwoord:

In onderstaande tabel zijn de bedragen opgenomen die Utrecht als extra middelen vanuit het Rijk ontvangt voor de jaren 2024, 2025, 2026, 2027 en 2028 (structureel).

Risico-inschattingen	2025	2026	2027	2028	2029
Invulling meicirculaire 2024					
Opschalingskorting	0	14.904	14.774	14.600	14.600
Incidentele korting gemeentefonds 2025	-14.999	0	0	0	0
Structurele effect huishoudens met laag inkomen	-5.227	-5.227	-5.227	-5.227	-5.227
Indexatie begroting	34.476	33.696	33.696	33.592	33.592
Resterende inschattingen					
BTW-compensatiefonds	8.500	8.500	8.500	8.500	8.500
WMO - eigen bijdrage	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Jeugd, rijksmaatregelen daling van kosten	8.700	8.700	8.900	8.900	8.900
Stelpost Jeugd inkomsten	0	4.963	3.687	4.369	4.369
Uitvoeringskosten Omgevingswet	0	1.800	1.800	1.800	1.800
Groeikader basis	3.328	7.796	7.796	7.796	7.796
Groei van de stad, aanvulling VJN 2024	8.572	6.042	8.332	11.757	11.757
Stop bijdrage woningbouwimpuls uit Gemeentefonds	0	0	0	2.300	2.300
Risico-inschattingen Voorjaarsnota 2024	**45.350**	**83.174**	**84.258**	**90.387**	**90.387**

Vraagnummer: 247

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Susanne Schilderman;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	33
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	aanvullende indexatie WMO
Heeft relatie met vraag	245

Vraag	Welk bedrag ontvangt de gemeente vanaf 2026 ter compensatie van de effect van vergrijzing en prijsontwikkeling WMO?

Antwoord:

Zie vraag 245.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 248

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Susanne Schilderman;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	33
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	aanvullende indexatie WMO
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Met welk bedrag aan WMO wordt de gemeente Utrecht ontlast met de oprichting van een fonds ter bekostiging van de WMO? Wanneer is idee dat dit fonds gerealiseerd gaat worden?

Antwoord:

De uitwerking van het voornemen uit de Voorjaarsnota van het Rijk moet nog plaatsvinden. Daarover worden nu gesprekken gevoerd door de VNG met de betrokken ministeries. Daarin wordt besproken hoe dit fonds er uit kan zien, welke Wmo-taken hieronder vallen en op welke wijze de verdeling van middelen plaatsvindt. Wij kunnen dan ook geen inschatting maken van het effect op onze begroting en wanneer dit fonds daadwerkelijk wordt gerealiseerd.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 249

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	33
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	aanvullende indexatie WMO
Heeft relatie met vraag	245

Vraag	Wat bedoelt het college met risico-inschatting van 2,5 miljoen euro als deel van de extra compensatie? Wat is dan het totale bedrag van de extra compensatie?

Antwoord:

De extra compensatie betreft de middelen die het Rijk heeft gereserveerd voor de effecten van de vergrijzing oplopend naar 300 miljoen euro in 2026. Zie ook vraag 245.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 250

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Blijven kiezen voor de toekomst
Paragraaf	1.3 Uitdagingen op meerdere fronten
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	11
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	krapte arbeidsmarkt
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Tekort aan personeel in het sociale domein is al langere tijd bekend. Huishoudelijke hulp kent lange wachtlijsten vanwege tekort aan personeel bij de aanbieders. Het nu nog onderzoeken naar innovatie is mosterd na de maaltijd. Wat doet de gemeente zelf aan innovatieve en slim organiseren van het WMO aanbod? En welk jaarlijks bedrag valt met innovatief werken door de gemeente zelf te behalen in het sociale domein?

Antwoord:

De krapte op de arbeidsmarkt in het sociaal domein is al langere tijd bekend. Daarbij komt dat de vraag naar (Wmo-)ondersteuning is toegenomen. Deze toegenomen zorgvraag moet daarom, bij ongewijzigd beleid, met relatief nog minder arbeidskrachten worden beantwoord. Zoals beschreven in de Wmo-beleidsnota ‘Samen leven, samen zorgen’ is de noodzaak om het Wmo-beleid anders vorm te geven dan ook groot. We zijn dan ook al langere tijd bezig met innovatie. Bijvoorbeeld inzet van meer groepsgericht werken in plaats van individueel, inzet van technologische middelen en blended care, inzet op zorgen voor elkaar in de samenleving en waar mogelijk wijkgericht (samen)werken. Specifiek voor hulp bij huishouden is dit wijkgerichte werken behalve een inhoudelijk uitgangspunt ook een deel van de oplossing als het gaat om de krapte op de arbeidsmarkt (het scheelt als de werkadressen van de hulpen bij elkaar in de wijk liggen, zodat deze makkelijk per fiets (en vaak in de eigen wijk) bezocht kunnen worden - zie ook de Toekomstvisie hulp bij huishouden). Welk bedrag te behalen valt met innovatief werken in het sociaal domein is lastig te zeggen. We zien wel dat de druk zodanig is dat we een stap verder moeten zetten met deze vormen van innovatie. Inzet is om de taakstelling van de hervormingen sociaal domein deels in te vullen door zorg en ondersteuning slimmer te organiseren (uitgangspunt 3 zoals vastgesteld bij de Voorjaarsnota 2023). Innovatie is een traject van de lange adem. Dit sluit aan bij de bewegingen die vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA) worden ingezet: zoals de inzet op digitalisering en een regionale aanpak voor de benodigde transformatie op de arbeidsmarkt.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 251

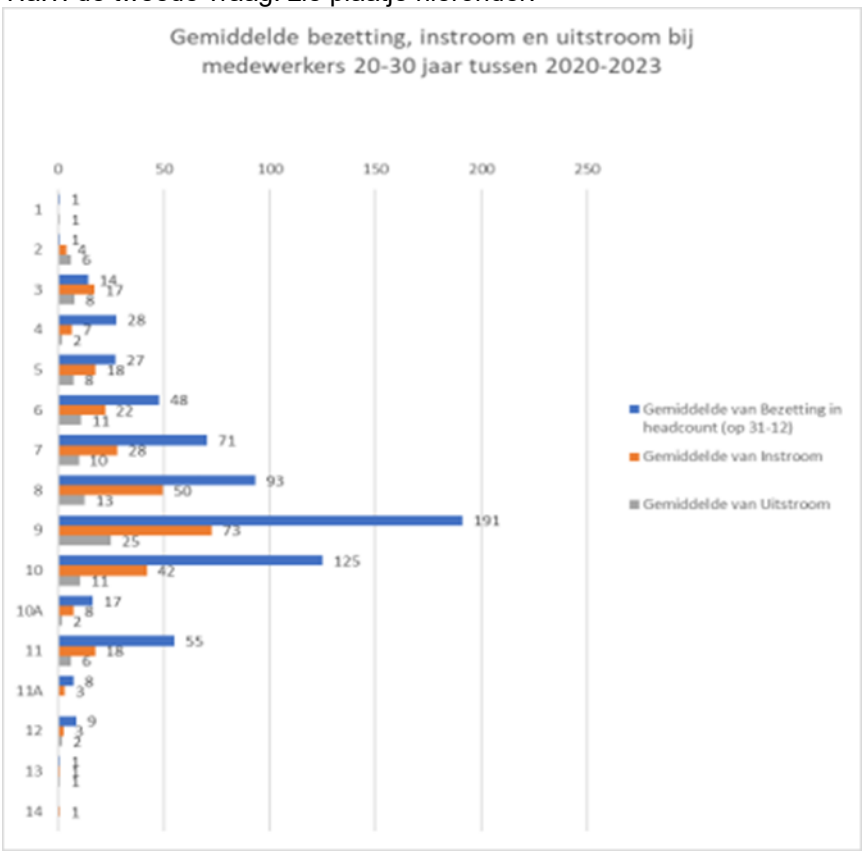
Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Blijven kiezen voor de toekomst
Paragraaf	1.3 Uitdagingen op meerdere fronten
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	11
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	krapte arbeidsmarkt
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is de verklaring voor de hoge uitstroom van jonge mensen? Kan in een overzicht het jaarlijkse verloop van deze jonge mensen (doelgroep 20 tot en met 30 jaar) vanaf 2020 tot en met 2023 de in- en uitstroom gegeven worden? Inclusief de inschaling van deze jongeren?

Antwoord:

T.a.v. de eerste vraag: uit onderzoek blijkt dat jongeren een hogere arbeidsmobiliteit hebben. Zie bijvoorbeeld de berichtgeving van het CBC en het UWV hierover. Dit zien we terug in de cijfers van onze organisatie: de groep 25 tot 35 jaar vertegenwoordigt 20% van de bezetting, maar is goed voor 28% van het aandeel uitstroom op eigen verzoek.
T.a.v. de tweede vraag: zie plaatje hieronder.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 252

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	14
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	indexeringen
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kunnen de totaal bedragen aan indexering worden uitgesplitst naar loonkosten CAO gemeente, kosten inkoop, subsidiebudgetten?

Antwoord:

De indexering van de verschillende budgetten vanaf 2025 bij de Voorjaarsnota 2024 is als volgt (exclusief interne verrekeningen en inflatiecorrectie OZB en heffingen):

- Loonkosten: 27,2 miljoen euro
- Materiele kosten: 15,3 miljoen euro
- Subsidie: 25,8 miljoen euro

De keuze in de financiële strategie om voor de indexering van de materiele budgetten de indexcijfers van het Rijk te volgen, betekent dat de indexeringsbedragen voor materiële kosten en subsidie samen 5,7 miljoen euro lager worden.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 253

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	35
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	indexatie gemeentefonds
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welk jaarlijks bedrag aan besparing levert de indexering van de materiele kostenbudgetten gebaseerd op de indexcijfers van het Rijk op? Aan welk bedrag denkt het college aan wat opgevangen moet worden als er verschil ontstaat tussen gemeente en Rijk, wat binnen de organisatie opgevangen moet worden?

Antwoord:

De besparing bedraagt 5,7 miljoen euro, zie tabel op pagina 32. Wij gaan er vooralsnog vanuit dat de indexatie van het Rijk aansluit bij de kostenontwikkeling, deze indexatie is nl. gebaseerd op de index voor overheidsuitgaven, -investeringen en -loonontwikkeling. Mocht dit leiden tot een tekort op een specifiek onderdeel van onze begroting, zullen we dit als knelpunt opnemen en in eerste instantie kijken naar mogelijke bijsturing (reguliere werkwijze) binnen het beleidsveld of in de verdeling van de indexatie binnen de gemeentelijke begroting.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 254

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	15
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	OZB
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In deze Voorjaarsnota geeft het college aan reeel te gaan ramen. Hoe rijmt deze aanpak met het inboeken van jaarlijks een financieel voordeel OZB van 2,9 miljoen euro door hogere toename van de niet-woningen hiermee? Waarom is dit structureel apart ingeboekt als apart voordeel?

Antwoord:

De baten voor OZB niet-woningen zitten te laag in de begroting, zoals bleek naar aanleiding van de jaarstukken (zie ook het antwoord op vraag 95). Om deze baten goed/reëel in de begroting te krijgen, worden de begrote baten voor OZB niet-woningen in de begroting verhoogd, wat een voordeel oplevert.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 255

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Duurzame bereikbaarheid
Bladzijde (in pdf)	41
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"bijvoorbeeld op twee specifieke plekken"
Heeft relatie met vraag	75, 157, 363

Vraag	Welke andere gerichte bezuinigingen denkt het college aan? Op welke twee specifieke plekken wil het college bezuinigen? Zijn dit de twee plekken die in de ambtelijke inventarisatie zijn genoemd (P1/P4 en stallingen Leidsche Rijn Centrum) of kunnen dat ook andere plekken zijn?

Antwoord:

Vanaf 2026 hebben we middelen gereserveerd voor het exploiteren van nieuwe bemenste openbare fietsenstallingen. Er lopen meerdere haalbaarheidsonderzoeken naar nieuwe stallingen bij stations, in de binnenstad en nieuwe stadsdelen. Deze kunnen we niet allemaal realiseren. Daarvoor ontbreken de middelen voor bouw en exploitatie. En we boeken een verantwoorde bezuiniging in op exploitatie van nieuwe stallingen. We moeten dus selectief zijn en geven prioriteit aan onze belangrijkste knooppunten Vaartsche Rijn, Utrecht Centraal en de binnenstad. Hier is de urgentie het hoogst en we houden middelen beschikbaar om voor al deze locaties stallingsruimte toe te voegen. Consequentie kan zijn is dat we voorlopig nog geen nieuwe stalling op station Leidsche Rijn realiseren. Het initiatief hiervoor was nog niet gestart en er had nog geen overleg met de buurt plaatsgevonden. Consequentie daarvan kan zijn dat er de komende jaren meer fietsenrekken in de openbare ruimte neergezet moeten worden, zodra de fietsparkeerdruk te hoog wordt. Hiermee zorgen we ervoor dat er voldoende stallingsruimte in de omgeving beschikbaar blijft.
De gesprekken over de mogelijke omzetting van de parkeergarages P1/P4 Hoog Catharijne lopen. Het overleg met de buurt maakt daar nog geen onderdeel van uit. Het is nog te vroeg om te bepalen welke investering in de verbouw en exploitatie vanuit de gemeente Utrecht aanvullend nodig is om dit voor elkaar te krijgen. We gaan er vanuit dat we in Q4 meer duidelijkheid kunnen geven over nieuwe investeringen in en exploitatie van deze nieuwe stallingen en de beschikbaarheid van voldoende stallingsruimte in de omgeving van het centraal station/ Hoog Catharijne in het algemeen. Daarbij kijken we ook naar exploitatie met minder bemensing.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 256

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	20
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	opvang dekking knelpunten
Heeft relatie met vraag	3, 168, 315

Vraag	waarom staat het bedrag van 2,4 miljoen euro onder noemer opvang dekking voor knelpunten in deze tabel? En wordt deze structurele ruimte van 2,4 miljoen euro voor bijsturen opvang structureel opgevoerd als dekking voor de knelpunten 11, 12, 14 en 15? En komt dit knelpunt bovenop de structurele ruimte die binnen het programma Passende ondersteuning en opvang?

Antwoord:

We hebben in beeld willen brengen wat het brede knelpunt in de opvang is, door het tekort aan opvangplekken volledig in beeld te brengen, inclusief de bestaande middelen die we vanuit het programma extra hiervoor gaan inzetten.
We hebben bij de verantwoording 2023 geconstateerd dat er ruimte is binnen de huidige begroting van het programma Passende ondersteuning en opvang (zie ook de beantwoording van vraag 3). Deze ruimte zetten we structureel in om de knelpunten in de regels 11, 12, 14 en 15 deels te dekken. Dit geld was dus al onderdeel van het programma. Per saldo vragen we daarbovenop dus om 2,3 miljoen euro extra budget toe te voegen aan het programma Passende ondersteuning en opvang om het resterende bedrag van de knelpunten te dekken.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 257

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	21
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	onderwijshuisvesting
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe rijmt het opvoeren van jaarlijks ruim 0,5 miljoen euro met de forse onderbesteding in het programma onderwijshuisvesting? Waarom wordt niet eerst gebruik gemaakt van de gereserveerde middelen in dit programma?

Antwoord:

Bij knelpunt 21 wordt er 0,5 miljoen euro structureel toegevoegd aan budget voor onderwijshuisvesting. Dit is nodig omdat er onvoldoende dekking beschikbaar is in het programma om de kapitaallasten van projecten in het IHP 2026 - 2041 te kunnen betalen. De onderbesteding die zich in de afgelopen jaren inderdaad regelmatig voordeed is incidenteel van aard, en geeft daarmee geen oplossing voor structurele lasten. De prijsreservering welke nog aanwezig is, is geoormerkt en benodigd voor lopende MPOHV projecten (2015-2026) en niet bedoeld voor nieuwe IHP projecten 2026-2041.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 258

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	21
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	onderwijshuisvesting
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In hoeverre sluit het opgevoerde bedrag voor knelpunt 19 aan op het voornemen van het college tot reëel ramen?

Antwoord:

Knelpunt 19 netcongestie onderwijshuisvesting is gebaseerd op de huidige planning wanneer onderwijshuisvestingsprojecten zijn afgerond. Dezelfde planning is ook gebruikt om de voordelen van reëel ramen te berekenen. Kortom voor extra middelen netcongestie al het berekenen van het reëel ramen zijn dezelfde uitgangspunten gebruikt.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 259

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	23
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	versterking financiele functie
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom vallen de structurele kosten van ruim 1 miljoen euro op termijn niet binnen bedrijfsvoering? Of moet deze kostenpost gezien worden als extra formatie-uitbreiding tot in het eind der tijden?

Antwoord:

De noodzakelijke structurele capaciteitsuitbreiding komt voort uit het verbeterprogramma rond de versterking van de financiële functie en valt nu al in de bedrijfsvoering. Dit verbeterprogramma volgt naar aanleiding van de constatering dat het tekort vanuit het Gemeentefonds 40 miljoen hoger uitvalt. Hierover bent u op 5 februari 2024 via raadsbrief ‘Groter tekort op inkomsten vanuit het Rijk’ geïnformeerd.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 260

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De bezuiniging is ingeboekt vanaf 2027. In de ambtelijke inventarisatie waren ook de incidentele middelen uit het coalitieakkoord benoemd (p.39 UBA). Kan het college deze middelen per jaarschijf uitsplitsen? Wat is het maatschappelijk effect als de raad ervoor kiest deze incidentele middelen vanaf 2025 te schrappen?

Antwoord:

De incidentele middelen uit het coalitieakkoord waren als volgt verdeeld over de periode 2024-2026: 250 duizend euro in 2023, 500 duizend euro in 2024, 750 duizend euro in 2025 en 750 duizend euro in 2026. Deze middelen zijn toegevoegd aan de dekking voor het huidige luchtmaatregelenpakket, en deels ook bestemd voor de nieuwe maatregelen die we momenteel uitwerken in de beleidsnota luchtkwaliteit. Ondanks de bezuiniging van 205 duizend euro op de structurele middelen, jaarlijks vanaf 2027, verwachten we nieuwe luchtmaatregelen te kunnen bekostigen.
De incidentele middelen uit het coalitieakkoord vanaf 2025 (in totaal 1,5 miljoen euro) blijven nodig om met een maatregelenpakket te komen dat de gewenste verbetering van de luchtkwaliteit (en daarmee het maatschappelijke effect en het effect op de gezondheid van onze bewoners, ondernemers en bezoekers) teweegbrengt. Zonder inzet van deze incidentele middelen komt het streven naar de WHO-advieswaarden-2021 en behalen van de (aangescherpte) EU-grenswaarden, waartoe we wettelijk verplicht zijn, in gevaar.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 261

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; Eva Oosters; Linda Voortman
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.3 Bezuinigingen op investeringen
Programma/onderdeel	Bezuinigingsbijdrage ruimtelijke investeringen
Bladzijde (in pdf)	51
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	58

Vraag	Wat betekenen de besparingen op investeringen concreet? Kan het college per opgave aangeven welke concrete investeringen worden geschrapt of versoberd?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 58.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 262

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; Sharon Dijksma; Eva Oosters
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.5 Opbrengstenverhoging
Subparagraaf	Kostendekkendheid leges
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	56
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan het college ter illustratie aangeven wat de stijging van de leges in de praktijk betekent voor een aantal producten, bijvoorbeeld binnen de leges huwelijk, evenementen en de leges horeca? (vergelijking leges nu vs. leges 100% kostendekkendheid)

Antwoord:

De stijging van de huwelijksleges 2025 betekent in de praktijk dat alle huwelijken stijgen met het inflatiepercentage (4,5%) en dat daarnaast binnen het aanbod van huwelijken de tarieven voor het eenvoudige huwelijk extra zullen stijgen (15,5%) op basis van de uitwerking van de UBA-maatregelen. Hiervoor is gekozen omdat het eenvoudige huwelijk een lage kostendekking kent (66%) en bijna de helft van de huwelijkssluitingen in Utrecht een eenvoudig huwelijk betreft.
Door het verhogen van de leges voor dit type huwelijk wordt de meeste financiële impact gerealiseerd (raming 25 duizend euro extra inkomsten) en tegelijkertijd wordt de kans geminimaliseerd op een afname van het aantal huwelijken vanwege de relatief lage tariefstelling van dit huwelijk t.o.v. de randgemeenten en de hoge klantwaardering die dit type huwelijk geniet. Hiermee wordt de kostendekking voor dit huwelijk 76% i.p.v. 66%.
Alle leges die onder drank en horeca vallen zullen naast de inflatiepercentage (4,5%) stijgen met 32%. Hiermee gaat de kostendekkendheid van 76,1% naar 100%.
Bij een verhoging van alle leges evenementen openbare ruimte (klein, middel, groot, zeer groot etc.) zullen de leges verhoogd worden met 89%. Bij een verhoging van alleen evenementen groot en zeer groot zal de verhoging 230% zijn. De kostendekkendheid gaat bij beide mogelijkheden van 53% naar 100%.

We kunnen een beeld geven wat dit met de tarieven van de leges voor evenementen gaat doen als we over alle producten/categorieen gelijk verdisconteren. Deze keuze is echter nog niet gemaakt; bedragen zijn daarom indicatief.

Buitenevenementen	tarief 2024	bij 100% kostendekkend
een klein evenement	€ 231,20	€ 435,35
een middelgroot evenement	€ 1.034,15	€ 1.947,30
een groot evenement	€ 2.746,70	€ 5.172,10

een zeer grootschalig evenement	€ 5.983,70	€ 11.267,30
Indien voor het verlenen van de vergunningen genoemd in deze paragraaf een geluidsmeting plaats vindt, worden de in deze paragraaf genoemde tarieven verhoogd met	€ 301,15	€ 567,10
Evenementen: bijzondere locatie Indien het verkrijgen van een vergunning genoemd in paragraaf IV.8.1. en paragraaf V.18.1 betrekking heeft op een bijzondere locatie	€ 6.513,25	€ 12.264,45
Apv artikel 5:21: vergunningen evenement in een gebouw Het tarief ter zake van het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning als bedoeld in artikel 5:21 Algemene plaatselijke verordening Utrecht	€ 6.074,30	8054,55

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 263

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.3 Bezuinigingen op investeringen
Programma/onderdeel	Bezuinigingsbijdrage ruimtelijke investeringen
Bladzijde (in pdf)	50
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan het college toelichten hoe het opsplitsen van Lombokplein in een grondexploitatie en een investeringskrediet 2,2 miljoen euro per jaar oplevert? Betekent dat dat het investeringsbudget van de Graadt van Roggenweg vervalt?

Antwoord:

In de programmabegroting is in het programma Ontwikkelen en Wonen een meerjarig budget bestemd voor de investering Lombokplein van 3,750 mln euro. De afgelopen jaren is dit bedrag jaarlijks gereserveerd (`gespaard`) om bij het openen van de grondexploitatie Lombokplein het geprognosticeerd tekort op het grondexploitatie-deel te kunnen dekken.
In het raadsvoorstel bij het MPR 2024 stellen wij nu voor:
- de grondexploitatie plandeel Westplein (onderdeel project Lombokplein) te openen en de voorziening negatieve grondexploitatie op te hogen met de reeds voor Lombokplein gereserveerde (‘gespaarde’) financiële ruimte.
- en een investeringskrediet aan te vragen voor het plandeel Graadt van Roggenweg (onderdeel project Lombokplein) en de kapitaallasten te dekken uit de voor Lombokplein meerjarig bestemde financiële ruimte. Het budget dat jaarlijks nodig is om de geraamde kapitaallasten Graadt van Roggenweg te dekken is lager dan het budget dat meerjarig in de programmabegroting is bestemd is voor Lombokplein (3,750 miljoen euro). Het verschil bedraagt 2,2 miljoen euro per jaar. In de Voorjaarsnota 2024 stellen we voor deze financiële ruimte in te zetten voor de gemeente brede bezuinigingsopgave.
Het meerjarige budget dat nodig is voor de dekking van de kosten van de investering Graadt van Roggenweg vervalt niet.
Voor een nader (cijfermatige) toelichting verwijzen wij naar de toelichting en financiële bijlage bij het raadsvoorstel MPR (beslispunt 7).

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 264

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.1 Inleiding
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	12
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Algemene vraag over actuele prognose opbrengsten en kosten betaald parkeren
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan het college een overzicht geven van enerzijds de baten en anderzijds de lasten door de invoering van betaald parkeren in de hele gemeente, zoals die na de indexeringen uit deze Voorjaarsnota per jaarschijf en structureel zijn opgenomen? (vergelijk vraag 144 bij Programmabegroting)

Antwoord:

In onderstaande tabel zijn de totale bedragen opgenomen die worden verwerkt in de programma begroting 2025 in verband met het invoeren betaald parkeren.

	2024	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
baten ivm invoeren betaald parkeren	-15,8	-18,7	-20,4	-22,6	-22,1
lasten ivm invoeren betaald parkeren	2,7	3,0	3,4	3,4	3,4
saldo verwerkt in de begroting	-13,1	-15,7	-17	-19,2	-18,7

Ten aanzien van de meerjarige lasten is hiervan nog moeilijk een juiste inschatting te maken en wordt dit jaarlijks in het model herijkt vandaar dat deze voor de jaren vanaf 2026 vooralsnog constant zijn gehouden.

De mutatie van de inkomsten ten opzichte van de begroting 2024 (zie tabel pagina 110 MPR 2024) is in bovenstaande bedragen verwerkt en betreft:

2024	2025	2026	2027	2028
-4,2	-4	-4	-3,4	-3,4

In de tabel van het MPR kunt u ook zien dat uit de extra inkomsten vanaf 2024 ook nog andere noodzakelijke kosten worden gedekt zoals kosten voor het nieuwe vergunningensysteem, en investeringen aan fietsenstalling en fietsdepot.
(nb de indexering vanaf 2025 is nog niet aan deze bedragen toegevoegd.)

Vraagnummer: 265

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	46
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke activiteiten met betrekking tot de onderwijsimpulsregeling worden voortgezet in 2026? Kan er niet gelijk gestopt worden zodat de opbrengst in 2025 al 770.000 euro is?

Antwoord:

Er kan niet met ingang van 2025 worden gestopt. Er zijn activiteiten gestart in 2024 die doorlopen in 2025 en waarvoor een subsidieverlening is afgegeven..
Activiteiten die starten in 2025 kunnen worden voortgezet in 2026.
Het per direct stoppen van de regeling in 2025 zou ertoe leiden dat een aantal initiatieven voor het realiseren van doelstellingen uit de Utrechtse Onderwijsagenda met betrekking tot onderwijskansen, waar wij over in gesprek zijn met het onderwijs, niet kunnen worden uitgevoerd. Daarnaast is dit ook juridisch niet mogelijk.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 266

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoeveel geeft de gemeente Utrecht, relatief gezien, uit aan economie ten opzichte van de andere G4-gemeenten en Eindhoven? (graag een overzicht)

Antwoord:

In 2022 heeft de Utrechtse Rekenkamer dit uitgezocht en kwam op de volgende uitgaven: Utrecht 17,8 miljoen euro; Den Haag 36,7 miljoen euro; Rotterdam 37,1 miljoen euro; Amsterdam 65,4 miljoen euro. In Eindhoven bedroegen de uitgaven over 2022 15,6 miljoen euro. De Rekenkamer stelde dat een globale analyse van de G4-programma's economie duidelijk maakt dat het budget van het programma Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen van Utrecht relatief laag is: zowel gemiddeld per inwoners als per vestiging is het bedrag lager dan in Den Haag, Rotterdam en Amsterdam. Opgemerkt werd ook dat de budgetsamenstelling verschilt. Utrecht heeft als enige grote stad een ondernemersfonds (zie vraag 354) dat in 2022 goed was voor ongeveer 9,1 miljoen euro van het totale budget van het programma Economie & Werkgelegenheid voor Iedereen. Dit is een budget waar de gemeente niet op kan sturen door de onderliggende constructie en dat aan een breed spectrum van activiteiten wordt uitgegeven. Dit antwoord betreft cijfers uit 2022. Het beeld over 2024 kan daarmee, door o.a. indexering en/of bezuinigingen, licht verschillen, maar de inschatting is dat de relatieve vergelijking overeind blijft.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 267

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	45
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Op pagina 45 staat onder het programma 'Programma Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid' een tabel met maatregelen: kan het college per maatregel aangeven hoeveel het totaal bedrag is per regel in de tabel voor de jaren 2025, 2026, 2027 en 2028?

Antwoord:

	2024	2025	2026	2027	2028
Versoberen actieagenda	1 mln	1,1 mln	1 mln	1 mln	1 mln
Verkleinen werkbudget	0,100 mln	0,048 mln	0,048 mln	0,048 mln	0,048 mln
Subsidie werk naar werk	0,400 mln	-	-	-	-
Reserve werk naar werk	1,2 mln				
Verminderen evenementenfonds	0,400 mln	0,245 mln	0,245 mln	0,245 mln	0,245 mln

Verminderen UM	1,6 mln	1,6 mln	1,5 mln	1,5 mln	1,5 mln
Verminderen bijdrage ROM	1,2 mln	1 mln	1 mln	0,973 mln	0,943 mln
Verminderen bijdrage IWCUR	0,150 mln	0,150 mln	0,124 mln	0,124 mln	0,124 mln

Vraagnummer: 268

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	45
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke activiteiten gaat het college stoppen bij de bezuiniging op economie? Waarom is de keuze gevallen op deze activiteiten? Is er overleg geweest met ondernemersorganisaties?

Antwoord:

In de VJN is gekozen voor een algehele versobering op het economisch beleid, en voor het stoppen van een aantal specifieke activeiten. Dit betekent in de eerste plaats ‘minder meer’: de uitvoeringskracht en het werkbudget (flexibele ruimte) van het programma economie worden niet verder versterkt, waar dit volgens het coalitieakkoord wel de bedoeling was. In de praktijk betekent dit weinig tot geen ruimte voor aanvullende wensen, zowel ambtelijk, bestuurlijk, als extern. Ook voor extra keuzes voortvloeiend uit de beleidsnota's die nu opgesteld worden, zijn geen middelen meer.
We versoberen daarnaast onze bijdragen aan externe partners die bijdragen aan het uitvoeren van economisch beleid, zoals de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) en het International Welcome Center Utrecht Region.
Specifiek stoppen we met de regeling werk naar werk, al vangen we dit de komende jaren op met een reserve (t/m 2027), en het Evenementenfonds. Deze laatste bezuiniging betekent in de praktijk waarschijnlijk dat het Evenementenfonds stopt, omdat de kosten voor uitvoering niet meer opwegen tegen de omvang van het fonds.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 269

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	45
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Het college heeft eerder aangegeven om de termijn om in aanmerking te komen voor de ITT te verlagen van 3 naar 1 jaar: welk effect heeft dat op de getallen in de Voorjaarsnota? Wat zou het handhaven van 3 jaar betekenen voor de aantallen in de Voorjaarsnota?

Antwoord:

Als de periode gehandhaafd blijft op drie jaar en de inkomensgrens op 110% blijft, dan levert dit een besparing op van 650 duizend euro.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 270

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In welk opzicht is de bijdrage van het Rijk voor Wet sociale werkvoorziening (Wsw) ontoereikend? Klopt het dat het toereikend had kunnen zijn als Utrecht andere keuzes zou maken? Kan het college voorbeelden geven van eventuele keuzes?

Antwoord:

De bijdrage van het Rijk voor de Wsw is gebaseerd op de verwachte uitstroom van de populatie nadat de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) is dichtgezet in 2015. Daarnaast is er door het Rijk ook onderzoek gedaan naar de gehele infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven, waaruit bleek dat er een landelijk beeld bestaat dat er meer geld nodig is voor de versterking van deze infrastructuur. Daarvoor is bij de Meicirculaire 2024 extra geld ter beschikking gesteld. Zoals gezegd gaat het om een landelijk beeld, waarin we Utrecht herkennen. We geven UW immers al jaren een aanvullende subsidie van 1,8 miljoen euro bovenop de rijksbijdrage. Daar komen de ontwikkelingen sinds eind 2023 bij op. Ook voor 2024 verwachten we een aanvullende subsidie te moeten verstrekken. In het vierde kwartaal van dit jaar komen wij terug op toekomstscenario's voor UW en de keuzes die daarbij gemaakt kunnen worden.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 271

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	46
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Vindt het college het niet behoorlijk risicovol om de gift van de bijzondere bijstand om te zetten naar een lening gezien de doelgroep die er gebruik van maakt? Is het niet verstandiger om de gift te verlagen in plaats van er een lening van te maken? Wat zeggen maatschappelijke partners hierover?

Antwoord:

De bedragen voor woninginrichting in Utrecht zijn in lijn met de uitgangspunten van de Participatiewet, namelijk goedkoopst compenserend. De bedragen zijn laag, waarbij er vanuit wordt gegaan dat veel spullen tweedehands gekocht worden. Vergeleken met andere gemeenten zijn onze verstrekkingen niet hoog. Het is dus niet logisch om de bedragen te verlagen. We hebben er rekening mee gehouden dat niet in alle gevallen bijstand als geldlening kan worden verleend. Maatschappelijke partners zijn kritisch op de voorgenomen plannen, maar geven een verlaging van de bedragen in plaats van een geldlening niet als optie.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 272

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Eva Oosters;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom begint het college niet in 2025 met verminderen inclusieaanpak? Klopt het dat dit geld vooral bestemd was voor evenementen mbt inclusie?

Antwoord:

Dit is om de uitvoering van de net vastgestelde beleidsnota inclusie en diversiteit 2024 - 2033 de kans te geven om stevig op te starten, te bouwen en te ontwikkelen. Dat geeft de mogelijkheid om te kijken wat binnen deze vernieuwde werkwijze werkt en wat minder goed werkt zodat we op een betere manier invulling kunnen geven aan de voorgestelde bezuinigingen. Zo dat de impact van de bezuinigingen zo klein mogelijk is.

Vraagnummer: 273

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Op pagina 47 staat onder het programma 'Programma Levendige en gezonde stad' een tabel 'Maatregel' kan het college voor elke regel in de tabel aangeven wat het totaal budget is voor de jaren 2025, 2026, 2027 en 2028?

Antwoord:

Zie tabel *totaal budget (zonder de voorgestelde bezuiniging) is voor de jaren 2025, 2026, 2027 en 2028.*

	totaal budget voor bezuiniging (x 1.000)			
Maatregel	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Verminderen ambitie Einstein	900	900	900	900
verminderen inclusieaanpak	800	800	800	800
Stoppen exploitatiesubsidies Diedom, ladyfit, Skatebaan	719	719	719	719
Stopzetten extra inzet PrEP en SOA - betreft totaalbudget Rijksregeling ASG (aanvullende Seksuele Gezondheid)	488	488	488	488
Korten op subsidie verslavingspreventie	1603	1603	1520	1520
Personele inzet op internationaal vanuit Volksgezondheid (deels) stopzetten	242	182	182	182
Stoppen inzet schoollunches	1027	1027	1027	1027
Stoppen inzet op (vecht) scheidingen	103	103		
Subsidiebureau kostendekkend toerekenen aan regelingen/programma's	nvt	nvt	nvt	nvt
Dekking kapitaallasten Machinerie vrij laten vallen	226	226	226	226
Kunst in de openbare ruimte prioriteren en selectie van projecten stopzetten	jaarlijks 330k + budget 1,5% kunstregeling gemeentelijke vastgoedprojecten			
Stoppen met basissubsidie voor de amateurkunst	421	421	421	421
Minder inzet op jongerencultuurhuis Vleuten of de Meern	735	735	735	735
Minder inzet op culturele voorbereiding Regio+-voorziening	185	185	185	185
Staken inzet op wijkcultuurhuis- hallencomplex Groenewoud	-	-	113	113
Verlagen budget projecten en knelpunten Cultuur	377	677	577	577
Stoppen met programma nachtsector	110	110	110	110
Verhogen tarieven sportaccommodaties	(niet als totaalbudget inbeeld te brengen)			

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 274

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	45
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Bijzondere bijstand van gift naar lening
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoeveel budget is er per persoon beschikbaar? Hoe verhoudt dat zich tot andere G4? Klopt het dat er rekening mee gehouden is dat de gemeente een deel moet kwijtschelden, omdat mensen het niet terugbetalen? Welk rente percentage wil het college hanteren op de lening?

Antwoord:

De maximale bedragen voor volledige woninginrichting variëren van € 1.100 voor een alleenstaande kamerbewoner tot € 4.600 voor een gezin met meerdere kinderen. Deze bedragen zijn vergelijkbaar met de bedragen die Den Haag hanteert. In Rotterdam en Amsterdam liggen de vergoedingen een stuk hoger.
Binnen de begroting Werk en Inkomen algemeen wordt rekening gehouden met het feit dat sommige mensen hun lening niet terugbetalen. Er wordt geen rente gerekend op deze leningen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 275

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	49
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	26,44,45,85,130,152,230,401

Vraag	Hoeveel procent zijn de tarieven voor sportaccomodaties de afgelopen 5 jaar gegroeid? Is het college niet angstig dat de sportpartners/verenigingen deze bedragen niet meer kunnen opbrengen?

Antwoord:

De tarieven zijn vanaf seizoen 2018-2019 alleen jaarlijks geïndexeerd met de volgende percentages.
2018-2019 2,3%
2019-2020 1,66 %
2020-2021 3,26%
2021-2022 2,9%
2022-2023 3,3%
2023-2024 3,5 %
Dat is totaal 16,9% in zes jaar tijd. De indexering voor seizoen 2024-2025 is 6,5%.

Het precieze effect van deze maatregel is nog niet bekend. We zetten een reserve van 5 miljoen euro in (zie hoofdstuk 4.1.2) voor een ingroeipad voor de verhoging van de tarieven. We gaan onderzoeken of we bij onze sportaccommodaties een gedifferentieerde verhoging door kunnen voeren, om zo enerzijds de kwetsbare doelgroepen te ontlasten, en anderzijds de bezetting en programmering in de breedte op peil te houden. Hierbij nemen we de uitgangspunten van het uitvoeringsprogramma ongelijk investeren voor gelijke kansen mee. Uiteraard moeten we daarbij toetsen of dit ook rechtmatig is (gelijkheidsbeginsel). Ook het eventueel effectief invoeren van een maatschappelijk 0-tarief zal daarbij worden onderzocht.
We kunnen helaas niet uitsluiten dat de tariefsverhogingen impact gaan hebben op bijvoorbeeld sportdeelname, maar we zetten ons maximaal in om de lastenverzwaring voor kwetsbare Utrechters tot een minimum te beperken door uit te gaan van ongelijk investeren voor gelijke kansen. Uiteraard zullen we daarover met SportUtrecht in overleg treden.
Inwoners met een inkomen tot 125% van het sociaal wettelijk minimumkunnen de U-pas inzetten om gebruik te maken van sport. Kinderen in Utrecht die sporten via de U-pas kunnen voor sportspullen ook een aanvraag doen bij het Paul Verweel sportfonds. In de nota financiële bestaanszekerheid wordt vanaf 2025 900 duizend euro vrijgemaakt om het meedoen aan o.a. sport en cultuur voor kinderen te versterken. Deze inzet wordt bepaald in het uitvoeringsprogramma van de nota financiële bestaanszekerheid. We kunnen helaas niet uitsluiten dat de tariefsverhogingen impact gaan hebben op bijvoorbeeld sportdeelname, maar we zetten ons maximaal in om de lastenverzwaring voor kwetsbare Utrechters tot een minimum te beperken door uit te gaan van ongelijk investeren voor gelijke kansen

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 276

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan het college een overzicht maken van de drie programma's waar relatief gezien het meeste op wordt bezuinigd? (graag een percentage erbij van het totaal budget)

Antwoord:

Sec een percentage zegt niet zoveel, omdat er voor het ene programma meer beïnvloedbare ruimte is dan voor het andere. Daarnaast zitten de hervormingsbezuingigingen hier nog niet in. Dit geldt eveneens voor programma’s waarvoor de afgelopen jaren een taakstelling voor opgenomen is (het brede sociale domein en onderhoud openbare ruimte). De drie programma's waar relatief het meest op wordt bezuinigd zijn Klimaatvriendelijke stad (14,4%), Betrouwbare overheid (4,5%) en Veilige stad (2%).

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 277

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	81, 213, 377

Vraag	Stoppen inzet schoollunches: Klopt het dat dit ging om een specifiek project in Overvecht? Klopt het dat er andere partijen zijn die in het gat van de gemeente stappen en er een bijdrage aan leveren?

Antwoord:

Nee, het ging niet om een specifiek project in Overvecht.De schoollunches zijn onderdeel van het programma Gezond Gewicht op School (GGOS) en bedoeld voor het primair onderwijs van Utrechtse scholen met een schoolweging boven de 30, scholen voor speciaal basisonderwijs of scholen van (voortgezet) speciaal onderwijs binnen de grenzen van de gemeente Utrecht.
Op dit moment is het nog onduidelijk of er andere partijen zijn die in het gat van de gemeente stappen op het moment dat de middelen van GGOS vervallen en of zij een structurele bijdrage gaan leveren. Mede naar aanleiding van de motie M230 trekken wij samen op met partijen uit het bedrijfsleven en participeren we in de werkgroep ‘De kansengelijke schoolmaaltijd’ van de Utrecht Development Board. De kans bestaat echter dat het niet lukt om duurzaam een publiek private samenwerking rondom de gezonde schoollunch te bewerkstelligen. De gemeente heeft hier nu een coördinerende en trekkende rol in. Indien externe partijen instappen wordt het wellicht mogelijk om de gezonde schoollunches voort te zetten. Indien ook de middelen voor coördinatie binnen de gemeente ontbreken, zal er ook gezocht moeten worden naar externe coördinatie.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 278

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	46
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	19, 68, 69, 124, 125, 129, 148, 149, 204, 211, 221

Vraag	Klopt het dat Pretty Woman, best man de enige organisatie is die onder 'specifieke jeugdprojecten' valt? Zo ja, waarom is dat dan zo verkapt weergegeven? Zo nee, welke nog meer? Pretty woman, best man doet belangrijk werk; wat wil de gemeente doen om het gat op te vullen als deze organisatie niet meer in Utrecht zit?

Antwoord:

Pretty woman valt onder de organisatie Stichting Specifieke Jeugdprojecten. De voorgestelde bezuiniging betreft inderdaad alleen alle projecten van Pretty woman.

De komende twee jaar verkennen we met onze partners welke verantwoordelijkheid de gemeente en zij hebben (scherper afbakenen van wettelijke taken), welke organisaties (zoals onderwijs, sociale basis, jeugdhulp, Wmo-ondersteuning, medische zorg) hier een grotere rol in kunnen spelen en hoe de specifieke expertise en aanpak kan worden geborgd vanaf 2027.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 279

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	18
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waaruit bestaan de kosten voor schaarse rechten markten en havens in 2025, 2026? Waarom zijn deze kosten in 2025 zo hoog?

Antwoord:

De kosten voor het in lijn brengen van de schaarse rechten voor markten en havens met Europese en nationale wet- en regelgeving bestaan uit kosten voor beleidsvorming en daartoe benodigde onderzoeken, het opstellen en aanpassen van regelgeving met betrekking tot de duur van de vergunning en de verdelingssystematiek (in de verschillende verordeningen en nadere regels) en voor de implementatie van de nieuwe vergunningprocedure. Wij verwachten voor deze werkzaamheden ongeveer 2 jaar nodig te hebben. De procedure rond de standplaatsvergunningen leert dat het belangrijk is dit proces zorgvuldig te doorlopen en de doelgroep tijdig en gestructureerd te betrekken en informeren. De kosten voor 2025 betreffen de inzet gedurende het gehele jaar (en die voor 2024 en 2026 een halfjaar).

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 280

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Fysieke locaties wijkbureaus -focus aanbrengen of differentiëren over de stad
Heeft relatie met vraag	

Vraag	1. Hier staat aangegeven dat het college voorstelt om focus aan te brengen op de wijkbureaus en te differentiëren over de stad. Wat betekent dit concreet? Is het college van plan om wijkbureaus te sluiten c.q. samen te voegen? Zo ja, hoe wordt dan bepaald welke wijkbureaus moeten sluiten?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 155.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 281

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Sharon Dijksma;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Fysieke locaties wijkbureaus -focus aanbrengen of differentiëren over de stad
Heeft relatie met vraag	

Vraag	2. Het college geeft aan dat de balies van Vleuten-De Meern tot 2028 nodig zijn, maar dat zij overweegt deze balies nadien te gaan sluiten. Welke belangen spelen hieromtrent mee in de afweging van het college? Wat maakt dat de balies uiteindelijk zullen gaan sluiten of niet?

Antwoord:

De heroverweging over het al dan niet sluiten van de balies van Vleuten - De Meern hangt samen met de verkenning rondom het differentiëren/focus aanbrengen van de dienstverlening op wijkbureaus. Zie antwoord op vragen 155 en 224.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 282

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Veilige Stad
Bladzijde (in pdf)	43
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Verlagen materieel budget wijkveiligheid
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In de toelichting wordt genoemd dat het materiële budget wijkveiligheid in voorgaande jaren niet optimaal werd benut. Hoeveel budget bleef er gemiddeld genomen over van het totale budget in de afgelopen jaren?

Antwoord:

In de afgelopen jaren (2021-2023) is gemiddeld 0,150 miljoen euro minder besteed op het materiele budget van Wijkveiligheid.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 283

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	23
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Wonen compensatie niveau productie sociale huurwoningen
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Het college stelt dat we deze compensatie realiseren met beleidsmatige maatregelen, zoals de lijn van “eisen in de ijskast”, projecten van de corporatie-s voordragen voor rijks en provinciale subsidies en subsidie bijdragen aan flexwoningen. Deze beleidsmaatregelen vertegenwoordigen een waarde vergelijkbaar met de gevraagde financiële compensatie.

Antwoord:

Het onderzoek van Ortec Finance laat zien dat corporaties in potentie op termijn onvoldoende middelen ter beschikking hebben om de brede opgave waarvoor we gezamenlijk voor staan te realiseren. We kijken met de corporaties verder dan alleen de beleidskeuze Stop de Verkoop. Het pakket aan beleidsmaatregelen kan daarom ook een grotere omvang kennen. De woningbouwproductie van sociale huur is immers een gezamenlijke, langjarige inspanning. De gemeente speelt daarin een faciliterende en stimulerende rol en de corporaties hebben de taak om de woningbouwproductie snel en kwalitatief te realiseren.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 284

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	23
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Wonen compensatie niveau productie sociale huurwoningen
Heeft relatie met vraag	

Vraag	1. Betekent dit dan ook dat het college door het realiseren van deze beleidsmatige maatregelen zelf inkomsten misloopt? Werken deze beleidsmatige maatregelen niet dusdanig door in de financiën dat er uiteindelijk wel een effect is op de financiën van de gemeente, zij het dat de gemeente nu niet actief geld naar de corporaties over hoeft te maken? Is dit in lijn met de wet- en regelgeving en kwalificeert dit niet bijvoorbeeld als oneerlijke staatsteun?

Antwoord:

Nee, dat kan niet generiek worden gesteld omdat het veelal maatregelen zijn die aan de zijde van de corporatie, of marktpartij waar de corporatie woningen afneemt, kosten bespaart of leidt tot meer opbrengsten (bijvoorbeeld om meer ruimte te bieden voor andere indexering).
Het pakket met maatregelen wordt nog uitgewerkt met de corporaties. De maatregelen zullen zorgvuldig worden samengesteld, waarbij financiële consequenties (direct en indirect) en het voldoen aan wet- en regelgeving (waaronder staatssteun) belangrijke criteria zijn bij de samenstelling.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 285

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Eerste Bestuursrapportage
Hoofdstuk	7. Budgettair neutrale bijstellingen
Paragraaf	Verhogen baten en lasten
Subparagraaf	Betrouwbare overheid
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	63
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan het college toelichting geven bij de structurele afname van baten (-101) binnen het programma betrouwbare overheid, die lijkt te worden gecompenseerd door structurele afname van lasten (101) binnen het programma Algemene middelen en overhead?

Antwoord:

Een negatief bedrag bij baten is een stijging van baten en geen daling. Dit laten we in het erratum corrigeren.
Het bedrag (100,64 duizend euro) betreft structurele baten voor LAA (en lasten) die we wel in de realisatie boeken, maar (nog) niet in de begroting hadden opgenomen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 286

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Eerste Bestuursrapportage
Hoofdstuk	7. Budgettair neutrale bijstellingen
Paragraaf	Verlagen baten en lasten
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	65
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan het college toelichten welke structurele wijzigingen in baten en lasten hier per programma worden ingeboekt, in het bijzonder de schijnbare verschuiving van Levendige en gezonde stad naar Algemene Middelen en Overhead?

Antwoord:

Dit is de wijziging die betrekking heeft op het opheffen facilitair beheer MFA's. Per 1 juli 2024 wordt het facilitair beheer MFA's opgeheven bij Stadsbedrijven en wordt o.a. het budget voor ondersteuning overgeheveld van Stadsbedrijven naar VGU. Met deze mutatie wordt budget van de afdelingskostenplaatsen van Stadsbedrijven, wat onder de decentrale overhead valt, overgeheveld naar de exploitatielasten van programma Levendige en gezonde stad; doelstelling Vastgoed.
Er gaan lasten van Algemene middelen en overhead naar Levendige en gezonde stad.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 287

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Eerste Bestuursrapportage
Hoofdstuk	7. Budgettair neutrale bijstellingen
Paragraaf	Verschuiven gelden naar een ander programma
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	66
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan het college toelichten welke structurele wijzigingen in baten en lasten hier per programma worden ingeboekt?

Antwoord:

Het zijn lasten die betrekking hebben op overhead-, formatie, afschrijvings- en energiekosten. Een verdere specificatie staat in onderstaande tabel.

Programma	Structureel	2024	2025	2026	2027	2028	Toelichting
Structureel	Algemene Middelen en Overhead	550.850	957.950	1.404.150	1.546.750	1.546.750	
	Duurzame bereikbaarheid	(550.850)	(957.950)	(1.404.150)	(1.546.750)	(1.546.750)	Overheveling overhead als gevolg van het invoeren betaald parkeren
		-	-	-	-	-	
Structureel	Aantrekk. groene leefomgeving & erfgoed	(120.000)	(120.000)	(120.000)	(120.000)	(120.000)	Actualisatie overheadbegroting W&S 2024 inclusief aanvulling vanuit productbegroting ten behoeve van formatie uitbreiding.
	Algemene Middelen en Overhead	120.000	120.000	120.000	120.000	120.000	
		-	-	-	-	-	
Structureel	Algemene Middelen en Overhead	261.000	261.000	261.000	261.000	261.000	
	Veilige stad	(261.000)	(261.000)	(261.000)	(261.000)	(261.000)	Budgetoverheveling voor overhead als gevolg van groei
		-	-	-	-	-	
Structureel	Algemene Middelen en Overhead	108.765	108.765	108.765	108.765	108.765	
	Ontwikkelen en wonen voor iedereen	(108.765)	(108.765)	(108.765)	(108.765)	(108.765)	Overhevelen budget uitvoeringskracht voor 2 fte van Ruimte en MO naar Cultuur
Structureel	Kansrijk opgroeien	88.441	88.441	88.441	88.441	88.441	
	Levendige en gezonde stad	(88.441)	(88.441)	(88.441)	(88.441)	(88.441)	Bij vastgoed zijn budgetten gereserveerd voor ventilatiemaatregelen voor panden van stadsbedrijven en voor sportvoorzieningen. Deze worden overgeheveld naar het juiste programma
		-	-	-	-	-	
Structureel	Algemene Middelen en Overhead	72.629	72.629	72.629	72.629	72.629	
	Levendige en gezonde stad	(72.629)	(72.629)	(72.629)	(72.629)	(72.629)	Bij vastgoed zijn budgetten gereserveerd voor ventilatiemaatregelen voor panden van stadsbedrijven en voor sportvoorzieningen. Deze worden overgeheveld naar het juiste programma

Bedragen zijn in euro's en het bedrag tussen haakjes is de afname van het programma.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 288

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Eerste Bestuursrapportage
Hoofdstuk	7. Budgettair neutrale bijstellingen
Paragraaf	Bijstellingen investeringskredieten
Subparagraaf	7.7.2 Duurzame bereikbaarheid
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	68
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De wijziging van 1,385 miljoen euro op Schaalsprong fiets is niet toegelicht. Kan het college die toelichting alsnog geven?

Antwoord:

Per abuis is een verkeerd bedrag genoemd, de 1,385 bedraagt 1,635 miljoen euro en dit wordt met het erratum gecorrigeerd. In 2024 halen we uit de middelen Schaalsprong fiets een bedrag van 1,635 miljoen euro voor de Boorstraattunnel en vermelden we dit project apart in de investeringsstaat bij de jaarstukken 2024. U bent met de Raadsbrief van 23 november 2023 geïnformeerd over het budget voor de Boorstraattunnel om het Integraal Programma van Eisen (IPvE) op te kunnen stellen.
Het verkeerde bedrag is ontstaan doordat een onjuiste beginstand in de tabel Uitbreidingsinvesteringen A was opgenomen. Het bedrag van 7,711 miljoen euro beginstand had moeten zijn 7,961 miljoen euro, conform programmabegroting 2024. Dit wordt met het erratum gecorrigeerd.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 289

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Eerste Bestuursrapportage
Hoofdstuk	7. Budgettair neutrale bijstellingen
Paragraaf	Bijstellingen investeringskredieten
Subparagraaf	7.7.2 Duurzame bereikbaarheid
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	70
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke toelichting kan het college geven bij de Uitbreidingsinvesteringen A Doelstelling Verkeersveiligheid? Wat betekent het concreet dat deze kredieten worden gewijzigd?

Antwoord:

Het krediet voor het actieplan VV betreffen investeringen die we maken voor projecten n.a.v. ernstige verkeersongevallen (zoals Vleutenseweg en Biltse Rading) en toezeggingen.
De verlaging van het krediet As-Votulast met 2,3 miljoen euro betreft een verschuiving van het krediet naar Tuinwijkroute en Fietsroute om de Noord.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 290

Fractie	VVD
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Eerste Bestuursrapportage
Hoofdstuk	9. Corresponderende posten
Paragraaf	3. Duurzame bereikbaarheid
Subparagraaf	Verkeersveiligheid
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	82
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat betekent het concreet voor de NRU dat de procedures uit de RISM II richtlijn worden toegepast? Klopt het dat dit gaat om een bedrag van 5.000 euro en welke verbetering maakt dit concreet mogelijk?

Antwoord:

De Noordelijke Ring Utrecht (NRU) heeft de status van aan autoweg. Daarmee is Europese verkeersveiligheidsrichtlijn RISM II van toepassing sinds 1 juni 2023. Onderdeel van deze richtlijn is dat er één keer in de vijf jaar een Periodieke Verkeersveiligheidsinspectie uitgevoerd moet worden. De inspectie op de NRU is in 2024 uitgevoerd (hier is bedrag van 5.000 euro voor). De uitkomsten van de inspectie nemen we mee bij uitvoering van de Korte Termijn Maatregelen. Denk hierbij aan het aanpassen van de pijlmarkeringen bij de verkeerspleinen, markeringen herstellen en het aanpassen van VRI-instellingen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 291

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	40
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	73, 170

Vraag	Welke concrete diensten worden er dan niet of minder gedaan als we vanaf 2027 514.000 gaan bezuinigen en wat merkt de burger concreet daarvan?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 73.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 292

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries, Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Ontwikkelen en wonen voor iedereen
Bladzijde (in pdf)	40
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke type versoberingen gaat het hier om; kunnen daar 2 of 3 voorbeelden van worden genoemd?

Antwoord:

Wij lossen deze knelpunten zoveel als mogelijk op binnen de beschikbare projectbudgetten. Indien dat niet mogelijk is maken wij gebruik van de knelpuntenvoorziening. Wij schatten in dat de resterende omvang van de voorziening voldoende is om het risico op knelpunten op te vangen. De verlaging van de voorziening betekent wel dat het in geval van financiële tegenvallers eerder nodig kan zijn om versoberingsmaatregelen binnen projecten te treffen. Dit vraagt maatwerk en is sterk afhankelijk van het soort project.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 293

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Klimaatvriendelijke stad
Bladzijde (in pdf)	41
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Om wat voor type alternatieve maatregelen gaat het hier; graag 2 of 3 voorbeelden noemen? Gaat het ook om onderzoek naar alternatieven van bewonersgroepen?

Antwoord:

Omdat we werken in een snel veranderd speelveld is het soms nodig eerder ingezette maatregelen aan te passen aan de nieuwe werkelijkheid.
Voorbeelden zijn:
- De uitrol van grootschalige zon op dak bij bedrijfsdaken stokt, omdat vanwege netcongestie niet kan worden teruggeleverd aan het net. We zijn daarom aan het onderzoeken of slimme oplossingen achter de meter of energie delen met andere bedrijven mogelijkheden biedt.
- Door de val van het kabinet laat de landelijke wet- en regelgeving die de regierol voor gemeenten regelt langer op zich wachten.
- Door het Rijk zijn de afgelopen jaar veel middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten om woningeigenaren met een laag inkomen en een woning met een laag energielabel E, F en G te helpen hun woning te isoleren. Dit vraagt om een andere aanpak dan voorheen waarbij we vooral informatiebijeenkomsten per wijk organiseerden. Voor de bewonersinitiatieven geldt dat we deze initiatieven ondersteunen door regelmatig bijeenkomsten te organiseren waar kennis en informatie kan worden uitgewisseld. En voor hulpvragen kunnen ze bij een vast contactpersoon terecht die ze op weg helpt in de gemeentelijk organisatie en naar externe organisaties. Er zijn naast gemeentelijke regelingen ook provinciale en landelijke subsidies beschikbaar voor deze initiatieven. Deze kunnen worden ingezet voor verschillende kosten van initiatieven waaronder deels voor onderzoeken naar mogelijke warmtealternatieven voor lokale warmtenetten.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 294

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; Susanne Schilderman;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat houdt dit programma Bodem in; om welke concrete maatregelen gaat het dan zoal?

Antwoord:

Het betreft hier minder structurele middelen beschikbaar houden voor bodem. Uitkeringen in het kader van bodemsanering kwamen via het Rijk via convenant en sinds 2023 voor individuele projecten. Met deze oorspronkelijke middelen konden we extra bodemactiviteiten uitvoeren zoals o.a. de visie ondergrond.
Enkele projecten kunnen voorlopig geen voortgang hebben of moeten beperkt worden, hierbij moet gedacht wordenaan de ordening van de ondergrond, onverwachte verontreinigingen waterglas en levende bodem. Ook wordt er bezuinigd op het deelnemen aan kennisnetwerken en regionale bijeenkomsten.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 295

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Passende ondersteuning en opvang
Bladzijde (in pdf)	44
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Met welk percentage (van het totaal) nemen de middelen dan jaarlijks af; ofwel hoe groot is nu het budget in 2024-2028?

Antwoord:

De taakstelling op het gehele budget Beschermd wonen is € 4,1 miljoen. In de begroting is op dit moment rekening gehouden met € 94,7 miljoen aan rijksmiddelen voor Beschermd wonen in 2024 en verder. De taakstelling is dus 4,3% op het totale budget. De structurele bezuiniging zoals opgevoerd vanaf 2026 is 1.951.000.
Omdat er bij beschermd wonen sprake is van afspraken over een regionale budgetverdeling waarbij 47,5 procent van het budget het Utrechtse aandeel is betekent dit dat van het totaalbudget en dus ook van elke bezuiniging er 52,5 procent toekomt aan de regiogemeenten. Om 1.951.000 vrij te maken voor Utrecht zal er dus 4.1 miljoen moeten worden bespaard in de gehele regio.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 296

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Passende ondersteuning en opvang
Bladzijde (in pdf)	44
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	209

Vraag	Met welk percentage nemen de middelen dan jaarlijks af; ofwel hoe groot is nu het budget in 2024-2028? En om wat voor type gezinnen gaat het dan bij deze bezuiniging om?

Antwoord:

Het gaat om gezinnen die na een bepaalde periode in het buitenland weer terugkeren naar Nederland, in dit geval naar Utrecht. In meeste gevallen gaat het om gezinnen met een Nederlandse nationaliteit of waarvan tenminste één van de kinderen een Nederlandse nationaliteit heeft en minderjarig is. In dit laatste geval doet een gezin meestal een beroep op het Chavez-Vilchez arrest en krijgt meestal op basis daarvan recht op verblijf hier in Nederland. Er is altijd een deel van het gezin rechthebbend. Door deze remigrantengezinnen tijdelijk geclusterd op te vangen in een noodvoorziening, kan beter ondersteuning worden geboden én worden gestuurd op snelle uitstroom.
De besparing betreft gedeeltelijk het duidelijker afbakenen van wie er opvang krijgt en inzetten op eigen verantwoordelijkheid (zie het antwoord op vraag 209) en gedeeltelijk het efficiënter organiseren van deze vorm van opvang. Het budget is nu € 0,4 miljoen, het gaat dus om een besparing van 25%.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 297

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Bladzijde (in pdf)	45
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Met welk percentage gaat de Actieagenda Economie hierdoor verkleinen; ofwel wat is huidig budget? Wat voor soort concrete maatregelen vallen er dan weg? Graag enkele voorbeelden noemen.

Antwoord:

In 2024 is het programma Toekomstbestendige Economie met € 0,9 mln versterkt, mede naar aanleiding van het Rekenkamerrapport uit 2022 over het economisch beleid. Er is, conform advies rekenkamer, meer ingezet op het maken en/of actualiseren van beleid, het evalueren van instrumenten en subsidies, data- en onderzoek en het versterken van het economisch profiel van Utrecht. Daarmee hebben we de basis op orde gebracht en kunnen we de acties uit de actieagenda 2024 uitvoeren. We houden rekening met het korten van 4 ton structureel op het totaal van 1,4 mln. De sprong naar 1,4 mln zou pas in 2025 gemaakt worden. De bezuiniging zorgt ervoor dat deze basis op orde blijft maar we niet of nauwelijks extra ruimte hebben om vanaf 2025 aanvullende zaken op te pakken, omdat het bedrag niet met 50% groeit, zoals de verwachting was. Er vallen dus niet direct concrete maatregelen weg, maar er is weinig tot geen ruimte om nieuwe maatregelen op te zetten.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 298

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; Eva Oosters;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Bladzijde (in pdf)	45
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe is de totale bijdrage van 3,3 miljoen opgebouwd? Graag opsplitsing in onderdelen. En kunnen we technischcch per 2025 volledig stoppen met onze bijdrage en deelname aan Utrecht Marketing?

Antwoord:

De jaarlijkse bijdrage is €3,3 miljoen en opgebouwd uit; Economie € 1,7 miljoen, Cultuur € 1,4 miljoen en Marketing en Communicatie € 0,2 miljoen. Nee, we kunnen niet volledig stoppen met onze bijdrage aan UM aangezien een selectieve bezuiniging op UM contractbreuk zou betekenen. We hebben een meerjarenovereenkomst met UM tot en met 2025 en zijn op basis hiervan jaarlijks de bijdrage verschuldigd als vergoeding van uitgevoerde diensten. Vanaf 2026 is een nieuwe opdracht nodig aan UM. Op een later moment komen we te spreken over de kaders hiervan.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 299

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	49
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Om wat voor type projecten en knelpunten gaat het hier; wat zijn 2 of 3 pakkende voorbeelden hiervan?

Antwoord:

Dit budget wordt onder meer ingezet voor nieuwe ontwikkelingen, zoals Pact Utrecht (doel: het diverser en inclusiever maken van de culturele sector), nieuwe initiatieven, zoals de opleiding Leiderschap in Cultuur en proces-/ organisatiekosten voor nieuw beleid, zoals de rondetafelgesprekken i.h.k.v. kadernota Cultuurparticipatie. De bijdragen voor knelpunten betreffen knelpunten bij culturele instellingen. Deze bijdragen zijn altijd incidenteel van aard en geven de instelling de ruimte om de bedrijfsvoering (duurzaam) op orde te brengen. Onder andere aan poppodium Azotod is afgelopen periode in dit kader een bijdrage verstrekt.

Vraagnummer: 300

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	49
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat gaat er niet meer gebeuren als gemeente de bijdrage intrekt en deze bezuiniging doorvoert; wat is een inschatting van het merkbare effect in de stad?

Antwoord:

Tot en met 2026 zijn de middelen voor het programma nachtsector beschikbaar en kan er uitvoering gegeven worden aan de nachtvisie. We proberen de belangrijkste doelstellingen uit de visie, zoals het vinden van drie nieuwe locaties, een impulssubsidie met nachtthema, het openen van een nachtloket en een plan voor het verbeteren van sociale veiligheid bij het uitgaan binnen de tijd die er nog is uit te voeren. Daarna incorporeren we het programma waar mogelijk in onze bestaande programma's en regelingen. Het programma wordt dan gecoördineerd vanuit Culturele Zaken. De uitvoering van de nachtvisie zal dan versoberen. Er is dan géén budget meer voor de nachtcoördinator, dus die stopt per 2027. Het Nachtoverleg is hiervan op de hoogte en moet met elkaar bepalen hoe ze dit overleg daarna verder vorm geven.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 301

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.3 Bezuinigingen op investeringen
Programma/onderdeel	Bezuinigingsbijdrage ruimtelijke investeringen
Bladzijde (in pdf)	50
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Ambtelijk is er een inventarisatie beschikbaar van 20 miljoen euro per jaar. Deze lijst is volgens ons nog niet gedeeld met raadsleden.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan een overzicht worden gedeeld met de volledige groslijst van de 20 miljoen aan projecten, ook in de tijd, met korte toelichting per project? Graag per project 1 zin waarin staat wat de belangrijkste reden is waarom het project soms niet is opgenomen in de voorgestelde lijst van bezuinigingen.

Antwoord:

Het overzicht met de volledige groslijst is op 17 april jl. gedeeld met de gemeenteraad in een brief met bijlagen. In de bijlage "Ambtelijke inventarisatie van bezuinigingsopties, Domein van ruimtelijke investeringen" staan vier tranches met bezuinigingen, met een toelichting hoe deze tranches zijn ingedeeld. Wij hebben ervoor gekozen de bezuinigingsmaatregelen in de eerste twee tranches over te nemen. Verder kiezen wij ervoor om structureel 3,0 mln euro te bezuinigen op mobiliteit en om in totaal 0,6 mln structureel te bezuinigen op cultuurinvesteringen. Voor die laatste twee posten is deels geput uit de derde tranche bezuinigingsopties. De overige bezuinigingsopties uit de ambtelijke inventarisatie hebben we niet overgenomen. De reden daarvoor is dat de resterende bezuinigingsopties twee of zelfs drie keer hoog scoren op de criteria “financieel-technische urgentie”, “groei in balans” en “ongelijk investeren voor gelijke kansen”. Deze criteria zijn toegelicht in de hierboven genoemde bijlage, Voor elke bezuinigingsoptie in tranche 2 geldt dat deze twee hoge scores heeft, en bezuinigingsopties in tranche 4 hebben drie hoge scores

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 302

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	3. Inhoudelijk_ ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.3 Bezuinigingen op investeringen
Programma/onderdeel	Bezuinigingsbijdrage ruimtelijke investeringen
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	We hebben wel een MJIP en Meerjaren Perspectief Ruimte 2024, maar GEEN Meerjaren Programma Ruimte 2024.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Graag ontvangen we fysiek op papier een compleet exemplaar van het Meerjaren Programma Ruimte 2024. Kan dat?

Antwoord:

Het MPR is gelijktijdig met de VJN aan de raad verstuurd en te vinden via de raadsvoorstellen weekoverzicht 19 mei agendapunt 4. Het MPR wordt niet op papier gedrukt. We verzoeken u het document zelf te printen of het document via de griffie te laten printen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 303

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; Lot van Hooijdonk;
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	3. Inhoudelijk_ ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.3 Bezuinigingen op investeringen
Programma/onderdeel	Bezuinigingsbijdrage ruimtelijke investeringen
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	In het Meerjarenperspectief Ruimte 2024 staan op pagina 35 een zestal projecten beschreven, waarvan ons niet duidelijk is hoeveel die in de periode 2025-2028 gaan kosten.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kunnen de jaarlijkse kosten van deze zes projecten voor de periode 2025-28 in een overzicht worden gezet? En als deze projecten ieder afzonderlijk worden uitgesteld tot na 2028 wat zijn dan per project (van alle 6) de besparingen zoals die vrijkomen in de exploitatienbegroting voor de jaren 2025-28? Graag uitgesplitst naar (1) niet activeerbare deel wat direct een besparing cash betekent en (2) het activeerbare deel wat indirect een besparing oplevert door aanpassingen in de afschrijvingen en rentekosten.

Antwoord:

De totaal verwachte kosten voor de zes genoemde projecten kunt u vinden in de geheime bijlage bij deze beantwoording.

Vanwege de reeds gemaakte plankosten, ontwerpkosten en/of participatiekosten levert het uitstellen van deze investeringsprojecten tot na 2028 na verwachting geen besparing op maar juist extra kosten. Immers de kosten van deze projecten drukken dan na 2028 alsnog op de begroting en leveren tot die tijd een verhoging van de kosten op voor groot onderhoud.

Daarnaast bestaat een groot risico dat reeds toegekende subsidies komen te vervallen omdat projecten op niet op tijd worden uitgevoerd, welke in dat geval ook voor extra kosten zorgen. Tevens geeft dit een negatief signaal af richting de subsidieverstrekkers (Rijksoverheid en HDSR), dit benadeelt onze positie bij toekomstige gesprekken met het Rijk en HDSR over eventuele toekomstige subsidies. Tot slot zijn in de projecten waar al reeds is geparticipeerd door de gemeente verwachtingen gewekt bij haar inwoners en is hier vaak al lang over gesproken

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 304

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk;
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	3. Inhoudelijk_ ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.3 Bezuinigingen op investeringen
Programma/onderdeel	Bezuinigingsbijdrage ruimtelijke investeringen
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	We kunnen nergens vinden wat de project Herinrichten Weerdsingel Oostzijde en Knip Ledig Erf de gemeente jaarlijks kosten in de periode 2025-28.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kunnen de jaarlijkse kosten van deze twee projecten voor de periode 2025-28 in een overzicht worden gezet? En als deze projecten ieder afzonderlijk worden uitgesteld tot na 2028 wat zijn dan per project (van alle 2) de besparingen zoals die vrijkomen in de exploitatienbegroting voor de jaren 2025-28? Graag uitgesplitst naar (1) niet activeerbare deel wat direct een besparuing cash betekent en (2) het activeerbare deel wat indirect een besparing oplevert door aanpassingen in de afschrijvingen en rentekosten.

Antwoord:

De verwachte kosten voor het project Weerdsingel Oostzijde voor de jaren 2025-2028 bedragen 1,31 miljoen euro. De verwachte kosten voor het project Knip Ledig erf bedragen euro 1,8 miljoen euro. Alle kosten landen in de exploitatiebegroting en worden niet geactiveerd.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 305

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; Lot van Hooijdonk;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.3 Bezuinigingen op investeringen
Programma/onderdeel	Bezuinigingsbijdrage ruimtelijke investeringen
Bladzijde (in pdf)	50
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat zijn de concrete aanpassingen per doelstelling RSU 2040 / Groei in Balans of blijven deze alle ongewijzigd (graag opnemen in een helder overzicht van doelstellingen oud versus nieuw)?

Antwoord:

Er zijn geen wijzigingen doorgevoerd in de doelstellingen van de RSU2040 en Groei in Balans. De RSU2040 geeft het ambitieniveau weer voor de stad als geheel. Dit geldt als basis voor verdere uitwerking binnen de gebieden en projecten. In deze uitwerking kunnen per gebied andere accenten worden aangebracht, omdat de opgaven per gebied verschillen. Geen twee gebieden in de stad zijn immers hetzelfde

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 306

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; Susanne Schilderman;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	1. Blijven kiezen voor de toekomst
Paragraaf	1.1 Lastige tijden vragen om lastige keuzes
Subparagraaf	Geen nadere definiëring van toepassing
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	8
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Nergens is een goede analyse te vinden van wat de groei met bijvoorbeeld 1.000 woningen ons als gemeente kost. Voor elke 1.000 woningen erbij (nieuwbouw) ontvangen we bijv. specifieke rijksbijdragen (SPUK) en calcuren we in dat er extra inkomsten rijk zijn omdat we als stad met ca. 2.000 inwoners gaan groeien. Daarnaast zullen we als gemeente uit de eigen middelen een bijdrage moeten doen voor het mogelijk maken van die 1.000 extra woningen. Nieuwe bewoners gaan ook OZB e.d. betalen. Maar dat is pas op de langere termijn nadat alle investeringen zijn gedaan. Wat ontbreekt is het inzicht in hoe deze financiële stromen lopen en doorwerken in de jaarbegrotingen van de gemeente.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat kost de groei ons als gemeente netto, uitsluitend kijkend naar de investeringen zelf? Kortom, als Utrecht met bijv. 1.000 nieuwe woningen groeit wat is dan orde grootte (zeer ruwe schatting) het saldo voor onze exploitatierekening? Ofwel, zijn de extra rijksbijdragen (en andere derden) groter of kleiner dan de totale kosten die we moeten investeren als gemeente? Hoe groot is het verschil tussen beide, ofwel het tekort, datgene dat we als gemeente netto moeten investeren? En op welke wijze drukt dat weer orde grootte op de jaarbegrotingen voor 2025-28, allemaal orde grootte plus/min in enkele miljoenen!

Antwoord:

Deze vraag is niet eenduidig te beantwoorden. Een groei met 1000 woningen gaat gepaard met allerlei effecten op de inkomsten, uitgaven en de schuldpositie van de gemeente. Dit is per project verschillend. Aan de uitgavenkant spelen allerlei factoren een rol, zoals het woonprogramma, benodigde investeringen in mobiliteit en groen, kosten voor exploitatie, handhaving, beheer en onderhoud van de openbare ruimte maar ook benodigde investeringen in maatschappelijke voorzieningen zoals onderwijs, zorg, sport en cultuur. Qua inkomsten valt te denken aan hogere inkomsten uit het gemeentefonds, toename van inkomsten uit lokale belastingen en in sommige gevallen incidentele bijdragen vanuit het rijk. Een deel van deze geldstromen heeft betrekking op wettelijke taken waarop wij nauwelijks invloed kunnen uitoefenen. Een deel heeft betrekking op gemeentelijk beleid.
Specifiek voor gebiedsontwikkeling geldt bovendien het volgende:

In de Nota Kostenverhaal Bovenwijkse Voorzieningen (2023) worden drie soorten investeringskosten onderscheiden: (1) binnenplanse kosten, (2) bovenwijkse kosten voor meerdere specifieke gebiedsontwikkelingen en (3) bovenwijkse kosten op het schaalniveau van het casco van de stad, zoals stedelijke groen- en mobiliteitsstructuren.

Het eerste type kosten wordt per gebiedsontwikkeling begroot en daar worden ze altijd volledig in rekening gebracht. Ook het tweede type wordt afzonderlijk begroot en wordt in beginsel volledig bij de betreffende gebiedsontwikkelingen in rekening gebracht. Het derde type kosten wordt nooit volledig in rekening gebracht bij gebiedsontwikkelingen, omdat de wet voorschrijft dat het profijt van dergelijke investeringen ook toegerekend moet worden aan de bestaande stad.

Binnenplanse en bovenwijkse kosten kunnen niet in alle gevallen volledig verhaald worden. Dat komt doordat in sommige gevallen de projectopbrengsten lager zijn dan de kosten ("onrendabele top"). De omvang van de onrendabele top is van vele factoren afhankelijk, zoals het woonprogramma en kosten voor bodemsanering, uitplaatsingen etc.

Overigens, bij groei van de stad investeert de gemeente niet alleen in groen en mobiliteit, maar bijvoorbeeld ook in maatschappelijke voorzieningen. De behoefte aan zulke investeringen is niet louter afhankelijk van het aantal woningen, maar bijvoorbeeld ook van het aantal schoolgaande kinderen (onderwijshuisvesting), van ontwikkelingen in sportbeoefening en van gemeentelijke ambities (bijvoorbeeld voor cultuur). De investeringskosten die samenhangen met dergelijke voorzieningen kunnen per locatie sterk verschillen. Het is kortom niet mogelijk een eenvoudige rekensom op te stellen van de investeringskosten per 1000 woningen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 307

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	Resultaat 2023
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	14
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De optelsom in de toelichting komt niet overeen met het resultaat van -21.742.000; graag een toelichting hoe dit bedrag wel is opgebouwd?

Antwoord:

De som van de Tweede Bestuursrapportage 2023 (5,168 miljoen euro nadeel), de Jaarstukken 2024 (17,419 miljoen euro nadeel) en de corresponderende posten uit de september- en decembercirculaire 2023 (0,844 miljoen euro voordeel) is samen 21,742 miljoen euro nadeel.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 308

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	Indexeringen
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	14
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kosten zijn wel geïndexeerd, maar de inkomsten alleen bij het gemeentefonds; graag een toelichting waarom alleen daar en niet elders bij de overige inkomsten (OZB kan ook stijgen met inflatie t.z.t.)?

Antwoord:

Bij de indexering is ook rekening gehouden met indexering van inkomsten zoals de OZB. In de Nota Lokale Heffingen is opgenomen dat tarieven jaarlijks worden verhoogd met de inflatie.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 309

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	Nota Beheer openbare ruimte en het Uitvoeringsprogramma Werk aan de werf
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	15
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom stijgen de lasten hier met 1,41 miljoen/jaar structureel? En waarom niet in 2024-2028? Graag een inhoudelijke toelichting wat hier de oorzaken van zijn.

Antwoord:

Het bedrag van 1,41 miljoen bestaat voor 0,46 uit kapitaallasten voor Werk aan de Werf en 0,95 voor beheer openbare ruimte.
De Nota Beheer Openbare Ruimte is op 18 februari 2021 vastgesteld door de raad. Onderdeel van deze nota is de financiële strategie waarin is benoemd dat er vanaf 2025 jaarlijks € 0,95 miljoen extra benodigd is, tot en met 2055, om de begroting cumulatief te verhogen en op deze wijze aan de toenemende onderhouds- en vervangingsinspanningen te kunnen voldoen. Het knelpunt Nota BOR is voor de eerste keer opgevoerd bij de Voorjaarsnota 2021 voor het jaar 2025, toen het laatste jaar van de meerjarenraming. Bij de voorjaarsnota 2023 is besloten dit bedrag jaarlijks mee te nemen bij de autonome ontwikkelingen. Dit wordt telkens opgevoerd in het laatste jaar van de meerjarenraming, waardoor jaarlijks een verhoging zichtbaar is. In 2023 is reeds in het structurele beeld het jaar 2028 meegenomen.
In de door raad vastgestelde programmabegroting 2024 is voor het programma Wervengebied structureel €13 miljoen beschikbaar gesteld voor investeringen voor het herstel en onderhoud van de wal- en kluismuren en de werfkelders. Deze kosten voor het herstel zijn te activeren, hiervoor is € 0,46 miljoen per jaar aan kapitaallasten in de begroting opgenomen. Ieder jaar dat het programma wordt uitgevoerd komt dit bedrag er cumulatief bij. De looptijd van het programma is naar verwachting 30 jaar.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 310

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Groeikader
Subparagraaf	Groei van de stad
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	16
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Stijging inkomsten door stijging inwoners gaat bijv. bij sport naar het moeten bouwen van een extra sporthal (investering) als ook naar het blijvend moeten onderhouden van die sporthal (exploitatie). We lezen nergens goed terug hoe dat werkt.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Op welke wijze worden zowel de investering in de sporthal als ook het onderhoud ervan betaald uit de groei van de stad?

Antwoord:

In het bedrag voor de jaarlasten van sporthallen zijn de kapitaalslasten en alle exploitatielasten opgenomen, waaronder het onderhoud. Met de opgenomen jaarlasten kunnen de sporthallen gerealiseerd en geëxploiteerd worden.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 311

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.3 Groeikader
Subparagraaf	Referentiekader Groei
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	17
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In de tabel staan fictieve bedragen die toerekenen naar het geld dat beschikbaar komt bij een groeiende stad, want het komt precies uit op een saldo van 0. Wat zijn de werkelijke kostenstijgingen en kunnen deze ook in een vergelijkbare tabel worden opgenomen?

Antwoord:

De Voorjaarsnota 2024 bevat begrote baten en lasten voor de jaren 2025 en verder voor de groei van onze stad. De begrote baten zijn de extra baten uit het Gemeentefonds en OZB die veroorzaakt worden door die specifieke groei. De begrote kosten bestaan enerzijds uit het referentiekader (= kosten voor uitvoering van wettelijke taken). Deze begrote kosten worden bepaald door het gemiddelde budget (norm) per inwoner (of bepaalde groep inwoners) van de verschillende producten (wettelijke taken) te vermenigvuldigen met de verwachte toename van het aantal inwoners (of bepaalde groep). Het restant van de begrote inkomsten minus het referentiekader wordt ingezet voor de investeringsagenda groei (zie onderdeel Financien in het MPR24) waardoor de baten en lasten voor het groeikader per saldo 0 zijn.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 312

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	4. Hogere bezoldiging raad en B&W
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	De hogere bezoldiging voor raadsleden is een specifieke uitkering van het Rijk die hoger wordt omdat we boven de 375000 inwoners komen, maar dat geldt niet voor hogere salariskosten ambtenaren die we uit eigen middelen moeten gaan financieren.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welk deel van de genoemde 400.000 is bedoeld voor stijging kosten ambtenaren en welk deel voor raadsleden? Is het inderdaad zo dat het deel raadsleden wordt gecompenseerd door een hogere Rijksbijdrage? Als we als gemeente de ambtenaren zouden blijven uitbetalen alsof we nog een gemeente zijn van onder de 375.000 inwoners, wat is dan de besparing structureel?

Antwoord:

Het salaris van ambtenaren is vastgelegd in de CAO gemeenten en onafhankelijk van de omvang van de gemeente. De stijging van het aantal inwoners in Utrecht tot boven de 375.000 leidt daarmee niet tot hogere salariskosten voor ambtenaren. De €400.000 is exclusief gereserveerd voor de hogere bezoldiging van raadsleden (€270.000) en collegeleden (€130.000).
Gemeenten krijgen geld van de Rijksoverheid uit het gemeentefonds. Hoeveel geld gemeenten krijgen, hangt onder andere af van het aantal inwoners, maar de hogere bezoldiging voor raadsleden en B&W bij een overgang naar andere inwonersklasse wordt niet extra gecompenseerd.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 313

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	6. Informatiebeveiliging
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is een deel van de 0,965 miljoen niet te vermijden? Graag nadere toelichting of dit alles wettelijk bindend is.

Antwoord:

Sinds 17 oktober 2024 is de Europese NIS2-richtlijn (= de 2e versie van de Network and Information Security Directive) van kracht. Deze wordt in 2025 vertaald naar landelijke wetgeving in de Wet Beveiliging Netwerk- en Informatiesystemen. De NIS2 en de vertaling daarvan in landelijke wettelijke wetgeving stellen verhoogde eisen aan logging en monitoring en bestuurders van gemeenten krijgen een wettelijke zorgplicht (en aansprakelijkheid), een meldplicht en toezicht (achteraf en vooraf) (inclusief boeteregime) ten aanzien van informatiebeveiliging. Het bedrag is nodig om in de gemeentelijke organisatie de logging en monitoring te implementeren, de decentrale security te versterken, de bestuurlijke wijzigingen voor te bereiden én volledige impact-analyse uit te voeren t.o.v. overige consequenties NIS2. Het bedrag is daarmee volledig nodig.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 314

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	9. Productiviteitsnorm nieuwe CAO
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	20
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Om welk percentage van de uren gaat het (bijv. 20 uur op 1700 jaaruren)? En is dat niet op te vangen met efficiënter werken?

Antwoord:

Het gaat om een verlaging van 30.06 uren dat is gelijk aan 1,87 % die betrekking op de CAO wijzigingen heeft. Het (structurele) effect wordt binnen de organisatie geïnventariseerd. Het is nu te vroeg of er mogelijkheden zijn om efficiënter te werken. Naar verwachting is deze inventarisatie uitgewerkt voor de Voorjaarsnota 2025.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 315

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	13. Opvang dekking voor knelpunten
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	20
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waar komt die 2,3 miljoen euro vandaan? Graag een verwijzing of toelichting.

Antwoord:

In 2023 hebben we door de doordecentralisatie beschermd wonen voor het eerst met een regionale werkbegroting gewerkt. Door een technisch verkeerde rubricering van een kostenpost in dit proces is per abuis 2,4 miljoen euro bij de verkeerde zorgvorm (namelijk opvang in plaats van beschermd wonen) opgenomen.. Bij het controleren van de werkbegroting dit jaar is dit gecorrigeerd en blijkt dit bedrag inzetbaar voor opvang. Voorgaande jaren is dit bedrag niet ingezet omdat er binnen de gehele begroting van de Wmo een overschot was (zie ook de jaarstukken).

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 316

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	16. Onderhoud vastgoed
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	21
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Niet alles zal verplichtend/bindend zijn, want voor een deel is het afhankelijk van op welk onderhoudsniveau we de gebouwen willen onderhouden.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is de ruimte om het ambitieniveau bij te stellen opdat niet de volledige 2 miljoen hier nodig is?

Antwoord:

Het bedrag van 2 miljoen is het minimum dat nu nodig is om de panden op onderhoudsniveau 3 te houden. Zodra de panden onbeheerst en/of structureel onder niveau 3 komen, wordt de functie en daarmee de waarde en het verdienvermogen van die panden aangetast, wat leidt tot aanvullende knelpunten.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 317

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Dennis de Vries;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijk_ ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.1 Hervormingen sociaal domein
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	26
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Zijn de maatregelen 2024 allen geïnplementeerd, zowel bij Jeugd, Wmo als ook leerlingenvervoer? Als we deze willen terugdraaien is daar dan de genoemde 5,67 miljoen voor nodig?

Antwoord:

Implementatie van deze maatregelen is deels afgerond (Wmo), voor leerlingenvervoer is het voor 2024 opgelost binnen de algemene middelen conform de Voorjaarsnota 2023 (voor 2025 en verder volgt een voorstel voor aanpassing van de verordening en beleidsregel) en deels in uitvoering met verwachte resultaten vanaf eind 2024 (jeugd). Als deze maatregelen worden teruggedraaid, zullen voor het genoemde bedrag van 5,67 miljoen nieuwe maatregelen bedacht en geïmplementeerd moeten worden. Opbrengsten van deze nieuwe maatregelen zullen dan later in de tijd plaatsvinden, waardoor we de taakstelling voor dit bedrag voor 2024, 2025 en 2026 niet zullen halen. Met name de maatregelen jeugd voor 2024 kennen een lange voorbereidings- en implementatietijd. Voor 2025 en verder geldt dit in brede zin: zo zijn veel maatregelen verbonden aan inkoop (zoals binnen de uitvraag onderdelen sociale basis en basiszorg).

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 318

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Dennis de Vries;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijk_ ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.1 Hervormingen sociaal domein
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	26
URL / Blz op website	

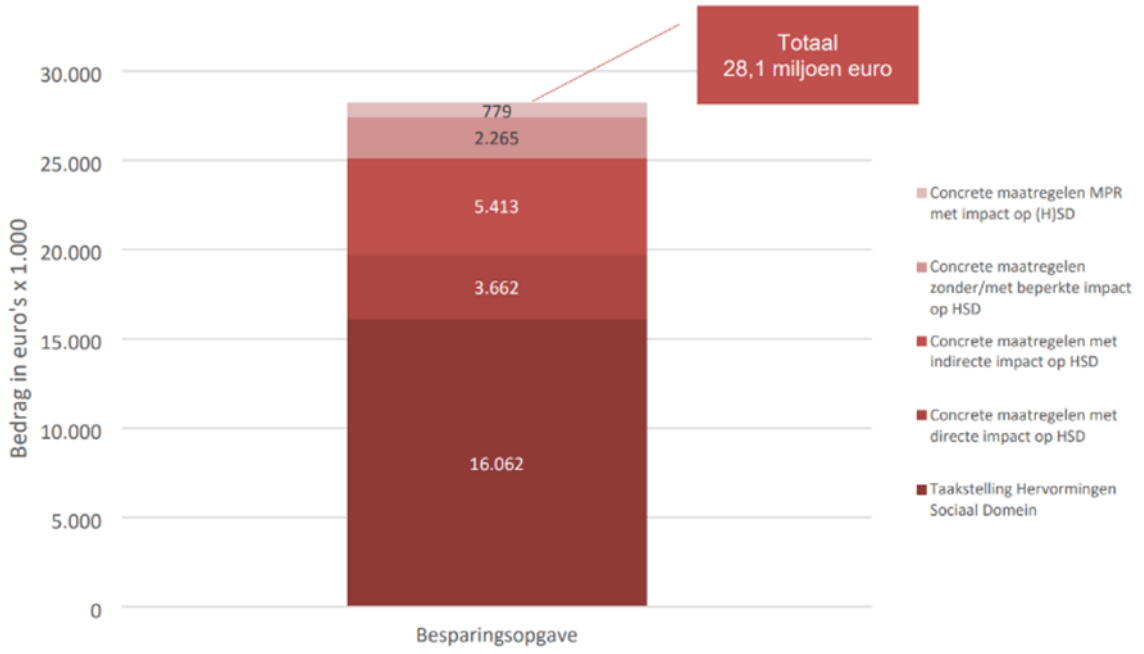
Verbijzondering/context	Hervormingsbezuinigingen zijn gemeente breed. Tegelijkkertijd is er sprake van Hervorming sociaal domein. Onduidelijk is hoe dat samenvalt. Daarnaast is ons onduidelijk wat de totale omvang is van het sociaal domein wat hier wodt bedoeld, zodat ook niet duidelijk is over welk deel het gaat.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Op pag.8 staat vanaf 2026 min. 20 mln. aan bezuinigingen opgenomen voor Hervornming Sociaal domein. Maar op pag.26 gaat het om bezuinigingen hierop vanaf 2025 van 2,299 miljoen en oplopend tot 10,131 structureel. Zijn die laatste hervormingen VJN 2023 en moet het totaal aan hervormingen dus worden opgeteld? Graag een overzicht van de totale beoogde ingeplande bezuinigingen op het sociaal domein in een helder overzicht (inclusief alle onderdelen). Als dat structureel bijv. 30 miljoen is, hoe groot is dan het percentage wat we bezuinigen (ofwel wat zijn de totale uitgaven waar het hierover gaat)?

Antwoord:

De opgave voor de hervormingen sociaal domein is niet apart opgenomen in de tabel op p.8; hiertoe is namelijk al besloten bij de Voorjaarsnota 2023. De taakstelling voor de hervormingen sociaal domein t.w.v. 16 miljoen euro komt nog bovenop de bedragen in de tabel op p. 8. De stand van zaken van de hervormingen sociaal domein is toegelicht in paragraaf 3.1. De hervormingen waarnaar verwezen wordt in de tabel op p. 8 gaan over een andere hervormingsopgave (de hervormingsbezuinigingen, t.w.v. 25 miljoen euro structureel), die nader wordt toegelicht in paragraaf 4.4. Bij deze bezuinigingen kijken we naar het geheel van de begroting.

In de raadsbrief Hervormingen sociaal domein van 16 mei 2024 is bijgevoegde figuur toegevoegd om inzichtelijk te maken hoe de hervormingen sociaal domein (vastgesteld in VJN 2023) en de concrete maatregelen die betrekking hebben op het sociaal domein (voorgesteld in VJN 2024) zich tot elkaar verhouden. Zie voor een verdere toelichting op de verschillende categoriën die in de figuur staan voornoemde raadsbrief hervormingen sociaal domein van 16 mei 2024. Het totaal telt op tot 28,3 miljoen euro.

De totale omvang van het budget Sociaal Domein bedraagt ca. 450 miljoen euro, exclusief ca. 100 miljoen euro uitvoeringslasten en exclusief ca. 130 miljoen euro huisvestingslasten (onderwijs- sport- en buurt-/wijkaccommodaties). Dit bedrag is gebaseerd op de saldi van de baten en lasten in de jaarschijf 2027 van de meerjarenbegroting 2024-2027 en de volgende onderdelen van de Programmabegroting:

- Programma Passende ondersteuning en opvang – alle doelstellingen
- Programma Kansrijk opgroeien – alle doelstellingen
- Programma Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid – doelstellingen: Werken of participeren; Inkomenszekerheid
- Programma Levendige en gezonde stad- doelstellingen: Nieuwkomers; Meedoen en voor elkaar zorgen; Prettig samenleven; Toegankelijke buurtvoorzieningen; Op eigen manier en niveau sporten; Toegankelijke sportvoorzieningen; Volksgezondheid

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 319

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; Dennis de Vries;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijk_ ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.1 Hervormingen sociaal domein
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	29
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Onduidelijkk is met hoeveel woningen we jaarlijks beogen te groeien in de periode 2024-2028 en daarna (tot 2040). Ook niet of de voorliggende bezuinigingen daar een neerwaartse invloed op hebben (behalve dan dat we realistischer zijn gaan ramen).
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is bouw van 3.000 woningen nieuw per jaar 'de groeiambitie' van het stadsbestuur, zoals hier vermeld? Kortom, is dit de ultieme RSU 2040 doelstelling waar het om gaat? Of is er nog een ander groeiscenario dat hoger ligt, met 60.000 nieuwe woningen tot 2040 (dus min. 4.000 erbij gemiddeld per jaar)?

Antwoord:

Gezien de behoefte willen we de Utrechtse woningvoorraad in de periode tot 2040 met ongeveer 60.000 woningen laten toenemen, dit is opgenomen in de Woonvisie 2019 en in de RSU 2021. We gaan daarom uit van circa 3.000 woningen per jaar om de doelstelling te halen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 320

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	4.1.2 Inzet eigen vermogen
Programma/onderdeel	Activareserve
Bladzijde (in pdf)	34
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Activareserve wordt wel ingezet, maar we verlagen nog niet het weerstandsvermogen. Wat gebeurt er als we het weerstandsvermogen tijdelijk verlagen naar 0,9 en hoeveel geld speelt dat dan nu vrij om de komende zware jaren door te komen? Wat zijn de redenen om vast te houden aan een weerstandsvermogen in 2024 van 1,2?

Antwoord:

Het weerstandsvermogen en de financiële indicatoren worden bij de Begroting 2025 geactualiseerd. De kaders voor deze indicatoren staan opgenomen in de Jaarstukken 2023 (paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing).
In de Voorjaarsnota 2024 hebben we het effect van de maatregelen bepaald op basis van de Begroting 2023. Op basis van dit vertrekpunt is een daling van de ratio weerstandsvermogen van 0,1 een bedrag van 6 miljoen euro. Het toezichtskader van de provincie geeft aan dat de ratio minimaal 1,0 moet zijn. Dit betekent dat als de ratio wordt verlaagd er ook een plan moet zijn om deze weer aan te vullen naar de 1,0. Financieel kan op deze wijze incidenteel middelen vrijgespeeld worden, die vervolgens in een aantal jaren weer moeten worden aangevuld, wat een nadelig effect heeft op het financieel beeld van de betreffende jaren.
Bij het vrij laten vallen van reserves is het ook van belang om naar de solvabiliteitsratio te kijken. Dit geeft de verhouding aan van het eigen vermogen versus het totaal vermogen. De provincie heeft in het toezichtskader aangegeven dat de ratio minimaal 20% moet zijn. Indien de gehele vrijval van de Activareserve wordt ingezet daalt de solvabiliteit onder de 20%. Daarom wordt in de Voorjaarsnota 2024 voorgesteld om niet de gehele vrijval van de Activareserve in te zetten om tekorten te dekken, maar om dit alleen te doen voor het bedrag dat past binnen de kaders van de provincie. Het resterende bedrag van de vrijval wordt daarom toegevoegd aan de Algemene reserve, waardoor de ratio weerstandsvermogen toeneemt naar 1,2.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 321

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	4.1.2 Inzet eigen vermogen
Programma/onderdeel	Activareserve
Bladzijde (in pdf)	34
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat was het weerstandsvermogen over de periode 2014-2024 (variërend van 1 tot 1,3)? Graag een analyse hoe deze wordt berekend (nemen we wel alles mee?) en of de risico's niet te risicomijdend worden ingeschat (niet alle risico's zullen zich tegelijkertijd voordoen)?

Antwoord:

De realisatie is vanaf 2015 in de jaarstukken opgenomen;
2015 - 1,02
2016 - 1,06
2017 - 1,00
2018 - 0,98
2019 - 1,05
2020 - 0,8
2021 - 0,73
2022 - 1,16
2023 - 1,17
2024 - 1,00 betreft de begroting van 2024.
Het weerstandsvermogen bestaat uit de beschikbare weerstandcapaciteit gedeeld door de benodigde weerstandscapaciteit.
De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de reguliere dekkingsbronnen (algemene reserve) en onbenutte belastingcapaciteit, zie ook de nota risicomanagment en weerstandsvermogen.
De benodigde weerstandscapaciteit is gebaseerd op ons financiële risicoprofiel. Van elk risico met financieel gevolg schatten we de kans van optreden in plus het mogelijke financiële gevolg. Met behulp van een monte-carlosimulatie wordt een jaar 100.000 keer (trekkingen) nagebootst. Een risico met bijvoorbeeld een kans van optreden van 30% komt dan in plm 30.000 trekkingen voor. En als die voorkomt, varieert het schadebedrag tussen het minimale en maximale bedrag. De gemiddelde uitkomst van al die trekkingen (met een zekerheidspercentage van 90%) bepaalt de benodigde weerstandscapaciteit. Door gebruik te maken van de monte-carlosimulatie houden we er dus rekening mee dat niet alle risico's zich tegelijkertijd en/of in de maximale omvang zullen voordoen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 322

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	4.1.2 Inzet eigen vermogen
Programma/onderdeel	Bestemmingsreserves
Bladzijde (in pdf)	35
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	323

Vraag	Als het bezuinigingen kan voorkomen en we willen daar deze 35,8 miljoen bestemmingsreserve voor inzetten, wat zijn dan gegronde redenen om dat niet te willen doen? En is er een totale analyse beschikbaar van de beoordeling van alle bestemmingsreserves op basis waarvan deze drie (risico-, egalisatie- en overige bestemmingsreserves) zijn geselecteerd? Graag dat overzichtelijk maken in een tabel met bedragen per reserve, analyse en conclusie.

Antwoord:

Bij het inzetten van reserves om bezuinigingen te voorkomen moeten de volgende zaken in ogenschouw genomen worden:

- Het laten vervallen van een structurele bezuinigingsmaatregel vereist een andere structurele dekking.
- Het inzetten van bestemmingsreserves geeft alleen een incidentele dekking voor de tekorten, daarmee kunnen bezuinigingen dus alleen tijdelijk voorkomen worden. Structureel moeten er middelen zijn om naar de toekomst toe een sluitende begroting te presenteren.
- De bedragen in de reserves staan zijn geoormerkt voor specifieke uitgaven of risico's. Indien dit bedrag ingezet wordt om bezuinigingen tijdelijk te verminderen moet voor deze bestemming worden voorzien van een andere dekking, danwel daarop bezuinigd worden.

Het inzetten van reserves werkt ook door op de ratio's van de gemeente. In deze context is het meest relevant de solvabiliteitsratio die de verhouding weergeeft tussen de het eigen vermogen en het totale vermogen (eigen vermogen en schulden). Indien meer reserves worden ingezet daalt de indicator voor de solvabiliteit onder de signaleringswaarde van de provincie. Deze indicator wordt betrokken bij het oordeel of Utrecht een gezonde financiële positie heeft. Zie ook vraag 323.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 323

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	4.1.2 Inzet eigen vermogen
Programma/onderdeel	Bestemmingsreserves
Bladzijde (in pdf)	35
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Een analyse van de solvabiliteitsgrenzen hebben we niet kunnen vinden. Wat zegt de wet daarover? En wat zegt onz eigen Financiële Verordening daarover? Die laatste kunnen we zelf aanpassen; de eerste natuurlijk niet.
Heeft relatie met vraag	322

Vraag	Welke ruimte is er nog om de randen op te zoeken voor de strikte normen voor solvabiliteit? Graag een analyse waarom bijvoorbeeld de bestemmingsreserve ad 35,8 miljoen niet kan vrijvallen voor uitgaven nu omdat blijkbaar we dan niet meer voldoen aan de wettelijke solvabiliteitscriteria voor de gemeenten.

Antwoord:

De provincie houdt toezicht op de financiële huishouding. Belangrijke onderdelen voor dit toezicht is het financieel structureel evenwicht in de begroting en financiële indicatoren. Bij het beoordelen van onze financiële postie worden alle onderdelen meegewogen. Eén van de indicatoren is de solvabiliteit. Hiervoor hanteert de provincie een signalerinsgwaarde van 20%. Onder deze grens kwalificeert de provincie deze indicator als 'meest risicovol'. De provincie weegt dit mee bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente en de keuze voor het toezichtsregime. Een grotere inzet van reserves ter dekking van het begrotingstekort, leidt tot een verdere afname van het eigen vermogen en een verslechtering van de solvabiliteit. Op basis van de actuele prognoses die bij de voorjaarsnota zijn opgesteld, zou de gemeente Utrecht onder de signaalwaarde van 20% zakken. Wij kunnen geen inschatting maken hoe de provincie dit weegt. Hierover is afstemming noodzakelijk met de provincie. In het verleden is tijdelijk afgeweken van de norm voor de ratio van het weerstandsvermogen. Daarbij is direct een plan gemaakt om weer op het noodzakelijke niveau te komen. Dit heeft impact gehad op het toekomstige financieel beeld.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 324

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; Rachel Streefland;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.4 Hervormingsbezuinigingen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	53
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waar wordt verwezen naar de mogelijkheid om te hervormen door taken van de gemeente onder te brengen bij Buurt- en Burger Organisaties in de gemeenschap, wat zeker kan leiden tot een kostenbesparing (wel vaak met eerst een basisinvestering)? Is daar een inschatting technisch van gemaakt om hoeveel taken en geld het dan kan gaan én in welke mate dat tot een besparing kan leiden voor de gemeente?

Antwoord:

Eén van de leidende principes voor het voorbereiden van de hervormingsbezuinigingen is het onderzoeken of het overlaten van werkzaamheden aan onze inwoners en ondernemers kan leiden tot een bezuiniging, naast dat zij daarmee meer verantwoordelijkheid krijgen over hun eigen leven en omgeving. Bij de voorbereiding van de kansrijke hervormingsthema's voor de begroting 2025 wordt een inschatting gemaakt of en zo ja, waar het overlaten van werkzaamheden/taken aan de stad een besparing zou kunnen opleveren.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 325

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; Rachel Streefland;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.4 Hervormingsbezuinigingen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	53
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	348, 405

Vraag	Is de genoemde hervormingsbezuiniging zoals beschreven in paragraaf 4.4. de basis voor de bezuiniging van 20 miljoen in 2026 en verder? Of gaat dat laatste alleen over bezuinigingen in het sociaal domein? Graag een nadere concrete onderbouwing van die 20 miljoen bezuinigingen in 2026 (en latere jaren 2027 en 2028); hoe is dit berekend en over welke begrotingsonderdelen met totale bedragen gaat het?

Antwoord:

Hervormingsbezuinigingen hebben meer tijd nodig om voor te bereiden, uit te voeren en om uiteindelijk tot besparing te leiden. De hervormingsbezuiniging van 20 miljoen in 2026 oplopende tot 25 miljoen structureel na 2028 is gebaseerd op het structurele tekort in de gemeentelijke begroting. Dit bedrag volgt uit het saldo van de geraamde baten en lasten in de jaren vanaf 2026 en betreft niet alleen het sociaal domein. Op dit moment kan nog niet gezegd worden over welke begrotingsonderdelen dit gaat. In deze voorjaarsnota liggen wel de leidende principes voor die bij de hervormingen gehanteerd worden. Bij de programmabegroting zal vervolgens een voorstel worden gedaan voor thema's waarop de hervormingsbezuinigingen worden gezocht.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 326

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.4 Hervormingsbezuinigingen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	53
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Om te kunnen beoordelen waar en hoe te hervormen is het voor ons belangrijk te weten wat het vertrekpunt is; namelijk op welke wijze is het personeelsbestand samen gesteld bij de gemeente. Als dat over een langere periode bekend is, 2010-2024, kan dat nog veel beter worden geduid. Daarin maken we graag een onderscheid naar ambtenaren die uitvoerend werkzaam zijn op dienstverlening direct voor de burger (maken van een plan, verstrekken van een paspoort, schuldhulpverlening e.d.) en ambtenaren die daar leiding aan geven en/of beleid oevr opschrijven en/of dat allemaal adminsitratief ondersteunen en/of controleren.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Graag in een overzicht de volgende data weergeven, bij voorkeur over de periode 2010-2024, maar in ieder geval voor de laatste paar jaren: (1) fte totaal alle ambtenaren werkzaam bij de gemeente Utrecht, uit te splitsen naar (1a) in loondienst uitvoerend, (1b) in loondienst beleidsmatig en/of leidinggevend, (1c) inhuur uitvoerend en (1d) inhuur beleidsmatig en/of leidinggevend én idem, maar dan (2) uitgaven jaarlijks totale loonsom alle ambtenaren, ook weer te splitsen in (2a), (2b), (2c) en (2d), zoals bij de fte's onder (1).

Antwoord:

- Op de aantallen over meerdere jaren kunnen niet te snel conclusies getrokken worden tav de groei van de organisatie. Bij het trekken van conclusies moet nauwkeurig rekening gehouden worden met oa wijzigingen in de gemeentelijke taken, wijzigingen in de organisatie, wijzigingen in de organisatie van het werk en systemen en wijzigingen in de omvang van de stad.
- Het onderscheid tussen beleid en uitvoerend is niet uit het systeem te halen. Om die reden de totale aantallen fte's.

Intern in fte:
2010: 4452
2011: 4299
2012: 4097
2013: 3791
2014: 3576
2015: 3430
2016: 3629
2017: 3692
2018: 3837
2019: 3986
2020: 4261
2021: 4470
2022: 4789
2023: 5288
Inhuur in fte:
2010: 334 (7,0%)

2011: 342 (7,4%)
2012: 426 (9,4%)
2013: 534 (12,3%)
2014: 569 (13,7%)
2015: 507 (12,9%)
2016: 452 (11,1%)
2017: 406 (9,9%)
2018: 308 (7,4%)
2019: 395 (9,0%)
2020: 496 (10,4%)
2021: 574 (11,4%)
2022: 641 (11,8%)
2023: 673 (11,3%)

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 327

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; Rachel Streefland;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.4 Hervormingsbezuinigingen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	53
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	De hervormingsbezuiniging is globaal aangekondigd, maar we willen graag meer beeld krijgen bij wat het orde grootte kan gaan betekenen, ook in aantallen ambtenaren. Wordt bijv. gedacht aan een efficiencyslag van 2% minder (omgerekend 100 ambtenaren minder) of mogelijk veel meer?
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat betekent een hervormingsbezuiniging van 20 miljoen in 2026 orde grootte voor het aantal fte dat mogelijk minder nodig is bij de gemeente en hoe is dat berekend of geschat?

Antwoord:

De hervormingsbezuiniging van 20 miljoen vanaf 2026 is gebaseerd op het resterende tekort in de begroting in 2026 oplopende tot 25 miljoen structureel na 2028. Dit bedrag is niet gebaseerd op aantal FTE.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 328

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.5 Opbrengstenverhoging
Subparagraaf	Kostendekkendheid leges
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	56
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	De percentages kostendekkendheid worden nu niet genmoemd per lege. Dat is wel relevant want stel we willen overal naar 100% kostendekkendheid hoeveel extra legesinkomsten gaat dat kunnen betekenen?
Heeft relatie met vraag	119, 406

Vraag	Moet de tabel zo gelezen worden dat in 2027 alle leges dan 100% kostendekkend zijn? Zo nee, wat is dan de kostendekkendheid van de verschillende leges in 2027? En ten slotte, als je overal naar 100% kostendekkendheid gaat wat levert dat dan in jaaropbrengstenm per categorie nog meer op? Graag in een overzicht weergeven.

Antwoord:

Onderstaande tabellen tonen het kostendekkendheidspercentage van de leges waarvoor met de Voorjaarsnota 2024 wordt voorgesteld om de kostendekkendheid te verhogen en de (jaarlijkse) meeropbrengsten bij 100% kostendekkendheid ten opzichte van de kostendekkendheid in de Programmabegroting 2024. De kostendekkendheid heeft als vertrekpunt de kostendekkendheid uit de Programmabegroting 2024 en is exclusief indexatie. De percentages in het jaar 2024 betreffen de actuele kostendekkendheid volgens de Programmabegroting 2024 en de percentages in de jaren 2025 en verder de kostendekkendheid als gevolg van de voorgestelde verhoging met de Voorjaarsnota 2024.

Tabel Kostendekkendheid leges Voorjaarsnota 2024 (excl. indexatie)

Bedragen x € 1.000	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	***Structureel***
Begraafplaatsrechten	92%	94%	96%	100%	100%	100%
Brug-, schut- en havengelden	49%	50%	51%	53%	53%	53%
Marktgelden	90%	93%	93%	93%	93%	93%
Leges Huwelijk en Partnerschap	74%	76%	79%	85%	85%	85%
Evenementen	54%	66%	77%	100%	100%	100%
Horeca	76%	82%	88%	100%	100%	100%

Tabel Meeropbrengsten bij 100% kostendekkendheid leges

Bedragen x 1.000 euro	Totale kosten	Totale opbrengsten	Kosten-dekkendheid	Meeropbrengsten bij 100% kostendekkend
Leges Huwelijk en Partnerschap	887	653	74%	234
Evenementen	1.181	641	54%	540
Begraafplaatsrechten	1.483	1366	92%	117
Brug-, schut- en havengelden	1.604	781	49%	823
Marktgelden	848	767	90%	81
Horeca	1.123	855	76%	268
Leges Duurzame bereikbaarheid*	803	299	37%	504
Totaal				**2.567**

*Bijdrage gehandicaptenparkeerplaats (niet verhoogd met de Voorjaarsnota 2024)

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 329

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.5 Opbrengstenverhoging
Subparagraaf	OZB
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	56
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	OZB hangt sterk samen met de WOZ. De WOZ is in Utrecht extreem hoog, dus een gelijke OZB met elders in het land leidt dan toch tot aanzienlijk hogere kosten voor eigenaren. Vandaar dat het belangrijk is beter inzicht te krijgen in OZB-lasten bij een vergelijkbare woning.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe hoog zijn de OZB-lasten in Utrecht in vergelijking met enkele andere relevante G20 steden waar voor identieke woningen soms hogere (Amsterdam), maar vaak (veel) lagere WOZ waarden gelden (Rotterdam, Zwolle, enz.)? Is op basis van die vergelijking een 12% sijging dan nog steeds billijk te noemen kijkend naar bijv. een identieke woning in die G20 steden (rekening houdend met effect WOZ én OZB samen)?

Antwoord:

Een vergelijking van identieke woningwaardes * de tarieven van de G20 gemeentes laat zien dat Utrecht bij een sortering van hoog naar laag de 11de in de lijst is. Bij een 12% verhoging komt Utrecht op nr. 10. Met de verhoging wordt Utrecht iets duurder (c.a. 4 euro) dan de gemeente Eindhoven. Gemeente Nijmegen, Groningen, Leiden, Arnhem, Enschede, Amersfoort, Apeldoorn, Zwolle en Almere zijn na de verhoging duurder dan Utrecht bij identieke woningwaardes.
Een vergelijking met de gemiddelde woningwaardes per gemeente * de tarieven van de G20 gemeente laat zien dat Utrecht als 6de in de lijst staat. Bij een verhoging van 12% komt Utrecht als 4de in lijst. Utrecht is een van de gemeentes met een hoog gemiddeld woningwaarde.
NB deze vergelijking is exclusief evt OZB-verhogingen van de genoemde steden. Op internet is ook een vergelijking van de gemeentelijke woonlasten te vinden, bijvoorbeeld via deze link.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 330

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.5 Opbrengstenverhoging
Subparagraaf	OZB
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	56
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is het effect van een stijging van de OZB van 12% in 2025 stapsgewijs naar 16% (2026), 20% (2027) en 24% (2028) in miljoenen euros extra opbrengst? En wat is het effect van een lagere OZB stijging van 6% in 2025 en daarna niet verder?

Antwoord:

Bij de Voorjaarsnota 2024 is gerekend met 1,5 miljoen euro aan meeropbrengsten per 1% verhoging van de OZB. Dit is exclusief inflatiecorrectie.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 331

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.5 Opbrengstenverhoging
Subparagraaf	Toeristenbelasting
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	57
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Heeft Utrecht met 10% van de overnachtingsprijs na Amsterdam dan de hoogste belasting van Nederland? Wat is het effect in extra opbrengsten als we deze verhogen naar 15%? En is de nu genoemde 2,25 miljoen extra opbrengst exclusief de eerste 5% van de overnachtingsprijs die nu nog ten goede komt voor de 'aantrekkelijke stad'?

Antwoord:

Het klopt met de voorgestelde verhoging naar 10% toeristenbelasting Utrecht na Amsterdam het hoogste percentage hanteert. Rotterdam hanteert bijvoorbeeld 6,5%, Den Haag 6€ per persoon per overnachting. Aangezien de toeristenbelasting in Utrecht een percentage van de totale overnachtingsprijs is, zijn de inkomsten afhankelijk van het aantal overnachtingen en van de gemiddelde prijs. Bij een gelijkblijvende prijs en aantal overnachtingen levert een verhoging naar 15% €3,75 miljoen extra op boven de genoemde €2,25 miljoen. Een sterke verhoging van de belasting kan ook een (negatief) effect hebben op het aantal overnachtingen en/of de gemiddelde overnachtingsprijs, wat vervolgens een negatief effect heeft op de inkomsten uit de toeristenbelasting. De exacte uitkomst is dus niet bekend. De genoemde €2,25 miljoen zijn exclusief de (helft van de) 'eerste 5% die ten goede komt voor de aantrekkelijke stad' en zijn dus extra inkomsten voor de algemene middelen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 332

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Programma Water en Riolering
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	De bezuiniging op vernieuwen riool betekent dat we de rioolrechten en renigingsheffing naar beneden toe moeten en kunnen bijstellen, wat een lastenverlichting betekent voor de Utrechters. Deze lastenverlichting wordt dan 1 op 1 vervangen door een vergelijkbare verhoging van de OZB. Op die manier levert deze bezuiniging toch een besparing op van geld dat elders algemeen kan worden ingezet.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Als we niet ca. 8 km per jaar riool vernieuwen, maar dat afbouwen naar ca. 4 km per jaar zodra dat mogelijk is; per wanneer kan die afbouw inzetten, in welk tempo (ook al in de periode 2025-2028)? Als theoretisch de afbouw kan ingaan per 2025 en we dus met ingang van 2025 geen 8 maar 4 km riool vervangen (halvering) wat betekent dat in een afname van rioolrechten/heffingen (ook halvering?) en ten slotte als we dan met een vergelijkbaar bedrag de OZB verhogen, welke OZB percentages horen daar dan bij? Graag uitgesplitst naar (1) niet activeerbare deel wat direct een besparing cash betekent en (2) het activeerbare deel wat indirect een besparing oplevert door aanpassingen in de afschrijvingen en rentekosten.

Antwoord:

Het terugbrengen van de rioolvervanging van 8 naar 4 km per jaar achten we niet wenselijk. Hoewel we de huidige doelstelling van 8 km per jaar nog niet jaarlijks realiseren is een toename noodzakelijk om de technische staat van de riolering op orde te houden. We verkennen welke aanpassingen in onze werkwijze nodig en mogelijk zijn om tot een hogere rioolvervanging te komen.
Wel geven we u graag een indruk van het verschil in de kosten tussen het vervangen van 8,2 km en 4 km. Voor de begroting gaan we in het Programma Water en Riolering uit van een eenheidsprijs van € 2.000,- per strekkende meter. 4,2 km rioolvervanging kost dan 8,4 miljoen euro. Deze kosten worden in het jaar van uitgave afgeschreven en worden volledig toegerekend aan het eigenarentarief van de rioolheffing. Met ca 180.000 betalende eigenaren in Utrecht betekent dit een verschil van 45 euro per rioolheffing betalende eigenaar, ofwel iets minder dan 20% van de heffing. Voor de VJN 2024 is uitgerekend dat 1% extra toename OZB 1,5 mln euro oplevert. Voor 8,4 mln is dus een verhoging van 5,5% van de OZB nodig.
Naast het verkennen hoe we jaarlijks tot een hogere vervanging kunnen komen, bekijken we volgend jaar of we de vervangingsstrategie zoals we die geformuleerd hebben in de Visie Water en Riolering moeten herzien. We verkennen daarbij of we wat meer risico's kunnen nemen door riolen langer te laten liggen en later te vervangen, zodat het vervangingstempo minder snel omhoog kan.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 333

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Meerjaren Investeringsprogramma BOR.
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Ons is onduidelijk waar de investering in de werfkelders (en kademuren) staat. Wel weten we dat het hier gaat om een programma van ca. 30 jaar (half miljard) voor orde grootte 1.000 kelders (?).
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is het inderdaad zo dat dus gemiddeld het herstellen van werfkelders 500.000 euro per kelder kost? Zo nee, wat dan ongeveer wel? Als we dit programma qua tempo halveren wat is dan de besparing? Graag uitgesplitst naar (1) niet activeerbare deel wat direct een besparing cash betekent en (2) het activeerbare deel wat indirect een besparing oplevert door aanpassingen in de afschrijvingen en rentekosten.

Antwoord:

Nee. In het programmaplan van het wervengebied dat in juli 2021 door de raad is vastgesteld was een raming van € 500 miljoen voor herstel van het wervengebied voor de periode 2021-2050 opgenomen. Naast het herstel van kelders gaat het hierbij ook om het herstel van de wal- en kluismuren, voorkomen van schade en invulling van de burenplicht en zorgplicht.

De kosten voor het herstel zijn de kosten die te activeren zijn. Het halveren van herstelwerkzaamheden kan leiden tot verdere schade en een onevenredige toename van de herstelkosten zoals in het verleden is gebleken. Een bezuiniging levert op korte termijn weinig op. Dat komt omdat de dekking voor de kosten van herstel via kapitaallasten gaat. Dit werkt als een lening waarbij de kosten over 50 jaar worden terugbetaald. Dat betekent dat de feitelijke kosten voor aflossing de komende jaren nog beperkt zijn. Als de jaarlijkse investering van € 13 miljoen, waarmee rekening is gehouden, wordt gehalveerd, dan levert dit ongeveer € 0,23 miljoen besparing aan kapitaallasten op per jaar.

Het deel van het budget dat niet wordt geactiveerd bedraagt € 2 miljoen. Dit budget wordt gebruikt voor het plegen van interventies bij onveilige situaties, voorkomen van schade en voor de invulling van de burenplicht. Hierop besparen leidt tot onveilige situaties, extra schade en dus hogere kosten.

Overigens hebben we bij de laatste voortgangsrapportage de lange termijn raming tot 2050 bijgesteld van € 500 miljoen naar € 412 miljoen (exclusief inflatie, prijspeil 2021). Dit was geen bezuiniging, maar een actualisatie van de raming op basis van nieuwe inzichten. Op korte termijn heeft de geactualiseerde raming geen invloed op de gemeentelijke begroting. We blijven de ramingen voor het herstel van het wervengebied actualiseren op basis van ervaring en voortschrijdend inzicht. Ook blijven we kritisch op de benodigde middelen door regelmatig reviews te laten uitvoeren en te laten toetsen op de doelmatigheid van het programma.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 334

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	4.1.2 Inzet eigen vermogen
Programma/onderdeel	Bestemmingsreserves
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Onduidelijk is of alle reserves wel nog allemaal nodig zijn. We beschikken niet over een overzicht en analyse van nut en noodzaak van alle reserves afzonderlijk, noch gezamenlijk.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan een overzicht worden gegeven van alle reserves, waarin per reserve wordt aangegeven: (1) bedrag, (2) of sprake is van een actief gebruik van de reserve met regelmatig mutaties of mogekijk al langere tijd geen enkel gebruik, (3) of het bedrag ook daadwerkelijk kan worden onderbouwd en zo ja, graag korte toelichting en (4) of er technische redenen zijn om de reserve te verlagen of op te heffen? Daarnaast zijn er risicoreserves, maar niet alle risico's doen zich gelijktijdig voor; dus in welke mate zijn er dubbelingen in deze reserves en is er reden om het totaal van deze reserves te verlagen?

Antwoord:

Naar aanleiding van de toezegging voor een nadere analyse van de reserves bij de behandeling van de Begroting 2023 is eind 2023 gestart met een onderzoek. Daarbij is gekeken naar het doel en onderbouwing van de reserves en mogelijkheid tot alternatieve werkwijze. De eerste resultaten zijn richtinggevend, maar vragen om nadere uitwerking. Op basis van deze analyse zijn mogelijke aanpassingen van de huidige werkwijze geïdentificeerd, dit zijn:
1. Verminderen van het aantal risico-reserves
2. Wijzigen systematiek dekking kapitaallasten (Activareserve)
3. Maximaliseren saldo egalisatiereserves

Aanvullend onderzoek is noodzakelijk om de mogelijkheden nader uit te werken voor het financiële effect, generieke reserves vs. specifieke reserves, effect op risico-bereidheid en gevolg voor de werkwijze (zowel ambtelijk als voor de raad).
Voor het onderdeel Activareserve is een nadere uitwerking gemaakt t.b.v. de Voorjaarsnota 2024 voor de gerealiseerde investeringen. Een voorstel tot wijziging van de verwerking van de kapitaallasten is opgenomen in de voorjaarsnota.
In opmaat naar de Begroting 2025 wordt het aanvullende onderzoek voor de overige reserves en het spaarbedrag voor nieuwe investeringen in de Activareserve afgerond. De resultaten . De resultaten nemen leggen wij aan u voor bij de besluitvorming over de Begroting 2025. Daarnaast besteden we aandacht aan het effect van wijzigingen in reservepostitie in de reguliere actualisatie van de financiële indicatoren in de begroting. Specifieke aandacht wordt besteed aan het mogelijke effect op de ratio weerstandsvermogen en solvabiliteit.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 335

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Meerjaren Investeringsprogramma BOR.
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Het openbaar groen wordt onderhouden en voor een heel klein deel gebeurt dat door bewoners (binnentuin soms, boomspiegels e.d.) met enkele kosten voor de begeleiding daarvan.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat is het totale budget jaarlijks voor onderhoud aan openbaar groen in 2025-28? Welk deel wordt daarvan nu besteed aan begeleiding van beheer door bewoners? Als ca. 20% van al het openbare groen zou worden overgelaten aan bewoners, wat zijn dan per saldo de begeleidingskosten daarvan en de besparing op de uitvoeringskosten?

Antwoord:

Het totale budget voor onderhoud aan het openbaar groen voor 2024 is ongeveer 25 miljoen. Voor de jaren 2025-2028 komt hier nog een indexering overheen.
Het onderhoud van groen kan worden onderverdeeld in verschillende werkzaamheden. Een deel van deze werkzaamheden kan in zelfbeheer door inwoners worden uitgevoerd. Hiervoor is €200.000,- beschikbaar. Bovenop de €150.000,- die middels het actieplan zelfbeheer beschikbaar is, is aanvullend €50.000,- beschikbaar voor algemene coördinatie, administratieve werkzaamheden en beleidsmatige ondersteuning.
Voor een groot deel van de onderhoudswerkzaamheden aan het openbaar groen is een opleiding nodig en/of is het noodzakelijk om met zware machines te werken. Deze werkzaamheden lenen zich niet voor zelfbeheer door bewoners. In de praktijk zien we dat kleinschaligere werkzaamheden zoals het schoffelen van plantvakken zich goed lenen voor zelfbeheer.
Wanneer we 20% procent van deze kleinere werkzaamheden in zelfbeheer zouden uitgeven, zou dit tot een beperkte besparing in onze uitvoeringskosten leiden. Daartegenover staan extra kosten voor begeleiding van zelfbeheerders, kosten voor coördinatie en administratieve werkzaamheden, terugkerende campagnekosten voor het werven van nieuwe zelfbeheerders en extra omvormingskosten voor wanneer een zelfbeheerder stopt en het openbaar groen weer door de gemeente in beheer wordt genomen.
Gezien de korte beantwoordingstermijn voor deze schriftelijke vragen, is het niet haalbaar gebleken om deze kosten cijfermatig in beeld te brengen. Het huidige beeld is dat de gemoeide besparing op de uitvoeringskosten minder is dan de extra kosten die gemaakt moeten worden in het kader van het zelfbeheer.
Daarnaast willen we graag de volgende kanttekening meegeven. Het uitgangspunt van zelfbeheer is dat het vrijwillig is. Het is dan ook niet vanzelfsprekend dat we voldoende zelfbeheerders bereid zullen vinden om 20% van het daarvoor geschikte openbare groen te beheren.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 336

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk;
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	In de programmabegroting lezen we dat het programma duurzame bereikbaarheid in totaal uitkomt op een investering van 74 miljoen (2025) tot 80 miljoen euro (2026) verdeeld over personele inzet, OV/Auto/Fiets/ Verkeersveiligheid projecten, Autoparkeren, Fietsparkeren en Anders Reizen (pag. 56 PB 2024).
Heeft relatie met vraag	58, 111, 391

Vraag	Als het complete programma bereikbaarheid met 25% moet bezuinigen, dus orde grootte 20 miljoen jaarlijks in de periode 2025-28 welke projecten in dit programma kunnen dan technisch daar voor in aanmerking komen? Graag in een overzicht zo mogelijk in volgorde van alleen praktische uitvoerbaarheid (dus zonder het meenemen/beoordelen van welke politieke wenselijkheid dan ook). Graag uitgesplitst naar (1) niet activeerbare deel wat direct een besparing cash betekent en (2) het activeerbare deel wat indirect een besparing oplevert door aanpassingen in de afschrijvingen en rentekosten.

Antwoord:

In de Voorjaarsnota staat op pagina 50 dat voor Mobiliteit geldt: een verlaging van het investeringsbudget met 3 miljoen euro per jaar vanaf 2026 in te vullen zonder bezuinigingen op schaalsprong OV of op andere randvoorwaardelijke investeringen voor woningbouw. Alle projecten anders dan de genoemde uitzonderingen, kunnen technisch gezien onderdeel van deze bezuiniging vormen. De bezuiniging betreft ongeveer 10% van het huidige jaarlijkse investeringsbudget. Een dergelijk bezuiniging achten wij maximaal, rekening houdende met een verantwoorde ontwikkeling van de stad.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 337

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; Dennis de Vries;
Document	Meerjarenprogramma Utrechts Vastgoed+Onderhoud
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Vervanging Kwakel en Den Hommel staat gereserveerd voor 6,1 miljoen euro in 2025.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Als we deze vervanging uitstellen tot na 2028, wat is dan het effect op de exploitatiebegroting? Graag uitsplitsen in toename extra onderhoudskosten (door later vervangen) en besparing door uitstel van de vervangingsinvestering zelf.

Antwoord:

De vervanging van zwembaden Den Hommel en De Kwakel staat rond respectievelijk 2032 en 2036 gepland. Vanaf 2024 wordt er reëler begroot voor de toekomstige investeringen in sportaccommodaties (zie ook paragraaf 4.2 reëel ramen in de VJN), waardoor er meer budget beschikbaar komt voor andere gemeentelijke opgaven. Ter compensatie wordt in 2024 eenmalig €11,5 miljoen toegevoegd aan de reserve zwembaden voor de noodzakelijke vervanging van Den Hommel en De Kwakel.
Voorheen werd jaarlijks een lager bedrag toegevoegd op basis van het resultaat van de onderbesteding van de kapitaallasten.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 338

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Duurzame bereikbaarheid
Bladzijde (in pdf)	41
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Minder parkeerplaatsen opheffen bespaart nu structureel 154.000 structureel.
Heeft relatie met vraag	156, 229, 338

Vraag	Wat is de besparing als we vanaf 2025 geen enkele parkeerplaats meer opheffen? Graag per jaar benoemen; inclusief om hoeveel parkeerplaatsen het dan jaarlijks gaat.

Antwoord:

In ons model hebben we rekening gehouden met het volgende bedragen: 2025: 1.126 parkeerplaatsen ad 913k; 2026: 1.118 parkeerplaatsen ad 1.283k; 2027: 1.110 parkeerplaatsen ad 1.651k; 2028: 1.101 parkeerplaatsen ad 2.018k. In het MPR zijn deze bedragen en aantallen ook opgenomen (zie pagina 109). Wanneer we deze plaatsen niet opheffen besparen we deze bedragen.

We willen dat de stad bereikbaar blijft en daarvoor is het noodzakelijk dat het autoverkeer in de stad niet groeit. Als we geen parkeerplaatsen in de openbare ruimte opheffen, zal het parkeerareaal vanwege bouw- en gebiedsontwikkelingen in de stad toenemen, waardoor ook het aantal auto's in de stad groeit. Opheffen van parkeerplaatsen is daarom nodig om te zorgen dat de stad bereikbaar blijft.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 339

Fractie	EenUtrecht
Portefeuillehouder(s)	
Document	
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	

Antwoord:

Deze vraag is niet ingevuld door de indiener, om de nummering van de overige vragen (en bestaande verwijzingen tussen antwoorden) te behouden is deze leeg gelaten.

Vraagnummer: 340

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	Niet ingepaste onderwerpen
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	19
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"De extra kosten…in 2024."
Heeft relatie met vraag	223

Vraag	Brengt de overgang op een nieuw systeem (en tussentijdse vertraging) in 2025 en verder helemaal geen extra kosten mee?

Antwoord:

De kosten worden hoofdzakelijk gemaakt in 2024 met een nasleep t/m 2026. Bij de aanvraag van de € 3 mln. is gekeken naar het totaal van de kosten voor de gehele periode tot en met 2026 en is rekening gehouden met optimale afstemming en hergebruik tussen de twee trajecten (Common Ground en Vervanging zaaksysteem). De kosten worden enerzijds gedekt binnen de eigen begroting van Common Ground en anderzijds door dit bedrag .

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 341

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; Sharon Dijksma; Dennis de Vries
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	Niet ingepaste onderwerpen
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	24
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"Sinds de vaststelling…de voorjaarsnota."
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Klopt het dat deze motie is aangenomen vóór de vaststelling van de VJN in juli 2023?

Antwoord:

Motie 248 is aangenomen 6 juli 2023, motie 35 is aangenomen 9 maart 2023, motie 143 is aangenomen 22 juni 2023

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 342

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Dennis de Vries;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijk_ ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.1 Hervormingen sociaal domein
Subparagraaf	Geen nadere definiëring van toepassing
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	27
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"In deze context…die we hebben."
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat betekent dit? Is er ruimte om evt. kosten voor aanvullende individueel toegewezen (jeugd)zorg op te vangen?

Antwoord:

Er is geen financiële ruimte voor het opvangen van extra kosten. Bedoeld wordt dat we binnen de wettelijke en maatschappelijke context moeten zoeken naar handelingsruimte om invulling te geven aan de hervormingen sociaal domein.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 343

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijk_ ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.1 Hervormingen sociaal domein
Subparagraaf	Geen nadere definiëring van toepassing
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	29
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"In paragraaf 0…dit bezuinigingspakket"
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waar verwijst dit naar?

Antwoord:

Paragraaf 4.3.3 (hier stond abusievelijk "paragraaf 0").

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 344

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijk_ ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.1 Hervormingen sociaal domein
Subparagraaf	Geen nadere definiëring van toepassing
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	29
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"Dat heeft gevolgen…voetganger, fiets, ov"
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom gaat dit ten koste van de bereikbaarheid voor voetganger, fiets en ov? Vanweaar deze keuze? Waarom niet ten koste van de bereikbaarheid voor de automobilist?

Antwoord:

De bezuinigingen op mobiliteit (3,0 mln euro per jaar vanaf 2026) gaan ten koste van toekomstige, nog te programmeren investeringen. Die programmering wordt vastgesteld in toekomstige meerjarenplannen voor bereikbaarheid (MPB), wat een onderdeel is van het Meerjarenperspectief Ruimte (MPR). Het investeringsbudget is bedoeld voor alle gemeentelijke mobiliteitsinvesteringen, dus ook voor auto. Krimp van dit budget betekent dat voor alle mobiliteitsvormen tezamen minder investeringsbudget beschikbaar is. (inclusief de auto). Omdat we het meest investeren in de voetganger, de fiets en het OV, is er eenvoudigweg niet veel te bezuinigen op investeringen in de auto(infrastructuur). In de opsomming op blz 9 (voetganger, fiets, ov) had ook de auto moeten staan.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 345

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Veilige Stad
Bladzijde (in pdf)	43
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"meer data-gericht te gaan werken"
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat houdt dit in? In hoeverre heeft dit invloeg op de mate van etnisch profileren?

Antwoord:

Het datagestuurd en geclusterd afhandelen van meldingen zal in zichzelf niet leiden tot etnisch profileren. We prioriteren ze daarbij op belang voor de stad of buurt. Deze werkwijze verdient echter nog uitwerking, waar nodig schakelen we bij het uitwerken van dit (digitale) vraagstuk de ethische commissie Uthiek in.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 346

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; Rachel Streefland;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.4 Hervormingsbezuinigingen
Subparagraaf	Geen nadere definiëring van toepassing
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	53
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"Slim gaan doen"
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waar komt het idee vandaan dat er nu niet slim en niet efficiënt wordt gewerkt bij de gemeentelijke organisatie?

Antwoord:

Slimmer en efficiënter werken is onderdeel van het continu verbeteren van onze organisatie (lerend werken). In het kader van de hervormingsbezuinigingen gaan wij na waar dit tot een kostenbesparing leidt.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 347

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.4 Hervormingsbezuinigingen
Subparagraaf	Geen nadere definiëring van toepassing
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	54
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	"onze organisatie heeft … lagere kosten"
Heeft relatie met vraag	

Vraag	In hoeverre is hoge werkdruk (en laag werkplezier) de aanleiding voor dit verzuim? En hoe verhoudt zich dit tot de ambitie om nóg efficiënter te gaan werken?

Antwoord:

Uit de analyse van de arbodienst in 2023 blijkt dat het huidige hoge ziekteverzuim vooral wordt bepaald door langdurig (en complex) verzuim. 53% van dit langdurige verzuim betreft psychisch gerelateerde klachten ten opzichte van het aandeel fysieke klachten. Van dit psychisch-gerelateerde langdurige verzuim blijkt 61% werkgerelateerd te zijn. Dezelfde constatering wordt ook teruggezien in de uitkomsten van het meest recente medewerkersonderzoek waar 1 op de 3 collega’s aangeeft vaak meer werk te doen dan ze aankunnen en het werk mentaal zwaar te vinden. Het verlagen van het ziekteverzuim heeft op dit moment dan ook de nadrukkelijke aandacht binnen de organisatie en krijgt prioriteit.
Bij de maatregelen om op onderdelen meer efficiënt te gaan werken is het voor de organisatie inderdaad van belang om goed in de gaten te houden dat de werkdruk en mentale gezondheid van de medewerkers daar niet onder te lijden heeft. Want dan bestaat de kans dat het verzuim nog verder toeneemt. Dit is een belangrijk aandachtspunt dat meegenomen wordt. Het is zoeken naar de juiste balans.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 348

Fractie	ChristenUnie
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; Rachel Streefland;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.4 Hervormingsbezuinigingen
Subparagraaf	Geen nadere definiëring van toepassing
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	55
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Financiële aanpak en monitoring
Heeft relatie met vraag	325, 405

Vraag	Op basis waarvan is het bedrag van 20 tot 25 miljoen inhoudelijk gebaseerd? In hoeverre is deze besparingsopdracht qua omvang haalbaar en realistisch? Wat zijn de verhoudingen (in grote lijnen) tussen de voorgestelde hervormingsmaatregelen qua kostenbesparing?

Antwoord:

Wij beogen met de hervormingen structureel 25 miljoen euro te bezuinigen met een ingroeipad van 20 miljoen euro vanaf 2026 (tussen 1% en 1,5 van de begroting). Dat is ambitieus. Maar met een voortvarend en tegelijk zorgvuldig proces waarbij we zo veel mogelijk leren van andere gemeenten, denken we dat het haalbaar is om deze bezuiniging vanaf 2026 te halen. In de voorjaarsnota zijn nog geen maatregelen uitgewerkt voor de hervormingen. Wel zijn de leidende principes genoemd voor de uitwerking van deze hervormingen. De verdere uitwerking in de komende periode zal moeten uitwijzen welke bezuinigingen kunnen worden gerealiseerd. In de komende begroting 2025 zullen wij u nader informeren over de hervormingsthema's en een indicatie geven van de bezuinigingen per thema.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 349

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	49
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	De drie grote culturele instellingen: TivoliVredenburg , Centraal Museum en Stadsschouwburg gebruiken gezamelijk tweederde van het cultuurbudget.
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Klopt het dat er niets bezuinigd wordt op deze drie instellingen, terwijl veel kleinere initiatieven/instellingen hard geraakt worden? Zo ja, wat is hiervoor de motivatie?

Antwoord:

Ja, dat klopt. De adviescommissie Cultuurnota 2025-2028 heeft de aanvragen van deze drie instellingen beoordeeld en zij heeft geadviseerd het aangevraagde bedrag te honoreren. Dat is conform de procedure die door de raad is vastgesteld voor de Cultuurnota 2025-2028. De adviescommissie had de mogelijkheid om een lager bedrag dan aangevraagd te adviseren, maar is niet tot dat oordeel gekomen op basis van de aanvragen. Langjarige subsidierelatiesafspraken kunnen overigens niet zomaar gewijzigd worden en moeten in een zeer vroeg stadium aangekondigd worden.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 350

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	49
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Idem
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Ziet het college alsnog mogelijkheden op deze meer kapitaalkrachtige instellingen te bezuinigen? En zoja in welk jaar. kan daarmee de subsidie op amateurkunst worden ontzien?

Antwoord:

Voor de periode 2025-2028 is het niet mogelijk om op deze instellingen te bezuinigen; zie antwoord op vraag 349. Voor de volgende periode zouden er nieuwe afspraken gemaakt kunnen worden met deze drie instellingen. Gezien de omvang van deze organisaties en de relatie van deze instellingen met de gemeentelijke organisatie (Centraal Museum beheert bijvoorbeeld de gemeentelijke kunstcollectie) zouden wijzigingen in de subsidieafspraken in een zeer vroeg stadium aangekondigd moeten worden.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 351

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	4.1.2 Inzet eigen vermogen
Programma/onderdeel	Activareserve
Bladzijde (in pdf)	32
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	1.2. inhoudelijke keuzes voor structureel tekort, Financieel technisch beleid, p9 en 4.1. financieel technisch beleid vrijval vaste activareserve p 32 4.1.2 inzat eigen vermogen, activareserve
Heeft relatie met vraag	239

Vraag	Wanneer is de ruimte in de activareserve ontdekt? Waarom hebben we dit niet eerder ingezet? Welke reserves zijn eerder doorgelicht of worden nu doorgelicht. Wanneer kunnen we het resultaat daarvan tegemoet zien

Antwoord:

Er is geen sprake van financiële ruimte in de Activareserve. Het voorstel in de Voorjaarsnota 2024 betreft een andere werkwijze voor kapitaallasten van specifieke projecten, waarbij de kapitaallasten niet meer gedekt worden uit de Activareserve, maar structureel in de begroting worden opgenomen. Dit betekent enerzijds dat het bedrag (voor gerealiseerde investeringen) uit de Activareserve kan vrijvallen en anderzijds dat de afschrijvingslasten structureel worden verwerkt in de begroting en daarmee begrotingsruimte is gecreeerd voor de vervanging of renovatie van de desbetreffende activa. De analyse van de reserves wordt binnenkort afgerond. Naar verwachting kunnen de uitkomsten bij de Programmabegroting 2025 met de raad worden gedeeld. Wij verwachten de uitkomsten bij de Programmabegroting 2025 de uitkomsten met de raad te kunnen delen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 352

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.2 Haalbaarheid investeringen tegen het licht: reëel ramen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	35
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	4.2. reëel ramen
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Al enkele jaren zetten we in op reëel ramen zodat we eind van het jaar geen geld overhouden omdat plannen niet uitgevoerd zijn. Tegelijkertijd zetten we ook al een tijd in op versterken van de uitvoeringskracht zodat we plannen en ambities ook daadwerkelijk en binnen de planning kunnen realiseren, zorgen dat plannen uitgevoerd worden. Hoe staat het met het versterken van de uitvoeringskracht? Hoe zorgen we dat de uitvoeringskracht niet verder ondermijnd wordt?

Antwoord:

De voorjaarsnota is erop gericht te blijven investeren in de stad. Daarbij zien we dat het op peil houden van de uitvoeringskracht met name vraagt om voldoende personele capaciteit. Op dit moment is er gelukkig nog geen sprake van een algemeen personeelstekort in onze organisatie. Dat proberen wij zo te houden door middel van capaciteitsmanagement, wervingsbeleid en inspanningen om medewerkers te behouden, zoals doorstroommogelijkheden en vermindering van het ziekteverzuim. De stand van zaken van deze maatregelen vindt u in deze raadsbrief (link). Om de uitvoeringscapaciteit zo goed mogelijk te richten, zoeken we naar een nieuwe balans tussen ambities, taken, capaciteit en geld. Reëel ramen draagt daaraan bij.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 353

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	Correctie gemeentefonds
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	13
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	2.2. toelichting startsaldo, risico inschatting inkomsten Rijk
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Extra middelen Rijk versus nieuw coalitieakkoord Is al een eerste voorzichtige inschatting te maken van de effecten van het nieuwe coalitieakkoord voor de te verwachte middelen van het rijk?

Antwoord:

Het Hoofdlijnenakkoord bevat op dit moment nog te weinig informatie om een goede duiding te maken van de mogelijke effecten voor Utrecht. In het akkoord wordt onder ander genoemd het verhogen van fondsen om woningbouw te stimuleren, mogelijkheid voor gemeenten voor neiuwe belasting voor bouwgrond woningen en planbatenheffing. Ook wordt aangekondigd de SPUKS over te brengen naar de algemene middelen van het Gemeentefonds (beleidsvrije deel) in combinatie met een korting van 10% en zijn er kortingen aangekondigd, zoals een verlaging van het BUIG-budget, taakstelling voor alle ministeries indien bijdrage aan EU niet wordt verminderd. Een nadere uitwerking is noodzakelijk om het financiële en beleidsmatige effect te kunnen duiden.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 354

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	15
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Voordeel OZB (2.2 p.15) + groeikader OZB p 16 en verhoging OZB à meer inkomsten OZB niet ondernemingen
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De inkomsten OZB niet woningen zijn gestegen, Ze stijgen ook door het Groeikader en door de extra verhoging van de OZB. Hoeveel is die verhoging? Hoeveel van de extra inkomsten OZB, niet woningen komen van de gemeente of door de gemeente mede gefinancierd vastgoed? Klopt het dat dit geld nu automatisch naar het ondernemersfonds gaan. Kan de raad ook besluiten om of de extra inkomsten OZB niet woningen, of het deel van de OZB ondernemers dat komt van vastgoed van de gemeente of van door de gemeente mede gefinacierd vastgoed anders in te zetten? Bijvoorbeeld om het niet bezuinigen op het initiaitevenfonds te dekken?

Antwoord:

De verhoging voor de OZB niet-woningen is 10 miljoen. Het aandeel voor gemeentelijk vastgoed is 0,9 miljoen in 2025 en verder. Daarvan gaat 0,1 miljoen naar het Ondernemersfonds. Het Ondernemersfonds Utrecht werkt conform het principe van, voor en door ondernemers. Het fonds is in 2011 opgericht op verzoek van ondernemers die collectief wilden bijdragen aan de (economische) vitaliteit van de stad. De raad heeft destijds besloten tot een opslag van 11,1 % op de OZB-belasting. Deze volledige opbrengst wordt vervolgens via een subsidie verstrekt aan de stichting Ondernemersfonds Utrecht (OFU). Daar kunnen ondernemerscollectieven een beroep op doen naar rato van hun omvang (alle ondernemerscollectieven krijgen dus het exacte bedrag dat ze betalen). In 2019 heeft de raad besloten tot het voortzetten van de gemeentelijke bijdrage voor onbepaalde tijd. De raad kan besluiten, vanuit de raadsbevoegdheid over de gemeentebelastingen, om: 1) de bijbehorende opslag en daarmee de OFU stop te zetten of 2) de extra inkomsten OZB niet als subsidie te verstrekken en deze vervolgens anders inzetten. Het tweede scenario betreft feitelijk een lastenverzwaring voor de betalers OZB niet-woningen. Als de raad de geldstroom naar het OFU wijzigt, dient ook de lopende uitvoeringsovereenkomst tussen de gemeente en het ondernemersfonds aangepast te worden en rekening gehouden te worden met de opzegtermijn. Deze opzegtermijn is 1 jaar met inachtneming van alle langlopende contracten die zijn aangegaan. Dit zou het principe van het ondernemersfonds van binnen uithollen (van, voor en door ondernemers) en in gaan tegen de op het verzoek van de raad periodiek uitgevoerde evaluaties van het Ondernemersfonds Utrecht waaruit gebleken is dat het fonds effectief en van toegevoegde waarde voor de stad is. Tot slot zou een dergelijke ingreep beleidsmatig onwenselijk zijn omdat ondernemers via het OFU bijdragen aan het vestigingsklimaat in de stad en de bredere ambities van de stad op gebied van vergroening, duurzaamheid, veiligheid en aantrekkelijkheid van de stad.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 355

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	14
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	2.4. Knelpunt hogere bezoldinging Raad en B&W
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kan de raad kiezen voor het opnemen van een taakstelling voor bezuiniging op raadsorganen die later nader wordt ingevuld (bijvoorbeeld bezuiniging op kosten catering, fractiebudgetten en/of omvang griffie)?

Antwoord:

Dit is mogelijk. De gemeenteraad heeft budgetrecht over de gehele begroting. Dit onderwerp zou ook kunnen worden meegenomen in de inventarisatie van hervormingsbezuinigingen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 356

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijk_ ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.1 Hervormingen sociaal domein
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	27
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	3.1. hervormingen sociaal domein, voortgang hervormingen en monitoting
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe verhouden de twee laatste alinea’s zich ten opzichte van elkaar?

Antwoord:

De één-na-laatste alinea gaat over de hervormingen sociaal domein, zoals vastgesteld in de Voorjaarsnota 2023. De beschreven werkwijze t.a.v. voortgang is reeds vastgelegd in de raadsbrief hervormingen sociaal domein van december 2023. In de laatste alinea wordt aangegeven, dat we na vaststelling van de Voorjaarsnota 2024 (met daarin de concrete bezuinigingsmaatregelen, par. 4.3 en de hervormingsbezuinigingen, par. 4.4) de impact van de concrete bezuinigingsmaatregelen en de hervormingsbezuinigingen op de hervormingen sociaal domein zullen monitoren.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 357

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	38
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	concrete bezuinigingsvoorstellen, 4.3.2. betrouwbare overheid, verlagen initiaitevenfonds
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is er al een idee hoe deze bezuiniging gerealiseerd wordt, bijvoorbeeld: een plafond per tijdsperiode (bijvoorbeeld per kwartaal of maand. Weer verlagen maximum bijdrage voor alle aanvragen of voor bijvoorbeeld alleen de bijdrage aan fysiek projecten. Minder projecten die (deels) in andere programma's ondergebracht zouden kunnen worden. (waterpunten, vervangen parkeerplaatsen, aanvragen groen, …)?

Antwoord:

Om uitputting van het Initiatievenfonds vroeg in het jaar te voorkomen zullen inderdaad keuzes gemaakt moeten worden. Aankomende periode worden daarvoor verschillende opties verkend. Zoals aangegeven in de Raadsbrief Initiatievenfonds voorjaar 2024 van 24 mei 2024 informeren we u voor het einde van 2024 over de uitwerking hiervan.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 358

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Verlagen budget Samen Stad Maken
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is er al een concrete invulling van de deze bezuiniging? Wat kan er ten gevolge van die bezuiniging niet meer gedaan worden? Welke consequenties heeft het voor de organisatorische verankering van SSM? SSM is een verantwoordelijkheid voor de hele organisatie. Wat zijn de mogelijkheden om SSM minder als apart programma te financieren en/of om het deels te financieren vanuit andere programma's?

Antwoord:

Deze maatregel bestaat uit twee delen, namelijk het verlagen van het budget met 25% en terugdraaien intensivering in het coalitieakkoord.

- Voor de voorgestelde bezuiniging van 25% op het budget van Samen stad maken is nog geen concrete invulling. Met deze bezuiniging op Samen stad maken kan de lijn uit de beleidsnota Samen stad maken, Geen Utrecht zonder U worden uitgevoerd, maar dit zal tot een (forse) vertraging van de uitvoering leiden. Samen stad maken is een cultuurverandering die vraagt om continu leren en reflecteren onder andere via trainingen, intervisie en casusbesprekingen. Ook vraagt het om een meer controlerende rol in de organisatie, door monitoring en via escalaties over de toepassing van het beleid van Samen stad maken. Als er minder middelen zijn, kunnen we daar minder op inzetten en zal deze cultuurverandering langzamer gaan. Omdat Samen stad maken een verantwoordelijkheid is van de hele gemeente verkennen we ook welke aanvullende kansen er zijn voor samenwerking met andere programma's. Zie ook het antwoord op vraag 71.
- Het terugdraaien van de intensivering uit het coalitieakkoord houdt onder andere in dat we het structurele extra budget voor online participatie niet structureel maken. Dit betekent dat er wel in 2024 en 2025 extra geld is voor online participatie en in deze jaren willen we daarmee bijvoorbeeld ook DenkMee verbeteren en daar profiteren we dan ook de jaren daarna van. De bezuiniging heeft geen effect op de licentie voor DenkMee, die wordt betaald uit de middelen voor het programma Samen stad maken.

We komen terug op de invulling van de bezuinigingsmaatregelen in de raadsbrief over Samen stad maken in het eerste kwartaal van 2025.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 359

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Versobering intensivering Samen voor Overvecht
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is er al een concrete invulling van de deze bezuiniging? Wat kan er ten gevolge van die bezuiniging niet meer gedaan worden? Is er een inschatting te maken van hoeveel van deze bezuiniging gecompenseerd kan worden vanuit andere middelen? In Overvecht zijn er relatief minder aanvragen voor het initiatievenfonds omdat een aantal van de initiatieven in de wijk gefinancierd worden vanuit SvO. Levert deze bezuiniging geen extra druk op het initiatievenfonds waarop ook bezuinigd wordt?

Antwoord:

Er is inderdaad een mogelijkheid dat de druk op het initiatievenfonds oploopt gezien de voorgestelde bezuinigingen op de wijkaanpak. Zie verder het antwoord op vraag 6.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 360

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	stoppen met nieuwsbrief
Heeft relatie met vraag	72

Vraag	Levert het stoppen met de nieuwsbrief geen extra kosten op? De nieuwsbrief is goedkoper dan papier (wijkberichten en post). Het verschil tussen nieuwsbrief en website is dat de nieuwsbrief actief informeert en mensen attendeert op informatie terwijl de website passief informeert.

Antwoord:

Met het stoppen van de nieuwsbrief stoppen we ook daadwerkelijk met deze vorm van attenderen op nieuws. Hiermee behalen we een besparing. Het betreft een extra dienstverlening boven op de bestaande kanalen. .
Zo zijn wijkberichten en post bedoeld om inwoners te attenderen op wat voor hun echt relevant en noodzakelijk is (‘need to know’) en is de nieuwsbrief bedoeld om algemeen nieuws of wijk gerelateerd nieuws in op te nemen (‘nice to know’).

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 361

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Duurzame bereikbaarheid
Bladzijde (in pdf)	41
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	temporiseren mobiliteitsbeleid
Heeft relatie met vraag	58, 111, 336 en 391

Vraag	Welke dingen gaan we concreet niet meer doen, m.n. door beleidsontwikkeling ontsluiting nieuwe woongebieden te temporiseren. Welke beleidsontwikkeling mobiliteit wordt nadrukkelijk niet getemporiseerd, naast voetgangersbeleid (pagina 78, Q1 2024) ?

Antwoord:

Voor 2025 en verder zoeken we naar bezuiniging door efficiency in het management (minder aansturing en/of meer op hoofdlijnen) en HR, en door beleidsonderzoek te temporiseren. Dat laatste kan zowel gaan over verdiepende mobiliteitsstudies voor stadsdelen of gebiedsontwikkeling, als over lokale mobiliteitsstudies, zoals lokale knelpunten op het vlak van bereikbaarheid en verkeersveiligheid. Deze bezuiniging van 545.000 euro voor 2024 en 719.000 euro vanaf 2025 structureel betreft het vaste beleidsbudget (onderdeel van AD-budget). Met dit budget dekken we de benodigde personele middelen voor alle aspecten van mobiliteitsbeleid en (in beperkte mate) beleidsonderzoek. Onder het mobiliteitsbeleid vallen diverse posten, zoals de samenwerking met de G4 aan onder meer ov en verkeersveiligheid, communicatie en participatie, inzet voor beleidsvorming over fiets, voetganger, het autonetwerk, deelmobiliteit, goederenvervoer, internationale samenwerking, samenwerking Rijk-regio in onder meer UNed, etc.

De bezuiniging realiseren we grotendeels door te bezuinigen op personele inzet.
In 2024 zullen we deze bezuiniging moeten realiseren door daar waar vacatures ontstaan, die niet te vervullen. Gevolg van de bezuiniging is dat er minder inzet zal zijn op beleid en mobiliteitsstudies. Door de bezuinigingen kunnen we ook minder vaak ingaan op uw wensen zoals bijvoorbeeld het onderzoek rondom de De Meernbrug.

Activiteiten die bijdragen aan de beleidsdoelen, maar waarvoor we geen aparte dekking hebben en waarbij de kost voor de baat uitgaat, zetten we zoveel mogelijk on hold. Dat betreft onder meer het gecoördineerd inzetten op het verwerven van subsidies en digitalisering.

Voor 2025 en verder zoeken we naar bezuiniging door efficiency in management en HR (minder aansturing en/of meer op hoofdlijnen) en door beleidsonderzoek te temporiseren. Dat laatste kan zowel gaan over verdiepende mobiliteitsstudies voor stadsdelen of gebiedsontwikkeling, als over lokale mobiliteitsstudies, zoals lokale knelpunten op het vlak van bereikbaarheid en verkeersveiligheid.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 362

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Duurzame bereikbaarheid
Bladzijde (in pdf)	41
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	besparen parkeerbeleid
Heeft relatie met vraag	156, 229, 338

Vraag	Is er een concreet beeld van hoe deze besparing wordt gerealiseerd. Wat gaan we niet meer doen

Antwoord:

We zullen minder inzetten op het opstellen van parkeerbeleid, zoals minder productontwikkeling per jaar en/of uitstellen van projecten naar volgende jaren.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 363

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Duurzame bereikbaarheid
Bladzijde (in pdf)	41
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	besparen fietsparkeren
Heeft relatie met vraag	157, 255, 75

Vraag	Is al bekend om welke 2 specifieke plekken het gaat? (De twee nieuwe stallingen in Hoog Catherijne?) Is er te besparen door minder inzet op bemenste stallingen?

Antwoord:

Vanaf 2026 hebben we middelen gereserveerd voor het exploiteren van nieuwe bemenste openbare fietsenstallingen. Er lopen meerdere haalbaarheidsonderzoeken naar nieuwe stallingen bij stations, in de binnenstad en nieuwe stadsdelen. Deze kunnen we niet allemaal realiseren. Daarvoor ontbreken de middelen voor bouw en exploitatie. En we boeken een verantwoorde bezuiniging in op exploitatie van nieuwe stallingen. We moeten dus selectief zijn en geven prioriteit aan onze belangrijkste knooppunten Vaartsche Rijn, Utrecht Centraal en de binnenstad. Hier is de urgentie het hoogst en we houden middelen beschikbaar om voor al deze locaties stallingsruimte toe te voegen. Consequentie is dat we voorlopig nog geen nieuwe stalling op station Leidsche Rijn realiseren. Het initiatief hiervoor was nog niet gestart en er had nog geen overleg met de buurt plaatsgevonden. Consequentie daarvan kan zijn dat er de komende jaren meer fietsenrekken in de openbare ruimte neergezet moeten worden, zodra de fietsparkeerdruk te hoog wordt. Hiermee zorgen we ervoor dat er voldoende stallingsruimte in de omgeving beschikbaar blijft.
De gesprekken over de mogelijke omzetting van de parkeergarages P1/P4 Hoog Catharijne lopen. Het overleg met de buurt maakt daar nog geen onderdeel van uit. Het is nog te vroeg om te bepalen welke investering in de verbouw en exploitatie vanuit de gemeente Utrecht aanvullend nodig is om dit voor elkaar te krijgen. We gaan er vanuit dat we in Q4 meer duidelijkheid kunnen geven over nieuwe investeringen in en exploitatie van deze nieuwe stallingen en de beschikbaarheid van voldoende stallingsruimte in de omgeving van het centraal station/ Hoog Catharijne in het algemeen. Daarbij kijken we ook naar exploitatie met minder bemensing.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 364

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.5 Opbrengstenverhoging
Subparagraaf	Parkeren eigen garages
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	57
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	tariefverhoging eigen parkeergaraGES
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe verhoudingen de tarieven van de eigen garages zich tot het uitgangspunt in het (auto)parkeerbeleid dat de verschillende tarieven moeten bijdragen aan de gewenst transitie in mobiliteit en parkeergedrag? Parkeren op straat duurder dan parkeren in garage in de buurt en dat duurder dan parkeren op afstand in parkeergarage?

Antwoord:

De tarieven voor het parkeren op straat zijn de afgelopen jaren gestegen, de tarieven voor de garages zijn (m.u.v. de jaarlijkse indexering) niet mee gestegen. Het voornemen is om in 2024 de garagetarieven te verhogen, waarbij we ook kijken naar de samenhang met de tarieven voor parkeren op straat en we de uitgangspunten in de parkeervisie blijven vast houden. We houden hierbij rekening met de tarieven van commerciële parkeergarages.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 365

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Eerste Bestuursrapportage
Hoofdstuk	8. Voortgang uitvoering coalitieakkoord
Paragraaf	Wijzigingen in de planning
Subparagraaf	Contact maakt de stad
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	77
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Voortgang Samen Stad Maken
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe wordt in de toekomst de voortgang van Samen Stad maken gerapporteed aan de raad?

Antwoord:

In het eerste kwartaal van 2025 ontvangt de raad een raadsbrief over onder andere de eerste ervaringen met het kompas voor zeggenschap en de nulmeting van de indicatoren zoals benoemd in de beleidsnota Samen stad maken, Geen Utrecht zonder U. Begin 2026 ontvangt u de resultaten van de eerste evaluatie van het beleid en vanaf dan informeren we u iedere twee jaar over de voortgang van Samen stad maken.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 366

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Susanne Schilderman;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	42

Verbijzondering/context	stroomlijnen initiatieven vergroening buitenruimte
Heeft relatie met vraag	113, 142, 158, 195

Vraag	Welke subsidies worden heroverwogen en wat is hiervan de consequentie op het groenbeleid in de stad? En welk deel van de besparing wordt gezocht in de groene dakensubsidie?

Antwoord:

Het bedrag van 719 duizend euro in de tabel op blz. 42 van de Voorjaarsnota 2024 wordt ingevuld binnen de programma's van het fysieke domein en betreft hoofdzakelijk het beter inrichten van subsidies naar partners in de stad. De groene dakensubsidie is onterecht opgenomen als voorbeeld van een bezuinigingsopgave omdat deze vanuit de rioolheffing wordt gedekt en daarmee niet direct kan leiden tot een voordeel voor de gemeente (dit wordt met het erratum hersteld). Verdere uitwerking van deze bezuiniging per 2026 volgt bij de Voorjaarsnota 2025.

Vraagnummer: 367

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	42

Verbijzondering/context	geen structurele middelen bodem
Heeft relatie met vraag	20,194

Vraag	Wat is het effect van minder structurele middelen van bomen. Welke beleidsimplicaties heeft dit?

Antwoord:

De formulering en toelichting bij de vraag wijzen er op dat de vraagsteller niet bomen, maar bodem bedoelt. In SV 65 wordt deze vraag beantwoord.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 368

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	42
URL / Blz op website	42

Verbijzondering/context	In combinatie met MPR
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Zowel in VJN als in MPR zit er een bezuiniging op groen. Wat betekent de combinatie van deze bezuinigingen op het groenbeleid?

Antwoord:

Gezamenlijk komen deze bezuinigingen uit op ca 1,150 miljoen per jaar vanaf 2026.
We doen minder bijdrages aan integrale projecten en planten minder bomen. Ook bezuinigen we op beleidsontwikkeling en op de werkwijze bij groene straten en buurten.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 369

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed
Bladzijde (in pdf)	
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	groene en en leefbare stad
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Het investeringsbudget groen wordt met meer dan 1 miljoen structureel verlaagd. Dit is bovenop de eerdere bezuiniging van vorig jaar. 1. Hoeveel wordt er in totaal bezuinigd ten op zichte van de impuls bij het coalitieakkoord. 2. Kan er een beeld gegeven worden wat dat betekent wat we niet meer doen? 3. Hoe verhouden de bezuinigingen zich ten opzichte van de verhoudingen in de RSU? Worden de verschillende domeinen evenredig geraakt of is de bezuiniging op bijv groen hoger?

Antwoord:

1. Bij het coalitieakkoord 2022 is voor investeringen groen, naast (aanvullende) dekking voor de icoonprojecten van 0,4 miljoen euro, een budget van jaarlijks 6 miljoen euro toegekend voor de schaalsprong groen. (Dit kwam bovenop het bestaande investeringsbedrag van het Meerjaren groenprogramma van 2,1 miljoen waarmee er in totaal 8,5 miljoen beschikbaar was.)
Er wordt nu voorgesteld 1 miljoen euro te bezuinigen, bovenop de bezuiniging bij de voorjaarsnota 2023, waarmee er nog 4,4 miljoen jaarlijks extra resteert ten opzichte van oorspronkelijk toegekende bedrag van het coalitieakkoord 2022 (in totaal 6,5 miljoen euro).
2. Door bovenstaande bezuiniging kunnen we vanuit groen minder doen aan het vergroenen van straten, minder bijdragen aan integrale investeringsprojecten ook op beleidsontwikkeling en lobby wordt bezuinigd. Voor de eerste jaren zijn dit concrete projecten die al gepland staan. Zie ook het antwoord op vraag 198.
3. Tijdens de technische sessie over de Voorjaarsnota is getoond hoe de bezuinigingen op ruimtelijke investeringen in de Voorjaarsnota 2024 zich tot elkaar verhouden. Exclusief bezuinigingen was er voor groen circa 7,5 mln euro aan investeringsbudget beschikbaar (inclusief reeds beschikbare middelen). Daarop wordt nu 1,15 mln euro structureel bezuinigd. Dat is ongeveer 15%. Vergelijkbare bezuinigingen van 15% vinden plaats bij Mobiliteit en bij het budget voor speelvoorzieningen in de openbare ruimte. Exclusief de spaarbedragen voor de schaalsprong ov, die beschikbaar moeten blijven voor de MIRT-verkenning OV en wonen, en exclusief bezuinigingen is voor mobiliteit circa 20 mln euro per beschikbaar als investeringsbudget. Daarop wordt nu 3,0 mln euro structureel bezuinigd. Voor speelvoorzieningen was 2,0 mln euro per jaar beschikbaar, waarop 0,3 mln euro wordt bezuinigd.
Bij maatschappelijke voorzieningen, onderdeel sport wordt 0,15 mln euro bezuinigd, waarmee per saldo 4,9 mln euro méér beschikbaar blijft dan vóór het coalitieakkoord. Bij cultuur wordt 0,6 mln euro per jaar bezuinigd, waarmee het extra investeringsbudget uit het coalitieakkoord daalt naar 1,3 mln euro per jaar.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 370

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Bladzijde (in pdf)	45
URL / Blz op website	45

Verbijzondering/context	versoberen bijzondere bijstand
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Eerder zijn we gestart met giften omdat het past in het (schulden)beleid en omdat we weten dat mensen toch niet terug kunnen betalen. In hoeverre is het haalbaar om hier op te kunnen bezuinigen? Omdat we inningskosten gaan maken op een lening die mensen niet kunnen terugbetalen.

Antwoord:

Het giftenbeleid bepaalt in hoeverre giften van instellingen of personen buiten beschouwing kunnen worden gelaten bij de maandelijkse bijstandsuitkering. Dat heeft verder geen relatie met de keuze of bijzondere bijstand voor woninginrichting in de vorm van een geldlening of als gift wordt verstrekt.
Bij het verlenen van de lening wordt gekeken naar de beschikbare ruimte in het inkomen, vergelijkbaar met de beslagruimte. Voor mensen met een bijstandsuitkering wordt de aflossing direct van hun uitkering afgetrokken. Bij het bepalen van de bezuiniging is er rekening mee gehouden dat niet in alle gevallen de bijstand als geldlening kan worden verstrekt. In sommige situaties, zoals bijvoorbeeld in het geval van een lopend schuldsaneringstraject, wordt de bijzondere bijstand als gift toegekend.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 371

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid
Bladzijde (in pdf)	45
URL / Blz op website	45

Verbijzondering/context	versoberen bijzondere bijstand
Heeft relatie met vraag	120

Vraag	Er worden al wel alternatieven geschetst. Kan er toegelicht worden welke alternatieven er zijn naast het omzetten van gift naar lening?

Antwoord:

Alternatieve bezuinigingen moeten vooral gezocht worden in het strenger maken van draagkrachtregels. Inwoners met een inkomen boven bijstandsniveau zullen hierdoor minder snel in aanmerking komen voor bijzondere bijstand of een deel van de noodzakelijke kosten zelf betalen. Met name op de kosten voor bewindvoering liggen hier mogelijkheden

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 372

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; Dennis de Vries;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	3. Inhoudelijk_ ontwikkelingen die aandacht en bijsturing vragen
Paragraaf	3.1 Hervormingen sociaal domein
Subparagraaf	Geen nadere definiëring van toepassing
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	25
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	ongelijk investeren gelijke kansen
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is in kaart gebracht of we nu ook rekening houden met dat de bezuinigingen niet de meest kwestbaren raken?

Antwoord:

Bij de uitwerking van hervormingen kijken we ook naar het (te verwachten) effect op inwoners. Hierbij geldt wel dat het sociaal domein niet maakbaar is. Het is vooraf daarom ook niet altijd vast te stellen welk effect er precies gerealiseerd wordt met hervormingen. Inzet is om zorg en ondersteuning beschikbaar te houden voor degenen die dit het meest nodig hebben. Dit neemt echter niet weg dat de hervormingen ook kwetsbare inwoners raken, bijvoorbeeld bij de inzet op 'groepsgericht, tenzij'. Deze hervorming kan namelijk ook betekenen dat de meest kwetsbare inwoners andere ondersteuning krijgen dan zij verwachten. Dit betekent echter geen mindere kwaliteit, groepsgericht heeft duidelijke inhoudelijke voordelen: (h)erkenning en steun van mensen met dezelfde problematiek, en netwerk / gemeenschapsvorming. Als individuele zorg noodzakelijk is, is deze voor inwoners beschikbaar. Tot slot geldt het uitgangspunt 'ongelijk investeren voor gelijke kansen', zoals tevens opgenomen in de inhoudelijke uitgangspunten bij de vastgestelde aanpak in de Voorjaarsnota 2023.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 373

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	38
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Utrecht 4 global goals
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is duidelijk wat er met de Utrecht SDG monitor gebeurt wanneer de subsidie stopt?

Antwoord:

De SDG monitor staat los van de bijdrage aan U4GG. Deze wordt onderhouden door de gemeente zelf en zal blijven bestaan.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 374

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	38
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Utrecht 4 global goals
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De netwerk aanjaagfunctie van utrecht 4 global goals op sociale en culture projecten is groot o.a. met de U-awards en projecten op scholen. Is er nagedacht hoe dit wordt opgevangen? Is er bij onderwijs onder talentontwikkeling of burgerschap nog ruimte want ook de SDG's raken thema's, die raken aan burgers zoals ook Move e.a. doen.

Antwoord:

Het is niet aan gemeente maar aan de stichting om te bepalen hoe zij verder gaat met deze activiteiten als de gemeente stopt met de financiering.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 375

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	onderwijshuisvesting
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Is er rekening gehouden met vertragingen in bouwprocessen bij berekening onderwijshuisvesting? Bijvoorbeeld bij Haarrrijn, Merwede e.d.

Antwoord:

Er is bij de planning rekening gehouden met reële doorlooptijden (hierin is ook planningsoptimisme verwerkt), marktomstandigheden en factoren zoals netcongestie, op basis van informatie welke op dit moment bij ons bekend is. We sturen actief op de voortgang / realisatie en daarover informeren we uw Raad met o.a. via de kwartaalbrieven onderwijs en de voortgangsrapportage onderwijshuisvesting. Hoofddoel blijft invulling van de zorgplicht.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 376

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	40
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	onderwijsimpuls
Heeft relatie met vraag	126, 397

Vraag	Heel de bezuiniging op de onderwijsimpulsregeling ook invloed op uitwerking utrechtse onderwijsagenda op het gebied van kansengelijkheid en tegengaan segregatie?

Antwoord:

De subsidie onderwijsimpuls richt zich op de onderstaande thema's:-toekomstbestendig onderwijs voor leerlingen: Initiatieven die bijdragen aan (context)rijke leerervaringen, het leren van de leerlingen stimuleren, het onderwijs slim organiseren; -toekomstbestendig onderwijs voor medewerkers: Initiatieven die ruimte geven aan ontwikkeling en gemotiveerde onderwijsprofessionals, het leren van en met elkaar stimuleren, beroepsperspectieven in het onderwijs verbeden en verdiepen.Daarbij is het uitgangspunt dat de activiteiten bijdragen aan het behalen van de doelen van de Utrechtse Onderwijsagenda waaronder kansengelijkheid en het tegengaan van segregatie.Als de onderwijsimpuls subsidie verdwijnt, verdwijnt een van de instrumenten waarmee we kunnen werken aan deze doelen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 377

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Levendige en gezonde stad
Bladzijde (in pdf)	48
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	schoollunches
Heeft relatie met vraag	81, 213, 277

Vraag	Inmiddels zijn er verschillende aanbieders en concepten van schoollunches, ook hoe ze worden bekostigd. Gaat het college samen met scholen e.d kijken op welke wijze schoolunches voortgezet kunnen worden wanneer de gemeentelijke subsidie zou gaan stoppen?

Antwoord:

Ja, het college wil samen met de scholen en schoolbesturen nagaan op welke wijze gezonde schoollunches voortgezet kunnen worden wanneer de gemeentelijke subsidie zou gaan stoppen. De kans is echter reëel dat voortzetting bij stopzetten van de gemeentelijk financiering niet lukt. Alleen de combinatie van gezonde schoollunches, bewegen, voedseleducatie en ouderbetrokkenheid is effectief bewezen (zie antwoord vraag 213). Een alternatief concept voor de lunch is dat scholen geen gebruik maken van een externe aanbieder maar boodschappen laten bezorgen. Dit is goedkoper, maar zonder gemeentelijke middelen waarschijnlijk niet haalbaar. Bovendien zou het een taakverzwaring voor scholen betekenen en dat kan er toe leiden dat scholen stoppen met het aanbieden van lunches. Scholen hebben eerder aangegeven dat ontzorgen (geen extra taken) een belangrijke randvoorwaarde is voor deelname.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 378

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; Eva Oosters;
Document	Eerste Bestuursrapportage
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	86
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	rijkssubsidie school en omgeving
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Op welke plekken wordt de Rijkssubsidie school en omgeving nu ingezet en kunnen we hiermee bijvoorbeeld zaken bekosten die we nu vanuit onderwijimpuls of uit andere subsidies bekostigen? Denk ook aan sport of programma gezond gewicht.

Antwoord:

Dit kan waarschijnlijk niet, omdat het rijk strenge voorwaarden stelt aan deze subsidie en deze niet compatibel zijn met de projecten van de onderwijsimpuls.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 379

Fractie	Groenlinks
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	Groene schoolpleinen
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Het is me niet duidelijk uit deze voorjaarsnota of we weer inzetten op het vergroenen van 12 schoolpleinen en waar kunnen we dit terugvinden?

Antwoord:

De regeling is in aantallen niet gewijzigd. De schoolbesturen bepalen door middel van aanvragen het aantal. In 2024 zijn 10 bijdragen voor groene schoolpleinen toegekend in het Huisvestingsprogramma scholen 2024. Voor 2025 hebben wij 10 aanvragen voor bijdragen voor groene schoolpleinen ontvangen waarover het college in december besluit.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 380

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Verlagen materieel budget wijkveikigheid
Bladzijde (in pdf)	43
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoe kan het dat het budget voor wijkonveiligheid de afgelopen jaren niet is benut, terwijl in de raad hier herhaaldelijk aandacht voor is gevraagd? Om hoeveel geld hebben we het hier?

Antwoord:

Het budget wijkveiligheid betreft een materieel budget en wordt onder andere ingezet voor aanpassingen in de fysieke omgeving (snoeien van groen, extra verlichting, plaatsen van een hek et cetera), onderzoek en (specialistisch) advies, communicatie- en preventiemateriaal en het organiseren van (preventie)acties en netwerkbijeenkomsten. Vooraf is niet goed in te schatten hoeveel beroep op dit budget zal worden gedaan. De afgelopen jaren zien we echter dat een beroep op dit budget lager is geweest dan van te voren ingeschat. Dit heeft er toe geleid bij de Voorjaarsnota voor te stellen het wijkveiligheidsbudget te verlagen per 2025 met 0,205 miljoen euro.
In de afgelopen jaren (2021-2023) is gemiddeld 0,150 miljoen euro minder besteed op het materiele budget van Wijkveiligheid.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 381

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	4.1.1 Risico-inschatting voor de verwachte Rijksinkomsten
Programma/onderdeel	Actuele onzekerheden en ontwikkelingen gemeentefonds
Bladzijde (in pdf)	33
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat betekent het dat in 2029 een deel van de risicoinschatting wordt opgenomen van de extra € 2,5 miljoen? Wat gebeurt er met het overige deel?

Antwoord:

De extra middelen die het Rijk beschikbaar stelt voor de stijgende kosten van de vergrijzing voor de Wmo zijn voor een klein deel meegenomen in het financieel beeld. Vanaf 2025 wordt landelijk een bedrag 0,75 miljoen euro, oplopend naar 300 miljoen euro geresereerd voor de stijgende kosten. Alleen van de laatste jaarschijf is een deel van deze extra middelen ingezet. Het overige deel wordt nog niet meegenomen in de berekening inkomsten gemeentefonds (risico-inschatting) en het financieel beeld. Zodra er door VNG en het Rijk afspraken gemaakt zijn over de wijze waarop deze middelen worden verdeeld naar gemeenten, worden de inkomsten voor Utrecht berekend en meegenomen in de eerst volgende integrale afweging van het financieel beeld. Daarbij wordt ook de verwachte ontwikkeling van de Wmo kosten meegenomen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 382

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	4.1.1 Risico-inschatting voor de verwachte Rijksinkomsten
Programma/onderdeel	Actuele onzekerheden en ontwikkelingen gemeentefonds
Bladzijde (in pdf)	35
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat wordt er bedoeld dat er een mogelijkheid is om € 35,8 miljoen uit de reserves vrij te spelen, maar dat niet mogelijk is op basis van de bestaande nota reserves, risicomanagement en weerstandsvermogen?

Antwoord:

Zie vraag 322 en 323.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 383

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	4.1.1 Risico-inschatting voor de verwachte Rijksinkomsten
Programma/onderdeel	Actuele onzekerheden en ontwikkelingen gemeentefonds
Bladzijde (in pdf)	31
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom zou dit alleen nodig zijn om het financiële gat voor 2024 en 2025 te dekken? Ook in deze Voorjaarsnota wordt toch een kasschuif gehanteerd?

Antwoord:

Een kasschuif kan alleen worden ingezet indien er voldoende middelen zijn om te verdelen. Deze schuif vindt technisch gezien plaats door de bedragen toe te voegen of te onttrekken aan de Algemene dekkingsreserve. De middelen van de vrijval van de Activareserve worden hier ook aan toegevoegd. Het bedrag van de toevoeging is toereikend om het tekort in 2024 en 2025 af te dekken door een onttrekking aan de Algemene dekkingsreserve.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 384

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	4.1.1 Risico-inschatting voor de verwachte Rijksinkomsten
Programma/onderdeel	Actuele onzekerheden en ontwikkelingen gemeentefonds
Bladzijde (in pdf)	36
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom wordt 2025 en 2026 gedekt uit incidentele middelen? Klopt het dat door het leeghalen van de algemene dekkingsreserve de lasten voor lange termijn oplopen? Voor welke termijn zijn die structurele kapitaalslasten ingeboekt?

Antwoord:

De tekorten in 2024 en 2025 worden gedeeltelijk gedekt door inzet van de vrijval uit de activareserve. Hiermee kan de periode worden overbrugd die nodig is om te komen tot verantwoorde en weloverwogen bezuinigingen en hervormingen en daarmee tot een structureel sluitende begroting. Aangezien de activareserve ingezet werd te dekking van de kapitaallasten van een deel van de activa, leidt de vrijval per saldo tot structureel hogere lasten in de begroting. Daarmee is echter ook voorzien van ruimte in de begroting voor vervanging van deze activa. Daarmee wordt een toekomstig financieel probleem voorkomen hetgeen vanuit oogpunt van goed financieel beleid de voorkeur verdient.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 385

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	4.1.1 Risico-inschatting voor de verwachte Rijksinkomsten
Programma/onderdeel	Actuele onzekerheden en ontwikkelingen gemeentefonds
Bladzijde (in pdf)	36
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	351

Vraag	Waarom heeft u dit moment gekozen voor het leeghalen van de Algemene Dekkingsreserve? Hoe is dit te rijmen met de herziening van de reserves die nu plaatsvindt? Welke financiële spelregels gelden hier?

Antwoord:

In de Algemene dekkingsreserve worden middelen tijdelijk toegevoegd, zoals het jaarrekeningresultaat en budgetverschuivingen over de jaren heen.
De middelen die vrijvallen uit de Activareserve worden grotendeels toegevoegd aan deze reserve en vervolgens ingezet om het begrotingstekort te dekken.
De analyse van de reserves wordt binnenkort afgerond. Naar verwachting kunnen de uitkomsten bij de Programmabegroting 2025 met de raad worden gedeeld.

Schriftelijke vragen:

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 386

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.1 Financieel-technisch beleid
Subparagraaf	4.1.1 Risico-inschatting voor de verwachte Rijksinkomsten
Programma/onderdeel	Actuele onzekerheden en ontwikkelingen gemeentefonds
Bladzijde (in pdf)	36
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat staat er in de tabel op deze pagina?

Antwoord:

In onderstaande tabel vindt u de verwachte bedragen rond de in subparagraaf 4.1.1 geschetste actuele onzekerheden en ontwikkelingen rond het gemeentefonds.

bedragen x 1.000 euro	2024	2025	2026	2027	2028	*Structureel*
Opschalingskorting (675 miljoen)	0	0	14.904	17.774	14.600	14.600
Herverdeling gemeentefonds	0	0	0	0	0	0
Incidentele korting gemeentefonds 202	0	-14.900	0	0	0	0
Aanvullende indexatie voor Wmo	0	0	0	0	0	2.500
	0	**-14.900**	**14.904**	**17.774**	**14.600**	**17.100**

Vraagnummer: 387

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.1.1 Risico-inschatting voor de verwachte Rijksinkomsten
Programma/onderdeel	Actuele onzekerheden en ontwikkelingen gemeentefonds
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Tot hoeveel minder inkomsten leidt de bezuiniging bij het Initiatievenfonds? Over welke inkomsten gaat het hier?

Antwoord:

Het verlagen van het budget van het Initiatievenfonds heeft consequenties voor Stadsbedrijven. Initiatieven in de openbare ruimte vertalen zich naar opdrachten voor Stadsbedrijven voor ontwerp, coördinatie en uitvoering. Met het verlagen van het initiatievenfonds kan indirect ook de inkomsten en daarmee ook de capaciteitsinzet bij Stadsbedrijven worden verlaagd. De hoogte hiervan hangt af van het aantal en de soort Initiatievenfondsaanvragen voor initiatieven in de openbare ruimte. In de loop van 2025 worden de consequenties hiervan inzichtelijk gemaakt zodat Stadsbedrijven zijn capaciteitsinzet hierop kan aanpassen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 388

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Rachel Streefland; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	38
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Op welke manier zullen de Beroepentuin en de Werkwinkel worden gefinancierd na 2026? Betekent dit dat met name op optie 4 van Samen voor Overvecht wordt bezuinigd?

Antwoord:

De bezuinigingen zullen niet alleen de ambitie Meedoen en Ondernemen raken. Hiervoor zal naar het totale programma en alle ambities worden gekeken.
Wat betreft de twee genoemde initiatieven:

- De beroepentuin krijgt op dit moment nauwelijks budget vanuit Samen voor Overvecht. Zij werkt ernaar toe om vanaf 2026 haar trajecten volledig gefinancierd te krijgen door Werk en Inkomen, UWV, werkgevers, onderwijs en servicepunt Techniek. En zij hebben co-financiering vanuit een Implusaanvraag.
- De Werkwinkel wordt op dit moment geheel gefinancierd door Werk en Inkomen, UWV en MO (POK-middelen voor de inzet van buurtteams, DOCK en VCU). De wijkvoorlichters, die een belangrijke rol spelen in het bereiken van bewoners, worden momenteel wel vanuit Samen voor Overvecht bekostigd. We gaan de komende tijd onderzoeken hoe we deze succesvolle inzet structureel kunnen borgen en verduurzamen vanuit andere middelen.

Vraagnummer: 389

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	38
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	155

Vraag	Waarom wordt de functie van herkenbaarheid en zichtbaarheid van ambtenaren niet genoemd bij de wijkbureaus? Wat wordt bedoelt met focus aanbrengen op wijkbureaus en differentiëren over de stad? Op welke manier levert dat geld op?

Antwoord:

De functie en herkenbaarheid van ambtenaren hoeft niet te veranderen door een andere focus en differentiatie van de dienstverlening. Sterker door te differentiëren kunnen we juist meer herkenbaar zijn in bepaalde buurten en wijken waar dat nodig is.
Door efficiënt te zijn in de openstelling, kan geld worden bespaard.
Zie ook antwoord op vraag 155.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 390

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Betrouwbare overheid
Bladzijde (in pdf)	39
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Het risico op ongeplande verkiezingen lijkt afgelopen jaren groter te zijn geworden. Waarom is het dan toch verstandig hierop te bezuinigen? Wat betekent de “technische” aanpassing van risicoreserve naar egalisatiereserve op het moment dat er inderdaad vaker verkiezingen plaats zullen vinden?

Antwoord:

Het risico op een ongeplande verkiezing is altijd aanwezig. In de afgelopen 20 jaar heeft dit twee keer plaatsgevonden (2012 en 2023). Daarmee achten wij het risico niet heel groot.
Hoewel dat er een bedrag wordt ingeleverd bezuinigen wij niet op het organiseren van een ongeplande verkiezing.
Door het opnemen van het risico in de algemene risicoparagraaf telt het risico mee in het benodigd weerstandsvermogen. Mocht het risico zich voordoen, gaat het mee in het rekeningsresultaat.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 391

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Duurzame bereikbaarheid
Bladzijde (in pdf)	41
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	361

Vraag	Wat bedoelt u als u zet dat de basis op orde blijft bij het mobiliteitsbeleid? Wat wordt bedoeld als wordt gezegd dat het mobiliteitsbeleid wordt getemporiseerd? Welke projecten zullen later tot stand komen? Welke projecten komen hierdoor in gevaar?

Antwoord:

We zetten ons in om ondanks de bezuinigingen te zorgen dat de basis van het mobiliteitsbeleid op orde blijft, zoals het beleid voor het fietsnetwerk, fietsparkeren, voetgangersnetwerk, het autonetwerk, verkeersveiligheid, anders reizen en goederenvervoer. En daarmee zorgen dat de bereikbaarheid en verkeersveiligheid in de stad zo goed mogelijk op peil blijven.
Activiteiten die bijdragen aan de beleidsdoelen, maar waarvoor we geen aparte dekking hebben en waarvoor geldt dat de kost voor de baat uitgaat, zetten we zoveel mogelijk on hold. Dat betreft onder meer het gecoördineerd inzetten op het verwerven van subsidies en digitalisering, regionale, landelijke en internationale samenwerkingsnetwerken waarin we gezamenlijk onderzoek uitvoeren naar verbetering en innovatie en werken aan mobiliteitsonderzoek waarmee we de bestaande infrastructuur beter benutten. Beleidsonderzoek naar de bereikbaarheidsvraagstukken in bepaalde wijken zullen we temporiseren door het later of niet uit te voeren.
Door deze bezuiniging komen geen investeringsprojecten later tot stand. Dat zal wel het geval zijn door de bezuiniging op het investeringsbudget voor mobiliteit.
Zie ook antwoord 361

Vraagnummer: 392

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Veilige Stad
Bladzijde (in pdf)	43
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	114

Vraag	Op welke activiteiten gaat het als wordt gekozen voor vermindering binnen Grenzen Stellen, Perspectief Bieden?

Antwoord:

Zie antwoord vraag 114

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 393

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Maatregelen per programma
Bladzijde (in pdf)	43
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	115

Vraag	Hoeveel bewonersmeldingen zijn er jaarlijks en welk percentage wordt door Thor afgehandeld? Waarom is een halvering van de afhandeling acceptabel? Hoe wordt op dit moment al data-gericht gewerkt en hoe zal dit deze bezuiniging kunnen verzachten?

Antwoord:

In 2023 heeft THOR 27.690 meldingen afgehandeld. Deze worden niet alleen door de meldingenauto (GOA) afgehandeld. Ook andere onderdelen van THOR, waaronder wijk-BOA's, handelen meldingen af.
We verwachten door de meldingen meer datagestuurd af te handelen met verminderde inzet hetzelfde effect voor de stad te bereiken. In de handhavingsstrategie lichten we toe hoe data gebruikt wordt om inzet van handhaving te bepalen. https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR717839/1#hoofdstuk_3

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 394

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Linda Voortman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Maatregelen per programma
Bladzijde (in pdf)	44
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wat betekent de beperking van de keuzevrijheid bij de dagbesteding? Wanneer is er sprake van adequate ondersteuning?

Antwoord:

Vanuit het kader van de Wmo-nota ‘Samen leven, samen Zorgen’ werken we steeds meer buurt- en wijkgericht. In het geval van dagbegeleiding betekent dit dat we kijken naar een passende plek dichtbij. Dat sluit aan bij de wensen van (de meeste) ouderen om in de eigen buurt zorg en ondersteuning te krijgen. Daarnaast is het efficiënter omdat er minder reisbewegingen door de stad nodig zijn. We kennen in Utrecht een sterk veld van partijen die passende dagbegeleiding aanbieden en er is dus bijna altijd een passende plek in de buurt. Concreet betekent dit er voor de meest dichtstbijzijnde passende plek wordt gekozen. Maatwerk blijft hierbij van belang. Het blijft mogelijk om verder van huis (ook regionaal) dagbegeleiding te krijgen wanneer dit nodig is. Denk bijvoorbeeld aan jong-dementerenden waar een specifiek aanbod voor is

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 395

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Maatregelen per programma
Bladzijde (in pdf)	45
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De Actieagenda Utrechtse Economie is er toch voor de Utrechtse Economie te versterken en verder te ontwikkelen? Wat wordt bedoeld als wordt gezegd dat er voor wordt gezorgd dat de basis op orde is? Waarop kan worden bezuinigd?

Antwoord:

Ja, de Actieagenda Utrechtse Economie betreft de acties en maatregelen die het college neemt om de Utrechtse economie te versterken en door te ontwikkelen . In 2024 is het programma Toekomstbestendige Economie met € 0,9 mln versterkt, mede naar aanleiding van het Rekenkamerrapport uit 2022 over het economisch beleid. Er is, conform advies rekenkamer, meer ingezet op het maken en/of actualiseren van beleid, het evalueren van instrumenten en subsidies, data- en onderzoek en het versterken van het economisch profiel van Utrecht. Daarmee hebben we de basis op orde gebracht en kunnen we de acties uit de actieagenda 2024 uitvoeren. We houden rekening met het korten van 4 ton structureel op het totaal van 1,4 mln. De sprong naar 1,4 mln zou pas in 2025 gemaakt worden. De bezuiniging zorgt ervoor dat deze basis op orde blijft maar we niet of nauwelijks extra ruimte hebben om vanaf 2025 aanvullende zaken op te pakken, omdat het bedrag niet met 50% groeit, zoals de verwachting was. Er vallen dus niet direct concrete maatregelen weg, maar er is weinig tot geen ruimte om nieuwe maatregelen op te zetten. Een verdere bezuiniging zou betekenen dat we snijden in de basis, bijv. de inzet rondom data- en onderzoek voor het programma.

Vraagnummer: 396

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; Susanne Schilderman;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Maatregelen per programma
Bladzijde (in pdf)	45
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Welke gevolgen heeft de bezuiniging bij Utrecht Marketing voor de Culturele Zondagen in de stad?

Antwoord:

Gevolg van deze bezuinigingsmaatregel is dat er per 2026 geen geld meer beschikbaar is voor Culturele Zondagen. De verwachting is dat deze niet meer zullen plaatsvinden.

Vraagnummer: 397

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Maatregelen per programma
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	126, 376,

Vraag	Welke gevolgen verwacht u exact van het stoppen van de Onderwijs Impuls Regeling? Welke talenten van kinderen zullen minder ontwikkeld worden? Welke scholen zal dit met name treffen?

Antwoord:

De subsidie onderwijsimpuls richt zich op de onderstaande thema's:-toekomstbestendig onderwijs voor leerlingen: Initiatieven die bijdragen aan (context)rijke leerervaringen, het leren van de leerlingen stimuleren, het onderwijs slim organiseren; -toekomstbestendig onderwijs voor medewerkers: Initiatieven die ruimte geven aan ontwikkeling en gemotiveerde onderwijsprofessionals, het leren van en met elkaar stimuleren, beroepsperspectieven in het onderwijs verbeden en verdiepen. Daarbij is het uitgangspunt dat de activiteiten bijdragen aan het behalen van de doelen van de Utrechtse Onderwijsagenda waaronder kansengelijkheid en het tegengaan van segregatie. Als de onderwijsimpuls subsidie verdwijnt, verdwijnt een van de instrumenten waarmee we kunnen werken aan deze doelen.
De onderwijspimpuls is geen subsidie die rechtstreeks raakt aan talentontwikkeling van kinderen, maar een manier voor scholen om vernieuwingen door te voeren, die bijvoorbeeld helpen bij het omgaan met het lerarentekort, of die zorgen voor betere samenwerking.
De onderwijsimpuls kan aangevraagd worden door alle scholen, de afgelopen jaren is dit ook gebeurt, Er zijn projecten geweest op het praktijkonderwijs, binnen het VO, voor nieuwkomersonderwijs en voor diverse basisscholen verdeeld over de stad.

Vraagnummer: 398

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Maatregelen per programma
Bladzijde (in pdf)	47
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kunt u aangeven hoe vaak afgelopen jaren gebruik is gemaakt van de basissubsidie amateurkunst? Hoeveel inwoners profiteren jaarlijks van deze subsidie? Waarom is gekozen voor deze maatregel en niet voor andere kortingen binnen de cultuursector?

Antwoord:

In de afgelopen drie jaar (2022, 2023, 2024) hebben telkens zo'n 130 á 140 amateurverenigingen per jaar een subsidie gekregen vanuit deze regeling. In 2024 hadden deze verenigingen samen 4.371 leden. Voor deze subsidie is gekozen omdat de verwachting is dat door de bezuiniging op deze maatregel de drempel misschien verhoogd wordt voor lidmaatschap van een culturele vereniging, maar het niet onmogelijk maakt. Inwoners met een inkomen tot 125% van het sociaal wettelijk minimum kunnen de U-pas inzetten, andere inwoners zullen mogelijk een iets hogere contributie moeten betalen
Voor de regeling Basisubsidie amateurkunsten waren er plannen om deze te herzien vanaf 2025 om ervoor te zorgen dat het geld beter ingezet kon worden volgens het principe ongelijk investeren voor gelijke kansen (zie Uitvoeringsprogramma Cultuurparticipatie 2024-2028 3.2.1.) Er is gekozen om een volledige regeling te schrappen zodat wij met de capaciteit die wij hebben kunnen focussen op de andere regelingen ipv op elke regeling een deel te bezuinigen. Het schrappen van andere subsidieregelingen hebben een directer gevolg voor het aanbod en maakklimaat in de stad. De andere regelingen zijn cruciaal voor nieuwe makers in deze stad en dus voor de ontwikkeling van kunst en cultuur in onze stad.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 399

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Maatregelen per programma
Bladzijde (in pdf)	49
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Betekent het stopzetten van het programma nachtsector dat er feitelijk geen uitvoering meer wordt gegeven aan de nachtvisie? Zo nee, hoe wordt dit nog wel gedaan en waar vindt coördinatie plaats?

Antwoord:

Tot en met 2026 zijn de middelen voor het programma nachtsector beschikbaar en kan er uitvoering gegeven worden aan de nachtvisie. We proberen de belangrijkste doelstellingen uit de visie, zoals het vinden van drie nieuwe locaties, een impulssubsidie met nachtthema, het openen van een nachtloket en een plan voor het verbeteren van sociale veiligheid bij het uitgaan binnen de tijd die er nog is uit te voeren. Daarna incorporeren we het programma waar mogelijk in onze bestaande programma’s en regelingen. Het programma wordt dan gecoördineerd vanuit Culturele Zaken. De uitvoering van de nachtvisie zal dan versoberen. Er is dan géén budget meer voor de nachtcoördinator, dus die stopt per 2027. Het Nachtoverleg is hiervan op de hoogte en moet met elkaar bepalen hoe ze dit overleg daarna verder vorm geven.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 400

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Maatregelen per programma
Bladzijde (in pdf)	49
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom zijn de middelen voor de Machinerie nu wel beschikbaar? Wat is er veranderd ten opzichte van eerder toen werd aangegeven dat dit kon worden gebruikt ter dekking van andere voorstellen?

Antwoord:

Er is in principe niks veranderd. Op het moment dat dit budget voor Cultuur behouden was gebleven, was dit budget ingezet voor andere (investerings)projecten zoals projecten in het kader van creatieve huisvesting. Bij de afweging deze Voorjaarsnota is er echter voor gekozen om dit budget in te zetten voor de gemeentebrede bezuinigingsopgave.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 401

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.2 Maatregelen per programma
Programma/onderdeel	Maatregelen per programma
Bladzijde (in pdf)	49
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	26, 44, 45, 85, 130, 152, 230, 275

Vraag	Waarom wordt gekozen voor een generieke verhoging van 10% op alle accomodaties? Op welke manier wordt dit ingevuld met als doel te voorkomen dat sportdeelname zoveel mogelijk wordt voorkomen? En waar wordt de gecreerde reserve voor gebruikt? Klopt het dat in 2018 is teogezegd dat de tarieven voor vijf jaar zouden gelden en dan opnieuw tegen het licht zouden worden gehouden?

Antwoord:

Er is (nog) niet gekozen voor een generieke verhoging van 10%, maar een doelstelling van 1 miljoen (zie ook het antwoord op vraag 44).
We gaan onderzoeken of we bij onze sportaccommodaties een gedifferentieerde verhoging door kunnen voeren, om zo enerzijds de kwetsbare doelgroepen te ontlasten, en anderzijds de bezetting en programmering in de breedte op peil te houden.
.Insteek van de incidentele inzet van de reserve is om de tariefsverhoging stapsgewijs in te kunnen voeren. Daarmee hoeft de 10% verhoging niet in één keer in 2027 doorbelast te worden, maar kan dit in een aantal jaren stapsgewijs worden opgevoerd. De beoogde besparing van 1 miljoen euro (10% verhoging) is structureel, de beschikbare reserve is incidenteel. Daarmee kan de reserve niet worden omgezet in een structurele (tot in oneindigheid) verlaging van de beoogde tariefsverhoging. Er wordt onderzocht of zowel de reserve als de definitieve tariefsverhoging zo ingezet kan worden dat kwetsbare groepen zoveel mogelijk worden ontzien.
In augustus 2017 zijn de tarieven gewijzigd en deze golden, mits er geen grote nadelige gevolgen voor verenigingen op zouden treden, voor minimaal 4 jaar. Pas na een periode van 4 jaar mogen tarieven volgens de algemene gebruiksvoorwaarden weer worden aangepast en dit geldt dan weer minimaal voor 4 jaar. De jaarlijkse indexering staat hier los van.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 402

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.3 Bezuinigingen op investeringen
Programma/onderdeel	Maatregelen per programma
Bladzijde (in pdf)	50
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	28

Vraag	Wat betekent het voor de plannen van Maarschalkerweerd-Noord dat niet wordt geïnvesteerd in sportvelden? Wat betekent voorlopig hier? Is er ook overwogen om minder te investeren in de sportboulevard en is hier al geld voor gereserveerd?

Antwoord:

Maarschalkerweerd-Noord. De variantenstudie wordt niet gestopt, maar afgerond. Er is toegezegd aan uw Raad om in Q3/Q4 met een brief te komen over de varianten. Dit is relevant omdat er ook andere partijen zijn die duidelijkheid nodig hebben over de toekomstige inrichting in verband met aflopende huurovereenkomsten. De uitvoering van de te kiezen variant wordt echter uitgesteld. Er is onvoldoende financiële ruimte om de inpassingskosten te dekken en deze zijn nodig om velden aan te kunnen leggen. Daarmee zijn ook de geplande investeringen voor nieuwe sportvelden uitgesteld. In alle varianten -ook de goedkoopste- zijn naast kosten voor aanleg velden ook middelen nodig voor inpassing en bouwrijp maken om ruimte te maken voor velden. Dat betekent dat er ook geen budget is voor het goedkoopste scenario.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 403

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Eelco Eerenberg; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	4.3.3 Bezuinigingen op investeringen
Programma/onderdeel	Maatregelen per programma
Bladzijde (in pdf)	50
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Waarom levert de splitsing van de grondexploitaitie Lombokplein en het investeringskrediet Graadt van Roggenweg € 2, 2 miljoen op?

Antwoord:

Zie antwoord bij vraag 263.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 404

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Lot van Hooijdonk; ;
Document	Meerjarenprogramma Ruimte
Hoofdstuk	
Paragraaf	
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	75
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Kunt specifieker maken waar de meevaller voor parkeerinkomsten uit bestaat? In hoeverre heeft dit te maken met de uitbreiding van het betaald parkeren gebied? Waarom leidt dit tot structureel meer opbrengsten?

Antwoord:

We kunnen op dit moment niet specifieker zijn. Er is meer geparkeerd dan we op grond van modelmatige ramingen hadden ingeschat. Door de tariefsverhoging van straatparkeren (met lastig in te schatten gedragseffecten) was de parkeerraming voor 2023 met meer onzekerheden omgeven dan in een jaar zonder tariefsverhogingen. De realisatiecijfers over 2023 zijn in het MPR 2024 gebruikt als input voor de raming voor 2024 en latere jaren. Daaruit volgt de aanpassing die nu in het MPR is verwerkt. Zie ook pagina 75 in het MPR.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 405

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; Rachel Streefland;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.4 Hervormingsbezuinigingen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	0
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	325, 348

Vraag	Op basis waarvan is gekozen voor een hervormingsbezuiniging van €20 miljoen oplopend tot € 25 miljoen? Welk deel hiervan wordt ingevuld door bezuiniging op het ambtenarenapparaat?

Antwoord:

De omvang van de hervormingsbezuinigingen volgen uit het resterende tekort vanaf 2026 (20 miljoen euro) oplopend tot 25 miljoen structureel. In paragraaf 4.4 wordt toegelicht hoe de hervormingsbezuinigingen in de komende periode verder worden vormgegeven; besluitvorming over de bezuiniging per onderwerp is in de voorjaarsnota 2025 en in de begroting 2025 zullen we indicatieve bedragen per hervormingsthema opnemen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 406

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.4 Hervormingsbezuinigingen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	56
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	119, 328

Vraag	Wat staat er in de tabel over kostendekkendheid leges? Worden hiermee alle leges kostendekkend of het tarief met 100% verhoogd? Kunt u per lege aangeven in hoeverre deze kostendekkend zullen zijn in de eindsituatie?

Antwoord:

De tabel Verhogingen leges op pagina 56 van de Voorjaarsnota 2024 toont per jaar de extra baten als gevolg van het verhogen van de kostendekkenheid van leges. Onderstaande tabel toont het kostendekkendheidspercentage van de leges waarvoor met de Voorjaarsnota 2024 wordt voorgesteld om de kostendekkendheid te verhogen. Dit is op basis van de kostendekkendheid in de Programmabegroting 2024 en exclusief indexatie. De percentages in het jaar 2024 betreffen de actuele kostendekkendheid volgens de Programmabegroting 2024 en de percentages in de jaren 2025 en verder de kostendekkendheid als gevolg van de voorgestelde verhoging met de Voorjaarsnota 2024.

Kostendekkendheid leges Voorjaarsnota 2024 (excl. indexatie)

Bedragen x € 1.000	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	***Structureel***
Begraafplaatsrechten	92%	94%	96%	100%	100%	100%
Brug-, schut- en havengelden	49%	50%	51%	53%	53%	53%
Marktgelden	90%	93%	93%	93%	93%	93%
Leges Huwelijk en Partnerschap	74%	76%	79%	85%	85%	85%
Evenementen	54%	66%	77%	100%	100%	100%
Horeca	76%	82%	88%	100%	100%	100%

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 407

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	18
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Er staat voor bijsturing “wonen programmateam” in 2025 een bedrag van 684.000 euro. Wat houdt dit precies in? Er staat een toelichting op pagina 23, maar graag een (betere) uitsplitsing

Antwoord:

Jaar 2025 Programmateam
- Totaal € 1.858 k (excl overhead)
  - Programmateam: 539 k
  - Trede 1 Permanente bouw 126 k
  - Trede 2 Regio 98 k
  - Trede 3 Bestaande voorraad 135 k
  - Trede 4 Tijdelijke woningen 1.190 k
  - Trede 5 Vastgoed 170 k
- Dekking: € 1.350 k (excl overhead)

- Tekort van € 508 k(exclusief overhead).
- Tekort van € 684 k (508 k x 34,6%) (inclusief overhead)

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 408

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Dennis de Vries; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.4 Knelpunten
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	18
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Wonen aankoop vastgoed” zou budgetneutraal kunnen, is dat wat hier wordt beweerd? Door een reservemutatie en door beleidsmaatregelen ‘compensatie productie sociale huurwoningen’? Graag meer toelichting op hoe dit werkt.

Antwoord:

1. Wij stellen voor in de reserve betaalbaar wonen financiële ruimte te bestemmen voor aankoop vastgoed (zie raadsvoorstel Meerjarenperspectief Ruimte 2024, punt 14). De term budgetneutraal onder de financiële tabel op p.40 is bedoeld om aan te geven dat er vanuit de gemeentebrede financiële ruimte geen budget gealloceerd wordt
2. De compensatie productie sociale huurwoningen (Stop de Verkoop) zal via beleidsmaatregelen budgetneutraal worden opgelost. Dit is conform de Utrechtse aanpak (Eisen in de IJskast). De corporaties krijgen op maat voorstellen om de businesscase van projecten haalbaar te maken opdat de productieambities van sociale huurwoningen overeind blijven conform het Utrechtse deel van de Woondeal. De (financiële) omvang van dit pakket aan mitigerende beleidsmaatregelen is nodig om de financiële gevolgen van de beleidskeuze de 'stop de verkoop' (van sociale huurwoningen) op te vangen. Het pakket aan beleidsmaatregelen wordt separaat aan de raad voorgelegd.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 409

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	16
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De Verpakkingsheffing voor zwerfafval gelden, hoe gaat dit geld (1 mln.) besteed worden? Aan het schoonhouden van de openbare ruimte? En zo ja, kan de graffitiregeling hier onderdeel van zijn? Waar zien we de besteding in de VJN?

Antwoord:

Per 1 januari 2023 geldt wetgeving, die de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) ten aanzien van onder andere zwerfafval regelt. De producenten betalen mee aan het inzamelen van het afval en het opruimen van zwerfafval en betalen daarvoor een vergoeding aan gemeenten. De verwachting is dat hiermee 1,0 miljoen euro in de algemene middelen vrijvalt. Deze 1,0 miljoen euro is ingezet om het financiële beeld van de Voorjaarsnota sluitend te maken, wat betekent dat het is ingezet om het tekort op te lossen.
In 2024 continueren we onze activiteiten uit het actieplan schone stad rondom het tegengaan van zwerfafval. Deze worden gefinancierd vanuit de (eenmalig uitgekeerde) resterende zwerfafvalvergoeding (UPV) en vanuit de prullenbakvergoeding. We verwachten deze activiteiten vanaf 2025 door te kunnen zetten met de middelen die vanuit de nieuwe UPV-regeling beschikbaar komen.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 410

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.2 Toelichting op het startsaldo
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	13
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De beeldkwaliteitsniveaus naar beneden bijstellen kan op korte termijn geld opleveren, maar op lange termijn kost het de gemeente veel meer geld. Deelt het college deze stelling? Waarom dan structureel 950.000 euro bezuinigen op het beheer van de openbare ruimte? Op pagina 29 wordt ook gesproken over een voorstel tot minder kwaliteit.

Antwoord:

De 950.000 euro is geen bezuiniging, maar een autonome ontwikkeling: een ontwikkeling waar we geen invloed op hebben. We verwachten een jaarlijkse stijging van lasten van 950.000 euro voor de openbare ruimte, daarom wordt het structurele budget met dit bedrag verhoogd. Dit heeft een negatief effect op het resultaat, daarom is het op deze manier (-950) genoteerd. De tekst op p. 29 gaat over de RSU 2040 en heeft geen directe relatie met het genoemde bedrag van 950.000 euro. De tekst op p.29 gaat over nieuwe investeringen in de stad, niet over het beheer van de al bestaande openbare ruimte.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 411

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.5 Opbrengstenverhoging
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	55
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De OZB verhoging van 12%, valt dat te dat diversiferen? Wat is het effect ervan voor middeninkomens en hoe kunnen we dat verzachten wanneer mensen juist net een duur huis met hoge hypotheeklasten hebben gekocht?

Antwoord:

De verhoging van de OZB betreft een generieke verhoging van het tarief, aangezien er bijvoorbeeld voor ozb-woningen één tarief geldt. De gemeente kan niet belasten naar inkomen maar aangezien de te betalen OZB een percentage is de van de WOZ-waarde van de woning, betekent een hogere waarde een hogere te betalen OZB. Voor een woning met een WOZ-waarde van 450.000 euro betekent de verhoging van 12% per jaar 46 euro meer OZB ofwel 4 euro per maand. Voor een woning met een WOZ-waarde van 800.000 euro betekent de verhoging van 12% per jaar 81 euro meer OZB ofwel 7 euro per maand.

Vraagnummer: 412

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Sharon Dijksma; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.5 Opbrengstenverhoging
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	56
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	De huwelijksleges worden door dit college weer verhoogd. Waarom is hiervoor gekozen en hoe duur is het trouwen in Utrecht nu geworden? Hoe zijn deze kosten in vergelijking met andere gemeenten, kunt u een benchmark geven? En welk advies of expertise is ingewonnen om deze maatregel door te voeren?

Antwoord:

Conform de door uw raad vastgestelde nota lokale heffingen is het uitgangspunt om de leges 100% kostendekkend te maken. Momenteel is het proces huwelijken niet kostendekkend (71%): een huwelijk kost nu meer dan het oplevert.
Om het gewenste resultaat te bereiken worden de huwelijksleges in 3 jaar tijd geleidelijk aan verhoogd.
Afhankelijk van het tijdstip van de huwelijkssluiting, de gekozen huwelijkslocatie en huwelijksvorm variëren de tarieven voor een huwelijk in Utrecht van € 0,00 (gratis huwelijk) tot en met € 2.004,95 (huwelijk Stadhuis op een officiële feestdag). De keuze van het bruidspaar is hierin leidend.
Voor de legesverhoging is gekeken naar de tarieven van de omringende gemeenten. Omdat de tarieven een vertaling zijn van het gevoerde huwelijksbeleid en dit per gemeente kan verschillen, is een 1-op-1 vergelijking op kosten lastig te maken. Wel is gekeken naar de verschillende gehanteerde tarieven.
In vergelijking met de omringende gemeenten, varieert Utrechts positie per huwelijksvorm. Zo behoort Utrecht tot de middenmoot als het gaat om een eenvoudig huwelijk, maar is het de duurste gemeente als bruidsparen willen trouwen op een gemeentelijke vaste trouwlocatie zoals het Stadhuis.
Aan de legesverhoging van het product huwelijken ligt een recente uitgebreide kostprijsberekening ten grondslag die gebaseerd is op de expertise (en advies) van de afdeling burgerzaken. Op basis hiervan wordt deze maatregel doorgevoerd.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 413

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.5 Opbrengstenverhoging
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	55
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Impuls hotelsector C2: wat is dat? In 2025 negatieve opbrengsten. Betekent dit een kostenpost? Graag meer toelichting.

Antwoord:

Dit zijn geen negatieve opbrengsten maar een budget dat incidenteel voor 2025 beschikbaar wordt gesteld om afspraken met de hotelsector over de inzet van een deel van de toeristenbelasting voor de aantrekkelijkheid van de stad te actualiseren.

Schriftelijke vragen:

Vraagnummer: 414

Fractie	CDA
Portefeuillehouder(s)	Eva Oosters; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	4. Financiële strategie
Paragraaf	4.3 Concrete bezuinigingsmaatregelen
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	38
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoeveel geld is er in de afgelopen jaren (2021, 2022, 2023 en 2024) naar Tivoli gegaan? En hoeveel gaat het college in deze VJN bezuinigen op Tivoli, in 2024, 2025 en 2026?

Antwoord:

Als structurele bijdrage ontvangt TivoliVredenburg in het kader van de Cultuurnota subsidie voor haar culturele activititeiten. Voor 2021, 2022, 2023 en 2024 was dit respectievelijk € 9,326 miljoen, € 9,581 miljoen, € 10,212 miljoen en € 10,531 miljoen. Daarnaast ontvangt TivoliVredenburg een structurele subsidie voor de gebouwgebonden kosten. Voor 2021, 2022, 2023 en 2024 was dit respectievelijk € 1,897 miljoen, € 1,959 miljoen, € 2,099 miljoen en € 2,177 miljoen. Incidenteel heeft TivoliVredenburg in 2022 een bijdrage energiekosten gekregen van €0,819 miljoen. Andere kleinere incidentiele subsidies in deze periode kunt u terugvinden in het subsidieregister van de gemeente Utrecht. Het college is niet voornemens om in deze VJN te bezuinigen op TivoliVredenburg langjarige afspraken kunnen niet zomaar gewijzigd worden..

Vraagnummer: 415

Fractie	PvdA
Portefeuillehouder(s)	Susanne Schilderman; ;
Document	Voorjaarsnota
Hoofdstuk	2. Financieel vertrekpunt en toelichting
Paragraaf	2.1 Inleiding
Subparagraaf	
Programma/onderdeel	
Bladzijde (in pdf)	12
URL / Blz op website	

Verbijzondering/context	
Heeft relatie met vraag	

Vraag	Hoeveel procent van het tekort per jaar is toe te wijzen aan kortingen/bijstellingen van het Rijk, via het gemeentefonds, circulaires of andere bezuinigingen? Kan dit per jaar inzichtelijk worden gemaakt met een verdeling van de redenen en oorzaken achter de bezuinigingen/kortingen van het Rijk?

Antwoord:

Het totale begrotingstekort bestaat naast de inkomsten korting op het gemeentefonds uit autonome ontwikkelingen en knelpunten. Het aandeel gemeentefonds bestaat uit veel wijzigingen, maar de korting op het fonds bepaald grotendeels het verschil. Het gemeentefonds is door het kabinet gekort met 4 miljard euro, daarvan is 1 miljard euro gecompenseerd in 2023 en in de voorjaarsnota van het Rijk is de oploop van de opschallingskorting definitief gestopt (675 miljoen euro). Per saldo resteert nog een korting van 2,3 miljard euro voor gemeenten. Op basis van de compensatie in 2023(meicirculaire 2023) kan een inschatting gemaakt worden van het resterende effect van deze korting van 2,3 miljard euro. Voor Utrecht komt neer op ca. 45,5 miljoen euro. Het definitieve bedrag is afhankelijk van de nadere uitwerking en de effecten van latere wijzigingen in het gemeentefonds zoals indexatie.

Erratum Voorjaarsnota 2024 en Eerste bestuursrapportage gemeente Utrecht

1. Voorjaarsnota 2024, hoofdstuk 3.3 Investeringen in de groei van de stad, blz 29

Reden: In het een na laatste tekstblok op blz 29 staat in de laatste zin een onjuiste doorverwijzing naar een niet bestaande paragraaf.

Aanpassing: In paragraaf ~~0~~4.3.3 beschrijven we op hoofdlijnen de samenstelling van dit bezuinigingspakket.

2. Voorjaarsnota 2024, 4.3.2 Maatregelen per programma, Geen reserve aanhouden voor ongeplande verkiezingen, blz 39

Reden: Vervangen onjuist bedrag dat is opgenomen in de tekst (niet jaarlijks 50.000 euro maar 257.000 euro zoals ook opgenomen in de tabel op blz 38).

Aanpassing: ... Hierdoor kan een bedrag van ongeveer 1 miljoen euro per 4 jaar anders worden ingezet (of jaarlijks ~~50~~257.000 euro). ...

3. Voorjaarsnota 2024, 4.3.2 Maatregelen per programma, Stroomlijnen initiatieven vergroening buitenruimte, blz 42

Reden: De groene dakensubsidie is onterecht opgenomen als voorbeeld van een bezuinigingsopgave omdat deze vanuit de rioolheffing wordt gedekt en daarmee niet direct kan leiden tot een voordeel voor de gemeente.

Aanpassing:
Stroomlijnen initiatieven vergroening buitenruimte
We stellen voor initiatieven voor vergroening van de buitenruimte of het beheer daarvan te stroomlijnen. Naast de gemeente zijn diverse andere partijen en inwoners in de stad bezig met deze onderwerpen en sommigen van hen ontvangen hiervoor subsidies die we heroverwegen. ~~Een andere grote subsidiestroom is de groene dakensubsidie.~~ Deze maatregel gaat in per 2026.

4. Voorjaarsnota 2024, 4.3.2 Maatregelen per programma, Verminderen bijdrage Utrecht Marketing, blz 45

Reden: Toevoeging van ‘Uitfeest’ ontbrak in de tekst. Door het benoemen zijn we volledig.

Aanpassing: Vanuit de gemeente gaat 3,3 miljoen euro naar Utrecht Marketing. Hieronder ligt een meerjarige opdracht die nog loopt t/m 2025. We stellen voor de bijdrage aan Utrecht Marketing te verkleinen vanaf 2026 door het stoppen van de subsidie voor cultuurparticipatie (culturele zondagen en cultureel Uitfeest) à 0,7 miljoen euro. Daarnaast verminderen we de inzet op de positionering van Utrecht als duurzame bestemming voor toerisme met 0,1 miljoen euro.

5. Voorjaarsnota 2024, Bijlage 3 Instellen reserves, Reserve Tarieven Sportaccommodaties, blz 101

Reden: De reserve is onterecht gekoppeld aan het programma Kansrijk opgroeien, dat moet zijn het programma Levendige en gezonde stad.

Aanpassing: **Programma** ~~Kansrijk opgroeien~~ Levendige en gezonde stad

6. Eerste Bestuursrapportage 2024, Bijlage 2 Budgettair neutrale bijstellingen, Mutatie 24331 - 1e berap Publiekszaken, NAT en LAA, blz 92

Reden: Bij twee mutaties staat onterecht daling, waar bij beiden stijging van baten had moeten staan.

Aanpassing:

Mutatie 24331 **- 1e berap Publiekzaken, NAT en LAA**

Alle mutaties zijn budgettair neutraal. Op basis van de verwachte groei in de Naturalisatie leges verhogen we de baten. De Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) vergoeding is een structurele inkomstenbron van burgerzaken. Het opnemen van deze vergoeding in begroting zorgt voor een betere aansluiting met de realisatie.

Stijging	Betrouwbare overheid	Burgerzaken	**Lasten**	Incidenteel	2024	600.000
Stijging	Algemene Middelen en Overhead	Overhead Decentraal	**Lasten**	Structureel vanaf	2024	100.640
Stijging	Algemene Middelen en Overhead	Overhead Decentraal	**Lasten**	Incidenteel	2024	200.000
~~**Daling**~~ **Stijging**	Betrouwbare overheid	Burgerzaken	**Baten**	Structureel vanaf	2024	-100.640
~~**Daling**~~ **Stijging**	Betrouwbare overheid	Burgerzaken	**Baten**	Incidenteel	2024	-800.000

7. Eerste Bestuursrapportage 2024, 7.7.2 Duurzame bereikbaarheid, blz 67/68

Reden: Per abuis is een onjuiste beginstand in de tabel Uitbreidingsinvesteringen A opgenomen voor schaalsprongfiets. Hierdoor is de beginstand van de Doelstelling Duurzaam vervoer eveneens onjuist in de tabel Totaal Investeringen Duurzame bereikbaarheid.

Aanpassing:

Totaal Investeringen Duurzame bereikbaarheid

Doelstelling	Wijzigingen in Geautoriseerde kredieten PB 2024	Gereedmelding bij Jaarstukken 2023	Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2024	Actuele autorisatie uitgaven t/m 2024
Doelstelling Duurzaam vervoer	90.071 ~~89.821~~	0	-19.353 ~~-19.103~~	70.718
Doelstelling Mobiliteitsgedrag	0	0	pm	pm
Doelstelling Verkeersveiligheid	3.900	0	-1.000	-2.900

Totaal Investeringen	**93.971 ~~93.721~~**	**0**	**-20.353 - ~~20.103~~**	**73.618**

Tabel: Uitbreidingsinvesteringen A

x €1.000

Doelstelling Duurzaam Vervoer	**Wijzigingen ir Geautoriseerde kredieten PE 2024**	**Gereedmelding bij Jaarstukken 2023**	**Voorgestelde wijzigingen 1e berap 2024**	**Actuele autorisati uitgaven t/m 2024**
Bijstellingen op basis van eerdere besluitvorming:				
Doorfietsroute langs spoor CS – A'dam	4.800	0	-4.800	0
Waterliniebrug	6.000	0	-1.200	4.800
Fietsmaatregelen om de Noord	1.589	0	2.000	3.589
Tuinwijkroute	0	0	600	600
Fietsonderdoorgang Lombokplein	.400	0	-2.400	0
Regionale doorfietsroute Utrecht-Hilversum	500	0	1.250	1.750
Schaalsprong fiets	7.961 ~~7.711~~	0	-1.635 ~~-1.385~~	6.326
Boorstraattunnel	0	0	2.220	2.220
Bijstellingen op basis van MPB 2024:				
Station Vaartsche Rijn - Ooster- en westerkade + Ledig Erf	4.000	0	1.013	5.013
Fietsroute Utrecht-Amersfoort	3.012	0	780	3.792
Maliebaan	4.900	0	600	5.500
Europalaan Noord	7.667	0	600	8.267
Koningsweg	0	0	900	900
Bestemming Catharijnesingel	0	0	690	690
NRU	45.100	0	-21.900	23.200
Regionale doorfietsroute Lage Weide - Houten	500	0	1.500	2.000
Toegankelijke bushaltes OV	1.642	0	429	2.071
Totaal	**90.071 ~~89.821~~**	**0**	**-19.353 ~~-19.103~~**	**70.718**

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Rick Schukking	**Datum**	17 april 2024
Doorkiesnummer	14030	**Kenmerk**	12261540
E-mail	rick.schukking@utrecht.nl	**Onderwerp**	Proces Voorjaarsnota 2024
Bijlage(n)	3 (waarvan 1 geheim)	**Beleidsveld**	Financiën

Geachte leden van de raad,

Zoals u weet, bezuinigt het Rijk fors op het Gemeentefonds, waardoor wij en andere gemeenten afstevenen op een ‘ravijn’ in 2026. Het kabinet heeft in haar Voorjaarsnota 2024 deze week aangegeven een deel van dat ravijn te dempen. Hiermee zijn echter nog niet alle bezuinigingen op het gemeentefonds teruggedraaid, er blijft nog steeds een groot tekort over. Over de effecten hiervan komen wij meer precies terug in onze Voorjaarsnota en de raadsbrief over de Meicirculaire. Wij bereiden ons hier vanzelfsprekend op voor en hebben daarom medio 2023 de ambtelijke organisatie de opdracht gegeven om te inventariseren welke mogelijkheden er zijn om te bezuinigen. Tijdens het raadsdebat VBF van 28 maart jl. over de raadsbrief Groter tekort op inkomsten vanuit het Rijk heeft u gevraagd om u half april de ambtelijke inventarisatie toe te sturen met een totaaloverzicht / bezuinigingsscenario met een omvang van 75 miljoen euro, zodat u zich alvast voor kunt bereiden op de komende Voorjaarsnota. Hierbij ontvangt u deze ambtelijke inventarisatie. Zoals u weet, vormen deze bezuinigingsmaatregelen slechts één van de vier pijlers die gezamenlijk onze financiële strategie vormen. Het is dus niet zo dat het volledige tekort gedekt kan of zal worden met bezuinigingsmaatregelen; we streven in onze financiële strategie naar een combinatie van verschillende pijlers. In deze brief lichten we ook die andere pijlers, te weten financieel strategisch beleid, reëel ramen en hervormingsbezuinigingen, nader toe. Ook gaan wij in op het financieel vertrekpunt en informatie over het vervolgproces.

Geheimhouding
Voor het Meerjarenprogramma Ruimte (MPR) is een separate inventarisatie gemaakt. We hebben permanente geheimhouding opgelegd op de bijlage ‘geheime bijlage UBA Ambtelijke inventarisatie bezuinigingsopties MPR’ op grond van artikel 87 van de Gemeentewet om redenen genoemd in artikel 5.1 lid 2 sub b en i van de Wet open overheid. De bijlage bevat financiële informatie voor de gemeentelijke inzet en de strategie per project. Deze informatie kunnen marktpartijen gebruiken bij aanbestedingen en onderhandelingen met de gemeente. Het is van belang dat marktpartijen geen inzage krijgen in onze financiële mogelijkheden, de inzet per project en strategische doelen

Op uw verzoek sturen we deze ambtelijke inventarisatie aan u toe, voordat we op basis daarvan keuzes hebben gemaakt. Dit betekent dus dat deze nog niet is voorzien van een bestuurlijk advies of waardering. De lijst bevat dus mógelijke bezuinigingsmaatregelen, ongeacht wenselijkheid. We hebben ons hier nog niet over uitgesproken. Niet op deze lijst staan wettelijke taken en maatregelen die op de lange termijn meer kosten dan opleveren. We willen benadrukken dat het op deze wijze verstrekken van deze lijst bij inwoners, bij partnerorganisaties en in onze eigen organisatie voor onrust kan zorgen. We hebben daarom geprobeerd om zoveel mogelijk betrokkenen te informeren de status hiervan. Deze is bedoeld ter voorbereiding op besluitvorming en bevatten nadrukkelijk nog geen wensen van ons college of keuzes van uw raad.

Financieel vertrekpunt
Het volledige financiële beeld is zoals ieder jaar pas duidelijk bij verzending van de Voorjaarsnota, en bestaat uit verschillende bestanddelen. In onze brief van februari hebben we u laten weten dat het tekort op een van deze bestanddelen, namelijk het gemeentefonds, groter was dan eerder gedacht. Het aanvullende tekort vanaf 2026 op het deel gemeentefonds is 40 miljoen euro bovenop de eerder geraamde 35 miljoen. Daarbovenop komen zoals gebruikelijk nog een aantal andere ontwikkelingen die straks het totale financiële beeld bij de Voorjaarsnota vormen. Hiervoor brengen we, bij het opstellen van de programmabegroting en de tweede bestuursrapportage (wanneer de septembercirculaire beschikbaar is) nieuwe (autonome) ontwikkelingen in beeld. Het gaat om loon-, prijs-, en renteontwikkelingen en compensatie via het gemeentefonds daarvoor maar ook om andere onvermijdelijke ontwikkelingen die om bijsturing vragen. Het rekeningresultaat over 2023 en de omvang van de resultaatbestemming (bestedings- en dekkingsvoorstellen) zijn nog niet definitief beschikbaar, maar het inzicht is wel dat deze tot een extra incidenteel tekort kunnen leiden. Deze bestanddelen bij elkaar vormen straks het totale financiële vertrekpunt dat duidelijk zal zijn bij de voorjaarsnota.

Financiële strategie
Het financiële vertrekpunt van de Voorjaarsnota 2024 vraagt om inhoudelijke keuzes om het structureel tekort op te lossen. In de eerdergenoemde raadsbrief van februari over het tekort op inkomsten vanuit het Rijk hebben we aangegeven dat we een financiële strategie uitwerken om het tekort op korte en lange termijn op te lossen en om de financiële positie van de gemeente Utrecht te versterken. Deze strategie bestaat uit onderstaande onderdelen, waarbij zowel gekozen moet worden binnen als tussen de onderdelen:

- Financieel strategisch beleid
- Haalbaarheid investeringsbegroting tegen het licht: reëel ramen
- Concrete bezuinigingsvoorstellen
- Aanvullende opdracht bezuinigingsrichtingen langere termijn: aanvullende hervormingsbezuinigingen

Financieel strategisch beleid
Met het financieel strategisch beleid maken we enerzijds een inschatting van de inkomsten vanuit het Rijk en anderzijds kijken we naar de mogelijkheden voor de inzet van het eigen vermogen (reserves) om met name het tekort op de korte termijn (2024 en 2025) op te lossen en naar mogelijkheden voor verhoging van opbrengsten voor het structurele tekort.

Voor de inzet van het eigen vermogen kijken we met name naar de mogelijkheid om de activareserve gedeeltelijk vrij te laten vallen voor investeringen die zijn gerealiseerd. Tegenover deze vrijval staat dan de toevoeging van een structureel budget voor de kapitaallasten van de bijbehorende investeringen. Voor de opbrengsten kijken we met name naar leges en belastingen.

Haalbaarheid investeringsbegroting tegen het licht: reëel ramen (tegengaan planningsoptimisme)
Er is sprake van planningsoptimisme als er vanuit wordt gegaan dat investeringen eerder gerealiseerd kunnen worden dan in werkelijkheid het geval is. Dit leidt tot onderbesteding op kapitaallasten en investeringsbandbreedtes. Dit naast de onderbesteding op de exploitatiebegroting, die zich onder meer voordoet door vooruit ontvangen specifieke uitkeringen.

In de Voorjaarsnota brengen we in beeld waar meer kapitaallasten zijn geraamd dan zullen worden uitgegeven. Dat doen we op basis van de Programmabegroting 2024 (vrijgegeven kredieten). Door investeringen reëel te ramen in de tijd kan nu een incidenteel voordeel ontstaan. Voorstellen tot bewust uitstellen of schrappen van investeringen vallen onder de concrete bezuinigingsmaatregelen.

Dit is een eerste stap op weg naar een haalbare investeringsbegroting. Het gewenste inzicht op totaalniveau vraagt meer tijd en capaciteit (zoals ook benoemd in de raadsbrief Reactie managementletter 2023). Vanaf 2026 streven wij naar reëel begroten van investeringen en kapitaallasten via een normerende aanpak, met centrale regie op programmering en financiële spelregels. Daarnaast blijven we jaarlijks het planningsoptimisme monitoren. We komen hierop terug bij de Voorjaarsnota 2025.

Ambtelijke inventarisatie bezuinigingsmaatregelen
Tijdens de behandeling van de VJN 2023 hebben we de toezegging gedaan dat er bij de VJN 2024 scenario's komen voor de invulling van het tekort vanaf 2026 en 2027, zodat u de voorkeur voor een bepaald scenario kunt uitspreken. Hierbij gingen we zoals bekend uit van een lager tekort, zoals ook bevestigd in de Begroting 2024. De opdracht die we aan de organisatie hebben gegeven moet dan ook in dat licht bezien worden.

De afgelopen maanden is er door de organisatie gewerkt aan een lijst met bezuinigingsmogelijkheden als input voor de Voorjaarsnota 2024: de UBA-rapportage (Utrechtse Begrotings Alternatieven) die we bij deze raadsbrief voegen. De inventarisatie is gemaakt door op basis van een ambtelijke analyse bezuinigingsopties en consequenties daarvan in beeld te brengen. Deze zijn waardenvrij geformuleerd en geven inzicht in waar en hoe er in de begroting bedragen omgebogen kunnen worden. In de inventarisatie zijn alle onderdelen van de begroting meegenomen.

Er is op niveau van individuele maatregelen inzichtelijk gemaakt wat een bezuinigingsoptie inhoudt, welke aannames hierbij gelden, welke implementatiestappen voorzien worden en wat de mogelijke (maatschappelijke) effecten zijn wanneer de maatregel wordt uitgevoerd. De wenselijkheid is daarmee expliciet niet meegenomen.

Voor de Meerjarenplanning Ruimte (MPR) is een aparte inventarisatie gemaakt, omdat het hier niet gaat om uitgaven, maar om investeringen. Aan de hand van de criteria *Financieel-technische urgentie*, *Groei in Balans* en *Ongelijk investeren voor gelijke kansen* zijn vijf ambitieniveaus opgesteld, waarbij het bedrag dat bezuinigd wordt oploopt. We vinden het belangrijk om hierbij te vermelden dat de genoemde projecten de opties van *nu* zijn, maar dat het gaat om een structurele bezuiniging. En dat hiermee ook de ambities uit de RSU geraakt zullen worden. Betreffende projecten in de ambtelijk opgestelde tabellen moeten dus gelezen worden als korte termijn consequenties, niet als het volledige effect van de structurele bezuiniging. Het structurele effect betreft de lange termijn gevolgen voor de RSU-ambities (bijvoorbeeld minder woningen, minder groeien in balans of langzamer naar het eindbeeld).

We geven hierbij mee dat deze ambtelijke rapportage inzicht geeft in individuele opties, maar dat het nadrukkelijk geen menukaart is waar zonder onvoorziene consequenties maatregelen uit gekozen kunnen worden. De maatregelen kunnen niet zonder meer bij elkaar opgeteld worden. Er is namelijk

overlap mogelijk tussen bepaalde maatregelen en sommige maatregelen sluiten elkaar uit of werken tegen elkaar in. Deze overlap en uitsluitingsgronden zijn in het kader van het opstellen van dit overzicht niet in kaart gebracht. Ook geldt dat afhankelijk van welke maatregelen met elkaar gecombineerd worden cumulatieve effecten kunnen ontstaan die niet op het eerste gezicht aan de oppervlakte komen.

In de rapportage staan daarom ook maatregelen die we u niet zullen adviseren te nemen. Dit voorstel krijgt u zoals eerder toegezegd bij de Voorjaarsnota 2024.

Aanvullende hervormingsbezuinigingen
In de ambtelijke inventarisatie bezuinigingsmaatregelen ligt de focus op wat we *minder* kunnen doen. Daarnaast zien we mogelijkheden om ons werk *anders* te doen. Dit noemen wij hervormingen, zoals we dat ook binnen het sociaal domein doen. Als we dit goed doen, kunnen we daarmee ook kosten besparen: wij benutten de bezuinigingen als katalysator voor de hervormingen. Tegelijk willen we daarmee een deel van de oplossing bieden voor de schaarste aan mensen bij ons én bij onze partners. Daarom willen we een deel van het tekort dat resteert vanaf 2026 oplossen met hervormingsbezuinigingen.
Het vinden van realistische hervormingen die op kortere termijn – vanaf 2026 – besparingen opleveren, vraagt zorgvuldigheid en tijd, omdat hervormingen niet alleen een financiële component hebben, maar ook een groot effect kunnen hebben op de inhoud van het werk en de manier waarop wij én onze partners het werk doen. Wij nemen uw raad in de Voorjaarsnota 2024 graag mee in de richtingen waarin wij zoeken. Hoe wij met u in de Programmabegroting 2025 willen komen tot het bepalen van de hervormingsthema's en in de Voorjaarsnota 2025 tot het besluit over de maatregelen en bijbehorende bezuiniging.

Vervolg: technische sessies
Naast deze brief en ambtelijke rapportage bieden we u na het aanbieden van de Voorjaarsnota op 16 mei graag uitgebreide technische informatie aan. Het doel is om u zo voldoende gelegenheid te geven om nog voor de schriftelijke vragenronde uw technische vragen te stellen en goede uitleg te bieden ter voorbereiding op de commissie- en raadsbehandeling. Op dinsdagavond 28 mei nodigen we u daarom van harte uit voor een extra uitgebreide informatieavond op het stadhuis met meerdere technische sessies. We bieden dan een technische toelichting op de Voorjaarsnota als geheel en de jaarrekening en er zijn verschillende rondes waarin we dieper kunnen ingaan op de voorstellen uit de Voorjaarsnota. In de uitwerking zullen we aandacht besteden aan de breedte van inhoudelijke portefeuilles, om ervoor te zorgen dat deze avond voor alle raadsleden informatief is. Over de verdere verfijning van het programma zijn we nog in gesprek met de griffie, deze wordt ook getoetst in de adviescommissie controle & financiën van 18 april aanstaande.

Tot slot
Deze brief loopt vooruit op de Voorjaarsnota 2024, waarin we voorstellen zullen doen op welke manier we, vanwege de financiële situatie waarin we ons bevinden, stevig kunnen en moeten ingrijpen op meerdere fronten. Het stelt ons ook voor een dilemma: we zullen de komende jaren dingen anders of minder moeten doen dan we tot nu toe gewend waren, tegelijkertijd willen we niet stilstaan; we bouwen geen hek om de stad. We blijven onze stad ontwikkelen. Ook in deze financieel lastige tijd blijven we investeren in de stad en in het bijzonder in mensen en in plekken die dit het hardste nodig hebben. We blijven investeren in de toekomst.

Het is voor ons als college en voor u als raad dan ook een grote verantwoordelijkheid om een zorgvuldige afweging te maken van alle maatregelen die in de vorm van een ambtelijke, objectieve, waardenvrije inventarisatie nu voor u liggen. Bij de Voorjaarsnota ontvangt u van ons het concrete

voorstel hiertoe en spreken we daar graag met u over verder. Met deze ambtelijke inventarisatie kunt u zich vooruitlopend op die keuzes alvast inhoudelijk voorbereiden.

Wij vertrouwen erop u hiermee voor nu voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Ambtelijke inventarisatie
Utrechtse Begrotingsalternatieven

(UBA)

17 april 2024

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

1 Inleiding 7

1.1 Aanleiding 7

1.2 Aanpak 7

1.3 Disclaimer 8

1.4 Technische leeswijzer 9

2 Betrouwbare overheid 10

2.1 Begroting 2024 10

2.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen 10

2.3 Raad en College 11

2.4 Stoppen met subsidie Stichting Utrecht4GlobalGoals 11

2.5 Stoppen met het initiatievenfonds of we verlagen het beschikbare budget (daarbij kijken we naar de 10 wijken en het stedelijk deel) 12

2.6 Stoppen met ‘Samen stad maken’ of verlagen van het budget ‘Samen Stad maken’ 13

2.7 Impuls wijkaanpak Samen voor Overvecht: verlagen of stoppen van het budget 15

2.8 Fysieke locaties wijkbureaus 16

2.9 Verkiezingsreserve niet gebruiken voor “ongeplande verkiezingen” 18

2.10 Versoberen dienstverleningskanalen 19

2.11 Verlagen Investeringsbudgetten dienstverlening 20

2.12 Centraliseren Klachten 21

3 Ontwikkelen en wonen voor iedereen 22

3.1 Begroting 2024 22

3.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen 22

3.3 Stoppen, afschalen en afbouwen van verschillende VTH-activiteiten 24

3.4 Afbouwen uitpondrestricties 25

3.5 Stoppen met wooncoöperaties 25

3.6 Halveren inzet Verhuisadviseur senioren inclusief promotie 26

3.7 Lagere subsidie huurdersparticipatie/ doelgroepen inclusief accres 26

3.8 Verminderen knelpuntenvoorziening 26

3.9 Risico-gestuurd toezicht 26

4 Klimaatvriendelijke stad 28

4.1 Begroting 2024 28

4.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen 28

4.3 Taakstelling energietransitie 29

5 Duurzame bereikbaarheid 32

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

5.1 Begroting 2024 32
5.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen 32
5.3 Temporiseren van mobiliteitsbeleid 33
5.4 Minder actualisering verkeersmodel 34
5.5 Geen kleinschalige verkeersmaatregelen uitvoeren 34
5.6 Stoppen met ambitie opheffen parkeerplekken en compenseren lage inkomens 34
5.7 Bezuinigen op nieuwe bemande inpandige fietsenstallingen 35

6 Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed 36
6.1 Begroting 2024 36
6.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen 36
6.3 Stoppen subsidie dierenweides 37
6.4 Stoppen met bomen voor bewoners 38
6.5 Stoppen met monitoring groene web 38
6.6 Minder inzet op het moeten voldoen aan EU grenswaarden voor luchtkwaliteit. 38
6.7 Minder beleids- en onderzoekscapaciteit Gezond Leefklimaat. 39
6.8 Concessie vergoeding laadpalen niet fixeren en/of verhogen 39
6.9 Geen structurele middelen beschikbaar houden voor Bodem 40
6.10 Minder beleid opstellen voor lood en bodembiodiversiteit 40
6.11 Kwaliteitsniveau beheer Openbare Ruimte herzien 40
6.12 Stroomlijnen initiatieven vergroening buitenruimte 41
6.13 Stroomlijnen inzet vrijwilligers beheer openbare ruimte 41
6.14 Minder rood asfalt toepassen op bijvoorbeeld vrije fietspaden 42
6.15 Verminderen Natuur-en Milieueducatie in stadstuinen 42

7 Veilige stad 43
7.1 Begroting 2024 43
7.2 Recapitulatie 43
7.3 Bezuiniging op materiële budget ten behoeve van aanpakken/ interventies/ acties voor het voorkomen van ontwrichtende effecten van ondermijnende drugsgerelateerde criminaliteit 44
7.4 Bezuiniging op jongerenwerk en buurtteams ten behoeve van kwetsbare (criminele) jongeren 45
7.5 Stoppen met controles van het Digitaal Opkoopregister (DOR) door THOR in het kader van aanpak heling 46
7.6 Stoppen met het flexteam van THOR 46
7.7 Verschuiving in verdeling nachtdiensten BOA's 47
7.8 Halveren van het materiële noodbudget voor ex-gedetineerden en kwetsbare personen 48
7.9 Verlagen personele inzet ten behoeve van tegengaan en voorkomen overlast van personen en groepen 48

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

7.10 Verlagen materiële budget wijkveiligheid 49
7.11 Bezuinigen op personele inzet ten behoeve van Veilig ondernemen 49
7.12 Stoppen of verminderen inzet THOR op jongerenoverlast 50
7.13 Halveren inzet THOR op bewonersmeldingen (Gemeentelijke overlast auto GOA) 50
7.14 Verminderen preventieve inzet THOR tijdens religieuze feesten en jaarwisseling 51
7.15 25% bezuiniging op (beheer en onderhoud van) aantal openbare orde camera's 51
7.16 Versneld afbouwen incidentele budget voor actieplan Straatintimidatie 52
7.17 Bezuinigen op gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio Utrecht (VRU, gemeenschappelijke regeling) 53
7.18 Minder inzet van THOR bij demonstraties en evenementen 53
7.19 Stoppen met inzet THOR om hulpdiensten te assisteren bij calamiteiten 54

8 Passende ondersteuning en opvang 55

8.1 Begroting 2024 55
8.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen 55
8.3 Verlenging overeenkomsten aanvullende zorg 2025 56
8.4 Beperken keuzevrijheid dagbestedingsvoorziening 56
8.5 Wet Domeinoverstijgende Samenwerking 57
8.6 Herinrichting Sociale Prestatie en Dagondersteuning 57
8.7 Toegang tot Maatschappelijke Opvang beperken 58
8.8 Beperken middelen tegen geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA) 58
8.9 Sluiten Maatschappelijke Opvanglocatie 59
8.10 Taakstelling Beschermd Wonen 59
8.11 Opvang en begeleiding terugkerende gezinnen 60
8.12 Subsidie aan FIOM stoppen 61

9 Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid 62

9.1 Begroting 2024 62
9.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen 62
9.3 Versoberen uitvoering Actieagenda Economie 64
9.4 Verkleinen werkbudget 64
9.5 Stoppen subsidie werk naar werk 64
9.6 Verminderen evenementenfonds 65
9.7 Verminderen bijdrage Utrecht Marketing 65
9.8 Bijdrage ROM en EBU verlagen 66
9.9 Startup subsidieregeling voor UtrechtInc, StartupUtrecht en Dutch Game Garden afbouwen 66
9.10 Startup-subsidieregeling voor NL Groeit, Impact030 en Innofest stoppen 66
9.11 Bijdrage aan International Welcome Centre Utrecht Region verminderen 67

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

9.12 Versoberen inzet Circulair 67
9.13 Invulling basisbanen via ontwikkelbanen UW 67
9.14 Stoppen werkdienstverlening bijstandsgerechtigden voor wie arbeidsmarkt op grote afstand staat (arrangement 4) 68
9.15 Bijdrage UW verlagen 69
9.16 Focus enkel op één doelgroep in de bijstand 69
9.17 Versoberen of stoppen U-pas 70
9.18 Bijzondere bijstand versoberen 70
9.19 Bijdragen dak- en thuislozen verlagen 71
9.20 Terugdraaien afzien van bruteren van bijstandsvorderingen 71
9.21 Individuele inkomenstoeslag afschaffen of versoberen 72
9.22 Dienstverleningsconcept sociaal domein 72

10 Kansrijk opgroeien 73
10.1 Begroting 2024 73
10.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen 73
10.3 Onderwijs Impuls regeling stoppen 74
10.4 Stoppen met specifieke jeugdprojecten 74
10.5 Stoppen met jeugdsubsidie kinderopvang en BSO plus 74
10.6 Halveren gemeentelijke bijdrage Jongerenwerk 75
10.7 Extra korting op budget basis Jeugdhulp 75
10.8 Extra korting budgetten Specialistische Jeugdhulp 76
10.9 Bovenwettelijke eisen Utrechtse Onderwijs Huisvestingsverordening schrappen 76

11 Levendige en gezonde stad 78
11.1 Begroting 2024 78
11.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen 78
11.3 Verminderen inzet op de Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen 80
11.4 Verminderen ambitie plan Einstein 80
11.5 Verminderen inclusieaanpak 80
11.6 Verminderen sportstimulering 81
11.7 Stoppen exploitatiesubsidies Diedom, Ladyfit, Skatebaan 81
11.8 Stoppen inzet schoollunches 82
11.9 Stopzetten extra inzet PrEP en SOA 82
11.10 Korten op subsidie verslavingspreventie 82
11.11 Personele inzet op internationaal vanuit Volksgezondheid (deels) stopzetten 83
11.12 Schrappen middelen Kortdurende Video Hometrainingen (K-VHT) 84
11.13 Inzet op (vecht)scheidingen stoppen (ouders en kinderen) 84

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

11.14 Subsidiebureau kostendekkend toerekenen aan regelingen/programma's 85
11.15 Zorg versoberen van mensen zonder ingang buurtteam of aanvullende zorg 85
11.16 Afschaffen 2-jarige subsidieregeling Cultuur 85
11.17 Dekking kapitaallasten Machinerie vrij laten vallen 86
11.18 Afschaffen project- en impulssubsidies 86
11.19 Afschaffen amateurkunsteducatie 86
11.20 Kunst in de openbare ruimte prioriteren en selectie van projecten stopzetten 87
11.21 Stoppen met basissubsidie voor de amateurkunst 87
11.22 Niet-realiseren jongerencultuurhuis Leidsche Rijn - Vleuten de Meern 87
11.23 Stoppen met programma nachtsector 88
11.24 Sluiten maatschappelijke accommodaties 88
11.25 Sluiten of verhogen tarieven sportaccommodaties 89
11.26 Mogelijke verkopen VGU 90

12 Algemene Middelen en Overhead 91

12.1 Begroting 2024 91
12.2 Recapitulatie 91
Algemene Middelen 91
12.3 Overhead 91
12.4 Uthiek minimaliseren 92
12.5 Programma Inclusie en Diversiteit stoppen per 2026 en beleggen in de lijn 92

13 Herijking begrotingsbeleid 93

13.1 Recapitulatie financieel effect maatregelen 93
13.2 Herijken grondslag voor personeelsbudget 93
13.3 Verlagen kapitaallasten vanwege onderuitputting 94
13.4 Aanpassen indexering subsidies 94
13.5 Start afschrijving per 1 januari 94
13.6 Activeren van omslagrente lopende investeringen 95
13.7 Aanpassen van indexering van de begroting 95
13.8 Opheffen overige risicoreserves 96
13.9 Doorlichten overige bestemmingsreserves 97
13.10 Doorlichten voorzieningen 97
13.11 Toekomstige zoekrichtingen 97

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De financiële positie van lokale overheden staat onder druk, ook die van Gemeente Utrecht. Het financieel beeld uit de Begroting 2024 laat een structureel tekort zien van circa € 21 miljoen vanaf 2026 oplopend tot € 35 miljoen als er geen reële compensatie komt van het Rijk (maar is inmiddels achterhaald – red.). Om hierop te anticiperen, is door de wethouder Financiën tijdens het debat over de VJN 2023 en later de Begroting toegezegd aan de raad om inzichtelijk te maken op welke wijze er bezuinigd kan worden.
Daarna is er een onafhankelijke, objectieve, ambtelijke analyse gestart om voor de Voorjaarsnota 2024 opties in beeld te brengen, waardevrij geformuleerd, waar en hoe er in de begroting bedragen omgebogen kunnen worden optellend tot een structureel effect van € 75 miljoen in 2026 (exclusief taakstelling sociaal domein uit VJN 2023[1]) en daarbij alle onderdelen van de begroting mee te nemen. Door een hoger bedrag dan het destijds voorziene tekort aan maatregelen voor te stellen, kon de gemeenteraad stelling nemen op de te nemen maatregelen. Deze inventarisatie zou bij de Voorjaarsnota met een advies van het college gepresenteerd worden. Inmiddels is aan de gemeenteraad toegezegd om deze ambtelijke rapportage al in april naar de raad te sturen, zonder bestuurlijk advies.

1.2 Aanpak

Om tot voornoemde opties te komen, is gekozen voor een doorbraakstrategie waarbij met op expertise ingerichte werkgroepen opties in kaart zijn gebracht. Er is ‘countervailing power’ georganiseerd door een extern reviewteam te laten adviseren over zowel inhoud als proces.
Essentieel in de werkwijze zijn de vastgestelde spelregels aan het begin, zodat er sprake is van een gelijk speelveld tussen de organisatieonderdelen (iedereen levert het maximale), van onderlinge vergelijkbaarheid en afspraken over de financiële doorrekening.

De belangrijkste spelregel: voor de maatregelen gelden geen taboes of (politieke) inperkingen vooraf. Als hulpmiddel is het onderzoek van Berenschot gebruikt (eerder aan de raad gestuurd) dat inzicht geeft in de beïnvloedbaarheid van de begroting. Hierop is door business controllers en concern controllers toegezien. In de werkgroepen is hierop gestuurd door slechts twee exclusiecriteria te hanteren: een maatregel wordt alleen niet opgevoerd als 1) de maatregel niet uitvoerbaar is of blijkt (bijvoorbeeld door een wettelijke beperking, of te grote afhankelijkheden waardoor er niet garant kan worden gestaan voor het behalen van de bezuiniging), en 2) de maatregel netto niets oplevert (bijvoorbeeld door een voorzien waterbedeffect: de maatregel zelf levert wel geld op, maar leidt onherroepelijk tot kosten op een ander terrein die de grootte van de bezuiniging overstijgen).

We onderscheiden drie soorten maatregelen: er zijn er maatregelen waarvan het financiële effect nu al concreet (met een bepaalde bandbreedte) te maken is, andere maatregelen schetsen een nader te verkennen koers/ insteek waarvan het financiële effect nu nog onvoldoende goed ingeschat kan worden (door bijvoorbeeld de complexiteit van impact van de maatregel). De derde soort zijn maatregelen

[1] Relatie hervormingen sociaal domein uit de VJN 2023 (Jeugd/WMO) ad 16 mln. Deze actie loopt parallel aan UBA en moet volgens afspraak ook landen in de VJN 2024. In de aanpak van werkgroep C is de afbakening tussen UBA en lopende traject beschreven. In principe staat het los van UBA en richt UBA zich op het bredere sociaal domein. Kanttekening die daarbij is gemaakt, is dat er mogelijk harder aan de knoppen van Jeugd/WMO gedraaid zal moeten worden om bedrag van 75 mln. te halen

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

waarvan het financiële effect gezien de complexiteit helemaal onzeker is en dus nu als PM-post zijn opgenomen (voorbeeld hiervan is intensiveren programma ‘Samen Stad Maken’ waarbij taken aan de partners/ inwoners in de stad wordt overgelaten). Deze laatste maatregelen kunnen richting 2026 verder geconcretiseerd worden.

1.3 Disclaimer

Met dit overzicht aan opties is op het niveau van individuele maatregelen inzicht ontstaan in wat een bezuinigingsoptie inhoudt, wat aannames zijn die hierbij gelden, welke implementatiestappen voorzien worden en wat de (maatschappelijke) effecten mogelijk zijn wanneer de maatregel wordt uitgevoerd. Hiermee is een beeld ontstaan van mogelijke bezuinigingsmaatregelen. Daarbij gelden de volgende kanttekeningen:

- **Deze rapportage bevat een overzicht van mogelijke maatregelen om lasten te verlagen. Het gaat om de beïnvloedbare ruimte van de begroting. Deze rapportage bevat géén oordeel over de wenselijkheid van maatregelen.**

- De maatregelen kunnen niet zonder meer bij elkaar opgeteld worden. Er is namelijk overlap mogelijk tussen bepaalde maatregelen en sommige maatregelen sluiten elkaar uit of werken tegen elkaar in. Deze overlap en uitsluitingsgronden zijn in het kader van het opstellen van dit overzicht niet in kaart gebracht.

  Voorbeeld: in het kader van een bepaalde maatregel wordt de samenwerking met een partner stopgezet teneinde de dienstverlening te verschralen, terwijl een andere maatregel er juist vanuit gaat dat de samenwerking met die partner geïntensiveerd wordt, omdat de maatregel behelst dat een deel van ons werk buiten de gemeente wordt gebracht.

  Voorbeeld: twee maatregelen gaan vanuit een andere aanvliegroute allebei uit van het terugbrengen van een bepaald budget met 20%. Zouden deze maatregelen gecombineerd worden, dan wordt de bezuiniging twee keer gerekend, terwijl het bij allebei maatregelen voor een deel over hetzelfde deelbudget gaat.

- Naast voornoemde geldt ook dat afhankelijk van welke maatregelen met elkaar gecombineerd worden, er cumulatieve effecten kunnen ontstaan die niet op het eerste gezicht aan de oppervlakte komen. Dit kan bijvoorbeeld gaan om een bovengemiddelde organisatiebelasting, wanneer een combinatie van maatregelen wordt gekozen of om het ontstaan van additionele impact die niet zou zijn ontstaan als een maatregel uit de combinatie zou zijn verwijderd.

  Voorbeeld: vier maatregelen moeten allemaal uitgevoerd worden door hetzelfde projectteam terwijl die maximaal capaciteit hebben om één maatregel uit te voeren. Er ontstaat daardoor te veel belasting in de organisatie: de extra benodigde capaciteit doet de bezuinigingen voor een deel weer teniet.

  Voorbeeld: vijf maatregelen tezamen impliceren een capaciteitsvermindering om verschillende redenen van 80%, maar de 20% die resteert kan niet overeind gehouden worden in personele zin, waardoor ook het resterende werk niet meer gedaan kan worden. Hoewel dit niet de bedoeling was, wordt zodoende de basisdienstverlening op een bepaald terrein wel onmogelijk gemaakt.

  Voorbeeld: drie maatregelen samen zorgen voor zoveel impact op een ander terrein, dat daar, als gevolg van de omvang van de maatregelen extra waterbedeffecten ontstaan, zodat uiteindelijk de bezuiniging teniet wordt gedaan, omdat nieuw ontstane kosten de bezuiniging overstijgen.

AMBTELIJK-INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

- De maatregelen van energietransitie in paragraaf 4.3 is een taakstelling en moeten nadrukkelijk in samenhang worden bezien om flexibiliteit te behouden. En dat kán betekenen dat bepaalde maatregelen worden vervangen door andere, ter hoogte van hetzelfde bedrag. Daarover wordt gerapporteerd in de VJN 2025.

- Deze rapportage geeft inzicht in individuele opties, maar het is nadrukkelijk geen menukaart waar zonder onvoorziene consequenties maatregelen uit gekozen kunnen worden. Noch ontstaat er dan een garantie op uitvoerbaarheid, noch ontstaat er dan een garantie dat het opgetelde bedrag dan daadwerkelijk gerealiseerd kan worden, noch is dan in beeld wat de totale consequenties zijn.

1.4 Technische leeswijzer

Deze rapportage is opgebouwd volgens de programma-indeling in de begroting 2024. In ieder hoofdstuk wordt een programma behandeld. De bezuinigingsopties voor onze investeringen worden los gepresenteerd: in een bijlage worden het proces en de keuzes toegelicht, in een geheime bijlage wordt dit aangevuld met bedragen.

Bij het opstellen van deze rapportage zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. De cijfermatige onderbouwing van de maatregelen is gebaseerd op de begrotingsstand van de begroting 2024.
2. In alle tabellen zijn de bedragen weergegeven in duizenden euro's.
3. Het financieel effect per maatregel betreft het effect op de netto lasten (lasten minus de daarmee samenhangende baten). Een positief bedrag betekent dat de maatregel saldo-verbeterend is.
4. Voor de maatregelen en het financieel effect wordt uitgegaan van een besluit bij de begroting 2025 gevolgd door een implementatieproces.
5. De maatregelen hebben nog geen (gedetailleerde) uitvoeringstoets doorlopen. Het is uiteraard van belang dat maatregelen die implicaties hebben voor de uitvoering deze toets nog doorlopen voordat deze worden geïmplementeerd.
6. Alle maatregelen zijn toegelicht waarbij concreet wordt aangegeven wat de maatregel inhoudt en wat het maatschappelijk effect is voor de stad en haar inwoners. Op dit moment is de mate van detaillering en beschrijving nog niet overal gelijksoortig door de wijze van inventarisatie: in de bestuurlijke versie en op basis van reflecties van het College volgt die slag nog.
7. PM-bedragen in de overzichtstabellen in het begin van ieder hoofdstuk zijn de maatregelen die gezien kunnen worden als “trage vragen”: kansrijke zoekrichtingen die op dit moment nog niet uitgewerkt konden worden in bedragen en die nog met de nodige onzekerheden gepaard gaan.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

2 Betrouwbare overheid

2.1 Begroting 2024

x €1.000

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	7.971	6.092	8.908	8.908	8.908	8.908
Lasten	47.940	53.366	55.931	55.609	55.688	54.295
Saldo Baten en Lasten	**-39.969**	**-47.273**	**-47.023**	**-46.701**	**-46.780**	**-45.387**
Onttrekking reserves	1.338	978	0	0	0	0
Toevoeging reserves	61	0	0	0	0	0
Saldo onttrekkingen en toevoegingen reserves	**1.277**	**978**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**-38.692**	**-46.295**	**-47.023**	**-46.701**	**-46.780**	**-45.387**

2.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen

x €1.000

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc	Struc. in jaar
Effect van de maatregelen op de netto-lasten							
2.3	Raad en college	0	PM	PM	PM	PM	PM
2.4	Stoppen met Stichting Utrecht4Globalgoals	0	0	64	64	64	2026
2.5	Verlagen budget initiatievenfonds met 10 %	0	0	300	300	300	2026
	Verlagen budget initiatievenfonds met 25 %	0	0	450	450	450	2026
	Verlagen budget initiatievenfonds met 50%	0	0	750	750	750	2026
	Stoppen met initiatievenfonds	0	0	3000	3000	3000	2026
2.6	Verlagen budget samen stad maken met 25% (inclusief volledig terugdraaien intensivering)	0	0	235	145	145	2026
	Verlagen budget samen stad maken met 50% (inclusief volledig terugdraaien intensivering)	0	0	310	220	220	2026
	Maximaal Verlagen budget samen stad maken (inclusief volledig terugdraaien intensivering)	0	0	460	370	370	2026
	Terugdraaien intensivering CA samen stad maken	0	0	160	70	70	2026
	Intensiveren samen stad maken	0	0	PM	PM	PM	PM
2.7	Terugdraaien intensivering coalitieakkoord Samen voor Overvecht en overige structurele budgetten	0	0	4000	4000	4000	2026
	Terugdraaien intensivering coalitieakkoord Samen voor Overvecht	0	0	2000	2000	2000	2026
	50% versoberen op intensivering coalitieakkoord Samen voor Overvecht	0	0	1000	1000	1000	2026
	25% versoberen op intensivering coalitieakkoord Samen voor Overvecht	0	0	700	700	700	2026
2.8	Fysieke locaties wijkbureaus	0	0	100	100	100	2026

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc	Struc. in jaar
2.9	Verkiezingsreserve niet gebruiken voor "ongeplande verkiezingen"	0	0	250	250	250	2026
2.10	Versoberen dienstverleningskanalen: Stoppen videobellen	0	0	40	40	40	2026
	Versoberen dienstverleningskanalen: Stoppen servicepunt	0	0	70	70	70	2026
	Versoberen dienstverleningskanalen: Stoppen webcare	0	0	150	150	150	2026
	Versoberen dienstverleningskanalen: Stoppen nieuwsbrieven	0	0	70	70	70	2026
2.11	Verlagen investeringsbudget dienstverlening	0	0	500	500	500	2026
2.12	Centraliseren klachten	0	0	PM	PM	PM	2026

2.3 Raad en College

Onder deze doelstelling vallen Bestuursorganen, Ombudszaken, Raad, Raadsorganen en Volksfeesten. Conform de rapportage van Berenschot is er circa 0,87 miljoen euro beïnvloedbaar budget in deze doelstelling. Vanuit de Griffie is aangegeven dat zij voor deze Voorjaarsnota geen besparingsmogelijkheden zien.

2.4 Stoppen met subsidie Stichting Utrecht4GlobalGoals

Deze stichting organiseert evenementen om de Global Goals te stimuleren en geeft informatie over de Global Goals in Utrecht. Zoals beschreven in het uitvoeringsprogramma internationaal ondersteunt de stichting bij het verbinden van lokale activiteiten met de internationale duurzame ontwikkelingsagenda (SDG) en de internationale klimaatinzet. Voorbeelden van activiteiten zijn het geven van lessen op scholen over de SDG's, de jaarlijkse U-Awards, workshops voor ondernemers over de SDG's en informatievoorziening naar de stad.

Beïnvloedbare optie
Stoppen met de subsidie voor Utrecht4GlobalGoals.

Maatschappelijk effect
De inzet van de Gemeente Utrecht met betrekking tot de GlobalGoals (SDGs) is zichtbaar en wordt positief ontvangen door belangrijke stakeholders als het ministerie van Buitenlandse Zaken en de VN. SDG's bieden uiteindelijk internationale taal om over de ontwikkeling en ambities van de stad te spreken en de ontwikkeling te meten aan internationale doelen. We hebben afgelopen jaren de informatie over SDG's zoveel mogelijk gestandaardiseerd en gekoppeld aan onze eigen data (Utrecht in Cijfers) zodat dit makkelijk te gebruiken is. Daarnaast heeft de stichting heeft een rol in het faciliteren van lokale activiteiten die bijdragen aan de bekendheid met de SDG's.

Er is afgelopen jaren al eerder bezuinigd op de internationale inzet van de Gemeente Utrecht. Zo is de bijdragen aan de SDG's (€ 50.000) en de Hier en Daar-regeling stopgezet (€ 40.000). Ook is er een bezuiniging van € 30.000 doorgevoerd door de middelen effectiever in zetten voor internationale positionering, kennisuitwisseling en belangenbehartiging. Verder is er reeds een bezuiniging van € 10.000 doorgevoerd voor de stichting Utrecht4GlobalGoals. Nog meer bezuinigen op de stichting zorgt ervoor dat de stichting waarschijnlijk geen slagkracht meer heeft. Dus de overweging is om de subsidie te stoppen óf te behouden, maar dan niet nog verder af te schalen.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

2.5 Stoppen met het initiatievenfonds of we verlagen het beschikbare budget (daarbij kijken we naar de 10 wijken en het stedelijk deel)

Het initiatievenfonds is een fonds voor grote en kleine initiatieven in Utrecht. Iedereen (inwoners en organisaties) met een goed idee kan geld aanvragen uit het initiatievenfonds. De laatste jaren is ongeveer 95% van het budget besteed. Maximaal kan er € 35.000 per initiatief worden aangevraagd.

Beïnvloedbare opties:

- We stoppen met het initiatievenfonds, bewoners en ondernemers kunnen geen geld meer aanvragen voor ideeën.
- We verlagen het initiatievenfonds, dit betekent dat we minder subsidies voor initiatieven en activiteiten kunnen toekennen. Dit kan door op het totaal minder aanvragen te honoreren, of gericht aanvragen te honoreren. Te denken valt daarbij bijvoorbeeld aan het niet langer toekennen van speelplekken uit het initiatievenfonds. We doen dit dan wel in de wijken met de laagste sociale cohesie (op basis van data verder uitwerken) waarmee we recht doen aan ongelijk investeren in gelijke kansen

Het budget voor toekenning initiatieven is 4,6 miljoen. Bij stoppen valt het budget vrij aan de algemene middelen (na afloop van reeds aangegane verplichtingen).

Maatschappelijk effect

- Door het verlagen van het budget kunnen er, bij een maximaal bedrag van € 35.000 euro per initiatief, minder initiatieven worden toegekend. Door het maximale bedrag per initiatief te verlagen, zoals bij een taakstelling in 2020 is gedaan, kan de vermindering van het aantal initiatieven wellicht worden opgevangen. Door ook gericht een keuze te maken in welke wijken we initiatieven honoreren, en/of welke varianten gekozen wordt het aantal aanvragen ook minder.
- Bij het verlagen van het initiatievenfonds is (en blijft) dit beschikbaar voor bewonersinitiatieven waar je ook hele kleine bedragen kunt aanvragen met een lage drempel. Door gericht in te zetten op bepaalde wijken geven we ook duidelijkheid aan bewoners welke soort initiatieven we stimuleren.
- Het versoberen/stopzetten van initiatievenfonds heeft ook consequenties voor andere doelen van de gemeente en daarbij behorende maatschappelijke impact (vergroenen, sociale cohesie, kunst en cultuur).
- Minder budget betekent capaciteit afschalen bij Wijken.
- Veel van de initiatieven vertalen zich naar opdrachten voor Stadsbedrijven voor ontwerp, coördinatie en uitvoering van initiatieven in de openbare ruimte. Concreet betekent dit dat we middelen binnen de gemeente verschuiven. Met het verlagen van het initiatievenfonds verlagen we indirect ook de inkomsten en daarmee ook de capaciteitsinzet bij Stadsbedrijven.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Implementatie

Besparingspotentieel: *Bedragen * 1.000 euro*

Initiatievenfonds	2026	2027	2028 ev
Stoppen	3.000 – 4.600	3.000 – 4.600	3.000 – 4.600
Versoberen (50%)	1.500 – 2.300	1.500 – 2.300	1.500 – 2.300
Versoberen (25%)	750 –1.150	750 –1.150	750 –1.150
Versoberen (10%)	300-460	300-460	300-460

(*NB: Onderstaande scenario's zijn grove berekeningen en een indicatie: **Prioritering bij het versoberen/ongelijk investeren moet op inhoud;)*

De laatste jaren is gemiddeld 95% van het budget van het Initiatievenfonds besteed (er zijn in het verleden nooit initiatieven afgewezen omdat er onvoldoende budget was). In 2021 is het toenmalige budget verlaagd met 300.000 euro. Deze verlaging is opgevangen door het maximaal aan te vragen bedrag te verlagen van 50.000 euro naar 20.000 euro. Daarmee kon de korting opgevangen worden zonder dat dit ten koste ging van de initiatieven. Met ingang van 1 januari 2023 is het bedrag weer verhoogd naar 35.000 euro op verzoek van de raad, die motie 355 heeft aangenomen. Dat betekent waarschijnlijk een groter beslag op de middelen.

In het totale budget voor toekenning initiatieven is er een verhouding tussen het flexibele deel van het initiatievenfonds en dat wat min of meer vastligt is ongeveer 2/3 flexibel ten opzichte van1/3 vast. In het flexibele deel (circa € 3.1 miljoen) gaat het om subsidie (rechtstreeks via de initiatiefnemer). In de rest (1/3 van totale bedrag)/ circa € 1.5 miljoen gaat het niet om subsidie, maar is er sprake van een opdracht. Merendeels zijn dit opdrachten aan Stadsbedrijven voor ontwerp, coördinatie en uitvoering van initiatieven in de openbare ruimte. Wat concreet betekent dat we aan de ene kant geld uitgeven dat aan de andere kant rechtstreeks als inkomsten bij de Gemeente/ Stadsbedrijven binnenkomt. Met het verlagen van dit deel van het Initiatievenfonds verlagen we indirect ook de inkomsten bij Stadsbedrijven. Dit betekent overigens niet dat hier niet mee kan worden gestopt of dat we dit niet kunnen versoberen alleen dan moet er "tijdig" aan de voorkant afspraken gemaakt worden over de inzet van Stadsbedrijven, zodat er een herprioritering kan plaatsvinden en Stadsbedrijven capaciteitsinzet hierop kan aanpassen (hiervoor rekenen we een termijn van 3 jaar). Op dit moment is dit scenario (nog) niet uitgewerkt, maar dit kan een vervolguitwerking vragen.

2.6 Stoppen met 'Samen stad maken' of verlagen van het budget 'Samen Stad maken'

Het programma Samen stad maken heeft tot doel om gemeentebreed nieuwe vormen van samenwerking met Utrechters en organisaties te versterken in de stad. Meer verbinding kan een antwoord vormen in tijden van schaarste (als overheid niet alles zelf willen doen, maar eigenaarschap verdelen).

Beïnvloedbare opties:

- We draaien de intensivering uit het coalitieakkoord terug. In het coalitieakkoord zijn de middelen voor Samen stad maken uitgebreid: meer middelen voor online participatie (€70.000 structureel) en meer middelen voor programmamanagement (90.000 euro tot en met 2026). We hebben nog geen nieuwe online tools ontwikkeld of de huidige tool van Denk Mee verbeterd.
- We stoppen met het programma Samen stad maken. Hiermee stopt de centrale aanpak op verbeteringen van samenwerkingsvormen met bewoners en organisaties in de stad (naast de middelen voor de intensivering is er structureel budget van circa € 300.000). Bij het stoppen leveren we ook dit budget in.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

- We verlagen het structurele budget voor het programma Samen stad maken en kiezen gericht waar we wel en waar we niet in investeren.
- Door te stoppen met de ambitie Samen stad maken en de regie op een centrale aanpak valt het budget vrij. Nieuwe instrumenten (zoals nu burgerberaad) worden in de lijn opgepakt en gedekt uit bestaande budgetten. Ook bestaande instrumenten of tools (zoals wijkplatforms en DenkMee) worden niet vanuit een centrale regie verbeterd.
- Verlaging van het beïnvloedbare budget voor het programma Samen stad betekent dat deze ontwikkeling langzamer zal verlopen en we minder kosten maken

Maatschappelijk effect

- Stoppen of versoberen van een centrale aanpak kan betekenen dat inwonersparticipatie op verschillende onderdelen verschillend zullen ervaren.
- Verschillende onderzoeken (o.a. Nationale Ombudsman 2023) wijzen op een steeds grotere kloof tussen overheid en burger. Voorkomen dat de kloof groter wordt en zelf verkleinen van de kloof vragen ook om inzet van de gemeente. Dit was een van de doelstellingen uit het programma Samen stad maken.
- Een risico van deze maatregel is dat we kansen missen om op andere terreinen te bezuinigen. Samen stad maken is er ook op gericht om toe te werken naar andere verdeling van eigenaarschap. De raad heeft dat op 9 november 2023 ook aangegeven met motie 423 waarin zij het college naar aanleiding van dreigende tekorten in de gemeentelijke begroting opdraagt om na te gaan bij welke gemeentelijke taken er kansen liggen om (een deel van) de uitvoering over te laten aan organisaties van de gemeenschap. Deze motie is belegd bij Samen stad maken. Daarom werken we *intensiveren programma 'Samen stad maken',* waarbij taken aan de partners/ inwoners in de stad wordt overgelaten, ook als maatregel uit. Het financiële effect van deze maatregel is gezien de complexiteit onzeker en voor nu als PM post opgenomen.

We veronderstellen dat:

- Er zal meer decentraal en in de lijn zelf georganiseerd moeten worden zonder centrale aansturing uit een programma.
- Ontwikkelen/ experimenteren met nieuwe instrumenten/ participatiemogelijkheden zal langzamer gaan.

Implementatie

Bij verlagen van de ambitie kiezen we waar we op inzetten. We doen dit met minder budget. Daarbij hanteren we de volgende indicatie:

- Versoberen (50%)
- Versoberen (25%)*

**Prioritering bij het versoberen moet op inhoud*

Besparingspotentieel: *Bedragen * € 1.000*

Samen Stad maken	**2026**	**2027**	**2028 ev**
Terugdraaien intensivering coalitieakkoord	160	70	70
Volledig stoppen met het programma samen stad maken en (inclusief terugdraaien intensivering)	460	370	370
*50% Verlagen structureel budget samen stad maken en terugdraaien intensivering. * Exclusief terugdraaien intensivering is 150K per jaar*	310	220	220

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

25% Verlagen structureel budget samen stad maken en terugdraaien intensivering. ** Exclusief terugdraaien intensivering is 75K per jaar*	235	145	145
Intensiveren	PM	PM	PM

2.7 Impuls wijkaanpak Samen voor Overvecht: verlagen of stoppen van het budget

De wijkaanpak Samen voor Overvecht is een programma-overstijgende aanpak. Het budget is verdeeld over de volgende ambities en doelstellingen:

1. Plezierig wonen in een meer gemengde wijk
2. Perspectief voor de jeugd versterken
3. Veilige Buurten
4. Meedoen en Ondernemen
5. Zorg en ondersteuning dichtbij en op maat

Beïnvloedbare opties:

1. We draaien de intensivering uit het coalitieakkoord terug (In het coalitieakkoord is structureel 2 miljoen euro budget voor wijkaanpak Samen voor Overvecht vrijgemaakt. Dat kan in zijn geheel, voor 50% of voor 25%.
2. We stoppen volledig met het programma Samen voor Overvecht. Naast het budget voor de intensivering uit het coalitieakkoord is er ook € 2 miljoen overig structureel budget voor het programma. Met het stoppen van dit programma leveren we ook dit budget in. Dit betekent dat we niet meer vanuit het centrale programma investeren in de wijk Overvecht.

Door te stoppen/versoberen van de wijkaanpak Samen voor Overvecht valt dit budget voor deze activiteiten/initiatieven vrij (na afloop van reeds aangegane verplichtingen)

Maatschappelijk effect

- In het coalitieakkoord is Ongelijk Investeren voor Gelijke Kansen prioriteit. De opgave Samen voor Overvecht doet dat. Met stoppen of versoberen van de Wijkaanpak Overvecht komt deze ambitie onder druk te staan en zal de kansenongelijkheid naar verwachting weer verder toenemen. Niet alleen zullen vele impulsen tot verbetering van de wijk moeten stoppen, ook komt Overvecht als proeftuin voor de buurtagenda's in andere delen van de stad hiermee te vervallen.
- Vanaf de start van het programma is ingezet op samen verbeteren én samen investeren met partners in de wijk. Onder andere Woningcorporaties, politie, winkeliers- en ondernemersverenigingen investeren extra in de wijk gericht op de vijf ambities. Het verminderen van het budget kan een verkeerd signaal geven naar deze partijen, waarbij de kans bestaat dat zij hun extra inzet ook zullen verminderen of stoppen.
- Door steun vanuit rijk, provincie en VSB Fonds is ons beschikbare gemeentelijke budget voor Samen voor Overvecht meer dan verdrievoudigd. Vaak is cofinanciering vanuit de gemeente een voorwaarde om ook rijks- of provinciale bijdragen te ontvangen. Stoppen of versoberen van het gemeentelijke budget kan hiermee leiden tot lagere bijdragen van andere overheden en/of fondsen en tot een verkeerd signaal aan rijk en provincie.
- Bewoners en professionals die een bijdrage willen leveren aan Overvecht kunnen een subsidieaanvraag doen via de nadere regel Samen voor Overvecht (inclusief cofinanciering daar waar mogelijk). Initiatieven die geslaagd zijn verduurzamen we vanuit andere middelen: (geslaagde voorbeelden: Beroepentuin, Werkwinkel). Ontwikkelen van initiatieven zal bij een versobering van het budget stagneren. Bovendien betekent dit dat we potentiële goede initiatieven minder en minder goed kunnen verduurzamen.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

We veronderstellen dat:

- Er zal een groter beroep gedaan moeten worden op onze partners in de wijk Overvecht zonder centrale aansturing uit een programma en met minder gemeentelijke budget.
- Het terugdraaien van de intensivering uit het coalitieakkoord en het daarvoor toegekende budget (€ 2 miljoen) heeft geen effect op de cofinancieringseisen. Het stopzetten/verlagen van de overige bestaande budgetten heeft wellicht wel consequenties voor de cofinancieringseisen.
- Het budget is een ontschot budget. Dat geeft de ruimte om over beleidsdomeinen heen te investeren, juist daar waar de opgaves het grootst zijn.

Implementatie *Bedragen * € 1000*

Variant	2024	2025	2026	2027	2028	Structureel vanaf
Terugdraaien intensivering coalitieakkoord Samen voor Overvecht en overige structurele budgetten	0	0	4000	4000	4000	2026
Terugdraaien intensivering coalitieakkoord Samen voor Overvecht	0	0	2000	2000	2000	2026
50% versoberen op intensivering coalitieakkoord Samen voor Overvecht	0	0	1000	1000	1000	2026
25% versoberen op intensivering coalitieakkoord Samen voor Overvecht	0	0	500	500	500	2026

(*NB: Onderstaande scenario's zijn grove berekeningen en een indicatie: *Prioritering bij het versoberen moet op inhoud)*

2.8 Fysieke locaties wijkbureaus

In de stad zijn 10 wijkbureaus gevestigd conform de 10 wijken zoals de Gemeente Utrecht deze hanteert. De wijkbureaus hebben grofweg twee functies. Als eerste zijn de wijkbureaus een werk- en ontmoetingsplek voor professionals zoals collega's van OOV, VG, Communicatie, Ruimte, HRM en collega's die elkaar ontmoeten en overleggen zoals politie, wijkagent, boa's, buurtvaders en moeders, et cetera en als tweede is zij het informatie- en adviespunt voor bewoners (wijkservicepunt).

Beïnvloedbare opties:

- Stoppen: we sluiten alle wijkbureaus. Dit betekent geen fysieke locaties en geen fysieke dienstverlening in de wijk aan bewoners. Dienstverlening wordt centraal aangeboden vanuit het Stadskantoor. Dit betekent dat ook professionals die in de wijk samenwerken op andere locaties in de wijk elkaar moeten gaan ontmoeten of dat deze ontmoeting op het Stadskantoor wordt georganiseerd. In het scenario *sluiten van de wijkbureaus in de wijk* betekent het minder huisvestingskosten in de wijk. De collega's en andere professionals die nu gebruik maken van deze locaties gaan wel elders werken. Daarmee heeft de besparing wel een beperkt effect. De kosten zijn verschillend per locatie, ook omdat deze locaties ook door anderen worden gebruikt. Dit zal nader moeten worden uitgezocht.
- Herijken: we zetten locaties anders in. Voor de wijkservicepunten denken we aan het integreren met andere partners. Voor de servicepunten willen we onderzoeken of we de informatievoorziening aan bewoners meer integraal en centraal kunnen aanbieden. Denk daarbij aan delen van voorzieningen met andere huidige informatieverstrekkers zoals IDO's, Wijkinformatiepunten, buurtteams, werkwinkel in de stad en dergelijke.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Vanuit Ongelijk investeren is het idee om deze informatiepunten centraal en integraal aan te bieden in die wijken waar dit het meest nodig is. Naar verwachting is dit op vijf locaties in de stad. Dit hoeven niet de huidige wijkbureaus.

- Specifiek met betrekking tot de balies van Vleuten de Meern: deze zijn tot 2028 nodig in verband met de paspoortenpiek (dit gaat om 8 balies) daarna zou deze locatie kunnen sluiten. Een alternatief kan zijn om 8 balies versneld te creëren op het Stadskantoor waardoor de balies vervroegd kunnen sluiten. De besparing die we dan realiseren is te vinden in het effectiever kunnen inzetten en roosteren van personeel. Naar verwachting gaat dit om een 1 tot 2 fte, een besparing van 100.000 euro.

Centraler aanbieden van dienstverlening in de wijk heeft effect op facilitaire- en huisvestingkosten en biedt effectievere dienstverlening aan bewoners.

Maatschappelijk effect
Herijken van het wijkbureau als ontmoetingsplek heeft mogelijk op termijn enkel een financiële impact, doordat we alleen de locaties van werken en ontmoeten veranderen voor professionals. Herijken van de servicepunten heeft een groter effect, omdat dit kansen biedt om de dienstverlening meer integraal aan te bieden. De vindbaarheid van hulp zal in bepaalde wijken worden verhoogd en daarmee verlagen we de drempels om hulp te ontvangen.

Voor de functie van werk- en ontmoetingsplek moet ook opnieuw gekeken worden of deze ook niet op een andere logische plek in de wijk kan worden vormgegeven. Hiervoor zijn gesprekken met partners nodig. Wel blijft staan dat elke wijk een dergelijke ontmoetingsplek nodig heeft. Het is daarbij nog uit te zoeken of daadwerkelijk wijkbureaus kunnen sluiten

Welke aannames of vooronderstellingen zijn van toepassing?
Centraal inrichten van de informatievoorziening in een vijftal wijken wordt gezien als een kans om dienstverlening effectiever te laten verlopen. De aanname is dat er dan ook bezuiniging gerealiseerd kan worden op personeel en ook op locaties. Dit zal echter nog wel uitgezocht moeten worden en kan niet gepaard gaan zonder de posities van de wijkbureaus te herijken. Daarnaast vraagt dit ook om een bijstelling van het huidige dienstverleningsbeleid. Ook voor het herijken van de wijkbureaus als ontmoetingsplek is de aanname dat op termijn bezuinigd kan worden op locatiekosten. Ook hier zal nader onderzoek voor nodig zijn.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Implementatie

- Rekening houden met huurcontracten en arbeidsovereenkomsten collega's
- Herijken: vraagt ook een investering om locaties anders in te richten.

Wijkbureaus	2026	2027	2028 ev
- *Stoppen (huurcontracten*)*			575[2]
- *Halveren (5 locaties in plaats van 10)*			250
- *Herijken locaties*			PM

Bedragen * € 1000

2.9 Verkiezingsreserve niet gebruiken voor "ongeplande verkiezingen"

Voor ongeplande verkiezingen wordt 1 miljoen euro per 4 jaar als risicoreserve ingeboekt.

Beïnvloedbare optie
We gebruiken de reserve verkiezingen alleen nog als egalisatiereserve en niet meer als risicoreserve voor een ongeplande verkiezing. Hierdoor kan een bedrag van ongeveer € 1 miljoen per 4 jaar anders worden ingezet (of jaarlijks € 250K).

De maatregel heeft geen effect op de kosten van een verkiezing. Als dekking van het risico op een ongeplande verkiezing is het budget in de reserve niet toereikend en daardoor geen volledige beheersmaatregel. Daarom verplaatsen we het risico op een ongeplande verkiezing naar de algemene risicoparagraaf en risicoreserve.

Maatschappelijk effect
Dit is een technische maatregel zonder maatschappelijk effect.

Welke aannames of vooronderstellingen zijn van toepassing?

- Verkiezingen heeft nog twee structurele knelpunten (CSO (wettelijk) en Verkiezingsborden (aangenomen motie)) Deze moeten wel opgelost worden (€ 350K). Door te besluiten om het risico te verplaatsen en niet de reserve af te romen, kan dit knelpunt deels uit de egalisatiereserve worden gedekt.
- De benodigde dekking van de risicoreserve stijgt in verband met het toevoegen van een risico van € 2 miljoen euro met een redelijk hoge risicokans.
- Als er procesaanpassingen zijn door wetswijzigingen en dergelijke worden de kosten hiervan door het rijk of bij de VJN gecompenseerd.

[2] Sluiten van een wijkbureau heeft, naast het feitelijke effect bij Wijken, financiële consequenties voor F&H (dekking voor de lasten, kosten die doorlopen, vermindering voordeel schaalgrootte en incidentele lasten voor verhuizen) en voor UVO (eventuele leegstand, omstelkosten, kosten beëindiging huur in verband met opzeggingstermijnen). In 2019 is dit onderzocht. De huisvestingslasten voor de wijkbureaus (exclusief Stadskantoor) bedroegen toen circa 575.000 euro. Destijds is de indruk ontstaan dat er daarmee ook 575.000 bespaard kan worden. Dit is niet het geval, omdat de wijkbureaus slechts een deel van de panden gebruikt en dit deel niet los is op te zeggen. Bijvoorbeeld: Wijkbureau zuid gebruikt 4 kamers van een verdieping met 10 kamers. De 4 kamers kunnen niet worden opgezegd bij de verhuurder als niet ook de andere kamers worden leeg gemaakt en dat betekent sluiten van wijkbureau, OOV en Volksgezondheid op die plek. Daarnaast zullen deze medewerkers toch ook weer een nieuwe plek moeten krijgen.

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Implementatie
2025: storting € 1 miljoen in reserve verkiezingen omdat er dat jaar geen geplande verkiezing is of 2026 e.v. structurele budget verkiezingen verlagen met € 250.000.
Dit budget jaarlijks onttrekken uit de egalisatiereserve.

2.10 Versoberen dienstverleningskanalen

Vanuit de dienstverlening leveren wij een basispakket aan dienstverleningskanalen waarlangs inwoners en ondernemers hun producten en diensten kunnen afnemen en vragen kunnen stellen. Veel van deze kanalen zijn noodzakelijk om aan de basisdienstverlening te voldoen.

Beïnvloedbare optie
Elk kanaal dat je opent, vraagt om beheer en ontwikkelkosten. Ook moet elk kanaal bemenst worden. Het sluiten van kanalen levert direct een besparing op de ontwikkel en beheerkosten. De bemensing kan maar deels bespaard worden omdat er ook een verschuiving naar andere kanalen plaatsvindt.

Een aantal kanalen kan worden aangemerkt als pluskanaal ofwel kanalen die extra service bieden aan inwoners. Het gaat hier om de kanalen Videobellen, Webcare, GEM Servicepunt, Whatsapp en Chat. Het is een keuze om deze kanalen wel of niet open te houden.

Maatschappelijk effect
Om een generiek beeld van de effecten te krijgen, hebben we een aantal maatregelen om deze reden samengevoegd, zodat er een gewogen afweging kan plaatsvinden.

Kanaal	Impact	Besparing
Videobellen (stoppen per 2026)	Videobellen is een alternatief voor de balie. En wordt nu ingezet bij VTH en WenI. Als deze wordt afgeschaft zullen inwoners weer op gesprek moeten komen op het Stadskantoor.	Besparing op ICT kosten € 40.000 per jaar per 2026 (wel als taakstelling bij VTH en Weni
Servicepunt Stadskantoor (stoppen)	Servicepunt is een alternatief voor inwoners die vastlopen in onze basisdienstvelening. Jaarlijks komen op het servicepunt 8000 bezoekers per jaar. Het stopzetten van het servicepunt zal leiden tot een gedeeltelijke verschuiving naar telefonie. Voor de servicepunten op de wijkbureaus is een separaat voorstel opgenomen.	1 fte (70.000)
Webcare (stoppen)	Het kanaal webcare wordt ingezet met twee doelen – ondersteuning van dienstverlening en reputatiemanagement. In de kern is dit kanaal ondersteunend en kan daarmee ook worden gestopt. Een deel van deze contacten zal verschuiven naar andere kanalen en een deel zal ook wegvallen. Ander effect is dat we niet meer reageren als gemeente op social berichten. Wat als negatief en onbereikbaar kan worden ervaren bij inwoners	2fte (150.000)
Nieuwsbrieven (stoppen)	Inwoners kunnen zich abonneren op de Utrecht Nieuwsbrief. Deze nieuwsbrief richt zich op al het actuele nieuws in de wijk. Het is een extra	0.5fte (€ 70.000)

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Kanaal	Impact	Besparing
	middel om inwoners op de hoogte te stellen van lopende ontwikkelingen. Het is een extra kanaal boven op de website, wijkberichten en post. Inwoners moeten informatie dan via andere kanalen halen.	

Welke aannames of vooronderstellingen zijn van toepassing?
Het afschalen van dienstverleningskanalen is een keuze die gepaard gaat met een bijstelling van de visie op dienstverlening. De huidige visie op dienstverlening heeft als doel om laagdrempelig en op maat te zijn. De zogenoemde pluskanalen dragen actief bij aan deze doelstelling. Mocht het college beslissen tot het stopzetten van deze kanalen zal ook een herijking op de kanalenstrategie in het licht van de visie nodig zijn.

Implementatie
De vermindering van kanalen heeft met name personele gevolgen. De te besparen ICT-middelen Videobellen worden vanaf 2024 deels gedragen door de afdelingen VTH en WenI (licentiekosten). Deze besparing zal dan als taakstelling worden doorbelast naar deze afdelingen. Het besparingspotentieel kan structureel ingaan per 2026.

2.11 Verlagen Investeringsbudgetten dienstverlening

Eind 2022 is de visie op dienstverlening vastgesteld. Deze visie heeft als doel om verder te investeren in vier pijlers: menselijke maat, lerende gemeente, laagdrempelig en op maat en inwoner in regie. Voor regie en algehele investering in deze visie is in het coalitieakkoord een bedrag van € 1,1 miljoen per 2027 beschikbaar gesteld om hierin te investeren. De helft van deze middelen (€ 0,6 miljoen) is nodig om de dienstverlening op peil te houden. Denk hierbij aan investeringen in het voldoen aan wet- en regelgeving, noodzakelijke technische updates op de kanalen en kleinschalige verbeteringen die maatschappelijk gewenst zijn en inzet op kaderstelling en agendering ten behoeve van de organisatieonderdelen. De overige € 0,5 miljoen wordt nu ingezet om ook te kunnen blijven vernieuwen en innoveren op kansen die zich binnen deze visie jaarlijks voordoen.

Beïnvloedbare optie
Terugdraaien van de intensivering van het coalitieakkoord en de ambitie van de visie op dienstverlening verlagen door het verlagen van het investeringsbudget.

Maatschappelijk effect
Verminderen van het investeringsbudget op dienstverlening betekent dat we per jaar minder kunnen investeren in kansen om de gemeentebrede dienstverlening te verbeteren. We maken daarbij geen stappen vooruit, maar blijven in de kern op peil met onze dienstverlening. Inwoners kunnen van ons verwachten wat zij nu ook krijgen. Bij wegvallen van extra impulsen in de generieke dienstverlening moet op andere manieren gekeken worden hoe we organisatieonderdelen kunnen faciliteren in het behalen van de doelstellingen. Als er minder ruimte is om te kunnen investeren in dienstverlening zal dit bijvoorbeeld ook direct leiden tot het temporiseren van de langetermijndoelstellingen Menselijke Maat (het bieden van handvatten aan medewerkers om langs de menselijke maat te handelen), Lerende gemeente (leren van inwonerssignalen) of Inwoner in regie (het zorgdragen dat inwoners inzage en grip gaan krijgen in eigen informatie en gegevens).

Het verminderen van het investeringsbudget op dienstverlening vraagt om een verlaging van het bestaande ambitieniveau. Hiervoor zijn verschillende scenario's denkbaar, maar er moet daarin wel bewust worden gekozen. Hiervoor is nog wel een nadere uitwerking nodig.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Implementatie
De besparing van maximaal € 0,5 miljoen euro kan vanaf 2027 worden ingeboekt door de meerjarenbegroting PDV bij te stellen.

2.12 Centraliseren Klachten

De Gemeente Utrecht kent 10 decentrale klachtencoördinatoren en 20-25 klachtbehandelaars. Deze medewerkers zitten bij verschillende organisatieonderdelen en afdelingen. Een deel van deze mensen doet dit erbij en een ander deel (hooguit 2) heeft dit als functie.

Beïnvloedbare optie
Centraliseren van de klachtenbehandeling. Door te centraliseren wordt verwacht dat er effectiever en efficiënter kan worden gewerkt, doordat behandelaren multi-inzetbaar worden en niet meer uitsluitend voor één organisatieonderdeel werken. In de kern zijn er dan minder mensen nodig dan in de huidige werkwijze. Ook is opvang bij ziekte of langdurig verlof beter op te vangen.

Maatschappelijk effect
Centralisering van klachtafhandeling geeft meer grip op de wijze waarop klachten afgehandeld worden, wat zal leiden tot een meer eenduidige manier van klachtenbehandeling, waardoor naar verwachting ook de kwaliteit verhoogd wordt.

We veronderstellen dat voor deze bezuiniging is een reorganisatie nodig is. We nemen aan dat deze positief door de verschillende ondernemingsraden wordt aangenomen. Het is onduidelijk wat de exacte financiële besparing zal zijn. Veel mensen doen de functie erbij en het werk zal worden vervangen door ander werk.

Implementatie
Deze besparing is niet direct te berekenen, omdat het afhandelen van klachten niet altijd een voltijd functie betreft en veel medewerkers dit naast hun reguliere werk doen.
Deze bezuiniging zal als een taakstelling moeten worden opgevoerd.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

3 Ontwikkelen en wonen voor iedereen

3.1 Begroting 2024

x €1.000

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	137.101	115.906	231.617	162.041	128.425	118.910
Lasten	150.595	133.271	243.232	171.768	132.371	128.468
Saldo Baten en Lasten	**-13.494**	**-17.364**	**-11.615**	**-9.727**	**-3.947**	**-9.558**
Onttrekking reserves	58.734	26.552	17.441	15.582	11.451	10.721
Toevoeging reserves	25.712	15.583	14.423	13.161	8.446	5.846
Saldo onttrekkingen en toevoegingen reserves	**33.022**	**10.968**	**3.018**	**2.421**	**3.005**	**4.875**
Totaal	**19.529**	**-6.396**	**-8.597**	**-7.306**	**-942**	**-4.638**

Lasten worden voor een groot deel gedekt uit baten (inkomsten grondexploitaties, inkomsten erfpacht en dergelijke, leges vergunningen en precario).

3.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen

Percentages en bedragen uit het rapport van Berenschot

x €1.000

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc. in jaar
Baten		231.61	162.041	128.42	118.910		
Lasten		243.23	171.768	132.37	128.468		
Saldo Baten en Lasten		**-11.61**	**-9.727**	**-3.947**	**-9.558**		
Beïnvloedbare lasten		6.950	8.228	6.337	5.846		
%		2,69%	4,44%	4,48%	4,33%		
Effect van de maatregelen op de netto-lasten							
3.3	Stoppen met innovatie en ontwikkeling bij VTH	0	20	40	60	80	2028
	Minder toetsing op zuiverheid BAG	0	10	20	30	40	2028
	Stoppen ondersteuning VTH bij opvang vluchtelingen	0	15	30	45	60	2028
	Stoppen met LLI/LAA	0	15	30	45	60	2028
	Stoppen met actief wijkcontact vanuit VTH	0	8	16	24	32	2028
	Stoppen met externe overleggen VTH	0	13	26	39	52	2028

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc. in jaar
	Geen actieve aanpak meer op (dreigende) verrommeling en verpaupering gebouwde omgeving	0	75	150	225	300	2028
	Minder meldingen oppakken in de handhaving volkshuisvesting / bouwkundig	0	4	8	12	16	2028
	Stoppen met handhaving onrechtmatige bewoning	0	68	135	202	270	2028
	Stoppen met inzet VTH / THBO bij werfkelders	0	4	8	12	16	2028
	Verder minimaliseren inzet WKB	0	50	100	150	200	2028
3.4	Afbouwen uitpondrestricties	1.000	1.000	4.000	4.000	4.000	2024
3.5	Stoppen met wooncoöperaties	0	0	0	0	130	2028
3.6	Halveren inzet Verhuisadviseur senioren incl promotie	0	28	28	28	28	2025
3.7	Lagere subsidie huurdersparticipatie/ doelgroepen incl. accres	0	21	21	21	21	2025
3.8	Verminderen knelpuntenvoorziening	0	186	186	186	186	2025
3.9	Risico-gestuurd toezicht	0	0	400	400	400	2026

Dit programma heeft de onderdelen ‘stedelijke omgeving’, ‘bebouwde omgeving’ en ‘huisvesting’. De verantwoordelijkheden zijn onder andere: bijdragen aan gezonde gebiedsontwikkeling, zorgen voor een veilige bouw- en leefomgeving en zorgen voor voldoende passende en betaalbare huisvesting voor alle bewoners en woningzoekenden. Het programma stedelijke omgeving bestaat voor het overgrote deel uit niet-beïnvloedbare ruimte. Dat komt omdat voor een groot deel van de lasten geldt dat dit onderdelen van geopende grondexploitaties zijn. Voor de overige programmadoelstellingen worden onderstaande maatregelen voorgesteld.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

3.3 Stoppen, afschalen en afbouwen van verschillende VTH-activiteiten

Beïnvloedbare opties:
Vanuit VTH zijn er verschillende werkzaamheden die kunnen worden afgeschaald, afgebouwd of zelfs helemaal kunnen worden gestaakt. Dit zijn taken van zeer verschillende aard, die stuk voor stuk een relatief kleine bezuiniging opleveren. Achtereenvolgens zijn dit:

- Stoppen met innovatie en ontwikkeling bij VTH
- Minder toetsing op zuiverheid BAG:
- Stoppen ondersteuning VTH bij opvang vluchtelingen
- Stoppen met LLI/LAA (adviescontrole) vanuit VTH
- Stoppen met actief wijkcontact vanuit VTH
- Stoppen met externe overleggen VTH
- Geen actieve aanpak meer op (dreigende) verrommeling en verpaupering gebouwde omgeving
- Minder meldingen oppakken in de handhaving volkshuisvesting / bouwkundig
- Stoppen met handhaving onrechtmatige bewoning
- Stoppen met inzet VTH / THBO bij werfkelders
- Verder minimaliseren inzet WKB: interen op handhaving hogere gevolgklassen

Als dit takenpakket als één geheel wordt opgevat, dan leveren de opbrengsten samen een behoorlijke besparing op.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijke effect zal zijn dat de maatregelen gezamenlijk impact hebben op de wendbaarheid van VTH. Met andere woorden: VTH zal door het enkel uitvoeren van de kerntaken minder goed kunnen voldoen aan wensen en vragen vanuit samenleving en het bestuur. Ook zal VTH haar controlerende taak minder goed kunnen uitvoeren. Zo raakt bij minder controle op de zuiverheid van de BAG het registratiesysteem (vergelijkbaar met het burgerregistratiesysteem, maar dan voor gebouwen) vervuild, waardoor je een belangrijke basisbron van data verliest. Daarnaast blijven mogelijk illegale situaties in stand. Dit geldt tevens voor stoppen met de LLI/LAA (adviescontrole) vanuit VTH: door minder inzet wordt de kans groter dat men illegaal in een woning kan blijven wonen. Dit kan leiden tot een verdere maatschappelijke ongelijkheid en verlies van regie van de overheid op de woningmarkt. Geen actieve aanpak meer op (dreigende) verrommeling en verpaupering van gebouwde omgeving kan leiden tot een verslechtering van de leefomgeving en er kunnen mogelijk uiteindelijk onveilige situaties ontstaan bij bouwkundige elementen. Het illegaal gebruiken van gebouwen gaat mogelijk lonen (denk aan ondermijnende zaken). Als meldingen niet opgepakt worden, zullen de handhavingsverzoeken gaan toenemen (want dan móet de gemeente wel in actie komen). Daarnaast zal er mogelijk ook maatschappelijk onbegrip komen dat er minder gehandhaafd wordt. Een handhavingsverzoek afhandelen kost meer tijd en afwijzen is een besluit waar bezwaar en beroep op gemaakt kan worden. Mogelijk zullen die kosten stijgen Op dit moment handhaaft VTH ook op onrechtmatige bewoning van sociale huurwoningen. Dit is primair de taak van de woningcorporaties zelf. Hiermee stoppen, betekent dat de woningcorporaties hier zelf actiever in moeten worden, omdat het anders leidt tot meer scheefwonen en langere wachtlijsten.

Ook zullen op bepaalde onderwerpen procedures langer in beslag nemen. Zo kan er nu snel geschakeld worden bij de ondersteuning van de opvang van vluchtelingen. De ondersteuning is gericht op het snel realiseren van woonruimte voor de vluchtelingen in panden die geen woonbestemming hebben. Als dit vervalt, zullen er formele procedures gevoerd moeten worden om deze niet-woningen te transformeren tot woonmogelijkheden. Dit geldt ook als we stoppen met actief wijkcontact vanuit VTH: bewoners zullen langer moeten zoeken naar de juiste ingang bij de gemeente. Voor wijkbureaus wordt het lastiger om snel te schakelen met VTH. Idem als VTH de ondersteuning staakt bij het wervenprogramma.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Bij stoppen van reguliere overleggen zal onze rol regionaal en landelijk minder bepalend worden of zelfs wegvallen. Deze overleggen leveren onszelf ook informatie en kennis op: door ons netwerk weten we vaak al vroeg welke ontwikkelingen er op ons afkomen. Daardoor kunnen we daarop anticiperen. Het is dus de vraag is of het bestuurlijk wenselijk is om dit te stoppen.

Implementatie
Indien we met alle bovengenoemde activiteiten stoppen (of afschalen) levert dit vanaf 2025 incidenteel een besparing van € 0,284 miljoen, in 2026 € 0,543 miljoen, in 2027
€ 0,814 miljoen en vanaf 2028 structureel een besparing van € 1,086 miljoen. Voor € 0,486 miljoen betreffen dit middelen uit het coalitieakkoord en voor € 0,284 miljoen activiteiten die gedeeltelijk met middelen uit coalitieakkoord worden bekostigd.

3.4 Afbouwen uitpondrestricties

Uitponden betekent het verkopen van huurwoningen die leegstaan. Er is nu een beperking op de losse verkoop van sociale huurwoningen.

Beïnvloedbare optie
We schaffen op termijn de beperkingen op losse verkoop van sociale huurwoningen aan particulieren af.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat op de middellange termijn het verkleuren van sociale huur naar koop leidt tot betaalbare woningen die overgaan naar de koopsector. Op de langere termijn, als nieuwbouw door corporaties wordt toegevoegd, leidt dit tot een kwalitatief betere en grotere sociale huurvoorraad. Met de corporaties maken we prestatieafspraken. De beperkingen op de verkoop van woningvoorraad kent een financiële impact en de gevolgen zullen met de corporaties besproken moeten worden. De opbrengsten vloeiden de afgelopen jaren gedeeltelijk terug naar de woningcorporaties als stimuleringsmaatregel voor het bouwen van sociale woningbouw.

Implementatie
Onder de huidige afspraken is de verkoop beperkt tot exoten, die leiden tot incidentele opbrengsten van circa €1,0 miljoen in 2024 en 2025. Afschaffen van de beperkingen leidt vanaf 2026 structureel tot een opbrengst van circa € 4,0 miljoen. Afhankelijk van de wijze waarop losse verkoop minder of niet beperkt wordt en afspraken over het wel/niet terugvloeien van de opbrengsten uit meerwaardeafdracht kan een hogere/lagere structurele opbrengst opgenomen worden. De uitpondrestricties zijn onderdeel van het coalitieakkoord. De maatregel uitvoeren betreft een politieke afweging.

3.5 Stoppen met wooncoöperaties

Beïnvloedbare optie
We stoppen met het aanmoedigen van wooncoöperaties via middelen. Dit betreft deels incidenteel geld, maar gezamenlijk met koopstartfonds zijn het relatief minder efficiënte middelen binnen het beleidsveld wonen. Hierdoor zou ook geminderd kunnen worden op de inzet Fte.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat de gemeente het bestaande instrumentarium voor het reguleren van de woonvraag c.q. aanpak van de wooncrisis minder optimaal benut (bijvoorbeeld geen actueel leegstandsaanpak, opkoopbescherming, samenwerking met corporaties, beleidsvorming en samenwerking met betrekking tot huisvesting kwetsbaren et cetera).

Implementatie
Vanaf 2028 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,130 miljoen.

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

3.6 Halveren inzet Verhuisadviseur senioren inclusief promotie

Beïnvloedbare optie
We halveren de inzet van de verhuisadviseur voor senioren, inclusief de promotie hiervan.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat het risico bestaat dat we de bestaande woningvoorraad suboptimaal benutten, doorstroming stokt en we dus minder kunnen bijdragen aan het oplossen van de wooncrisis in de stad.

Implementatie
Dit leidt vanaf 2025 structureel tot een besparing van 0,028 miljoen euro.

3.7 Lagere subsidie huurdersparticipatie/ doelgroepen inclusief accres

Beïnvloedbare optie
Lagere subsidie huurdersparticipatie/doelgroepen inclusief accres. De subsidie huurderparticipatie is bedoeld om de positie en participatie van huurders te versterken.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect kan zijn dat de positie en participatie van huurders afneemt.

Implementatie
Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van 0,021 miljoen euro.

3.8 Verminderen knelpuntenvoorziening

Beïnvloedbare optie
Verminderen van knelpuntenvoorziening in verband met loon- en prijsstijging van incidentele projecten. Bezuinigen op deze voorziening betekent een lagere voorziening voor tekorten (door loon- en prijsstijgingen) op incidentele projecten.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat we minder financiële ruimte hebben om knelpunten op lopende projecten op te lossen.

Implementatie
Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,186 miljoen.

3.9 Risico-gestuurd toezicht

De stad groeit en verdicht. De druk op de woningmarkt is groot. Bouw- en woningtoezicht op de bestaande bouw draagt bij aan de bouwveiligheid, het binnen de perken houden van overlast en de bescherming van het woningbestand.
Bij bezuinigingen proberen we te voorkomen dat het toezicht zodanig onder druk komt te staan dat er onaanvaardbare risico's ontstaan (denk aan bouwfouten of -ongelukken of het verschralen van het bestaande woningaanbod).

Let dit verband ook op de volgende context: een deel van het woningtoezicht is tijdelijk gefinancierd in het Programma beschermen woningvoorraad, dat volgt uit het coalitieakkoord. Daar valt bijvoorbeeld de handhaving op huurmisstanden, illegale verhuur en leegstand onder. De gelden voor dit programma zijn beschikbaar tot 2026. Dit betekent dat de formatie op bouw- en woningtoezicht dan nog verder inkrimpt.

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

De negatieve effecten op de woningmarkt als gevolg van de woningnood zijn dan echter nog niet opgelost.

Beïnvloedbare opties:
Meer dan nu inzetten op risico-gestuurd toezicht bij bouw- en woningtoezicht, waarbij we uitgaan van de omvang van de negatieve impact van bepaalde overtredingen. Ofwel, welke risico's ontstaan er wanneer we niet bestuursrechtelijk zouden optreden? Vervolgens maken we een keuze om de beperkte capaciteit daar in te zetten waar dit het hardste nodig is. Hieronder beschrijven we op welke wijze we de besparing kunnen realiseren:

Beïnvloedbare optie 1
Geen bestuursrechtelijke handhaving bij kleine overtredingen irt. de Wkb
Op 1 januari 2024 is de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) (stapsgewijs) ingegaan. Het doel van de Wkb is het verhogen van de kwaliteit van bouwwerken. Een aantal taken van de gemeente gaan naar private kwaliteitsborgers (bouwtechnische toetsing van bouwplannen en de bouwtechnische controle gedurende de bouw).
De kwaliteitsborger heeft een informatieplicht en moet de gemeente inschakelen als een bouwwerk niet aan de regelgeving lijkt te voldoen. Bij bouw- en woningtoezicht hanteerden we 100%-opvolging van de meldingen of signalen van de kwaliteitsborgers. Het voorstel is om signalen of meldingen die betrekking hebben op overtredingen met een laag risico niet bestuursrechtelijk op te pakken.
De impact van deze overtredingen is beperkt. Er is geen sprake van een gevaar voor de veiligheid van gebruikers of van omwonenden van het bouwwerk. Een voorbeeld hiervan is het ontbreken van een ventilatierooster. Hiermee brengen we 100% opvolging terug naar 70% en besparen we € 200.000.

Beïnvloedbare optie 2
Risico-gestuurd toezicht breed toepassen
Risico-gestuurd toezicht kunnen we breder toepassen. Namelijk ook bij het beoordelen en oppakken van de meldingen, bij het constateren van overtredingen en bij de keuze voor projectmatig toezicht. We brengen prioriteiten aan, waardoor we niet ieder project en iedere melding meer oppakken. Niet alle overtredingen volgen we op met bestuursrechtelijke handhaving. Jaarlijks bepaalt bouw- en woningtoezicht welke projecten we dit jaar starten (of doorzetten). We kunnen aan de hand van een risicoanalyse een strengere selectie toepassen welke zaken we projectmatig oppakken.
Meldingen of overtredingen waarbij geen sprake is van een gevaar voor de veiligheid, leefbaarheid of gezondheid krijgen lage prioriteit. Bijvoorbeeld een melding van een lekkende kraan of van een vervuilde tuin. Bij een kleine overtreding geldt dat we de overtreder attenderen op de overtreding en op de regels. We wijzen de overtreder schriftelijk of mondeling erop dat hij de overtreding moet herstellen en sluiten hiermee de melding. Er volgt geen handhavingstraject. Net zoals bij de Wkb brengen we 100% opvolging terug naar 70% en besparen we €200.000.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

4 Klimaatvriendelijke stad

4.1 Begroting 2024

x €1.000

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	1.074	7.469				
Lasten	7.309	16.781	11.845	11.620	11.770	9.700
Saldo Baten en Lasten	**-6.235**	**-9.312**	**-11.845**	**-11.620**	**-11.770**	**-9.700**
Onttrekking reserves	465	1.247	675	100	100	100
Toevoeging reserves	0	2.781	0	0	0	0
Saldo onttrekkingen en toevoegingen reserves	**465**	**-1.534**	**675**	**100**	**100**	**100**
Totaal	**-5.770**	**-10.846**	**-11.170**	**-11.520**	**-11.670**	**-9.600**

4.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen

x €1.000

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc. in jaar
Baten							
Lasten		11.845	11.620	11.770	9.700		
Saldo Baten en Lasten		**-11.845**	**-11.620**	**-11.77**	**-9.700**		
Beïnvloedbare lasten		6.567	6.673	7.284	5.835		
%		55,44%	57,42%	61,88%	60,15%		
Effect van de maatregelen op de netto-lasten							
4.3	Taakstelling energietransitie	233	1.559	1.656	1.656	1.656	2025

Het programma klimaatvriendelijke stad kent een doelstelling: energieverbruik. Binnen deze doelstelling is een groot deel van de lasten beïnvloedbaar. Dit komt omdat de wetgeving op dit gebied nog moet worden vastgesteld, waarmee de gemeente kan sturen op doelstellingen uit het Klimaatakkoord. Naast de structurele middelen (€ 1 miljoen in 2023 oplopend naar structureel € 2,5 miljoen euro in 2026) is in het coalitieakkoord incidenteel geld beschikbaar gesteld (€ 1,67 miljoen euro voor 2024 t/m 2025) voor duurzame opwekking (zon), klimaatberaad en versnelling wijkaanpak. Deze incidentele en structurele middelen zijn beïnvloedbaar. Dit leidt tot onderstaande beïnvloedbare opties op de energietransitie.

AMBTELIJK INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

4.3 Taakstelling energietransitie

Bij energietransitie is gekozen voor een taakstelling omdat hier geen sprake is van structurele programmalijnen maar van een jaarlijkse programmering. We hebben verschillende hoogtes van taakstellingen in kaart gebracht en geven daarbij steeds voorbeelden van orde grootte te schrappen activiteiten om een beeld te geven van wat de bezuiniging voor impact heeft. In de praktijk betekent een taakstelling structureel minder budget om jaarlijks te programmeren tbv de energietransitie.

Taakstelling niveau 1:
Deze taakstelling zou de komende jaren bv als volgt kunnen worden ingevuld:

- Minder capaciteitsinzet op kennis en lobby energietransitie
- Minder capaciteitsinzet op programmamanagement
- Minder inzet op een strategie voor onder andere duurzame elektriciteit, duurzame warmte voor de gebouwde omgeving buurtaanpak
- Minder activiteiten om de warmtetransitie vorm te geven
- Minder activiteiten om de elektriciteitsinfrastructuur te verzwaren en uit te breiden
- Verminderen van inzet op het stimuleren, faciliteren, verleiden en verbinden van arbeidspotentieel binnen de Energietransitie
- Minder initiatieven rond het stedelijke energiesysteem

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat de gemeente de aanjaagrol binnen de energietransitie deels verliest. Wat betreft bijvoorbeeld het verminderen van de inzet lobby en strategie , oefent de gemeente dan minder invloed uit op externe besluitvorming over energiebeleid. (Nieuw) beleid sluit hierdoor mogelijk minder aan bij wat lokaal wenselijk/nodig is. Het voornaamste voorbeeld is hiervan is de aanpak netcongestie die onder andere moet helpen voorkomen dat de bouwproductie van woningen, maatschappelijke- en overige functies stilvalt. Daarnaast leidt minder activiteiten ontplooien tot een vertraging voor de hele warmtetransitie en heeft het daarom direct effect op de snelheid van de buurtaanpak. Ten slotte heeft het stoppen met inzet op het stimuleren, faciliteren, verleiden en verbinden van arbeidspotentieel binnen de Energietransitie als gevolg dat wij als gemeentelijke overheid stoppen met het aanjagen van extra arbeidsplaatsen binnen de energietransitie.

Implementatie
Vanaf 2025 leidt dit incidenteel tot een besparing van € 0,568 miljoen euro, in 2026 van € 0,567 miljoen en vanaf 2027 tot € 0,54 miljoen structureel. Voor een gedeelte worden middelen uit het coalitieakkoord ingezet om deze activiteiten uit te voeren.

Taakstelling niveau 2 (additioneel op 1):
Deze taakstelling zou de komende jaren bv als volgt (additioneel) kunnen worden ingevuld:

- Temporiseren wijkaanpak blok 1. We starten minder snel met de planvorming voor het aardgasvrij maken van nieuw wijken en temporiseren de aanpak hiervan. De huidige formatie van het team is nog niet voldoende om in alle genoemde wijken uit blok 1 te starten. Daarvoor moeten we ook in 2024 nog mensen werven. We kunnen een stevige pas op de plaats maken en de werving stoppen. Dat betekent een incidentele en vervolgens structurele bezuiniging. Op termijn zou het team alsnog op sterkte moeten komen om in 2050 aan het Akkoord van Parijs te voldoen. Dan zal de taakstelling dus anders ingevuld moeten gaan worden.

Implementatie
Vanaf 2024 leidt dit incidenteel tot een besparing van € 0,233 miljoen. Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,465 miljoen. Voor een gedeelte worden middelen uit het coalitieakkoord ingezet om deze activiteiten uit te voeren.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Taakstelling niveau 3 (additioneel op 1 en 2):
Deze taakstelling zou de komende jaren bv als volgt (additioneel) kunnen worden ingevuld:

- We verminderen ondersteuning voor bedrijven en maatschappelijke organisaties met verduurzaming en we voeren alleen toezicht en handhaving uit vanuit de Wet Milieubeheer. Dat betekent energiecontroles op het toepassen van energiebesparende maatregelen voor bedrijven die een groot genoeg verbruik hebben (vanaf 50.000 kWh (elektriciteit), 870 GJ (stadsverwarming) of 25.000 m3 gas). Dit geldt voor circa 25% van de bedrijven in Utrecht. De andere stimulerende activiteiten worden verminderd.

Maatschappelijk effect
Vanouds hanteren we de Utrechtse mix van de wortel en de stok, stimuleren en ondersteunen in combinatie met handhaving. Hiermee verdwijnt de wortel en resteert de stok. En bovendien voor een veel kleinere doelgroep. Er is dan geen ambtelijke uitvoeringscapaciteit meer om de doelgroep te attenderen op de kansen en mogelijkheden die er zijn om te verduurzamen. Als je het programma besparen afschaalt, dan mis je de natuurlijke verduurzamingsmomenten en wordt verduurzamen voor de doelgroep veel duurder. Een ander risico is dat juist de ondernemers die door hoge energieprijzen in de problemen kunnen komen het type klein MKB is dat niet onder de Wet Milieubeheer valt en waarmee we dan dus niet in contact komen. Zelf hebben ze niet altijd de kennis en de tijd om zich te verdiepen in wat nodig is voor verduurzaming en structurele besparing op de energierekening. Zonder stimuleringsprogramma komt deze doelgroep naar verwachting nauwelijks of niet in actie.

Implementatie
Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,116 miljoen euro. Voor een gedeelte worden middelen uit coalitieakkoord ingezet om deze activiteiten uit te voeren.

Taakstelling niveau 4 (additioneel op 1, 2 en 3):
Deze taakstelling zou de komende jaren bv als volgt (additioneel) kunnen worden ingevuld:

- Stoppen aanpak Zon op Dak op grote daken. Dat is nu wellicht een voor de hand liggende stap met het oog op netcongestie. Op termijn is het juist voor netcongestie ook belangrijk om bronnen dichtbij te organiseren. Bovendien is er een consensus dat het wenselijk is om grote daken in ieder geval te benutten voor zonne-energie. Dit is ook wenselijk volgens de zonneladder van het Rijk. Anders is het niet uitlegbaar dat er ook zonnevelden komen in stad en regio.

Maatschappelijk effect
Dat betekent dat bestaande daken langzamer worden volgelegd met zonnepanelen. Dit staat haaks op de zonneladder van het Rijk. Stimuleringsprojecten helpen nu om tot netoplossingen te komen (vanwege netcongestie), door dit te stoppen raak je deze mogelijkheid kwijt. In 2025 en 2026 leidt dit tot een incidentele besparing van € 0,209 miljoen.

Implementatie
Vanaf 2027 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,163 miljoen. Voor een gedeelte worden middelen uit coalitieakkoord ingezet om deze activiteiten uit te voeren.

Taakstelling niveau 5 (additioneel op 1, 2, 3 en 4):
Deze taakstelling zou de komende jaren bv als volgt (additioneel) kunnen worden ingevuld:

- Minder ondersteuning woningeigenaren met verduurzaming door middel van voorlichting en advies (VVE's, particulieren, beleggers en woningcorporaties).

Maatschappelijke effect
Het maatschappelijk effect is dat er dan minder ambtelijke uitvoeringscapaciteit is om rijkssubsidies toegankelijk te maken voor doelgroepen en hen te attenderen op de kansen en mogelijkheden die er zijn om te verduurzamen. De verwachting is dan dat er minder concrete verduurzamingsmaatregelen getroffen worden in de stad. Het Rijk heeft wel normeringen aangekondigd voor 2028/2029 (huur), koop

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

volgt waarschijnlijk in 2033. Als je het programma besparen afschaalt, dan mis je natuurlijke verduurzamingsmomenten en wordt verduurzamen voor de doelgroep veel duurder.

Implementatie
Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,135 miljoen. Dit betreffen middelen uit coalitieakkoord.

Taakstelling niveau 6 (additioneel op 1, 2, 3, 4 en 5):
Deze taakstelling zou de komende jaren bv als volgt (additioneel) kunnen worden ingevuld:

- We stoppen met het zoeken naar duurzame warmtebronnen en de ontwikkeling hiervan, bijvoorbeeld geothermie. Dit heeft consequenties voor de verduurzaming van de warmtetransitie. We temporiseren de ontwikkeling van duurzame elektriciteitsbronnen. Daarmee zijn we langer afhankelijk van fossiele warmtebronnen en hebben we minder grip op nieuwe bronnen in het kader van de warmtetransitie. Ook is de kans op het mislopen van subsidieregelingen aanwezig, waardoor projecten in de toekomst duurder worden.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat we langer afhankelijk zullen zijn van fossiele warmtebronnen en minder grip hebben op nieuwe bronnen in het kader van de warmtetransitie. Ook is de kans op het mislopen van subsidieregelingen aanwezig, waardoor projecten in de toekomst duurder worden.

Implementatie
Vanaf 2025 leidt dit incidenteel tot een besparing van € 0,14 miljoen en vanaf 2026 structureel tot een besparing van € 0,237 miljoen. Voor een gedeelte worden middelen uit coalitieakkoord ingezet om deze activiteiten uit te voeren.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

5 Duurzame bereikbaarheid

5.1 Begroting 2024

x €1.000

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	59.223	67.782	77.290	80.051	84.645	88.620
Lasten	61.101	73.749	79.334	74.273	80.124	76.226
Saldo Baten en Lasten	**-1.878**	**-5.966**	**-2.044**	**5.778**	**4.521**	**12.393**
Onttrekking reserves	10.726	21.444	13.285	4.219	13.575	4.068
Toevoeging reserves	20.661	20.183	15.041	10.306	12.889	13.200
Saldo onttrekkingen en toevoegingen reserves	**-9.934**	**1.260**	**-1.756**	**-6.078**	**686**	**-9.132**
Totaal	**-11.813**	**-4.706**	**-3.800**	**-309**	**5.207**	**3.261**

De baten betreffen naast subsidies rijk/provincie met name de opbrengsten autoparkeren.

5.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen

x €1.000

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc. in jaar
Baten		77.290	80.051	84.645	88.620		
Lasten		79.334	74.273	80.124	76.226		
Saldo Baten en Lasten		**-2.044**	**5.778**	**4.521**	**12.393**		
Beïnvloedbare lasten		19.369	25.273	32.950	35.177		
%		18,66%	26,35%	28,75%	35,14%		
Effect van de maatregelen op de netto-lasten							
5.3	Temporiseren van mobiliteitsbeleid	545	700	700	700	700	2025
5.4	Minder actualisering verkeersmodel	50	50	50	50	50	2024
5.5	Geen kleinschalige verkeersmaatregelen uitvoeren.	0	200	200	200	200	2025
5.6	Stoppen met ambitie opheffen parkeerplekken en compenseren lage inkomens	0	150	150	150	150	2025

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc. in jaar
5.7	Bezuinigen op nieuwe bemande inpandige fietsenstallingen	0	0	500	500	500	2026

Het programma duurzame mobiliteit kent drie thema's, te weten: duurzame vervoersmiddelen, mobiliteitsgedrag en verkeersveiligheid. Het investeringsbudget bereikbaarheid maakt onderdeel uit van het beïnvloedbare budget, maar is niet meegenomen in onderstaande voorstellen, omdat hiervoor een aparte UBA-opdracht loopt. De bezuinigingsopties op ruimtelijke investeringen lopen via het MPR-proces, zie bijlage. Dit zal resulteren in besparingspakketten met besparingsdoelstellingen van 20, 15, 10, 5 miljoen. De coalitiemiddelen voor bereikbaarheid (inclusief Anders Reizen) maken onderdeel uit van de investeringsmiddelen bereikbaarheid. De keuzes op het gebied van investeringen zijn niet los te zien van de beleidsmaatregelen. Minder investeren op een bepaald onderdeel van mobiliteit betekent deels ook dat werkzaamheden op beleid minder nodig zijn.

De onderstaande maatregelen hebben voor het grootste deel impact op programmamanagement (personele inzet) binnen de doelstelling duurzame vervoersmiddelen.

5.3 Temporiseren van mobiliteitsbeleid

Beïnvloedbare optie
Vanuit de opgave Duurzame Bereikbaarheid worden minder werkzaamheden ontplooid, namelijk:

- We besparen op de uitvoeringskosten (opgavebrede programmasturing)
- We sturen minder integraal vanuit de deelopgave Strategie en Beleid
- Niet meer adviseren over raakvlak Thema Duurzame Mobiliteit en Gebiedsontwikkeling
- Minder inzet op project-overstijgende advisering OV
- Stoppen met inzet coördinator die zorgdraagt voor voorbereiding inhoudelijke en advisering bestuurlijke afstemming van mobiliteitsdossiers binnen de G4

We temporiseren het opstellen, actualiseren en uitwerken van mobiliteitsbeleid (onder andere spooragenda, ov-netwerkperspectief, wiel met spaken, ontsluiting nieuwe woningbouwlocaties). We zorgen dat de basis op orde is en besparen op de uitvoeringskosten.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat we niet alle werkzaamheden kunnen ontplooien die nodig zijn voor het uitvoeren van het mobiliteitsplan. Ook is er minder ruimte om integraal te adviseren op het raakvlak van duurzame mobiliteit, gebiedsontwikkeling en andere organisatieonderdelen. En dit heeft effect op de stad. Zo vertraagt mogelijk de uitwerking van het stedelijk netwerk (waaronder wiel met spaken), waardoor randvoorwaarden voor gebiedsontwikkeling (waaronder Lunetten Koningsweg) minder capaciteit krijgen. Door minder in te zetten op lobby en strategie in G4-verband verzwakt onze positie in verschillende bestuurlijke gremia. Het risico bestaat dat we hierdoor kansen niet kunnen verzilveren. Dit zou leiden tot enkele jaren vertraging, wat ook nadelige gevolgen zal hebben voor gebiedsontwikkeling.

Implementatie
Vanaf 2024 leidt dit incidenteel tot een besparing van € 0,545 miljoen en vanaf 2025 structureel tot een besparing van € 0,7 miljoen.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

5.4 Minder actualisering verkeersmodel

Beïnvloedbare optie
Minder mobiliteitsonderzoek/ minder externe kosten aan onderzoeksbureaus ten behoeve van verkeersdata en het actualiseren van verkeersmodellen.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect zal zijn dat beleidskeuzes en ontwerpkeuzes soms gebaseerd zullen zijn op oudere en minder volledige data, doordat bij het doorrekenen van varianten op detailniveau minder budget beschikbaar is.

Het minder vaak actualiseren van verkeersmodellen levert ook juridische risico's op. Het verkeersmodel wordt gebruikt bij het opstellen van de verkeerskundige onderbouwing bij formele planprocedures zoals bestemmingsplannen en omgevingsvisies (bijvoorbeeld in een MER – milieueffectrapportage). Als de onderbouwing niet goed genoeg is, lopen we een hoog juridisch risico. . Een ander negatief effect van het niet actualiseren van het verkeersmodel is dat kosten voor projecten hoger worden naarmate het model ouder is. Het actualiseren van de input zal dan binnen ieder project plaats moeten vinden. Dat is minder efficiënt en leidt tot hogere kosten.

Implementatie
Vanaf 2024 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,05 miljoen.

5.5 Geen kleinschalige verkeersmaatregelen uitvoeren

Beïnvloedbare optie
We stoppen met het voorbereiden en uitvoeren van kleinschalige verkeersmaatregelen waarvan de noodzaak veelal voortkomt uit de meldingen van bewoners.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat draagvlak onder bewoners afneemt en bewoners nog meer meldingen doen.

Implementatie
Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,2 miljoen. Dit betreffen middelen uit het coalitieakkoord.

5.6 Stoppen met ambitie opheffen parkeerplekken en compenseren lage inkomens

Inzet personeel en projectkosten worden gebruikt om de uitrol van betaald parkeren mogelijk te maken en de alternatieven (parkeren op afstand en garageparkeren) op orde te krijgen. Er zit ruimte in het temporiseren van het opheffen parkeerplaatsen.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Beïnvloedbare optie
Als we het tempo van het opheffen van parkeerplaatsen halveren scheelt dat € 0,150 - € 0,175 miljoen per jaar.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat de transitie naar duurzame mobiliteit, die randvoorwaardelijk is voor gezond stedelijk leven en noodzakelijk om de stad bereikbaar te houden, langzamer verloopt. Dit omdat de toenemende hoeveelheid verkeer (onder andere als gevolg van de groei van de stad) alleen in te passen valt met ruimte-efficiënt verkeer (lopen, fiets en ov). Door beleidsmaatregelen parkeren trachten we deze mobiliteitstransitie te realiseren en kwaliteit aan de openbare ruimte toe te voegen. Snijden in andere budgetten of formatie gaat ten koste van continuïteit van het programma en het behalen van de parkeerbaten door de uitvoerende organisaties.

Implementatie
Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,15 miljoen. Dit betreffen middelen uit het coalitieakkoord (opbrengst uit invoeren betaald parkeren).

5.7 Bezuinigen op nieuwe bemande inpandige fietsenstallingen

Beïnvloedbare optie
Vanaf 2026 vallen er exploitatiemiddelen vrij die bestemd zijn voor het exploiteren van nieuwe openbare fietsenstallingen (binnenstad, zoals P1/P4 (Kleppière), Utrecht CS, Dubbele Knoopstalling). Dit levert een besparing op als we deze middelen niet meer inzetten voor het realiseren van inpandige fietsenstallingen.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat door op dit budget te bezuinigen en het niet beschikbaar te houden voor het exploiteren van inpandige fietsparkeervoorzieningen, dit tekort niet zal worden ingelopen**.** Bovendien voorzien we voor 2030 een groot tekort aan inpandige fietsparkeerplekken.

Implementatie
Dit leidt vanaf 2026 tot structureel 2 x 250k euro bezuinigen op exploitatie fietsparkeren (exploitatie P1/P4 en stallingen Leidsche Rijn Centrum).

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

6 Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed

6.1 Begroting 2024

x €1.000

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	120.845	128.887	134.846	134.533	134.633	134.633
Lasten	202.914	225.697	230.938	231.069	233.296	234.059
Saldo Baten en Lasten	**-82.068**	**-96.810**	**-96.092**	**-96.536**	**-98.663**	**-99.426**
Onttrekking reserves	7.163	6.375	99	467	78	78
Toevoeging reserves	2.035	141	141	141	174	174
Saldo onttrekkingen en toevoegingen reserves	**5.128**	**6.233**	**-43**	**325**	**-96**	**-96**
Totaal	**-76.940**	**-90.576**	**-96.135**	**-96.211**	**-98.759**	**-99.522**

De baten betreffen opbrengsten uit riool- en afvalstoffenheffing.

6.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen

Percentages en bedragen beïnvloedbare lasten uit het rapport van Berenschot.

x €1.000

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc. in jaar
Baten		134.846	134.533	134.633	134.633		
Lasten		230.938	231.069	233.296	234.059		
Saldo Baten en Lasten		**-96.092**	**-96.536**	**-98.663**	**-99.426**		
Beïnvloedbare lasten		25.770	26.039	30.062	28.762		
%		10,95%	11,08%	12,66%	12,13%		
Effect van de maatregelen op de netto-lasten							
6.3	Stoppen subsidie dierenweides	0	0	50	50	50	2026
6.4	Stoppen met bomen voor bewoners	0	100	100	100	100	2025
6.5	Stoppen met monitoring Groene web	0	100	100	100	100	2025
6.6	Minder inzet op het moeten voldoen aan EU grenswaarden voor luchtkwaliteit.	0	0	0	200	200	2027

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc. in jaar
6.7	Minder beleids- en onderzoekscapaciteit Gezond Leefklimaat.	172	284	284	284	284	2025
6.8	Concessie vergoeding laadpalen niet fixeren en/of verhogen	0	0	0	0	200	2028
6.9	Geen structurele middelen beschikbaar houden voor Bodem	500	500	500	500	500	2024
6.10	Minder beleid opstellen voor lood en bodembiodiversiteit	30	30	30	30	30	2024
6.11	Kwaliteitsniveau beheer OR herzien	0	0	500	700	1000	2028
6.12	Stroomlijnen initiatieven vergroening buitenruimte	0	0	700	700	700	2026
6.13	Stroomlijnen inzet vrijwilligers beheer openbare ruimte	0	100	200	200	200	2026
6.14	Minder rood asfalt toepassen op bijv. vrije fietspaden	20	40	60	80	200	2034
6.15	Verminderen Natuur-en Milieueducatie in stadstuinen						

Het investeringsbudget groenontwikkeling (Doelstelling Extra Groen) maakt onderdeel uit van het beïnvloedbare budget, maar is niet meegenomen in onderstaande voorstellen, omdat hiervoor een aparte UBA-opdracht loopt. De bezuinigingsopties op ruimtelijke investeringen lopen op de investeringen/investeringsbudgetten via het MPR-proces (zie bijlage) en worden in relatie tot elkaar gewogen om te komen tot samenhangende bezuinigingsvoorstellen/pakketten voor dit onderdeel. Dit zal resulteren in besparingspakketten met besparingsdoelstellingen van 20, 15, 10, 5 miljoen en 0 miljoen (zie bijlage).

6.3 Stoppen subsidie dierenweides

Beïnvloedbare ruimte
We zetten de subsidies Dierenweides stop.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is de sluiting Dierenweides (ontmoetingsplaats)

Implementatie
Vanaf 2026 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,05 miljoen. Dit betreffen de extra coalitiemiddelen (totaal € 0,1 miljoen structureel).

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

6.4 Stoppen met bomen voor bewoners

Beïnvloedbare ruimte
We stoppen met het weggeven van fruitbomen aan particulieren.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is minder groei van het aantal bomen in de stad. Ambitie coalitieakkoord “elk huishouden een boom” gaat dan waarschijnlijk niet gehaald worden.

Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,1 miljoen euro. Dit betreffen gedeeltelijk middelen uit het coalitieakkoord (investeringsbudget).

6.5 Stoppen met monitoring groene web

Beïnvloedbare optie
We stoppen met de monitoring Groene Web.

Maatschappelijk effect
Als we stoppen met de monitoring van het Groene Web weten we niet meer hoe het gaat met de biodiversiteit in Utrecht en kunnen we dus niet bijsturen. In het klimaatadaptatiebeleid hebben we beloofd dat we biodiversiteitsindicatoren zullen meten/monitoren. Ook voor het jaarlijkse duurzaamheidsverslag hebben we de monitoringsgegevens nodig. Er is een motie aangenomen over het uitroepen van de biodiversiteitscrisis. En dat de gemeente deze (publiekelijk) uitdraagt. Dit uitroepen en zelf de biodiversiteit niet monitoren strookt niet met elkaar. Als gemeente moeten we het goede voorbeeld geven en dus weten hoe het staat met de biodiversiteit in Utrecht en de 30 soorten die we hebben aangewezen als indicatorsoort.

Daarnaast is monitoring een voorwaarde voor het behouden van de ontheffing SMP Diervriendelijk Bouwen. Anders moet voor onze gemeentelijke en maatschappelijke vastgoedprojecten de duurdere en tijdrovende reguliere procedure worden gevolgd om een ontheffing Wet natuurbescherming te krijgen. Verder zal, zodra we een uitbreiding van de ontheffing hebben (januari 2024), een deel van deze kosten betaald worden door de woningcorporaties in het kader van het aansluiten bij ons SMP (aanvraag loopt nu). Zonder deze monitoring zal ook hun bouwprogramma en hun isolatieprojecten vertraging oplopen. Ook de isolatie van particuliere woningen wordt mede mogelijk gemaakt door deze monitoring.

Aan onze internationale netwerken op het onderwerp biodiversiteit, zoals het Green City akkoord, moeten we regelmatig onze eigen monitoringsdata doorgeven. Een deel van de monitoring gebeurt met inzet van vele vrijwilligers en helpt bij het draagvlak voor biodiversiteit en natuur in de stad. Er zijn minimaal 100 vrijwilligers die zich voor de monitoring inzetten. Deze kunnen we dan niet meer begeleiden en faciliteren.
Implementatie
Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,1 miljoen.

6.6 Minder inzet op het moeten voldoen aan EU grenswaarden voor luchtkwaliteit.

Beïnvloedbare optie
We zetten minder ambtelijke uren in om te voldoen aan EU-grenswaarden voor luchtkwaliteit (denk aan activiteiten als houtstookcampagne, afspraken met bedrijven over emissieloos vervoer en emissieloos bouwen). Wettelijke plicht wordt mogelijk niet volledig uitgevoerd. Daarnaast risico op boete uit de EU als niet aan de verplichtingen kan worden voldaan.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Maatschappelijke effect
Het maatschappelijk effect is minder gezondheidswinst.

Implementatie
Vanaf 2027 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,2 miljoen euro. Bij het coalitieakkoord is voor de jaren 2024 t/m 2026 incidenteel extra budget toegekend oplopend van € 0,25 miljoen naar € 0,75 miljoen euro).

6.7 Minder beleids- en onderzoekscapaciteit Gezond Leefklimaat.

Beïnvloedbare optie
We zetten binnen de opgave in op minder beleids- en onderzoekscapaciteit en onderzoeksgeld. Tevens bouwen we onze lobby af. We beperken ons tot dat wat wettelijk verplicht is.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat we van koplopergemeente naar midden-/achterhoedegemeente gaan, onze inwoners niet kunnen betrekken, het hitteplan niet kunnen uitvoeren en we niet weten of we dan in 2040 een klimaatbestendige stad zijn. We voldoen niet aan de doelstellingen uit de visie klimaatadaptatie. We kunnen tevens de benodigde beleidscapaciteit voor het realiseren van extra zwemplekken niet invullen. Daarnaast plegen we minder inzet om andere partijen in de stad te helpen om klimaatbestendig te worden en om de openbare ruimte klimaatbestendig in te richten. De dienstverlening aan en betrokkenheid van bewoners zal verslechteren.

De lobby is erop gericht geld binnen te krijgen. Als we dit niet krijgen, dan moeten lopende plannen stopgezet worden en kunnen we geen nieuwe plannen starten met grote gevolgen voor de stad. Doelen van het coalitieakkoord zullen we dan mogelijk niet halen: denk aan Natuurgebied Zuilen, Kromme Rijn Linielandschap en andere parken en scheggen. En andere partners worden niet uitgedaagd om ook te investeren in groen.

Implementatie
In 2024 leidt dit incidenteel tot een besparing van € 0,172 miljoen en vanaf 2025 structureel tot een besparing van € 0,284 miljoen euro.

6.8 Concessie vergoeding laadpalen niet fixeren en/of verhogen

Periodiek wordt een concessie verleend aan een marktpartij om de elektrische laadpalen in de openbare ruimte te exploiteren. De concessievergoeding is gefixeerd op 4 ct/kwH en wordt op dit moment rechtstreeks ingezet om het maatregelenpakket luchtkwaliteit te bekostigen. De concessie kan ook in de tender als gunningscriterium opgenomen worden en zo kan getracht worden de concessievergoeding te verhogen om daarmee de afdracht aan de algemene middelen te doen. Het aantal laadpalen groeit tot 2034 van 1800 naar 4500.

Beïnvloedbare optie
Om te komen tot gemiddeld 1 miljoen extra inkomsten per jaar over de periode 2028-2034 moet in alle nieuwe contracten die vanaf 2028 op de markt komen concessievergoeding verhoogd worden van 4 naar 6 cent/kWh. De laadprijs gaat dan omhoog van circa 40 cent/kWh naar 42 cent. In andere gemeenten en regio's worden op dit moment vergoedingen gerekend tussen de 0 en 5 eurocent/kWh. De gemeentelijke vergoeding voor verkoop van benzine en diesel (omzet gerelateerde huur bij tankstations) is ruim 11 keer lager.

Maatschappelijk effect

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Het maatschappelijke effect is dat de snelheid van de elektrificatie mogelijk lager wordt, dat mensen minder snel geneigd zijn om over te stappen op elektrisch vervoer.

Implementatie
Vanaf 2028 leidt dit tot een structurele besparing van € 200.000 per jaar (oplopend tot € 1,9 miljoen in 2034). Bij het coalitieakkoord zijn middelen beschikbaar gekomen om naast de dekking uit de concessies het plan van aanpak laadpalen te dekken (€ 0,8 miljoen euro in 2024, € 0,5 miljoen in 2025 en € 0,4 miljoen euro in 2026).

6.9 Geen structurele middelen beschikbaar houden voor Bodem

Beïnvloedbare optie
Geen structurele middelen beschikbaar houden voor Bodem.

Maatschappelijk effect
Indien middelen voor Bodem structureel worden verlaagd, naast de specifieke uitkeringen die we ontvangen, bestaat het risico dat er onvoldoende middelen beschikbaar zijn voor het uitvoeren van Bodemtaken (denk aan onderzoek naar nieuwe gevaarlijke stoffen als PFAS en lood, monitoren van verontreinigingen in het grondwater, advisering over gebruik van de ondergrond bij gebiedsontwikkelingen). Het maatschappelijk effect is dat we bodemtaken niet kunnen uitvoeren. Dit betreffen de kosten voor uitvoering van wettelijke taken bij RUD (verplicht bij invoering van de OW). Daarnaast zien we door regie op de ondergrond te voeren een toename van activiteiten in de bestaande en groeiende stad en daarmee het belang van uitvoering van de Visie op de Ondergrond. En spelen dossiers zoals Bodemenergie, actualisatie Gebiedsplan, Ongesprongen Oude Oorlogsresten, bodemkwaliteit en levende bodem, waar onvoldoende middelen voor zijn.

Implementatie
Vanaf 2024 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,5 miljoen.

6.10 Minder beleid opstellen voor lood en bodembiodiversiteit

Beïnvloedbare optie
Minder beleid opstellen voor lood en bodembiodiversiteit waardoor er minder inzet nodig is op ambtelijke uren. Door alleen landelijke wetgeving uit te voeren leidt dit mogelijk tot minder ruimte voor de gemeente.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is geen aanpak lood anders dan wettelijk verplicht en mogelijk minder gezondheidswinst.

Implementatie
Vanaf 2024 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,03 miljoen.

6.11 Kwaliteitsniveau beheer Openbare Ruimte herzien

De openbare ruimte wordt beheerd op basis van landelijk gestandaardiseerde CROW-kwaliteitsniveaus. Contracten met aannemers zijn gebaseerd op deze beeldkwaliteitsniveaus en de prestatie van de gemeente wordt continu gemonitord. De gemeente heeft beleidsvrijheid in het bepalen van de kwaliteitsniveaus (keuze van A+, A, B, C of D). Grofweg worden aparte kwaliteitsniveaus benoemd voor woonwijken, bedrijventerreinen en centrumgebieden.

Beïnvloedbare ruimte

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

De gemeente kan de beeldkwaliteitsniveaus van de openbare ruimte verlagen van gemiddeld B naar C. Er wordt dan met name minder aan dagelijks onderhoud gedaan. Zoals het groen minder intensief onderhouden, minder reinigen van de openbare ruimte en het meer accepteren van diverse gebreken zoals kuilen in de weg.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat de openbare ruimte minder netjes is en verrommelt en een risico op kapitaalvernietiging in verband met mogelijke toename achterstallig onderhoud. De bezuiniging telt op de reeds ingezette bezuiniging van € 1 miljoen in het coalitieakkoord. Deze bezuiniging wordt momenteel van maatregelen voorzien en is nog niet structureel ingevuld. Het beeldkwaliteitsniveau van de gehele stad zal één niveau worden teruggeschroefd, zowel in de centra, woonwijken als bedrijventerreinen.

Implementatie
In 2026 leidt dit incidenteel tot een besparing van € 0,5 miljoen, in 2027 tot een besparing van € 0,7 miljoen en vanaf 2028 leidt dit structureel tot een besparing van € 1,0 miljoen. Bij het coalitieakkoord is structureel € 1,2 miljoen beschikbaar gesteld vanaf 2027 voor dagelijks onderhoud en de vervanging van de vergroeningsopgave (2024 € 0,3 miljoen en 2025 en 2026 € 0,6 miljoen).

6.12 Stroomlijnen initiatieven vergroening buitenruimte

Naast de gemeente zijn ook diverse andere partijen in de stad bezig met vergroening van de buitenruimte of het beheer daarvan. Sommigen van hen ontvangen subsidies. Een grote partij is Stichting Utrecht Natuurlijk. Deze partij is een grote subsidiant die in de subsidiestaat van de gemeente genoemd staat met een jaarbedrag van circa € 3,6 miljoen. Een andere grote subsidiestroom is de groene dakensubsidie. Deze bedraagt circa € 0,7 miljoen per jaar en is bedoeld voor partijen die hun dak willen vergroenen in het kader van klimaatadaptatie.

Beïnvloedbare optie
De subsidie aan Utrecht Natuurlijk is deels afweegbaar. De Groene Dakensubsidie is ook afweegbaar, maar vloeit terug naar de rioolheffing bij heroverweging. Dit leidt dan tot lastenverlichting.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect van heroverwegen van deze subsidies zorgt in het geval van Utrecht Natuurlijk voor een verminderde betrokkenheid van actieve (zelfbeherende) inwoners bij de openbare ruimte en zal impact hebben op het tempo van de vergroening van de stad. Heroverweging van de groene dakensubsidie heeft tot gevolg dat er geen bijdrage gedaan wordt aan zowel particulieren als instellingen om daken klimaatadaptief te maken. Daarnaast zal de rioolheffing verlaagd worden met het vrijvallende bedrag.

Implementatie
Vanaf 2026 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,7 miljoen.

6.13 Stroomlijnen inzet vrijwilligers beheer openbare ruimte

Plandeldagen en world cean-up day zijn voorbeelden van inzet van vrijwilligers. Het merendeel van de acties heeft betrekking op het opschonen van moeilijk bereikbare plaatsen waar regulier minder frequent wordt gereinigd. De inzet van vrijwilligers is en blijft op basis van vrijwilligheid en daarmee moeilijk planbaar, waardoor dit geen structurele impuls geeft op het kwaliteitsbeeld van de openbare ruimte.
De inzet van vrijwilligers bij het onderhouden van een stukje openbaar groen is een ander voorbeeld van inzet van vrijwilligers. Het onderhoud van een stukje openbaar groen wordt door de gemeente overgedragen aan vrijwilligers.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Beïnvloedbare optie
Vanuit de gemeente worden er middelen en mensen ingezet om de vrijwilligers te ondersteunen. Als we stoppen met zelfbeheer groen besparen we op de kosten van deze ondersteuning. Hier komen echter structurele onderhoudskosten voor terug in het geval het te beheren areaal terugkomt naar de gemeente. Er is dan ook in veel gevallen sprake van frictiekosten om de te beheren openbare ruimte om te vormen. Een andere mogelijkheid is dat de zelfbeheerders het areaal blijven onderhouden zonder ondersteuning vanuit de gemeente.

Maatschappelijk effect
De consequenties van het stoppen met zelfbeheer groen worden nog nader onderzocht. In het kader van participatie hebben we in de afgelopen periode juist ingezet op zelfbeheer. In het Actieplan zelfbeheer van openbaar groen is bijvoorbeeld te lezen op welke wijze we als gemeente inzetten op het actief stimuleren van het zelfbeheer. We zien dat het stimuleren van zelfbeheer effect heeft. Steeds meer burgers zijn en worden enthousiast over zelfbeheer. Het maatschappelijk effect is dat dit teniet wordt gedaan.

In 2025 leidt dit incidenteel tot een besparing van € 0,1 miljoen. Vanaf 2026 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,2 miljoen.

6.14 Minder rood asfalt toepassen op bijvoorbeeld vrije fietspaden

Beïnvloedbare ruimte
Besparen op beheer en onderhoud door rood asfalt bij (onderhouds)werkzaamheden te vervangen door goedkoper zwart asfalt. Daarnaast de toenemende beheerkosten á € 200.000 per jaar door omvorming van zwarte asfaltfietspaden naar rood asfalt terugdraaien. Hiermee wordt het nieuwe afwegingskader teruggedraaid.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect heeft vooral betrekking op de verkeersveiligheid. Deze neemt deels af wegens minder herkenbaarheid van fietspaden en gedrag van automobilisten.

Implementatie
Vanaf 2025 leidt dit tot een structurele besparing van € 0,02 miljoen die elk jaar oploopt tot € 0,2 miljoen structureel in 2034.

6.15 Verminderen Natuur-en Milieueducatie in stadstuinen

Beïnvloedbare ruimte
We versoberen het educatieaanbod, waarmee coördinatie en beheerkosten worden bespaard.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat dit impact heeft op de jonge generatie Utrechters. Kinderen krijgen minder mee van de natuur en klimaatverandering en hebben een beperktere toegang tot stadstuinen en natuureducatie.

Implementatie
Vanaf 2026 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,2 miljoen.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

7 Veilige stad

7.1 Begroting 2024

x €1.000

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	3.272	5.853	5.607	4.343	843	843
Lasten	60.764	69.935	73.185	71.287	68.112	67.021
Saldo Baten en Lasten	**-57.492**	**-64.082**	**-67.579**	**-66.945**	**-67.270**	**-66.178**
Onttrekking reserves	648	0	0	0	0	0
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo onttrekkingen en toevoegingen reserves	**648**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**-56.844**	**-64.082**	**-67.579**	**-66.945**	**-67.270**	**-66.178**

7.2 Recapitulatie

x €1.000

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc	Struc. in jaar
Effect van de maatregelen op de netto-lasten							
7.3	Bezuinigen op materiële budget ten behoeve van aanpak voorkomen van ontwrichtende effecten van ondermijnende criminaliteit	0	0	500	500	500	2025
7.4	Bezuinigen op jongerenwerk tbv kwetsbare (criminele) jongeren met 10% voor jongerenwerk en buurtteams	0	140	140	520	520	2026
7.5	Stoppen met controles van het DOR (digitaal opkoop register)			50-70	50-70	50-70	2026
7.6	Stoppen met het Flexteam van THOR (9,5 fte)	0	0	800-950	800-950	800-950	2026
7.7	Verschuiving verdeling inzet nachtdiensten THOR	0	0	250	250	250	2026
7.8	Halveren van het materiële noodbudget voor ex-gedetineerden en kwetsbare personen	0	150	150	150	150	2025
7.9	Verlagen personele inzet ten behoeve van tegengaan voorkomen overlast van personen en groepen (max)	0	0	250	250	250	2026
7.10	Verlagen materiële budget Wijkveiligheid	0	200	200	200	200	2025
7.11	Bezuinigen op personele inzet ten behoeve van Veilig ondernemen	0	0	25	25	25	2026
7.12	Stoppen of verminderen Inzet jongerenopverlast verlagen met 25% (alleen nog op data)	0	0	165	165	165	2026
	Stoppen of verminderen Inzet jongerenopverlast verlagen met 50% (alleen nog op data)	0	0	165	165	165	2026

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc	Struc. in jaar
	Stoppen of verminderen Inzet jongerenopverlast verlagen met 75%(alleen nog op data)	0	0	165	165	165	2026
	Stoppen Inzet THOR jongerenopverlast verlagen (alleen nog op data)	0	0	660	660	660	2026
7.13	Halveren inzet THOR op bewonersmeldingen (gemeentelijk overlast auto GOA)	0	0	400-535	400-535	400-535	2026
7.14	Verminderen preventieve inzet religieuze feesten en jaarwisseling - 25% verlagen	0	0	47,5	47,5	47,5	2026
	Verminderen preventieve inzet religieuze feesten en jaarwisseling - 50% verlagen	0	0	47,5	47,5	47,5	2026
	Verminderen preventieve inzet religieuze feesten en jaarwisseling - 75% verlagen	0		48	48	48	2026
	Stoppen met preventieve inzet religieuze feesten en jaarwisseling	0		150-230	150-230	150-230	2026
7.15	25% bezuinigen op (beheer en onderhoud van) aantal openbare camera's	0	0	123	123	123	2026
7.16	Versneld afbouwen incidentele budget voor Straatintimidatie	60	120	120			-
7.17	Bezuinigen op gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio Utrecht	0	0	PM	PM	PM	2026
7.18	Minder inzet THOR bij demonstraties en evenementen 25%	0	0	25	25	25	2026
	Minder inzet THOR bij demonstraties en evenementen 50%	0	0	25	25	25	2026
	Minder inzet THOR bij demonstraties en evenementen 75%	0	0	25	25	25	2026
	Stoppen met inzet THOR bij demonstraties	0	0	75-150	75-150	75-150	2026
7.19	Stoppen inzet THOR om hulpdiensten te assisteren bij calamiteiten	0	0	10-30	10-30	10-30	2026

7.3 Bezuiniging op materiële budget ten behoeve van aanpakken/ interventies/ acties voor het voorkomen van ontwrichtende effecten van ondermijnende drugsgerelateerde criminaliteit

Beïnvloedbare optie

Het verminderen van het aanpakken/interventies/acties die gefinancierd worden uit materiele budgetten uit de coalitiemiddelen aanpak Grenzen Stellen Perspectief Bieden (GSPB) voor het doorbreken van criminele carrières (vanuit een focus op jonge aanwas, potentiële doorgroeiers en criminele families) en het doorbreken van criminele geldstromen. Dit zijn de twee pijlers uit GSPB. Voor deze specifieke doelgroepen bieden we minder aan op het gebied van weerbaarheid en preventie, werk, sport en opleiding en onderzoek.
Het stoppen met deze projecten is mogelijk omdat hiervoor extra middelen bij het coalitieakkoord ter beschikking zijn gesteld. We kunnen ervoor kiezen deze activiteiten af te schalen.

Maatschappelijk effect

Alhoewel het effect van deze maatregel moeilijk te meten is, bestaat het gevaar dat de aanpak minder doeltreffend wordt, doordat de kracht van de aanpak Grenzen Stellen Perspectief Bieden in een

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

totaalpakket aan maatregelen en een integrale aanpak zit. Waarbij het doel is om de toename van geweld, de toename jonge aanwas (afglijden kinderen/jongeren in (drugs)criminaliteit), een ongelijkwaardig ondernemersklimaat en verdere ontwrichting als gevolg van ondermijnende criminaliteit tegen te gaan.
Hiermee investeren we dus minder in kwetsbare doelgroepen die dit juist nodig hebben om weer kans te maken op een beter perspectief.

Bovendien: het Rijk is een belangrijke partner voor de gemeente bij de brede aanpak van ondermijning (GSPB) en wil zich langjarig verbinden aan een integrale aanpak. Het budget verlagen is een heel slecht signaal naar het Rijk en brengt het risico met zich mee dat zij niet meer extra gaan investeren in GSPB en/of dat de gemeente geen cofinanciering meer heeft voor de beschikbare gelden vanuit het Rijk.

Implementatie
Het materiële budget kan vanaf 2026 worden verminderd, met maximaal € 500.000 structureel.

7.4 Bezuiniging op jongerenwerk en buurtteams ten behoeve van kwetsbare (criminele) jongeren

Beïnvloedbare optie
De meerjarige subsidies voor Jeugd en Veiligheid vanuit programma Veilige stad wordt afgebouwd met 10% (€ 520.000) (op het totale bedrag van 5,2 miljoen bestaande uit een samengesteld budget van € 1,4 miljoen voor buurtteams en € 3,8 miljoen voor jongerenwerk). Dit budget kan verlaagd worden door minder inzet van jongerenwerk en buurtteams in specifieke wijken. Om welke wijken dit zou gaan, vergt nader uitzoekwerk.

Maatschappelijk effect
Met de inzet van jongerenwerk en buurtteams signaleren we jongeren die afglijden naar de criminaliteit, en zetten we in om hen uit de criminaliteit te helpen en een niet-crimineel alternatief aan te bieden. Een bezuiniging houdt in dat minder jongeren in beeld zijn en daarmee uit beeld verdwijnen. Zij zullen dan waarschijnlijk later met grotere problematiek in beeld komen, waardoor er meer maatschappelijke kosten zullen ontstaan om ze (zo mogelijk) nog uit de criminaliteit te krijgen. Hiermee investeren we dus minder ongelijk in kwetsbare doelgroepen die dit juist nodig hebben om weer kans te maken op een beter perspectief. Aansluiting van het jongerenwerk en de buurtteams op veiligheidsvraagstukken in de wijk en het bieden van hulp en kansen aan jonge aanwas met risicofactoren is essentieel voor onder andere de aanpakken GSPB (tegengaan ontwrichtende effecten van (drugs-)gerelateerde criminaliteit) en Jeugd. Er kunnen op het gebied van veiligheid nadelige gevolgen optreden als kwetsbare jongeren minder in beeld komen en niet meer worden begeleid. Het risico om in de fuik van ondermijnende drugscriminaliteit te worden gezogen neemt dan toe.

Door minder inzet van jongerenwerk en buurtteams komt er meer druk op handhaving/ justitiële- en politiecapaciteit.

Implementatie
De huidige contracten lopen af:
- Buurtteams omvang € 1,4 miljoen per eind 2024,
- Jongerenwerk € 3,8 miljoen, het contract loopt af per einde 2026.

De nieuwe aanbesteding volgt, waarbij afgebouwd wordt met:
- € 140.000 in 2025 en 2026
- € 520.000 structureel vanaf 2027

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

7.5 Stoppen met controles van het Digitaal Opkoopregister (DOR) door THOR in het kader van aanpak heling

Handhavers van THOR controleren of bedrijven (opkopers van tweedehands goederen zoals juweliers, fietsenhandlaren of autohandelaren) hun registratie in het DOR (juist) doen. Dit draagt bij aan het opsporen van gestolen goederen, wat een taak van de politie is.

Beïnvloedbare optie
Stoppen met controles van het digitaal opkoopregister door THOR in het kader van de aanpak heling. Lagere inzet van capaciteit betekent minder salariskosten. Afschalen van capaciteit door niet invullen van vacature. Kosten voor capaciteit (0,88fte) blijven over.

Maatschappelijk effect
Controle van het Digitaal opkoop register is één van de schakels in de keten van aanpak ondermijning. Als handhavers van THOR niet meer controleren op het juist registreren in DOR, bestaat de kans dat opkopers zich minder snel aan de registratieplicht in het DOR houden waardoor het opkopen van gestolen goederen kan toenemen. Doordat gestolen goederen terugkomen op de markt, wordt stelen weer interessanter. We zullen met de politie in overleg moeten over hoe belangrijk deze taak is en wie deze taak het beste kan overnemen in de keten.

Een algemeen risico is dat ieder voorstel dat wordt overgenomen zal leiden tot een verlaging in de formatie. Hierdoor kunnen (afhankelijk van de impact/hoeveelheid) problemen ontstaan in de inroostering van de diensten. Daarnaast word je minder zichtbaar op straat wat een effect kan hebben op het veiligheidsgevoel, maar ook op toenemende criminaliteit. Je wordt ook minder wendbaar. Er zijn geen fte's meer beschikbaar om hierop acties uit te voeren.

Implementatie
Besparing 0,88fte = tussen de € 50.000 en € 70.000

7.6 Stoppen met het flexteam van THOR

Beïnvloedbare optie
We stoppen met de inzet van het flexteam van THOR. Het flexteam is een team dat (elke twee weken op basis van data) wordt ingezet op de plekken waar dit het meeste nodig is op basis van actualiteiten. Stoppen met het flexteam levert een besparing op salariskosten op.

Maatschappelijk effect
Schaalbaarheid is dan niet mogelijk, omdat voor de effectiviteit een team van minimaal 6 medewerkers nodig is die 7 dagen in de week ingezet kan worden. Als het flexteam stopt, zal het acteren op actualiteiten moeten worden opgepakt door handhavers die op reguliere taken worden ingezet, wat ten koste gaat van deze reguliere taken (zoals parkeeroverlast, afval).
Met het huidige flexteam zijn we adequaat in staat om bij maatschappelijke onrust direct inzet te leveren die ervoor zorgt dat de leefbaarheid en veiligheid hersteld wordt. Bij het opheffen van het flexteam zal deze adequate en flexibele aanpak verloren gaan en is het risico dat we niet kunnen inspelen op actuele overlast in de openbare ruimte.

Een algemeen risico is dat ieder voorstel dat wordt overgenomen zal leiden tot een verlaging in de formatie, hierdoor kunnen (afhankelijk van de impact/ hoeveelheid) problemen ontstaan in de inroostering van de diensten. Daarnaast word je minder zichtbaar op straat wat een effect kan hebben op het veiligheidsgevoel, maar ook op toenemende criminaliteit. Je wordt ook minder wendbaar. Er zijn

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

geen fte's meer beschikbaar om acties uit te voeren of te voldoen aan een bestuurlijke wens tot toezicht en handhaving.

Implementatie
Besparing is 9,56 fte = tussen de € 800.000 en € 950.000

7.7 Verschuiving in verdeling nachtdiensten BOA's

We zetten de inzet van BOA's in de nacht gericht in bepaalde delen van de nacht.
De BOA's van THOR worden nu 4 nachten per week van 23.00 tot 07.30 uur ingezet in een bestuurlijk afgestemd gebied (voornamelijk centrum en kleine gebieden in overige wijken). Deze inzet is gericht op veelvoorkomende overtredingen en overlast (zoals wildplassen, openbaar dronkenschap, vernielingen) van personen die uit zijn geweest of zich ophouden in het gebied. In de nachtelijke uren is de kans op openbare ordeverstoringen groot. Verstoringen van openbare orde is een taak van de politie, niet van gemeentelijke handhavers.
Bij het gerichter inzetten met de nachtdiensten van BOA's zal er dezelfde inzet van BOA's in de openbare ruimte tijdens het begin van de nacht en afgeschaald worden richting de ochtend, omdat we zien dat de incidenten veelal aan het begin van de nacht zich voordoen.

Beïnvloedbare optie
Verschuiving in verdeling nachtdiensten BOA's. Deze maatregel houdt in dat BOA's op piekmomenten meer worden ingezet en dat buiten de piekmomenten de inzet wordt afgeschaald. Die piek in de belasting van de boa's zit in het eerste deel van de nacht. Het tweede deel van de nacht is relatief rustig.

Maatschappelijk effect
In de nacht wordt overlast van personen die uit zijn geweest beperkter gehandhaafd door BOA's, waardoor omwonenden of bezoekers wellicht meer hinder en overlast ervaren van deze doelgroep. De mindere aanwezigheid van deze handhavers in de latere nachtelijke uren kan bijdragen aan een minder veilig gevoel van bezoekers en omwonenden. Doordat BOA's beperkter in de nacht ingezet worden, zal de handhaving van dergelijke overlast meer bij de politie komen te liggen. Zij kunnen minder beroep meer doen op de BOA's van THOR in de nachtelijke uren.

Op dit moment 4 fte per nacht verspreid over 7 dagen in week voor de hele stad. Per 1 juli 2024 wordt deze inzet aangepast n.a.v. herprioriteren naar 4 nachten in de week met 4 fte per nacht.

Een algemeen risico is dat ieder voorstel dat wordt overgenomen zal leiden tot een verlaging in de formatie, hierdoor kunnen (afhankelijk van de impact/ hoeveelheid) problemen ontstaan in de inroostering van de diensten. Daarnaast is er minder zichtbaarheid in de late nacht op straat wat een effect kan hebben op het veiligheidsgevoel, maar ook op toenemende criminaliteit. De wendbaarheid neemt af. Er zijn minder fte's meer beschikbaar om acties uit te voeren of te voldoen aan een bestuurlijke wens tot toezicht en handhaving.

Implementatie
De besparing is vanaf 2026 structureel € 250.000 per jaar.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

7.8 Halveren van het materiële noodbudget voor ex-gedetineerden en kwetsbare personen

Beïnvloedbare optie
Halveren van het materieel (nood-)budget Jeugd, Zorg en Veiligheid vanaf 2026.

Versobering van het aanbod hulp- en zorgverlening bij ex- gedetineerden die terugkeren naar Utrecht (Detentie en Terugkeer) en bij PGA-kwetsbare personen tot de minimale wettelijke taken.
De mogelijkheid om binnen een persoonsgerichte aanpak (PGA) een aanvullend ondersteunend aanbod te doen uit het noodbudget voor personen met psychiatrische problematiek, slachtoffers huiselijk- en seksueel geweld, verslaving en hogere veiligheidsrisico's (MDA ++) wordt met deze maatregel teruggebracht.

Het gaat hier om een noodbudget. De afgelopen jaren is het niet volledig besteed waardoor er ruimte is, maar door onvoorzienbare omstandigheden kan er in de toekomst juist een groter beroep op worden gedaan, waardoor het tot een overschrijding kan leiden. We weten dat de aard van de problematiek ernstig en complex is en we zien binnen deze groep een toename van veiligheidsincidenten.

Maatschappelijk effect
Als er na de besparing in de toekomst een groter beroep wordt gedaan op dit noodbudget, en er geen alternatief budget beschikbaar is, dan leidt dit tot minder bijzondere hulp- en zorgmaatregelen, waardoor er meer gevaar voor risicovolle personen zelf (en voor eventuele slachtoffers) en hun omgeving ontstaat. Ook met het oog op extramuralisering (GGZ-bedden) en de tekorten binnen de Jeugdzorg (minder plek en bedden in de GGZ zorg).

Implementatie
De besparing is € 150.000 structureel vanaf 2026 (of eerder vanaf 2025).

7.9 Verlagen personele inzet ten behoeve van tegengaan en voorkomen overlast van personen en groepen

Beïnvloedbare optie
We verlagen de personele inzet voor het tegengaan en voorkomen van overlast door personen en groepen. Door het verlagen van de personele inzet besparen we op personeelskosten. De eerste jaren moet rekening gehouden worden met inboeken van frictiekosten en ook met afbouw van de formatie door het niet invullen van vacatures. Dit budget kan verlaagd worden door minder inzet van capaciteit in specifieke wijken. Om welke wijken dit zou gaan, vergt nader uitzoekwerk.

Maatschappelijk effect?
Minder personele inzet kan een negatief effect hebben op de veiligheid in de wijken. De inzet van personeel maakt onlosmakelijk onderdeel uit van een pakket aan maatregelen ten behoeve van veiligheid in de stad/wijken. Het inzetten van minder capaciteit tast de integraliteit en continuïteit van de aanpak aan. Waardoor mensen eerder tussen wal en schip kunnen raken. Het tegengaan van actuele overlast op bepaalde plekken in de stad komt hiermee onder druk te staan. Beheersen van hotspots met overlast wordt lastiger doordat wij minder capaciteit hebben om onze rol in de aanpak (overlast en onveiligheid voorkomen door mensen met een hulp- en zorgvraag te begeleiden) goed uit te kunnen voeren. Contra effect zal ook de vraag om meer handhaving en politiecapaciteit zijn, waar ook tekorten spelen.

Implementatie
Er moet rekening worden gehouden met de frictiekosten. Afbouw van de formatie door het niet invullen

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

van vacatures. Maximale besparing € 250.000 per structureel op termijn afhankelijk van natuurlijk verloop.

7.10 Verlagen materiële budget wijkveiligheid

Beïnvloedbare optie
Het verlagen van het beschikbare materiële budget ten behoeve van de aanpak van (on)veiligheid in de wijken. Dit budget wordt onder andere ingezet voor aanpassingen in de fysieke omgeving (snoeien van groen, extra verlichting, plaatsen van een hek et cetera), onderzoek en (specialistisch) advies, communicatie- en preventiemateriaal en het organiseren van (preventie)acties en netwerkbijeenkomsten. De maatregel houdt een verlaging van het huidige materiële budget in. Dit is mogelijk omdat we de afgelopen jaren zien dat het budget niet volledig besteed is.

Maatschappelijk effect
Het budget wijkveiligheid is de afgelopen jaren niet volledig benut. Als bij onvoorziene omstandigheden het budget toch onvoldoende blijkt en niet wordt gecompenseerd, heeft dit tot gevolg dat bij overlast en veiligheidssituaties minder effectief kan worden gehandeld.

Implementatie
De besparing is € 200.000 structureel vanaf 2026 (of eerder vanaf 2025 is ook mogelijk).

7.11 Bezuinigen op personele inzet ten behoeve van Veilig ondernemen

Beïnvloedbare optie
We zetten minder personeel in op ondersteuning voor ondernemers en ondernemersverenigingen op bedrijventerreinen en winkelcentra met betrekking tot het verbeteren van de veiligheid, het organiseren van preventie- en weerbaarheidsbijeenkomsten en de nazorg bij incidenten.

Het betreft personeelskosten, minder inzet van capaciteit leidt tot minder salariskosten.

Maatschappelijk effect
De effecten zijn moeilijk te meten, omdat deze maatregel in hoge mate een preventief karakter heeft. Anderzijds zijn de kosten voor deze personele inzet gering vergeleken met de maatschappelijk schade die geleden wordt als een voorval zich wel voordoet. De inzet is gericht op preventie: het verbeteren van de veiligheid op bedrijventerreinen/winkelcentra en het verbeteren van beveiliging van ondernemingen tegen criminaliteit. Hiermee wordt beoogd de kans op criminele inmenging, ongelijkwaardig ondernemersklimaat, overvallen en digitale onveiligheid tegen te gaan. Na ernstige veiligheidsincidenten wordt nazorg geleverd vanuit de gemeente.

Implementatie
Betreft twee formatieplekken waarbij er door natuurlijk verloop en het (deels) niet opvullen van de functie bespaard wordt. Er moet rekening worden gehouden met de frictiekosten.

De besparing is € 25.000 (25% beïnvloedbaar bedrag Berenschot) structureel op termijn afhankelijk van natuurlijk verloop.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

7.12 Stoppen of verminderen inzet THOR op jongerenoverlast

Beïnvloedbare optie
Stoppen of verminderen van de inzet van THOR op jongerenoverlast. THOR zet in op jeugdgroepen die overlastgevend zijn of kunnen worden. Preventief worden ook jeugdgroepen bezocht die rustig zijn. Dit om in verbinding te zijn met de jongeren en te monitoren hoe een jeugdgroep zich ontwikkelt.
Door te stoppen met preventieve inzet is er minder (preventieve) capaciteit nodig, dit verlaagt de kosten. De overige capaciteit wordt gericht ingezet op basis van data, zoals overlastmeldingen van de gemeente en politie, signalen van JOU, data uit de Utrecht Monitor et cetera. Op basis van data bepalen we hotspots en zetten we handhavers gericht in op de tijden, dagen en locaties waar de overlast het grootst is.

Maatschappelijk effect
Jeugdgroepen zijn dan minder in beeld en kunnen daardoor overlastgevend worden of crimineel gaan gedragen, wat kan leiden tot meer overlast in de wijken. Veiligheidsgevoel van bewoners zal hierdoor minder worden en daarnaast heeft dit een mogelijk waterbedeffect op toename criminaliteit in Utrecht. Bij jeugd is het een zaak van kennen en gekend worden om in verbinding met hen te zijn. Doordat handhavers van THOR niet meer (of minder) ingezet worden op jongerenoverlast zal de politie en JOU (jongerenwerk Utrecht) meer verantwoordelijk worden om deze overlast aan te pakken.

Een algemeen risico is dat ieder voorstel dat wordt overgenomen zal leiden tot een verlaging in de formatie, hierdoor kunnen (afhankelijk van de impact/ hoeveelheid) problemen ontstaan in de inroostering van de diensten. Daarnaast word je minder zichtbaar op straat wat een effect kan hebben op het veiligheidsgevoel, maar ook op toenemende criminaliteit. Je wordt ook minder wendbaar. Er zijn geen fte's meer beschikbaar om acties uit te voeren of te voldoen aan een bestuurlijke wens tot toezicht en handhaving.

Implementatie
Besparing 7,35 fte = tussen de € 600.000 en € 750.000 bij stop zetten inzet op jeugdoverlast

Bij 25% minder budget levert dat een besparing van € 165.000 op.
Bij 50% minder budget levert dat een besparing van € 330.000 op.
Bij 75% minder budget levert dat een besparing van € 495.000 op.

De keuze om de inzet op basis van data te vormgeven vraagt een investering om data-gestuurde inzet te kunnen realiseren.

7.13 Halveren inzet THOR op bewonersmeldingen (Gemeentelijke overlast auto GOA)

De GOA handelt meldingen van inwoners en ondernemers af. Handhavers gaan op basis van de melding naar de locatie en voeren een controle uit. Zij treden afhankelijk van de situatie handhavend op. In het grootste deel van de gevallen stoppen we de overlast direct. De GOA behandelt meldingen over meerdere programma's (niet alleen veiligheid, maar ook ruimte zoals fiets- en parkeerhandhaving en openbare ruimte, zoals afval en wervengebied).

Beïnvloedbare optie
We halveren de inzet van de gemeentelijke overlastauto (GOA).

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Deze maatregel gaat ook over de bijplaatsingen van afval bij ondergrondse containers.
Dit leidt tot een besparing. De GOA rijdt dan op hotspots (die op basis van data, zoals meldingen, zijn bepaald) af en acteert niet meer op individuele situaties die worden gemeld door inwoners en ondernemers.

Maatschappelijk effect
Individuele situaties en meldingen van actuele overlast door inwoners en ondernemers worden niet meer individueel opgepakt en afgehandeld. De meldingen worden gebruikt om de handhavers datagericht in te zetten. Het maatschappelijk effect is dat inwoners en ondernemers niet meer het gevoel hebben dat overlast melden bij de gemeente zin heeft, omdat er niet direct op geacteerd wordt. Dit kan gevolgen hebben voor de tevredenheid over de dienstverlening van de gemeente en de woonomgeving.

Inwoners zijn bovendien gewend aan een bepaalde dienstverlening die we niet meer bieden.
Ook kan overlast te laat geconstateerd worden, waardoor de veiligheid en leefbaarheid in wijken kan verminderen. Dit kan leiden tot inwoners/ondernemers die het heft in eigen handen nemen.

Implementatie
De besparing vanuit Veilig is 5,5fte, dit is een bedrag tussen de € 400.000 en € 535.000.

7.14 Verminderen preventieve inzet THOR tijdens religieuze feesten en jaarwisseling

Beïnvloedbare ruimte
We verminderen de preventieve inzet van Handhavers van THOR bij religieuze feesten en de jaarwisseling. De overgebleven capaciteit zetten we in op basis van een risico-inschatting.
Minder inzet betekent minder benodigde capaciteit is minder personele lasten.

Maatschappelijk effect
De preventieve inzet heeft als effect dat overlast tijdens deze gebeurtenissen wordt voorkomen. Het verminderen van de preventieve inzet kan leiden tot meer overlast. Daarnaast kan minder toezicht op straat het veiligheidsgevoel van bewoners en bezoekers verkleinen.

Overtreders zien minder toezicht op straat waardoor zij zich minder geremd voelen om overlast te veroorzaken. Bij escalaties zal extra inzet van THOR gevraagd worden welke ten koste gaat van reguliere taken. Het verminderen van de inzet heeft als risico dat er minder preventief gesurveilleerd wordt en daarmee overlast niet voorkomen wordt. Dit kan leiden tot escalaties in de stad.

Implementatie
Het betreft hier budget voor 2,21 fte = tussen de €150.000 en €230.000
Bij 25% minder budget levert dat een besparing van €47.500 op.
Bij 50% minder budget levert dat een besparing van €95.000 op.
Bij 75% minder budget levert dat een besparing van €142.500 op.

7.15 25% bezuiniging op (beheer en onderhoud van) aantal openbare orde camera’s

Beïnvloedbare optie
We bouwen het aantal openbare orde camera's gedeeltelijk af, door deze niet meer te vervangen als ze zijn afgeschreven.

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

We kunnen stoppen met het beheer en onderhoud van een deel van de camera's door als ze zijn afgeschreven niet meer te vervangen. Deze maatregel ziet op de openbare ordecamera's, niet op het uitlezen van de beelden door de politie. Als het aantal openbare orde camera's kleiner wordt, heeft dit ook consequenties voor de bijdrage die het programma Veilige Stad levert voor het uitlezen van de beelden (door politie). Mogelijk leidt dit op termijn tot een iets hogere besparing.

Maatschappelijk effect
Door te bezuinigen op cameratoezicht (minder camera's) komt de handhaving van de openbare orde en het voorkomen van strafbare feiten onder druk te staan. Het betekent dat er geen zicht meer is op locaties waar de openbare orde en veiligheidsgevoelens van bewoners, bezoekers en ondernemers het in geding zijn. Het leidt tot potentieel onveilige situaties voor burgers.

Cameratoezicht is een belangrijk en bewezen instrument dat bijdraagt ernstige overlast en openbare ordeverstoringen te verminderen en adequaat te kunnen optreden.

Op een plek waar toezicht door een camera verdwijnt, zullen dus andere maatregelen nodig zijn, zoals toezicht door een surveillant (VTH en/of politie)

Bovendien kan de betrouwbaarheid van de gemeente met een dergelijke bezuiniging in het geding komen. In 2021 en 2022 is in het kader van de evaluatie van het gemeentelijk openbare orde cameratoezicht onderzoek gedaan. Uit die onderzoeken is gebleken dat 75% van de Utrechtse inwoners het belangrijk vindt dat camera's kunnen worden ingezet als er sprake is van (potentiële) openbare ordeverstoringen, ernstige overlast of onveilige situaties.

Implementatie
Er is net een nieuwe aanbesteding opgestart, waardoor op korte termijn geen bezuiniging gerealiseerd kan worden. De economische levensduur van camera's is ongeveer 7 jaar daarna kunnen bezuinigingen ingeboekt worden. Op termijn (na aanbesteding na economische levensduur, na 2031) € 123.000 per jaar (op basis van 25% beïnvloedbaar budget).

7.16 Versneld afbouwen incidentele budget voor actieplan Straatintimidatie

Beïnvloedbare optie
Het versneld afbouwen van incidenteel budget voor actieplan Straatintimidatie. De uitvoering van het actieplan is gebaseerd op incidentele middelen: € 150.000 per jaar voor de periode 2023 tot en met 2026.Als we afschalen met de uitvoering en inzet van extra capaciteit besparen we in 2024: € 60.000, in 2025 € 120.000, in 2026 € 120.000. Daarna is er geen budget meer, dus ook geen besparingsmogelijkheid.

Maatschappelijk effect
Bij deze aanpak wordt ingezet op het voorkomen van straatintimidatie door bewustwording bij de daders en ingrijpen waar noodzakelijk is (aanpak op straat en aanpak van daders) en ondersteuning van slachtoffers waar nodig. Straatintimidatie maakt dat mensen bang zijn om de straat op te gaan of bang zijn om lastiggevallen te worden.

In het actieplan staat dat een module straatintimidatie wordt toegevoegd aan het aanbod van lesmateriaal van de Vreedzame School. Ook vormt kennisuitwisseling en samenwerking met en tussen onderwijsinstellingen (MBO/HBO/WO) een belangrijk onderdeel van de aanpak.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Implementatie
Als we afschalen op de uitvoering en inzet van extra capaciteit besparen we in 2024: € 60.000, in 2025 € 120.000, in 2026 € 120.000. Vanaf 2027 geen besparingen, omdat het incidenteel budget betreft.

7.17 Bezuinigen op gemeentelijke bijdrage Veiligheidsregio Utrecht (VRU, gemeenschappelijke regeling)

Beïnvloedbare optie
Het verlagen van de gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio Utrecht en voeren hiertoe het gesprek met de Veiligheidsregio vanaf wanneer op welke posten kan worden bezuinigd. Een voorstel kan zijn om de komende jaren geen indexatie toe te passen en daarmee indirect een bezuiniging op te leggen. De veiligheidsregio Utrecht is verantwoordelijk voor de brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening in de regio.
De maatregel is juridisch toelaatbaar, maar kan niet zonder instemming van het VRU-bestuur doorgevoerd worden (geldt dan namelijk voor alle gemeenten uit deze veiligheidsregio). Voor de verlaging van de gemeentelijke bijdrage is instemming nodig van het bestuur van de VRU; hiertoe dient het gesprek gevoerd te worden (met alle gemeenten uit de Veiligheidsregio). Over hoe wij om willen gaan met verbonden partijen gemeenschappelijke regelingen staat meer beschreven in paragraaf 13.11.

Maatschappelijk effect
Deze vermindering heeft ook effect op bijdragen van de overige gemeenten uit deze veiligheidsregio. Betekent ook forse bezuiniging voor de VRU, maar hun basisdienstverlening (voor brandweerzorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening in de regio) moet op peil blijven.

Implementatie
De maatregel kan op zijn vroegst vanaf de begroting van 2025 worden geïmplementeerd.

7.18 Minder inzet van THOR bij demonstraties en evenementen

Beïnvloedbare optie
Het verminderen van de inzet van THOR op preventie bij evenementen en demonstraties. Deze preventieve inzet is enerzijds gericht op het controleren van de vergunningvoorschriften bij evenementen en anderzijds op een veilig verloop van een demonstratie of evenement. Deze inzet plegen we normaal alleen nog bij demonstraties of evenementen met een hoog risico.

De middelen worden verminderd uit programma Veilige Stad waardoor minder inzet bij demonstraties en evenementen is. Handhavers worden enkel ingezet bij demonstraties en evenementen met een hoog risico.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Maatschappelijk effect
Door het verminderen van de inzet is er minder zicht op het verloop van een evenement of demonstratie en is de kans groot dat er escalaties optreden (bijvoorbeeld bij demonstraties) of dat er onveilige situaties ontstaan bij evenementen.
Het verminderen van inzet tijdens demonstraties en evenementen zorgt ervoor dat organisatoren van evenementen minder gecontroleerd worden en zich minder goed aan de vergunningvoorschriften houden. Dit heeft als gevolg dat er onveilige situaties ontstaan bij evenementen zoals speeltoestellen die niet aan de RAS voldoen of verkeersopstoppingen bij markten.

Implementatie
De maatregel betreft budget voor 1,18 Fte = tussen de € 75.000 en € 150.000
Bij 25% minder budget levert dat een besparing van € 25.000 op.
Bij 50% minder budget levert dat een besparing van € 50.000 op.
Bij 75% minder budget levert dat een besparing van € 75.000 op.

7.19 Stoppen met inzet THOR om hulpdiensten te assisteren bij calamiteiten

Beknopte omschrijving:
THOR assisteert hulpdiensten bij calamiteiten (bijvoorbeeld bij een ongeluk of wegafzetting) zodat de hulpdiensten hun werk veilig en ongestoord kunnen uitvoeren. Handhavers van THOR staan bijvoorbeeld bij de wegafzetting of regelen het verkeer.

Beïnvloedbare optie
THOR levert geen assistentie meer aan hulpdiensten bij calamiteiten. Dit wordt geschrapt uit Veilige stad.

Maatschappelijk effect
Als THOR geen assistentie meer levert aan hulpdiensten bij calamiteiten kunnen we niet garanderen dat hulpdiensten hun werk veilig en ongestoord kunnen doen. Hulpdiensten zoals brandweer, ambulance en politie zouden dan zelf zorg moeten dragen voor een veilige werkplek tijdens calamiteiten of ongelukken. Het risico bestaat dat slachtoffers minder goed of snel geholpen kunnen worden.

Implementatie
Besparing is 0,31 fte = tussen de € 10.000 en € 30.000

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

8 Passende ondersteuning en opvang

8.1 Begroting 2024

x €1.000

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	4.575	6.377	6.377	7.936	7.954	7.954
Lasten	208.231	231.024	236.036	237.032	230.188	230.640
Saldo Baten en Lasten	**-203.656**	**-224.647**	**-229.659**	**-229.096**	**-222.234**	**-222.686**
Onttrekking reserves	3.151	4.308	0	0	0	0
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0	0
Saldo onttrekkingen en toevoegingen reserves	**3.151**	**4.308**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal	**-200.505**	**-220.339**	**-229.659**	**-229.096**	**-222.234**	**-222.686**

8.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen

x €1.000

	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc. in jaar
Baten		6.377	7.936	7.954	7.954		
Lasten		236.036	237.032	230.188	230.640		
Saldo Baten en Lasten		**-229.659**	**-229.096**	**-222.234**	**-222.686**		
Beïn-vloed-bare lasten		34.970	42.680	40.976	41.160		
%		15%	18%	18%	18%		
8.3	Verlenging overeenkomsten aanvullende zorg 2025	0	251	502	502	502	2026
8.4	Beperken keuzevrijheid dagbestedingsvoorzie ning	0	10	10	10	10	2025
8.5	Wet Domeinoverstijgende Samenwerking	0	0	50	50	50	2026
8.6	Herinrichting Sociale Prestatie en Dagondersteuning	0	0	600	600	600	2026
8.7	Toegang tot Maatschappelijke Opvang beperken	0	0	1000	1000	1000	2026
8.8	Beperken middelen tegen geweld in Afhankelijkheidsrelati es (GIA)	0	25	50	50	50	2026

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc. in jaar
8.9	Sluiten Maatschappelijke Opvanglocatie	0	0	2000	2000	2000	2026
8.10	Taakstelling Beschermd wonen	0	800	1900	1900	1900	2026
8.11	Opvang en begeleiding terugkerende gezinnen	0	0	100	100	100	2026
8.12	FIOM subsidie stoppen	0	300	300	300	300	2025

8.3 Verlenging overeenkomsten aanvullende zorg 2025

Met de verlenging van 2025 kijken naar tarieven per zorgvorm (inclusief mogelijkheden digitalisering en collectief werken om kosten te drukken, of laag intensieve begeleidingsvormen voor langdurige zorg/waakvlam).

Beïnvloedbare optie
We verlagen de contractwaarde van de huidige aanbieders bij de volgende verlengingsoptie door afspraken te maken over inzet van goedkopere zorgvormen.

Maatschappelijk effect
Wachtlijsten groeien, mensen wachten langer op zorg en hebben wellicht langer zorg nodig, kwaliteit van zorg kan onder druk komen te staan

Aanname is dat het verlagen van de tarieven per zorgvorm geen wezenlijke wijziging is van de contracten en dat de besparing niet tenietgedaan wordt door een stijging van zorgkosten, doordat mensen langer moeten wachten op hulp/ondersteuning of als gevolg van een lagere kwaliteit van de geleverde zorg/ondersteuning.

Implementatie
Met implementatie kan onder lopende contracten al worden gestart, daarom opbrengst vanaf 2025, oplopend vanaf 2026.

Het bedrag is gebaseerd op 2% van het budget voor ambulante begeleiding. Percentage kan hoger en lager worden bepaald.

8.4 Beperken keuzevrijheid dagbestedingsvoorziening

Beïnvloedbare optie
Vervoerskosten drukken door beperken van keuzevrijheid van dagbestedingsvoorziening. De inwoner heeft dan alleen keuze uit nabije voorzieningen Dagondersteuning.

Maatregel effect
Door inwoners te verplichten gebruik te maken van een dagbestedingsvoorziening bij hen in de buurt, hoeven we minder geld uit te geven aan vervoerskosten naar een locatie van keuze verder weg. Zolang het adequate ondersteuning is, mag voor de goedkoopste (in dit geval de dichtstbijzijnde) voorziening worden gekozen

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Maatschappelijk effect
Aanname is dat het lukt om adequate ondersteuning dichter bij huis te vinden voor de meeste inwoners die gebruikmaken van deze voorziening. Aanname is dat dit niet leidt tot een substantiële verandering in het gebruik per locatie en de vermindering van vervoerskosten geen wezenlijke wijziging betekent ten opzichte van onze contracten met vervoerders.

Implementatie
Aanpassing werkwijze toegang, effect met ingang van 2025. Het bedrag is te klein om te schalen.

8.5 Wet Domeinoverstijgende Samenwerking

Beïnvloedbare optie
Preventieve activiteiten in het sociaal domein door het zorgkantoor laten financieren (in plaats van nieuwe projecten opzetten, aansturen op bestaande inzet overnemen). Door het verschuiven van de financiering van specifieke activiteiten vanuit de Zorgverzekeringswet en/of Wet Langdurige Zorg worden de kosten voor de gemeente lager.

Maatschappelijk effect
Geen effect, mits het zorgkantoor deze activiteiten overneemt. Zo niet, dan zal het stoppen van preventieve activiteiten waarschijnlijk leiden tot meer zorgvraag in de basiszorg en aanvullende zorg.

Implementatie
Kosten-batenanalyse van de preventieve activiteiten is nodig om bereidheid bij zorgkantoor te stimuleren. Direct causaal verband tussen kosten en baten van preventieve activiteiten is doorgaans lastig te leggen. Het bedrag is te klein om te schalen.

8.6 Herinrichting Sociale Prestatie en Dagondersteuning

Beïnvloedbare optie
Jet herinrichten van de subsidieregeling sociale prestatie en dagondersteuning door te kijken waar overlap in aanbod zit met andere regelingen en bekijken of we bijvoorbeeld Cofinanciering bij subsidie Sociale Prestatie en Dagondersteuning aanvragen verplichten.

We verlagen de huidige subsidies en verplichten subsidieaanvragers om een deel van hun kosten te dekken met andere inkomstenbronnen. Of we stoppen subsidies waar er sprake is van overlapt met het aanbod van andere subsidieregelingen

Maatschappelijk effect
Kleine SP- en DO-partijen kunnen cofinanciering mogelijk niet waarmaken, risico voor continuïteit van zorg en breedte van het aanbod; risico dat grotere aanbieders eigen aanvragen co-financieren vanuit zorggeld; cliënten kunnen mogelijk niet meer terecht bij de plek die zij al lang kennen. Daarnaast zijn we juist een beweging aan het maken naar laagdrempelig groepsgericht aanbod, veel van de aanbieders daarvan vallen onder deze regeling waardoor er bij het vervallen van aanbod een gat in de ondersteuning kan ontstaan en deze beweging wordt vertraagd. Dit kan dus ook tot extra kosten leiden bij andere zorgvormen en domeinen.

Aanname hierbij is dat het mogelijk is voor subsidieaanvragers om een deel van hun kosten te dekken met andere inkomstenbronnen en dat er overlap is binnen het aanbod tussen verschillende regelingen. Bij andere subsidies in het sociaal domein (denk aan sport) wordt wel gevraagd om cofinanciering (gemeente subsidieert maximaal een vastgesteld percentage van de totale kosten van een activiteit). Dit

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

kan een fonds zijn of bijvoorbeeld een geringe eigen bijdrage van deelnemers (wat voor SPDO strijdig is met de gedachte van laagdrempeligheid en waarvan de inspanning/onrust mogelijk niet in relatie staat tot de opbrengst). Er is nog niet nader onderzocht of dit realistisch is voor specifiek SPDO, wel is bekend dat veel fondsen slechts helpen met het opstarten van een initiatief waardoor continuïteit op de lange termijn niet gewaarborgd is.

Implementatie
Aanpassing van de subsidieregeling nodig, implementatie mogelijk vanaf subsidiebeschikkingen per 1 januari 2026, dit is inclusief een verplichte redelijke implementatietermijn van 12 maanden in verband met wezenlijke aanpassing van de omvang van de financiering.

Het budget voor SP en DO bedraagt circa € 6 miljoen, een bedrag van € 600.000 vraagt dus een cofinanciering of het stoppen met 10% van het aanbod. Het percentage cofinanciering of herinrichting kan hoger of lager worden bepaald.

8.7 Toegang tot Maatschappelijke Opvang beperken

Beïnvloedbare optie
Toegang tot MO wordt beperkt tot enkel de Wmo doelgroep, en dit wordt gecontroleerd door specifiek te sturen op de Wmo doelgroep. Personen met bijvoorbeeld een Wlz indicatie hebben geen toegang tot de maatschappelijke opvang. We laten minder personen toe tot de opvang, waardoor we minder opvangplekken hoeven te subsidiëren/in te kopen.

Maatschappelijk effect
Minder mensen krijgen toegang tot de opvang, waardoor mensen niet goed kunnen werken aan herstel en het beroep op specialistische zorg toeneemt. Dit kan leiden tot meer overlast op straat, waardoor een grotere inzet van VTH en de politie nodig is. De “Tunnelsituatie” zou kunnen terugkeren.

Aanname is dat het mogelijk is om extreem kwetsbare rechthebbende daklozen te onderscheiden en dat dit onderscheid juridisch houdbaar is. Daarnaast is een aanname dat de besparing niet teniet wordt gedaan door de toename van specialistische zorg en de inzet van VTH en politie.

Implementatie
Implementatie van deze maatregelen vraagt aanpassing van de werkwijze voor de toegang tot MO (in de vorm van een afwegingskader) en aanpassing van de contracten met zorgpartners tot het maximum van een wezenlijke wijziging (10% contractomvang). Gaan we daarboven, dan vraagt het een aanpassing van de contracten met bijbehorende doorlooptijd.

Het bedrag van 1 miljoen euro betekent een structurele afname van ongeveer 20 opvangplekken. De opvang zit op dit moment vol.

8.8 Beperken middelen tegen geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA)

Beïnvloedbare optie
De aanvullende zorg Wmo met betrekking tot Geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA) beperken tot sec opvang en begeleiding. In overleg met de opvanginstelling wordt er bepaald welke preventieve taken anders ingevuld kunnen worden zodat er besparing wordt gerealiseerd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de plegeraanpak en/of Maatje achter de voordeur. We beëindigen de aanpalende ondersteuning. Het beperken van de voorzieningen leidt tot een kostenbesparing.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Maatschappelijk effect
Consequentie hiervan is dat de kans groot is dat het beroep op deze opvang vervolgens groter wordt, doordat aan de voorkant minder wordt ingezet op het voorkomen van de instroom. Aan de toegankelijkheid kunnen we niets doen. De versobering zou kunnen leiden tot meer politie- inzet, meer inzet veilig thuis en meer hulpvragen bij de buurtteams. Aanname is dat de besparing niet teniet wordt gedaan door extra zorgkosten die ontstaan als gevolg van minder preventie en de toename van inzet van politie, veilig thuis, buurtteam en specialistische hulpverlening et cetera.

Implementatie
Implementatie van deze maatregelen vraagt om een aanpassing van de werkwijze toegang (inclusief opstellen afwegingskader) en aanpassing van contractafspraken met de aanbieder. Implementatie is mogelijk vanaf per 1 januari 2026, dit is inclusief een verplichte redelijke implementatietermijn van 12 maanden in verband met verminderen/stoppen van de financiering.

Het bedrag is te klein om te schalen, betreft het volledig ingezette bedrag.

8.9 Sluiten Maatschappelijke Opvanglocatie

Beïnvloedbare optie
Door minder mensen op te vangen, kunnen we een locatie sluiten en maken we minder kosten in de opvang.

Maatschappelijk effect
Minder opvang betekent dat er meer dakloosheid ontstaat met als gevolg dat mensen niet kunnen werken aan herstel, meer problematiek ontwikkelen waardoor het beroep op specialistische zorg toeneemt. Bovendien komt er meer overlast op straat, is er meer inzet van VTH en de politie nodig. Daklozen kunnen niet in de opvang terecht, waardoor ze hun dag of nacht op straat moeten doorbrengen. Dit leidt tot meer mensen op straat (tunnelsituatie) en meer problematiek in de opvang.

Welke aannames of vooronderstellingen zijn van toepassing?
Aanname is dat de besparing niet teniet wordt gedaan door de extra zorg- en veiligheidskosten (ook op langere termijn).

Implementatie
Aanpassing van de Maatschappelijke opvang vraagt aanpassing van de contracten met partners (wezenlijke wijziging met bijbehorende doorlooptijd). Bovendien heeft dit scenario als mogelijk gevolg dat we op andere locaties nog enkel nachtopvang kunnen bieden om zo aan onze wettelijke taak te kunnen blijven voldoen. Dat vraagt tijd, onder andere i.v.m. de aanpassing van de contracten met partners en aanpassingen van de vergunning voor de locaties en verbouwen.

Het bedrag is gebaseerd op het sluiten van 1 locatie (circa 40 opvangplekken). Opschalen betekent nog meer locaties sluiten. Dat is niet mogelijk, omdat we dan niet meer voldoen aan onze wettelijke taak.

8.10 Taakstelling Beschermd Wonen

Beïnvloedbare optie
We leggen een taakstelling op Beschermd Wonen en verlagen de uitgaven op Beschermd Wonen. Beschermd Wonen is een doorstroom voorziening van Maatschappelijke Opvang, Forensische Zorg, de GGZ en Individuele Begeleiding.

Maatschappelijk effect

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Effecten hiervan zijn dat mensen langer in deze voorzieningen blijven waardoor daar de druk toeneemt en mensen niet aan herstel kunnen werken. Er onhoudbare en gevaarlijke situaties in de huiselijk sfeer kunnen ontstaan, waardoor meer crisisplaatsingen nodig zijn. Een toename op de wachtlijst voor mensen die een 24/7 zorgvraag hebben (en die is al aanzienlijk). Afhankelijk van de taakstelling kan het zijn dat contracten opengebroken moeten worden.

Aanname is dat de besparing niet teniet wordt gedaan door de extra zorgkosten die (ook op langere termijn) ontstaan doordat mensen langer in de maatschappelijke opvang en andere (Wmo-) voorzieningen blijven en niet aan hun herstel kunnen werken en door de mogelijke toename van het aantal crisisplaatsingen.

Implementatie
Implementatie van deze maatregelen vraagt aanpassing van de werkwijze toegang MO (in de vorm van een scherper afwegingskader wie wel toegang krijgt) en aanpassing van de contracten met zorgpartners tot het maximum van een wezenlijke wijziging (10% contractomvang); gaan we daarboven dan vraagt het aanpassingen van de contracten met bijbehorende doorlooptijd.

Schaalbaarheid
Het bedrag is gebaseerd op een afname van de inkoop van ca. 3,5 miljoen euro. Omdat het een centrumtaak betreft waar afspraken met regiogemeenten onderliggen, vloeit van de besparing 47,5% terug naar de Gemeente Utrecht. Regiogemeenten dienen ook in te stemmen met een eventuele taakstelling. Opschalen lijkt gezien het hoog ingezette percentage niet realistisch onder de lopende contracten.

8.11 Opvang en begeleiding terugkerende gezinnen

Beïnvloedbare optie
We minderen de subsidie en ingekochte dienstverlening aan de zelfredzame gezinnen. Strenger toetsen op toegang tot opvang en sturen op uitstroom in begeleiding van onvoorbereid terugkerende gezinnen.

Maatschappelijk effect
Effect hiervan is dat deze mensen iets in hun eigen netwerk moeten zoeken of indien mogelijk de procedure afwachten in land van vertrek. Opvang van kinderen is een wettelijke taak dus als mensen geen gebruik maken van hun eigen netwerk of de procedure afwachten in land van herkomst, dan is er het risico dat de ouders uit de ouderlijke macht worden gezet en kinderen uit huis kunnen worden geplaats. Als dit niet lukt, dan is er het risico dat kinderen uit huis worden geplaatst. Groot risico op juridische procedures.
Aanname is dat de besparingen niet teniet worden gedaan door een toename van kosten aan jeugdhulp als gevolg van een toename van het aantal uithuisplaatsingen en zorgkosten als gevolg van de uitkomsten van juridische procedures.

Implementatie
Implementatie van deze maatregelen vraagt aanpassing van de werkwijze toegang (inclusief opstellen afwegingskader) en aanpassing van de subsidieregeling. Implementatie is mogelijk vanaf subsidiebeschikkingen per 1 januari 2026, dit is inclusief een verplichte redelijke implementatietermijn van 12 maanden in verband met verminderen/stoppen van de financiering.

Het bedrag is gebaseerd op het afbouwen van bestaande opvangplekken inclusief begeleiding van terugkerende gezinnen. Het betreft het strenger toetsen op de toegang. Het volledig stoppen is niet aan de orde, omdat dit een wettelijke taak is. Het bedrag gaat er dus vanuit dat we deze taak in meer beperkte mate uitvoeren.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

8.12 Subsidie aan FIOM stoppen

Beïnvloedbare optie
FIOM is het expertisecentrum op het gebied van ongewenste zwangerschap. We stoppen met de subsidie

Maatschappelijk effect
Minder goede begeleiding bij ongewenste zwangerschappen, verwantschapsvraagstukken en adoptie.

Welke aannames of vooronderstellingen zijn van toepassing?
Het stoppen met de subsidie leidt niet tot extra zorgvraag, maar mogelijk wel tot een verschuiving van de zorgvraag naar bijvoorbeeld het buurtteam of aanvullende zorg.

Implementatie
Aanpassing mogelijk per 1 januari 2026, dit is inclusief een verplichte redelijke implementatietermijn van 12 maanden in verband met stoppen van de financiering.

Schaalbaarheid
Stichting FIOM had in 2022 een totale begrotingsomvang van circa € 6,5 miljoen euro. De bijdrage van € 300.000 vanuit de Gemeente Utrecht is dus niet bepalend voor het voortbestaan. Bedrag is volledig schaalbaar.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

9 Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid

9.1 Begroting 2024

x €1.000

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	153.269	147.832	148.013	148.013	148.013	148.013
Lasten	315.284	294.971	274.160	271.291	271.028	268.135
Saldo Baten en Lasten	**-162.015**	**-147.139**	**-126.147**	**-123.278**	**-123.015**	**-120.122**
Onttrekking reserves	11.412	24.091				
Toevoeging reserves		903				
Saldo onttrekkingen en toevoegingen reserves	**11.412**	**23.188**				
Totaal	**-150.603**	**-123.951**	**-126.147**	**-123.278**	**-123.015**	**-120.022**

Baten betreffen met namelijk het BUIG-budget.

9.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen

x €1.000

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc in jaar
Baten		148.013	148.013	148.013	148.013		
Lasten		274.160	271.291	271.028	268.135		
Saldo Baten en Lasten		**-126.147**	**-123.278**	**-123.015**	**-120.122**		
Beïnvloedbare lasten		26.220	27.277	28.453	30.474		
%		9,56%	10,05%	10,05%	11,37%		
Effect van de maatregelen op de netto-lasten							
9.3	Sobere uitvoering Actieagenda Economie	0	300	400	400	400	2025
9.4	Verkleinen werkbudget	0	50	50	50	50	2025
9.5	Stoppen subsidie werk naar werk	0	400	400	400	400	2025
9.6	Verminderen evenementenfonds	0	150	150	150	150	2025
9.7	Verminderen bijdrage Utrecht Marketing (optelling voorstellen	0	0	800	800	800	2026

AMBTELIJK INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc in jaar
	van Cultuur, MCN en Economie)						
9.8	Bijdrage ROM en EBU verlagen	0	0	20	50	80	2028
9.9	Startup subsidieregeling voor UtrechtInc, StartupUtrecht en Dutch Game Garden afbouwen	0	0	0	40	40	2027
9.10	Startup-subsidieregeling voor NL Groeit, Impact030 en Innofest stoppen	0	120	120	120	120	2025
9.11	Bijdrage aan International Welcome Centre Utrecht Region halveren	0	0	75	75	75	2026
9.12	Versoberen inzet circulair	0	337	337	337	140	2028
9.13	Invulling basisbanen via ontwikkelbanen UW	300	300	300	0	0	nvt
9.14	Beperken werkdienstverlening arrangement 4	0	0	1.000	1.000	1.000	2026
9.15	Bijdrage UW verlagen	0	0	300	300	300	2026
9.16	Focus enkel op één doelgroep in de bijstand	0	0	PM	PM	PM	PM
9.17	Versoberen of stoppen U-pas	0	2.500	5.000	5.400	5.800	2028
9.18	Bijzondere bijstand versoberen	0	900	900	900	900	2025
9.19	Bijdragen dak- en thuislozen verlagen	0	PM	PM	PM	PM	PM
9.20	Terugdraaien afzien van bruteren van bijstandsvordeningen	0	200	200	200	200	2025
9.21	Individuele inkomenstoeslag afschaffen of versoberen	0	3.200	3.200	3.200	3.200	2025
9.22	Dienstverleningscon-cept sociaal domein			PM	PM	PM	

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

#	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc in jaar

9.3 Versoberen uitvoering Actieagenda Economie

Beïnvloedbare optie
We versoberen de uitvoering van de Actieagenda Economie. Dit raakt alle doelstellingen in het programma Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid. We zorgen dat de basis op orde is, maar zetten geen plus boven op het programma. Dit gaat wel ten koste van de uitvoeringskracht van de opgave.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat met minder uitvoeringskracht het lastiger wordt om in te spelen op de economische realiteit. Het leidt tot minder actueel beleid op het gebied van een aantrekkelijk ondernemersklimaat, een weerbare en wendbare arbeidsmarkt en een toekomstbestendige Utrechtse economie.
Minimaliseren van de uitvoering Actieagenda Economie kan leiden tot prioritering en het bijstellen van beleid dat reeds is toegezegd.

Implementatie
Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,4 miljoen. In het coalitieakkoord zijn middelen beschikbaar gesteld voor meer (ambtelijke) uitvoeringskracht (en werkbudget), € 1 miljoen voor 2024 oplopend naar € 1,5 miljoen in 2026 waarvan bij de Voorjaarsnota 2023 € 0,1 miljoen is teruggedraaid voor. In het coalitieakkoord is daarnaast geld beschikbaar gesteld voor het verdichten en verduurzamen bedrijventerreinen (incidenteel € 6 miljoen over de jaren 2023 t/m 2026).

9.4 Verkleinen werkbudget

Beïnvloedbare optie
We verkleinen het opgavenbrede werkbudget. Uit dit werkbudget worden onder meer ad hoc-werkzaamheden/ incidentele activiteiten betaald (bijvoorbeeld het standplaatsendossier). Hiervoor is dan minder ruimte, maar de basis is nog steeds op orde.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat met minder werkbudget het lastiger wordt om in te spelen op actuele ontwikkelingen. Dit heeft effect op het gebied van een aantrekkelijk ondernemersklimaat, een weerbare en wendbare arbeidsmarkt en een toekomstbestendige Utrechtse economie.

Implementatie
Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een bezuiniging van € 0,05 miljoen. Betreft gedeeltelijk middelen uit het coalitieakkoord.

9.5 Stoppen subsidie werk naar werk

Beïnvloedbare optie
We stoppen de subsidieregeling werk naar werk.

Maatschappelijk effect

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Het maatschappelijk effect is dat dit ten koste gaat van de (om)scholingsaanpak in de stad voor sectoren waar momenteel arbeidsmarktkrapte geldt. En dat dit ten koste gaat van onze bijdrage aan het regionaal Talentfond waar we zelf mede-initiatiefnemer van zijn. Ook ondergraaft dit de doelstelling “toekomstbestendige vaardigheden en banen voor inwoners”. De ondersteuning van de grote maatschappelijke transities met voldoende geschoolde arbeidskrachten wordt hierdoor bedreigd.

Implementatie
Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een bezuiniging van 0,4 miljoen euro.

9.6 Verminderen evenementenfonds

Het Evenementenfonds is er voor organisaties die een evenement organiseren rond het thema gezondheid en aansluit bij 1 van de volgende 4 momenten:

- Viering verjaardag van de stad
- Dutch Health Week
- Utrecht Science Week
- Viering van Sint-Maarten

Beïnvloedbare optie
We stoppen de subsidieregeling

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat dit ten koste gaat van versterken betrokkenheid stad bij profiel Utrecht, doordat minder evenementen rond het thema gezondheid zullen plaatsvinden.

Implementatie
Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,15 miljoen. Betreft middelen uit het coalitieakkoord.

9.7 Verminderen bijdrage Utrecht Marketing

Vanuit de gemeente gaat 3,3 miljoen euro naar Utrecht Marketing. Hieronder ligt een meerjarige opdracht die nog loopt t/m 2025. Een groot deel hiervan gaat naar marketingcampagnes voor toeristen (duurzame bezoekers), informatievoorziening (VVV-winkel) en het aantrekken van congressen die passen in het profiel Utrecht, Hearth of Health om juist die zakelijke bezoekers te trekken. Daarnaast worden hiermee een groot deel van het Uitfeest, Culturele Zondagen en cultuurpromotie als de UITagenda gefinancierd.

Beïnvloedbare optie
We verkleinen de bijdrage aan Utrecht Marketing vanaf 2026 door het stoppen met de subsidie voor cultuurparticipatie (culturele zondagen) (cultuur) à 0,7 miljoen euro.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat de laagdrempelige toegang voor het bevorderen van cultuurparticipatie hiermee verdwijnt. Daarnaast verminderen we de inzet op de positionering van Utrecht als duurzame bestemming voor toerisme met 0,1 miljoen. Hierdoor kan Utrecht minder aantrekkelijk worden voor de doelgroep (zakelijke) toeristen die van economische en sociale meerwaarde zijn voor de stad en weinig overlast veroorzaakt.

Implementatie
Vanaf 2026 leidt dit structureel tot een bezuiniging van 0,8 miljoen euro. Dit bedrag betreft dus een optelling van de voorstellen van Economie, Cultuur en MCN.

9.8 Bijdrage ROM en EBU verlagen

Beïnvloedbare optie
We verminderen de totale bijdrage ROM en EBU met 10% - in stappen - gedurende de jaren 2026, 2027 en 2028. Voorstel is om vooral te bezuinigen op de bijdrage ROM, omdat de bijdrage EBU slechts om fractie gaat van het totaal.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat dit ten koste gaat van onze bijdrage aan de realisatie van de regionale economische agenda. Deze is gericht op het versterken van innovatiekracht, nieuwe economie, oplossen van maatschappelijke problemen en nieuwe banencreatie.

Implementatie
In 2026 leidt dit tot een besparing van € 0,02 miljoen, in 2027 € 0,05 miljoen en vanaf 2028 structureel tot € 0,08 miljoen.

9.9 Startup subsidieregeling voor UtrechtInc, StartupUtrecht en Dutch Game Garden afbouwen

Beïnvloedbare optie
We bouwen de subsidieregeling voor incubators - in stappen - vanaf 2027 af tot circa 90% van de omvang.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat dit ten koste gaat van de nieuwe economie-infrastructuur in de stad. Onze bijdrage is een minderheidsdeel van de totale investering van alle partners in de stad en provincie. Als wij verminderen, treedt het risico op dat partners ook afschalen. Ook bestaat het risico dat groeiondernemers naar andere regio's trekken. Omdat we vanuit deze regeling al lang dezelfde partijen ondersteunen, dient afbouw in juridische zin zeer zorgvuldig en betrouwbaar plaats te vinden.

Implementatie
In 2027 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,04 miljoen.

9.10 Startup-subsidieregeling voor NL Groeit, Impact030 en Innofest stoppen

Beïnvloedbare optie
We stoppen dit deel van de subsidieregeling vanaf 2025.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat dit ten koste gaat van de nieuwe economie-infrastructuur in de stad. Er is dan geen ruimte meer om nieuwe initiatieven die groeiondernemers helpen, te ondersteunen. Onze bijdrage is een minderheidsdeel van totale investering van alle partners in de stad en provincie. Als wij verminderen, treedt het risico op dat partners ook afschalen. Risico dat groeiondernemers naar andere regio's trekken.

Implementatie
In 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,12 miljoen.

9.11 Bijdrage aan International Welcome Centre Utrecht Region verminderen

Beïnvloedbare optie
We verminderen de bijdrage aan het IWCUR vanaf 2026.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat dit ten koste gaat van ondersteunende dienstverlening aan nieuwkomers. De basis van IWCUR is een doorlopend convenant tussen alle aangesloten partners (Amersfoort, UU, Provincie) waarin ook de huidige bedragen vastliggen.

Implementatie
In 2026 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,025 miljoen. Deze maatregel heeft nog een variant waarin het drievoudige bezuinigd wordt, met het risico dat andere partners dan ook hun bijdrage gaan verminderen.

9.12 Versoberen inzet Circulair

We beperken de middelen voor Utrecht Circulair door:

- De middelen voor de uitvoeringskracht voor Utrecht Circulair te verminderen
- Geen bijdrage aan uitgifte circulaire bedrijventerreinen meer te geven
- Geen bijdrage aan circulaire gebiedsontwikkelingen meer te geven
- Te stoppen met het opleiden voor circulaire banen

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat met minder uitvoeringskracht het lastiger wordt om in te spelen op de economische realiteit. Het leidt tot een minder actueel beleid van het ondernemersklimaat dat daardoor minder aantrekkelijk wordt. En van de weerbare en wendbare arbeidsmarkt en de toekomstbestendige Utrechtse economie. Minimaliseren van de uitvoering Actieagenda Economie kan leiden tot het bijstellen van beleid en prioriteiten die reeds zijn toegezegd.
Dit gaat ten koste van de uitvoeringskracht van de opgave, maar de basis is nog steeds op orde.

Implementatie
Vanaf 2025 tot 2028 leidt dit incidenteel tot een besparing van € 0,337 miljoen. Vanaf 2028 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,212 miljoen. Betreft gedeeltelijk incidentele middelen uit het coalitieakkoord.

9.13 Invulling basisbanen via ontwikkelbanen UW

Beïnvloedbare optie
We vullen de basisbanen uit het coalitieakkoord in met ontwikkelbanen bij UW. Deze banen zijn tijdelijk. Daar waar het niet lukt om door te stromen naar een reguliere baan biedt UW een vaste baan aan. De

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

tijdelijke ontwikkelbanen en vaste banen bij UW dekken we met bestaande instrumenten zoals loonkostensubsidie. Eventueel noodzakelijke gemeentelijke bijdragen voor de vaste banen brengen we onder binnen het bestaande financiële kader voor UW. Het budget uit het coalitieakkoord is daardoor niet nodig.

De invulling via ontwikkelbanen komt ten laste van het structurele programmabudget. Hierdoor is het incidentele budget niet nodig.

Maatschappelijk effect
Het budget uit het coalitieakkoord is tijdelijk waardoor de banen ook niet structureel kunnen worden gemaakt. Met de invulling via ontwikkel- en vaste banen bij UW maken we de banen voor inwoners zo nodig ook structureel. Dit betreft wel bedrijfsmatige banen met een relatief hogere inverdiencapaciteit dan banen waarin vooral maatschappelijke werkzaamheden worden verricht.
Eventuele structurele bijdrage van de gemeente kan worden ondergebracht binnen financiële kader UW.

Implementatie
Incidentele budget kan per direct vrijvallen. Ontwikkelbanen bij UW bestaan. Over onderbrengen binnen financiële kader UW moeten in 2024 afspraken worden gemaakt.

Deze optie is financieel schaalbaar.

9.14 Stoppen werkdienstverlening bijstandsgerechtigden voor wie arbeidsmarkt op grote afstand staat (arrangement 4)

Beïnvloedbare optie
Beperken van de werkdienstverlening voor bijstandsgerechtigden voor wie arbeidsmarkt op grote afstand staat. Van deze groep verwachten we niet dat zij (voorlopig) aan het werk kunnen. Een beperking van de inzet zal daarom niet of nauwelijks tot minder uitstroom uit de bijstand leiden (mogelijk waterbedeffect). In dit voorstel beperken we daarom de inzet op deze groep. Hierbij wordt gedacht aan een beperking van de personele inzet en het stopzetten van de bijdrage aan de subsidie sociale prestatie en dagondersteuning vanuit het re-integratiebudget. Minder inzet op dit arrangement 4 leidt tot lagere personeelskosten en subsidiekosten. Lagere personeelskosten kunnen worden ingeboekt via natuurlijk verloop.

NB: In concept beleidsnota Werk en Re-integratie wordt de inzet op deze groep ook beperkt.

Maatschappelijk effect
De re-integratiedienstverlening voor arrangement 4 is dermate beperkt dat de impact waarschijnlijk ook beperkt zal zijn. Belangrijk aandachtspunt is dat de inwoner die wel naar werk begeleid wil worden (en voor wie dit ook een enigszins realistisch is) een ingang blijft houden. Het stopzetten van de bijdrage aan de subsidieregeling leidt mogelijk tot minder aanbod van dagondersteuning. De verminderde inzet van werkdienstverlening leidt niet of nauwelijks tot minder uitstroom naar werk. En daardoor ook niet tot hogere bijstandsuitgaven.

Vaststellen welke personele inzet wordt verminderd. Dit opvangen binnen natuurlijk verloop van de totale werkdienstverlening. Vaststellen in hoeverre de subsidiebijdrage wordt verlaagd. Dit verwerken in subsidieregeling.

Implementatie
Besparing is PM. Schaalbaarheid is moeilijk aan te geven omdat te om een beleidsmatige keuze is om het wel of niet te doen.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

9.15 Bijdrage UW verlagen

Beïnvloedbare optie
UW ontvangt, naast de rijksbijdrage voor de uitvoering van de Wsw, een aanvullende subsidie van 1,8 miljoen euro. De rijksbijdrage voor de Wsw is ontoereikend. Doordat de Wsw als gevolg van voortschrijdende uitstroom steeds kleiner wordt, kan deze bijdrage omlaag. We kunnen deze subsidie vanaf 2026 verlagen naar 1,5 miljoen euro. In het Ondernemingsplan UW 2023-2026 is deze verlaging reeds opgenomen.

Maatschappelijk effect
Doordat de Wsw als gevolg van voortschrijdende uitstroom steeds kleiner wordt, zou de verlaging - mits UW dit tijdig doet - op dit punt geen maatschappelijk effect hoeven te hebben. Het idee is wel dat de aanvullende subsidie geleidelijk (deels) wordt omgebouwd naar een gemeentelijke bijdrage voor Participatiewetbanen die in feite in de plaats van de Wsw komen. De verlaging maakt dat hiervoor minder beschikbaar is en er dus op termijn ook minder van dit soort banen komen.
UW kan de afbouw van bijdrage tijdig inpassen in de bedrijfsvoering en begroting.

Implementatie
Afstemmen met UW. Zorgdragen dat UW dit verwerkt in de begroting 2026 en de bedrijfsvoering tijdig aanpast voor de lagere bijdrage.

Deze optie is financieel schaalbaar.

9.16 Focus enkel op één doelgroep in de bijstand

Beïnvloedbare optie
De bijstand is laag waardoor er nog maar een kleine groep bewoners in het bestand zitten die gemakkelijk uitstromen uit de bijstand. In theorie kunnen we ons alleen op de meest kansrijke groep focussen (in tijden van laagconjunctuur). Door het focussen op enkel kansrijke groepen zal er minder uitvoeringscapaciteit en inzet op instrumenten nodig zijn voor een bredere groep.
Doordat het BUIG-budget meebeweegt met de conjunctuur zal dit niet direct tot een besparing bij BUIG leiden.

Maatschappelijk effect
Hiermee wordt een grote groep bewoners die nu (of bij laagconjunctuur) in de bijstand komt niet geholpen.
De aanname is dat een versmalling van de inzet niet leidt tot een veel lagere uitstroom uit de bijstand voor de bredere bijstandspopulatie en daarmee geen negatief effect heeft op het BUIG-budget. Het is niet met zekerheid te zeggen of dit klopt.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Implementatie
Dit zal leiden tot een bijstelling van de beleidsnota op re-integratie. Daarna zal de dienstverlening van Werk en Inkomen moeten worden aangepast en in een bedrijfsplan uitwerkt moeten worden wat de betekenis is voor de organisatie.
Deze optie is schaalbaar (kiezen voor 2 doelgroepen, of limitatief aantal bijstandshuishoudens).

9.17 Versoberen of stoppen U-pas

De U-pas is een meedoenpas voor inwoners met een laag inkomen (maximaal 125% bijstandsnorm).

Beïnvloedbare optie
Afschaffen of versoberen van de U-pas. In deze rapportage wordt uitgegaan van de beïnvloedbare ruimten en daarmee om de U-pas volledig af te schaffen. Wanneer de U-pas wordt stopgezet vervallen de uitgaven die voor de U-pas worden gedaan (kosten U-pas zelf en de uitvoeringskosten). Maar de optie is schaalbaar, bijvoorbeeld door alleen het tegoed voor volwassenen af te schaffen of de inkomensnorm te verlagen.

NB: de uitvoering van de U-pas wordt begin december opnieuw gegund. Jaarlijkse uitvoeringskosten van € 800.000 euro liggen dan voor drie jaar (tot 2027) vast.

NB: de U-pas is in beeld als instrument om lage inkomens te compenseren voor de kosten van de parkeervergunning (gemeentebrede invoer).

Maatschappelijk effect
Een beperking van de mogelijkheden voor inwoners met een laag inkomen om mee te doen in de samenleving. En uitgaande van de invoer compensatiekosten parkeervergunning via U-pas: dan is er geen dan wel minder compensatie mogelijk van de kosten voor een parkeervergunning.
De maximale besparing is meer gebaseerd op de verwachte uitgaven dan op het op dit moment begrote bedrag. Dit verschil wordt echter nog ingepast in de meerjarenbegroting voor de armoederegelingen en schuldhulpverlening. Verder veronderstelt de maximale besparing dat de uitvoeringskosten pas vanaf het U-pas jaar 2026-2027 naar 0 kunnen worden teruggebracht.

Implementatie
Voor deze implementatie zal een wijziging van de verordening en beleidsregel nodig zijn. Het contract met de U-pas uitvoerder zal vanaf het U-pas jaar 2026-2027 worden beëindigd.

Deze optie is schaalbaar. De uiterste optie is helemaal stoppen, maar kan ook gedeeltelijk worden doorgevoerd of bijvoorbeeld een beperking van de maximumbedragen.

9.18 Bijzondere bijstand versoberen

Beïnvloedbare optie
We kunnen de bijzondere bijstand versoberen. Dit kan bijvoorbeeld (maar niet uitsluitend) door de kosten van woninginrichting om te zetten van gift naar lening. Momenteel verstrekken we als gemeente het volledige bedrag voor woninginrichting. De bijdrage in de woninginrichting is een grote post binnen de bijzondere bijstand. Op dit moment is dit een gift. De wet biedt de mogelijkheid om dit te veranderen in een lening. Alternatief is een verlaging van de bijdrage, of andere maatregelen zoals strengere draagkrachtregels.
Wel moet altijd nog rekening gehouden worden dat er een voorziening moeten zijn voor dubieuze debiteuren. In de besparing is hier rekening mee gehouden.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Maatschappelijk effect
Deze bezuiniging raakt een aantal kwetsbare doelgroepen (zoals voormalig dak- en thuislozen, statushouders en mensen uit de vrouwenopvang). Mogelijk leidt het voorstel tot een meer sobere woninginrichting dan gewenst en dat draagt niet bij aan maatschappelijk herstel. Daarnaast worden mogelijk minder nieuwe gebruiksgoederen zoals koelkasten gekocht. Deze gaan minder lang mee en zijn minder duurzaam in gebruik (energie, water).
Het aangaan van een lening is een extra kostenpost, waardoor een deel van de bewoners mogelijk niet volledig rond kan komen.
Dat het overgrote deel van de betreffende inwoners kunnen rondkomen met de kosten van de lening en daarmee ook de lening zullen afbetalen.

Implementatie
De huidige richtlijnen bijzondere bijstand moeten worden aangepast. Deze maatregel zou ook anders ingevuld kunnen worden.

9.19 Bijdragen dak- en thuislozen verlagen

Beïnvloedbare optie
Het is in de participatiewet mogelijk om de bijstandsuitkering per maand met 20% te verlagen voor bewoners zonder huisvestingslasten (dak- en thuislozen). Momenteel wordt de bijstandsnorm voor deze groep met 15% verlaagd, dit kan worden opgerekt naar -20%.
Door het verlagen van de bijstandsnorm zal het maandelijkse uit te keren bedrag voor de gemeente verlaagd worden.

Maatschappelijk effect
De groep dak- en thuislozen is de meest kwetsbare groep die hierdoor minder budget te besteden heeft. Dit kan effect hebben dat deze groep minder goed kan rondkomen.
De veronderstelling is dat deze 5% extra verlaging van de bijstandsnorm door deze doelgroep kan worden opgevangen.

Implementatie
De betreffende beleidsregel wordt hiervoor aangepast. Deze optie is in theorie schaalbaar, 2,5% verlaging in plaats van 5%. Doordat het om een beperkt bedrag gaat is advies om hier of volledig voor te kiezen.

9.20 Terugdraaien afzien van bruteren van bijstandsvorderingen

Beïnvloedbare optie
Bijstandsuitkeringen betalen we netto uit. We dragen wel belasting en premies af. Vanaf 2022 zien we af van het bruteren van terugvordering bij vorderingen op grond van de Participatiewet. In dit voorstel draaien we dit terug. Dit leidt ook tot wat extra kosten. Hiermee is rekening gehouden.
Door de vorderingen te bruteren nemen de opbrengsten van terugvorderingen toe.

Maatschappelijk effect
Inwoners zullen niet altijd de afgedragen belasting en premies terugvragen bij de Belastingdienst. Schulden van inwoners lopen daardoor mogelijk sneller op en worden eerder problematisch.

We veronderstellen dat:
- Dat de inwoners de opslag in de vordering kunnen terugbetalen en in de praktijk ook daadwerkelijk in staat zijn om de betaalde belasting terug te vragen bij de Belastingdienst.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

- Dat Wigo4it de brutering (tegen beperkte kosten) technisch kan doorvoeren (G4-gemeenten bruteren niet meer).
- Dat er ruimte is in het BUIG-budget om de besparing uit te nemen (prognose BUIG neigt naar negatief).

De beleidsregel wordt aangepast, daarnaast zullen brieven en systemen (afstemming Wigo4it) hierop moeten worden aangepast.

9.21 Individuele inkomenstoeslag afschaffen of versoberen

Beïnvloedbare optie
Bij de individuele inkomenstoeslag is het mogelijk om de bedragen te wijzigen en/of de doelgroep te verkleinen. De maatregel is schaalbaar. De opgenomen bedragen gaan uit van het stopzetten van de individuele inkomenstoeslag. Een afschaffing dan wel verlaging van de individuele inkomenstoeslag leidt tot minder uitgaven.

Maatschappelijk effect
Afschaffen of versoberen betekent dat minder inwoners voldoende middelen hebben om rond te komen en mee te doen.
Bij deze besparing is de vooronderstelling dat alle huishoudens deze aanvullende toeslag zelf kunnen opvangen.

Implementatie
De verordening en beleidsregel moet worden aangepast. Dit is schaalbaar. Het bedrag kan worden gewijzigd en/of de doelgroep kan worden verkleind.

9.22 Dienstverleningsconcept sociaal domein

Beïnvloedbare optie
Voor onze inwoners zijn we één gemeente, maar in onze organisatie zijn we opgeknipt in diverse organisatieonderdelen en ketenpartners met meerdere loketten, hulpverleners, (werk)coaches, etc. Door het stelsel meer op elkaar te laten aansluiten vanuit één dienstverleningsconcept kunnen we verspilling, dubbelingen en afstemmingsverlies voor inwoner en professional voorkomen. Dit vergt een andere manier van denken, inrichten en vergt een investering aan de voorkant.
Door de dienstverlening breder en optimaler te organiseren worden dubbelingen uit het systeem gehaald. Dit kan leiden tot minder kosten voor personeel en subsidiepartijen.

Maatschappelijk effect
Kans om dienstverlening in de brede zin te optimaliseren.
Dit is een grote operatie, waarbij de vooronderstelling is dat hier nog veel verbeteringsruimte (overlap) zit en ook breed op geprioriteerd kan worden. Daarnaast gaat dit ervan uit dat er breed over meerdere wetten heen dienstverlening georganiseerd kan worden.

Implementatie
Voor de implementatie zal nog veel onderzoek nodig zijn. Het maken van een dienstverleningsconcept en implementatie over alle partijen zal daarna een investering en tijd kosten.

Schaalbaarheid kan nog niet worden aangegeven.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

10 Kansrijk opgroeien

10.1 Begroting 2024

x €1.000

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	34.453	19.339	19.339	19.339	19.339	19.339
Lasten	250.314	248.907	252.379	252.860	248.369	249.367
Saldo Baten en Lasten	**-215.861**	**-229.568**	**-233.040**	**-233.521**	**-229.030**	**-230.028**
Onttrekking reserves	8.782	5.927	2.667	2.667	2.667	2.667
Toevoeging reserves	1.600	0	0	0	0	0
Saldo onttrekkingen en toevoegingen reserves	**7.182**	**5.927**	**2.667**	**2.667**	**2.667**	**2.667**
Totaal	**-208.678**	**-223.641**	**-230.374**	**-230.855**	**-226.364**	**-227.362**

10.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen

x €1.000

	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc. in jaar
Baten		19.339	19.339	19.339	19.339		
Lasten		252.379	252.860	248.369	249.367		
Saldo Baten en Lasten		**-233.040**	**-233.521**	**-229.030**	**-230.028**		
Beïnvloedbare lasten		60.136	58.859	55.986	56.089		
%		24%	23%	23%	22%		
10.3	Onderwijs impuls regeling stoppen	0	250	500	750	750	2027
10.4	Stoppen met specifieke jeugdprojecten	0	150	300	450	450	2027
10.5	Kinderopvang en BSO plus	0	145	290	435	435	2027
10.6	Halveren gemeentelijke bijdrage Jongerenwerk	0	0	2300	2300	2300	2026
10.7	Extra korting op budget basis Jeugdhulp	0	0	1030	1030	1030	2027
10.8	Specialistische Jeugdhulp	0	0	3120	3130	3130	2027
10.9	Boven-wettelijke eisen Utrechtse Onderwijs Huisvestings-verordening schrappen	0	0	867	867	492	2032

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

10.3 Onderwijs Impuls regeling stoppen

Beïnvloedbare optie
We stoppen met de Onderwijs Impuls Regeling. Hierdoor kunnen we de bijbehorende middelen schrappen.

Maatschappelijk effect
Stoppen met de Onderwijs Impuls Regeling heeft als effect dat een extra kwaliteitsimpuls voor het onderwijs aan Utrechtse leerlingen in de leeftijd van 10 tot 18 jaar niet meer geleverd kan worden. Hierdoor ontstaat het risico dat innovatie en kennisdeling binnen het onderwijs minder wordt. Dat kan doorwerken in de mate waarin Utrechtse leerlingen hun talenten kunnen ontwikkelen.

Het stoppen met de regeling leidt tot een kostenbesparing, maar daarmee stopt wel de investering van de gemeente in de kwaliteit van het onderwijs en de samenwerking tussen scholen hiervoor.

Implementatie
Aanpassing van de subsidieregeling nodig, implementatie mogelijk vanaf subsidiebeschikkingen per 1 januari 2026, dit is inclusief een verplichte redelijke implementatietermijn van 12 maanden in verband met wezenlijke aanpassing van de omvang van de financiering.

10.4 Stoppen met specifieke jeugdprojecten

Beïnvloedbare optie
Stoppen met Specifieke jeugdprojecten betekent dat we geen inzet meer plegen om jongeren te ondersteunen op o.a. thema's als preventie en informatie eigen seksualiteit begrenzen, misbruik, keuzevrijheid, ongewenste zwangerschap, traumaverwerking, ongewenst kinderloos of miskraam. Verder ondersteunen we dan ook niet langer jonge gezinnen met specifieke opvoedvragen.

Maatschappelijk effect
Door het stoppen met deze activiteiten komt de hulp- of ondersteuningsvraag elders terecht. Als deze specifieke doelgroep hierdoor geen hulpvraag meer stelt, dan kan de problematiek mogelijk toenemen. Aanname is dat de besparing niet teniet wordt gedaan door een stijging van zorgkosten.

Implementatie
Aanpassing van de subsidieregeling nodig, implementatie mogelijk vanaf subsidiebeschikkingen per 1 januari 2026, dit is inclusief een verplichte redelijke implementatietermijn van 12 maanden in verband met wezenlijke aanpassing van de omvang van de financiering.

Schaalbaarheid is eventueel mogelijk door nadere specificatie van de doelgroep binnen het huidige aanbod. Totaalomvang bedrag is echter vrij gering.

10.5 Stoppen met jeugdsubsidie kinderopvang en BSO plus

Beïnvloedbare optie
Stoppen met jeugdsubsidie kinderopvang en BSO plus.

Maatschappelijk effect
Stoppen met de kinderopvang/BSO plus heeft als effect dat een aantal kinderen dat nu in een kinderopvang/BSO worden opgevangen, terechtkomen in de jeugdhulpsetting. Daarvoor zullen de kinderen vaak verder van huis moeten en de jeugdhulpsetting is duurder dan kinderopvang/BSO plus. Aanname is dat deze besparing niet teniet wordt gedaan door een toename van zorgkosten.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Implementatie
Aanpassing van de subsidieregeling nodig, implementatie mogelijk vanaf subsidiebeschikkingen per 1 januari 2026, dit is inclusief een verplichte redelijke implementatietermijn van 12 maanden in verband met wezenlijke aanpassing van de omvang van de financiering.

10.6 Halveren gemeentelijke bijdrage Jongerenwerk

Beïnvloedbare optie
We halveren de gemeentelijke bijdrage aan het Utrechtse jongerenwerk

Maatschappelijk effect
Denk aan:

- Toename jeugdcriminaliteit: meer overlast op straat, verhoogde kans op polarisatie/radicalisering, online criminaliteit
- Toename mentale gezondheidsproblemen
- Verstoring in samenwerking tussen partners sociale basis (er mist dan een belangrijke schakel omdat geen enkele andere partner zich op kwetsbare jongeren richt)
- Toename schooluitval en vroegverlaters
- Afname deelnemers aan sport- en cultuuractiviteiten
- Toename kosten en wachtlijsten jeugdzorg

We veronderstellen dat het verminderen van de subsidie leidt tot een kostenbesparing, mits het verminderen van deze preventieve activiteiten niet leidt tot een kostenstijging elders (basiszorg en aanvullende zorg).

Implementatie
Implementatie is mogelijk vanaf subsidiebeschikkingen per 1 januari 2026, dit is inclusief een verplichte redelijke implementatietermijn van 12 maanden in verband met verminderen van de financiering.
Dit is volledig schaalbaar op basis van fte's.

10.7 Extra korting op budget basis Jeugdhulp

Beïnvloedbare optie
Extra korting van 4% op het budget basis Jeugdhulp. Dit komt dan boven op de besparingen uit het Programma Hervormingen Sociaal Domein. We versoberen de opdracht.
We verlagen de bijdrage en schrappen de begrote middelen die daardoor vrijvallen.

Maatschappelijk effect
Wanneer dit plan wordt doorgevoerd, komt de toegankelijkheid en de kwaliteit van de zorg ernstig onder druk te staan. Het verkleinen van de basishulp zorgt mogelijk voor een toename in de aanvullende hulp. Aanname is dat de besparing niet leidt tot een toename van zorgkosten, doordat meer jeugdigen terecht komen in de aanvullende jeugdhulp.

Implementatie
De basiszorg jeugd maakt deel uit van de Uitvraag sociale basis en basiszorg. Hiermee wordt de basiszorg geregeld middels een inkoopcontract vanaf 1 januari 2025 (i.t.t. de huidige subsidieverstrekking). De inhoudelijke opdracht voor dit inkoopcontract dient per 26 april 2024 gereed te zijn. Besluitvorming over deze maatregelen vindt pas daarna plaats, daarom kan implementatie pas plaatsvinden vanaf 1 januari 2026. 4% conflicteert niet met de wezenlijke wijziging van 10%. Dit is volledig schaalbaar op basis van het percentage.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

10.8 Extra korting budgetten Specialistische Jeugdhulp

Beïnvloedbare optie
Extra korting van 4% op de budgetten specialistische Jeugdhulp, Dit komt dan boven op de besparingen uit het Programma Hervormingen Sociaal Domein. We kopen minder in en schrappen een deel van de begrote middelen.

Maatschappelijk effect
Wanneer dit plan wordt doorgevoerd, komt de toegankelijkheid en de kwaliteit van de zorg ernstig onder druk te staan. Door het inkorten van de behandelduur, krijgen jongeren niet de zorg die zij nodig hebben. Met alle gevolgen van dien. Wij verwachten dat wachttijden in de jeugd ggz verder zullen oplopen wat leidt tot meer crisissituaties, suïcidaliteit, gedwongen opnames, uithuisplaatsingen etc. Meer kinderen en jongeren zullen opgroeien in onveiligheid en in toenemende mate ernstig psychisch lijden. Aanname is dat deze besparing niet leidt tot een toename van zorgkosten doordat jongeren/gezinnen langer op een wachtlijst staan.

Implementatie
Een besparing van 4% conflicteert niet met de wezenlijke wijziging van 10%. Implementatie kan onder de lopende contracten.
Dit is volledig schaalbaar op basis van het percentage.

10.9 Bovenwettelijke eisen Utrechtse Onderwijs Huisvestingsverordening schrappen

Beïnvloedbare optie
Stoppen met ENG en/of toeslag stedenbouw en/of groene schoolpleinen.

In de verordening zitten Utrechtse beleidskeuzes (in relatie tot ENG-gebouwen, groene schoolpleinen en stedenbouwkundige eisen) waardoor de huisvestingsnormen boven de wettelijke minimumnormen uitkomen. Een optie is om de Verordening huisvesting scholen aan te passen. Door deze terug te draaien zijn in de toekomst bezuinigingen mogelijk. De snelheid en hoogte zal afhangen van de snelheid van aanpassing van de verordening en de omvang van de beschikkingen die worden afgegeven.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat met de maatregelen minder ambitie wordt getoond op gezonde en duurzame scholen in een verdichtende stad. Uit veel onderzoek komt naar voren dat kwalitatief goede scholen een belangrijke parameter zijn voor de kwaliteit van de onderwijsprestaties van de leerlingen op het PO en VO. Daarnaast zal aanpassing van de verordening vanuit schoolbesturen tot stevige bestuurlijke druk leiden.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Implementatie
Vanaf 2026 leidt dit incidenteel tot een besparing van 0,867 miljoen euro. Vanaf 2032 leidt dit structureel tot een besparing van 0,492 miljoen euro.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

11 Levendige en gezonde stad

11.1 Begroting 2024

x €1.000

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	81.746	93.868	98.272	56.866	56.866	56.866
Lasten	228.939	281.331	305.682	261.240	258.119	257.649
Saldo Baten en Lasten	**-147.193**	**-187.462**	**-207.410**	**-204.374**	**-201.252**	**-200.783**
Onttrekking reserves	15.003	7.938	4.946	9.050	5.550	5.254
Toevoeging reserves	9.438	10.759	4.183	4.183	4.183	4.183
Saldo onttrekkingen en toevoegingen reserves	**5.564**	**-2.821**	**763**	**4.868**	**1.367**	**1.072**
Totaal	**-141.629**	**-190.284**	**-206.647**	**-199.506**	**-199.885**	**-199.711**

11.2 Recapitulatie financieel effect maatregelen

x €1.000

	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc in jaar
Baten		98.272	56.866	56.866	56.866		
Lasten		305.682	261.240	258.119	257.649		
Saldo Baten en Lasten		**-207.410**	**-204.374**	**-201.252**	**-200.783**		
Beïnvloedbare lasten		90.137	134.032	134.341	135.903		
%		29%	51%	52%	53%		
Effect van de maatregelen op de netto-lasten							
11.3	Verminderen inzet op de Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen	0	200	200	400	400	2025
11.4	Verminderen ambitie plan Einstein	0	100	100	100	100	2025
11.5	Verminderen inclusieaanpak	0	200	250	250	250	2026
11.6	Verminderen sportstimulering	0	300	600	900	900	2027
11.7	Stoppen exploitatiesubsidies Diedom, Ladyfit, Skatebaan	0	0	0	120	120	2027
11.8	Stoppen inzet schoollunches	0	1000	1000	1000	1000	2025
11.9	Stopzetten extra inzet PrEP en SOA	0	250	250	250	250	2025
11.10	Korten op subsidie verslavings-preventie	0	0	250	250	250	2026

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc in jaar
11.11	Personele inzet op internationaal vanuit Volksgezondheid (deels) stopzetten	0	115	115	115	115	2025
11.12	Schrappen middelen Kortdurende Video Hometrainingen (K-VHT)	0	139	139	139	139	2025
11.13	Inzet op (vecht)scheidingen stoppen (ouders en kinderen)	100	100	100	0	0	nvt
11.14	Subsidiebureau kostendekkend toerekenen aan regelingen/ programma's	0	0	500	500	500	2026
11.15	Zorg versoberen van mensen zonder ingang buurtteam of aanvullende zorg	0	55	55	55	55	2025
11.16	Afschaffen 2-jarige subsidieregeling Cultuur	0	0	0	729	729	2027
11.17	Dekking kapitaallasten Machinerie vrij laten vallen	0	220	220	220	220	2025
11.18	Afschaffen project- en impulssubsidies	0	1055	1055	1055	1,055	2025
11.19	Afschaffen amateurkunsteducatie	0	1116	1116	1116	1116	2025
11.20	Kunst in de openbare ruimte prioriteren en selectie van projecten stopzetten	0	100	100	100	100	2025
11.21	Stoppen met basissubsidie voor de amateurkunst	0	410	410	410	410	2025
11.22	Niet realiseren jongerencultuurhuis Leidsche Rijn - Vleuten de Meern	0	705	705	705	705	2025
11.23	Stoppen met programma nachtsector	107	107	107	107	107	2024
11.24	Sluiten maatschappelijke accommodaties	PM	PM	PM	PM	PM	PM
11.25	Sluiten of verhogen tarieven sportaccommodaties	0	700	1400	2100	2100	2027
11.26	Mogelijke verkopen VGU	PM	PM	PM	PM	PM	PM

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

11.3 Verminderen inzet op de Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen

Beïnvloedbare optie
Verlagen subsidie voor de landelijke vreemdelingenvoorzieningen (subsidies aan de NGO's)

Maatschappelijk effect
Minder lange of minder intensieve begeleiding, met als gevolg tragere realisatie van het toekomstperspectief (verblijf in Nederland of terugkeer naar land van herkomst). Een gevolg kan zijn dat de wachtlijsten groeien en dat de dakloosheid onder deze groep toeneemt met als gevolg veiligheids- en humanitaire problematiek. Deze maatregel is alleen realistisch als het Rijk besluit de voorziening meerjarig voort te zetten (dit betreft nu nog een pilot).

Aanname is dat als het rijk de voorziening voortzet en de gemeente duurzame budgetten krijgt, kan een deel van het budget ingezet worden als bezuinigingsvoorstel. Als het rijk of de gemeenteraad besluiten te stoppen met deze voorziening, dan zal de minimale gemeentelijke bijdrage in de eerste jaren nodig zijn voor de afbouw van de voorziening.

Implementatie
Op dit moment is er een tijdelijke financiering, die stopt in 2024. Gezien de verkiezingsuitslagen en de standpunten over migratie is het zeer onzeker of daarna de financiering wordt gecontinueerd en zo ja op welke wijze. In geval van stopzetten van deze voorziening, zal de eerste twee tot drie jaar de (opvang)voorziening afgebouwd moeten worden.

Deze optie is schaalbaar.

11.4 Verminderen ambitie plan Einstein

Beïnvloedbare optie
Programma in omvang terugbrengen rondom samen wonen, samen werken, samen leven op Utrechtse asielzoekerscentra. Door de programma-inzet te beperken op personeel en activiteiten kunnen de bijbehorende begrote middelen worden geschrapt.

Maatschappelijk effect
Vertraging en vermindering van de integratie van asielzoekers met als gevolg minder (snelle) deelname aan de Utrechtse samenleving en arbeidsmarkt. En met als gevolg meer onbegrip tussen inwoners, kleiner draagvlak voor AZC's en diversiteit en vergroting van de polarisatie. We veronderstellen dat het stoppen met de subsidies leidt tot een kostenbesparing

11.5 Verminderen inclusieaanpak

Beïnvloedbare optie
We besteden minder aandacht meer aan de doelstelling om tot een inclusieve stad te komen. Daarmee komen zaken als de antidiscriminatie-aanpak, tegengaan van polarisatie en radicalisering en zaken als vervolgstappen na excuses slavernijverleden te vervallen.

De kosten voor activiteiten nemen af, we schrappen de bijbehorende begrote middelen.

Maatschappelijk effect
Zeer gemarginaliseerde doelgroepen worden niet gehoord en gezien, verdergaande polarisatie, toename van discriminatie/polarisatie/radicalisering en daarmee verminderd samenleven en vergroting van de veiligheidsproblematiek.
We veronderstellen dat het beperken van de voorzieningen leidt tot een kostenbesparing.

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

De optie is schaalbaar, maar het totaalbedrag is beperkt.

11.6 Verminderen sportstimulering

Beïnvloedbare optie
Met deze subsidie wordt de uitvoering op de doelstelling uit de sportnota/agenda gestopt. SportUtrecht is namelijk de uitvoeringsorganisatie hiervan in de stad. Door de subsidie te verlagen kunnen de bijbehorende begrote middelen worden geschrapt.

Maatschappelijk effect
De doelstelling uit de sportnota is dat zoveel mogelijk Utrechters structureel kunnen sporten en bewegen in een veilige, gezonde, bereikbare en toegankelijke omgeving. Door deze maatregel wordt dit moeilijker. Dit betekent dat minder inwoners in kwetsbare positie aan sport en bewegen kunnen doen. Dit heeft gevolgen voor preventieve werking op fysiek, mentaal en sociaal vlak. Daarnaast kunnen sportaanbieders in de stad minder rekenen op ondersteuning bij hun organisatorische, financiële en maatschappelijke vraagstukken. Mogelijk gevolg is dat het aantal sportaanbieders terugloopt en het sportaanbod verschraalt. Waarschijnlijk vooral van sportaanbieders in de wijken met veel inwoners in een kwetsbare positie, omdat zij vaker met genoemde vraagstukken te maken hebben.

Verminderen van subsidies kan leiden tot verminderd gebruik van sportaccommodaties. Gezien de hoge bezettingsgraad lijkt dat niet direct tot een nadeel te leiden. Er is echter ook een voorstel om de tarieven voor sportaccommodaties te verhogen. Als beide maatregelen worden doorgevoerd kan dat leiden tot sterke afname van gebruik en een nadeel op de exploitatie.

Welke aannames of vooronderstellingen zijn van toepassing?
Aanname is dat deze besparing leidt tot een bepekte stijging van zorgkosten omdat inwoners in een kwetsbare positie minder aan sport en bewegen doen, daardoor de preventieve werking op fysiek, mentaal en sociaal vlak missen en dan terugvallen op zorg/ondersteuning vanuit de Wmo en Jeugdwet. Ook is de aanname dat het wegvallen van de sportstimulering leidt tot een beperkte verschraling van het sportaanbod met een vicieuze cirkel als gevolg. Ten slotte is aanname dat de besparing leidt tot een beperkt verminderd gebruik en exploitatie van sportaccommodaties met een groter effect dan de besparing.

Implementatie
Sportstimulering maakt deel uit van de Uitvraag sociale basis en basiszorg. Hiermee wordt de basiszorg geregeld middels een inkoopcontract vanaf 1 januari 2025 (i.t.t. de huidige subsidieverstrekking). De inhoudelijke opdracht voor dit inkoopcontract dient per 26 april 2024 gereed te zijn. Besluitvorming over deze maatregelen vindt pas daarna plaats, daarom kan implementatie pas plaatsvinden vanaf 1 januari 2026. 4% conflicteert niet met de wezenlijke wijziging van 10%.
Schaalbaar mogelijk op basis van fte's.

11.7 Stoppen exploitatiesubsidies Diedom, Ladyfit, Skatebaan

Beïnvloedbare optie
We stoppen met de subsidies aan Diedom, Ladyfit, Skatebaan.

Maatschappelijk effect
Stedelijke functie in ZW Utrecht verdwijnt. Deze draagt nu bij aan divers sport-/spelaanbod en preventie.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

We veronderstellen dat het stoppen met de subsidie leidt tot een kostenbesparing, mits het wegvallen van de preventieve activiteiten niet leidt tot verhoogde kosten elders (basis/aanvullende zorg).

Implementatie
Aanpassing van de subsidieregeling. Implementatie is mogelijk vanaf subsidiebeschikkingen per 1 januari 2027, dit is inclusief een verplichte redelijke implementatietermijn van 12 maanden in verband met verminderen/stoppen van de financiering.

11.8 Stoppen inzet schoollunches

Beïnvloedbare optie
Er wordt dan geen subsidie (700k) meer verstrekt vanuit het programma Gezond Gewicht op School (lunch, bewegen, voedseleducatie en ouderbetrokkenheid). Omdat de aanvraagprocedure 2024 al loopt, kan dit pas met ingang van 2025 worden geëffectueerd.
We stoppen de subsidie en de personele inzet ten aanzien van Gezond Gewicht. Het betreft een Utrechtse plus uit coalitiemiddelen.

Maatschappelijk effect
Geen subsidie verstrekken, betekent dat circa 1.000 kinderen op scholen met een lage SES een kleinere kans hebben op een gezonde schoollunch, bewegen en/of voedseleducatie. De kans dat deze kinderen ongezond eten en daardoor ongezonde leefgewoontes ontwikkelen is daarmee groot. Dit kan leiden tot een verhoogde kans op een slechtere gezondheid voor deze groep van kinderen.

Implementatie
Omdat de aanvraagprocedure 2024 al loopt, kan dit pas met ingang van 2025 worden geëffectueerd.

De maatregel is schaalbaar door de subsidie aan scholen te stoppen (€ 700.000), daarnaast ook de personele inzet op Gezond Gewicht op School (GGOS) (totaal € 800.000) of ook stoppen met de coördinatie op het programma en ondersteuning scholen, evenals de inzet op publiek-private samenwerking (totaal € 1 miljoen).

11.9 Stopzetten extra inzet PrEP en SOA

Beïnvloedbare optie
Extra inzet PrEP en SOA gefinancierd uit coalitiemiddelen op seksuele gezondheid stopzetten. Het betreft een Utrechtse plus uit coalitiemiddelen.

Maatschappelijk effect
Door onderlinge uitwisseling van PrEP-plaatsen was het mogelijk om in de regio Utrecht aan 20 personen tijdelijk extra PrEP-zorg te bieden om hen zo te beschermen tegen hiv. Met de coalitiemiddelen kunnen deze 20 personen (voor wie na 2022 een structurele oplossing gevonden moest worden) in zorg blijven én worden aanvullend 105 plaatsen gecreëerd. Daarmee wordt de wachtlijst teruggebracht.

Implementatie
De inzet van de coalitiemiddelen kunnen met ingang van 2025 stopgezet worden.

11.10 Korten op subsidie verslavingspreventie

Beïnvloedbare optie
We verlagen het subsidiebedrag Verslavingspreventie. Dit doen we door minder inzet op voorlichting en educatie over alcohol en drugs. Denk aan voorlichting over het gebruik van alcohol, drugs, lachgas, tabak en internet. Aan interventies gericht op een breed publiek en op specifieke groepen (onder andere

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

ouderen) en de ondersteuning en deskundigheidsbevordering van intermediairs in het vroegtijdig signaleren. Het argument is dat voorlichting en educatie ook landelijk veel aandacht krijgen. We proberen de voorlichting en ondersteuning voor jongeren en studenten zoveel mogelijk te ontzien, al zal dat niet helemaal mogelijk zijn.

Maatschappelijk effect
De effectiviteit van preventie is groter bij een mix aan verschillende maatregelen tegelijkertijd: educatie, wet- en regelgeving, maatregelen in de (sociale) omgeving en dit gericht op iedereen (universele preventie): risicogroepen (selectieve preventie) en mensen die al klachten hebben (geïndiceerde preventie). De huidige mix is gebaseerd op wetenschappelijke inzichten. Samen met Jellinek moeten we het gesprek aangaan op welke manier het pakket aan maatregelen kleiner kan, terwijl het toch zo effectief mogelijk blijft. Het betreft een preventieve maatregel en dat betekent dat het stoppen van deze inzet tot hogere kosten elders c.q. later leidt, te denken aan (aanvullende) zorgkosten. Het is op voorhand niet aan te geven waar of wanneer dat precies is. Deze maatregelen zijn (bijna allemaal) bewezen effectief (onder andere inzet Arkin/Jellinek).

Schets kort en bondig de implementatie verdeeld over jaartallen
Omdat het subsidie betreft, kunnen we dit pas met ingang van 2026 effectueren.
Deze maatregel is schaal van € 250.000 tot maximaal de volledige subsidie van € 1,755 miljoen.

11.11 Personele inzet op internationaal vanuit Volksgezondheid (deels) stopzetten

Utrecht is internationaal zichtbaar als stad van Gezond Stedelijk Leven voor Iedereen. Dit doen we door ambtelijk en/of bestuurlijk aanwezig te zijn bij bijeenkomsten van internationale netwerken en werkgroepen. De kern is het Healthy Cities Network van de World Health Organisation (WHO). Daarnaast gaat het ook om Europese projecten. Deelname is vaak op de voorgrond, bijvoorbeeld als organisator, of spreker, soms op de achtergrond, zoals meedenken en -doen in discussies. Het contact met internationale partners/collega's levert niet per se direct kennis, geld en invloed op, maar op de lange termijn hebben we hier mooie resultaten mee behaald (bijvoorbeeld Joint Action on Health Equity, Equal-Life).

Beïnvloedbare optie
We zetten de personele inzet op dit gebied (deels) stop. Door te stoppen met de inzet komt de formatie te vervallen.

Maatschappelijk effect
Als lid van het Healthy Cities Network zijn we verplicht om bij reguliere overleggen van de coördinatoren aanwezig te zijn (eens in de 2 maanden). Bij de jaarbijeenkomst aanwezig te zijn, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Verantwoording op te leveren over onze toegezegde inzet/ambities. Ook is de bestuurder lid van WHO HCN political committee. Ook hebben we een aantal toezeggingen gedaan aan de WHO.

Implementatie
Omdat het om eigen personele inzet gaat zijn er frictiekosten en is de maatregelen na 2 jaar effectief. De maatregel is schaalbaar door wel lid te blijven van WHO Healthy Cities, maar niet proactief deel te nemen (€ 92.000) of door helemaal te stoppen met de inzet op internationaal en het lidmaatschap op te zeggen (€ 115.000).

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

11.12 Schrappen middelen Kortdurende Video Hometrainingen (K-VHT)

K-VHT is een vorm van opvoedondersteuning. Ouders begrijpen de behoeftes van hun kind (beter) en zijn beter in staat om sensitief en responsief te reageren op hun kind. Centraal in de methodiek staat het bekijken en bespreken met de ouders van korte video-opnames van de alledaagse omgang thuis, waarbij de focus ligt op de initiatieven van het kind en het contact tussen ouders en kind. De interventie wordt ingezet voor ouders voor wie de gewone adviezen en consulten bij JGZ niet helpen en waarbij dus een andere manier van ondersteunen nodig is. Op dit moment wordt K-VHT gericht ingezet bij ouders met kinderen in de leeftijdscategorie 0 tot 6 maanden.

Beïnvloedbare optie
De middelen kunnen worden geschrapt. Het betreft een Utrechtse Plus, uit coalitiemiddelen.

Maatschappelijk effect
K-VHT bevordert en herstelt direct het contact en daarmee een gezonde (sociaal-emotionele) ontwikkeling van het kind. De kinderen hebben hier hun hele verdere leven profijt van. Deze kinderen kunnen niet terecht bij de JGZ en zijn ook niet passend binnen het buurteam. Ouders vallen met deze vragen tussen wal en schip. Wanneer wij dit niet meer aanbieden kan het contact tussen ouder en kind verslechteren. Het betreft een preventieve maatregel en dat betekent dat het stoppen van deze inzet tot hogere kosten elders c.q. later leidt, te denken aan (aanvullende) zorgkosten. Het is op voorhand niet aan te geven waar of wanneer dat precies is. Deze maatregelen is bewezen effectief.

Naast deze middelen wordt er via de regiodeal Overvecht ook K-VHT gedaan. Wanneer deze middelen worden gestopt, dan kan enkel in Overvecht nog K-VHT gegeven worden. Momenteel wordt er gekeken naar besparingen binnen de jeugdzorg, hierbij wordt gedacht aan extra inzet op K-VHT om de zorgvraag eerder in de keten te kunnen beantwoorden. Het schrappen van deze middelen sluit hier niet bij aan.

Implementatie verdeeld over jaartallen
De inzet van de coalitiemiddelen kunnen met ingang van 2025 stopgezet worden.

11.13 Inzet op (vecht)scheidingen stoppen (ouders en kinderen)

Vanuit de coalitiemiddelen is er een ton beschikbaar gesteld om aan de voorkant te voorkomen dat ouders gaan scheiden. Hiervoor wordt momenteel door verschillende partijen gekeken hoe we dit verstandig kunnen besteden. Er wordt nu gekeken naar een 'houd mij vast-training'. Momenteel vinden er gesprekken plaats met de bestuurder over hoe we dit kunnen besteden. We bereiken met deze maatregel nog niemand omdat er nog niets is gestart.

Beïnvloedbare optie
De middelen kunnen worden geschrapt. Het betreft een Utrechtse plus, uit coalitiemiddelen.

Maatschappelijk effect
Er is nog niets gestart waardoor er geen impact is van iets wat we niet meer doen. Mochten we hier wel op blijven inzetten: het is voor kinderen impactvol wanneer ouders gaan scheiden. Dit voorkomen kan bijdragen aan het veilig opgroeien van kinderen in onze stad. Wij ondersteunen kinderen van gescheiden ouders al via een programma (dappere dino's en stoere schildpadden). Deze € 100.000 is beschikbaar om aan de voorkant te voorkomen dát ouders gaan scheiden.

Implementatie
De inzet van de coalitiemiddelen kunnen met ingang van 2024 stopgezet worden.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Deze maatregel is schaalbaar door het gehele bedrag (€ 100.000) of 50% (€ 50.000) van het bedrag te schrappen. Verdere schaalbaarheid is gezien het relatief kleine bedrag niet wenselijk.

11.14 Subsidiebureau kostendekkend toerekenen aan regelingen/programma's

We dekken 7 fte van het subsidiebureau uit budgetten voor (project)subsidies.

Beïnvloedbare optie
Door de personeelskosten ten laste te brengen van projectbudgetten kan de begroting van het subsidiebureau in omvang worden verlaagd.

Maatschappelijk effect
Er blijft minder geld over voor de inhoudelijke doelen van de betreffende projecten, omdat ze een bijdrage moeten leveren aan de uitvoeringskosten.
Door het verdelen van deze lasten over alle subsidierelaties is er per subsidie geen sprake van een substantiële wijziging.

Implementatie
Aanpassing van de subsidieregelingen nodig (ander subsidieplafond), daarom implementatie per 1 januari 2026.

11.15 Zorg versoberen van mensen zonder ingang buurtteam of aanvullende zorg

Beïnvloedbare optie
We handhaven de kwaliteit van de medische zorg in Herstart, en ook de inzet in het eropaf-team. We stoppen met het vanuit sociaal medische zorg en medische insteek begeleiden op alle leefgebieden van mensen met een dak boven hun hoofd die nu geen ingang vinden bij buurtteams en aanvullende zorg. Dit levert 24 uur inzet op van een verpleegkundige (schaal 9).

Maatschappelijk effect
Deze groep zal op alle niet-medische leefgebieden begeleid moeten worden door bemoeizorg van het buurtteam of aanvullende zorg. Slaat dit niet aan en vinden deze mensen echt geen ingang bij deze vormen van zorg, dan vallen deze mensen tussen wal en schip en ontvangen zij niet de zorg die ze nodig hebben. Vaak zijn dit ex-daklozen die dan weer terugvallen in dakloosheid.
Zelfde impact door het beter te organiseren en gebruik te maken van natuurlijk verloop.

Implementatie
Door natuurlijk verloop per 2025.

11.16 Afschaffen 2-jarige subsidieregeling Cultuur

Met de 2-jarige subsidieregeling bieden we makers en kleinere organisaties op een laagdrempelige manier gelegenheid subsidie aan te vragen voor een langere periode.

Beïnvloedbare optie
Het totaalbudget voor de 2-jarige regeling komt vrij te vallen, als de regeling vanaf 2027 niet meer wordt voortgezet.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat deze makers en instellingen niet meer kunnen doorgroeien naar een

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

volwaardige instelling. Het middensegment verdwijnt, waardoor het gat tussen beginnende kunstenaars/makers en grote instellingen onoverbrugbaar wordt.

Implementatie
Vanaf 2027 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,729 miljoen.

11.17 Dekking kapitaallasten Machinerie vrij laten vallen

Beïnvloedbare optie
Voor de dekking van kapitaallasten voor de Machinerie is ruimte beschikbaar binnen het programma cultuur. Deze ruimte kan vrijvallen omdat deze ontwikkeling niet doorgaat.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat een andere ontwikkeling om film- en beeldcultuur te verstevigen bij voorbaat niet meer haalbaar is, omdat de financiële ruimte niet beschikbaar is.

Implementatie
Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,220 miljoen.

11.18 Afschaffen project- en impulssubsidies

Jaarlijks verstrekken wij honderden impulssubsidies aan jonge makers en tientallen projectsubsidies aan professionele kunstenaars.

Beïnvloedbare optie
Het totaalbudget voor de twee regelingen komt vrij te vallen, doordat de regeling vanaf 2025 niet meer wordt voortgezet.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat het hier gaat om de humuslaag van de sector, die hard geraakt zal worden. Net afgestudeerden krijgen hierdoor geen ruimte om eerste stappen te zetten in de sector. Dat belemmert ook de talentontwikkeling.

Implementatie
Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 1,055 miljoen. Het groeibudget binnen dit budget van € 0,132 miljoen betreft middelen uit het coalitieakkoord.

11.19 Afschaffen amateurkunsteducatie

Beïnvloedbare optie
Het gaat hier om verenigingen en stichtingen die buitenschools amateurkunstlessen aanbieden. Op dit moment zijn dit 10 instellingen.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat amateurkunsteducatie niet meer toegankelijk zal zijn voor de gemiddelde Utrechter, omdat het aanbod dan alleen bestaat uit de private aanbieders.

Implementatie
Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van 1,116 miljoen euro.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

11.20 Kunst in de openbare ruimte prioriteren en selectie van projecten stopzetten

Beïnvloedbare optie
Bij (ver)bouw van openbare gebouwen wordt 1,5% van de bouwsom gebruikt voor realisatie van een kunstproject. We schrappen een aantal van deze projecten waarmee de reservering uit de bouwsom vrijvalt.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat het aanbod kunst in de openbare ruimte verschraalt.

Implementatie
Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,1 miljoen.

11.21 Stoppen met basissubsidie voor de amateurkunst

Deze regeling heeft tot doel om actieve participatie aan amateurkunst door inwoners te stimuleren. De subsidie van maximaal € 3.000 euro per jaar komt ten goede aan koren en andere muziekgezelschappen zoals van studenten. Deze regeling zou worden herzien vanuit het principe ongelijk investeren in gelijke kansen.

Beïnvloedbare optie
De keuze kan gemaakt worden om volledig te stoppen met de basissubsidie voor de amateurkunst.

Maatschappelijk effect
Het maatschappelijk effect is dat de deelnemers aan deze muziekgezelschappen hogere contributies zullen gaan betalen. Het gaat hier om relatief kleine subsidiebedragen. De gezelschappen zullen derhalve niet snel omvallen, maar zij zullen hier wel bezwaar tegen maken. Het beeld zal ontstaan dat de onderkant van de sector wordt geraakt. De herziening en daarmee de aansluiting bij het principe ongelijk investeren in gelijke kansen gaat daarmee ook niet door.

Implementatie
Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,410 miljoen.

11.22 Niet-realiseren jongerencultuurhuis Leidsche Rijn - Vleuten de Meern

De dekking voor kapitaallasten is opgenomen in de investeringsagenda en de dekking voor exploitatie in het programma cultuur. € 425.000 betreft programmering en € 280.000 betreft investering (onrendabele top).

Beïnvloedbare optie
Beide onderdelen kunnen vrijvallen, als er gekozen zou worden om deze investering te schrappen.

Maatschappelijk effect
De realisatie van een jongerencultuurhuis in Leidsche Rijn - Vleuten de Meern is een lang gekoesterde wens van veel jongeren uit dat deel van de stad. Er is weinig aanbod voor jongeren. Het maatschappelijk effect is dat met het schrappen van deze voorziening de onvrede zal toenemen en kans op overlast vergroot wordt.

Implementatie
Vanaf 2025 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,705 miljoen. Het exploitatiegedeelte van € 0,425 miljoen betreft middelen uit het coalitieakkoord.

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

11.23 Stoppen met programma nachtsector

Beïnvloedbare optie
In 2023 is er een nachtvisie opgeleverd als uitvloeisel van het coalitieakkoord. Het is een optie om de activiteiten uit dit programma, zoals facilitering van ruimte voor initiatieven, niet uit te voeren.

Maatschappelijk effect
De nachtsector is in Utrecht een blinde vlek als het gaat om kunst en cultuur. Om dit recht te zetten is de afgelopen jaren intensief geïnvesteerd in stakeholders en is er een nachtvisie tot stand gebracht. Het maatschappelijk effect is dat stopzetten van de activiteiten tot grote teleurstelling in de sector zal leiden.

Implementatie
Vanaf 2024 leidt dit structureel tot een besparing van € 0,107 miljoen. Betreffen middelen uit het coalitieakkoord.

11.24 Sluiten maatschappelijke accommodaties

Beïnvloedbare optie
Met het sluiten van grote buurtcentra in de stad kan een besparing worden gerealiseerd. De jaarlasten van de grote buurtcentra bedragen gemiddeld ruim € 200.000 per jaar. Om te bepalen welke buurtcentra dat in de praktijk kunnen zijn, is een nadere analyse en afweging nodig ten aanzien van de keuze van de wijken en de verwachte impact op de bewoners van deze wijken.

Maatschappelijk effect
Het sluiten van buurtcentra heeft een forse impact op inwoners en gebruikers van de welzijnsaccommodaties. We verwachten dat het sluiten van welzijnsaccommodaties een negatief effect heeft op de sociale cohesie en inclusiviteit en op leefbaarheid en veiligheid in onze buurten en wijken, eenzaamheid doet groeien, grote onrust bij gebruikers veroorzaakt en de sociale basis verzwakt. Zonder buurtcentra mist een essentiële voorwaarde voor de gewenste beweging naar voren (“samen leven, samen zorgen”) met op termijn hogere (zorg)kosten tot gevolg.
Overigens verwachten we dat het niet realiseren van nieuwe welzijnsaccommodaties minder grote maatschappelijke effecten heeft dan het sluiten van bestaande welzijnsaccommodaties.

Implementatie
Voor buurtcentra geldt dat een deel in eigendom is van de gemeente en een deel wordt gehuurd van derden. Het sluiten van vijf buurtcentra zal dan gelden voor centra in eigendom en gehuurde locaties.

- Voor buurtcentra in eigendom geldt dat bij het stopzetten de jaarlasten in het programma Vastgoed van Gemeente Utrecht aanvankelijk doorlopen. Pas als het betreffende gebouw verkocht is of er een nieuwe huurder is gevonden, is de besparing gerealiseerd.
- Voor buurtcentra die worden gehuurd geldt dat de gemeente conform huurovereenkomst is gehouden aan de opgenomen opzegtermijn in de huurovereenkomst. Pas na het aflopen van de huurovereenkomst is de besparing gerealiseerd.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

11.25 Sluiten of verhogen tarieven sportaccommodaties

Beïnvloedbare opties:

Op hoofdlijnen zijn twee structurele besparingsmaatregelen mogelijk bij sportaccommodaties:

Beïnvloedbare optie 1
Tariefstijging
Indien voor de buitensport, binnensport en de zwembaden een eenmalige tariefsverhoging van 20% wordt doorgevoerd, levert dit geschat een structurele verhoging aan de inkomstenkant op van afgerond € 2 miljoen per jaar. Daarbij wordt opgemerkt dat gebruikers per 1 januari 2024 een jaarlijkse tariefsverhoging krijgen, gebaseerd op de CPI. Deze bedraagt 6,5%, inclusief een eenmalige tariefsverhoging van 20%. Dit betekent een totale tariefsverhoging van 26,5% over 2024 voor sportaccommodaties.

Maatschappelijk effect
Er is een reële kans dat sportverenigingen dit doorbelasten in hun contributie. Dit kan de sportdeelname negatief beïnvloeden doordat leden hun lidmaatschap opzeggen, met nadelige gevolgen voor sportdeelname, gezondheid en preventie.

Beïnvloedbare optie 2
Sluiting van sportaccommodaties

- Binnensport/sporthallen: het sluiten van sporthallen ligt niet voor de hand. Immers sporthallen worden, naast verenigingssporten, ook gebruikt voor het verplichte bewegingsonderwijs (gymmen). Het sluiten van sporthallen leidt ertoe dat elders nieuwe gymzalen gerealiseerd moeten worden om aan de verplichting van voldoende capaciteit voor bewegingsonderwijs te kunnen voldoen.
- Buitensport: het sluiten van vijf sportparken in Utrecht leidt tot een besparingspotentieel van € 2 miljoen. In totaal zijn er 25 sportparken. Dit betekent wel dat 1 op de 5 sportparken verdwijnt.
- Zwembaden: het sluiten van zwembad De Kwakel levert een structurele besparing op van € 1,9 miljoen per jaar en het sluiten van zwembad Den Hommel levert een structurele besparing op van € 1,7 miljoen euro per jaar.

Bovenstaande twee opties schetsen maatregelen die afzonderlijk leiden tot een bezuiniging van circa € 2 miljoen per jaar. Een combinatie van maatregelen is denkbaar; een lagere tariefsverhoging in combinatie met het sluiten van 1 zwembad of de sluiting van 2 à 3 sportparken. Dat vraagt om nader onderzoek en afwegingen, bijvoorbeeld welke tariefsverhoging leidt tot een zo min mogelijke afname van de Utrechtse sportdeelname. En waar kunnen - in het kader van ongelijk investeren - sportaccommodaties juist wel of juist niet worden gesloten. Daarnaast is er ook sprake van eenmalige frictiekosten. De sluiting van sportaccommodaties betekent ook dat personeel (ambtenaren) ontslagen moeten worden.

Maatschappelijk effect
Overigens geldt dat met de groei van de stad er sprake zal zijn van een groeiende vraag naar sportgelegenheid. Het verminderen van de bestaande capaciteit is in dat licht geen logische keuze.

Implementatie
De maatregelen ten aanzien van sluiting worden pas 100% effectief wanneer de sportlocaties definitief verkocht en afgestoten zijn. Tot die tijd zal er sprake zijn van leegstandbeheerkosten en de minimaal doorlopende exploitatiekosten. Voorzieningen als een zwembad zijn niet makkelijk verkoopbaar.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

11.26 Mogelijke verkopen VGU

Beïnvloedbare optie
Door het afstoten van maatschappelijke vastgoed kan een incidentele verkoopopbrengst worden gerealiseerd. Hier tegenover staat een structurele daling van huurinkomsten.

Met de verkoop van maatschappelijk vastgoed neemt de sturing af om door middel van eigen bezit te sturen op maatschappelijke meerwaarde en rendement in de bestaande stad. De afgelopen 10 à 15 jaar zijn via verschillende verkooptaakstellingen de meest kansrijke panden (in termen van omvang/materialiteit) reeds verkocht. Door middel van een quick scan is voor 3 panden (Alexander Numankade 199-201, Koningsweg 2, Ravellaan 96) onderzocht wat de incidentele verkoopopbrengst en de structurele derving is bij afstoten.

Hierbij is aansluiting gezocht naar enerzijds panden die vallen onder de portefeuille "overig" en daarmee in beginsel geen beleidsdoel meer dienen (en daarmee het maatschappelijk effect in beginsel beperkt is), en anderzijds panden die ook in termen van omvang/materialiteit enige financiële impact hebben

- Verkoop Alexander Numankade 199-201 leidt in 2026 tot een incidentele besparing van 2,392 miljoen euro, maar een structurele derving van 0,3 miljoen euro vanaf 2027.
- Verkoop Koningsweg 2 leidt in 2026 tot een incidentele besparing van 1,038 miljoen euro, maar een structurele derving van 0,2 miljoen euro vanaf 2027.
- Verkoop Ravellaan 96 leidt in 2026 tot een incidentele besparing van 14,132 miljoen euro, maar een structurele derving van 0,250 miljoen euro vanaf 2027.

Bij bovenstaande voorstellen is een aantal belangrijke kanttekeningen te plaatsen:
- De geprognosticeerde opbrengsten zijn op basis van WOZ-boekwaarde wat veelal niet de marktwaarde reflecteert. Dit betekent dat er niet met zekerheid bezuinigd kan worden.
- 2 van de 3 objecten (Koningsweg en Alexander Numankade) kennen een rendement dat juist een positieve invloed heeft op onze structurele financiële huishouding.
- Het object aan de Ravellaan brengt door de omvang het grootste risico met zich mee. De derving verhoudt zich niet tot de geprognosticeerde opbrengsten, waardoor er een groot verschil in uitkomst kan ontstaan.
- Koningsweg en Alexander Numankade zijn mogelijke herontwikkelingslocaties welke wij nu ook actief wensen aan te kopen elders in de stad.
- Ravellaan betreft momenteel betaalbare studentenhuisvesting en er loopt een verkenning voor het toekomstig gebruik van het object.

Indien wenselijk kan vastgoed op termijn wel verkocht worden, maar dan is een taxatie van de marktwaarde als onderligger van belang om de opbrengsten goed in beeld te hebben. Daarnaast is een integrale afweging met overige beleidsdoelen (bijvoorbeeld actief grondbeleid) van belang.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

12 Algemene Middelen en Overhead

12.1 Begroting 2024

x €1.000

	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten	1.130.067	1.177.67	1.232.82	1.264.664	1.211.255	1.206.866
Lasten	221.335	249.155	250.280	248.605	244.921	237.846
Saldo Baten en Lasten	**908.733**	**928.519**	**982.540**	**1.016.059**	**966.333**	**969.020**
Onttrekking reserves	138.140	111.165	70.238	33.233	48.796	12.395
Toevoeging reserves	140.406	58.566	25.648	37.566	43.986	11.832
Saldo onttrekkingen en toevoegingen reserves	**-2.266**	**52.598**	**44.590**	**-4.332**	**4.810**	**562**
Totaal						

12.2 Recapitulatie

	Maatregel	2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc. in jaar
Effect van de maatregelen op de netto-lasten							
12.4	Uthiek minimaliseren	50	50	50	50	50	2024
12.5	Programma Inclusie en Diversiteit stoppen per 2026 en beleggen in de lijn	0	0	400	400	400	2026

Algemene Middelen

In het programma Algemene dekkingsmiddelen en Overhead begroot de gemeente de algemene dekkingsmiddelen. Het overgrote deel van deze baten is met circa € 1,043 miljard de bijdrage van het rijk uit het Gemeentefonds. De andere baten betreffen met name de gemeentelijke belastingen. Voor de baten uit het Gemeentefonds geldt dat deze volgen uit een verdelingsmodel van het Rijk en niet zelfstandig door de gemeente zijn te beïnvloeden. Daarom is het Gemeentefonds in dit rapport buiten beschouwing gebleven. De inkomsten die de gemeente wel kan beïnvloeden, de belastingen, maken geen onderdeel uit van de bezuinigingsmaatregelen en zijn daarom niet in dit rapport opgenomen. De mogelijkheden zijn wel in beeld gebracht ten behoeve van de overweging voor de financiële strategie bij de VJN.

12.3 Overhead

Ten aanzien van de overhead geldt als algemeen uitgangspunt dat de omvang van het ambtelijk apparaat bepalend is voor de omvang van de overhead: krimpt het ambtelijk apparaat dan beweegt de overhead mee (en vice versa).

In geval van krimp kunnen maatregelen worden ontwikkeld die deze krimp kunnen vormgeven. Het zijn maatregelen die betrekking hebben op het verlagen van de te leveren dienstverlening op organisatieonderdelen en opgaven, maatregelen die gaan over het maken van andere keuzes ten aanzien van hoe de ondersteuning georganiseerd wordt (bijvoorbeeld ten aanzien van procesinrichting,

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

centralisatie, uitbestedingskeuzes) en maatregelen die gaan over innovatie (soms zal dit een investering aan de voorkant vragen om in de toekomst structureel te besparen.

In het programma Overhead is overigens sprake van een tweetal posten die rechtstreeks betrekking hebben op politiek bestuurlijke keuzes. Het betreft het raadsbesluit om Uthiek uit te voeren – daar zou mee gestopt kunnen worden – en het programma Inclusie en Diversiteit waarop bezuinigd zou kunnen worden door ambities te verkleinen (helemaal stoppen is ook mogelijk) en bij inkoop kan er meer focus komen op de selectiecriteria prijs en kwaliteit en minder op duurzaamheid, social return en MVOI.

12.4 Uthiek minimaliseren

Beïnvloedbare opties:
Het versoberen van Uthiek assesments tot het meest minimale (wettelijke) niveau. Daarnaast worden synergie-voordelen gerealiseerd door deze assessments onderdeel te maken van andersoortige assessments zoals DPIA's (privacy).

Maatschappelijk effect
Geen

Implementatie
Een analyse en kader zal gemaakt worden welke Uthiek assesments nog blijven plaatsvinden zodat het we voldoen aan wet en regelgeving. Daarnaast zullen de formats onderdeel gemaakt worden van andere assesments waardoor we deze efficiënter kunnen uitvoeren.

12.5 Programma Inclusie en Diversiteit stoppen per 2026 en beleggen in de lijn

Beïnvloedbare opties:
Er is 4 fte beschikbaar voor programma Inclusie & Diversiteit voor eigen organisatie. Door verkleinen van ambities kan beschikbare capaciteit gehalveerd worden (besparing 3fte). Risico op niet behalen van toegezegde plannen in Uitvoeringsplan I&D welke gedeeld is met gemeenteraad.

Maatschappelijk effect
Voorbeeldrol van de gemeente op dit onderwerp zal minder sterk zijn.

Implementatie

- Voorstel uitwerken voor gewijzigde uitvoering van het onlangs vastgestelde Uitvoeringsplan I&D. Incl. inzichtelijk maken van personele gevolgen.
- Besluitvorming in DR
- Uitvoering conform voorstel

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

13 Herijking begrotingsbeleid

In de voorgaande hoofdstukken zijn per programma mogelijke maatregelen gepresenteerd. In dit hoofdstuk worden maatregelen gepresenteerd die betrekking hebben op de algemene kaders en uitgangspunten voor de begroting. Indien mogelijk is het financieel effect op de begroting gekwantificeerd.

De maatregelen die in dit hoofdstuk worden gepresenteerd zijn deels financieel-technische van aard. Deze maatregelen hebben naar verwachting geen of weinig impact op beleid en uitvoering. Een aantal maatregelen is echter meer beleidsinhoudelijk en/of hebben het karakter van een generieke taakstelling. De taakstellende maatregelen werken door in de hele begroting en hebben effecten voor beleid en uitvoering.

13.1 Recapitulatie financieel effect maatregelen

x € 1.000

		2024	2025	2026	2027	Struc.	Struc. in jaar
	Beleidsinhoudelijk/taakstellend						
13.2	Herijken grondslag voor personeelsbudget	n.v.t.	14.424	14.424	14.424	14.424	2025
13.3	Verlagen kapitaallasten vanwege onderuitputting	n.v.t.	3.000	6.000	6.000	6.000	2025
13.4	Indexering subsidies	n.v.t.	1.250	1.250	1.250	1.250	2025
	Financieel-technisch						
13.5	Start afschrijving per 1 januari	2.300	10	500	250	n.v.t.	n.v.t.
13.6	Activeren van omslagrente lopende investeringen	n.v.t.	PM	PM	PM	PM	2025
13.7	Aanpassen indexering:						
	a. Indexering kapitaallasten	3.500	3.500	3.500	3.500	3.500	2024
	b. Overige indexeringen	n.v.t.	PM	PM	PM	PM	2025
13.8	Opheffen overige risicoreserves	9.606	-	-	-	n.v.t.	n.v.t.
13.9	Doorlichten bestemmingsreserves	PM	PM	-	-	n.v.t.	n.v.t.
13.10	Doorlichten voorzieningen	PM	PM	PM	PM	PM	PM

13.2 Herijken grondslag voor personeelsbudget

De personeelsbudgetten van de gemeente zijn gebaseerd op het maximum van de loonschaal minus 1 trede. Dit met uitzondering van Stadsbedrijven waarbij het schaalmaximum wordt gehanteerd. Indien de personeelsbudgetten voor de hele Gemeente Utrecht worden bepaald op basis van 2 tredes onder het maximum van de schaal, leidt dit tot een structurele verlaging van de geraamde lasten van circa € 14,4 miljoen (3% van het totale personeelsbudget). Dit bedrag is gebaseerd op de formatie per 1 november 2023 en de loonsommen voor het jaar 2023.

Indien ervoor wordt gekozen om enkel de grondslag voor de personeelsbudgetten van Stadsbedrijven gelijk te trekken met de rest van de gemeente (schaalmaximum minus 1 trede) leidt dit tot een verlaging van de lasten van circa € 2,2 miljoen. Indien de personeelsbudgetten voor de hele gemeente met 1 trede

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

verlaagd worden, levert dit structureel circa € 12,2 miljoen op. In dat laatste geval blijft er dus een verschil bestaan tussen Stadsbedrijven en de rest van de gemeente.

Gevolg van de verlaging van het personeelsbudget is dat er minder ruimte is voor het aannemen van medewerkers (c.q. bestaande vacatureruimte niet of pas later kan worden ingevuld) en nieuwe medewerkers mogelijk lager worden ingeschaald. Dit kan gevolgen hebben voor de realisatie van de ambities. De impact van de maatregel voor de organisatieonderdelen is mogelijk beperkt, indien sprake is van zogenaamd vacaturevoordeel. Dit vacaturevoordeel ontstaat bijvoorbeeld door het niet of pas later kunnen vervullen van vacatures als gevolg van krapte op de arbeidsmarkt. Ook het lager inschalen van medewerkers bij aanstelling kan de gevolgen van deze maatregelen beperken.

In de begroting zijn daarnaast afzonderlijke budgetten voor inhuur opgenomen. Op jaarbasis is in totaal voor een bedrag van circa € 50 miljoen aan inhuur geraamd over de periode 2024 tot en met 2028. Deze budgetten zouden kunnen worden verlaagd en daarmee als taakstelling aan de organisatie worden opgelegd. Deze maatregel heeft (mogelijk) gevolgen voor de realisatie van de ambities van de Gemeente Utrecht. In de bovenstaande tabel is hiervoor geen bedrag opgenomen.

13.3 Verlagen kapitaallasten vanwege onderuitputting

De komende jaren is € 170 miljoen aan investeringsvolume gepland, terwijl de realisatie in de afgelopen jaren veel lager lag. Zo was de realisatie over 2022 circa € 90 miljoen op een raming van € 180 miljoen. In de managementletter (pagina 13) vraagt ook de accountant aandacht voor het realiteitsgehalte van de investeringsplannen in het licht van beschikbare middelen en ambtelijke capaciteit. Als gevolg van het achterblijven van geplande investeringen blijken de kapitaallasten achteraf lager uit te vallen. Bij de Bestedings- & Dekkingsvoorstellen 2022 bleek bijvoorbeeld € 3,4 miljoen aan onbenutte kapitaallasten voor onderwijshuisvesting. Een niet realistisch hoge investeringsplanning legt onnodig beslag op begrotingsruimte. Een realistischer investeringsvolume van € 90 tot € 100 miljoen voor 2025 en 2026 zou omgerekend een structureel voordeel van ongeveer € 6 miljoen aan kapitaallasten moeten kunnen betekenen (€ 3 miljoen vanaf 2025 en € 3 miljoen vanaf 2026).

Aandachtspunt hierbij is dat de kapitaallastenbudgetten zijn verspreid over de organisatieonderdelen. Het bedrag van € 6 miljoen vanaf 2026 wordt hier gezien als een toetsbedrag voor bezuinigingsopties met betrekking tot investeringen in de verschillende beleidsprogramma's. Indien nodig zou dit omgezet kunnen worden in een taakstelling met betrekking tot de investeringen door de verschillende organisatieonderdelen.

13.4 Aanpassen indexering subsidies

Subsidies worden jaarlijks geïndexeerd op basis van een indexcijfer dat is gebaseerd op een mix van indexcijfers voor personele en materiële kosten. Gelet op de financiële krapte kan ervoor worden gekozen om een deel van de pijn door te berekenen aan subsidieontvangers en het gebruikelijke indexcijfer te verlagen. Een indicatieve berekening op basis van de begroting 2024 op basis van een verlaging van het indexcijfer met 1% levert een structureel voordeel op van € 1,25 miljoen. Aangezien de subsidiestaat voor 2024 reeds gepubliceerd is, wordt dit effect pas vanaf 2025 meegenomen.

13.5 Start afschrijving per 1 januari

Binnen de regels van het BBV is de gemeente vrij in haar keuze voor het moment van aanvang van afschrijving. De huidige werkwijze is dat gestart wordt met afschrijven op het moment van ingebruikname. Voor nieuwe investeringen kan gekozen worden voor afschrijven vanaf 1 januari van het boekjaar volgend op het jaar waarin het kapitaalgoed gereedkomt. Hierdoor worden de afschrijvingen ten

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

opzichte van de huidige werkwijze later ten laste van de exploitatie gebracht. Dit levert een incidenteel voordeel op in de desbetreffende jaren. Bijkomend voordeel is een administratieve lastenvermindering, doordat in het huidige boekjaar geen handmatige correctieboekingen meer nodig zijn bij de verwerking van gereedgemelde investeringen. Deze stelselwijziging vereist een aanpassing van de nota WAAVA.

De genoemde bedragen in de financiële tabel betreffen een eerste inschatting op basis van de het geplande jaar van oplevering van de investeringen (conform investeringsstaten bij 2e bestuursrapportage 2023). Een definitieve uitwerking van het financiële effect zou plaats moeten vinden bij het actualiseren van de betreffende beleidsdocumenten (onder andere MPUV, MPOHV).

13.6 Activeren van omslagrente lopende investeringen

Het BBV biedt de mogelijkheid om omslagrente als onderdeel van de vervaardigingsprijs van investeringen te activeren. In de huidige nota WAAVA staat dat in Utrecht de gemaakte kosten tijdens de bouw verhoogd worden met omslagrente. De interne spelregel biedt echter de keuzemogelijkheid om deze rentelasten te activeren als deel van de vervaardigingsprijs van de investering of om deze direct ten laste van de exploitatie te brengen.
Door voor te schrijven dat de omslagrente geactiveerd moet worden, is het mogelijk om exploitatiebudget om te zetten naar een budget voor de kapitaallasten. Hierdoor wordt het saldo structureel verbeterd. Er is nader onderzoek nodig om de financiële impact hiervan te bepalen.

13.7 Aanpassen van indexering van de begroting

De budgetten in de begroting worden geïndexeerd voor loon- en prijsstijgingen aan de hand van diverse prijsindexcijfers. Er zijn diverse maatregelen denkbaar die leiden tot een lagere indexering van de lastenbudgetten en daarmee tot een structurele besparing. Het verlagen of achterwege laten van indexering van budgetten kan worden gezien als een productiviteitskorting op de budgetten. Hieronder worden enkele mogelijke maatregelen met betrekking tot indexering toegelicht. De financiële impact van deze maatregelen is afhankelijk van de doorrekening van het financiële beeld voor de komende jaren. Daar waar mogelijk is een indicatieve berekening van het financieel effect opgenomen.

a. Indexering kapitaallasten
Op dit moment wordt het volledige kapitaallastenbudget geïndexeerd (afschrijvingen, rente en stelpost kapitaallasten). Het doel van indexering van budgetten is om ervoor te zorgen dat de budgetten op een actueel prijspeil beschikbaar blijven. Indexering van het kapitaallastenbudget moet er zodoende voor zorgen dat voor toekomstige vervangingsinvesteringen en al voorgenomen investeringen die uit het reguliere kapitaallastenbudget gedekt worden, budget op het actuele prijspeil beschikbaar is. Hierbij kunnen echter belangrijke kanttekeningen worden geplaatst. Zo is er geen reden om de indexering toe te passen op het rentedeel van het kapitaallastenbudget, omdat het renteniveau zich niet ontwikkelt volgens de gehanteerde indices voor de inflatiecorrectie. Daarnaast leidt het jaarlijks aanpassen van het kapitaallastenbudget onbedoeld tot te hoge budgetten. Gedurende de levensduur van de te vervangen investeringen worden de budgetten namelijk al verhoogd, terwijl deze extra budgettaire ruimte pas nodig is op het moment van vervanging. In het beste geval valt deze extra ruimte jaarlijks vrij aan het einde van het jaar.

Er zijn verschillende opties om de huidige werkwijze aan te scherpen door aanpassing van de interne spelregels. Alleen het budget van afschrijvingen indexeren en het budget van de rente buiten beschouwing laten, leidt tot een structureel positief structureel effect van circa € 750.000. Daarnaast kan worden besloten om het budget voor kapitaallasten in het geheel niet indexeren, maar eventuele gevolgen van prijsstijgingen zichtbaar maken in de desbetreffende beleidsdocumenten en meenemen in de integrale afweging bij de voorjaarsnota. Dit levert structureel een voordeel op van ongeveer € 3,5 miljoen. In de financiële tabel is het effect opgenomen van het volledig achterwege laten van indexering

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

van het kapitaallastenbudget met ingang van 2024.

b. Overig
Daarnaast zijn er nog andere maatregelen met betrekking tot indexeringen denkbaar. Deze moeten nader worden onderzocht op het effect daarvan en een doorrekening is op dit moment nog niet mogelijk. Het gaat om de volgende mogelijke maatregelen:

a. Indexering lastenbudget maximeren op gemeentefonds/OZB: Prijsindexatie begroting maximeren op indexering opbrengsten (gemeentefonds/OZB).
b. Aanpassen indexering van materiële budgetten: Geen differentiatie toepassen bij de indexering (materieel, BDB en GWW). Dit vraagt om een aanpassing van de interne spelregel indexeren.
c. Tijdelijk lastenbudgetten niet verhogen voor prijsstijgingen: Het eenmalig achterwege laten van indexering van lastenbudgetten leidt tot een structurele besparing. Een dergelijke maatregel komt feitelijk neer op een kaasschaaf of productiviteitskorting op de budgetten.

Daarnaast kan nog worden gedacht aan een vereenvoudiging van de regels voor indexering. Op dit moment vindt achteraf een nacalculatie plaats op de indexering van de begroting. Dit leidt tot extra uitvoeringskosten. Het achterwege laten van nacalculatie kan echter ook een negatief budgettair effect hebben als prijsstijgingen lager uitvallen dan de bij de begroting gehanteerde prijsindexcijfers.

13.8 Opheffen overige risicoreserves

Op basis van de nota reserves mag binnen een beleidsprogramma een risicoreserve worden gevormd ter beheersing van risico's die opgenomen zijn in het risicomodel conform de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen. Als de verwachte omvang van een risico binnen het programma niet kan worden ingeschat, dan mag een risicoreserve worden gevormd. Door deze specifieke risicoreserves op te heffen en samen te voegen met de algemene risicoreserve kan naar verwachting een deel van de specifieke risicoreserves vrijvallen. Indicatief wordt uitgegaan van een vrijval van 50% wat een incidenteel voordeel oplevert van circa € 9,6 miljoen. Op basis van de onderbouwingen van de benodigde omvang van de risicoreserves, zal bezien worden wat de werkelijke impact is op de algemene risicoreserve.

Het gaat om de volgende reserves (x € 1.000):

	Begroot per 1-1-2024
Europese subsidies	1.562
Revolverend fonds woningrenovatie	381
Leningen Utrechtse Energie	3.937
Utrechts restauratiefonds (URF)	3.279
Risicoreserve Bodem	1.634
Ontwikkelmaatschappij Utr (OMU)	2.000
Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) Utrecht	2.000
Werk en inkomen	796
Fonds Broedplaatsen	505
Leegstand Utrechts Vastgoed	2.500
Calamiteiten Utrechts Vastgoed	619
Totaal	**19.213**

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

13.9 Doorlichten overige bestemmingsreserves

De gemeente kent een groot aantal bestemmingsreserves. Met deze bestemmingsreserves heeft de raad een deel van het eigen vermogen van de gemeente een specifieke bestemming gegeven. In onderstaande tabel zijn de reserves uit de begroting 2024 gerecapituleerd per categorie. In de aanloop naar de komende voorjaarsnota worden de bestemmingsreserves doorgelicht om vast te stellen of de reden voor bestemming c.q. onderbouwing van reserves nog valide is. Hierbij kan bijvoorbeeld worden overwogen om de hoogte van de vaste activa reserve te begrenzen, uit te gaan van 100% onderbouwing en het restant te laten vrijvallen en reserves waarop in de komende 4 jaar geen mutaties zijn geraamd vrij te laten vallen. Vrijval of herbestemming vereist een raadsbesluit. Vrijval van reserves heeft geen impact op het structurele begrotingssaldo. De desbetreffende middelen kunnen wel een andere bestemming krijgen en daarbij voor incidentele dekking zorgen.

x € 1.000

	Begroot per 1-1-2024
Bestemmingsreserves	286.494
Kapitaallastenreserve	279.942
Egalisatiereserves	22.304
Onderhoudsreserve (MPOHV)	9.910
Projectenreserves (aardgasvrije wijken en cameratoezicht)	7.764
Totaal	**606.414**

13.10 Doorlichten voorzieningen

Op grond van het BBV worden voorzieningen getroffen voor onder meer verliezen en verplichtingen en ten behoeve van egalisatie van bijvoorbeeld onderhoudskosten. Er heeft een eerste analyse van de huidige voorzieningen plaatsgevonden. De voorzieningen moeten nog worden doorgelicht op de aanwezigheid van de adequate onderbouwingen voor de hoogte van de voorzieningen en eventuele jaarlijkse dotaties ten laste van de begroting. Bij het opstellen van de jaarrekening 2023 zullen de voorzieningen extra kritisch worden beoordeeld in samenspraak met de organisatieonderdelen en de accountant. Daarbij zullen in het bijzonder de volgende voorzieningen worden bezien.

x € 1.000

	Begroot per 1-1-2024
Meerwaarde prestatieafspraken woningbouwcorporaties	22.386
Verliezen grondexploitatie	1.967
Risicovoorziening DOMunder garantstelling	762
Voorziening Everard Meijsterlaan	1.198
Voorziening diverse claims	4.800
Diverse onderhoudsvoorzieningen	37.294
Totaal	**68.407**

13.11 Toekomstige zoekrichtingen

Naast bovenstaande maatregelen zijn de volgende zoekrichtingen geïdentificeerd voor een vervolg op UBA. Voor de uitwerking hiervan is meer tijd nodig voor nader onderzoek dan beschikbaar is binnen de planning van het UBA-traject.

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Onderwerp	Toelichting
Zero-based-budgetting	Budgetten worden op dit moment veelal incrementeel bepaald en niet structureel doorgelicht en onderbouwd (zero-based-budgetting). Deze actie is niet op korte termijn uit te voeren. Er zal een methodiek moeten worden ontwikkeld en een proces moeten worden ingericht om alle budgetten periodiek/cyclisch door te lichten.
Aanpak planningsoptimisme bij investeringen	Onderzoek welke organisatorische maatregelen kunnen worden getroffen om planningsoptimisme tegen te gaan en daarmee realistische investeringsramingen te bevorderen. Gedacht kan worden aan een investeringscommissie die alle investeringsvoorstellen moet goedkeuren en/of het instellen van een jaarlijks investeringsplafond. Hiervoor kan gekeken worden naar het voorbeeld van Amsterdam en Rotterdam om vervolgens een Utrechtse methode te ontwikkelen. Dit vraagt meer tijd waarbij gemikt kan worden op de VJN 2025.
Nieuw voor oud principe	Alleen budget/kredieten toekennen als er iets anders geschrapt wordt. Dit is een vergaande maatregel die op dit moment niet nodig lijkt.
Geen budgetoverhevelingen, tenzij	Aanscherpen van richtlijnen bestedings- en dekkingsvoorstellen. Op dit moment worden veel budgetten overgeheveld. Dit stimuleert niet de budgetdiscipline. Te denken valt aan: - Maximaal 1 keer overhevelen, daarna volledig vervallen - Geen structurele budgetten overhevelen - Noodzaak moet hard worden aangetoond en getoetst
Corresponderende posten in de algemene uitkering	Het beleid binnen de gemeente is dat de zogenaamde corresponderende posten in de algemene uitkering alleen worden doorgegeven als de noodzaak wordt gemotiveerd. De praktijk is echter dat hier geen harde onderbouwingen voor worden aangeleverd en dat corresponderende posten worden doorgegeven, tenzij het organisatieonderdeel aangeeft het bedrag niet nodig te hebben. Er vindt geen kritische toets plaats op basis van een harde onderbouwing van het budget. Hier zal meer op gestuurd moeten worden met een toetsende rol vanuit control. Daarbij kan ook gedacht worden aan het hiermee afdwingen van periodieke doorlichting van het budget (zero-based). Bijvoorbeeld door budgetoverheveling alleen toe te staan als het budget van de desbetreffende beleidsdoelstelling niet langer dan X jaar geleden is doorgelicht.
Grondslagen voor personeelsbudgetten herijken: p-budget baseren op reële verwachting met betrekking tot bezetting.	Normaal gesproken geeft de personele formatie weer wat de gewenste omvang en het gewenste niveau van de personele sterkte is. Op dit moment lijkt de formatie van de Gemeente Utrecht niet altijd actueel en betrouwbaar als basis voor de bepaling van de hoogte van de benodigde p-budgetten. Hierop wordt op dit moment niet altijd voldoende gestuurd en er zal inspanning moeten geleverd om de formatie waar nodig op orde te krijgen. Daarnaast is in een krappe arbeidsmarkt de formatie als gewenste omvang van de personele sterkte niet altijd een reële voorspeller van de daadwerkelijke bezetting. In de praktijk kan b.v. op moeilijk vervulbare vacatures sprake zijn van structurele onderbezetting. Als vervolg op UBA kan worden onderzocht in hoeverre het wenselijk en haalbaar is om hiermee bij de bepaling van de hoogte van de p-budgetten rekening te houden.

CONCEPT INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Onderwerp	Toelichting
Ambtelijke inzet BUIG (bijstand) koppelen aan de ontwikkeling van de algemene uitkering	Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie. In de algemene uitkering zit een compensatie voor de ambtelijke kosten voor de uitvoering. De personeelsbudgetten kunnen mogelijk worden gekoppeld aan deze component van de algemene uitkering.
Budgetteren kapitaallasten	Mogelijke maatregelen: onbenutte kapitaallasten vrij laten vallen, centraliseren van kapitaallastenbudgetten, budget Groei van de Stad investeringen centraliseren. Stappen: effect op meerjarenprogramma's in beeld brengen, identificeren budgetten, in afstemming met de organisatieonderdelen.
Gebruik van restwaarde in verband met circulair bouwen	Gebruik van restwaarde in verband met circulair bouwen en afschrijven tot de restwaarde. Dit vraagt om nader onderzoek van de haalbaarheid en het aanpassen van de nota Waava. Daarbij kan gekeken worden naar voorbeelden binnen of buiten de sector en is overleg met de accountant gewenst.
Opslag voor overhead (afdeling en concern) over inzet van externe inhuur op projecten	Op dit moment is er geen gemeentebrede richtlijn met betrekking tot een opslag voor overhead bij externe inhuur. Ook externe inhuur (b.v. ter vervanging of tijdelijke capaciteit) veroorzaakt overheadkosten waarvoor de dekking via een opslag in het uurtarief kan worden gerealiseerd. Hiervoor is het nodig om de interne spelregel aan te passen en de financiële impact te berekenen. Structurele budgettaire impact is te verwachten daar waar kosten kunnen worden doorberekend dan wel worden geactiveerd.
Rekenrente herzien	Onderzoek naar alternatieve methoden voor renteomslag en bezien wat het budgettair effect hiervan is.
Normeren van eigen vermogen van gesubsidieerde instellingen	Onderzoeken in hoeverre bij de subsidieverlening een maximumnorm gesteld kan worden aan het eigen vermogen van gesubsidieerde instellingen. Bezien welke norm hierbij kan worden gehanteerd, evt. te differentiëren per sector.
Gemeenschappelijke regelingen bewegen evenredig mee met de begroting van de gemeente	Gemeenschappelijke regelingen gaan mee in de indexatiemethodiek van de gemeente. Dit vraagt om een richtlijn die vast wordt gelegd in de VJN en communicatie/overleg met de gemeenschappelijke regelingen. Als uitgangspunt opnemen in de VJN. Moet ook gecommuniceerd worden met verbonden partijen en regiogemeenten. Is langere termijnmaatregel.
Taakstelling voor gemeenschappelijke regelingen	Taakstelling meegeven aan gemeenschappelijke regelingen. Hiervoor zal overleg met andere deelnemers in de gemeenschappelijke regeling moeten worden gestart.
Afromen van vermogen van verbonden partijen	Afspraken maken met verbonden partijen (waar onder gemeenschappelijke regelingen) om in te verdienen op het eigen vermogen (korten). Daarbij kan worden gewerkt met een norm van een percentage van de omzet of het balanstotaal als maximum. Naar voorbeeld van grenzen die het rijk stelt met betrekking tot ZBO's en agentschappen. Vereist haalbaarheidsonderzoek en afspraken met andere deelnemers aan gemeenschappelijke regelingen.

CONCEPT INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Ambtelijke inventarisatie van bezuinigingsopties

Domein van ruimtelijke investeringen

April 2024

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Inhoud

INLEIDING EN AFBAKENING 4

AANPAK: INHOUDELIJKE BEOORDELING GEPROGRAMMEERDE INVESTERINGEN 5

Criterium "Financieel-technische urgentie" 6
Criterium "Groei in balans" 6
Criterium "Ongelijk investeren voor gelijke kansen" 6

TOEPASSING BEOORDELINGSCRITERIA 6

DISCLAIMERS EN DILEMMA'S BIJ TOEPASSING BEOORDELINGSCRITERIA 7

Disclaimer: toepassing van beoordelingscriteria kan niet met mathematische precisie 7
Disclaimer: Politieke urgentie noch verwachtingen in de stad expliciet meegewogen 7
Disclaimer: Dit is geen totaaloverzicht van consequenties van potentiële bezuinigingsmaatregelen 8
Dilemma: Bij sommige (deel)opgaven is (bijna) nooit sprake van financieel-technische urgentie 8
Dilemma: Impact op van bezuinigingen op bestemmingsplannen 8
Dilemma: Consequenties voor integrale projecten openbare ruimte 8

INVESTERINGEN PER BEZUINIGINGSTRANCHE 9

Eerste tranche 9
Tweede tranche 9
Derde tranche 10
Vierde tranche 11
Overige investeringen, niet toegedeeld naar een van de bezuinigingstranches 12

BEZUINIGINGSOPTIES PER (DEEL)OPGAVE 15

MAATSCHAPPELIJKE VOORZIENINGEN 15
Sport 15
Cultuur 19
Buurtcentra 19
Onderwijshuisvesting 20
GEZOND LEEFKLIMAAT 20
Groen (opgave Gezond leefklimaat) 20
Spelen, sporten en bewegen in de openbare ruimte (opgave Gezond leefklimaat) 22
MOBILITEIT 23
BEZUINIGINGSOPTIES VANUIT GEBIEDSBUDGETTEN 25

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Inleiding en afbakening

Als onderdeel van UBA zijn ambtelijk bezuinigingsopties geïnventariseerd voor het Meerjarenperspectief Ruimte (vanaf nu: MPR). Deze bezuinigingsinventarisatie is parallel aan de UBA-rapportages opgesteld. Bezuinigingsopties zitten óf in de UBA-rapportage, óf in deze inventarisatie voor het domein van ruimtelijke investeringen, maar niet in beide.

Deze rapportage is openbaar. In deze rapportage worden bezuinigingsopties opgesomd, maar we hebben geen bedragen opgenomen. Dat heeft een reden. Als investeringsprojecten wél doorgaan kan het de positie van de gemeente schaden als investeringsbedragen openbaar worden. Voor raadsleden is een geheime bijlage beschikbaar met de financiële informatie bij deze rapportage.

Voor de bezuinigingsinventarisatie MPR hebben we de volgende afbakening van het domein van ruimtelijke investeringen gehanteerd:

- Alle budgetten die vanaf het coalitieakkoord 2022 beschikbaar zijn gesteld voor ruimtelijke investeringen (“groei in balans”), betrekken we in de inventarisatie van bezuinigingsopties, met twee uitzonderingen. Personeelsbudgetten (“uitvoeringskracht”) en middelen voor onderwijshuisvesting zijn betrokken in de UBA-rapportage.

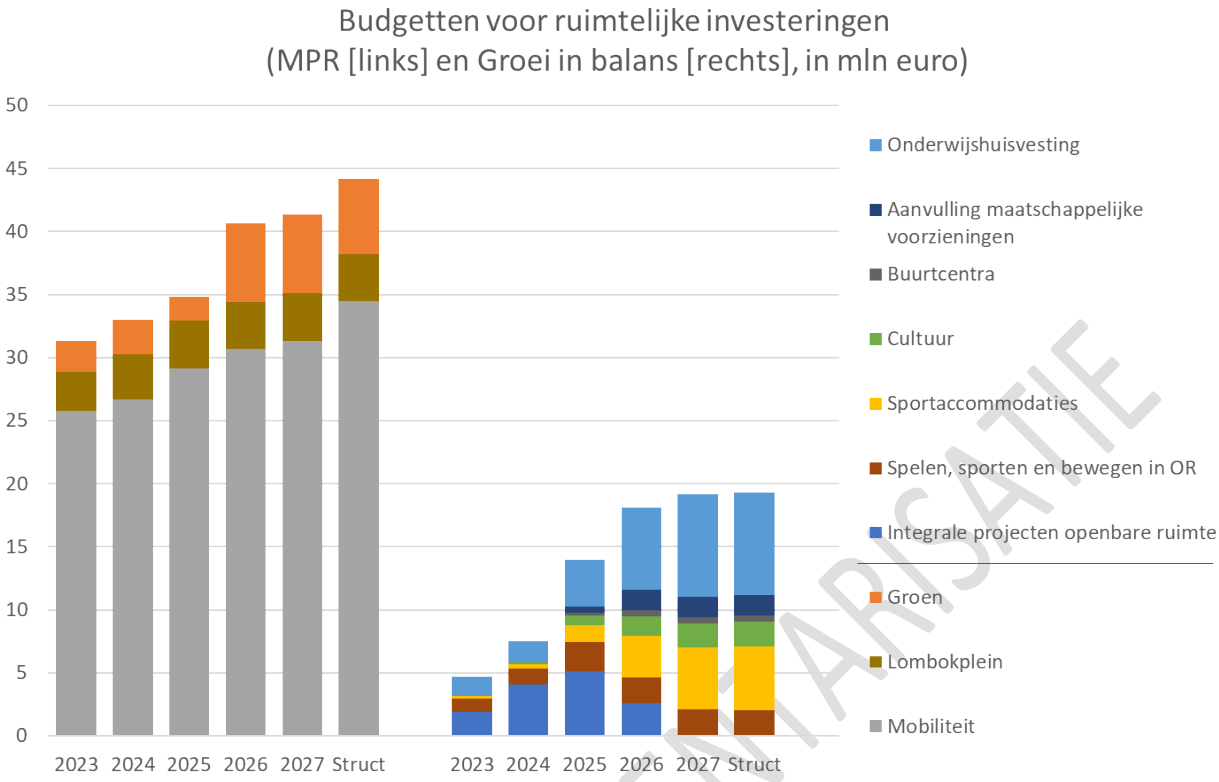
Een en ander betekent dat de we de volgende budgetten in deze MPR-bezuinigingsinventarisatie hebben betrokken:

- Budget voor uitbreidingsinvesteringen voor sport, cultuur en buurtcentra.
- Budget dat in het coalitieakkoord ter beschikking is gesteld voor integrale projecten openbare ruimte en investeringen in “spelen, sporten en bewegen in de openbare ruimte”.
- Alle middelen in het *Meerjarenprogramma Bereikbaarheid*.
- Alle middelen in het *Meerjaren Groenprogramma*.
- Budget dat in de meerjarenraming is opgenomen als dekking voor de (onrendabele) grondexploitatie Lombokplein.

Onderstaande grafiek geeft een indicatie van de omvang van deze budgetten.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Nota bene:
Voor maatschappelijke voorzieningen en voor “integrale projecten openbare ruimte” zijn in bovenstaande grafiek alleen de éxtra budgetten opgenomen die beschikbaar zijn gekomen vanaf het coalitieakkoord (“Groei in balans”). Dat heeft de volgende redenen:

- Voor integrale projecten openbare ruimte zijn alleen incidenteel budgetten beschikbaar gesteld.
- Voor investeringen in uitbreiding van maatschappelijke voorzieningen geldt dat het beschikbare budget wordt benut als dekking voor kapitaallasten. Er kan niet worden bezuinigd op de al uitgevoerde investeringen in maatschappelijke voorzieningen. Er kan alleen worden bezuinigd door af te zien van *toekomstige* investeringen.

We hechten eraan te benadrukken dat we nu weliswaar voorstellen doen om bepaalde projecten niet uit te voeren, maar dat het gaat om een structurele bezuiniging. Daarmee worden ook de ambities uit de RSU structureel en op langere termijn geraakt. Voor structurele bezuinigingen geldt dat ze ieder jaar terug komen. Dit betekent bijvoorbeeld dat als 3 mln zou worden bezuinigd op mobiliteit, dit de komende 15 jaar doorwerkt en feitelijk 45 mln aan investeringsbudget wordt geschrapt. Dit geldt ook voor andere structurele budgetten in de RSU, zoals groen en speelvoorzieningen in de openbare ruimte.

Aanpak: inhoudelijke beoordeling geprogrammeerde investeringen

Met het oog op deze MPR-bezuinigingsinventarisatie hebben we eerder geprogrammeerde investeringen inhoudelijk beoordeeld. Als eerste is gekeken of het überhaupt nog mogelijk is om de investering te annuleren. Als annuleren niet meer mogelijk is (of alleen tegen zeer hoge kosten), stopt

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

daar de analyse. Als annuleren wel mogelijk is, passen we een inhoudelijke beoordeling toe. Daarvoor hebben we drie beoordelingscriteria gebruikt, die we hieronder toelichten.

Criterium "Financieel-technische urgentie"

Onder financieel technische urgentie vallen eenmalige kansen en zijn projecten waar afspraken over cofinanciering zijn gemaakt. Bij een eenmalige kans gaat het om investeringen die niet uitgesteld kunnen worden of een investering die in de toekomst niet meer mogelijk is als deze nu niet wordt gedaan. Een voorbeeld hiervan is de bouw van gymzalen in plaats van een (duurdere) sporthal; als de gymzalen er eenmaal staan komt die sporthal er niet meer. Ook kansen die zich alleen nu voordoen om projecten in de openbare ruimte slim te combineren ("werk met werk maken"), vallen onder dit criterium. Daarnaast zijn er investeringen waar afspraken gemaakt zijn over cofinanciering en waar het schrappen van de investeringen om deze reden juridisch zeer onwenselijk is en/of omdat we onze afspraken met Rijk of Provincie hierdoor niet nakomen.

Criterium "Groei in balans"

Groei in balans hanteren we als ontwikkelprincipe om te sturen op een gelijkmatige groei van de woningbouw- en werkopgave, in relatie tot alle andere functies en ruimtevragen die nodig zijn om tot een gezonde en leefbare stad te komen. Specifiek kijken we daarbij naar functies als groen, sportvoorzieningen (gebouwd en in de openbare ruimte), maatschappelijke voorzieningen, mobiliteit en energie.
Hoe meer een investering van belang is voor een evenwichtige ontwikkeling van de Utrechtse barcode (zie barcode in RSU2040), hoe hoger de urgentie op dit criterium "groei in balans".

Criterium "Ongelijk investeren voor gelijke kansen"

Het principe van ongelijk investeren voor gelijke kansen passen we in het MPR toe met behulp van de Scheidslijnenmonitor. De scheidslijnenmonitor (onderdeel van de Utrecht Monitor van Onderzoek & Advies) brengt in beeld waar problematiek rond kansenongelijkheid zich concentreert. Daarvoor is gebruik gemaakt van drie databronnen: de Sociaal Economische Status (SES; Bron: CBS), de Leefbarometer (Ministerie van BZK) en onze Utrechtse database Buurten in Cijfers. We passen de scheidslijnenmonitor toe om inzicht te krijgen op welke locaties in de stad we onze ruimtelijke investeringen kunnen richten, om kansenongelijkheid te verminderen. Bijvoorbeeld door het vergroten van de kwaliteit van de openbare ruimte, zodat deze meer uitnodigt voor recreëren en sport, spelen en bewegen, juist in die wijken waar relatief veel gezondheidsproblematiek en een lage sociaaleconomische status is geconcentreerd.
Bij dit criterium hebben we voorts gelet op twee andere elementen. Ongelijk investeren voor gelijke kansen is ook relevant voor specifieke kwetsbare doelgroepen (relevant zijn met name investeringen die ten goede komen aan huisvesting voor kwetsbare inwoners en aan jeugd) en om gerichte sociale problematiek aan te pakken. Dit laatste richt zich op bestaanszekerheid, kansrijk opgroeien en gezond samenleven. Denk hierbij bijvoorbeeld aan investeringen die de bereikbaarheid van werklocaties verbeteren of die ontmoeting en gemeenschapszin stimuleren.

Toepassing beoordelingscriteria

Op basis van de inhoudelijke beoordeling aan de hand van criteria die hierboven zijn toegelicht, hebben we investeringsprojecten gerangschikt in tranches. Investeringsprojecten zonder hoge scores

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

op de drie beoordelingscriteria zijn opgenomen in de eerste tranche. Investeringsprojecten met één hoge score zijn opgenomen in de tweede tranche, projecten met twee hoge scores in de derde tranche en projecten met drie hoge scores in de vierde tranche.

De bezuinigingstranches hebben inhoudelijk een logische, opeenvolgende volgorde. Deze loopt van licht ("eerste tranche") naar zwaar ("vierde tranche"). Als er voor de vierde tranche wordt gekozen (het pakket met de meest pijnlijke maatregelen), dan worden ook de eerste, tweede en derde tranches bezuinigd. Als er alleen wordt gekozen voor de eerste tranche bezuinigingen, dan blijven de investeringen in de tweede, derde en vierde tranche doorgaan.

Tabel 1: Tranches

Tranche	Toelichting	Score op criteria	Duiding
1	☐ Investeringen zonder hoge scores	☐☐☐	Deze investeringen komen als eerste in aanmerking voor herprioritering.
2	☒ hoge score "groei in balans" of "ongelijk investeren"	☒☐☐	
3	☒ hoge score "groei in balans" ☒ hoge score "ongelijk investeren" (of een van beide plus een financieel-technische urgentie)	☒☒☐	
4	☒ hoge score "groei in balans" ☒ hoge score "ongelijk investeren" ☒ hoge financieel-technische urgentie.	☒☒☒	Alleen investeringen met drie hoge scores zijn uitgezonderd van bezuiniging.
n.v.t.	Investeringen die al juridisch verplicht zijn, of die nodig zijn voor uitvoering voor een wettelijke taak, blijven we uitvoeren. Ook geldt dat we afmaken waar we aan zijn begonnen ("geen halve bruggen bouwen").	"onontkoombaar"	Alle investeringen die niet aan de criteria hiernaast voldoen, komen in beginsel in aanmerking voor bezuiniging. Hierbij gelden geen taboes: ook investeringen die cruciaal zijn voor RSU kunnen worden wegbezuinigd. Zelfs als ze op alle drie de criteria hoog scoren.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimers en dilemma's bij toepassing beoordelingscriteria

Disclaimer: toepassing van beoordelingscriteria kan niet met mathematische precisie

Bij toepassing van de beoordelingscriteria is gebruik gemaakt van kennis en inzichten die beschikbaar zijn binnen de ambtelijke organisatie. De beoordeling is echter niet volledig objectiveerbaar uit te voeren. In de toedeling naar tranches is altijd sprake van een grijs gebied.

Disclaimer: Politieke urgentie noch verwachtingen in de stad expliciet meegewogen

In bovenstaande criteria hebben we niet expliciet aandacht besteed aan verwachtingen die leven bij de raad en/of bewoners over bepaalde projecten. Soms kan dat wel heel relevant zijn bij de beoordeling van projecten. De opdracht in de bezuinigingsaanpak (UBA) was expliciet om dergelijke verwachtingen níet mee te wegen.

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Disclaimer: Dit is geen totaaloverzicht van consequenties van potentiële bezuinigingsmaatregelen

Vooral bij de bezuinigingsopties in de derde en vierde tranche is het van belang alle consequenties goed in beeld te brengen en mee te wegen alvorens deze bezuinigingsopties door te voeren. Sommige bezuinigingen kunnen bijvoorbeeld een groot effect hebben op de mogelijkheid om woningbouw te realiseren[1]. Die consequenties hebben we niet allemaal kunnen opnemen in dit document. Daarvoor is het totale aantal bezuinigingsopties te groot.

Dilemma: Bij sommige (deel)opgaven is (bijna) nooit sprake van financieel-technische urgentie

Bij sommige (deel)opgaven is de gemeente exclusief verantwoordelijk voor investeringen, zonder financiële bijdragen van andere overheden. Dit is bijvoorbeeld het geval bij veel investeringen in aanleg van extra groen. Bij andere (deel)opgaven is bijna altijd sprake van forse cofinanciering door andere overheden. Dit zien we bijvoorbeeld bij investeringen in mobiliteitsinfrastructuur.
Als we niet zouden corrigeren voor dergelijke verschillen, scoren sommige (deel)opgaven zoals vergroening altijd lager op het criterium “financieel-technische urgentie” dan investeringen die wél voor cofinanciering in aanmerking komen. Dat achten we onwenselijk.

- *Aanpak:* groenprojecten delen we (bijna) altijd één niveau hoger toe (deze projecten hebben nagenoeg nooit financieel-technische urgentie, maar ze zijn wel belangrijk voor de stad).
  Idem voor reeds geprogrammeerde investeringen voor “spelen, sporten en bewegen in de openbare ruimte”.
  Voorbeeld: een icoonproject zonder financieel-technische urgentie, maar met hoge scores op groei in balans en “ongelijk investeren” brengen we onder in de vierde tranche in plaats van derde tranche.

Dilemma: Impact op van bezuinigingen op bestemmingsplannen

Sommige bezuinigen kunnen mogelijk effect hebben op bestemmingsplannen die nu in procedure zijn of recent zijn vastgesteld. Dit speelt met name bij investeringen de randvoorwaardelijk voor ontwikkelingen. De gebiedsontwikkelingen Strijkviertel, Papendorp, Groenewoud en Beurskwartier vergen bijvoorbeeld de volgende mobiliteitsinvesteringen:

- Mobiliteitshub XL – investering zelf en risico’s mbt exploitatie (aanloopverliezen gefinancierd uit middelen schaalsprong OV), waarbij de bereikbaarheid via fiets (route vanaf Beurskwartier), deelmobiliteit en dynamisch verkeersmanagement een belangrijke rol spelen.
- Fietsverbinding via de Meernbrug.

Dilemma: Consequenties voor integrale projecten openbare ruimte

Indien bezuinigingen binnen het MPR leiden tot het annuleren of uitstellen van projecten waarin Ruimte en Stadsbedrijven samenwerken, heeft dit in veel gevallen consequenties voor de beheer programmering (MJIP). Stadsbedrijven zal bij een technische noodzaak tot vervanging in die projecten dan over gaan tot een één op één vervanging. Dit betekent:

- De inrichting blijft hetzelfde (uitgangspunt bij een vervanging).
- Een gemiste kans om opgaven te combineren, middelen te bundelen en overlast te beperken.
- Minimale participatie in vergelijking met een herontwikkeling, namelijk alleen informeren.

[1] Investeringen in mobiliteit kunnen randvoorwaardelijk zijn voor woningbouwontwikkelingen. Voor projecten op korte termijn hebben we goed in beeld welke investeringen juridisch minimaal noodzakelijk zijn om woningbouw mogelijk te maken (denk bijvoorbeeld aan de hubXL, fietsverbindingen, dynamisch verkeersmanagement en deelmobiliteit in Zuidwest).

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

- Een nieuwe bijdrage vanuit beheer is op die locatie binnen de afschrijftermijn van de vervanging niet mogelijk vanuit Stadsbedrijven. De afschrijftermijn verschilt per asset, ter indicatie eenmaal vervangen is de afschrijftermijn voor verharding 40 jaar en riolering 70 jaar.

Als ervoor wordt gekozen om te bezuinigen op de opgave van Groen, dan wordt het vergroenen binnen de beheerprojecten moeilijker gemaakt. Hiermee verdwijnt veelal de vergroening binnen deze gezamenlijke projecten en krijg je één op één vervanging zonder aanpassing op de inrichting. Dit omdat er binnen één op één vervangingen bijna geen ruimte is voor inrichtingsmutaties.

Investeringen per bezuinigingstranche

Eerste tranche

De eerste tranche omvat investeringsprojecten de in beperkte mate voldoen aan de doelstelling groei in balans of ongelijk investeren voor gelijke kansen, en die geen financieel technische urgentie hebben.

Tabel 1: Eerste tranche bezuinigingsopties

Opgave	**projectcode**	**Naam investeringsproject**
Sport	03-019-1	Sporthal Cartesiusdriehoek (kapitaallasten 2025 vallen vrij; project is vertraagd door netcongestie)
Sport	03-031-1	Voetbalveld Nieuw Welgelegen (veld+kleedvoorziening), aanleg in 2027 ipv 2029 (zie projectcode 03-005-1 voor projectkosten vanaf 2029)
Sport	03-032-1	Hockeyveld Nieuw Welgelegen (veld en kleedvoorziening), aanleg in 2027 ipv 2029 of later (zie projectcode 03-010-1 voor kosten vanaf 2029)
Cultuur	03-078-1	Uitbouw muzikale oefenstudio's (budget vanaf 2026)
Cultuur	03-085-1	Wijkcultuurhuis - Lunetten (budget dat niet nodig is voor vervangingsinvestering)
Mobiliteit	04-086-1	I. Eerste bijdrage van Mobiliteit aan bezuinigingen op ruimtelijke investeringen
Groen (Gezond leefklimaat)	05-077-1	Groen - Bijdrage aan eerste tranche bezuinigingen
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-053-1	Sporten, spelen en bewegen: Bijdrage aan bezuinigingspakketten

NB: Zoals in de inleiding is opgemerkt, is voor raadsleden een geheime bijlage beschikbaar waarin per project de investeringsbedragen zijn opgenomen.

Tweede tranche

In de tweede tranche met bezuinigingen worden investeringen geschrapt die hoog scoren op groei in balans of ongelijk investeren, maar die geen financieel-technische urgentie hebben.

Tabel: Tweede tranche bezuinigingsopties

Opgave	**projectcode**	**Naam investeringsproject**
Sport	03-015-1	Sportpark de Vreijheid Maarschalkerweerd
Sport	03-027-1	Korfbal Hoograven (veld en kleedvoorziening)
Groen (Gezond leefklimaat)	05-017-1	Bijdrage uit MGP aan openbare ruimteproject Welgelegen

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Groen (Gezond leefklimaat)	05-036-1	Bijdrage uit MGP aan project Liesboschwetering (Groenblauwe routes)
Groen (Gezond leefklimaat)	05-039-1	Bijdrage uit MGP aan project Kromme Rijnpark Baancentrum, P-terrein
Groen (Gezond leefklimaat)	05-041-1	Bijdrage uit MGP aan project Doorfietsroute Amersfoort
Groen (Gezond leefklimaat)	05-046-1	Julianapark
Groen (Gezond leefklimaat)	05-076-1	Groen - (Aanvullende) bijdrage aan tweede tranche bezuinigingen
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-054-1	Sporten, spelen en bewegen: Aanvullende bijdrage aan bezuinigingspakketten

Derde tranche

De derde tranche bezuinigingen omvat investeringen die voldoen aan twee van de drie criteria, die daarmee twee hoge scores hebben op groei in balans, ongelijk investeren en/of financieel-technische urgentie. Deze investeringen hebben daarmee een hogere urgentie dan de investeringen in de eerste twee tranches.

Tabel: Derde tranche bezuinigingsopties

Opgave	**projectcode**	**Naam investeringsproject**
sport	03-013-1	Voetbalveld, omzetting natuurgras naar kunstgrasveld (4)
Sport	03-016-1	Sporthal Vleuten Hindersteinlaan (ipv gymzalen) - benodigd budget (845k/jr vanaf 2026).
Sport	03-026-1	Rugbyveld Rijnvliet (uitbreidingsinvestering)
Sport	03-028-1	Zwembad Maximapark (extra zwembad)
Sport	03-029-1	Zwembad Maximapark (voorbereidingskrediet)
Cultuur	03-080-1	Wijkcultuurhuis - Lunetten (De Musketon, variant "vervangingsinvestering")
Cultuur	03-081-1	Wijkcultuurhuis - diverse locaties
Mobiliteit	04-090-1	II. Tweede, aanvullende bijdrage van Mobiliteit aan bezuinigingsopgave
Mobiliteit	04-087-1	III. Derde bijdrage van Mobiliteit aan bezuinigingsopgave (zie inhoudelijke toelichting elders)
Groen (Gezond leefklimaat)	05-011-1	Loket
Groen (Gezond leefklimaat)	05-012-1	Noordoost (vergroenen straten en buurten)
Groen (Gezond leefklimaat)	05-013-1	Vergroenen Binnenstad (vergroenen straten en buurten)
Groen (Gezond leefklimaat)	05-026-1	Vechtroute Zandpad natuurversterking (Groenblauwe routes)
Groen (Gezond leefklimaat)	05-029-1	Demkapark (Groenblauwe routes)
Groen (Gezond leefklimaat)	05-033-1	Oosterspoorbaan- Noordoost (Groenblauwe routes)
Groen (Gezond leefklimaat)	05-052-1	Singelpark Noord
Groen (Gezond leefklimaat)	05-075-1	Groen - (Aanvullende) bijdrage aan derde tranche bezuinigingen
@NOOZ	33-013-1	Sportboulevard Maarschalkerweerd Zuid
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-055-1	Sporten, spelen en bewegen: Tweede aanvullende bijdrage aan bezuinigingspakketten

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Vierde tranche

De vierde tranche bezuinigingen omvat investeringen die hoog scoren op de criteria groei in balans én ongelijk investeren, en die bovendien financieel-technische urgentie hebben. Dit bezuinigingspakket bevat de meest pijnlijke en verregaande bezuinigingsopties.

Tabel 4: Vierde tranche bezuinigingsopties

Opgave	projectcode	Naam investeringsproject
Sport	03-004-1	Aanleg voetbalveld Nieuw Welgelegen (veld+kleedvoorziening)
Sport	03-005-1	Aanleg voetbalveld Nieuw Welgelegen (veld+kleedvoorziening), aanleg in 2029 of later
Sport	03-007-1	Voetbalveld, omzetting natuurgras naar kunstgrasveld (2)
Sport	03-008-1	Voetbalveld, omzetten natuurgras naar kunstgrasveld
Sport	03-009-1	Hockeyveld Nieuw Welgelegen (veld en kleedvoorziening)
Sport	03-010-1	Hockeyveld Nieuw Welgelegen (veld en kleedvoorziening), aanleg in 2029 of later
Sport	03-011-1	Hockeyveld Maarschalkerweerd Noord (veld+kleedvoorziening)
Sport	03-012-1	Voetbalveld Maarschalkerweerd Noord (veld+kleedvoorziening)
Sport	03-021-1	Sporthal Merwedekanaalzone (voorbereidingskrediet)
Sport	03-022-1	Sporthal Overvecht (combinatie met gelijktijdige investering onderwijshuisvesting)
Sport	03-023-1	Sporthal Overvecht (voorbereidingskrediet)
Cultuur	03-076-1	Wijkcultuurhuis - hallencomplex Groenewoud
Buurtcentra en buurtkamers	03-087-1	Buurtcentrum Overvecht
Mobiliteit	04-018-1	Herinrichting Tuinwijkroute
Mobiliteit	04-029-1	Doorfietsroute Vechtroute
Mobiliteit	04-031-1	Doorfietsroutes Noordelijke Singelring (Doorfietsroute om de binnenstad Noord)
Mobiliteit	04-039-1	Fietsonderdoorgang Lombokplein
Mobiliteit	04-060-1	Maatregelen Vondellaan voor bereikbaarheid station Vaartsche Rijn incl. maatregelen Linschotensingel en herinrichting Diamantweg
Mobiliteit	04-088-1	IV. Vierde bijdrage van Mobiliteit aan bezuinigingsopgave (zie inhoudelijke toelichting elders in dit document)
Mobiliteit	04-089-1	V. Vijfde bijdrage van mobiliteit aan bezuinigingsopgave (zie inhoudelijke toelichting elders in dit document)
Groen (Gezond leefklimaat)	05-008-1	Vergroenen straten en buurten Overvecht
Groen (Gezond leefklimaat)	05-009-1	Groener Rivierenwijk (vergroenen straten en buurten)
Groen (Gezond leefklimaat)	05-010-1	Vergroenen NW en W/ommetjes
Groen (Gezond leefklimaat)	05-014-1	Bomenstructuur op orde brengen
Groen (Gezond leefklimaat)	05-016-1	60.000 bomen in 2040
Groen (Gezond leefklimaat)	05-023-1	Bijdrage uit MGP aan openbare ruimteprojecten Kanaleneiland (in 2027 Afrika- en Van Heuvengoedhartlaan)
Groen (Gezond leefklimaat)	05-024-1	Bijdrage uit MGP aan openbare ruimteprojecten Hoograven (meerdere straten, nader te bepalen)

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Opgave	projectcode	Naam investeringsproject
Groen (Gezond leefklimaat)	05-030-1	Amsterdam-Rijnkanaal J. Wagenaarkade (Groenblauwe routes)
Groen (Gezond leefklimaat)	05-031-1	Icoon Rondje Stadseiland
Groen (Gezond leefklimaat)	05-035-1	Overig werk met werk maken, groenblauwe routes (Weerdsingel oostzijde, bomen Koningsweg)
Groen (Gezond leefklimaat)	05-056-1	Icoonproject natuurgebied Zuilen
Groen (Gezond leefklimaat)	05-058-1	Bijdrage uit MGP aan project Lunettenpark (Maarschalkerweerd)
Groen (Gezond leefklimaat)	05-063-1	Icoonproject Kromme Rijnlinie Landschap
Groen (Gezond leefklimaat)	05-074-1	Groen - (Aanvullende) bijdrage aan vierde tranche bezuinigingen
@Centrum	31-008-1	Icoonproject Groen: Tuinen van Moreelse
@NOOZ	33-007-1	Lunettenpark IPvE deel 1 en deel 2
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-011-1	Aanvulling speel/sportaanbod in Park de Watertoren
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-012-1	Speelvoorziening (blokplek) toevoegen aan St. Eustatiusdreef
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-013-1	Kunstgrasveld Mayadreef & Valpariasodreef
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-016-1	Aanleg Speelvoorziening (blokplek) Bataviastraat
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-017-1	Calisthenics in Rondje stadseiland
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-020-1	Aanleg twee speelvoorziening (blokplekken) op nader te bepalen locaties (West, Noordwest)
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-023-1	Aanleg speelvoorziening (blokplek) binnenstad Noord
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-026-1	Bijdrage aan vervangingsopgave van BOR Spelen – SB
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-027-1	Binnenstad: bijdrage sport/speelvoorziening Paardenveld
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-038-1	Bijdrage drie speelplekken bij rioleringsvervanging Amazonekwartier (2025)
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-049-1	Onderzoek naar toiletvoorziening Weerdsluis - bijdrage aan gebiedsvisie
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-050-1	Buurtplekken (speelvoorzieningen)
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-051-1	Blokplekken (speelvoorzieningen)
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-052-1	Bijdragen aan vervangingsprojecten BOR/Stadsbedrijven met het oog op speelvoorzieningen
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-056-1	Sporten, spelen en bewegen: Derde aanvullende bijdrage aan bezuinigingspakketten

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Overige investeringen, niet toegedeeld naar een van de bezuinigingstranches

Bij een groot aantal investeringen zijn we tot het oordeel gekomen dat hierop niet (meer) bezuinigd kan worden. Dit gaat onder meer om:

- Investeringen waaraan we al zijn begonnen, en die we afmaken (onder het motto “geen halve bruggen bouwen”).
- Investeringen waarvoor de gemeente al contractuele verplichtingen is aangegaan, en die alleen tegen hoge kosten of desinvesteringen ongedaan gemaakt kunnen worden.
- Juridisch verplicht en/of bestuurlijke afspraken met andere overheden.

Ook investeringen in onderwijshuisvesting zijn niet betrokken in deze MPR-bezuinigingsinventarisatie.

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Van de investeringen die niet zijn opgenomen naar een van de bezuinigingstranches hebben we hieronder een overzicht opgenomen. In het vervolg van deze notitie worden deze investeringen gemarkeerd met de woorden: "**Tranches niet van toepassing**".

Tabel: investeringsprojecten die niet zijn opgenomen in bezuinigingstranches

Opgave	**projectcode**	**Naam investeringsproject**
Sport	03-003-1	Voetbalveld, omzetting gras naar kunstgras Nieuw Welgelegen
Sport	03-006-1	Voetbalveld, omzetting van natuurgras naar kunstgrasveld (sportpark Desto, realisatie medio 2024)
Sport	03-014-1	Correctie investeringsbedrag sporthal Berlijnplein
Sport	03-018-1	Sporthal Cartesiusdriehoek (combinatie met gelijktijdige investering onderwijshuisvesting)
Onderwijshuisvesting	03-038-1	Onderwijshuisvesting, De Vrije School
Onderwijshuisvesting	03-039-1	Onderwijshuisvesting, St. Dominicusschool
Onderwijshuisvesting	03-040-1	Onderwijshuisvesting, Paulusschool
Onderwijshuisvesting	03-041-1	Onderwijshuisvesting, Haarrijn, gymzaal
Onderwijshuisvesting	03-042-1	Onderwijshuisvesting, Haarrijn, school
Onderwijshuisvesting	03-043-1	Onderwijshuisvesting, Onder de Bogen 2
Onderwijshuisvesting	03-044-1	Onderwijshuisvesting, Kindcentrum Leeuwesteyn, schooldeel
Onderwijshuisvesting	03-045-1	Onderwijshuisvesting, Hof ter Weide/De Jazzsingel
Onderwijshuisvesting	03-046-1	Onderwijshuisvesting, Belle van Zuylen
Onderwijshuisvesting	03-047-1	Onderwijshuisvesting, Cartesiusdriehoek - school SPOU
Onderwijshuisvesting	03-048-1	Onderwijshuisvesting, Cartesiusdriehoek – gymzaal
Onderwijshuisvesting	03-049-1	Onderwijshuisvesting, Merwedekanaalzone - school 1 Agora
Onderwijshuisvesting	03-050-1	Onderwijshuisvesting, Merwedekanaalzone - school 2
Onderwijshuisvesting	03-051-1	Onderwijshuisvesting, Merwedekanaalzone - gymzaal school 1 Agora
Onderwijshuisvesting	03-052-1	Onderwijshuisvesting, Merwedekanaalzone - gymzaal school 2
Onderwijshuisvesting	03-053-1	Onderwijshuisvesting, Beurskwartier/Lombokplein - school 1
Onderwijshuisvesting	03-054-1	Onderwijshuisvesting, Beurskwartier/Lombokplein – gymzaal
Onderwijshuisvesting	03-055-1	Onderwijshuisvesting, Groenewoud - school 1
Onderwijshuisvesting	03-056-1	Onderwijshuisvesting, Groenewoud – gymzaal
Onderwijshuisvesting	03-057-1	Onderwijshuisvesting, Willibrordschool (voorheen Willibrord/Torenpleinschool)
Onderwijshuisvesting	03-058-1	Onderwijshuisvesting, Klimroos
Onderwijshuisvesting	03-059-1	Onderwijshuisvesting, Krommerijncollege
Onderwijshuisvesting	03-060-1	Onderwijshuisvesting, Gymzaal Krommerijncollege
Onderwijshuisvesting	03-061-1	Onderwijshuisvesting, Luc Stevens
Onderwijshuisvesting	03-062-1	Onderwijshuisvesting, LEF
Onderwijshuisvesting	03-063-1	Onderwijshuisvesting, LEF – gymzaal
Onderwijshuisvesting	03-064-1	Onderwijshuisvesting, SO Fier uitbreiding
Onderwijshuisvesting	03-065-1	Onderwijshuisvesting, NUOVO/X11
Onderwijshuisvesting	03-066-1	Onderwijshuisvesting, NUOVO/X11, gymzalen
Onderwijshuisvesting	03-067-1	Onderwijshuisvesting, NUOVO/Academie Tien
Onderwijshuisvesting	03-068-1	Onderwijshuisvesting, NUOVO/Academie Tien gymzalen

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Opgave	projectcode	Naam investeringsproject
Onderwijshuisvesting	03-069-1	Onderwijshuisvesting, Willibrord/St-Gregorius College (incl. 3e gymzaal)
Onderwijshuisvesting	03-070-1	Onderwijshuisvesting, NUOVO/Pouwer
Onderwijshuisvesting	03-071-1	Onderwijshuisvesting, College Overvecht (voorheen Gerrit Rietveld 2)
Onderwijshuisvesting	03-072-1	Onderwijshuisvesting, College Overvecht (voorheen Gerrit Rietveld 2), 3 gymzalen
Onderwijshuisvesting	03-073-1	Onderwijshuisvesting, Limuscollege (voorheen College Vleuten de Meern)
Onderwijshuisvesting	03-074-1	Onderwijshuisvesting, Limuscollege (voorheen College Vleuten de Meern), 3 gymzalen
Onderwijshuisvesting	03-075-1	Onderwijshuisvesting, Internationale School Utrecht
Cultuur	03-077-1	Wijkcultuurhuis Merwedekanaalzone
Cultuur	03-079-1	Jongerencultuurhuis Leidsche Rijn (locatie Berlijnplein)
Cultuur	03-082-1	Uitbouw muzikale oefenstudio's (budget t/m 2025)
Cultuur	03-083-1	Jongerencultuurhuis De Meern
Cultuur	03-084-1	Jongerencultuurhuis Vleuten
Buurtcentra en buurtkamers	03-086-1	Buurtcentrum Merwedekanaalzone
Mobiliteit	04-010-1	Dynamisch Verkeersmanagement Zuidwest
Mobiliteit	04-012-1	Bestaande middelen Deelmobiliteit & Smartmobility
Mobiliteit	04-013-1	Bestaande middelen voor Verkeers- en Mobiliteitsmanagement
Mobiliteit	04-014-1	Bestaande middelen voor Goederenvervoer
Mobiliteit	04-019-1	Herinrichting Amsterdamsestraatweg
Mobiliteit	04-020-1	Herinrichting Kanaalstraat-Damstraat
Mobiliteit	04-026-1	Herinrichting Malieblad en Maliebaan (herenroute)
Mobiliteit	04-028-1	Fietsparkeren binnenstad
Mobiliteit	04-035-1	Bereikbaarheid station Vaartsche Rijn via Oosterkade en Westerkade + Ledig Erf
Mobiliteit	04-036-1	Doorfietsroute Utrecht – Amersfoort
Mobiliteit	04-038-1	Fietsmaatregelen om de Noord (No regret)
Mobiliteit	04-041-1	Jutfaseweg
Mobiliteit	04-051-1	Lightrail LKW - binnenstadsas (vervolg)
Mobiliteit	04-057-1	Busbaan Dichterswijk incl. fietsonderdoorgang (Z90)
Mobiliteit	04-058-1	Afronding Busbaan Transwijk (Z80)
Mobiliteit	04-059-1	Herinrichting Europalaan Noord
Mobiliteit	04-062-1	OV-inframaatregelen nav vervoersplan
Mobiliteit	04-063-1	OV- Doorstroming inclusief Herculesplein
Mobiliteit	04-064-1	HOV- baan MWKZ (no regret) Europalaan Zuid
Groen (Gezond leefklimaat)	05-018-1	Bijdrage uit MGP aan openbare ruimteproject Bernadottelaan
Groen (Gezond leefklimaat)	05-020-1	Bijdrage uit MGP aan openbare ruimteproject Amazonekwartier
Groen (Gezond leefklimaat)	05-021-1	Bijdrage uit MGP aan openbare ruimteproject Rubenskwartier
Groen (Gezond leefklimaat)	05-022-1	Bijdrage uit MGP aan openbare ruimteproject Donaudreef
Groen (Gezond leefklimaat)	05-027-1	Fortlaan (Groenblauwe routes)
Groen (Gezond leefklimaat)	05-037-1	Bijdrage uit MGP aan project Vaartse Rijn, Biltse Grift (Jutfaseweg)

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Opgave	projectcode	Naam investeringsproject
Groen (Gezond leefklimaat)	05-038-1	Bijdrage uit MGP aan project Kromme Rijnpark, Mytylschool verbreding
Groen (Gezond leefklimaat)	05-040-1	Bijdrage uit MGP aan project Ravellaan
Groen (Gezond leefklimaat)	05-042-1	Bijdrage uit MGP aan project Archimedeslaan
Groen (Gezond leefklimaat)	05-049-1	Bijdrage uit MGP aan Tuinen van Moreelse ,fase 2
Groen (Gezond leefklimaat)	05-050-1	Zaailingen Pocketpark Kokkenhof
Groen (Gezond leefklimaat)	05-051-1	Bijdrage uit MGP aan project Maliebaan
Groen (Gezond leefklimaat)	05-064-1	Bijdrage uit MGP aan natuur Ockhuizen
Groen (Gezond leefklimaat)	05-067-1	Bijdrage uit MGP aan project Ockhuizerweg Haarzuilens
Groen (Gezond leefklimaat)	05-068-1	Bijdrage uit MGP aan project Nedereindse plas
Groen (Gezond leefklimaat)	05-069-1	Bijdrage uit MGP aan route Hollandse IJsselbos (provincie)
@Centrum	31-007-1	Icoonproject Groen: Park Paardenveld
@NOOZ	33-009-1	Openbare Ruimte Rotsoord Fase 2
@NOOZ	33-011-1	Openbare Ruimte Nimeto
@NOOZ	33-014-1	Vergroenen Ruyghenhoeklaan
@NOOZ	33-015-1	Lunettenpark IPvE deel 1 en deel 2 (reeds aanbesteed gedeelte)
@Zuidwest	37-008-1	Herinrichting Vasco da Gamalaan en omgeving
@Zuidwest	37-019-1	RingPark Dichterswijk

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Bezuinigingsopties per (deel)opgave

In de paragrafen hierboven zijn de bezuinigingsopties weergegeven per “bezuinigingstranche”. Hieronder worden dezelfde investeringsprojecten opgesomd in een andere indeling: per opgave tonen we hoe de investeringen verdeeld zijn over de verschillende tranches

Maatschappelijke voorzieningen

De investeringen in maatschappelijke voorzieningen die geprogrammeerd zijn met “Groei-in-balans-budget” (coalitieakkoord), zijn beoordeeld met de hierboven genoemde criteria en toebedeeld naar de verschillende tranches.

Sport

Overwegingen bij bezuinigingsopties Sport

Tekort buitensport capaciteit

De groei van het aantal buitensportvelden tot 2040 loopt flink achter bij de groei van de stad. Om de capaciteit van buitensport in balans te laten groeien met toename van het aantal inwoners is tot 2040 toevoeging van 20 sportvelden (waaronder voetbal, hockey, rugby) nodig en daarnaast 54 tennisbanen. De groei van 20 sportvelden is gebaseerd op de woningbouw toename van 47.000

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

woningen. Sinds 2020 loopt een drietal variantenstudies om sportveldcapaciteit uit te breiden; sportparken Maarschalkerweerd-Noord, Nieuw-Welgelegen en Rijnvliet. In de meest gunstige varianten passen we dan 8 sportvelden in. Dat betekent dat met de huidige stand van zaken er in 2040 een tekort van 12 sportvelden is. Op dit moment is er géén zicht op locaties voor deze 12 velden. Bij een verdere groei van het aantal woningen loopt dit tekort van 12 velden bovendien verder op. Indien de uitbreidingen op sportparken Nieuw Welgelegen, Rijnvliet en Maarschalkerweerd Noord niet doorgaan groeit het aantal buitensportvelden nog minder mee met de groei van de stad. De mogelijkheid om te sporten voor Utrechters wordt daarmee zeer sterk verminderd.

Ongelijk investeren voor gelijke kansen
Een van de criteria is 'ongelijk investeren voor gelijke kansen'. Dit kan beredeneerd worden vanuit de wijken met een lagere sociaaleconomische score (zoals Overvecht en Kanaleneiland). Maar ook vanuit kwetsbare doelgroepen die verspreid over de gehele stad wonen. Sportvoorzieningen kennen vaak een bereik die veel groter is dan de specifieke wijk waarin de sportvoorziening ligt. Een tekort aan sportvoorzieningen betekent dat de mogelijkheden om te sporten in de gehele stad beperkt wordt, aangezien de druk op de resterende sportvoorzieningen in de stad toeneemt. Dat geldt dus ook voor de wijken met een lagere sociaaleconomische score èn voor kwetsbare doelgroepen die verspreid over de stad wonen. Uit onderzoek blijkt dat bij wachtlijsten kinderen uit kwetsbare gezinnen/doelgroepen als eerste geen plek weten te bemachtigen bij sportverenigingen. Kortom sportvoorzieningen zijn een belangrijk basisvoorziening in de stad die bijdraagt aan preventie en gezond stedelijk leven (gezondheid, voldoende beweging/voorkomen van obesitas en een ongezonde leefstijl, talentontwikkeling en ontmoeting), juist voor kwetsbare doelgroepen uit de stad en bewoners uit wijken met een lagere sociaaleconomische score.

Beschikbaarheid ruimte voor sportvelden (criterium financieel-technische urgentie).
Sportvelden vragen om veel ruimte (die we overigens vaak combineren met de groenopgave en open en toegankelijke sportparken). Deze ruimte is in een verdichtende stad lastig te vinden. De kansen die we wel hebben willen we nu benutten. Als we deze kansen laten liggen wordt het inpassen van buitensportcapaciteit zeer lastig als andere opgaven (woningbouw, groen, energie) deze ruimten zullen innemen. Bovendien zijn nieuwe locaties op dit moment niet voor handen.

Vanuit het MPR/groeikader zijn de volgende sportvoorzieningen opgenomen in de Voorjaarsnota 2023. Bij de sportvoorzieningen is tussen haakjes aangegeven in welke tranche ze zijn ingedeeld.

Sporthallen
- Sporthal Cartesiusdriehoek (niet meer beïnvloedbaar)
- Sporthal Merwedekanaalzone (vierde tranche)
- Sporthal Overvecht (vierde tranche)
- Sporthal Vleuten; middelen ingezet van sporthal Voordorp (derde tranche)

Sporthal Berlijnplein is inmiddels opgeleverd na vaststelling VJN 2023.

Zwembaden
- Zwembad Maximapark (derde tranche)

Buitensport
- Sportpark Maarschalkerweerd Noord: 1 hockeyveld en 1 voetbalveld (verschillende tranches)
- Sportpark Nieuw Welgelegen: 2 hockeyvelden en 2 voetbalvelden (vierde tranche)
- Sportpark Rijnvliet: 1 rugbyveld (derde tranche) Ook wordt een hockeyveld aangelegd. Deze middelen zijn eerder beschikbaar gesteld en opgenomen in de stelpost kapitaallasten. In de 20

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

sportvelden die nodig zijn tot 2040 (Mulier rapport 2022) is er al van uitgegaan dat het 4e en 5e hockeyveld worden aangelegd op Rijnvliet. Deze twee hockeyvelden zitten dus niet in het tekort van de 20 sportvelden tot 2040.
- Sportpark Hoograven: 1 korfbalveld (tweede tranche)
- Omzetten van natuurgrasvelden naar kunstgrasvelden voor voetbal (verschillende tranches).

Met bovengenoemde aantallen velden worden 8 van de 20 benodigde sportvelden ingepast (3 hockey, 3 voetbal, 1 rugby, 1 korfbal). In het MPR/groeikader zijn de overige 12 sportvelden alleen programmatisch benoemd. Volgens prognose uit het Mulier rapport zijn de meeste van deze sportvelden nodig in de periode 2030 tot 2040. In het MPR/groeikader zijn hieraan nog geen middelen toegekend. Ook zijn er op dit moment geen locaties beschikbaar voor deze 12 velden.

Met vaststelling van VJN/MPR 2023 is voor uitbreidingsinvesteringen in sportaccommodaties **€ 5,068** mln structureel beschikbaar gekomen. Dit is een uitvloeisel van het groei in balans-pakket uit het coalitieakkoord. Exclusief inpassingskosten en overige “knellende investeringsopgaven” zouden alle gewenste sportinvesteringen in het MPR/groeikader tot en met 2028 **€ 5,736** mln structureel gaan kosten.

Na vaststelling van de VJN 2023 is het programma van eisen (PvE) voor zwembad Maximapark uitgewerkt. Daaruit blijkt dat structureel € 0,38 mln extra budget nodig is (vanwege een wat groter oppervlak uit het PvE en door de indexatie prijsstijgingen). Totaal is er dan **€ 6,164** mln structureel nodig voor de hierboven genoemde voorzieningen (4 sporthallen, 1 zwembad, 8 sportvelden en 5 omzettingen naar kunstgras).

Daarnaast zijn voor het realiseren van de sportvelden op Maarschalkerweerd-Noord, Nieuw Welgelegen en Rijnvliet eenmalige inpassingskosten nodig van totaal € 12 mln; 7 mln MSW-N, 4 mln Nieuw Welgelegen en 1 mln Strijkviertel/Rijnvliet. Deze inpassingskosten zijn kosten die nodig zijn om de aanleg van sportvelden mogelijk te maken en zijn exclusief zaken als groene inrichting, sportboulevard, etc. Strikt genomen zijn hogere eenmalige inpassingskosten nodig dan deze € 12 mln om ook 2 velden op Nieuw Welgelegen mogelijk te maken door het verplaatsen van honk/softbal. Gezien de gemeentelijke financiële situatie is dit niet als wens ingediend (honk/softbal betreft eigen gemeentelijke sportgrond, dus er is geen sprake van een gemiste kans). De jaarlasten voor de realisatie van deze twee velden zijn wel opgenomen in het structurele bedrag van € 5,068 mln uit VJN/MPR 2023.

Er zit een verschil tussen het vastgestelde bedrag van € 5,068 mln en het benodigde bedrag van € 5,736 mln. Er is bij VJN/MPR 2023 een ‘trap af trap op’ bezuiniging doorgevoerd omdat er onvoldoende geld beschikbaar was voor alle ambities vanaf 2026. Dit verklaart het verschil tussen beide bedragen. De gedachte was dat het uitstellen van de oplevering van een aantal sportvoorzieningen met een aantal jaar (trap af) ruimte bood om in de tussentijd de beschikbare middelen te laten groeien door de groei van het aantal inwoners en daarmee gepaard gaande inkomsten. Met deze geleidelijke groei van middelen (trap op) zouden de uitgestelde voorzieningen dan alsnog gerealiseerd worden, alleen dan een paar jaar later. Helaas is de financiële context een jaar later wezenlijk anders en zijn er geen middelen beschikbaar voor ‘trap op’. Daarmee is het beschikbare budget van € 5,068 leidend en niet het benodigd budget van € 5,736 mln. In de programmering moet geschrapt worden om op het beschikbare budget van € 5,068 mln uit te komen en om bovendien bij te dragen aan bezuinigingen.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Tabel: toedeling van investeringen naar bezuinigingstranches

Opgave	projectcode	Naam investeringsproject	Tranche
Sport	03-019-1	Sporthal Cartesiusdriehoek (kapitaallasten 2025 vallen vrij; project is vertraagd door netcongestie)	Eerste tranche
Sport	03-031-1	Voetbalveld Nieuw Welgelegen (veld+kleedvoorziening), aanleg in 2027 ipv 2029 (zie projectcode 03-005-1 voor projectkosten vanaf 2029)	Eerste tranche
Sport	03-032-1	Hockeyveld Nieuw Welgelegen (veld en kleedvoorziening), aanleg in 2027 ipv 2029 of later (zie projectcode 03-010-1 voor kosten vanaf 2029)	Eerste tranche
Sport	03-015-1	Sportpark de Vreijheid Maarschalkerweerd	Tweede tranche
Sport	03-027-1	Korfbal Hoograven (veld en kleedvoorziening)	Tweede tranche
sport	03-013-1	Voetbalveld, omzetting natuurgras naar kunstgrasveld (4)	Derde tranche
Sport	03-016-1	Sporthal Vleuten Hindersteinlaan (ipv gymzalen) - benodigd budget (845k/jr vanaf 2026).	Derde tranche
Sport	03-024-1	Hockeyvelden op nader te bepalen locaties (twee velden met kleedvoorziening)	Derde tranche
Sport	03-026-1	Rugbyveld Rijnvliet (uitbreidingsinvestering)	Derde tranche
Sport	03-028-1	Zwembad Maximapark (extra zwembad)	Derde tranche
Sport	03-029-1	Zwembad Maximapark (voorbereidingskrediet)	Derde tranche
Sport	03-004-1	Aanleg voetbalveld Nieuw Welgelegen (veld+kleedvoorziening)	Vierde tranche
Sport	03-005-1	Aanleg voetbalveld Nieuw Welgelegen (veld+kleedvoorziening), aanleg in 2029 of later	Vierde tranche
Sport	03-007-1	Voetbalveld, omzetting natuurgras naar kunstgrasveld (2)	Vierde tranche
Sport	03-008-1	Voetbalveld, omzetten natuurgras naar kunstgrasveld	Vierde tranche
Sport	03-009-1	Hockeyveld Nieuw Welgelegen (veld en kleedvoorziening)	Vierde tranche
Sport	03-010-1	Hockeyveld Nieuw Welgelegen (veld en kleedvoorziening), aanleg in 2029 of later	Vierde tranche
Sport	03-011-1	Hockeyveld Maarschalkerweerd Noord (veld+kleedvoorziening)	Vierde tranche
Sport	03-012-1	Voetbalveld Maarschalkerweerd Noord (veld+kleedvoorziening)	Vierde tranche
Sport	03-020-1	Sporthal Merwedekanaalzone (combinatie met gelijktijdige investering onderwijshuisvesting)	Vierde tranche
Sport	03-021-1	Sporthal Merwedekanaalzone (voorbereidingskrediet)	Vierde tranche
Sport	03-022-1	Sporthal Overvecht (combinatie met gelijktijdige investering onderwijshuisvesting)	Vierde tranche
Sport	03-023-1	Sporthal Overvecht (voorbereidingskrediet)	Vierde tranche
Sport	03-003-1	Voetbalveld, omzetting gras naar kunstgras Nieuw Welgelegen	Tranches niet van toepassing
Sport	03-006-1	Voetbalveld, omzetting van natuurgras naar kunstgrasveld (sportpark Desto, realisatie medio 2024)	Tranches niet van toepassing
Sport	03-014-1	Correctie investeringsbedrag sporthal Berlijnplein	Tranches niet van toepassing
Sport	03-018-1	Sporthal Cartesiusdriehoek (combinatie met gelijktijdige investering onderwijshuisvesting)	Tranches niet van toepassing

NB: bovenstaande tabel is exclusief inpassingskosten voor sportvelden (relevant voor Nieuw Welgelegen, Maarschalkerweerd-Noord en Strijkviertel) en exclusief correctie van het benodigde kapitaallastenbudget voor het extra zwembad Maximapark (0,38 mln euro/jr).

AMBTELIJK INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Cultuur

De (budgetten voor) investeringen in cultuurvoorzieningen zijn ingedeeld naar de verschillende tranches (zie onderstaande tabel).

Bij de investeringen in cultuurvoorzieningen wordt het volgende opgemerkt:
Als het gaat om maatschappelijke voorzieningen dan voeren sport, onderwijs en welzijn andere kosten op voor het MPR dan Culturele Zaken (CZ). Bij sport, onderwijs en welzijn groeit het budget voor activiteiten via het referentiekader mee met de groei van de stad. Dit geldt niet voor het budget van CZ. Er was een bestuurlijk besluit dat dit elke vier jaar bij een nieuwe cultuurnota wel zou gebeuren, maar dit besluit is bij de vorige VJN gedeeltelijk teruggedraaid. Vanuit het referentiekader wordt niet bijgedragen aan exploitatie van cultuurvoorzieningen. Dit leidt ertoe dat bij realisatie van nieuwe cultuurvoorzieningen de exploitatiekosten binnen het programma gedekt moeten worden. Feitelijk wordt er dan dus ingeteerd op het programma Cultuur.

Tabel: toedeling van investeringen naar bezuinigingstranches

Opgave	projectcode	Naam investeringsproject	Tranche
Cultuur	03-078-1	Uitbouw muzikale oefenstudio's (budget vanaf 2026)	Eerste tranche
Cultuur	03-085-1	Wijkcultuurhuis - Lunetten (budget dat niet nodig is voor vervangingsinvestering)	Eerste tranche
Cultuur	03-080-1	Wijkcultuurhuis - Lunetten (De Musketon, variant "vervangingsinvestering")	Derde tranche
Cultuur	03-081-1	Wijkcultuurhuis - diverse locaties	Derde tranche
Cultuur	03-076-1	Wijkcultuurhuis - hallencomplex Groenewoud	Vierde tranche
Cultuur	03-077-1	Wijkcultuurhuis Merwedekanaalzone	Tranches niet van toepassing
Cultuur	03-079-1	Jongerencultuurhuis Leidsche Rijn (locatie Berlijnplein)	Tranches niet van toepassing
Cultuur	03-082-1	Uitbouw muzikale oefenstudio's (budget t/m 2025)	Tranches niet van toepassing
Cultuur	03-083-1	Jongerencultuurhuis De Meern	Tranches niet van toepassing
Cultuur	03-084-1	Jongerencultuurhuis Vleuten	Tranches niet van toepassing

Buurtcentra

De (budgetten voor) investeringen in buurtcentra zijn ingedeeld naar de verschillende bezuinigingstranches (zie onderstaande tabel).

Vanwege de bezuinigingsopgave kan in het MPR2024 geen budget worden vrijgemaakt voor nieuwe buurtcentra waarvan de kapitaallasten vanaf 2028 op de begroting zouden drukken. Volgens de programmering van maatschappelijke voorzieningen betreft dit buurtkamers in het project Lombokplein en in de Kruisvaartbuurt. Bij toepassing van de beoordelingscriteria (zie hoofdstuk 4) zouden deze buurtkamers zijn gerangschikt in de tweede tranche.

Tabel: toedeling van investeringen naar bezuinigingstranches

Opgave	projectcode	Naam investeringsproject	Tranche
Buurtcentra en buurtkamers	03-087-1	Buurtcentrum Overvecht	Vierde tranche
Buurtcentra en buurtkamers	03-086-1	Buurtcentrum Merwedekanaalzone	Tranches niet van toepassing

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Onderwijshuisvesting
Voor onderwijshuisvesting geldt dat geen bezuinigingsopties zijn geïnventariseerd vanuit het MPR-domein, vanwege de wettelijke taak de gemeente heeft voor onderwijshuisvesting.

Gezond leefklimaat

Groen (opgave Gezond leefklimaat)

Bezuinigingsopties in het Meerjarengroenprogamma (MGP)
Knoppen waaraan we kunnen draaien:

1) Straten en buurten
2) Integrale projecten
3) Nog niet geprogrammeerd budget voor groeninvesteringen

Ad 1) Vergroenen van straten en buurten in groenarme wijken draagt in de directe woonomgeving bij aan voorkomen hittestress en gezondheid. We stellen voor de aanpak om te keren en alleen nog initiatieven van bewoners te realiseren in wijken en buurten die op grond van de Utrechtse Scheidslijnenmonitor prioriteit verdienen (ongelijk investeren voor gelijke kansen). Dit kan een bezuinigingsbedrag opleveren van maximaal 1,0 mln euro, onder meer te behalen op proceskosten. Door het substantieel verminderen van het budget voor de vergroening van straten en buurten zal de gewenste en benodigde groei van het aantal groene/klimaatadaptieve straten in Utrecht uitblijven en door het initiatief bij de bewoners neer te leggen zal er een minder hoog investeringsniveau per straat worden gehaald.

Ad 2) We dragen bij aan het vergroenen van projecten van andere opgaven met name Gebieden, Mobiliteit en Stadsbedrijven. We stellen voor dat in de projecten zelf het groen zo goed als mogelijk wordt meegenomen, ons realiserende dat we dan voor een 6 ipv een 8 gaan. We geven voor het resterende budget prioriteit aan de groenarme wijken. In 2028 zou dit concreet betekenen dat de bijdragen aan de integrale aanpak Kanaleneiland (0,75 mln euro) en de integrale aanpak Hoograven (0,75 mln) lager worden of volledig vervallen.
Als de bijdrage aan de integrale aanpak van Kanaleneiland en Hoograven vervalt, zal er geen vergroening van deze wijken plaatsvinden.

Ad 3) in het Meerjarengroenprogramma (MGP) is er in de jaarschijf 2028 en later een niet-geprogrammeerde vrije ruimte. Door deze te laten vervallen kan voor 0,5 mln euro worden bijgedragen aan de bezuinigingsopgave.
Door het MGP volledig vol te programmeren is er geen vrije ruimte meer voor het oppakken van kansen en knelpunten.

Met de bezuinigingen ad 1, 2 en 3 kan voor 3,0 mln euro worden bijgedragen aan de bezuinigingsopdracht voor het domein van ruimtelijke investeringen. Dit bedrag van 3,0 mln euro is als volgt verdeeld over de verschillende tranches:

- Eerste tranche bezuinigingen : 225 duizend euro.
- Tweede tranche bezuinigingen: 825 duizend euro.
- Derde tranche bezuinigingen: 1025 duizend euro.
- Vierde tranche bezuinigingen: 925 duizend euro.

Voor de tussenliggende jaren (2024 tot en met 2027) zijn de afzonderlijke projecten toegedeeld naar de verschillende tranches.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Op het moment dat duidelijk wordt hoe hoog de bezuiniging op het MGP precies wordt, zullen we dat in lijn met het bovenstaande voorstel en het genomen besluit doorvoeren.

Tabel: toedeling van investeringen naar bezuinigingstranches

Opgave	projectcode	Naam investeringsproject	Tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-077-1	Groen - Bijdrage aan eerste tranche bezuinigingen	Eerste tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-017-1	Bijdrage uit MGP aan openbare ruimteproject Welgelegen	Tweede tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-036-1	Bijdrage uit MGP aan project Liesboschwetering (Groenblauwe routes)	Tweede tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-039-1	Bijdrage uit MGP aan project Kromme Rijnpark Baancentrum, P-terrein	Tweede tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-041-1	Bijdrage uit MGP aan project Doorfietsroute Amersfoort	Tweede tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-046-1	Julianapark	Tweede tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-076-1	Groen - (Aanvullende) bijdrage aan tweede tranche bezuinigingen	Tweede tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-011-1	Loket	Derde tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-012-1	Noordoost (vergroenen straten en buurten)	Derde tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-013-1	Vergroenen Binnenstad (vergroenen straten en buurten)	Derde tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-026-1	Vechtroute Zandpad natuurversterking (Groenblauwe routes)	Derde tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-029-1	Demkapark (Groenblauwe routes)	Derde tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-033-1	Oosterspoorbaan- Noordoost (Groenblauwe routes)	Derde tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-052-1	Singelpark Noord	Derde tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-075-1	Groen - (Aanvullende) bijdrage aan derde tranche bezuinigingen	Derde tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-008-1	Vergroenen straten en buurten Overvecht	Vierde tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-009-1	Groener Rivierenwijk (vergroenen straten en buurten)	Vierde tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-010-1	Vergroenen NW en W/ommetjes	Vierde tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-014-1	Bomenstructuur op orde brengen	Vierde tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-016-1	60.000 bomen in 2040	Vierde tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-023-1	Bijdrage uit MGP aan openbare ruimteprojecten Kanaleneiland (in 2027 Afrika- en Van Heuvengoedhartlaan)	Vierde tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-024-1	Bijdrage uit MGP aan openbare ruimteprojecten Hoograven (meerdere straten, nader te bepalen)	Vierde tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-030-1	Amsterdam-Rijnkanaal J. Wagenaarkade (Groenblauwe routes)	Vierde tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-031-1	Icoon Rondje Stadseiland	Vierde tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-035-1	Overig werk met werk maken, groenblauwe routes (Weerdsingel oostzijde, bomen Koningsweg)	Vierde tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-056-1	Icoonproject natuurgebied Zuilen	Vierde tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-058-1	Bijdrage uit MGP aan project Lunettenpark (Maarschalkerweerd)	Vierde tranche

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Opgave	projectcode	Naam investeringsproject	Tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-063-1	Icoonproject Kromme Rijnlinie Landschap	Vierde tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-074-1	Groen - (Aanvullende) bijdrage aan vierde tranche bezuinigingen	Vierde tranche
Groen (Gezond leefklimaat)	05-018-1	Bijdrage uit MGP aan openbare ruimteproject Bernadottelaan	Tranches niet van toepassing
Groen (Gezond leefklimaat)	05-020-1	Bijdrage uit MGP aan openbare ruimteproject Amazonekwartier	Tranches niet van toepassing
Groen (Gezond leefklimaat)	05-021-1	Bijdrage uit MGP aan openbare ruimteproject Rubenskwartier	Tranches niet van toepassing
Groen (Gezond leefklimaat)	05-022-1	Bijdrage uit MGP aan openbare ruimteproject Donaudreef	Tranches niet van toepassing
Groen (Gezond leefklimaat)	05-027-1	Fortlaan (Groenblauwe routes)	Tranches niet van toepassing
Groen (Gezond leefklimaat)	05-037-1	Bijdrage uit MGP aan project Vaartse Rijn, Biltse Grift (Jutfaseweg)	Tranches niet van toepassing
Groen (Gezond leefklimaat)	05-038-1	Bijdrage uit MGP aan project Kromme Rijnpark, Mytylschool verbreding	Tranches niet van toepassing
Groen (Gezond leefklimaat)	05-040-1	Bijdrage uit MGP aan project Ravellaan	Tranches niet van toepassing
Groen (Gezond leefklimaat)	05-042-1	Bijdrage uit MGP aan project Archimedeslaan	Tranches niet van toepassing
Groen (Gezond leefklimaat)	05-049-1	Bijdrage uit MGP aan Tuinen van Moreelse ,fase 2	Tranches niet van toepassing
Groen (Gezond leefklimaat)	05-050-1	Zaailingen Pocketpark Kokkenhof	Tranches niet van toepassing
Groen (Gezond leefklimaat)	05-051-1	Bijdrage uit MGP aan project Maliebaan	Tranches niet van toepassing
Groen (Gezond leefklimaat)	05-064-1	Bijdrage uit MGP aan natuur Ockhuizen	Tranches niet van toepassing
Groen (Gezond leefklimaat)	05-067-1	Bijdrage uit MGP aan project Ockhuizerweg Haarzuilens	Tranches niet van toepassing
Groen (Gezond leefklimaat)	05-068-1	Bijdrage uit MGP aan project Nedereindse plas	Tranches niet van toepassing
Groen (Gezond leefklimaat)	05-069-1	Bijdrage uit MGP aan route Hollandse IJsselbos (provincie)	Tranches niet van toepassing

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Spelen, sporten en bewegen in de openbare ruimte (opgave Gezond leefklimaat)

Voor het uitbreiden en vernieuwen van speelplekken op buurt- en blokniveau en sporten in de openbare ruimte is € 2 miljoen per jaar beschikbaar. Het betreft deels een inhaalslag om speelplekken weer aan te laten sluiten bij de bevolkingssamenstelling en een uitbreiding ivm de groei van de stad. Alle wijken zijn inmiddels via een speelruimtescan onderzocht om zicht te krijgen op de opgave en deze te programmeren. Het budget is heel hard nodig.

Bij bezuinigingen stellen we voor het budget af te romen met een bedrag dat afhankelijk is van het niveau van bezuinigingen. Per tranche kan op die manier 0,150 mln euro worden bespaard.

Er is een aantal richtingen waarmee we deze bezuinigingen kunnen invullen:

1. Minder kunstgras aanleggen in de openbare ruimte. Op veel plekken wordt gevraagd om kunstgras. Dit maakt een speellocatie het gehele jaar toegankelijk. Maar het is tegelijkertijd strijdig met onze klimaat- en groendoelstellingen en is duurder in aanleg. De beheerkosten zijn daarentegen lager.
   Let wel: de meeste aanvragen voor kunstgras komen juist uit wijken waar we vanuit ongelijk

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

investeren willen aanvullen op het bestaande aanbod. Voetbal is op die plekken een van populairste activiteiten, maar tegelijkertijd wordt ook gevraagd om meer diversiteit en inclusiviteit. Daarnaast zal moeten worden onderzocht welke locaties hiervoor in aanmerking komen, of dit leidt tot een besparing (lagere investeringskosten versus hogere beheerkosten bij natuurlijk gras) en wat de omvang hiervan is.

2. Geen bijdragen meer aan bewonersinitiatieven die niet direct bijdragen aan onze beleidsdoelen. Veel wensen van bewoners voor extra speelruimte zijn niet noodzakelijk, als je het bekijkt vanuit de speelnorm. En een nieuwe speelplek kan niet uit het Initiatievenfonds worden gefinancierd (vanwege het maximumbedrag van €35.000). Bij toepassing van deze bezuinigingsmaatregel hebben we geen financiële ruimte om in te gaan op goede ideeën van bewoners.
3. Geen bijdragen meer aan projecten van BOR. Dit betekent dat geen wensen voor speelplekken kunnen worden gehonoreerd die voortkomen uit participatietrajecten over inrichting van de openbare ruimte.

Tabel: toedeling van investeringen naar bezuinigingstranches

Opgave	projectcode	Naam investeringsproject	Tranche
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-053-1	Sporten, spelen en bewegen: Bijdrage aan bezuinigingspakketten	Eerste tranche
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-054-1	Sporten, spelen en bewegen: Aanvullende bijdrage aan bezuinigingspakktten	Tweede tranche
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-055-1	Sporten, spelen en bewegen: Tweede aanvullende bijdrage aan bezuinigingspakketten	Derde tranche
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-011-1	Aanvulling speel/sportaanbod in Park de Watertoren	Vierde tranche
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-012-1	Speelvoorziening (blokplek) toevoegen aan St. Eustatiusdreef	Vierde tranche
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-013-1	Kunstgrasveld Mayadreef & Valpariasodreef	Vierde tranche
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-016-1	Aanleg Speelvoorziening (blokplek) Bataviastraat	Vierde tranche
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-017-1	Calisthenics in Rondje stadseiland	Vierde tranche
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-020-1	Aanleg twee speelvoorziening (blokplekken) op nader te bepalen locaties (West, Noordwest)	Vierde tranche
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-023-1	Aanleg speelvoorziening (blokplek) binnenstad Noord	Vierde tranche
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-026-1	Bijdrage aan vervangingsopgave van BOR Spelen - SB	Vierde tranche
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-027-1	Binnenstad: bijdrage sport/speelvoorziening Paardenveld	Vierde tranche
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-038-1	Bijdrage drie speelplekken bij rioleringsvervanging Amazonekwartier (2025)	Vierde tranche
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-049-1	Onderzoek naar toiletvoorziening Weerdsluis - bijdrage aan gebiedsvisie	Vierde tranche
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-050-1	Buurtplekken (speelvoorzieningen)	Vierde tranche
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-051-1	Blokplekken (speelvoorzieningen)	Vierde tranche
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-052-1	Bijdragen aan vervangingsprojecten BOR/Stadsbedrijven met het oog op speelvoorzieningen	Vierde tranche
Spelen (Gezond leefklimaat)	75-056-1	Sporten, spelen en bewegen: Derde aanvullende bijdrage aan bezuinigingspakketten	Vierde tranche

Mobiliteit

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Redeneerlijn bij de bezuinigingsopties

- Als we 3 mln per jaar moeten bezuinigen op de opgave mobiliteit, kunnen we dat invullen door het beperken van de investeringen voor mobiliteit. Dit laatste zal betekenen dat we de bereikbaarheid in de bestaande stad onder druk zetten. In deze optie blijven we zoals nu sparen voor ov om de eerste delen van het ov-wiel met spaken te realiseren.
- Als we 5 mln per jaar moeten bezuinigen op mobiliteit, moeten we een groot deel van de bezuinigingsknoppen aan zetten. We ontkomen er dan niet meer aan om op ov te gaan bezuinigen, het verhogen van parkeertarieven en verminderen van de investeringen in mobiliteit. Dit heeft grote impact op de ontwikkeling van de stad, de bereikbaarheid als ook de relatie met onze partners (o.a. U Ned) omdat we opgaves waar we nu gezamenlijk aan werken anders moeten gaan invullen. Daarom adviseren we om in dit scenario een deel van de bezuiniging op ov in te zetten voor investeringen in fiets en anders reizen, om te zorgen dat we nog zoveel mogelijk door kunnen met de gebiedsontwikkelingen en verstedelijking, en te voorkomen dat de stad onbereikbaar, onleefbaar en onveilig wordt.
- Als we 7,5 mln of meer per jaar moeten bezuinigen op mobiliteit, moeten we radicale oplossingen kiezen, zoals stoppen met het sparen voor ov en het verhogen van parkeertarieven. Dergelijke bezuinigingen kunnen we niet verantwoord vinden in de investeringen voor mobiliteit, omdat dat voor de bestaande en te ontwikkelen stad vergaande gevolgen heeft. Daarom adviseren we om een deel van de bezuiniging op ov in te zetten voor investeringen in fiets en anders reizen, om te zorgen dat we nog zoveel mogelijk door kunnen met de gebiedsontwikkelingen en verstedelijking, en te voorkomen dat de stad onbereikbaar, onleefbaar en onveilig wordt.

Voor mogelijke bezuinigingen in de periode tot 2028 adviseren we de geprogrammeerde investeringsprojecten de “laagste” bezuinigingstranches te selecteren.

De opgave Mobiliteit is als volgt opgenomen in de bezuinigingstranches:

- 2 mln bijdrage van mobiliteit aan de eerste tranche.
- Bij een totale bezuiniging van 3½ mln (eerste twee tranches) is de bijdrage van mobiliteit diezelfde 2 mln.
- Bij een totale bezuiniging van 5 mln euro is de bijdrage van mobiliteit 3 mln euro.
- Bij een totale bezuiniging van 10 mln euro (eerste tot en met derde tranche) draagt mobiliteit 5 mln euro bij.
- En bij een totale bezuiniging van 20 mln euro (eerste tot en met vierde tranche) draagt mobiliteit 8 of 9 mln euro bij.

Tabel: indicatief overzicht van toedeling mobiliteitsinvesteringen naar tranches

Opgave	projectcode	Naam investeringsproject	Tranche
Mobiliteit	04-086-1	I. Eerste bijdrage van Mobiliteit aan bezuinigingen op ruimtelijke investeringen	Eerste tranche
Mobiliteit	04-090-1	II. Tweede, aanvullende bijdrage van Mobiliteit aan bezuinigingsopgave (zie toelichting in paragraaf Mobiliteit, elders in dit document)	Derde tranche
Mobiliteit	04-087-1	III. Derde bijdrage van Mobiliteit aan bezuinigingsopgave (zie toelichting in paragraaf Mobiliteit, elders in dit document)	Derde tranche
Mobiliteit	04-088-1	IV. Vierde bijdrage van Mobiliteit aan bezuinigingsopgave (zie toelichting in paragraaf Mobiliteit, elders in dit document)	Vierde tranche
Mobiliteit	04-089-1	V. Vijfde bijdrage van mobiliteit aan bezuinigingsopgave (zie toelichting in paragraaf Mobiliteit, elders in dit document)	Vierde tranche

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

Opgave	projectcode	Naam investeringsproject	Tranche
Mobiliteit	04-018-1	Herinrichting Tuinwijkroute	Vierde tranche
Mobiliteit	04-029-1	Doorfietsroute Vechtroute	Vierde tranche
Mobiliteit	04-031-1	Doorfietsroutes Noordelijke Singelring (Doorfietsroute om de binnenstad Noord)	Vierde tranche
Mobiliteit	04-039-1	Fietsonderdoorgang Lombokplein	Vierde tranche
Mobiliteit	04-060-1	Maatregelen Vondellaan voor bereikbaarheid station Vaartsche Rijn incl. maatregelen Linschotensingel en herinrichting Diamantweg	Vierde tranche
Mobiliteit	04-010-1	Dynamisch Verkeersmanagement Zuidwest	Tranches niet van toepassing
Mobiliteit	04-012-1	Bestaande middelen Deelmobiliteit & Smartmobility	Tranches niet van toepassing
Mobiliteit	04-013-1	Bestaande middelen voor Verkeers- en Mobiliteitsmanagement	Tranches niet van toepassing
Mobiliteit	04-014-1	Bestaande middelen voor Goederenvervoer	Tranches niet van toepassing
Mobiliteit	04-019-1	Herinrichting Amsterdamsestraatweg	Tranches niet van toepassing
Mobiliteit	04-020-1	Herinrichting Kanaalstraat-Damstraat	Tranches niet van toepassing
Mobiliteit	04-026-1	Herinrichting Malieblad en Maliebaan (herenroute)	Tranches niet van toepassing
Mobiliteit	04-028-1	Fietsparkeren binnenstad	Tranches niet van toepassing
Mobiliteit	04-035-1	Bereikbaarheid station Vaartsche Rijn via Oosterkade en Westerkade + Ledig Erf	Tranches niet van toepassing
Mobiliteit	04-036-1	Doorfietsroute Utrecht - Amersfoort	Tranches niet van toepassing
Mobiliteit	04-038-1	Fietsmaatregelen om de Noord (No regret)	Tranches niet van toepassing
Mobiliteit	04-041-1	Jutfaseweg	Tranches niet van toepassing
Mobiliteit	04-051-1	Lightrail LKW - binnenstadsas (vervolg)	Tranches niet van toepassing
Mobiliteit	04-057-1	Busbaan Dichterswijk incl. fietsonderdoorgang (Z90)	Tranches niet van toepassing
Mobiliteit	04-058-1	Afronding Busbaan Transwijk (Z80)	Tranches niet van toepassing
Mobiliteit	04-059-1	Herinrichting Europalaan Noord	Tranches niet van toepassing
Mobiliteit	04-062-1	OV-inframaatregelen nav vervoersplan	Tranches niet van toepassing
Mobiliteit	04-063-1	OV- Doorstroming inclusief Herculesplein	Tranches niet van toepassing
Mobiliteit	04-064-1	HOV- baan MWKZ (no regret) Europalaan Zuid	Tranches niet van toepassing

Bezuinigingsopties vanuit gebiedsbudgetten

Lombokplein

Voor het project Lombokplein kan een splitsing worden gemaakt tussen de grondexploitatie Lombokplein en het investeringskrediet voor Graadt van Roggenweg. Vooralsnog gaan we ervan uit dat daardoor circa 2 mln euro per jaar potentieel beschikbaar komt voor herbestemming. Omdat dit een vrijval van budget betreft, is dit niet opgenomen in de tabellen.
Toelichting: Op het investeringskrediet kan lineair worden afgeschreven, conform de nota Waava en de bijbehorende afschrijvingstabel. De splitsing maakt vanaf 2028 herbestemming mogelijk van een deel van het beschikbare budget. Hoeveel budget beschikbaar komt voor herbestemming is onder meer afhankelijk van de stand van de interne rekenrente.

Tabel: toedeling van investeringen per gebied naar bezuinigingstranches

Opgave	projectcode	Naam investeringsproject	Tranche
@Centrum	31-008-1	Icoonproject Groen: Tuinen van Moreelse	Vierde tranche
@Centrum	31-007-1	Icoonproject Groen: Park Paardenveld	Tranches niet van toepassing
@NOOZ	33-013-1	Sportboulevard Maarschalkerweerd Zuid	Derde tranche
@NOOZ	33-007-1	Lunettenpark IPvE deel 1 en deel 2	Vierde tranche
@NOOZ	33-009-1	Openbare Ruimte Rotsoord Fase 2	Tranches niet van toepassing

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Opgave	projectcode	Naam investeringsproject	Tranche
@NOOZ	33-011-1	Openbare Ruimte Nimeto	Tranches niet van toepassing
@NOOZ	33-014-1	Vergroenen Ruyghenhoeklaan	Tranches niet van toepassing
@NOOZ	33-015-1	Lunettenpark IPvE deel 1 en deel 2 (reeds aanbesteed gedeelte)	Tranches niet van toepassing
@Zuidwest	37-008-1	Herinrichting Vasco da Gamalaan en omgeving	Tranches niet van toepassing
@Zuidwest	37-019-1	RingPark Dichterswijk	Tranches niet van toepassing

AMBTELIJKE INVENTARISATIE

Disclaimer - Dit document betreft een ambtelijke inventarisatie van mogelijke bezuinigingen ten behoeve van besluitvorming door college en gemeenteraad. Dit is een technische inventarisatie ongeacht wenselijkheid en bevat géén voorstel of besluit van college of gemeenteraad.

1. Overzicht UBA maatregelen in VJN

Bedragen x € 1 miljoen							*Bedragen x € 1.000*					
	2024	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Structureel**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**Structureel**
Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed	**0,702**	**0,938678**	**1,708928**	**1,914328**	**2,119728**	**2,119728**	**702**	**939**	**1.709**	**1.914**	**2.120**	**2.120**
Concessie vergoeding laadpalen niet fixeren en of verhogen	0	0	0	0	0,2054	0,2054	0	0	0	0	205	205
Geen structurele middelen beschikbaar houden voor Bodem	0,5	0,5135	0,5135	0,5135	0,5135	0,5135	500	514	514	514	514	514
Minder beleid opstellen voor lood en bodembiodiversiteit	0,03	0,03081	0,03081	0,03081	0,03081	0,03081	30	31	31	31	31	31
Minder beleids- en onderzoekscapaciteit Gezond Leefklimaat	0,172	0,291668	0,291668	0,291668	0,291668	0,291668	172	292	292	292	292	292
Minder inzet op het moeten voldoen aan EU grenswaarden voor luchtkwaliteit	0	0	0	0,2054	0,2054	0,2054	0	0	0	205	205	205
Stoppen met bomen voor bewoners	0	0,1027	0,1027	0,1027	0,1027	0,1027	0	103	103	103	103	103
Stroomlijnen initiatieven vergroening buitenruimte	0	0	0,7189	0,7189	0,7189	0,7189	0	0	719	719	719	719
Verminderen subsidie dierenweides	0	0	0,05135	0,05135	0,05135	0,05135	0	0	51	51	51	51
Betrouwbare overheid	**0**	**0**	**2,176213**	**2,689713**	**2,689713**	**2,689713**	**0**	**0**	**2.176**	**2.690**	**2.690**	**2.690**
Versoberen op de intensivering Samen voor Overvecht (coalitieakkoord)	0	0	0,7189	0,7189	0,7189	0,7189	0	0	719	719	719	719
Stoppen met subsidie Stichting Utrecht4GlobalGoals	0	0	0,065728	0,065728	0,065728	0,065728	0	0	66	66	66	66
Geen reserve aanhouden voor ongeplande verkiezingen	0	0	0,25675	0,25675	0,25675	0,25675	0	0	257	257	257	257
Verlagen investeringsbudget dienstverlening	0	0	0	0,5135	0,5135	0,5135	0	0	0	514	514	514
Verlagen budget Samen Stad Maken en terugdraaien intensivering Coalitieakkoord	0	0	0,148915	0,148915	0,148915	0,148915	0	0	149	149	149	149
Fysieke locaties wijkbureaus - focus aanbrengen of differentiëren over de stad (vooruitlo	0	0	0,1027	0,1027	0,1027	0,1027	0	0	103	103	103	103
Versoberen dienstverleningskanalen	0	0	0,11297	0,11297	0,11297	0,11297	0	0	113	113	113	113
Verlagen initiatievenfonds	0	0	0,77025	0,77025	0,77025	0,77025	0	0	770	770	770	770
Duurzame bereikbaarheid	**0,545**	**0,87295**	**1,38645**	**1,38645**	**1,38645**	**1,38645**	**545**	**873**	**1.386**	**1.386**	**1.386**	**1.386**
Bezuinigen op nieuwe bemande inpandige fietsenstallingen	0	0	0,5135	0,5135	0,5135	0,5135	0	0	514	514	514	514
Besparen op parkeerbeleid	0	0,15405	0,15405	0,15405	0,15405	0,15405	0	154	154	154	154	154
Temporiseren mobiliteitsbeleid	0,545	0,7189	0,7189	0,7189	0,7189	0,7189	545	719	719	719	719	719
Kansrijk opgroeien	**0**	**0,25675**	**0,5135**	**1,2324**	**1,2324**	**1,2324**	**0**	**257**	**514**	**1.232**	**1.232**	**1.232**
Stoppen onderwijs impuls regeling	0	0,25675	0,5135	0,77025	0,77025	0,77025	0	257	514	770	770	770
Stoppen met specifieke jeugdprojecten	0	0	0	0,46215	0,46215	0,46215	0	0	0	462	462	462
Klimaatvriendelijke stad	**0**	**1,601093**	**1,700712**	**1,700712**	**1,700712**	**1,700712**	**0**	**1.601**	**1.701**	**1.701**	**1.701**	**1.701**
Taakstelling Energietransitie; mix maatregelen	0	1,601093	1,700712	1,700712	1,700712	1,700712	0	1.601	1.701	1.701	1.701	1.701
Levendige en gezonde stad	**0,1**	**1,332019**	**2,35183**	**5,316779**	**5,316779**	**5,316779**	**100**	**1.332**	**2.352**	**5.317**	**5.317**	**5.317**
Stoppen inzet schoollunches (coalitie-akkoord)	0	0	0	1,027	1,027	1,027	0	0	0	1.027	1.027	1.027
Dekking kapitaallasten Machinerie vrij laten vallen	0	0,22594	0,22594	0,22594	0,22594	0,22594	0	226	226	226	226	226
Stoppen inzet op (vecht)scheidingen	0,1	0,1027	0,1027	0	0	0	100	103	103	0	0	0
Korten op subsidie verslavingspreventie	0	0	0,25675	0,25675	0,25675	0,25675	0	0	257	257	257	257
Kunst in de openbare ruimte prioriteren en selectie van projecten stopzetten	0	0,1027	0,1027	0,1027	0,1027	0,1027	0	103	103	103	103	103
Minder inzet op culturele voorbereiding Regio+ voorziening	0	0,18486	0,18486	0,18486	0,18486	0,18486	0	185	185	185	185	185
Minder inzet op Jongerencultuurhuis Vleuten of De Meern	0	0	0,249561	0,249561	0,249561	0,249561	0	0	250	250	250	250
Staken inzet op wijkcultuurhuis hallencomplex Groenewoud	0	0	0	0,11297	0,11297	0,11297	0	0	0	113	113	113
Minder inzet op Budget projecten en investeringen cultuur	0	0,176644	0,176644	0,176644	0,176644	0,176644	0	177	177	177	177	177
Personele inzet op internationaal vanuit Volksgezondheid (deels) stopzetten	0	0,118105	0,118105	0,118105	0,118105	0,118105	0	118	118	118	118	118
Stoppen exploitatiesubsidies Diedom, Ladyfit, Skatebaan	0	0	0	0,12324	0,12324	0,12324	0	0	0	123	123	123
Stoppen met basissubsidie voor de amateurkunst	0	0,42107	0,42107	0,42107	0,42107	0,42107	0	421	421	421	421	421
Stoppen met programma nachtsector	0	0	0	0,109889	0,109889	0,109889	0	0	0	110	110	110
Stopzetten extra inzet PrEP en SOA	0	0	0	0,25675	0,25675	0,25675	0	0	0	257	257	257
Subsidiebureau kostendekkend toerekenen aan regelingen/programma's	0	0	0,5135	0,5135	0,5135	0,5135	0	0	514	514	514	514
Verminderen ambitie plan Einstein	0	0	0	0,1027	0,1027	0,1027	0	0	0	103	103	103
Verminderen inclusieaanpak	0	0	0	0,25675	0,25675	0,25675	0	0	0	257	257	257
Verhogen tarieven sportaccommodaties	0	0	0	1,07835	1,07835	1,07835	0	0	0	1.078	1.078	1.078

1. Overzicht UBA maatregelen in VJN

Ontwikkelen en wonen voor iedereen	**1**	**1,268345**	**1,679145**	**1,679145**	**1,812655**	**1,812655**	**1.000**	**1.268**	**1.679**	**1.679**	**1.813**	**1.813**
Afbouwen uitpondrestricties	1	1,027	1,027	1,027	1,027	1,027	1.000	1.027	1.027	1.027	1.027	1.027
Halveren inzet Verhuisadviseur senioren incl promotie	0	0,028756	0,028756	0,028756	0,028756	0,028756	0	29	29	29	29	29
Lagere subsidie huurdersparticipatie/ doelgroepen incl. accres	0	0,021567	0,021567	0,021567	0,021567	0,021567	0	22	22	22	22	22
Risicogestuurd toezicht	0	0	0,4108	0,4108	0,4108	0,4108	0	0	411	411	411	411
Stoppen met wooncoöperaties	0	0	0	0	0,13351	0,13351	0	0	0	0	134	134
Verminderen knelpuntenvoorziening	0	0,191022	0,191022	0,191022	0,191022	0,191022	0	191	191	191	191	191
Passende ondersteuning en opvang	**0**	**1,397747**	**3,247374**	**3,606824**	**3,606824**	**3,606824**	**0**	**1.398**	**3.247**	**3.607**	**3.607**	**3.607**
Beperken keuzevrijheid dagbestedingsvoorziening	0	0,01027	0,01027	0,01027	0,01027	0,01027	0	10	10	10	10	10
Beperken middelen tegen geweld in Afhankelijkheidsrelaties (GIA)	0	0	0	0,05135	0,05135	0,05135	0	0	0	51	51	51
Co financiering Sociale Prestatie en Dagondersteuning	0	0	0,6162	0,6162	0,6162	0,6162	0	0	616	616	616	616
Domein overstijgende Samenwerking	0	0	0,05135	0,05135	0,05135	0,05135	0	0	51	51	51	51
FIOM subsidie stoppen	0	0,3081	0,3081	0,3081	0,3081	0,3081	0	308	308	308	308	308
Taakstelling Beschermd wonen	0	0,8216	1,6432	1,9513	1,9513	1,9513	0	822	1.643	1.951	1.951	1.951
Stoppen subsidie opvang en begeleiding terugkerende gezinnen	0	0	0,1027	0,1027	0,1027	0,1027	0	0	103	103	103	103
Verlenging overeenkomsten aanvullende zorg 2025	0	0,257777	0,515554	0,515554	0,515554	0,515554	0	258	516	516	516	516
Veilige stad	**0**	**0,2054**	**1,4378**	**1,4378**	**1,4378**	**1,4378**	**0**	**205**	**1.438**	**1.438**	**1.438**	**1.438**
Bezuinigen op materiele budget t.b.v. aanpak voorkomen van ontwrichtende effecten va	0	0	0,5135	0,5135	0,5135	0,5135	0	0	514	514	514	514
Halveren inzet THOR op bewonersmeldingen (gemeentelijk overlast auto GOA)	0	0	0,46215	0,46215	0,46215	0,46215	0	0	462	462	462	462
Verlagen materiële budget Wijkveiligheid	0	0,2054	0,2054	0,2054	0,2054	0,2054	0	205	205	205	205	205
Verschuiving in verdeling nachtdiensten BOA's	0	0	0,25675	0,25675	0,25675	0,25675	0	0	257	257	257	257
Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid	**0,38**	**2,23886**	**3,517475**	**3,158025**	**3,188835**	**3,188835**	**380**	**2.239**	**3.517**	**3.158**	**3.189**	**3.189**
Bijdrage aan International Welcome Centre Utrecht Region deel	0	0	0,025675	0,025675	0,025675	0,025675	0	0	26	26	26	26
Bijdrage ROM en EBU verlagen	0	0	0,02054	0,05135	0,08216	0,08216	0	0	21	51	82	82
Bijdrage UW verlagen	0	0	0,3081	0,3081	0,3081	0,3081	0	0	308	308	308	308
Versoberen bijzondere bijstand	0	0,9243	0,9243	0,9243	0,9243	0,9243	0	924	924	924	924	924
Invulling basisbanen via ontwikkelbanen UW	0,3	0,3081	0,3081	0	0	0	300	308	308	0	0	0
Versoberen Actieagenda Economie		0,3081	0,4108	0,4108	0,4108	0,4108	0	308	411	411	411	411
Stoppen subsidie werk naar werk	0	0,4108	0,4108	0,4108	0,4108	0,4108	0	411	411	411	411	411
Verkleinen werkbudget economie (coalitie-akkoord)		0,05135	0,05135	0,05135	0,05135	0,05135	0	51	51	51	51	51
Verminderen bijdrage Utrecht Marketing (cultuur, marketing en communicatie en econor	0	0	0,8216	0,8216	0,8216	0,8216	0	0	822	822	822	822
Verminderen evenementenfonds		0,15405	0,15405	0,15405	0,15405	0,15405	0	154	154	154	154	154
1000 banen (geen UBA-maatregel)	0,08	0,08216	0,08216	0	0	0	80	82	82	0	0	0
TOTAAL	**2,727**	**10,112**	**19,719**	**24,122**	**24,492**	**24,492**	**2.727**	**10.112**	**19.719**	**24.122**	**24.492**	**24.492**

Grove weergave niet in VJN 2024 voorgestelde UBA-maatregelen

Gemeente Utrecht

Disclaimer

- Dit is een grove weergave van de ambtelijke inventarisatie van bezuinigingsopties - Utrechtse begrotingsalternatieven zoals 17 april jl. is gecommuniceerd naar de raad en de ambtelijke maatregelen welke niet zijn voorgesteld door het college in de VJN 2024.
- Zoals u weet ging dit om een ambtelijke inventarisatie. Het college heeft die inventarisatie gebruikt als startpunt, maar niet alle maatregelen zijn 1-op-1 overgenomen. Maatregelen zijn soms op inhoud, soms op bezuinigingsbedrag of tijdspad gewijzigd, of zijn aanvullende maatregelen ingebracht. Daarnaast is een aantal maatregelen schaalbaar waardoor er soms voor een bepaalde variant is gekozen. Om deze reden is er geen 1-op-1 overzicht te maken.

Gemeente Utrecht

Maatregelen niet voorgesteld in Voorjaarsnota

Ontwikkelen en wonen voor iedereen

Bedragen x €1.000

Maatregel	Structureel bedrag
Stoppen, afschalen en afbouwen van verschillende VTH-activiteiten	*Meerdere activiteiten*

Duurzame bereikbaarheid

Bedragen x €1.000

Maatregel	Structureel bedrag
Minder actualisering verkeersmodel	50
Geen kleinschalige verkeersmaatregelen uitvoeren.	200

Aantrekkelijke, groene leefomgeving & erfgoed

Bedragen x €1.000

Maatregel	Structureel bedrag
Stoppen met monitoring Groene web	100
Kwaliteitsniveau beheer Openbare Ruimte herzien	1.000
Stroomlijnen inzet vrijwilligers beheer openbare ruimte	200
Minder rood asfalt toepassen op bijv. vrije fietspaden	200
Verminderen Natuur-en Milieueducatie in stadstuinen	?

Maatregelen niet voorgesteld in Voorjaarsnota

Veilige stad

Bedragen x €1.000

Maatregel	Bedrag
Bezuinigen op jongerenwerk tbv kwetsbare (criminele) jongeren met 10% voor jongerenwerk en buurtteams	520
Stoppen met controles van het DOR (digitaal opkoop register)	50-70
Stoppen met het Flexteam van THOR (9,5 fte)	800-950
Halveren van het materiële noodbudget voor ex-gedetineerden en kwetsbare personen	150
Verlagen personele inzet ten behoeve van tegengaan voorkomen overlast van personen en groepen (max)	250
Bezuinigen op personele inzet ten behoeve van Veilig ondernemen	25
Stoppen of verminderen Inzet jongerenopverlast verlagen (alleen nog op data)	165-660
Verminderen preventieve inzet religieuze feesten en jaarwisseling	150-230
25% bezuinigen op (beheer en onderhoud van) aantal openbare camera's	123
Versneld afbouwen incidentele budget voor Straatintimidatie	Incidenteel
Minder inzet van THOR bij demonstraties en evenementen	25-150
Stoppen inzet THOR om hulpdiensten te assisteren bij calamiteiten	10-30

Maatregelen niet voorgesteld in Voorjaarsnota

Passende ondersteuning en opvang

Bedragen x €1.000

Maatregel	Structureel bedrag
Toegang tot Maatschappelijke Opvang beperken	1.000
Sluiten Maatschappelijke Opvanglocatie	2.000

Werk, toekomstbestendige economie en bestaanszekerheid

Bedragen x €1.000

Maatregel	Structureel bedrag
Stoppen werkdienstverlening bijstandsgerechtigden voor wie arbeidsmarkt op grote afstand staat (arrangement 4)	1.000
Versoberen of stoppen U-pas	5.800
Bijzondere bijstand versoberen	900
Terugdraaien afzien van bruteren van bijstandsvorderingen	200
Individuele inkomenstoeslag afschaffen of versoberen	3.200
Startup subsidieregeling voor UtrechtInc, StartupUtrecht en Dutch Game Garden afbouwen	40
Startup-subsidieregeling voor NL Groeit, Impact030 en Innofest stoppen	120
Versoberen inzet circulair	140

Maatregelen niet voorgesteld in Voorjaarsnota

Levendige en gezonde stad

Bedragen x €1.000

Maatregel	Structureel bedrag
Afschaffen 2-jarige subsidieregeling Cultuur	729
Afschaffen project- en impulssubsidies	1.055
Afschaffen amateurkunsteducatie	1.116
Verminderen inzet op de Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen	400
Verminderen sportstimulering	900
Schrappen middelen Kortdurende Video Hometrainingen (K-VHT)	139
Zorg versoberen van mensen zonder ingang buurtteam of aanvullende zorg	55

Kansrijk opgroeien

Bedragen x €1.000

Maatregel	Structureel bedrag
Halveren gemeentelijke bijdrage Jongerenwerk	2.300
Extra korting op budget basis Jeugdhulp	1.030
Extra korting budgetten specialistische Jeugdhulp	3.130
Boven-wettelijke eisen Utrechtse Onderwijs Huisvestings-verordening schrappen	492

Niet voorgestelde ruimtelijke investeringen in VJN

- Voor de ruimtelijke investeringen is in de Raadsbrief van 17 april jl. in de geheime bijlage een financieel overzicht gegeven van bezuinigingsopties voor ruimtelijke investeringen. Daarin zijn de opties op twee manieren weergegeven: gerangschikt naar tranches en gerangschikt naar (deel)opgave. Bekeken vanuit de weergave per tranche, is dit als volgt verwerkt in de VJN:
  - Opgenomen in de VJN: alle bezuinigingsopties in tranches 1 en 2, plus twee posten uit tranche 3: een bezuiniging op wijkcultuurhuizen en nog eens 1 miljoen bezuiniging structureel op mobiliteit.
  - Niet opgenomen in de VJN: alle overige bezuinigingsopties uit tranches 3 en 4 en de niet in de tranches opgenomen investeringen.

Gemeente Utrecht

Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

handeld door	C. Bakker / Y. Walet	**Datum**	24 juni 2024
Doorkiesnummer	14030	**Kenmerk**	12497207
E-mail	cora.bakker@utrecht.nl	**Onderwerp**	Meicirculaire gemeentefonds 2024
Bijlage(n)	-	**Beleidsveld**	Financiën

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over het financiële effect van de Meicirculaire gemeentefonds 2024.

Een groot deel van onze inkomsten komt uit het gemeentefonds. Daarmee is het financieel beleid voor een groot deel afhankelijk van de ontwikkelingen die door het Rijk worden ingegeven. Driemaal per jaar wordt het gemeentefonds geactualiseerd met de wijzigingen in het rijksbeleid in de zogenoemde circulaires. De meicirculaire is gekoppeld aan de voorjaarsnota van het Rijk en de septembercirculaire aan Prinsjesdag. In de decembercirculaire worden kleinere aanpassingen doorgevoerd. De meicirculaire wordt verwerkt in de begroting, de overige circulaires landen in de volgende voorjaarsnota.

1. Hoofdpunten uit de meicirculaire 2024

De meicirculaire 2024 heeft een licht positief effect. Onze inkomsten uit het fonds nemen toe door de gebruikelijke actualisatie van de landelijke maatstaven. Dit positieve effect wordt echter verkleind door een lagere compensatie voor prijsstijgingen, omdat de inflatieverwachting van het CPB naar beneden is bijgesteld. Ontwikkelingen uit het Hoofdlijnenakkoord van PVV, VVD, NSC en BBB zijn niet in deze circulaire meegenomen.

De ontwikkelingen uit de voorjaarsnota van het Rijk zijn deels financieel vertaald in deze circulaire. Dit betreft de extra middelen voor gemeenten voor de:

- opschalingskorting: de oploop van deze korting wordt vanaf 2026 definitief geschrapt. Daarmee is de korting op het gemeentefonds met 675 miljoen euro verlaagd en resteert nog een bedrag van 2,3 miljard euro.
- hervormingsagenda jeugd: deze compensatie ontvangen we omdat de geraamde besparingsmaatregelen op de Jeugdzorg in 2025 nog niet gerealiseerd worden.

Tegenover deze extra middelen staat een eenmalige korting op het gemeentefonds in 2025. Deze ontwikkelingen hebben wij al meegenomen in het financieel beeld als risico-inschatting en hebben dan ook nauwelijks een financieel effect voor Utrecht.

2. Samenvatting van de meicirculaire in cijfers

De ontwikkelingen uit de circulaire leiden tot het volgende cijfermatige overzicht. Een nadere toelichting op de effecten is onder de tabel opgenomen.

Bedragen x 1.000 euro	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
A Uitkeringsfactor	7.341	10.596	11.714	11.707	11.693
B Actualisatie maatstaven	151	-4.513	-5.311	-6.332	-6.342
C Loon- en Prijscompensatie	-2.255	-5.972	-4.236	-4.655	-5.457
D Effect Voorjaarsnota Rijk	0	493	-9	-72	-25
E Overige Ontwikkelingen	67	537	649	323	521
Effect op meerjarenbeeld	**5.304**	**1.141**	**2.807**	**971**	**390**

Toelichting Effect op het Meerjarenbeeld

A. Ontwikkeling Uitkeringsbasis

De maatstaven worden zoals gebruikelijk in de circulaires geactualiseerd met recente CBS-informatie. Landelijk zijn diverse maatstaven naar beneden bijgesteld, zoals huishoudens met een laag inkomen, bijstandsontvangers, omgevingsadressendichtheid. Door deze ontwikkeling wordt de uitkeringsfactor verhoogd en nemen deze inkomsten uit deze categorie toe met 7,3 miljoen euro in 2024 oplopend naar 11,7 miljoen euro in 2028.

B. Actualisatie maatstaven

Omdat landelijk het aantal bijstandsgerechtigden daalt (zie ook uitkeringsbasis) hebben wij onze prognose geactualiseerd en naar beneden bijgesteld. Dit heeft een nadelig effect dat oploopt naar 2,6 miljoen euro structureel.
Ook zijn de rekentarieven voor de WOZ-waarden aangepast. Dit resulteert in een hogere korting op de Algemene Uitkering van structureel 3,8 miljoen euro vanaf 2025.

C. Loon- en Prijscompensatie

Jaarlijks wordt bij de meicirculaire extra inkomsten voor de actuele indexatie van het gemeentefonds bekend gemaakt. In de Voorjaarsnota 2024 is hiervoor een risico-inschatting gemaakt op basis van de Macro Economische Verkenning (MEV). De circulaire is gebaseerd op actuele CPB-prognoses van het Centraal Economisch Plan (CEP). Daarin is een daling van de inflatie voor met name de verwachte loonontwikkeling opgenomen, met als gevolg een lagere compensatie voor prijsstijgingen in het gemeentefonds. Dit geeft een nadeel van structureel 5,5 miljoen euro. Door de aanpassing van de systematiek voor indexatie van de begroting uit de Voorjaarsnota 2024 werkt deze daling ook door op de indexatie van de exploitatiebegroting. Deze ontwikkeling wordt meegenomen bij de actualisatie van het financiële beeld van de Begroting 2025.

Ook is bbp-systematiek vervroegd ingevoerd. Voor het financiële effect voor 2024 en 2025 zijn we gecompenseerd en heeft dit geen invloed op de inkomsten uit het gemeentefonds.

D. *Effect voorjaarsnota Rijk*

Wij sorteren voor op verwachte ontwikkelingen van het Rijk. In deze circulaire zijn twee van deze inschattingen definitief verwerkt in het gemeentefonds, voor de opschalingskorting en incidentele korting in 2025. De definitieve bedragen wijken af ten opzichte onze inschatting, dit geeft in 2025 een incidenteel voordeel van 0,5 miljoen euro.

E. *Overige ontwikkelingen*

Een aantal kleinere ontwikkelingen tellen op tot een voordeel van structureel 0,5 miljoen euro.

Corresponderende posten

Ook worden in de meicirculaire de specifieke beleidsbudgetten bijgesteld of bekendgemaakt. Deze nemen wij neutraal op in onze begroting, dit wil zeggen dat de extra inkomsten worden geoormerkt voor de uitvoering van deze budgetten. Deze inkomsten hebben daarom geen effect op het financieel beeld.

- Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden (juli 2022): vanaf 2024 worden middelen voor betere dienstverlening door gemeenten op het gebied van armoede en schulden structureel beschikbaar gesteld.
- Nationaal Actieplan Dakloosheid: als centrumgemeente ontvangen wij structureel 3,7 miljoen euro.
- Uitvoeringskosten Omgevingswet: compensatie voor de transitiekosten om aan de in de Omgevingswet gestelde eisen van 1,0 miljoen euro.
- Pilot dakloze EU-burgers voor 2024 is een bedrag van 1,0 miljoen euro beschikbaar gesteld.

Daarnaast is er een wijziging financiering voor:

- Compensatieregeling niet beoogde Jeugdzorg (0,5 miljoen euro) en Landelijke Vreemdelingen Voorziening (0,4 miljoen euro) wordt niet meer via het gemeentefonds gefinancierd, maar worden deze verstrekt via een specifieke uitkering.
- DU Jeugd: wordt met ingang van 2025 de regeling beëindigd en toegevoegd aan de begroting van het ministerie van OCW. Inhoudelijk wordt dit onderdeel van het wetsvoorstel ‘van school naar duurzaam werk’ dat naar verwachting in het tweede kwartaal van 2024 aan de Kamer wordt aangeboden.

3. Actuele ontwikkelingen

Aankondigingen in de meicirculaire

In de voorjaarsnota van het Rijk zijn ook ontwikkelingen opgenomen die nog niet financieel vertaald zijn in deze circulaire. Dit betreft:

- aanvullend indexatie budget voor Wmo in verband met vergrijzing. In de rijksbegroting staat een bedrag gereserveerd dat oploopt naar 300 miljoen euro in 2028. De wijze waarop deze middelen naar gemeenten verdeeld worden is nog niet bekend.
- een deel van de Wmo wordt in de toekomst via een apart fonds gefinancierd.
- een plan wordt uitgewerkt om het aantal (nieuwe) specifieke uitkeringen (SPUK’s) en daarmee de administratieve lasten te verminderen.

Hoofdlijnenakkoord

Het hoofdlijnenakkoord heeft ook een effect op onze taken. In het akkoord wordt het gemeentefonds genoemd in combinatie met specifieke uitkeringen (Spuk) die wij van het Rijk ontvangen. Het voorstel is om deze uitkeringen onder te brengen in het algemene deel van het gemeentefonds, zonder verantwoordingsplicht. Daartegenover staat wel een korting van 10% van de uitkeringen (landelijk 638 miljoen euro). Een nadere uitwerking is nodig om het effect op de inkomsten van het Rijk en besparing van administratieve kosten in te kunnen schatten.

Effect Bijstelling budgetten BUIG

De bijstelling van het aantal bijstandsgerechtigden werkt niet alleen door op het gemeentefonds (zie 2A en B), maar ook op het budget voor de bijstandsuitkeringen (BUIG). Daarom informeren wij u ook over deze gerelateerde ontwikkeling.

Wij verwachten een tekort van 7,5 miljoen euro in 2024. Belangrijkste verklaring voor dit tekort is de stijging van ons bijstandsbestand in 2023, terwijl landelijk nog sprake was van een daling. Hierdoor krijgen we geen extra BUIG-budget van het Rijk, maar worden we gekort voor de landelijke ontwikkeling. In de Tweede Bestuursrapportage 2024 wordt dit nader toegelicht.
Eind september bij de publicatie van het definitieve budget 2024 wordt ook het voorlopig budget 2025 bekend gemaakt. We verwachten dan ook beter in te kunnen schatten in hoeverre het tekort 2024 ook in 2025 doorwerkt.

Vervolg
Zoals gebruikelijk worden de hierboven genoemde inzichten uit de meicirculaire gebruikt bij het opstellen van de Begroting 2025. Ook andere actuele ontwikkelingen, zoals de bijstelling van het bijstandsbudget, worden meegenomen in de actualisatie van het financieel beeld.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Commissie Ruimtelijke Ordening en Grondzaken

Dossiernummer	4049
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	4 juli 2024
Agendapunt	3
Titel	Raadsvoorstel Meerjarenperspectief Ruimte 2024
ID	4261
Behandelend ambtenaar	Mathijs Lammers
Telefoon	0638113549
E-mail	mathijs.lammers@utrecht.nl
Datum collegebesluit	
Geocodering	Stad Utrecht
Thema	
Portefeuillehouder	Wethouder Eerenberg
Beleidsveld	Ruimtelijke Ordening
Referendabel	Nee
Reden niet referendabel	Sub e: Raadsvoorstel over de vaststelling van de gemeentelijke begroting en rekening, de hoogte van gemeentelijke tarieven of belastingen, en het invoeren, wijzigen of afschaffen van gemeentelijke tarieven of belastingen.
Raadsadviseur (lijst)	Frank de Kok/Cie Ruimtelijke ordening en Grondzaken/06-20011476
Behandelvoorstel	
Resultaat commissiebehandeling	
Resultaat raadsbehandeling	

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad	6 juni 2024
Commissie Ruimtelijke Ordening en Grondzaken	**4 juli 2024**
Gemeenteraad	11 juli 2024

Voorgesteld besluit

Gemeente Utrecht

Voorstel aan de gemeenteraad

Meerjarenperspectief Ruimte 2024

Beleidsveld	Ruimtelijke Ordening
Organisatieonderdeel	Ontwikkelorganisatie Ruimte
Opsteller	Mathijs Lammers
Kenmerk	12253750
Vergaderdatum Raad	Volgt
Referendabel	Nee (artikel 1.2 lid 2 onder e Verordening raadgevend referendum)
Geheim	Ja, deels

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. Het Meerjaren Perspectief Ruimte 2024 vast te stellen waarmee we de voortgang van de ambities uit de RSU analyseren, inzicht geven in de financiële ontwikkelingen die relevant zijn voor uitvoering van de ambities en inzicht geven in de ruimtelijke investeringen.

2. De voorstellen voor de jaarlijkse bijstelling van het Meerjarenprogramma Bereikbaarheid (MPB) zoals opgenomen in de actualisatie financieel beeld (paragraaf 5.3) vast te stellen binnen de budgettaire kaders die zijn opgenomen in de Voorjaarsnota 2024 en op basis van deze bijstelling de begroting te wijzigen, waarmee het volgende wordt verwerkt:
   - Oplossen van acute knelpunten op lopende projecten en bestuurlijke afspraken.
   - Inpassen van aanvullende noodzakelijke investeringen zodat oa planontwikkeling doorgang kan vinden en projecten kunnen worden uitgevoerd.
   - Actualisatie kasritmes en overige technische aanpassing zoals de budgettair neutrale bijsturingsvoorstellen.

3. De voorstellen voor de jaarlijkse bijstelling van de Parkeerbegroting zoals opgenomen in de actualisatie financieel beeld (paragraaf 5.4) vast te stellen binnen de budgettaire kaders die zijn opgenomen in de Voorjaarsnota 2024 en op basis van deze bijstelling de begroting te wijzigen, waarmee het volgende wordt verwerkt: Herstelkosten fietsenstalling Jaarbeursplein, Fietsdepot (verhuizing), Fietsenstalling Stadstuin, Fietsenrekken in Vooroorlogse wijken, overige kleinere mutaties.

4. Het voorbereidingskrediet voor de Noordelijke Randweg Utrecht (NRU) bij te stellen en een bedrag van 4 miljoen euro te bestemmen voor:
   a. Het uitwerken en het gelijktijdig met onderhoud uitvoeren van kortetermijnmaatregelen (waaronder een proef met ZOAB) om de oversteekbaarheid, bereikbaarheid en leefbaarheid in Overvecht te verbeteren (3,5 miljoen euro);
   b. De onderzoeken en planvoorbereidingen van de NRU lange termijn (0,5 miljoen euro);
   Waarmee binnen het voorbereidingskrediet NRU het gemeentelijke aandeel wordt verhoogd met 2,7 miljoen euro vanuit het beschikbare budget voor de NRU.

5. De actualisatie van de programmering ruimtelijke ontwikkelingsprojecten zoals opgenomen in de bijlage ‘Programmering ruimtelijke ontwikkelingsprojecten 2024’ vast te stellen en op basis van deze bijstelling de begroting te wijzigen.

6. De actualisatie van de grondexploitaties vast te stellen (programmering, geprognosticeerd financieel resultaat en bijbehorend risicoprofiel), in het Meerjaren Perspectief Ruimte 2024 voor de onderdelen a) Binnenstedelijke grondexploitaties, b) Leidsche Rijn en c) Stationsgebied en op basis van deze actualisatie de begroting te wijzigen.

7. Voor de realisatie van de gebiedsopgave Lombokplein, zoals vastgesteld in het Programma van Eisen/ Functioneel Ontwerp (PvE/FO) Lombokplein en het bestemmingsplan Lombokplein:
   - Een grondexploitatie te openen voor het plandeel Westplein (hierna te noemen Lombokplein) en vervolgens bij het openen van de grondexploitatie Lombokplein de reeds voor dit project gemaakte (plan)kosten hiermee te verrekenen.
   - En voor het opvangen van het geprognosticeerd tekort (39,4 miljoen euro) de voorziening negatieve grondexploitatie Stationsgebied op te hogen en dit te dekken door een onttrekking uit de reserve grondexploitatie (31,5 miljoen euro), de reserve betaalbaar wonen en woningbouwprojecten (5,5 miljoen euro) en de reserve Meerjarige investeringen bereikbaarheid (2,4 miljoen euro).
   - En het krediet voor de uitvoering van het plandeel Graadt van Roggenweg als genoemd in de financiële bijlage vrij te geven en de reeds voor dit project gemaakte (plan)kosten hiermee te verrekenen.
   - En 1,3 miljoen euro uit de reservering investeringsruimte Lombokplein te bestemmen voor het opvangen voor de risico's voortvloeiend uit de risico-en scenarioanalyse Lombokplein.
   - Geen exploitatieplan vast te stellen.

8. Een voorbereidingskrediet van 0,2 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de planvorming van de herontwikkeling Strosteeg na sloop van parkeergarage Springweg en tot het moment van het openen van de grondexploitatie de Reserve Grondexploitaties, onderdeel 'plankosten voorbereidingsfase faciliterend grondbeleid', te bestemmen als achtervang voor dit krediet.

9. Een voorbereidingskrediet van 0,2 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de planvorming voor (gedeeltelijke) herbestemming van parkeergarage Paardenveld, welke in september 2025 eigendom wordt van de gemeente, en dit te dekken ten laste van de toekomstige exploitatie (vastgoed en/of parkeren) en tot het moment van exploiteren de exploitatie erfpacht, te bestemmen als achtervang voor dit krediet.

10. Een voorbereidingskrediet van 0,35 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de planvorming van de herontwikkeling P&R Overvecht en tot het moment van het openen van de grondexploitatie de Reserve Grondexploitaties, onderdeel 'plankosten voorbereidingsfase faciliterend grondbeleid', te bestemmen als achtervang voor dit krediet.

11. Een voorbereidingskrediet van 2,0 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de planvorming van gebiedsontwikkeling Rijnenburg en tot het moment van het sluiten van anterieure overeenkomsten en/of openen van de grondexploitatie de Reserve Grondexploitaties, onderdeel 'plankosten voorbereidingsfase faciliterend grondbeleid', te bestemmen als achtervang voor dit krediet.

12. Een budget van 11,4 mln euro van de Robuuste posten binnen de grondexploitatie Leidsche Rijn beschikbaar stellen voor de aankoop van een aantal percelen in Máximapark, Papendorp en Strijkviertel met als doel deze percelen in te zetten voor het project Leidsche Rijn.

13. Akkoord te gaan met overschrijding van de 10 jaarstermijn op de grondexploitaties Leidsche Rijn en BEFU en vast te stellen dat de looptijd van de grondexploitatie Leidsche Rijn per eind 2039 eindigt en dat de looptijd van de grondexploitatie BEFU eind 2036 eindigt.

14. In de reserve betaalbaar wonen de volgende bedragen te bestemmen:
   - 2,3 miljoen euro voor Gebiedsontwikkeling Hindersteinlaan
   - 1,5 miljoen euro voor Gebiedsontwikkeling Hart van de Meern
   - 0,361 miljoen euro Gebiedsontwikkeling Leidsche Rijn Centrum Oost, Kavel G15b
   - 1,5 miljoen euro in 2025 en 3,0 miljoen euro in 2026 voor aankoop vastgoed
   - 0,420 miljoen euro als cofinanciering voor Volkshuisvestingsfonds Overvecht.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

Geheimhouding

Het college heeft tijdelijke geheimhouding opgelegd op de bijlage “Programmering ruimtelijke ontwikkelingsprojecten 2024”, de bijlage “Financieel overzicht meerjarenprogramma bereikbaarheid”, de bijlage “Gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht”, de bijlage “Toelichting financieel kader Lombokplein” en de de bijlage “Overzicht projecten betaalbaar wonen” op grond van artikel 87 Gemeentewet om redenen genoemd in artikel 5.1 lid 2 b de Woo. De geheimhouding geldt totdat de projecten gerealiseerd zijn en de grondexploitaties zijn gesloten.
Openbaarmaking van de genoemde documenten kan het economisch en financieel belang van de Gemeente Utrecht schaden. Deze bijlagen bevatten gedetailleerde (financiële informatie) over de uitvoering van het gemeentelijke grondbeleid, de gemeentelijke grondposities en investeringen in het kader van ruimtelijke en infrastructurele projecten. Derden (bijvoorbeeld ontwikkelaars of eigenaren) kunnen de informatie gebruiken bij onderhandelingen met de gemeente of bij aanbestedingen en daardoor kan de gemeente financieel nadeel oplopen. Daarnaast kan de gemeente financieel nadeel oplopen bij het verkrijgen van cofinanciering.

Samenvatting

Het Meerjaren Perspectief Ruimte (MPR) is het monitoring en uitvoeringsprogramma van de Ruimtelijke Strategie Utrecht. In het MPR monitoren we in hoeverre we op koers liggen met de uitvoering en planontwikkeling van de thematische en gebiedsgerichte opgaven in relatie tot de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 (RSU) en geven we aan wat het investeringsprogramma voor de komende jaren is.

Context

Aanleiding

De Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 is de koers voor de ruimtelijke ontwikkeling van de stad in de komende twee decennia. Hoe we hier uitvoering aan geven staat in het MPR.

In het MPR geven we aan waar we onze middelen voor de ruimtelijke investeringen in de komende jaren op inzetten en hoe we uitvoering geven aan de koers. Het MPR wordt gelijktijdig met de integrale afweging van de VJN ter besluitvorming vastgelegd door de raad. Dit MPR is opgesteld in een context van bezuinigingen, die context wordt beschreven in de Voorjaarsnota 2024.

Binnen de thematische en gebiedsgerichte opgaven geven we in het MPR aan waar we op dit moment staan en hoe we bijsturen om de doelen uit de RSU te realiseren. Op basis van deze informatie kunnen we een duiding geven in hoeverre we op koers liggen en waar eventuele bijsturingen en investeringen noodzakelijk zijn. Deze analyse is bedoeld om vervolgens, bij de integrale afweging, te komen tot inhoudelijke bijsturings- en investeringsvoorstellen.

We zijn al een aantal jaar bezig om het MPR beter in te zetten als een monitor-, analyse- en bijsturingsinstrument van de RSU. Het doel van de doorontwikkeling van het MPR is om beter te kunnen sturen op de doelen uit de RSU op stedelijk niveau. Daarnaast streven we ernaar dat de informatie in het MPR overzichtelijker wordt weergegeven.

Toezegging 486: verbeteringen in MPB-deel binnen MPR/VJN 2024

In 2023 hebben we bij de behandeling van de Voorjaarsnota/Meerjaren Perspectief Ruimte (MPR) in de commissie MGOR aan de raad toegezegd (toezegging 486) bij de VJN 2024 de informatiepositie van uw Raad te verbeteren, door meer heldere overzichten te geven over investeringen in het MPB-deel (zie ook de Raadsbrief van 3 juli 2023).

Naar aanleiding van deze toezegging hebben we ten opzichte van 2023 de volgende verbeteringen in het Meerjaren Perspectief Bereikbaarheid doorgevoerd:

- In de geheime bijlage *Financieel overzicht meerjarenprogramma bereikbaarheid 2024* bij het MPB nemen we een volledig overzicht op van de projecten die we activeren. Dit overzicht sluit daarmee aan op de investeringsstaat bij de programmabegroting en jaarverantwoording. Hiermee zijn wijzigingen als gevolg van herprogrammering goed te volgen.
- De niet-fysieke beïnvloedingsmaatregelen die we ook vanuit het investeringsbudget nemen, vindt u niet op deze lijst terug omdat we deze niet activeren. Over deze middelen wordt u geïnformeerd bij de gebruikelijke P&C-documenten en de voortgangsrapportage Mobiliteit. Daarmee wordt een duidelijker onderscheid gemaakt tussen (fysieke) investeringen - waarvoor autorisatie van kredieten nodig is - en de overige maatregelen.
- Bij de investeringsstaat is toegelicht voor welke investeringen een kredietautorisatie nodig is, en in welke documenten uw raad daarvoor een voorstel ontvangt.
- De leesbaarheid van de geheime bijlage is verbeterd.
- Om de overzichtelijkheid te verbeteren, nemen we in de geheime bijlage geen nog te programmeren middelen' meer op als toekomstig totaalbudget (bijvoorbeeld Investeringsbudget Mobiliteitsplan t/m 2040).

In aanloop naar het volgende MPR in 2025 passen we ook verbeteringen toe die voortkomen uit het gemeentebrede traject Grip op Investeringen, naar aanleiding van de Motie 409 'Grip op investeringen'. Zie ook de voorstellen gedaan in de Adviescommissie Controle en Financiën in februari 2024.

Noordelijke Randweg Utrecht
In dit raadsvoorstel vragen we om een deel van het voorbereidingskrediet van de NRU te bestemmen voor onderzoek en voorbereiding voor de NRU op lange termijn en voor een pakket korte-termijn-maatregelen voor verbetering van de leefbaarheid in Overvecht. In de raadsbrief van 14 maart j.l. staat hierover meer informatie Het gemeentelijke aandeel in het voorbereidingskrediet wordt hiervoor verhoogd.

Juridische context
- Op grond van artikel 189 Gemeentewet is de Gemeenteraad bevoegd om de (meerjaren)begroting en (voorbereidings)kredieten vast te stellen.
- Op grond van artikel 2 en artikel 7 van de Verordening Financieel beleid en beheer Utrecht biedt het college het Meerjarenperspectief Ruimte uiterlijk voor 1 juni aan de raad aan. In het Meerjarenperspectief Ruimte wordt de geactualiseerde stand gegeven van alle grondexploitatieprojecten. De raad is bevoegd de bijgestelde begroting voor de grondexploitatie te autoriseren. Dit vindt voor het lopend jaar plaats bij de vaststelling van de 1e begrotingswijzing en voor de meerjarenraming bij de Programmabegroting. Tevens wordt het actuele kasritme van de investeringen ruimtelijke ontwikkelingsprojecten en bereikbaarheid vastgesteld in de 1e begrotingswijziging en in de meerjarenraming bij de Programmabegroting.

Beslistermijn
De beslistermijn van het MPR 2024 valt samen met de beslistermijn van de Voorjaarsnota 2024.

Beoogd effect
Met MPR geven we de voortgang van de ambities uit de RSU weer en geven we inzicht geven in financiële ontwikkelingen die relevant zijn voor uitvoering van de ambities. Met de voorstellen voor investering en bijsturing worden stappen gezet in het realiseren van de ambities van de RSU met als doel gezond stedelijk leven.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad
MPR 2023

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	Het Meerjaren Perspectief Ruimte 2024 vast te stellen waarmee we de voortgang van de ambities uit de RSU analyseren, inzicht geven in de financiële ontwikkelingen die relevant zijn voor uitvoering van de ambities en inzicht geven in de ruimtelijke investeringen.
Argumenten	
1.1	Het Meerjaren Perspectief Ruimte is uitvoeringsprogramma van de RSU 2040 en een monitorinstrument en brengt de ruimtelijke opgaven voor de korte én lange termijn (2040) in samenhang in beeld om zo beter te sturen op stedelijk niveau.
Beslispunt	
2	De voorstellen voor de jaarlijkse bijstelling van het Meerjarenprogramma Bereikbaarheid (MPB) zoals opgenomen in de actualisatie financieel beeld (paragraaf 5.3) vast te stellen binnen de budgettaire kaders die zijn opgenomen in de Voorjaarsnota 2024 en op basis van deze bijstelling de begroting te wijzigen, waarmee het volgende wordt verwerkt: - oplossen van acute knelpunten op lopende projecten en bestuurlijke afspraken - Inpassen van aanvullende (knellende) wensen zodat oa planontwikkeling doorgang kan vinden en aanvullende projecten kunnen worden uitgevoerd - actualisatie kasritmes en overige technische aanpassing zoals de budgettair neutrale bijsturingsvoorstellen
Argumenten	
2.1	Hiermee kunnen acute budgettaire knelpunten op lopende mobiliteitsprojecten worden opgelost.
	Door diverse oorzaken (langere doorlooptijden, scope uitbreidingen of opgetreden risico's waaronder hoge inflatie) ontstaan budgettaire knelpunten op lopende projecten. Binnen het meerjarenprogramma bereikbaarheid worden knelpunten opgelost voor Fietsroute om de noord, Ooster- en Westerkade (station Vaartsche Rijn), Doorfietsroute Utrecht-Amersfoort, Maliebaan, Europalaan Noord, Koningsweg, Nicolaas Beetsstraattunnel (haalbaarheidsstudie), Bestemming Catharijnesingel, Vervolg samenwerking Goedopweg 2025-2030 (o.a. werkgevers- en bewoners aanpak duurzaam reisgedrag) en Voorbereidingsfase Ringhub Westraven.
2.2	Hiermee kunnen een aantal gewenste projecten doorgang vinden of verder worden ontwikkeld.
	Met het inpassen van de aanvullende noodzakelijke investeringen kunnen de projecten doorgang vinden of verder worden ontwikkeld zoals Budget voor noodzakelijke aanpassingen verkeersveiligheid, Grifthoekbrug (Wolvenplein), Scholen- en Wijkenaanpak verkeersveiligheid, Taxibeleid en Uitvoeringsprogramma Vervoersongelijkheid
2.3	Tevens bestemmen we toekomstige middelen voor Mobiliteitsmanagement in verband met aflopend budget voor dit onderdeel
	Door 1 miljoen euro vanaf 2030 te bestemmen voor mobiliteitsmanagement voorkomen we dat we in de toekomst een knelpunt hebben voor deze belangrijke pijler van het mobiliteitsplan door aflopend budget hiervoor.
2.4	De begroting sluit hierdoor weer aan op de actualisatie van het kasritme van de projecten.

	De uitvoeringsplanning binnen het meerjarenprogramma bereikbaarheid is geactualiseerd. Daardoor zijn de verwachte verrekeningen met de reserve gewijzigd. Deze worden door middel van een begrotingswijziging verwerkt.
Kanttekeningen/Risico's	
2.1	Programmering betreft deels planvorming voor enkele projecten waarvoor uitvoeringsbudget nog komende jaren moet worden geprogrammeerd.
	Door nu budget in te passen voor betreffende projecten kunnen deze verder met planvorming inclusief raming zodat bij een volgende MPB uitvoeringsbudget kan worden geprogrammeerd binnen het beschikbare budget. Risico is dat (een deel van) deze projecten niet kunnen worden gerealiseerd als er onvoldoende middelen en financiële meevallers zijn om alle kosten van deze ambities te kunnen dekken.
2.2	Het bedrag in de Meerjarige Investeringen Bereikbaarheid (MIB reserve) is in de komende jaren nodig voor programmering van nog niet geprogrammeerde noodzakelijke mobiliteitsinvesteringen
	De RSU2040 en Agenda Mobiliteitsplan laten zien dat in komende jaren veel mobiliteitsinvesteringen noodzakelijk zijn. In komende MPR's leggen we voorstellen voor programmering aan u voor, waarbij we de (toekomstige) middelen voorbereikbaarheid zo optimaal mogelijk inzetten, met inbegrip van het budget in de reserve bereikbaarheid. Zoals toegelicht in het MPR streven we ernaar integraal te programmeren. We maken de afwegingen voor ruimtelijke investeringen in samenhang en stemmen investeringen op elkaar af om, waar mogelijk, werk met werk te maken. Door ontwikkeling vanuit gebieden, en thema's op stedelijk niveau op te tellen en monitoring te combineren, kunnen we beter onderbouwd toekomstige investeringen programmeren en keuzes maken. Dit proces ontwikkelen we door en gaan we verder verfijnen.
Beslispunt	
3	De voorstellen voor de jaarlijkse bijstelling van de Parkeerbegroting zoals opgenomen in de actualisatie financieel beeld (paragraaf 5.4) vast te stellen binnen de budgettaire kaders die zijn opgenomen in de Voorjaarsnota 2024 en op basis van deze bijstelling de begroting te wijzigen, waarmee het volgende wordt verwerkt: Herstelkosten fietsenstalling Jaarbeursplein, Fietsdepot (verhuizing), Fietsenstalling Stadstuin, Fietsenrekken in Vooroorlogse wijken, overige kleinere mutaties.
3.1	De meerjarenraming van parkeren is hiermee geactualiseerd.
	De meerjarenraming van parkeren wordt jaarlijks in het MPR geactualiseerd om deze in lijn te brengen met de reële prognose van lasten, baten en onttrekkingen aan de reserve.
Beslispunt	
4	Het voorbereidingskrediet voor de Noordelijke Randweg Utrecht (NRU) bij te stellen en een bedrag van 4 miljoen euro te bestemmen voor: a. Het uitwerken en het gelijktijdig met onderhoud uitvoeren van korte termijn maatregelen (waaronder een proef met ZOAB) om de oversteekbaarheid, bereikbaarheid en leefbaarheid in Overvecht te verbeteren (3,5 miljoen euro); b. voor de onderzoeken en planvoorbereidingen van de NRU lange termijn (0,5 miljoen euro) in 2024 en 2025; Waarmee binnen het voorbereidingskrediet NRU het gemeentelijke aandeel wordt verhoogd met 2,7 miljoen euro vanuit het beschikbare budget voor de NRU.
Argumenten	
4.1	Met de uitvoering van het pakket korte termijn maatregelen kunnen we een eerste stap zetten om de leefomgeving rondom de NRU te verbeteren.

	Met het pakket aan kortetermijnmaatregelen kunnen we op korte termijn de leefbaarheid, oversteekbaarheid en bereikbaarheid verbeteren, vooruitlopend op de keuze en realisatie van de voorkeursvariant voor de lange termijn. We voeren deze kortetermijnmaatregelen gelijktijdig met het onderhoud uit waardoor we werk-met-werk maken
4.2	Met het voorbereidingskrediet kunnen we verder met het voorbereiden van de langetermijn-aanpak van de NRU.
	Zoals we in de recente voortgangsbrief over de NRU hebben aangegeven, blijft een lange termijn aanpak van de NRU noodzakelijk. We doen in de komende periode nader onderzoek naar NRU-varianten in wisselwerking met het Alternatief voor de Ring Utrecht (ARU). Ook kijken we naar mogelijkheden tot aankoop stikstofruimte.
4.3	We stellen het voorbereidingskrediet NRU neerwaarts bij waardoor er nog een ruimte resteert van 4 miljoen euro en leggen dit aan u voor bij de 1e bestuursrapportage.
	Het voorbereidingskrediet wordt verlaagd van 45,1 miljoen euro naar 23,2 miljoen euro waarmee er nog een ruimte resteert binnen dit voorbereidingskrediet van 4 miljoen euro. Het gemeentelijke deel (11,7 miljoen euro) binnen het voorbereidingskrediet wordt hierbij verhoogd met 2,7 miljoen euro vanuit het budget voor de NRU. Het te zijner tijd beschikbaar (reguliere) onderhoudsbudget kan aangewend worden voor aanvulling van het budget voor de Lange Termijn op het moment dat we deze herinrichting gaan realiseren.
Kanttekeningen/Risico's	
4.1	Door de investeringskosten van €3,5 miljoen euro voor de korte termijnmaatregelen hebben we straks minder middelen voor de voorkeursvariant lange termijn.
	Het gemeentelijke budget voor de NRU geldt als cofinanciering van de voorkeursvariant voor de lange termijn. Door de uitgave voor de korte termijnmaatregelen hebben we straks 3,5 miljoen euro minder budget voor de NRU lange termijn maatregelen. Dit hebben wij afgestemd met I&W en de provincie Utrecht.
Beslispunt	
5	De actualisatie van de programmering ruimtelijke ontwikkelingsprojecten zoals opgenomen in de bijlage 'Programmering ruimtelijke ontwikkelingsprojecten 2024' vast te stellen en op basis van deze bijstelling de begroting te wijzigen.
Argumenten	
5.1	De programmering is geactualiseerd.
	Ieder project is geactualiseerd op basis van de voortgang, het kasritme en de geprognosticeerde financiële eindstand. Hiermee ontstaat een actueel beeld van de programmering. In de actualisatie is verder onder andere de bestemming verwerkt van de middelen die vanaf 2021 beschikbaar zijn voor fietsmaatregelen gekoppeld aan gebiedsontwikkelingen. Eerder is besloten om de eerste vier jaren in totaal 2 miljoen euro van deze middelen te bestemmen voor fietsmaatregelen en verbindingen ten behoeve van de gebiedsontwikkeling Merwedekanaalzone. Nu is opgenomen dat deze middelen vanaf 2025 worden bestemd voor de fietsverbinding Papendorp – 24 oktoberplein voor een totaalbedrag van 3,6 miljoen euro.
Beslispunt	

6.	De actualisatie van de grondexploitaties vast te stellen (programmering, geprognosticeerd financieel resultaat en bijbehorend risicoprofiel), in het Meerjaren Perspectief Ruimte 2024 (MPR) voor de onderdelen a) Binnenstedelijke grondexploitaties, b) Leidsche Rijn en c) Stationsgebied en op basis van deze actualisatie de begroting te wijzigen.
Argumenten	
6.1	In het kader van de Beleids- en beheersinstrumentarium-cyclus wordt de actualisatie van de grondexploitaties jaarlijks vastgesteld.
	Per 1 januari 2024 zijn alle grondexploitaties (en in lijn daarmee de voorziening negatieve grondexploitaties) geactualiseerd. De actuele geprognosticeerde resultaten zijn verantwoord in de Jaarstukken 2023. In het Meerjarenperspectief Ruimte zijn de geactualiseerde grondexploitaties 2024 opgenomen en wordt het actueel resultaat per grondexploitatie toegelicht. De grondexploitaties zijn geactualiseerd conform de richtlijnen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) van juli 2019.
6.2	Het saldo van de binnenstedelijke grondexploitaties is 4,2 miljoen euro positief.
	Het saldo van de binnenstedelijke grondexploitaties is verslechterd van 14,3 miljoen euro positief (Netto Contante Waarde (NCW) per 1-1-2023) naar 4,2 miljoen euro positief (NCW per 1-1-2024). Dit wordt veroorzaakt door mutaties binnen de lopende grondexploitaties. Conform BBV-regelgeving is de gemeente verplicht winst te nemen. Deze tussentijdse winstneming bedroeg over 2023 0,7 miljoen euro op Eindwaarde (EW). De winstnemingen zijn toegevoegd aan de reserve grondexploitatie. Na verwerking van bovengenoemde gebeurtenissen leidt dat tot een positief saldo van 4,2 miljoen euro NCW. Binnen het project Zuilense Vecht heeft als beheersmaatregel een verschuiving van middenhuur naar middenkoop plaatsgevonden. Ook hebben wij ter dekking van het tekort op het project een aanvraag voor de Woningbouwimpuls ingediend. Inmiddels is deze subsidie toegekend. Bij de volgende actualisatie draaien wij de omzetting van de middeldure huurwoningen naar middeldure koopwoningen terug. De geactualiseerde grondexploitatie Beurskwartier sluit met een geprognosticeerd tekort (4,1 miljoen euro NCW). Om weer te komen tot een sluitend project Beurskwartier hebben wij een aanvraag voor de Woningbouwimpuls (WBI) ingediend. Inmiddels is deze subsidie toegekend. Bij de volgende actualisatie van de grondexploitatie Beurskwartier verwerken wij de Woningbouwimpuls-subsidie. Op basis van de uitgevoerde risico- en scenarioanalyse is de benodigde reservering voor het opvangen van risico's binnenstedelijke grondexploitaties als gevolg van de onzekerheden in de markt toegenomen met 3,2 miljoen euro NCW.
6.3	Het saldo van de grondexploitatie Leidsche Rijn is 14,2 miljoen euro positief.
	De grondexploitatie Leidsche Rijn komt na actualisatie per 1-1-2024 en na winstnemingen uit op een positief saldo van 14,2 miljoen euro NCW. De grondexploitatie laat een verbetering zien van 2,4 miljoen euro NCW. De verbetering wordt met name veroorzaakt door deels gerealiseerde en deels door nog te realiseren hogere opbrengsten. De gemeente heeft conform BBV-regelgeving dit jaar verplicht winst genomen. Deze bedroeg over 2023 5,9 miljoen euro. Tot en met 2023 is binnen Leidsche Rijn 73,4 miljoen euro verplicht winst genomen. Vanwege de omvang en de looptijd van de grondexploitatie Leidsche Rijn kan het eindresultaat nog aanzienlijk veranderen. Stijgende bouwkosten vanwege marktomstandigheden en duurzaamheidsambities zetten druk op de grondprijzen. Deze ontwikkelingen hebben vooral effect op de nog grotendeels op te starten deelgebieden zoals Papendorp, Strijkviertel en Haarrijn. Om deze risico's te beheersen wordt voorafgaand aan uitgifte onderzoek gedaan naar de te verwachten grondprijs in

	relatie tot de in de grondexploitatie begrote grondwaarde. Dan kan tijdig bijgestuurd worden. In voorbereiding op de actualisatie grondexploitaties 2025, waarin de effecten van de nieuwe BBV-richtlijnen worden verwerkt (zie paragraaf 5.3.2 MPR), zullen wij bij de peilstok een voorstel voorleggen met beheersmaatregelen om het effect op te vangen.
6.4	<u>De grondexploitatie Stationsgebied is, in combinatie met de gestelde voorziening, sluitend</u>.
	De actualisatie grondexploitatie Stationsgebied is, in combinatie met de gestelde voorziening, sluitend. Het resultaat is licht verbeterd en heeft geleid tot een verlaging van de voorziening negatieve grondexploitatie Stationsgebied met 0,2 miljoen euro EW van de voorziening en een toevoeging van dit bedrag aan de reserve grondexploitatie. De onderdelen in de grondexploitatie Stationsgebied zoals genoemd op de bladzijde 80 van het MPR sluiten we in 2024 af. Door de afronding van de projecten in voornamelijk de oostzijde van het Stationsgebied, zoals Catharijnesingel en Vredenburg, kunnen de onderdelen worden afgesloten. Om het negatieve resultaat op de deelgrondexploitaties op te vangen, wenden we het voor deze verliezen bestemde budget in de voorziening negatieve grondexploitatie Stationsgebied aan.
Beslispunt	
7	Voor realisatie van de gebiedsopgave Lombokplein, zoals vastgesteld in het Programma van Eisen/ Functioneel Ontwerp (PvE/FO) Lombokplein en het bestemmingsplan Lombokplein: 1. Een grondexploitatie te openen voor het plandeel Westplein (hierna te noemen Lombokplein) en vervolgens bij het openen van de grondexploitatie Lombokplein de reeds voor dit project gemaakte (plan)kosten hiermee te verrekenen. 2. En voor het opvangen van het geprognosticeerd tekort (39,4 miljoen euro) de voorziening negatieve grondexploitatie Stationsgebied op te hogen en dit te dekken door een onttrekking uit de reserve grondexploitatie (31,5 miljoen euro), de reserve betaalbaar wonen en woningbouwprojecten (5,5 miljoen euro) en de reserve Meerjarige investeringen bereikbaarheid (2,4 miljoen euro). 3. En het krediet voor de uitvoering van het plandeel Graadt van Roggenweg als genoemd in de financiële bijlage vrij te geven en de reeds voor dit project gemaakte (plan)kosten hiermee te verrekenen. 4. En 1,3 miljoen euro uit de reservering investeringsruimte Lombokplein te bestemmen voor het opvangen voor de risico's voortvloeiend uit de risico-en scenarioanalyse Lombokplein. 5. Geen exploitatieplan vast te stellen.
Argumenten	
7.1	<u>Ten behoeve van de ontwikkeling van het plandeel Lombokplein is een financieel kader uitgewerkt in een grondexploitatie, zodat het project gerealiseerd kan worden.</u>
	Het project, wat naast een grootschalige herstructurering van de infrastructuur en herstellen Leidse Rijn ook ruimte biedt aan onder andere circa 350 a 400 woningen, waarvan 45% sociaal en 35% middencategorie, heeft een geprognosticeerd saldo op eindwaarde van € 39.390.279 negatief. De meerjarige kosten, grondopbrengsten, bijbehorende rente- en indexeringseffecten, lichten we toe in de (geheime) financiële bijlage. De grondexploitatie heeft een verwachte looptijd tot eind 2032 en een verwacht negatief eindsaldo op eindwaarde. Conform de regelgeving van de Commissie BBV wordt er een voorziening ter hoogte van dit negatieve saldo getroffen. De ophoging wordt gedekt door een onttrekking uit de reserve grondexploitatie (31,5 miljoen euro), de reserve betaalbaar wonen en woningbouwprojecten (5,5 miljoen euro) en de reserve Meerjarige investeringen bereikbaarheid (2,4 miljoen euro). Binnen deze reserves is in eerdere besluitvorming financiële ruimte bestemd voor het plandeel Lombokplein. Voor het opvangen van de uitkomsten van de risico- en scenarioanalyse plandeel Lombokplein bestemmen wij 1,3 miljoen euro uit de reservering investeringsruimte

	Lombokplein. Dit betreft de risico- en scenarioanalyse zoals wij deze periodiek toepassen bij de actualisatie grondexploitaties conform de door de raad vastgestelde nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen. De reeds gemaakte kosten ten laste van het voorbereidingskrediet voor het plandeel Lombokplein wordt ingebracht in de grondexploitatie. Het voorbereidingskrediet sluiten we af.
7.2	Met dit budget is het mogelijk om de herstructurering van het plandeel Graadt van Roggenweg te realiseren.
	De totale verwachte kosten lichten we toe in de (geheime) financiële bijlage. De kapitaallasten worden gedekt uit de hiervoor bestemde financiële ruimte in de meerjarige begroting in het programma Ontwikkelen en wonen voor iedereen. De reeds gemaakte kosten ten laste van het voorbereidingskrediet voor het plandeel Graadt van Roggenweg wordt ingebracht ten laste van het budget. Het voorbereidingskrediet sluiten we af.
7.3	Het verhaal van kosten is op een andere manier verzekerd.
	De gemeentelijke kosten voor de bouwplannen worden deels verhaald via de gronduitgifte en worden voor het overige deel gedekt door gemeentelijke bijdragen. Hierdoor is het opstellen van een exploitatieplan niet nodig.
Kanttekeningen/risico's	
7.1	De opbrengst van de woningbouw en andere functies wordt pas in een later stadium zeker.
	Om dit risico te beheersen tenderen wij de bouwblokken voor woningen en andere functies zo dat de gewenste kwaliteit, duurzaamheid en opbrengsten gerealiseerd kunnen worden.
7.2	Door de lange looptijd zijn aan de kostenramingen van de grondexploitatiebegroting risico's verbonden
	Er zijn risico's op het gebied van het bouwprogramma en onvoorziene kosten. De begroting houdt rekening met jaarlijks kostenstijging door inflatie. Om kostenoverschrijdingen te voorkomen tijdens de looptijd van dit project zullen wij tussentijds bijsturen. Zie hiervoor de risicoparagraaf van de financiële toelichting.
Beslispunt	
8	Een voorbereidingskrediet van 0,2 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de planvorming van de herontwikkeling Strosteeg na sloop van parkeergarage Springweg en tot het moment van het openen van de grondexploitatie de Reserve Grondexploitaties, onderdeel 'plankosten voorbereidingsfase faciliterend grondbeleid', te bestemmen als achtervang voor dit krediet.
Argumenten	
8.1	Het voorbereidingskrediet is nodig om de plankosten te kunnen dekken voor het opstellen van het SPvE
	Na de geplande sloop van parkeergarage Springweg in 2028 is een herontwikkeling van de Strosteeg voorzien, met o.a. een betaalbaar woningbouwprogramma, zoals vastgesteld in Visie Strosteeg en de overgenomen motie 2021 M136 "Springweggarage gaat weg, straks substantieel meer sociale huur en midden categorie". De volgende fase in de herontwikkeling is het opstellen van een SPvE inclusief participatie en besluitvorming. Na vaststelling door de raad kan een grondexploitatie worden geopend. Tot aan het moment dat de grondexploitatie wordt geopend, worden de voorbereidingskosten conform BBV-voorschriften (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) maximaal 5 jaar geactiveerd. De

	grondexploitatie kan pas worden vastgesteld op het moment dat er sprake is van een financieel haalbare ontwikkeling. Na vaststelling van de grondexploitatie worden de voorbereidingskosten ten laste van de grondexploitatie gebracht. In de reserve grondexploitaties zijn in het onderdeel pre-grondexploitaties middelen beschikbaar die tot aan het openen van de grondexploitatie als achtervang kunnen dienen. Deze middelen zijn echter volledig bestemd. Daarom is het voorstel om de in de reserve grondexploitaties opgenomen reservering ‘plankosten voorbereidingsfase faciliterend grondbeleid’ als achtervang in te zetten. Deze reservering is nog niet volledig bestemd en door middel van een raadsbesluit te bestemmen als achtervang voor dit krediet.
Beslispunt	
9	Een voorbereidingskrediet van 0,2 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de planvorming voor (gedeeltelijke) herbestemming van parkeergarage Paardenveld, welke in september 2025 eigendom wordt van de gemeente, en dit te dekken ten laste van de toekomstige exploitatie (vastgoed en/of parkeren) en tot het moment van exploiteren de exploitatie erfpacht, te bestemmen als achtervang voor dit krediet.
Argumenten	
9.1	<u>Het voorbereidingskrediet is nodig om de plankosten te kunnen dekken voor het opstellen van een raadsvoorstel voor (gedeeltelijke) herbestemming van de parkeergarage</u>
	De raad heeft gevraagd om met een voorstel te komen voor een (gedeeltelijke) herbestemming van parkeergarage Paardenveld, nadat deze in september 2025 eigendom wordt van de gemeente, daarbij stad en markt te consulteren en verschillende programmatische scenario’s uit te werken. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de overgenomen moties 2022 M353 “Brede verkenning Paardenveld” en 2022 M357 “Parkeer de Parkeergarage Paardenveld bij de raad”. Na besluitvorming in de raad kan een exploitatie (vastgoed en/of parkeren) worden geopend. Mocht niet besloten worden tot het openen van een vastgoed- of parkeerexploitatie, dan brengen we de kosten ten laste van de exploitatie erfpacht.
Beslispunt	
10	Een voorbereidingskrediet van 0,35 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de planvorming van de herontwikkeling P&R Overvecht en tot het moment van het openen van de grondexploitatie de Reserve Grondexploitaties, onderdeel ‘plankosten voorbereidingsfase faciliterend grondbeleid’, te bestemmen als achtervang voor dit krediet.
Argumenten	
10.1	<u>Het voorbereidingskrediet is nodig om de plankosten te kunnen dekken voor het doorlopen van het planproces</u>
	Voor de P&R Overvecht is onderzocht of deze locatie geschikt is voor tijdelijke woningbouw. Uit dit onderzoek is gebleken dat tijdelijke woningbouw (voor een periode van 10 jaar) financieel niet haalbaar is, vanwege o.a. extra kosten voor geluidswering en kosten bouwrijp maken. De locatie biedt wel kansen voor permanente woningbouw in combinatie met andere functies, omdat er dan een langere exploitatietermijn is om de hogere kosten te kunnen terug verdienen. Vanwege de druk op de woningmarkt stellen we daarom voor om te starten met het planproces voor deze locatie. De locatie is in eigendom van de gemeente Utrecht. Tot aan het moment dat de grondexploitatie wordt geopend, worden de voorbereidingskosten conform BBV-voorschriften (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) maximaal 5 jaar geactiveerd. De grondexploitatie kan pas worden vastgesteld op het moment dat er sprake is van een financieel haalbare ontwikkeling. Na vaststelling van de grondexploitatie worden de

	voorbereidingskosten ten laste van de grondexploitatie gebracht. In de reserve grondexploitaties zijn in het onderdeel pre-grondexploitaties middelen beschikbaar die tot aan het openen van de grondexploitatie als achtervang kunnen dienen. Deze middelen zijn echter volledig bestemd. Daarom is het voorstel om de in de reserve grondexploitaties opgenomen reservering 'plankosten voorbereidingsfase faciliterend grondbeleid' als achtervang in te zetten. Deze reservering is nog niet volledig bestemd en door middel van een raadsbesluit te bestemmen als achtervang voor dit krediet.
Beslispunt	
11	Een voorbereidingskrediet van 2,0 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de planvorming van gebiedsontwikkeling Rijnenburg en tot het moment van het sluiten van anterieure overeenkomsten en/of openen van de grondexploitatie de Reserve Grondexploitaties, onderdeel 'plankosten voorbereidingsfase faciliterend grondbeleid', te bestemmen als achtervang voor dit krediet.
Argumenten	
11.1	Het voorbereidingskrediet is nodig om de plankosten te kunnen dekken voor het opstellen van de Uitgangspuntennotitie (deel 1 Programmatisch vertrekpunt en deel 2 Ruimtelijke vertaling).
	Nadat de oplegger RSU 2040 is vastgesteld is de planvoorbereiding voor Rijnenburg opgestart. De planvoorbereidingskosten in de aanloopfase worden gedekt ten laste van het programma Ontwikkelen en Wonen voor iedereen (onderdeel gebiedsmanagement). Voor de vervolgfase is aanvullend budget van 2,0 miljoen euro nodig. Dit is essentieel om in de 2e helft van 2025 de Uitgangspuntennotitie voor Rijnenburg aan de Raad voor te kunnen leggen. Een vergelijkbare ontwikkelstrategie werken wij op dit moment uit voor onder andere de A12 zone en Lunetten-Koningsweg. Er is na 2035 grootschalige verstedelijking beoogd in de polder Rijnenburg. De gebiedsontwikkeling Rijnenburg is complex en omvangrijk en heeft samenhang met verschillende majeure trajecten (o.a. MIRT – verkenning OV en Wonen, MIRT – onderzoek A12, energietransitie met duurzame opwek windpark, uitbreiding hoogspanningsstations en regionale verkabeling). De locatie is grotendeels in eigendom van marktpartijen. Voorbereidend ontwerpend en specifiek thematisch onderzoek is nodig. Zo worden ondermeer drie externe onderzoeken vervaardigd over mobiliteit, werken & voorzieningen en de woningmarkt. Daarnaast loopt een uitgebreid onderzoek naar archeologie. De volgende fase in de planvorming is het opstellen van een Uitgangspuntennotitie voor de gebiedsontwikkeling Rijnenburg inclusief participatie en besluitvorming. We verkennen hierin de mogelijkheden om (beleids)ambities en uitgangpunten ruimtelijk in te passen, zodat bestuurlijk afwegingen kunnen worden gemaakt en koers bepaald. Over deel 1 van de Uitgangspuntennotitie, het Programmatisch vertrekpunt, zal de Raad rond de zomer 2024 worden geïnformeerd. De complete Uitgangspuntennotitie zal naar verwachting voor besluitvorming beschikbaar komen in de 2e helft van 2025. Tot aan het moment dat de anterieure overeenkomsten met de grondeigenaren zijn gesloten en/of een grondexploitatie wordt geopend, worden de voorbereidingskosten conform BBV-voorschriften (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) maximaal 5 jaar geactiveerd. Bij het sluiten van een anterieure overeenkomst en/of de vaststelling van een grondexploitatie kunnen de voorbereidingskosten worden ingebracht. In de reserve grondexploitatie zijn in het onderdeel 'plankosten voorbereidingsfase faciliterend grondbeleid' middelen bestemd die als achtervang kunnen worden ingezet. Deze reservering is nog niet volledig bestemd en kan door middel van een raadsbesluit worden bestemd als achtervang voor dit krediet.
Beslispunt	

12	Een budget van 11,4 mln euro van de Robuuste posten binnen de grondexploitatie Leidsche Rijn beschikbaar stellen voor de aankoop van een aantal percelen in Máximapark, Papendorp en Strijkviertel met als doel deze percelen in te zetten voor het project Leidsche Rijn.
Argumenten	
12.1	Het verwerven van bepaalde percelen is benodigd voor de ontwikkeling van Leidsche Rijn
	Voor de (verdere) ontwikkeling van Leidsche Rijn is het gewenst dat bepaalde percelen op korte termijn door de gemeente worden aangekocht. Hiervoor zijn gelden gereserveerd in de zogenaamde 'Robuuste posten' binnen de grondexploitatie Leidsche Rijn. Om deze gelden daadwerkelijk te kunnen besteden is een raadsbesluit noodzakelijk. Door het instemmen met dit beslispunt ontstaat budget om de aankopen te kunnen uitvoeren. De aankopen komen rechtstreeks ten laste van de Robuuste posten.
Beslispunt	
13	Akkoord te gaan met overschrijding van de 10 jaarstermijn op de grondexploitaties Leidsche Rijn en BEFU en vast te stellen dat de looptijd van de grondexploitatie Leidsche Rijn per eind 2039 eindigt en dat de looptijd van de grondexploitatie BEFU eind 2036 eindigt.
Argumenten	
13.1	In de notitie Grondbeleid van de commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is opgenomen dat de looptijd van een grondexploitatiecomplex in beginsel maximaal 10 jaar bedraagt en dat met een raadsbesluit hiervan gemotiveerd kan worden afgeweken.
	Om de risico's die samenhangen met zeer lang lopende projecten te beperken is het uitgangspunt dat de looptijd van een grondexploitatiecomplex in beginsel maximaal 10 jaar bedraagt. Deze 10 jaar dient te worden gehanteerd als richttermijn, die voortschrijdend moet worden bezien en waar alleen gemotiveerd van kan worden afgeweken. Een gemotiveerde afwijking houdt in dat deze motivatie is geautoriseerd door de raad en verantwoord in de begroting en de jaarstukken. De motivatie moet tevens zijn voorzien van risico-beperkende beheersmaatregelen die de gemeente heeft genomen om de onzekerheden en risico's die gepaard gaan met de langere looptijd te mitigeren.
13.2	Een looptijd van meer dan 10 jaar voor de grondexploitatie Leidsche Rijn is nodig vanwege de substantiële omvang en onderlinge samenhang van de opgave en het hanteren van een meerjarig marktconform afzettempo voor het nog te realiseren woningbouwprogramma en programma werkgelegenheid na 1 januari 2034.
	De risico-beperkende maatregelen die de gemeente heeft genomen, hieronder kort opgesomd, zijn gelijk aan het MPR 2023: Na het 10e jaar, nu 1 januari 2034, worden de inkomsten conform de aanbeveling van de commissie BBV niet geïndexeerd; Een aanzienlijk deel van het nog te realiseren kantoorprogramma is financieel op nihil gesteld. Na het 10e jaar is er geen opbrengstwaarde voor het geprogrammeerde kantoorprogramma opgenomen; Het behoedzaam opnemen van het uitgiftetempo bij nog uit te geven woningbouw- en commercieel programma (alleen bedrijventerrein) is een risico-beperkende maatregel, de substantiële omvang van de opgave Leidsche Rijn maakt mede dat de 10 jaar wordt overschreden.

13.3	Een looptijd van meer dan 10 jaar voor de grondexploitatie BEFU is nodig om een tijdelijke woonfunctie mogelijk te maken en tevens aanvullende opbrengsten te realiseren.
	Om de risico's van de langere looptijd voor de grondexploitatie te beheersen wordt rekening gehouden met de volgende uitgangspunten: Bij het ramen van de opbrengsten van de tijdelijke en definitieve invulling is ten aanzien van de te realiseren volumes behoudend gerekend, wat ruimte biedt voor planoptimalisatie. Buiten de 10 jaarstermijn, nu 1 januari 2034, worden de opbrengsten conform de notitie van de commissie BBV, niet geïndexeerd. Na het tijdelijk gebruik bestaat de mogelijkheid om het plan voor de definitieve invulling te actualiseren en ten behoeve van het financiële resultaat bij te sturen.
Beslispunt	
14	In de reserve betaalbaar wonen de volgende bedragen te bestemmen: - 2,3 miljoen euro voor Gebiedsontwikkeling Hindersteinlaan - 1,5 miljoen euro voor Gebiedsontwikkeling Hart van de Meern - 0,361 miljoen euro Gebiedsontwikkeling Leidsche Rijn Centrum Oost, Kavel G15b - 1,5 miljoen euro in 2025 en 3,0 miljoen euro in 2026 voor aankoop vastgoed - 0,420 miljoen euro als cofinanciering voor Volkshuisvestingsfonds Overvecht.
Argumenten	
14.1	De reserve betaalbaar wonen maakt het financieel mogelijk om op de Hindersteinlocatie een meer betaalbaar woonprogramma te realiseren in combinatie met een VO-school.
	Het aantal en aandeel betaalbare woningen stijgt, daarnaast kan er een VO-school gerealiseerd worden doordat het programma wijzigt van lage dichtheid naar hoge dichtheid. Het woonprogramma wordt circa 90 woningen waarvan circa 78% betaalbaar. De wijziging in programma leidt tot een publiek tekort, welke gedekt kan worden door de reserve betaalbaar wonen aan te wenden. Deze maatregel is onderdeel van Utrechtse aanpak op gang houden woningbouw (3e tranche).
14.2	De reserve betaalbaar wonen maakt het financieel mogelijk om bij het project Hart van de Meern een volledig betaalbaar woonprogramma te realiseren.
	Een programma van 38 dure woningen en appartementen wordt vervangen door 50-60 sociale en middensegment appartementen met een voorzieningenplint. De wijziging in programma leidt tot een publiek tekort, welke gedekt kan worden door de reserve betaalbaar wonen aan te wenden. Deze maatregel is onderdeel van Utrechtse aanpak op gang houden woningbouw (3e tranche).
14.3	De reserve betaalbaar wonen maakt het financieel mogelijk om een wooncoöperatie met betaalbare woningen mogelijk te realiseren.
	Een programma van 5 dure vrijstaande woningen wordt vervangen door een wooncoöperatie bestaande uit 20-30 sociale (en middeldure) appartementen. De wijziging in programma leidt tot een publiek tekort, welke gedekt kan worden door de reserve betaalbaar wonen aan te wenden. Deze maatregel is onderdeel van Utrechtse aanpak op gang houden woningbouw (3e tranche).
14.4	De reserve betaalbaar wonen maakt het financieel mogelijk om betaalbaar woonprogramma te realiseren in gemeentelijk vastgoed en aan te kopen vastgoed (kantoren en woningen).
	In lijn met de raadsmoties M112 en M40 wordt ingezet op het transformeren van gemeentelijk vastgoed en het aankopen van vastgoed (kantoren en woningen) ten behoeve van het uitbreiden van het aantal sociale huurwoningen. Het uitgangspunt is dat het (te verwerven) vastgoed - na noodzakelijke transformatie - voor 100% uit sociale huurwoningen zal bestaan. Bij aankoop kantoren is de verwachting dat circa

	€15.000 per woning nodig is om de onrendabele top voor aankoop en verbouwing tot een sociale huurwoning af te dekken. Met de inzet van de reserve kunnen in 2025 circa 100 woningen worden toegevoegd en in 2026 circa 200 woningen. Indien de reserve wordt ingezet voor aankoop van woningen zullen de aantallen lager zijn.
14.5	Met de inzet van de reserve betaalbaar wonen leveren we een bijdrage aan de verplichte cofinanciering.
	Voor de herstructureringsopgave Overvecht ontvangen we een rijksbijdrage van € 13,96 miljoen uit het Volkshuisvestingsfonds. Dit betekent dat er € 5,98 miljoen aan cofinanciering nodig is. Met de projecten Zuylenstede en transformatie garageboxen worden 72 betaalbare woningen gerealiseerd. Dit biedt de mogelijkheid om ten behoeve van de verplichte cofinanciering een beroep te doen op de reserve betaalbaar wonen voor een bedrag van € 420.000.

Financiën
Voor de in het raadsvoorstel opgenomen voorstellen is dekking beschikbaar binnen het MPR. Zie nadere toelichting in hoofdstuk 5 van het MPR 2023.

Vervolg
Het Meerjaren Perspectief Ruimte 2024 en de projectenkaart met de ruimtelijke projecten in Utrecht worden gepubliceerd op ruimtelijkeprojectenutrecht.nl.

Participatie
Er heeft geen participatie plaatsgevonden over dit voorstel.

Communicatie
Het Meerjaren Perspectief Ruimte 2024 en de projectenkaart met de ruimtelijke projecten in Utrecht worden gepubliceerd op ruimtelijkeprojectenutrecht.nl.

(Niet)Referendabel
Op dit raadsbesluit is de Verordening raadgevend referendum gemeente Utrecht niet van toepassing omdat het een raadsbesluit betreft over de vaststelling van de gemeentelijke begroting en rekening (artikel 1:2 lid 2 onder d Verordening tot raadgevend referendum gemeente Utrecht).

Bijlagen
Bijlagen besluitvorming:
- Meerjaren Perspectief Ruimte 2024
- 3e tranche maatregelen op gang houden woningbouw
- GEHEIM Programmering ruimtelijke ontwikkelingsprojecten 2024
- GEHEIM Gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht
- GEHEIM Toelichting financieel kader Lombokplein
- GEHEIM Financieel overzicht meerjarenprogramma bereikbaarheid

Bijlagen informatief:
- Projectenlijst woningbouwprojecten 100+
- Overzicht Middenhuur projecten
- GEHEIM Overzicht projecten betaalbaar wonen
- Stand van zaken Utrechtse aanpak woningbouw
- Meerjaren Programma Groen Ruimte voor Groen uitvoeringsprogramma 2024 – 2028

Gemeente Utrecht

Meerjaren Perspectief Ruimte 2024

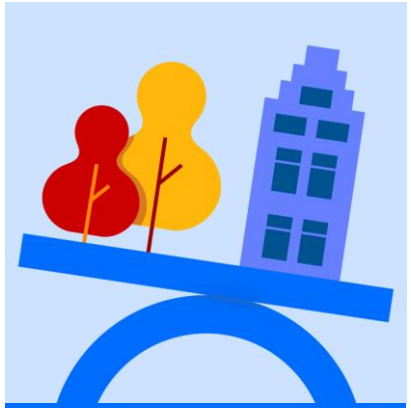
Inhoudsopgave

1. Inleiding

We beschrijven het doel van dit MPR, geven aan wat de relatie is tussen het MPR en de voorjaarsnota.

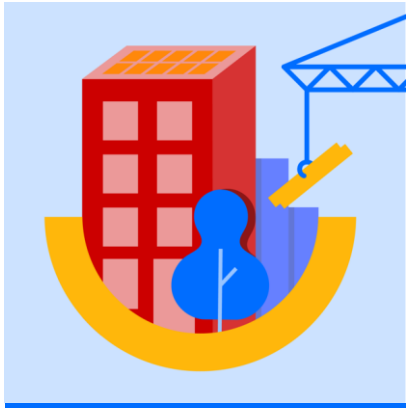
>

2. Ruimtelijke koers

In de ruimtelijke koers geven we aan hoe we ervoor staan en welke keuzes we maken.

>

3. Thematische ruimtelijke opgaven

Per thema kijken we naar de opgave tot 2040, geven we de actuele ontwikkelingen weer en geven we inzicht in de ruimtelijke programmering.

>

4. Ontwikkelingen per gebied

Per gebied kijken we naar de opgave tot 2040, geven we de actuele ontwikkelingen weer en geven we inzicht in de gebiedsontwikkelingen en de ruimtelijke investeringen per gebied.

>

5. Financieel beeld

We lichten de financiële actualisaties en ontwikkelingen toe.

>

Inleiding

Inleiding

De Doelen van het MPR

Utrecht staat voor een grote verstedelijksopgave, wil bijdragen aan het oplossen van nationale problemen op het gebied van wonen, leefomgeving, economische transities, klimaat en bereikbaarheid. Hoe? Utrecht heeft haar koers t/m 2040 vastgelegd in de Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 (RSU2040) en de oplegger bij de RSU. Het MPR is het monitoring en uitvoeringsprogramma van de RSU. In het Meerjarenperspectief Ruimte (MPR) analyseren we jaarlijks de voortgang van de uitvoering van de ambities uit de RSU2040 en geven we weer hoe we de beschikbare middelen de komende jaren programmeren om onze ambities te realiseren.

Het realiseren van de gestelde ambities is alleen mogelijk door integraal te programmeren en investeringen in gebiedsontwikkeling, groen, maatschappelijke voorzieningen, mobiliteit, water, riolering en beheer openbare ruimte in samenhang te bezien. In het MPR komen de verschillende ruimtelijke opgaven samen. Per opgave geven we aan wat onze ambitie is, wat de stand van zaken is ten opzichte van die ambitie en wat de programmering is. Ook biedt het MPR inzicht in financiële ontwikkelingen die relevant zijn voor uitvoering van onze ambities. In het MPR laten we zien hoeveel geld ingezet kan worden voor ruimtelijke ambities. Daarvoor bieden we actueel inzicht in de ontwikkeling van het groeikader, van de parkeerinkomsten en van de inkomsten uit woningbouw en gebiedsontwikkeling en we geven inzicht in de hierbij relevante reserves.

Nieuw is dat we dit jaar beheer openbare ruimte als extra thematische opgave hebben opgenomen in het MPR om de integrale verbanden met beheer weer te geven. De financiële ontwikkelingen van beheer worden niet in het MPR weergegeven maar in de uitvoeringsprogramma's van beheer openbare ruimte zelf.

In het MPR beschrijven we de koers die we de komende jaren volgen om onze ambities te realiseren. De kaders van de Omgevingsvisie Utrecht (waarvan de RSU2040 onderdeel uitmaakt) en het coalitieakkoord geven richting aan het afwegen van de verschillende belangen en ambities.

Ambities uit de RSU

De Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 is de koers van waaruit we werken. In de oplegger bij de RSU zijn *Groei in Balans* en de *kwaliteit en leefbaarheid van de stad leidend in de ontwikkeling van de bestaande en groeiende stad* opgenomen als extra uitgangspunten in de RSU2040. Bij de groei van de stad gaat het niet alleen om de groei van het aantal woningen en arbeidsplaatsen, dit moet gepaard gaan met de groei van groen, duurzame mobiliteit, en maatschappelijke voorzieningen. In de oplegger is, in lijn met het coalitieakkoord, het tegengaan van ongelijkheid in de stad opgenomen. Daarbij hanteren we als leidend principe 'ongelijk investeren voor gelijke kansen', zowel voor het sociaal als fysiek domein. Dat houdt in dat we bij de programmering (verdeling van investeringen over de stad) ook kijken naar welke mensen en locaties deze het hardst nodig hebben. Kansenongelijkheid is in de ene wijk een groter probleem dan in de andere. We weten ook dat ruimtelijke condities en ontwerpkeuzes voor de openbare ruimte en de gebouwde omgeving invloed hebben op gezondheid, mogelijkheden om te ontmoeten, te sporten en te spelen, en op goede bereikbaarheid en toegankelijkheid.

Integraal programmeren

Met ruimtelijke investeringen bereiken we uiteenlopende ambities. Door ruimtelijke investeringen in samenhang met alle programmeringen in de openbare ruimte af te wegen proberen we onze ambities zo goed mogelijk te realiseren. 'In samenhang' betekent gezamenlijk programmeren met de verschillende thematische opgaven Groen, Mobiliteit, Maatschappelijke Voorzieningen, Gebiedsontwikkelingen, Water en Riolering en Beheer Openbare Ruimte. Dit gaat over het maken van afwegingen voor ruimtelijke investeringen, en het op elkaar af stemmen van investeringen om waar mogelijk werk met werk te maken. Vanuit een integrale aanpak koppelen we waar mogelijk groot onderhoud en vervangingsinvesteringen voor o.a. riolering en verharding vanuit beheer aan mobiliteitsingrepen, verbeteringen van de kwaliteit van de openbare ruimte, gebiedsontwikkelingen en/of toevoegingen van groen onder het motto "in één keer goed".

Relatie tussen MPR en de Voorjaarsnota

Besluitvorming over wijziging van financiële kaders gebeurt in de voorjaarsnota. De Voorjaarsnota is kaderstellend; daarin worden de financiën van alle opgaven van de gemeente integraal afgewogen. Het MPR is een uitvoeringsprogramma waarin de financiële besluiten in de voorjaarsnota voor het ruimtelijk domein worden uitgewerkt. Het MPR wordt daarom gelijktijdig met de voorjaarsnota aan de raad voorgelegd.

MPR als instrument voor Stedelijk Sturing ruimtelijk domein

Ieder jaar maken wij in het MPR de balans op waar wij staan als stad ten opzichte van onze koers. De doorontwikkeling van de stedelijke sturing en het MPR verlopen stapsgewijs.

We bouwen aan een gezonde stad voor al onze bewoners nu en in de toekomst. Tegelijk kunnen we niet op elke plek op elk moment alle ambities realiseren. Door ontwikkeling vanuit gebieden, en thema's op stedelijk niveau op te tellen en monitoring te combineren, kunnen we beter onderbouwd toekomstige investeringen programmeren en keuzes maken. Juist nu, nu het knelt door de marktomstandigheden, de bezuinigingsopgave en het risico op netcongestie. De confrontatie tussen ruimtevraag- en aanbod maakt het mogelijk om scherper en transparanter te programmeren in de keuzes die wij maken als stad. Daarom organiseren we gemeentebrede programma-ateliers waarbij we alle disciplines (ruimtelijk, maatschappelijk en de keten van beleid, uitvoering en beheer) bij elkaar brengen voor het maken van afwegingen, keuzes en het bij elkaar brengen van planningen (integraal programmeren). Dit doen we gemeentebreed op het ruimtelijke gebied en we leggen hierbij verbindingen met het Meerjaren Investeringsprogramma 2024-2029 van Stadsbedrijven en Maatschappelijke Ontwikkeling. Door dit proces elk jaar te verfijnen krijgen we steeds beter overzicht en grip op het geheel van de ontwikkeling van de stad, en kunnen wij nog beter (bij)sturen op groei in balans en op ongelijk investeren voor gelijke kansen. Dat helpt de gemeente met afwegingen en dat helpt onze investerende partners in en buiten de regio.

Op basis van onder andere de barcode als stedelijk hulpmiddel hebben we het afgelopen jaar in beeld gebracht hoe de stad er nu voor staat. Het geeft inzicht in het huidige ruimtegebruik en stelt ons in staat om afwegingen te maken in dit MPR. Het overzicht van waar we staan komt met name terug in de beschrijving van de thematisch opgaven en gebieden (hoofdstukken 3 en 4).

We verfijnen onze informatie steeds meer, waarbij we naar zowel kwantitatieve als kwalitatieve aspecten kijken, zoals de balans in ruimtegebruik (de Barcode), de nabijheid van functies (10-minutenstad) en de waardering van Utrechters (via o.a. de Utrechtmonitor). Het MPR benutten we in de doorontwikkeling van de stedelijke sturing. Met de Stedenbouwvisie die we in 2024 aan de Raad voorleggen, geven we nog meer richting aan het kwalitatieve deel. Door ook daar uitgangspunten te formuleren maken we het gesprek met partners eenduidiger en makkelijker.

Daarnaast zetten we erop in om het MPR leesbaarder en overzichtelijker te maken. Zo hebben we dit MPR onder andere meer kaartmateriaal gebruikt om de ruimtelijke investeringen overzichtelijker weer te geven.

Leeswijzer

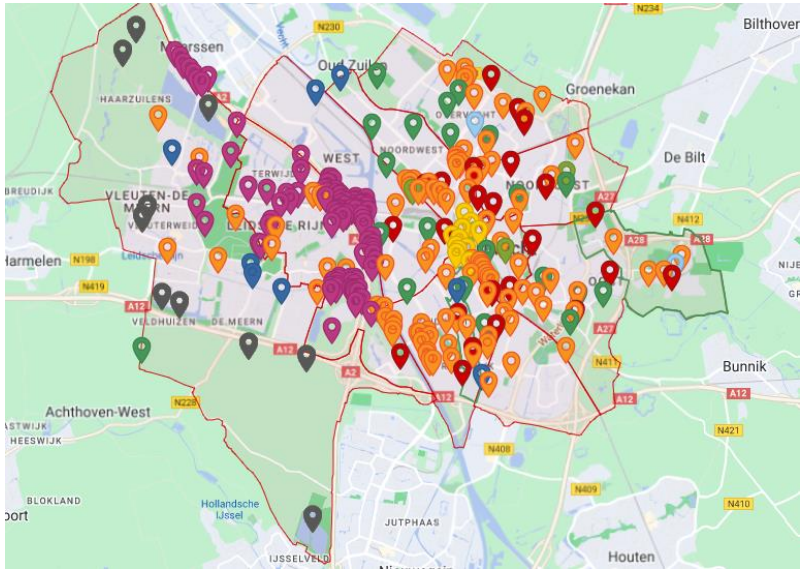
In dit MPR gaan we eerst in op de koers. We beschrijven de hoofdlijn voor de afwegingen die we maken in het MPR. Daarna gaan we in hoofdstuk 3 in op de thematische ruimtelijke opgaven en in hoofdstuk 4 op de gebiedsontwikkelingen. We gaan per opgave in op de ambitie, de stand van zaken in relatie tot de ambities beschreven in de RSU en de programmering. We geven per gebiedsopgave aan of we op koers liggen met het behalen van onze ambities.
In hoofdstuk 5 gaan we in op de financiële uitwerkingen van de verschillende thema's binnen in het MPR en de stand van zaken van de grondexploitaties. Daarnaast geven we toelichting op de actualisatie van de reserve inzet middelen betaalbaar wonen en de reserve inzet ruimtelijke ontwikkelingsprojecten.

Overzicht Bijlagen MPR

- Projectenlijst woningbouwprojecten 100+
- Overzicht Middenhuurprojecten
- 3e tranche maatregelen op gang houden woningbouw
- Stand van zaken Utrechtse aanpak woningbouw
- Overzicht projecten reserve betaalbaar wonen (geheime bijlage)
- Programmering ruimtelijke ontwikkelingsprojecten 2024 (geheime bijlage)
- Meerjaren Programma Groen Ruimte voor Groen uitvoeringsprogramma 2024 – 2028
- Financieel overzicht meerjarenprogramma bereikbaarheid (geheime bijlage)
- Gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht (geheime bijlage)
- Toelichting financieel kader Lombokplein (geheime bijlage)

Projecten op de kaart

In het MPR hebben we per gebied de ruimtelijke investeringen uit het MPR op de kaart weergegeven. Daarnaast zijn via de website ruimtelijkeprojectenutrecht.nl alle ruimtelijke projecten en gebiedsontwikkelingen op de kaart weergegeven.

Ruimtelijke koers

Veranderende context en macro-economische omstandigheden
De mate waarin ontwikkelingen in Nederland en ook in de stad op koers liggen met de RSU2040, zowel tempo, kwantitatieve als de kwalitatieve ontwikkeling, deint mee met de economische ontwikkeling van het land en de landen om ons heen. We staan in Nederland voor grote opgaven op het gebied van verstedelijking, wonen, leefomgeving, economische transities en klimaat. Macro-economische ontwikkelingen zijn onlosmakelijk verbonden met de (on)mogelijkheden die wij als stad hebben om koers te houden. Sinds de oorlog in Oekraïne zien we wereldwijd kostenstijgingen ontstaan en onzekerheid in de financiële markten. Dit heeft effect gehad op bijvoorbeeld rentestanden en inflatieontwikkelingen. Hierdoor stellen veel investeerders hun investeringsbeslissingen uit.

Ook maatschappelijke ontwikkelingen en trends blijven de agenda bepalen van onze stad. Zo zien we de versnelde problematiek op het elektriciteitsnet een behoorlijk impact maken op het tempo van de groei van de stad; op woningbouw, op het vestigen van bedrijven in Utrecht, verduurzaming van bestaand vastgoed en natuurlijk op de ambities en de doelstellingen op de energietransitie. De enorme druk op de woningmarkt, de vraag naar betaalbare en sociale woningen in combinatie met de opgave van de zoektocht om vluchtelingen en asielzoekers te huisvesten, leggen een extra druk om de ruimtelijke inpassing, bekostiging en keuzes die ten koste gaan van andere - ook dringende – dossiers.

Het knelt
Het knelt. Het tempo waarmee we ontwikkelen is nog steeds lager dan we ons zouden wensen. Grondstofprijzen, stijgende rentelasten, netcongestie, arbeidsmarkttekorten maken het investeringsklimaat onzeker en beperken de uitvoeringskracht. In combinatie met de stapeling van (kwaliteits)eisen die we onszelf en onze partners opleggen maakt dat de businesscases voor project en gebiedsontwikkelingen steeds meer onder druk staan. Het dilemma is bekend: we bouwen de stad voor de komende honderd jaar, maar we hebben nu te maken met de huidige marktomstandigheden. Steeds vaker doen we concessies of maken we pijnlijke keuzes. Gymzalen in plaats van sporthallen, concessies op verduurzaming of doelgroepen bijvoorbeeld om de projecten rond te krijgen. Stadsbreed blijven we daarmee tot nog toe redelijk in 'balans', maar niet op alle opgaven op alle plekken tegelijk. We voorzien dat de komende periode het dilemma tussen temporiseren of concessies doen steeds vaker en harder op tafel zal komen, ook al omdat we de middelen niet hebben om als onze ambities te realiseren.

Met dit gegeven en de benoemde ambities in de RSU2040, moeten we op dit moment constateren dat het realiseren van deze ambities verder weg komt te liggen. In de context waarin de RSU2040 is opgesteld waren de marktomstandigheden veel gunstiger. Het is al complex om alle ambities te realiseren en in te passen in de ontwikkelingen in gunstige omstandigheden, laat staan in de huidige situatie. Het opgestelde beleid willen we graag een plek geven in de plannen, maar ook dienen we rekening te houden met de belangen en wensen van andere belanghebbenden, zoals bedrijven, marktpartijen, corporaties en niet te vergeten de inwoners. Dit legt spanning op het snel realiseren van de ontwikkelingen binnen de hiervoor beschikbare budgetten.

Groei zo veel mogelijk in balans
Dat het knelt wil niet zeggen dat er geen oplossingen zijn om toch zo veel mogelijk tempo te blijven maken. In 2023 zijn we gestart met het nemen van maatregelen om ontwikkelingen te blijven stimuleren om toch tempo te maken en daarbij rekening te houden met de 'groei in balans' doelstellingen. Dit uitte zich in bijvoorbeeld regie te nemen op onderwerpen als grondposities (vestigen Wet Voorkeursrecht Gemeente), blijven investeren in sociale huisvestingsvraagstukken/ tijdelijke huisvesting, zo optimaal mogelijk gebruik maken van de rijkssubsidies om woningbouwprojecten toch te laten starten maar ook concessies te doen op eerder vastgesteld beleid. Het anticyclisch meebewegen in een economie waar tegenwind wordt ervaren is hierbij van belang.

In het Meerjarenperspectief Ruimte (MPR) staan ruimtelijke investeringen centraal. Met ons gemeentelijke investeringsprogramma dragen we bij aan “groei in balans”, inclusief de collegeprioriteiten voor klimaat, wonen en kansengelijkheid. De basis voor het ruimtelijke investeringsprogramma is RSU2040. Deze laat zien hoe we verschillende ambities voor ontwikkeling van de stad met elkaar combineren. De “Utrechtse barcode” staat daarin centraal. De barcode toont dat een groeiende stad niet alleen behoefte heeft aan meer woningen, maar ook aan extra werkplekken, groen, maatschappelijke voorzieningen, energie-infrastructuur et cetera. Alle opgaven die daarvoor relevant zijn komen in het MPR aan bod.

Ook de hoofddoelen uit het coalitieakkoord blijven onverminderd van belang voor de bijstelling van het investeringsprogramma in dit MPR2024: wonen, klimaat en kansengelijkheid. We zien dat de druk op de woningmarkt continu hoog blijft. Met name voor kwetsbare doelgroepen is dit probleem urgent; voor hen zijn er onvoldoende woningen beschikbaar. Het tegengaan van kansenongelijkheid in onze stad is belangrijk om de groeiende kloof in de maatschappij te dichten. En tot slot zijn de inzet op klimaat en de noodzaak om ons voor te bereiden op klimaatverandering essentieel voor een gezonde groei van onze stad.

Met ons investeringsprogramma streven we ernaar dat het voorzieningenniveau meegroeit met het aantal inwoners van de stad, met extra aandacht voor wijken waar meer kansengelijkheid wenselijk is. De ambities uit de RSU2040 zijn hoog en de middelen om deze te bereiken zijn beperkt. In het MPR beschrijven we per thema en gebied wat de stand van zaken is in het realiseren van de ambitie.

Bezuinigingsopgave

De gemeentebrede bezuinigingsopgave (zie Voorjaarsnota2024) maakt dat we de investeringen in het ruimtelijk domein kritisch tegen het licht moeten houden. Gezien de opgaven waarvoor wij staan, ook buiten het ruimtelijk domein, achten we het verantwoord structureel 7,325 mln euro per jaar te bezuinigen op ruimtelijke investeringen. Daarbovenop dragen dekkingsbronnen voor ruimtelijke investeringen 0,321 mln euro structureel bij aan het gemeentebrede financiële beeld. Door deze budgettaire aanpassingen is er tot en met 2040 115 mln euro minder beschikbaar voor ruimtelijke investeringen.

We constateren dat investeringsbudgetten voor mobiliteit, vergroening en maatschappelijke voorzieningen nu geen gelijke tred kunnen houden met investeringsambities zoals vastgelegd in de RSU2040, mede vanwege bezuinigingen. Dat heeft gevolgen in de stad. We kunnen de kwaliteit van de openbare ruimte bijvoorbeeld niet overal fors verhogen waar dat wenselijk is. De toevoeging van groen in en om de stad gaat niet gelijk op met het aantal woningen en we kunnen minder investeren in bereikbaarheid (voetganger, fiets, ov). Ook de investeringen in maatschappelijke voorzieningen blijven achter bij het ambitieniveau uit de RSU, met name voor sport.

Bij deze bezuinigingen blijven we de doelstellingen uit de RSU2040 en het coalitieakkoord centraal stellen. Daarbij gaat het met name om de doelstellingen *Groei in Balans* en de *kwaliteit en leefbaarheid van de stad leidend in de ontwikkeling van de bestaande en groeiende stad* Deze twee doelstellingen zijn naar aanleiding van het coalitieakkoord toegevoegd aan de koers van de stad, met vaststelling van de oplegger RSU2040. Daarbij hanteren we als leidend principe ‘ongelijk investeren voor gelijke kansen’, zowel voor het sociaal als fysiek domein.

De bezuinigingsopgave heeft impact op *kwaliteit* en *tempo* waarmee we ambities uit de RSU2040 en het coalitieakkoord realiseren. De toevoeging van nieuwe voorzieningen, de vergroening van de stad en de omslag naar duurzame vormen van mobiliteit zal meer tijd vergen en we zullen vaker genoegen moeten nemen met minder hoge kwaliteit. Daarin zien we geen aanleiding om de visie voor de lange termijn *inhoudelijk* bij te stellen, bijvoorbeeld door minder in te zetten op woningbouw of door thematische doelstellingen aan te passen. Sommigen suggereren dat het noodzakelijk is te kiezen voor woningbouw of voorzieningen. Wij blijven daarbij weg; het gaat om de balans.

Wonen is een basisvoorwaarde voor bestaanszekerheid. Een lagere prioriteit voor woningbouw zou leiden tot extra druk op de woningmarkt voor alle doelgroepen, met de grootste impact voor kwetsbare groepen en extra druk in andere domeinen (bijvoorbeeld bij maatschappelijke opvang). Inzetten op woningbouw is daarmee een sociale keuze. We blijven daarom inzetten op woningbouw en de randvoorwaarden om woningbouw mogelijk te maken. Denk hierbij aan scherp gerichte investeringen, zoals mobiliteitsmaatregelen die nodig zijn om bestemmingsplannen mogelijk te maken.
Tegelijkertijd is ook het voorzieningenniveau in de stad van groot belang, onder meer vanwege de kansenongelijkheid die we in de stad tegenkomen. Deze maakt dat we in verschillende wijken met voorrang achterstanden willen inhalen, bijvoorbeeld op het gebied van sportvoorzieningen, vergroening, klimaatadaptatie, verkeersveiligheid en de transitie naar duurzame vormen van mobiliteit (voetganger, fiets, ov).

De investeringsruimte die beschikbaar blijft, willen we gericht inzetten waar dat het hardste nodig is. Hierbij geven we voorrang aan plekken in de stad waar kansenongelijkheid zich concentreert. Vooral daar willen we achterstanden inlopen, bijvoorbeeld met maatregelen tegen hittestress en met toevoeging van speelplekken in de openbare ruimte.

Op peil houden van woningbouw

De huidige marktomstandigheden hebben invloed op het tempo waarmee we woningbouw en gebiedsontwikkelingen kunnen realiseren. Door de hogere rente en gestegen bouwkosten blijven projecten vertraging oplopen. Daarbovenop is netcongestie een urgent risico. Het valt niet uit te sluiten dat bouwprojecten stilvallen (zowel woon- als werklocaties), doordat ze niet op het elektriciteitsnet kunnen worden aangesloten.

Netcongestie

Netcongestie vormt een groot risico voor de ontwikkeling van de stad. Rijk, netbeheerders en regio stellen een noodplan op om verdere verslechtering te voorkomen. De Utrechtse inzet is dat de ontwikkeling van de stad, met name gebiedsontwikkelingen, door kunnen gaan. Vereiste is mogelijk wel dat deze vanaf nu ‘netbewust’ worden uitgevoerd, om piekbelasting van het stroomnet te voorkomen. Mogelijk zijn er op termijn nog meer onorthodoxe maatregelen nodig.

We zien dat door de dip de afgelopen periode het aantal opleveringen in 2024 nog ver van onze ambitie ligt. Wel zien we het aantal verleende omgevingsvergunningen toenemen. Op basis van de prognose is onze inschatting dat er in 2025 een toename te verwachten valt in de woningbouwproductie (start bouw). Daarnaast realiseren we in 2024 en 2025 op verschillende locaties tijdelijke woningen om de grote krapte in de sociale huursector op korte termijn tegen te gaan. We zetten op verschillende vlakken in om de woningbouw op korte termijn vlot te trekken en op de lange termijn op peil te houden.

Met het oog op woningbouwambities in Groot-Merwede bezuinigen we niet op mobiliteitsbudgetten die nodig zijn voor de ov schaalsprong. Dit jaar verwachten we met rijk en provincie een besluit te kunnen nemen over aanleg van de Merwedelijn en andere elementen uit de MIRT-verkenning OV en Wonen (Papendorplijn, Waterlinielijn en frequentieverhoging van tram 22). In 2022 hebben wij toegezegd daaraan 200 mln euro bij te dragen. In ons mobiliteitsbudget hebben we daarvoor spaarbedragen beschikbaar. Deze zullen we naar verwachting nagenoeg volledig moeten inzetten om onze toezegging na te komen.

Om woningbouw op peil te houden blijven we doorgaan met de “Utrechtse aanpak” . Dit is onze werkwijze om in overleg met zowel marktpartijen als corporaties woningbouwprojecten die stil zijn gevallen of dreigen stil te vallen, weer op gang te helpen of een duwtje in de rug te geven. Dit doen we door een afgewogen en gebalanceerd proces te doorlopen waarbij de belangrijkste elementen zijn: maatwerk, nadruk op betaalbaar wonen, wederkerigheid, open boeken en transparantie. Het streven is er om ieder kwartaal een aantal projecten op basis van de Utrechtse aanpak (tranches) aan de Raad voor te leggen.

Negatieve impact van netcongestie voelbaar, vooruitzicht onzeker
Wij kunnen op dit moment niet finaal overzien (overigens niemand) wat de consequenties zijn van netcongestie voor de ruimtelijke investeringen. De enige zekerheid op dit moment is dat projecten die al een aansluit- en transportovereenkomst met de netbeheerder hebben daadwerkelijk stroom krijgen. Onder het huidige congestieregime gelden de volgende regels voor nieuwe aansluitingen:

1. Aanvragen voor kleinverbruik aansluitingen worden gehonoreerd
2. Aanvragen voor grootverbruik aansluitingen komen op een wachtlijst, waarschijnlijk tot 2029
3. Aanvragen voor grootverbruik aansluitingen voor louter woningbouw, en louter gebouwgebonden installaties, vallen onder maatwerk.

Op dit moment worden aanvragen voor projecten met gemengde functies (wonen + kantoor/winkel/school/laadplein) of voor voorzieningen als scholen en laadpleinen niet gehonoreerd. Als de congestiesituatie verslechtert, komen alle aanvragen op een wachtlijst, ook de categorieën 1 en 3. Om dit te voorkomen wordt door regio en rijk een noodplan uitgewerkt. Of dit noodplan de congestiesituatie gaat stabiliseren en welke ruimte het noodplan gaat bieden voor de realisatie van bouwprojecten is onzeker.

Bezuinigingen op het domein van ruimtelijke investeringen
Vanwege de bezuinigingsopgave van dit jaar moeten we het investeringsprogramma aanpassen. Daartoe zijn alle reeds geprogrammeerde en nog te beïnvloeden investeringsprojecten (o.a. sport, groen, cultuur) inhoudelijk gewogen aan de hand van drie vragen. Is de investering urgent van belang voor woningbouw en/of het tegengaan van kansenongelijkheid? En voor groei in balans? En zijn er financieel-technische redenen die afzien van de investering onwenselijk maken? Bijvoorbeeld omdat daarmee een eenmalige kans voorbijgaat, of omdat een bijdrage van provincie of rijk daarmee zou vervallen? Hoe meer van deze vragen met “ja” worden beantwoord, hoe minder wenselijk het is om erop te bezuinigen.

Bij structurele budgetten voor toekomstige programmering (met name mobiliteit, groen en spelen in openbare ruimte) is een inhoudelijke beoordeling per project niet mogelijk. Voor die budgetten geldt: “Hoe groter de structurele bezuiniging, hoe minder investeringen mogelijk zijn die bijdragen aan ‘balans in de stad’ en hoe minder impact op kansengelijkheid.” Per structureel investeringsbudget hebben we beoordeeld welke bijdrage redelijk is bij oplopende totale bezuinigingsopgaven.

Hoofdlijnen bezuinigingspakket

- Mobiliteit: een verlaging van het investeringsbudget met 3 mln euro per jaar, in te vullen zonder bezuinigingen op schaalsprong ov of op andere randvoorwaardelijke investeringen voor woningbouw. In hoofdstuk 5 lichten we toe welke impact dit heeft op de investeringsprogrammering.
- Groen: een verlaging van het investeringsbudget met 1 mln euro per jaar. Dit betekent dat minder geïnvesteerd kan worden in het vergroenen van straten, dat minder bijgedragen kan worden aan integrale projecten openbare ruimte en/of interen op vrije ruimte om in te spelen op kansen en knelpunten.
- Spelen: minder toevoeging van speelplekken (circa 15% budgetverlaging, 0,3 mln euro per jaar).
- Sport: per saldo 0,15 mln euro budgetverlaging per jaar, wat onder meer betekent dat vooralsnog geen investeringen mogelijk zijn in Maarschalkerweerd-Noord (sportvelden), en dat we afzien van bouw van een sporthal in Vleuten. Oplevering van een extra zwembad Maximapark wordt uitgesteld tot 2029.
- Cultuur: 0,4 mln bezuiniging op wijkcultuurhuizen en 0,2 mln uitbouw muzikale oefenstudio's.

Bezuinigingen per opgave	2024	2025	2026	2027	2028	Struct.
Mobiliteit	0	0	3.000	3.000	3.000	3.000
Gezond leefklimaat (Groen)	50	200	1.050	1.050	1.050	1.050
Spelen, sporten en bewegen in de openbare ruimte	0	0	150	300	300	300
Sport	263	-191	386	-398	1.950	152
Cultuur	0	25	328	570	623	623
Vrijval in budget Lombokplein	0	0	0	3.350	2.200	2.200
subtotaal bezuinigingen	**313**	**34**	**4.914**	**7.872**	**9.123**	**7.325**
Verrekening met reserve Groei in balans	-203	191	-386	398	0	0
Bijdrage aan financieel beeld	**110**	**225**	**4.528**	**8.270**	**9.123**	**7.325**

- Project Lombokplein: Wij stellen voor het project Lombokplein te splitsen in een grondexploitatie Lombokplein en een investeringskrediet voor Graadt van Roggenweg. Deze splitsing maakt herbestemming mogelijk van een deel van het structureel beschikbare budget (2,2 mln euro per jaar).

Ontwikkeling van budget voor ruimtelijke investeringen

Om ruimtelijke investeringen te kunnen betalen zetten we drie verschillende dekkingsbronnen in:

- Investeringsdeel van het groeikader
- Parkeerinkomsten
- Inkomsten uit woningbouw en gebiedsontwikkeling.

Hieronder lopen we per dekkingsbron de belangrijkste ontwikkelingen langs (uitvoeriger toelichtingen zijn opgenomen in hoofdstuk 5). Ook komen knelpunten aan de orde die met inkomsten verrekend moeten worden.

Ontwikkeling investeringsbudget MPR	2024	2025	2026	2027	2028	Struct.
Investeringsdeel van het groeikader	0	94	-2.720	-5.985	-2.560	-2.560
Parkeerinkomsten	3.523	3.530	3.545	2.996	7	2.996
Inkomsten woningbouw en gebiedsontw.	0	0	0	0	0	0
Knelpunten	0	-115	-115	0	-115	-115
Saldo parkeerinkomsten en groeikader	**3.523**	**3.509**	**710**	**-2.989**	**-2.668**	**321**
Toevoeging en onttrekkingen reserve GiB	-3.023	-3.509	-710	2.989	2.668	0
Saldo	**500**	**0**	**0**	**0**	**0**	**321**

Per saldo dragen deze dekkingsbronnen structureel 0,321 mln euro bij aan de bezuinigingsopgave. In 2024 wordt incidenteel 0,5 mln euro bijgedragen aan de gemeentebrede bezuinigingsopgave.

Investeringsdeel van het groeikader: naar beneden bijgesteld

Door groei van de stad nemen de inkomsten toe die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds en OZB. Een deel hiervan zetten we in voor het ruimtelijke investeringen: "het investeringsdeel van het groeikader".

De omvang van het investeringsdeel van het groeikader is bepaald in de Voorjaarsnota 2024. In 2025 is er een kleine positieve bijstelling (0,094 mln euro). In latere jaren is de neerwaartse bijstelling fors: -2,7 mln euro in 2026, -6,0 mln euro in 2027 en vanaf 2028 -2,56 mln euro per jaar.

Investeringsdeel groeikader	2024	2025	2026	2027	2028	Struct.
Groeikader volgens MPR2023	0	4.400	9.152	14.707	14.707	14.707
Actuele raming groeikader (MPR2024)	0	4.494	6.432	8.722	12.147	12.147
Bijstelling in MPR2024	**0**	**94**	**-2.720**	**-5.985**	**-2.560**	**-2.560**

De omvang van het groeikader heeft invloed op de investeringen die we kunnen inzetten om de woningbouwambities en de groei van de stad te faciliteren. Als er minder middelen beschikbaar zijn heeft dit gevolgen voor onze ambities om te groeien in balans. Tegelijkertijd hebben investeringen die woningbouw mogelijk maken, op termijn ook impact op het toekomstige groeikader. Als we minder woningen bouwen, dan hebben we in de toekomst ook minder middelen beschikbaar.

Parkeerinkomsten: structurele meevaller
Voor de parkeerinkomsten vanaf 2024 is een nieuwe raming opgesteld. Dit gebeurt jaarlijks, waarbij ieder jaar nieuwe actuele realisatiecijfers worden gebruikt om de raming verder te verbeteren.
De nieuwe raming wijst uit dat vanaf 2024 structureel meer parkeerinkomsten worden verwacht dan was opgenomen in de raming van een jaar geleden (MPR2023). Het verschil bedraagt structureel 3 mln euro, na verrekening met knelpunten (noodzakelijke vervanging fietsdepot). Tegenover deze meevaller staat een tegenvaller in het groeikader (zie vorige bladzijde).

Parkeerinkomsten	2024	2025	2026	2027	2028	Struct.
bijstelling raming (MPR2024)	3.523	3.960	3.975	3.426	3.426	3.426
Op te lossen tekort (MPR2023)	0	0	0	0	-2.989	0
knelpunt fietsdepot	0	-430	-430	-430	-430	-430
Parkeerinkomsten, saldo	**3.523**	**3.530**	**3.545**	**2.996**	**7**	**2.996**

Inkomsten uit woningbouw en gebiedsontwikkeling
We verwachten in de komende jaren geen extra inkomsten uit woningbouw en gebiedsontwikkeling (grex'en, kostenverhaal en erfpacht) die nu ingezet kunnen worden voor extra ruimtelijke investeringen of voor bijdragen aan het gemeentebrede financiële beeld.
De jaarlijkse actualisatie van de gemeentelijke grondexploitaties wijst uit dat op dit moment geen dotatie nodig is aan de reserve grondexploitaties. Ook kan geen budget aan deze reserve worden onttrokken.
Sinds 1 januari 2024 passen we in nieuwe anterieure overeenkomsten de Nota Kostenverhaal Bovenwijkse Voorzieningen toe, die vorig jaar door de raad is vastgesteld. Wanneer we op grond van afgesloten overeenkomsten zekerheid hebben over inkomsten die hieruit voortvloeien, nemen wij deze op in de begroting. Dat is nu nog niet het geval.

Toevoegingen en onttrekkingen reserve Groei in balans
Zoals in de Voorjaarsnota is aangekondigd werken we richting Voorjaarnota 2025 aan een toekomstbestendige berekeningssystematiek voor het groeikader. Die kan aanleiding geven om investeringsbudgetten aan te passen. De reserve Groei in balans zetten we in om de overgang met zo min mogelijk schokken te laten verlopen. Incidentele overschotten en tekorten in de dekkingsbronnen voor ruimtelijke investeringen verrekenen we daarom met de reserve Groei-in-balans. Zo anticiperen we op eventuele bijstellingen van het groeikader in de Voorjaarsnota 2025.

Knelpunten
Voor het opvangen van knelpunten bij natuur- en milieueducatie is in 2025 en in 2026 incidenteel 115 duizend euro nodig. In de Voorjaarsnota 2026 beoordelen we of in 2027 opnieuw zo'n bedrag nodig is en beschikbaar gesteld kan worden.
In de dekking voor het activiteitencentrum Wij3.0 in de Merwedekanaalzone is een knelpunt ontstaan van 115 duizend euro per jaar (kapitaallasten). Afhankelijk van de opleveringsdatum drukken deze kapitaallasten vanaf 2027 of 2028 op de begroting. Eventuele kapitaallasten in 2027 kunnen gedekt worden uit een dotatie die we nu doen in de reserve Groei in balans. Bij de Voorjaarsnota 2026 kunnen we boordelen of dat nodig is. Zo niet, dan kan dit bedrag te zijner tijd een andere bestemming krijgen. Bovendien onderzoeken we of bespaard kan worden op de inrichtingskosten van het activiteitencentrum. Eventuele besparingen die daaruit voortkomen vloeien terug naar het sociaal domein.

Samenvattend
In dit MPR hebben we voor een bedrag van 7,325 mln euro per jaar aan structurele bezuinigingen verwerkt. Deze bezuinigingen leiden tot lagere investeringsbudgetten voor mobiliteit, groen, cultuurvoorzieningen, sportaccommodaties en speelvoorzieningen in de openbare ruimte. Vanuit inkomstenbronnen voor ruimtelijke investeringen wordt daarbovenop ook 0,321 mln euro per jaar bijgedragen aan het gemeentebrede financiële beeld. Door deze budgettaire aanpassingen is er tot en met 2040 115 mln euro minder beschikbaar voor ruimtelijke investeringen.

Ondertussen blijven we met de "Utrechtse aanpak" volop inzetten op voortgang van woningbouw. Waar woningbouwprojecten niet van de grond komen, bekijken we per project welke maatregelen eventueel noodzakelijk zijn om toch te kunnen starten met bouwen.

Met dit MPR bieden we inzicht in de ruimtelijke ontwikkeling in de stad en de gemeentelijke investeringen die daaraan bijdragen. Met het investeringsprogramma in dit MPR blijven we inzetten op de ambities uit de RSU2040, met bijzondere aandacht voor betaalbaar wonen, klimaat en kansenongelijkheid. Daarbij realiseren we ons dat investeringsbudgetten geen gelijke tred kunnen houden met investeringsambities zoals vastgelegd in de RSU2040, mede vanwege bezuinigingen.

Thematische ruimtelijke opgaven

Wonen

Werken

Maatschappelijke voorzieningen

Duurzame mobiliteit

Gezond leefklimaat

Energie

Beheer openbare ruimte

Thematische ruimtelijke opgaven

Wonen

Ambitie van de opgave

De vraag naar woningen in Utrecht blijft onverminderd hoog. De Utrechtse woningmarkt is steeds moeilijker bereikbaar geworden voor veel woningzoekenden. Ook zien we dat mensen die nog wel een woning kunnen kopen of huren, eerder genoegen nemen met een woning die niet aansluit bij hun woonwensen. Met name mensen met een kleine portemonnee, kwetsbare groepen, spoedzoekers en starters komen steeds moeilijker aan een woning.

Wij willen deze opgave aanpakken door te groeien in balans. Het doel daarbij is een betaalbare woning voor iedereen die in Utrecht wil (blijven) wonen. We willen dat mensen die een woning zoeken een passende woning kunnen vinden, zowel qua prijs, kwaliteit als grootte. Eén van de doelen van de RSU is om de woningbouw te faciliteren om te voorzien in de woningbehoefte. Gezien de behoefte aan woningen nu en in de toekomst wil de gemeente de Utrechtse woningvoorraad in de periode tot 2040 met ongeveer 60.000 woningen laten toenemen. Hierbij streven we naar een woningvoorraad in 2040 die bestaat uit 35% sociale huur, 25% middencategorie (middenhuur en goedkope en betaalbare koop) en 40% vrije sector (huur en koop). Om deze streefpercentages in 2040 te halen zet de coalitie in op de realisatie van 40% sociale huurwoningen, 35% woningen uit het middensegment en 25% vrije sector woningen.

Actuele ontwikkelingen

Er zijn sinds 2020 bijna 12.000 woningen toegevoegd aan de woningvoorraad. Dit is gemiddeld 3.000 woningen per jaar. Het afgelopen jaar zijn slechts 2.156 woningen toegevoegd. Ook voor dit jaar verwachten we een lager aantal op te leveren woningen. De terugval is het gevolg van veranderende marktomstandigheden; we zien dat dat de financiële haalbaarheid van projecten onder druk staat. De oorzaken van deze veranderende marktomstandigheden zijn de gestegen rentetarieven, de toenemende bouwkosten, gebrek aan arbeidskrachten, toekomstige wet- en regelgeving ten aanzien van het middenhuursegment en stikstofruimte. Ook zien we dat besluitvormingsprocessen in combinatie met de complexiteit van de integrale opgaven bij een aantal projecten meer tijd en aandacht vergen. Tot slot zien we dat netcongestie een steeds groter risico vormt in gebiedsontwikkelingen. Momenteel kunnen projecten waar alleen woningbouw plaatsvindt nog doorgaan. De vooruitzichten rond netcongestie zijn onzeker. Als woningen niet meer aangesloten kunnen worden op het net dan kan de bouwproductie stagneren.

De wachtlijst voor een sociale huurwoning neemt toe. Ook het aantal woningzoekenden uit aandachtsgroepen neemt toe. De sociale huurvoorraad in bezit van corporaties groeit in aantal, maar blijft procentueel ten opzichte van de totale voorraad gelijk. Het aantal en aandeel sociale huurwoningen van particulieren neemt af. In het middensegment zien we dat als gevolg van prijsstijgingen het aandeel betaalbare koop afneemt. De nieuwbouwproductie van middenhuurwoningen en betaalbare koop kan de vraag niet bijbenen. Dit betekent dat doelgroepen die afhankelijk zijn van dit segment het steeds lastiger krijgen in de stad. Als dit doorgaat leidt dit tot een onevenwichtige samenstelling van de samenleving in de stad. Om de ambities uit de RSU2040 en Woonvisie waar te maken, moet extra ingezet worden op het sociale huursegment en het middensegment. Hier ligt een belangrijke opgave voor corporaties en marktpartijen.

Tegelijkertijd constateren we dat de corporaties onvoldoende leencapaciteit richting 2030 hebben om het gewenste aantal woningen vastgelegd in de Woondeal te realiseren. Met de huidige verdeling in de plannen (zie pagina 18) redden we de beoogde verdeling naar segmentatie zoals in de RSU is vastgelegd niet.

Maatregelen om woningmarkt op gang te houden

Met oog op de urgente vraag aan woningen op de (zeer) korte termijn, is komende jaren extra aandacht en inzet nodig voor het op tempo houden van de bouwproductie. Hiervoor zetten we in op vijf treden:

1. Permanente woningbouw
2. Samenwerking in de regio
3. Optimaliseren van de bestaande voorraad
4. Inzet van eigen vastgoed / aankoop van vastgoed
5. Tijdelijke woningbouw

Wonen

In het MPR rapporteren we over trede 1 Permanente woningbouw en trede 5 Tijdelijke woningbouw. De uitvoering van deze twee treden vindt plaats op basis van onderstaande punten:

- Continue aandacht en interventies om de planvorming, besluitvorming en uitvoering van de woningbouwprojecten (in samenhang met de andere opgaven) te optimaliseren, opdat vertragingen worden voorkomen c.q. versnellingen worden gerealiseerd middels de Utrechtse Aanpak om de woningbouw op gangs te houden .
- Inzetten op het realiseren van tijdelijke woonruimte (zie raadsbrief Aanpak realisatie van huisvestingsmogelijkheden in het sociaal segment).

Utrechtse Aanpak om woningbouw op gang te houden

Om de Utrechtse woningmarkt op gang te houden hebben we in het MPR 2023 de Utrechtse aanpak geïntroduceerd met als doel om permanente woningbouw projecten die stilliggen of vertragen toch doorgang te laten vinden. Deze maatregelen zijn aanvullend aan maatregelen van het Rijk en de provincie die met de startbouwimpuls (SBI) en woningbouwimpuls (WBI) subsidie regelingen in het leven hebben geroepen om woningbouwontwikkelingen vlot te trekken.

Met de Utrechtse aanpak nemen we specifieke maatregelen om een aantal projecten die binnen afzienbare termijn starten met bouwen, vlot te trekken. De Utrechtse aanpak gaat uit van versnelling van woningbouw door maatwerk, projectspecifieke maatregelen (wijziging ambities, beleid, programmatisch of financieel), op korte termijn starten met bouwen, transparant (open boeken), op basis van wederkerigheid en gericht op betaalbare woningbouw. Dit doen we in verschillende tranches. Bij het MPR 2023 hebben we de eerste tranche aan de raad voorgelegd en in de eerste helft van het jaar is de 2e tranche ter besluitvorming voorgelegd. In dit MPR leggen we de 3e tranche aan de Raad voor (zie paragraaf 5.8 en bijlage 3e tranche maatregelen op gang houden woningbouw)

Met de Utrechtse aanpak trekken we projecten vlot die vertragen of stilliggen om zo doelgroepen te bedienen die op zoek zijn naar een woning in Utrecht. Daarbij laten we bovenwettelijke ambities gewogen los. We zorgen hierbij voor een afgewogen pakket. Dit vergt altijd een stedelijke en projectspecifieke afweging tussen het op gang houden van projecten en bovenwettelijke eisen zo veel mogelijk in stand houden. In de Geheime bijlage stand van zaken Utrechtse Aanpak woningbouw rapporteren we specifiek op de projecten waarover besloten is. Bijvoorbeeld voor de projecten Smakkelaarsveld en Merwede Deelgebied 5, voor beide projecten zijn de vergunningen inmiddels verstrekt.

De Startbouw Impuls regeling heeft ook bijgedragen aan het continueren van de woningbouwproductie. Dit heeft geresulteerd in de geplande startbouw in 2024 van ca. 1856 woningen op een planning in de prognose van het MPR van 2527 woningen. Daarnaast heeft het Rijk een Woningbouwimpuls-subsidie van € 22,1 miljoen toegekend voor de projecten Beurskwartier, Zuilense Vecht en Galgenwaard.

Inzetten op het realiseren van tijdelijke woonruimte

Ons doel is om in totaal circa 1.100 tijdelijke woningen in 2024 en 2025 te realiseren, binnen de gestelde financiële kaders, in samenwerking met corporaties en voor het merendeel in nieuwbouwkwaliteit. Dit aantal kunnen we alleen behalen als alles meezit. De realisatie blijkt door verschillende factoren weerbarstiger dan voorzien. Desondanks zorgen we voor de randvoorwaarden voor oplevering van 577 woningen in 2024 (Pagelaan, Befu en Wetering-Zuid) en voor haalbare businesscases van zo'n 1100 extra woningen in 2024 en 2025, dat is inclusief 450 woningen 'tussen de rails' in Lunetten.

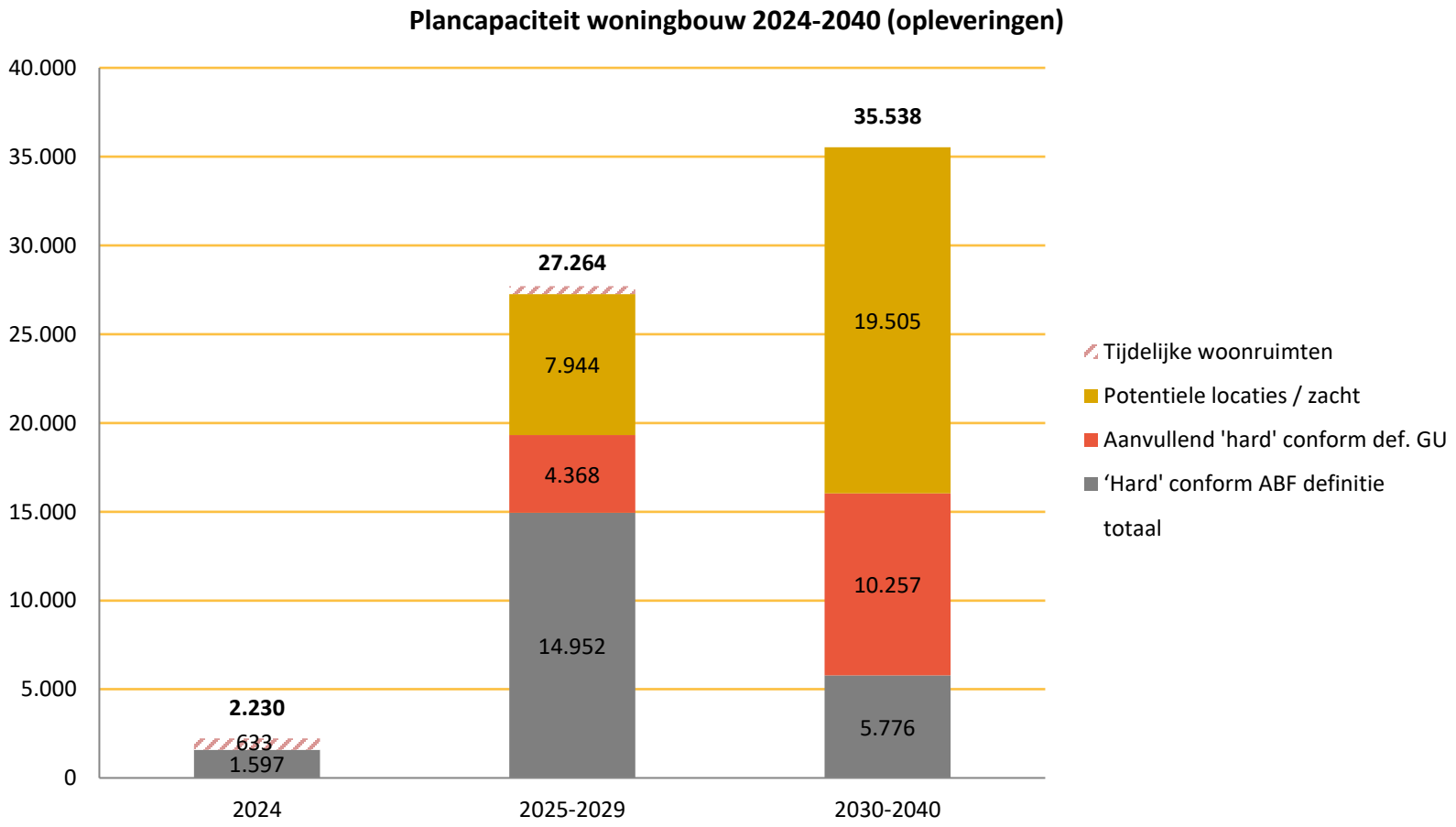
Wonen: planvoorraad

De actuele plancapaciteit woningbouw 2024 - 2040 is circa 60.000 tot 70.000 woningen (inclusief woningen taskforce tijdelijke woonruimte). Het gaat om dynamische gegevens die continu in beweging zijn, zeker naarmate potentiële locaties, projecten en initiatieven later op de planning staan. Het gaat dus om prognoses.

Jaarlijks brengen we in het MPR binnen de plancapaciteit drie categorieën in beeld:

1. Harde plancapaciteit. Van de plancapaciteit vallen 20.000 woningen onder de door ABF (en Rijk) gehanteerde strikte definitie van harde plancapaciteit (minimaal vastgesteld of onherroepelijk planologisch juridisch kader). Dit is een lichte afname ten opzichte van de Peilstok Stedelijke Ontwikkeling 2023 (peildatum 1 juli 2023).

2. Aanvullende harde plancapaciteit. De gemeente hanteert een ruimere definitie van harde plancapaciteit[1]. Deze gemeentelijke definitie resulteert in een 'harde' plancapaciteit van ruim 38.000 – 40.000 woningen. Onder deze categorie vallen dus ook projecten die zich in een vroeg planstadium bevinden en waarbij we de intentie hebben uitgesproken om mee te werken of (bij eigen initiatief) te realiseren. Echter, daadwerkelijke realisatie is afhankelijk van vele voorwaarden op het gebied van mobiliteit, overeenkomst met ontwikkelende partijen, grondeigenaren, etc.

.

De gemeente Utrecht hanteert een ruimere definitie en definieert projecten die aan een van onderstaande criteria voldoen als harde plancapaciteit:

- Intentiedocument/startdocument bestuurlijk vastgesteld door college;
- onderdeel gemeentelijke grondexploitaties;

Wonen: planvoorraad

3. Zachte plancapaciteit. Aanvullend onderscheiden we nog een zachte potentiële plancapaciteit van ongeveer 23.000 - 30.000 woningen. Aanvullend is sinds medio 2021 het Realisatieteam tijdelijke huisvesting gestart. Doel van het Realisatieteam is op korte termijn te kunnen voldoen aan de urgente woningvraag in het sociale huursegment. Voor 850 tot 1.650 woningen is een aantal locaties bepaald. Inzet is om deze in de komende jaren te realiseren.

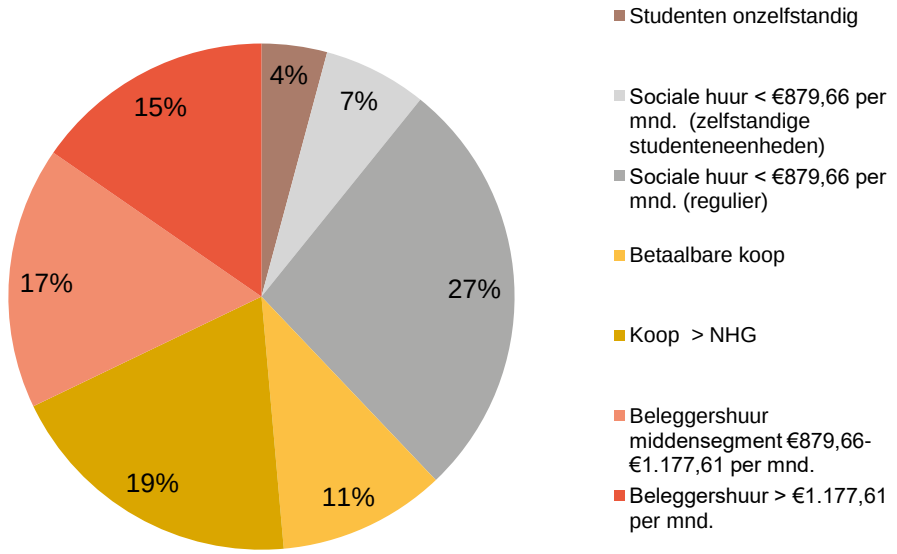
Door het vaststellen van bestemmingsplannen voegen we woningen toe aan de harde plancapaciteit (conform ABF) en maken we ontwikkelingen mogelijk. Er zijn investeringen nodig in randvoorwaarden als mobiliteit, groen en voorzieningen om de bouwproductie aan te jagen. Tegelijkertijd zijn we afhankelijk van de medewerking van marktpartijen, die bij diverse projecten tevens de grondeigenaar zijn. Permanente woningen bouwen duurt gemiddeld 8 à 10 jaar. Daarom willen we met verkorte procedures en versnelde voorbereiding, besluitvorming en uitvoering van tijdelijke woonruimte de productie de komende jaren op peil houden. Door de verdeling van de plancapaciteit bij te sturen proberen wij onze ambitie bij de verdeling van de woningvoorraad in 2040 te realiseren.

Verdeling plancapaciteit

De verdeling in figuur hiernaast laat zien dat de harde plancapaciteit voor 34% bestaat uit zelfstandige sociale huurwoningen waarvan 7% zelfstandige studenteneenheden en 27% reguliere sociale huurwoningen. Op dit moment is het aandeel onzelfstandige studenteneenheden 4% van de harde plancapaciteit. Deze percentages liggen gelijk aan de gelijk aan MPR 2023 en de Peilstok SO (peildatum 1 juli 2023). Hierbij moet worden opgemerkt dat onzelfstandige eenheden in de Basisregistraties Adressen en Gebouwen' (BAG) -en daarmee in de woningvoorraad -niet worden geregistreerd.

Van de totale plancapaciteit valt 27% in het middensegment (koop en huur). Dit valt uiteen in 17% middenhuur en 10% betaalbare koop. In de Woonvisie wordt gestreefd naar een woningvoorraad in 2040 in het middensegment van 25%. Doordat woningen duurder worden verschuiven betaalbare koopwoningen steeds meer naar de vrijesector. Het gevolg is dat er in het middensegment steeds meer woningen verschuiven naar het dure segment. Om in 2040 de gewenste samenstelling van de woningvoorraad te bereiken is extra inspanning nodig. Daarom is in het Coalitieakkoord 2022-2026 opgenomen dat bij nieuwe projecten een prijsklasseverdeling van 40% sociale huurwoningen en 35% uit de midden-categorie (huur en koop) wordt gehanteerd.

Verdeling 'harde' plancapaciteit 2024-2040 (definitie gemeente Utrecht)

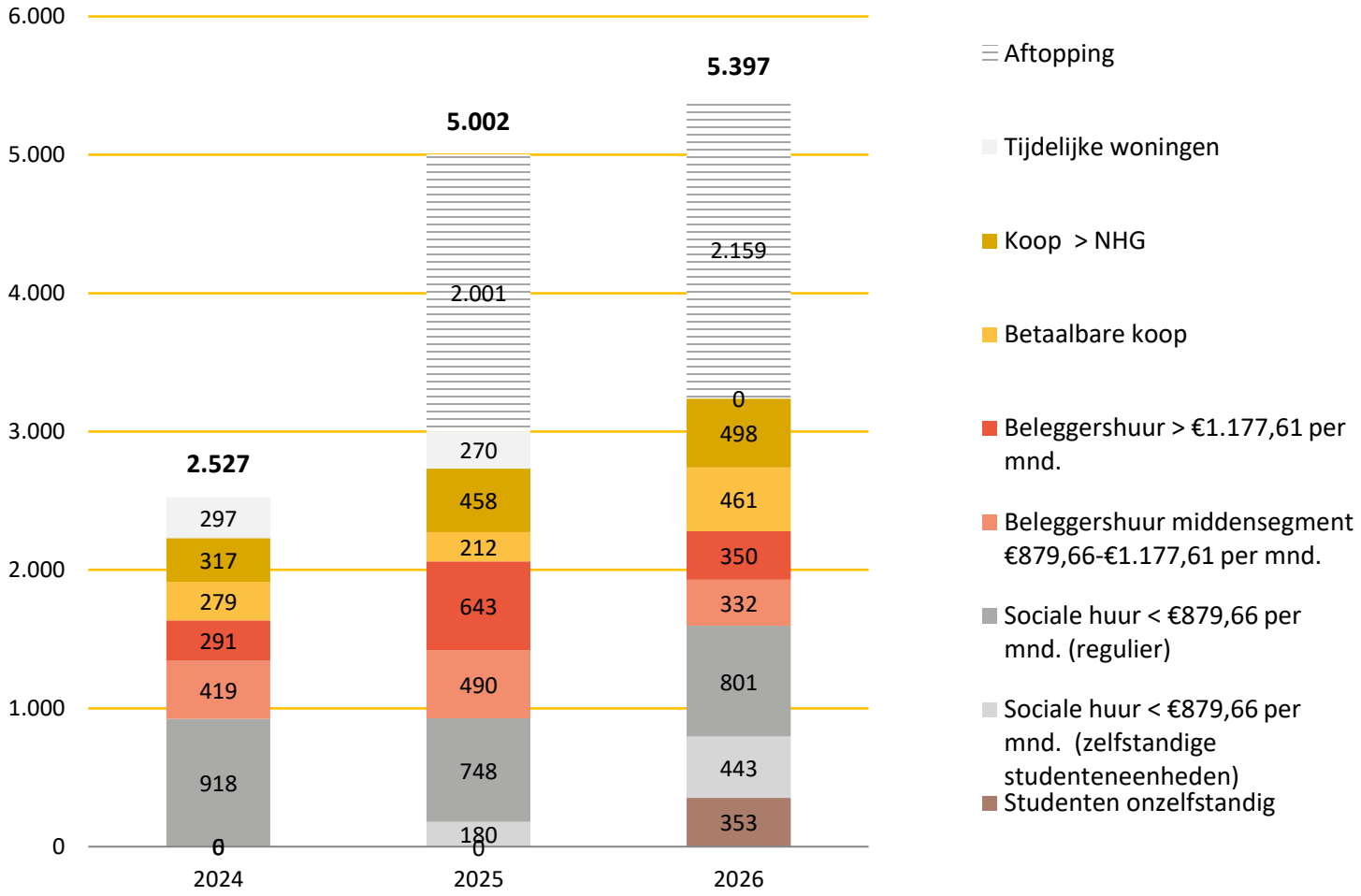
Wonen: planvoorraad

Start- bouw productie

In het MPR en de Peilstok wordt twee keer paar jaar een prognose start bouw voor de korte termijn (3 jaar) gepresenteerd. Daarbij is per project de stand van zaken beoordeeld en vertaald in de planning. Vervolgens is, op basis van ervaringscijfers van en een analyse per jaarschijf, een percentage voor aftopping (40%) bepaald (zie kader pagina 22). We stellen uiteraard ons als doel om jaarlijks de bovenkant van de geprognosticeerde start bouw te realiseren, maar gelet op de factoren die de woningbouwproductie beïnvloeden, is het vanuit behoedzaamheid wenselijk om een realistische bandbreedte te hanteren. De omvang en verdeling van de plancapaciteit zijn dynamisch en worden jaarlijks bijgesteld op basis van de actuele projectinformatie.

In 2023 zijn er circa 3.850 woningen in aanbouw genomen, hiermee hebben we onze doelstelling gerealiseerd. Op dit moment verwachten we ongeveer 2.500 woningen in 2024 in aanbouw te nemen, dit is inclusief tijdelijke woningen. Afgelopen jaar zien we een toename van het aantal verleende vergunningen. Het feit dat dit jaar minder woningen in aanbouw worden genomen dan het streven is het gevolg van stagnatie van projecten in de voorgaande jaren. We zien een verschuiving van projecten; dat resulteert aanvankelijk in een lagere productie en waarschijnlijk in een hogere bouwproductie voor de direct daaropvolgende jaren. Voor de komende jaren zien we dat dit zich o.a. voltrekt doordat de bouw van de eerste bouwfasen van de gebiedsontwikkelingen Kruisvaartkade en Merwedekanaalzone zijn vertraagd.

Stedelijke prognose woningbouw (start bouw) 2024-2026 per hoofdcategorie incl aftopping voor mogelijke planuitval (40%)

Wonen: planvoorraad

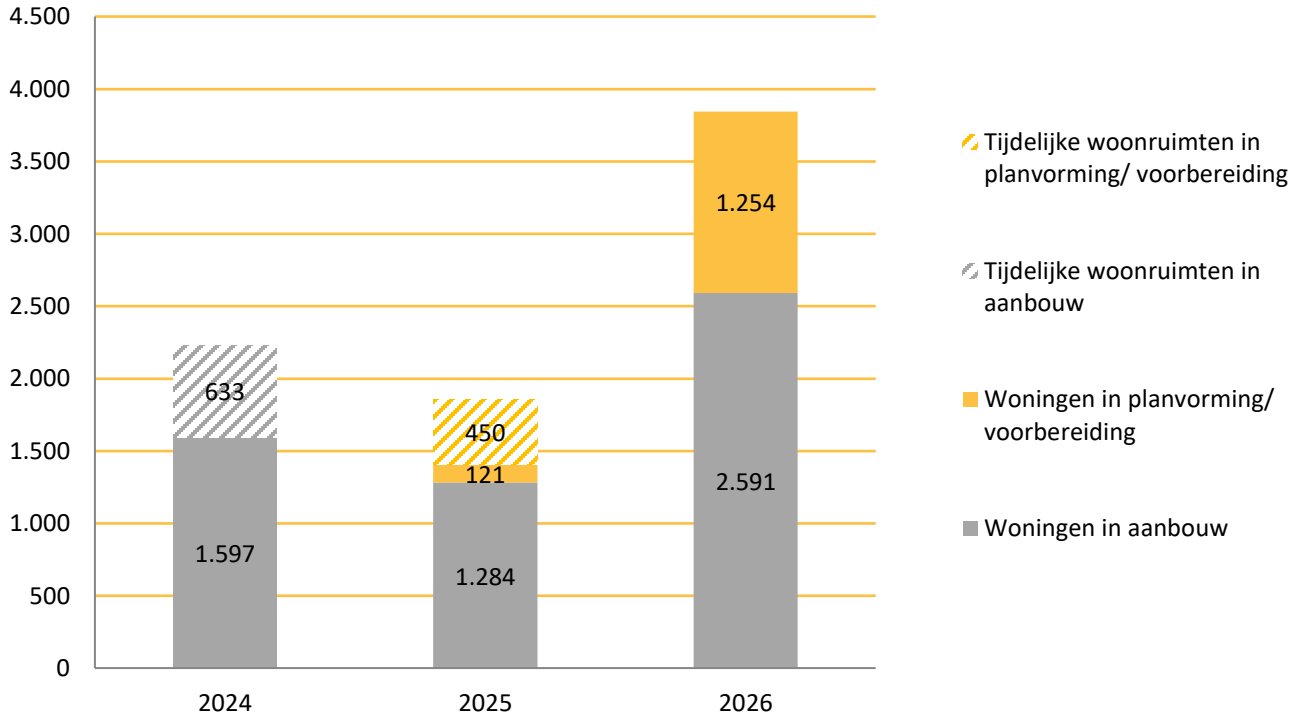
Tegelijkertijd zien we de productie in 2025 herstellen door onder andere de Utrechtse Aanpak en de Start bouwimpuls (SBI) subsidie van het Rijk. Hiermee worden bijvoorbeeld woningen in de Merwedekanaalzone mogelijk gemaakt. Voor zowel 2025 als 2026 is de prognose dat voor 3.000 woningen wordt gestart met de bouw. We verwachte aankomende drie jaren gemiddeld is 2.900 woningen in aanbouw nemen (inclusief de tijdelijke woonruimtes van de taskforce). Een gemiddelde jaarlijkse productie van 3.000 woningen sluit aan bij de behoefte aan 60.000 extra woningen t/m 2040 zoals beschreven in de RSU2040 (Primos, 2019).

Opleveringen

We zien dat het aantal opleveringen in 2024 en 2025 onder onze ambitie ligt. Dit komt omdat er de afgelopen jaren door de lastigere marktomstandigheden verschillende projecten vertraagd zijn. Voor 2026 is de verwachting dat er weer meer woningen worden opgeleverd. Een aantal grotere projecten zijn geprognotiseerd voor oplevering in 2026, waaronder High Five op het Utrecht Science Park en woningen in verschillende deelfasen van zowel Cartesiusdriehoek als Wisselspoor.

Het aantal opleveringen is een inschatting op basis van start bouw datum en bouwtijd. Het is mogelijk het daadwerkelijk aantal gerealiseerde woningen anders is dan onze inschatting. De bouwtijd kan uitlopen of juist sneller gaan dan verwacht. Daarnaast rekenen wij in onze inschatting onzelfstandige woningen mee als aparte woningen.

Stedelijke prognose opleveringen woningen per jaar (inclusief onzelfstandige studenten woningen)

Wonen: planvoorraad

Voortgang 100+ projecten/gebiedsontwikkelingen
Om meer inzicht te geven in de voortgang van de woningbouwproductie rapporteren we vanaf het MPR 2021 halfjaarlijks specifiek over de projecten (of gebiedsontwikkelingen) met meer dan 100 woningen (bijlage voortgang woningbouwprojecten 100+). In totaal gaat het op dit moment om circa 50 (deel)projecten. We zien dat er verschillende factoren zijn die de doorlooptijd van projecten beïnvloeden. De oorzaken van bijstelling in prognoses zijn divers; in de bijlage Voortgang woningbouwprojecten 100+ worden deze oorzaken benoemd in de kolom met toelichting. Planningen zijn onder andere bijgesteld vanwege de veranderde woningmarktomstandigheden en de complexiteit van sommige gebiedsontwikkelingen. Daarnaast vormt netcongestie in veel projecten in risico op vertraging.

Daarnaast rapporteren we in de bijlage projectenlijst middenhuur specifiek over middenhuurprojecten. Dit doen we naar aanleiding van het rekenkamerrapport over middenhuur en de raadsbrief naar aanleiding van het rapport met de toezegging om meer inzicht te bieden in hoeveel middenhuur we realiseren. Op dit moment zien we door de onzekerheid rond de landelijk wet- en regelgeving rond middenhuur en door de ongunstigere marktomstandigheden dat middenhuur meer onder druk komt te staan en dat het lastiger is om middenhuurwoningen te realiseren in projecten.

Behoedzaamheid in prognoses

In gebiedsontwikkeling is altijd sprake van onzekerheid in de prognoses. Gezien de onzekere marktomstandigheden en de hogere rente zien we dat investeringsbesluiten naar achter worden geschoven tot vlak voor start bouw. Grote en complexe gebiedsontwikkelingen profiteren minder van het herstel van de particuliere markt voor bestaande koopwoningen. Lange bouwperiodes vormen een obstakel voor particuliere kopers en leiden tot hogere financieringslasten. Een bouwtijd van 3 jaar komt veel voor. Voor particulieren betekent dit dubbele lasten en voor investeerders een lange periode zonder rendement, maar met financieringslasten. Daarnaast zien we dat netcongestie een groot risico vormt voor vertraging in projecten.

Door gebruik te maken van een aftopping van 40% voor 2025 en 2026 proberen we een realistischer en behoedzamer beeld te schetsen van de verwachte aantallen start bouw van woningen. In het MPR2021 hebben wij de systematiek ten aanzien van de prognose en aftopping nader toegelicht. We hanteren een aftopping om mogelijke planuitval in te calculeren. De woningaantallen moeten geïnterpreteerd worden als bandbreedtes.

Werken

Ambitie van de opgave

Utrecht wil een toekomstbestendige economie met een goed en fijnmazig voorzieningenniveau en voldoende werkgelegenheid op alle niveaus. De ambitie in de RSU2040 is om te groeien in balans. Dat betekent een groei van 70.000 arbeidsplaatsen in 2040 ten opzichte van 2021. Onder andere werklocaties en bedrijfshuisvesting in de stad moeten hierin meegroeien. De opgave van +70.000 banen is opgedeeld in vijf segmenten: kantoren, bedrijventerreinen, detailhandel, wetenschap (m.n. het Utrecht Science Park (USP)) en werken in de wijken. De doorvertaling van de werkopgave uit de RSU2040 wordt in 2024 nader uitgewerkt in de Beleidsnota Werklocaties. Een belangrijke ambitie daarin is het vinden en behouden van ruimte voor ambities rond circulaire economie. De opgave heeft daarnaast de ambitie om de groeiende mismatch op de arbeidsmarkt tegen te gaan door het stimuleren van kwalitatieve banen en werklocaties. Ook in de wijken moet, naast wonen en andere voorzieningen, ruimte zijn voor werken.

Actuele ontwikkelingen

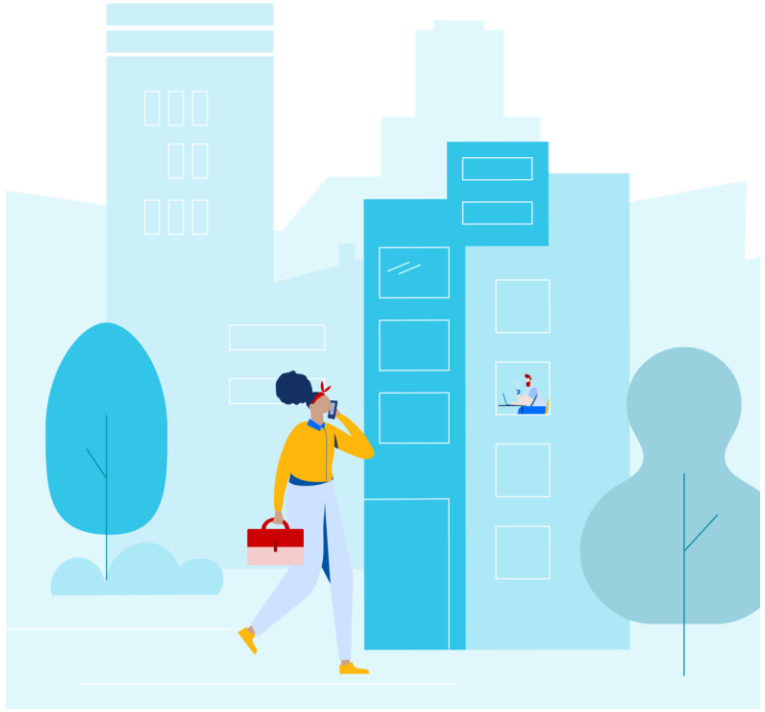
In 2023 nam het aantal in Utrecht geregistreerde banen toe met 5%, ofwel 15.780 (bron: Provinciaal Arbeidsplaatsen Register). Dit is een flinke toename. Echter, een deel van deze groei betreft een administratieve verschuiving van banen naar met name hoofdkantoren in onze gemeente, terwijl in de praktijk de banen (grotendeels) elders worden ingevuld.

Voor ondernemers, bedrijven en organisaties is het steeds moeilijker om in de wijken, op bedrijventerreinen en op kantoorlocaties een goede (en betaalbare) plek te vinden om zich te vestigen of uit te breiden.

Bovendien zetten netcongestie, stijgende prijzen en de druk op de ruimte voor werken steeds meer een rem op de groei. Dit kan bedrijfsverplaatsingen die wenselijk zijn voor gebiedsontwikkelingen bemoeilijken. Ook kan het gebeuren dat nieuwe werkgevers die gewenst zijn (gezond, duurzaam, sociaal, innoverend, verzorgend) naar elders moeten uitwijken. Daarmee neemt de diversiteit van het werken in Utrecht af. Bovenstaande ontwikkelingen hebben invloed op alle segmenten.

Per segment zien we nog de volgende aandachtspunten:

- Kantoren: De leegstand van kantoren ligt inmiddels onder frictieniveau. Daardoor is er te weinig schuifruimte, en is er op alle niveaus te weinig beschikbaar aanbod in de stad. Dit drijft de prijzen op.
- Bedrijventerreinen: ook op bedrijventerreinen ligt de leegstand onder frictieniveau. Beter benutten van bestaande terreinen is van belangen daarnaast blijft behoefte bestaan aan nieuw te ontwikkelen bedrijventerreinen. Met een eerste aankoop hebben we een stap gezet richting verdichting op Lage Weide. Maar deze processen zijn erg ingewikkeld, en om grote stappen te zetten richting verdichting is er meer nodig. De complexiteit op bedrijventerreinen leidt tot stagnatie bij de realisatie van nieuwe werkgebouwen.
- Detailhandel: Na de coronapandemie is nu duidelijk herstel ingetreden. De binnenstad wordt goed bezocht en de winkelgebieden daarbuiten functioneren ook goed. Maar retailers hebben te maken met uitgestelde belastingen die moeten worden terugbetaald, stijgende huren, hogere personeelskosten en krimpende marges.
- Wetenschap (m.n. USP): Dit jaar gestart met de bouw van Plus Ultra: een multi-tennant gebouw met labruimtes en kantoren.
- Werken in de Wijk: In verschillende wijken zien we dat de ruimte voor werken afneemt, doordat locaties worden getransformeerd naar woningen.

Werken

Programmering

De beschikbaarheid en betaalbaarheid van voldoende en goede bedrijfsruimte en kantoren is een belangrijk thema voor de komende jaren. De komende jaren investeren we (verder) in:

- Kantoren: de vraag naar kantoren is onverminderd hoog. Naast de aandacht voor betaalbaarheid en beschikbaarheid van kantoren ook in het lagere segment, werken we mee aan het toevoegen van kantoren op de knooppunten die in de RSU benoemd zijn, zoals het stationsgebied en Leidsche Rijn.
- Bedrijventerreinen:
  - Lage Weide: verdichting (strategische en anticiperende verwervingen met cofinanciering OntwikkelingsMaatschappij Utrecht (OMU) verduurzaming en verbeteren kwaliteit. Hiervoor wordt in 2024 de visie Lage Weide opgesteld. Investeringen in de ontsluiting van het terrein zijn cruciaal voor verdere doorontwikkeling en verdichting.
  - Toevoegen en verbeteren kwaliteit ruimte voor werken in de A12-zone (Merwedekanaalzone deelgebied 6, Woonboulevard en Westraven)
  - Inzetten op verdichting in andere werklocaties, in samenwerking met de OMU, zoals Werkspoorkwartier, Oudenrijn, Overvecht.
  - Onderzoek provincie Utrecht voor een nieuw regionaal bedrijventerrein, waardoor de druk op de Utrechtse markt enigszins afneemt.
  - Ontwikkeling circulair bedrijfspark Strijkviertel. Efficiënt en meerlaags, met een hoge dichtheid en focus op MKB-werkgelegenheid.
- Detailhandel: verwachting is dat de hoeveelheid vierkante meters retail dankzij de bevolkingsgroei redelijk stabiel blijft. Nieuwe ontwikkelingen vinden plaats bij de grote gebiedsontwikkelingen, zoals de MWKZ.
- Wetenschap: het benutten van de ontwikkelruimte op het USP, en hoe mogelijk de omliggende gebieden daar ook een plek in krijgen. Een belangrijke randvoorwaarde zijn investeringen in mobiliteit.
- Werken in de wijk: Wijkontwikkelingsmaatschappijen: meerdere aankopen verouderd vastgoed, renovatie en verduurzaming panden. Evaluatie in 2024, vervolgens op basis van advies mogelijk wijziging van WOM's.

Maatschappelijke voorzieningen

Ambitie van de opgave

Groei in balans en Ongelijk investeren voor gelijke kansen

Onze inzet is dat Maatschappelijke voorzieningen meegroeien met de stad, vanwege hun belang voor de ontwikkeling, beleving, ontmoeting en ondersteuning van alle inwoners. Het gaat om scholen, sportaccommodaties, buurtcentra, culturele voorzieningen en om speelruimte. Met de oplegger bij de RSU2040 heeft de Raad twee belangrijke uitgangspunten aan de RSU2040 toegevoegd. De kwaliteit en leefbaarheid moeten centraal staan bij de verdere ontwikkeling van de stad en we willen groeien in balans. Dit doen we onder andere door vooral te investeren in buurten en inwoners die dat het hardste nodig hebben (ongelijk investeren voor gelijke kansen). Ruimtelijke keuzes hebben grote invloed op gezondheid, leefbaarheid en kansengelijkheid. Daarom investeren we vooral in buurten waar de kansenongelijkheid het grootst is; hiervoor is gekeken naar de scheidslijnenmonitor van de gemeentelijke afdeling Onderzoek en Statistiek.

Koersdocument Leefbare Stad en Maatschappelijke Voorzieningen

In de RSU 2040 en het Koersdocument Leefbare Stad en Maatschappelijke Voorzieningen en de thematische huisvestingsnota's beschrijven onze ambities. Dit leidt tot een concrete programmering voor de eerstkomende jaren en tot een programmering op hoofdlijnen voor de langere termijn. In 2024 zullen we het Koersdocument herijken.

We zien dat de congestie op het elektriciteitsnet tot gevolg heeft dat nieuwe voorzieningen voorlopig geen elektriciteitsaansluiting kunnen krijgen. Dit is een urgent knelpunt waarvoor we met de netbeheerders werken aan oplossingen.

Inhaalslag nodig voor maatschappelijke voorzieningen

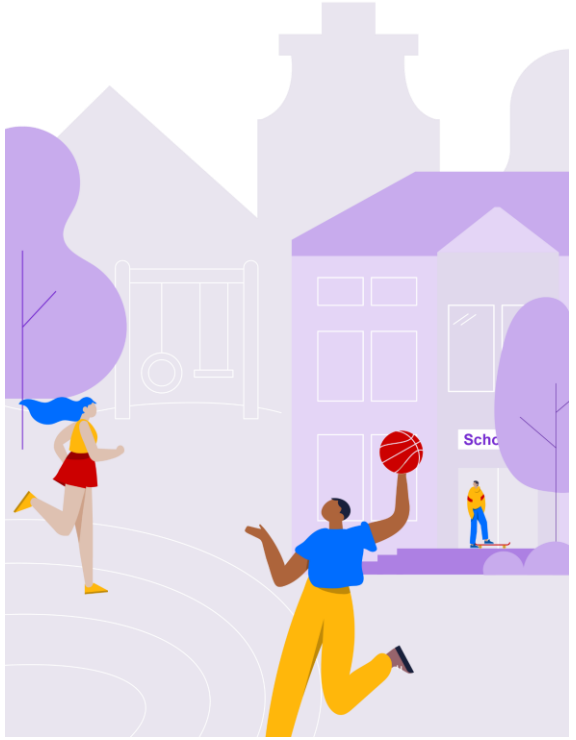
Met het huidige groeitempo en de schaarse middelen voor nieuwe investeringen lukt het onvoldoende om het voorzieningenniveau te laten meegroeien met het aantal inwoners. Daarvoor is onvoldoende geld en ruimte beschikbaar. Investeringen die nu niet worden gedaan, kunnen in sommige gevallen niet meer worden ingehaald. Bijvoorbeeld als het gaat om de bouw van sporthallen in plaats van gymzalen; als de gymzalen eenmaal zijn gerealiseerd kan er later niet alsnog een sporthal worden ingepast.

Actuele ontwikkelingen

Sport: complexe financiële en ruimtelijke opgave, vooral voor sportvelden

In 2024 laten we opnieuw het vraag-en aanbodonderzoek sport door het Mulier instituut uitvoeren. Dit doen we om goed de trends mee te nemen en rekening te houden met veranderingen in de woningbouwplanning. De woningaantallen in de gebiedsontwikkelingen zoals Merwedekanaalzone en het Beurskwartier vragen om extra capaciteit aan sportvoorzieningen. Daarom wordt er ingezet op uitbreiding van sporthallen, zwembaden, sporten in de openbare ruimte en sportvelden. De uitbreiding van de meeste sportvoorzieningen loopt in de pas met de groei van de stad. Uitbreiding van sportvelden blijft echter achter bij de groei van de stad. Als de sportvelden niet meegroeien, leidt dit tot verdere wachtlijsten en een negatief effect op de sportdeelname van vooral de jeugd. Voor de realisatie van de geplande sporthallen en het zwembad Maximapark vormt netcongestie een risico waarvoor we momenteel maatregelen en alternatieven uitwerken. In plaats van de aanvankelijk voorziene sporthal in Vleuten kiezen we ervoor 3 gymlokalen te realiseren als gevolg van de krapte aan financiële ruimte. Om dezelfde reden stellen we de realiastie van het zwembad in het Maximapark uit naar 2029.

.

Maatschappelijke voorzieningen

Voor wat betreft de behoefte aan sportvelden voorzien we in 2040 een tekort van 7 voetbalvelden, 5 trainingsvelden (kunstgras) voetbal, 9 hockeyvelden, 3 à 4 rugbyvelden en 54 tennisbanen. Om plek te vinden voor uitbreiding van velden lopen er drie variantenstudies. Uit de (voorlopige) opbrengsten kan geconcludeerd worden dat uitbreiding op alle drie de locaties mogelijk is, maar dat dit alleen kan door verplaatsingen en herstructureringen die gepaard gaan met aanzienlijke inpassings- en/of verwervingskosten. Deze zijn niet voorzien in het groeikader. Voor een deel hiervan is financiering beschikbaar in de vorm van externe financiering en ruimte die vrij komt door andere investeringen te temporiseren. Voor de resterende benodigde middelen zal in latere jaren de dekking gevonden moeten worden.

De variantenstudie Maarschalkerweerd Noord is een integrale ingreep die een belangrijke bijdrage levert aan meerdere doelen van het Ontwikkelperspectief Maarschalkerweerd door het ontwikkelen van een parklandschap. In de ontwikkelde varianten wordt er niet alleen ingezet op uitbreiding van sportcapaciteit, maar ook op het vergroten van het Kromme Rijn Oeverpark, biodiversiteit, verbetering verkeersveiligheid en toevoeging openbare ruimte voor bewegen. De hier geplande investeringen worden voor onbepaalde tijd uitgesteld omdat de dekking voor de inpassings- en verwervingskosten nog niet voorhanden is.
Voor voldoende sportvelden bij de Merwedekanaalzone loopt de variantenstudie sportpark Nieuw Welgelegen. Uitbreiding van sportvelden is hier alleen mogelijk door verplaatsingen, verwervingen of een slimme herverkaveling. Een dergelijke ingreep vraagt om forse investeringen. Hiervoor is inmiddels co-financiering vanuit rijksmiddelen aangevraagd en gehonoreerd. Met de inzet van deze middelen en door uitstel van andere investeringen kunnen we hier de komende jaren uitbreiden met twee velden en is verder uitbreiding in de toekomst mogelijk als meer middelen beschikbaar komen.
Zelfs als uiteindelijk de volledige potentie van de drie locatiestudies gerealiseerd gaat worden, dan is er meer ruimte nodig om sport(velden) mee te kunnen laten groeien. Hiervoor zijn extra locaties nodig. Er wordt in beeld gebracht of daar nieuwe studielocaties voor zijn. Zoals de Voordorpse Polder, Overvecht, Romal en Rijnenburg. In de nieuwe sportnota gaan wij hier nader op in met als uitgangspunt om bij nieuwe gebiedsontwikkelingen vanaf de start voldoende ruimte te reserveren voor de veldsport. Ook de uitbreiding met één korfbalveld in Hoograven en de aanleg van twee hockeyvelden op nader te bepalen locaties schuift door in de tijd.

Onderwijs: aanzienlijke uitbreidingen van het primair en voortgezet onderwijs. Onderzoek naar de behoefte op termijn
In 2023 en 2024 werken we aan een nieuw Integraal huisvestingsplan Onderwijs (IHP) voor de periode vanaf 2026 tot 2041. In het IHP vindt een nadere uitwerking en programmering plaats van Onderwijshuisvesting voor de jaren 2026-2041, waarbij we aangeven welke scholen op welk moment zullen worden gebouwd dan wel verbouwd. De programmering houdt rekening met de huidige staat van de schoolgebouwen, de bevolkings- en leerlingenprognoses, geplande gebiedsontwikkelingen en beleid/ambities.

Welzijn: Geplande nieuwe welzijnsaccommodaties in de Merwedekanaalzone en in Overvecht. Daarnaast nog stadsbreed zes buurtcentra inclusief jongerenhuiskamer nodig.
Tot 2030 zijn enkele buurtcentra, buurtkamers en jongerenhuiskamers geprogrammeerd. Tussen 2030 en 2040 zijn er op basis van de actuele bevolkingsprognose stadsbreed nog zes buurtcentra inclusief jongerenhuiskamer nodig. De locaties daarvan zijn nog niet bepaald, daarvoor wordt nog een afweging gemaakt waarbij we onder andere aan Papendorp/Groenenwoud denken.
We onderzoeken de behoefte aan overige welzijnsaccommodaties (beheerde speeltuinen, scouting en volkstuinen) de komende jaren. De welzijnsaccommodaties groeien mee volgens de in ons beleid vastgestelde normen per type wijk.

Zorgvoorzieningen: stijgende huisvestingslasten
In toenemende mate melden huisartsen en zorginstellingen zich bij de gemeente omdat zij geen huisvesting kunnen vinden of de stijgende huisvestingslasten niet meer kunnen opbrengen. De gemeente heeft voor dit soort voorzieningen geen huisvestingsplicht, maar we zien natuurlijk de noodzaak van dergelijke voorzieningen in de stad. We verkennen samen met de betreffende sectoren oplossingsrichtingen en kijken naar goede voorbeelden uit andere steden.

Cultuur: voor iedereen dichtbij
Nieuwe culturele voorzieningen zullen we voornamelijk laagdrempelig en dichtbij realiseren. Met de recent vastgestelde Kadernota Cultuurparticipatie 2022-2030 en het Uitvoeringsprogramma 2024-2028 zijn de inhoudelijke kaders voor cultuur in de wijken verder aangescherpt. Dit betekent dat we, naast de kwantitatieve kaders vanuit de RSU2040, ook heldere inhoudelijke keuzes kunnen maken voor de wijkvoorzieningen. Vanwege schaarse middelen kiezen we ervoor de realisatie van wijkcultuurhuizen te temporiseren. Geplande investeringen waarvoor nog geen definitieve locatie bepaald is schuiven naar achteren,

Maatschappelijke voorzieningen

In 2024 wordt bekend welke culturele partijen van 2025-2028 worden gesubsidieerd in het kader van de cultuurnota. Deze nota roept op tot vernieuwing en experiment in de cultuursector; wellicht dat hier ook nieuwe ruimtebehoefte uit voortkomt. Bij de recente vaststelling van de Nachtvisie 2030 hebben we een ‘vindopdracht’ van de raad gekregen voor minimaal drie extra locaties voor nachtcultuur in 2030.

Programmering

Sport (zie paragraaf 5.6)

- De realisatie van het zwembad Maximapark wordt verschoven naar 2029.
- We zijn gestart met de voorbereidingen voor de sporthallen Cartesiusdriehoek (in gebruik name 2025), Merwedekanaalzone (2027) en 3 gymlolaken in Vleuten (2027).
- Vanaf 2025-2026 realiseren we een extra rugbyveld (variantenstudie Strijkviertel)
- We zetten in de komende vier jaar 3 natuurgrasvelden om in kunstgras.
- Voor de wijk Overvecht ronden we het locatieonderzoek voor de voortgezet onderwijslocatie met sporthal af (zie *hoofdstuk 5.6 sportprogrammering).*

Onderwijs

In lijn met het Meerjarenplan Onderwijshuisvesting 2016 – 2025 gaan wij de komende jaren een aanzienlijke uitbreiding van het primair en het voortgezet onderwijs realiseren.

- Er komen lagere scholen bij in de buurten Haarrijn, Leeuwesteyn en Groenewoud (Leidsche Rijn), in Merwedekanaalzone, Cartesiusdriehoek en het Beurskwartier.
- Het voortgezet onderwijs breidt uit in Merwedekanaalzone, Leidsche Rijn, Overvecht en Vleuten-De Meern en in het Utrecht Science Park/Rijnsweerd.

Welzijn

- We realiseren een nieuw buurtcentrum en jongerenhuiskamer in de Merwedekanaalzone en twee kleinere buurtcentra in Overvecht. Voor Overvecht betrekken we dit bij de Programmatische uitgangspunten doorontwikkeling maatschappelijk vastgoed Overvecht.
- Bij de ontwikkeling van de Kruisvaartkade (Zuidwest) en het Lombokplein/Beurskwartier zijn buurtkamers voorzien. De middelen voor deze uitbreiding zijn nog niet beschikbaar

Cultuur

- Reeds geprogrammeerde voorzieningen zijn het wijkcultuurhuis Merwede en jongerencultuurhuizen in Leidsche Rijn en Vleuten de Meern
- In 2024 gaan we concreet op zoek naar vier nieuwe locaties voor wijk- of jongerencultuurhuizen. Vanaf 2028 en verder willen we (afhankelijk van de groei van de stad) nog 7 tot 11 extra plekken voor cultuurparticipatie realiseren, waarvan we een aantal (in het kader van slim ruimtegebruik) hopen te kunnen ontwikkelen in combinatie met andere maatschappelijke voorzieningen (bijvoorbeeld welzijn of onderwijs). Daarnaast zijn er plannen om het jongerencultuurhuis Overvecht te verhuizen naar een nieuwe locatie en realiseren we nieuwbouw van het Jongerencultuurhuis Kanaleneiland.
- Voor stedelijk culturele voorzieningen werken we aan verschillende projecten, waaronder een muzikale broedplaats in het gebied ‘tussen de rails’ en een permanente culturele invulling van het Zomerhuis bij de cultuuras Leidsche Rijn.
- De realisatie van cultuurcluster Berlijnplein lijkt een beperkte vertraging op te lopen, onder meer door netcongestie (oplevering nu voorzien in 2026). Per culturele deelsector inventariseren we de specifieke behoeftes en kijken we waar we deze kunnen realiseren in de reeds geprogrammeerde ruimte in gebiedsontwikkelingen of op nieuwe plekken.
- Voor de bovenregionale voorziening die eerder gepland was in het Jaarbeurspleingebouw, onderzoeken we nu de mogelijkheden in Overvecht Centrum, één van de stedelijke knooppunten én een wijk waar uitbreiding van de culturele voorzieningen gewenst is. We nemen deze ambitie mee in het Masterplan centrum Overvecht en de omgevingsvisie Overvecht.
- Voor de realisatie van 80.000 m2 extra creatieve werkruimte hebben we in de RSU2040 reeds 30.000m2 geprogrammeerd, waaronder in het Werkspoorkwartier, Beurskwartier en de Merwedekanaalzone. Voor het programmeren van de overige 50.000 m2 zoeken we naar kansen op bedrijventerreinen (zoals Nieuw-Overvecht), in tijdelijke locaties (zoals Parkeergarage Paardenveld), nieuwe gebiedsontwikkelingen en in wijken waar nog weinig culturele voorzieningen en/of broedplaatsen zijn. We stimuleren daarbij ook het realiseren van meerwaarde voor wijk en omgeving door functies en doelgroepen te combineren. We zetten in op behoud van de huidige betaalbare werkplekken in de stad. En om nieuwe betaalbare werkplekken mogelijk te maken hebben we, samen met het broedplaatsennetwerk, een nieuwe nadere regel voor broedplaatsen uitgewerkt en een nieuwe bestemmingsplanregel voor culturele broedplaatsen opgesteld.

Duurzame mobiliteit

Ambitie

We houden de bereikbaarheid en verkeersveiligheid zo goed mogelijk op peil. Om gezond stedelijk leven en de groei van de stad mogelijk te maken, zetten we in op de transitie naar ruimte-efficiënte en duurzame mobiliteit (lopen, fietsen, openbaar vervoer en deelmobiliteit). We streven naar een stad waarin mobiliteit en bereikbaarheid voor iedereen op orde is.

Actuele ontwikkelingen

Verlaging MPB-investeringsbudget

In het hoofdstuk Koers op pagina 9 -12 van dit MPR is te lezen dat het bezuinigingspakket voor Mobiliteit (MPB) leidt tot een verlaging van het investeringsbudget met 3 miljoen euro per jaar vanaf 2026. Deze bezuiniging betekent dat er tot en met 2040 48 miljoen euro minder beschikbaar is voor investeringen bereikbaarheid. Dit heeft als gevolg dat de bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid structureel achteruit zullen gaan en we bij herinrichtingen gaan inboeten op de kwaliteit van de inrichting voor het verkeer en het groen.

Transitie naar ruimte-efficiënte en duurzame mobiliteit, bereikbaarheid en verkeersveiligheid

Om de transitie naar ruimte-efficiënte en duurzame mobiliteit zo goed mogelijk te realiseren en de bereikbaarheid en verkeersveiligheid met de beschikbare middelen zo goed mogelijk op orde te houden, gaan we door met investeren in de schaalsprong fiets en het verbeteren van het voetgangersnetwerk. Het investeringsbudget loopt terug, dus zullen we een minder grote transitie naar duurzaam en ruimte-efficiënte mobiliteit realiseren. Voor de laatste cijfers over de transitie naar ruimte-efficiënte en duurzame mobiliteit, verwijzen we naar de Monitor Mobiliteitsplan, die we naar verwachting in juni 2024 naar de Raad sturen.

De bereikbaarheid in de stad staat onder druk, doordat de netwerken voor auto, fiets en ov aan de grenzen van hun capaciteit zitten. Tegelijk groeit het aantal inwoners en werknemers, waardoor de bereikbaarheid verder onder druk komt te staan. We zetten de beschikbare middelen voor bereikbaarheid zo in dat we groei van de stad met nieuwe woningen en banen zo goed mogelijk faciliteren.

Tot slot blijven we inzetten in verkeersveiligheid en op vervoer voor iedereen (uitvoeringsprogramma vervoersongelijkheid), onder meer door toegankelijk ov en fietsdeals voor mensen met een kleine portemonnee. Ook deze inzet wordt geraakt door de bezuiniging. We zetten de beschikbare middelen om de verkeersveiligheid te verbeteren in om de grootste knelpunten zo goed mogelijk op te lossen.

Duurzame mobiliteit

Kwaliteit openbare ruimte door mobiliteitsinvesteringen
De bezuiniging heeft als gevolg dat een sobere inrichting als uitgangspunt geldt bij herinrichtingen voor mobiliteit. Hierbij past een meer natuurlijke manier voor realisatie van groen in de projecten en meer hergebruik van materialen zoals klinkers. Vanuit herinrichtingen hanteren we het uitgangspunt dat we werkzaamheden maximaal combineren met beheer en onderhoud.

Actuele geprogrammeerde projecten uitgelicht
Hieronder lichten we drie actuele ontwikkelingen in relatie tot het Mobiliteitsplan 2040 uit. De voortgang van alle geprogrammeerde projecten is te vinden in de Voortgangrapportages VGR voorjaar 2023 en VGR najaar 2023.

1. Alternatief Ring Utrecht (ARU) voorstel afgerond en gepresenteerd: met het alternatief sparen we Amelisweerd, precies zoals het coalitieakkoord beoogt. De uitvoering van ARU brengt daarnaast aanzienlijk lagere kosten met zich mee, die in overleg met Rijk en regio eventueel ervoor kunnen zorgen dat er een deel van de dekking wordt gevonden voor het verbeteren van alternatieven voor de auto. Het gaat hierbij om regionale projecten die de beoogde mobiliteitstransitie moeten bewerkstelligen.
2. Ruimtelijk Toekomstperspectief Zuidpoort is vastgesteld na een uitgebreid participatietraject. Zuidpoort is het zuidelijke entreegebied van de binnenstad rondom het Ledig Erf en station Vaartsche Rijn. Een van de uitgangspunten is het weren van doorgaand autoverkeer bij het Ledig Erf.
3. Versnellen van de transitie van bezit naar gebruik: dit jaar 14 deelmobiliteitshubs opgeleverd (zie afbeelding) die bijdragen aan de kwaliteit van de openbare ruimte en de transitie naar duurzame mobiliteit.

Programmering
De totale programmering is te vinden in de geheime bijlage MPB.
In deze bijlage geven we ook aan bij welke projecten Mobiliteit samenwerkt met Beheer Openbare Ruimte (BOR). De nadere toelichting over knelpunten en overige noodzakelijk investeringen in het MPB staat in het financieel beeld (H5.3 en 5.4).

Gezond leefklimaat met ruimte voor groen

Ambitie van de opgave

Groen

Utrecht wil een gezonde, duurzame en circulaire stad zijn waar mensen wonen, werken en verblijven in een gezond leefklimaat. Het is nodig om de stad actief te vergroenen in verband met de groeiende druk op de openbare ruimte, om in te spelen op klimaatveranderingen en om een bijdrage te leveren aan het herstel van de biodiversiteit. Een robuuste, groene openbare ruimte is essentieel voor het welbevinden en de gezondheid van onze inwoners en voor dieren en draagt daarnaast positief bij aan de waarde van vastgoed.

De ambitie in de RSU 2040 is dat groen en verdichting gelijk opgaan. Bij de toename van 60.000 woningen betekent dit dat 450 hectare extra groen binnenstedelijk moet worden gerealiseerd. Naast het toevoegen van voldoende groen is het belangrijk om ervoor te zorgen dat het groen ook goed benut kan worden. We realiseren extra plekken in het groen voor sporten, spelen en bewegen en zorgen dat de openbare ruimte uitnodigt tot ontmoeting en ontspanning. Bij herontwikkeling van de openbare ruimte passen we ontwerpprincipes toe die bij verplaatsen en verblijven ontmoeting stimuleren. Dank aan het ontwerp van routes, parkjes en pleintjes met oog voor goede verblijfskwaliteit (mogelijkheden om te zitten in de zon en in de schaduw), bereikbaarheid en toegankelijkheid, ook voor mensen met een lichamelijke, visuele of auditieve beperking.

We onderscheiden in deze opgave vijf schaalniveaus:

1. Groene straten, bestaand en nieuw (circa 200 ha.)
2. Groenblauwe routes (circa 100 ha.)
3. Nieuwe parkgebieden in de stad (circa 120 ha.)
4. Groene scheggen die stad en landschap verbinden (circa 30 ha)
5. Groen om de stad (circa 250 ha. nieuw recreatief groengebied in de directe omgeving van de stad).

Daarnaast heeft Utrecht, vanuit dezelfde doelstellingen voor klimaat en gezondheid, de ambitie om bomen toe te voegen: voor elke nieuwe woning een extra boom, leidend tot 60.000 bomen in 2040.
Bij elke ruimtelijke ingreep brengen we de kansen voor vergroening in beeld en benutten we deze door toepassing van het ontwerpprincipe ‘groen, tenzij’. Dit houdt in dat we in Utrecht straten, pleinen, binnenterreinen, daken en gevels groen inrichten, tenzij dat op een specifieke plek niet kan vanwege de vereiste functionaliteit.

Sporten, Spelen en bewegen

Buiten spelen is belangrijk voor opgroeiende kinderen. Ze leren er samen spelen en ze ontwikkelen kracht en lenigheid in hun lichaam. De gemeenteraad heeft de nota ‘Spelen in je eigen buurt’ in 2022 vastgesteld en middelen beschikbaar gesteld. ‘Spelen in je eigen buurt’ is een uitwerking van ambities die zijn uitgesproken in de Ruimtelijke Strategie 2040, de Nota Volksgezondheid en Koersdocument Leefbare Stad en Maatschappelijke voorzieningen. Met deze visie willen we de ambities voor een stad waarin ruimte is om te sporten, spelen en bewegen concreet maken. We willen dat elk kind in de buurt van zijn woning buiten kan sporten, spelen en bewegen. In een ingerichte speeltuin of op een andere veilige plek, zoals een grasveld of plein. Binnen 200 meter moet elk kind zo’n plek kunnen bereiken, zonder een drukke straat over te hoeven steken. We willen dat de sport- en speelruimte gevarieerd en uitdagend is ingericht. Op die manier is er voor alle leeftijden en verschillende interesses iets te doen. Klimmen, klauteren, op de glijbaan, met water spelen, verstoppen tussen het hoge gras of juist lekker voetballen: overal moet een plek voor zijn.

Gezond leefklimaat met ruimte voor groen

Actuele ontwikkelingen

Vergroening nog niet in balans met groei van de stad

In de RSU is de doelstelling opgenomen om de hoeveelheid groen en bomen te laten meegroeien met het aantal woningen in de stad.
Om gelijke tred te houden met de groei van het aantal woningen moet de aanleg van nieuw groen toenemen van de huidige 4-6 hectare per jaar, naar minstens 20 hectare per jaar. Dit realiseren we met behulp van specifieke vergroeningsprojecten (zoals de aanleg van parken en het uitvoeren van vergroeningsprojecten met bewoners op straatniveau), en door een verbeterde verankering van groen in zowel de projectprogramma's van integrale vervangingsprojecten van stadsbedrijven in de openbare ruimte als in woningbouw- of gebiedsontwikkelingsprojecten en mobiliteitsprojecten.
De huidige coalitie heeft al substantieel investeringsmiddelen vrijgemaakt voor een inhaalslag van groen op de woningbouw. De concrete doelstellingen voor de collegeperiode zijn:

1. plannen ontwikkelen om voor elke nieuwe woning een extra boom te planten.
2. ontwikkelen van extra 45 hectare groen.

Voor deze doelstelling voor de komende jaren wordt de ambitie nog niet volledig waargemaakt in het gewenste tempo. Voor de lange termijn naar 2040 is méér nodig, zowel in financiële zin als ook in aanpak.
Vanuit het MPR en de MJIP ontwikkelen we een samenhangende benadering van de openbare ruimte. Voor de Groene Schaalsprong wordt een aanpak ontwikkeld, dat beschrijft hoe de vergroening van de stad kan worden versneld door onder andere een betere beleidsmatige verankering, een verbreding van het eigenaarschap over de opgave en een betere financiering. In het verlengde van de visie klimaatadaptatie werken we aan een aanpak voor het stimuleren van de vergroening van de private ruimte. Voor de Groene Schaalsprong is een veelvoud van de nu in de MPR beschikbare financiële middelen nodig. We werken aan de uitwerking en uitvoering van de groene schaalsprong per schaalniveau om dit nauwkeuriger inzichtelijk te maken, ook naar samenwerkingspartners en naar andere overheden. Zo kunnen we de samenwerking ook verder vormgeven.

Ook sporten, spelen en bewegen nog niet in balans met de groei van de stad.

Voor de opgave Sporten, spelen en bewegen zijn de ambitie én de realisatie nog niet in balans met de groei van de stad. Momenteel zijn er middelen beschikbaar voor tot 2035 (tot 2030 voor investeringen en beheer, vanaf 2031 alleen voor beheer). De opgave is, op basis van de speelruimtescans van de verschillende wijken, mogelijk groter. Ter zijner tijd zal bekeken moeten worden in hoeverre er nog meer plekken moeten worden aangelegd en middelen beschikbaar zijn of moeten komen.
Ook is duidelijk dat in veel vooroorlogse wijken de opgave weliswaar groot is maar de druk op de openbare ruimte ook. Dit vraagt scherp prioriteiten stellen en koppelingen maken met andere beleidsvelden. De mobiliteitstransitie en het verminderen van het aantal parkeerplekken kunnen effectief ruimte voor sporten, spelen en bewegen maken.

Programmering

Voor de realisatie van 200 hectare aan groene straten zijn de volgende initiatieven in gang gezet.

1. We werken aan integrale projecten (zoals riolerings- en mobiliteitsprojecten) waar vergroening in mee wordt genomen. De komende jaren gaat het o.a. om de projecten Bernadottelaan, Vasco da Gamalaan, Amazonekwartier en Taagdreef.
2. We werken aan individuele groenprojecten, waarin straten vergroend worden. We zijn bezig in Rivierenwijk, Noordwest en West en in Overvecht en breiden dit uit naar Noordoost en Centrum.
3. We hebben een toegankelijke online pagina voor vergroeningsaanvragen en de opheffing van parkeerplaatsen opgezet. Via deze pagina kunnen inwoners een aanvraag indienen voor de vergroening van hun straat.

Met deze initiatieven verwachten we de komende coalitieperiode circa 9 hectare groene straten te realiseren.

Gezond leefklimaat met ruimte voor groen

We willen diverse groenblauwe routes parallel aan de water- en/of weginfrastructuur van Utrecht realiseren. Om circa 100 hectare aan groenblauwe routes te realiseren, staat een aantal projecten gepland. Van het project Wagenaarkade is Fase 1 reeds gerealiseerd, en is Fase 2 in voorbereiding. Verder wordt in de huidige coalitieperiode het project Fortlaan (Vechtzone) gerealiseerd. Met de herinrichting van de Jutfaseweg (fietsproject) realiseren we een groenblauwe verbinding langs de Vaartse Rijn Voor het project Rondje Stadseiland is het kader door de raad vastgesteld, en de realisatie hiervan wordt deels meegenomen in de geplande gebiedsontwikkelingen. Ook hebben we subsidie gekregen om deelgebied 3 bij de Jaarbeurs te realiseren. Deze coalitieperiode realiseren we naar verwachting 11 hectare aan vergroening. Meer middelen kunnen leiden tot versnelling.

Om 120 hectare aan nieuwe parkgebieden te realiseren, werken we aan een aantal projecten in Utrecht.
In de binnenstad is de eerste fase van het project MoreelseTuinen in uitvoering. Daarnaast werken we aan een kwaliteitsimpuls en verbetering van Park Transwijk en kan (op termijn) het Wilhelminapark uitgebreid worden door de verwijdering van verharding. Ook werken we Singelpark Noord. Ondertussen zijn we op zoek naar nieuwe locaties in de stad waar parken gerealiseerd kunnen worden. Deze coalitieperiode realiseren we naar verwachting circa 13 hectare aan vergroening bij parken. Meer middelen kunnen leiden tot versnelling.

Voor de realisatie van 30 hectare aan groene scheggen werken we aan twee projecten.
Voor de Kromme Rijnscheg voegen we groen toe in Maarschalkerweerd (Lunettenpark) en voor de Vechtscheg werken we aan Natuurgebied Zuilen. Deze projecten leveren naar verwachting 28 ha nieuwe natuur op. In de komende coalitieperiode gaat het om circa 13 hectare, opgeleverd in 2027. We liggen hiermee op koers om de doelen uit de RSU te halen.

We werken met de regio aan Groen Groeit mee, om in totaal 250 hectare aan nieuw recreatief groengebied te realiseren.
Onderdeel hiervan is dat we werken met de regio aan het Kromme Rijn Linielandschap. Bij Ockhuizen is een integrale gebiedsontwikkeling waar energie, biodiversiteit en recreatie gecombineerd kunnen worden. Dit levert de komende jaren circa 7 hectare groen op en op de lange termijn (over 30 jaar) circa 42 hectare groen. Tenslotte kan –nu de Nedereindse Plas deels gesaneerd is –het gebied ingericht worden als natuur- en recreatiegebied. Onderdeel van de deelopgave Groen om de stad is inspelen op kansen die zich voordoen, bijvoorbeeld ook door de transformatie van landbouwgronden.

Bomen
Deze periode is gericht op het bepalen van locaties voor de eerste 15.000 bomen, op het doen van onderzoek en nemen van maatregelen om onze bestaande en nieuw te planten bomen beter te verzorgen en te beschermen. We planten kleine hoeveelheden bomen samen met collega's en de stad, zodat we leren waar we rekening mee moeten houden als we grotere hoeveelheden bomen gaan planten in de toekomst. Ook zoeken we naar manieren om nieuwe bomen te financieren.

Sporten, spelen en bewegen
Ten behoeve van de programmering en uitvoering zijn speelruimtescans opgesteld die een beeld geven van de opgave per wijk op basis van o.a. de bevolkingsontwikkeling, bekende wensen van bewoners en wijkinstellingen en benodigde sport- en speelruimte voor de verschillende leeftijdsgroepen. Op basis van de scans wordt een programma verder uitgewerkt en uitgevoerd zodat er tegelijkertijd gewerkt aan de aanpak van de speelplekken. Hierbij wordt waar mogelijk aangesloten bij andere projecten in de openbare ruimte om werk met werk te maken. We werken in 2024 o.a. aan de speelplekken Bataviastraat, Park de Watertoren, Makassarstraat, Van Eysingalaan en een nieuwe speelplek in de Binnenstad Noord. Verder worden er bijdrages geleverd ter bevordering van het spelen aan speelplekken bij o.a. Keerkring, Lumbrusplein, Jermiestraat, locatie bij Azotod, Ingen Houszstraat en Wisselspoor.

Energie

Ambitie van de opgave

De ambitie voor de opgave Energie is dat het energieverbruik in de gebouwde omgeving in 2050 met 35% is afgenomen ten opzichte van 2020, dat alle mogelijkheden voor duurzame energieproductie zijn benut, en dat energie-infrastructuur is aangepast op duurzame bronnen.

Om onze ambitie te bereiken ordenen we onze activiteiten en projecten voor de energietransitie in drie sporen: Gebouwen verduurzamen, Infrastructuur aanpassen en bronnen verduurzamen.
We beschrijven aan de hand van deze drie sporen en de meerjarendoelstellingen die daarvoor geformuleerd zijn, welke doelen en activiteiten we voor ogen hebben.

Gebouwen verduurzamen:
Het energieverbruik van de gebouwde omgeving is in 2050 met 35% afgenomen ten opzichte van 2020.

Aanpassen Energie-infrastructuur:
De energie-infrastructuur is aangepast op duurzame bronnen.

Bronnen verduurzamen:
Alle mogelijkheden voor duurzame energieproductie die goed uit de plan m.e.r. komen zijn benut en we zetten stevig in op zon op dak (in 2030: 120 GWh kleine daken en 168 GWh op grote daken).

Actuele ontwikkelingen

Netcongestie
Netcongestie is een opgave die ook in 2024 veel van ons gaat vragen. Zo is er een Programma Elektriciteit en Netcongestie opgesteld. Wij actualiseren dit programma jaarlijks met nieuwe inzichten. In het Uitvoeringsprogramma hanteren wij twee programmalijnen:

- Programmalijn 1 is gericht op de ruimtelijke inpassing van de boven- en ondergrondse elektriciteitsinfrastructuur inclusief lange termijn planning van het elektriciteitsnet.
- Programmalijn 2 is gericht op het ontwikkelen van Utrecht als een ‘netbewuste stad’; ‘groei in balans’ en ‘verduurzaming van de bestaande stad’ kunnen alleen als we rekening houden met de beperkingen van het elektriciteitsnet.

De actuele ontwikkelingen rond netcongestie zijn ook onder het hoofdstuk 2 Ruimtelijke koers opgenomen.

Ontwikkelingen in het landelijke beleid, wetgeving en lobby
Om wijken en buurten voortvarend aardgasvrij te maken is (snelle) invoering gewenst van de Wet collectieve warmte (Wcw) en de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw). We moeten afwachten hoe de Tweede Kamer deze wetsvoorstellen besluit.

Programmaring

Gebouwen verduurzamen: 10.000 maatregelen per jaar (isolatie van vloer, dak, glas of muur). Voortzetten en opschalen van de bestaande aanpak, bv:

- Isolatievouchers voor particuliere woningeigenaren (hiervoor benaderen we minimaal 800 woningeigenaren)
- Reguliere inkoopacties
- “Samen isoleren “(groepsgewijze begeleiding voor samenwerkende bewoners: 300-600 adressen)
- De uitvoering van de VVE-aanpak

Bedrijven en maatschappelijke ondernemingen:

- We zetten een collectieve inkoopactie op voor het MKB om hen te ontzorgen om maatregelen voor energie besparen te nemen.
- Uitvoeringsprogramma verduurzamen bedrijventerreinen
- We richten ons specifiek op de vastgoedeigenaren om hen te stimuleren hun bedrijfsvastgoed te verduurzamen.

Energie

Aanpassen Energie-infrastructuur:

Warmte-infrastructuur

- Herijking Transitievisie Warmte (Warmteprogramma) op onderdelen afgerond inclusief bronnenstrategie en voorlopige kavelindeling

Buurtaanpak Aardgasvrij

- Onderzoek in volgende clusters en we ontwikkelen een methodiek voor afweging van warmte-alternatieven

Publiek eigendom

- Duidelijkheid over hoe we ons als gemeente verhouden tot een publiek warmtebedrijf
- Duidelijkheid over rolneming publiek eigendom energiebronnen (is een eigen ontwikkelbedrijf nodig)
- We laten een planMER uitvoeren op het gehele warmteprogramma.

In de week van 1 april 2024 is de samenwerking met Eneco voor wat betreft de uitbreiding van hun warmtenet in Overvecht-Noord beëindigd. Er start nu een fase waarin we ons gaan beraden op een nieuwe koers. We gaan alternatieve warmteoplossingen en andere aanpakken verkennen en bereiden een aantal scenario's voor. Voor het zomerreces informeren we de raad over de scenario's die we in het tweede half jaar willen uitzoeken. De in de raadsvergadering van 25 april aangenomen motie over de verschillende nieuwe opties nemen we mee in de scenario's.

Het opstellen van de scenario's doen we in samenhang met de initiatieven uit blok 1 uit de Transitievisie Warmte, en we betrekken ook de bewoners bij dit proces. In de raadsvergadering van 25 april is in aanvulling op het onderzoek van de Rekenkamer ook een evaluatie toegezegd waarbij wordt ingezet op de geleerde lessen uit het project Overvecht-Noord aardgasvrij. De evaluatie van het project Overvecht-Noord vindt de komende maanden plaats. Over de gewijzigde koers voor Overvecht-Noord en over de evaluatie van het project Overvecht-Noord informeren we de raad uiterlijk in het vierde kwartaal van dit jaar.

Bronnen verduurzamen:

- Voor Ockhuizen doorlopen we het vergunningtraject voor zonneveld (en integrale gebiedsontwikkeling)
- Voor windpark Rijnenburg en Reijerscop ronden we de planologische procedure voor de omgevingsvergunning en -plan af.
- Als onderdeel van de gebiedsontwikkeling Rijnenburg werken we aan de inrichting en vormgeving van het energielandschap.
- Voor de Nedereindse Plas start de planologische procedure voor de omgevingsvergunning van de zonne-eilanden, waarbij de gemeente de regie pakt en zelf de vergunning aanvraagt.
- We werken aan de nota zoekgebieden duurzame opwek.
- Zodra de nota zoekgebieden duurzame opwek is vastgesteld starten we met de eerste uitwerking van de focusgebieden (Energielandschap Rijnenburg en Lage Weide).

Beheer openbare ruimte: integrale aanpak

Ambitie van de opgave

Utrecht streeft naar een groene en aantrekkelijke leefomgeving. Om de openbare ruimte (de leefomgeving) veilig en functioneel te kunnen gebruiken, de kwaliteit op peil te houden en te verbeteren, is goed beheer en onderhoud een randvoorwaarde. In delen van de stad zijn de openbare ruimte en de riolering op leeftijd, waardoor vervanging en vernieuwing noodzakelijk zijn. Ook zorgt de toenemende druk op de openbare ruimte voor een grotere beheeropgave. Tot slot kent de openbare ruimte grote transitieopgaves om toekomstbestendig, te weten verkeersveilig, klimaatbestendig, circulair en groener te worden.

Vanuit de RSU2040 en het coalitieakkoord is de ambitie om openbare ruimte met een integrale aanpak toekomstbestendig te maken. In de Nota Beheer Openbare Ruimte en de Visie Water en Riolering is dit vertaald in het streven om de openbare ruimte ‘ontwikkelend te beheren’: bij groot onderhoud of vervangingswerkzaamheden in de openbare ruimte proberen we meteen de veranderende maatschappelijke behoeften en bredere (gemeentelijke) ambities te realiseren mits hiervoor de noodzakelijke financiële middelen en andere voorwaarden beschikbaar zijn.

De ambitie van ontwikkelend beheer komt onder druk te staan door de voorgenomen bezuinigingen vanaf 2026. Zonder budget voor gelijktijdige vergroening of andere opgaven is geen integrale vernieuwing van de openbare ruimte mogelijk. Integrale vernieuwing van de openbare ruimte is duurder dan uitvoering van reguliere vervangingsprojecten. Vanwege de schaarste aan middelen zullen we bij een technische noodzaak tot vervanging vaker moeten overgaan tot een één op één vervanging of groot onderhoud,

Specifiek voor het water in de stad geldt dat we samen met de waterschappen werken aan het realiseren van de waterkwaliteitsdoelen vanuit de Europese Kaderrichtlijn Water die in 2027 gerealiseerd moeten zijn. We verwachten in het najaar van 2024 een gezamenlijk uitvoeringsprogramma Gezond Water te kunnen presenteren.
Ook streven we ernaar dat de waterkwaliteit overal zo goed is dat de waterkwaliteit geen belemmering vormt om ergens te kunnen zwemmen. Tot slot hebben we als opgave om de stad voor te bereiden op extreem weer in de vorm van langdurige droogte en hevige neerslag. Hierbij richten we ons ook op alle andere eigenaren in de gemeente Utrecht via ons programma Waterproof030. Zie voor de actuele stand van zaken het Programma Water en Riolering 2025-2029, dat separaat met het MPR aan de raad wordt aangeboden.

Actuele ontwikkelingen

Het lukt ons steeds beter om werk met werk te maken en opgaves te koppelen, wat we terugzien in de programmering door een toename van het aantal integrale projecten en bijdragen vanuit de beheeropgave hieraan. Deze integrale aanpak zorgt er enerzijds voor dat we binnen projecten meer doelstellingen kunnen realiseren of hier aan kunnen bijdragen. Anderzijds zorgt de integrale aanpak ervoor dat deze projecten complexer worden en meer burgerparticipatie vragen waardoor projecten zowel in de voorbereiding als uitvoering meer capaciteit kosten en een langere doorlooptijd kennen.
Dit gegeven, in combinatie met schaarste qua capaciteit intern en extern voor projecten, zorgt ervoor dat de realisatie van het aantal projecten slechts beperkt, maar gestaag toeneemt. Hiermee lukt het nog niet om het gewenste tempo van de rioolvervangingen te realiseren. Ook zijn de integrale projecten duurder en zien we dat structurele financiering voor de meerkosten ontbreekt, waardoor het per project zoeken is naar de benodigde aanvullende middelen. Met de huidige financiële prognoses is het de verwachting dat dat steeds minder vaak zal lukken.

In met name de naoorlogse wijken en buurten, zoals Overvecht, Kanaleneiland, Hoograven en de oude kernen van Vleuten en de Meern liggen in de komende jaren kansen voor een integrale aanpak, mits daarvoor tijdig extra budget vrijgemaakt kan worden. In deze wijken is het streven achterstallig onderhoud weg te werken en om dit te koppelen aan klimaatadaptatie, vergroening, mobiliteit, woningbouw en de energietransitie. Taagdreef, Bernadottelaan en Vasco da Gamalaan zijn aansprekende voorbeelden van integrale projecten die worden voorbereid en richting de uitvoering gaan. De Westelijke Stadsboulevard is een goed voorbeeld waar vanuit beheer wordt bijgedragen om beheeropgaven zoals vervangen van en onderhoud aan riolering, verkeerslichten en openbare verlichting binnen een mobiliteitsproject te realiseren.

Voor Overvecht en Kanaleneiland is een integrale planning opgesteld om de gehele wijk aan te pakken en te vernieuwen, alleen ontbreekt het nog aan de benodigde middelen om die uit te kunnen voeren. Het ontbreken van deze middelen voor een integrale uitvoering kan leiden tot vertraging van integrale projecten of tot het omvormen naar een beheerproject vanwege de noodzaak vanuit beheer om een vervanging of groot onderhoud tijdig uit te voeren om aan onze zorgplicht te voldoen. Door het stopzetten van de samenwerking met Eneco voor de aanleg van het warmtenet in Overvecht-Noord wordt de eventuele integrale aanpak in Overvecht in het komende jaar herzien.

Beheer openbare ruimte: integrale aanpak

Achterstallig onderhoud wordt weggewerkt

We liggen op koers met het wegwerken van het achterstallig onderhoud. Ook in 2023 is weer 1/10 deel van het in de Nota Beheer Openbare Ruimte vastgestelde achterstallig onderhoud weggewerkt. Om het gemeentelijk rioolstelsel op orde te houden vervangen we de komende 5 jaar ca. 49 kilometer aan riolering, waarvan 8,2 kilometer in 2025. Hierbij is het scheiden van de schoon- en vuilwaterstroom uitgangspunt en houden we zo veel mogelijk regenwater vast op de plek waar het valt. We doen dit bij voorkeur integraal met andere opgaven en buurtgewijs.

Programmering

Bij de programmering van beheer en onderhoud geven we een verdere invulling aan ontwikkelend beheer en het streven om met een integrale aanpak een toekomstbestendige openbare ruimte te realiseren. Vanaf 2025 starten en dragen wij bij aan de voorbereiding en uitvoering van projecten met een integrale aanpak, in het oog springen de volgende projecten:

- Blauwkapelsebrug: een herinrichting vanuit beheer openbare ruimte project vanuit civiele constructies, verharding en verkeerslichten met een grote bijdrage vanuit mobiliteit.
- Welgelegen den Hommel: een herinrichting vanuit beheer openbare ruimte project vanuit riolering, verharding, groen en openbare verlichting met een grote bijdrage vanuit mobiliteit.
- Bernadottelaan: een herinrichting vanuit beheer openbare ruimte project vanuit riolering, verharding, groen en verkeerslichten met een grote bijdrage vanuit mobiliteit.
- Vasco da Gamalaan: een herinrichting vanuit beheer openbare ruimte project vanuit riolering, verharding, oppervlakte water en groen met een grote bijdrage vanuit mobiliteit.
- Fietsroute om de Noord: een herinrichting vanuit een mobiliteitsproject met een grote bijdrage vanuit beheer openbare ruimte o.a. op het gebied van riolering, verharding, verkeerslichten en openbare verlichting.
- Tuinwijkroute: een herinrichting vanuit een mobiliteitsproject met een grote bijdrage vanuit beheer openbare ruimte o.a. op het gebied van riolering en openbare verlichting.

Met deze projecten dragen we bij aan de ambities van groeien in balans en ongelijk investeren in gelijke kansen door beheeropgaven integraal aan te pakken en te combineren met de stedelijke opgaven duurzame mobiliteit, gezond leefklimaat, klimaatadaptatie en energie waar mogelijk.

Om een goed beeld te geven waar vanuit beheer openbare ruimte integraal wordt samengewerkt met, of bijgedragen aan, alle thematische opgaven en/of gebiedsontwikkelingen is in de geheime bijlagen van het MPR aangeven bij welk project Beheer Openbare Ruimte samenwerkt met de Ontwikkel Organisatie Ruimte. Een volledig overzicht van deze beheerprojecten is ook te vinden in het MJIP 2025-2034, dat gelijktijdig aan het MPR aan de raad wordt aangeboden

Foto: Kroeze Infra B.V.

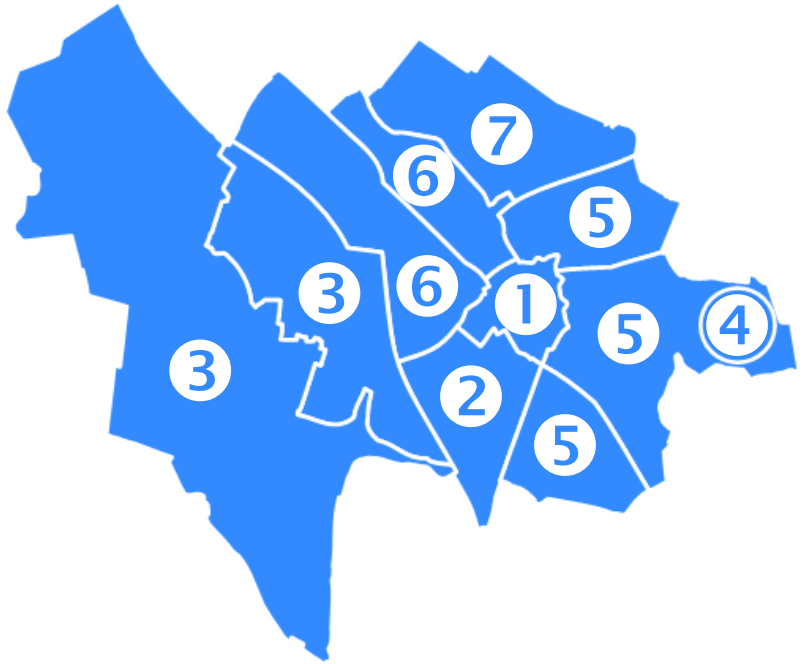

Gebiedsontwikkeling

Gebiedsontwikkeling

In dit hoofdstuk tonen we per gebied de investeringen die in MPR/Voorjaarsnota 2024 nieuw worden toegevoegd. Ook benoemen we per gebied de opgaven voor de thema's wonen, werken, maatschappelijke voorzieningen, duurzame mobiliteit, gezond leefklimaat inclusief groen, energie en beheer openbare ruimte. We geven aan in hoeverre we op koers liggen met de realisatie van deze opgaven.

In dit hoofdstuk onderscheiden we zeven gebieden, die hiernaast worden genoemd. Ook besteden we in dit hoofdstuk aandacht aan "gebiedsoverstijgende investeringen". Dit zijn investeringen de grenzen tussen de gebieden overschrijden.

1. Centrum
2. Zuidwest inclusief Merwedekanaalzone
3. Leidsche Rijn, Vleuten-De Meern en Rijnenburg
4. Utrecht Science Park en Rijnsweerd
5. Noordoost, Oost en Zuid
6. West en Noordwest
7. Overvecht

Gebiedsontwikkeling

Introductie

Per gebied geven we per thema aan in hoeverre we op koers liggen met het behalen van de doelen uit de RSU2040. In de gebieden komen de ambities van de verschillende thema's samen.

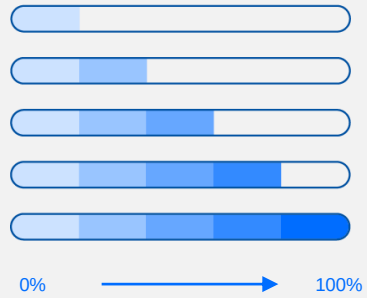
Het knelt. Door de oogharen heen maken we in alle gebieden vorderingen en doen we dat overwegend 'in balans'. In het ene gebied maken we op dit moment meer vorderingen met wonen dan met andere opgaven. Of met werken. Of met energietransitie. Maar overwegend kunnen we stadsbreed zeggen dat we de balans goed behouden en bewaken. En als er al opgaven uitspringen waar we stadsbreed meer op koers liggen dan op andere opgaven, dan zijn dat – kwantitatief gezien – vooral wonen en werken. Kwalitatief gezien blijven we ook daar achter.

Er is namelijk ook een ander verhaal. Het tempo waarmee we ontwikkelen is nog steeds lager dan we ons zouden wensen en waarin kwetsbare functies en groepen onder grote druk staan. Het tempo waarmee we ontwikkelen is lager dan we ons zouden wensen. In geen enkel gebied vinden we dat we vol op alle opgaven kunnen leveren. In Leidsche Rijn Vleuten-De Meern en lukt het nog het beste om zowel in kwaliteit als in tempo op koers te blijven, in USP het minst goed. Niet zo gek want daar zijn we sterk afhankelijk van partners.

Het aantal belemmeringen dat we ondervinden (grondstofprijzen, stijgende rentelasten, netcongestie, arbeidsmarkttekorten) maken het investeringsklimaat onzeker en beperken de uitvoeringskracht. In combinatie met de stapeling van (kwaliteits)eisen die we onszelf en onze partners opleggen maakt dat de businesscases voor project en gebiedsontwikkelingen steeds meer onder druk staan. Soms zitten we in onderhandelingen met de grote partners in een gebied, waardoor de realisatie vertraagd. USP is daar het beste voorbeeld van. Als we daar weer doorheen komen, verwachten we te versnellen. Maar veel vaker gaat het om complexe businesscases die steeds minder vaak haalbaar zijn. Het dilemma is bekend: we bouwen de stad voor de komende honderd jaar, maar we hebben nu te dealen met de marktomstandigheden. Steeds vaker doen we concessies of maken we pijnlijke keuzes. Gymzalen in plaats van sporthallen, concessies op verduurzaming of doelgroepen bijvoorbeeld om de projecten rond te krijgen. Stadsbreed blijven we daarmee tot nog toe redelijk 'balans', maar niet op alle opgaven op alle plekken tegelijk. We voorzien dat de komende periode het dilemma tussen temporiseren of concessies doen steeds vaker en harder op tafel zal komen, ook al omdat we de middelen niet hebben om als onze ambities te realiseren.

Jaarlijks investeren partners een miljard in de stad. Die investeringen hebben we hard nodig om te kunnen voorzien in de groeiende vraag. Die investeringen hebben we ook hard nodig om alle bewoners van de stad een goede leefomgeving te kunnen bieden – nu en in de toekomst. Die investeringen van partners trekken we enkel aan als we (anticyclisch) meebewegen met het investeringsklimaat. Steeds vaker doen we daarom concessies aan onze eisen. Alleen als dat hard onderbouwd kan worden. Met De Utrechtse Aanpak ontwikkelen we in een aantal projecten iets minder ambitieus op energie, doelgroepenhuisvesting of voorzieningen, of bouwen we juist wat hoger om de businesscase rond te krijgen. We monitoren stadsbreed dat dat 'in balans' blijft, want op de ene plek is een businesscase makkelijker rond te krijgen dan op de andere. Steeds vaker zetten we ook 'harde' instrumenten in om positie te nemen. Zo kunnen we toch blijven 'leveren' op zo veel mogelijk opgaven.

Per gebiedsopgave geven we in het MPR weer in hoeverre we op koers liggen per thema. Als hulpmiddel voor de lezer wordt dit ook visueel weergegeven. Dat gebeurt met een schaalverdeling in balkjes. Deze kunnen worden geïnterpreteerd als een indicatie van de ontwikkeling richting 2040: liggen we op koers om de doelen uit de RSU2040 te halen? Het gaat dus niet om de huidige situatie maar om een indicatie van hoe we op koers liggen om de doelen uit de RSU2040 te behalen.

Gebiedsontwikkeling

Centrum

Ambitie voor dit gebied

Het centrum is het economisch en culturele knooppunt van Utrecht. Zowel lokaal, regionaal, nationaal en in toenemende mate ook internationaal. Maar het is ook de huiskamer van de bewoners van de stad. De opgave is om het centrum een samenhangend geheel te laten vormen van historische binnenstad, stationsgebied en het te ontwikkelen Beurskwartier (inclusief Jaarbeurs) en het Lombokplein.

De ambitie van de opgave Centrum is om ruimte te bieden aan diversiteit van mensen en functies en als geheel veelzijdig te zijn. We stellen ontmoeten en verblijven in de openbare ruimte centraal; dit vraagt om hoogwaardige verblijfsplekken. De komende jaren ligt er in dit gebied ook een forse woningbouwopgave, vooral in het Beurskwartier.

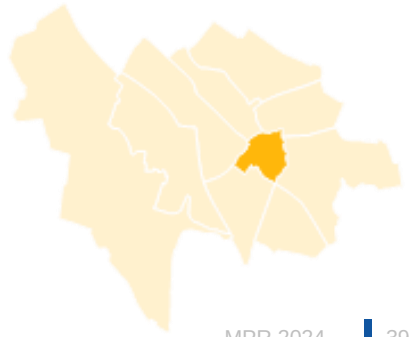
Belangrijke aandachtspunten zijn het behoud van diversiteit in het woonaanbod, maar zeker ook het aanbod aan groen en voorzieningen dat hierin mee moet groeien. Daarnaast ligt er de opgave voor het toevoegen van veel arbeidsplaatsen, zoals opgenomen in de RSU2040, waarbij de focus in en rond het Stationsgebied ligt op kantoren.

Door de groei neemt het gebruik van de binnenstad verder toe. Met de centrumontwikkeling proberen we het centrum te vergroten. De historische binnenstad van Utrecht blijft de plek waar nu nog alles samenkomt: wonen, werken, winkelen, studeren en uitgaan. Vooral het gebruik en beheer van de openbare ruimte vraagt om extra aandacht (fietsparkeren, afvalinzameling, verminderen autoparkeren, obstakels wegnemen, vergroenen), met als doel meer rust en ruimte voor met name voetgangers.

Komende jaren wordt het centrum vooral verder ontwikkeld aan de westkant van het spoor (o.m. Jaarbeurspleingebouw Oopen, de Knoop, Rabo/Matserterrein, Kruisvaartkade, Beurskwartier, Jaarbeurs, Lombokplein). In de historische binnenstad vinden meer lokale interventies plaats (Wolvenplein, Museumhotel, herontwikkeling parkeergarages Springweg en Paardenveld etc.).

Voor de binnenstad is de Omgevingsvisie Binnenstad de leidraad voor de ambitie en deze voeren we stapsgewijs uit. Ook voor Lombokplein zijn Omgevingsvisie, Integraal programma van eisen/ functioneel ontwerp (IPVE/FO), voorlopig ontwerp (VO) en bestemmingsplan vastgesteld. Voor Beurskwartier zijn de omgevingsvisie, het bestemmingsplan en het Stedenbouwkundig Plan vastgesteld. De Jaarbeurs staat aan het begin van een nieuwe herijking en het Stationsgebied is bijna voltooid. Met name bij de grote ontwikkeling van Beurskwartier, maar ook bij Lombokplein heeft de gemeente een sturende rol en kan de gemeente de ambities uit het coalitieakkoord vormgeven. Bij een aantal andere ontwikkelingen blijven we afhankelijk van externe partijen, het meest zichtbaar bij de ontwikkeling van Jaarbeurs.

Centrum: liggen we op koers?

Wonen

We realiseren met de woningbouwplannen in het gebied een omvangrijke woningbouwopgave in verschillende (prijs)segmenten zoals in Beurskwartier 1 (2500+), Lombokplein (350), Smakkelaarspark (150) en Kruisvaartkade (560-600) die in de komende jaren in uitvoering gaan. Recent heeft de Jaarbeurs haar koers verlegd en concentreert zich eerst op de vernieuwing van de hallen en het parkeren. Hiermee is woningbouw op Beurskwartier 3 (de huidige parkeerplek van de Jaarbeurs, ca. 2000 tot 4000) voorlopig van de baan, de woningen maakte onderdeel uit van de zachte plancapaciteit). Door de hoge bouwkosten staan de betaalbaarheid en het tempo van bouwen onder grote druk. Daarnaast levert netcongestie een steeds grote belemmering op. Bij het Beurskwartier laat een uitspraak van de Raad van State over enkele beroepen die op het Omgevingsplan zijn ingediend, al ruim 2 jaar op zich wachten, ondanks dat het Omgevingsplan onder de Crisis en Herstelwet valt.

Werken

We realiseren in het Centrum, met name het Stationsgebied, een fors programma werkfuncties (bv. Knoop 2, Jaarbeurspleingebouw/Oopen, Beurskwartier) waarvan een belangrijk deel kantoren. Met dit programma worden alleen al in Beurskwartier 5.000 werkplekken gerealiseerd. Hierbij hebben we ook aandacht voor specifieke doelgroepen als creatieve en innovatieve start ups zoals blijkt uit de tender voor Jaarbeurspleingebouw, waar 10% goedkopere units zijn uitgevraagd. Naast het Jaarbeurspleingebouw zit ook de Knoop 2 en 3 en de herontwikkeling en uitbreiding van Hojel 2 in de planning. Voor de langere termijn zien we kansen voor de ontwikkeling van de Westflank in het Stationsgebied (afhankelijk van keuzes in de MIRT). De winkelleegstand in de binnenstad is continu aandachtspunt vanuit het programma Morgen Mooier Maken. Resumerend liggen we voor het werkprogramma zoals opgenomen in de RSU2040 op koers. De omstandigheden om nieuwe werkgebouwen te ontwikkelen zijn de komende jaren echter niet eenvoudig. De hoge rente, inflatie, bouwkosten en het probleem van netcongestie kunnen vertragend gaan werken op nieuwbouwplannen.

Maatschappelijke voorzieningen

In het centrum zijn veel stedelijke voorzieningen die de gehele stad bedienen. De uitdagingen zitten in het waarborgen van de betaalbaarheid, met name van eerstelijnszorg en op passende voorzieningen voor een diversiteit aan doelgroepen. Tegelijkertijd werken we aan de verspreiding van stedelijke voorzieningen naar de westkant van het centrum, de Zuidpoort, Hoog Catharijne en naar de randen van de stad voor een betere balans en verlichting van binnenstad.

In de grote ontwikkelingen zijn maatschappelijke voorzieningen opgenomen zoals een basisschool met kinderopvang, gymzaal, supermarkt, creatieve werkruimtes, leisure-functies en gezondheidscentrum in Beurskwartier 1 en een broedplaats voor sport, leisure en cultuur aan het Paardenveld. Het Literatuurmuseum en het Kinderboekenmuseum komt in de binnenstad en in het Beurskwartier komt een digitale kunst plek in Wonderwoods. In toenemende mate zien we dat grote eigenaren in de plint ook maatschappelijke functies willen faciliteren. We hebben af moeten zien van een gesubsidieerde culturele voorziening in het Jaarbeurspleingebouw vanwege ontbrekende financiële dekking. Wel heeft de geselecteerde ontwikkelaar conform de tender in de plint van het gebouw een grootstedelijk sociaal programma opgenomen, met sport, cultuur en nachthoreca voor een bruisend Jaarbeursplein. Ambities die nog niet geprogrammeerd zijn betreffen een buurthuiskamer en ateliers aan het Lombokplein en een Voorgezet onderwijs school op het Jaarbeursterrein.

Gezond leefklimaat met ruimte voor groen

We willen onder andere met de gebiedsontwikkelingen in Centrum extra groen en water toevoegen zoals op het Lombokplein (circa 12.000 m2 extra groen en water), Beurskwartier (twee parken), eerste fase van Tuinen van Moreelse en park Paardenveld (investeringspakket Groei in Balans). Vergroening is met name noodzakelijk voor de groenarme binnenstad. Vergroening is ook nodig vanwege de hittestress op het Jaarbeursplein en omgeving. In studies verkennen we de mogelijkheden, bijvoorbeeld bij opheffen autoparkeerplaatsen en het verbeteren van het rondje singel aan de noordkant van de binnenstad. Voor Domplein is een concept gebiedsprofiel opgesteld.

Centrum: liggen we op koers?

Duurzame Mobiliteit

In het Centrum blijft de druk op de openbare ruimte onverminderd groot. Dit vraagt om inzet vanuit de Opgave Duurzame Mobiliteit om gezond stedelijk leven te kunnen borgen. Er loopt een verkenning voor een nieuwe verbinding onder het spoor (Nicolaas Beetsstraattunnel, het haalbaarheidsonderzoek wordt naar verwachting eind 2024 afgerond). Daarnaast is het voetgangersgebied uitgebreid en komen er meer fietsenrekken. Verder komen er nieuwe inpandige stallingen en uitbreiding capaciteit fietsparkeren stationsgebied vanaf 2026 en 2027. Voor de lange termijn (na 2028) staan de Dubbele Knoopstalling en Jaarbeurspleingebouwstalling gepland. Tot slot is er een studie gestart naar een HOV-lightrail-uitvoering van de Binnenstadsas, als verlengde van de Merwedelijn.

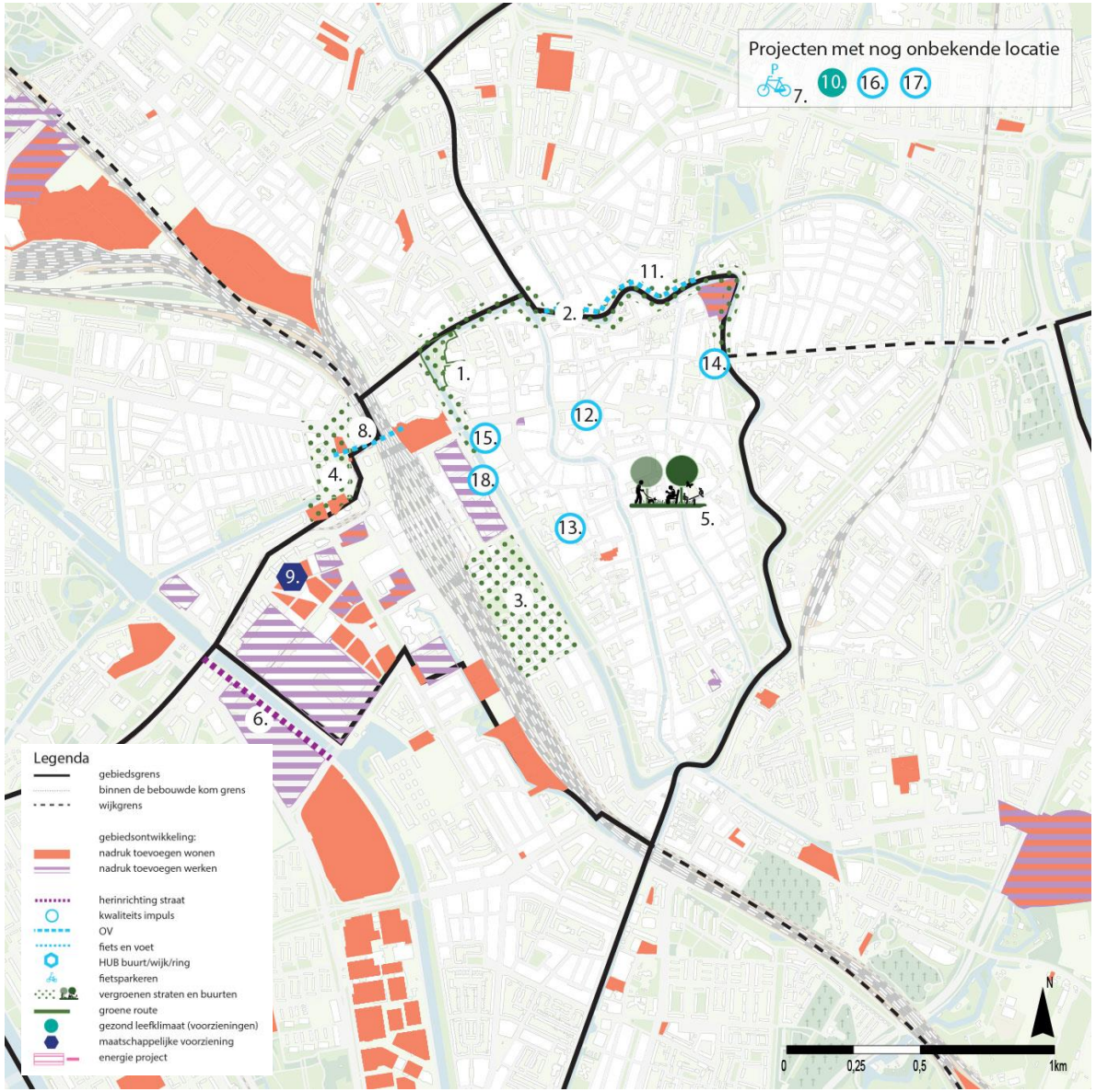
Energie

Het stationsgebied maakt hoofdzakelijk gebruik van WKO-bronnen (warmte koude opslag). We hebben een concessie verleend aan Eneco om voor het Beursgebied (is groter dan Beurskwartier) collectief Warmte en Koude te leveren. Hierbij is essentieel dat de bronnen in het tweede watervoerend pakket aangelegd mogen worden. Hiervoor is een pilot gestart. De kosten van de aanleg van het Beursnet blijken hoog in relatie tot alle eisen die we eraan stellen.

Voor de binnenstad is maatwerk nodig. We programmeren samen met beheer, ontwikkeling, energietransitie & autovrij maken om te komen tot een integrale aanpak per straat of buurt. Dit is een langere termijn kwestie.

Netcongestie vormt een groot risico voor ontwikkelingen in het gebied (zie hoofdstuk 2). Projecten kunnen vertraging oplopen als gevolg van netcongestie.

Centrum: overzichtskaart ruimtelijke investeringen MPR

1. Herinrichting Park Paardenveld
2. Omgeving Weerdsluis, herinrichting[1]
3. Tuinen van Moreelse[1]
4. Lombokplein (herinrichting Westplein, Leidse Rijn en Graadt van Roggenweg) [1]
5. Vergroenen binnenstad
6. Rondje Stadseiland, deelgebied 3, Jaarbeurs
7. Fietsparkeervoorzieningen binnenstad (diverse locaties)
8. Fietsonderdoorgang Lombokplein
9. Onderwijshuisvesting Beurskwartier/Lombokplein
10. Aanleg speelvoorziening (blokplek) binnenstad Noord
11. Doorfietsroutes Noordelijke Singelring
12. Verbetering verblijfskwaliteit Neude
13. Verbeteren fietsparkeren Mariaplaats
14. Herinrichting kop Lucasbolwerk/Wittevrouwenstraat
15. Straten TivoliVredenburg
16. Definitieve markering entrees voetgangersgebied (diverse locaties)
17. Binnenstad Autoluw / opheffen parkeren (diverse locaties)
18. Bestemming Catharijnesingel

[1] = in samenwerking met Beheer Openbare Ruimte (Stadsbedrijven)

Een interactief overzicht van de ruimtelijke projecten is te bekijken via de website www.ruimtelijkeprojectenutrecht.nl.

- Gemeentelijke investeringen uit het MPR voor Groen, Mobiliteit, Maatschappelijke voorzieningen en sporten, spelen en bewegen zijn op de kaart hiernaast weergegeven met nummers.
- Gebiedsontwikkelingen zijn op de kaart hiernaast weergeven met vlakken (oranje en paars gearceerd).

Gebiedsontwikkeling

Zuidwest inclusief Merwedekanaalzone

Ambitie voor dit gebied

De wijk Zuidwest bestaat uit de buurten Merwedekanaalzone, Kanaleneiland, Transwijk, Rivierenwijk, Dichterswijk en het bedrijvengebied Woonboulevard en Westraven.

Merwedekanaalzone

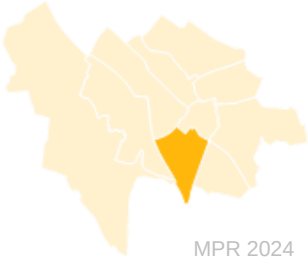
De Merwedekanaalzone (deelgebieden 4, 5 en 6) is aangewezen als één van de belangrijke verdichtingslocaties om de groei van de stad binnenstedelijk op te vangen. Merwedekanaalzone wordt een unieke wijk. Het wordt een hoogstedelijke wijk met de hoogste dichtheid waarin Utrecht tot nu toe heeft gebouwd, maar waar leefbaarheid voorop staat. Hier worden 10.000 woningen gebouwd met bijbehorende werkgelegenheid en voorzieningen, zoals scholen, (kleine) bedrijven, winkels, horeca en een gezondheidscentrum. Daarbij hoort een hoogwaardige openbare ruimte met veel groen en mogelijkheden voor ontmoeting. Het bouwen in hoge dichtheden kan alleen met een innovatieve mobiliteitsstrategie. Met andere mobiliteitsconcepten willen we verkeersoverlast in Zuidwest voorkomen en de verkeersveiligheid verbeteren. We willen meer ruimte maken voor de fietser en voetganger. De oost-west verbindingen van Kanaleneiland richting Merwedekanaalzone en Rivierenwijk - mede gericht op het samenbrengen van de verschillende wijken - zijn hier een belangrijk onderdeel in. De ambities voor de Merwedekanaalzone zijn vastgelegd in de Omgevingsvisie Merwedekanaalzone deel 2 (oktober 2021). Het bestemmingsplan voor deelgebied 5 is nog niet onherroepelijk. Op 13 mei 2024 vindt de zitting bij De Raad van State plaats. Tegelijkertijd zijn de eerste omgevingsvergunningen aangevraagd en toegekend, waarmee - na onherroepelijk worden - gestart zou kunnen worden met bouwen. Vanwege de stagnatie van de (woning)bouw zijn aanvullende afspraken gemaakt met de marktpartijen om te komen tot start bouw in 2024 en 2025 middels een addendum op de SOK. Deelgebied 6 is onder te verdelen in een oostelijk en westelijk deel. De herontwikkeling van het westelijk deel (fase 2) wordt pas op een latere termijn voorzien. Daarvoor is o.a. meer duidelijkheid nodig over hoe het tracé van de Merwedelijn wordt ingepast, waar de haltes komen en hoe wordt omgegaan met de ontsluiting van de A12. In 2022 is een voorkeursrecht gevestigd op percelen in het oostelijk deel van deelgebied 6. Bij vaststelling van de Omgevingsvisie heeft de raad gevraagd eerst een Nota van Uitgangspunten (NvU) voor te leggen, voordat er een Omgevingsplan wordt opgesteld. De verwachting is dat in het 2e kwartaal van 2024 deze NvU ter goedkeuring aan de raad wordt voorgelegd. Ook start de voorbereiding voor het Omgevingsplan, waarbij het streven is deze voor september 2025 vast te stellen door de raad. Het op te stellen omgevingsplan kent het uitgangspunt van organische gebiedsontwikkeling.

Rivierenwijk en Dichterswijk

Met de vaststelling van deze Omgevingsvisie zijn ook de Buurtagenda voor de Dichterswijk en de Buurtaanpak voor de Rivierenwijk en Transwijk vastgesteld, waar verschillende opgaves en projecten in de openbare ruimte uit voortvloeien. In de Rivierenwijk en Dichterswijk staan we voor de opgave om te vergroenen en rekening te houden met toekomstige veranderingen in de verkeerscirculatie. Zowel de Rivierenwijk als Dichterswijk vallen in het eerste blok van de energietransitie in Utrecht, dit betekent dat de woningen in 2034 aardgasvrij moeten zijn.

Kanaleneiland en Transwijk

In lijn met de vastgestelde Omgevingsvisie Kanaleneiland en Transwijk willen we in deze wijken 1.500 - 2.000 woningen en andere functies toevoegen, met meer variatie in grootte, type en prijs waarbij we het aandeel sociaal gelijk willen houden. Een forse opgave is de aanpak van de grotendeels verouderde openbare ruimte. In Kanaleneiland en Transwijk is het doel om ca. 7 hectare te vergroenen, bestaand groen zoals Park Transwijk te verbeteren en groen beter op elkaar aan te sluiten en de openbare ruimte klimaatbestendig te maken. Daarnaast is het een belangrijke opgave te voorzien in voldoende sportfaciliteiten. We staan voor de opgave om de verkeersstructuur veiliger te maken, de auto een minder dominante rol te geven en juist meer ruimte te creëren voor de fietser en voetganger. De opgave van de openbare ruimte pakken we integraal aan, waarbij de vervanging van o.a. riolering en verharding onderdeel van onze projecten is. Beide wijken vallen in het eerste blok van de stadsbrede invoer van betaald parkeren: de invoer vindt plaats uiterlijk in 2025. De woningen in Kanaleneiland Zuid dienen in 2034 aardgasvrij te zijn.

Gebiedsontwikkeling

A12-zone

De ambitie uit de RSU2040 voor de A12-zone is het ontwikkelen van een nieuw (hoog) stedelijke woon – werkmilieu. De economische potentie van het gebied moet optimaal benut worden als werklocatie voor kleinschalige tot middelgrote bedrijvigheid die goed mengbaar is met andere stedelijke functies. De mogelijke ontwikkeling van de A12-zone en de daarbij behorende ambitie, is afhankelijk van welke keuzes er worden gemaakt in de MIRT-verkenning en het MIRT-onderzoek. De MIRT-verkenning OV en Wonen kijkt in een breder perspectief naar de stad en is met name gericht op mobiliteitsmaatregelen. In de verkenning wordt over een voorkeursvariant besloten die gaat over het aanleggen van een Merwedelijn, de route van de bestaande SUNIJ-lijn en het wel of niet behouden van de opritten van de A12. Ook loopt er een MIRT-onderzoek ontwikkeling A12-zone i.s.m. Rijnenburg. Voor de MIRT-verkenning wordt in het najaar 2024 verwacht over een voorkeursvariant te besluiten.

Uitvoeringsprogramma

Met het uitvoeringsprogramma Zuidwest houden we grip op de vele ruimtelijke opgaven in Zuidwest, pakken we opgaves integraal op waar mogelijk en houden we sturing op de uitvoering van onze omgevingsvisies.

Zuidwest inclusief Merwedekanaalzone: liggen we op koers?

Wonen

In het gebied wordt op meerdere plekken gebouwd, zoals in Merwedekanaalzone (MWKZ) deelgebied 4 en in diverse projecten, en er zijn veel projecten in voorbereiding. In Kanaleneiland en Transwijk voegen we tussen 1500-2000 woningen toe, o.a. bij ontwikkelingen aan de Lomanlaan 103-105, Marco Pololaan 111-117, Livingstonelaan 609 en Krachtstation.

Om in de MWKZ door te kunnen groeien naar 10.000 woningen zijn passende mobiliteitsmaatregelen noodzakelijk. Zonder mobiliteitsoplossing komt de productie in de Merwedekanaalzone tot stilstand. De kansen voor het toevoegen van woningbouw op de lange termijn in de A12-zone onderzoeken we in het U Ned MIRT-onderzoek A12 inclusief Rijnenburg. Ook spelen externe factoren een rol, zoals bouwkosten, inflatie, rente, netcongestie en het behalen van de ambities van de gemeente . Dit kan leiden tot vertraging/ stagnatie in projecten.

De afgelopen jaren is er een aantal rijkssubsidies ontvangen/toegekend voor projecten in Groot Merwede/Zuidwest. Het gaat om de Woningbouwimpuls Merwede fase 1 (2020), Startbouwimpuls voor Merwede en Lomanlaan 103-105 (2023), Versnellingsafspraken en Gebiedsbudget (BOL/MIRT 2022 en 2023). Aan de subsidies zijn door het rijk specifieke voorwaarden verbonden. Zo zijn de Versnellingsafspraken en het Gebiedsbudget gekoppeld aan afspraken over start bouw van woningen t/m 2030.

Werken

Aandachtspunt in Zuidwest is de groei van het aantal woningen en de stagnatie in groei van bedrijvigheid. Een ander aspect is het blijven faciliteren van lokale bedrijvigheid in de wijk en het inpassen van broedplaatsen en creatieve bedrijvigheid. De betaalbaarheid van maatschappelijke voorzieningen staat onder druk.

In Merwede realiseren we ca 100.000 m² aan voorzieningen (waaronder kantoorruimte, horeca, leisure en maatschappelijke voorzieningen zoals scholen, cultuurhuis, sporthal en gezondheidscentrum). In zowel dit deelgebied als deelgebied 6 en de Woonboulevard zitten diverse scale-ups en broedplaatsen.

Maatschappelijke voorzieningen

Zuidwest is de wijk met de grootste woningtoename tot en met 2040. Tegelijkertijd ligt er al druk op het huidige voorzieningenaanbod. Zo is er vraag naar meer sport- en cultuurvoorzieningen en is er met name in Kanaleneiland behoefte aan meer kinderopvang. Ook staat het gezondheidscentrum in Kanaleneiland Noord onder druk. De ambitie is om het sportpark Nieuw Welgelegen uit te breiden. De variantenstudie laat zien dat het mogelijk is om 2 hockey- en 2 voetbalvelden toe te voegen, maar dit gaat gepaard met hoge inpassings- en verwervingskosten. Met externe middelen en door andere projecten door te schuiven kunnen we de komende jaren twee van deze velden realiseren. In de Merwedekanaalzone staan twee basisscholen en een middelbare school inclusief een sporthal gepland. Daarnaast komt er een wijkcultuurhuis en wordt er plaats geboden aan culturele broedplaatsen. De hogere woningbouwambitie voor deelgebied 6 vraagt om een extra basisschool. In Kanaleneiland Zuid is een jongerenhuiskamer gerealiseerd in ‘Boks-Cultuurhuis’.

In het maatschappelijk vastgoed is een aantal ontwikkelingen van belang: gestegen bouwkosten en de toekomstige exploitatie maatschappelijk vastgoed. De bouwkostenramingen van het te realiseren maatschappelijk vastgoed staan zwaar onder druk door de sterke stijgingen de laatste jaren. Gevolg hiervan is dat de kostprijs omhooggaat en hierdoor in de structurele exploitatie hogere verhuurprijzen benodigd zijn. Dit bemoeilijkt het vinden van maatschappelijke huurders. Vanwege de gestegen kosten moeten beheersmaatregelen worden getroffen om binnen de budgettaire kaders te blijven. Dit wordt voor een deel van de maatschappelijke voorzieningen uitgewerkt, bijvoorbeeld in de vorm van versobering (zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit).

Gezond leefklimaat met ruimte voor groen

In Kanaleneiland en Transwijk is vergroening en klimaatadaptatie onderdeel van de integrale aanpak van de openbare ruimte. In Kanaleneiland is de voorbereiding en realisatie van de integrale projecten Bernadottelaan e.o. (toevoeging 6.500 m2 groen), Vasco da Gama e.o (toevoeging 5.500 m2 groen) en Afrikalaan e.o (toevoeging groen nog onbekend) opgestart, met als doel in 2030 klaar te zijn. Kanaleneiland Noord-Noord is gereed. Transwijk volgt uiterlijk in 2035. Zetten we de toevoegingen van m2 groen met dezelfde aantallen door als in de Bernadottelaan en de Vasco, dan verwachten we onze ambitie om 7 ha groen toe te voegen te behalen. In deze integrale projecten wordt ook uitvoering gegeven aan ambities op gebied van bijvoorbeeld verkeersveiligheid en de vervangingsopgave van de riolering en verharding. De invoer van betaald parkeren biedt mogelijk kansen om meer te vergroenen. Voor de lange termijn is de verbinding van het groen in de A12-zone op stedelijk niveau belangrijk.

Zuidwest inclusief Merwedekanaalzone: liggen we op koers?

Daarnaast is het startdocument om te komen tot een kwaliteitsslag van Park Transwijk vastgesteld en werken we in verschillende projecten aan de vergroening van de Rivierenwijk, de Dichterswijk en Rondje Stadseiland.
Voor de vergroening van Kanaleneiland Zuid, de aanpak van Park Transwijk en verbetering van het Marco Poloplantsoen is rijkssubsidie beschikbaar gekomen. Desondanks zijn er voor de ambitieuze (vergroenings)opgave in de openbare ruimte in Kanaleneiland en Transwijk onvoldoende financiële middelen beschikbaar.

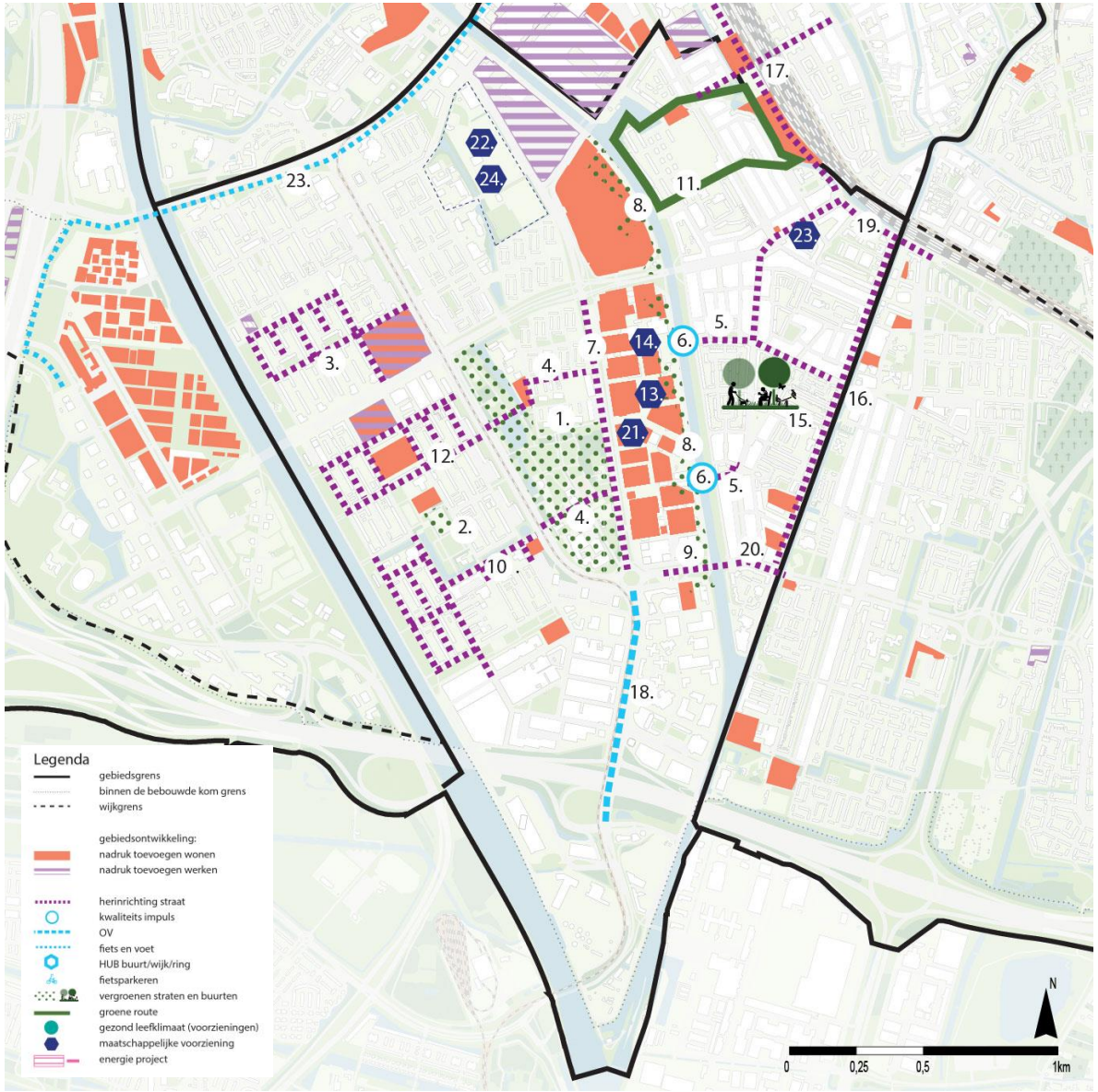
Duurzame Mobiliteit

In Zuidwest krijgt de mobiliteitstransitie vorm bij de ontwikkeling van de Merwedekanaalzone. Zo starten er in 2024 maatregelen voor verbetering van het voetgangersnetwerk. Daarnaast worden twee nieuwe bruggen over het Merwedekanaal en de herinrichting van de straten waar deze op aansluiten in de Rivierenwijk, Transwijk en Kanaleneiland voorbereid. Voor goederenvervoer naar de Merwedekanaalzone komen intelligente toegangen en slimme laad-en losplekken (vanaf 2025). Tevens wordt de fietsinfrastructuur uitgebreid met een nieuwe fietsbrug bij de Meernbrug Papendorp-Centrum (in voorbereiding).
Mede als gevolg van de besluitvorming over de Zuidpoort, komt in Zuidwest de herinrichting van het Balijeplein/Balijelaan, het noordelijk deel van de Rijnlaan (tot aan de rotonde bij de Waalstraat) en de Waalstraat tussen deze rotonde en de Jutfaseweg komende jaren aan de orde. Voorbereidingen hiervoor worden dit jaar in werking gezet.
Middels een verkeerscirculatieonderzoek voor de Rivierenwijk en de Dichterswijk is integraal gekeken naar de verschillende ontwikkelingen en wensen vanuit bewoners.
Realisatie van project Europalaan Noord is opgestart, realisatie van projecten Socrateslaan en Jutfaseweg start naar verwachting in 2024. Dit jaar verwachten we met het rijk en provincie een besluit kunnen nemen over de aanleg van de Merwedelijn en andere elementen uit de MIRT-verkenning OV en Wonen.

Energie

Voor de energietransitie hebben we doelen geformuleerd die voor de hele stad gelden en in een aantal gevallen een gebiedsspecifieke doelstelling of actie kennen. We werken op deelgebieden en op specifieke locaties doelen en maatregelen verder uit. De wijkgerichte aanpak naar aardgasvrij vallen Kanaleneiland-Zuid, Rivierenwijk en Dichterswijk in de eerste fase (aardgasvrij in 2034) en zijn gestart met de aanpak. De voortgang hiervan wordt wel mede bepaald door ontwikkelingen in wetgeving en financiële kaders die vanuit het Rijk worden meegegeven (o.a. Wcw, Wgiw), en de afspraken die we maken met Eneco over uitbreiding van het bestaande net. In verschillende integrale projecten (en programmering daarvan) wordt de verbinding gelegd met de opgave aardgasvrij. Kanaleneiland-Zuid heeft de meeste prioriteit gezien de relatie met twee grootschalige integrale openbare ruimte projecten met een geplande uitvoering 2025 –2028.
De uitvoering van de integrale projecten openbare ruimte loopt voor op de energietransitie. Hiermee ontstaan uitdagingen op het gebied van afstemming van planningen, het nemen van besluiten in projecten in het licht van onzekerheden bij de energietransitie en op het gebied van dekking van voorbereidende kosten voor de toekomstige aanleg van een warmtenet. De plaatsing van extra transformatorhuisjes en warmte overdrachtsstations gaat (openbare) ruimte vragen in Zuidwest.
In Merwede wordt gebruik gemaakt van een grootschalig bodemenergiesysteem (gebieds-WKO i.c.m. aquathermie uit het kanaal) waarmee de nieuwe woningen en voorzieningen (aardgasvrij) worden voorzien van warmte (en koude). De consequenties van het verzwaren en flexibeler maken van de energie infrastructuur wordt in de komende jaren in vrijwel alle wijken in de stad zichtbaar. In Papendorp wordt een nieuw transformatorstation ontwikkeld dat ook in Zuidwest gebruikt gaat worden.
Netcongestie is – net zoals voor de gehele gemeente – een probleem voor Zuidwest. Het zorgt voor het risico dat projecten vertragen. Merwede heeft hierin een bijzondere positie. Merwede is een provinciaal pilotproject voor netcongestie. Daarnaast wordt het door de Ministeries van EZK en BZK beschouwd als landelijke testlocatie en er wordt onderzocht hoe dit formeel wordt vastgelegd. Samen met Stedin wordt gezamenlijk gezocht naar oplossingen op gebiedsniveau om deze wijk toch van voldoende vermogen te voorzien. De ACM heeft al een verklaring van geen bezwaar afgegeven voor de voorgestelde aanpak.

Zuidwest inclusief Merwedekanaalzone: overzichtskaart ruimtelijke investeringen MPR

1. Park Transwijk: integrale kwaliteitsimpuls
2. Marco Poloplantsoen (openbare ruimte) [1]
3. Herinrichting Bernadottelaan e.o. [1]
4. Fietsroutes Park Transwijk: Koeriersterlaan en Lomanlaan/Lanslaan [1]
5. Herinrichting Waalstraat, Zijldiepstraat en Merwedeplantsoen (incl 1e fase vergroening Rivierenwijk) [1]
6. Voet-/fietsbrug Waalstraat en Zeildiepstraat
7. Herinrichting Europalaan-Noord / Opheffen benzineverkooppunt / Dynamisch Verkeersmanament Europalaan-Noord [1]
8. Merwedepark / Icoon Rondje Stadseiland (Gezond leefklimaat)
9. Verbeteren op- en afritten Socratesbrug (t.b.v. fietsers) [1]
10. Herinrichting Vasco da Gamalaan en omgeving [1]
11. RingPark Dichterswijk
12. Herinrichting Afrikalaan e.o. [1]
13. Realisatie buurtcentrum Merwedekanaalzone
14. Realisatie Wijkcultuurhuis Merwedekanaalzone
15. Vergroenen straten en buurten Rivierenwijk
16. Herinrichting Jutfaseweg [1]
17. Busbaan Dichterswijk incl. fietsonderdoorgang (Z90)
18. HOV-baan MWKZ Europalaan Zuid ("no regret-afspraken UNed") [1]
19. Onderdeel Zuidpoort fase 1 (Vondellaan en Balijeplein, Rijnlaan Noord en Waalstraat Oost) [1]
20. Herinrichting Socrateslaan [1]
21. Onderwijshuisvesting Merwedekanaalzone en Sporthal Merwedekanaalzone
22. Omzetting gras naar kunstgras Nieuw Welgelegen / aanleg veld en kleedvoorziening
23. Onderwijshuisvesting NUOVO/X11, met gymzalen
24. Willibrord/St-Gregorius College (incl. 3e gymzaal)
25. Fietsverbinding vanaf/naar HUB XL Papendorp

[1] = in samenwerking met Beheer Openbare Ruimte (Stadsbedrijven)

Een interactief overzicht van de ruimtelijke projecten is te bekijken via de website www.ruimtelijkeprojectenutrecht.nl.

- Gemeentelijke investeringen uit het MPR voor Groen, Mobiliteit, Maatschappelijke voorzieningen en sporten, spelen en bewegen zijn op de kaart hiernaast weergegeven met nummers.
- Gebiedsontwikkelingen zijn op de kaart hiernaast weergeven met vlakken (oranje en paars gearceerd).

Gebiedsontwikkeling

Leidsche Rijn, Vleuten-De Meern en Rijnenburg

Ambitie voor dit gebied

Het Masterplan Leidsche Rijn loopt tot circa 2040. Het is Utrechts grootste gebiedsontwikkeling met circa 40.000 woningen, 80.000 - 85.000 banen en een compleet voorzieningenaanbod, openbare ruimte en infrastructuur. Het geheel valt binnen één robuust financieel kader. In Leidsche Rijn, Vleuten-De Meern en Rijnenburg blijven we de komende jaren volop werken aan de ontwikkeling van de stad.

Het wordt een volwaardig stadsdeel met gemengde centra die zijn gelegen nabij openbaar vervoer. Het gebied biedt de mogelijkheid fors aan de stedelijke ambities bij te dragen, waaronder het toevoegen van veel aanbod op de Utrechtse woningmarkt zoals betaalbare en duurzame (huur-) woningen, het realiseren van diverse commerciële en maatschappelijke voorzieningen en het creëren van meer werkgelegenheid. De strategische opgaven concentreren zich rond de stedelijke knooppunten in Leidsche Rijn Centrum en omgeving Papendorp. Papendorp transformeert naar een gemengd gebied en vormt een belangrijke knoop in Utrecht Zuidwest, zowel bij het Taatsenplein als bij de afrit A2/Marinus van Tyrusviaduct. Dat is de locatie waar we de kans zien om verschillende mobiliteitsaspecten te koppelen in een duurzame mobiliteitshub.

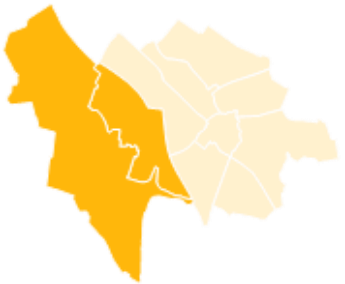
Leidsche Rijn: De komende jaren concentreren de werkzaamheden zich rond de deelgebieden Haarrijn, De Wetering Zuid, Leidsche Rijn Centrum, Leeuwesteyn, Papendorp, Groenewoud, Hooggelegen, Strijkviertel en Rijnvliet. Al deze gebieden liggen langs de rijksweg A2. Het gebied biedt de mogelijkheid fors bij te dragen aan de stedelijke ambities, zoals betaalbare en duurzame (huur)woningen, realiseren van diverse voorzieningen en creëren van meer werkgelegenheid. De complexe opgaven concentreren zich rond de stedelijke knooppunten Leidsche Rijn Centrum en Papendorp. Leidsche Rijn Centrum ontwikkelt zich tot een compact gemengd stedelijk gebied en vormt een levendig centrum voor de wijk. De culturele voorziening aan het Berlijnplein is een belangrijk project.

In het 4e kwadrant LRC/Lage Weide zien we kansen het OV knooppunt Station Utrecht Leidsche Rijn verder te benutten. In Papendorp kunnen we verschillende mobiliteitsaspecten koppelen in een duurzame Mobiliteitshub XL.

In Strijkviertel werken we aan een nieuw circulair bedrijvenpark, dat het toonbeeld wordt van een circulaire bedrijvenlocatie.

Vleuten - De Meern: Hier is de komende jaren op kleinere schaal ruimte voor woningbouw, transformatie initiatieven en openbare ruimte (her)inrichtingsprojecten. In het Máximapark worden nog een aantal inrichtingsprojecten afgerond. Het voorzieningenniveau laten we aansluiten op de behoeften. Verder bereiden we ons tot 2040 voor op de energietransitie en faciliteren we deze. Ook heeft Vleuten de Meern zoekgebieden en ruimte voor diverse vormen van duurzame energieopwekking. In de RSU 2040 is voor het buitengebied omgeving Haarzuilens een forse groenopgave van stedelijk belang benoemd; de ontwikkeling van 100 hectare groen rondom de stad. Met het project gebiedsontwikkeling Ockhuizen zetten we hierin belangrijke stappen.

Rijnenburg: In de Oplegger RSU 2040 is door de raad richting gegeven aan de ontwikkeling van Rijnenburg. De planvorming van een compacte stadswijk is in de beginfase. We werken aan een Uitgangspuntennotitie. Deel 1 is het Programmatisch Vertrekpunt. Deel 2 een Ruimtelijke vertaling. Hiervoor organiseren we thematische werksessies en doen we verdiepend onderzoek. Voor het Windpark Rijnenburg en Rijercop is het planologisch product in besluitvorming. Voor het hoogspanningsstation van TenneT werken we toe naar een voorkeurslocatie en verkennen we tracés voor de verkabeling. Met het Nedereindsepark werken we aan de recreatieve doorontwikkeling van de stad om zowel aan huidige als aan toekomstige bewoners voldoende groen en recreatiemogelijkheden te bieden.

Leidsche Rijn, Vleuten-De Meern en Rijnenburg: liggen we op koers?

Wonen

We liggen met de woningbouwopgave in het gebied op koers.
Er is veel programma in voorbereiding waarbij we meer sociaal- en middenprogramma toevoegen. In Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern dragen we de komende jaren sterk bij aan de woningbouwopgave van de stad. Door macro-economische omstandigheden is vertraging in de realisatie van woningen aannemelijk. Met name het middenprogramma vormt een aandachtspunt. Als we kijken naar de actuele harde plancapaciteit woningbouw 2024-2040 voor dit gebied bevat deze ruim 9.154 (nog op te leveren) woningen. Dit is conform doelstellingen RSU 2040. Rijnenburg vormt nog geen harde plancapaciteit.

Werken

Met de lopende projecten liggen we – gezien de gewenst groei - nog niet op schema, maar zien we wel veel potentie.
In de komende 10 jaar staat gronduitgifte voor de bouw van bijna 110.000m2 bvo kantoren geprogrammeerd. Daarnaast is er de nodige programmering in horeca, leisure, commerciële- en maatschappelijke voorzieningen en creatieve bedrijvigheid. Voor circulair bedrijvenpark Strijkviertel is het bestemmingsplan in procedure gebracht. Voor de verdichtingsopgave op Oudenrijn moeten we te zijner tijd een plan maken. Dit is een ingewikkelde opgave, omdat we afhankelijk zijn van kansen in de markt. De opgave Werkgelegenheid en Ontwikkelmaatschappij Utrecht (OMU) zijn hierbij betrokken. Voor de kantoorkavel A1 in Leidsche Rijn Centrum is de realisatie van een bedrijfsverzamelgebouw voor creatieve bedrijvigheid en start-ups niet mogelijk gebleken gezien de huidige markt met hoge bouwkosten en hoge rentes. Er wordt onderzoek gedaan naar het gewenste programma op deze kavel.
Voor de langere termijn zien we kansen met de (her)ontwikkeling van het 4e kwadrant van LRC/Lage Weide. Rijnenburg: voor de uitgangspuntennotitie deel I, Programmatisch vertrekpunt, hebben we het onderzoek afgerond.

Maatschappelijke voorzieningen

In dit gebied is de opgave rond maatschappelijke voorzieningen vooral om een passend voorzieningenniveau te creëren dat is afgestemd op de groei van het gebied, die zich de komende tijd nog doorzet. De voorzieningen zijn over het algemeen gespreid over de wijken en buurten, maar op een aantal plekken kan beter gescoord worden op het principe van de 10 minutenstad: denk aan Rijnvliet en de nieuw te ontwikkelen buurten Papendorp-Noord en Groenewoud.
In het gebied realiseren we komende jaren nog diverse maatschappelijke-en culturele voorzieningen, woon-zorgcomplexen, eerstelijns-zorgcentra, nieuwe basisscholen, twee middelbare scholen, en de culturele voorziening Berlijnplein. In plaats van een sporthal realiseren we drie gymlokalen bij de nieuwe VO school in Vleuten. De realisatie van het zwembad Maximapark schuift door naar 2029. Bij Strijkviertel breiden we de capaciteit voor rugby uit. Voor het jongerencultuurhuis zoeken we nog naar één of meerdere locaties binnen Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern.
Voor het Programmatisch vertrekpunt Rijnenburg heeft een extern bureau voor ons een marktonderzoek gedaan naar de benodigde wijkgebonden en stedelijke werkfuncties in Rijnenburg, inclusief maatschappelijke voorzieningen. Gezien de omvang van de wijk en het beoogde aantal inwoners gaan we ervan uit dat in Rijnenburg alle barcode-functies een volwaarde plek krijgen, oftewel een gezonde mix van wonen, werken, groen en voorzieningen.

Gezond leefklimaat met ruimte voor groen

Leidsche Rijn en Vleuten de Meern zijn groene gebieden met veel groen, een goede waterberging en ruimte voor spelen en bewegen. In het hart ligt Utrechts grootste park, het Máximapark dat van hoge kwaliteit is. De komende jaren leggen we het nieuwe park Leeuwesteyn aan, vlakbij Leidsche Rijn Centrum. Met de gebiedsontwikkeling Ockhuizen zetten we een belangrijke stap in de groenopgave van 100 ha groen om de stad bij Haarzuilens. Voor Rijnenburg stellen we een Programmatisch vertrekpunt op.

Duurzame Mobiliteit

In het gebied zijn robuuste fiets-, ov- en autonetwerken en in sommige buurten kunnen we het autogebruik terugdringen om ruimte te maken voor de voetganger.
Er zijn enkele aandachtspunten op het gebied van verkeersveiligheid of doorstroming. Voor de groei van de stad in verschillende (hoog)stedelijke gebieden werken we aan de Mobiliteitshub XL in Papendorp voor parkeren op afstand. Hiervoor is ook een nieuwe fietsverbinding over het Amsterdam-Rijnkanaal ten zuiden van De Meernburg geprogrammeerd. Op langere termijn voorzien we een wens voor snellere fiets- en voetverbindingen tussen Nieuwegein-Papendorp richting Leidsche Rijn Centrum en vanuit daar naar Lage Weide en Zuilen. De inpassing van een mogelijke Papendorplijn, als onderdeel van het wiel met spaken kan ook een belangrijke actuele opgave worden. De invoering van betaald parkeren in het gebied gaat ook grote verandering geven. Hieruit volgen waarschijnlijk nieuwe opgaven voor andere vervoerwijzen in het gebied.

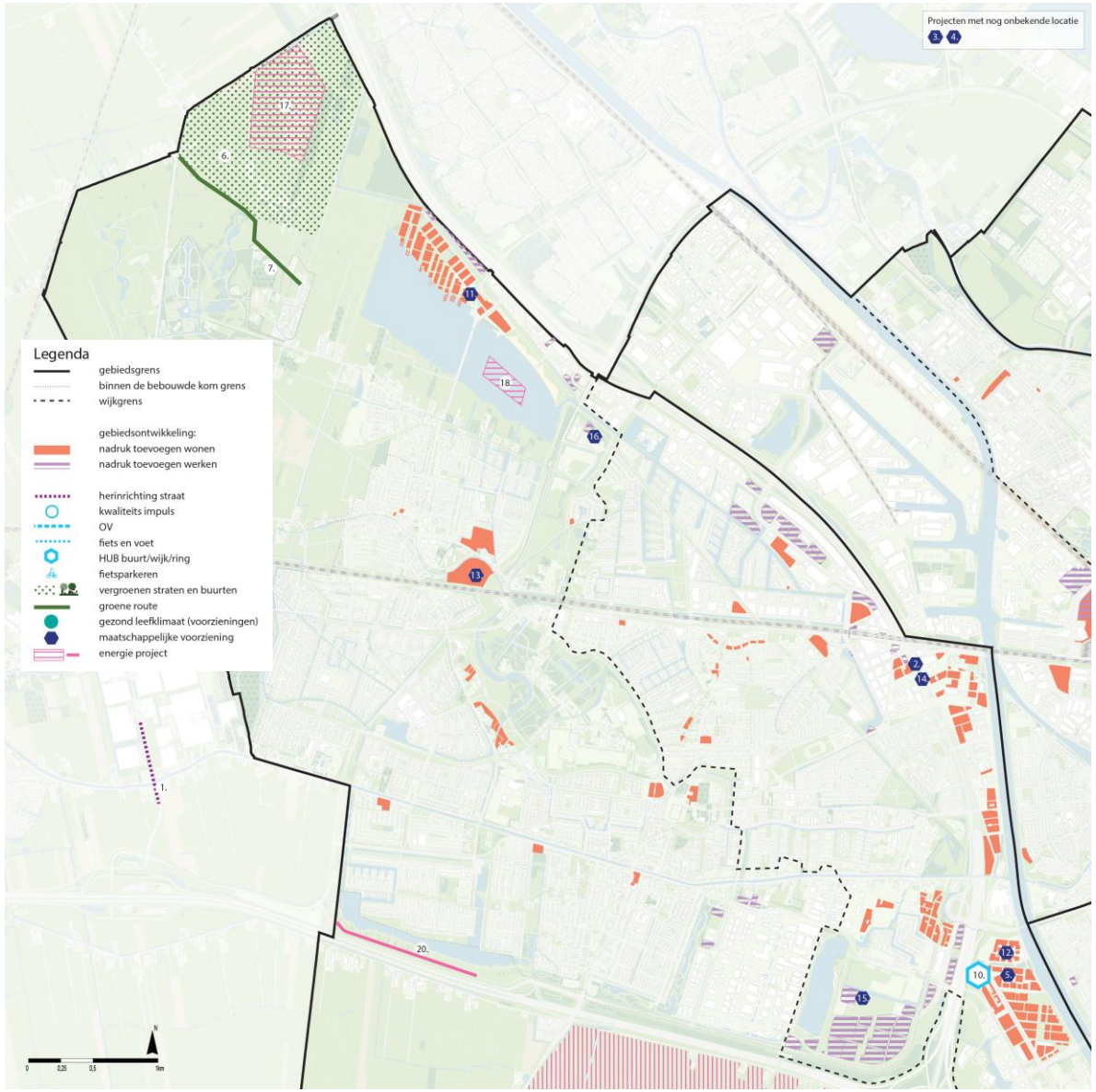
Leidsche Rijn, Vleuten-De Meern en Rijnenburg: liggen we op koers?

Energie

Veel woningen en bedrijven zijn vrij nieuw en goed geïsoleerd. In Leidsche Rijn liggen warmtenetten. In Vleuten-De Meern zijn de nieuwste woonbuurten toekomstbestendig ontwikkeld, maar ook grote delen zijn voor hun warmtevoorziening nu nog afhankelijk van gas. De opgave Energie bereidt plannen voor voor de transitie op middellange termijn. In dit gebied geldt dat we met de realisatie van Zonnepark Meijewetering en initiatieven op o.a. de geluidswal Veldhuizen en in Ockhuizen, tenders voor zonne-eilanden Haarrijnse Plas en Nedereindse Plas aanzienlijk kunnen bijdragen aan de opgave voor duurzame energieopwekking via zon. Ook wordt gewerkt aan een integrale gebiedsontwikkeling voor Rijnenburg, waarbij de windmolens in het noordelijk deel van Rijnenburg gecombineerd gaan worden met de plannen voor een landschapspark en een compacte stadswijk. Netcongestie vormt een groot risico voor ontwikkelingen in het gebied (zie hoofdstuk 2). Projecten kunnen vertraging oplopen als gevolg van netcongestie.

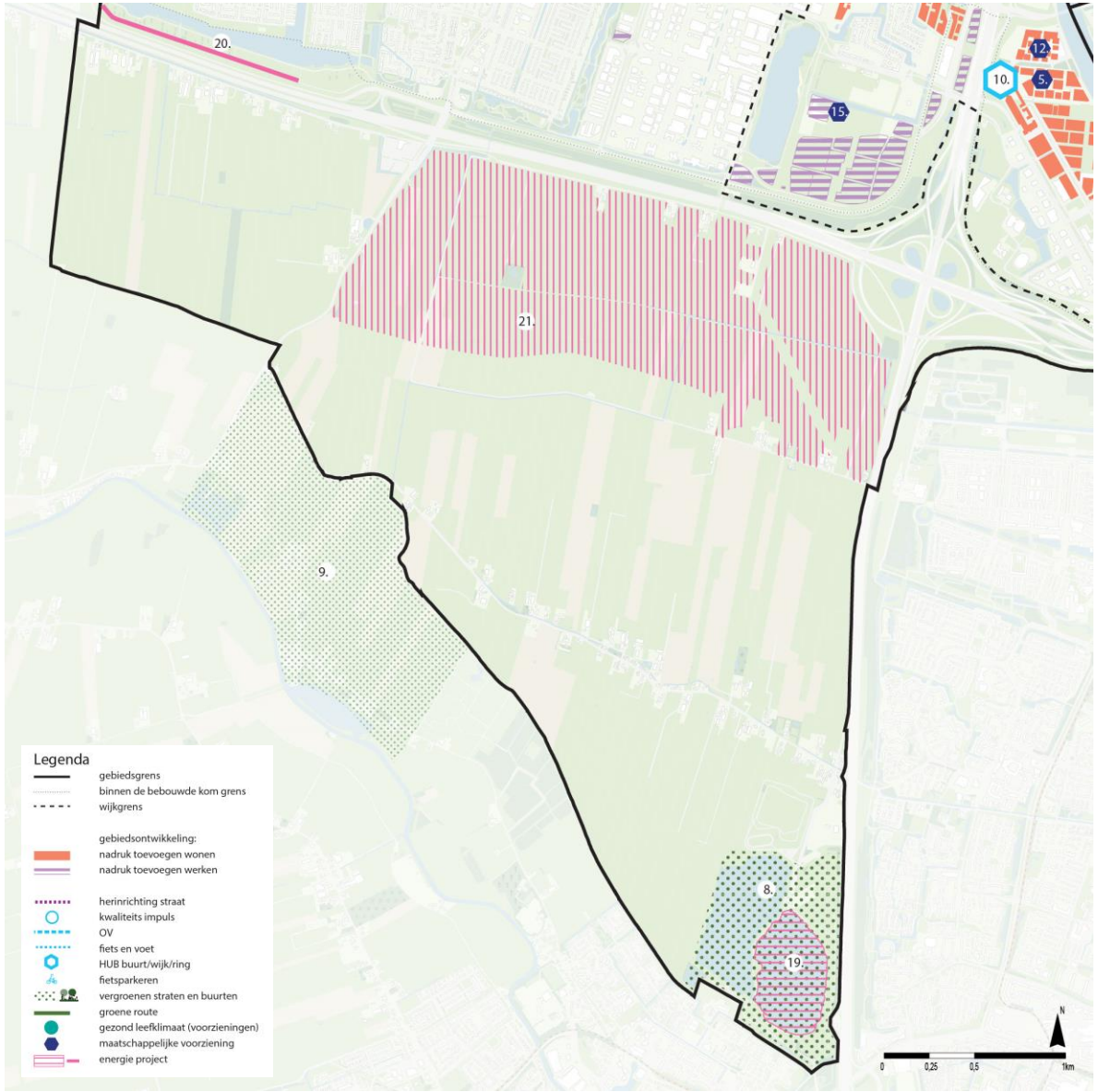
Leidsche Rijn, Vleuten-De Meern en Rijnenburg: overzichtskaart ruimtelijke investeringen MPR 1

1. Nieuwe ontsluitingsroute Harmelerwaard (Gem. Woerden) / Bijdrage Verkeersmaatregelen Harmelerwaard
2. Jongerencultuurhuis Leidsche Rijn (locatie Berlijnplein)
3. Jongerencultuurhuis De Meern (zoekgebied)
4. Jongerencultuurhuis Vleuten (zoekgebied)
5. Wijkcultuurhuis - hallencomplex Groenewoud
6. Ockhuizen (groen en recreatie)
7. Fiets- en wandelpad Ockhuizerweg/ Polderweg
8. Nedereindse Park (groen)
9. Bijdrage aan route Hollandse IJsselbos (groen)
10. Mobiliteitshub XL Papendorp
11. Onderwijshuisvesting Haarrijn
12. Onderwijshuisvesting Groenewoud
13. Onderwijshuisvesting Limuscollege (voorheen College Vleuten de Meern)
14. Sporthal Berlijnplein
15. Rugbyveld Rijnvliet / Strijkviertel (uitbreiding sport)
16. Extra zwembad Maximapark
17. Gebiedsontwikkeling Ockhuizen (met Energie, natuur en recreatie)
18. Zonneveld Haarrijnseplas
19. Nedereindse Plas
20. Geluidswallen A12
21. Gebiedsproces energielanschap Rijnenburg en Reijerscop

[1] = in samenwerking met Beheer Openbare Ruimte (Stadsbedrijven)

Leidsche Rijn, Vleuten-De Meern en Rijnenburg: overzichtskaart ruimtelijke investeringen MPR 2

1. Nieuwe ontsluitingsroute Harmelerwaard (Gem. Woerden) / Bijdrage Verkeersmaatregelen Harmelerwaard
2. Jongerencultuurhuis Leidsche Rijn (locatie Berlijnplein)
3. Jongerencultuurhuis De Meern (zoekgebied)
4. Jongerencultuurhuis Vleuten (zoekgebied)
5. Wijkcultuurhuis - hallencomplex Groenewoud
6. Ockhuizen (groen en recreatie)
7. Fiets- en wandelpad Ockhuizerweg/ Polderweg
8. Nedereindse Park (groen)
9. Bijdrage aan route Hollandse IJsselbos (groen)
10. Mobiliteitshub XL Papendorp
11. Onderwijshuisvesting Haarrijn
12. Onderwijshuisvesting Groenewoud
13. Onderwijshuisvesting Limuscollege (voorheen College Vleuten de Meern)
14. Sporthal Berlijnplein
15. Rugbyveld Rijnvliet / Strijkviertel (uitbreiding sport)
16. Extra zwembad Maximapark
17. Gebiedsontwikkeling Ockhuizen (met Energie, natuur en recreatie)
18. Zonneveld Haarrijnseplas
19. Nedereindse Plas
20. Geluidswallen A12
21. Gebiedsproces energielanschap Rijnenburg en Reijerscop

[1] = in samenwerking met Beheer Openbare Ruimte (Stadsbedrijven)

Een interactief overzicht van de ruimtelijke projecten is te bekijken via de website www.ruimtelijkeprojectenutrecht.nl.

- Gemeentelijke investeringen uit het MPR voor Groen, Mobiliteit, Maatschappelijke voorzieningen en sporten, spelen en bewegen zijn op de kaart hiernaast weergegeven met nummers.
- Gebiedsontwikkelingen zijn op de kaart hiernaast weergeven met vlakken (oranje en paars gearceerd).

Gebiedsontwikkeling

Utrecht Science Park en Rijnsweerd

Ambitie voor dit gebied

Het Utrecht Science Park (USP) blijft een dynamisch gebied waar dagelijks meer dan 85.000 mensen samenkomen voor leren, werken, onderzoeken, ontwikkelen en zorg verlenen. Als een hub van kennisinstellingen en bedrijven is het USP samen met het Rijnsweerd van cruciaal belang voor de stad Utrecht. De opgave voor USP is om het gebied verder te ontwikkelen tot een bruisend en innovatief kenniscentrum dat uitnodigt tot ontmoeting, beweging en verbinding. Rijnsweerd ondergaat een transformatie van een monofunctioneel gebied naar een multifunctioneel gebied, waarin ruimte is voor werken en wonen. De unieke landschappelijke kenmerken, zoals de landgoederen en de Nieuwe Hollandse Waterlinie, dragen bij aan de natuurlijke, culturele en historische waarde van de omgeving.

Utrecht Science Park

Het Utrecht Science Park (USP) is voortdurend in ontwikkeling. De Universiteit Utrecht (UU), het Universitair Medisch Centrum Utrecht (UMCU), de gemeente en andere gebiedspartners hebben de opgave om het gebied vitaal en toekomstbestendig te maken. De Omgevingsvisie USP 2040 vertaalt de opgave van het gebied naar concrete doelstellingen:

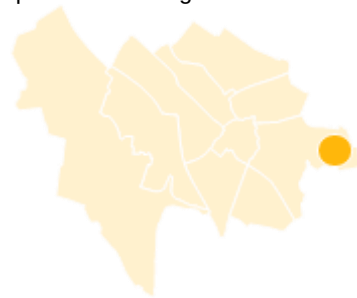
- **Werkgelegenheid:** We streven naar de toevoeging van 3.000 – 4.000 extra onderzoeksbanen, met de mogelijkheid van groei naar maximaal 8.000 banen in de toekomst, met aanvullende mobiliteitsmaatregelen.
- **Woningen:** De ambitie omvat 2.500 - 4.000 extra woningen ten opzichte van 2019, inclusief 800 woningen voor High Five.
- **Sport en Voorzieningen:** Uitbreiding van het sportcomplex Olympos met 1 voetbal- of hockeyveld, kunstgrasaanleg op een bestaand rugbyveld, en extra voorzieningen in het centrum, waaronder de wens voor een full-service supermarkt.
- **Groen-blauw Raamwerk:** Versterking van de verblijfskwaliteit, behoud van natuur- en erfgoedwaarden, versterking van recreatie, biodiversiteit, klimaatadaptatie en duurzame landbouw, met speciale aandacht voor het behoud van de kwaliteiten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie.
- **Mobiliteit:** Transitie van autoverkeer naar OV en fiets/voetganger, met maatregelen zoals herinrichting van en knips in de Leuvenlaan en Cambridgelaan. Onderzoek naar een mogelijke 2e HOV-as in USP en frequentieverhoging van de tramlijn om de OV-bereikbaarheid van USP te verbeteren.
- **Energietransitie:** USP is aangewezen als zoekgebied voor windmolen(s), (kleinschalige) zonnevelden, geothermie en collectieve warmte-koudeopslag (WKO).

Rijnsweerd

In de RSU is opgenomen dat Rijnsweerd een kantorenlocatie is, gemengd met ander stedelijk programma, maar waar werkruimte zeer belangrijk onderdeel blijft van de mix. Rijnsweerd geldt als overloopgebied voor USP gerelateerde werkgelegenheid. Daarnaast is de ambitie om minimaal 2.000 woningen extra te realiseren naast de ontwikkelingen van de Archimedeslaan 16. Bij deze laatstgenoemde locatie ligt de focus de komende jaren op het ontwikkelingen van circa 1540 woningen in combinatie met enkele voorzieningen.

Stand van zaken omgevingsvisie USP

In de Omgevingsvisie USP 2040 zijn veel hoge ambities opgenomen. Grondeigendom ligt vrijwel volledig bij UU en UMCU. De financiële uitvoerbaarheid van de Omgevingsvisie wordt momenteel nog onderzocht waarbij voor de bekostiging en realisatie van de ambities en randvoorwaardelijke maatregelen, vrijwel volledig geleund wordt op deze externe partijen. De gemeente heeft hierdoor beperkte sturingsmiddelen. In de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) met UU moeten afspraken gemaakt worden over de bekostiging en realisatie van deze ambities en maatregelen. Om hierover tot overeenstemming te komen zijn we sinds de vaststelling van de Omgevingsvisie USP met UU in gesprek. Hoewel er vanuit gemeentelijke zijde in 2023 diverse toenaderingsvoorstellen zijn gedaan, lijkt er van de kant van UU vooralsnog niet veel bereidheid om te bewegen in (financiële) standpunten en daarmee snelheid te maken met de doorontwikkeling van USP. Om de ontwikkeling van USP toch te kunnen starten, worden vooruitlopend op de totstandkoming van de SOK separate (financiële) afspraken gemaakt met de UU om voor de herinrichting van de Cambridgelaan (tot fietsstraat met knip voor autoverkeer) alvast een UPP te starten. Het UMC maakt geen onderdeel uit van de SOK. Afspraken over bekostiging en realisatie van (een deel) van de ambities en randvoorwaardelijke maatregelen, moet geborgd worden in de anterieure overeenkomst behorende bij de planontwikkeling UMC Noord.

Utrecht Science Park en Rijnsweerd: liggen we op koers?

Wonen

In USP is de bouw van de studentenwoningen High Five gestart en voldoet aan de woningbouwambities uit de omgevingsvisie USP. Aanvullende woningbouw is pas weer mogelijk als door verhuis- en sloop/nieuwbouwplannen van onderwijsgebouwen, fysieke ruimte vrijkomt voor nieuwe woningen. Hiervoor zijn nog geen initiatieven van Universiteit (na High Five).
De plannen voor het Archimedeskwartier bevinden zich in de voorbereiding. Aandachtspunten bij de ontwikkeling van het Archimedeskwartier zijn enerzijds de afhankelijkheid van het al dan niet doorgaan van het Tracébesluit en of ARU en anderzijds de financiële haalbaarheid van de ontwikkeling.

Werken

In USP is de bouw van het multi-tenant gebouw aan de Universiteitsweg (Plus Ultra, 22.000 m2 bvo science) is inmiddels gestart in 2023. Bij oplevering krijgt het Multi tenant gebouw te maken met netcongestie. Binnen afzienbare termijn groeit met dit gebouw het aantal arbeidsplaatsen, maar dit maakt geen onderdeel uit van de beoogde groei van 4.000 banen uit de Omgevingsvisie omdat deze nog vergund is in het huidige bestemmingsplan. Randvoorwaardelijk voor de groei van 4.000 banen zijn bereikbaarheidsmaatregelen, zoals weren van doorgaand verkeer door herinrichting Leuvenlaan en de Cambridgelaan en het verbeteren van de OV-bereikbaarheid. Daarnaast is vergroting van de verblijfskwaliteit in het centrumgebied en de versterking van het groen-blauwe raamwerk nodig ter verbetering van het vestigingsklimaat. Hiervoor zijn (financiële) afspraken in de SOK noodzakelijk (zie vorige pagina onderaan).

Maatschappelijke voorzieningen

In dit gebied is de opgave rond maatschappelijke voorzieningen vooral het toevoegen van culturele voorzieningen en extra huisartsen en fysiotherapeuten. Gezien de relatief hoge eenzaamheid onder studenten in het gebied zijn meer openbaar toegankelijke ontmoetingsplekken (binnen en buiten) wenselijk.
Er zijn veel voorzieningen in het gebied aanwezig die verder worden uitgebreid met bijvoorbeeld de vernieuwing UMCU (inclusief Ronald McDonaldhuis) en de nieuwbouw van de International School Utrecht (ISU). Het bestemmingsplan van ISU is inmiddels onherroepelijk en de aanbestedingsprocedure loopt. Daarnaast krijgt de ISU te maken met netcongestie.
De UU onderzoekt de mogelijkheden de studentensportvoorzieningen uit te breiden. Ook beoogt de UU de huidige supermarkt – met een eerste stap - te vergroten van 400 naar 750 m2 bvo in de periode 2024–2026. In Rijnsweerd nemen we in het plan voor de Archimedeskwartier een gezondheidscentrum en een supermarkt op. Bovendien streven we naar levendige plinten, bijvoorbeeld door toevoeging van een wijkcultuurhuis. Aandachtspunt bij het Archimedeskwartier is de afhankelijkheid van het al dan niet doorgaan van het Tracébesluit.

Gezond leefklimaat met ruimte voor groen

Met het groenblauwe raamwerk in de Omgevingsvisie USP leggen we stevige ambities neer op het gebied van o.a. verblijfskwaliteit, recreatie, erfgoed, groen, ecologie en energie. In de Samenwerkingsovereenkomst moet nog tot overeenstemming gekomen worden met de Universiteit over het te doorlopen planproces voor dit groen-blauwe raamwerk en over de financiering van deze ambities door de Universiteit. Toch proberen we vooruitlopend op de SOK separate afspraken te maken om alvast te starten met de planontwikkeling.

Duurzame Mobiliteit

De partijen in Rijnsweerd en USP werken samen op het gebied van duurzame bereikbaarheid (Gebiedsaanpak Utrecht Oost): beperken van automobiliteit en stimuleren van fiets en openbaar vervoer.
Voor de doorontwikkeling van het USP zijn op korte termijn diverse ingrepen randvoorwaardelijk (zoals knips in Leuvenlaan en cambridgelaan) en het verbeteren van de fietsinfrastructuur. Ook hier is de samenwerkingsovereenkomst met UU noodzakelijk om proces en bekostiging te borgen. In USP wordt de fietsinfrastructuur uitgebreid als onderdeel van de doorfietsroute Utrecht-Veenendaal en Houten Castellum-USP (in uitvoering). Ook is er een nieuwe fietsroute aangelegd aan de noordzijde van de Weg tot de Wetenschap om het bestaande fietspad te ontlasten. Voor de langere termijn worden vanuit de MIRT-verkenning OV en Wonen in 2024 de eerste stappen gezet richting frequentieverhoging van Tram 22 naar USP, een tweede OV-as door USP en een betere busverbinding over de Waterlinieweg.
In Rijnsweerd worden de voorbereidingen getroffen om de fietsstructuur te verbeteren door de Archimedeslaan-noord ter hoogte van het provinciehuis tot fietsstraat om te vormen.

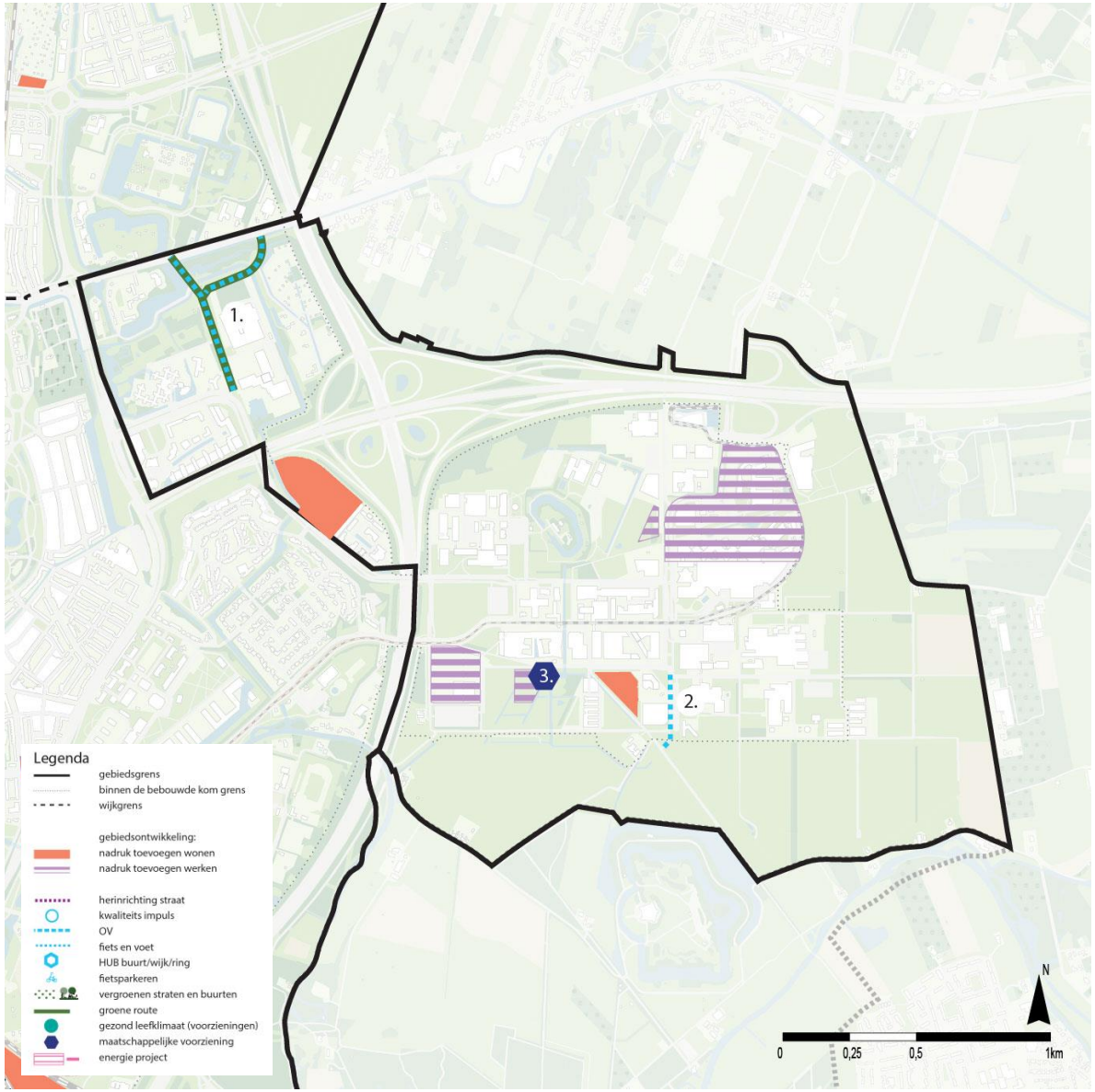
Utrecht Science Park en Rijnsweerd: liggen we op koers?

Energie

Voor windenergie is door de gemeente een Heritage Impact Assesment (HIA) uitgevoerd om de gevolgen van windenergie in USP in beeld te brengen. Met als doel om te onderzoeken of er binnen de wet- en regelgeving ten aanzien van het Unesco Werelderfgoedsite maatwerkmogelijkheden zijn voor windturbines in het Noordoosten van de gemeente Utrecht. Geen van de onderzochte locaties (waaronder twee locaties in USP) komt gunstig uit de HIA. Momenteel wordt een lobby traject vanuit de energieopgave gestart om te onderzoeken of er wellicht meer mogelijkheden zijn. Afhankelijk van de uitkomsten van dit traject en de besluitvorming over de nota opwekgebieden voor schone energie door de Raad, kan een UPP worden opgestart voor de ontwikkeling van een of twee windmolens in USP. Voor het collectieve WKO systeem is een samenwerkingsovereenkomst in oktober 2022 vastgesteld. Uitvoering wordt verwacht vanaf Q2 2024. Recent hebben zowel UU als UMC een zonnepark aangekocht in Bunnik om daarmee voor een deel te voorzien in hun energie-transitie

Netcongestie vormt een groot risico voor ontwikkelingen in het gebied (zie hoofdstuk 2). Projecten kunnen vertraging oplopen als gevolg van netcongestie.

Utrecht Science Park en Rijnsweerd: overzichtskaart ruimtelijke investeringen MPR

1. Fietsverbinding en vergroening route Archimedeslaan/Rijnsweerd Noord [1]
2. Aanpassing Bolognalaan onderdeel van doorfietsroute Veenendaal-USP
3. Internationale School Utrecht

[1] = in samenwerking met Beheer Openbare Ruimte (Stadsbedrijven)

Een interactief overzicht van de ruimtelijke projecten is te bekijken via de website www.ruimtelijkeprojectenutrecht.nl.

- Gemeentelijke investeringen uit het MPR voor Groen, Mobiliteit, Maatschappelijke voorzieningen en sporten, spelen en bewegen zijn op de kaart hiernaast weergegeven met nummers.
- Gebiedsontwikkelingen zijn op de kaart hiernaast weergeven met vlakken (oranje en paars gearceerd).

Gebiedsontwikkeling

Noordoost, Oost en Zuid

Ambitie voor dit gebied

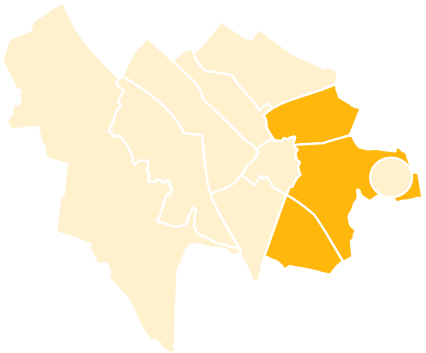
De opgave voor de wijken Noordoost, Oost en Zuid (NOOZ) is het toevoegen en versterken van aantrekkelijke, gemengde en toekomstbestendige woon-, werk- en leefgebieden. Hierbij hebben we aandacht voor een hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte en het creëren van aantrekkelijke routes binnen de stad en naar het omliggende landschap (o.a. de Hollandse Waterlinie), waarbij ontmoeten, bewegen en gezonde mobiliteit ons uitgangspunt is.

Aan de randen van het gebied liggen voor de oostkant de grootste kansen voor de groene schaalsprong en duurzame energieopwekking. Er ligt een grote uitdaging om de maatschappelijke voorzieningen (met name sportvelden) in te passen in het gebied.

In de RSU staan verschillende ambities opgenomen tot 2040, waaronder het ontwikkelen van 11.650 woningen in Oost. Het gaat om de hele oostkant van de stad, niet enkel de wijk Oost. Dat is dus inclusief USP en Rijnsweerd. Hiervan zijn ongeveer 8000 woningen voorzien in de wijken Noordoost, Oost en Zuid. Voor de wijken Noordoost en Oost streven we naar een toename van sociale-/ en middenhuurwoningen. In Zuid wordt ingezet op toename van middenhuur en betaalbare koop. In Oost zetten we op middellange en lange termijn stappen met de herontwikkeling van stadion Galgenwaard en het knooppunt Lunetten Koningsweg waar een mix van wonen, werken en voorzieningen wordt beoogd. Daarnaast is het streven om in 12.700 arbeidsplaatsen te voorzien in Oost (inclusief USP/Rijnsweerd). Verder is het voornemen om de oostkant van de stad (inclusief USP en buitengebied) van 151 extra hectare groen te voorzien. Ook staan in de RSU ambities omschreven voor de realisatie van maatschappelijke voorzieningen in Oost, namelijk een VO-school (inclusief sporthal), 1 extra sporthal, 1 zwembaduitbreiding en 11 sportvelden. Daarnaast is behoefte op basis van het principe van de 10-minutenstad aan andere voorzieningen zoals gezondheidscentra, buurtcentra en overige. In de RSU is het gebied Voordorpse Veld aangewezen als prioritair zoekgebied voor windenergie en zonne-energie. Het gebied heeft met o.a. de Hollandse Waterlinies waardevolle erfgoedkwaliteiten. De bijbehorende UNESCO werelderfgoedstatus is tegelijkertijd ook bepalend voor de ontwikkelmogelijkheden. Bijvoorbeeld in het Voordorpse Veld.

Een voorwaarde om alle bovengenoemde ontwikkelingen te realiseren is een passend mobiliteitsnetwerk. We zetten in op opwaardering van het OV, het toevoegen/verbeteren van voetgangers-en fietsroutes, en het stimuleren van deelmobiliteit.

Noordoost, Oost en Zuid: liggen we op koers?

Wonen

Op korte termijn zien we voldoende plancapaciteit, de (middel)lange termijn is echter nog onzeker. Met de realisatie van de harde plancapaciteit (circa 2.900 woningen) liggen we vooralsnog tot 2030 op koers en realiseren we een divers woningbouwprogramma, zoals bij de projecten Kögllaan, Willem Dreeslaan 55, herontwikkeling Pieter Baan Centrum, Galgenwaard, Brennerbaan 106 en Rotsoord 7. We sluiten niet uit dat gewijzigde (markt)omstandigheden kunnen leiden tot vertragingen of zelfs uitstel. Daarnaast komen er tijdelijke woningen in het gebied: in Hoograven zijn op drie locaties 471 tijdelijke woningen in aanbouw; en circa 450 tijdelijke woningen zijn in onderzoek bij Tussen de Rails. In 2022 en 2023 zijn er circa 1000 woningen opgeleverd in de drie wijken, o.a. bij het voormalige Belastingkantoor, Kop op Tuindorp, Opaalweg en tweede fase van de Kwekerij.
Voor de zachte plancapaciteit zien we diverse ontwikkelingsmogelijkheden, zoals in het Rubenskwartier en op lange termijn de nieuwe verstedelijkingsknoop Lunetten-Koningsweg. Voor de laatste plannen moeten er nog veel keuzes gemaakt worden, waardoor geen zekerheid is te geven dat de ambitie van ruim 8.000 woningen gehaald wordt voor 2040.

Werken

Het toevoegen van werkgelegenheid in de wijken blijft belangrijk, want op basis van de lopende plannen zien we dat het aantal werkfuncties niet voldoende toeneemt om de ambities uit de RSU te halen. Ook zijn er de laatste jaren vierkante meters werkgelegenheid verdwenen door transformatie of sloop. Daarom wordt **i**n meerdere lopende projecten ingezet om een mix van wonen en werken mogelijk te maken (bijvoorbeeld Pieter Baan Centrum, Van Galenstraat/Huizingalaan en Rotsoord 7). Op middellange termijn zetten we stappen met de herontwikkeling van Galgenwaard (40.000 – 70.000 m2 niet-wonen). Ondanks deze ontwikkelingen, zal dit niet leiden tot voldoende toename van arbeidsplaatsen.
Dit betekent dat er nog extra ruimte gezocht moet worden om de RSU ambities voor werken te realiseren. De toekomstige gebiedsontwikkeling Lunetten-Koningsweg biedt op termijn een significante mogelijkheid om werkprogramma aan de stad toe te voegen.

Maatschappelijke voorzieningen

De realisatie van geplande sportvoorzieningen is onzeker, terwijl de opgave in de RSU voor dit gebied groot is. De realisatie van een sporthal op sportpark Voordorp is getemporiseerd, er wordt eerst een ruimtelijk perspectief opgesteld voor het gehele sportpark. Uit het ontwerpend onderzoek bij Voordorpse Veld is gebleken dat de realisatie van ambities uit de RSU (natuur, recreatie, sport, duurzame energie een risico met zich meebrengt op aantasting van de kernkwaliteiten van het werelderfgoed. Daarom voeren we ook nog een Heritage Impact Assessment (HIA) uit. Ook zijn gesprekken gevoerd met grondeigenaren. Op basis van de resultaten van de integrale HIA kan worden bepaald of realisatie van ambities in het Voordorpse Veld kansrijk is. Dit is bepalend voor de afweging of sportvoorzieningen mogelijk een plek kunnen krijgen in het gebied (naast natuur, recreatie en/of duurzame energie) en of hier al dan niet een vervolgproces voor kan worden gestart. Omdat de benodigde middelen voor inpassing niet beschikbaar zijn stellen wij de uitbreiding van velden en de omzetting van natuur- in kunstgras in Maarschalkerweerd Noord uit. Dit geldt ook voor het extra korfbalveld in Hoograven.
Er zijn in het gebied uitbreidingen van onderwijsvoorzieningen in uitvoering (o.a. Mytylschool) en ook bij de ontwikkeling van Galgenwaard is rekening gehouden met maatschappelijke vierkante meters. Daarnaast zien wij mogelijkheden in de wijk Zuid om een extra VO-school te realiseren (nog in onderzoek) en willen we qua voorzieningen anticiperen op verdere vergrijzing. We knappen de forten van Lunetten op en realiseren zo culturele voorzieningen die (publiekelijk) toegankelijk zijn voor iedereen. We maken middelen beschikbaar om bij de herontwikkeling van de Musketon de functie van wijkcultuurhuis toe te voegen.

Gezond leefklimaat met ruimte voor groen

We hebben een grote ambitie om groen te realiseren aan de oostkant van de stad (inclusief USP en buitengebied), waarvan een groot deel ‘groen om de stad’.

Noordoost, Oost en Zuid: liggen we op koers?

Bij iedere ontwikkeling in Noordoost, Oost en Zuid streven we naar het toevoegen van extra kwantitatief en kwalitatief groen. Door integraal en in samenhang met andere opgaves te werken en werk met werk mogelijk te maken, verzilveren we efficiencyvoordelen en groenkansen. Zoals de herinrichting bij de mbo-school Nimeto, waar dit samengaat met rioolvervanging. In Rotsoord loopt de vergroening van de openbare ruimte door.

Daarnaast werken we aan de realisatie van het nieuwe Lunettenpark. Ook versterken we de groene-blauwe structuren -zoals langs de Kromme Rijn -door het benutten van kansen bij de herontwikkelingen bij het Pieter Baan Centrum en de Mytylschool. Er zijn kansen voor versterking van groenblauwe structuren in het gebied geïnventariseerd. De verzilvering van deze kansen is afhankelijk van de beschikbaarheid van financiële middelen.

We zijn met de provincie, het waterschap HdSR en de gemeenten Zeist, Bunnik, Houten en Nieuwegein een regionale samenwerking gestart om te komen tot extra groen in het buitengebied tussen USP, Zeist, Odijk, Houten en Nieuwegein. We werken aan een ontwikkelperspectief en uitvoeringsprogramma voor nieuwe natuur (groene contour), meer recreatiemogelijkheden (gebieden en paden), nieuwe groen-blauwe verbindingen voor mens en dier, opgave voor waterberging en watervasthouden en transitie van de landbouw. Een (klein) deel van de voorzieningen komt op ons grondgebied, en een deel in en rondom de landgoederen Amelisweerd en Rhijnauwen.

Duurzame Mobiliteit

De mobiliteitsvraagstukken in het gebied vragen nog om keuzes en financiële middelen, waardoor het nog niet zeker is of alle ambities gehaald kunnen worden. Voor de (middel)lange termijn zijn namelijk grote en complexe ingrepen nodig in het mobiliteitsnetwerk om de ambities uit de RSU te halen. Daarvoor lopen verschillende onderzoeken in het kader van MIRT OV en Wonen, U Ned (o.a. no-regret maatregelen), Alternatief Ring Utrecht en de regionale studie Lunetten-Koningsweg en Binnenstadsas. Deze laatste studie is een onderzoek naar verschillende OV-maatregelen: de belangrijkste hiervan zijn de ontwikkeling van treinstation Lunetten-Koningsweg, de Waterlinielijn en een ondergrondse binnenstadas. Hierbij gaat het om een regionale uitwerking om deze complexe en kostbare maatregelen voor de lange termijn van de Schaalsprong OV (na 2035) onderling af te wegen en te prioriteren.
De gebiedsontwikkeling Lunetten-Koningsweg is onlosmakelijk gekoppeld aan deze keuzes op het gebied van mobiliteit. Om die reden wordt gewerkt aan een scenariostudie. De verschillende scenario's laten zien wat de verstedelijkingsmogelijkheden zijn afhankelijk van de keuzes die op mobiliteit gemaakt gaan worden. Besluiten en dus ook de investeringen zijn niet op korte termijn voorzien.
Een passende mobiliteitsoplossing is nodig om de groei van de Oostkant van de stad te realiseren, zoals bij de gebiedsontwikkeling Galgenwaard.

Tegelijkertijd hebben aanpassingen in het OV-netwerk het risico op extra barrières, wat de doorontwikkeling van het sport- en recreatiegebied Maarschalkerweerd kan beïnvloeden.
Op kortere termijn starten in 2024 stadsbreed maatregelen voor verbetering van het voetgangersnetwerk. Voor de fietsers komt er een nieuwe doorfietsroute door dit gebied in de richting van Hilversum. Daarnaast wordt gezocht naar meer fietsparkeerplekken rondom de treinstations Lunetten en Vaartsche Rijn. Verder worden er aanvullende maatregelen genomen op de Maliesingel en Wittevrouwensingel om het gemotoriseerde verkeer te attenderen op de maximumsnelheid van 30 km/u.

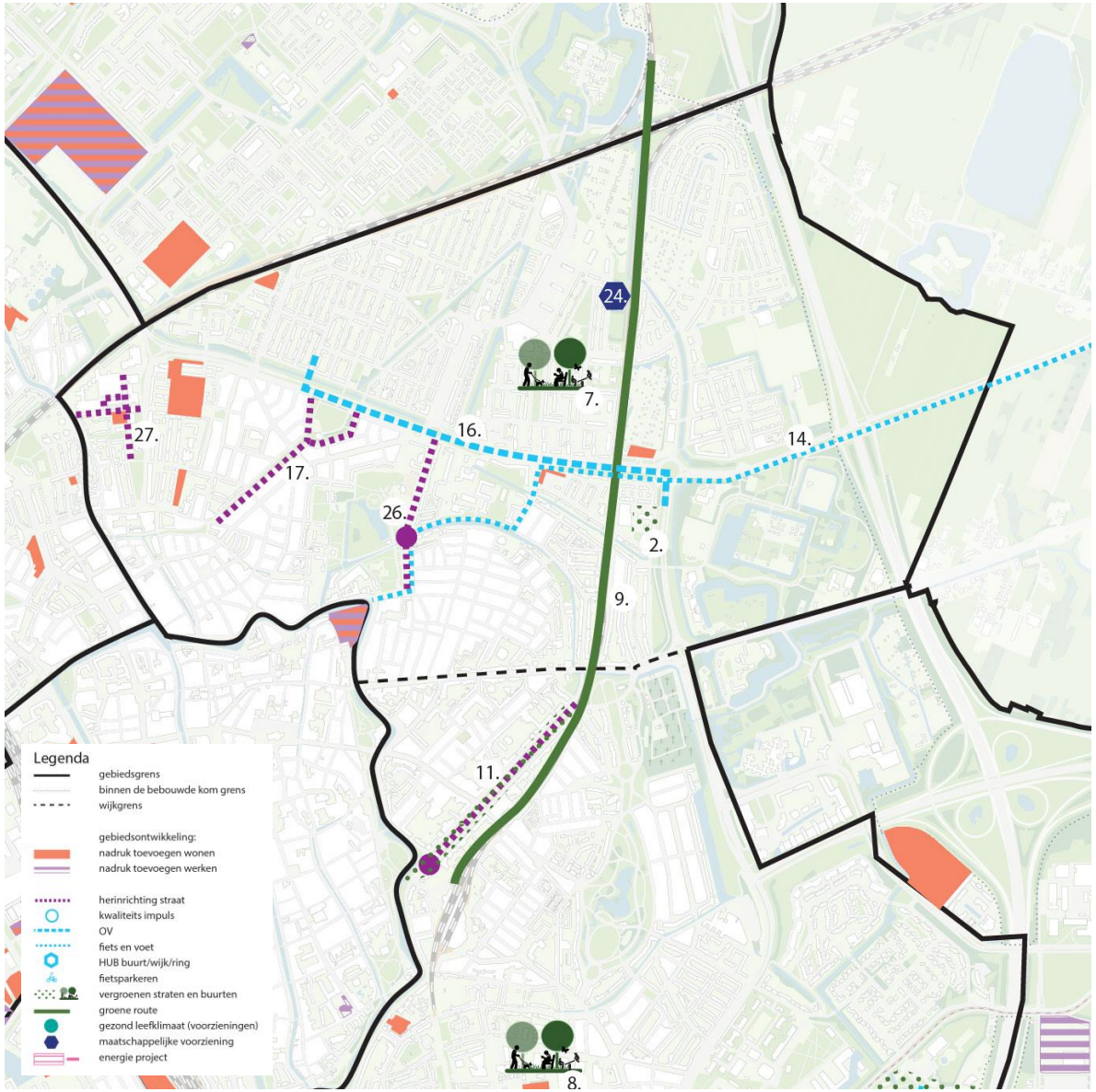
Noordoost, Oost en Zuid: liggen we op koers?

Energie

In de RSU zijn zoekgebieden voor het opwekken van schone energie en warmte voor de hele stad aangewezen. Voordorpse Veld (Noordoost) staat als zoekgebied voor het opwekken van zonne- en windenergie genoemd. Voordorpse Veld is ook zoekgebied voor natuur, recreatie en sport. Daarnaast is het gebied onderdeel van UNESCO Werelderfgoed Hollandse Waterlinies. In 2022 hebben provincie en gemeente gezamenlijk met ontwerpend onderzoek uitgezocht in hoeverre de verschillende ambities uit de RSU in dit werelderfgoed zouden kunnen worden ingepast. Hieruit is gebleken dat de realisatie van de ambities uit de RSU (natuur, recreatie, sport, duurzame energie) een risico met zich meebrengt op aantasting van de kernkwaliteiten van het werelderfgoed. Daarom volgt nu een Heritage Impact Assessment (HIA), waarin die mogelijke gevolgen worden getoetst. De uitkomsten hiervan worden medio 2024 verwacht. Mede op basis hiervan kan worden bepaald of realisatie van zonnevelden en/of windenturbines al dan niet kansrijk is. Daarna zal een afweging gemaakt moeten worden met de andere ambities (sport, natuur, recreatie) of er ruimte is voor het opwekken van schone energie en warmte. Ook is er voor het gehele UNESCO werelderfgoed gebied een HIA uitgevoerd voor de zoeklocaties voor windenergie. Ook de uitkomsten van deze HIA zijn medebepalend voor het wel of niet realiseren van schone energie en warmte in Voordorpse Veld.

De consequenties van het verzwaren en flexibeler maken van de energie infrastructuur worden in de komende jaren in vrijwel alle wijken in de stad zichtbaar, zo ook in Noordoost, Oost en Zuid. Ook de netcongestie kan grote gevolgen hebben.

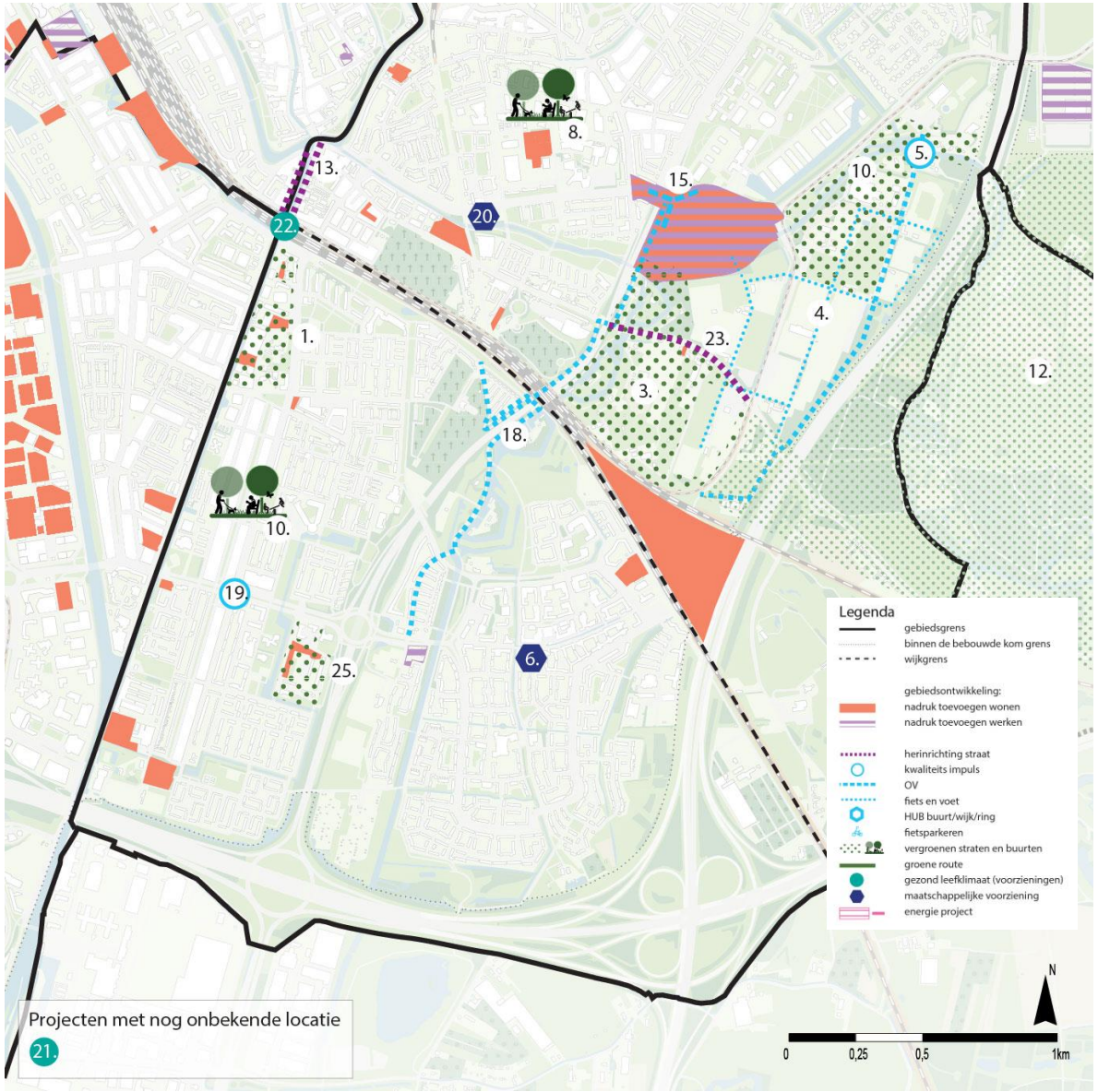
Noordoost, Oost en Zuid: overzichtskaart ruimtelijke investeringen MPR 1

1. Openbare Ruimte Rotsoord Fase 2 / Openbare Ruimte Rotsoord Fase 3 [1]
2. Openbare Ruimte Nimeto [1]
3. Lunettenpark [1]
4. Maarschalkerweerd Noord
5. Mytylbrug en fietsroute
6. Wijkcultuurhuis - Lunetten (De Musketon)
7. Vergroenen van straten en buurten Noordoost
8. Vergroenen van straten en buurten Rubenskwartier
9. Oosterspoorbaan- Noordoost (groenblauwe route)
10. Groenblauwe route Kromme Rijnpark, omgeving Mytylschool
11. Herinrichting Malieblad en Maliebaan [1]
12. Icoonproject Kromme Rijn Linie Landschap
13. Onderdeel Zuidpoort fase 1: bereikbaarheid station Vaartsche Rijn via Oosterkade en Westerkade + Ledig Erf [1]
14. Doorfietsroute Utrecht – Amersfoort [1]
15. OV-doorstroming Herculesplein
16. OV-verbinding Overvecht-USP, Kardinaal de Jongweg
17. Herinrichting Tuinwijkroute [1]
18. Fietsmaatregelen om de Zuid / Waterliniebrug / Waterlinieweg
19. Voorrangsplein 't Goylaan
20. Uitbreiding Krommerijncollege
21. Nieuwe toiletvoorziening in Amelisweerd
22. Nieuwe toiletvoorziening bij Station Vaartse Rijn
23. Herinrichting Koningsweg
24. Onderwijshuisvesting SO Fier uitbreiding
25. Oudegeinlaan en omgeving opnieuw inrichten openbare ruimte[1]
26. Blauwkapelseweg – kapelbrug en kruising Alexander Numankade [1]
27. Herinrichting openbare ruimte Lauwerecht Noord

[1] = in samenwerking met Beheer Openbare Ruimte (Stadsbedrijven)

Noordoost, Oost en Zuid: overzichtskaart ruimtelijke investeringen MPR 2

Noordoost, Oost en Zuid: overzichtskaart ruimtelijke projecten

1. Openbare Ruimte Rotsoord Fase 2 / Openbare Ruimte Rotsoord Fase 3 [1]
2. Openbare Ruimte Nimeto [1]
3. Lunettenpark [1]
4. Maarschalkerweerd Noord
5. Mytylbrug en fietsroute
6. Wijkcultuurhuis - Lunetten (De Musketon)
7. Vergroenen van straten en buurten Noordoost
8. Vergroenen van straten en buurten Rubenskwartier
9. Oosterspoorbaan- Noordoost (groenblauwe route)
10. Groenblauwe route Kromme Rijnpark, omgeving Mytylschool
11. Herinrichting Malieblad en Maliebaan [1]
12. Icoonproject Kromme Rijn Linie Landschap
13. Onderdeel Zuidpoort fase 1: bereikbaarheid station Vaartsche Rijn via Oosterkade en Westerkade + Ledig Erf [1]
14. Doorfietsroute Utrecht – Amersfoort [1]
15. OV-doorstroming Herculesplein
16. OV-verbinding Overvecht-USP, Kardinaal de Jongweg
17. Herinrichting Tuinwijkroute [1]
18. Fietsmaatregelen om de Zuid / Waterliniebrug / Waterlinieweg
19. Voorrangsplein 't Goylaan
20. Uitbreiding Krommerijncollege
21. Nieuwe toiletvoorziening in Amelisweerd
22. Nieuwe toiletvoorziening bij Station Vaartse Rijn
23. Herinrichting Koningsweg
24. Onderwijshuisvesting SO Fier uitbreiding
25. Oudegeinlaan en omgeving opnieuw inrichten openbare ruimte[1]
26. Blauwkapelseweg – kapelbrug en kruising Alexander Numankade [1]
27. Herinrichting openbare ruimte Lauwerecht Noord

[1] = in samenwerking met Beheer Openbare Ruimte (Stadsbedrijven)

Een interactief overzicht van de ruimtelijke projecten is te bekijken via de website www.ruimtelijkeprojectenutrecht.nl.

- Gemeentelijke investeringen uit het MPR voor Groen, Mobiliteit, Maatschappelijke voorzieningen en sporten, spelen en bewegen zijn op de kaart hiernaast weergegeven met nummers.
- Gebiedsontwikkelingen zijn op de kaart hiernaast weergeven met vlakken (oranje en paars gearceerd).

Gebiedsontwikkeling

West en Noordwest

Ambitie voor dit gebied

In West en Noordwest verschuift het accent in de opgave van wonen naar werken. Met de realisatie van Cartesiusdriehoek en Wisselspoor (resp.ca 2.800 en 1.100 woningen) komt een einde aan de beschikbaarheid van grotere woningbouwlocaties in het gebied. De ontwikkeling van Zuilense Vecht en het gebied Welgelegen biedt nog kansen voor grotere woningbouwontwikkelingen, maar nieuwe woningbouwlocaties zijn kleiner en afhankelijk van de investeringspotentie van marktpartijen en woningcorporaties. Dit betreft voornamelijk kleine(re) inbreidingslocaties in de bestaande stad.

De werkopgave komt voornamelijk tot stand in Werkspoorkwartier en Lage Weide. Twee erg verschillende werklocaties met ieder zijn eigen ontwikkeldynamiek. Voor beide geldt een verdichtingsopgave, maar binnen een verschillend profiel. Zoals beschreven in de RSU willen we duizenden arbeidsplaatsen in Lage Weide toevoegen en zo'n 500 arbeidsplaatsen in het Werkspoorkwartier. Het Vierde Kwadrant willen we conform de RSU doorontwikkelen tot een gemêleerd programma met kantoorfuncties, bedrijfsruimten en voorzieningen (140.000 m² bvo, circa 7.300 arbeidsplaatsen). Ook willen we hier onderwijsfuncties toevoegen die aansluiten bij de bedrijvigheid in Lage Weide en Werkspoorkwartier.

In het kader van de energietransitie vormt Lage Weide een zoekgebied voor duurzame energieopwekking (wind en zon). Tenslotte is Noordwest één van de groenarmste wijken van Utrecht, hier ligt dan ook de opgave om de openbare ruimte te vergroenen en klimaatbestendig te maken. Zoals beschreven in de RSU willen we op verschillende plekken groen toevoegen, met:

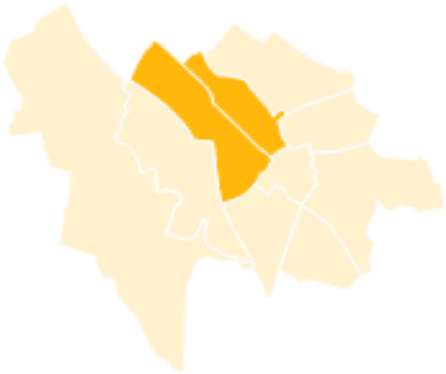
- park Vierde kwadrant (3 hectare)
- groen-blauwe routes (7 hectare)
- nieuw buurt- en wijkgroen (17 hectare).

Qua voorzieningen werken we aan een sporthal in de Cartsiusdriehoek en onderzoeken we de mogelijkheden voor uitbreiding van het zwembad den Hommel.

In Lage Weide willen we de werkgelegenheid vergroten door intensiever ruimtegebruik in combinatie
met nieuwe mobiliteitsoplossingen. Daarbij willen we ruimte behouden voor zwaardere en grootschaligere bedrijfstakken met een milieucontour, die niet terecht kunnen elders in de stad. We leggen de focus op bedrijven met meerwaarde voor de stad. Randvoorwaardelijk is het beter verbinden van de gebieden voor fiets en voetganger, deelmobiliteit en met het openbaar vervoer. Samen met de ondernemers van Lage Weide werken we de komende jaren aan een lange termijnvisie om gericht aan de verdichtingsopgave te kunnen werken.

Ook het Werkspoorkwartier heeft verdichtingspotentie. Dit moet gebeuren in een stedelijk profiel van creatieve industrie en circulaire bedrijvigheid, maar ook groen, cultuur, horeca, sport en onderwijs. Belangrijk hierin is het bieden van betaalbare ruimte voor broedplaatsen en ruimte voor doorgroei voor de creatieve sector. De basis voor het profiel van het Werkspoorkwartier is gelegd in de Omgevingsvisie Werkspoorkwartier.

Komende tijd brengen we met de woningcorporaties in beeld welke investeringspotenties zij zien en willen we die waar mogelijk koppelen aan het versterken van onder andere de sociale structuren en leefbaarheid in de wijken. En in Noordwest gaan we aan de slag met het in kaart brengen van vergroeningskansen.

West en Noordwest: liggen we op koers?

Wonen

Met de ontwikkelingen Cartesiusdriehoek en Wisselspoor (beiden in uitvoering) voegen we in de aankomende jaren een groot aantal woningen toe (resp. ca 2.800 en 1.100). Omdat grote bouwlocaties niet meer voorhanden zijn, zien we vooral kansen in de transformatie van vele kleinere locaties (zoals Zuilense Vecht) en verdichting door woningbouwcorporaties (zoals Thomas à Kempisplantsoen en Van Heukelomlaan). Bij het toevoegen van nieuwe plannen is bereikbaarheid en terughoudendheid met sloop/ nieuwbouw van sociale woningbouw een aandachtspunt.

Werken

Werkspoorkwartier is een werklocatie waar we, naast toevoeging van ca 500 arbeidsplaatsen, werken aan een verbreding van het profiel met cultuur, creatieve makers, horeca, onderwijs en recreatie. Daarnaast werken we aan professionalisering van de ondernemersvereniging, stapsgewijze herinrichting van de openbare ruimte en herontwikkeling van de omgeving Station Zuilen.
Voor Lage Weide maakten de ondernemers zelf een visie. Deze gebruiken wij als input voor de lange termijn koers voor Lage Weide. Ook voor Lage Weide streven we naar verdichting en creëren van extra werkgelegenheid. Lage Weide biedt momenteel beperkte uitbreidingsmogelijkheden voor bedrijven. Voor het intensiveren van Lage Weide zijn extra mobiliteitsinvesteringen randvoorwaardelijk. Hierbij is de inspanning voornamelijk gericht op de modal shift van auto naar fiets en OV en goederenvervoer per water en spoor.

Maatschappelijke voorzieningen

De opgave ligt in de bestaande stad in het behoud (en versterken) van maatschappelijke bestemmingen en in de balans gezien de vele binnenstedelijke herontwikkelingen, Daarnaast zijn betaalbare werk- en ontmoetingsplekken verdwenen. Onderzocht wordt of er extra maatschappelijke ruimte gerealiseerd kan worden bij herontwikkelingen en inzet van eigen vastgoed Voor de Cartesiusdriehoek zijn er innovatieve ideeën op het gebied van preventieve gezondheidszorg. Ook komt een kindcentrum en een sporthal. Samen met Stichtse Vecht werken we aan het optimaliseren van de sportvelden Zuilense Vecht. In Welgelegen onderzoeken we woningbouw en bijbehorende voorzieningen met behoud van de bestaande voorzieningen. In Zuilen en Lombok werken we aan een integrale gebiedsontwikkeling met de woningcorporaties om daarmee ook de sociale behoeften in de wijk op één lijn te hebben voor het behoud en versterken van bij bewoners passende voorzieningen. Ook speelt er rondom de Vecht een grote vergroeningsopgave met kansen voor bijbehorende openbare ruimte voorzieningen. In het Werkspoorkwartier leggen we de nadruk op het behoud van betaalbare ruimte voor broedplaatsen, nachtcultuur en creatieve bedrijvigheid. Ambities die nog niet geprogrammeerd zijn of door bezuinigingen zijn uitgesteld zijn een buurthuis voor Geuzenwijk, een jongerenplek, sport- en ontmoetingsplekken in de openbare ruimte zijn schaars en vergroeningsopgave, Amsterdamsestraatweg visie rond Julianapark richting het noorden (uitgesteld) en open zwemwater bij de Werkspoorkathedraalhaven.

Gezond leefklimaat met ruimte voor groen

Een groot deel van dit gebied, met name Noordwest, is relatief stenig en vraagt om vergroening. Op dit moment liggen we met de lopende plannen nog onvoldoende op koers om onze groenambities te realiseren, maar zijn we in gesprek met bewoners over het uitbreiden van groene ommetjes. Ook zijn de eerste stappen gezet voor het versterken van de groen-blauwe ader rondom de Vecht; aan de Fortlaan voegen we groen toe om zo het Nifterlakeplantsoen met de Vecht te verbinden en dieper de wijk in te brengen.
Ook voegen we veel groen toe in de ontwikkeling van Cartesiusdriehoek, circa 30% groen. Daarnaast voegen we groen toe in Zuilense Vecht en werken we aan de stapsgewijze ontwikkeling van de parkzones langs het Amsterdam-Rijnkanaal en het Merwedekanaal (Rondje Stadseiland).

West en Noordwest: liggen we op koers?

Duurzame Mobiliteit

Ook in dit gebied starten er in 2024 maatregelen voor verbetering van het voetgangersnetwerk. Voor de fietsers lopen er diverse projecten in dit gebied, uitbreiding en verbetering van de fietsverbindingen:

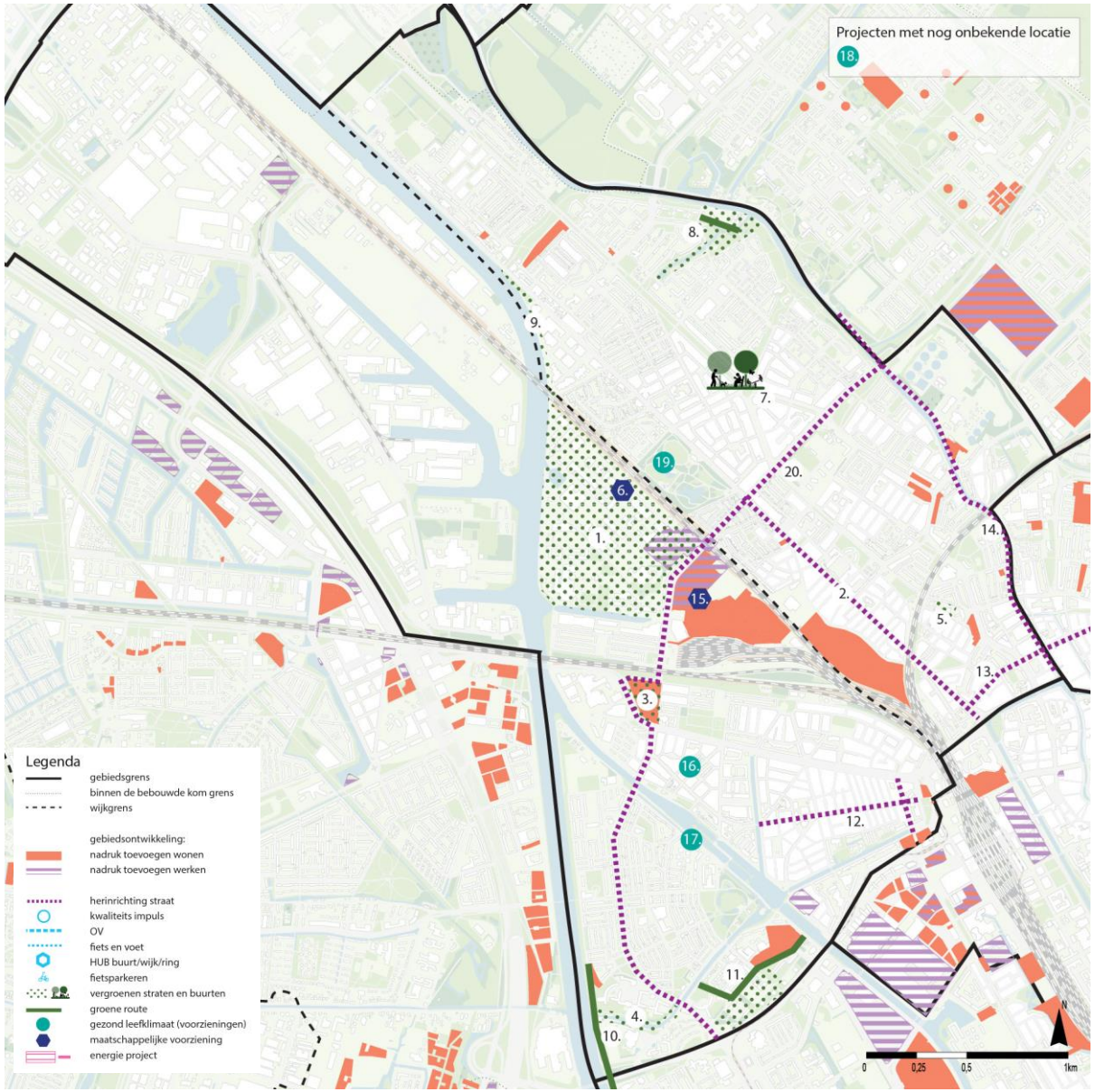
- We doen onderzoek naar de ontwikkeling van de Dom tot Damroute (spooronderdoorgang Boorstraat, Demkabrug en de route van en naar Lage Weide)
- Verbetering fietsroute door Werkspoorkwartier,
- Fietsroute om de Noord,
- Upgrade fietsroute Weerdsingel Oostzijde,
- Doorfietsroute Lage Weide-Houten,
- Uitbreiding capaciteit fietsparkeren in alle vooroorlogse wijken en verkenning station Zuilen,
- Realisatie nieuw fietsdepot in Werkspoorkwartier (2027/2028).

In Lage Weide werken we aan nieuwe oplossingen voor het truckparkeren. Tot slot werken we de komende jaren aan de herinrichting van de Kanaalstraat/ Damstraat, de Amsterdamsestraatweg en het deel van de Westelijke Stadsboulevard rondom de Majellaknoop / Thomas à Kempisplantsoen.

Energie

Voor de energietransitie zijn doelen geformuleerd die voor de hele stad gelden en in de gebieden worden uitgewerkt. Lage Weide is aangewezen als kansrijk zoekgebied voor windenergie door de Provincie, en maakt onderdeel uit van de besluitvorming over de nota opwekgebieden voor schone energie door de Raad. De consequenties van het verzwaren en flexibeler maken van de energie infrastructuur worden in de komende jaren in vrijwel alle wijken in de stad zichtbaar en zullen ook impact hebben op de bestaande energiecentrales op Werkspoorkwartier en Lage Weide. Bij de uitwerking van de Transitievisie warmte concretiseerden we de volgorde van de wijkgerichte aanpak naar aardgasvrij; Elinkwijk, Oog in Al en Ondiep zitten in blok 1 (uiterlijk gereed in 2034).
Netcongestie vormt een groot risico voor ontwikkelingen in het gebied (zie hoofdstuk 2). Projecten kunnen vertraging oplopen als gevolg van netcongestie.

West en Noordwest: overzichtskaart ruimtelijke investeringen MPR

1. Openbare ruimte Werkspoorkwartier
2. Herinrichting Amsterdamsestraatweg [1]
3. Openbare ruimte Thomas à Kempisplantsoen
4. Openbare ruimte Welgelegen en Den Hommel [1]
5. Speelplaats De Kameleon
6. Uitbouw muzikale oefenstudio's
7. Vergroenen Noordwest en West / Groene ommetjes
8. Fortlaan (groenblauwe route)
9. Demkapark (groenblauwe route)
10. Groenblauwe route Amsterdam-Rijnkanaal J. Wagenaarkade
11. Bijdrage Ravellaan (groenblauwe route)
12. Herinrichting Kanaalstraat-Damstraat [1]
13. Fietsmaatregelen om de Noord [1]
14. Doorfietsroute Vechtroute (Vechtkade)[1]
15. Onderwijshuisvesting Cartesiusdriehoek – school en gymzaal SPOU / Sporthal Cartesiusdriehoek
16. Aanleg speelvoorziening (blokplek) Bataviastraat
17. Calisthenics in Rondje stadseiland
18. Aanleg speelvoorzieningen (blokplekken) op nader te bepalen locaties
19. Nieuwe toiletvoorziening Julianapark
20. Westelijke Stadsboulevard [1]

[1] = in samenwerking met Beheer Openbare Ruimte (Stadsbedrijven)

Een interactief overzicht van de ruimtelijke projecten is te bekijken via de website www.ruimtelijkeprojectenutrecht.nl.

- Gemeentelijke investeringen uit het MPR voor Groen, Mobiliteit, Maatschappelijke voorzieningen en sporten, spelen en bewegen zijn op de kaart hiernaast weergegeven met nummers.
- Gebiedsontwikkelingen zijn op de kaart hiernaast weergeven met vlakken (oranje en paars gearceerd).

Gebiedsontwikkeling

Overvecht

Ambitie voor dit gebied

Met de ruimtelijke opgave voor Overvecht dragen we bij aan de vijf ambities uit de wijkaanpak Samen voor Overvecht en verbeteren we de wijk stap voor stap. De ambitie ‘Plezierig wonen in een meer gemengde wijk’ staat bij de ruimtelijke aanpak centraal; meer woningaanbod voor verschillende mensen en een schone, groene, gezonde en veilige woonomgeving. Uitgangspunt is om Overvecht door te ontwikkelen tot een met de stad verbonden wijk voor iedereen. Met behoud van de identiteit en kwaliteit van het groene karakter, een ruim aanbod van diverse woningtypologieën en een centrum met een eigen profiel dat ruimte biedt voor stedelijke voorzieningen.

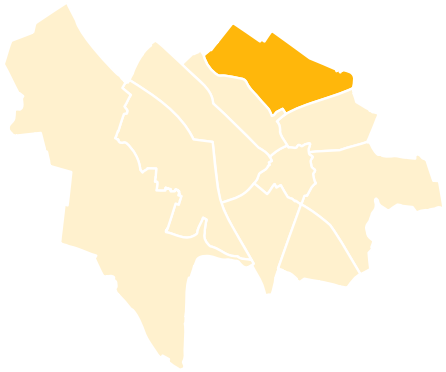
Voor het woningaanbod is de opgave meer woningdifferentiatie te ontwikkelen door (met name) woningen in het midden- en hogere segment toe te voegen, en daarmee het aandeel sociale huurwoningen (nu circa 67%) te verlagen. Hierdoor maken we een wooncarrière binnen de wijk mogelijk en houden we sociaal kapitaal vast. De ambitie in de RSU is om minimaal 6.800 woningen bij te bouwen in de periode tot 2040. 1.800 waren al voorzien in het MPR 2020, waarvan er nu ca. 1.000 zijn opgeleverd en ruim 200 in aanbouw. De extra opgave in de RSU is 5.000 (ondergrens). Daarbij is een globale verdeling aangegeven van circa 2.000 in Overvecht Centrum, 1.000 rondom het station, 500 in Overvecht zuid en 1500 in Overvecht noord. Daarnaast is een extra woon-zorgcomplex ook één van de opgaven.

We behouden én ontwikkelen cultuur, sport en landschap als basis voor gezondheid in de wijk. In de RSU zijn verschillende mogelijkheden voor de uitbreiding van sportvoorzieningen benoemd zoals bijvoorbeeld sportvelden in het Noorderpark. De uitbreiding van sportlocaties wordt meegenomen in de Omgevingsvisie Overvecht. Voor onderwijs zoeken we naar een locatie voor voortgezet onderwijs inclusief een sporthal. Voor creatieve ondernemers zoeken we naar mogelijkheden voor broedplaatsen in de wijk.

Overvecht is een groene wijk, maar juist de openbare ruimte is stenig, anoniem, verouderd en toe aan vernieuwing. Grootschalig onderhoud aan de riolering en wegen en aanleg van energievoorzieningen bieden kansen voor een integrale aanpak van de openbare ruimte met een centrale plek voor vergroenen, verblijven en verkeersveiligheid. Concreet zijn in de RSU groenopgaven benoemd: de uitbreiding van het Noorderpark (ca. 22 hectare), Natuurgebied Zuilen (ca. 25 hectare), opgaven voor groenblauwe routes (10 hectare) en nieuw buurt- en wijkgroen (23 hectare).
Om Overvecht goed aan te sluiten bij de stad moeten we de bestaande barrières als de Vecht, de NRU en het spoor beter oversteekbaar maken en de bereikbaarheid met (h)ov en fiets verbeteren. We willen Overvecht Centrum en Overvecht Station ontwikkelen tot een stedelijk knooppunt. Daar hoort ook bij dat we de wijkeconomie willen versterken door meer levendigheid in de plinten en werkfuncties verspreid door de wijk, zo brengen we meer werk in de buurt. Voor het Bedrijventerrein Nieuw Overvecht zetten we in op behoud van de functie werkgelegenheid, intensivering van ruimtegebruik en toevoegen banen, verduurzaming en veiligheid. Het streven is om circa 3.000 banen toe te voegen in de wijk Overvecht.

Omgevingsvisie Overvecht

Om bovenstaande voornemens te concretiseren zijn we in 2023 gestart met het opstellen een Omgevingsvisie voor Overvecht. De Omgevingsvisie geeft een toekomstbeeld van Overvecht in 2040 en welke aanpassingen er nodig zijn om dit te bereiken. In welke ‘dreef’ maken we bijvoorbeeld plaats voor de inpassing van het ‘wiel met spaken’, waar in Overvecht vinden we de ruimte voor extra woningen, werkruimtes en bijbehorende maatschappelijke voorzieningen en wat betekent dat voor de groene kwaliteit van de wijk? We kijken niet alleen naar het woongebied maar nemen ook de mogelijkheden van intensivering voor bedrijventerrein Nieuw Overvecht mee. Deze (structuurbepalende) vraagstukken worden in samenhang en integraal uitgewerkt met als stip op de horizon 2040. We weten dat er spanning zit tussen verschillende thema’s, zoals bijvoorbeeld het behouden van de hoeveelheid groen en de toevoeging van woningen of het inpassen van mobiliteitsoplossingen. In de Omgevingsvisie brengen we de spanning in beeld, om afgewogen keuzes te kunnen maken. Eind 2024 zal deze Omgevingsvisie worden aangeboden aan de Raad.

Overvecht: liggen we op koers?

Wonen

De woningbouwopgave in het gebied is meer onder druk komen staan. Projecten vertragen en business cases komen lastiger rond. Dit ligt zowel aan een aantal externe factoren, zoals gestegen bouwkosten, procesgang bij de Raad van State en de gevolgen van netcongestie. Als ook aan bovenwettelijke beleidseisen van de gemeente die het moeilijker maken het om tot een sluitende business case te komen. In het MPR zit een aantal grote en middelgrote projecten, zoals Masterplan Overvecht Centrum (2.000-2.500 woningen) en het haalbaarheidsonderzoek Gagelkwartier (± 500 woningen). De haalbaarheid van beide gebiedsontwikkelingen wordt nader onderzocht. Met alle lopende projecten wordt de woningvoorraad, in lijn met de doelen uit de woonvisie, gemengder. Aandachtspunt is dat voor verdere verdichting het verbeteren van de (kwaliteit van de) openbare ruimte & groen en mobiliteitsmaatregelen belangrijke voorwaarden zijn. Hiervoor werken we momenteel aan een omgevingsvisie voor de wijk.

Werken

Met de lopende projecten liggen we – gezien de gewenst groei - nog niet op schema, maar zien we wel veel potentie. In de Omgevingsvisie Overvecht zoeken we ruimte voor de toevoeging van arbeidsplaatsen, waaronder het intensiveren van bestaande bedrijventerreinen zoals Nieuw Overvecht. Binnen de Masterplan Overvecht Centrum komt op termijn ruimte voor nieuwe werkgelegenheid. Daarnaast zien we de knoop van Station Overvecht als plek voor meer werkgelegenheid. Aanvullend kijken we samen met de woningcorporaties naar meer spreiding van werkruimtes door de wijk.

Maatschappelijke voorzieningen

De opgave is om de maatschappelijke voorzieningen mee te laten groeien met de groei van de wijk. Omdat in Overvecht van oudsher functies als wonen en werken gescheiden zijn, zoeken we naar functiemenging in de verschillende woonbuurten en in Overvecht Centrum. Eind 2023 is de Grote Trekdreef aangewezen als voorkeurslocatie voor de bouw van een nieuwe VO-school (voor 1.000 leerlingen) en sporthal. Er is een gezamenlijke visie opgesteld voor de zes gemeentelijke panden in Overvecht die toe zijn aan herontwikkeling, met behoud van maatschappelijke voorzieningen, vaak in combinatie met wonen. In 2024 starten we met de planprocessen voor de eerste locaties. Het betreft onder andere de herontwikkeling van buurtcentrum Burezina, jongerencuktuurhuis BOKS, en ruimte voor het buurtteam en wonen met zorg voor jongeren.
In de Omgevingsvisie Overvecht wordt aandacht besteed aan de toevoeging van culturele broedplaatsen, een nieuw cultureel centrum en de mogelijke locaties van extra sportvoorzieningen. De vraag naar sportvoorzieningen is groter dan het aanbod aan ruimte.

Gezond leefklimaat met ruimte voor groen

Overvecht is een groene wijk maar de openbare inrichting is stenig, anoniem en verouderd en vraagt om een kwaliteitsverbetering. Er is een vervangingsopgave voor de riolering en de verharding in de komende 20 jaar. We werken aan een agenda voor een integrale aanpak van de openbare ruimte, waarmee we zo veel mogelijk werkzaamheden gebundeld en in één keer goed uitvoeren. Hierin komt de vervangingsopgave van riolering en wegen samen met de ambities op het gebied van energietransitie, verkeersveiligheid, vergroening en klimaatadaptatie. De eerste integrale projecten zoals Taagdreef en Amazonekwartier zijn in voorbereiding. Deze projecten dragen bij aan nieuw buurt- en wijkgroen, zoals opgenomen in de RSU. Toereikend budget voor extra projecten en de volgende fases voor integrale herinrichtingen ontbreken vooralsnog. In het gebied zien we met bijvoorbeeld de uitbreiding van het Noorderpark (ca. 22 hectare) kansen voor het toevoegen van substantieel groen voor de hele stad. Voor de realisatie hiervan zijn aanvullende middelen vereist. Naast het Noorderpark en nieuw buurt- en wijkgroen zijn in de RSU Natuurgebied Zuilen (ca. 25 ha) en groenblauwe routes (ca. 10 ha) kansen aangegeven om groen toe te voegen aan het gebied. Op dit moment worden de plannen en mogelijkheden voor het ontwikkelen van Natuurgebied Zuilen uitgewerkt.

Overvecht: liggen we op koers?

Duurzame Mobiliteit

Overvecht is gebouwd in de tijd dat de auto dominant was en heeft brede dreven. De verkeersveiligheid is een probleem. Hier gaat de aanpak op het gebied van verkeersveiligheid en de invoer van 30km/u in kleine stappen, zo veel mogelijk in combinatie met integrale openbare ruimte projecten. Hiervoor zijn aanvullende middelen vereist. Doordat men op dit moment nog gratis kan parkeren, lukt het terugbrengen van het autogebruik beperkt. Om alternatieven voor de auto aantrekkelijker te maken, zijn verbeteringen in het fijnmazig fietsnetwerk en het (H)OV-netwerk nodig, ook voor de verdere verdichting van Overvecht. De sporen 1 en 2 in project NRU liggen voorlopig stil. Er wordt noodzakelijk regulier onderhoud gepleegd, mogelijk aangevuld met verbetermaatregelen.

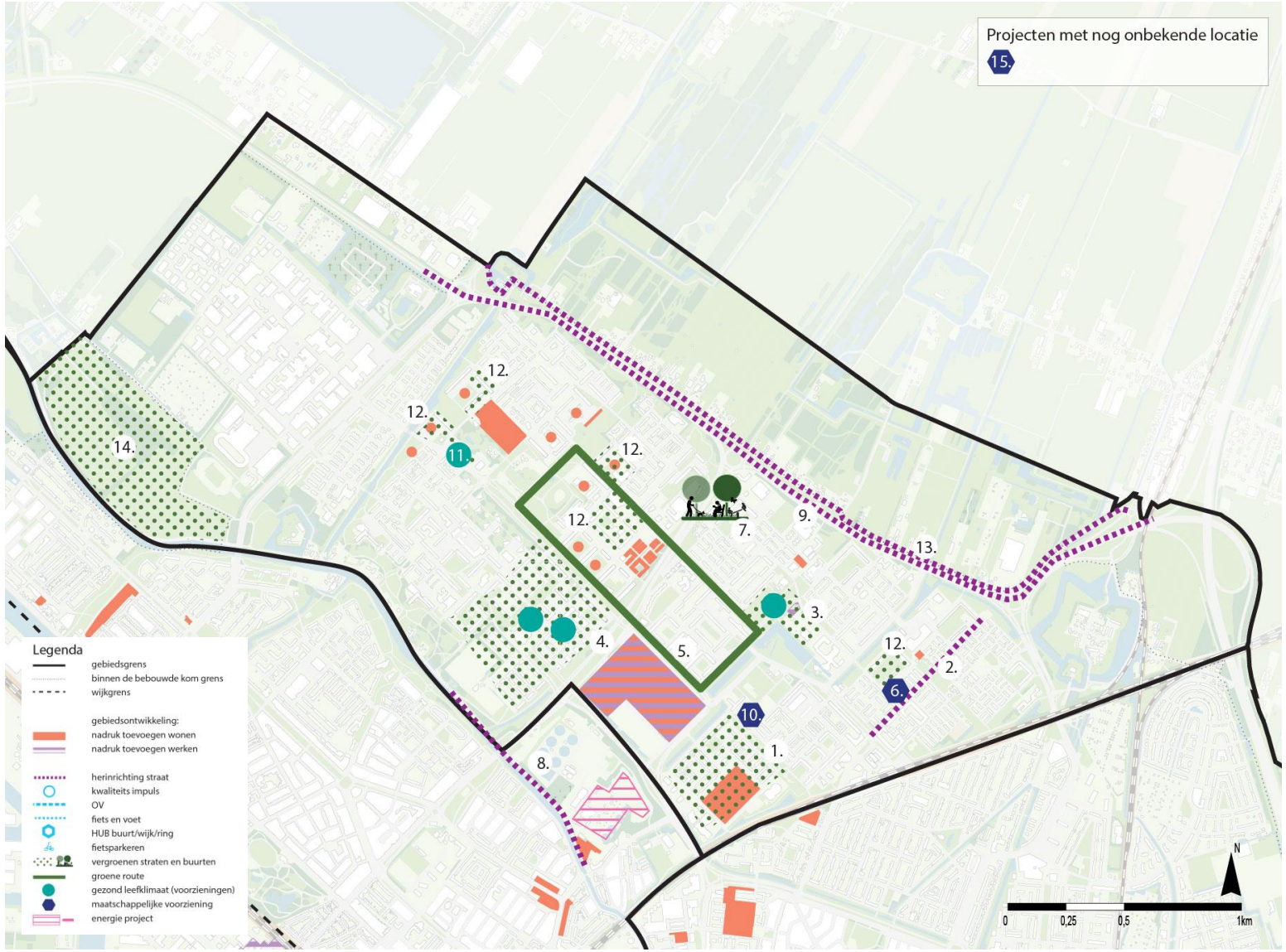
Energie

Overvecht Noord is proefwijk Aardgasvrij.
Het beëindigen van de huidige samenwerking met Eneco in Overvecht-Noord maakt dat de termijn van 2030 niet gehaald kan worden voor de delen die geschikt zijn voor aansluiting op een collectief warmtenet. Vanaf de start van het project is aangegeven dat deze transitie alleen doorgaat als het ook voor hen haalbaar en betaalbaar is. Op dit moment is geen betaalbaar aanbod mogelijk. We blijven stimuleren dat bewoners (huurders en eigenaren) hun woningen verduurzamen. De afgelopen jaren hebben veel geleerd van alle onderzoeken die zijn uitgevoerd en de vele gesprekken die zijn gevoerd met bewoners en ondernemers uit Overvecht-Noord. Dit heeft veel waardevolle inzichten en ervaringen opgeleverd die gebruikt gaan worden voor het bepalen van een nieuwe koers. De komende tijd wordt gebruikt om alternatieven uit te werken.

Met een bijdrage van het Volkshuisvestingsfonds kunnen we aan de slag met onder andere de renovatie en verduurzaming van VvE's en de renovatie en verduurzaming van particuliere eengezinswoningen.
In het Noorderpark is een zoekgebied voor windenergie aangegeven. Dat vraagt om een integrale afweging.

Netcongestie vormt een groot risico voor ontwikkelingen in het gebied (zie hoofdstuk 2). Projecten kunnen vertraging oplopen als gevolg van netcongestie.

Overvecht: overzichtskaart ruimtelijke investeringen MPR

Overvecht: overzichtskaart ruimtelijke investeringen

1. Openbare ruimte Camera Obscura/ Taagdreef / OR Taagdreef e.o. [1]
2. Herinrichting Donaudreef [1]
3. Openbare ruimte Watertoren / Aanvulling speel-sportaanbod in Park de Watertoren [1]
4. Integraal project Overvecht Amazonekwartier / Kunstgrasveld Mayadreef & Valpariasodreef / drie speelplekken [1]
5. Groene Lint
6. Buurtcentrum Overvecht
7. Vergroenen straten en buurten Overvecht
8. Vechtroute Zandpad natuurversterking
9. Fietsstraat Gageldijk
10. Onderwijshuisvesting NUOVO/Pouwer
11. Speelvoorziening (blokplek) toevoegen aan St. Eustatiusdreef
12. Groene Voet, aanpak openbare ruimte bij gerenoveerde corporatieflats
13. Integrale aanpak NRU [1]
14. Natuurgebied Zuilen
15. Onderwijshuisvesting College Overvecht (voorheen Gerrit Rietveld 2) met drie gymzalen

[1] = in samenwerking met Beheer Openbare Ruimte (Stadsbedrijven)

Een interactief overzicht van de ruimtelijke projecten is te bekijken via de website www.ruimtelijkeprojectenutrecht.nl.

- Gemeentelijke investeringen uit het MPR voor Groen, Mobiliteit, Maatschappelijke voorzieningen en sporten, spelen en bewegen zijn op de kaart hiernaast weergegeven met nummers.
- Gebiedsontwikkelingen zijn op de kaart hiernaast weergeven met vlakken (oranje en paars gearceerd).

Financieel Beeld

Inhoud van dit hoofdstuk

5.1 Wijzigingen in beschikbaar budget voor ruimtelijke investeringen
Achtergrondinformatie over de ontwikkeling van het groeikader, parkeerinkomsten en inkomsten uit woningbouw en gebiedsontwikkeling (inclusief een raming van toekomstige inkomsten uit woningbouw en gebiedsontwikkeling).

5.2 Grondexploitaties
Uitvoerige toelichting op de ontwikkeling van gemeentelijke grondexploitaties. Tip voor raadsleden: lees deze paragraaf in samenhang met de geheime bijlage over de grondexploitatieprojecten van de gemeente Utrecht.

5.3 Actualisatie Meerjarenprogramma Bereikbaarheid (MPB)
Toelichting op mutaties in het Meerjarenprogramma Bereikbaarheid. Dit is verdiepende informatie bij de paragraaf over Duurzame mobiliteit in het hoofdstuk Ruimtelijke Opgaven.

5.4 Actualisatie Parkeerbegroting
Overzicht van ontwikkelingen op het gebied van fiets- en autoparkeren en de financiële implicaties daarvan.

5.5 Actualisatie Meerjarenprogramma Groenprogramma (MGP)
Het college is beslissingsbevoegd over de invulling van het Meerjarengroenprogramma. Ter informatie is de tabel ook toegevoegd als bijlage aan het MPR.

5.6 Sport
Toelichting op de Investeringsprogrammering Sport

5.7 Actualisatie reserve ruimtelijke ontwikkelingsprojecten
Beknopte toelichting over de ontwikkeling van deze reserve

5.8 Actualisatie reservering Betaalbaar wonen
Inzicht in omvang en bestedingsdoelen van middelen voor betaalbaar wonen en het op gang houden van woningbouwprojecten.

.

5.1 Wijzigingen in beschikbaar budget voor ruimtelijke investeringen

Ontwikkeling van budget voor ruimtelijke investeringen
Om ruimtelijke investeringen te kunnen betalen zetten we drie verschillende dekkingsbronnen in:

- Investeringsdeel van het groeikader
- Parkeerinkomsten
- Inkomsten uit woningbouw en gebiedsontwikkeling.

In dit hoofdstuk gaan we dieper in op de belangrijkste ontwikkelingen per dekkingsbron. Op hoofdlijnen zijn de belangrijkste ontwikkelingen als volgt:

- Investeringsdeel van het groeikader: zoals in de Voorjaarsnota 2024 beschreven wordt de ontwikkeling het groeikader behoedzamer geraamd dan voorheen. Dit leidt tot een neerwaartse bijstelling van 2,560 mln euro structureel. Komend jaar werken we een robuuste berekeningssystematiek uit voor het groeikader, die aanleiding kan geven voor verdere aanpassingen in komende jaren.
- Parkeerinkomsten. Deze ontwikkelen zich positiever dan vorig jaar was geraamd. Dit leidt tot een meevaller van structureel 2,996 mln euro. Van de meevaller in 2024 hangt 0,5 mln euro samen met de invoering van een tegemoetkoming voor lage inkomens per 1 juli. Dit bedrag wordt bijgedragen aan de gemeentebrede bezuinigingsopgave.
- Uit woningbouw en gebiedsontwikkeling verwachten we in de komende jaren geen extra inkomsten die nu ingezet kunnen worden voor ruimtelijke investeringen.

Met deze inkomstenbronnen moeten ook knelpunten verrekend worden. Die knelpunten worden toegelicht op bladzijde 12 en, voor zo ver deze betrekking hebben op de parkeerexploitatie, in paragraaf 5.4 (parkeerexploitatie).

In totaal bedraagt de structurele bijdrage vanuit dekkingsbronnen voor ruimtelijke investeringen aan het gemeentebrede financiële beeld uiteindelijk 0,321 duizend euro per jaar.

Verrekening met reserve Groei in balans
Incidentele overschotten en tekorten in de periode 2024-2028 verrekenen we met de reserve Groei in balans. In 2024 voegen we 3,0 miljoen euro toe, in 2025, 3,5 miljoen euro en in 2027 0,7 miljoen euro. In 2027 onttrekken we 3,0 miljoen euro en in 2028 2,7 miljoen euro. Per saldo wordt in de periode 2024-2028 1,586 miljoen euro toegevoegd. Dit bedrag houden we beschikbaar om te kunnen inzetten bij de invoering van een toekomstbestendige berekeningssystematiek voor het groeikader vanaf de Voorjaarsnota 2025.

Ontwikkeling dekkingsbronnen voor ruimtelijke investeringen	2024	2025	2026	2027	2028	Struct.
Ontwikkeling investeringsdeel groeikader (tov raming MPR2023)	0	94	-2.720	-5.985	-2.560	-2.560
Ontwikkeling parkeerinkomsten (parkeerexploitatie, tov raming MPR2023)	3.523	3.530	3.545	2.996	7	2.996
Inkomsten woningbouw en gebiedsontwikkeling	0	0	0	0	0	0
Knelpunten	0	-115	-115	0	-115	-115
subtotaal dekkingsbronnen voor ruimtelijke investeringen	**3.523**	**3.509**	**710**	**-2.989**	**-2.668**	**321**
Verrekening met reserve Groei in balans	-3.023	-3.509	-710	2.989	2.668	0
bijdrage aan financieel beeld - vanuit dekkingsbronnen MPR	**500**	**0**	**0**	**0**	**0**	**321**

Ontwikkeling investeringsdeel van het groeikader

Door groei van de stad nemen de inkomsten toe die de gemeente ontvangt uit het gemeentefonds en OZB. Een deel hiervan zetten we in voor ruimtelijke investeringen: “het investeringsdeel van het groeikader”.

In het hoofdstuk “Koers” hebben we vermeld dat het investeringsdeel van het groeikader in vergelijking met het MPR2023 neerwaarts moet worden bijgesteld. In 2025 is de bijstelling klein en positief (+0,094 mln euro; zie regel x in tabel hiernaast). In latere jaren is de bijstelling fors negatief: -2,7 mln euro in 2026, -6,0 mln euro in 2027 en vanaf 2028 -2,56 mln euro per jaar. Deze bijstelling van het investeringsdeel van het groeikader hangt samen met toepassing van een behoedzaamheidscorrectie in de berekeningen (toegelicht in paragraaf 2.3 van de Voorjaarsnota2024).

De mutaties in het investeringsdeel van het groeikader worden jaarlijks via besluitvorming over MPR en Voorjaarsnota verdeeld over verschillende begrotingsprogramma’s, tegelijk met mutaties in parkeerinkomsten en in inkomsten uit woningbouw en gebiedsontwikkeling. Positieve mutaties bieden ruimte voor nieuwe investeringen; negatieve mutaties impliceren dat bezuinigd moet worden op ruimtelijke investeringen.

In dit MPR tonen we in de tabel hiernaast de ontwikkeling van het investeringsdeel van het groeikader vanaf de programmabegroting 2023 tot en met de huidige stand (MPR2024). In programmabegroting 2023 was een raming opgenomen voor vier begrotingsjaren (“t+4”). Daarna is in de Voorjaarsnota 2023 en in de programmabegroting 2024 slechts één begrotingsjaar vooruit gekeken (“t+1”). In het MPR2023 werd wél vier jaar vooruit gekeken. Dat was niet consistent. Vanaf de Voorjaarsnota 2024 wordt ook daarin weer 4 jaar vooruit gekeken, zoals ook is gebeurd in de programmabegroting 2023.

In de tabel hiernaast is weergegeven hoe de cijfers voor het investeringsdeel van het groeikader aansluiten bij standen uit de programmabegroting 2023, het MPR2023 en de Voorjaarsnota 2024. Bij de tabel geven we een korte toelichting:

- Regel D toont bedragen uit de programmabegroting 2023 (zie in de programmabegroting2023 de bijlage Meerjarenbeeld Groei in balans, tabel 3, regel a2).
- Regel M toont bedragen die in het MPR2023 waren opgenomen (tabel op blz. 95, MPR2023).
- Regel S toont de actuele ramingen voor de ontwikkeling van het investeringsdeel van het groeikader vanaf 2025.
- Regel X toont de (negatieve) bijstelling ten opzichte van het MPR2023. Deze bijstelling is genoemd in het hoofdstuk “Koers”.
- Regel Y toont de bijstelling van het groeikader ten opzichte van de bedragen die vanaf 2025 waren opgenomen in de programmabegroting 2023. De cijfers in deze regel Y zijn ook opgenomen in de Voorjaarsnota2024.

	Ontwikkeling investeringsdeel groeikader	2024	2025	2026	2027	2028
A	PB2023, tranche 2024	3.259	3.259	3.259	3.259	3.259
B	PB2023, tranche 2025		3.328	3.328	3.328	3.328
C	PB2023, tranche 2026			4.468	4.468	4.468
D	**PB2023, beschikbaar voor investeringen vanaf 2024 (zie: bijlage Groei in Balans)**	**3.259**	**6.587**	**11.055**	**11.055**	**11.055**
E=B+C	*PB2023, zonder tranche 2024*	*-*	*3.328*	*7.796*	*7.796*	*7.796*
F	raming MPR2023, tranche 2024	7.400	7.400	7.400	7.400	7.400
G	raming MPR2023, tranche 2025		4.400	4.400	4.400	4.400
H	raming MPR2023, tranche 2026			4.752	4.752	4.752
I	raming MPR2023, tranche 2027				5.555	5.555
J	**raming MPR2023, cumulatief**	**7.400**	**11.800**	**16.552**	**22.107**	**22.107**
K=J-D	Verschil PB2023 en raming MPR2023	4.141	5.213	5.497	11.052	11.052
L	correctie uit eerdere jaren	-62	-62	-62	-62	-62
M=K+L	**MPR2023, mutatie tov PB2023 (blz. 95, MPR)**	**4.079**	**5.151**	**5.435**	**10.990**	**10.990**
N=D+M	**MPR2023, Totale ontwikkeling**	**7.338**	**11.738**	**16.490**	**22.045**	**22.045**
O	raming MPR2024, tranche 2025		4.494	4.494	4.494	4.494
P	raming MPR2024, tranche 2026			-	1.938	1.938
Q	raming MPR2024, tranche 2027			-	-	2.290
R	raming MPR2024, tranche 2028			-	-	-	3.425
S	**raming MPR2024, cumulatief**		**4.494**	**6.432**	**8.722**	**12.147**
T= -G	afboeken raming MPR2023, tranche 2025		-4.400	-4.400	-4.400	-4.400
U= -H	afboeken raming MPR2023, tranche 2026			-	-4.752	-4.752	-4.752
V= -I	afboeken raming MPR2023, tranche 2027			-	-	-5.555	-5.555
W	**Afboeking raming MPR2023, cumulatief**		**-4.400**	**-9.152**	**-14.707**	**-14.707**
X=S+W	**MPR2024, mutatie tov MPR2023**	**-**	**94**	**-2.720**	**-5.985**	**-2.560**
Y=S-E	MPR2024, mutatie tov PB2023 [zie ook: VJN2024 paragraaf 2.3, "correctie investeringsagenda" plus "toevoegjaar 2028"]	-	1.166	-1.364	926	4.351
Z=N+X	**MPR2024, Totale ontwikkeling**	**7.338**	**11.833**	**13.770**	**16.060**	**19.485**

Parkeerinkomsten

Voor de parkeerinkomsten vanaf 2024 is een nieuwe raming opgesteld. Dit gebeurt jaarlijks. Ieder jaar worden actuele realisatiecijfers gebruikt om de raming verder te verbeteren.
Conform het coalitieakkoord worden extra parkeerinkomsten die voortvloeien uit tariefsverhoging en uit uitbreiding van het gebied met betaald parkeren, ingezet voor ruimtelijke investeringen.

De nieuwe raming wijst uit dat vanaf 2024 structureel meer inkomsten worden verwacht dan was opgenomen in de raming van een jaar geleden (MPR2023). Er is sprake van een structureel voordeel. Na verrekening met knelpunten (noodzakelijke vervanging fietsdepot) en met incidentele tekorten uit MPR2023 is structureel 2,996 mln euro beschikbaar. Deze meevaller wordt verrekend met de negatieve bijstelling van het groeikader.

De meevaller in parkeerinkomsten moet in het meerjarenbeeld worden verrekend met een incidentele tegenvaller in parkeerinkomsten die vorig jaar was verwerkt in het meerjarenbeeld. Die incidentele tegenvaller had betrekking op de jaren 2028 tot en met 2030. In het MPR2023 was hierop al geanticipeerd met een dotatie aan de reserve Groei in balans. Met de huidige parkeermeevaller kan het tekort van 2028 worden opgelost. De tekorten in 2029 en 2030 kunnen worden verrekend met de reserve Groei in balans.

Parkeerinkomsten	2024	2025	2026	2027	2028	Struct.
bijstelling raming (MPR2024)	3.523	3.960	3.975	3.426	3.426	3.426
Op te lossen tekort (MPR2023)	0	0	0	0	-2.989	0
knelpunt fietsdepot	0	-430	-430	-430	-430	-430
Parkeerinkomsten, saldo	**3.523**	**3.530**	**3.545**	**2.996**	**7**	**2.996**

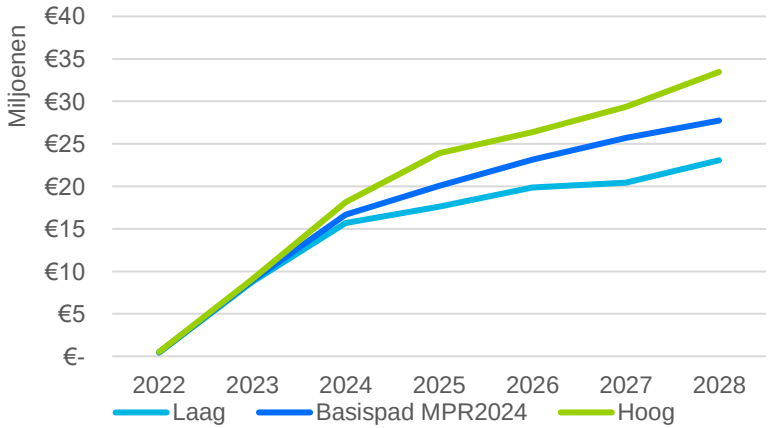
De meevaller in de parkeerinkomsten komt doordat er in 2023 meer is geparkeerd dan verwacht. Dat de realisatiecijfers over 2023 afwijken van de raming is niet ongebruikelijk. In de raming van de parkeerinkomsten worden immers altijd aannamen verdisconteerd over gedragseffecten. Die kunnen in de praktijk anders uitpakken dan in de berekeningen is verondersteld, meldden we vorig jaar in het MPR. Naar aanleiding van de realisatiecijfers over 2023 zijn de ramingen voor 2024 en 2025 zijn aangepast. En deze werken structureel door in latere jaren.

Onzekerheid in ramingen

Voor de nieuwe raming geldt (zoals altijd) dat realisatiecijfers in de komende jaren kunnen afwijken van de raming. Ze kunnen zowel hoger als lager uitpakken. De parkeerinkomsten kunnen nu eenmaal niet met 100% nauwkeurigheid worden voorspeld. Een van de onzekerheden waarmee we te maken hebben, is bijvoorbeeld hoeveel er geparkeerd gaat worden in gebieden waar betaald parkeren wordt ingevoerd. De grafiek op deze bladzijde geeft een indruk van deze (én alleen deze!) bron van onzekerheid in de parkeerramingen.

Een eventuele vertraging van uitbreiding van het gebied met betaald parkeren zou grote invloed hebben op de totale parkeerinkomsten. Uitstel leidt tot lagere inkomsten. In de ramingen is uitgegaan van het tijdpad dat het college aan de raad heeft voorgesteld.

Grafiek: weergave van onzekerheid in parkeerraming die voortkomt uit onzekerheid over toekomstige parkeerdruk in gebieden waar betaald parkeren wordt ingevoerd

5.2 Grondexploitaties

5.2.1 Actueel financieel beeld grondexploitaties op hoofdlijnen

Samenvatting
De actualisatie grondexploitaties per 1 januari 2024 toont op hoofdlijnen voor Leidsche Rijn en Stationsgebied een stabiel tot licht positief resultaat. Voor binnenstedelijke grondexploitaties is het beeld op hoofdlijnen neutraal, met uitzondering van de grondexploitatie Beurskwartier. De gewijzigde inzichten hebben betrekking op het aandeel middeldure huurwoningen binnen het programma. De marktomstandigheden voor dit segment woningbouw zijn verslechterd, waardoor voor deze grondexploitaties beheersmaatregelen nodig zijn. Wij zetten in op het aanvragen van subsidies (WBI) en (indien nodig) het treffen van (programmatische) maatregelen. De verwachting is dat het resultaat daarmee budgetneutraal kan worden.

In de peilstok grondexploitaties Stedelijke Ontwikkeling per peildatum 1 juli 2023 verwachtten wij dat het geprognosticeerd resultaat grondexploitaties zich per saldo nagenoeg budgettair neutraal zou ontwikkelen en dat met name het risicoprofiel van grondexploitaties zou toenemen als gevolg van marktontwikkelingen en risico op uitgiftevertraging als gevolg van de problematiek rondom netcongestie. In lijn met de peilstok kunnen wij melden dat het risicoprofiel van de grondexploitaties is toegenomen, voornamelijk als gevolg van marktontwikkelingen en als gevolg van de problematiek rondom netcongestie (zie paragraaf 5.2.4 en hoofdstuk Ruimtelijke koers van dit MPR). Deze problematiek doet zich met name voor in grondexploitatie projecten waar we nog moeten starten met het te realiseren programma, dan wel nog geen contractvorming heeft plaatsgevonden. De benodigde reservering voor het opvangen van de risico's grondexploitatie in de reserve grondexploitatie is ten opzichte van vorig jaar toegenomen met 3,2 miljoen euro.

De reserve grondexploitaties heeft een negatief meerjarig beeld van 0,05 miljoen euro in jaarsnede 2028. Dit beeld is een realistische weergave van de huidige situatie en een lichte verbetering ten opzichte van het beeld in het MPR 2023 (0,483 miljoen euro negatief in jaarsnede 2027).
De stand en het meerjarig verloop van de reserve grondexploitaties zijn gebaseerd op actuele resultaten van alle grondexploitaties en op actueel benodigde risicoreserveringen.
Als het verloop van de reserve zich komende jaren niet positief ontwikkelt zullen wij in een volgende Voorjaarsnota voorstellen doen om de reserve meerjarig op een sluitend niveau te brengen.

Grondexploitatie Leidsche Rijn
Het geprognosticeerd resultaat van de grondexploitatie Leidsche Rijn komt na actualisatie per 1-1-2024 uit op een positieve waarde. Ten opzichte van de waarde op 1-1-2023 laat de grondexploitatie Leidsche Rijn een verbetering zien, die met name is gerealiseerd op hogere grondopbrengsten woningbouw dan geraamd. Conform voorgeschreven regelgeving door het BBV is sprake van verplichte winstneming over 2023.

Grondexploitatie Stationsgebied
Het geprognosticeerd resultaat van de grondexploitatie Stationsgebied komt na actualisatie per 1-1-2024 uit op een negatieve waarde. Ten opzichte van de negatieve waarde op 1-1-2023 laat de grondexploitatie Stationsgebied een licht positieve mutatie zien. Voor het negatieve resultaat van de grondexploitatie is een voorziening getroffen. De voorziening is op eindwaarde (saldo aan het einde van de looptijd van het project). Door de licht positieve mutatie is de voorziening verlaagd ten gunste van de Reserve Grondexploitatie.

Merwedekanaalzone
Het geprognosticeerd resultaat van de grondexploitaties Merwedekanaalzone deelgebied 4 en deelgebied 5 verslechtert, maar is nog passend binnen het financieel kader. Ondanks een daling van het resultaat wordt nog wel winst genomen op basis van de door de BBV voorgeschreven POC-methode. De resultaten Merwedekanaalzone worden per saldo conform raadsbesluit verwerkt in het Financieel Kader Merwedekanaalzone. Dit financieel kader blijft sluitend, maar de afgelopen jaren zijn de risico's en daarmee de kans op een niet meer sluitend financieel kader aanzienlijk toegenomen.

Binnenstedelijke grondexploitaties
Het geprognosticeerd resultaat van de grondexploitaties binnenstedelijk komt na actualisatie per 1-1-2024 per saldo uit op een positieve waarde. Ten opzichte van de waarde op 1-1-2023 laten de overige grondexploitaties binnenstedelijk een verslechtering zien van het resultaat. Voornamelijk veroorzaakt door projecten waarin het programma middendure huur bepalend is. Om de verslechtering op te vangen is voor zowel Beurskwartier als Zuilense Vecht een WBI-subsidie aangevraagd en deze is inmiddels toegekend.

Planning en Controlcyclus
In de 2e bestuursrapportage rapporteerden wij in de peilstok grondexploitaties Stedelijke Ontwikkeling per peildatum 1 juli 2023 over de ontwikkelingen van de grondexploitaties. Per peildatum 1 januari 2024 hebben wij alle grondexploitaties geactualiseerd. Deze actuele geprognosticeerde resultaten zijn verantwoord in de Jaarstukken 2023, in het programma Ruimtelijke Ordening en Wonen en Erfgoed en in de paragraaf grondbeleid. In dit hoofdstuk van het Meerjarenperspectief Ruimte 2024 en in de geheime bijlage (gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht) worden de actuele geprognosticeerde resultaten per grondexploitatie, de actuele risico-en scenario analyses en de doorwerking daarvan op het verloop van de reserve grondexploitaties toegelicht.

5.2.2 Actualisatie van de grondexploitaties

De Gemeente Utrecht heeft een actieve rol in de gebiedsontwikkeling in de stad en geeft dit vorm door zowel zelf grondexploitaties te voeren als een faciliterende rol aan te nemen bij private ontwikkelingen. Het voeren van grondexploitaties geeft de Gemeente Utrecht de mogelijkheid om actief sturing te geven aan het realiseren van de beleidsambities op het gebied van stedelijke ontwikkeling zoals benoemd in voorgaande hoofdstukken. Deze paragraaf maakt inzichtelijk wat de financiële stand van zaken is bij deze grondexploitaties en hoe de Gemeente Utrecht omgaat met de bijbehorende risico's.

In hoofdstuk 2 Koers van dit MPR 2024 wordt al beschreven dat er een aantal cruciale ontwikkelingen op ons afkomt. Zo zien we woningbouw stagneren door stijging van de bouwkosten en verandering in de kapitaalmarkt zoals stijgende inflatie en rente. Deze ontwikkelingen hebben invloed op de fasering van de programmering en raming van kosten en opbrengsten in de grondexploitaties. De aanpak wat betreft het managen van deze risico's is tweeledig. In eerste plaats wordt de financiële stand van de grondexploitaties geactualiseerd van 1-1-2023 naar 1-1-2024. Daarnaast wordt er voor elke grondexploitatie een specifieke risicoanalyse uitgevoerd.

Wet- en regelgeving
Voor het verrichten van de financiële verantwoording is de gemeente gebonden aan de voorschriften van de commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). In december 2023 heeft de commissie BBV de geactualiseerde Notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken uitgebracht. Ten opzichte van de vorige notitie uit 2019 zijn in de geactualiseerde versie nieuwe richtlijnen opgenomen met betrekking tot winstnemingen en de methodiek voor renteberekeningen. Het BBV schrijft straks voor dat voor langlopende grondexploitaties (>10 jaar), zoals de grondexploitatie Leidsche Rijn, geen tussentijdse winsten meer mogen worden genomen. Ten behoeve van de omslagrente wordt een nieuwe rekenmethodiek voorgeschreven. Deze richtlijnen zullen verplicht moeten worden toegepast vanaf begrotingsjaar 2025. Zonder aanpassingen gaan deze nieuwe richtlijnen effect hebben. Met betrekking tot de gevolgen van de renteaanpassingen anticiperen wij in de risicoanalyse reeds voor op het effect van deze richtlijn (zie paragraaf 5.2.4). In voorbereiding op de actualisatie 2025, waarin de effecten van de nieuwe BBV-richtlijnen worden verwerkt (zie paragraaf Leidsche Rijn), zullen wij bij de peilstok een voorstel voorleggen met daarin opgenomen beheersmaatregelen.
In deze paragraaf geven we een toelichting op de parameters en methodieken die zijn gehanteerd bij de actualisatie naar 1-1-2024.

Vennootschapsbelasting positie grondexploitatieprojecten Gemeente
Per 1 januari 2016 is belastingplicht voor vennootschapsbelasting ingevoerd voor ondernemingen van overheden. In het coalitieakkoord van 2022 is met betrekking tot het grondbeleid besloten om binnen gebiedsontwikkelingen een stevigere rol te pakken om de maatschappelijke doelen van de coalitie te kunnen realiseren. In tegenstelling tot voorgaande jaren wordt actief grondbeleid en strategische grondposities ingezet waar dit een toegevoegde waarde heeft, mits de risico's zijn gewaarborgd. Het openen van nieuwe grondexploitaties is een vorm van actief grondbeleid. De afgelopen jaren zijn er nieuwe grondexploitaties geopend, tezamen met de lopende grondexploitaties zijn deze fiscaal verlieslatend. Daarmee is aan een eerste vereiste van ondernemerschap, namelijk winstgevendheid, niet voldaan. Bij de actualisatie van de grondexploitaties wordt dan ook geen rekening gehouden met de druk van vennootschapsbelasting op de grondexploitaties.

Sociale grondprijzen
Net als vorig jaar hebben we ervoor gekozen de gehanteerde sociale grondprijzen binnen de grondexploitaties op dezelfde wijze toe te passen conform de gemeentelijke grondprijzenbrief (2023). De sociale grondprijzen uit deze grondprijzenbrief worden geïndexeerd naar 1-1-2024. Deze indexatie is gelijk aan de indexatie van de onderkant bandbreedte van gereguleerde sociale huurprijzen die gelijk is aan 0,5%.

Middenhuur woningen
In Utrecht hanteren wij voor middenhuur woningen een marktconforme grondprijs conform de residuele grondprijsmethodiek. Nieuwe landelijke regelgeving voor middenhuur woningen is opkomst. Wij verwachten dat dit effect gaat hebben op de residuele grondprijs. Daarnaast hebben de uitgangspunten van de door de raad vastgestelde Actieplan Middenhuur, het gevolg dat sprake is van een daling van de minimale grondprijs ten behoeve van middendhuur woningen. De daling is zodanig dat de grondwaarde van een middenhuur woning onder de grondwaardewaarde van een sociale huurwoning uitkomt. Met deze aanpassing is rekening gehouden bij het actualiseren van de grondexploitaties. Het meerjarig financieel beeld grondexploitaties blijkt de gevolgen van deze aanpassingen niet te kunnen opvangen.
Er is daarmee aanleiding om inhoudelijke uitgangspunten van een aantal grondexploitaties waar de gevolgen optreden bij te stellen. Bij deze grondexploitaties is sprake van een middenhuur programma waarvoor nog geen contractant is gevonden. De gevolgen van deze bijstelling zijn deels opgevangen door verschuiving in het Betaalbaar programma of vragen, indien van toepassing, nadere besluitvorming van uw raad wanneer de raad expliciet het programma heeft vastgesteld.

Tussentijdse winstneming
De richtlijnen van het BBV schrijven voor dat winsten over grondexploitaties genomen moeten worden naar rato van de voortgang van de gebiedsontwikkeling. Om de mate van voortgang te berekenen wordt de POC-methode (percentage of completion) gebruikt. De formule is als volgt:

$$\text{POC} = \frac{\text{gerealiseerde uitgaven}}{\text{begrote uitgaven}} \times \frac{\text{gerealiseerde opbrengsten}}{\text{begrote opbrengsten}}$$

In het geval dat 80% van de kosten in een gebiedsontwikkeling is gerealiseerd en 50% procent van de kavels is uitgegeven. Dan is deze gebiedsontwikkeling volgens de POC-methode voor 40% compleet. Dit betekent dat 40% van de winstverwachting op de eindwaarde als tussentijdse winst genomen moet worden.

Parameters voor indexatie vanaf 1-1-2024
Voor een grondexploitatie is de bepaling van parameters voor indexatie essentieel om de berekeningen in de tijd uit te kunnen zetten. Zo liggen de prijzen van bijvoorbeeld bouwmaterialen in de toekomst waarschijnlijk hoger dan nu. Met behulp van indexcijfers kunnen deze prijzen bij benadering ingeschat worden.
Op basis van de vastgestelde kaders 2024 zijn de volgende parameters vastgesteld (een toelichting op berekening van de parameters volgt op de volgende pagina):

Parameters 2024	2023	2024	Looptijd
Rente	1,48%	1,74%	gehele looptijd
Disconteringsvoet	1,48%	1,74%	gehele looptijd
Opbrengstenstijging	0%, 1%, 0%	0%, 1%, 0%	0% 1 jaar (2024), 1% (2025-2033), daarna 0%
m.u.v. bedrijfskavels	0%	0%.	gehele looptijd
m.u.v. kantoren	0%	0%.	gehele looptijd
m.u.v. detailhandel en horeca	0%	0%.	gehele looptijd
Kostenstijging	4%, 3%, 2%	3%, 2%	1 jaar 3% (2024) daarna 2% gehele looptijd
m.u.v. verwervingskosten	n.v.t.	n.v.t.	Project specifiek bepalen

Rentepercentage 1,74%
Het rentepercentage wordt berekend zoals voorgeschreven door de BBV. De BBV stelt dat het rentepercentage moet worden gebaseerd op de daadwerkelijk betaalde rente over het vreemd vermogen. Dit betekent dat er twee mogelijke scenario's zijn. Ten eerste kan er sprake zijn van projectfinancering. In dat geval is er een lening afgesloten voor een specifieke grondexploitatie, in deze situatie moet er dan met het rentepercentage voor die betreffende lening gerekend worden. Ten tweede, als er geen sprake is van projectfinancering, dan dient het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente gehanteerd te worden. Dit rentepercentage is voor 2024 berekend op 1,74%.

Disconteringsvoet 1,74%
De disconteringsvoet is het rekenpercentage dat gebruikt wordt om de contante waarde van toekomstige kasstromen te berekenen. De gehanteerde disconteringsvoet is gelijk aan het berekende rentepercentage. De disconteringsvoet is daarom 1,74%.

Opbrengstenstijging 0% (2024), 1% (2025-2033), 0% resterende looptijd
De opbrengsten binnen een grondexploitatie worden bepaald door de gehanteerde grondprijs. De hoogte van deze grondprijs wordt voornamelijk residueel bepaald. Dit houdt in dat het verschil tussen de marktwaarde enerzijds en bouwkosten en bijkomende kosten anderzijds wordt berekend. Door de toepassing van deze residuele grondwaardemethodiek worden zowel de mutaties in de vastgoedmarkt als de mutaties in de bouwkosten meegenomen. In de afgelopen jaren hebben we een stijging gezien van deze residuele grondwaarde, dit omdat de prijzen van vastgoed harder stegen dan de bouwkosten. Gedurende 2023 is deze situatie veranderd. Vanwege de stijgende (hypotheek-) rente stabiliseren de prijzen van vastgoed en is er in sommige gevallen zelfs sprake van een daling. Hiertegenover staat een stijging van de bouwkosten. Gezien deze ontwikkelingen is de parameter voor opbrengstenstijging voor 2024 bepaald op 0%. Hierna verwachten we dat er weer een lichte stijging van de grondprijs zal ontstaan van jaarlijks 1%. Conform BBV mogen grondprijzen maximaal tot 10 jaar in de toekomst geïndexeerd worden in de grondexploitatie, na 2033 staat de opbrengstenstijging daarom op 0%.

Kostenstijging 3% (2024) 2% (gehele looptijd)

De kosten voor met name het bouw- en woonrijp maken zijn het afgelopen jaar verder gestegen, zij het minder hard dan in 2022. Zoals op de vorige pagina al genoemd is er een prijspeilcorrectie van 4% doorgevoerd van 1-1-2023 naar 1-1-2024. Dit sluit aan bij de indexen zoals vorig jaar voor de grondexploitaties vastgesteld. Op basis van ervaringscijfers binnen de Gemeente Utrecht en het raadplegen van extern advies wordt deze kostenindex voor 2024 ingeschat op 3% en voor de resterende looptijd wordt weer aangesloten bij de langjarige streefinflatie van het ECB van 2%.

Financieel verloop gemeentelijke grondexploitaties over 2023

Onderstaande tabel geeft het financiële verloop van de gemeentelijke grondexploitaties over 2023 weer. De mutaties zijn een verschil tussen het geprognosticeerd resultaat op 1 januari 2023 en het nieuwe geprognosticeerd resultaat op 1 januari 2024. Deze mutaties zijn een optelsom van mee- en tegenvallers binnen de grondexploitaties. De projecttabladen die hierna volgen gaan verder in op de mutaties per project. Bij een beoordeling van de actieve grondexploitaties per eind 2023, op basis van de door het BBV voorgeschreven POC-methode, is er bij enkele grondexploitaties sprake van verplicht tussentijds winst te nemen. De tabel geeft inzicht in deze bedragen. De tussentijdse winstnemingen leiden niet tot een aanpassing van de voorziening negatieve grondexploitaties. De winstnemingen zijn uitsluitend gedaan bij grondexploitaties met een positief saldo.
De geprognosticeerde resultaten van de grondexploitaties worden verrekend met de reserve grondexploitaties en de voorziening negatieve grondexploitaties, waarover in paragraaf 5.2.5 wordt gerapporteerd.
In paragraaf 5.2.4 Risicomanagement Grondexploitaties wordt inzicht gegeven in de risico- en scenarioanalyses van de gemeentelijke grondexploitaties. De resultaten van deze paragraaf worden eveneens als input gebruikt voor paragraaf 5.2.5 Reserve grondexploitaties en voorziening negatieve grondexploitaties.

In 2023 zijn er geen grondexploitaties afgesloten of nieuwe grondexploitaties geopend.

Grondexploitatie (miljoen euro op Netto Contante Waarde)	Saldo MPR 2023	Mutatie lopende grondexploitaties	Winstneming over 2023	Saldo MPR 2024
Leidsche Rijn	17,7	+2,4	5,9	14,2
Stationsgebied	-89,2	+0,7	-	-88,5
Binnenstedelijke grondexploitaties	14,3	-9,5	0,7	4,2

5.2.3 Lopende grondexploitaties

Leidsche Rijn

Stationsgebied

Beurskwartier

Merwedekanaalzone: Grondexploitatie

Merwedekanaalzone: Faciliterend grondbeleid

Zuilense Vecht

Oudenrijn West

Hart van de Meern

Kern/ Centrumplan Vleuten

BEFU

Isotopenweg

Projectnaam: Leidsche Rijn

Doelstelling, inhoud en opgave
In Leidsche Rijn en Vleuten-De Meern blijven we de komende jaren volop werken aan de ontwikkeling van de stad. Het wordt steeds meer een volwaardig stadsdeel met gemengde centra die zijn gelegen nabij openbaar vervoer. Het gebied biedt de mogelijkheid fors aan de stedelijke ambities bij te dragen, waaronder het toevoegen van veel aanbod op de Utrechtse woningmarkt zoals betaalbare en duurzame (huur-) woningen, het realiseren van diverse commerciële en maatschappelijke voorzieningen en het creëren van meer werkgelegenheid. De strategische opgaven concentreren zich rond de stedelijke knooppunten Leidsche Rijn Centrum en omgeving Papendorp. Papendorp transformeert naar een gemengd gebied en vormt een belangrijke knoop in Utrecht Zuidwest, zowel bij het Taatsenplein als bij de afrit A2/Marinus van Tyrusviaduct. Dat is de locatie waar we de kans zien om verschillende mobiliteitsaspecten te koppelen in een duurzame mobiliteitshub.

Deelexploitaties en Robuuste posten
De grondexploitatie Leidsche Rijn bestaat uit deelexploitaties voor de gebieden, zoals Haarrijn en Rijnvliet. Daarnaast zijn er een aantal zogenaamde Robuuste posten. In de deelexploitaties zijn de kosten en opbrengsten opgenomen die te maken hebben met de ontwikkeling van een specifiek deelgebied. De Robuuste posten betreffen kostenposten die nodig zijn om gebiedsontwikkeling Leidsche Rijn volledig te kunnen ontwikkelen. Het gaat om generieke kostenposten zoals verwerving en deelgebied overstijgende infrastructuur. Middels een raadsbesluit kan benutting van robuuste posten plaatsvinden. Vanwege recente ontwikkelingen is het wenselijk een aantal percelen te gaan verwerven. Via een raadsbesluit bij voorliggend MPR wordt instemming daarmee gevraagd.

Actueel geprognosticeerd resultaat
De grondexploitatie Leidsche Rijn komt na actualisatie per 1-1-2024 uit op een positieve waarde van 87,6 miljoen euro netto contant. Ten opzichte van de waarde op 1-1-2023 van 85,2 miljoen euro netto contant laat de grondexploitatie Leidsche Rijn een verbetering zien van 2,4 miljoen euro. Na tussentijdse winstnemingen tot en met 2023 van 73,4 miljoen euro, verplicht voorgeschreven door het BBV, bedraagt het positieve saldo 14,2 miljoen euro. De verplichte winstneming over 2023 is 5,9 miljoen euro.

Toelichting mutaties
De totale opbrengsten stijgen meer dan de totale kosten waardoor het saldo verbetert. De totale lasten vallen na actualisatie 3,8 miljoen euro (nominaal) hoger uit. De kosten nemen toe door stijging van materiaalkosten (indexatie), hogere plankosten en het uitwerken van een nieuw ontwerp voor Park Leeuwesteyn. De totale opbrengsten vallen na actualisatie 7,2 miljoen euro (nominaal) hoger uit. De opbrengsten stijgen vanwege hogere gerealiseerde opbrengsten in 2023 in Het Zand, Leeuwesteyn, Rijnvliet en indexatie van de grondprijzen voor wonen. Deze stijging van opbrengsten vangen de dalende opbrengsten in Papendorp op. De dalende opbrengsten in Papendorp worden veroorzaakt door de omzetting van eengezinswoningen naar meergezinswoningen en door de verlaging van de grondprijs voor middeldure huur (zie paragraaf 5.2.2.).

Scenarioanalyse, risico's en beheersing
Vanwege de omvang en de looptijd van de grondexploitatie Leidsche Rijn kan het eindresultaat nog aanzienlijk veranderen. Stijgende bouwkosten vanwege marktomstandigheden en duurzaamheidsambities zetten druk op de grondprijzen. Deze ontwikkelingen hebben vooral effect op de nog grotendeels op te starten deelgebieden zoals Papendorp, Strijkviertel en Haarrijn. Om deze risico's te beheersen wordt voorafgaand aan uitgifte onderzoek gedaan naar de te verwachten grondprijs in relatie tot de in de grondexploitatie begrote grondwaarde. Dan kan tijdig bijgestuurd worden. In voorbereiding op de actualisatie 2025, waarin de effecten van de nieuwe BBV-richtlijnen worden verwerkt (zie paragraaf 5.2.2), zal bij de peilstok een voorstel worden voorgelegd met daarin opgenomen beheersmaatregelen. Hierbij houden we rekening met mogelijke effecten op de reserve grondexploitaties en de fiscale positie van alle lopende grondexploitaties in relatie tot de Vennootschapsbelasting.

Relatie met de Geheime Bijlage
Voor meer details en achtergrondinformatie, zie de geheime bijlage gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht.

Projectnaam: Stationsgebied

Doelstelling, inhoud en opgave
Deze grondexploitatie ziet op Fase 1 van het Stationsgebied. Dit is het gebied rondom de OV-terminal, grofweg tussen de Croeselaan aan de westzijde en Vredenburg aan de oostzijde. Kenmerkende (deel)projecten binnen de grondexploitatie waar nog werkzaamheden plaatsvinden betreffen onder andere de Laan van Puntenburg, het Smakkelaarsveld, Kop Amsterdamsestraatweg, het Jaarbeursplein (incl. Jaarbeurspleingebouw), Van Sijpesteijnkade en -tunnel en de trappen aan de Moreelsebrug.

Actueel geprognosticeerd resultaat
De grondexploitatie Stationsgebied komt na actualisatie per 1-1-2024 uit op een negatieve netto contante waarde van 88,5 miljoen euro. Ten opzichte van de negatieve netto contante waarde op 1-1-2023 van 89,2 miljoen euro laat de grondexploitatie Stationsgebied een positieve mutatie zien van 0,7 miljoen euro. Voor het negatieve resultaat van de grondexploitatie is een voorziening getroffen. De voorziening is op eindwaarde (saldo aan het einde van de looptijd van het project). Het resultaat op eindwaarde verbetert met 0,2 miljoen euro. De verliesvoorziening is met € 0,2 verlaagd ten gunste van de Reserve Grondexploitatie.

Toelichting mutaties
- De grondexploitatie is met een jaar verlengd, omdat de werkzaamheden aan de westzijde van het station niet binnen de oorspronkelijke looptijd van de grondexploitatie zijn afgerond. Dit brengt hogere plankosten van 1,3 miljoen euro met zich mee.
- De kosten voor het bouw- en woonrijp maken in het gebied zijn per saldo nagenoeg gelijk gebleven. Wel is er in 2023 exploitatiebijdrage van 1,7 miljoen euro ontvangen. Dit is een incidentele bijdrage voor een deel van de gemaakte kosten in de grondexploitatie afdekt. Dit heeft een positief effect van 1,7 miljoen euro.
- Gelabelde risicoreserveringen in de grondexploitatie ter hoogte van circa 0,5 miljoen euro zijn niet meer actueel en kunnen daardoor vrijvallen.
- Overige mutaties zijn het gevolg van indexatie en prijspeilverschuivingen.

Scenarioanalyse, risico's en beheersing
De omvang van het benodigde weerstandsvermogen voor het opvangen van risico's project Stationsgebied blijft ongewijzigd op 12,3 miljoen euro. De vastgoedopbrengsten vormen de belangrijkste factor die van invloed is op het resultaat van de grondexploitatie Stationsgebied. De volgende projecten op grond van de gemeente zijn nog niet volledig gecontracteerd. Het is nog niet zeker of de verwachte grondopbrengsten geheel worden gerealiseerd.
- Jaarbeurspleingebouw (kantoren/commerciële voorzieningen). Het overgrote deel van het project betreft kantoorvolume. De aanbestedingsprocedure is doorlopen en er is een Bilaterale OntwikkelOvereenkomst (BOO) gesloten. Het risico wordt heroverwogen als er een uitgiftecontract is overeengekomen.
- De Knoop
- Kop ASW/Oude Daalstraat (woningen).
- Stationsplein (Event Space). In 2019 is besloten een 'proefperiode' aan te gaan tot 2022, waarna de vastgoedeigenaar het evenementenplein in gebruik heeft genomen. De afspraak is dat na de proefperiode het recht op de Event Space definitief uitgegeven wordt aan de vastgoedeigenaar. De proefperiode is verlengd. Een eventuele definitieve uitgifte is nog onderwerp van gesprek.

Relatie met de Geheime Bijlage
Voor meer details en achtergrondinformatie, zie de geheime bijlage gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht.

Voornemen tot afsluiting delen van grondexploitatie
In 2024 zullen delen van de grondexploitatie worden afgesloten. Dit zijn delen waar geen werkzaamheden meer plaatsvinden. Het gaat om de volgende delen:
- Infra Smakkelaarsveld
- Catharijnesingel Noord, Midden en Zuid
- Vredenburg
- Vreeburgplein
- Vredenburgknoop
- Entreegebouw
- HOV Sijpesteijn en HOV West
- Mineurslaan Noord
- OV-terminal inclusief Stationsplein West en inpassing UHL
- Tijdelijke tramhalte en doorkoppelen tram
- Croeselaan
- WTC
- Vastgoed Cranenborg
- Biowasmachine
- Tijdelijk fietsparkeren
- Verwerving

Projectnaam: Beurskwartier

Doelstelling, inhoud en opgave
Beurskwartier wordt een hoogstedelijke wijk met tenminste 2500 woningen en een gemengd programma aan werken en voorzieningen. De openbare ruimte is hoogwaardig en richt zich op fietsers en voetgangers. Er komen geen parkeerplaatsen voor bewoners en bezoekers in het gebied. Wel is er plek voor elektrische deelmobiliteit. De grondexploitatie is geopend bij het vaststellen van het bestemmingsplan Beurskwartier 1 door de raad op 25 november 2021. Inmiddels is dit (globale) bestemmingsplan verder uitgewerkt tot een Stedenbouwkundig Plan, vastgesteld door de raad op 22 juni 2023.

Actueel geprognosticeerd resultaat
De grondexploitatie Beurskwartier komt na actualisatie per 1-1-2024 uit op een negatieve netto contante waarde van 4,1 miljoen euro.
Ten opzichte van de positieve netto contante waarde op 1-1-2023 van 0,1 miljoen euro laat de grondexploitatie Beurskwartier een negatieve mutatie zien van 4,2 miljoen euro. Voor het negatieve resultaat van de grondexploitatie wordt een voorziening getroffen. De voorziening is op eindwaarde (saldo aan het einde van de looptijd van het project).

Toelichting mutaties
De verslechtering van het saldo wordt geheel veroorzaakt door de minder gunstige omstandigheden op de vastgoedmarkt. Hogere bouwkosten in combinatie met een hogere rente zorgen voor lagere verwachte grondopbrengsten. Deze daling wordt enigszins gecompenseerd door keuzes in het ontwerp van het openbaar gebied, die leiden tot lagere verwachte kosten voor het bouw- en woonrijpmaken.

WBI-subsidie
De geactualiseerde grondexploitatie Beurskwartier sluit met een geprognosticeerd tekort. Om weer te komen tot een sluitend project Beurskwartier hebben wij een aanvraag voor de Woningbouwimpuls (WBI) ingediend. Inmiddels is deze subsidie toegekend. Bij de volgende actualisatie van de grondexploitatie Beurskwartier (per 1 januari 2025) verwerken wij de Woningbouwimpuls-subsidie.

Scenarioanalyse, risico's en beheersing
Voor het project Beurskwartier is een uitgebreide risicoanalyse opgesteld. Tot de belangrijkste risico's behoren onder meer dat het tweede watervoerend pakket niet (tijdig) beschikbaar is voor WKO, dat het bestemmingsplan nog behandeld moet worden door de Raad van State en de algehele complexiteit van het project. Ook de netcongestie kan belemmerend werken op de voortgang van het project.

Relatie met de Geheime Bijlage
Voor meer details en achtergrondinformatie, zie de geheime bijlage gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht.

Projectnaam: Deelgebied 4 Defensieterrein en Deelgebied 5 Merwede: OPG en Busstalling

Doelstelling, inhoud en opgave
De gemeente is eigenaar van het Defensieterrein in deelgebied 4. Voor het Defensieterrein is in 2014 een grondexploitatie geopend door de gemeenteraad. Op 10 maart 2022 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan 'Merwedekanaalzone deelgebied 4, Defensieterrein, 1e herziening' vastgesteld. Hiermee wordt het mogelijk om, bovenop de 600 reeds vastgestelde woningen, nog eens 350 extra woningen te realiseren. Dit betreft 100 sociale huurwoningen en 250 betaalbare woningen in het middensegment (huur en koop). Dit bestemmingsplan is inmiddels onherroepelijk.
In deelgebied 5 is de gemeente eigenaar van het OPG-terrein en de Busstalling. Bij de vaststelling van het Stedenbouwkundig Plan Merwede door de gemeenteraad op 7 oktober 2021 is tevens de grondexploitatie Merwede: OPG en Busstalling geopend. Deelgebied 5 Merwede wordt in twee fasen ontwikkeld. In de eerste fase worden 4.250 woningen ontwikkeld, waarvan ca. 140 door de gemeente. In de tweede fase volgen de resterende 1.750 woningen door de gemeente. Voor de ontwikkeling van fase 2 is met name een succesvolle mobiliteitsstrategie van belang. Op basis van verkeersberekeningen is de verwachting dat er voldoende perspectief is om ook fase 2 van Merwede binnen tien jaar te kunnen ontwikkelen.
De grondexploitaties maken onderdeel uit van het financieel kader Merwedekanaalzone, welke eveneens bij genoemde besluitvorming is vastgesteld. Hierin zijn de geldstromen van de deelgebieden 4, 5 en 6 van de Merwedekanaalzone in samenhang beschreven, waaronder ook de bovenwijkse voorzieningen en openbare ruimte. Actualisatie van de grondexploitaties heeft effect op het financieel kader MWKZ.

Actueel geprognosticeerd resultaat
De grondexploitatie Defensieterrein komt na actualisatie op 1-1-2024 uit op een positieve netto contante waarde. Ten opzichte van de positieve netto contante waarde op 1-1-2023 laat de grondexploitatie een verslechtering zien van circa 1,2 miljoen euro. Ten laste van deze grondexploitatie zijn, zoals voorgeschreven door het BBV, tot en met 2023 tussentijdse winstnemingen genomen.

De grondexploitatie Merwede OPG en Busstalling komt na actualisatie op 1-1-2024 ook uit op een positieve netto contante waarde. Ten opzichte van de positieve netto contante waarde op 1-1-2023 laat de grondexploitatie een verslechtering zien van circa 4,3 miljoen euro. Na actualisatie van de verschillende geldstromen is het financieel kader nog steeds sluitend (zie scenario-analyse, risico's en beheersing en Geheime Bijlage). De risico's en daarmee de kans op een niet meer sluitend financieel kader zijn de laatste jaren aanzienlijk gestegen.

Toelichting mutaties
De afwijkingen bij deelgebied 4 worden voornamelijk veroorzaakt door het incalculeren van een risico dat effect heeft op de opbrengstverwachting. In de allonge op de ontwikkelovereenkomst is een bepaling opgenomen over de berekening van de grondprijs met inachtneming van een parkeerdeficit. De verwachting is dat er sprake is van een parkeerdeficit, waardoor er sprake is van een lagere opbrengstverwachting. Daarnaast is een winstneming gedaan en verwerkt in het resultaat.
Bij deelgebied 5 wordt de afwijking voornamelijk veroorzaakt door een bijgestelde plankostenraming als gevolg van vertragingen in het start bouwproces door de economische tegenwind en lange wachttijd voor behandeling van het bestemmingsplan bij de Raad van State.

Scenarioanalyse, risico's en beheersing
Bij deelgebied 4 is de ontwikkelaar de woonblokken aan het bouwen. Dit zou kunnen vertragen, waardoor oplevering van de woningen langer duurt. Dit wordt beheerst door het periodieke overleg tussen de gemeente en de ontwikkelaar.
Deelgebied 5 kent als grootste risico het niet kunnen ontwikkelen van fase 2. Deze berekening is geactualiseerd en laat een verslechtering zien als gevolg van de hierboven genoemde oorzaken. Het risico is vooralsnog afgedekt door de beschikbare financiële ruimte zoals besloten bij de programmabegroting 2021 en aanvullende middelen binnen het financieel kader MWKZ, waaronder de winstnemingen deelgebied 4. Tevens verwijzen we naar de Regeling Risicovolle Projecten (RRP) waar de ontwikkeling van Merwede fase 1 onderdeel van is.

Relatie met de Geheime Bijlage
Voor meer details en achtergrondinformatie, zie de geheime bijlage gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht waarin de actualisatie van de grondexploitaties en het financieel kader MWKZ nader wordt geduid.

Projectnaam: Faciliterende projecten Merwedekanaalzone en ruimtelijke ontwikkelingsprojecten

Doelstelling, inhoud en opgave
Naast actief grondbeleid (de grondexploitaties) is in de Merwedekanaalzone sprake van faciliterend grondbeleid. Dit betreft diverse private initiatieven in het gebied en eveneens de bepalingen en afspraken in (de door addendum gewijzigde) Samenwerkingsovereenkomst (SOK) deelgebied 5 Merwede over het verplichte kostenverhaal van de gemeente.

Actuele stand faciliterend grondbeleid
Voor de woningbouwprojecten Wilhelminawerf in deelgebied 4 en de Eendrachtlaan 10 in deelgebied 6 zijn anterieure overeenkomsten gesloten met de ontwikkelaars. De Wilhelminawerf is afgerond en bij de Eendrachtlaan 10 is de bouw begonnen en wordt oplevering dit jaar verwacht. Het project Holland Casino aan de Winthontlaan is reeds afgerond. Bij deelgebied 4 waren er eerder gesprekken tussen de gemeente en een initiatiefnemer over de herontwikkeling van de Koningin Wilhelminalaan 3-5. Dit initiatief is destijds stopgezet. In het kader van de 2e tranche van de Utrechtse Aanpak wordt voorgesteld om enkele beleidsmatige wijzigingen door te voeren om te komen tot een haalbaar plan.

Voor deelgebied 5 zijn in de (door addendum gewijzigde) SOK uitgewerkte bepalingen en verplichtingen over het verplichte kostenverhaal opgenomen. Hierin zijn bijvoorbeeld afspraken gemaakt over de bijdrage aan bovenwijkse voorzieningen en het bouw- en woonrijp maken. Dit zijn taken waar de gemeente verantwoordelijk voor is en waarvoor de gemeente een bijdrage ontvangt van de grondeigenaren. Het deel van de te verrekenen kosten dat betrekking heeft op de gemeentelijke grondpositie is ingebracht in de vastgestelde grondexploitatie Merwede OPG en Busstalling. Over de betaalmomenten van deze bijdragen zijn afspraken vastgelegd in de SOK en addendum III (doorbouwen aan Merwede) die zijn gekoppeld aan onherroepelijk bestemmingsplan en start bouw (dit was oorspronkelijk onherroepelijke omgevingsvergunning). Het collegebesluit over addendum III was op 31-10-2023. In het kader van de 2e tranche Utrechtse Aanpak is voorgesteld om een aantal beleidsmatige wijzigingen door te voeren.

Het bestemmingsplan is sinds 10 juni 2022 in werking. Dit betekent dat omgevingsvergunningen kunnen worden aangevraagd en verleend. Eind 2023/begin 2024 zijn er door 2 ontwikkelaars in totaal 3 omgevingsvergunningen aangevraagd voor in totaal 4 blokken. Echter, het bestemmingsplan is nog niet onherroepelijk, maar ligt vanwege een drietal beroepen bij de Afdeling van de Raad van State. Inmiddels is overeenstemming met 2 van de drie indieners, waardoor er nog 1 beroep resteert. Behandeling door de Afdeling heeft lang op zich laten wachten, maar de zitting vindt plaats op 13 mei 2024. Dan is het afwachten wanneer de uitspraak zal zijn, waarbij de verwachting is dat dit minimaal 6 maanden duurt. Start bouw zou dan Q4 2024/Q1 2025 kunnen volgen.

Voor deelgebied 6 heeft de gemeenteraad in 2021 een conserverend bestemmingsplan vastgesteld. Daarnaast is op 15-09-2022 Wet Voorkeursrecht Gemeenten (Wvg) gevestigd op een deel van de gronden in dit deelgebied. Hiermee is de weg ingezet om de transformatie, zoals beoogd in de Omgevingsvisie Merwedekanaalzone, vorm te geven en te komen tot een omgevingsplan waarin dit juridisch-planologisch wordt geborgd.

Hiertoe heeft de raad bij vaststelling van de Wvg eveneens een voorbereidingskrediet vastgesteld om te komen tot, in eerste instantie, een Nota van Uitgangspunten als opmaat naar het omgevingsplan. De Nota van Uitgangspunten is eind februari 2024 door het college ter vaststelling aan de raad gestuurd. De planning is om te komen tot een vastgesteld omgevingsplan uiterlijk september 2025.

Actuele stand ruimtelijke ontwikkelingsprojecten
De afgelopen Voorjaarsnota's zijn er middelen beschikbaar gesteld voor de Merwedekanaalzone. Deze maken onderdeel uit van de ruimtelijke ontwikkelingsprojecten (voorheen Investeringsimpuls RSU). De nog beschikbare budgetten zijn te vinden in de geheime programmeringsbijlage ruimtelijke ontwikkelingsprojecten. Het betreft middelen voor onverhaalbare plankosten, Rondje Stadseiland in deelgebied 6, plankosten voor de vergroening van de omgeving en middelen voor de verdichtingsopgave.

Projectnaam: Zuilense Vecht

Doelstelling, inhoud en opgave
De gemeenten Stichtse Vecht en Utrecht willen het gebied Zuilense Vecht gezamenlijk verbeteren. Door een open, groene verbinding te maken in samenhang met de omliggende buurten wordt een nieuwe groenstructuur gecreëerd. Deze draagt bij aan de groeiende behoefte aan sporten, bewegen en recreëren, ook buiten verenigingsverband om. Ook draagt het plan bij aan de ontmoetingsfunctie. De niet optimaal functionerende sportparken die nu monofunctioneel worden gebruikt worden compacter, toekomstbestendig en multifunctioneel ingericht. De woningen die worden toegevoegd, zorgen voor de verbinding tussen de bestaande wijken Zuilen en Op Buuren en dragen bij aan een sluitende business case. Het positieve resultaat van de grondexploitatie is bestemd voor de aanleg van het sportlandschap.

Actueel geprognosticeerd resultaat
De grondexploitatie Zuilense Vecht komt na actualisatie op 1-1-2024 uit op een positieve netto contante waarde van 1,9 miljoen euro. Ten opzichte van de positieve netto contante waarde op 1-1-2023 van 1,9 miljoen euro laat de grondexploitatie Zuilense Vecht een nihil verschil zien. Het saldo is niet meer voldoende om de bijdrage aan de aanleg van het sportlandschap volledig te dekken. Conform besluitvorming wordt dit risico als een onttrekking ten laste van de reserve grondexploitatie geraamd.

Toelichting mutaties
Dit jaar hebben enkele mutaties plaatsgevonden. Die enerzijds een verslechtering veroorzaken en anderzijds een verbetering. Per saldo zijn de mutaties nagenoeg neutraal.

De grootste verslechtering heeft betrekking op het ophogen van de plankosten. Het budget was niet meer toereikend, daarom is een nieuwe raming gemaakt. Deze is opgenomen in de grondexploitatie. De andere verslechtering is de schadeloosstelling Elinkwijk die hoger uitviel dan begroot.

Daarnaast zijn ook twee verbeteringen te melden. De raming voor het bouw- en woonrijp maken is geactualiseerd en valt lager uit.
Ook de opbrengstenkant is geactualiseerd. Per saldo zijn de grondopbrengsten licht gestegen. Onderdeel van deze actualisatie is de omzetting van 20 van de 39 middendure huur woningen naar middendure koopwoningen om het tekort door de verlaging van grondprijs (conform grondprijzenbrief 2024) voor middendure huur op te vangen (zie ook 5.2.2).

WBI-subsidie
Het project Zuilense Vecht heeft ondanks een positief saldo op de grondexploitatie een tekort als ook de kosten van de aanleg van het sportlandschap wordt meegenomen. Daarom is een aanvraag voor de 6de tranche WBI-subsidie ingediend. De WBI-subsidie is inmiddels ook toegekend. Bij de volgende actualisatie wordt de toekenning van de subsidie verwerkt in de grondexploitatie. Daarbij wordt programmatische wijziging teruggedraaid.

Scenarioanalyse, risico's en beheersing
Voor het project Zuilense Vecht is één project-specifiek risico's benoemd.
- Tegenvallende grondopbrengsten als gevolg van de complexiteit en daarmee duurdere parkeervoorziening.

Relatie met de Geheime Bijlage
Voor meer details en achtergrondinformatie, zie de geheime bijlage gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht.

Projectnaam: Oudenrijn West

Doelstelling, inhoud en opgave
Het project Oudenrijn West betreft de ontwikkeling van bedrijventerrein Oudenrijn West, dat inmiddels volledig bouwrijp en grotendeels ook woonrijp gemaakt is. Het totale plangebied is circa 47 hectare groot waarvan 28 hectare uitgeefbaar. Nog twee kavels moeten worden uitgegeven waarvan een in 2023 in optie is genomen. De verwachting is dat deze grondexploitatie per 1-1-2027 kan worden afgesloten.

Actueel geprognosticeerd resultaat
De grondexploitatie komt na actualisatie per 1-1-2024 uit op een positief saldo van circa € 61.000 op netto contante waarde. Ten opzichte van het positieve netto contante saldo per 1-1-2022 van 0,5 miljoen euro verslechtert het saldo met bijna 0,5 miljoen euro.

Toelichting mutaties
De verslechtering wordt voornamelijk veroorzaakt door:
- Een verplichte winstneming uit de grondexploitatie;
- Een verlaging van de grondopbrengst van de in 2023 in optie gegeven kavel. Om ruimte te houden voor een mogelijke toekomstige openbaar vervoerverbinding richting Rijnenburg is de uit te geven oppervlakte verkleind.

Scenarioanalyse, risico’s en beheersing
Ook voor dit project is een generieke scenarioanalyse conform systematiek van de Binnenstedelijke grexen uitgevoerd. Hier wordt in een volgend blad verder op ingegaan. Er is geen sprake van projectspecifieke risico's.

Relatie met de Geheime Bijlage
Voor meer details en achtergrondinformatie, zie de geheime bijlage gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht.

Projectnaam: Hart van de Meern

Doelstelling, inhoud en opgave
Het Hart van de Meern bestaat uit vier kwadranten die gefaseerd worden ontwikkeld. De eerste drie kwadranten zijn volledig gereed. Voor het Zuidoostkwadrant wordt een woningbouwontwikkeling voorzien op de locatie ten zuidoosten van de Meerndijk en de Rijksstraatweg. Momenteel staan hier panden aan de Meerndijk en ligt er een parkeerplaats. Op dit moment wordt er gewerkt aan een vernieuwd plan voor dit kwadrant, hierover kan besluitvorming plaatsvinden.

Actueel geprognosticeerd resultaat
De grondexploitatie Hart van de Meern komt na actualisatie op 1-1-2024 uit op een negatieve netto contante waarde van 0,8 miljoen euro. Ten opzichte van de negatieve netto contante waarde op 01-01-2023 van 0,8 miljoen euro kent de grondexploitatie Hart van de Meern geen groot verschil. Er is geen sprake van tussentijdse winstneming voor deze grondexploitatie.

Toelichting mutaties
De totale lasten en opbrengsten blijven na actualisatie vrijwel gelijk

Scenarioanalyse, risico's en beheersing
Voor het project wordt rekening gehouden met verwervingskosten. De aankoopkosten betreffen een risico. Bij te hoge kosten kan worden overwogen deze percelen in te passen. Voor de Zuidoostkwadrant wordt gewerkt aan een update van het SPvE, waardoor op verschillende aspecten wijzigingen (zowel positief als negatief) zouden kunnen optreden.

Relatie met de Geheime Bijlage
Voor meer details en achtergrondinformatie, zie de geheime bijlage gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht.

Projectnaam: Kern / Centrumplan Vleuten

Doelstelling, inhoud en opgave
Dit project betreft het inpassen en toevoegen van een gezondheidscentrum en enkele woningen die de centrumfunctie versterken. Verder is het openbaar gebied bij het Wijkservicecentrum heringericht zodat het beter aansluit bij het dorpse karakter van Vleuten. Er worden de komende jaren nog enkele kavels voor woningbouw uitgegeven. De verwachting is dat deze grondexploitatie per 1-1-2027 kan worden afgesloten.

Actueel geprognosticeerd resultaat
De grondexploitatie komt na actualisatie op 1-1-2024 uit op een negatieve netto contante waarde van 8,4 miljoen euro. Ten opzichte van de negatieve netto contante waarde op 1-1-2023 van 8,1 miljoen euro laat de grondexploitatie een verslechtering zien van 0,3 miljoen euro.

Toelichting mutaties
De grondwaarden van de twee nog uit te geven kavels zijn aangepast vanwege de huidige marktomstandigheden.

Scenarioanalyse, risico’s en beheersing
Er is geen sprake van projectspecifieke financiële risico's en/of kansen.

Relatie met de Geheime Bijlage
Voor meer details en achtergrondinformatie, zie de geheime bijlage gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht.

Projectnaam: BEFU

Doelstelling, inhoud en opgave
Op het terrein van de voormalige betonmortelfabriek Utrecht (BEFU) in Hoograven worden circa 135 flexwoningen gerealiseerd, die hier 10 jaar blijven staan. Inmiddels is de bouw van deze woningen gestart. Vanwege geluidsbeperking door de A12 is ontwikkeling van permanente woningbouw nu (nog) niet mogelijk. We verwachten dat over 10 jaar permanente woningbouw wel gerealiseerd kan worden, omdat dan geluidsschermen zijn gerealiseerd langs de A12 (relatie met tracébesluit A27). Er kunnen dan circa 75 woningen gerealiseerd worden.

Actueel geprognosticeerd resultaat
De grondexploitatie BEFU komt na actualisatie op 1-1-2024 uit op een negatieve netto contante waarde van 2,03 miljoen euro. Ten opzichte van de negatieve netto contante waarde op 01-01-2023 van 2,1 miljoen euro laat de grondexploitatie BEFU een verbetering zien van 0,07 miljoen euro.

Toelichting mutaties
De kosten vallen lager uit door een rijkssubsidie voor de uitgevoerde sanering. Daarnaast vallen ook de opbrengsten voor de uitgifte van bouwkavels lager uit. Per saldo is er een kleine verbetering van het saldo.

Scenarioanalyse, risico’s en beheersing
Vanwege de vertrouwelijkheid zijn de projectspecifieke risico's opgenomen in de 'geheime bijlage' (onder nadere financiële toelichting).

Relatie met de Geheime Bijlage
Voor meer details en achtergrondinformatie, zie de geheime bijlage gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht.

Projectnaam: Isotopenweg

Doelstelling, inhoud en opgave
De grondexploitatie Isotopenweg betreft een ontwikkeling van een kavel op het bedrijventerrein Lage Weide. De locatie met een potentiële grootte van circa 10.000 vierkante meter ligt op een goed ontsloten plaats nabij het water, het spoor en de snelweg. De locatie is met name geschikt voor logistieke functies. Momenteel wordt er gewerkt aan gemeentelijke plannen om een Museumdepot en een vrachtwagenparkeerplaats op de kavel te realiseren. Dit SPvE wordt in 2024 tezamen met een nieuwe grondexploitatie voorgelegd ter besluitvorming.

Actueel geprognosticeerd resultaat
De grondexploitatie Isotopenweg komt na actualisatie op 1-1-2024 uit op een netto contante waarde van 0,0 miljoen euro. Ten opzichte van de netto contante waarde op 01-01-2023 van 0,0 miljoen euro blijft de grondexploitatie Isotopenweg een neutraal resultaat behouden.

Toelichting mutaties
Er zijn geen toe te lichten mutaties.

Scenarioanalyse, risico’s en beheersing
Er is geen sprake van projectspecifieke financiële risico's en/of kansen.

Relatie met de Geheime Bijlage
Voor meer details en achtergrondinformatie, zie de geheime bijlage gegevens grondexploitatieprojecten Gemeente Utrecht.

5.2.4 Risicomanagement Grondexploitaties

Risicomanagement

Conform de door de raad vastgestelde nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen, worden de risicoanalyses voor de gemeentelijke grondexploitaties twee keer per jaar geactualiseerd (bij de Jaarstukken en bij de Programmabegroting). Het weerstandsvermogen voor het opvangen van de risico's van de grondexploitatie Stationsgebied is onderdeel van het gemeentebrede weerstandsvermogen. Voor het opvangen van de risico's grondexploitatie Leidsche Rijn en de binnenstedelijke grondexploitaties is op basis van het actuele financiële beeld geen gemeentebreed weerstandsvermogen nodig. Deze risico's kunnen worden opgevangen binnen respectievelijk de grondexploitatie Leidsche Rijn en de reserve grondexploitaties. Dekking voor de risico's binnen Merwedekanaalzone zijn afgedekt door de beschikbare financiële ruimte zoals besloten bij de programmabegroting 2021 en aanvullende middelen binnen het financieel kader MWKZ. Het financiële kader Merwedekanaalzone wordt nader toegelicht binnen de geheime bijlages.

De omvang van het benodigde weerstandsvermogen voor het opvangen van de risico's van de grondexploitatie Stationsgebied blijft ongewijzigd. Ook het benodigde weerstandsvermogen binnen de grondexploitatie Leidsche Rijn blijft ongewijzigd. In verband met de risico's verbonden aan de ontwikkelingen in onder andere Papendorp Noord en Groenewoud is in 2022 8,8 miljoen euro van het tussentijds genomen resultaat beklemd binnen de reserve grondexploitaties. Deze risico's zijn nog steeds aanwezig en mede (maar niet uitsluitend) het gevolg van de afhankelijkheid van deze ontwikkelingen van het realiseren van Parkeren-op-afstand. Momenteel is de Hub XL de aangewezen locatie, waarvan de investering en dekking nog onzeker is. Ook andere gebiedsontwikkelingen (Beurskwartier, Merwede) zijn afhankelijk van het Parkeren-op-afstand.

Wij hebben de risico- en scenario analyses voor de binnenstedelijke grondexploitaties geactualiseerd. Zoals eerder aangegeven en voorzien bij de peilstok 2023 zijn de onzekerheden in de markt toegenomen, zoals de gevolgen van de problematiek rondom netcongestie. In verband met dit risico en de effecten van de implementatie van de nieuwe richtlijnen uit het BBV, is een ophoging van de risicoreservering binnen de reserve grondexploitaties nodig. De benodigde reservering in de reserve grondexploitatie was vorig jaar 12,9 miljoen euro en is toegenomen tot 16,1 miljoen euro. Voor het opvangen van de risico's van Merwedekanaalzone, Leidsche Rijn en Stationsgebied gelden conform raadsbesluitvorming specifieke risicoafslagen. Ook deze zijn geactualiseerd.

De belangrijkste scenario's, inclusief de belangrijkste project specifieke risico's ultimo 2023, worden hieronder kort beschreven. Effecten van bestuurlijke besluitvorming zijn hierin niet opgenomen. Voor alle scenario's geldt dat het mogelijke ontwikkelingen zijn. De huidige maatschappelijke ontwikkelingen maken dat de toekomstige effecten moeilijker zijn in te schatten, zowel aan de opbrengsten- als aan de kostenkant. Er is echter vooralsnog geen directe aanleiding dat de scenario's zich voordoen in beschreven hoedanigheid, omdat bij de meest recente actualisatie voorgedane effecten deels al verwerkt zijn. Toch is de waarschijnlijkheid dat deze scenario's zich kunnen voordoen ten opzichte van vorig jaar toegenomen.

Grondexploitatie (Euro)	Scenario-analyse 2023	Scenario-analyse 2024
Leidsche Rijn	8,8 miljoen	8,8 miljoen
Stationsgebied	12,3 miljoen	12,3 miljoen
Merwedekanaalzone	Financieel kader	Financieel kader
Binnenstedelijke grondexploitaties	12,9 miljoen	16,1 miljoen

Risicomanagement: de belangrijkste scenario's

Scenario 1: Fasering 4 jaar on hold (2025-2028) als gevolg van netcongestie

- Toelichting: de opbrengsten van de binnenstedelijke grondexploitaties vertragen vanaf 2025 met 4 jaar. Vanaf 2029 wordt de woningbouwproductie hervat.
- Mate van waarschijnlijkheid conform Nota Weerstandsvermogen: categorie 3 (50%).

Scenario 2: Komende 5 jaar 25% extra plankosten als gevolg van netcongestie

- Toelichting: Extra plankomsten om tot (projectspecifieke) oplossingen te komen om de woningbouwproductie op gang te houden
- Mate van waarschijnlijkheid conform Nota Weerstandsvermogen: categorie 3 (50%).

Scenario 3: Eenmalige prijsdaling van 2%

- Toelichting: Het effect van een prijsdaling 2% over de totale opbrengsten
- Mate van waarschijnlijkheid conform Nota Weerstandsvermogen: categorie 2 (25%).

Scenario 4: Uitblijven opbrengstenstijging

- Toelichting: de opbrengsten in de binnenstedelijke grondexploitaties stijgen niet: opbrengstenindex is 0%.
- Mate van waarschijnlijkheid conform Nota Weerstandsvermogen: categorie 2 (25%).

Scenario 5: renteverhoging van 1,74 % naar 2,5%

- Toelichting: de rekenrente van de gemeente Utrecht (nu 1,74%) stijgt vanaf 2024 tot einde looptijd naar 2,5%. Volgend jaar gaat de omslagrente waarschijnlijk richting de 2,5%. Dit jaar mogen we dat vanwege de BBV-regelgeving nog niet doorvoeren in de grondexploitatie. Om toch rekening te houden met dit effect is de kans van optreden op 75% gezet.
- Mate van waarschijnlijkheid conform Nota Weerstandsvermogen: categorie 4 (75%).

Scenario 6: hogere kostenstijging in 3% in plaats van 2%

- Toelichting: de kostenstijging is de komende jaren niet 2% maar 3%.
- Mate van waarschijnlijkheid conform Nota Weerstandsvermogen: categorie 2 (25%).

Generieke risico's	Ongewogen risico	Weging	Gewogen risico
Scenario 1	-10.200.000	50%	-5.100.000
Scenario 2	-3.100.000	50%	-1.550.000
Scenario 3	-5.400.000	25%	-1.350.000
Scenario 4	-5.900.000	25%	-1.480.000
Scenario 5	-3.400.000	75%	-2.550.000
Scenario 6	-4.000.000	25%	-1.000.000
Subtotaal			-13.030.000
Projectspecifieke risico's			
Grondprijsrisico			-325.000
Stagnatie			-2.490.000
Kostenoverschrijdingen			-250.000
Subtotaal			-3.075.000
Totaal			-16.110.000

5.2.5 Reserve grondexploitaties en voorziening negatieve grondexploitaties

Toelichting op de reserve

De reserve grondexploitaties is bestemd voor het opvangen van niet begrote financiële tegenvallers in grondexploitatieprojecten en voor het afdekken van financiële risico's bij het nemen van initiatieven in de ruimtelijke ontwikkeling van de stad. Sinds 2021 is ook de tussentijdse winstneming over de robuuste posten uit de grondexploitatie Leidsche Rijn in deze reserve opgenomen. Het bedrag van deze tussentijdse winstneming is gelabeld aan de grondexploitatie Leidsche Rijn.

Verloop reserve grondexploitaties

Op basis van de actuele resultaten van de grondexploitaties en de actuele benodigde risicoreserveringen zijn de stand en het meerjarig verloop van de reserve grondexploitatie bepaald.
In paragraaf 5.2.1 vermelden wij onder 'Actueel financieel beeld grondexploitaties op hoofdlijnen' de tussentijdse winstneming op de binnenstedelijke grondexploitaties (0,7 miljoen euro) en op de grondexploitatie Leidsche Rijn (5,9 miljoen euro). Deze is in 2023 in de reserve gestort en is dus opgenomen in het beginsaldo per 1 januari 2024.
De reserve grondexploitaties heeft een negatief meerjarig beeld van 0,050 miljoen euro in jaarsnede 2028. Dit beeld is een realistische weergave van de huidige situatie. Als het verloop van de reserve zich de komende jaren niet positief ontwikkelt zullen wij in een volgende voorjaarsnota voorstellen doen om de reserve meerjarig op een sluitend niveau te brengen.

Reserve grondexploitaties
De geprognosticeerde resultaten op de binnenstedelijke grondexploitaties en tussentijdse winstnemingen op de grondexploitatie Leidsche Rijn worden als storting meegenomen in het meerjaren verloop van de reserve grondexploitaties en zijn onderdeel van het huidig saldo.
De tussentijdse winstnemingen worden berekend op basis van de POC-methode (Percentage of Completion) en op eindwaarde.

	2024	2025	2026	2027	2028
Beginsaldo per 1 januari	174.225	146.773	158.997	164.322	168.918
Stortingen	11.937	15.368	8.470	7.740	10.137
Onttrekkingen	39.389	3.144	3.144	3.144	3.144
Saldo na stortingen en onttrekkingen	146.773	158.997	164.322	168.918	175.912
Reserveringen	140.451	140.451	142.651	146.401	150.151
Risico reserveringen	25.811	25.811	25.811	25.811	25.811
Ruimte reserve grondexploitaties	-19.489	-7.265	-4.139	-3.294	-50

Verloop voorziening negatieve grondexploitaties
Het vormen van de voorziening vindt onderbouwing in artikel 44, lid 1a van het BBV, waarin staat: *"Voorzieningen worden gevormd wegens verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten".* Bij vaststelling door de raad van een grondexploitatie met een negatief saldo of bij een mutatie bij de jaarlijkse actualisatie wordt de voorziening aangepast. Bij het afsluiten van een grondexploitatie met een negatief saldo vindt verrekening met de voorziening plaats. De aanpassingen van de voorziening ten gevolge van planvaststelling, planwijziging of afsluiting worden uit de reserve grondexploitaties gedekt.

Voorziening negatieve grondexploitaties	MPR 2023	Mutatie 2023	MPR 2024
Binnenstedelijk	11.670	5.515	17.185
Stationsgebied	91.827	-241	91.586

Binnenstedelijk
Op grond van de actualisatie van de grondexploitatieprojecten, is per 31 december 2023 een voorziening van 17,185 miljoen euro nodig. Om de voorziening op dit niveau te brengen, is 5,515 miljoen euro toegevoegd en onttrokken aan de reserve grondexploitaties.

Stationsgebied
De actualisatie van de grondexploitatie Stationsgebied heeft geleid tot een onttrekking van 0,241 miljoen euro uit de voorziening negatieve grondexploitatie Stationsgebied. Dit bedrag is gestort in de reserve grondexploitaties.

Voorziening negatieve grondexploitaties
Tegenover de grondexploitaties met een negatief saldo staat de voorziening negatieve grondexploitaties. Het (negatieve) resultaat van de grondexploitaties en de stand van de voorziening worden beide berekend op eindwaarde waardoor er meerjarig sprake is van een sluitend financieel beeld. Bij vaststelling door de raad van een grondexploitatie met een negatief saldo, of bij een mutatie bij de jaarlijkse actualisatie, wordt de voorziening met hetzelfde bedrag aangepast. Positieve en negatieve tussentijdse mutaties worden verrekend met de reserve grondexploitaties. Bij het afsluiten van een grondexploitatie met een negatief saldo, vindt verrekening met de voorziening plaats.

Toevoeging reserve grondexploitaties

- Op basis van de POC-methode worden de toekomstige winstnemingen uit de grondexploitatie Leidsche Rijn in de reserve gestort.
  Het BBV schrijft voor dat vanaf 2025 voor langlopende grondexploitaties (>10 jaar), zoals de grondexploitatie Leidsche Rijn, geen tussentijdse winsten meer mogen worden genomen. In voorbereiding op de actualisatie 2025, waarin de effecten van de nieuwe BBV-richtlijnen worden verwerkt (zie paragraaf 5.2.2), zal bij de peilstok een voorstel worden voorgelegd met daarin opgenomen beheersmaatregelen. Hierbij houden we rekening met mogelijke effecten op de reserve grondexploitaties (en de fiscale positie van alle lopende grondexploitaties in relatie tot de Vennootschapsbelasting).
- De geactualiseerde grondexploitatie Beurskwartier sluit met een geprognosticeerd tekort (4,894 miljoen euro). Om weer te komen tot een sluitend project Beurskwartier hebben wij een aanvraag voor de Woningbouwimpuls (WBI) ingediend. Inmiddels is deze subsidie toegekend. Bij de volgende actualisatie van de grondexploitatie Beurskwartier (per 1 januari 2025) verwerken wij de Woningbouwimpuls en voegen wij de vrijval uit voorziening negatieve grondexploitaties toe aan de reserve grondexploitaties.
- Positieve eindsaldi van binnenstedelijke grondexploitaties worden in de reserve gestort. In 2024 wordt het project Isotopenweg afgesloten.
- In 2024 wordt bij het afsluiten van een anticiperende verwerving een resultaat verwacht
- In de Voorjaarsnota's 2016 tot en met 2018 en in de Programmabegroting 2021 zijn meerjarige tranches bestemd voor de gebiedsopgaven Merwedekanaalzone en Lombokplein en doorvaarbare Leidse Rijn.

Onttrekking reserve grondexploitaties

- De bijdrage aan de algemene middelen betreft taakstellingen (verlaging van plankosten, efficiencymaatregelen en een inkooptaakstelling) waarover in het verleden besluiten zijn genomen
- De bijdrage aan de producten van Ruimte is bestemd voor bestemmingsplankosten in het kader van grondexploitaties (0,3 miljoen euro), voor de inzet van ruimtelijk regisseurs bij voorstellen voor locatieontwikkelingen (0,4 miljoen euro) en voor promotie en acquisities (0,1 miljoen euro).
- We verwachten de grondexploitatie Lombokplein en doorvaarbare Leidse Rijn bij dit MPR 2024 te openen. Ter dekking van het geprognosticeerd tekort van deze grondexploitatie wordt 32,3 miljoen euro onttrokken. In 2024 is voor deze onttrekking 27,0 miljoen euro financiële ruimte gereserveerd. Het verschil van 5,3 miljoen euro wordt voorgefinancierd uit de tranches 2025 en 2026 voor de ontwikkelopgave Lombokplein en doorvaarbare Leidse Rijn.
- In 2021 heeft de raad besloten om 1,7 miljoen euro beschikbaar te stellen uit het budget Betaalbaar Wonen voor het plan Zuilense Vecht.
- In de Voorjaarsnota 2021 is een integraal investeringspakket vastgesteld. Voor de realisatie van dit pakket wordt in 2024 2,2 miljoen euro onttrokken.

Toevoeging	2024	2025	2026	2027	2028
Winstafdracht grondexploitatie Leidsche Rijn	6.869	6.724	4.655	3.990	4.348
Vrijval negatieve voorziening Beurskwartier		4.894			
Eindsaldo binnenstedelijke grondexploitaties	10		64		2.039
Resultaat anticiperende verwerving	423				
Tranches voorjaarsnota's + programmabegroting	4.635	3.750	3.750	3.750	3.750
Totaal	**11.937**	**15.368**	**8.469**	**7.740**	**10.137**

Onttrekking	2024	2025	2026	2027	2028
Bijdrage algemene middelen	2.312	2.312	2.312	2.312	2.312
Bijdrage producten Ruimte	832	832	832	832	832
Lombokplein en doorvaarbare Leidse Rijn	32.325				
Betaalbaar wonen Zuilense Vecht	1.700				
Investeringspakket voorjaars-nota 2021	2.220				
Totaal	**39.389**	**3.144**	**3.144**	**3.144**	**3.144**

Reserveringen	2024	2025	2026	2027	2028
Strategische verwervingen	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Anticiperende verwervingen	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Pre Grondexploitaties	2.983	2.983	2.983	2.983	2.983
Plankosten voorbereidingsfase faciliterend grondbeleid	4.751	4.751	4.751	4.751	4.751
Merwedekanaalzone OPG en Busstalling VJN 2016 en 2017	7.843	7.843	7.843	7.843	7.843
Saldo Merwedekanaalzone DG4 en 5 behouden voor ontwikkeling Merwedekanaalzone	4.280	4.280	4.280	4.280	4.280
Mobiliteit in Dichterswijk	3.400	3.400	3.400	3.400	3.400
Investeringsruimte Lombokplein			2.200	5.950	9.700
Centrum Overvecht WBI	3.300	3.300	3.300	3.300	3.300
Leidsche Rijn Robuuste posten	107.894	107.894	107.894	107.894	107.894
Totaal	**140.451**	**140.451**	**142.651**	**146.401**	**150.151**

Toelichting op de reserveringen

- Voor het afdekken van risico's op het strategisch aangekochte vastgoed is een reservering opgenomen. Conform beleid wordt dit vastgoed eens per vier jaar geherwaardeerd.
- Voor het opvangen van risico's op anticiperende verwervingen is een reservering opgenomen. Hiermee kunnen wij ook aankopen doen waarmee wij ambities uit de RSU 2040 realiseren. Het gaat dan om locaties waar grondpositie cruciaal is voor het realiseren van de gewenste ruimtelijke opgave (waaronder dubbel ruimtegebruik).

- Met de investeringsruimte voor pre-grondexploitaties kunnen wij voorstellen doen voor het oppakken en doelmatig invullen van een gebiedsontwikkeling. Hierbij kan worden gedacht aan het beschikbaar stellen van voorbereidingskredieten of aanvullende gewenste investeringen ten laste van gebiedsontwikkelingen waar een batig saldo op wordt verwacht die niet onder het BBV vallen, maar wel de doelmatigheid van de ontwikkeling vergroten en bijdragen aan het realiseren van de (ruimtelijke) ambities in de RSU. De investeringsruimte is beschikbaar gesteld voor voorbereidingskredieten voor de gebiedsontwikkelingen Overvecht Centrum (1,7 miljoen euro), Galgenwaard (1,0 miljoen euro) en Merwedekanaalzone deelgebied 6 (0,2 miljoen euro). Deze voorbereidingskosten worden op basis van BBV regelgeving verantwoord onder de immateriële vasta activa. Tot het moment van openen van de grondexploitatie geldt de investeringsruimte als achtervang. Na het openen van de grondexploitatie wordt het voorbereidingskrediet ten laste van de grondexploitatie gebracht en is de investeringsruimte pregrondexploitaties opnieuw beschikbaar.
- Om het risico van het niet kunnen verhalen van de plankosten (faciliterend grondbeleid) in de RSU 2040 genoemde ontwikkelgebieden is een reservering opgenomen in de reserve grondexploitaties. Bij veel van de in de RSU 2040 genoemde gebieden is aan de voorkant niet duidelijk of we een overeenkomst kunnen sluiten, omdat er sprake is van een tekort en er aanvullende middelen (subsidies) nodig zijn. De reservering is beschikbaar gesteld voor de afronding van het Masterplan Overvecht Centrum (1,4 miljoen euro) en voor het opstellen van een omgevingsplan voor de ontwikkeling van Merwedekanaalzone deelgebied 6 (0,3 miljoen euro). In het raadsvoorstel bij dit MPR stellen wij voor om van deze reservering 2,0 miljoen euro beschikbaar te stellen voor de planvorming van gebiedsontwikkeling Reijnenburg, 0,2 miljoen euro voor de herontwikkeling van de Strosteeg en 0,35 miljoen euro voor de planvorming van de herontwikkeling van P&R Overvecht. De plankosten worden zo veel mogelijk verhaald op de initiatiefnemers en/of ingebracht in nog te openen grondexploitaties. Totdat daar duidelijkheid over is geldt de reservering als achtervang.
- Bij de vaststelling van de Programmabegroting 2021 is besloten om middelen te reserveren voor de dekking van het risicoprofiel voor de ontwikkelpositie in fase 2 van de grondexploitatie OPG en Busstalling (resterende 1.750 woningen). Als fase 2 niet gerealiseerd kan worden laat de grondexploitatie een negatief saldo zien. Met de beschikbare financiële ruimte voor het risicoprofiel voor fase 2 lossen we dit op. Per jaar zal gekeken worden in welke mate dekking nodig is voor het risicoprofiel. Indien het risicoprofiel afneemt, kunnen we conform het besluit de financiële ruimte inzetten voor dekking van de gemeentelijke (publieke) bijdrage aan de bovenwijkse investeringen van fase 1 (maximaal 4.250 woningen). Wanneer fase 2 doorgaat is de risicoreservering niet nodig. De middelen kunnen we dan inzetten voor de gedeeltelijke (publieke) dekking van de bij deze fase horende bovenwijkse voorzieningen. Deze bovenwijkse voorzieningen worden immers slechts gedeeltelijk gedekt door de gebiedsontwikkeling Merwede.
- Bij de vaststelling van de Programmabegroting 2021 is het besluit genomen om de positieve resultaten (inclusief tussentijdse winstnemingen) op de grondexploitaties in deelgebied 4 en 5 van de Merwedekanaalzone te behouden voor het gebied. Deze middelen zijn nodig om de noodzakelijke bovenwijkse investeringen van gemeentelijke (publieke) dekking te kunnen voorzien.
- De gereserveerde gelden voor de Heycopbrug binnen de grondexploitatie Merwedekanaalzone DG 4 worden geïnvesteerd in het verbeteren van de mobiliteit in Dichterswijk (amendement A129 2021).
- In de Voorjaarsnota's 2017 en 2018 en de Programmabegroting 2021 zijn meerjarige tranches bestemd voor de dekking van de ontwikkelopgave Lombokplein en doorvaarbare Leidse Rijn. Deze financiële investeringsruimte Lombokplein bestemmen wij vanaf 2026 voor de dekking van de kapitaallasten plandeel Graadt van Roggenweg en voor het opvangen van de uitkomsten van de risico- en scenarioanalyse plandeel Lombokplein, zoals wij deze periodiek toepassen bij de actualisatie grondexploitaties (zie paragraaf Risicomanagement Grondexploitaties). Bij dit MPR stellen wij voor de grondexploitatie te openen en het krediet Graadt van Roggenweg vrij te geven. De financieel technische verwerking van dit besluit vindt plaats bij de 2e begrotingswijzing 2024.
- Als gevolg van de woningbouwontwikkeling in Overvecht Centrum zijn de kosten voor de herinrichting van het huidige parkeerterrein in 2022 uit de grondexploitatie van de NPD strook gehaald. Zoals vastgesteld in het MPR 2022 reserveren wij dit bedrag voor de ontwikkeling van Overvecht Centrum als cofinanciering voor de toegekende rijksbijdrage uit de Woningbouwimpuls.
- Voor de resultaatbepaling van de grondexploitatie Leidsche Rijn worden de robuuste ramingen buiten beschouwing gelaten en in de reserve grondexploitaties gestort. Het gestorte bedrag is gelabeld aan de grondexploitatie Leidsche Rijn. Op basis van de actualisatie van de grondexploitatie Leidsche Rijn is een deel van de ramingen robuuste posten onderbouwd. Het bedrag aan robuuste posten is hierdoor in de reserve grondexploitaties toegenomen met 0,1 miljoen euro. De komende jaren zal het bedrag aan robuuste posten verder afnemen.

Risicoreserveringen

Risicoreserveringen	2024	2025	2026	2027	2028
Risicoanalyse binnenstedelijke grondexploitaties	16.111	16.111	16.111	16.111	16.111
Specifieke risico's grondexploitatie Leidsche Rijn	8.800	8.800	8.800	8.800	8.800
Risico planschade actualiserende bestemmingsplannen	900	900	900	900	900
Totaal	**25.811**	**25.811**	**25.811**	**25.811**	**25.811**

Toelichting op de risicoreserveringen in de reserve

- Het totale risicoprofiel voor de binnenstedelijke grondexploitaties is ingeschat op 16,1 miljoen euro. Hiervoor is een reservering opgenomen. Voor de toelichting hierop: zie paragraaf 5.2.4 risico management grondexploitaties
- Voor specifieke risico's in de grondexploitatie Leidsche Rijn is een risicoreservering opgenomen van 8,8 miljoen euro. Voor de toelichting hierop: zie paragraaf 5.2.4 risico management grondexploitaties.
- Bij het in procedure brengen van actualiserende bestemmingsplannen is het niet mogelijk om eventuele planschadeclaims te dekken uit de business case van het betreffende gebied, aangezien er nog geen sprake is van een gebiedsontwikkeling. Bij de Voorjaarsnota 2021 is voor het opvangen van deze specifieke risico's 0,9 miljoen euro gereserveerd.

5.3 Actualisatie meerjarenprogramma bereikbaarheid (MPB)

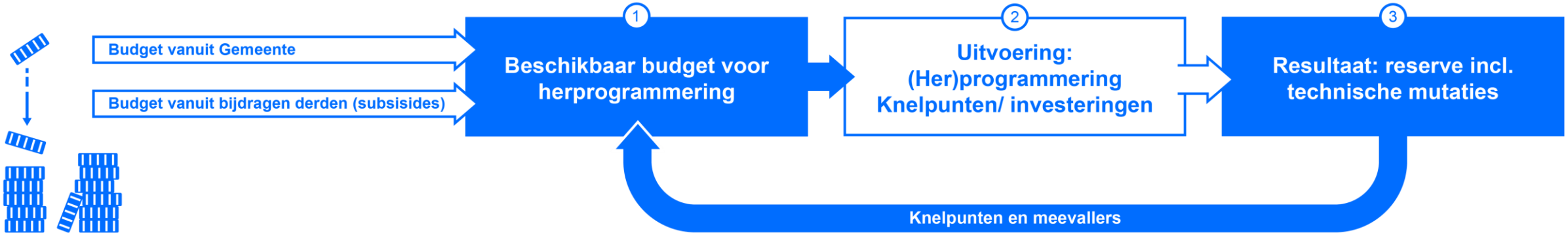
We actualiseren jaarlijks het meerjarenprogramma bereikbaarheid (MPB). Projecten lopen meerjarig en leggen beslag op de middelen in de komende jaren. Bij de actualisatie van het MPB worden de verwachte uitgaven van de projecten over de komende jaren bijgesteld (kasritme). Daarnaast bepalen we welke financiële ruimte er beschikbaar is als gevolg van afgesloten projecten bij de jaarverantwoording, bijdragen van derden en indexeringsmiddelen. In deze paragraaf lichten we toe welke middelen beschikbaar zijn voor herprogrammering, hoe deze worden ingezet en wat de actualisatie betekent voor het financiële beeld van het programma bereikbaarheid.

Toelichting financiële systeem
Jaarlijks voegen we een bedrag vanuit gemeentelijke middelen toe aan het meerjaren investeringsprogramma bereikbaarheid (MIB). Daarnaast dekken we een deel van de investeringen vanuit gelden van derden (met name subsidies). Met dit beschikbare meerjarige investeringsbudget programmeren we projecten over de jaarschijven.

Deze jaarschijven nemen we op in de begroting. Binnen het MIB is een reserve ingesteld waardoor de fasering van de uitgaven in een jaar niet gelijk hoeven te lopen met de beschikbare budgetten in een bepaald jaar. De verschillen worden verrekend met de reserve (die niet onder nul mag uitkomen).

Daarmee wijkt deze financiële systematiek voor het investeringsprogramma bereikbaarheid af van de reguliere systematiek van jaarlijks in de begroting terugkerende budgetten en bestedingen. De financiële voordelen uit afgesloten projecten worden ingezet binnen het programma waarmee o.a. tegenvallers op lopende projecten kunnen worden opgevangen. Jaarlijks worden de uitvoeringsplanning en de verwachte bijbehorende uitgaven van projecten over de komende jaren bepaald en eventueel bijgesteld (kasritme). Naast de resultaten op afgesloten projecten bepaalt de geactualiseerde uitvoeringsplanning de ruimte in de reserve.

Planningsoptimisme
Bij het bepalen van de verwachte uitgaven in een jaar houden we rekening met een planningsoptimisme van 20%. De verwachte totale uitgaven van alle projecten in een jaar verlagen we met 20%. Dit doen we omdat nooit alle uitgaven van alle projecten conform de meest optimale planning verlopen. Middelen blijven wel beschikbaar voor het project (waarvoor ook krediet is vrij gevraagd) en schuiven daarom in de planning door naar een volgend jaar. Tevens is het belangrijk dat we projecten pas opnemen in de uitvoeringsplanning als we deze daadwerkelijk kunnen starten in verband met krapte op de arbeidsmarkt.

Voor- en nadelen op af te sluiten projecten
Bij de jaarrekening 2023 sluiten we dit jaar geen projecten af. Wel verwachten we op het project busbaan Dichterswijk (Z90) een positief resultaat en houden we bij dit MPB al rekening met 1,3 miljoen lagere investeringskosten. Aangezien we over het gemeentelijke aandeel afschrijven zonder materiële vaste activa reserve leidt dit tot ongeveer 45.000 euro aan lagere toekomstige afschrijvings- en rentekosten.

Inzet budget loon- en prijscompensatie:
De jaarlijks toegekende middelen voor loon- en prijscompensatie bedragen voor 2024 3,110 miljoen euro structureel. We gebruiken deze bedragen om knelpunten op bestaande projecten op te lossen. Bij een volgende fase van een project (bijvoorbeeld van schetsontwerp naar voorlopig ontwerp) beoordelen we of ophoging van het budget noodzakelijk is in verband met prijsstijgingen of andere redenen. Het uitgangspunt is overigens dat investeringsbudgetten taakstellend zijn, maar voor lang lopende projecten kan bijvoorbeeld gelden dat sterk gestegen prijzen niet kunnen worden opgevangen binnen het oorspronkelijke budget en de (risico)reserveringen die hiervoor zijn geraamd.

De jaarlijks toegekende middelen voor loon- en prijscompensatie zorgen voor een structurele ophoging van het Investeringsbudget bereikbaarheid. Door het totale investeringsbudget te indexeren voorkomen we dat we steeds minder kunnen doen voor hetzelfde budget. Voor de indexering vanaf 2025 geldt dat de gemeentelijke indexeringspercentages zullen worden gehanteerd die op dit moment lager zijn dan de indexeringspercentages van de grond- weg en waterbouw.

Verlaging MPB-investeringsbudget
In het hoofdstuk Koers op pagina 9 -12 en bij Duurzame Mobiliteit op pagina 26 van dit MPR is te lezen dat het bezuinigingspakket voor Mobiliteit (MPB) leidt tot een verlaging van het investeringsbudget met 3 miljoen euro per jaar vanaf 2026. De opgave is om dit in te vullen zonder bezuinigingen op schaalsprong OV of op andere randvoorwaardelijke investeringen voor woningbouw. Dit betekent dat we minder investeringsruimte hebben om de programmering zoals benoemd in de Agenda Mobiliteitsplan te kunnen realiseren.

Ruimte in de reserve voor urgente knelpunten
In de reserve houden wij ruimte om urgente knelpunten op lopende projecten ten gevolge van onder andere prijsstijgingen gedurende het jaar op te kunnen vangen. We streven er daarom naar om een buffer van circa 10% van het jaarlijkse gemeentelijke budget aan te houden. Wanneer dit niet toereikend is om knelpunten gedurende het jaar op te lossen, zullen we bijsturen door middel van versoberen, prioriteren, uitstellen (of stopzetten) van een project. Bij een volgende integrale afweging maken we dan opnieuw een prioritering tussen directe noodzaak en ambities.

Ingepaste knelpunten in het MPB 2024 (incidenteel en structureel) op lopende projecten

Knelpunten (Bedragen x € 1.000,-)	**Bedrag**
Fietsroute om de noord	2.000
Ooster- en Westerkade (station Vaartsche Rijn)	1.013
Doorfietsroute Utrecht-Amersfoort	780
Maliebaan	600
Europalaan Noord	600
Koningsweg	300
Nicolaas Beetsstraattunnel (haalbaarheidsstudie)	400
Bestemming Catharijnesingel	200
Voorbereidingsfase Ringhub Westraven	100
Vervolgsamenwerking Goedopweg 2025-2030 (o.a. werkgevers- en bewoners aanpak duurzaam reisgedrag); 0,56 mln per jaar	2.800
Totaal knelpunten	**8.793**

Fietsroute om de noord
De raming voor het VO (6,8 miljoen euro) is hoger dan de FO-raming (4,8 miljoen euro) vanwege met name de hogere bouwkosten en kosten voor bereikbaarheid en veiligheid tijdens de uitvoering die niet zijn meegenomen in de FO-raming. In de volgende fase werken we de mogelijkheden voor hergebruik uit en beoordelen we de versobering van nieuw groen. Vooralsnog resteert er een netto knelpunt van 2 miljoen euro.

Ooster- en Westerkade (station Vaartsche Rijn)
De realisatiefase is grotendeels afgerond, waarbij meerwerk is opgetreden door herstel kelder Westerkade. Daarnaast leiden BTW-afdracht en vertraging als gevolg van scope uitbreidingen in de uitvoeringsfase tot hogere kosten. Naast de afrondende werkzaamheden is er budget nodig voor monitoring en eventuele aanvullende maatregelen.

Doorfietsroute Utrecht-Amersfoort
De raming voor VO (5,9 miljoen euro in 2023) valt hoger uit dan de raming voor FO (2021) vanwege o.a. hogere bouwkosten. Door werk-met-werk te maken hebben we het knelpunt al kunnen beperken, maar er resteert een netto knelpunt van 0,78 miljoen euro.

Maliebaan
Het tekort van 0,6 miljoen euro is een inschatting en heeft betrekking op o.a. groen. We werken aan oplossingen om het tekort te dekken. Zo zijn er subsidies aangevraagd en maken we werk-met-werk. Uitsluitsel over subsidies is er niet voor de zomer en daarom reserveren we vooralsnog middelen in het MPB om de doorgang van het project niet te belemmeren (en daarmee nog hogere kosten te voorkomen). Aanbesteding kan daarmee plaatsvinden in de 2e helft van 2024 en eind 2024 starten we volgens planning.

Europalaan Noord
De realisatiefase is inmiddels gestart. Op basis van de laatste raming is er een tekort door o.a. wijziging van het waterleiding tracé, hogere kosten voor (tijdelijke) verkeerregelinstallaties en een langere duur van de bouwteamfase. Het knelpunt is 0,6 miljoen euro. Hierbij is subsidie vanuit de provincie aangevraagd waardoor de kans bestaat dat het uiteindelijke tekort lager is.

Koningsweg
Bij de raming voor FO is het tekort in de minimale uitvoeringsvariant 0,3 miljoen euro. Hierbij beperken we het groen tot bloemrijk gras, hergebruiken bestaande betontegels en de persleiding wordt niet verlegd (hetgeen ook consequenties heeft voor toekomstige bomenplant). Ook hier kijken we naar mogelijkheden voor extra subsidies/bijdragen.

Nicolaas Beetsstraattunnel (haalbaarheidsstudie)
Begin 2022 is de raad geïnformeerd over de start van de haalbaarheidsstudie (Raadsbrief). Dekking voor deze studie komt uit de gereserveerde middelen voor werkzaamheden aan de bouwblokken Kruisvaartkade. In december 2023 is er een startbijeenkomst geweest met oa ProRail en is er een nieuwe prognose van de kosten van de haalbaarheidsstudie gemaakt. Deze is 0,4 miljoen euro hoger dan het beschikbare budget uit 2022 (0,73 miljoen euro).

Bestemming Catharijnesingel
Als gevolg van o.a. de uitgebreide participatie zien we op basis van de financiële prognose voor dit project een tekort van 0,2 miljoen euro voor de realisatie van fase 1.

Voorbereidingsfase Ringhub Westraven
We moeten uiterlijk op 1 januari 2026 P&R Westraven aanpassen zodat deze we deze kunnen inzetten als Ringhub voor parkeren op afstand voor de bewoners van Merwede, en later ook voor andere gebiedsontwikkelingen. De werkzaamheden starten naar verwachting in 2025. Dit jaar is 0,1 miljoen euro nodig om het werk voor te bereiden.

Vervolg samenwerking Goedopweg 2025-2030 (o.a. werkgevers- en bewoners aanpak duurzaam reisgedrag)
Over de samenwerking Goedopweg hebben we bestuurlijke toezeggingen gedaan aan Rijk, Provincie, Rijkswaterstaat en andere U10 gemeentes voor de periode 2025-2030. De dekking hiervoor binnen het investeringsbudget bereikbaarheid loopt tot 2025. Hiervoor is in de periode 2025-2030 jaarlijks 0,56 miljoen euro nodig om onze bijdrage aan dit programma conform toezegging te kunnen continueren, aanvullend op het deel dat is gedekt uit het investeringsbudget minderhinder.

Ingepaste aanvullende noodzakelijke investeringen in het MPB 2024 (incidenteel en structureel)

Aanvullende noodzakelijke investeringen (Bedragen x € 1.000,-)	Bedragen in Euro's
Noodzakelijke aanpassingen verkeersveiligheid	1.300
Scholen- en Wijkenaanpak verkeersveiligheid	450
Grifthoekbrug (Wolvenplein)	500
Taxibeleid (*structureel)	250*
Uitvoeringsprogramma Vervoersongelijkheid	500
Mobiliteitsmanagement (*structurele bestemming vanaf 2030)	1.000*
Totaal aanvullende noodzakelijke investeringen	**3.000**

Noodzakelijke aanpassingen verkeersveiligheid
Naar aanleiding van dodelijke ongevallen op de Vleutenseweg, de Biltse Rading en de tramkruising Weg der Verenigde Naties - Overste den Oudenlaan hebben onafhankelijke onderzoeken plaatsgevonden. Deze onderzoeken leiden tot de volgenden noodzakelijke maatregelen:
- Voor de Vleutenseweg gaat het om maatregelen die de oversteekbaarheid van fietsers en voetgangers verbeteren. De totale kosten hiervan bedragen 0,3 miljoen euro. Wij kiezen nu niet voor een volledige herinrichting van deze weg (zie raadsbrief) aangezien wij op dit moment grotere uitdagingen voor de verkeersveiligheid en bereikbaarheid grotere uitdagingen in de stad zien, zoals in dit MPR beschreven.
- Voor de Biltse Rading gaat het om maatregelen die de oversteekbaarheid van fietsers en voetgangers verbeteren en doen we aanvullend onderzoek gericht op de toekomstige inrichting. De totale kosten hiervan bedragen 0,45 miljoen euro.
- Voor de tramkruising Weg der Verenigde Naties - Overste den Oudenlaan –gaat het om een herinrichting met maatregelen ten behoeve van de verkeersveiligheid voor gemotoriseerd verkeer en trams, naar aanleiding van een dodelijk ongeval. De totale kosten hiervan bedragen 0,4 miljoen euro.
- Daarnaast willen we naar aanleiding van motie M79 ook de verkeersveiligheid op de Loevenhoutsedijk aanpakken. We willen hier de snelheid van gemotoriseerd verkeer verminderen door snelheidsremmende maatregelen toe te passen. De totale kosten hiervan bedragen 0,15 miljoen euro.

Voor bovenstaande maatregelen programmeren we middelen binnen het MPB. Het structurele budget voor het Actieplan Verkeersveiligheid (0,76 miljoen euro per jaar) in eerste instantie aangewezen als dekking voor de aanpassingen Vleutenseweg (zie raadsbrief) blijft daarmee beschikbaar voor de aanpak van kleine aanpassingen ten behoeve van de verkeersveiligheid in de komende jaren.-

Scholen- en Wijkenaanpak verkeersveiligheid
Vanuit de scholen- en wijkenaanpak organiseren wij loopstimulering, het praktisch verkeersexamen, fiets- en verkeerslessen op scholen en aan vluchtelingen en volwassenen in de wijken. De dekking eindigt per 2025. Voor het vervolg van deze aanpak van 2025 tot 2030 is in totaal 0,45 miljoen euro nodig (5 jaar lang 0,09 miljoen euro).

Grifthoekbrug (Wolvenplein)
De voetgangersbrug bij het Wolvenplein (of Grifthoekbrug) is opgenomen als kans in het coalitieakkoord 2022 - 2026 en benoemd in de agenda mobiliteitsplan 2023 en de Eindrapportage verkennend onderzoek nieuwe fietsverbindingen uit 2020 ("Bruggen- en tunnelstudie"). De brug is belangrijk voor de herontwikkeling van de voormalige gevangenis Wolvenplein (omgevingsplanwijziging voor Wolvenplein). We kunnen deze brug nu programmeren. De kosten dekken wij ten laste van de bijdragen: MPB (0,5 miljoen euro), Kwaliteitsimpuls Binnenstad (0,4 miljoen euro) en van de Projectontwikkelaar (0,3 miljoen euro).

Taxibeleid
Hiervoor is t/m 2024 structureel budget van 0,25 miljoen euro per jaar beschikbaar vanuit het MPB. De ervaring heeft geleerd dat inzet hierop nodig blijft. Voor de komende jaren zetten we het beleid hierop voort, met aandacht voor Taxikeurmerk en de maatregelen die voortvloeien uit de landelijke evaluatie hiervan, handhavingsinzet bij evenementen en voorzieningen bij taxistandplaatsen. Hierbij werken we samen met de vertegenwoordigers van de taxichauffeurs (TRU).

Uitvoeringsprogramma Vervoersongelijkheid
Voor 2023 en 2024 is jaarlijks 0,25 miljoen beschikbaar gesteld in het MPB 2023. Voor 2025 en 2026 is dit budget nog niet geregeld terwijl het programma doorloopt tot en met 2026. Voor de programma-organisatie, onderzoeken, monitoring en maatregelen is voor 2025 en 2026 0,250 miljoen euro nodig, zie ook raadsbrief. De kosten voor de uitvoering van eventuele maatregelen dekken we in de regel uit het MPB-investeringsbudget.

Mobiliteitsmanagement
Het stimuleren en sturen van duurzaam reisgedrag (mobiliteitsmanagement) is een belangrijke pijler van het mobiliteitsplan 2040 en van belang om de groeiende stad bereikbaar te houden. Vanuit de huidige samenwerking Goedopweg zetten we hierop in met o.a. werkgevers- bewoners en onderwijsaanpakken. Deze samenwerking loopt tot en met 2030. Onafhankelijk van het vervolg van deze samenwerking zullen we op deze thema's moeten blijven investeren. Vanaf 2030 bestemmen we daarom 1 miljoen euro aan toekomstige middelen voor mobiliteitsmanagement.

Programmering waarover eerder is besloten / wijziging van inzet geprogrammeerde middelen

Boorstraattunnel
In de Raadsbrief fietsverbinding Boorstraattunnel hebben we uw raad geïnformeerd over de programmering van 0,59 miljoen euro uit de reserve Bereikbaarheid, zodat we verder konden gaan met de studiefase (IPvE). In de eerste bestuursrapportage wordt het verhoogde krediet voorgelegd.

Er resteert nog een opgave voor de totale dekking van deze investering. In een volgend MPB gaan we een aanvullend dekkingsvoorstel voorleggen. Hierbij verkennen we ook subsidiemogelijkheden bij de provincie die de tunnel een belangrijk onderdeel van doorgaande fietsroutes vindt.

Noordelijke Randweg Utrecht (NRU)
In dit MPB houden we rekening met de verwachte uitgaven van de kortetermijnmaatregelen NRU voor 3,5 miljoen euro. Met de uitvoering van het pakket kortetermijnmaatregelen kunnen we een eerste stap zetten om de leefomgeving rondom de NRU te verbeteren. Dekking komt uit het gemeentelijke budget voor de NRU met toestemming van Rijk en Provincie. Daarnaast is er nog aanvullend budget van 0,5 miljoen euro nodig voor de voorbereidingen NRU lange termijn in 2024 en 2025 (zie raadsbrief). In het raadsvoorstel wordt de gewijzigde inzet van de middelen NRU aan u voorgelegd.

In de eerste bestuursrapportage stellen we voor het (voorbereidings-) krediet voor de NRU neerwaarts bij te stellen van 45,1 miljoen euro naar 23,2 miljoen euro. Van het krediet hebben wij 19,2 miljoen euro besteed (waarvan 8,8 miljoen euro provinciaal budget). Zie hiervoor de voortgangsrapportages van de NRU. Daarmee resteert er na de bijstelling van het krediet nog 4,0 miljoen euro aan financiële ruimte binnen het geautoriseerde krediet voor de uitvoering van de KT-maatregelen en verdere voorbereidingen lange termijn. Binnen het krediet vindt dan wel een verschuiving plaats van provinciaal naar gemeentelijk geld van per saldo 2,7 miljoen euro vanuit het budget NRU (we verlagen het provinciale deel met 24,564 miljoen euro en verhogen het gemeentelijke deel met 2,7 miljoen euro).

De overige gemeentelijke middelen NRU schuiven in de verwachte uitgaven in tijd naar achteren ten opzichte van voorgaande jaren. Dit heeft invloed op de stand van de reserve. (Zie verloop Reserve).

OV-alliantie (incl. programmakosten en uitwerking Schaalsprong OV)
Tot slot is onze bijdrage aan de OV-alliantie (de samenwerking met de provincie aan de gezamenlijke ontwikkeling van het OV) ingepast. Dit bedrag van 0,33 mln euro in 2025 komt ten laste van de middelen schaalsprong OV. De uitvoering van het programma OV-Alliantie, waaronder de ontwikkelagenda, is nodig voor het beter, sneller en efficiënter behalen van de doelen van de gemeente en de provincie op het gebied van stedelijk OV.

Subsidies: technische mutaties

Projecten (Bedragen x € 1.000,-**)**	**Bedragen in Euro's**
Invoering ZE-zone stadslogistiek en stadshalte(s)	100
Strijkviertel	228
Regionale doorfietsroute Lage Weide – Houten	3.901
Knelpunten op bestaande fietsroutes (flexibel fonds fietsroutes)	55
Pilot ontheffing Speedpedelecs	48
Toegankelijkheid bushaltes	429
OV doorstroming	267
Versnellingsafspraken	
Boorstraattunnel	14.310
Fietsenstalling Jaarbeurspleingebouw	12.300
Totaal technische mutaties (subsidies)	31.209

Deze technische mutaties betreffen subsidies die nog niet in de begroting staan. Hiermee verhogen we projectenbudgetten. De belangrijkste mutaties zijn:

Invoering ZE-zone stadslogistiek en stadshalte(s)
Op 1 januari 2025 wordt de zero emissiezone voor stadslogistiek huidige milieuzonegebied ingevoerd (globaal: de binnenstad). Vanaf dat moment mogen vervuilende voertuigen de binnenstad in principe niet meer in (m.u.v. de landelijke ontheffingen/vrijstellingen). Schoon goederenvervoer over water dat gebruik maakt van de stadshaltes, biedt daarvoor een alternatief. Om deze stadshalte te realiseren is subsidie verleend zodat we dit in 2024 en 2025 gefaseerd kunnen opleveren.

Strijkviertel
In het kader van werk met werk maken combineren wij het vervangen van de toplaag van het asfalt met het verbeteren van de fietsveiligheid en het fietscomfort op de Strijkviertel als schakel in het fietsnetwerk tussen IJsselstein en Leidsche Rijn / Vleuten-De Meern. De bijdrage (0,228 miljoen euro) betreft een provinciale subsidie. De subsidie is al in 2021 verleend maar niet eerder opgevoerd in het MPB, we herstarten het project in 2024.

Regionale doorfietsroute Lage Weide – Houten
Voor het aanleggen en aanpassen van fietspaden naar een 'doorfietsroute van kwaliteit' is vanuit de provincie Utrecht 3,9 miljoen euro aan subsidie toegekend in het kader van de Uitvoeringsverordening subsidies Mobiliteit.

Knelpunten op bestaande fietsroutes (flexibel fonds fietsroutes)
Vanuit de provincie Utrecht 0,055 miljoen euro subsidie aan het project 'Maatregelen Duurstedelaan, Nijenoord-Tichelaarlaan, Museumlaan' in het kader van de Uitvoeringsverordening subsidies Mobiliteit. Dit budget voegen we toe aan het flexibel fonds fietsroutes.

Pilot ontheffing Speedpedelecs
Voor het realiseren van de provinciale pilot ontheffing speedpedelecs kent de provincie Utrecht een subsidie toe van 0,048 miljoen euro in het kader van de Uitvoeringsverordening subsidies Mobiliteit.

Toegankelijkheid bushaltes
Voor het verbeteren van de toegankelijkheid bushaltes kent de provincie Utrecht een subsidie toe van 0,429 miljoen euro in het kader van de Uitvoeringsverordening subsidies Mobiliteit.

OV doorstroming
Voor het verbeteren van de OV doorstroming kent de provincie Utrecht een subsidie toe van 0,267 miljoen euro in het kader van de Uitvoeringsverordening subsidies Mobiliteit.

Versnellingsafspraken

Boorstraattunnel subsidie
Het Rijk kent een specifieke uitkering van 14,3 miljoen euro toe voor de realisatie van de Boorstraattunnel. Dit is een van de maatregelen binnen de SPUK woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur. De gemeentelijke co-financiering van het project bedraagt 6,97 miljoen euro, gedekt uit de middelen schaalsprong fiets (zie ook Raadsbrief fietsverbinding Boorstraattunnel).

Fietsenstalling Jaarbeurspleingebouw
Voor de realisatie van de fietsenstalling in het Jaarbeurspleingebouw is een specifieke uitkering van 12,3 miljoen euro door het Rijk toegekend, als een van de maatregelen binnen de SPUK woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur. De co-financiering is 8,86 miljoen euro en wordt gedekt uit middelen doorfietsroute Amsterdam vanuit het MPB 2019 en het budget inpandige fietsenstallingen uit de Voorjaarsnota 2021.

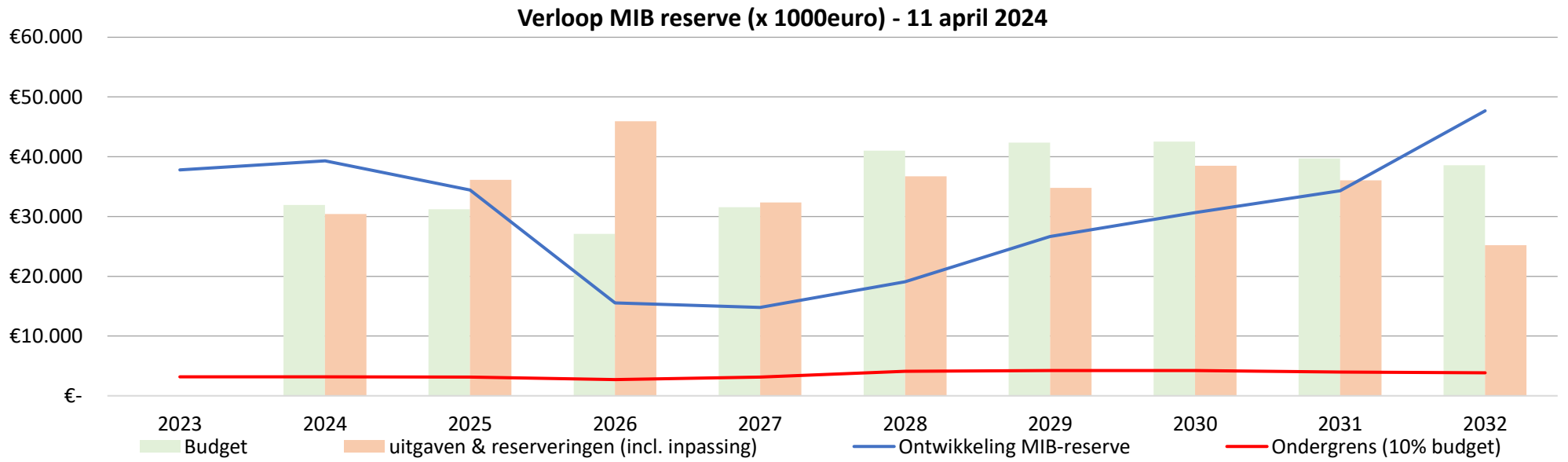
Verloop van de reserve Bereikbaarheid (financieel beeld komende 10 jaar)

In onderstaande grafiek is de ontwikkeling van de reserve Meerjarige Investeringen Bereikbaarheid (MIB reserve) voor de komende 10 jaar opgenomen. In onderstaande grafiek zijn verwerkt:

- De knelpunten en aanvullende noodzakelijke investeringen op bovenstaande slides, inclusief verlaging van het investeringsbudget met 3 miljoen euro per jaar vanaf 2026. Dit resulteert in een laagste stand van de reserve in 2027 van 14,787 miljoen euro. Deze resterende stand en het verloop naar de toekomst betreft ruimte voor toekomstige noodzakelijke investeringen die nu nog niet zijn geprogrammeerd. Gezien de huidige financiële situatie is er nu niet gekozen om nieuwe projecten te programmeren vanuit de Opgave Duurzame Mobiliteit (Mobiliteitsplan 2040).
- Bij de programmabegroting 2024 is het product Emissieloos Vervoer en Aanpak Luchtkwaltiteit overgegaan van het programma Bereikbaarheid naar het programma Aantrekkelijke groene leefomgeving en Erfgoed. Toekomstige onttrekkingen en stortingen vanuit het onderdeel luchtkwaliteit aan de reserve Meerjaren Investeringen Bereikbaarheid (MIB) draaien we terug en zetten we over naar de reserve Aanpak Luchtkwaliteit. Dit resulteert in een onttrekking aan de reserve van 0,846 miljoen euro incidenteel in 2024 en een lagere structurele toevoeging aan de reserve van 0,032 miljoen euro vanaf 2026.
- De kasschuif met betrekking tot de parkeerinkomsten conform begroting 2023 (in de jaarlijkse toegevoegde budgetten). De inkomsten uit betaald parkeren gaan in de toekomst toenemen. Voor de eerste jaren dekken we een deel van de investeringen in het kader van groei in balans uit de middelen schaalsprong OV en in de toekomst wordt deze voorfinanciering weer teruggestort.
- De voorfinanciering van de aanloopverliezen Mobiliteitshub XL zijn verwerkt in de geraamde onttrekkingen conform MPB 2023. Ook hier geldt dat we verwachten dat de verliezen in de eerste jaren worden terugverdiend (met parkeerinkomsten) waarmee dit een voorfinanciering betreft.

Onderstaande grafiek bevat 2 lijnen en 2 balken:

1. Blauwe lijn: deze geeft het effect weer door het inpassen van de knelpunten, de overige noodzakelijke investeringen en de bezuinigingen op de reserve.
2. rode lijn: deze geeft de ondergrens van de reserve weer, dit betreft 10% van het budget.
3. Groene balk: dit betreft het jaarlijkse budget.
4. Oranje balk: dit betreffen de jaarlijkse uitgaven en reserveringen.

5.4 Actualisatie Parkeerbegroting

De gemeente Utrecht kiest voor groei binnen de bestaande stad, met de ambitie om de stad gezond, aantrekkelijk en bereikbaar te houden voor iedereen. Een goed georganiseerde stedelijke mobiliteit is een belangrijke voorwaarde om deze ambities waar te maken. Het parkeerbeleid voor fietsen en auto's is hiervoor een belangrijk instrument. Dit doen we o.a. door de parkeerdruk te reguleren, alternatieven voor straatparkeren te bieden en voldoende ruimte te geven aan fietsparkeren.

De parkeerbegroting is meerjarig geactualiseerd. Deze actualisatie gaat om de uitrol van stadsbreed betaald parkeren, het jaarlijks opheffen van parkeerplaatsen en de ambities voor fietsparkeren.

Het voorstel in de Voorjaarsnota 2024 om de tarieven voor de eigen parkeergarages te verhogen is nog niet verwerkt in onderstaande meerjarenraming. Zoals ook in paragraaf 5.1. benoemd, zien we nu niet meer mogelijkheden om uit de parkeerinkomsten structureel bij te dragen aan de bezuinigingsopgave of om extra geld in te zetten voor ruimtelijke investeringen.

Beschrijving context, aandachtspunten en risico's
Voor zowel fietsparkeren als autoparkeren hebben we forse ambities en opgaves.
Voor fietsparkeren zien we de volgende ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de begroting:

- Met de NS hebben we onze afspraken over de exploitatie van de stationsstallingen Utrecht CS verlengd tot eind 2028. De lasten blijven daardoor stabiel (uitgezonderd indexatie).
- Er lopen verschillende onderzoeken naar nieuwe stallingen bij stations, in de binnenstad en nieuwe stadsdelen. De kosten voor de exploitatie nemen daardoor de komende jaren toe. We onderzoeken op welke wijze we deze stallingen kosteneffectief kunnen beheren op de langere termijn. Voorbeelden hiervan zijn de bezoekersstallingen die we realiseren in Leidsche Rijn Centrum en de fietsenstalling in de mobiliteitshub XL en P+R Westraven.
- In 2024 starten we met het actiever plaatsen van fietsenrekken in enkele vooroorlogse buurten vanuit het bestaande budget voor fietsenrekken. In Rivierenwijk zien we groot enthousiasme onder bewoners. Om deze aanpak door te zetten reserveren we voor komende twee jaar extra budget hiervoor.

Meerjarenraming parkeerbegroting Bedragen x € 1.000,-	**Realisatie 2023**	**Begroot 2024**	**Begroot 2025**	**Begroot 2026**	**Begroot 2027**	**Begroot 2028**
Baten						
Uitvoeren maatregelen autoparkeren	-65.593	-78.567	-83.972	-88.747	-92.294	-94.616
Uitvoeren maatregelen fietsparkeren	-1.529	-1.476	-1.476	-1.476	-1.476	-1.476
Totaal Baten	-67.123	-80.043	-85.448	-90.223	-93.769	-96.092
Lasten						
Uitvoeren maatregelen autoparkeren	23.113	29.219	32.294	34.658	35.793	36.802
Uitvoeren maatregelen fietsparkeren	11.009	11.932	12.832	13.354	13.854	13.854
Totaal lasten	34.122	41.152	45.126	48.012	49.647	50.657
Saldo baten en lasten	**-33.000**	**-38.891**	**-40.322**	**-42.211**	**-44.122**	**-45.435**
Mutatie reserves						
Toevoeging reserves		298	238	353	474	201
Onttrekking reserves		-26	-240	0	0	0
Sado na mutatie reserves	**-33.000**	**-38.619**	**-40.324**	**-41.858**	**-43.648**	**-45.234**

- Vanwege toenemende druk op de openbare ruimte door geparkeerde fietsen neemt het beroep op fietshandhaving toe.
- Voor de toekomst is een nieuw fietsdepot nodig met voldoende ruimte voor tijdelijke opslag van fietsen die we in de stad verwijderen (weesfietsen en gevaarlijk gestalde fietsen).

Voor autoparkeren zien we de volgende ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de begroting:

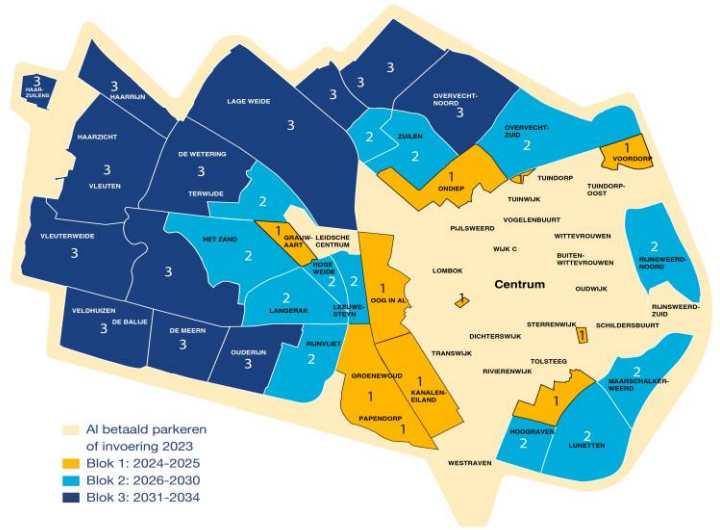
- De Mobiliteitshub XL zal de parkeerbehoefte van diverse gebiedsontwikkelingen faciliteren, waaronder het ‘parkeren op afstand' voor bewoners Jaarbeurskwartier en Merwedekanaalzone. De aanbesteding voor een voorlopig ontwerp is in 2023 afgerond. De start bouw is voorzien in 2024.
- P+R Westraven zal worden omgevormd naar een ringhub zodat de voorziening ook geschikt wordt voor bewoners die hun auto op afstand parkeren. In 2023 is een PvE opgeleverd met de functionele - en ontwerpeisen die aan de voorziening worden gesteld om deze om te vormen naar een ringhub op de korte en middellange termijn. In 2024 wordt er een begin gemaakt met de voorbereidingen en van de verdere uitrol van de 'need to haves'.
- In het tweede kwartaal 2024 maken we de resultaten van de proef parkeren op afstand voor bewoners van Rivierenwijk bekend. Deze resultaten nemen we mee in de verdere ontwikkeling van het Parkeren op Afstand product.
- We zien een toename van elektrische voertuigen in zowel de openbare ruimte als in de gemeentelijke parkeergarages. Om in 2030 te kunnen voldoen aan de laadbehoefte van bewoners, bezoekers en deelauto’s, en laden van voertuigen zo veel mogelijk buiten de openbare ruimte gebeurt, starten we in 2024 met de uitbreiding van de laadpunten in onze parkeergarages.
- In 2024 komt parkeergarage Springweg voor 4 jaar in beheer. De kosten verrekenen we in de komende jaren met de inkomsten uit deze locatie. Het saldo reserveren we voor de kosten parkeerexploitatie Springweggarage en de daaraan gekoppelde kosten.
- In 2025 komt parkeergarage Paardenveld in beheer. In 2024 nemen we een besluit over de invulling van parkeergarage Paardenveld. Hiervoor starten we een participatietraject, de resultaten zullen bepalen hoeveel inkomsten er vanuit het parkeerdeel gegenereerd kunnen worden.

Actueel beeld stadsbreed invoeren betaald parkeren
De implementatie van de nieuwe aanpak invoeren betaald parkeren in de hele stad start naar verwachting in 2024. In de uitwerking hebben we de stad in drie prioriteitsblokken verdeeld die elkaar opvolgen in de tijd (zie afbeelding). We stellen in 2024 een uitvoeringsprogramma vast, waarmee we binnen de prioriteitsblokken de volgorde voor invoeren van betaald parkeren actualiseren.

De nieuwe aanpak gaat uit van invoering gedurende een periode van 10 - 12 jaar, waarbij jaarlijks voor ongeveer 10.000 adressen betaald parkeren wordt ingevoerd. Voorafgaand aan de start van ieder blok leggen we een voorstel voor prioritering van gebieden binnen dat blok voor aan de raad. Het college actualiseert deze planning ieder jaar.

Tegemoetkoming lage inkomens
Betaald parkeren in de hele stad komt de leefbaarheid en bereikbaarheid van Utrecht nu en in de toekomst ten goede. Voor inwoners met een laag inkomen kost deze verandering een aanzienlijk deel van hun inkomen. Conform het coalitieakkoord compenseren we inwoners met lage inkomens voor de toenemende parkeerkosten. Binnen de parkeerbegroting is daarvoor 0,704 miljoen euro gereserveerd.

Parkeerinkomsten
Als gevolg van de uitbreiding betaald parkeren en tariefsverhoging nemen zowel de parkeerbaten als de -lasten de komende jaren toe. In het coalitieakkoord is afgesproken dat de extra parkeerinkomsten die voortvloeien uit tariefsverhoging en uit uitbreiding van het gebied met betaald parkeren, bestemd zijn voor ruimtelijke investeringen. In *hoofdstuk 5.1 Financieel beeld: Parkeerinkomsten* lichten we dit verder toe.

Afbeelding: invoering betaald parkeren, per blok

Opheffen parkeerplaatsen
We hebben de ambitie om jaarlijks 0,5 tot 1% van de bestaande parkeerplaatsen op straat om te vormen naar ruimte voor lopen, fietsen, deelmobiliteit, verblijven en vergroening (zie raadsbrief). Dit is inclusief de toegevoegde parkeerplaatsen uit bijvoorbeeld gebiedsontwikkelingen.

In de meerjarenraming uitbreiden betaald parkeren hebben we rekening gehouden met de inkomstenderving en deze is vanaf 2024 verwerkt in de parkeerbegroting. Voor inrichting van de vrijgekomen ruimte is geen dekking beschikbaar binnen de parkeerbegroting. Daarvoor zetten we andere budgetten in, zoals het budget voor schaalsprong groen en het initiatievenfonds.

In de binnenstad hebben we de ambities om jaarlijks 50 parkeerplaatsen op te heffen. Hieronder staat waar in 2023 parkeerplaatsen zijn opgeheven en een doorkijk met planning voor 2024 t/m 2026.

2023: Oudegracht 20; Janskerkhof 26; Paardenveld 16; Catharijnekade 2; Twijnstraat 1 (nog niet allemaal gerealiseerd)
2024: Oudegracht en Twijnstraat 45; Lucasbolwerk en Lange Jufferstraat 5
2025: Janskerkhof 35; Park Paardenveld 15
2026: Janskerkhof 34; Oudegracht Noord 11; Flexibel 5 parkeerplekken

Jaarlijks herzien we de verdeling als dat nodig is.
We gaan vanaf eind dit jaar jaarlijks parkeerdrukmetingen uitvoeren. Dit gebeurt niet in één keer voor de hele stad, maar zal gefaseerd plaatsvinden. Aan de hand van de resultaten van die parkeerdrukmetingen weten we in welke gebieden de parkeerdruk laag is. Dat kan aanleiding geven om te kijken naar betere invulling van de ruimte. We gaan ervaring opdoen hoe we kansen voor het opheffen van parkeerplaatsen kunnen benutten.

We melden op de website als we zien dat de parkeerdruk laag is in een bepaald gebied. Bewoners kunnen ook bij ons melden dat de parkeerdruk laag is, dit nemen we mee in de planning om de parkeerdruk te meten (als we dat niet recent hebben gedaan).

Opheffen parkeerplaatsen	2024	2025	2026	2027	2028
Totaal aantal parkeerplaatsen in Utrecht	**149.060**	**149.060**	**147.934**	**146.816**	**145.706**
Reductie t.o.v. voorafgaand jaar					
reductie in zone A1		50	50	50	50
reductie in zone A2		87	87	86	85
reductie in zone B1		165	164	163	161
reductie gratis parkeerplaatsen		824	817	811	805
Totaal op te heffen parkeerplaatsen		**1.126**	**1.118**	**1.110**	**1.101**
Beschikbare middelen	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
MPR 2022 (binnenstad)	175	175	175	175	175
Coalitieakkoord 2022-2026	366	738	1.108	1.476	1.843
Totaal (bedragen x € 1.000)					

Toelichting mutaties parkeerbegroting (auto- en fietsparkeren)

- In de periode 2024-2028 verwachten we meer parkeerinkomsten dan was opgenomen in de raming van het MPR 2023. Deze meevaller in de parkeerinkomsten hangt samen met de verdichting van de stad en de tariefsverhoging voor kortparkeren die in 2023 is doorgevoerd.

- Met ingang van 15 mei 2024 hebben we de parkeergarage Springweg voor een periode van 4 jaar in eigen beheer. Dit leidt tot een toename van zowel parkeerinkomsten als exploitatielasten (zie toelichting pagina 106).

- Stijgende licentiekosten voor het huidige parkeer vergunningensysteem (0,400 miljoen) leiden in 2024 tot incidenteel hogere lasten. Daarnaast treffen we in 2024 de benodigde voorbereidingen voor de implementatie van het nieuwe vergunningensysteem in 2025 (0,155 miljoen).

- Bij de fietsenstalling Jaarbeursplein is er sprake van lekkage. Ter voorkoming van eventuele schades aan de elektrische installaties voeren we in 2024 een grote reparatie uit. Dit leidt tot incidentele verhoging van de lasten van circa 0,450 miljoen euro. Daarnaast is het vanwege de veiligheid bij noodgevallen noodzakelijk om dekking voor mobiele telefonie in de stationsstalling te realiseren. Dit vergt een aanvullende investering van 0,150 miljoen euro.

- Voor het fietsdepot hebben we een nieuwe locatie gevonden aan de Vlampijpstraat 89 in het huidige pand van het depot van Culturele zaken. Het pand is in eigendom van de gemeente en geschikt als toekomstbestendig depot, maar is naar verwachting pas in 2025 beschikbaar. De huidige eigenaarslasten van het nieuwe fietsdepot hebben we geraamd op 0,430 miljoen per jaar. In 2024 voeren we een haalbaarheidsstudie uit waarbij we diverse scenario's tegen het licht houden. In het MPR 2025 passen we de eventueel lasten aan naar aanleiding van dit onderzoek.
- De latere oplevering van de nieuwe fietsenstalling Stadstuin in Leidsche Rijn leidt tot incidenteel lagere exploitatielasten in 2024 en 2025. Het budget valt met de latere oplevering vrij en zetten we in voor het plaatsen van fietsenrekken in de vooroorlogse buurten. In de raadsbrief vooroorlogse buurten beschreven we de aanpak voor het actiever plaatsen van fietsenrekken. De huidige aanpak voorziet in een behoefte. Inwoners van Rivierenwijk hebben in het eerste kwartaal meer aanvragen gedaan dan verwacht. In 2024 verwachten we te starten in Dichterswijk, Zuilen-west, Wittevrouwen en Buiten Wittevrouwen

Mutaties parkeerbegroting Bedragen x € 1.000,-	2024	2025	2026	2027	2028	Incidenteel of structureel
Autoparkeren	**4.421**	**4.198**	**4.328**	**3.900**	**3.627**	
Saldo uitbreiding betaald parkeren	4.178	3.960	3.975	3.426	3.426	S
Incidentele vrijval tegemoetkoming lage inkomens	500					I
Baten Springweg garage	1.309	1.755	1.870	1.991	707	I
Lasten Springweg garage	-1.011	-1.517	-1.517	-1.517	-506	I
Vergunningensysteem	-555					I
Fietsparkeren	**-600**	**-430**	**-430**	**-430**	**-430**	
Herstelkosten fietsenstalling Jaarbeursplein	-600					I
Fietsdepot (verhuizing)		-430	-430	-430	-430	S
Fietsenstalling Stadstuin	200	200				I
Vooroorlogse wijken	-200	-200				I
Saldo (excl. uitbreiding parkeergarages)	**3.821**	**3.768**	**3.898**	**3.470**	**3.197**	
Saldo Springweggarage doteren reserve parkeren	-298	-238	-353	-474	-201	I
Saldo na toevoeging reserve	**3.523**	**3.530**	**3.545**	**2.996**	**2.996**	

Ontwikkeling van de parkeerreserve en onderhoudsvoorziening

Parkeerreserve
De parkeerreserve egaliseert schommelingen in parkeerbaten en of -lasten tussen de jaren. De reserve heeft een plafond van maximaal 15% van de parkeerbaten. Op dit moment heeft de reserve een omvang van circa 11% t.o.v. de begrote parkeerbaten in 2024.

- Stortingen: Het saldo van baten en lasten Springweggarage reserveren we voor de kosten parkeerexploitatie Springweggarage en de daaraan gekoppelde kosten.

- Onttrekkingen: De aanloopverliezen parkeergarage Croeselaan zijn nog gebaseerd op onderzoek voor de coronaperiode. Een onzekerheid die nog meespeelt bij het garageparkeren is het (structurele) effect van de coronacrisis op toekomstig woon-werkverkeer.

Onderhoudsvoorziening
De onderhoudsvoorziening is ingesteld om de schommelingen van het meerjarig groot onderhoud aan parkeergarages, transferia en stallingsvoorzieningen op te kunnen vangen. Bij het parkeervastgoed zien we een trend van stijgende kosten en oplopende onderhoudskosten. Hoge inflatie en strenge wet- en regelgeving ten aanzien van veiligheid en duurzaamheid spelen hierbij een grote rol.

Verloopoverzicht parkeerreserve Bedragen x € 1.000,-	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Stand per 1 januari	**8.702**	**8.974**	**8.972**	**9.325**	**9.799**
Stortingen					
▪Saldo Springweggarage	298	238	353	474	201
Onttrekkingen					
▪Aanloopverlies parkeergarage Croeselaan	-26	-240			
Stand per 31 december	**8.974**	**8.972**	**9.325**	**9.799**	**10.000**

Verloopoverzicht onderhoudsvoorziening Bedragen x € 1.000,-	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Stand per 1 januari	**1.262**	**906**	**670**	**479**	**283**
Onttrekkingen					
▪Mutatie voorziening (MJOP)	-356	-236	-191	-196	-171
Stand per 31 december	**906**	**670**	**479**	**283**	**112**

5.5 Actualisatie MeerjarenGroenprogramma (MGP)

Het college is beslissingsbevoegd over de invulling van het Meerjarengroenprogramma (MGP). Het MGP is als bijlage bij dit MPR gevoegd.

Hiernaast staan 2 tabellen die de tabel in de bijlage samenvatten:

De eerste tabel geeft het beschikbare budget weer. Deze bestaan naast de gemeentelijke middelen voor het Meerjaren Groen Programma, uit toegekende subsidies en bijdragen van andere ruimtelijke opgaven (werk met werk).

In de tweede tabel is de programmering van de middelen op de schaalniveaus van de Groene Schaalsprong opgenomen. Daaronder ligt de programmering van de specifieke projecten. In de bijlage de tabel met de programmeerde projecten).

Budget Meerjaren Groen Pograma - projecten	2024	2025	2026	2027	2028
Meerjaren Groen Programma - projecten	5.379	3.883	6.793	7.104	6.284
Subsidies en bijdragen	821	921	1.500	1.000	-
Totaal	**6.200**	**4.754**	**8.293**	**8.104**	**6.284**

Geprogrammeerd budget per schaalniveau	2024	2025	2026	2027	2028
Groene straten, incl. bomen	3.431	1.200	2.200	3.650	5.000
Groenblauwe routes	1.410	2.341	4.690	3.265	595
Parkgebieden	77	150	260	350	100
Groene Scheggen	450	480	280	240	240
Groen rondom de stad	833	583	863	599	349
Totaal	**6.200**	**4.754**	**8.293**	**8.104**	**6.284**

Bedragen X 1.000

5.6 Investeringsprogrammering Sport

Utrecht groeit de komende jaren in aantal inwoners. Daarom investeren we in maatschappelijke voorzieningen, waaronder sportvoorzieningen. Uitbreidingsinvesteringen maken onderdeel uit het van het MPR.

Met vaststelling van VJN/MPR 2023 kwam vorig jaar voor uitbreidingsinvesteringen in sportaccommodaties **€ 5,068** mln structureel beschikbaar. In dat MPR2023 gingen we uit van een investeringsprogramma voor sport dat structureel zelfs **€ 5,736** mln zou gaan kosten. Hogere kosten dan het beschikbare budget. Dit hing samen met de 'trap-af-trap-op'-bezuiniging die in VJN/MPR2023 was doorgevoerd. De gedachte was dat uitstel van de oplevering van een aantal sportvoorzieningen met enkele jaar (trap af) ruimte zou bieden om in de tussentijd weer nieuwe middelen uit het groeikader te verkrijgen. Daarmee zouden de uitgestelde voorzieningen dan alsnog gerealiseerd worden.

Een jaar later, nu bij VJN/MPR2024, is de financiële context wezenlijk anders. Er zijn geen middelen beschikbaar voor 'trap op'. Sterker nog, er is een noodzaak om te bezuinigen. Structureel is er voor uitbreidingsinvesteringen **4,916 mln** euro beschikbaar. In vergelijking met het MPR2023 draagt Sport *incidenteel* 2,0 mln euro bij aan de bezuinigingsopgave (som van bedragen in 2024 tot en met 2028) en *structureel* bezuinigen we op sport 0,153 mln euro per jaar.

Vanwege de gewijzigde financiële context hebben we het investeringsprogramma voor sport herzien. Rekening houdend met de bijdrage vanuit Sport aan de bezuinigingen verwachten we in de komende vier jaar het volgende investeringsprogramma voor sport te kunnen realiseren:

- Oplevering van drie nieuwe sporthallen: Cartesiusdriehoek (0,725 mln/jr), Merwedekanaalzone (0,7 mln/jr) en Overvecht (0,7 mln/jr)
- Oplevering extra zwembad Maximapark (kapitaallasten 1,46 mln/jr), oplevering in 2029.
- Aanleg van twee nieuwe sportvelden in Nieuw Welgelegen (3,9 mln incidenteel + 0,562 mln/jr) en uitbreiding Rijnvliet (1 mln incidenteel + 0,104 mln/jr).
- Omzetting van drie voetbalvelden van natuurgras naar kunstgras (drie keer 0,09 mln/jr)

Binnen deze budgettaire kaders zien we nu geen mogelijkheid om extra velden te realiseren op Maarschalkerweerd-Noord. Dat komt vooral door hoge inpassingskosten om aanleg van sportvelden mogelijk te maken.

Sport: ontwikkeling investeringsbudget	2024	2025	2026	2027	2028	Struct.
Budget MPR2023	363	1.347	3.295	4.894	5.068	5.068
Bijdrage aan bezuinigingspakket	263	-191	386	-398	1.950	152
Budget MPR2024	**100**	**1.538**	**2.909**	**5.292**	**3.118**	**4.916**

Sport: investeringsprogrammering MPR2024	2024	2025	2026	2027	2028	Struct.
Nieuw Welgelegen (omzetting natuurgras naar kunstgrasveld)	90	90	90	90	90	90
Nieuw Welgelegen, inpassingskosten	0	0	1.608	2.300	25	363
Nieuw Welgelegen (aanleg voetbalveld met kleedvoorziening)	0	0	0	128	128	128
Nieuw Welgelegen (aanleg hockeyveld met kleedvoorziening)	0	0	0	101	101	101
Rijnvliet, inpassingskosten	0	1.037	11	11	11	11
Rijnvliet (uitbreiding met rugbyveld)	0	93	93	93	93	93
Cartesiusdriehoek, sporthal (combinatie met onderwijs, incl grondkosten)	10	0	725	725	725	725
Correctie Berlijnplein	0	174	174	174	174	174
Merwedekanaalzone, sporthal (combinatie met onderwijs, incl grondkosten)	0	0	0	700	700	700
Merwedekanaalzone, sporthal (voorbereidingskrediet)	0	18	18	0	0	0
Overvecht, sporthal (combinatie met onderwijs, incl grondkosten)	0	0	0	700	700	700
Overvecht, sporthal (voorbereidingskrediet)	0	10	10	0	0	0
Voetbalveld, omzetting natuurgras naar kunstgras (sportpark Desto, realisatie medio 2024)	0	90	90	90	90	90
Voetbalveld, omzetting natuurgras naar kunstgras (nr 2)	0	0	90	90	90	90
Voetbalveld, omzetting natuurgras naar kunstgras (nr 3)	0	0	0	90	90	90
Zwembad Maximapark (extra zwembad)	0	0	0	0	0	1.460
Zwembad Maximapark (voorbereidingskrediet)	0	26	0	0	0	0
Hockeyveld op nader te bepalen locatie (excl. inpassingskosten)	0	0	0	0	101	101
Subtotaal investeringsprogramma sport	**100**	**1.538**	**2.909**	**5.292**	**3.118**	**4.916**

5.7 Actualisatie reserve ruimtelijke ontwikkelingsprojecten

Reserve ruimtelijke ontwikkelingsprojecten	
Saldo begin 2024	19.931
Resultaatbestemming 2023	1.432
Toevoeging 2024	10.149
Saldo (excl. resultaatbestemming meerwaarde afdracht woningcorporaties 2023)	**31.512**
Resultaatbestemming meerwaarde afdracht woningcorporaties 2023	2.497
Saldo (incl. resultaatbestemming meerwaarde afdracht woningcorporaties 2023)	**34.009**

Toelichting op de reserve
De reserve ruimtelijke ontwikkelingsprojecten (voorheen reserve investeringsimpuls RSU) is bestemd voor – vastgestelde – projecten die bijdragen aan het realiseren van de ruimtelijke ambities uit de RSU 2040. In het coalitieakkoord 2022-2026 zijn deze projecten onderdeel van het investeringspakket Groei in Balans.

Bestemming reserve
De bijlage ‘Programmering ruimtelijke ontwikkelingsprojecten 2024’ geeft een actueel beeld van de voortgang van alle projecten en van de begrote kosten. Op basis van de actuele stand is er financiële ruimte voor het ophogen van de knelpuntenvoorziening met 0,868 miljoen euro. Met deze voorziening kunnen wij onvoorziene tegenvallers (zoals prijsstijging) in de projecten opvangen. Ook hebben wij de risicovoorziening kostenverhaal aangevuld met 0,350 miljoen euro. Hiermee dekken wij het risico af van het niet kunnen verhalen van plankosten.

Vanaf 2021 zijn middelen beschikbaar voor fietsmaatregelen die zijn gekoppeld aan gebiedsontwikkelingen. De eerste vier jaren hebben wij daarvan in totaal 2 miljoen euro bestemd voor fietsmaatregelen en verbindingen ten behoeve van de gebiedsontwikkeling Merwedekanaalzone. Wij stellen voor deze middelen vanaf 2025 te bestemmen voor de fietsverbinding Papendorp – 24 oktoberplein voor een totaal van 3,6 miljoen euro.

Aankoopbudget ten behoeve van groen en sport
In de Voorjaarsnota 2021 is 3 miljoen euro beschikbaar gesteld om aangekochte grond om te kunnen zetten naar de bestemming groen of sport. Met dit bedrag kan de waardedaling van de grond en de inrichting worden bekostigd.

Uit het beschikbare budget hebben wij 0,075 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de aankoop en herinrichting van drie percelen aan de Offerhausweg. Verder bestemmen wij 1,5 miljoen euro voor de ontwikkeling van Ockhuizen. Voor dit bedrag kopen wij percelen voor de ecologische en recreatieve corridor in het noorden en de landschappelijke zone ten zuiden van het zonneveld en wijzigen de bestemming van deze percelen. Ter compensatie van de aantasting van groen en verlies van biodiversiteit in het plangebied Tussen de Rails hebben wij de aankoop gepland van een perceel in de directe omgeving van 1,8 hectare groot. Hiervoor bestemmen wij 0,3 miljoen euro.
Voor het restant budget van 1,125 miljoen euro onderzoeken wij herontwikkelingsmogelijkheden voor Sportpark Nieuw Welgelegen en voor de Verlengde Hoogravenseweg 203 en 223 e.o. die bijdragen aan de ambities om een groene schaalsprong te maken in combinatie met extra sportfaciliteiten om zo de omvang en de kwaliteit van het groen en sport gelijke tred te laten houden met de verdichting van de stad.

5.8 Actualisatie reservering Betaalbaar Wonen

Toelichting op de reserve Betaalbaar wonen
Bij de Voorjaarsnota 2023 is besloten om het bestedingsdoel voor deze reserve te verbreden van betaalbaar wonen naar betaalbaar wonen en het op gang houden van woningbouwprojecten.

De reserve Betaalbaar wonen wordt gevoed met de opbrengsten uit de Conversieregeling Erfpacht 2017. Motie 191/2017 draagt het college op om de opbrengst uit deze conversieregeling jaarlijks te oormerken voor het toevoegen van meer betaalbare woningen. Daarnaast is in de Voorjaarsnota 2021 een extra toevoeging van 7 miljoen euro aan de reserve gedaan, uit de opbrengst van de ontwikkeling van deelgebied Haarrijn in de grondexploitatie Leidsche Rijn.

Besteding reserve
In de reserve is 4,010 miljoen euro bestemd voor Overvecht Centrum (cofinanciering WBI; raadsvoorstel MPR 2022).

In dit MPR stellen wij voor om 8,8 miljoen euro te onttrekken voor:
- Lombokplein en doorvaarbare Leidse Rijn: 5,500 miljoen euro (conform raadsvoorstel VJN 2021)
- Maatregelen continuering woningbouw: 3,300 miljoen euro (conform raadsvoorstel VJN 2023).

Tevens stellen voor om 9,081 miljoen euro te bestemmen voor:
- Maatregelen om de woningbouw op gang te houden, de Utrechtse Aanpak 3e tranche:
  - Hindersteinlocatie: 2,300 miljoen euro
  - Hart van De Meern: maximaal 1,500 miljoen euro
  - Leidsche Rijn Centrum Oost (Kavel G15b): 0,361 miljoen euro
- Transformatie van gemeentelijk vastgoed en aankoop van vastgoed (kantoren en woningen): 4,5 miljoen euro
- Volkshuisvestingsfonds Overvecht: 0,420 miljoen euro (cofinanciering).

De geheime bijlage Overzicht voorstellen betaalbaar wonen (opbrengsten conversieregeling Erfpacht 2017) geeft de geïnventariseerde projecten weer als richtinggevend kader voor het nog te bestemmen bedrag van 1,002 miljoen euro. De daadwerkelijke inzet wordt ter besluitvorming aan de raad voorgelegd bij voorstellen over de financiële kaders van projecten. Conform motie 2021/197 kunnen de middelen ook worden ingezet voor het realiseren van extra onzelfstandige studenteneenheden.

Reserve betaalbaar wonen	
Saldo begin 2024	18.778
Toevoeging 2024	4.115
Reeds bestemd	-4.010
Subtotaal	**18.883**
Voorstel MPR 2024 te onttrekken	
- Lombokplein en doorvaarbare Leidse Rijn	-5.500
- Maatregelen continuering woningbouw	-3.300
Voorstel MPR 2024 te bestemmen	
- Maatregelen Utrechtse aanpak (3e tranche):	
- Hindersteinlocatie	-2.300
- Hart van de Meern	-1.500
- Leidsche Rijn Centrum Oost (G15b)	-361
- Transformatie en aankoop vastgoed	-4.500
- Volkshuisvestingsfonds Overvecht (cofinanciering)	-420
Nog te bestemmen	**1.002**

Actualisatie voorziening meerwaarde prestatieafspraken woningcorporaties

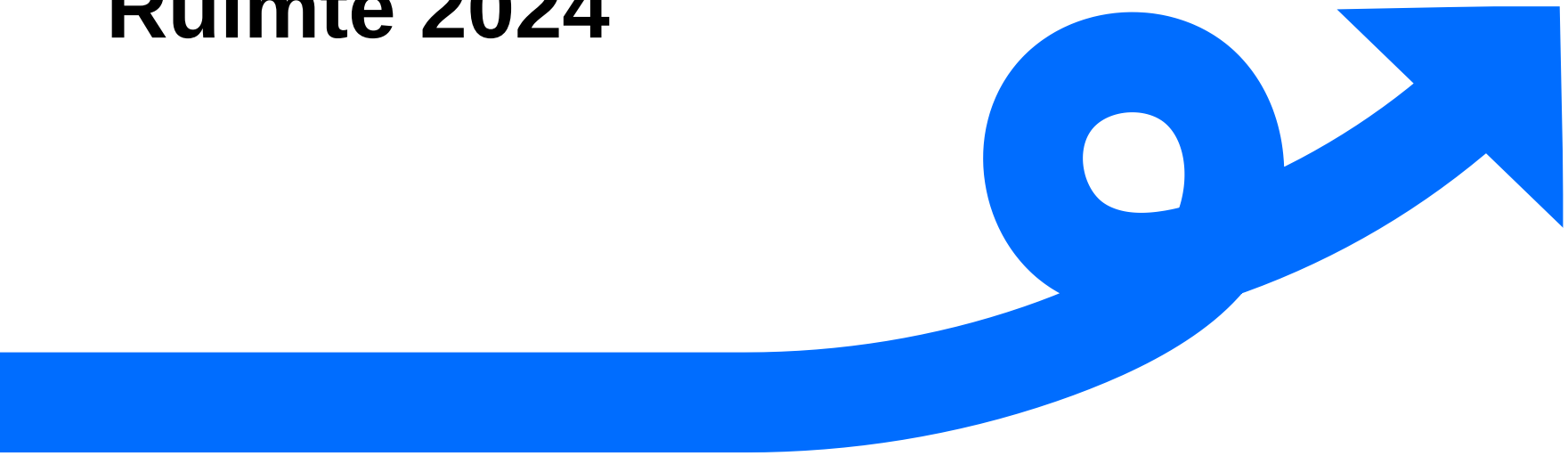
Voorziening meerwaarde prestatie woningcorporaties	
Saldo begin 2023	18.409
Reeds bestemd	18.409
Nog te bestemmen	**-**

Toelichting op de voorziening
Op basis van de Stedelijke afspraken 2020-2022 met woningcorporaties en huurdersorganisaties is in die periode 2/3e deel van de meerwaardeafdracht bij bestemmingswijziging van sociale huurwoningen gestort in de voorziening meerwaarde prestatieafspraken woningcorporaties. Woningcorporaties hebben bestedingsvoorstellen gedaan voor dit deel van de afgedragen meerwaarde. Ook voor de nog beschikbare afgedragen meerwaarden tot en met 2020 zijn concrete bestedingsvoorstellen vastgesteld.

In het coalitieakkoord 2022-2026 is een stop op de verkoop van sociale huurwoningen opgenomen. Daarmee vervallen de begrote meerwaardeafdrachten en tevens de stortingen in de voorziening meerwaarde prestatieafspraken woningcorporaties.

Gemeente Utrecht

Meerjaren Perspectief Ruimte 2024

Bijlage voortgang woningbouwprojecten 100+ MPR2024

In de voortgang woningbouwprojecten 100+ lijst houden we de voortgang van de woningbouwprojecten met meer dan 100 woningen bij. In algemene zin zien we dat de marktomstandigheden en de netcongestie een risico vormen op vertraging in projecten.

Bijlage MPR 2024 Voortgang woningbouwprojecten 100+					MPR 2022 peildatum 1-2-2022	Peilstok 2022 peildatum 1-7-2022	MPR 2023 peildatum 1-2-2023		Peilstok 2023 peildatum 1-7-2023		MPR 2024 peildatum 1-2-2024		
Gebied	**Projectnaam**	**Ontwikkelaar**	**Fase**	**Aantal woningen**	**start bouw**	**start bouw**	**start bouw**	**oplevering**	**start bouw**	**oplevering**	**start bouw**	**oplevering**	**Toelichting**
Centrum	Kruisvaartkade	MRP/Danube	Voorbereiding	566	2021	2023	2023	2026	2024	2027	2025	2028/2029	Start bouw is afhankelijk van de afhandeling van de beroepen bij Raad van State, verwachting nu is begin 2025, eerste oplevering 2028/2029
Centrum, stationsgebied	Beurskwartier 1	Gemeente	Ontwerp	2.501	2023	2024	2024	2031	2025	2032	2025	2032	Het stedenbouwkundigplan is vastgesteld door de raad. De uitspraak van de Raad van State over het bestemmingsplan moet nog plaatsvinden.
Centrum, stationsgebied	Amrath Galaxy Tower (hotel + woningen)	Amråth	Uitvoering	317	2018	2018	2018	2023	2018	nb	2018	nb	De bouw ligt al geruime tijd stil vanwege een geëscaleerd financieel-juridisch conflict tussen opdrachtgever De Lelie Vastgoed (DLV) en bouwer Ballast Nedam (BN). BN oefent retentierecht uit en totdat er een financieel akkoord is tussen BN en DLV kan het bouwterrein niet worden betreden. Voorzichtige verwachting is: oplossen geschil in 2024, voorbereiden doorstart bouw 2024/2025, doorstart bouw 2025/2026 en oplevering in 2026/2027.
Centrum, stationsgebied	Lombokplein	Gemeente	Ontwerp	360	2023	2024	2024	2031	2024	2031	2025	2031	De Europese aanbesteding van de openbare ruimte Lombokplein is vertraagd. In 2025 starten we met het verleggen van een Eneco Warmteleiding en in 2026 met de herinrichting van de openbare ruimte. Voordat de bouwlocaties ontwikkeld kunnen worden wordt gestart met herstructurering van de openbare ruimte. Start realisatie woningbouw eerste blok is naar verwachting in 2028 en tweede blok in 2030. Oplevering van de woningen staat gepland vanaf 2031. Afhankelijk van het nader uit te werken faseringsplan van de aannemer openbare ruimte, kan dit mogelijk sneller.
Centrum, stationsgebied	Smakkelaarspark	Lingotto	Voorbereiding	150	n.v.t.	2020	2020	2025	2020	2026	2020	2026	In 2023 optimalisaties uitgewerkt, start bouw begin 2024 lijkt mogelijk, VSO wordt voor eind januari 2024 ondertekend. In 2020 is fase 1 gestart.
Centrum, stationsgebied	Wonderwoods	G&S Vastgoed	Uitvoering	419	2020	2020	2020	2024	2020	2024	2020	2024	Volgens planning 2020-2024, bouw verloopt voorspoedig. Op 25 januari 2024 is het hoogste punt bereikt. Gefaseerde oplevering van de functies en woningen vanaf medio 2024
Centrum, stationsgebied	Rabo/Matserterrerien	Rabobank	Definitie	130	2026	2026	2026	2028	2027	2028	2027	2028	
Leidsche Rijn	Groenewoud	Loostad	Definitie	1.500	2022	2025	2025	2035	2025	2035	2025	2035	Bestemmingsplan ter vaststelling in Q2 2024 in de raad.
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Noord Hoogbouwkavel	Stadswaarde, Koopmans Bouwgroep (TBI) en J.P. van Eesteren (TBI)	Ontwerp	1.015	2022	2024	2024	2030	2025	2031	2026	2031	Bestemmingsplan is onherroepelijk. BPD is aangehaakt bij ontwikkelcombinatie KEES.
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Oost bouwblok G11 + G12	Wonam, Mitros en Heijmans	Voorbereiding	264	2023	2023	2024	2027	2024	2027	2024	2027	Start bouw in april 2024.
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Oost bouwblok F12	Heijmans	Voorbereiding	163	n.v.t.	2022	2023	2026	2024	2027	2025	2028	Project is vertraagd doordat de verkoop dure woningen niet goed loopt, project is uit verkoop gehaald tot stabilisatie markt en gaat daarna opnieuw in verkoop.
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Oost bouwblok I5	SBB	Ontwerp	122	n.v.t.	2023	2024	2026	2024	2026	2025	2027	Er wordt onderzocht hoe dit bouwplan met middenhuurwoningen financieel haalbaar gemaakt kan worden.
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Oost bouwblok: G13, F11a en G15a	Vorm	Uitvoering	139	n.v.t.	2023	2023	2026	2023	2026	2023	2026	Bouw is gestart in 2023
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Oost, bouwblok E9	Cazas	Voorbereiding	247	n.v.t.	2023	2023	2026	2023	2026	2023	2026	Bouw is gestart eind 2023.
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Kern bouwblok D4	ASR / Vesteda	Voorbereiding	187	n.v.t.	2022	2024	2027	2024	2027	2025	2028	Bezwaarprocedure loopt.
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Kern bouwblok E4	ASR / Vesteda	Voorbereiding	184	n.v.t.	2022	2024	2027	2024	2027	2025	2028	Bezwaarprocedure loopt.
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Kern bouwblok E5	Dura Vermeer / Bo-ex	Uitvoering	152	n.v.t.	2023	2023	2026	2023	2026	2023	2026	Bouw is gestart medio 2023.

Leidsche Rijn	Terwijde bouwveld E, winkelcentrum (locatie huidige tijdelijke school)	Bo-Ex, Habion	Ontwerp	160	n.v.t.	2023	2024	2026	2024	2026	2024	2026	
Leidsche Rijn	Papendorp	ntb	Ontwerp	2.000	2024	2025	2026	2036	2026	2036	2025	2035	Bestemmingsplan ter vaststelling in Q2 2024 in de raad.
Leidsche Rijn	Leeuwesteijn bouwveld 1a	Woonin	Uitvoering	111	n.v.t.	2022	2022	2024	2022	2024	2022	2024	
Merwedekanaalzone	Eendrachtlaan 10	Duqer	Uitvoering	215	2024	2022	2022	2024	2022	2025	2022	2024	
Merwedekanaalzone	Merwede (deelgebied 5), fase 1	Gemeente,ontwikkelaars en eigenaren	Ontwerp	4.250	2023	2023	2023	2030	2024	2031	2024	2031	
Merwedekanaalzone	Merwede (deelgebied 5), fase 2	Gemeente,ontwikkelaars en eigenaren	Ontwerp	1.750	n.v.t.	n.v.t.	2028	2033	2028	2033	2028	2033	
Merwedekanaalzone	Merwedekanaalzone deelgebied 4: voormalig Defensieterrein	BPD / Mitros	Uitvoering	978	2020	2020	2020	2028	2020	2028	2020	2029	Uitvoering loopt, verschillende fases volgen elkaar op. Iets vertraagd door slechte verkoopcijfers blok 3 en moeite met financiering middenhuur in Toren 1.
Noordoost	Kögllaan 26/Manegelaan	Explorius Vastgoedontwikkeling i.s.m. Woonin	Definitie	193	n.v.t.	2024	2024	2026	2024	2026	2025	2026	
Noordoost	Nieuw Buurland (Lauwerecht : complex 2 en 4)	Mitros	Ontwerp	285	2022	2023	2024	2026	2024	2026	2024	2026	
Noordwest	2e Daalsedijk Wisselspoor, deelgebied 2-4	Synchroon	Uitvoering	1.021	2022	2023	2023	2029	2023	2030	2023	2030	Deelgebied 2 t/m 4 telt 1.021 woningen. Deelgebied 4 telt circa 538 woningen. Start bouw is 2023– oplevering 2025. De resterende deelgebieden (2 en 3) bestaan uit circa 483 woningen. 2023 gebruikt NS voor het opstellen van een strategie hoe zij de deelgebieden 2 en 3 opnieuw in de markt wil zetten. De nieuwe strategie van NS heeft naar alle waarschijnlijkheid impact op de afgesproken planning in het ontwikkelkader. Een deel van het ontwerp zal opnieuw uitgevoerd moeten worden. Er is extra sturing vanuit de gemeente nodig op de integrale aanpak van de gehele gebiedsontwikkeling.
Noordwest	Omloop/Laan van Chartroise	Woonin	Uitvoering	285	2021	2022	2022	2025	2022	2025	2022	2025	
Noordwest	Sportpark Zuilense Vecht	Gemeente Utrecht	Ontwerp	300	2024	2024	2025	2028	2025	2028	2026	2029	Proces is eerder vertraagd door o.a. stikstof. Nu levert netcongestie mogelijk extra vertraging op.
Noordwest	Van Heukelomlaan	Woonin	Definitie	190	n.v.t.	2025	2025	2027	2025	2027	2025	2027	
Oost	De Kwekerij (KPN Campus) fase 3 (uitvoering)	SSH/Jebber	Uitvoering	206	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	2023	2024	Bouw is gestart. Prognose oplevering is derde of vierde kwartaal 2024. Voor dit project staat niet van toepassing in de jaren 2022 en 2023 omdat in voorgaande jaren de verschillende fases van het project gebundeld op de 100+ lijst stonden.
Oost	De Kwekerij (KPN Campus) 4 (ontwerp)	SSH/Jebber	Ontwerp	400	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	2026	2028	Conform opgave van de ontwikkelaar SSH/Jebber. 400 studentenwoningen inclusief gebouwde parkeervoorziening voor het gehele project.
Oost	Gebiedsontwikkeling Galgenwaard	Galgenwaard Onroerend Goed B.V., Herculestoren C.V. en gemeente Utrecht	Definitie	500-1.000	nvt	2025	2025	2030	2025	2030	2026	2031	In opdracht van de 3 initiatiefnemers, Galgenwaard Onroerend Goed B.V., Herculestoren Utrecht C.V. en de gemeente Utrecht, heeft Mecanoo een stedenbouwkundige uitwerking gemaakt voor de gebiedsontwikkeling Galgenwaard. Deze stedenbouwkundige uitwerking is inmiddels gereed. Op dit moment wordt gewerkt aan een Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE). De planning is onder meer afhankelijk van de financiële haalbaarheid van de plannen binnen de gemeentelijke kaders.
Oost	Herontwikkeling Pieter Baan Centrum	Kondor Wessels	Ontwerp	118	n.v.t.	2024	2024	2025	2024	2025	2026	2027	De eigenaar ontwikkelt in samenwerking met de gemeente een stedenbouwkundig plan als uitwerking van het SPvE. Op basis hiervan wordt door de gemeente een omgevingsplan opgesteld. Tot die tijd wordt het pand tijdelijk verhuurd aan kleinschalige creatieve bedrijven.
Overvecht	Ivoordreef	Bo-Ex, Amvest en ERA Contour	Definitie	307	2022	2023	2023	2025	2024	2026	2025	2027	Bestemmingsplan in dec 2022 vastgesteld door de Raad, door beroep op BP geen startbouw in 2023, maar in 2025. Het wachten is op uitspraak RvS (niet voor de zomer verwacht). Omgevingsvergunning is verleend, ook daarop is bezwaar gemaakt.
Overvecht	Rosendael, Indusdreef 5	Careyn/VORM ontwikkeling BV	Definitie	344	2022	2025	2026	2028	2026	2028	2026	2028	In 2023 is het proces voor het maken van een BE opnieuw opgestart. Begin 2024 heeft initiatiefnemer om uitstel gevraagd. Project Rosendael ligt daarmee tijdelijk stil in afwachting van bredere vastgoedanalyse door Careyn.
Overvecht	Gagelkwartier	Bo-Ex/ Woonin/ Portaal/ Heijmans/ Wonam/ ERA Contour namens Werkplaats Overvecht	Initiatief	640	n.v.t.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	N.t.b.	Concept Omgevingsvisie geeft kaders voor het haalbaarheidsonderzoek. Inhoudelijke uitwerking locaties wordt dit jaar in gezamenlijkheid opgepakt.
Overvecht	Gebiedsontwikkeling Centrum Overvecht	Gemeente Utrecht i.s.m. marktpartijen	Definitie	2.000	n.v.t.	2027	2027	2035	2028	2036	2028	2036	Het Masterplan is vertraagd, de Raad is hierover geïnformeerd. Planning start bouw is ambitieus.
Overvecht	De Mix Utrecht: Camera Obscuradreef	BPD / Woonin	Voorbereiding	179	n.v.t.	2023	2023	2024	2023	2024	2023	Eind 2024/ begin 2025	De bouw is voor de zomer van 2023 gestart. Oplevering is verwacht eind Q4 2024 of Q1 2025

USP/Rijnsweerd	Archimedeslaan 16	KWP	Definitie	1.539	2023	n.t.b.	2025	2029	2026	2030	2026	2030	De voortgang van dit project hangt af van hoe het verder gaat met de A27. Enerzijds is dat het huidige tracé besluit dat nu bij de Raad van State ligt en anderzijds is dat de gemeente en regio die studeren op een alternatief (ARU). Vraag is hoe knooppunt Rijnsweerd en de aansluiting A28-USP wordt vormgegeven in dit alternatief en wat dit voor consequenties heeft. De planning is opgesteld vanuit het huidige tracé besluit.
USP/Rijnsweerd	High Five	SSH	Uitvoering	921	2023	2023	2023	2026	2023	2026	2023	2026	De bouw is gestart, verwachte oplevering staat gepland voor Q3/Q4 2025.
Vleuten-De Meern	Haarrijn	ntb	Ontwerp	688	2023	2023	2024	2030	2024	2030	2024	2030	
Vleuten-De Meern	Kloosterweide - Hindersteinlaan	Kloosterweide B.V.	Definitie	176	n.v.t.	2023	2024	2029	2025/2026	2030	2025/ 2026	2030	
West	Cartesiusdriehoek, fase 2-6	MRP / Ballast Nedam	Voorbereiding	2.530	2021	2023	2023	2029	2023	2029	2023	2030	Fase 2 bestaat uit 4 bouwvelden. Van 3 bouwvelden is de vergunning aangevraagd. Van 1 bouwveld zijn de werkzaamheden in 2023 gestart. Twee bouwvelden zijn vertraagd door bezwaar- en (hoger) beroeprocedures. De bouw van die twee bouwvelden starten in Q1 2024. Voor het laatste bouwveld van fase 2 wordt uiterlijk Q2 2024 de vergunning aangevraagd. De huidige marktomstandigheden hebben voornamelijk invloed op de koopwoningen die in deze fase worden gerealiseerd. De ontwikkelaar merkt dat de markt, vooral voor het hogere segment, ingewikkelder is geworden. De deelgebieden bestaan echter ook deels uit vrijesector huur (contracten met belegger reeds gesloten) en sociale huur, waarin de marktomstandigheden minder effect hebben. Het ontwerpproces van fase 3 start in 2024.
West	Thomas a Kempisplantsoen	Mitros/Portaal	Ontwerp	349	2023	2024	2024	2025	2025	2026	2025	2027	Gemeente en JDE hebben gezamenlijk onderzoek moeten uitvoeren naar geurcontouren. De estemmingsplanprocedure ThaK kon pas starten na afronding van het onderzoek. Inmiddels is bestemmingsplanprocedure eind 2023 gestart, verwachting is 3e kwartaal 2024 af te ronden. Daarna wordt omgevingsvergunning voor bouwen van de woningen aangevraagd. Start bouw dan medio 2025. Verwachte oplevering 2027.
West	Ravellaan Noord	De Waal	Definitie	400	n.v.t.	2024	2025	2028	2025	2028	2026	2029	Er is verschil van mening met eigenaar/belegger De Waal over het gewenste woningbouwprogramma op deze locatie. In de komende maanden moet er duidelijkheid gaan ontstaan over de woningprogramma en de samenwerking met De Waal om te komen tot een stedenbouwkundig ontwerp. Het is nog onbekend hoeveel vertraging dit betekent
Zuid	Brennerbaan 106	Portaal	Definitie	200	n.v.t.	2025	2025	2028	2025	2028	2026	2028	Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) fase is in 2023 gestart. Verwachte start bouw is 2026.
Zuid	Oudegeinlaan nieuwbouwdeel fase 4 (Linschotensingel en Vronesteinlaan)Portaal		Uitvoering	132	n.v.t.	2021	2021	2023	2021	2023	2021	2024	
Zuidwest	Livingstonelaan 609	Slokker Vastgoed BV en Synchroon	Definitie	569	n.v.t.	2024	2024	2026	2024	2026	2025	2027	Het afronden van de bouwenvelop heeft meer tijd in beslag genomen door o.a. aanvullend bezonningsonderzoek. Daarbij staat de financiële haalbaarheid van het plan onder druk.
Zuidwest	Heycopstraat 41, woningbouw locatie Intertaste	CBRE/Mitros	Uitvoering	416	2020	2020	2020	2023	2020	2023	2020	2024	Oplevering openbare ruimte loopt door tot 2024
Zuidwest	Krachtstation en wisselstrook herontwikkeling	Krachtstation Beheer B.V.	Definitie	522	2023	2024	2025	2029	2025	2029	2025	2029	
Zuidwest	Reitdiepstraat	Bo-Ex	Definitie	157	n.v.t.	2023	2024	2026	2024	2026	2025	2027	Aanpassingen in het plan door de initiatiefnemer i.v.m. de financiële haalbaarheid en het hierop wijzigen van de concept bouwenvelop resulteert in vertraging.
Zuidwest	Veilingstraat 10	Ten Brinke Vastgoedontwikkeling	Definitie	105	n.v.t.	2023	2024	2026	2024	2026	2025	2027	Als gevolg van geuite zorgen uit de buurt zijn een Raadsinformatiebijeenkomst en technische bijeenkomst georganiseerd waarna de bouwenvelop in de Raad is besproken. Hierdoor heeft de besluitvorming over de bouwenvelop langer geduurd dan voorzien. Het ontwerp bestemmingsplan heeft ter inzage gelegen.
Zuidwest	Marco Pololaan 111-117	MPL Real Estate b.v.	Ontwerp	240	n.v.t.	2023	2024	2026	2024	2026	2024	2026	Bestemmingsplan is in december 2023 vastgesteld.
Zuidwest	Lomanlaan 103-105 'De Zusters'	Bo-Ex, Dura Vermeer en MPL Real Estate	Voorbereiding	215	n.v.t.	2023	2023	2025	2023	2025	2024	2026	Er is bouwrijp gemaakt waarbij ontwikkelaar met extra kosten werd geconfronteerd. Project heeft subsidie toegekend gekregen vanuit Start Bouw Impuls (SBI) en start nu in 2024.
Zuidwest	Beneluxlaan 901	Huys te Voorn	Uitvoering	200	n.v.t.	2023	2023	2025	2023	2025	2023	2025	In uitvoering.
Zuidwest	J.C. Maylaan	Woonin	Definitie	ntb	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	2026	2028	2027	2029	Het onderzoek of en op welke manier de openbare ruimte en de basisschool de Kaleidoskoop betrokken kunnen worden in de ontwikkeling met 3 verschillende partijen neemt meer tijd in beslag dan voorzien.
Zuidwest	Winkelcentrum Nova	Urban Interest	Definitie	ntb	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	2026	2028	2027	2029	Complexiteit en financiële haalbaarheid maakt dat het proces om te komen tot een SPvE meer tijd in beslag neemt dan voorzien.

Bijlage 3e tranche maatregelen op gang houden woningbouw

Deze projectenlijst bevat de woningbouwprojecten die ter besluitvorming voorgelegd worden. Bij de totstandkoming van de lijst is rekening gehouden met een aantal belangrijke eigenschappen van projecten. Er moet sprake zijn van urgentie om tot besluitvorming over te gaan. Voor projecten op de korte termijn betekent dit het spoedig kunnen starten met bouwen en voor projecten op de middellange termijn kan dit zijn vanwege bijvoorbeeld een investeringsbesluit, waardoor bij het ontbreken van besluitvorming woningbouw op de lange baan geschoven wordt of zelfs afstel van het woningbouwproject doordat alternatieve keuzes gemaakt worden. De maatregelen die voorgelegd worden zijn concreet en meetbaar. De maatregelen zijn vooraf inhoudelijk afgestemd, waarbij gekeken wordt naar draagvlak voor het nemen van een maatregel en het bewaken van de balans binnen een project (bijvoorbeeld prijs/kwaliteit). Ook na het nemen van de maatregelen moet een project een kwalitatieve toevoeging zijn aan de stad.

Onderstaand de drie projecten die ter besluitvorming voorgelegd worden:

- Vleuten de Meern: Hinderstein locatie
- Vleuten de Meern: Hart van de Meern ZOK
- Leidsche Rijn: Kavel G15B LR Centrum Oost

Hindersteinlocatie		
Gebied	**Status**	**Huidig programma**
Leidsche Rijn	Definitiefase	111 woningen; 63 zorg appartementen en 48 dure vrije kavels
Probleem		
Door het besluit om een VO-school te realiseren is er een tekort ontstaan in de grondexploitatie. Ook is daardoor het oorspronkelijke woningbouwprogramma niet meer in te passen. Inzet is nu om kleinere en meer betaalbare woningen te maken.		
Voorgestelde maatregel/aanpassingen voor haalbaarheid		
• Financiële bijdrage; er is een bijdrage nodig van €2,3 mio. Het nieuwe programma zorgt voor een tekort van ca. €7,1 mio. Daarvan is €4,8 mio binnen de grex LR op te lossen. • Aanpassing stedenbouwkundige plan/ verdichting ten koste van groen. • Verlagen ambities/ eisen (bijvoorbeeld parkeernorm, duurzaamheid, woonoppervlakte).		
Motivatie		
Omzetting programma (uit grondexploitatie Leidsche Rijn) van 111 woningen (sociale huur en vrije sector) naar maatschappelijk programma (VO-school en sporthal), ca. 70 sociale huurwoningen en ca. 30 dure woningen.		
Afhankelijkheden/risico's		
• Het is de enige beschikbare locatie voor een nieuwe VO-school, de beoogde woningbouw wordt compacter ingepast, maar is hier niet van afhankelijk. • Netcongestie		
Tijdsperiode		
Beoogde start bouw in 2027.		

Kavel G15b Leidsche Rijn Centrum Oost		
Gebied	**Status**	**Huidig programma**
Leidsche Rijn	Tender in voorbereiding	5 vrijstaande eengezinswoningen (vrije sector)

Probleem

- Door het wijzigen van het programma en daarbij het voorstel om dit in een coöperatie-vorm verder te ontwikkelen ontstaat er een verschil in grondwaarde.

Voorgestelde maatregel/aanpassingen voor haalbaarheid

Afboeken van grondwaarde waarbij duur koopprogramma omgezet wordt naar sociaal programma; realisatie van 20 tot 30 sociale huurwoningen (en/of middenhuur) in wooncoöperatievorm. Omvang afboeking: €360.998,-
De 20 sociale huurwoningen is de financiële ondergrens v.w.b. de grondwaarde.

Motivatie

Meer betaalbare woningen realiseren is één van de speerpunten binnen het coalitieakkoord. Deze kavel is door ons aangewezen als één van de eerste locaties voor realisatie van woningbouw door een wooncoöperatie. Met dit project wordt een voorstel gedaan om de grondwaarde van het oude programma om te zetten naar een programma van ten minste 20 sociale woningen die ontwikkeld gaan worden door middel van een wooncoöperatie.

Afhankelijkheden/risico's

- Netcongestie: Stedin heeft begin dit jaar een congestie tot 2027-2030 afgekondigd voor grootverbruik klanten. Nieuwe klanten worden voorzien van een fysieke aansluiting maar komen voor het afnemen van elektriciteit (transportvermogen) op een wachtlijst.

Tijdsperiode

Beoogde start bouw in 2027

Hart van de Meern ZOK		
Gebied	**Status**	**Huidig programma**
Vleuten de Meern	Actualisatie Stedenbouwkundig Plan	38 vrije sector (dure) eengezinswoningen en appartementen
Probleem		
• Financiële haalbaarheid		
Voorgestelde maatregel/aanpassingen voor haalbaarheid		
Aanpassing programma van dure eengezinswoningen en appartementen naar een mix van sociaal- en betaalbare appartementen met gebouwd parkeren en een plint met maatschappelijke- en commerciële voorzieningen. Bijdrage uit voorziening betaalbaar wonen van circa € 1 mio (bandbreedte €0.5 - €1.5 mio)		
Motivatie		
Het realiseren van meer sociaal en betaalbaar aanbod is een speerpunt in het coalitieakkoord. HvdM ZOK is het laatste kwadrant waar sociaal en betaalbaar programma toegevoegd kan worden in een wijk met een hoog aandeel vrijesector woningen. De programmawijziging zorgt voor een financieel tekort. Exacte bijdrage afhankelijk van uiteindelijke programma.		
Afhankelijkheden/risico's		
• Netcongestie: Stedin heeft begin dit jaar een congestie tot 2027-2030 afgekondigd voor grootverbruik klanten. Nieuwe klanten worden voorzien van een fysieke aansluiting maar komen voor het afnemen van elektriciteit (transportvermogen) op een wachtlijst.		
Tijdsperiode		
Beoogde start bouw in 2026		

Bijlage Stand van zaken Utrechtse Aanpak op gang houden woningbouw

Met de besluitvorming van het MPR en de VJN in 2023 is ook de Utrechtse aanpak geïntroduceerd met als doel om met gepaste maatregelen de woningbouwproductie op gang te houden. De marktomstandigheden vroegen en vragen daar nog steeds om. De volgende projecten maken onderdeel uit van de 1e tranche maatregelen: Merwede Deelgebied 5, Smakkelaarsveld en Reitdiepstraat. De 1e tranche van de Utrechtse aanpak heeft zijn vruchten heeft afgeworpen. De eerste bouwvergunningen zijn verleend.

Voor het gebied Merwede deelgebied 5 is onlangs vergunning afgegeven (983 woningen) voor twee bouwblokken en de andere marktpartij, heeft eveneens een vergunning aangevraagd. Wij verwachten dat ook die vergunningsaanvraag binnen afzienbare termijn wordt verleend. Het belangrijkste struikelblok om te beginnen is de behandeling van het beroep door van de Raad van State. De zittingsdatum is nu gepland in mei 2024.

Voor het project Smakkelaarsveld hebben de voorgestelde maatregelen ook geleid tot versnelling van het proces. De ontwikkelaar heeft vorig jaar, na de besluitvorming van de 1e tranche, de knoop doorgehakt en is nagenoeg rond met een belegger en een aannemer. De gemeente heeft de vergunning om te mogen bouwen verleend op 26 maart 2024. Tegelijkertijd speelt netcongestie bij Smakkelaarsveld al heel concreet als een probleem. Samen met Stedin worden verschillende oplossingsrichtingen verkend. Indien hier duidelijkheid over komt, dan zou er gestart kunnen worden met de bouwvoorbereidingen rond de zomerperiode. Met de provincie worden afspraken gemaakt over bus- en tramvrije periodes in verband met de veiligheid. Voor de woningen is overigens veel belangstelling.

Het project Reitdiepstraat heeft vertraging opgelopen door met name verdere optimalisatie en uitwerking van de plannen. Op dit moment lopen de gesprekken constructief met de betrokken corporatie, BO-EX. De verwachting is dat het omgevingsplan dit jaar kan worden aangeboden aan de gemeenteraad en dat er in 2025 gestart kan worden met de sloop van de huidige locatie.

Onderstaande tabel toont het totaal aantal woningen in de 1e tranche.

Gebied	Ontwikkelaar	Project	Sociaal	Midden	Vrij	Totaal
MWKZ DG5	Greystar & DD Invest	Meerdere blokken	806	582	1047	2435
Centrum	Lingotto	Smakkelaarspark	0	30	139	169
Rivierenwijk	Bo-Ex	Reitdiepstraat	154	0	0	154
Totaal			960	612	1186	2758

* netcongestie is een risicofactor die nog niet ondervangen is
** aantallen betreffen de totale ontwikkelingen, inclusief woningen waarvoor geen aanpassing beleid direct van toepassing is, maar welke wel mogelijk worden gemaakt door de maatregelen

De volgende maatregelen zijn genomen om de projecten toch mogelijk te maken:

- ✓ MWKZ: in plaats van actieplan middenhuur sluiten we aan bij landelijke regelgeving, dit betekent dat de middenhuurwoningen binnen dit project en dat deze moeten voldoen aan de nieuwe landelijke wetgeving voor middeldure huur (Wet Betaalbare Huur), zoals toegelicht in de raadsbrief over het addendum. De kwaliteit binnen het plan, zoals duurzaamheid en stedenbouwkundige uitgangspunten blijft behouden. Vereiste start bouw voor deze maatregelen is uiterlijk in 2025. De verhouding tussen sociaal, midden en vrije sector blijft gelijk.
- ✓ Smakkelaarspark: in plaats van actieplan middenhuur sluiten we aan bij landelijke regelgeving, aanpassing materialisatie van de gevel, aanpassing van het volume binnen het bestemmingsplan, programmatische wijziging, financiële bijdrage als investering in de openbare ruimte. De verhouding tussen sociaal, midden en vrije sector blijft gelijk.
- ✓ Reitdiepstraat: financiële bijdrage als investering in de openbare ruimte.

De aanpassingen hebben op stadsniveau geresulteerd in een versnelling op de voornoemde projectdossiers en in sommige gevallen heeft dit geleid tot meer woningen door optimalisaties in het programma.

De Utrechtse Aanpak heeft gezorgd dat de eerste vergunningen verleend zijn waarbij er veel betaalbare woningen worden toegevoegd aan de stad met als doel om in 2024 te starten met bouwen in deze projecten. De aanpassingen in het middensegment zorgen er voor dat er woningen in aanbouw komen die anders niet gerealiseerd konden worden door de huidige marktomstandigheden.

Bijlage Overzicht Middenhuurprojecten MPR 2024

In deze bijlage zijn de projecten opgenomen waar middenhuurwoningen worden gerealiseerd.

wijk	Projectnaam	Ontwikkelaar	Project soort	Type project	Definitie	Middenhuur (appartement)	Middenhuur (eengezins-woningen)	Tijdsvak ontwikkeling
Binnenstad	Kruisvaartkade	MRP/Danube	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Voorbereiding	75		2025-2029
Binnenstad	Wolvenplein	AM en Levenslang	Particulier Initiatief	Transformatie	Definitie	6		
Leidsche Rijn	Papendorp		Grondexploitatie Leidsche Rijn	Nieuwbouw	Ontwerp	420		2025-2035
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Noord bouwblok V, X : Hoogbouwkavel – fase 1, 2 en 3	Stadswaarde, Koopmans Bouwgroep (TBI) en J.P. van Eesteren (TBI)	Grondexploitatie Leidsche Rijn	Nieuwbouw	Ontwerp	254		2026-2031
Leidsche Rijn	Groenewoud	Loostad	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Definitie	173	78	2025-2035
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Oost bouwblok G11 + G12	Wonam, Woonin en Heijmans	Grondexploitatie Leidsche Rijn	Nieuwbouw	Voorbereiding	108		2024-2027
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Kern bouwblok E5	Dura Vermeer / Bo-ex	Grondexploitatie Leidsche Rijn	Nieuwbouw	Uitvoering	52		2023-2026
Leidsche Rijn	Leidsche Rijn Centrum Oost bouwblok I5	SBB	Grondexploitatie Leidsche Rijn	Nieuwbouw	Voorbereiding	122		2025-2027
Leidsche Rijn	Leeuwesteyn bouwveld 14a	Trebbe	Grondexploitatie Leidsche Rijn	Nieuwbouw	Uitvoering	48		2022-2024
Leidsche Rijn	Leeuwesteyn bouwveld 13b	Plegt-Vos	Grondexploitatie Leidsche Rijn	Nieuwbouw	Uitvoering	50		2024-2026
Leidsche Rijn	Leeuwesteyn bouwveld 16 (de Wiel)	ntb	Grondexploitatie Leidsche Rijn	Nieuwbouw	Ontwerp	66		2030-2032
Leidsche Rijn	Grauwaart: Dirck Hoetweg 5	Allin Real Estate	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Definitie	25		2028-2030
Vleuten de Meern	Haarrijn fase 4; Bouwblok 7.3 t/m 7.6	ntb	Grondexploitatie Leidsche Rijn	Nieuwbouw	Ontwerp		32	2027-2028
Vleuten de Meern	Haarrijn fase 1B: Bouwblok 7.11, 7.12, en 10.2	ntb	Grondexploitatie Leidsche Rijn	Nieuwbouw	Ontwerp		11	2025-2027
Merwedekanaalzone	Merwede (deelgebied 5), fase 1	Gemeente,ontwikkelaars en eigenaren	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Voorbereiding	754		2024-2031
Merwedekanaalzone	Merwede (deelgebied 5), fase 2	Gemeente,ontwikkelaars en eigenaren	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Ontwerp	270		2028-2033

Merwedekanaalzone	Concorde, Eendrachtlaan 10	Duqer	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Uitvoering	45		2022-2024
Merwedekanaalzone	Merwedekanaalzone deelgebied 4: voormalig Defensieterrein fase 4	BPD	Binnenstedelijke grex	Nieuwbouw	Ontwerp	100		2025-2027
Noordoost	Nieuw Buurland (Lauwerecht : complex 2 en 4)	Woonin	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Voorbereiding	75		2024-2026
Noordoost	Kögllaan 26 en Manegelaan	Explorius Vastgoedontwikkeling i.s.m. Woonin	Gemeentelijke uitgifte	Nieuwbouw	Definitie	14		2025-2026
Noordoost	Van Galenstraat/Van Ginnekenlaan/Huizingalaan	Kerckebosch Beleggingsmaatschappij B.V.	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Definitie	33		2025-2027
Noordoost	Nolenslaan 1 - 31	Portaal	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Definitie	20		2025-2027
Noordoost	Willem Dreeslaan 55	Wonam	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Uitvoering	40		2023-2025
Noordoost	Christiaan Krammlaan 2 - 10	Stimer B.V.	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Definitie	18		2025-2028
Noordwest	Sportpark Zuilense Vecht	Gemeente Utrecht	Binnenstedelijke grex	Nieuwbouw	Ontwerp	76		2026-2029
Noordwest	Van Heukelomlaan / Berlagestraat	Woonin	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Ontwerp	48		2025-2029
Noordwest	Omloop/Laan van Chartroise bouwblok 3	Woonin	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Uitvoering	15		2024-2025
Noordwest	Omloop/Laan van Chartroise bouwblok 2b	Woonin	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Voorbereiding		12	2025-2026
Noordwest	Minister Talmastraat 20-22	Looye Vastgoed en VABO	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Ontwerp	25		2025-2026
Noordwest	Bethelkerk	Protestantse Gemeente Utrecht	Particulier Initiatief	Transformatie	Voorbereiding	3		2024-2025
Oost	Gebiedsontwikkeling Galgenwaard (fase 1)	Galgenwaard Onroerend Goed B.V., Herculestoren C.V. en gemeente Utrecht	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Definitie	250		2026-2031
Oost	Herontwikkeling Pieter Baan Centrum	Kondor Wessels	Particulier Initiatief	Transformatie	Ontwerp	35		2026-2027
Oost	Gansstraat 143-147/Gruttostraat	Vireo Vastgoed BV	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Ontwerp	9		2024-2025
Overvecht	Gebiedsontwikkeling Overvecht Centrum	Gemeente i.s.m. marktpartijen	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Definitie	1.000		2028-2035

Overvecht	Rosendael, Indusdreef 5: gebouw B en C	Careyn/VORM ontwikkeling BV	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Definitie	62		2028-2030
Overvecht	Ivoordreef app	Bo-ex	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Ontwerp	74		2024-2026
Overvecht	De Mix Utrecht: Camera Obscuradreef	BPD / Woonin	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Uitvoering	179		2023-2024
Overvecht	Jagerskade 13-15	Oscar de Goede	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Uitvoering	33		2022-2024
Stationsgebied	Beurskwartier	Gemeente	Grondexploitatie Stationsgebied	Nieuwbouw	Ontwerp	261		2025-2035
Stationsgebied	Wonderwoods	G&S& Vastgoed	Grondexploitatie Stationsgebied	Nieuwbouw	Uitvoering	60		2020-2024
Stationsgebied	Lombokplein	Gemeente	Grondexploitatie Stationsgebied	Nieuwbouw	Ontwerp	130		2028-2031
Stationsgebied	Smakkelaarsveld	Lingotto	Grondexploitatie Stationsgebied	Nieuwbouw	Voorbereiding	30		2024-2026
Stationsgebied	Rabobank/Matserterrein	Rabobank	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Definitie	37		2027-2028
Stationsgebied	Knoop 2 en 3 (voorheen De Generaal (Westflank-Zuid))	RVB	Grondexploitatie Stationsgebied	Nieuwbouw	Ontwerp	70		2026-2030
Stationsgebied	Ondaatje (voorheen De Foreest)	Gemeente	Grondexploitatie Stationsgebied	Nieuwbouw	Definitie	3		2024-2025
USP/Rijnsweerd	Archimedeskwartier	KWP	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Definitie	82		2026-2030
Vleuten de Meern	Kloosterweide - fase 1	Kloosterweide B.V.	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Definitie	88		2026-2028
Vleuten de Meern	Haarrijn fase 1A Bouwblok 11.1	VABO	Grondexploitatie Leidsche Rijn	Nieuwbouw	Ontwerp	12		2025-2027
West	Ravellaan Noord	De Waal	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Definitie	100		2026-2029
West	Thomas a Kempisplantsoen (Woonin)	Woonin/ Portaal	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Ontwerp	71		2025-2027
Zuid	Brennerbaan 106	Portaal	Particulier Initiatief	Transformatie	Definitie	50		2026-2028
Zuid	Oudegeinlaan nieuwbouwdeel fase 4 (Linschotensingel en Vronesteinlaan)	Portaal	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Uitvoering	36		2024-2024
Zuid	Kop van Smaragd	Midned	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Definitie	20		2025-2027
Zuid	Helling 12-14	Coltavast BV	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Ontwerp	22		2024-2026

Zuid	Rotsoord 7	Gebiedsontwikkeling I BV	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Ontwerp	12		2024-2026
Zuidwest	Marco Pololaan 111 - 117	MPL Real Estate B.V.	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Ontwerp	79		2024-2026
Zuidwest	Lomanlaan 103-105 'De Zusters'	Woonin	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Voorbereiding	54		2024-2026
Zuidwest	Beneluxlaan 901	Huys te Voorn	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Uitvoering	200		2023-2025
Zuidwest	Europalaan 33 - 45	AVM Vastgoed	Particulier Initiatief	Nieuwbouw	Definitie	20		2026-2028
Vleuten de Meern	Haarrijn fase 4; Bouwblok 7.3 t/m 7.6	ntb	Grondexploitatie Leidsche Rijn	Nieuwbouw	Ontwerp		32	2027-2028
Vleuten de Meern	Haarrijn fase 1B: Bouwblok 7.11, 7.12, en 10.2	ntb	Grondexploitatie Leidsche Rijn	Nieuwbouw	Ontwerp		11	2025-2028

MGP Ruimte voor Groen uitvoeringsprogramma 2024 – 2028

Jaar/ project	2024	Reserve 2024	Ontvangen bijdragen van andere opgaven	Aangevraagde bijdragen van andere opgaven	(Te) ontvangen subsidies	Aangevraagde/ aan te vragen subsidies	2025	Reserve 2025	Ontvangen bijdragen van andere opgaven	Aangevraagde bijdragen van andere opgaven	(Te) ontvangen subsidies	Aangevraagde/ aan te vragen subsidies	2026	Reserve 2026	Ontvangen bijdragen van andere opgaven	Aangevraagde bijdragen van andere opgaven	(Te) ontvangen subsidies	Aangevraagde/ aan te vragen subsidies	2027	Reserve 2027	Ontvangen bijdragen van andere opgaven	Aangevraagde bijdragen van andere opgaven	(Te) ontvangen subsidies	Aangevraagde/ aan te vragen subsidies	2028	Reserve 2028	Ontvangen bijdragen van andere opgaven	Aangevraagde bijdragen van andere opgaven	(Te) ontvangen subsidies	Aangevraagde/ aan te vragen subsidies
Groene straten																														
Groene Lint Overvecht	€ 33.458			€ 585.000																										
Groener Rivierenwijk	€ 700.000		€ 160.760	€ 239.240	€ 330.579	€ 569.421	€ 250.000			€ 300.000		€ 500.000	€ 400.000			€ 300.000		€ 800.000	€ 700.000			€ 300.000		€ 1.000.000	€ 700.000			€ 300.000		€ 1.000.000
Icoon – Groene Ommetjes	€ 700.000	€ -	€ -	€ 350.000	€ -	€ 700.000	€ 250.000	€ -	€ -	€ 300.000	€ -	€ 700.000	€ 500.000	€ -	€ -	€ 300.000	€ -	€ 700.000	€ 1.000.000	€ -	€ -	€ 300.000	€ -	€ 700.000	€ 1.000.000	€ -	€ -	€ 300.000	€ -	€ 700.000
Loket	€ 200.000						€ 100.000						€ 100.000											€ 50.000						
Overige wijkvergroening	€ 600.000	€ -	€ -	€ 300.000	€ 80.000	€ 420.000	€ 150.000	€ -	€ -	€ 300.000	€ -	€ 500.000	€ 500.000	€ -	€ -	€ 300.000	€ -	€ 500.000	€ 750.000	€ -	€ -	€ 100.000	€ -	€ 150.000	€ 700.000	€ -	€ -	€ 100.000	€ -	€ 100.000
Extra bomen in de stad, incl. Tiny Forest	€ 450.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 450.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 600.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.100.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.600.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal werk met werk maken – bijdragen groene straten	€ 176.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 100.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 100.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.000.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal Groene straten	**€ 2.859.458**	**€ –**	**€ 160.760**	**€ 1.474.240**	**€ 410.579**	**€ 1.689.421**	**€ 1.200.000**	**€ –**	**€ –**	**€ 900.000**	**€ –**	**€ 1.700.000**	**€ 2.200.000**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ 900.000**	**€ 2.000.000**	**€ 3.650.000**	**€ –**	**€ –**	**€ 700.000**	**€ 1.900.000**	**€ 5.000.000**	**€ –**	**€ –**	**€ 700.000**	**€ –**	**€ 1.800.000**
Groenblauwe routes																														
Vechtzone	€ 120.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 250.000	€ -	€ 50.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 20.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 20.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Kromme Rijnzone	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Groene web, ecologische structuren	€ 350.000	€ -	€ -	€ 40.000	€ -	€ 115.000	€ 350.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 350.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 350.000	€ -	€ -	€ 40.000	€ -	€ -	€ 350.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
totaal Icoon – Rondje Stadseiland	€ 560.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 370.000	€ -	€ -	€ -	€ 921.000	€ -	€ 1.570.000	€ -	€ -	€ -	€ 1.500.000	€ -	€ 995.000	€ -	€ -	€ -	€ 1.000.000	€ -	€ 145.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overige Groen/blauwe routes	€ 30.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 100.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 450.000	€ -	€ -	€ 530.000	€ -	€ 300.000	€ 450.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 100.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal werk met werk maken – bijdragen groenblauwe routes	€ 100.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 550.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 800.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 450.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal Groenblauwe routes	**€ 1.160.000**	**€ –**	**€ –**	**€ 40.000**	**€ 250.000**	**€ 115.000**	**€ 1.420.000**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ 921.000**	**€ –**	**€ 3.190.000**	**€ –**	**€ –**	**€ 530.000**	**€ 1.500.000**	**€ 300.000**	**€ 2.265.000**	**€ –**	**€ –**	**€ 40.000**	**€ 1.000.000**	**€ –**	**€ 595.000**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**
Nieuwe en bestaande parkgebieden																														
Kwaliteitsverbetering en uitbreiding parken	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal – werk met werk maken – bijdragen nieuwe parkgebieden	€ 76.500	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 150.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 260.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 350.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 100.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal Nieuwe en bestaande parkgebieden	**€ 76.500**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ 150.000**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ 260.000**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ 350.000**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ 100.000**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**
Groene Scheggen																														
Icoon – Natuurgebied Zuilen	€ 350.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 380.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 280.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 240.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 240.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal nieuwe scheggen	€ 350.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 380.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 280.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 240.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 240.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal- werk met werk maken – bijdragen Maarschalkerweerd	€ 100.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 100.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal Groene Scheggen	**€ 450.000**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ 480.000**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ 280.000**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ 240.000**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ 240.000**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**
Groen om de stad																														
Icoon – Krommerijnlinie Landschap (Amelisweerd)	€ 400.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 200.000	€ 250.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 300.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 19.333	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 19.333	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Groen om de stad – overig	€ 330.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 330.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 330.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 330.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 330.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal – werk met werk maken- bijdragen Groen om de stad	€ 100.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 233.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 250.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal Groen om de stad	**€ 833.050**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ 200.000**	**€ 583.000**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ 863.000**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ 599.333**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ 349.333**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**
Beleidsuitwerking																														
Totaal Beleidsuitwerking (o.a. Schaalsprong Groen)	**€ 2.081.500**	**€ –**	**€ –**	**€ 66.500**	**€ –**	**€ –**	**€ 1.596.500**	**€ –**	**€ 66.500**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ 1.665.000**	**€ –**	**€ –**	**€ 35.000**	**€ –**	**€ –**	**€ 1.700.000**	**€ –**	**€ 35.000**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ 1.690.000**	**€ –**	**€ –**	**€ 35.000**	**€ –**	**€ –**
Programmasturing en ondersteuning																														
Totaal programmasturing en ondersteuning	**€ 884.000**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ 850.000**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ 895.000**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ 795.000**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ 795.000**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**	**€ –**
Totaal geprogrammeerd	**€ 8.344.508**	**€ –**	**€ 160.760**	**€ 1.580.740**	**€ 660.579**	**€ 2.004.421**	**€ 6.279.500**	**€ –**	**€ 66.500**	**€ 900.000**	**€ 921.000**	**€ 1.980.000**	**€ 9.353.000**	**€ –**	**€ –**	**€ 1.465.000**	**€ 1.500.000**	**€ 2.300.000**	**€ 9.599.333**	**€ –**	**€ 35.000**	**€ 740.000**	**€ 1.000.000**	**€ 1.900.000**	**€ 8.769.333**	**€ –**	**€ –**	**€ 735.000**	**€ –**	**€ 1.800.000**

Budget																														
Beschikbaar programmabegroting (MGP) P2.2.1	€ 4.576.660						€ 4.577.660						€ 4.616.660						€ 4.576.660						€ 4.576.660					
(incidentele) toezeggingen en aanvragen	€ 1.100.000						€ 800.000						€ 600.000						€ –						€ –					
Coalitieakkoord 2022–2026	€ 730.000						€ 580.000						€ 3.960.000						€ 4.787.000						€ 4.516.000					
Zekere bijdragen en subsidies	€ 821.339						€ 987.500						€ 1.500.000						€ 1.035.000						€ –					
Onzekere bijdragen en subsidies	€ 3.585.161						€ 2.880.000						€ 3.765.000						€ 2.640.000						€ 2.335.000					

Samenvatting																														
Beschikbaar budget, incl. reserve en toegezegde bijdragen en subsidies	€ 7.365.999						€ 6.945.160						€ 10.676.660						€ 10.398.660						€ 9.092.660					
Aangevraagd budget(bijdragen derden en subsidies)	€ 3.585.161						€ 2.880.000						€ 3.765.000						€ 2.640.000						€ 2.535.000					
Totaal budget	**€ 10.951.160**						**€ 9.825.160**						**€ 14.441.660**						**€ 13.038.660**						**€ 11.627.660**					
Geprogrammeerd	**€ 12.751.008**						**€ 10.147.000**						**€ 14.618.000**						**€ 13.274.333**						**€ 11.304.333**					
Bedrag overprogrammering	**€ 1.799.848**						**€ 321.840**						**€ 176.340**						**€ 235.673**						**€ -323.327**					
Percentage (over)programmering	**16%**						**3%**						**1%**						**2%**						**-3%**					
RESTANT reserve beschikbaar op 1-1	€ 138.000						€ 138.000						€ 138.000						€ 138.000						€ 138.000					
RESTANT reserve beschikbaar op 31-12	*€ 138.000*						*€ 138.000*						*€ 138.000*						*€ 138.000*						*€ 138.000*					